

1867-460

ΣΧΟΛΙΑ

ΕΙΣ ΤΑΣ

ΔΗΜΗΓΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ

ΣΥΝΤΑΧΘΕΝΤΑ

ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΑΡΙΣΤΑΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Γ Π Ο

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ Ν. ΒΕΡΝΑΡΔΑΚΗ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠ. ΤΩΝ ΤΕΚ. ΑΝΔ. ΚΟΡΟΜΗΛΑΣ

Ὀδὸς Ἑρμοῦ, Ἀριθ. 291.

1867.

Πάν αντίτυπον μὴ φέρον τὴν ἰδιόχειρον ὑπογραφήν μου
θεωρεῖται κλοπιμαῖον.

Παύλος Βεργιάδης

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

Ἐν τῇ ἐκδοθείσῃ κατὰ Ἰούνιον ἀγγελίᾳ μου ἐξέθηκα τοὺς λόγους, ἐξ ὧν ὀρμώμενος ἐπεχείρησα τὴν σύνταξιν βιβλίου, τὸ ὁποῖον, ἂν ἄλλος ικανώτερός μου ἀνελάμβανε, βεβαίως ἤθελε ἐκπονήσῃ μετὰ πλείονος ἐπιτυχίας. Ἄλλ' ἐπειδὴ οἱ μὲν σοφώτεροι διὰ λόγους, οὓς ἐγὼ ἀγνοῶ, δὲν ἐπιχειροῦσι τοιούτου εἴδους ἐργασίας, οἱ δὲ ἦττον σοφοὶ ἀποδειλιῶσιν ἕνεκα τῆς ἐπικρεμαμένης ἀποτυχίας, ἀνέβριψα ἐγὼ τὸν κύβον καὶ ἀπετόλμησα πρὸς τὸ ἔργον, ἐλπίζων ὅτι οὐδεὶς ἤθελε μὲ φέξῃ διὰ τὴν πρόθεσίν μου καίπερ νέον ὄλως καὶ ἴσως μῆπω ὄριμον διὰ τοιαύτην ἐργασίαν.

Οἱ ἐρμηνευταί, οὓς εἶχον ὑπ' ὄψιν, εἶναι ὁ **Krüger**, ὁ **Klassen**, ὁ **Porro** καὶ ἕτεροι μικροτέρου λόγου ἄξιοι. Ἐκ πάντων τούτων προσεσησάμην ὡς ὀδηγὸν τὸν **Krüger**, ἐπειδὴ νομίζω ὅτι οὗτος πλέον τῶν ἄλλων ἠυστόχησε καθόλου τῆς ἀκριβείας, τῆς συντομίας καὶ τῆς τῶν καθ' ἕκαστα ἐρμηνείας. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ὁ **Klassen**, ὅστις κατὰ δυστυχίαν μέχρι τοῦδε μόνον τὰ δύο πρῶτα βιβλία ἐξέδωκεν, ἐπέτυχε τοῦ ὀρθοῦ ἐν πολλοῖς δυσκόλοις χωρίοις. Τῶν δύο τούτων ὑπολείπεται ὁ **Porro**, ἴσως διότι εἶναι παλαιότερος αὐτῶν. Τὸ αὐτὸ ρητέον καὶ περὶ τοῦ ἡμετέρου Δούκα. Εἶχον καὶ ἄλλους τινὰς ὑπ' ὄψιν, ὡς τὸν **Bothe**, ὅστις μόνον πλεονέκτημα ἔχει ὅτι ἐκχέεται ἀφθονος εἰς εἰκασίας καὶ διορθώσεις, ἔχων ἄσπονδον μῖσος κατὰ τῶν δυσκόλων καὶ μάλιστα τῶν ἐπαναλαμβανομένων λέξεων, ὧν τὰς μὲν ἐξοβελίζει, τὰς δὲ ἀλλοκότως διαστρέφει, ἄλλας δὲ καὶ ὄλως ἀποσκορακίζει. Τὸ κακὸν τοῦτο ὑπάρχει μὲν καὶ ἐν ταῖς τῶν ἄλλων ἐκδόσεσιν, ἀλλ' ^{ἡ φησὶ ἀποφωτισθῆκε ἀπὸ τοῦ Ἰνστιτούτου Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς} εἰς μετρίωτερον βαθμὸν τὸ κατ' ἐμὲ ἐπιπροσπά-

θησα νὰ ἀποφύγω ὅσον τὸ δυνατὸν αὐτό. Ἀνεδίφων δὲ ἐκάστοτε καὶ τὰ ἀρχαῖα σχόλια, τὰ ὅποια εἰ καὶ ἐν πολλοῖς ἐσφαλμένα, ἐνιαχοῦ ὅμως περιέχουσιν ἀληθινούς μαργαρίτας. Πρὸς εὐχερεστέραν δὲ κατάληψιν τῆς ἐννοίας ἐκάστης παραγράφου προέταξα αὐτῆς σύντομον περίληψιν. Αἱ σημειώσεις εἶναι ἐξηγητικαὶ καὶ γραμματικαὶ, ἐν δέοντι δὲ καὶ ἱστορικαὶ καὶ ἀρχαιολογικαὶ. Ἐπειδὴ τὸ βιβλίον κυρίως συνετάχθη διὰ τοὺς μαθητάς, ἐλπίζω ὅτι θὰ τύχω συγγνώμης παρὰ τῶν σοφωτέρων, ἂν εὕρωσι καὶ τινὰ ὅλως περιττὰ φαινόμενα αὐτοῖς· ἂν δὲ πολλαχοῦ προσκρούσωσιν εἰς τινὰς οὐσιώδεις ἐλλείψεις, ἢ ποιήσωσι σοφωτέρᾳ τινι, πάλιν ἐλπίζω ὅτι θὰ τύχω συγγνώμης παρ' αὐτῶν, διότι δὲν εἶμαι σοφός. Τὰς διαφόρους γραφὰς ἀναφέρω μόνον ἐν τοῖς δυσκόλοις χωρίοις· ἐκ δὲ τῶν παραπομπῶν, ὧν γέμουσιν αἱ ἐκδόσεις ἐκείνων, ἀναφέρω μόνον τὰς ἀπολύτως ἀναγκαίας. Ἐν ταῖς γραμματικαῖς σημειώσεσι παραπέμπω εἰς τὴν Β΄. περίοδον τοῦ συντακτικοῦ τοῦ Ἄσωπίου, ἐνίοτε δὲ καὶ εἰς τὴν Α΄. περίοδον· μόνον δὲ ὅπου ἐλλεῖπει τι ἀναπληρῶ τὴν ἔλλειψιν ἢ ἀναφέρων παράλληλα χωρία, ἢ καὶ ὅλους συντακτικούς κανόνας παραθέτων. Χάριν δὲ εὐφωνίας καὶ δι' ἄλλους ἔτι λόγους τὰ μόρια θὰ καὶ νὰ συντάσσω μὲ ὀριστικὴν, μόνον δὲ ὅπου δὲν παραφθίρεται ἢ προφορά τῆς κοινῆς γλώσσης, μὲ ὑποτακτικὴν· καὶ τοῦτο εἰρήσθω, διὰ νὰ μὴ σκανδαλισθῶσι τινες. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ δυστυχίαν παρεισέφερονσαν ἱκανὰ λάθη, ἀναπόφευκτα εἰς τοιοῦτου εἶδους βιβλία, παρακαλῶ τοὺς ἀναγνώστας νὰ διηρθώσωσιν αὐτὰ κατὰ τὰς ἐν τέλει προσθήκας καὶ διορθώσεις.

Ἐν τῇ ἀγγελίᾳ μου εἶχον ὑποσχεθῆ ὅτι θὰ ἐκδώσω τὸ βιβλίον χωριστά, εἰς τέσσαρα φυλλάδια. Ἀλλὰ κατόπιν συνιδῶν ὅτι οὕτω καὶ εἰς τοὺς συνδρομητάς θὰ παρεῖχον δυσκολίας καὶ εἰς ἐμὲ αὐτόν, ἀπεράσιμα νὰ ἐκδώσω αὐτὸ ὅλον

ἰμοῦ. Ὅπως δὲ καταστῆ πλήρες κατὰ τὸ δυνατόν, ἐπιτυ-
νάπτω ἐνταῦθα μικράς τινας εἰσαγωγὰς ἢ ὑποθέσεις εἰς ἐκά-
στην τῶν δημηγοριῶν.

ΕΥΓΓΡΑΦΗΣ Α'. § 32. Ὁ ῥήτωρ ἐξετάζει τὴν περὶ συμ-
μαχίας αἴτησιν τῶν Κερκυραίων κατὰ τὸ ὠφέλιμον τοῖς Ἀθη-
ναίοις, καὶ κατὰ τὸ δίκαιον (§ 34. 35). Ἡ μὲν § 32 εἶναι τὸ
προοίμιον, ἡ δὲ § 36 ὁ ἐπίλογος.

§ 37. Ὁ λόγος τῶν Κορινθίων πλὴν τοῦ βραχέος προοιμίου
(§ 32, 1) περιλαμβάνει τρία μέρη, ὧν ἐν μὲν τῷ πρώτῳ (§ 37,
2 — 39) ἀναιροῦσι τὰ ἐπιχειρήματα τῶν Κερκ. (ἔλεγχος Κοριν-
θίων), ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ (§ 40) διδάσκουσιν ὅτι κατὰ τὸ δίκαιον
πράττουσι (δικαιώματα Κορινθίων), ἐν δὲ τῷ τρίτῳ (§ 41.
42) ἀξιῶσιν ὅπως ἀντιδοθῆ αὐτοῖς χάρις (ἀξίωσις χάριτος
ἀντιδόσεως), καὶ παραινῶσι τοὺς Ἀθ. νὰ μὴ ἀπατηθῶσιν ἐκ τοῦ
προσχήματος τοῦ ὠφελίμου.

§ 68. Μετὰ βραχὺ προοίμιον ἀποκαλύπτεται ἀποτόμως ἡ ἰδιο-
τελής πολιτικὴ τῶν Ἀθηνῶν, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἡ Σπάρτη σφόδρα
ψέγεται ἕνεκα τῆς ἐπὶ τῆς μελλήσεως βασιζομένης πολιτικῆς
αὐτῆς. Ἀκολουθῶς περιγράφεται ζωγραφικώτατα καὶ τεχνικώτατα
ἡ τραχεῖα ἀντίθεσις τοῦ ἔθνικοῦ χαρακτῆρος ἐκατέρας, καὶ ἀπο-
δείκνυται πόσον ἄκαιρος εἶναι ἡ μονομερῶς συντηρητικὴ πολιτικὴ
τῆς Σπάρτης. Ἐν τῷ ἐπιλόγῳ οἱ Κορίνθιοι προτρέπουσι σφόδρα
τοὺς Σπαρτιάτας νὰ εἰσβάλωσιν ἄνευ τῆς παρμικρᾶς ἀναβολῆς εἰς
τὴν Ἀττικὴν, ἀπειλοῦντες ὅτι ἄλλως θὰ ἀναγκασθῶσι νὰ ἀποχω-
ρήσωσι τῆς συμμαχίας.

§ 73. Ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ ὁ ῥήτωρ σκοπεῖ νὰ ἀποδείξῃ ὅτι ἡ
παρούσα ἡγεμονία τῶν Ἀθ. δικαιολογεῖται ἀρκούντως 1) ὡς ἐκ τῆς
ἱστορικῆς ἀναπτύξεως τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων, καὶ 2) ὡς ἐκ τῆς
ἀνθρωπίνης φύσεως.

§ 90. Ὁ λόγος τοῦ Ἀρχιδάμου προερχόμενος ἐκ τῆς ὄλιγης ἀμε-
ρολήπτου ἐκτιμήσεως τῶν πραγμάτων εἶναι τρανὸν τεκμήριον τῆς
μεγίστης συνέσεως καὶ σωφροσύνης τοῦ ἀνδρός· ἀλλὰ δι' αὐτὸ τοῦτο
καὶ δὲν ἀρέσκει εἰς τὸ ἐξηγημένον ἀκροατήριον.

§ 120. Ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ οἱ Κορίνθιοι ἀποδεικνύουσι κατὰ
πρῶτον ὅτι ὁ πύλοισις εἶναι ἀνεκτίμητος διὰ τὴν ἀποκρίσιν καὶ διὰ τὸν
ὑψηλοποιήθη ἀπὸ τοῦ Ἰσοπύλοισις Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

κατοικούντας τὴν μεσόγειαν. Ἐπὶ τούτοις διαβεβαιούσιν ὅτι ὁ πόλεμος πρέπει νὰ θεωρηθῆ ὡς μέσον μόνον πρὸς ἔντιμον καὶ τὴν ἐλευθερίαν ἐγγυωμένην εἰρήνην. Δεύτερον δεικνύουσι τὰ μέσα, δι' ὧν δύνανται νὰ ἐλπίσωσι καὶ νὰ ἐπιτύχωσιν εὐνοϊκὴν ἔκβασιν τοῦ πολέμου. Ἐντονος προτροπὴ ἐπικλείει τὸν λόγον.

§ 40. Ἀπὸ τῆς ἀτομικῆς του γνώμης ὀρμώμενος ὁ Περικλῆς ἀναπτύσσει τοὺς ὑπὲρ τοῦ πολέμου λόγους: α) ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι εὐρίσκονται εἰς θέσιν ἀμύνης, διότι οἱ Λακεδ. εἶναι οἱ ἐπιβουλευόντες, καὶ β) διότι ὡς ἐκ τῶν πολεμικῶν μέσων ἐκατέρων ὁ πόλεμος θὰ ἀποβῆ ὑπὲρ τῶν Ἀθ. Τέλος δὲ ὀρίζει τὴν ἀπάντησιν, ἣν πρέπει νὰ δώσωσιν εἰς τοὺς Λακεδ., καὶ παραινεῖ αὐτοὺς εἰς διατήρησιν καὶ ἐξασφάλισιν τῆς ἡγεμονίας.

ΕΥΓΓΡΑΦΗΣ Β'. § 35. Ὁ λόγος οὗτος τῶν Περικλέους εἶναι πλήρης πραγμάτων καὶ μεσιῶς ἐννοίας. Ἦδη καὶ ἐν τῇ ἀρχαιότητι ἐτιμᾶτο καὶ ἐπηνεῖτο μεγάλως. Ἐν τῷ προοιμίῳ (§ 35) δικαιολογεῖ ὁ ῥήτωρ τὴν παρουσίαν του, καὶ ὑποδεικνύει τὸν τρόπον, καθ' ὃν θὰ ὁμιλήσῃ. Ὁ κυρίως λόγος χαρακτηρίζει ἐν τῷ πρώτῳ μέρει (§ 37—41) τὸ μέγεθος καὶ τὴν εὐπρέπειαν τῶν Ἀθηναίων ἐν τῷ δευτέρῳ (§ 42—45) ἐπαινεῖ τοὺς ὑπὲρ τοιαύτης πόλεως πεσόντας, παραινῶν ἅμα τοὺς ζῶντας εἰς μίμησιν τῶν πράξεων ἐκείνων. Ἐν δὲ τῷ ἐπιλόγῳ (§ 46) ὑπισχνεῖται ἐν ὀνόματι τῆς πόλεως προστασίαν καὶ πρόνοιαν ὑπὲρ τῶν τέκνων τῶν πεσόντων. (Ἠλὴν τοῦ λόγου τούτου τοῦ Περικλέους διετώθησαν ἔτι τρεῖς πλήρεις τούτου τοῦ εἴδους, ὁ τοῦ Πλάτωνος (Μενέξενος), ὁ τοῦ Λυσίου καὶ ὁ τοῦ Δημοσθένους, προσέτι δὲ καὶ δύο μεγάλα ἀποσπάσματα τοῦ Γοργίου καὶ Ὑπερίδου. Ἀλλὰ κατὰ παράδοξον τρόπον ὁ μὲν τοῦ Πλάτωνος δὲν ἔλαβε χώραν, ὁ δὲ τοῦ Δημοσθένους ὁμοφώνως θεωρεῖται νόθος, ὁ δὲ τοῦ Λυσίου φαίνεται μὲν νὰ ᾔνοιε γνήσιος, ἀλλὰ θεωρεῖται ὅτι ἐγράφη μόνον ὡς ῥητορικὸν γύμνασμα. Τὸ αὐτὸ ῥητέον καὶ περὶ τοῦ ἀποσπάσματος τοῦ Γοργίου. Ὡστε ὡς ἀναμφιβόλως γνήσιον μνημεῖον ἐκ τῶν ἐπιδεικτικῶν λόγων τούτου τοῦ εἴδους ἀπομένει τὸ ἀπίσπασμα τοῦ Ὑπερίδου. Οἱ δὲ ὁ λόγος οὗτος τοῦ Περικλέους δὲν ἐξεφωνήθη οὕτως ὑπ' αὐτοῦ, αὐτόλως χρήζει μνείας).

§ 60. Τὸν σκοπὸν καὶ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ λόγου τούτου ἐδήλωσεν αὐτὸς ὁ Θ. ἐν τῷ τέλει τῆς προηγουμένης §. Ἡ δὲ ἐννοια καὶ δι-
 ἐξαγωγή αὐτοῦ εἶναι ἀξία τοῦ πνεύματος καὶ τοῦ χαρακτῆρος τοῦ
 Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

μεγάλου εκείνου πολιτικοῦ. Πόσον σεμνὸς καὶ εὐπρεπὴς ἴσταται ἐν τῷ μέσῳ τοῦ πατάγου τῶν ἐξηρηθισμένων παθῶν τοῦ δήμου, — τολμηρὸς κυβερνήτης, ὅστις μὲ στιβαρὰν χεῖρα καὶ μὲ ὀξυ-
 δερκὲς βλέμμα ἀτάραχος κυβερνᾷ τὸ σκάφος τῆς πολιτείας διὰ μέσου τῆς θυέλλης καὶ τῶν σκοπέλων! Πρὸς ἐπισφράγισιν δὲ τῆς ὠραίας ταύτης εἰκόνας ἐπιφέρεται ἐν § 65 ἡ εὐστοχος καὶ ἐξαί-
 ρητος περὶ τοῦ Περικλέους κρίσις.

ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ Γ'. § 9. Ὁ ῥήτωρ δικαιολογεῖ τὴν ἀπόστασιν τῶν Μυτιληναίων ὡς ἐκ τῆς πλεονεξίας καὶ ἀπιστίας τῶν Ἀθηναίων πρὸς τοὺς συμμάχους· ἔπειτα ἀποδεικνύει ὅτι οἱ Λακεδ. καὶ ἕνεκα τοῦ συμφέροντός των πρέπει νὰ συνδράμωσι τοὺς Μυτιληναίους. Ἐπὶ τούτοις αἰτιολογεῖ τὴν κατεπεΐγουσαν περὶ συμμαχίας αἴτη-
 σιν τῶν Μυτ.

§ 37. Ὁ Κλέων ὀμιλεῖ ὡς τέλειος καὶ ἔμπειρος δημαγωγός. Ὑπὸ τὸ πρόσχημα τοῦ ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ ἀγαθοῦ μεριμνῶντος καὶ προνοοῦντος πατριώτου παραινεῖ τοὺς Ἀθ. εἰς δεινὴν σκληρότητα καὶ ἐπικαλεῖται πανταχοῦ τὰ αἴσχιστὰ πάθη τοῦ πλήθους, ἀφ' οὗ μεταξὺ ἄλλων καὶ τὸν ἀντίπαλόν του ῥήτορα κατηγορεῖ ἐπὶ δωρο-
 δοκίᾳ.

§ 42. Καὶ ὁ Διόδωτος, μέτριος δημόκρατικός τὸν Περικλέα ζη-
 λῶν, ἐξετάζει τὸ ἀδίκημά των Μυτ. κατὰ τὸ συμφέρον τῆ πό-
 λει, καὶ ἀπὸ τούτου ὀρμώμενος ἀποκρούει τὴν σκληρὰν καὶ τυραν-
 νικὴν περὶ τῶν ποινῶν θεωρίαν τοῦ Κλέωνος, καὶ ἀποδεικνύει ὅτι ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ οἱ Ἀθ. δὲν πρέπει νὰ ἐνεργήσωσι κατὰ τὸ ἄκρον δίκαιον, ἐφ' οὗ ὁ Κλέων ἐστηρίζετο, ἀλλὰ κατὰ τὸ συμφέρον καὶ τὴν σκοπιμότητα, ἧτις ἐπιτάττει τὴν ἐπιείκειαν. (Πρὸς ἀκριβεῆ κατάληψιν ὁ λόγος οὗτος πρέπει ἑκασταχοῦ νὰ παραβάλλεται πρὸς τὸν τοῦ Κλέωνος).

§ 53. Ὁ λόγος οὗτος εἶναι ἀμίμητον πρότυπον συγκινητικῆς ἀπαγγελίας. Ἡ εὐθὺς ἐν ἀρχῇ τόσον φυσικῶς ἐπαγομένη ἔκπληξις τῶν Πλαταιέων ἐπὶ τῇ ἀνεπίστω μετατροπῇ τῆς δίκης, ἡ ἀμφι-
 βολία περὶ τοῦ ὅν πρέπει νὰ ἐξακολουθήσωσι τὸν λόγον ἢ ἄνευ ἐλπίδος νὰ παραδοθῶσι εἰς τὸν ὄλεθρον, ἡ ἀξιοπρεπὴς πεποίθησις, μεθ' ἧς ὀμιλοῦσι περὶ τῆς μέχρι τούδε διαγωγῆς των καὶ τῆς νῦν ἀναξιοπραθείας των, ἡ ἔκτακτος ἀντιπάθεια πρὸς τοὺς Θιβαίους, ἡ ἀπλοῦς πίστεως ἰσχυροποίηθη ἀπὸ τοῦ ἰστοῦ τοῦ ἐκπαιδευτικῆς τοιολογικῆς τῶν

Λακεδ., ἡ κατὰ τὸ τέλος τοῦ λόγου τόσον φανερώς ἐπαυξανομένη ἀγωνία, τὸ παράδοξον μίγμα θρησκείας, φιλανθρωπίας, ἱερῶν, τάφων κτλ., ὁ ἔτι κατὰ τὸ τέλος φόβος αὐτῶν νὰ τελειώσωσι τὸν λόγον, καὶ ἔτι πλέον ἢ ἐν τῇ ἐκλογῇ τῶν λέξεων καὶ τῆς τούτων συνδέσεως ἢ μᾶλλον συγχύσεως ὁρατὴ πλησμονὴ καὶ στενοχωρία τῆς καρδίας: πάντα ταῦτα καθιστῶσι τὴν εἰκόνα ἐρήμου, ἀπέλπιδος καὶ οἷον ψυχορραγοῦντος δυστυχοῦς τόσον ἐντελῆ καὶ πλήρη, καὶ προξενοῦσι τοιαύτην ἐντύπωσιν εἰς τὸν ἀναγνώστην, ὥστε εἶναι παράδοξον πῶς δὲν ἐσώθησαν· πρὸς Διον. Ἄλικ. περὶ Θουκ. ἰδιωμ. 42: ὑπὲρ ἀπάσας τὰς ἐν ταῖς ἐπτὰ βίβλοις φερομένας (δημηγορίας) τὴν Πλαταιέων ἀπολογίαὶν τεθαύμακα παρ' οὐδὲν ἕτερον, ὡς τὸ μὴ βεβασανίσθαι μηδὲ κατεπιτετηθεῖσθαι, ἀληθεῖ δέ τι· καὶ φυσικῶς κεκοσμηθῆσθαι χρώματι.

§ 61. Οἱ Θηβαῖοι ἀπολογοῦνται περὶ τῆς πρὸς τοὺς Πλαταιεῖς ἔχθρας καὶ περὶ τοῦ ἰδίου αὐτῶν μηδισμού, καθιστῶσιν ὑποπτα τὰ αἷτια τὰ παρακινήσαντα τοὺς Πλαταιεῖς εἰς τὸν Ἄιτικισμόν, δικαιολογοῦσι τὴν κατὰ τῶν Πλαταιῶν ἔφοδον αὐτῶν καὶ φέγουσι τὴν ἀπιστίαν τῶν Πλ. Τελευτῶντες δὲ παραινοῦσιν εἰς τοὺς Λακ. ἄκραν αὐστηρότητα πρὸς αὐτούς.

ΕΥΓΓΡΑΦΗΣ Δ΄. § 17. Ὁ ῥήτωρ λαμβάνων ὡς ἐκ τῶν παρόντων μᾶλλον ἠθικὴν ἢ πολιτικὴν θέσιν ἀπέναντι τοῦ εὐτυχοῦς νικητοῦ, ἀποτρέπει τοὺς Ἀθ. ἀπὸ τῆς τυφλῆς εἰς τὴν τύχην ἐμπιστοσύνης καὶ παραινεῖ αὐτούς εἰς μετριότητα καὶ σωφροσύνην, ὑποδεικνύων τὴν εὐγνωμοσύνην, ἣν θὰ ἔχωσιν οἱ Ἀθ. παρὰ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, ἂν κλεισῶσιν εἰρήνην καὶ συνδιαλλαγῶσι.

§ 59. Ὁ λόγος τοῦ Ἑρμοκράτους εἶναι λαμπρὸν κάτοπτρον τοῦ πατριωτισμοῦ καὶ τῆς βαθείας πολιτικῆς συνέσεως τοῦ ἀνδρός. Μετὰ δεινότητος ῥητορικῆς ἀποδεικνύει πόσον εἶναι ἀναγκαῖον νὰ ἀποκρούσωσι τὰ κατακτητικὰ σχέδια τῶν Ἀθ., καὶ ἀφήσαντες κατὰ μέρος τὰς ἰδιωτικὰς ἐρίδας νὰ προσπαθήσωσι νὰ σώσωσι τὸ σύμπαν.

§ 85. Ὁ λόγος οὗτος παρίστησιν ὑμῖν τὴν Βρασίδαν, τὸν ἄλλιος ἀπλοῦν, τίμιον καὶ χρηστὸν ἥρωα τοῦ πολέμου, ὑπὸ τὸ προσωπεῖον τοῦ διπλωμάτου, ὅστις ἐνίστη καὶ ψεύδη λέγει, ὅταν αὐτὰ χρησιμεύωσιν εἰς τὸν σκοπὸν του.

ΕΥΓΓΡΑΦΗΣ Ε΄. § 8. Περὶ τοῦ διαλόγου τρίτου τῶν Ἀθη-
νηφίλοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

ναίων καὶ Μηλίων Ἰ. Διον. Ἄλικ. περὶ Θουκ. ἰδιωμ. 37 καὶ 39. Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα φαίνεται ὅτι οὔτε ἡ διαλογικὴ μορφή οὔτε ὁ οὐσιώδης χαρακτήρ τῶν λόγων τούτων, ὅστις ἔγκειται ἐν τῇ περὶ τοῦ δικαίου τοῦ ἰσχυροτέρου διδασκαλίᾳ, ἐπλάσθησαν ὑπὸ τοῦ Θουκυδίδου.

ΕΥΓΓΡΑΦΗΣ ΣΤ'. § 9. Ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ ὁ Νικίας διεξέρχεται ψυχρῶς καὶ περισκευμένως, συμφωνότατα πρὸς τὸν χαρακτήρα του, τὰ παρεπόμενα τῆς εἰς τὴν Σικελίαν ἐκστρατείας. Καίτοι δὲ ἐνιχθοῦ καταφαίνεται ἡ συνειδήσις τῆς ἀτομικῆς ἀξίας τοῦ ἀνδρός, τὸ σύμπαν ὅμως εἶναι ἔμπλεον ἀκραίφνουσ καὶ ἔμφρονος πατριωτισμοῦ.

§ 16. Ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ τοῦ Ἀλκιβιάδου ἐγκατοπτρίζονται ἄριστα τὸ ὑπεροπτικὸν φρόνημα, ἡ ἀλαζωνία, καὶ τὰ μεγαλεπίβολα σχεδιά του. Καὶ ὁ εἰδικὸς δὲ χαρακτήρ τοῦ λόγου διὰ τὴν ῥητορικὴν ἔμφρασιν καὶ τὸ ἐνθερμον νεανικὸν πῦρ πρὸς μὲν τὴν φύσιν τοῦ Ἀλκιβ. εἶναι πᾶντο συμφωνος, ὅλως δὲ ἀντίθετος πρὸς τὸν ἡσυχον καὶ μέτριον τοῦ Νικίου λόγον.

§ 33. Ποίαν ἐντύπωσιν καὶ ἐκπληξιν ἐπροξένησεν εἰς τὰς Συρακούσας ἡ περὶ τῆς ἐξαρτύσεως τοῦ στόλου τῶν Ἀθ. ἀγγελία καταδεικνύουσιν οἱ δύο οὔτοι λόγοι, ὁ τοῦ ἀριστοκρατικοῦ Ἑρμοκράτους, τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἑρμωνος, καὶ ὁ τοῦ δημαγωγοῦ Ἀθηναγόρου. Ἀμφότεροι οἱ λόγοι δεικνύουσι καὶ ἐν τῇ ἐκλογῇ τῶν λέξεων καὶ ἐν τῇ συναρμογῇ τῶν προτάσεων καὶ ἐννοιῶν καὶ ἐν ταῖς ἐννοίαις αὐταῖς τὴν διαφορὰν τῆς μερίδος, ἣν ἀντιπροσωπεύουσι, δεικνύουσι ἡμῖν ὅτι καὶ αὐτοὶ εἶναι ἔντεχνον προῖον τοῦ ἐμβριθοῦς καλάμου τοῦ Θ.

§ 76. Ἐν τοῖς ἐφεξῆς δύο λόγοις ἀναπτύσσονται μετὰ τῆς συνήθους ἀξυνδίας καὶ ἀκριβῶς κατὰ τὸν χαρακτήρα τῶν δύο ῥητόρων πάντες οἱ λόγοι, οἱ οὗς οἱ Καμαριναῖοι ἠδύναντο νὰ προστεθῶσι εἰς τὸ ἐν ἢ εἰς τὸ ἕτερον μέρος.

§ 89. Ὁ Θ. ἀποδίδει τὴν προσήκουσαν τιμὴν εἰς τὸν βίαιον χαρακτήρα τοῦ Ἀλκιβ. ἀναγράφων ἐκ τῶν ἐν Σπάρτῃ λεχθέντων ἐκεῖναν δὴ τὸν λόγον αὐτοῦ, ἐπειδὴ νομίζει αὐτὸν ὡς τὸν ἀξιολογώτατον.

ΕΥΓΓΡΑΦΗΣ Ζ'. § 61. Ἡ ἀξιόλογος αὕτη παρακάλυψις τοῦ Νικίου, ἥτις πᾶντο ἐπιτιμῶδες διεγείρει τὰ αἰσθήματα τῆς τιμῆς

καὶ τῆς δόξης, καὶ δὴ καὶ τὴν ἰσχυροτάτην πασῶν τῶν ἀνθρωπίνων ὁρμῶν, τὴν τῆς αὐτοτυνηρησίας, δὲν ἀπαξιοῖ νὰ ὑπεκλύσῃ, ἀναμφιβόλως θὰ ἠνώρθου τὰ καταπεπτωκὸς τοῦ στρατοῦ φρόνημα, ἂν ἦτο διὰ νὰ ἀνορθωθῇ πρὸς Διον. Ἀλικ. περὶ Θεουκ. ἰδιωμ. 32: — καὶ τὴν παράκλησιν τῶν στρατιωτῶν (τεθαύμακα), ἣν ἐποιήσατο πρὸ τῆς τελευταίας ναυμαχίας καὶ τὸν παραμυθητικὸν λόγον (τὸν ἐν ζ'. 77.), ὅτε πεζῇ τὴν στρατιάν ἐμελλεῖν ἀπάγειν ἀπολωλεκῶς τὰς τριήρεις ἀπάσας.

ΕΞΗΓΗΣΙΣ ΤΩΝ ΣΥΝΤΕΤΜΗΜΕΝΩΝ ΛΕΞΕΩΝ.

αἰτ. = αἰτιατικῇ	κέ. ἢ κτέ. = καὶ τὰ ἐξῆς
ἀναφ. = ἀναφέρεται	μέλ. = μέλλον
ἀντίθ. = ἀντιθέσιν	μετ. = μετοχῇ
ἀντικ. = ἀντικείμενον	ὄνομ. = ὀνομαστικῇ
ἀντιτίθ. = ἀντιτίθεται	οὐδ. = οὐδέτερον
ἀντων. = ἀντωνυμία	οὐσ. = οὐσιαστικὸν
ἀν. ἢ ἀνωτ. = ἀνωτέρω	παρὰκ. = παρακείμενος
ἀόρ. = ἀόριστος	παρὰτ. = παρατατικὸς
ἀπροσ. = ἀπροσώπως	πλ. ἢ πληθ. = πληθυντικὸς
ἀρσ. = ἀρσενικὸν	πράγμ. = πράγματος
γεν. = γενικῇ	πρὸς. = παράβαλε
Γρ. ἢ Γραμ. = γραμματικῇ	πρόθ. = πρόθεσις
δηλ. = δηλονότι, δηλαδὴ	πρότ. = πρότασις
δοτ. = δοτικῇ	ῥ. = ῥῆμα
ἐν. ἢ ἐνεστ. = ἐνεστώς	σ. = σελίς
ἐνν. = ἐννοεῖται, ἐννοητέον, ἐννοεῖ	σημ. = σημείωσις
ἐξαρτ. = ἐξαρτάται	συγκρ. ἢ συγκριτ. = συγκριτικὸν
ἐπεξ. = ἐπεξηγεῖται, ἐπεξηγήσεις	συνδ. = συνδέεται, συνδετέον
ἐπίθ. = ἐπίθετον	σύνδ. = σύνδεσμος
ἐπιρ. = ἐπιρῥημα	συντ. ἢ συντάσ. = συντάσσεται,
ἐπιρῥημ. = ἐπιρῥηματικῶς	συντακτέον
Θ. = Θεουκιδίδης	σύντ. = σύνταξις
θηλ. = θηλυκὸν	Σχ. = Σχολιαστής
ἴ. = ἴδε	τ. ἔ. = τοῦτ' ἐστίν
κατ. ἢ κατωτ. = κατωτέρω	ὑποκ. = ὑποκείμενον.

Σημ. Αἱ μὲν εἰς τὸν Θεουκιδίδην παραπομπαὶ γίνονται οὕτω, π. χ. 40, 4 = βιβλίον α., § 40, ὑποδιαίρεσις 4. καὶ β'. 60, 3 = βιβλίον β', § 60, ὑποδ. 3. Αἱ δὲ εἰς τὰς γραμματικὰς οὕτω π. χ. Ἀσ. α. § 25 = Ἀσωπίου Β'. περίοδος, κεφάλαιον α., § 25. ἢ Ἀσ. Β'. δ', § 15 = Ἀσωπίου Β'. περὶ τῶν ἰσχυρῶν ἰσχυρῶν δ', § 15.

ΣΧΟΛΙΑ

ΕΙΣ ΤΑΣ ΔΗΜΗΓΟΡΙΑΣ

ΤΟΥ Α΄ ΤΗΣ ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ ΕΥΓΓΡΑΦΗΣ.

Λόγος τῶν Κερκυραίων πρέσβειων ἐν
Ἀθήναις § 32—36.

§ 32. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. «Ὅστις, χωρὶς νὰ στηρίζεται εἰς τινα προηγούμενην ὑποχρέωσιν, ζητεῖ βοήθειαν, πρέπει νὰ ἀποδείξῃ ὅτι ἡ αἰτησίς του εἶναι ὠφέλιμος καὶ ὄχι ἐπιζήμιος εἰς τὸν ἕτερον. Ἀλλὰ νῦν, ἐπειδὴ οἱ Κορίνθιοι ἐπικαλοῦνται ὀλόκληρον τὴν πελοποννησιακὴν συμμαχίαν καθ' ἡμῶν, διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς ἀναγκαζόμεθα νὰ ἀποστῶμεν τῆς ἀρχῆς, τοῦ νὰ ἀπέχωμεν δηλ. ἀπὸ πάσης συμμαχίας. »
μήτε εὐεργεσίας — προὔφειλομένης] ἡ ἔννοια: χωρὶς ἐκ τῶν προτέρων νὰ ὑπάρχη ὑποχρέωσις τις ἢ ἐξ εὐεργεσίας ἢ ἐκ συμμαχίας, εἰ' ἦν νὰ ὀφείλεται χάρις' ἴ. Ἡροδ. 5, 82, 1: ἡ ἔχθρη ἢ προοφειλομένη ἐς Ἀθηναίους. Ἡ κρᾶσις τηρητέα ἐν τῷ προὔφειλομένης' διότι ἐν τοῖς: προορᾶν, προέξω, ἐμποδίζει ἢ δασεῖα' τούναντίον δὲ ἐν τοῖς: προὔπτος, προὔχω, τοὔπισω, τοὔψον καὶ ἐν πολλοῖς ὁμοίοις παρὰ τοῖς δραματικοῖς. Περὶ τοῦ μήτε ἢ τοῦ μὴ μετὰ μετοχῆς ἴ. Ἀσ. κ'. § 55. — παρά] ἴ. Βερν. Γραμμ. § 734. — τοὺς πέλας] παρὰ Θ. δὲν ἔχει τοπικὴν ἔννοιαν, ἀλλὰ = τοὺς ἄλλους' κατωτ: τοῦ πέλας, περιληπτικῶς καθ' ἐνικόν. — καὶ ἡμεῖς] ἐνν. ἤκομεν δεησόμενοι. — ἀναδιδάξαι] = διδάξαντας πείσαι, σαφὲς καταστήσαι. Ἡ ἀνα-σημαίνει σαφήνειαν, πρὸς ἀναπέθειν 140, 4. — καὶ ξύμφορα δέονται] τ. ἔ. οὐ μόνον δίκαια, ἀλλὰ καὶ ξύμφ. δ. Τῆς μετ' αἰτιατ. οὐδετέρων ὀνομάτων, μάλιστα ἐπιθέτων καὶ ἀντωνυμιῶν, συντάξεως ἀνάλογα εἶναι: δεῖσθαι δυνατὰ Πλ. Πρωτ. 335, — δίκαια καὶ μέτρια Δημ. 38, 2. ἴ. Βερν. Γραμμ. 189, 10. Ἡθετικὴ καὶ ἀποστροφικὴ Ἐπειθετικὴς, ἠθολιτικὴς. 63,

2. — εἰ δὲ μὴ κτέ] τὸ πλήρες: εἰ δὲ μὴ ξύμφ. δέονται, δίκαιον ἀναδιδάξαι ὅτι γε οὐκ ἐπιζήμια δέονται· πρβ. Ἀσ. Β'. ζ'. § 20. — ὅτι γε] ὁ γε εἰς τὰ ὀνόματα, ὧν προηγείται πρόθεσις ἢ σύνδεσμος, τίθεται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μεταξὺ τοῦ ὀνόματος καὶ τῆς πρόθεσεως ἢ τοῦ συνδέσμου, ὡς ἐνταῦθα: ὅτι γε οὐκ ἐπιζ. — καὶ τὴν χάριν β. ἔξ.], καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην θὰ ἔχωσι αἰωνίαν. — βέβαιον] παρὰ Θ. πάντοτε δικατάληκτον. — Κερκυραῖοι δέ] προτεθείσης τῆς γενικῆς περιστάσεως εἰσάγεται διὰ τοῦ δὲ ἡ μερικῆ. — μετὰ τῆς ξυμμαχίας τῆς αἰτήσεως] ἀντί: μετὰ τῆς αἰτήσεως τῆς ξυμμ. πρβ. 9, 3: καὶ ἐν τοῦ σκήπτρου τῆ παραδόσει, β'. 39, 3 καὶ ς'. 82, 4. — καὶ ταῦτα] τ. ἔ. ὡς καὶ ξύμφορα δέονται καὶ τὴν χάριν βέβαιον ἔξουσιν. — παρέξεσθαι] τὸ μέσον δηλοῖ προθυμίαν καὶ προσπάθειαν, ἴ. Ἀσ. ιγ'. § 31. — τετύχηκε] = συνέπεσε, συντάσ. μὲ κατηγορούμενον ἐπίθετον ἄνευ μετοχῆς ἐνταῦθα, 106, 1 καὶ β'. 87, 5. — ἐπιτήδευμα], ὅτι πράττει τις κατ' ὠρισμένας ἀρχάς, τὸ (πολιτικὸν) σύστημα· πρβ. 71, 2. 128, 1. β'. 27, 2 κτλ. Τὴν δὲ ἐξάσκησιν τοῦ ἐπιτηδεύματος καλεῖ ὁ Θ. ἐπιτήδευσιν ἴ. β'. 36, 4. — πρὸς ὑμᾶς], « ὅσον εἰς τὴν κρίσιν τὴν ὑμετέραν » Σχ. — τὴν χρείαν], τὴν ἀνάγκην, τὴν περὶ οὗ ὁ λόγος ἐπικουρίαν· πρβ. 33, 1. 37, 1 κτλ. — ἡμῖν] δοτ. ἀντιπεριποιητικῆ εἰς τὸ τετύχηκε. — ἄλογον] = παράλογον, ἀντιφατικόν· ἐπεξηγείται διὰ τῶν: ξύμμαχοί τε — ἤκομεν. — ἐς τὰ ἡμέτερα αὐτῶν], διὰ τὸ συμφέρον ἡμῶν· τὸ αὐτῶν προστετέθη μόνον διὰ τὴν γείνη ἀντίθεσιν πρὸς τὸ: ὑμᾶς, ἴ. Ἀσ. δ'. § 50. — ἀξύμφορον] ἐπεξηγ. διὰ τῶν: καὶ ἄμα — καθέσταμεν. — Τὸ ὅλον χωρὶον ἔχει οὕτω: ἡ δὲ προτέρα πολιτικὴ ἡμῶν ἔτυχε πρὸς δυστυχίαν μας (= ἡμῖν) ἄμα (= τὸ αὐτό, ὁμοίως δ'. 17, 1) καὶ κατὰ τὴν κρίσιν ὑμῶν νὰ ἦναι παράλογος ὡς πρὸς τὴν παρούσαν ἀνάγκην, καὶ διὰ τὸ συμφέρον ἡμῶν κατὰ τὴν παρούσαν περίστασιν ἀσύμφορος. — ἐν τῷ πρὸ τοῦ] ἀπκντᾶ καὶ μετὰ τοῦ: χρόνῳ (ὡς β'. 58, 2.), καὶ ἄνευ αὐτοῦ (ὡς ἐνταῦθα καὶ δ'. 72, 2). Ὅμοίως: ἐν τῷ πρίν, ἐν τῷ τότε. — Κορινθίων] γεν. ἐξ ὑποκειμένου εἰς τὸ πόλεμον. — δι' αὐτό] μετ' ἐμφάσεως, ἀντὶ τοῦ: δι' αὐτὸ τοῦτο, τ. ἔ. διὰ τὸ οὐδενός πω γενέσθαι ξυμμ. — καθέσταμεν] = ἤδη ἐσμέν. — καὶ περιέστηκε κτέ.] ἡ ἔννοια: καὶ οὕτω (ὁ καὶ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ τῆς ἑλληνικῆς Πολιτικῆς ἐπιγρά-

τεια ἡμῶν, ἣν πρότερον ἐφαίνετο ὅτι εἴχομεν, κατήντησεν ἀπερισκεψία καὶ ἀσθένεια φανερά. — δοκοῦσα] ἀντιτίθεται πρὸς τὸ φαινομένην. — σωφροσύνη], ἔμφρων ἀποχῆ, οὐδετερότης (κατωτ: ἀπραγμοσύνη): ἀντιίθ. πρὸς τὴν πολυπραγμοσύνην. — τὸ — ξυγκινδυνεύειν] ἐπεξήγησις τοῦ: σωφροσύνης, δηλ: ἥτις συνίσταται εἰς τὸ νὰ μὴ συγκινδυνεύη τις. πρβ. 44, 2. 80, 4. 36, 5. — τῆ τοῦ πέλας γνώμη], κατὰ τὴν βούλησιν τοῦ ἄλλου. — τὴν μὲν οὖν ναυμαχίαν] ἡ αἰτ. ἂν καί, κατὰ τὴν ἀναλογίαν τοῦ: νικᾶν τινα μάχην, ἀναφ. εἰς τὸ ἀπεωσάμεθα, καταλαμβάνει ὁμως ἐν ἀρχῇ τῆς προτάσεως σχεδὸν ἀπόλυτον θέσιν = ὅσον ἀφορᾶ τὴν γενομένην ναυμαχίαν. Τοῦτο εἶναι ἀξιοπαρατήρητον πολλάκις καὶ ἐκεῖ, ὅπου ἡ σύνταξις δὲν ἔχει δυσκολίαν, ὡς 33, 3. 73, 2. 6'. 62, 4. — κατὰ μόνας] ἴσως κατ' ἀρχὰς ἐξέπεσεν ἡ λέξις: μοίρας· ὁμοίως καὶ ἐν τῇ συνηθείᾳ. — παρασκευῆ] σχεδὸν = δύναμι. — ὄρμηται] = εἶναι ἔτοιμοι εἰς πόλεμον· ὁμοίως 6'. 9, 4 καὶ 5'. 33, 2. — ὀρῶμεν ὄντες] ἴ. Ἀσ. 15'. § 40. — καὶ ἄμα] προσθετικὸν = καὶ πρὸς τούτοις· ὁμοίως 2, 2. — κίνδυνος, ἀνάγκη, ξυγγνώμη] συνήθως ἄνευ τοῦ ἐστί· ξυγγνώμη = ἀξιὸν ἐστι συγγνώμης, συγγνωστόν. — εἰ μὴ — τολμῶμεν] τὸ μὴ δὲν ἀναφ. εἰς τὸ ῥῆμα, ἀλλὰ μόνον εἰς τὸ: μετὰ κακίας (= si non) πρὸς μείζονα ἐπίτασιν τοῦ: δόξης ἀμαρτία (πρβ. 37, 4: μὴ ἀλογίστως) = ἔάν ὄχι ἀπὸ κακίαν, ἀλλὰ μᾶλλον ἀπὸ ἐσφαλμένην δόξαν, ἀποφασίζωμεν ἐναντία τῇ πρότερον ἀπραγμοσύνη, δηλ. διότι ἐναντίον τῆς ἀπραγμοσύνης ἡμῶν νῦν ἤλθομεν νὰ ζητήσωμεν βοήθειαν.

§ 33. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. « Παρέχομεν δὲ ὑμῖν διὰ τὴν συνδρομήν σας, ἥτις μᾶς ὑποχρεώνει εἰς αἰωνίαν εὐγνωμοσύνην, τὸν μέγιστον στόλον πρὸς τῷ ὑμετέρῳ, καὶ μάλιστα ἐν χρόνῳ, καθ' ὃν οἱ Πελοποννήσιοι ἀπεφάσισαν καὶ καθ' ὑμῶν τὸν πόλεμον, καὶ ἡμᾶς διανοοῦνται νὰ καταστρέψωσι. »

πειθομένοις] = εἰ πείθοισθε. — καλῆ] δὲν ἔχει θητικὴν σημασίαν, ἀλλ' εἶναι ἐκλεκτὴ ἔκφρασις ἀντὶ τοῦ ξύμφορος· πρβ. 39, 3. 6'. 84, 2: καὶ ἐ. 59, 4: ἐν καλῷ. — ἡ ξυντυχία τῆς ἡμ. χρείας] τὸ: χρείας ἐξαρτ. ἐκ τοῦ: ξυντυχία = τὸ ὅτι συνέπεσε νὰ ἔχωμεν ἀνάγκην τῆς βοηθείας ὑμῶν· περὶ τοῦ: ξυντυχία πρβ. γ'. 54, 4. 82, 2. καὶ Πλουτ. Τιβ. Γράγκ. 6: ἡσθέντες τῇ ξυντυχίᾳ τῆς χρείας. — κατὰ πολλά],

Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἑκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς
διὰ πολλοὺς λόγους· ἐπεξεργάσθη ὁ κ. Παναγιώτης Παναγιώτου

καὶ διὰ τοῦ μετὰ τὸ ναυτικόν: τε, ὅστις ἐν ἀπαριθμήσεσιν, γινομέναις διὰ τῶν: πρῶτον μὲν, ἔπειτα δὲ (δεύτερον δὲ) καὶ τῶν τοιούτων, πλεονάκις τίθεται εἰς τὸ γ'. μέλος: πρῶ. 2, 2. Ἐν ᾧ δὲ τὸ α'. μέλος: πρῶτον μὲν ὅτι — ποιήσεσθε, συνδέεται μὲ τὸ προηγούμενον διὰ τοῦ ὅτι, τὰ δύο ἄλλα μέλη τίθενται ἀπολύτως καὶ αὐποτελῶς. — βλάπτουσι] = ἀδικουσι. — δεξάμενοι ὡς ἂν μάλιστα — καταθεῖσθε] ἡ γραφή αὕτη φαίνεται ἡ ὀρθότερα = εἰ δεξασθε, καταθεῖσθε ἂν τὴν χ. μεθ' ὡς μάλιστα ἀειμν. μαρτυρίου (τ. ἔ. ὑὰ μνημονεύωμεν τὴν χ. αἰωνίως). — τὴν χάριν κατατίθεσθαι], τὴν εὐεργεσίαν ὡς παρακαταθήκην (πρὸς μέλλουσαν χρῆσιν) κατατιθέναι. πρῶ. 128, 3. καὶ Δημ. 19, 240. Ὁμοίως: κείσεται σοι εὐεργεσία. — τοῦ παρ' ὑμῖν] = τοῦ ὑμετέρου ὁμοίως 36, 4. πρῶ. 6'. 21, 3 καὶ Ἀσ. κά. § 157. — εὐπραξία] ἐπεξηγεῖται διὰ τοῦ εἰ ἦν κέ. Θὰ ἐξησθεναῖτο δὲ ἡ δύναμις τῆς ἐρωτήσεως, ἔαν πρὸ τοῦ εἰ παρενθάλετο: ἦ. Ὁμοια χωρία εἶναι καὶ τὰ: γ'. 64, 4. Λυσ. Ἀγορ. 77: πῶς ἂν γένοιτο ἄνθρωπος μιᾶρῶτερος, ὅστις — ἐτόλμησεν ἐλθεῖν ὡς τούτους; Εὐρ. Ἄλκ. 879: τί γὰρ ἀνδρὶ κακὸν μείζον ἀμαρτεῖν πιστῆς ἀλόχου; Ἐν τοῖς τοιούτοις χωρίοις ἡ ἀπαρέμφατος ἢ ἡ ἀναφορικὴ πρότασις εἶναι ἡ ἐπεξηγήσις τοῦ ἐννοουμένου: τούτου ἢ ταύτης, ἅπερ ἐνίοτε μὲν τίθενται (Ἀίσχ. Ἄγαμ. 572: τί γὰρ γυναικὶ τούτου φέγγος ἠδιδιον δρακεῖν, ἀπὸ στρατείας ἄνδρα σώσαντος θεοῦ πύλας ἀνοῖξαι); ἐνίοτε δὲ ἀποσιωπῶνται. Ἡ δὲ πρὸς μείζονα ἔμφασιν οὕτω τεθεῖσα ἀναφορικὴ πρότασις: ἦν προσγενέσθαι, ἧτις εἶναι τὸ ἀντικείμενον τοῦ: ὑμεῖς ἂν — ἐτιμήσασθε, συγκεφαλαιούται ἐμφαντικῶς διὰ τοῦ ἐπιτακικοῦ αὕτη. πρῶ. 83, 3. — αὐτεπάγγελτος] ἀπαντᾷ ἐνταῦθα καὶ δ'. 120, 3. ἐκ τοῦ μέσου ἐπαγγέλεσθαι = ἀφ' ἑαυτῆς, αὐτὴ ἑαυτὴν προσφέρουσα. — ἐς τοὺς πολλούς], ἐνώπιον τῆς κοινῆς γνώμης, κατὰ τὴν κρίσιν τῶν πολλῶν. — ἀρετὴν] = δόξαν ἀρετῆς, ἀγαθὴν ὑπόληψιν, διότι δεικνύετε μεγαλοψυχίαν πρὸς τοὺς ἀσθενεστέρους: ὁμοίως 69, 4. χάρις λοιπὸν σημαίνει ἐνταῦθα τὸ αἶσθημα τῆς ὑποχρεώσεως, τὴν εὐγνωμοσύνην (ὄχι τὴν εὐεργεσίαν). — δὴ] = ὡς γνωστόν. — οἷς ἐπικαλοῦνται — παραγίγνονται], ἔρχονται εἰς ἐκείνους, παρὰ τῶν ὁποίων ζητοῦσι βοήθειαν. —

χάριν, τὸ δὲ β'. εἰς τὴν ἀρετὴν. — διδόντες] ἴ. Ἀσ. ιη. § 40. — ληψόμενοι] εὐκόλως ἔνν: παρ' αὐτῶν. — δι' ὄνπερ] τὰ πλείστα καὶ ἄριστα τῶν ἀντιγράφων φέρουσι: διόπερ ἢ δι' ὄπερ. ἴσως δὲν πρέπει νὰ ἀπορριφθῇ ἡ γραφὴ τῶν ἀντιγράφων, διότι δι' αὐτῆς ἐκφράζεται γενικωτέρα τις σχῆσις = οὐ ἔνεκα, γενικῶς· πολλάκις δὲ ὁ Θ. μεταχειρίζεται τὸ ὄπερ ἀνεξαρτήτως καὶ ἀσυνδέτως πρὸς τὰς παρακειμένας λέξεις· πρβ. 35, 5. 50, 5. 59, 2 κτλ. — γνώμης ἀμρτάνει], δὲν κρίνει ὀρθῶς· πρβ. 92, 4. γ'. 98, 2. Τούναντιον δὲ ἐν ε. 78, 3: γνώμη ἀμαρ. — φόβῳ τῷ ὑμετέρῳ] ἡ τοιαύτη τοῦ οὐσιαστ. πρὸ τοῦ ἐνάρθρου ἐπιθέτου ἢ τῆς ἀντωνυμίας θέσις, ἣν πολλάκις ἀπαντῶμεν παρὰ Θ. (ἴ. 15, 2. 17. 25, 4 κτλ.), δίδει μεγίστην ἔμφασιν εἰς τὸν ἐπόμενον ἐνάρθρον προσδιορισμόν, διότι τὸ οὐσ. προηγείται ἐν τῇ γενικότητί του. ἴ. 1, 1. Περὶ δὲ τῆς ἐξ ἀντικειμένου σημασίας τοῦ ὑμετέρῳ ἴ. 69, 5. 78, 6. 137, 4. ἴ. καὶ Ἀσ. δ'. § 51. — πολεμησεύοντας] οὕτω: ἀπαλλαξείειν 95, 4., παραδωσειείν δ'. 28, 2., ξυμβασειείν ἢ. 56, 3., ναυμαχησειείν ἢ. 77, 3. — δυναμένους], μεγάλην ἐπιρροὴν ἔχοντας. — προκαταλαμβ. (πρβ. 36, 3.) ἡμᾶς εἰς τὴν ὑμ. ἐπιχειρήσιν], μὲ τὸν σκοπὸν νὰ προσβάλωσιν ὑμᾶς μετὰ ταῦτα. Περὶ τῆς ἐξ ἀντικειμένου σημ. τοῦ ὑμετέρων ἴ. ἀνωτέρω. — ἵνα μὴ — κατ' αὐτοὺς στῶμεν] στρατιωτικὴ ἔκφρασις: ἵνα μὴ ἀντιπαρατχθῶμεν κατ' αὐτῶν ὡς ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης (ἴ. 42, 4. 62. 6 κτλ.). Οὐκ ὀρθῶς ὁ Bekker καὶ ὁ Krüger ἐναντίον τῶν ἀντιγράφων ἐδέχθησαν: κατ' αὐτῶν. — μηδὲ δυοῖν κέ] ἡ σύνταξις: μηδὲ δυοῖν ἀμάρτωσι (πρβ. γ'. 53, 2. 69, 2.) (κατὰ τὸ) φθάσαι οὕτω δηλ. ὥστε τὸ φθάσαι νὰ παρατίθεται πρὸς ἐπεξήγησιν: διὰ νὰ μὴ ἀποτύχωσι καὶ εἰς τὰ δύο καὶ δὲν προφθάσωσι, ἔνν. πρὶν ἢ συνομολογηθῇ συμμαχία καὶ ματαιωθῇ τὸ σχέδιόν των. Τὸ δὲ δυοῖν ἐπεξήγ. διὰ τῶν ἀπαρεμφ: ἢ κακῶσαι ἡμᾶς ἢ σφᾶς αὐτοὺς βεβαιώσασθαι (περὶ ὧν ἴ. Ἀσ. ιγ'. § 83 καὶ 84.), αἵτινες δὲν ἀποκλείουσιν ἀλλήλας, ἀλλὰ = μήτε κακ. ἡμᾶς μήτε βεβαιώσ. (Ἡ ἐξήγησις τοῦ σχολιαστοῦ: «δυοῖν λείπει θάτερον», ἣν οἱ πλείστοι τῶν ἐρμηνευτῶν παρεδέχθησαν δὲν στηρίζεται οὔτε γραμματικῶς οὔτε λογικῶς· διότι ὄχι ἐν ἑκ τῶν δύο, ἀλλὰ καὶ τὰ δύο συγχρόνως ἐφοβοῦντο μὴ δὲν προλάβωσι). — ἡμέτερον] τ. ἔ. τῶν τε Κερκυραίων καὶ τῶν Ἀθηναίων· ὅπερ οὐκ εἰκνυεῖ καὶ ἡ ἐπεξήγησις: τῶν

μὲν — ὑμῶν δέ, μὴ γενομένη διὰ τοῦ ἡμῶν, ὅπερ θὰ ἦτο ἀσαφές μετὰ τὸ ἡμέτερον. — αὖ], ἀφ' ἑτέρου μέρους, τούναντίον. — προτερῆσαι], γὰ τοὺς προλάβωμεν. — διδόντων] ἴ. ἀνωτ. — προεπιβουλεύειν—ἡάντες πιβ.] ἐζητημένη παρονομασία ἢ παρίσσωσις (καθ' Ἑρμογ. περὶ μεθ. δειν.), ὁμοίως 37, 3. β'. 62, 3 κτλ.

§ 34. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. «Ἐπειτα ὅτι δικαίως δέξονται (οἱ Ἄθ.) σφᾶς καὶ οὐ παραχθήσονται τὰ τῶν μητροπόλεων καὶ ἀποικιῶν νόμιμα». Σχ. σφετέρους] ἴ. Ἄσ. δ'. § 47. — μαθέτωσαν] ἀρχαιότερος καὶ μεγαλοπρεπέστερος τύπος τοῦ μαθόντων): «ἄς μάθωσι», μὲ μικρὰν εἰρωνείαν ὅμοιαι φράσεις πλεονάκις ἀπαντῶσι παρὰ τραγικοῖς. Ὅμοίως: παραλαμβάνετωσαν Ξεν. Κύρ. 6, 2, 14., ἀποκρινέσθωσαν Πλ. σοφ. 233., ψευδέσθωσαν Πολ. 384., ὠφελείσθωσαν Θουκ. γ'. 67, 2 κτλ. — ἐκπέμπονται] ἐκ τοῦ ἀποικία ἐνν: ἀποικοί. — προκαλεῖσθαί τινα (πάντοτε μέσον) ἐς κρίσιν] ὡς δ'. 49, 4: ἐς σπονδὰς καὶ διάλυσιν, καὶ ζ'. 18, 2: ἐς δίκας· σταθερὰ φράσις. — τῷ ἴσῳ], ἐ τῷ νόμῳ καὶ τῷ δικαίῳ, παρ' οἷς ἡ ἰσότης» Σχ. ἴ. ε'. 37, 1. γ'. 53, 4. — τὰ ἐγκλήματα μετελθεῖν], γὰ διεκδικήσωσι τὰ ἀδικήματα, τὰ παράπονά των. Ὅμοίως Αἰσχ. Χοιφ. 982: τὸν δ' ἐγὼ μετῆλθον ἐνδίκως μόρον τοῦ μητρός· καὶ Εὐρ: μετελθεῖν γάμους Ἑλένης ὑβρισθέντας· ἐπίσης μετιέναι δ'. 62, 2. — ἔστω τι] τὸ τι δὲν ἀναφ. εἰς τὸ τεκμήριον, ἀλλ' εἶναι αἰτιατικὴ τοῦ ἔστω, τ. ἔ. ἄς χρησιμεύσῃ πως ὁ πρὸς ἡμᾶς τρόπος των ὡς παράδειγμα. ἴ. 83, 3. — ὥστε μή] διότι ἐνυπάρχει ἐν τῷ τεκμηρίῳ ἔννοια ἀποτροπῆς. — ἀπάτη τε—δεομένοις τε] πρὸς ἔμφασιν προτάσσονται αἱ λέξεις αὗται· διὸ καὶ ἡ μεταβολὴ τῆς θέσεως τῶν συνδέσμων, ἀντί: μήτε ἀπάτη — μήτε δεομένοις. — ἐκ τοῦ εὐθέως] συντακτέον πρὸς τὸ δεομένοις, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ ἀπάτη, = ἀπ' εὐθείας, εἰλικρινῶς, ἄνευ πλαγίων ὁδῶν, πρὸς ἄς τρέπεται ἡ ἀπάτη ἴ. γ'. 43, 3. — παράγεσθαι] κυρίως = παρεκτρέπεσθαι τῆς ὁδοῦ· ὅθεν μεταφρ. = ἀπατᾶσθαι, παρασύρεσθαι. — λαμβάνειν] μετ' οὐσιαστ. ἐχόντων ἠθικὴν σημ. χρησιμεύει πρὸς περιγραφὴν τῆς διαθέσεως ἢ τοῦ αἰσθήματος (ὡς ἐνταῦθα: μεταμέλειαν λαμβ. = μεταμέλεσθαι), καθὼς καὶ τὸ ποιεῖσθαι μετὰ λέξεων σημαίνουσῶν ἐνέργειαν· οὕτω μετὰ τῶν: εὐνοίαν 77, 6., σωφροσύνην ἡ. 64, 5. Τὸ δὲ κατηγορούμενον ἐπίθετον ἀντικαθίστηται ἐπὶ τὸν ἑταίρον· ἔπειτα δὲ ἐπὶ τὸν ἑταίρον ὁ ἐλά-

χιστα μεταμελόμενος ἐκ τοῦ χαρίζεσθαι τοῖς ἐναντίοις (=διὰ καλόν, τὸ ὁποῖον ἔκαμιν εἰς τοὺς ἐναντίους) ἀσφαλ. ἂν διατ. — διατελεεῖν] μετ' ἐπιθ. ἄνευ τοῦ ὄν ἀπαντᾷ ἐνταῦθα καὶ ς'. 89, 2. πρβ. 32, 3.

§ 35. ΠΕΡΙΑΗΨΙΣ. « Οὐδὲ τὰς πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους σπονδάς θὰ διαλύσετε· διότι αἱ συνθήκαι ἐπιτρέπουσιν ἐλευθέραν προσέλευσιν πρὸς ὁποῖον ἂν θέλῃ τις τῶν συμμάχων, καὶ διότι οἱ Λακεδαιμόνιοι προσπαθοῦσι νὰ προσελκύσωσιν πολλοὺς ἐκ τῶν ὑμετέρων συμμάχων. Δεξάμενοι δὲ τὴν αἴτησιν ἡμῶν θὰ ἔχετε τοὺς βεβαιοτάτους καὶ κατὰ θάλασσαν ἰσχυροτάτους συμμάχους. »

οὐδέ] τ. ἔ. οὐ μόνον οὐκ ἀδίκως δεξέσθε ἡμᾶς τοὺς ἀποίκους, ἀλλ' οὐδὲ λύσετε κτλ. — τὰς Λακ. σπονδάς] τ. ἔ. τὰς τριακοντούτεις ἕ. 115, 1. Αἱ σπονδαὶ αὗται εἶχον τοιαύτην τινὰ ἔννοιαν: πᾶσα ἐκτὸς τῆς συμμαχίας πόλις δύναται νὰ προσέλθῃ εἰς ὁποῖον τῶν συμμάχων θέλει, καὶ οὕτω νὰ γείνη ἔνσπονδος καὶ νὰ προστατεύεται ὑπὸ τῆς συμμαχίας. Ἄλλ' ὅταν πόλις τις, εὕρισκομένη εἰς πόλεμον πρὸς τινὰ ἔνσπονδον, γείνη δεκτὴ εἰς τὴν συμμαχίαν, τότε ὁ πόλεμος ἐκεῖνος θεωρεῖται ὡς γενόμενος ὑπὸ τοῦ συμμάχου τοῦ δεχθέντος τὴν πόλιν. — μηδετέρων] οὐχὶ οὐδετέρων· διότι ἡ μετοχὴ δεχόμενοι εἶναι ὑποθετικὴ = εἰ δέχεσθε. — εἴρηται] = ὁμολόγηται, ὠρισταί, γέγραπται. ἕ. 40, 2. 439, 1. 440 2 κτλ. — ἀρέσκηται] οὐχὶ ἀπροσώπως ὡς τὸ ἀρέσκη (Ἡρ. 6, 128. 9, 70.), ἀλλὰ προσωπικῶς = εὐχαριστήται. — τοῖς λόγοις] ἕ. 129, 3. 6'. 68, 2: τῆ καταστάσει πρβ. καὶ ς'. 4, 3. 37, 3. — καὶ δεινὸν — — ἀδεόμεθα] ἡ περίοδος ἐτχηματίσθη κατὰ τὸν παρατακτικὸν τύπον χάριν ἐμφάσεως καὶ ἀντιθέσεως τοῦ τοῖσδε μὲν πρὸς τὸ ἡμᾶς δέ· τὸ ἀ. δηλ. μέλος: εἰ τοῖσδε μὲν — ὑπηκόων, ἔπρεπε νὰ τεθῆ ἐν εἴδει παρενθετικῆς προτάσεως, καὶ ὁ λόγος νὰ ἔχῃ οὕτω: καὶ δεινὸν εἰ, ἐξὸν τοῖσδε ἀπό τε τῶν ἐνσπόνδων — ὑπηκόων, ἡμᾶς εἴρξουσιν — δεόμεθα. Ὁμοίως Δημ. περὶ Στεφ. 281: αἰσχρὸν ἐστίν, εἰ ἐγὼ μὲν τὰ ἔργα τῶν ὑπὲρ ὑμῶν πόνων ὑπέμεινα, ὑμεῖς δὲ μηδὲ τοὺς λόγους αὐτῶν ἀνέξεσθε· ἀντί: αἰσ. ἐστίν εἰ, ἐμοῦ — ὑπομείναντος, ὑμεῖς μηδὲ — ἀνέξεσθε· ὁμοίως Πλ. Ἀπολ. 28, Ε. πρβ. Ἀσ. Β'. δ'. § 21 κέ. — προκειμένης], τοῖς πᾶσι προσηγμένης κατ' ἀλλοφρονηθῆκε ἀπὸ τοῦ ὁμοίου Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς νταί]

σημαντικοῦ σφοδρᾶς ἀγανακτήσεως, τ. ἔ. οὐ μόνον πᾶσαν ἄλλην
 συμμαχίαν κατέστησαν ἡμῖν ἀδύνατον, ἀλλὰ καὶ τώρα ἀκόμη θέ-
 λουσι νὰ θεωρήσωσι ὡς ἔγκλημα τοῦτο, εἰς τὸ ὁποῖον αὐτοὶ οἱ
 ἴδιοι μᾶς ὤθησαν (ὡς προσῆπον ἐν 28, 3: καὶ αὐτοὶ ἀναγκα-
 σθήσεσθαι, ἐκείνων βιαζομένων κέ.). Περὶ τοῦ εἶτα ἀσυνδέ-
 τως ἐκφερομένου πρὸς τὰ προηγούμενα Ἱ. Πλ. Ἀπολ. 23, C. Θεαι.τ.
 151, C. καὶ Δημ. 1, 12: εἰ προησόμεθα τούτους τοὺς ἀν-
 θρώπους, εἶτ' Ὀλυνθον ἐκεῖνος καταστρέψεται: πρὸς
 τὸ ἡμέτε: «ἔπειτα.» Διὰ δὲ τοῦ παθητικοῦ πεισθέντων ὑμῶν ἐξε-
 πίτηδες μεταβιβάζεται ἅμα μέρος τῆς αἰτιάσεως ταύτης καὶ εἰς τοὺς
 Ἀθηναίους. Ἡ κατὰ ταύτης τῆς προϋποθέσεως διαμαρτύρησις τῶν
 Κερκ. ἔπεται βραχέως μὲν, ἀλλ' ἐμφαντικῶς: πολὺ δὲ ἐν πλεί-
 ονι αἰτία—ἔξομεν, ὁμοίως γ'. 63, 3. (Ἡ διόρθωσις τοῦ Krüger:
 εἶτε ἐν ἀδικίᾳ καὶ πολὺ δὴ, καταστρέφει τὴν τεχνικὴν πλοκὴν
 τῆς περιόδου). — ἃ δεόμεθα] Ἱ. 32, 4. — πολὺ] ἐπιτείνει τὸ
 πλεονε: ὁμοίως ς'. 86, 3 (ἐνθα Ἱ. σημ.): πολὺ δὲ ἐπὶ ἀληθε-
 στέραν γε σωτηρίαν. — ἐν αἰτία ἔχειν] = αἰτιάσθαι, ὁμοίως
 β'. 69, 4. ἐ. 60, 2. — οὐκ ἐχθροὺς ὄντας] ὡς εἶναι οἱ Κορίν-
 θιοὶ κατὰ τὴν § 33, 3. — οὐχ ὅπως] = οὐ μόνον οὐ, Ἱ. Ἀσ.
 Β'. 6'. § 66. — προσλαβεῖν περιόψεσθε] τὸ περιορᾶν συν-
 τάστ. καὶ πρὸς μετοχὴν* καὶ αὕτη μὲν δηλοῖ τὴν πραγματικὴν
 ἀλήθειαν, τὸ δὲ ἀπαρέμφατον μόνον τὸ δυνατόν γενέσθαι Ἱ. 36, 4.
 δ'. 48, 4. ς'. 86, 4. Τοῦτο καταφαίνεται ἐκ τῶν χωρίων: οὐκ
 ἂν περιῖδεῖν τμηθῆναι (β'. 20, 4), καὶ: περιῖδεῖν αὐτὴν
 τμηθεῖσαν (β'. 18, 8). Τοῦτο ὅμως δὲν τηρεῖται πάντοτε. — ἦν
 οὐ δίκαιον] τὸ πλῆρες: ἦν δύναμιν περιῖδεῖν προσλαβεῖν
 αὐτοὺς οὐ δίκαιόν (ἔστι). — κἀκείνων] γεν. ἐξ ὑποκειμένου
 τοῦ μισθοφόρους, τ. ἔ. τοὺς μισθοφόρους, τοὺς ὁποίους ἐκεῖνοι
 λαμβάνουν ἐκ τῆς χώρας ὑμῶν. Ὅμοίως 30, 3: σφῶν οἱ ξύμ-
 μαχοι, β'. 27, 2. — καθ' ὅτι ἂν πεισθῆτε] = ὅπως ἂν πει-
 σθῆτε, καθ' ὄντινα τρόπον ἠθέλετε νομίση καλόν. — ὠφελίαν],
 βοήθειαν. — ἀπὸ τοῦ προφανοῦς] = προφανῶς Ἱ. Ἀτ. κἀ. § 22.
 — πολλὰ τὰ ξυμφ. — ἀποδείκνυμεν] = πολλὰ ἔστι τὰ
 ξυμφέροντα, ἃ ἀποδείκνυμεν. — ὑπέπομεν] = ὑπεδηλώ-
 σαμεν, τ. ἔ. πολλὰ εἴχομεν νὰ εἴπωμεν, ἀλλὰ χάριν συντομίας τὰ
 παραλείψαμεν. — ἀπὸ τοῦ προφανοῦς] = ἀπὸ τοῦ προφανοῦς Ἱ. Ἀτ. κἀ. § 22.
 — πολλὰ τὰ ξυμφ. — ἀποδείκνυμεν] = πολλὰ ἔστι τὰ
 ξυμφέροντα, ἃ ἀποδείκνυμεν. — ὑπέπομεν] = ὑπεδηλώ-
 σαμεν, τ. ἔ. πολλὰ εἴχομεν νὰ εἴπωμεν, ἀλλὰ χάριν συντομίας τὰ
 παραλείψαμεν.

δοσίν του εἰς τό: ΚΑΙ οὗτοι (= iique), ἀλλ' εἰς τό: ΚΑΙ ναυτικῆς — ἢ ἀλλοτρίωσις· καὶ τοῦτο, διότι παρενετέθησαν παρενθετικά προτάσεις. — ἡμῖν], τοῖς Κερκ. καὶ Ἀθην. ὁμοίως 33, 4. — οὔτε αὐτοὶ — ἦσαν] κατὰ παρατακτικόν, διότι εἶπε τοῦτο ἐν 33, 3. = οὔτε αὐτοὶ πολέμιοι ἡμῖν εἰσιν, ὡς εἴρηται ὁμοίως 8, 2. Ἡ χρῆσις αὕτη τοῦ παρατακ. εἶναι συχνὴ παρὰ Πλάτωνι. — πολέμιοι] ἐνν. τὴν μεταξὺ τῶν Κορινθίων καὶ Ἀθ. ἔχθραν ἕνεκα τῶν Μεγαρέων. — ὅπερ (ἢ Ἄσ. Γ'. 6'. § 439) σαφεστάτη πίστις], ὅπερ εἶναι ἀσφαλέστατον ἐχέγγυον πίστεως, δηλ. ὅτι θὰ μείνωμεν πιστοὶ εἰς τὴν συμμαχίαν, πρβ. 9, 4. — τοὺς μεταστάντας] δηλ. ἡμᾶς τοὺς Κερκυραίους, ἂν ὄλως ἀποσπαθῶμεν τῆς μητροπόλεως καὶ προσέλθωμεν εἰς ἡμᾶς, πρβ. 407, 7. 6'. 67, 4 κτλ. — καὶ ναυτ. τῆς ξυμμ. διδομένης] = καὶ ὅτε (ἢ ἐπειδὴ) ἡ διδομένη ξυμμαχία ἐστὶ ναυτικὴ. — οὐχ ὁμοία] ἐνν. καὶ εἰ ἦν ἡπειρωτικὴ, ἀλλὰ βλαβερωτέρα ὑμῖν. — μάλιστα μὲν — εἰ δὲ μή] ἢ. δ'. 63, 2. — εἶν] ἐνν. (ἐκ τοῦ ἄνωτ: τὰ ξυμφέροντα ἀποδείκνυμεν): ξυμφέρον ἐστὶ· δυνατὸν ὅμως νὰ ἐκληφθῇ καὶ ἀπολύτως ἀντὶ προστακτ: εἶτε, ἐπειδὴ τοιαῦτα ἀπαρέμφ. συχνάκις ἀπαντῶσι παρὰ Θ. — εἰ δὲ μή] ἢ. 32, 4.

§ 36. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. (ἐπίλογος) «Δὲν πρέπει νὰ ἀποδειλιάσετε, ἀλλὰ, ἀποβλέποντες εἰς τὰ μεγάλα συμφέροντα, τὰ ὅποια θὰ ἔχετε ἐξ ἡμῶν, ἀντὶ νὰ μᾶς ἐγκαταλίπτετε εἰς τὴν διάκρισιν τῶν Κορινθίων, οὔτινες ὀρμητικώτεροι τότε θὰ ἐπέλθωσι καθ' ὑμῶν, νὰ συνενωθῆτε μεθ' ἡμῶν, διὰ νὰ ὑπερισχύσετε τῶν Λακεδαιμονίων».

ὅτφ — δοκεῖ] ἀντὶ τοῦ: ὅστις ἠγεῖται, νομίζει. — τάδε ξυμφέρ. λέγεσθαι] = ξυμφέροντα τάδε εἶναι, ἃ λέγεται. — τὸ δεδιός] = τὸ δέος, ὃ φόβος μὴ λύσῃσι τὰς σπονδάς· κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τό: τὸ θαρσοῦν μὴ δεξαμένου. Ἡ χρῆσις αὕτη τῶν οὐδ. μετοχῶν ἀντὶ τῶν ἀντιστοίχων ἀφηρημένων ἐκ μὲν τῶν ποιητῶν εἶναι ἴδια τοῖς τραγικοῖς, ἐκ δὲ τῶν πεζογράφων κατ' ἐξοχὴν τῷ Θουκ. Οὕτω: τῆς γνώμης τὸ ὀργιζόμενον β'. 59, 2., τὸ θυμούμενον ζ'. 68, 4., τὸ ἐπιθυμοῦν ς'. 14, 1. ἢ. Ἄσ. ιζ'. § 10. — αὐτοῦ] ἢ. Ἄσ. δ'. § 35 καὶ ιζ'. § 15. — ἰσχὺν ἔχον] = εἰ ἰσχὺν ἔχοι, ὅταν στηρίζεται εἰς δύναμιν (ἣν δυνατὸν νὰ ἀποκτήσῃ διὰ τῆς μεθ' ἡμῶν συμμαχίας). — μάλλον] ἐνν: ἢ εἰ μὴ εἴχων ἰσχυροτάτην ἀπὸ τοῦ ἑαυτοῦ ἐκπαιδευμένην πολέμιαν ἢ παρανομιᾶν ἐκ τῆς μεθ' ἡμῶν συμμαχίας.

δεξαμένου (ἡμᾶς)] ἢ γεν. ἔξαρτ. ἐκ τοῦ θαρσοῦν = τὸ δὲ θάρρος αὐτοῦ, ἦν μὲν δέξεται ἡμᾶς. — ἀδρέςτερον ἐσόμενον] = ἦττον φοβῆσον· τοῦτο φαίνεται ἐκ τῆς ἀντιθέσεως: μᾶλλον φοβῆσον. Ὁμοίως Πλ. συμπ. 198, Α: ἀδρές δέος δεδιέναι. Τὸ ὅλον χωρίον ἔχει ὡς ἐξῆς: "Ὅστις νομίζει οὐ ταῦτα τὰ ὅποια λέγονται εἶναι μὲν συμφέροντα, φοβεῖται δέ, — ἀε μάθη ὅτι ὁ μὲν φόβος αὐτοῦ (μὴ δηλ. λύση τὰς σπονδάς), ἂν μὲν στηρίζεται εἰς ἰσχὺν, θὰ φοβῆσῃ μᾶλλον τοὺς ἐναντίους, τὸ δὲ θάρρος του ἂν δὲν δεχθῇ ἡμᾶς (δηλ. τὴν προσφερομένην ὑφ' ἡμῶν συμμαχίαν), ἐπειδὴ εἶναι ἀσθενές, ὀλιγώτερον θὰ φοβῆσῃ τοὺς ἐχθρούς, οἵτινες ἔχουσιν ἰσχὺν. — καὶ ἅμα — βουλευόμενος κέ.] ἔξαρτ. ἐκ τοῦ γνώτω = καὶ ἅμα γνώτω ὅτι βουλεύεται κτλ. Ἰ. Ἀσ. ιζ'. § 40. — οὐ τὸ πλέον ἤ] κατὰ λιτότητα = ἦσσον ἤ, καὶ ἀντιστρόφως = μᾶλλον ἤ, Ἰ. 9. 3. — ἤ καὶ τῶν Ἀθηναίων] ἄνευ τῆς περιί, ὡς 21, 1. — ἐς τὸν πόλεμον] ἀναφ. εἰς τὸ προσλαθεῖν, ἢ δὲ ἐς δηλοῖ τὸν σκοπὸν = πρὸς τὸν ἐπιχειρούμενον καὶ σχεδὸν παρόντα πόλεμον. — ὅσον] = tantum non, σχεδόν· ὁμοίως β'. 94, 4. δ'. 69, 3. ὅσον οὐπω δὲ = ἐντὸς ὀλίγου ἤδη, ὡς δ'. 125, 1. ς'. 38, 4. Ἰ. Ἀσ. κ'. § 83. — τὸ αὐτίκα περισκοπῶν], ἀποβλέπων εἰς τὴν παρούσαν στιγμὴν, φοβούμενος δηλ. μὴ λύση τὰς σπονδάς, Ἰ. ε. 16, 1. ς'. 42, 2. ἡ. 27, 5. — ἐνδοιμάζῃ] ἐνταῦθα καὶ 122, 3. ς'. 94 4. ἄλλως δὲν εἶναι ἐν χρήσει παρ' Ἀττικοῖς. — μετὰ μεγίστων καιρῶν], συνοδευόμενον μετὰ μέγιστα ἐπακολουθήματα, ἀποτελέσματα, τ. ἔ. ὠφελείας μὲν, ἐὰν γείνη οἰκεῖον, βλάβας δέ, ἐὰν γείνη πολέμιον. — πολεμοῦσθαι] ὁμοίως 57, 2. 3. — τῆς τε Ἰτ. καὶ Σικελίας] ἔξαρτ. ἐκ τοῦ παράπλου, ὅπερ ἔξαρτ. πάλιν ἐκ τοῦ καλῶς. — καλῶς παράπλου] = καλῶς ἐν παράπλω (Ἰ. 44, 3.) = κεῖται εὐνοικῶς, ἐν καλῇ θέσει, κατὰ τὸν πρὸς τὴν Ἰτ. καὶ Σικ. παράπλου· πρβ. 75, 1. γ'. 92, 4. Ἡροδ. 1, 32: μετρίως ἔχοντες βίου. Πλ. Γοργ. 454, C: πῶς ἔχει πλήθους, καὶ Διοδ. 12, 54: τὴν Κέρκυραν εὐφυῶς κεῖσθαι πρὸς τὸν εἰς Σικελίαν πλοῦν. Παράπλου δὲ λέγει καὶ οὐχὶ διάπλου, διότι οἱ ἀρχαῖοι ναυτικοὶ παρέπλεον ὅσον τὸ δυνατόν παρὰ τὴν παραλίαν. — Πελοποννησίους ἐπελθεῖν] = ἔλθεῖν εἰς βοήθειαν τῶν Πελοπ. Ἡ ἐπι- Ψηφιοποιήθηκε από το Ίνστιτούτο Επιστημονικῆς Πολιτικῆς Ἑνδεῆς

Ἰτ. καὶ Σικελίαν.— βραχυτάτῳ ἂν κεφαλαίῳ — τῷδ' ἂν μὴ προέσθαι ἡμᾶς μάθοιτε = τῷδε τῷ κεφαλαίῳ, ὁ βραχυτάτον ἐστὶ — μάθοιτε ἂν μὴ προέσθαι ἡμᾶς, τ. ἔ. διὰ τῆς ἐξῆς βραχυτάτης συμπεριλήψεως, ἐν γένει καὶ ἐν μέρει, δύνασθε νὰ μάθετε, ὅτι δὲν πρέπει νὰ μᾶς ἐγκαταλίπετε. Περὶ τοῦ ἐπαναληφθέντος ἂν πρβ. 77, 6. 436, 4. — τοῖς τε ζύμπασι καὶ καθ' ἕκαστον] ἐπεξηγήσεις τοῦ κεφαλαίῳ, μὲ σημ. ἐπιρρηματικὴν = καθόλου καὶ ἐν μέρει, ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν. — μάθοιτε] μετ' ἀπαρεμφ. Ἱ. Ἀσ. ις'. § 47, 6. — τρία μὲν ὄντα] ὁ Πορρο λέγει ὅτι τὸ ὄντα ἐξαρτ. ἔκ τινος ῥήματος γνωστικοῦ, ὡς ἐνθυμηθητε, τὸ ὅποιον ἐνν. ἐκ τοῦ ἄνωτ: μάθοιτε. Ὁ Krüger καλῶς ποιῶν ἐθεώρησε τὸν λόγον ἀνακόλουθον· ἤττον δὲ ἀνώματος θὰ ἦτο ὁ λόγος οὕτω: τριῶν γὰρ ὄντων λόγου ἀξίῳ τοῖς Ἑλλ. ναυτικῶν, τοῦ παρ' ὑμῖν καὶ τοῦ ἡμετέρου καὶ τοῦ τῶν K., τούτων εἰ περιόψ. κτλ. — τῶν Κορινθίων] λείπει τὸ ἄρθρον τό, ὡς ἄνωτ. ἢ περὶ. — ἐς ταῦτόν ἐλθεῖν], νὰ ἐνωθῶσι. — πλείοσι ναυσὶ κατὰς ἡμετέρας] τὸ ἡμετέρας εἶναι δοτ. τοῦ μέτρου εἰς τὸ συγκριτικὸν πλείοσι, ὡς αἱ δοτ: πολλῶ ὀλίγῳ, = μὲ ναῦς πλείοτέρας κατὰ τὰς ἡμέτερας, μὲ ναυτικὸν ἐπηρησῆ- μένον μὲ τὸ ἡμέτερον· πρβ. Πλ. Πολ. 579, C: τοῖς τοιοῦτοις κακοῖς πλείῳ καρποῦται.

Λόγος τῶν Κορινθίων πρὸς βεβ. § 37—43.

§ 37. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. « Οἱ Κερκυραῖοι παρίστησαν καὶ τὰ καθ' αὐτοὺς καὶ τὰ καθ' ἡμᾶς ψευδῶς καὶ πλημμελῶς· διότι ἡ μέχρι τοῦδε αὐτῶν ἀπραγμοσύνη μόνον σκοπὸν εἶχε τὴν ἀνεμπόδιστον ἐξάσκησιν πάσης ἀδικίας. »

σφᾶς] ἀντὶ τοῦ αὐτοῦς, ἐπειδὴ ἀναφ. εἰς τὸ ὑποκείμε. τοῦ ποιησαμένων, τὸ Κερκυραίων. — ἀλλ' ὡς καί] ἀντὶ τοῦ: ἀλλὰ καὶ ὡς, πρβ. Πινδ. Ὀλ. 2, 51: λέγοντι δὲ ἐν καὶ θαλάττα. — πολεμοῦνται] παθητ. τοῦ πολεμεῖν τινι, ὡς 68, 3 καὶ δ'. 68, 3. — οὕτω] μετὰ τὰς μετοχὰς ἐξαίρει καὶ ἐπιτείνει τὴν ἐννοίαν αὐτῶν, Ἱ. Ἡρ. 8, 64: πόλιν τὸν Θεμιστοκλέα παρεχόμενον οὕτω ἐκέλευε γνώμας συμβάλλεσθαι, Πλ. Ἀλκ. 4. 420, C: πᾶσαν προσαχθεὶς παρεσκευασμένον, οὕτω (οεῖ) ἰέναι ἐπὶ τὰ τῆς πόλεως Ἱ. καὶ Ἀσ. ις'.

§ 52. — τὴν ἀφ' ἡμῶν ἀξιῶσιν] = τὴν ἐκ μέρους ἡμῶν δικαίαν ἀπαίτησιν· διὰ τῆς ἐκφράσεως ταύτης θέλουν οἱ Κορίνθιοι νὰ παραστήσωσι τὴν μὲν ἑαυτῶν αἴτησιν ὡς δικαίαν, τὴν δὲ τῶν Κερκυραίων ὡς ἀνάγκη μόνον, χρεῖαν. — ἀσφαλέςτερον] τ. ἔ. κάλλιον προπαρασκευασμένοι καὶ ἠσφαλισμένοι ἀπὸ τῶν ψευδῶν καὶ ἀπατηλῶν λόγων τῶν Κερκυραίων. — προειδῆτε] δηλ. πρὶν ἀποφασίσαι τι, ἐγκαίρως. — μὴ ἀλογίστως], ὄχι ἀπερισκέπτως, ὄχι ἀνευ ὀρίμου σκέψεως· τὸ μὴ δὲν ἀναφ. εἰς τὸ ῥῆμα. πρβ. 32, 5. — ἀπόψησθε], ἀποκρούσθητε. — φασὶ δέ] ἴ. 32, 4. περὶ τοῦ δέ ἴ. 32, 2. καὶ γ'. 61, 2. — τὸ σῶφρον] ἀντὶ τοῦ ἀφηρημένου: ἡ σωφροσύνη, ἴ. 2, 5. 6, 3. 36, 4 κτλ. — τὸ δέ] ἐκφράζει ζωηρὰν ἐναντίωσιν = τοῦτο ὅμως, ὡς τὸ cum tamen τῶν Λατίνων, ἴ. Ἀπ. ἐ. § 16. — ἐπὶ κακουργίᾳ] = ἵνα κακουργήσωσι· ἡ ἐπὶ σημ. τὸν σκοπὸν καὶ τὴν αἰτίαν, ὡς 102, 4. ἴ. Ἀσ. κἀ. § 139. — ἐπειθήδευταν] κυρίως = κατὰ σταθερὰς ἀρχὰς ἔπραξαν, πρβ. 32, 3. — ξύμμα. τε οὐδένα πρὸς τὰ δικ. βουλ. ἔχειν] δηλ. διὰ νὰ μὴ μοιρᾷζωσι τὰ κέρδη μετ' αὐτοῦ, «οὐδένα κοινῶν οὐδὲ μὴν θεατῆν» Δούκας· ἐτέθη δὲ οὕτω, ἀντὶ τοῦ: οὔτε ξύμμαχόν τινα, πρὸς ἔμφασιν τοῦ ξύμμαχον. πρβ. 34, 3. Ἡ δὲ συμπλοκή: τε — οὔτε, καίπερ πρῶτον ἐνταῦθα ἀπαντῶσα, καὶ ἀνώμαλος σχεδόν = οὔτε — τε. — οὔτε παρακαλοῦντες αἰσχύνεσθαι] = τῷ ἡμετέρῳ: «μὴ θέλοντες νὰ παρακαλοῦν καὶ νὰ πέρνουν μόνον τὴν ἐντροπήν», ἐπειδὴ δηλ. οἱ ἄλλοι δὲν θὰ δέχωνται τὴν συμμαχίαν των. — καὶ ἄμα] = καὶ ἄμα ὅτι· ὁμοίως 140, 2. πρβ. καὶ Ξεν. Ἄν. 3, 4, 34. — θέσιν κεῖσθαι] ἐκ συστοιχίας σύνταξις· διότι τὸ κεῖσθαι ἐνταῦθα = τεθεῖσθαι, καὶ διότι δὲν ὑπάρχει κεῖσις, ἴ. Γρ. Βερν. § 696, 3. Ἀνάλογα εἶναι: ἔδραν καθῆσθαι Εὐρ. Ἐκ. 55., θαάζειν ἔδραν ἢ θακεῖν Σοφ. — θέσις] ἐν τοπογραφικῇ σημ. ὡς καὶ ἐ. 7, 3. — αὐτάρκη] = ἑαυτῇ ἀρκούσαν, αὐτὴν ἑαυτῇ πάντα τὰ ἐπιτήδεια παρέχουσαν. — παρέχει] = δίδει εἰς αὐτὸ τὴν ἐξουσίαν (= coriam facit)· συντ. μετ' αἰτ. καὶ ἀπαρεμφ. ἐνταῦθα καὶ γ'. 63, 2. μετὰ δοτ. δὲ ἐν ἡ. 50, 5. — ὦν] = τούτων ἄ, τῶν ἀδικημάτων, ἄ. — μάλλον] ἀναφ. εἰς τὸ γίγνεσθαι, ὅπερ ἔξαρτ. ἐκ τοῦ παρέχει· ἡ δὲ σύντ. ἔχει οὕτω: — παρέχει αὐτοὺς μάλλον ἢ κατὰ ξυνοθήκας γίγνεσθαι δικαστὰς ταύτων. Ἐπιφωτισμένη ἀπὸ τοῦ Ἰνστιτούτου Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

ἐξουσίαν ὥστε (οὐδεμιᾶς συμμαχίας ὑπαρχούσης) νὰ γίνωνται αὐτοὶ μᾶλλον, (παρὰ ἂν ἐκωλύοντο ὑπὸ συνθηκῶν (διότι τότε θὰ ἔδιδον λόγον τῶν πράξεών των), δικασταὶ τῶν ἀδικημάτων, τὰ ὅποια πράττουσιν εἰς ἄλλους. πρβ. 76, 3: δικαιοτέροι ἢ κατὰ τὴν ὑπάρχουσαν δύναμιν γεγένηνται. "Ἄλλοι συντάττουσιν οὕτω: παρέχει αὐτοὺς μᾶλλον γίγνεσθαι δικ. τούτων, ἄ βλ. τινα, ἢ (ἐτέρους) κατὰ ξυνοθ. γίγνεσθαι (δικαστὰς) Ἐνάλογα τοῦ: κατὰ ξυνοθήκας, εἶναι: κατὰ ξυστάσεις (γ'. 21, 2.), κατὰ ξυλλόγους (γ'. 27, 3.) κτλ. — ἐκπλέοντας], τοὺς Κερκυραίους. — τοὺς ἄλλους ἀνάγκη καταίροντας], τοὺς ἄλλους, οἵτινες ἐξ ἀνάγκης πολλάκις προσορμίζονται εἰς τὸν λιμένα των, ἢ ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του (τῆς τε γὰρ Ἰτ. καὶ Σικ. καλῶς παράπλου κεῖται), ἢ ἔνεκα τριχυμιῶν. — καὶ ἐν τούτῳ] = καὶ ἐν τούτοις = καὶ τούτων οὕτως ἐχόντων. — τὸ εὐπρεπὲς (ὡς παρέστησαν αὐτὸ οἱ Κερκ. ἐν 32, 3. 4.) ἄσπονδον] τ. ἔ. τὴν εὐσχημον ἀπὸ τῶν σπονδῶν ἀποχὴν, πρβ: τὸ ἀνθρώπειον κομπῶδες ἐ. 68, 2., τὸ ξύνηθες ἤσυχον ς'. 34, 4., τὸ πρότερον ξύνηθες φοβερὸν ς'. 55, 3. — προβάλλεσθαι] = προφασίζεσθαι, ὡς β'. 87, 3. καὶ γ'. 63, 2. Κυρίως λέγεται: προβάλλεσθαι ἀσπίδα. — καὶ ὅπως — ἀναίσχυντῶσι] ὁ νοῦς: καὶ ὅπως, ἐκεῖ μὲν, ὅπου ὑπερισχύουσι, μεταχειρίζονται βίαν, ἐκεῖ δέ, ὅπου μείνωσιν ἀπαρατήρητοι, πλεονεκτῶσι, ἂν δέ που προσλάβωσι τι (ἢ δι' ἀρπαγῆς ἢ ἄλλως πως), δεικνύονται ἀναίσχυντοι (ἀρνούμενοι αὐτὸ, οὐ διδόντες τὰ δίκαια). — εἰ ἦσαν] ἐπὶ ψευδοῦς ὑποθέσεως = ἂν ἦσαν πραγματικῶς, ἐνν: ἀλλ' οὐκ εἰσι' πρβ. Ἄσ. ἐ. § 77 κέ. — ἀληπτότεροι] = ἀπροσβλητότεροι, μᾶλλον ἐξησφαλισμένοι: ἀπὸ τῶν προσβολῶν τῶν ἄλλων. — τόσῳ δέ] ὁ δὲ πλεονάζει κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς παρ' Ὁμήρῳ χρήσεως τοῦ δέ, ἕ. Ἰλ. α, 58. ι, 167. κτλ. καὶ Σοφ. Φιλ. 87. Ἠλ. 441. πρβ. β'. 46. 65, 5. γ'. 98, 1.

Ἡ συνήθης γραφή εἶναι: τοσοῦδε, ὅπερ ὅμως ἀναφ. πανταχοῦ ὡς ὀρισμῆνα μεγέθη γ. 23, 2. 122, 4. β'. 72, 4. Τὸ δὲ ἀπλοῦν τόσῳ ἀντὶ τοσοῦτῳ ἀπαντᾷ καὶ δ'. 28, 3. καὶ ἡ. 24, 4. — ἐξῆν] ὡς ἀπρόσωπον δὲν ἔχει ἂν, πρβ. Ἄσ. ἐ. § 80. — τὴν ἀρετὴν] ἀναφ. εἰς τὸ δεικνύναι. — διδόναι καὶ δέχεσθαι τὰ δίκαια] ἡ φησὶ ἡσίοθηκε ἀπὸ τοῦ Ἰνστιτούτου Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς λασσεσθαι: κατὰ τὸ δίκαιον, ἀκολουθεῖν τὴν νόμιμον ὁδὸν τοῦ δικαίου.

§ 38. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. «Καὶ ὅτι ἄποικοι ὄντες σφᾶς ἄλλα τε ὑβρίζουσι καὶ Ἐπίδαμνον ἀφελόμενοι ἔχουσι.» Σχ.

οὔτε πρὸς τοὺς ἄλλους] ἀορίστως προηγήθη δὲ μόνον πρὸς ἐντονωτέραν ἔμφασιν τοῦ ἡμᾶς. — τοιοῖδε] τ. ἔ. ἄνδρες ἀγαθοί. — ἀφεστᾶσι] = ἡλλοτριώνται (34, 1.), ἀφεστῶτές εἰσι. — διὰ παντός], πάντοτε ἐν τῷ προτέρῳ χρόνῳ ὁμοίως 76, 1. 84, 1. κτλ. — καὶ νῦν] τ. ἔ. οὐ μόνον ἀφεστ. διὰ π., ἀλλὰ καὶ νῦν πολ. — ἐπὶ τῷ κακῶς πάσχειν] ἴ. 34, 1. — ἐκπεμφθείησαν] οὕτω: σφαλείησαν ἑ. 43, 1., πεισθείησαν γ. 42, 4., γνωσθείησαν ἡ. 64, 1., φαίησαν ἡ. 53, 3. Συχνότατα δὲ ἀπαντᾷ οὗτος ὁ τύπος παρὰ Ξενοφῶντι, ἔνιαχοῦ δὲ καὶ παρὰ τοῖς ῥήτορσι, οὐδέποτε δὲ σχεδὸν παρὰ τοῖς δραματικοῖς ποιηταῖς. — τὰ εἰκότα], τὰς προσηκούσας τῇ μητροπόλει τιμὰς (ἴ. 25, 4). Ἡ αἰτιατ. τοῦ οὐδετέρου πλησιάζει εἰς τὸ ἐπιβρῆμα, ὡς: τὰ κράτιστα 19, 7., τὰ τελευταῖα, τὰ πρότερα, τὰ ἄλλα, ἐναντία κτλ. — θαυμάζεσθαι] ἔχει τὴν κυρίαν σημ. τοῦ: τιμᾶσθαι (ὡςπερ γονεῖς ὑπὸ τέκνων), καθ' ὃ καὶ συντάσσεται ὁμοίως γ. 39, 5. — μάλιστα] ὅταν τονίσῃ τις τὸ μάλιστα σημαίνει: μᾶλλον ἢ ἕτεροι, ὅταν δὲ τονίσῃ τις τὸ ὑπὸ ἀποίκων σημ.: μᾶλλον ὑπὸ ἀποίκων ἢ ὑπὸ ἐτέρων. Τὸ ἀβέλτιον. — τοῖς πλέοσιν] ἐνν. τῶν ἀποίκων. — ἀρέσκοντες] σχεδὸν = ἀρεστοί, ἴ. Σοφ. Οἱ. Τ. 274 καὶ ἑ. 41, 3. ἴ. καὶ Ἄσ. ιζ'. § 19. — οὐκ ὀρθῶς ἀπαρέσκ.] = οὐκ ὀρθῶς ἂν ἔχοι εἰ ἀπαρέσκοιμεν. — οὐδ' ἐπεστρατεύομεν], οὐδὲ θὰ ἐπεστρατεύομεν δὲν εἶναι ἀνάγκη διορθώσεως. — ἐκπρεπῶς], ἐξω τοῦ πρέποντος ἐπειδὴ πρέπον εἶναι νὰ διάγῃ ἡ μητρόπολις εἰρηνικῶς πρὸς τὰς ἀποικίας. — μὴ καὶ διαφ. ἀδικούμενοι] = εἰ μὴ καὶ διάφερ. ἡδικούμεθα. — τι] (ἀναρ. εἰς τὸ διαφερόντως) = κάμποσον. — καλὸν δ' ἦν] ἄνευ τοῦ ἄν, ἴ. 37, 5: ἐξῆν. — εἰ καὶ] = καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει: ὅτι. — τοῖσδε μὲν] ἤρχισεν, ὡς νὰ ἠκολούθει: ἡμῖν δὲ μὴ βιάσασθαι, ἔνθα ἀντὶ τοῦ μὴ ἐτέθη χάριν ἰσχυρᾶς ἀντιθέσεως πρὸς τὸ καλὸν τό: αἰσχροῦν. — βιάζεσθαι τι] = βία χρῆσθαι πρὸς τι, κατὰ τινος ὁμοίως ἡ. 53, 2. — μετριότητα], «ἀνεξικακίαν, ἐπιείκειαν» Σχ. — ἐξουσία πλούτου], ἡ ὑπεροψία καὶ ἡ ὕβρις ἡ προερχομένη ἐκ τοῦ πλούτου, πρβ. 123, 1. — προσεποιούντο] = προσεποιούον ἑαυτοῖς ὁμοίως 8. Ἰ. 37, 1. 30, 1. 35, 2. — ἐπὶ τιμῶσι] = πρὸς

βοήθειαν. — ἐλόντες βία ἔχουσι] = κατέλαβον αὐτὴν διὰ τῆς βίας καὶ τὴν κρατοῦσι, σχεδὸν = βία ἠρήκασι, πρὸ. 29, 5: δῆσαντας ἔχειν.

§ 39. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. « Λέγουσι δὲ ὅτι ἦσαν ἔτοιμοι νὰ υποβληθῶσιν εἰς δίκην· ἀλλὰ τὸν λόγον τοῦτον παρεσκευάσαν μετὰ τὸ ἀδίκημα, καὶ ζητοῦσι νὰ καταστήσωσι καὶ ὑμᾶς συνενόχους. »

καὶ φασί] ἱ. 34, 2. — δῆ] εἰρωνικός. — ἦν γε — δοκεῖν δεῖ] ἢ σύνταξις: ἦν γε προκαλούμενον τὸν προὔχοντα καὶ (τὸν) ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς (ὄντα) οὐ δεῖ δοκεῖν λέγειν τι. — ἦν γε] ἔξαρτ. ἐκ τοῦ: προκαλούμενον (ἱ. ἐ. 37, 5.) = ἀλλὰ ταύτην. — προὔχοντα] πάντες σχεδὸν οἱ ἐρμηνευταὶ υπολαμβάνουσι τὴν μετοχὴν ταύτην ὡς κατηγορούμενον, εὖτως: προὔχοντα καὶ ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς (ὄντα) τὸν προκαλούμενον· ἀλλὰ βελτίων μοι φαίνεται ἡ πρώτη σύνταξις. Ἦσαν δὲ προὔχοντες οἱ Κερκυραῖοι, διότι ἐνίκησαν καὶ ὑπέταξαν τὴν Ἐπίδαμνον. — ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς] ἀντὶ τοῦ: ἠσφαλισμένον· κυρίως = τὸν ἐξ ἀσφαλοῦς θέσεως ὀρμώμενον· ὁμοίως γ'. 10, 4. — λέγειν τι] = λέγειν τι ἄξιον λόγου, ἐξαιρετόν. κατ' ἀντίθ. πρὸς τὸ οὐδὲν λέγειν Πλ. Κριτ. 46, Ε. ἱ. Ασ. δ'. § 97. — τὸν ἐς ἴσον — καθιστάντα (124, 4.)] = ὅστις καθίστησιν ἐς ἴσον τῷ ἑτέρῳ τὰ τε ἔργα ὁμοίως καὶ τοὺς λόγους = ὅστις καθίστησιν ἴσον τὸν ἕτερον (τ. ἱ. ἡμᾶς) ἐν τε τοῖς ἔργοις ὁμοίως καὶ ἐν τοῖς λόγοις. Λέγει δηλ. ὅτι οἱ Κερκυραῖοι πρέπει νὰ παραιτήσωσι τὴν Ἐπίδαμνον εἰς τοὺς Κορινθίους, καὶ τότε οὐ μόνον λόγοις ἀλλὰ καὶ ἔργοις θὰ ἐξισωθῶσι. Ἡ ἔμφασις ἔγκειται εἰς τὸ: τὰ ἔργα, πρὸς δὲ συνδέεται τὸ τὰς ἀντιθέσεις συνδέον: ὁμοίως, ἱ. 58, 4. 70, 7. — πρὶν διαγωνίζεσθαι] τὸ πρὶν συντάσσ. συνήθως μετ' ἀπαρεμφ., ὅταν προηγήται κατάφασις, ἐνίοτε ὅμως, καὶ ὅταν προηγήται ἀρνησις, δίκην προθέσεως (= πρὸ τοῦ διαγωνίζ.)· ὁμοίως 68, 2. ἐ. 19, 3. ζ'. 50, 4. — ἡγήσαντο] = ἐπίστευσαν. — περιόψεσθαι] ἐνν. πολιορχούμενον τὸ χωρίον. — τὸ εὐπρεπὲς τῆς δίκης] ἐμφαντικώτερον τοῦ: τὴν εὐπρεπῆ δίκην· πρὸ. 68, 4. 69, 3. — παρέσχοντο] = προὔτειναν, προσήνεγκον· ὁμοίως γ'. 38, 4. 54, 4. — αὐτοῖ], μόνον, ἄνευ ἑτέρων. — τάκει — ἀμαρτόντες], τάκει, τὰ ἐν Ἐπίδαμνῳ ἀμαρτήματα — πράξαντες. — διαφορὸς ὄντας] ἀναφ. εἰς τὸ σφᾶς (τοὺς Κερκ.), καὶ προηγίθη χάριν ἐμφάσεως. — προσιέναι] ἐνν. ὑμῖν, πρὸς συμμαχίαν. — μὴ — μὴ δέ] ἐνν. προσιέναι νὰ εὐθετεν. οὐ — οὐσε, ἀν δὲν

ἐνυπῆργεν ἀπαγόρευσις ἐν τῷ λόγῳ. — ἐν ᾧ] = ὅτε, καθ' ἣν περί-
στασιν ἴ. 42, 2. 122, 1. 6'. 35, 2. — μεταδώσετε — ἴξετε]
κατὰ μέλλοντα, ὡς ἂν ἐπρόκειτο περὶ βεβαίου πράγματος· καὶ τοῦτο
δὲ μετὰ μικρᾶς εἰρωνείας λέγεται, τ. ἔ. ὅτε βέβαια ὑμεῖς θὰ
μεταδώσετε εἰς αὐτοὺς βοήθειαν· ἀκριβέστερον θὰ ἦτο: μεταδοῖτε
— σχοῖτε. — ἀπογενόμενοι] = μακρὰν (ἀπο-) γενόμενοι,
οὐ μετασχόντες· ὁμοίως Ἡρ. 9, 60: ἀπογενομένοισι τῆς
μάχης· ἀλλαχοῦ δὲ παρὰ Θ. = ἀπολεσθέντες. — τῆς ἀφ' ἣ.
αἰ. τὸ ἴσον ἴξετε] = ἐξ ἴσου αἰτιασόμεθα ὑμᾶς καὶ
Κερκ. — ἡ ἀφ' ἡμῶν αἰτία] = ἡ ἀφ' ἡμῶν αἰτίας καθ' ὑ-
μῶν· ὁμοίως 83, 3. — πάλαι δὲ — κοινώσαντας — ἔχειν
(ἐξαρτ. ἐκ τοῦ χρῆν)] ὑποκείμ. τοῦ κοινώσαντας ἐνν. τό:
Κερκυραίου. — κοινά] ἐνν. καὶ ὑμῖν τοῖς Ἄθ. — τὰ ἀπο-
βαίνοντα] = τὰ ἀποτελέσματα. — Κατόπιν ἔπεται ἐν τισιν
ἐκδόσεσιν: ἐγκλημάτων δὲ μόνον ἀμετόχους οὕτω τῶν
μετὰ τὰς πράξεις τούτων μὴ κοινωνεῖν, ὅπερ θεωρεῖται
γλώσσημα· ἂν τηρηθῆ ὅμως, τότε συντακτέον οὕτω: χρῆν δὲ ὑμᾶς
ἐγκλ. μόνον ἀμετ. (ὄντας) οὕτω τῶν μετὰ τὰς πρ. (ἐγ-
κλημάτων) τούτων (γεν. ἐξ ὑποκειμένου, δηλ. τῶν Κερκυραίων)
μὴ κοινωνεῖν.

§ 40 ΠΕΡΙΑΨΙΣ. « Δεχθέντες δὲ τὴν συμμαχίαν των θὰ παρα-
βῆτε τὰ πρὸς τοὺς συμμάχους καθήκοντά σας, διότι τοῦτο φανερὰ
θὰ γείνη πρὸς βλάβην ἡμῶν, τῶν ἐνσπόνδων ὑμῖν ».

μετὰ προσηκ. ἐγκλημάτων], δίκαια παράπονα ἔχον-
τες· τὸ προσηκόντων τίθεται ἀντὶ τῆς γεν. πλ. τοῦ σπανίως κλινο-
μένου: εἰκόσ· οὕτω καὶ 43, 4. 120, 2 κτλ. — τῶν ἀγράφων], τῶν
ἐκσπόνδων, τῶν μὴ ἐγγεγραμμένων ἐν ταῖς τριακοντούτεσι σπονδαῖς·
πρβ. 34, 2. 35, 1. — οὐ τοῖς — ἰουσίην (πρὸς ἑτέρους) —
ἔστιν] = ἡ συνθήκη δὲν εἶναι δι' ἐκείνους, δὲν ἀναφέρεται εἰς ἐκείνους
οἵτινες — ἔρχονται πρὸς ἄλλους. — ἡ ξυνοθήκη] εἶναι καὶ αὐτὴ ἡ
συνθήκη, καὶ ἕκαστον αὐτῆς ἄρθρον. — ἄλλου αὐτὸν ἀποστερῶν]
ἀντὶ τοῦ συνηθεστέρου: ἄλλον αὐτοῦ ἀποστερῶν, κατὰ τὴν εἰς
τὰ ῥήματα τὰ σημαντικὰ ἀμοιβῆς, ὑπερασπίσεως καὶ τῶν τοιούτων
συνήθη ἐναλλαγὴν τῶν ἀντικειμένων, ἴ. Ξεν. Ἑλλ. 4, 1, 44: νο-
μίζων πάντα ἀποστερήσειν βασιλέως. — εἰ σωφρονοῦσι]
ἡ φράσις αὕτη μετὰ τῶν: εἰ σωφρονοῦμεν, ἂν σωφρονοῦμεν
κτλ. καὶ τοῦ παρ' Ἡροδ.: εἴπερ εὖ φρονέεις, χρησιμεύουσι πρὸς
ἀποτροπὴν ἀπὸ τινος ἐπικειμένης ἀποφάσεως. Ὅθεν τίθεται μετὰ
τοῦ μέλλοντος τοῦ κυρίου ῥήματος, ἢ μετὰ τοῦ δεῖ, χρῆ, ἢ τοῦ
ἐλλειπτικοῦ ὁ ἀγών (ἔστι) ἴ. 68, 2. γ'. 44, 1. δ'. 60, 1 κτλ.
Ἐνταῦθα τὸ εἰ σωφρονοῦσι ἀναφ. εἰς τό: δεξάμενοις, τ. ἔ:
οἳ γε εἰ σωφρονοῦσι, οὐ δέξονται, οἵτινες ἂν ἔχωσι φρόνησιν,
νοῦν, δὲν θὰ δεχθῶσιν αὐτοὺς εἰς τὴν συμμαχίαν των. — πόλεμον
ποιήσει· [ἡμεῖς οὐκ ἔμελλομεν τοῦτο ποιεῖν. Ἐκείνοι δὲ πάλαι ἐπὶ τῆς
τ. ἔ.

πόλεμον ἔχειν ἀντὶ εἰρήνης. — οὐ γὰρ τοῖσδε — πολέ-
 μιοι] ἐπίτηδες ἀπομιμείται τὸν λόγον τῶν Κερκυρ. 35, 4: τῶνδε
 δὲ οὐχ ὅπως κέ, ὅπερ ἐν ταῖς ἀντιλογίαις συχνάκις γίνεται παρὰ
 Θ. — μὴ ἀνευ ὑμῶν] λέγει ὁ ῥήτωρ καὶ ὄχι μεθ' ὑμῶν, ἢ ἄλλο τι
 τοιοῦτον, διὰ νὰ δείξῃ ὅτι δὲν ἐπιθυμεῖ νὰ γείνη τοῦτο· διὰ τὸν αὐ-
 τὸν λόγον φαίνεται ὅτι παρεσιώπησε καὶ τὸ ὑποκ. τοῦ ἀμύνεσθαι
 ἡμῖν ἢ ἡμᾶς. — τούτους] ἀντικ. τοῦ ἀμύνεσθαι. — δίκαιοί
 ἐστε] ἴ. Ἀσ. ις'. § 98. — ἐκποδῶν στῆναι] Κατ' ἀντίθ. πρὸς
 τὸ ἐμποδῶν ἴστασθαι (53, 2)· κυρίως = ὑποχωρεῖν τῆς ὁδοῦ,
 ἀπέχεσθαι· ἐνταῦθα = στῆναι μακρὰν τῆς ἐριδος ἀμφοτέρων, νὰ
 μείνετε οὐδέτεροι. — γέ] = ὡς γνωστὸν, πρὸ 70, 2. ς'. 86, 3. —
 ἀνακωχή] καίπερ ξένη λέξις τοῖς Ἀττικαῖς, ἀπαντᾷ συχνάκις παρὰ
 Θ. — δι' ἀνακωχῆς γίγνεσθαι] = ἀνακωχὴν ποιεῖσθαι· ἴ. 37, 3.
 πρὸ. καί: δι' ὄχλου, διὰ μάχης, διὰ δίκης ἰέναι ἢ εἶναι·
 ἴ. Ἀσ. κἀ. § 84. — Σαμίων ἀποστάντων] κατὰ τὸ ἔτος 440.
 ἴ. 115. Τοῦτο, τὸ ὅποιον λέγουσιν ὅτι ἔκαμαν οἱ Κορίνθιοι, μόνον
 ἐνταῦθα μνημονεύεται. — ψῆφον (20, 3: ψήφω) προσεθέμεθα]
 = προσεθήκαμεν ἡμᾶς αὐτοὺς ψήφω. — δίχα ἐψηφισμένων] =
 καὶ τοὶ δίχα ἐψηφισμένοι ἦσαν τ. ἔ. καίτοι οἱ ἄλλοι Πελοπ.
 ἦσαν διηρημένοι τὰς γνώμας περὶ τοῦ ζητήματος ἂν πρέπει νὰ βοηθή-
 σωσι τοὺς Σαμίους, ἡμεῖς ἐδώκαμεν ψῆφον ὑπὲρ ὑμῶν. Δὲν ἦσαν
 ὅμως μόνοι οἱ Κορίνθιοι ὑπὲρ τῶν Ἀθηναίων. — αὐτόν τινα] τίς
 κατὰ τὴν γενικὴν σημασίαν, ὡς 37, 3. 44, 4., ἐνθα ἢ αὐτὸς εἶναι
 ὀριστικὴ ἀντωνυμία = εἷς ἕκαστος ὁ ἴδιος· εἶναι δὲ ὑποκ. τοῦ κολά-
 ζειν = ὅτι εἷς ἕκαστος ὁ ἴδιος πρέπει νὰ κολάζῃ ἴ. 140, 4: μὴ
 εἴκειν. — τιμωρήσετε] ἐνν. αὐτοῖς εὐκόλως ἐκ τῆς προηγου-
 μένης αἰτίας. = βοηθήσετε. — φανεῖται καὶ ἂ πρόσεισι] εἶναι
 σφικτὰ συνδεδεμένα, ὡς τὸ ἔστιν ἂ ὅθεν ἔπεται καὶ ἐπίθ. οὐκ ἐλάσ-
 σω (ἴ. Ξεν. Ἀν. 5, 4, 19: ἔστιν ὅ, τι καὶ ἀγαθὸν οὐ μεῖον τοῦ
 κακοῦ γεγένηται ἴ. καὶ Ἀσ. δ'. § 75.) = θὰ φανῆ ὅτι καὶ τινες
 τῶν ὑμετέρων συμμάχων ὄχι ὀλιγώτεροι θὰ προσέλθωσιν εἰς ἡμᾶς
 πρὸ. 6'. 62, 3. — οὐκ ἐλάσσω] ἐνν. τῶν προσιόντων ὑμῖν.
 — ἐφ' ὑμῖν] = καθ' ὑμῶν ἴ. Ἀσ. κἀ. § 139. ὁμοίως 102, 4. 124, 3.
 § 41. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ « Τούναντίον δὲ εἰς ἡμᾶς ὀφείλετε εὐγνωμοσύ-
 νην διὰ πολλὰς ἐν τοῖς προτέροις χρόνοις γενομένας εἰς ὑμᾶς εὐερ-
 γείας ».

δικαιώματα], λόγους, ἐπιχρήματα, τοῦ δικαίου· δικαιολογίας, ὡς ἐ. 97, 1. ς'. 79, 2. 80, 4. — Ἑλλήνων] ἀνάρθρως. ὡς 69, 3: μόνοι Ἑλλήνων. — παραίνεσιν καὶ ἀξίωσιν] ἐτέθη οὕτως, ἵνα ἐξομοιωθῆ πρὸς τὰ δικαιώματα τὰδε, ἀντὶ τοῦ: παραινόμεν καὶ ἀξιοῦμεν ὑμᾶς χάριν ἡμῖν ἀντιδοῦναι. — τοιάνδε] ἐπεξηγεῖται διὰ τοῦ: νεῶν γὰρ μακρῶν κέ. — ἦν] ἔνν. χάριν. — οὐκ ἐχθροὶ ὄντες — ἐπιχρῆσθαι], ἐπειδὴ δὲν εἴμεθα οὔτε ἐχθροὶ (διότι ἦσαν ἔνσπονδοι) ὥστε νὰ σᾶς βλάψωμεν, οὔτε πάλιν φίλοι ὥστε νὰ καταχρησθῶμεν αὐτὴν, δηλ. νὰ σᾶς ζητῶμεν πολλάκις χάριν· ἐπιχρῆσθαι: «τὸ πολλάκις χρῆσθαι» Σχ. — νεῶν γὰρ μακρῶν] π. ἔ. τριήρων. ἕ. Ἡροδ. 6, 89. — ὑπὲρ τὰ Μηδικὰ] = πέραν, πρὸ, τῶν Μηδικῶν· σπανία σημ. τῆς ὑπέρ. — τὸν Αἰγινήτων — πόλεμον] ἔγεινε τῷ 492. ἕ. 44, 3. — ἡ ἐς Σαμίους], ἡ γενομένη εἰς τοὺς Σαμ. — τὸ μὴ — βόηθησαι] ἐπεξηγήσεις τοῦ: εὐεργεσία· ὁμοίως 32, 4. — παρέσχεν] = δυνατὴν κατέστησε πρὸ. 37, 3. — οἷς] ἀντὶ τοῦ: ἐν οἷς· ἕ. 5, 6. 21, 4. — ἀνθρωποι] ἕ. Ἄσ. ἐ. § 38. — τῶν πάντων ἀπερίοπτοι εἰσι παρὰ τὸ νικᾶν], τὰ πάντα περιορῶσι, ἀμελοῦσι παρὰ τὴν νίκην, ἐκτὸς τῆς νίκης, φθάνει μόνον νὰ νικήσωσι· ἡ παρὰ ἐνταῦθα πλησιάζει εἰς τὴν τῆς συνηθείας. — τὸν ὑπουργοῦντα] λέξις ναυτική. — ἦ] ἔχει σημ. παρατατικοῦ διὰ τὸ πρότερον: καὶ πρότερον ἐχθρὸς ἂν ἦτο. — τὰ οἰκεία], τὰς οἰκιακὰς τῶν ὑποθέσεις. — χεῖρον τίθενται] = παραμελοῦσι. — φιλονεικείας ἕνεκα τῆς αὐτίκα], διὰ τὴν στιγμιαίαν αὐτῶν ἔριδα, διὰ νὰ εὐχαριστήσωσι τὸ στιγμιαῖον αὐτῶν πάθος. Ἡ αὐτὴ ἔννοια, μόνον ἐνταῦθα ἐμφαντικώτερον ἐκπεφρασμένη, καὶ ἀνωτέρω: τῶν π. ἀπερίοπτοι κέ. Περὶ δὲ τῆς θέσεως ἕ. 33, 3.

§ 42. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. «Ὅστω δὲ θὰ πράξετε συγχρόνως καὶ τὰ συμφορώτατα ὑμῖν».

ὦν] μετ' ἐμφάσεως ἐτέθη εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς περιόδου = τούτων. — ἐνθυμεῖσθαι] μόνον ἐνταῦθα καὶ ς'. 60, 4. συντ. μετὰ γεν. τῆς οὐδ. πληθ. ἀντωνυμίας· ἀλλαγῶ τίθεται ἢ ἄνευ ἀντικειμένου, ὡς 120, 5. 6'. 43, 4. ἢ μετὰ τῆς αἰτ. ὀνόματος, ὡς 6'. 40, 2. ς'. 48, 2. 63, 3. Καὶ μετ' αἰτιατ. μὲν συντάσσεται ὅταν σημαίνῃ: συλλογίζεσθαι, μετὰ γενικ. δὲ ὅταν ὑπάρχη καὶ ἡ ἔννοια τῆς φροντίδος. Ἀλλὰ ἡ διαφορὰ αὕτη δὲν τηρεῖται πάντοτε. — νεώτερός τις] = εἴ τις νεώ-
 Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ το Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

τερος εἶη. — αὐτὰ] ἠδύνατο καὶ νὰ λείψῃ μετὰ τὸ ὦν* πρὸ. 10, 3. γ'. 36, 4. πλεονάκις ὅμως εἰς πολυμελῆ ἀναφορικὴν πρότασιν τὸ δευτέρον μέλος τίθεται ἀνεξαρτήτως λαμβάνον ἀντὶ τῆς ἀναφ. ἀντων. τὰς ἀντιστοιχοῦς πτώσεις τῆς αὐτοῦς ἴ. β'. 4, 5. 34. 5. 74, 3. — ἀξιοῦτε] καθ' ἐνικόν, διὰ τὸ προσεχέστερον νεώτερος. — ἀμύνεσθαι] ἐν γένει μὲν = ἀμείβεσθαι, ἐπὶ καλοῦ* (ἐνταῦθα δὲ, β'. 67, 4. καὶ δ'. 63, 2. = ὁμοίαν χάριτα ἀνταποδιδόναι), ἐν μέρει δὲ = ἀποκρούειν, ἀπαμύνεσθαι, ἐπὶ κακοῦ. — δίκαια τάδε λέγεσθαι] = δίκαια τάδε εἶναι ἃ λέγεται. — εἰ πολεμήσει] ὑποκ. εἶναι τό: τίς πῆλιν. — ἐν ᾧ — ἔπεται], διότι τὸ συμφέρον ἀκολουθεῖ, παρουσιάζεται ἐν τούτῳ, ἐν ᾧ ἐλάχιστά τις ἀποτυγχάνει (ἠθικῶς)* πρὸ. Ὀμ. Ἰλ. θ'. 140 Πίνδ. Ὀλ. 13. 47: ἔπεται δ' ἐν ἐκάστῳ μέτρον* περὶ τοῦ ἐν ᾧ πρὸ. 37, 3. — τὸ μέλλον τοῦ πολέμου], ἢ μέλλουσα ἔκβασις τοῦ πολέμου. Πρὸς τοῦτο ἀντιτίθεται: φανερὰ ἔχθρα καὶ οὐ μέλλουσα. Ἐνταῦθα ὁ ῥήτωρ ἀπαντᾷ εἰς τὸ 33, 3. — καὶ οὐκ ἄξιον ἐπαρθέντας αὐτῷ (τ. ἔ. τῷ μέλλοντι τοῦ πολέμου], καὶ δὲν ἀξίζει παρακινηθέντες ἀπὸ αὐτοῦ νὰ — ἐπαίρεσθαι] παθητ. = παράγεσθαι, παρακινεῖσθαι ὡς 81, 6. 83, 3. γ'. 38, 2. κτλ. — ἡ δὲ] = τώρα πλέον* πρὸ. 69, 2. καὶ Ξεν. Ἄν. 4. 4, 46. — διὰ Μεγαρέας], οἵτινες τῇ βοήθειᾳ μάλιστα τῶν Κορινθίων ἀνέκτησαν τὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ τοὺς λιμένας των ἴ. 114, 4. 115, 4. — τῆς δὲ ὑποψίας σῶφρον ὠφελεῖν μᾶλλον] ἢ σύνταξις: μᾶλλον δὲ σῶφρόν ἐστι ὠφελεῖν (μετὰ γεν. = ὠφείεσθαι μόνον παρὰ τοῖς μεταγενεστέροις ἐν χρήσει ἴ. Πλούτ. Κικ. 6: ὠφελεῖν τῆς φιλοτιμίας. Δίων. 52: — τοῦ ὄγκου) τῆς ὑποψίας] = μᾶλλον δὲ φρόνιμον εἶναι νὰ ἀφαιρέσετε, νὰ ἐλαττώσετε τὴν ὑποψίαν, τ. ἔ. νὰ χαλαρώσετε τὴν πρὸς ὑμᾶς φθονερίαν καὶ δυσμῆναιαν. — ἡ γὰρ τελευταία χάρις — ἔγκλημα] ἂν καὶ ἐκφέρεται ὡς πρότασις γενικὸν κῦρος ἔχουσα, ἰδίᾳ ὅμως ἀναφέρεται εἰς τὴν χάριν, τὴν ὁποίαν ἔκαμαν οἱ Κορίνθιοι εἰς τοὺς Ἀθηναίους κατὰ τὸν πρὸς τοὺς Αἰγινήτας πόλεμον καὶ κατὰ τὰ Σαμιακά. — καιρὸν ἔχουσα], ἐν καιρῷ γενομένη* ἴ. Δημ. 5, 13. — ἐλάσσων] ἐνν. τῶν προτέρων. — ὅτι ναυτικοῦ — διόδοσι] ἀπαντᾷ εἰς τὴν § 35, 5. καὶ 36 3. — τῷ αὐτίκα φανερῶ] τ. ἔ. τὸ συμφέρον, τὸ ὁποῖον παρευθὺς καὶ πρῶτην ἡδὴ φοράν φανεροῦται, παρουσιάζεται, δηλ. ἢ μετὰ τῶν Κερκυραίων συμμάχια. — τὸ πλέον ἔχειν] = πλεονεκτῆσαι, ὑπερισχῆσαι. —

§ 43. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. « Δὲν πρέπει νὰ δεχθῆτε τὴν συμμαχίαν τῶν Κερκυραίων, μηδὲ νὰ βοηθήσετε αὐτοὺς ἀδικούντας. »

περιπίπτειν] ἐξαιρέτως ἐπὶ κακοῦ ἰδ. 6'. 54, 1. 59, 2. ε. 44, 3. — ἐν τῇ Λακεδαίμονι — προείπομεν] ἰδ. 40, 5. — τοὺς σφετέρους ξυμμ. — κολάζειν] ἐπεξήγησις τοῦ οἷς (= τούτοις, ἅ) προείπομεν = ὅτι ἕκαστος ὁ ἴδιος πρέπει νὰ τιμωρῇ τοὺς συμμάχους του. — κομίζεσθαι] κυρίως λέγεται περὶ τῆς συγκομιδῆς τῶν καρπῶν, ὅθεν συνήθως = ἀπολαμβάνειν τι καλὸν ἰδ. γ'. 58, 4. δ'. 98, 7. — ὠφεληθέντας] δηλ. ὑμᾶς ἢ ἀλλαγὴ αὐτῆ τῶν ὑποκειμ. συχνὴ παρὰ Θ. — τοῦτον ἐκείνον εἶναι τὸν καιρὸν], ὅτι αὐτῆ εἶναι ἐκείνη ἡ περίστασις, καθ' ἣν κτλ. — ἐν ᾧ ὅτε — ἐχθρὸς] ἐφαρμογὴ τῆς γενικῆς γνώμης τῆς ἐν § 44, 3. εἰς τὴν παροῦσαν περίστασιν. — μάλιστα] κοινὸν καὶ τῷ φίλῳ καὶ τῷ ἐχθρῷ. — βίᾳ ἡμῶν] = βιάζοντες ἡμᾶς, ἀκόντων ἡμῶν ἰδ. 68, 4. δ'. 99, 4. ε. 24, 2. — καὶ τὰ ἄριστα βουλευέσεσθε ὑμῖν αὐτοῖς], καὶ δι' ὑμᾶς αὐτοὺς θέλετε ἀποφασίσῃ τὰ ἄριστα· τὰ ἄριστα, ἄνευ τοῦ ἄρθρου 85, 2. βουλευέσθαι συντ. μόνον μετ' αἰτ. οὐδ. ἀντωνυμίας ἢ ἐπιθέτου ἰδ. 85, 2. ε. 23, 3. —

Λόγος τῶν Κορινθίων πρέσβεων ἐν τῇ Σπαρτιατικῇ ἐκκλησίᾳ.

§ 68. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. « Πολλάκις προείπομεν εἰς ὑμᾶς ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι ἔχουσιν ἐχθρικούς σκοπούς· ἀλλὰ δὲν θέλετε νὰ πεισθῆτε. Τώρα ἔγειναν φανεροὶ οἱ σκοποὶ τῶν· διότι τὴν μὲν Κέρκυραν δόλοφ ἔλαβον, τὴν δὲ Ποτίδαιαν πολιορκοῦσι. »

τὸ πιστὸν] (ἰδ. 36, 4) = ἡ πιστότης, ἡ τιμιότης, ἡ εὐκρίνεια πρὸς 6'. 40, 5. Ἐπαδῆ δηλ. οἱ Λακεδαιμόνιοι μετὰ χρηστότητος διεξάγουσι τὰς κοινὰς καὶ ἰδιωτικὰς αὐτῶν ὑποθέσεις, νομίζουσιν ὅτι τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, καὶ διὰ τῶτο ὀλιγώτερον πιστεύουσιν εἰς τὰς κατὰ τούτων κατηγορίας. Οἱ δὲ Κορινθιοὶ θηρεύοντες τὴν εὐνοίαν τῶν Λακ. (ὅπερ οἱ Ῥωμαῖοι *captatio benevolentiae* ὀνομάζουσι) κολακεύουσιν αὐτοὺς. — ὑμᾶς] προηγείται τοῦ· ὦ Λακεδαιμόνιοι χάριν ἐμφάσεως· ὁμοίως 70, 4. πρὸς ε.

82, 5. ζ'. 78, 6. — καθ' ὑμᾶς αὐτούς] ὁμοίως 77, 5. — πολι-
 τεία καὶ ὁμιλία], αἱ κοινὰ καὶ ἰδιωτικαὶ σχέσεις, ὁ πολιτικός
 καὶ ὁ ἰδιωτικός βίος. — ἄπιστος] ἔχει ἐνταῦθα ἐνεργ. σημασίαν =
 δύσπιστος, ὁ μὴ πιστεύων πρὸς δ'. 47, 5. ἢ 66, 5. Περὶ δὲ τοῦ
 συγκριτ. ἀπιστοτέρους = ὀλίγον δυσπίστους. πρὸς Ἄσ. γ'. § 400
 κέ. — εἰς τοὺς ἄλλους] εἶναι κοινὸν καὶ τῷ ἀπιστοτέρους καὶ
 τῷ λέγωμεν = τὸ πιστὸν καθίστησιν ὑμᾶς δυσπισπιτέρους ὅσον
 ἀφοῦρα τοὺς ἄλλους (ἐνταῦθα ἐνν. τοὺς Ἀθηναίους), ἄν τι λέγωμεν
 περὶ αὐτῶν = δυσπιστοτέρους εἰς τὰ περὶ τῶν ἄλλων λεγόμενα
 (κακὰ). Τινὲς ἀναφέρουσι αὐτὸ μόνον εἰς τὸ λέγωμεν, ἄλλοι δὲ μό-
 νον εἰς τὸ ἀπιστοτέρους. — ἦν τι λέγωμεν] κατ' εὐφημισμὸν =
 ἦν τι κακὸν λέγωμεν, ὡς τὸ πάσχειν τι. — ἀπιστ. — κα-
 θίστησι] ὁμοίως συντάξ. καὶ β'. 42, 1. γ'. 46, 1. ἢ 66, 5. — ἀπ'
 αὐτοῦ] ἐνν. τοῦ πιστοῦ καὶ τῆς ἀπιστίας ὑμῶν, δηλ. ὡς
 ἐκ ταύτης τῆς τιμιότητος καὶ δυσπιστίας σας. — σωφροσύνην] =
 φρόνησιν, σύνεσιν (πρὸς 84, 2). διότι δηλ. δὲν παραδέχονται ἀνεξε-
 τάστως καὶ ἀπερισκέπτως τὰς γνώμας τῶν ἄλλων. — ἔχετε] =
 παρέχετε, δεικνύετε. — πλέονι] ἀντὶ τοῦ μείζονι τ. ἔ. ἢ ἀμαθίᾳ
 ὑμῶν εἶναι μείζον τῆς σωφροσύνης. — μάθησιν ποιεῖσθαι] ἐντο-
 νώτερον τοῦ μανθάνειν. — τῶν λεγόντων ὑπενοεῖτε ὡς —
 λέγουσι] ὁμοίως ζ'. 73, 1: ὑπονοήσας αὐτῶν τὴν διάνοιαν
 μόνον ὅτι ἐν τῷ περὶ οὗ ὁ λόγος χωρὶς ἀντὶ οὐσιαστικοῦ ἐτέθη ὀλόκληρος
 πρότασις μετὰ τοῦ ὡς (ὁμοίως Ξεν. Κυρ. II. 5, 2, 48: ἐνενόη-
 σεν αὐτῶν ὡς ἐπηρώτων ἀλλήλους). Ἐν πᾶσι τοῖς τοιοῦτοις
 χωρίοις συνήθως προτάσσεται ἡ γενικὴ τοῦ προσώπου, ὅπερ εἶναι
 ἀξιοσημείωτον, διότι οἱ Ἕλληνες ἀπέβλεπον πρῶτον εἰς τὰ οὐσιώδη
 καὶ δευτέρον εἰς τὰ ἐπουσιώδη καὶ τὰ πρῶτα προέταττον τῶν δευ-
 τέρων καὶ οὕτω ἐγένετο ὁ λόγος ζωηρότερος. Ἐνταῦθα πρὸς εὐκο-
 λίαν ἐνν. εἰς τὸ ὑπενοεῖτε τό: τοῦτο ἢ τόδε ἴδ. Ἄσ. ιά. § 36.
 — τὰ διάφορα] ἐνταῦθα, δ'. 87, 1. καὶ ε. 415, 2. = τὰ συμφέ-
 ροντα (ἐκ τοῦ ἐνεργ. διαφέρειν), ἀλλαχοῦ δὲ (ὡς 56, 1. 67, 4.
 β'. 37, 1. δ'. 79, 2. ε. 45, 1. καὶ ε. 62, 1) = αἱ διαφοραὶ (ἐκ
 τοῦ μέσου διαφέρεσθαι). — ἔνεκα] γραπτέον ἀντὶ τοῦ ἔνεκα
 τῶν πλειοτέρων ἀντιγράφων, διότι ῥητῶς Θωμᾶς ὁ Μάγιστρος
 λέγει: Θεουκιδίδης ἀεὶ ἔνεκα. — πρὶν πάσχειν] ζ. 39, 1. —
 ἐν τῷ ἔργῳ] τ. ἔ. ἐν αὐτῷ τῷ πάσχειν. — ἐν οἷς] συντακτικόν

πρὸς τὸ οὐχ ἤκιστα = μεταξὺ τῶν ὁποίων οὐχ ἤκιστα κτλ. "Ἄλλοι ἐξηγοῦσι τὸ ἐν οἷς: πρὸ τῶν ὁποίων, ἐνώπιον τῶν ὁποίων. Ἡ ἄ. ἐρμηνεία βελτίων. — ὅσῳ] = καθ' ὅσον, ἐπειδή. Τοῦτο σημαίνει συνήθως, ὅταν προηγῆται συγκριτικὸν (ὡς β'. 47, 4. ἐ. 408, 4), ἐνίοτε δὲ ὅταν ἔπεται καὶ ὑπερθετικὸν συγχρόνως (ὡς γ', 45, 6. ἐ. 90, 4), σπανίως δὲ ἄνευ συγκριτικοῦ ἢ ὑπερθετικοῦ (ὡς ς'. 92, 5). — ἐγκλήματα] = παράπονα. — εἰδόσι] ἐνν. ὑμῖν τὸ ὅποιον ἐξαρτ. ἐκ τοῦ προσέδει. — νῦν δὲ] τ. ἔ. ἐν φανερωῦ οὔσης τῆς ἀδικίας αὐτῶν. — μακρηγορεῖν] ἕ. β'. 36, 4. καὶ δ'. 59, 2. καὶ εἰς τὰ δύο δὲ χωρία μετὰ τοῦ ἐν εἰδόσιν. Ὑποκ. τῆς ἀπαρεμφ. ἐνν: ἡμᾶς τοὺς ξυμμάχους, ἐξ οὗ ἐξαρτ. τὸ ὧν πρβ. 74, 2. ς'. 68, 4: πολλῇ παραινέσει τί δεῖ χρῆσθαι, οἱ πάρεσμεν ἐπὶ τὸν αὐτὸν ἀγῶνα — τοὺς μὲν] τ. ἔ. τοὺς Αἰγινήτας. — τοῖς δὲ] τ. ἔ. τοῖς Μεγαρεῦσι. — τοῖς ἡμετέροις ξυμμάχοις] = τοῖς ξυμμάχοις (ἐνταῦτα ἐνν: τοῖς Ποτιδαιάταις) ἡμῶν, τῶν Κορινθίων — εἴ ποτε πολεμήσονται] = προσδοκῶντας εἴποτε πολεμηθήσονται (ἕ. Γραμ. Βερν. § 402. καὶ ἡ. 43, 2.) = ἐν περιπτώσει καθ' ἣν περιέλθωσιν εἰς πόλεμον. — οὐ γὰρ ἂν — εἶχον κτλ.] ἐνν: εἰ μὴ προπαρεσκευασμένοι ἦσαν ἐς πόλεμον πρβ. 41, 4. — ὑπολαμβάνειν] ἢ ὑπὸ — σημαίνει: λάθρα, δόλῳ πρβ. 124 3. 443, 4. ς'. 58, 2. — βία ἡμῶν] ἕ. 43, 3. — εἶχον] μετὰ τοῦ ἀρίστου τῆς μετοχῆς, ὁμοίως καὶ 29, 5. καὶ 30, 4: δῆσαντες εἶχον. 38, 6: ἐλόντες ἔχουσι (ἐνθα ἕ. σημ.) καὶ ς'. 72, 2: δουλωταμένους ἔχειν. — τὸ μὲν — ἢ δὲ] σχῆμα χιαστὸν τὸ μὲν (ἢ Ποτιδαία) συμφωνεῖ κατὰ τὸ γένος πρὸς τὸ κατηγορούμενον: χωρίον. — ἀποχρῆσθαι] καθόλου = ὠφελῆσθαι, ὠφέλειαν λαμβάνειν, ἕκ τινος ἢ ἀπο — ἐπιτείνει: ὁμοίως ς'. 17, 4. ζ'. 42, 3. Τὸ ἀπαρέμφ. ἐξαρτ. ἐκ τοῦ ἐπικαιρότατον: ἔχον θέσιν ἀρμοδιωτάτην διὰ τὴν ὠφελῆσθαι τις ἐξ αὐτοῦ (ὡς ἀντικείμενον τοῦ ἀποχρῆσθαι ἐνν. αὐτῷ τῷ χωρίῳ, καὶ ὄχι: τοῖς ἐπι Θράκης) ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐπὶ τῆς Θράκης ἐπιχειρήσεις.

§ 69. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. « Ἐπειτα αἰτίαν τούτων λέγουσιν εἶναι τὴν βραδύτητα τῶν Λακεδαιμονίων, ἣν βλαβερωτάτην οὖσαν ἀποφαινοῦσιν » Σχ.

Τὴν πόλιν: ψηφισθῆσθαι ἀπὸ τοῦ πρβ. 90. Τὰς ἀποφαινοῦσιν εἶναι

μᾶλλον διαλεκτικῶς ἐν χρήσει παρὰ ποιηταῖς· ὁμοίως ἀπαντᾶ καὶ γ'. 18, 1. τὸ μέσον: γ'. 82, 7. δ'. 52, 4. 114, 3. — τὰ μακρὰ στησαι τείχη] πρβ: 107, 1. ἰστάναι = ἀνεγείρειν· ἐπὶ τειχῶν ἀπαντᾶ μόνον ἐνταῦθα, ἀλλαχοῦ δέ: — στηλας ἐ. 18, 10. 23; 5. καὶ συχνάκις — τροπαῖα 30, 1. 54, 1. — ἐς τόδε τε] ὁ τὲ παρὰ Θ. τίθεται πολλάκις εἰς τὸ γ'. μέλος διὰ νὰ ἐπιτείνη αὐτό ἴ. 33, 1. 50, 1. ἐς τόδε = μέχρι τοῦδε. — τοὺς ὑπ' ἐκείνων δεδουλωμένους] ἔκφρασις μισητῆ εἰς τοὺς συμμάχους τῶν Ἀθηναίων, πρὸς οὓς διὰ τοῦ ἐμφαντικοῦ ἦδη (= τώρα ἀκόμη) ἀντιτίθενται: οἱ ὑμέτεροι ξύμμ. — παῦσαι — περιορῶν δέ] ἐνν. εἰς ἐκάτερον: αὐτὸν δουλούμενον. — αὐτὸ (ἢ τοῦτο) δρᾶν] σταθερὰ φράσις πρὸς ἀναφορὰν ἐπὶ τὰ προηγούμενα ἴ. 5, 2. 6, 5. 6'. 49, 3. ζ'. 68, 3. Ὅθεν αὐτὸ δρᾶ = δουλοῦται. — εἴπερ καὶ τὴν ἀξίωσιν τῆς ἀρετῆς ὡς ἐλευθερῶν τὴν Ἑλλ. φέρεται], ἂν καὶ ἀπολαμβάνει τὴν δόξαν τῆς ἀρετῆς, ὅτι δῆθεν εἶναι ἐλευθερωτῆς τῆς Ἑλλάδος. — ἀξίωσις] ἐνταῦθα = δόξα, σεμνολόγημα, ἔπαινος· ἀλλαχοῦ = ἀξίωμα, ὡς 138, 2. 6'. 34, 6. — ἐλευθεροῦν] ὁ ἐνεστώς, ἐπειδὴ πολλάκις ἐπεδεικνύοντο ὡς ἐλευθερωταὶ πρβ. 6'. 8, 4. 71, 2. γ'. 32, 2. = ἐλευθερωτὴν εἶναι, ὡς πολλάκις· φεύγειν = εἶναι φυγάδα, καὶ νικᾶν = εἶναι νικητὴν. — φέρεσθαι] κυρίως: ἄθλον, νίκην = ἄθλου, νίκης, τυγχάνειν· ὅθεν ἐνταῦθα = ἀπολαμβάνειν ἴ. 6'. 11, 9. — οὐδὲ νῦν ἐπὶ φανεροῖς] τ. ἔ· ἀλλ' ἐπ' ἀμφιβόλοις τοῖς πράγμασι, δηλ. χωρὶς νὰ ὑπάρχη τις ἀμφιβολία περὶ τῆς ἀδικίας, «καὶ νῦν γὰρ ἀμφιβάλλεται εἰ ἀδικούμεθα» Σχ. Ἡ ἐπὶ σημ. συμφωνίαν, ὡς 13, 4. 65, 1. 70, 3. ἴ. Ἀσ. κά. §. 140. — χρῆν γὰρ] τὸ πλήρες: εἰ γὰρ φανερὰ ἦσαν, ἐχρῆν οὐκ εἶ κτλ. — καθ' ὅτι] = πῶς ἴ. 35, 4. — οἱ γὰρ δρῶντες — ἐπέρχονται] ἡ σύντ: οἱ γὰρ δρῶντες καὶ οὐ μέλλοντες ἐπέρχονται βεβουλευμένοι πρὸς οὐ διεγνωκότας ἦδη, διότι οἱ δραστήριοι ἄνθρωποι (ὡς οἱ Ἀθ.) καὶ ὄχι βραδεῖς (ὡς ὑμεῖς), ἀφ' οὗ πρότερον ἀπορασίωσι, ἐπέρχονται κατὰ τῶν ἐχθρῶν, οἵτινες ἀκόμη δὲν ἀπεφάσισαν. — βεβουλ. πρὸς οὐ διεγνωκ.] ἀναγνωστέα διὰ μέσου. — καὶ ἐπιστάμεθα οἷα ὁδῶ οἱ Ἀθ. καὶ ὅτι κατ' ὀλίγον κέ.] πρβ. ἐ. 9, 1: ἀπὸ μὲν οἷας χώρας ἤκομεν, ὅτι ἀεὶ διὰ τὸ εὖψ. ἐλευθερίας — δεδήλωλωται. — οἷα ὁδῶ] μεταφορ. = οἷω τρόπῳ» Σχ. — κατ' ὀλίγηφιλοποιήθηκε ἀπὸ τοῦ Ἰνστιτούτου Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

γον], βαθμηδόν. — τοὺς πέλας] ἴ. 32, 4. — λανθάνειν μὲν οἰόμενοι] = ἐφ' ὅσον μὲν νομίζουσιν ὅτι λανθάνουσι. — τὸ ἀναίσθητον], τὴν ἀγνοίαν, τὴν ἀπροσεξίαν. ἴ. 36, 4. ὁμοίως 82, 4. ς'. 88, 4. Παρὰ Δημοσθ. ἀναίσθητος = ἡλίθιος, βλάξ. — γνόντες δέ] περὶ τοῦ δὲ ἴ. 32, 4. — γὰρ] ἐπέξηγεῖ τὸ ἀναίσθητον καὶ τὸ περιορᾶν. — ἰσχυρῶς ἐγκείσονται], «μετὰ βάρους ἐπιτεθῆσονται» Σχ. τὸ ῥῆμα πολλάκις λέγεται περὶ τῆς μάχης αὐτῆς ἴ. 49, 7. β'. 79, 6. γ'. 98, 4. — ἡσυχάζετε — καταλύοντες], «ἐπιπλήττων κολακεύει» Σχ. — τῇ μελλήσει], διὰ τῆς βραδύτητος, τῆς ἀδρανείας ἀναφ. εἰς τὸ ἀνωτ. οὐ μέλλοντες' πρῶ. δ'. 126, 6. — διπλασιουμένην] σπάνιος τύπος ἀντὶ τοῦ διπλασιαζομένην, ἔνθα ἀναπληρωτέον ἐκ τοῦ: αὕξησιν τὸ: δύναμιν. — καί τοι] εἰσάγει ἔνστασίν τινα = καὶ ὅμως. — ἀσφαλεῖς], ἠσφαλισμένοι ἀπὸ ἐξωτερικῶν κινδύνων. — ὦν] (γενικὴ ἐξ ἀντικειμένου τοῦ: λόγος = φήμη.) = περὶ ὧν, τ. ἔ. ὕμῶν (ἐκ τοῦ ἐν τῷ ἐλέγεσθε: ὑμεῖς, ὡς 68, 3). — ὦν ἄρα ὁ λόγος τοῦ ἔργου ἐκράτει] = ἡ περὶ ὧν (τῶν Λακεδ.) φήμη, ὡς ἐφάνη ἐκ τῶν ὑστέρων (= ἄρα), ὑπερέβαινε τὸ πρᾶγμα αὐτὸ, τὴν ἀλήθειαν, ἐπομένως, ἀπεδείχθη ἐκ τῶν ὑστέρων ψευδής. Ὁ παρατατικὸς μετὰ τοῦ ἄρα (= ὡς ἐφάνη κατόπιν) σημαίνει ὅτι ἡ νῦν γνωριζομένη ἀλήθεια πρότερον ἠγνοεῖτο. Οὕτω συχνότατα τὸ: ἄρ' ἦν' ἴ. Ἀσ. νή. § 24. — τὸν Μῆδον] καθ' ἐνικόν, περιληπτικῶς. — ἴσμεν ἐλθόντα] παρὰ Θ. τὸ εἰδέναι δὲν συντάσ. μετ' ἀπαρεμφ. ἀλλ' ἢ μετὰ τοῦ ὅτι ἢ ὡς καὶ τῆς προσηκούσης ἐγκλίσεως ἢ μετὰ τῆς μετοχῆς, ὡς 76, 4. 122, 2 κτλ. — πρότερον ἢ], ὡς καὶ τὸ πρὶν ἢ, συντ. μετ' ἀπαρεμφ. ἴ. β'. 40, 2. ς'. 58, 4. ἡ. 45, 5. — ἐκ περάτων γῆς] παροιμιωδῶς (ἴ. Ξεν. Ἀγησ. 9, 4) ἐν χρήσει παρὰ τοῖς μεταγενεστέροις. — τὰ παρ' ὕμῶν] = παρ' ὕμῶν τὰ παρ' ὕμῶν τ. ἔ. τὴν παρασκευὴν, τὴν δύναμιν ὕμῶν. = ἀξίως] ἔνν. τῆς ἡμετέρας δυνάμεως. — ἐγγύς ὄντας] δὲν ἀναφ. εἰς τὸ περιορᾶτε, τὸ ὅποιον ἐνταῦθα καὶ ἀνωτ. δὲν συντ. μετὰ μετοχῆς, ἀλλ' εἶναι κατηγορηματικὸς προσδιορισμὸς τοῦ: τοὺς Ἀθηναίους = οἵτινες οὐχ ἐκὰς, ἀλλ' ἐγγύς εἰσι. — ὥσπερ ἐκείνον] πρῶ. ἡ. 68, 2. — περιορᾶτε] πρῶ. δ'. 87, 4. — αὐτοί] ἀντὶ τοῦ: ὑμεῖς αὐτοί, οἱ ἴδιοι. — καὶ ἐς τύχας — καταστῆναι], καὶ νὰ καταντήσητε, νὰ περιέλθητε, εἰς τὰς ἀδύηλους περιπετείας τοῦ πολέμου (= ἐς τύχας) ἴ. 78, 2. ς'. 11, 6. —

πρὸς πολλῶν δυνατωτέρους] ἐπίτηδες λέγουσι τοῦτο οἱ Κορινθιοί, διὰ νὰ ἐρεθίσωσι τοὺς Λακεδ. — ἐπιστάμενοι] = καί τοι ἐπίστασθε· πρὸ ἐ. 82, 3. ς'. 9, 2. — περὶ αὐτῶ], δι' αὐτὸν, ἐξ αἰτίας αὐτοῦ τοῦ ἰδίου πρὸ. ἡ. 35, 5. καὶ Ἡρόδ. 9, 401: μὴ περὶ Μαρδονίῳ πταίσῃ ἢ Ἑλλάς. — τὰ πλείω] συνήθως ἔχει σημ. ἐπιβρῆματος ὑπερθετικοῦ = τὰ πλείστα ὁμοίως 84, 4. β'. 39, 2. γ'. 37, 4. κτλ., σπανίως δὲ ἔχει σημ. ἐπιβρ. συγκριτικοῦ, ὡς 43, 5. καὶ δ'. 64, 4. — πρὸς τοὺς Ἀθηναίους] ἀναφ. εἰς τὸ περιγεγενημένους = ἀπέναντι τῶν Ἀθ., σχεδὸν = τῶν Ἀθ. — ἡμᾶς] ἔνν. οὐ μόνον τοὺς Κορινθίους, ἀλλὰ καὶ τὰ λοιπὰ μέλη τῆς πελοπον. συμμαχίας. — πολλὰ] ἀντικ. τοῦ: περιγεγεν. = ἐν πολλοῖς. — τιμωρία], βοθησία. — αἱ ἡμέτεραι ἐλπίδες] = αἱ ἐν ὑμῖν ἐλπίδες ἴ. 33, 3 καὶ Ἀσ. δ'. § 54. — τινάς] ἴσως ἔνν. τοὺς Ποιδιαάτας. — καὶ ἀπαρασκευάτους διὰ τὸ πιστεῦσαι], ἐπειδὴ πεποιοῦτες εἰς τὴν Σπάρτην ἡμέλησαν ἀκόμη καὶ (= καὶ) νὰ παρασκευασθῶσι. Πανταχοῦ ζητοῦσιν οἱ Κορινθιοὶ νὰ δεινώσωσι τὸ πταίσμα τῶν Λακεδ. — τὸ πλεόν ἢ] ἴ. 36, 5. — ἐπ' ἔχθρα τὸ τὸ πλεόν ἢ αἰτία], μᾶλλον ὡς φιλικὴν ἐπίπληξιν (= αἰτία), ἢ δι' ἔχθραν. — αἰτία μὲν γὰρ — ἀδικησάντων] = αἰτιώμεθα (ἐπιπλήττομεν) μὲν γὰρ φίλους ἄνδρας, ὅταν ἀμαρτάνωσι, κατηγοροῦμεν δὲ ἐχθρῶν, ὅταν ἀδικήσωσι. Ἡ δὲ ἔννοια εἶναι αὕτη: τὰ παράπονα ἡμῶν δὲν εἶναι κατηγορία, ἀλλὰ φιλικὴ ἐπίπληξις, διότι θεωροῦμεν ἡμᾶς ὡς φίλους ἀμαρτάνοντας, ὅχι ὡς ἐχθροὺς ἀδικήσαντας. Ὁμοίως μὲν, ἀλλὰ μᾶλλον ῥητορικὸς ἢ λογικὸς παραλληλισμὸς ἐν τῇ ἀντιπαθέσει τῶν ἐννοιῶν ἀπαντᾶ καὶ 33, 2. 49, 2. β. 42, 4. κτλ.

§ 70. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. « Καθόσον μάλιστα οἱ Ἀθ. διὰ τῆς δραστηριότητος καὶ τόλμης αὐτῶν εἶναι πολλῶ καθυπέρτεροι, ἢ ὑμεῖς διὰ τῆς ἀμελοῦς καὶ ἐπὶ τῆς μελλήσεως σστηριζομένης πολιτικῆς σας ».

Καὶ ἅμα] τ. ἔ: καὶ πρὸς τῶ μὴ ἔχθρα τὸ πλεόν ἢ αἰτία τάδε λέγεσθαι, ἅμα ἄξιοι κτλ. — εἴπερ τινες καὶ ἄλλοι] = ὑπὲρ πάντας τοὺς ἄλλους ἡμεῖς· παρόμοιαι φράσεις χρησιμεύουσι πρὸς ἔμφασιν τοῦ συγκρινομένου (ἐνταῦθα τοῦ: ἡμεῖς)· πρὸ. 449, 9, δ'. 55, 2. κτλ. — ἄξιοι νομίζ. εἶναι] = δίκαιοι νομ. εἶναι, = ἐξεῖναι ἡμῖν νομίζομεν. — τοῖς πέλας] καθόλου μὲν = τοῖς ἄλλοις ἰδίως δὲ ἔνν. τοὺς Λακεδ. — μεγάλων τῶν διαφορόν-
 Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

των καθεστῶτων] = μεγάλων ὄντων τῶν διαφ., ἃ καθεστᾶσι, ἐπειδὴ πρόκειται περὶ μεγάλων συμφερόντων· πρὸς 68, 2. Τινὲς ἐξηγοῦσι τὰ διαφέροντα: διαφορὰν τοῦ χαρακτῆρος τῶν Λακεδ. καὶ Αθ., τὸ ὁποῖον συμφωνεῖ μὲν πῶς πρὸς τὰ ἐπόμενα, ἀλλ' εἶναι, πολλὸν ἀόριστον· ὅθεν βελτίων ἢ ἄ. ἐρμηγεία. — οὐκ αἰσθάνεσθαι], ὅτι δὲν ἔχετε γινῶσιν, εἶδησιν. — ἐκλογίσασθαι], ὅτι καλὰ καλὰ (= ἐκ —) ἐσυλλογίσθητε. — πρὸς οἷους — καὶ ὅσον — διαφέροντας]. Πολλάκις καὶ ἐν τῇ ἐλληνικῇ καὶ ἐν τῇ λατινικῇ γλώσσει συμπλέκονται ἀναφορικαὶ προτάσεις οὐ μόνον μὲ τὸ κύριον ῥῆμα, ἀλλὰ καὶ μὲ τοὺς κατηγορηματικούς προσδιορισμούς, ὡς ἐνταῦθα· ἀναλύοντες δὲ τὸν λόγον ἠθέλομεν εἶπαι: οἷοί εἰσιν οἱ Ἀθ., πρὸς οὓς ἔσται ὑμῖν ὁ ἀγὼν καὶ ὅσον ὑμῶν καὶ ὡς πᾶν διαφέρουσι (δηλ. κατὰ τὸν χαρακτῆρα): πρὸς Ἀσ. Γ'. 6'. § 468, καὶ 469. — ὑμῖν] προστέθη χάριν ἐμφάσεως ἕ. 68, 1. — ὅσον καὶ ὡς πᾶν], ῥητορικὴ καὶ κατὰ τὸν ῥοῦν τοῦ λόγου προελθοῦσα δεινώσις ἄνευ μεγάλης ἐπιρροῆς ἐπὶ τὴν ἔννοιαν. — καὶ ὅσον ὑμῶν — διαφέροντας], πόσον ὑμῶν καὶ (ἵνα εἴπω συντόμως) ὅλως διόλου διαφέροντας. ἕ. Ἀσ. θ'. § 46. — οἱ μὲν γέ] ὁ γέ = ὡς γνωστόν ἕ. 40, 3. — νεωτεροποιεῖ] τὸ ἐπίθ. ἀπαντᾶ μόνον ἐνταῦθα, τὸ δὲ ἀφηρημ. νεωτεροποιεῖα καὶ 402, 3. — ἐπινοῆσαι], μηχανήματα, σχέδια, ἐφευρεῖν, ὡς κατωτ. καὶ 41, 2. ἕ. 43, 7. 43, 1. — ὀξεῖς] = δεξιῶν, ταχεῖς. — ὁ ἂν γινῶσι] = ὁ ἂν αὐτοῖς δόξῃ, ὅτι ἂν ἀποφασίσωσι. — ὑμεῖς δὲ σώζειν] ἐνν· ἐκ τοῦ ὀξεῖς τό: οἷοί τ' ἔστέ. — ἐπιγινῶναι] = ἐπινοῆσαι. — ἐξικνεῖσθαι] ἀμετάβατον (ἕ. Πλ. Πρωτ. 344, D. Ξεν. Ἀπομν. 1, 4, 47.), ἐνταῦθα δὲ μεταβατικόν (ὡς κατωτ. τὸ ἐξελεῖν) = διαπράττεσθαι, ἐπιτελεῖν. — αὔθις] δὲν εἶναι ἐπαναληπτικόν, ἀλλὰ = εἶτα, ἔτι δὲ, μετὰ ταῦτα· ὁμοίως γ'. 406, 2. ς'. 90, 2. — τολμηταὶ] = παράτολμοι. — παρὰ γνώμην κινδυνεύται] (κατ' ἀντίθ. πρὸς τό: τῆς γνώμης μηδὲ τοῖς βεβαίοις πιστεῦσαι) = ῥιψοκίνδυνοι τ. ἕ. παρὰ τὸν ὀρθὸν λόγον κινδυνεύοντες. Σπάνια εἶναι τὰ εἰς — της οὐσιαστικά (— τοι) πρὸς: μελλητής, ἀποδημητής. — ἐπὶ τοῖς δεινοῖς] πρὸς: ἐπὶ τοῖς παροῦσι Εὐρ. Ἰφ. Τ. 474., ἐπὶ τῷ πράττειν Δημ. 4, 20. ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ ἡμέτερον: ἐπάνω ἔς τοὺς κινδύνους. — τὸ ὑμέτερον] = ὁ δὲ ὑμέτερος τρόπος ἐστί. — τῆς δυνάμεως ἐνδεᾶ πρᾶξαι], νὰ

πράξετε πράγματα κατώτερα τῆς δυνάμεως ὑμῶν. — τῆς γνώμης
 τὰ βέβαια], τὰ ἀσφαλῆ τεκμήρια, τὰ ὅποια παρέχει ὁ ὀρθὸς λό-
 γος. — καὶ μὴν καὶ] ζωηρὰ μετάβασις εἰς νέον τι = πρὸς τούτοις
 δὲ καὶ, jam vero. — ἄοκνος] = προθυμότατος, ὁ ἄνευ ὄκνου καὶ
 μελλήσεως ἐπιχειρῶν τοῖς ἔργοις Ἱ. 74, 4. — πρὸς ὑμᾶς] δηλ.
 παραβαλλόμενοι πρὸς ὑμᾶς. — ἀποδημηταί], « ἤγουν ἀποδη-
 μοῦσι τῆς οἰκείας πατρίδος, καὶ ἐπιδημοῦσι δῆμοις ἀλλοτρίοις πρὸς τὸ
 κτήσασθαι αὐτούς». Σχ. — ἄν τι κτᾶσθαι], ὅτι δύνανται κάτι τι νὰ
 ἀποκτήσωσι. — ἐπελθεῖν] ἀπαντᾶ παρὰ Θ. καὶ ἀπολύτως καὶ
 μετὰ δοτ. = ἐπιδραμεῖν, εἰσβαλεῖν. Ἱ. 2, 2. 48, 2. 62, 3. 424, 3.
 κτλ. — τὰ ἐτοῖμα] (ἰσχυρότερον τοῦ: ὑπάρχοντα) = « τὰ
 παρέχοντα ἐτοίμην ἀπόλαυσιν. » Σχ. πρβ. δ'. 64, 4. ς'. 9, 3. —
 κρατοῦντες] = ἦν κρατῶσι. — ἐπὶ πλείστον ἐξέρχονται],
 ἐπὶ πλείστον χρόνον ἐξακολουθοῦσι νὰ πολεμῶσι, διὰ νὰ ἐπωφελη-
 θῶσι ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον. — ἐπ' ἐλάχιστον ἀναπί-
 πτουσι] = ἐπ' ἐλάχιστον χρόνον ἀθυμοῦσι. — ἀλλοτριωτά-
 τοίς] = ὡς ἐντελῶς ξένα, ὡς μηδὲν αὐτοῖς ἀνήκοντα, τ. ἔ. θυσιά-
 ζουσι τὰ σώματά των ὑπὲρ τῆς πόλεως. — οἰκειοτάτη] ἐνν.
 αὐτοῖς = τὸ δὲ πνεῦμα των μεταχειρίζονται ὡς τὰ μάλιστα ἴδιον,
 ἰδικόν των κτῆμα. — ἐξελθεῖν] ἐνταῦθα καὶ γ'. 408, 4. συντάσ.
 μὲ οὐδ. ἀντικειμ. ἀόριστον (οἶον: ἄ — ἄν, τὸ πολὺ) καὶ ἔχει ἐνεργη-
 τικὴν σημ. = ἐπιτελέσαι. — οἰκεῖα στέρεσθαι ἠγοούμενοι]
 = ἠγοῦμ. ὅτι ἐστερήθησαν οἰκεῖα· τὸ στέρεσθαι ἐνταῦθα μόνον
 συντάσ. μὲ αἰτιατικὴν: οἰκεῖα, καὶ τοῦτο, διότι εἶναι οὐδ. πληθ.
 ἐπιθετον. πρβ. 19 34, 4 24, 5. — πρὸς τὰ μέλλοντα] δηλ.
 συγκρινόμενα πρὸς τὰ μέλλ., πρὸς τὰς ἐκ τοῦ μέλλοντος προσδοκίας
 των. — τυχεῖν πράξαντες] περίφρασις ἀντὶ τοῦ: πρᾶξαι. —
 του] ἀναφ. καὶ εἰς τό: πείρα καὶ εἰς τό: σφαλῶσι = ἦν ὁ ἄρα
 καί τινος πειρώμενοι σφαλ. (= ἀποτύχουσι). — ἀντελπίζ-
 εῖν] ἀπαντᾶ μόνον ἐνταῦθα = πρὸς διόρθωσιν τῆς ἀποτυχίας νέας
 ἐλπίδας συλλαμβάνειν. — ἐπλήρωσαν τὴν χρείαν], ἀναπλη-
 ρώνουσι τὴν ἔλλειψιν, τὸ ἐλλείπον, ἐκεῖνο, ἐν ᾧ δὲν ἐπέτυχον· ἀόριστος
 τοῦ συνήθους σημαντικός — μόνον γὰρ ἔχουσι τὸ ὁμοίως καὶ
 ἐλπίζουσιν ἄ ἄν ἐπινοήσωσι] τ. ἔ. μόλις ἐλπίσωσι καὶ εὐθὺς
 ἔχουσιν ἐκεῖνο τὸ ὅποῖον ἤλπισαν· παρ' αὐτοῖς δηλ. τὸ συλλαμβάνειν
 ἐλπίδα καὶ τὸ πραγματοποιεῖν αὐτὴν συμπίπτουσιν εἰς ἓν. — διὰ
 Φηφιόποθηκε ἀπὸ το Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

τὸ ταχεῖαν τὴν ἐπιχείρ. ποιεῖσθαι ὧν ἂν γινῶσι] = διὰ τὸ ταχέως ἐπιχειρεῖν οἷς ἂν γινῶσι. Ἡ γεν. εἰς τὸ: ἐπιχειρήσιν, ὡς ζ'. 43, 4. — ταῦτα — μοχθοῦσι] ζ'. Εὐρ. Ἡρ. 59: τί μοχθεῖς ταῦτα; πρβ. καὶ Ξεν. Οἶκον. 18, 2: μοχθεῖν πόνον. — αἰῶν (μόνον ἐνταῦθα) καὶ μοχθεῖν (ἔτι καὶ β'. 39, 4.)] ἐπίτηδες ἐξέλεξεν ἁ Θουκ. τοιαύτας ἀσυνήθεις λέξεις, ἵνα μετ' ἐμφάσεως τελειώσῃ τὸν χαρακτηρισμὸν τῶν Ἄθ. — δι' ὄλου τοῦ αἰῶνος], αἰωνίως. — καὶ ἀπολαύουσιν ἐλάχιστα] διότι καίτοι ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ἔθνος οἱ Ἄθ. ἡγάπων τὰς ἑορτὰς καὶ τὰς πανηγύρεις, διὰ τὴν πολυπραγμοσύνην ὅμως δὲν ἠδύναντο διαρκῶς καὶ ἀταράχως νὰ ἀπολαύσωσιν τι. Περὶ τῆς αἰτ. πρβ. Βερν. Γραμ. § 698 κέ. — μήτε ἑορτὴν ἄλλο τι ἤγ. ἢ τὸ τὰ δέοντα πρᾶξαι], τοῦτο ἐθεώρουν ἴσα ἴσα ἑορτὴν (τ. ἔ. σχολὴν, ἀνάπαυσιν), τὸ πρᾶξαι τὰ δέον. πρβ. γ'. 30, 4. Βεβαίως ταῦτα εἶναι ῥητορικὴ ὑπερβολή. — ξυμφορὰν τε] ἔνν: ἡγοῦνται. — οὐχ ἤσσον — ἦ] τοσαύτην δύναμιν ἔχει τὸ ἀ. μέλος, ὥστε τὸ β'. οὐχί σπανίως ἐντελῶς σχεδὸν ἀποφάσκεται, ὡς τὸ ἐναντίον εἰς τὸ: τοσοῦτον — ὅσον (9, 4) καὶ εἰς τὸ: οὐ μᾶλλον — ἦ, ἦ τὸ πλεόν — ἦ (9, 3) τὸ ἀ. μέλος ἐντελῶς σχεδὸν ἀποφάσκεται. Ἐνταῦθα λοιπὸν ἢ μὲν ἐπίπρονος ἀσχολία οὐδόλως θεωρεῖται ὡς συμφορὰ ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, τοῦναντίον δὲ ἢ ἀπράγμων ἀσχολία. — ξυνελῶν] = τὸ πᾶν ἐν ὀλίγαις λέξεσι συμπεριλαβὼν σπανιώτερον ἀπαντᾶ: ξυλλαβῶν' πρβ. β'. 44, 4. γ'. 40, 3. ε'. 405, 3. — ἐπὶ τῷ] μετὰ τὸ πεφυκέναι παρίστησι τὸ διὰ τῶν ἀπαρέμφ. δηλούμενον ὡς ἀμετάτρεπτον τέλος καὶ σκοπὸν τῶν Ἄθ. — πεφυκέναι ἐπὶ τῷ μήτε κέ] = εἶναι προωρισμένοι μήτε νὰ — κέ. ἄνευ τοῦ: ἐπὶ τῷ ἢ ἀπαρέμφ. θὰ ἐστήμιναι τὴν ἰκανότητα τοῦ ποιεῖν τι ἐν παρατυχοῦσῃ περιστάσει, ὡς β'. 64, 3. γ'. 45, 3. δ'. 64, 5. — ἔᾶν] ἔνν. ἡσυχίαν ἔχειν' πρβ. ὄρᾶν 78, 4. 80, 4.

§ 74. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. «Νῦν εἶναι ἀρμοδιωτάτη περίστασις διὰ νὰ μεταβάλετε τὴν πολιτικὴν σας· διότι ἐξαίφνης εἰσβαλόντες εἰς τὴν Ἀττικὴν θὰ βοηθήσετε μεγάλως τοὺς συμμάχους, καὶ θὰ διατηρήσῃτε αὐτοὺς εἰς τὴν συμμαχίαν σας.»

ταύτης τοιαύτης ἀντικαθεσστηκυίας πόλεως] ἢ σύντ: ταύτης τοιαύτης πόλεως (ἐνν. οὔσης) ἀντικαθεσστηκυίας = ἔχοντες ταύτην, τοιαύτην πόλιν, ἀντίπαλον' πρβ. β'. 60, 4: ἐμοὶ

τοιούτῳ ἀνδρί.—διαμέλλειν]=συνεχῶς βραδύνειν, ὀκνοῦντα
 διατελεῖν ἱ. 142, 1. δ'. 27, 4. ς'. 25, 1. κτλ. — ἀρκεῖν]=διαρ-
 κεῖν, ἀντέχειν, διαμένειν· πρβ. Ξεν. Κύρ. Π. 6, 2, 31: ταῦτα
 ἐπὶ πλεῖστον ἀρκεῖ. — οὐ] ἐπέθη οὕτως ὡς ἀν ἡκολούθει·
 ἀλλ' οἱ ἀν νέμωσι. Ἄλλως ἔπρεπε νὰ τεθῆ τὸ οὐ πρὸ τοῦ
 οἴεσθε, διὰ νὰ ᾔηται ὁ λόγος κανονικός. — τῆ παρασκευῆ] δὲν
 ἠσπ. ἀπλῶς τὴν εἰς πόλεμον προπαρασκευῆν, ἀλλὰ καὶ τὸν πορισμὸν
 μέσων πρὸς στερέωσιν τῆς δυνάμεως. — δίκαια πράσσωσι], δὲν
 παραβαίνωσι τὸν νόμον. — τῆ γνώμη δῆλοι ὧσι μὴ ἐπιτρέ-
 ψοντες], φανερὰ δεικνύωσι ὅτι ἔχουσι σκοπὸν νὰ μὴ ἐπιτρέψωσι· μὴ
 ἐπιτρ, ἀντὶ τοῦ μὴ θὰ ἐτίθετο οὐ, ἀν δὲν προηγείτο τό: οἱ ἀν. ἱ.
 Ἄσ. κ'. § 21 κέ. — ἐπιτρέψοντες] ἔνν. ἀδικεῖσθαι· πρβ. 82,
 1. β'. 72, 2. ς'. 40. — ἀλλ' ἐπὶ τῷ μὴ λυπεῖν — τὸ ἴσον
 νέμετε]=ἴσον πρὸς ὑμᾶς δύναται τὸ μὴ λυπεῖν καὶ —
 μὴ βλάπτεσθαι=ἀποδίδετε τὴν αὐτὴν σημασίαν, νομίζετε ὅτι
 ἐπίσης συντελεῖ εἰς διατήρησιν τῆς εἰρήνης, τὸ νὰ μὴ λυπῆτε τοὺς
 ἄλλους καὶ — νὰ μὴ βλάπτεσθε πρβ. γ'. 3, 1: μεῖζον μέρος
 νέμειν, γ'. 48, 1: μὴ πλεῖον νέμειν τινί, ς'. 88, 1: μὴ
 τοῖς Ἄθ. ἔλασσον νεῖμαι καὶ Πλ. Πρωτ. 337, Α: μὴ ἴσον
 δὲ νεῖμαι ἑκατέρω. — ὁμοία], «ὁμογνώμονι» Σχ., ὁμόφρονι·
 — τούτου] τ. ἑ. τοῦ μὴ λυπεῖν καὶ — μὴ βλάπτεσθαι. —
 νῦν δὲ] ἔνν: ἐπεὶ οὐ παροικεῖτε ὁμοία πόλει· πρβ. Ἄσ.
 Β'. δ'. § 29. — ἄρτι] ἱ. 70, 2. — ἀρχαιοτρόπα] σπανία λέ-
 ξις=ἀρχαϊκά. — τὰ ἐπιτηδεύματα] πρβ. 32, 3. — πρὸς αὐ-
 τοὺς], ὡς πρὸς αὐτοὺς· πρβ. 6, 4. — ἀνάγκη δὲ ὥσπερ τέ-
 χνης—κρατεῖν]· τὸ πλήρες: ἀνάγκη (ἐστὶ) τὰ ἐπιγιγνώ-
 μενα κρατεῖν (τῶν ἀρχαιοτρόπων) ὥσπερ (ἢ ἐπιγιγνο-
 μένη κρατεῖ τῆς ἀρχαιοτρόπου) τέχνης. — τέχνη] δὲν
 εἶναι ἐνταῦθα κατὰ τὴν ὑψηλοτέραν σημασίαν, ἀλλὰ δεξιότης τις
 στηριζομένη εἰς ἄσκησιν καὶ πείραν, ἰδίως ἐν τοῖς πολεμικοῖς καὶ
 ναυτικοῖς (49, 2. β'. 47, 4.), περὶ ἱατρικῆς (87, 4. ς'. 36, 1),
 ἀλλαχοῦ δὲ εἶναι ὁ δόλος καὶ ἡ πανουργία, ὡς ἐ. 8, 2. 18, 4. 47, 2.
 — τὰ ἐπιγιγνώμενα], τὰ νέα, εἴτε εἶναι ἐφευρέσεις (ὡς ἐν ταῖς
 τέχναις), εἴτε σχέδια πολιτικά. — τὰ ἀκίνητα] ὡς δηλ. τὰ ὑμέτερα.
 — νόμιμα] οἷον: ἐπιτηδεύματα, ἀρχαὶ καὶ ἔθιμα. — πρὸς
 πολλὰ εἶναι]=πολλοῖς ἐπιχειρεῖν, ὡς ἡ. 27, 3. — ἀναγ-

καζομένοις] ἔνν: τοῖς ἀνθρώποις, γενικῶς· δυνατόν ὅμως νὰ ἀναφ. καὶ εἰς τὸς πόλεις. — ἐπιτέχνησις], καινοτομία ἐν τῇ τέχνῃ· ἢ ἐπι — σημαίνει ὅτι καὶ εἰς τὸ ἐπι — σκευάζειν. Ἡ δὲ ἐπαναφορικὴ ἐπανάληψις τοῦ πολλῆς μεταπίθησι τὸν καί. — ἀπὸ τῆς πολυπειρίας] = ἔνεκα τοῖς πολ. Ἱ. 12. 2. 23, 6. 24, 4. — ἐπὶ πλέον] Ἱ. 36, 4 — ὑμῶν] ἀντί: ἢ τὰ ὑμῶν = τῶν ὑμετέρων. — ὠρίσθω] = ὄριον ἐχέτω, ἄς περιορισθῇ. — ὡσπερ ὑπεδέξασθε] = ὡσπερ ὑπέσχεσθε· Ἱ. 58, 4. — κατὰ τάχος] ἀναφ. εἰς τὸ βοηθήσατε. — ξυγγενεῖς], « Δωριεῖς γὰρ οἱ Ποτιδαῖται. — πρὸς ἑτέραν τινὰ ξυμμαχίαν] τ. ἔ. « πρὸς τοὺς Ἀργεῖους· ἐχθροὶ γὰρ ἦσαν τοῖς Λακεδ. » Σχ. Τοῦτ' αὐτὸ ἀπειλοῦσι καὶ οἱ Κερκυραῖοι ἐν § 28, 3. — ὀρωμεν ἄν] ἔνν. εἰ πρὸς ἑτέραν ξυμμ. τραποίμεθα Ἱ. Ἀσ. Β' ζ'. § 28. — πρὸς τινος] κυρίως = ἐνώπιόν τινος (ἔθεν καὶ ἢ ἐν τοῖς ὅρκοις χρῆσις τῆς πρὸς), εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς, κατὰ τὴν κρίσιν, τινός· πρὸ. Ἱλιάδ. α'. 338. καὶ Ἀσ. κά. § 178. — θεῶν τῶν — ἀνθρώπων τῶν —] ἢ θέσις αὕτη χάριν ἐμφάσεως Ἱ. 33, 3. — αἰσθανομένων] = αἰσθησιν ἐχόντων, φρονίμων· ὁμοίως 70, 4. ἀντιπίθ. δὲ πρὸς τὸ ἀναίσθητος. — ἐρημίαν] « ξυμμαχίας δηλονότι » Σχ. Ἱ. γ'. 67, 2. 5. — ξυνομνύναι] = ὄρκω ξυμμαχεῖν. — βουλ. προθύμων εἶναι] Ἱ. Ἀσ. ιε'. § 56. — ξυνηθεστέρους] = γνωριμωτέρους. — πρὸς τὰδε] = κατὰ ταῦτα Ἱ. Ἀσ. κά. § 186. ἐπίσης τό: πρὸς ταῦτα ἀπαντᾷ εἰς τὸ τέλος μακρῶν λόγων, συχνάκις παρὰ Σοφ. Α'. 974. Ἡλ. 383. Ἀντιγ. 658. — μὴ ἐλάσσω ἐξηγεῖσθαι] = ὑμᾶς ἡγουμένους μὴ ἐλάσσω καταστῆσαι = τῇ ὑμετέρα ἡγεμονία μὴ ἐλ. κατ. πρὸ. γ'. 55, 4. ς'. 85, 2. ἐλάσσω, ἐπίθ. κατὰ πρόληψιν.

Λόγος τῶν Ἀθηναίων πρέσβειον § 73—78.

§ 73. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. « Διὰ νὰ κρίνετε ὀρθῶς τὰς καθ' ἡμῶν κατηγορίας καὶ τὰ παράπονα, πρέπει πρὸ πάντων νὰ ἐνθυμηθῆτε τὰς ἐκδουλεύσεις τῶν Ἀθηναίων, αἵτινες καὶ κατὰ τὸν πρῶτον καὶ κατὰ τὸν δεύτερον περσικὸν πόλεμον ἔσωσαν τὴν Ἑλλάδα ».

ἢ πρέσβευσις (= ἡ ἀποστολή· ἢ λέξις εἶναι ποιητικὴ καὶ δὲν

ἀπαντᾶ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς.) ἡμῶν ἐγένετο] = τὴν πρὲς βου-
 σιν ἐποιήσαμεθα γ. 54, 2. 75, 4. β'. 14, 4. κτλ. — ἐς ἀντι-
 λογίαν] = ἵνα ἀντείπωμεν = ἀντεροῦντες. — τοῖς ὑμ. ξυμμά-
 χοις] ἔξαρτ. ἐκ τοῦ: ἀντιλογίαν, τὸ ὅποσον συντ. μετὰ δοτ. ὡς
 τὸ ἀντίστοιχόν του ῥῆμα ἀντιλέγω· πρβ. 63, 2: τοῖς Ποτιδαί-
 ταις βοήθοι. — ἀλλὰ] ἐνν. ἡ πρὲς β. ἐγένετο. — περὶ ὧν
 ἡ π. ἔπεμψε] πρβ. 72 4: περὶ ἄλλων. — καταβοή] λέξις
 ξένη τοῖς Ἀττικοῖς· παρὰ Θ. ἔτι ἀπαντᾶ ἐν γ. 52. 87, 3. ἐν χρή-
 σει καὶ παρ' ἡμῖν· πρβ. τὸ ἡμέτερον: κατακραυγή. — ἐγκλή-
 ματα], τὰ παράπονα, αἱ κατηγορίαι. — τῶν πόλεων] γ. 67, 4
 καὶ 2. — οὐ γὰρ — ἀν γίνονται] τὸ φρόνημα μεθ' οὗ λέγει ταῦτα
 ὁ Ἀθ. ῥήτωρ ἐκδηλοῦται ἰσχυρότερον διὰ τοῦ μετρίου τύπου, τῆς
 εὐκτικῆς. Τὸ βᾶρος τῆς ἐννοίας στηρίζεται ἐπὶ τοῦ: παρὰ δικα-
 σταῖς ὑμῖν (γ. Ἀσ. κἀ. § 157. γ. καὶ β'. 43, 4. καὶ δ'. 85, 4.):
 « διότι δὲν θὰ συγκατετιθέμεθα νὰ ὀμιλήσωμεν, ἂν θεωροῦμεν ὑμᾶς
 δικαστὰς ἡμῶν καὶ τούτων ». — ἀλλ' ὅπως μὴ ῥαδίως — — ἀξία
 λόγου ἐστίν. Ὁ θετικὸς σκοπὸς τοῦ λόγου ἐκδηλοῦται 1) διὰ τοῦ
 συνδέσμου ὅπως (συνδεομένου μετὰ τῆς μετ. ἀντεροῦντες, ὡς
 καὶ Ξεν. Ἑλλ. 1, 3, 17: διέβη ναῦς ξυλλέξων καὶ ὅπως
 ἄλλαι ναυπηγηθήσαν)· 2) διὰ τῆς μετ. βουλόμενοι (συμ-
 φωνούσης κατὰ τὴν σύντ. πρὸς τὸ οὐκ ἀντεροῦντες. Τὸ 2) περι-
 λαμβάνει τὴν διπλὴν ἀπόδειξιν: α) ὡς οὔτε. — κεκτῆμεθα, καὶ
 β) ἦτε πόλις — ἐστίν. Ἀλλὰ ἐν τῇ ἐπεξηγήσει ἡ τάξις αὕτη
 γίνεται ἀντίστροφος καὶ κατὰ σχῆμα χιαστὸν, οὕτω: τὸ μὲν: ἦτε
 πόλις — ἐστίν ἐπεξηγεῖται διὰ τῆς § 73 καὶ 74, τὸ δέ: ὡς
 οὔτε — κεκτῆμεθα ἐπεξηγ. διὰ τῆς § 75 — 77 καὶ τῆς ἀρχῆς
 τῆς § 78. — χεῖρον] τ. ἔ. ἡ ἡμῖν πειθόμενοι, ὅπερ κατὰ τὴν
 διάνοιαν τοῦ λέγοντος = κακῶς. — περὶ τοῦ παντός — καθε-
 στῶτος], οὐχὶ περὶ τῶν καθ' ἡμῶν ἤδη γενομένων κατηγοριῶν τῶν
 Κορινθίων (ὅπερ δὲν ἠδύνατο νὰ σημάνη καὶ ὁ παρακ. τῆς μετ.), ἀλλὰ
 περὶ τῆς καθολικῆς κρίσεως, ἣτις πρὸ πολλοῦ ἐπικρατεῖ καθ' ἡμῶν.
 — οὔτε ἀπεικότως] κατὰ λιτότητα = πάνυ κατὰ τὸ εἰκόδες,
 δικαιοτάτα. γ. β'. 8, 4. ς'. 55, 2. καὶ γ. 68, 4. — καὶ — μὲν
 — δέ] διὰ τῶν συνδ. τούτων ὁ ῥήτωρ μεταβαίνει εἰς τὰ καθ' ἕκαστα·
 ὁμοίως 69, 3. — τὰ πάνυ παλαιά], « τὰ κατὰ Ἀμαζόνια καὶ
 Θράκας καὶ Πρακλείδας » Σχ., τὰ ἀγαπητὰ θέματα τῶν ἀρχαίων

καὶ νέων πανηγυριστῶν ἴ. Ἰσοκρ. 5, 42. Δημ. 22, 45, Ξεν. π. π. ὀρων. 4, 16. — ἀκοαὶ λόγων] = λόγοι ἀκουσθέντες· ἐπέθη δὲ πληθ. ἕνεκα τοῦ πληθ. ἀντικ. (ὡς 20, 4)· τὸναντίον δὲ ὄψεις συντ. μετὰ πληθ. γεν. ἐξ ὑποκειμένου (ἄλλως 40, 3)· ἡ ἔννοια· αἱ παλαιαὶ ἱστορίαι, ὧν ὡς μαρτυρία δύναται νὰ χρησιμεύσῃ μᾶλλον ἢ ἀκοὴ τῶν μύθων, ἢ ἡ ἰδία ὄψις τούτων, οὔτινες θὰ τοὺς ἀκούσωσι. — ξυνειδέναί] = ἐξ ἰδίας πείρας γινώσκειν ἴ. 6'. 35, 2. γ'. 56, 4. — δι' ὄχλου εἶναί] = ἐνοχλεῖν πρβ. 40, 4. Ἰσοκρ. 42, 244. Ἀριστ. Ἐκκλ. 888: δι' ὄχλου τοῦ τ' ἐστὶ τοῖς θεωμένοις. — προβαλλομένοις] τ. ἔ: ἡ μῖν. = ἂν καὶ θὰ ἦναι τόσῳ ὀχληρότερα εἰς ἡμᾶς, ὅσῳ μᾶλλον (= ἀεὶ) συχνότερον προβαλλόμεθα αὐτά. Ἡ ἐξήγησις αὕτη εἶναι ἡ φυσικωτέρα. — ὅτε ἐδρωμέν] = ὅτε ἐπολεμοῦμεν, ὅτε εὐρισκόμεθα ἐν τῇ πολεμικῇ ἐργασίᾳ πρβ. 69, 2. — ἐπ' ὠφελίᾳ] γενικώτερον, ἀντὶ τοῦ: ἐπὶ σωτηρίᾳ τῆς Ἑλλάδος. — ἐκινδυνεύετο] ἢ παθ. καὶ ἀπροσ. = ἐκινδυνεύετο κίνδυνος ὑφ' ἡμῶν, διετρέχομεν κίνδυνον (πρβ. 78, 2. καὶ ἐ. 94, 2.), ἢ ἐνν. ὡς ὑποκ. τὰ Μηδικὰ (πρβ. 6'. 35, 4)· τὸ ἀ. βέλτιον. — ἧς τοῦ ἔργου μέρος] = μέρος τοῦ ἔργου τῆς ὠφελείας (= ἧς), τῆς πραγματικῆς ὠφελείας. — εἴ τι ὠφελεῖ] = εἴ τινα ὠφέλειαν παρέχει ὁ λόγος. — τοῦ λόγου μὴ παντὸς — στερισκώμεθα], ἅς μὴ στερώμεθα ὅλως διόλου τῆς φήμης, τοῦ ἐπαίνου. — οὐ μᾶλλον — ἦ] = ὄχι τόσον — ὅσον πρβ. 70, 8. — παραιτήσεως ἕνεκα] = ὅπως παραιτησώμεθα, « ἕνεκα τοῦ αἰτεῖν συγγνώμην. » Σχ. — ῥηθῆσεται] ἀπαντᾷ καὶ ἦ. 66, 4. εἰρήσεται δὲ ἐν 6'. 34, 4. ἄλλως μόνον πὰρὰ τοῖς δράματικοῖς ἐν χρήσει. — πρὸς ὄραν] ἴ. 70, 4. — Μαραθῶνι] ἄνευ τῆς ἐν παρὰ Θ. μόνον ἐν ταῦθα, συχνότερον δὲ παρ' Ἀριστοφ. καὶ Δημ. ἴ. Ἀσ. ζ'. § 20. Ἡ δὲ κατάληξις — ἀναμιμνήσκει τῶν τοπικῶν — σικαί θι. — μόνον] ἐνν. καὶ οἱ στενοὶ φίλοι τῶν Ἀθ. Πλαταιεῖς. — προκινδυνεύειν] μετὰ δοτ. διότι τὸ κινδυνεύειν πλησιάζει εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ μάχεσθαι (ὡς κίνδυνος πολλάκις = μάχη)· ἢ δὲ προσημ.: πρὸ τῶν ἄλλων, πρὶν οἱ ἄλλοι ἔλθωσι, ἢ κατὰ τὸν Σχολ. « πρὸ τῆς Ἑλλάδος κινδυνεύσαι. » πρβ. ζ'. 56, 3. — ξυνναυμαχῆσαι] δηλ.: σὺν τοῖς ἄλλοις Ἑλλησι ναυμαχῆσαι. — ἔσχε] μετ' ἀπαρεμφ. καὶ τοῦ μὴ = « ἐπέσχε, δεκώλυσε. » Σχ. (=prohibere)

Ἱ. Ἡρ. 8, 440: ἔσχε τοὺς Ἑλληνας, ὅ, 404: τὸ μὴ ληθ-
 λατῆσαι ἔσχε τὸ δεῖ καὶ Ξεν. Ἄν. 3, ὅ, 44: ὁ ἀσκόρος δύο
 ἄνδρας ἔξει τοῦ μὴ καταδύναται. — ἀδυνάτων ἄν ὄν-
 των] = ἐν ᾧ (δηλ: εἰ κατὰ πόλεις ἐπέπλεον) ἀδύνατοι
 ἄν ἦσαν πρὸ γ'. 82, 4. — ὄντων] δηλ. τῶν Πελοποννησίων.
 Ἀπολύτους γενικὰς ἀνευ ὑποκ. μεταχειρίζεται ὁ Θ. πολλάκις ἢ ὅπου
 ἐκ τῆς συνεχείας εὐκλόως ἀναπληροῦται τὸ ὑποκ., ὡς ἐνταῦθα, ἢ
 ὅπου νοεῖται ὑποκ. ἀόριστον, ὡς τίς. Ἱ. 2, 2. καὶ 3, 2. — τεκ-
 μήριον ἐποίησε] = ἐτεκμηρίωσε· ὁμοίως γ'. 67, 6: —
 παράδειγμα. — ὡς οὐκέτι — οὐσης] = ἡγούμενος ὅτι
 οὐκέτι — ἦν. — ὁμοίως] = ἀντίπαλος, ἀξιόμαχος· εἰς ταύτην
 τὴν σημ. μόνον ἐνταῦθα ἀπαντᾷ παρὰ Θ. καὶ παρ' ἄλλοις δὲ σπα-
 νίως, ὡς Ἡρ. 9, 96. παρόμοιος δὲ ἔχει ταύτην τὴν σημ. ἐν 80,
 3. — τῶ πλέονι]· διότι κατέλιπε τὸν Μαρδόνιον.

§ 74. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. «Τὸ μὲν διὰ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πλοίων ἡμῶν,
 τὸ δὲ διὰ τῆς ἰκανότητος τοῦ στρατηγοῦ ἡμῶν καὶ διὰ τῆς παρα-
 βόλου τόλμης ἐσώσαμεν τὴν Ἑλλάδα.»

τοιοῦτου] κατηγορ. τοῦ: τούτου συμβάντος, πρὸ 74,
 4. — τούτου] δηλ. τοῦ: ὅτι οὐχ ἰκανοὶ ὄντες κατὰ γῆν
 ἀμύνεσθαι εἰς τὰς ναῦς ἐσέβημεν. — δηλωθέντος]
 Ἱ. Ἄσ. ιζ'. § 75, 3. ὁμοίως: ἀεὶ καθεστῶτος 76, 2., ἀγ-
 γελθέντος γ'. 58. πρὸ. καί: ἐσαγγελθέντων 446, 3.,
 ὄντων ἀκρίτων δ'. 20, 2. — ἐν ταῖς ναυσί] Ἱ. Ἄσ. κά.
 § 58. — τὰ πράγματα] ἔχει τὴν γενικωτάτην σημ.: ἡ πολι-
 τικὴ ὑπαρξίς, ἢ τῶν ὅλων σωτηρία (salus, summa rerum): ὁμοίως
 440, 4. β'. 65, 10. γ'. 93, 3. κτλ. — τὰ πράγ. ἐγένετο]
 τ. ἔ: ἡ σωτηρία τῶν ὅλων ἐστηρίζετο εἰς τὰ πλοῖα, ἐξηρτᾶτο ἐκ
 τῶν πλοίων. — ἐς αὐτὸ] ἀναφ. εἰς ὅλην τὴν προηγουμένην πρό-
 τασιν: εἰς τὸν περὶ τῶν ὅλων ἀγῶνα. — ἄνδρα στρατηγόν]
 κατὰ γνωστὴν χρῆσιν γένος καὶ εἶδος συνδέονται εἰς μίαν ἔννοιαν,
 οὕτως ὅμως, ὥστε τό: ἄνδρα ἀντιτίθεται πρὸς τὸ νεῶν = ἐκ
 μὲν τῶν πλοίων τὸν μέγιστον ἀριθμὸν, ἐκ δὲ τῶν ἀνδρῶν τὸν συνετώ-
 τατον, πρὸ. Ἡρ. 8, 424: ἄν ἡρ (ὁ Θεμιστοκλῆς) πολλὸν Ἑλλή-
 νων σοφώτατος — ἀσκνοτάτην] Ἱ. 70, 4. — μέν γε] ὁ γέ
 = ὡς γνωστόν] Ἱ. 40, 4. 70, 2. διὰ δὲ τοῦ μὲν ἄρχεται ἡ ἀπαριθ-
 μῆσις. — ἐς τὰς τετρακοσίας] δηλ. ἐκ τῶν τετρακοσίων. —
 Φηριοποιήθηκε ἀπὸ τοῦ Ἰνστιτούτου Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

ὀλίγω ἐλάσσους τῶν δύο μοιρῶν]· ὁ Ἡρόδ. 8, 48. ἀναφέρει 338, ἐξ ὧν αἱ Ἀττικάι, αἵτινες ἦσαν 200, ἠδύναντο πρὸς ὀνομασθῶσι ἢ: πλείους τῶν ἡμίσεων ἢ, μετὰ μικρᾶς ὑπερβολῆς: ὀλίγω ἐλάσσους τῶν δύο μοιρῶν· διότι δύο μοῖραι εἶναι τὰ $\frac{2}{3}$ τῶν τετρακοσίων, ἦτοι 260 περίπου· πρὸς. 40, 2. 404, 2. 6'. 40, 2. Τινὲς ἐννοοῦσι τὸ: δύο μοῖρας ὡς τὰς δύο μοῖρας ἐκ τῶν τεσσάρων μερῶν, τῶν τετρακοσίων, ἦτοι 200 ἀλλὰ παρά Θ. τὰ: δύο μέρη ἢ μοῖραι σημαίνουσι σταθερῶς τὰ: $\frac{2}{3}$ τοῦ ὅλου. — ὀλίγω] ὑπὸ ῥήτορος λεγόμενον πολλάκις σημ.: πολλῶ, καὶ τάνάπαλιν, κατὰ τὰς περιστάσεις. — αἰτιώτατος] ὁμοίως γ'. 50, 4. 75, 4. ς'. 60, 2. Ἐνταῦθα δὲ μόνον συντ. μετ' ἀνάρθρου ἀπαρεμφ., ὡς Ξεν. Ἑλλ. 7, 5, 47: αἵτιοι ἐγένοντο σωθῆναι καὶ Σοφ. Ἄντ. 4473. — ἐν τῷ στενῷ] τ. ἔ. τῆς Σαλαμῆος. — καὶ (ὕμεις) αὐτοὶ — μάλιστα ἐτιμήσατε], ὡς μαρτυροῦσιν ὁ Ἡρόδ. 8, 424. καὶ Πλούτ. Θεμ. 47. Συνδέεται δὲ ἡ πρότι· αὕτη χαλαρώτερον πως μετὰ τὴν προηγουμένην, πρὸς. 68, 3. 70, 4. — καὶ πολὺ] ἐξαιρεῖ καὶ ἐπιτείνει τὸ ὑπερθ. τολμηροτάτην· ὁμοίως ἡ. 68, 3. 89, 3. πρὸς. 25, 4. ς'. 22, 4. ζ'. 34, 7. — οἷ γε] ἐμφαντικῶς = οἵτινες, ὡς γνωστόν. — μέχρι ἡμῶν] κυρίως = μέχρι τῶν ὀρίων ἡμῶν· ὅθεν προῆλθεν ἡ σημ.: πάντων μέχρι ἡμῶν, πλὴν ἡμῶν. — ἠξιώσαμεν] ἴ. 42, 4. — διαφθείραντες] = διαφθαρήναι ἐάσαντες, προέμενοι. — τὰ οἰκεῖα] τ. ἔ. «τὰ σκευή καὶ τὴν ἄλλην περιουσίαν» Σχ. — προλιπεῖν] μετ' ἐμφάσεως = προέσθαι (deserere)· ὁμοίως 6'. 87, 8. — πρετιμωρήσατε] = προσβοηθήσατε. — αὐτοὶ] μετ' ἐμφάσεως = τὸ καθ' ἡμᾶς αὐτοῦς. — τοῦτου] δηλ. τῆς ἀφ' ὧν ὠφελίας. — ἀπὸ οἰκουμένων] κατηγορούμενον τοῦ πόλεων προτεθὲν ἵνα ἐπιτείνη τὴν ἀντίθεσιν· ἢ ἀπὸ σημαίνει τὴν ἀρχὴν, τὸ ὀρμασθαι ἐκ τινος = ὀρμώμενοι (ὅπερ κατωτ. καὶ τίθεται μετὰ τῆς ἀπό) ἀπὸ οἰκ. τῶν πόλεων, ἔχοντες τὰς πόλεις οἰκουμένας, οἰκοῦντες τὰς πόλεις. πρὸς. Ἀσ. κά. § 14 κέ. — ἐπιτῶν νέμεσθαι] = ὕπως, ἵνα νέμονται τ. ἔ. κατέχωσι καὶ καρπῶνται ἴ. 2, 2. — καὶ οὐχ ἡμῶν τὸ πλεόν (πρὸς. 36, 4.) μετὰ μικρᾶς εἰρωνείας = μᾶλλον ὑπὲρ ὧν ἢ ἡμῶν, ὅπερ αἰτιολογεῖ διὰ τοῦ ὅτε γοῦν κτλ. — ἡ οὐκ οὔσα] τ. ἔ. πόλις = ἡ διαφθαρεῖσα, ἢ μὴ ὑπάρχουσα πλεόν ὡς πόλις, κατ' ἀντίθ. πρὸς τὸ: οἰ-

κοῦμεναι. — τῆς ἐν βραχείᾳ ἐλπίδι οὔσης] τ. ἔ. πόλεως, ἧς ἡ ὑπαρξίς ἐστηρίζετο εἰς μικρὰν ἐλπίδα, κατ' ἀντίθ. πρὸς τὸ: τὸ λοιπὸν νέμεσθαι. Ἐπραξαν δὲ τοῦτο οἱ Ἀθ. ἐπειδὴ ἐφρόνουσαν τὸ τοῦ Θεμιστοκλέους: ὡς εἶη σφίσι καὶ πόλις καὶ γῆ μέζων ἢ περ κείνοισι, ἔστ' ἂν δίκηκόσιναι νέες σφι ἔωσι πεπληρωμέναι (Ἡρόδ. 8, 64). — τὸ μέρος] ἀναφ. εἰς τὸ ἐν τῷ ξυνεσώσαμεν: ἡμεῖς = τὸ καθ' ἡμᾶς, κατὰ τὰς δυνάμεις μας (= pro virili parte)· πρβ. 127, 2. β'. 67, 2. καὶ Ἀσ. ε. § 26. — ὡς περ καὶ ἄλλοι] περιφρονητικῶς, χωρὶς νὰ ἀναφέρῃ ὀνόματα. — δέισαντες — περὶ τῆς χώρας] ἡ δοτ. (μετὰ τῆς περὶ) εἶναι περιποιητικωτέρα τῆς γενικῆς· διότι μετὰ τοῦ φόβου τοῦ περὶ τῆς χώρας σημαίνεται ἅμα στοργὴ καὶ ἀγάπη πρὸς αὐτὴν ἐκ μέρους τῶν φοβουμένων, ἴ. σ'. 9, 2. — ὡς διεφθαρμένοι], ἐπειδὴ ἐθεωροῦμεν ἡμᾶς αὐτοὺς ὡς ἀπολωλότας. — οὐδὲν ἂν ἔτι ἔδει] εἰρωνικῶς: δὲν θὰ εἴχετε πλέον ἀνάγκην. ἴ. Ἀσ. ε. § 80. — προεχώρησε] = θὰ ἀπέβαινον καλῶς, πρβ. 111, 1. 127, 1. β'. 5. 1. κτλ.

§ 75. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. « Δὲν πρέπει νὰ ἤμεθα ἐπίφθονοι ἕνεκα τῆς ἡγεμονίας ἡμῶν· διότι αἱ περιστάσεις αὐταὶ ἠνάγκασαν ἡμᾶς νὰ ἀναλάβωμεν αὐτὴν, καὶ ἡ διατήρησις αὐτῆς ἠνάγκασε πολλάκις νὰ μεταχειρισθῶμεν αὐστηρότερα μέτρα. »

ἄρα] καθ' ἑαυτὸ οὔτε κατάφασιν οὔτε ἀπόφασιν προϋποθέτον (ἐνταῦθα κατάφασιν) ἀπαντᾷ πολλάκις ἀντὶ τοῦ ἄρ' οὐ. Ἐνταῦθα δὲ ἐκφράζει ζωηρὰν ἐπιθεθαίωσιν, ὡς καὶ τὸ οὐκ οὐν ἐν ἐρωτήσεσι = ἀληθινὰ, δὲν εἴμεθα ἄξιοι τοσούτου φόβου ἕνεκα τῆς ἀρχῆς, ἣν ἔχομεν. — ἐπιφθόνως διακεῖσθαι] = εὐρίσκεσθαι εἰς θέσιν ἐπίφθονον, εἰς τὸν φόβον ἐκτεθειμένην· πρβ. ἡ. 68, 1: ὑπόπτως διακεῖσθαι. — ἀρχῆς] ἐξαρτ. ἐκ τοῦ ἐπιφθ. ἐπιφθόνως· πρβ. 36, 1: καλῶς παράπλου κεῖται. = γνώμη] ἐξαρτ. ἐκ τοῦ: ξυνέσεως = τῆς συνέσεως τῆς βουλῆς = τῆς συνετῆς γνώμης, τῆς συν. βουλῆς· ἴ. 32, 1. 77, 3. πρβ. 74, 1. — ἐλάβομεν] ὄχι ἐκ τῆς ἀμεθῆ, δηλ. ἀνελάβομεν αὐτὴν ὡς περ ἐν μέσῳ κειμένην (tanquam in medio positam), ἐπειδὴ παρητήσατε αὐτὴν. — παραμεῖναι] = πιστοὺς μέχρι τέλους διαμείναι· ὁμοίως γ'. 40, 2. σ'. 64, 5. ζ'. 15, 1. — πρὸς τὰ ὑπόλοιπα], διὰ νὰ συντελήσῃ τὸ ἐπίφθονον πρὸς τὸν φόβον καὶ τὴν ἀνάγκην τὴν βάρ-

ἔαρον, « πρὸς τὴν ὑπολειφθεῖσαν μάχην· ἕως γὰρ Μυκάλῃς μόνον
 ἦλθον οἱ Λακεδ. » Σχ. — προσελθόντων] πρβ. 93, 3. 40, 6. —
 αὐτῶν], οἴκοθεν, ἐξ ἰδίας ὀρμῆς. — ἐξ αὐτοῦ δὲ τοῦ ἔργου].
 « ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς τοῦ πράγματος, τῆς ἀρχῆς. » Σχ. — τῶ
 πρῶτον] ἔχει τὴν ἀπόδοσίν του εἰς τό: καὶ — ἔτι. — προσα-
 γαγεῖν] ὡς 444, 5. καὶ ς'. 48, 6: αἴρειν. — ὑπὸ δέους]
 ἀπὸ τῆς ἀποστάσεως τῶν συμμάχων καὶ ἀπὸ τῶν Λακεδ. — τι-
 μῆς] δηλ. ἀφ' οὗ ἄπαξ ἀνελάβομεν τὴν ἀρχήν. — ὠφελίας]
 « τοῦ φόρου δηλονότι. » Σχ., καὶ διότι εὕρισκον μέσα πρὸς ἀνά-
 πτυξιν τῆς δυνάμεώς των καὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ των βίου. — καὶ
 τινῶν καὶ] πρβ. 407, 4. 426, 6. β'. 45, 2. — ἀποστάντων
 καταστραμμένων] ἀφ' οὗ πλέον (= ἤδη) τινὲς ἀποστάντες
 βία ὑπετάχθησαν· ἴσως ἔννοεῖ τοὺς Ναξίους (ἴ. 98), τοὺς Θασίους
 (ἴ. 400) καὶ τοὺς Σαρμίου (ἴ. 40'. — ὑποπτος] ἐνταῦθα καὶ δ'.
 403, 4. ε'. 25, 2. ἔχει ἐνεργ. σημ. = ὁ ὑποπτεῶν (suspiciosus)
 πρὸς ἀντίστοιχόν δὲ ἐν 431, 2. καὶ ἡ. 45, 4. παθητ. = ὁ ὑποπτεῶ-
 μένος (suspectus). — ἀνιέναι] ἐνταῦθα ἀπολύτως = ἀμελεῖν,
 ἀμελῶς προσφέρεσθαι· ὁμοίως 429, 3. γ'. 423, 2. ς'. 48, 3.
 ὅθεν καὶ ἡ ἐλευθέρα χρῆσις τῆς μετῃ ἀνειμένους, ἴ. 6, 3 β'. 39,
 4. ε'. 9, 6. — καὶ γὰρ ἄν] ἐννι: εἰ ἀνεῖμεν. Πολλάκις ἡ μὲν
 ἀπόδοσις τίθεται ἐν τῷ λόγῳ, ἡ δὲ ὑπόθεσις περιέχεται ἐν τῇ προη-
 γουμένη προτάσει· τοῦτο δὲ συνήθως συμβαίνει, ὅταν ἡ ὑπόθεσις ἔχη
 τό: γὰρ ἄν, σπανιώτερον δὲ τά: μέντοι ἄν, καὶ ἄν, ἢ ἄν
 οἶον: οὐκ ἐσθίουσι πλείω ἢ δύνανται φέρειν, διαβρά-
 γεῖεν γὰρ ἄν, ἐννι: εἰ ἐσθίοιεν (Ξεν). — αἱ ἀποστάσεις],
 αἱ συμβαίνουσαι ἀποστ. — πᾶσι ἀνεπίφθονον] = οὐδενὶ ἐπί-
 φθονον, « ἄμεμπτον, ἄφογον » Σχ. πρβ. τὸ ὀμηρικόν: οὔτε νε-
 μεσσητὸν (Ἰλ. τ, 482)· πάντοτε ἀνευ τοῦ ἐστί. ὡς: 82, 4. ς'.
 83, 2. ἡ. 50, 5. — τῶν μεγίστων πέρι κινδύνων] ἀπολύτως
 ἐπὶ τὸ ποιητικώτερον = προκειμένου περὶ τῶν μεγίστων κινδύνων,
 πρβ. 40, 4. — εὔ τίθεσθαι] = « καλῶς οἰκονομεῖν » Σχ.,
 ἐξασφαλίζειν.

§ 76. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. « Καὶ μὴν (ἀποδεικνύσασιν) ὅτι οὔτε παρὰ τοὺς
 τρόπους τοὺς Λακεδ. οὔτε παρὰ τὴν ἀνθρωπίαν φύσιν ἔδρασαν » Σχ.
 ἐπὶ τὸ ὑμῖν ὠφέλιμον καταστησάμενοι] = κατὰ τὸ
 συμφέρον ὑμῶν καταστ., δηλ. εἰσαγαγόντες εἰς τὰς πόλεις τὴν ὀλι-
 ψηφιοποίηθη ἀπὸ τοῦ Ἰνστιτούτου Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

γαρχίαν, ἣν πάντοτε ἐθεράπευον οἱ Λακ. πρβ. 49: σφίσιν αὐ-
 τοῖς μόνον ἐπιτηδείως ὅπως πολιτεύσουσι θερα-
 πεύοντες. — ἐξηγεῖσθαι] ἀπολύτως = ἡγεμόνα εἶναι· ὁμοίως
 95, 7. 6'. 65, 5. — τότε] δηλ. ἐν τοῖς Μηδικοῖς. — διὰ παντός]
 χρονικῶς: μέχρι τέλους, ἔ. 88, 4. — εἰ — ἀπήχθησθε ἐν τῇ
 ἡγεμονίᾳ — εὖ ἴσμεν μὴ ἂν ἦσσον ὑμᾶς λυπηροῦς
 γενομένους τοῖ ξυμμ.], ἂν ποτε ἠθέλετε γείνη μισητοὶ εἰς τοὺς
 συμμάχους ἐν τῇ ἡγεμονίᾳ ὄντες, γινώσκωμεν καλῶς ὅτι ἐπίσης καὶ
 ἡμεῖς ἠθέλετε ἀναγκασθῆ νὰ μεταχειρισθῆτε βίαια μέτρα. — μὴ
 γενομένους] ἐτέθη μὴ ἀνωμάλως ἀντὶ τοῦ οὐ, ὡς καὶ 6'. 47,
 2. διότι αἱ ἐκ τῶν ῥημάτων: εἰδέναι, ὁρᾶν, δεῖκνύναι καὶ
 τῶν συνωνύμων τούτοις ἐξαρτῶμεναι μετοχαὶ λαμβάνουσι τὸ οὐ καὶ
 ὄχι τὸ μὴ, ἔ. 6'. 40, 4: ὁ δὲ ἀντοφείλων ἀμβλύτερος,
 εἰδὼς οὐκ ἐς χάριν, ἀλλ' ἐς ὀφείλημα τὴν ἀρετὴν
 ἀποδώσων. — ἂν] ἔ. Ἄσ. ἐ. § 69 καὶ 70. — ἐγκρατῶς] =
 μετ' ἐγκρατείας, μετ' ἰσχύος· σχεδὸν = βία. — ἀπὸ] = μακράν,
 ἔ. Ἄσ. κἀ. § 43. — οὕτως] = κατὰ ταῦτα, διὰ ταῦτα. — οὐ-
 δ' ἀπὸ τοῦ ἀνθρωπέου τρόπου] = ἀλλότριον τῆς τῶν ἀνθρώ-
 πων φύσεως. — νικηθέντες] μεταφορικῶς, ὁμοίως: 6'. 47,
 4. 60, 6. 87, 3. — τιμῆς καὶ δέους καὶ ὀφείλιας] πρβ.
 75, 4. — τοῦ τοιούτου], « τοῦ ἄρχειν » Σχ. — ὑπάρχειν]
 μετὰ καὶ ἄνευ γεν. = προκατάρχεσθαι, εἰσηγεῖσθαι τι, ἔ. 6'. 67, 4.
 74, 3. — καθεστῶτος] ἀπόλυτος γεν. πρβ. 74, 4. = ἐπεὶ
 καθέστηκε, εἴωθε· ὁμοίως γ'. 43, 2. πρβ. δ'. 97, 2. Περὶ
 τοῦ πράγμ. ἔ. ἐ. 405. — ἄξιότι] ὁ τὲ εἰσάγει τὸ τρίτον μέρος.
 ἔ. 33, 4. — δοκοῦντες] ἐνν. ἄξιόι εἶναι· περὶ τοῦ πράγμ. ἔ.
 95, 7. — μέχρι οὐ — νῦν χρῆσθε]. μέχρις οὐ νῦν σᾶς ἔλθεν
 αἴφνης εἰς τὸν νοῦν νὰ λάβητε τὸ δίκαιον ὡς πρόφαιν. — λογιζό-
 μενοι] = λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν. — παρατυχόν] = ἂν ἔτυχε
 περίστασις, περιστάσεως τυχούσης· ὁμοίως ἐ. 60, 2. πρβ. 2, 2. καὶ
 22, 2. ἔ. Ἄσ. ιζ'. § 88. — προθεῖς] = προτιμήσας, « προκρί-
 νας » Σχ. πρβ. γ'. 39, 3. — τοῦ μὴ πλεόν ἔχειν] κοινὸν καὶ
 τῷ προθεῖς καὶ τῷ ἀπετράπετο· ὅθεν ἐτέθη καὶ εἰς τὸ μέσον. —
 τῇ ἀνθρωπέᾳ φύσει — ἄρχειν] ἡ αὐτὴ ἔννοια καὶ ἐ. 105,
 2. — ἀνθρωπέᾳ φύσει] = τρόπος, τὸ φυσικὸν ἰδίωμα τοῦ ἀν-
 θρώπου, πρβ. 105, 5. ἐ. 105, 2. — ὅτι ἡμεῖς δηλ., οἱ

Ἀθηναῖοι. — χρησάμενοι] = ἀκολουθήσαντες. — ἂν — ἄν] ἰ. 36, 3. ὁ ἄ. χωρίζει εἰς τὰ συνθετικά του μέρη τὸ γ ο ὕ ν. (γ' ἂν ο ὕ ν), ὡς 77, 6. — τὰ ἡμέτερα], τὴν ἡμετέραν ἀρχήν. — εἴ τι μετριάζομεν] σχεδόν = ὅσον μετριάζ. — ἐκ τοῦ ἐπιεικοῦς], «ἐκ τῆς μετριότητος» Σχ. — περιίστασθαι], ἀποβαίνειν, καταπτῆν (ἰ. 32, 4) μετὰ δοτ. (ὦ; ἐνταῦθα: ἡμῖν) ἀπαντᾶ καὶ ς'. 64, 2. ζ'. 70, 6. —

§ 77. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. «Ἔτι δὲ ὅτι καὶ ἐπιεικέστεροι εἰσὶν ἄλλων, καὶ δι' αὐτὴν τὴν μετριότητα κακῶς ἀκούουσιν.» Σχ.

καὶ] ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸν πρὸ τοῦ παρ' ἡμῖν: καὶ (κατ' ἄλλους συνδετέος πρὸς τὸν γὰρ = διότι, nam etiam) = καὶ ὅταν καταδικάζομεθα (κυρίως: καὶ ὅταν ἐλάσσονες ἀποδεικνυώμεθα), καὶ ὅταν παρ' ἡμῖν αὐτοῖς ποιήσωμεν τὰς κρίσεις, πάλιν κτλ. — ἐλασσοῦσθαι] τινὲς ἐξηγοῦσι: ἐνδιδόναι ἐν τοῖς ἑαυτοῦ δικαίοις, ὑφίστασθαι τῶν ἑαυτοῦ δικαίων· ὀρθότερον ἐξηγ.: ἡσσοῦσθαι, πλεονεκτεῖσθαι, ζημιοῦσθαι. — ξυμβόλαιοι δίκαι] = δίκαι ἀπὸ ξυμβόλων· ξύμβολα δὲ κατὰ τὸν Ἀρποκρατίωνα εἶναι: «αἱ συνθήκαι, ἅς ἂν ἀλλήλαις αἱ πόλεις θέμεναι τάττωσι τοῖς πολίταις, ὥστε διδόναι καὶ λαμβάνειν τὰ δίκαια.» Ὅθεν αἱ κατὰ τοιαύτας συνθήκας γινόμεναι δίκαι κυρίως μεταξὺ ἀνεξαρτήτων πόλεων, προσέτι δὲ καὶ μεταξὺ τινων ἐκ τῶν αὐτονομῶν συμμάχων (ἰ. Ἀνέκδ. Bekker σ. 436: Ἀθηναῖοι ἀπὸ συμβόλων ἐδίκάζον τοῖς συμμάχοις.) ἐν μικτοῖς καὶ μὴ ἐν τῇ αὐτῇ πόλει πάντοτε συνεδριάζουσι δικαστηρίοις ἐκαλοῦντο δίκαι ἀπὸ ξυμβόλων. Τούναντιον δὲ ἐν ταῖς πρὸς τοὺς ὑπηκόους ξυμμάχους διαφοραῖς φαίνεται ὅτι ἐποιοῦν τὰς κρίσεις ἐν τοῖς ὁμοίοις νόμοις καὶ ἐν Ἀθήναις. — ἐν τοῖς ὁμοίοις (ἐνν. τοῖς Ἀθ. καὶ τοῖς ξυμμ.) νόμοις] δηλ.: χωρὶς αἱ Ἀθηναῖοι νὰ ἔχουσι πλεονέκτημά τι. — κρίσεις ποιεῖν (ὅχι ποιεῖσθαι)] = καθιστάναι δικαστήριον, δίκας. — φιλοδικεῖν] = οὐ μόνον φιλόδικον, ἀλλὰ καὶ φιλόνεικον εἶναι, τὸ δίκαιον διὰ τῶν δικαστηρίων ζητεῖν· τὸ φιλοδ. εἶναι γνωστὸν ἐκ τῶν Σφηκῶν τοῦ Ἀριστοφ. — αὐτῶν] τι ἔ. τῶν ξυμμάχων. — διότι] ἐπέθη οὕτως χάριν ἐμφάσεως, ἀντὶ νὰ τεθῆ πρὸ τοῦ: τοῖς καὶ ἄλλοθί που — ἔχουσι καὶ — οὔσι, πρβ. 19. — βιάζεσθαι — δικάζεσθαι] διὰ τὸ ὁμόλογον προσλαμβάνει ἡ φράσις παρομοιωδῶς τι

ἡ σύντ: οὗτοι γὰρ, οἷς ἂν ἐξῆ βιάζεσθαι, δικ. οὐδὲν προσδέονται. — βιάζεσθαι] = βία χρῆσθαι. — γὰρ] αἰτιολογεί τὸ ἐννοούμενον: εἰκότως τοῦτο αὐτοῖς οὐκ ὀνειδίζεται. — ἀπὸ τοῦ ἴσου], ἀπὸ ἴσης στάσεως, ὡσπερ ἴσοι μετὰ τοῦ ὀμιλεῖν ἀπαντᾶ καὶ γ'. 44, 4. ἄλλως δέ: 99, 2. 436, 3. κτλ. Τὴν αὐτὴν σημ. ἔχει καὶ τό: ἀπὸ τῆς ἴσης· αἱ δὲ πολλαὶ περιφράσεις τοῦ ἐπιβήματος τοῦ ἴσος μετὰ τῶν προθέσεων: ἀπὸ, ἐξ, ἐν, ἐς, ἐπὶ, προέρχονται, διότι τὸ ἀπλοῦν ἐπιβρ. ἴσως ἔχει ἄλλην ἴσημ. — παρὰ τὸ μὴ οἶεσθαι χρῆναι] = παρὰ τὸ οἶε. μὴ χρῆναι (κατὰ τὴν συνήθη ἔφελξιν τοῦ μὴ ἢ τοῦ οὐ εἰς τὸ κύριον ῥῆμα· ὁμοίως: οὐ φημι οὐ νομίζω, οὐκ ἐῶ κτλ. πρβ. Ἄσ. κ'. § 42), ἐναντίον τῆς ὀξυτης των, ἐν ᾧ νομίζουσιν ὅτι δὲν πρέπει νὰ γείνη τοῦτο, δηλ. τὸ ἐλασσωθῆναι, ὅπερ ἐνν. ἐκ τῶν ἐπομένων. — γνώμη] = δικαστικῆ ἀποφάσει. — δυνάμει] = βία. — διὰ τὴν ἀρχὴν] ἀναφ. εἰς τὸ δυνάμει = ἐπεὶ ἄρχομεν. — καὶ ὀπωσοῦν] καὶ μετ' ἀρνήσεως: οὐδ' ὀπωσοῦν, ἱ. ζ'. 49, 2. 60 3. ἡ. 90, 2. — ἐλασσωθῶσι] = στερηθῶσι. — τοῦ πλέονος μὴ στερισκόμενοι] = ὅτι τοῦ πλέονος οὐ στερίσκονται, ὅτι δὲν στεροῦνται τὰ περισσότερα. — οὐ — χάριν ἔχουσι], δὲν μᾶς γνωρίζουσι χάριν. ἱ. 32, 4. — τοῦ ἐνδεοῦς] τ. ἔ. τοῦ ἐλασσωθῆναί τι καὶ ὀπωσοῦν ἔξαρτ. ἐκ τοῦ χαλεπώτερον φέρουσι, ὁμοίως β'. 62, 3. — ἀπὸ πρώτης] ἐνν. ἀρχῆς, πρβ. ζ'. 43, 5. — ἀποθέμενοι], ἀφήσαντες κατὰ μέρος. — ὁ νόμος] περιληπτικῶς: πᾶσα νομικὴ διάταξις ὅπερ σπανιώτερον ὁμοίως ὅμως καί: β'. 53, 4. γ'. 45, 3. 56, 2 — ἐκείνως] τ. ἔ. εἰ ἐπλεονεκτοῦμεν πρβ. γ'. 46, 2. καὶ ζ'. 41, 3 — δε] «ὁ δὲ ἀντὶ τοῦ γὰρ» Σχ. ἱ. Ἄσ. Β'. δ'. § 50 καὶ 54. — ὡς οὐ] ὁμοίως 82, 4. ἡ. 24, 5. ἱ. καὶ Ἄσ. κ'. § 73. — ἀπὸ τοῦ ἴσου — ἀπὸ τοῦ κρείσσονος] ἀρσενικά: διότι ἐκεῖνο μὲν νομίζεται πλεονεξία προερχομένη ἀπὸ ὁμοίων, τοῦτο δὲ ἀνάγκη ἐπιβαλλομένη ὑπὸ τοῦ ἰσχυροτέρου ἢ ἀπὸ ὁμοίως καί: β'. 68, 5. ζ'. 74, 3. πρβ. 144, 4. καὶ ἡ. 89, 4. — εἰκότως] ἐμφαντικῶς ἐτέθη εἰς τὸ τέλος, ἱ. Ἄσ. ιθ'. § 28. — τὸ παρὸν γὰρ] ἐνταῦθα λεληθότως πως ἀφίνει τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν ἐπιείκειαν τῆς ἡγεμονίας τῶν Ἄθ. καὶ θεωρεῖ τὴν πρὸς τὸν ἐκάστοτε ἄρχοντα δυσμένειαν ὡς αἰτίαν τῆς δυσαρσεχείας καὶ τῶν παραπόνων τῶν ἀρχομένων. — γ' ἂν οὖν] ἱ. 76, 4. — ~~καθ' ἑαυτὴν ἢ κατὰ τὸν νόμον~~ οὐκ ἐκπαινεῖται Πολιτικῆς καί:

γ'. 13, 7. δ'. 85, 2., μετ' αἰτ. δὲ τοῦ πράγματος (καθαιρεῖν δύναμιν, ἀρχήν): ε'. 14, 3. ζ'. 14, 3., μετ' ἀμφοτέρων δὲ: 16, 4. (Ἡρόδ. 4, 74.). — ἄρξαιτε], ἠθέλετε ἔλθῃ εἰς τὰ πράγματα, εἰς τὴν ἐξουσίαν· πρὸς Ἄσ. ἰθ. § 34. — τάχα] ἐκφράζει πιθανότητα καὶ συνδεόμενον πάντοτε μετὰ τοῦ ἂν (ἐκτός: ἡ. 91, 2) ἀναμιμνήσκει ἐνίστα, ὡς ἐνταῦθα, τὴν πρώτην του χρονικὴν σημ.: ταχέως, ἥτις ἀκολούθως μετέπεσε εἰς τὴν τοῦ: ἴσως, μὲ τὸ ὁποῖον καὶ συνδέεται πολλάκις δι' ἀφυλάκτον πως ὡς ἐνταῦθα, τὴν χρονικὴν σημ. ἰ. ζ'. 10, 4. 34, 2. καὶ 78, 3. — τὸ ἡμέτε. δέος] περὶ τῆς ἐξ ἀντικ. σημ. τοῦ ἡμέτερον ἰ. 33, 3. — μεταβάλοιτε] βραχυλογικῶς ἀντὶ τοῦ: τῇ τῶν πραγμάτων μεταβολῇ ἀποβάλοιτε. — δι' ὀλίγου] ἐνν. χρόνου. — ἡγησάμενοι], τὴν ἡγεμονίαν λαβόντες ἀπὸ τῆς εἰσβολῆς τῶν Μήδων μέχρι τῆς ἀποδιώξεως τοῦ Πausανίου ἐκ τοῦ Βυζαντίου. — οἷα — ὁμοῖα] ὁμοίως: καὶ τὰς ναῦς ἀποδοῦναι ὁμοίως, οἷα σπερ ἂν παραλάβωσι πρὸς δ'. 10, 4. — ὁμοῖα γνώσεσθε], τὴν αὐτὴν γνώμην, τὸ αὐτὸ φρόνημα, θὰ ἔχετε· οὕτω πλεονάκις ἀπαντᾷ μετὰ τῶν οὐδ. πληθ. ἰ. γ'. 57, 4. ε'. 36, 4. — ἄμικτα — τοῖς ἄλλοις (= τοῖς τῶν ἄλλων)], «ἀσύμφωνα πρὸς τὰ ἔθιμα τῶν ἄλλων Ἑλλήνων» (Δούκας), καὶ ἐπομένως μὴ ἐπιτρέποντα ἐλευθέραν συγκοινωνίαν. — τά τε καθ' ὑμᾶς] ὅτε καθ' ὑπερβατὸν ἀναφ. εἰς ὀλόκληρον τὴν πρότασιν. — ἐξιὼν] = ἐκδημῶν, ἀποδημῶν εἴτε «ἐς ἀρχὴν» Σχ., εἴτε ἐς πόλεμον· πρὸς 95, 7. δ'. 5. ε'. 34, 4. — οἷς] ἐξαρτ. ἐκ τοῦ νομίζει = τούτοις νομίζει, οἷς ἢ ἄλλ. Ἐ. νομ. — νομίζει], συνειθίζει· συντ. μετὰ δοτ. ὡς καὶ τὸ χρῆσθαι, ἰ. 6'. 38, 4. γ'. 82, 8. καὶ Ἡρόδ. 2, 50, 2.

§ 78. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. «Σκέφθετε καλῶς, πρὶν προβῆτε εἰς πόλεμον ὑπὲρ ἄλλων· ἡμεῖς εἴμεθα ἔτοιμοι πάντοτε εἰς εἰρήνην· ἂν ὅμως μᾶς προσβάλετε θὰ προσπαθήσωμεν νὰ σᾶς ἀποκρούσωμεν.»

ὡς οὐ περὶ βραχέων] ἀντί: ὡς περὶ οὐ βραχέων· ἐτίθη δὲ τὸ οὐ πρὸ τῆς περὶ, διότι ἐνν. τὸ βουλευόμενον· διὰ τῆς τοιαύτης θέσεως γίνεται ἐμφαντικωτέρως καὶ ἡ λιτότης, ἰ. 5, 4. — προστίθεσθαι] = ἐαυτῶ προστιθέναι, ἀναλαμβάνειν πόνον· ἰ. 144, 4. 6'. 37, 2. δ'. 98, 5. — οἰκείον] ἀντιτίθ. πρὸς τὸς ἄλλοτριαις. — ὁ παράλογος] οὐς = ὁ παραλογισμός, ὁμοίως: 6'. 64, 3. 85, 1. 146, 2. Ἡ φιλοπόνησθε ἀπὸ τῶν σπυτοῦθ Ἐκκλησιᾶς ἐπιτικῆς Πολιτικῆς παρ. ὅσοις

ἔστι] δηλ: πόσον δύναται νὰ ἐξαπατήσῃ ὁ πόλεμος. — προδιαγι-
 γνώσκειν] ἐνταῦθα μόνον καὶ ἐ. 38, 3. ἄλλως παρὰ τοῖς μετα-
 γενεστέροις. — φιλεῖ] = εἶωθε ὁμοίως 441, 6. 6'. 62, 3. γ'. 42,
 4. δ'. 28, 3. κτλ. πρὸς τὸ ὁμηρικόν: φίλος. — τύχαι], αἱ ἀνεξάρ-
 τητοι τῆς ἀνθρωπίνης βουλήσεως μεταβολαὶ τῆς τύχης. — τὰ πολλὰ]
 ἐπιφύρημ. = ὡς τὸ πολὺ. — περιίστασθαι] = καταντᾶν, ἀπο-
 βαίνειν ἱ. 76, 4. — ὦν (ἐνν. τυχεῖν) — κινδυνεύεται]· καί-
 τοι μόνον τὸ ἀ. μέλος: — ἀπέχομεν ἔχαρτ. ἐκ τοῦ ὦν, ἀκο-
 λουθεῖ ὅμως καὶ τὸ β'. ὡς ἐχαρτώμενον, ἱ. 68, 3. 70, 4. 74, 4. —
 ἀπέχομεν] δηλ. ἐκάτεροι. — ὀποτέρως ἔσται (= γενή-
 σεται] ὑποκ: ὁ πόλεμος = πῶς θὰ ἀποβῆ, ὑπὲρ τίνος ὁμοίως,
 82, 6: καθότι χωρήσει. — ἐν ἀδήλω κινδυνεύεται] ὑποκ:
 ὀποτέρως ἔσται (ἱ. Ἄσ. ιβ'. § 48.) = ἐν ἀδήλω ἔστι καὶ
 κινδυνεύεται = ἄδηλόν ἐστι καὶ ἀμφίβολον, πρὸς β'. 35, 4. —
 ἴοντες], ἐξερχόμενοι, ἐκστρατεύοντες ὁμοίως 448, 2. 424, 2. —
 τῶν ἔργων πρότερον ἔχονται]. Περὶ τῆς ἐννοίας πρὸς Σαλ-
 λουστ. Κατιλ. 4: priusquam incipias consulto, et ubi consulu-
 eris mature facto opus est). — ἡδη] ἀναφ. εἰς τὸ κακοπα-
 θοῦντες. — οὐτ' αὐτοῖ] χάριν ἐμφάσεως καὶ μείζονος ἀντιθέσεως
 προστετέθη. — ὀρῶντες] ἐνν: ἐν ἀμαρτίᾳ ὄντας, πρὸς 80, 4.
 ἐ. 80, 2. — λέγομεν] ἀντί: κελεύομεν μετ' ἀπαρεμφ. συντάσ.
 καὶ 434, 4. β'. 5, 5. γ'. 74, 4. κτλ. — αὐθαίρετος], «αὐτεξού-
 σιος» Σχ., ἐλευθέρα, ἀνεπηρέαστος. — σπονδαῖς] ἄνευ ἄρθρου,
 ἀορίστως, ὡς 67, 4. — τὰ διάφορα], τὰς διαφορὰς ἱ. 56, 4. 67,
 4. — λύεσθαι] = διαλύεσθαι, ἱ. 440, 4. 445, 4. ἐ. 80, 4. —
 κατὰ τὴν ξυνοθήκην] διότι ἐν ταῖς τριακοντούτεσι σπονδαῖς
 (ἱ. 445.) ἐγγέγραπτο: δίκας τῶν διαφορῶν ἀλλήλοις διδόναι
 καὶ δέχεσθαι (ἱ. 440.) καὶ ὄπλα μὴ ἐπιφέρειν, ἢν δίκας
 θέλωσι διδόναι (ἱ. ζ'. 48.). — θεοὺς τοὺς ὀρκίους] ἱ. 74, 5.
 — ἀμύνεσθαι πολέμου ἄρχοντας] ἐπίτηδες φαίνεται ὅτι ἀπέ-
 φυγε τὸ ὑμᾶς, ἵνα καταστήσῃ τὴν πρότασιν ὅσον τὸ δυνατόν γενι-
 κήν· διὰ δὲ τοῦ ὑφηγησθε (= ὀδηγήτε, δίδετε τὸ παράδειγμα)
 μεταβαίνει εἰς τὴν μερικὴν περίστασιν.

Λόγος τοῦ βασιλέως Ἀρχιδάμου.

§ 80. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. « Ἀπατάσθε, ἂν νομίζετε ὅτι ὁ πρὸς τοὺς Ἀθην. πόλεμος θὰ ἦναι πολὺ εὐκολός· διότι ὑπερτεροῦσιν ἡμῶν καὶ κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν νηῶν καὶ κατὰ τὸν πλοῦτον.

καὶ — καί] = οὐ μόνον — ἀλλὰ καί. — καὶ αὐτός] ὁμοίως β'. 60, 4, ς'. 46, 4. — ἐρῶ] ἐνν. ὁμοίως ἐμπείρους ὄντας, ἱ. 78, 4. — ἀπειρία] = ὑπὸ ἀπειρίας (β'. 8, 4.), πρβ. Πινδ. παρὰ Στοβαίῳ 50, 3: γλυκὺ δὲ πόλεμοι ἀπείροισιν· ἐμπείρων δέ τις ταρβέει προσιόντα νιν καρδίᾳ περισσῶς. — ἔργον] πλεονάκεις = πόλεμος, μάχη, ὡς 40ῶ, 6. β'. 89, 9. δ'. 44, 2. — μήτε νομίσαντα (= ἐπεὶ ἐνόμισε)] δὲν συνεφώνησε πρὸς τὸ ἀπειρία· διότι πολλάκις συνδέονται πρὸς ἄλληλα μέρη τοῦ λόγου ἀνόμοια μὲν γραμματικῶς, συγγενῆ δὲ κατὰ τὴν ἔννοιαν, ὡς γ'. 37, 2: ἐπικινδύνως καὶ οὐκ ἐς χάριν, 39, 4. 63, 4. δ'. 69, 3. ὁμοίως: ἐγένετο πλούσιος οὐκ ἀπὰ τοῦ αὐτομάτου οὐδὲ δόντος τινός Πλ. — εὔροίτε δ' ἂν τόνδε] μετάβασις ὡς διὰ κλίμακος ἀπὸ τοῦ γενικοῦ εἰς τὸ ἰδιαίτερον καὶ ἐντονώτερον. ἱ. Ἀσ. δ'. § 54. πρβ. δ'. 85, 4. — ἂν γενόμενον] ὁ ἂν ἐκληπτέας ἀπολύτως = ὅτι ἂν γένοιτο. — οὐκ ἐλάχιστον] δηλ. σημαντικώτατον καὶ μὴ βραχυχρόνιον. — σωφρόνως], ἀπαθῶς, ἀμερολήπτως. — καὶ τοὺς ἀστυγείτονας] δηλ. τοὺς Ἀρχάδας, τοὺς Ἀργεῖους, οἵτινες ὁμοίως ἦσαν Πελοποννήσιοι· ὁ καὶ λοιπὸν συνδέει πρὸς τὸ ὅλον ἓν μέρος· ὁμοίως γ'. 33: τῷ Πάχητι καὶ τοῖς Ἀθηναίοις, ε'. 142, 2: τῶν ἀνθρώπων καὶ Λακεδαιμονίων. — παρόμοιος] τ. ἑ. παραβαλλομένη πρὸς τοὺς Πελ. καὶ τοὺς ἀστυγ. εἶναι ὁμοία· ἐπίσης 432, 3. πρβ. 73, 5. — ἀλκή] δηλ. τοῦ σώματος, ὡς γ'. 30, 2. ὄχι ἡθικῶς, ὡς β'. 87, 4. — διὰ ταχείων] ὁμοίως γ'. 43, 2. δ'. 8, 4. ς'. 66, 2. κτλ. — ἐφ' ἕκαστα] τ. ἑ. τὰ χωρία, ὅπου πρέπει νὰ γείνη τι· διότι τὸν ἐχθρὸν δυνάμεθα νὰ καταλάβωμεν ἢ ὡς πλησιαιτάτα, ἢ τοῦλάχιστον κατὰ γῆν. — πρὸς ἄνδρας οἱ — ἔχουσι κτέ. — — πῶς χρὴ πρὸς τούτους — ;] τὸ αὐτὸ ῥητορικὸν σχῆμα, τὸ νὰ προτάσσεται δηλ. ὄνομά τι, κατόπιν νὰ ἀκολουθῇ σειρά προσδιορισμῶν καὶ ἀκολουθῶς νὰ

συμπεριλαμβάνονται ταῦτα ἐμφαντικῶς διὰ τοῦ: οὗτος, ἀπαντᾶ καὶ γ'. 39, 2. — πρὸς τούτους] ἴ. Ἄσ. δ'. § 59, ἔνθα πρόσθετος καὶ ὅτι ἡ μὲν οὗτος συνήθως προηγείται τοῦ ῥήματος, ἡ δὲ αὐτὸς ἔπεται. — ἐκάς ἔχουσι] ἀναφ. πως εἰς τὸ τῶν Κορινθίων (69, 5.): καὶ νῦν τοὺς Ἄθ. οὐχ ἐκάς, ἀλλ' ἐγγὺς ὄντας περιορᾶτε· ἐκάς ἔχειν εἶναι κατὰ τὴν ἀναλογίαν τοῦ ἄλις ἔχειν, πρὸ. Ἄσ. ιθ'. § 32. — ἐξήρτυνται] καθὼς καὶ τὸ παρασκευάζεσθαι β'. 41, 6. — ὅπλα] σημαίνει πᾶν εἶδος ὀπλων πρὸς ἐξάρτυσιν τῶν διαφόρων μερῶν τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ στόλου. — ἐνίγε χωρίῳ] ὁμοίως ἡ. 40, 2: μιᾶ γε πόλει καὶ ς'. 20, 2: ὡς ἐν μιᾶ νήσῳ. — ῥαδίως] = εἰκῆ, ἀνευ ἀκριβοῦς σκέψεως, temere· πρὸ. 73, 4. — ἐπειχθῆναι], νὰ σπεύσετε, νὰ βιασθῆτε· τίθεται ἐνταῦθα καὶ 85, 4. γ. 3, 3. ἀμεταβάτως, παθητ. δὲ ἐν 82, 5. ἐκ τοῦ ἐνεργ. ἐπείγειν. Οἱ μέσοι τύποι τοῦ ἐνεστῶτος καὶ παρατατικοῦ εἶναι πανταχοῦ ἀμετάβατοι. — ἀλλ' ἤσους ἐσμέν] ἐν τούτῳ τῷ πλαστῷ, ὡς εἶπεν, διαλόγῳ καὶ ἡ ἀμφίβολος ἐρώτησις ὡς καὶ ἡ ἀποφατικὴ ἀπόκρισις ἐκ τοῦ ἐτέρου μέρους εἰσάγεται διὰ τοῦ ἀλλά, πρὸ. ς'. 38, 4. — μελετήσομεν] = μελέτην ποιησόμεθα. — χρόνος ἐνέσται], θὰ μεσολαβήσῃ χρόνος· ὁμοίως: χρόνος ἐγγίγνεται 443, 4. δ'. 444, 2. πρὸ. ε. 38, 5. — τούτου] περιληπτικῶς ἀντί: τῶν χρημάτων. — τούτου ἐλλείπομεν], ἔχομεν ἔλλειψιν χρημάτων· πρὸ. β'. 64, 4. Πλ. Φαῖδρ. 269, D. — ἐν κοινῷ], «ταμείῳ δηλονότι» Σχ. πρὸ. 444, 2. ς. 6, 4. ἡ. 4. 2. — ἔχομεν — φέρομεν] ἐνν. τοῦτο, χρήματα. — καὶ οὔτε φέρ.] πρὸ. 444, 2. φέρειν κυριολεκτικῶς περὶ τοῦ φόρου, ἴ. 49. 83. 2.

§ 81. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. «Ἐπειτα λέγει χτζλεπόν τε καὶ μακρόν ἔσεσθαι τὸν πόλεμον»

τάχ' ἄντις] ἡ νέα ἔνστασις παρουσιάζεται ὡς νέα τροπὴ τοῦ πλαστοῦ διαλόγου· ὅθεν καὶ τὸ ἀσύνδετον πρὸς τὰ προηγούμενα. — τὰ ὅπλα (= οἱ ὀπλίται) καὶ τὸ πλῆθος] συναποτελοῦσι τὴν εὐπαρασκευασμένην στρατιωτικὴν δύναμιν. — ὑπερφέρειν] μετὰ γεν. = διαφέρειν· μόνον ἐνταῦθα ἀπαντᾶ παρὰ Θ. ἄλλως παρ' Ἡροδ. 9, 96. Σοφ. Οἰ. T. 384. Ἄριστ. Ἰπ. 588. — ἐπιφοιτῶντες] = φοιτῶντες ἐπ' αὐτὴν, συχνάκις εἰσβάλλοντες εἰς αὐτὴν ἴ. Ἄσ. ις'. § 44. — τοῖς δὲ] τὸ ἄρθρον χρησιμεύει πρὸς εἰσαγωγὴν ἐμφαν-

τικῆς ἀντιθέσεως = ἀλλ' ἐκείνοις· πρβ. Ἄσ. ἐ. § 46· καὶ 102, 2. 137, 2. — ἐπάγεσθαι] συνηθέστερον: εἰσάγεσθαι· ἀλλὰ καὶ τὸ ἐπάγ. ἔχει καλῶς, διότι λέγεται: σῖτος ἐπακτὸς ς'. 20, 4. τὰ πάντα ἐπακτὰ ζ'. 28, 1. πρβ. ς'. 99, 4. — αὖ] εἰσάγει τὴν νέαν περίστασιν. — καὶ τούτοις ναυσὶ βοηθεῖν] διότι μόνον οὕτω ἠδύναντο νὰ βλάψωσιν ἀποτελεσματικῶς τοὺς Ἄθην. — τὸ πλέον οὔσι νησιώταις] = τοῖς πλείοσι οὔ. νησ. πρβ. 49, 2. 3. — ἀφαιρήσομεν] «διὰ τὸ ἀποστατῆσαι τοὺς συμμάχους.» Σχ. πρβ. 122, 4. — βλαψόμεθα (παθητ.) τὰ πλέω] ὁμοίως: πολλὰ, μεγάλα, (τὰ) πλεῖστα βλάπτειν, ἱ. δ'. 64, 1. β'. 39, 2. γ'. 37, 5. ἱ. καὶ Βερν. Γραμ. § 698, c. περὶ δὲ τοῦ ἄρθρου ἱ. Ἄσ. ἐ. § 51. — καὶ ἐν τούτῳ], καὶ ἐν τῷ αὐτῷ θέσει ὄντες τ. ἐ. εἰ βλαψόμεθα τὰ πλέω· καὶ ἐν τούτῳ ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸ ἀναφορικόν: ἐν ᾧ, πρβ. 39, 3. 42, 2. β'. 35, 2. — καταλύεσθαι (σπανιώτερον: καταλύειν ἐ. 23, 1. ἡ. 58 7)] ἀμεταβάτως = διαλάττεσθαι, συντίθεσθαι· τὴν αὐτὴν σχεδὸν σημ. ἔχει καὶ τό: καταλύειν τὸν πόλεμον 24, 6. β'. 29, 5. κτλ. — καλὸν], ἔντιμον. — μάλλον] ἐνν. ἡμᾶς ἢ τοὺς Ἄθην. — μὴ ἐκ. τῆ ἐλπ. ἐπαιρώμεθα], ἄς μὴ παρακινώμεθα εἰς πόλεμον δι' ἐκείνην τὴν ἐλπίδα — ἐκείνη τῆ ἐλπίδι], ἣτις ὅμως ἐπεκράτει ἐν Σπάρτῃ· πρβ. ἐ. 44, 3. — παυθήσεται] ἄνευ σ' ὁμοίως β'. 77, 4. ἐ. 91. ς'. 59, 5. — τάμωμεν] σπάνιος τύπος καὶ μόνον ἐνταῦθα ἀπαντῶν, ἀντί: τέμωμεν. — εἰκὸς — δουλεῦσαι — καταπλαγῆναι] τὸ εἰκὸς συντ. μετ' ἀορ. ἀπαρεμφ. (οὐδέποτε μετὰ μέλλ.) διὰ νὰ φανερώσῃ τὴν πιθανότητα τοῦ γενέσθαι μέλλουσάν τινα πρᾶξιν, πρβ. 121, 2. β'. 11, 8. δ'. 10, 6. — φρόνημα] παρὰ Θ. = ἑαυτοῦ συνείσθησις, μεγαλοφροσύνη, ὑπερηφάνεια. — τῆ γῆ] = τῆς γῆς ἕνεκα. — δουλεῦσαι] = δούλους, ὑπηκόους γενέσθαι. — καταπλαγῆναι τῷ πολέμῳ] πρβ. δ'. 10, 2. ἐ. 65, 5.

§ 82. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. « Πρέπει νὰ δαπανήσωμεν ἔτη τινὰ διὰ νὰ παρασκευασθῶμεν, καὶ, ἂν οἱ Ἄθ. δὲν ἀκούσωσι τὰς δικαίας ἡμῶν ἀπαιτήσεις, τότε κηρύττομεν τὸν πόλεμον ἄμεινον παρασκευασμένοι ».

οὐ μὴν οὐδέ] ἀντίθετον τοῦ: οὐ μὴν μέντοι, ἀλλὰ = ἀλλ' ὅμως οὐδέ, πρβ. Φρασικλέους συντ. § 40 σ. 542. ἱ. 3, 3. β'. 97. 6. ς'. 55, 3. — ἀναισθήτως], με ἀδιαφορίαν· ἀναφ. εἰς τὸ εἶναι, ἱ. 69, 3. Ἡ συντ.: οὐ μὴν οὐδέ (= δὲν λέγω ὅμως πάλιν) (ἡμᾶς) Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

ἀναισθήτως ἔᾶν αὐτοὺς (τοὺς Ἄθ). βλάπτειν τοὺς ξυμμ.
 ἡμῶν. — τε — καὶ] ἱ. 77, 6. — καταφωρᾶν], « ἐλέγχειν » Σχ.
 μὴ καταφ. ἐντονώτερον τοῦ περιορᾶν. — αἰτιᾶσθαι] =
 ἐγκλήματα ποιεῖσθαι, νὰ κάμνωμεν παράπονα. — ἄ-
 γαν δηλοῦντας] διὰ μὲν τὸ: πόλεμον = φανερὰ κηρύτ-
 τοντας· διὰ δὲ τὸ: ὡς ἐπιτρέψομεν (ἱ. 74, 4) = δεικνύοντας, δι-
 δοντας νὰ ἐννοήσωσι. — ἐπιτρέψομεν] ἐνν. αὐτοῖς τοὺς ξυμμ.
 βλάπτειν. — ἐν τούτῳ] = ἐν τῷ μεταξύ τούτῳ (interim). —
 τὰ ἡμέτερα αὐτῶν], τὴν δύναμιν ἡμῶν καὶ τῶν συμμάχων. —
 ξυμμ. τε προσαγωγῆ] εἰς τοῦτο ἀντιστοιχεῖ τὸ: καὶ τὰ αὐτῶν
 ἅμα ἐκποριζώμεθα, οὕτω τεθὲν ἀντί: καὶ τῆ ἐκπορίσει·
 διότι ἡ σύντ. ἐγαλαρώθη διὰ τῶν παρενεθικῶν προτάσεων. — προσ-
 ληψόμεθα] = δυνησόμεθα προσλαβεῖν· ἱ. Ἄσ. ἱή. § 44. — ἀνε-
 πίφθονον] ἱ. 75, 5. — ἐπιβουλεύομεθα] συνεφώνησε πρὸς
 τὸ προσεχέστερον: ὡς περ καὶ ἡμεῖς, ἀντὶ τοῦ: ἐπιβουλεύ-
 ονται· ὁμοίως γ'. 67, 7. — βαρβ. προσλαθόντας διασω-
 θῆναι] ὑποκ: ἡμᾶς· ἐν δὲ τῇ μετ: βαρβ. προσλαθ. ἐνυπάρ-
 χει τὸ ἐπίφθονον. — τὰ αὐτῶν] ἀντί: τὰ ἡμέτερα αὐτῶν, ἱ.
 ἀνωτ. παρὰ Θ. μόνον ἐνταῦθα ἱ. Ἄσ. δ'. § 40. — ἐκποριζώμεθα],
 ἃς προσπαθῶμεν (= ἐκ —) νὰ ποριζώμεθα, ἱ. 125, 2. ς'. 83,
 2. — ἐσακούειν τι] ὁμοίως 126. πρβ. ἐ. 114: οὐδὲν ὑπακούειν
 μετὰ γεν. τοῦ προσώπου ἀπαντᾶ μόνον ἐν ἐ. 22, 2. — καὶ δύο
 καὶ τριῶν] καὶ οἱ δύο καὶ ἐπιτείνουσι· πρβ. Πλ. Φαίδ. 63, E:
 καὶ δὶς καὶ τρὶς πίνειν. — ἦν δοκῆ] κυρίως ἀναφ. εἰς τὸ:
 ἴμεν ἐπ' αὐτούς. — πεφραγμένοι] = εὔ παρασκευασμένοι.
 — ἡμῶν] κατ' ἐλευθερωτέραν σύντ. προστέθη τοῦ: παρασκευῆν·
 πρβ. 35, 4. — ἦδη], πλέον. — ὑποσημαίνειν] = ὑποδεικνύ-
 ναι, ὁμοίως ς'. 32, 4. — μᾶλλον ἄν εἴκοιεν — ἔχοντες κέ.]
 κατὰ ταύτην τὴν προσδοκίαν ἐπολιτεύετο κατόπιν ὁ Ἀρχίδαμος·
 ἱ. β'. 18, 3. — ὁμηρον], « ἐνέχυρον τὸ ὑπὲρ εἰρήνης παρεχόμε-
 νον » Σχ. εἶναι δὲ οὐδ. ὡς παρὰ τοῖς μεταγενεστέροις πολλάκις: Πολυβ.
 3, 52, 5. Διοδ. 2. σ. 335. Πλουτ. Ἦθ. 1. σ. 205. πρβ. Λιβ. γ'. 42:
 non omnia concremari tecta, ut... pignus ad flectendos hos-
 tium animos haberent. — οὐχ ἦσσον ὄσφ] = τοσοῦτῳ μᾶλ-
 λον, ὄσφ ἄμ. ἱ. 8, 4. ὄσφ ἄνευ τοῦ τοσοῦτῳ ἀπαντᾶ καὶ δ'. 114,
 4. ἐ. 90. τῆ φιλία πρὸς τὸν πολεμικόν, ἵστατο οὐδὲ ἐκπαίδευτὴν τῆς Πολιμίας, πρβ.

2, 5, 6, 3, 48, 4. — ἐς ἀπόνοιαν] = εἰς ἀπόγνωσιν. — ἐς ἀπὸν: καταστήσαντας] « διὰ τοῦ τεμεῖν αὐτῶν τὴν γῆν » Σχ. — ἐπειχθέντες] ἴ. 80, 3. — ὅπως μὴ ἀΐσχιον — πράξωμεν], ὅπως μὴ πράξωμεν τι, τὸ ὁποῖον θὰ προξενήσῃ μείζονα αἰσχύνην καὶ ἀμηχανίαν εἰς τὴν Πελοπόννησον (ἐνν: ἢ εἰς τὴν Ἀττικὴν). — ἔνεκα τῶν ἰδίων] ἐνν. συμφερόντων, « οὐ γὰρ ἦν κοινὰ τὰ ἐγκλήματα πάντων τῶν Πελοποννησίων, ἀλλὰ μόνον τῶν Κορινθίων » Σχ., καὶ ἄλλων τινῶν, ὡς τῶν Μεγαρέων ἴ. 67, 4. πρβ. Δημ. 5, 49: φοβοῦμαι μὴ πάντες περὶ τῶν ἰδίων ἕκαστος ὀργιζόμενος κοινὸν ἐφ' ἡμᾶς ἀγάγωσι τὸν πόλεμον. — ὄν] κατὰ πρόληψιν προσέθη κατ' αἰτ., ὡς 64, 4. 67, 4. 78, 4. — χωρήσει] μόνον ἐνταῦθα ἀπαντᾷ ὁ ἀπλοῦς τύπος τοῦ μέλλοντος· συνθεστέρος εἶναι ὁ σύνθετος. — θέσθαι], « ἀποθέσθαι καταλῦσαι » Σχ. ἴ. 34, 3. ἢ. 84, 5. πρβ. 25, 4. καὶ Πλουτ. Φωκ. § 47. — πόλεμον — θέσθαι] κατ' ἀντίθ. πρὸς τό: ἐγκλήματα καταλῦσαι.

§ 83. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. « Πρὸ παντὸς ἄλλου πρέπει νὰ φροντίσωμεν περὶ χρημάτων. »

μὴ ταχύ] ἡ ἄρνησις εἰς ὅλην τὴν πρότασιν ἀναφερομένη προσηκόντως τίθεται παρὰ τὴν ἀξιολογωτέραν ἔννοιαν: ταχύ, τὸ ὁποῖον οὕτω ἀπαντᾷ δεκάκις παρὰ Θ., μόνον δ' ἅπαξ: ταχέως· συχνότεραι δὲ εἶναι αἱ περιφράσεις, ὡς: διὰ ταχέων, διὰ τάχους, ἐν τάχει καὶ κατὰ τάχος. — χρήματα φέροντες] ἀποχωριστέον διὰ κομμάτων· πρὸς ἔμφασιν δὲ προσέθη τοῦ ζυμμ. = καὶ ταῦτα χρήματα φέροντες· ἐν ᾧ οἱ σύμμαχοι τῆς Σπάρτης δὲν ἐπλήρωον φόρους. — ὄπλων, δαπάνης] γεν. τοῦ εἶναι: ὁ πόλεμος δὲν ἐξαρτᾶται τόσον ἐκ τῶν ὄπλων ὅσον (= οὐ τὸ πλεον — ἀλλά, ἴ. 61, 43, 2 πρβ. Ἀσ. γ' § 65.) ἐκ τῆς δαπάνης. — δι' ἣν] = δι' ἧς, διὰ μέσου τῆς ὁποίας τὰ ὄπλα καθίστανται ὀφέλιμα· ὁμοίως Πλ. Φαίδ. 96, C: ἄνθρωπος αὐξάνεται διὰ τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν. — ἄλλως τε καὶ] ἐνν: ὄν ὁ πόλεμος, = καὶ μάλιστα· σπανίως ἄνευ μετοχῆς, ὡς Πλ. Κριτ. 50, B: ἄλλως τε καὶ ῥήτωρ. Συμπ. 173, D. — ἠπειρώταις] ἀναφ. εἰς τὴν ἐννοουμένην μετ: ὄν. — αὐτὴν] μετ' ἐμφάσεως ἐτέθη εἰς τὸ τέλος, πρβ. ς'. 28, 2. καὶ Ξεν. Ἀν. 4, 4, 43. — ἐπαίρωμεθα] ἴ. 42, 2. — ἠφροσύνη] ἀπέτελλε τὸ ἔκθετον τῆς Πολιτικῆς — καὶ]

ἀντίστοιχοι.—τῶν ἀποβαινόντων—ἔξομεν] ἡ σύντ: ἔξ. τὸ πλεον τῆς αἰτίας ἐπ' ἀμφοτέρα τῶν ἀποβ., ὅτι ἔχωμεν τὴν μεγαλειτέραν εὐθύνην καὶ κατὰ τὴν εὐτυχῆ καὶ κατὰ τὴν ἀτυχῆ ἔκβασιν τοῦ πολέμου. — ἐπ' ἀμφοτ. τῶν ἀποβαινόντων] πρβ. β'. 14, 9. δ'. 17, 4. — αὐτῶν] δηλ. τῶν ἀποβαινόντων. —

84. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. « Τὸ δὲ βραδὺ σφῶν σωφροσύνην ἔμφρονα εἶναι, ἔξ ἧς γίγνεσθαι σφᾶς πολεμικούς τε καὶ εὐβούλους (Σχ.)· αἰεὶ δὲ ὡς πρὸς εὐ βουλευομένους τοὺς ἐναντίους δεῖ παρασκευάζεσθαι, ὥστε ἀσφαλεῖς εἶναι ».

τὸ βραδὺ καὶ μέλλον] ἕ. 36, 1. ἡ αὐτὴ συντ. καὶ γ'. 144, 1. — μέμφονται] πρβ. 69, 4. 74, 4. — ἡ μῶν] ἔξαρτ = ἐκ τοῦ: δ, ἀναφ. πῶς ὅμως καὶ εἰς τὸ μέμφονται. Τὰ ἀντ' οὐσιαστ. λαμβανόμενα οὐδέτερα τῶν ἀντωνυμιῶν λαμβάνουσι πολλάκις καὶ γεν. προσώπου διὰ νὰ φανερώσωσιν ἀνήκον εἰς αὐτὰ ὡς κτῆμα, μέρος, ιδιότητα κτλ. οἷον: ταῦτα εἶχον Ἀθ. Πελοποννησίων. τοῦτο ἐπαινῶ Ἀγησιλάου (Ξεν). πρβ. γ'. 37, 4. — μὴ αἰσχύνεσθε] ἕ. Σοφ. Οἱ. Τ. 617: φρονεῖν γὰρ οἱ ταχεῖς οὐκ ἀσφαλεῖς. — σπεύδοντές τε γὰρ — καὶ ἄμανεμόμεθα] εἶναι στενωῶς συνδεδεμένα πρὸς ἀλληλα καὶ περιέχουσι τὰ δύο αἴτια, δι' ἃ οἱ Λακ. δὲν πρέπει νὰ αἰσχύνωνται τὴν βραδύτητα καὶ μέλλησιν: α) ἐπειδὴ ἐὰν σπεύδωσι θέλουσι πάυση βραδύτερον (= σχολαίτερον), διότι ἐπιχειροῦσι τὸν πόλεμον ἀπαράσκευοι ὄντες· καὶ β) διότι δι' αὐτὴν ταύτην τὴν βραδύτητα καὶ μέλλησιν γίνονται πῶλιν ἐλευθέραν καὶ ἐνδοξοτάτην. — δύναται] κυρίως = ἔχει τὴν δύναμιν. ἐνταῦθα δὲ σημ.: οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ — πρβ. 114, 1, γ'. 46, 2. δ'. 25, 1. κτλ. ἡ αὐτὴ σύνταξις καὶ ζ'. 58, 3. — μάλιστα] καθὼς εἰς τὰ ἀριθμητικὰ δηλοῖ τὸ περίπου, τὸ κατὰ προσέγγισιν ἀποτελεσμα ἀκριβοῦς σκέψεως, οὕτω καὶ ἐνταῦθα = ἀκριβῶς, κατὰ βάθος· τ. ἔ. « ὅταν ἐξετάσῃ τις ἀκριβέστερον τοῦτο (τὸ: βραδὺ καὶ μέλλον), εὕρισκε ὅτι οὐδὲν ἄλλο εἶναι (= δύναται εἶναι) ἢ λελογισμένη φρόνησις καὶ περίσκεψις. — εὐπραγίαις] ἀντι: ἐν ταῖς εὐπρ. — ἧσσαν ἐτέρων] = ἧκιστα, ὁμοίως γ'. 9, 2. ἐπίσης μᾶλλον ἐτέρων (ου) (85, 2. 138, 12. β'. 15, 4. ζ'. 29, 5.) = μάλιστα· ἐπειδὴ τὸ ἐτέρων ἢ ἐτέρου περιλαμβάνει πάντας τοὺς λοιπούς. — κληροποιήθηκαπὸ τοῦασπτοῦτε· Εκπαιδευτικῆς Παιδαγωγικῆς Ἐξαρτω-

μένη ἐκ τοῦ ἡδονῆ: δὲν παρασυρόμεθα ἀπὸ τῆν ἡδονῆν, ἣν παρέ-
 χουσιν οἱ σὺν ἐπαίνῳ ἐξοτρύνοντες (ὡς π. χ. οἱ Κορίνθιοι). —
 παρὰ τὸ δοκοῦν ἡμῖν], παρὰ τῆν γνώμην, τῆν πεποιθησιν ἡμῶν.
 — καὶ ἦν τις] ἀναφ. εἰς τῆν § 69 καὶ 74, 3. τούτου ἕνεκα καὶ
 ὁ τοῦ συνήθους σημαντικὸς ἀόρ: ἀνεπέισθημεν. — ξὺν κατη-
 γορίᾳ] πρὸ. 69, 6. — οὐδὲν μᾶλλον] ἔνν: ἢ εἰ ἐπήνει. —
 ἀνεπέισθημεν] = μετεπέισθημεν, ὁμοίως 426, 5. 6'. 44, 4.
 γ'. 70, 6. ἡ ἀνα — ὡς ἐν τῷ ἀνα — διδάσκειν 32, 4. — τὸ
 εὐκοσμον] βεβαίως εἶναι συνώνυμον τῷ: σωφροσύνη, ὡς ἡ αἰ-
 δῶς (δηλ. τὸ αἴσθημα τῆς τιμῆς) εἶναι συνώνυμον τῷ: αἰσχύνη.
 Ἡ ἔννοια: ἐκ τῆς σωφροσύνης πηγάζει τὸ συγγενὲς αὐτῇ αἴσθημα
 τῆς τιμῆς, ἐκ τούτου δὲ ἡ εὐψυχία. — τὸ μὲν] ἀντί: πολεμικοὶ
 μέν. — πλεῖστον] ὁμοίως γ'. 83, 4. πρὸ. Πλουτ. Κλεομ. 9:
 τῆν ἀνδρίαν ἐμοὶ δοκοῦσιν οὐκ ἀφοβίαν, ἀλλὰ φόβον
 φόγου καὶ δέος ἀδοξίας οἱ παλαιοὶ νομίζουσιν. — ἀμαθέ-
 στερον] δηλ. ὡς πρὸς τοὺς ἼΑθην., συγχρόνως δὲ καὶ αἰτιολογεῖ
 τῆν ἐν § 68, 4. ἀμαθίαν, δι' ἣν οἱ Κορίνθιοι τοὺς ὀνειδιζουσι. —
 τῶν νόμων τῆς ὑπεροψίας] σαφέστερον θὰ ἦτο: ἢ ὥστε τοὺς
 νόμους περιορᾶν, δηλ: δὲν ἔχομεν τόσον ὑψηλὴν παιδευσιν,
 ὥστε νὰ νομίζωμεν ἡμᾶς αὐτοὺς σαφωτέρους τῶν νόμων, ἴ. Ἄριστ.
 Ῥητορ. 9, 45: τὸ τῶν νόμων σαφέστερον ζητεῖν εἶναι, τοῦτο
 ἐστίν, ὃ ἐν τοῖς ἐπαινουμένοις νόμοις ἀπαγορεύεται.
 Περὶ τῆς θέσεως τῶν λέξεων ἴ. 32, 2. — παιδευόμενοι] σαφέ-
 στερον θὰ ἦτο: ὅτι παιδευόμεθα. — ξὺν χαλεπότητι], μὲ
 αὐστηρὰν ἀνατροφὴν, ἔνν. παιδευόμενοι πρὸ. 6'. 39, 3. «οἱ γὰρ
 Λακεδαιμόνιοι βαρυτάτην εἶχον ἀγωγὴν, χαλεπῶς ζημιούμενοι καὶ
 σωφρονιζόμενοι» Σχ. — καὶ μὴ] ἔνν. παιδευόμενοι οὕτως,
 ὥστε, δηλ: δὲν παιδευόμεθα οὕτως, ὥστε, πάνσοφοι ὄντες εἰς τὰ
 ἀνωφελῆ πράγματα (= ἀχρεΐα· ὁ Ἀρχίδαμος ὑπαινίσσεται πρὸ πάν-
 των τῆν ἐν τοῖς λόγοις δεξιότητα καὶ εὐστροφίαν τῶν ἼΑθ., οὐ μὴν
 ἀλλὰ καὶ τῶν Κορινθίων) καὶ μὲ καλοὺς, μὲ κομφοὺς, λόγους μεμ-
 φόμενοι τὰς παρασκευὰς τῶν πολεμίων, ἔργῳ νὰ ἐπεξερχώμεθα
 ἀνομοίως, νὰ πράττωμεν ἔργα ἀνόμοια τοῖς λόγοις. — ὄντες —
 μεμφόμενοι] αἱ μετοχαὶ ἐκφέρονται ἀσυνδέτως πρὸ. γ'. 59, 2:
 ἐπιθώμενοι — προφερόμενοι. — ἐπεξιέναι] κυρίως λέ-
 γεται: ἐπεξ. τῷ πολεμίῳ, ἀλλ' ἐγκαῖθα ἀπολύτως ὡς 420, 5. ἐ.
 Ψηφιοποίηθηκε ἀπὸ τοῦ Ἰνστιτούτου Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

9, 40. — διανοίας — τύχας] πρβ. ς'. 44, 5. διάνοιαι κατά πληθ. (ὡς 144, 4. γ'. 82, 3. καὶ ς'. 44, 6.) εἶναι: τὰ σχέδια, τὰ βουλευματα, τὰ διανοήματα. — παραπλησίους] (μόνον ἐνταῦθα δικατάληκτον, ἀλλαχοῦ τρικατάληκτον) ἐνν. ταῖς ἡμετέραις: ὥστε δὲν πρέπει νὰ καταφρονῆτε τοὺς ἐναντίους. — προσπίπτειν], « συμβαίνειν » Σχ. εἰς ζ'. 28, 4. — οὐ λόγῳ διαιρετάς] ἡ ἔννοια: αἱ συμβαινούσαι μεταβολαὶ τῆς τύχης δὲν δύνανται νὰ γείνωσι φανεραὶ μὲ τὰ λόγια, νὰ ἐξηγηθῶσι, νὰ διακριθῶσι διὰ τοῦ λόγου, ἐὰν θὰ ἦναι καλαὶ ἢ κακαὶ: εἶναι ἀβέβαιοι· περὶ τοῦ διαιρετάς πρβ. τὸ ἡμέτερον: « ξεδιαλύω. » — ὡς πρὸς] ζ'. Ἄσ. κ'. § 223 — 226. — καὶ οὐκ ἐξ ἐκείνων — προνοουμένων] ἀναφ. πως εἰς τὴν § 69, 5. ἡ ἔννοια: δὲν πρέπει νὰ ἔχωμεν τὰς ἐλπίδας μας εἰς τὰ μέλλοντα σφάλματα ἐκείνων, ἀλλ' εἰς τὴν ἀσφαλῆ πρόνοιαν ἡμῶν αὐτῶν. — ἐν τοῖς ἀναγκαιοτάτοις], ἐν ταῖς μεγίσταις ἀνάγκαις, δυστυχίαις· ἐπειδὴ ἀνάγκη ἐνίστησι σημεῖα· δυστυχία, ὡς Εὐρ. Ἰφ. Τ. 1480. Ὁμοίως τὸ ἀναγκαῖον ἐ. 99. πρβ. δ'. 60, 4. Δὲν εἶναι δὲ ἀξιοκαταφρόνητος καὶ ἡ ἐξήγησις: εἰς τὰ ἀναγκαιοτάτα πράγματα, τὰ ἔργα, οὐ τοὺς λόγους κατ' ἀντίθ. πρὸς τὸ: ἀχρεῖα.

§ 85. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. « Ζητήσατε λοιπὸν νὰ συμβιβασθῆτε εἰρηνικῶς μὲ τοὺς Ἀθηναίους· ἐν τῷ μεταξὺ δὲ τούτῳ παρασκευάζεσθε ἄμα καὶ εἰς τὸν πόλεμον. »

μελέτας] ἀνεῦ ἄρθρου· διότι παρενέπεσεν ἡ ἀναφορικὴ πρότ. καὶ κατέλαβε τὴν θέσιν τούτου· ὁμοίως Ξεν. Ἄν. 4, 5, 46: οὔτοι οὐς ὄρατε βάρβαροι. Πλ. Πολ. 449, Ε: ταύτην ἣν λέγεις κοινωσίαν. — μὴ παρῶμεν], μὴ παραιτήσωμεν. — ἐπιχθόντες] ζ'. 80, 3. — βουλευεῖν] ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον παρὰ Θ. = βουλεύεσθαι· καὶ κατὰ μὲν τὸν ἐνεστ. = συμβουλευέσθαι, κατὰ δὲ τὸν ἀόρ. = ἀποφασίζεῖν· ζ'. 97, 4. β'. 6, 2. γ'. 28, 4. δ'. 45, 4. μόνον δὲ ἐν γ'. 42, 5. = συμβουλεύειν, συμβουλὰς δίδειν. — μ' ἄλλων ἐτέρων] ζ'. 84, 2. ἐτέρων ἀντι: ἢ ἐτέροις· ὁμοίως β'. 45, 4. — διὰ ἰσχύν], « δι' ἣν ἔχομεν ἰσχύν » Σχ. — πέμπετε] ὁ ἐνεστώσ. δηλοῖ καὶ τὴν πρᾶξιν αὐτὴν καὶ τὰς ἐξακολουθοῦσας αὐτῆς συνεπειάς, ἀπαράλλακτα ὡς ὁ παρατατικὸς (ζ'. 43, 6. 26, 4), ἐνθα περιεμένε τις ἀόριστον· εἶναι δηλ. γραφικώτερος τοῦ ἀόριστου. Τοῦτο συμβαίνει πρὸ πάντων, εἰς τὰ δῆματα: πέμπετε, ἄγειν, κελεύειν, ἠφισιοποιήθη ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτου Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

ειν, πείθειν, δεῖσθαι, νικᾶν. Ἡ δὲ ἐπαναφορὰ ὁμοίως καὶ 28, 2. 30, 4. 126, 12. — διδόντα] ἔνν. δίκας = βουλούμενον δοῦναι, προσφέροντα ἴ. Ἀσ. ιή. § 10. — πρότερον] τ. ἔ: πρὶν ἂν αἱ δίκαι δικασθῶσι.

Λόγος τοῦ ἐφόρου Σθενελαΐδα.

§ 86. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. « Ἐπειδὴ οἱ Ἄθ. φανερὰ ἠδίκησαν, δὲν πρέπει νὰ παραβλέψωμεν τὴν ἀδικίαν, ἀλλὰ ταχέως νὰ ἀποφασίσωμεν τὸν πόλεμον ἀξίως τῆς Σπάρτης. »

(Τὸ σύντομον καὶ Λακωνικὸν τῆς δημηγορίας ταύτης καὶ ἡ ἐν τῷ λέγειν ἀπλότης τοῦ Σθενελαΐδα δεικνύουσι τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἀνδρός, ὅστις ὅμως δὲν εἶχε τὴν κρίσιν, δι' ἣν ἐφημίζετο παρὰ τοῖς Λάκωσιν ὁ Ἀρχιδάμος).

τοὺς λόγους τοὺς πολλοὺς], τὰ πολλὰ λόγια· διὰ τοῦ πολλοὺς, τὸ ὁποῖον ἐτέθη κατόπιν τοῦ: τοὺς λόγ., ὑπαινίττεται τὴν ὀχληρὰν πολυλογίαν τοῦ ῥήτορος, τοῦ Ἀρχιδάμου. — οὐ γιγνώσκω], δὲν ἐννοῶ. — ἀντεῖπον ὡς οὐκ —] ἴ. 77, 3. — καὶ τοι], καὶ ὅμως (quamquam)· μετὰ πεποιθήσεως τὸ λέγει. — εἰ ἐγένοντο], ἐγένοντο πραγματικῶς ἴ. 33, 2. 76, 2. — καὶ τότε] ἔνν. ἤμεν· πρὸ. γ'. 40, 2. — τοὺς ξυμμάχους] προτάσσεται μετὰ τσαύτης ἐμφάσεως, ὥστε δὲν ἐπαναλαμβάνεται κατὰ δοτ. εἰς τὸ τιμωρεῖν ἴ. 32, 5. 73, 2. — ἣν σωφρονῶμεν] ἴ. 40, 2. — οὐδὲ μελλήσομεν τιμωρεῖν] μετ' εἰρωνείας πρὸς τοὺς λόγους τοῦ Ἀρχιδάμου (ἴ. § 84): καὶ δὲν θὰ ἀργήσωμεν νὰ τοὺς βοηθήσωμεν. — οἱ δ' οὐκέτι μέλλουσι κ. πάσχειν]· μετὰ πεποιθήσεως λέγει τοῦτο· γίνεται δὲ συγχρόνως καὶ λογοπαίγνιον διὰ τοῦ μέλλειν. — ἄλλοις μὲν γὰρ κτέ.] « ταῦτα πάλιν πρὸς Ἀρχιδάμον ἀποτείνει λέγοντα ὡς πλούσιοι εἰσιν οἱ Ἀθηναῖοι ». Σχ. ἴ. 80, 3. 4. — οὐ παραδοτέα] = οὐ δεῖ παραδοῦναι· ὁ Θ. ἀγαπᾷ τὰ οὐδ. πληθυντικὰ καὶ μάλιστα τὰ ῥηματικὰ ἴ. 72, 1. 79, 2. 88, 1. κτλ. ἴ. καὶ Ἀσ. ιζ'. § 125. — οὐδὲ δίκαις καὶ λόγοις διακριτέα] γραμματικῶς δὲν συμφωνεῖ πρὸς τὴν ἀντων: οὐς, ἴ. 70, 1. = οὐδὲ δ. καὶ λόγ. διαλυτέα, δὲν πρέπει νὰ λυθῇ ἡ πρὸς τοὺς Ἄθ. διαφορὰ μὲ κρίσεις καὶ μὲ λόγους. — αὐτοὺς], τοὺς ξυμμάχους. — μὴ βλαπτ.] μὴ ἀντὶ τοῦ οὐ ἐτέθη ἕνεκα τοῦ
Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τοῦ Ἰνστιτούτου Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

γενικοῦ χαρακτῆρος τῆς προτάσεως, καὶ τοι αὕτη ἀναφ. εἰς τὴν προκειμένην περίστασιν ἢ ἴσως διὰ τὸ μὴ ἐπαναλάβῃ πάλιν τὸ οὐ, τὸ ὁποῖον δις ἐπανάλαβε. — βλαπτομένους] κατὰ δοτ. ἔπρεπε τὰ τεθῆ, διότι ἐν τῷ διακριτέᾳ ἐνυπάρχει τὸ δεῖ' πρὸ. ἡ. 65, 3. καὶ Ἀσ. ιζ'. § 122 καὶ 123. — καὶ ὡς ἡμᾶς κτέ.] ἀναφ. εἰς τὴν § 85, 4. 2. — κατὰ προδιδόναί] ἡ κατα — ἐπιτείνει, ὡς γ'. 63, 3. 409, 2. ζ'. 48, 4. — ἐπιέναι πρὸς τοὺς ἀδ.] ὁμοίως 69, 2: πρὸς οὐ διεγνωκότας — ἐπέρχονται' πρὸ. 83, 4.

Λόγος τῶν Κορινθίων πρέσβειων § 120—124.

§ 120. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. « Μετὰ βραχὺν ἔπαινον Λακεδαιμονίων ἀποδεικνύσασιν ὅτι νῦν γε ὁ πόλεμος ἀναγκαῖός ἐστιν ἀνδράσι σώφροσι μὲν, ἀγαθοῖς δὲ. » Σχ.

τοὺς μὲν Λακεδαιμονίους] ἐτέθη εἰς τὴν ἀρχὴν χάριν ἐμφάσεως καὶ ἀντιθέσεως πρὸς τὸ ἐπόμενον: ἡμῶν δέ. — οὐκ ἂν ἔτι αἰτιασαίμεθα], καθὼς δηλ. ἐν τῷ προηγουμένῳ λόγῳ ἡμῶν (§ 68 κέ.). — ὡς οὐ καὶ αὐτοὶ — εἰσὶ, καὶ ἡμᾶς — ξυνήγαγον] αἱ δύο αὗται προτάσεις συνδέονται διὰ τοῦ καὶ, καὶ τοι ἡ μὲν ἀ. ἐξαρτ. ἐκ τοῦ αἰτιασαίμεθα, ἡ δὲ β'. εἶναι ἀνεξάρτητος κανονικώτερος θὰ ἦτο ὁ λόγος οὕτω: ὡς οὐκ ἐψηφισμένοι τὸν πόλεμον εἰσὶ, ἐπεὶ καὶ ἡμᾶς νῦν ξυνήγαγον ἐς τοῦτο (τ. ἔ. τὸ ψηφίσασθαι τὸν πόλεμον). — γὰρ] ἐπεξηγητὰ: ἐψηφ. εἰσὶ καὶ ξυνήγαγον. — τὰ ἴδια] δηλ: τὰ ἴδια συμφέροντα ἐκάστου τῶν μελῶν τῆς συμμαχίας (πρὸ. 82, 6.), καὶ τὰ τῶν Λακ. καὶ τὰ τῶν ἄλλων συμμ. — ἐξ ἴσου (πρὸ. β'. 12, 3. δ'. 62, 4.) νέμειν], ἄνευ πλεονεκτημάτων, ἀμερολήπτως, διοικεῖν, ἐπιμελεῖσθαι, διαχειρίζεσθαι (administrare) ἢ. ἡ. 70 7. καὶ Ἦρ. 4, 59. 5, 92, 4. — προσκοπεῖν] = πρὸ τῶν ἄλλων σκοπεῖν, τὰ μάλιστα φροντίζειν. — ἐν ἄλλοις], « ἐν προεδρίᾳ καὶ ταῖς τοιούτοις » Σχ., οἷον ἐν τῇ διοικήσει τοῦ στρατοῦ. — ἐκ πάντων] = πρὸ πάντων. — ἡμῶν δὲ] ἐνν. πάντας τοὺς συμμάχους. — ἐνηλλάγησαν], « συνέμιξαν καὶ ὠμίλησαν » Σχ. ἀσυνήθης σημασία. — ὥστε] μετὰ τό: διδασκῆς, ὡς ἡ. 45, 3. μετὰ τὸ διδάσκειν. — τὴν μεσόγειαν] ἀντί: κατὰ τὴν μεσ. ἢ. Ἦρ. 4, 8: κατωκημένον τὴν — Ἐρύθειαν νῆσον' ἄλλως τὸ κατω-

κῆσθαι συντάσσ. ἢ μετὰ τῆς ἐν καὶ δοτ. (ἴ. 27, 2. δ'. 416. καὶ Ἦρ. 4, 442, 2.), ἢ μετὰ διαφόρων τοπικῶν προσδιορισμῶν, ὡς β'. 96 4. γ'. 34, 4. ε'. 83, 3. — ἐν πόρω] κυρίως = ἐν ὄρωφ' καθόλου δὲ = ἐν παραλίᾳ, πρβ. ς'. 48, 4: ἐν πόρω μάλιστα καὶ προσβολῇ τῆς Σικελίας (περὶ τῆς Μεσσήνης). — τοῖς κάτω], « τοῖς παραλίοις » Σχ. προστάχθη δὲ τοῦ ἦν χάριν ἐμφάσεως, ὡς 49. 77, 2. — χαλεπωτ. ἔξουσι τὴν κατακομιδὴν] = χαλεπωτέρα αὐτοῖς ἔσται ἡ κατακ. τοῦτο συμβαίνει μάλιστα μετὰ συγκριτικῶν πρβ. 82, 4. β'. 62, 4. γ'. 44, 3. — ἡ κατακομιδὴ], ἡ ἐκ τῶν μεσογειῶν εἰς τὰ παράλια καὶ τοὺς λιμένας μετακομιδὴ τούναντιον δὲ ἡ ἀντίληψις = ἡ ἀντὶ τῶν κατακομισθέντων παραλαβὴ ἄλλων πραγμάτων. — τὴν κατακ. καὶ πάλιν ἀντιλ.] ἐπειδὴ τὰ δύο ταῦτα εἶναι στενωῶς συνδεδεμένα πρὸς ἀλληλα, διὰ τοῦτο ἐπαρκεῖ καὶ τὸ ἐν ἄρθρον: τὴν πρβ. ε'. 5, 4. γ'. 56, 3. — τὰ ὠραῖα], « οἱ καρποὶ » Σχ., τὰ προϊόντα τῆς χώρας ὁμοίως γ'. 58, 4. — ὡς μὴ προσηκόντων] ἐνν. ὑμῖν, τίς ξυμμ. = νομίζοντας ὡς οὐ προσήκουσιν ὑμῖν ταῦτα, νομ. ὅτι δὲν σᾶς ἐνδιαφέρουσι ταῦτα. — εἶναι] ἔξαρτ. ἐκ τοῦ ἀνωτ: χρή. — ποτὲ] ἀναφ. εἰς τὸ προελθεῖν ἂν = ὅτι ἂν προέλθοι. — τὸ δεινόν], ὁ κίνδυνος ἴ. 70, 3. 84, 2. — προσῖντο], « ἀμελήσειαν » Σχ. ἴ. Δημ. 3, 9. — μεταλαμβάνειν] = μεταλλάττειν: νὰ ἀνταλλάξετε τὸν πόλεμον μὲ τὴν εἰρήνην. ἴ. ς'. 48, 3. γ'. 87, 5. — σωφρόνων] = φρονίμων δὲν ἀντιτίθ. πρὸς τὸ ἀγαθῶν = γενναίων, ἀνδρείων. — εἰ μὴ ἀδικοῖντο] ὁμοίως 448, 2. συνηθέστερον εἶναι: ἦν μὴ ἀδικῶνται, πρβ. 424, 4. — ἐξ εἰρήνης, ἐκ πολέμου] ἢ ἐκ δηλοῖ τὴν ταχεῖαν μεταβολὴν καὶ μετάδασιν = εἰρήνης οὕσης, ἐν ᾧ εἶχον πρότερον εἰρήνην. ἴ. Δημ. 49, 433: ἐκ πολέμου ποιούμενος εἰρήνην, καὶ Ἄσ. κά. § 33. — εὐπαρασχόν], ὅταν δοθῇ κατάλληλος εὐκαιρία παρέσχεν καὶ παρασχήσει (παρ' Ἦροδ. καὶ παρέχει 3, 73. 442.) ἀπροσώπως ἴ. δ'. 85, 2. ς'. 86, 5. συχνότατα δὲ μετ' ἀπολύτων μετ., ὡς ἐνταῦθα, δ'. 85, 2. ε'. 44, 2. κτλ. πρβ: πάρεστι, παρόν. — ἡσύχιος] σπανιώτερος τύπος ἀντὶ τοῦ ἡσυχος = εὐάρεστος, σχολαῖος κατωτ: τὸ τερπνόν. ἴ. Ἦρ. 4, 407. — ἡδόμενον] (ἀντὶ τοῦ ἡδομένου, ὡς εἰ προηγέτο τινὰ) αἰτιολογεῖ τὸ ἀδικεῖσθαι = ἐπεὶ ἡδέσθε τῷ ἡσ. τῆς εἰρ., ἀδικεῖσθαι. —

ὅτε γὰρ ὀκνῶν, ὅτε πλεονάζων] χιαστὸν μετὰ τῶν προηγ. — ῥα-
 στῶν η], ὁ τερπνός, ἀτάραχος βίος, ῥαθυμία· παρὰ μὲν τοῖς προγε-
 νεστέροις συγγρ. σπανίως ἀπαντᾷ ἐν ταύτῃ τῇ σημ. (παρὰ Πλ. = εὐ-
 μάθεια Γοργ. 459, C. παρ' Ἡροδ. 3, 136. = ὕπειξις.), ἐκ τῶν
 μεταγενεστέρων δὲ μόνον παρὰ Πολυβίω. — εἰ ἡ συχάζοι] =
 εἰ διατελοῖ ἡ συχάζειν, ὅτε οὐκ ἔδει. — εὐτυχία πλεο-
 νάζων] = πλείονι, μείζονι, εὐτυχία χρώμενος· πρὸς Δί.
 Κίσσο. 44, 29: τὸ εὐτυχῆσαν ὕβρει πλεονάζει. — ἐνθυ-
 μεῖσθα.] συνήθως συντ. μετὰ τοῦ ὅτι (122, 2. 6'. 43, 4. ε. 111,
 2.), ἐνταῦθα δὲ καὶ ς'. 78, 4. μετὰ μετοχῆς· ἐντεθύμηται =
 συλλογίζεται· πρὸς τὸ ἔγνωκα καὶ Ἄσ. ιή. § 26. — θράσος
 ἀπιστον], ἐπισφαλῆς, ἀπατηλῆ, ἔπαρσις· ὅθεν θρ. ἀπ. ἐπαιρό-
 μενος = ἔπαρσιν ἐπισφαλῆ ἐπαιρόμενος. — γὰρ] ἐπε-
 ξηγεῖ τὸ ἀπίστω. — ἀβουλ. — τυχόντων] (οὕτω τὰ ἄριστα
 ἀντίγραφα) = ἐπεὶ οἱ ἐναντίοι ἔτυχον (ὄντες) ἀβουλό-
 τεροι· ἡ μετοχῆ: ὄντων παρελείφθη διὰ τὸ ὁμόηχον καὶ κακό-
 φωνον· πρὸς καὶ 32, 3. — κατωρθώθη] ἀόρ. τοῦ συνήθους σημαν-
 τικὸς ἕ. 69, 5. 70, 7. Τὸ μέσον κατορθοῦσθα λαμβάνει ὑποκ.
 μόνον πράγματος ἕ. 6'. 65, 7. δ'. 76, 5. ς'. 43, 4. τὸ δὲ κατορ-
 θοῦν ἐν τῇ αὐτῇ σχεδὸν σημ. λέγεται καὶ περὶ πραγμάτων, ὡς 6'. 89,
 2. ε. 111, 5. ς'. 33, 5. καὶ περὶ προσώπων, ὡς 140, 4. 6'. 42, 4.
 γ'. 14, 4. κτλ. — καὶ ἔτι πλέω (ἔστι) ἄ] εἶναι ἐμφαντικώτερον
 τοῦ ἀπλοῦ πλέω, ἐπειδὴ καὶ τὸ πλέω καθίστησιν ἐναργέστερον καὶ
 τὴν ἀντίθεσιν τοῦ καλῶς πρὸς τὸ αἰσχυρῶς φανερωτέραν. —
 ἐς τοῦναντίον (ἐνν: ἡ ἐδόκει) περιέστη] = εἰς τούν. ἀπέ-
 θησαν, οὐ κατωρθώθη· ἕ. 32, 4. 76, 4. — ἐνθυμεῖται γὰρ]
 αἰτιολογεῖ τὸ: καὶ ἔτι πλέω — περιέστη. — ὁμοία τῇ πί-
 στει] κοινὸν καὶ τῶ: ἐπεξέρχεται καὶ τῶ: ἐνθυμεῖται· ἡ ἐν-
 νοια: οὐδέις συλλογίζεται καὶ ἐμπράκτως ἐκτελεῖ (= ἐπεξέρ-
 χεται πρὸς ε. 9, 7.) ὅσα ἐσυλλογίσθη μεθ' ὁμοίας, σταθερᾶς, πεποι-
 θήσεως, φρονήματος. — δοξάζομεν] = ἐνθυμούμεθα. — μετ'
 ἀσφαλείας] = ἀδεῶς. — μετὰ δ. ἐν τῶ ἔργῳ ἐλλείπομεν] =
 μετὰ δέους καὶ ἐλλίπῳς ἐν τῶ ἔργῳ ἐπεξερχόμεθα.

§ 124. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. «Εἶναι πολὺ πιθανὸν νὰ νικήσωμεν καὶ
 ἔνεκα τῆς ὑπεροχῆς τῆς δυνάμεως, καὶ ἔνεκα τῆς ἐν τῷ πολέμῳ
 ἐμπειρίας ἡμῶν· ἂν δὲ τὰ πρόχειρα ἡμῖν χρήματα ἀρμοδίως δαπα-

νήσωμεν, θά δυνηθῶμεν νά ἀντιταχθῶμεν πρὸς αὐτοὺς καὶ κατὰ θάλασσαν. »

ἡμεῖς δὲ κ.έ.] Ἀποδεικνύει ὅτι ὅσα ἀνωτέρω (120, 3.) γενικῶς εἶπεν: ἄνδρες ἀγαθοὶ ἐκ μὲν εἰρήνης πολεμοῦσι, εὔ δὲ παρασχὸν ἐκ πολέμου ξυμβαίνουσι ἀρμόζουσι νῦν εἰς τοὺς Πελοποννησίους. — καὶ ἀδικούμενοι — καὶ ἔχοντες] μετοχαὶ αἰτιολογικαὶ τοῦ: πόλεμον ἐγείρομεν = ἐγείρ. πόλ. οὐ μόνον διότι ἀδικούμεθα, ἀλλὰ καὶ διότι ἔχομεν. — πόλεμον ἐγείρειν] (καὶ παρ' Ἡροδ. 8, 142) ἀναμιμνήσκει τὸ ὀμηρικόν: ἐγείρομεν ὀξὺν Ἄρηα. — ἀμυνώμεθα] ἀόρ. τῆς ὑποτ. = « τὰ ἴσα ἀνταποδῶμεν » Σχ. — κατατίθεσθαι] ὁμοίως καὶ τὸ ἀπλοῦν τίθεσθαι ἐν 82, 6. ἡ. 84, 5. πρβ. δ'. 20, 4. — ἐν καιρῶ] ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ εὔ παρασχὸν (120, 3.). — κατὰ πολλὰ] = διὰ πολλὰ, διὰ πολλὰς αἰτίας, ὡς 123, 1. — εἰκὸς ἐπικρατῆσαι] = εἶναι πιθανὸν νά ὑπερισχύσωμεν, νά νικήσωμεν ἴ. 84, 6. — ἐμπειρία πολεμικῇ] ὑπονοεῖται: ἐν τῷ πεζῷ μόνον ἴ. 6'. 89, 2. — ὁμοίως πάντας], πάντας ἀνεξαιρέτως, ὡς 93, 2. 6'. 49, 8. γ'. 39, 6. κτλ. — τὰ παραγγελλόμενα] ἡ κυρία ἔκφρασις διὰ τὰς διαταγὰς τῶν ἀξιωματικῶν ἴ. 6'. 41, 9. 84, 3. δ'. 34, 3. προσηκόντως λοιπὸν ἐνταῦθα χαρακτηρίζεται ἡ τοῖς Δωριεῦσιν ἰδιόζουσα πειθαρχία καὶ ὁ κόσμος. — ναυτικόν τε] ὁ τὲ προστίθησι τὸ γ'. αἴτιον ἴ. 33, 1. — ἐξαρτυρόμεθα] ἐξαιρέτως λέγεται περὶ τῶν νηῶν ἴ. 13, 1. 6'. 13, 2. κτλ. = ἐξοπλίσωμεν, « παρασκευάσωμεν » Σχ. Ὁ δὲ μέλλων ἐτέθη διότι ὁ ῥήτωρ ἔχει πεποιθήσιν ὅτι ἡ παραίνεσις του θά ἐκτελεσθῆ, ἴ. κατ: οἴσωμεν. — ἐν Δελφοῖς καὶ Ὀλυμπίᾳ] ὁμοίον τι παραινεῖ καὶ ὁ Περικλῆς ἐν 6'. 13, 4. — ὑπολαβεῖν] = νά προσελκύσωμεν εἰς τὸ μέρος μας' περὶ τῆς ὑπο — ἴ. 68, 4. καὶ 143, 1. πρβ. ὑποδέχεσθαι. — τοὺς ξένους] ἐντελῶς ἐπίθετον μόνον ἐνταῦθα: ἐν 143, 2. λέγει: τοὺς ξένους τῶν ναυτῶν. Ἐνωστέρων δὲ τοὺς ἐκ τῶν συμμαχίδων πόλεων καὶ νήσων ἐν ταῖς Ἀττικαῖς ναυσὶ ὑπηρετοῦντας ναύτας. — ναυβάτης] ἐπι: ζ'. 75, 7. καὶ ἡ. 44, 1. ἄλλως μᾶλλον ποιητικόν (ἴ. Αἰσχ. Πέρσ. 354. 987. Σοφ. Αἴ. 348. Φιλ. 270), οὗ ἕνεκα καὶ ὁ Πολυδεύκης ὀνομάζει τὴν λέξιν τραγικωτέραν. — ὠνητῆ], χρήμασι ποριστή, μισθωτῆ ἴ. γ'. 40 1. — τοῦτο] τ. ἔ: τὸ ὠνητῆν εἶναι, τὸ ὠνηθῆναι. — μιᾶ νίκη ναυμαχίας] = ἡν ἅπαξ ναυ-

μαχία νικηθῶσι. — ἀλίσκονται], «νικῶνται» Σχ., ὁμοίως
 ζ'. 40, 4. ἴ. Ἄσ. ιή. § 6. — εἰ δ' ἀντίσχοιεν] ἴ. 120, 3. ὁμοίως
 καὶ ὁ Ἴσοκρ.: εἰ θέλομεν σκοπεῖν εὐρήσομεν ἴ. Ἄσ. Β'. ζ'.
 § 746. ἔνν. δὲ: ἦν μὴ νικήσωμεν ναυμαχίαν. — μελε-
 τήσομεν] πρὸς. 80, 3. 142, 3. 4. Μετὰ τὸ εἰ ἀντίσχοιεν
 γραμματικῶς ἀπητεῖτο: μελετῶμεν ἄν, ἀλλ' ὁ μέλλον ἐκφράζει
 τὴν πεποιθήσιν τοῦ ρήτορος. — εἰς τὸ ἴσον καθιστάναι] ἔνν.
 τοῖς Ἄθ. (Ἀντίγραφά τινα ἔχουσιν: ἐς τὸ ἴσσον, ὅπερ ἴσως
 εἶναι ἡ γνησία γραφή). — ὁ — προὔχουσι] = ὁ προέχον ἔχουσι·
 περὶ τοῦ ὁ πρὸς: πολὺ 25, 4. καὶ πλείστον δ'. 12, 3. — καθαι-
 ρετέον] = περιγενέσθαι, κατισχυῖσαι δεῖ τούτου, ὥστε
 ἴσους γενέσθαι ἐκείνοις. — χρήματα] ἀναφ. εἰς τὴν § 80, 3. πρὸς.
 144, 3. — ἐς αὐτὰ] πρὸς τοῦτον τὸν σκοπὸν, πρὸς παρασκευὴν ναυτικῆς
 αὐτὰ συχνάκις παρὰ Θ. λέγεται περὶ τοῦ ἤδη προκειμένου πράγ-
 ματος, τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος· πρὸς. 1, 2. 22, 4. 26, 4. 97, 2. —
 φέρειν] περὶ φόρων· ὁμοίως 19. 80, 4. δ'. 57, 4. ζ'. 84, 3. —
 ἦ] σχεδὸν = εἰ δὲ μὴ, πρὸς. 78, 3. καὶ Ἄσ. Β'. γ'. § 44. — δεινὸν,
 ἄν εἴη, εἰ κέ.] ἴ. 35, 3. — δουλεία τῆ αὐτῶν] περὶ τῆς θέ-
 σεως ἴ. 33, 3. — οὐκ ἀπεροῦσιν] = οὐ καμοῦνται. — ἐπὶ
 τῷ τιμῶρ. κέ. — καὶ ἐπὶ τῷ πάσχειν] τὰ δύο ταῦτα τοῦ σκοποῦ
 σημαντικὰ ἀπαρέμφ. χωρίζονται διὰ τοῦ παρενθετικοῦ: οὐκ ἄρα
 δαπανήσομεν, ὡς συνήθως. — καὶ αὐτοὶ ἅμα] ὁ καὶ συνδ.
 μετὰ τοῦ ἅμα: καὶ συγχρόνως αὐτοί. — οὐκ ἄρα] τὸ οὐ ἐτέθη ἀντὶ
 τοῦ μὴ ἴ. Ἄσ. κ'. § 45. τὸ δὲ διστακτικὸν ἄρα εἰς τὸ β'. μέλος
 ἀντιθέσεως τινος τιθέμενον καὶ μάλιστα μετὰ τὸ εἰ καὶ μὴ χρῆσι-
 μεύει εἰς τὸ νὰ ἐπιτείνῃ καὶ ἐξάρῃ μετ' εἰρωνικοῦ θαυμασμοῦ τὸ
 ἐναντίον τούτου τὸ ὁποῖον ἠδύναντό τις νὰ περιμένῃ: ἡμεῖς δὲ ἴσως
 πρὸς σωτηρίαν ἡμῶν δὲν θέλωμεν νὰ δαπανήσωμεν χρήματα· πρὸς.
 Λυσ. 12, 36: οὐκ οὐκ δεινὸν εἰ — ἐζημιώσατε, τούτους δὲ
 δὴ — οὐκ ἄρα χρῆ κολάζεσθαι. ἴ. Πλ. Ἀπολ. 34, C. Πολ.
 10. 600, D. — αὐτὰ] τ. ἴ. τὰ χρήματα.

§ 122. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. « Ὑπάρχουσι μὲν καὶ ἄλλοι τρόποι πολέ-
 μου, ἀλλὰ πρὸ πάντων πρέπει σύμπαντες νὰ συνενωθῶμεν, διὰ νὰ
 δυναθῶμεν νὰ ἀντιταχθῶμεν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους καὶ νὰ μὴ ὑπο-
 δουλωθῶμεν. »

ὁδοί], μέθοδοι, μέσαι, τρόποι· ὁμοίως 69, 3. πρὸς. Τακ. Χρον.

2, 5: proeliorum vias. — ἀπόστασις] ἔχει ἐνεργ. σημ. = τὸ ἀφιστάναί, παρακίνησις εἰς ἀπόστασιν· συνήθως ἔχει παθ. σημ. — μάλιστα παραίσεις (= « παραφάσεις, παράσπασις » Σχ.) οὕσα] = ἐπειδὴ ἡ ἀπόστασις ὄλως παραίρεται (= ἐμμέτως ἀφαιρεῖ) τὰς προσόδους. — ἐπιτειχισμός (= ἐπιτείχισις)], « ἐπιτείχισις ἐστὶ τὸ πόλιν τινὰ (ὀχύρωμα) ἐτέραν πλησίον ἄλλης τείχισαι διὰ τὸ φρουρεῖν καὶ λυμάνεσθαι τὴν γῆν » Σχ. τοιοῦτον ὀχύρωμα ἐγένετο ἐν Δεκελείᾳ τῷ 413 (ζ. ς'. 93, 2. ζ'. 48, 4. δ'. 28, 3). συντ. δὲ μετὰ δοτ. ὡς καὶ τὸ ἀντίστοιχόν του ῥῆμα: ἐπιτειχίζειν πρβ. 63, 2. 73, 4. 96, 2. καὶ Ἄσ. γ'. § 413, ἡ. — ἐπὶ ῥητοῖς], καθ' ὄρισμένους, τακτοὺς, νόμους, κανόνας· ἢ ἐπὶ μετὰ δοτ. σημ. συμφωνίαν ζ. 43, 4. 69, 2. 70, 3. — χωρεῖ], προβαίνει « κινεῖται » Σχ. Ἡ προσωποποίησις ἐνταῦθα τοῦ πολέμου ἐξακολουθεῖ μέχρι τέλους. — τεχνᾶται] = τεχνάσματα, σχέδια, ἐπινοεῖ. ζ. δ'. 26, 9. — πρὸς τὸ παρατυγχάνον], κατὰ τὰς ἐκάστοτε περιστάσεις· ἢ παρα— σημαίνει: ἀεὶ, ἐκάστοτε· διὰ τοῦτο τίθεται καθ' ἐνικὸν καὶ ὁ ἀόρ. τῆς μετ. ἐν γ'. 82, 7. ἐ. 38, 4. — ἐν ᾧ] ἐνν. πολέμῳ = ἐν τούτῳ δὲ, πρβ. 39, 3. — εὐοργήτως], « εὐτρόπως » Σχ., σωφρόνως, μετριοπαθῶς· πρβ. γ'. 82, 2. ἡ. 83, 3. — προσομιλήσας] = κοινωνήσας, προσενεχθείς· συντ. μετὰ δοτ. ὡς καὶ τὸ ὀμιλεῖν (ς'. 70, 4). πρβ. Πλάτ: φιλοσοφία, γυμναστικῆ, ὀμιλεῖν. — βεβαιώτερος], ἀσφαλέστερος, ἀκινδυνότερος. — περὶ αὐτὸν] ἀναφ. εἰς τὸ πταίει· ἢ ἔννοια: ὁ δὲ ὑπὸ τοῦ πάθους ἀφαρπασθεὶς ἐν τῷ πολέμῳ κάμνει ὄχι ὀλιγώτερα σφάλματα ἐν αὐτῷ· περὶ τοῦ πταίειν περὶ τι καὶ περὶ τινι, ζ. τὸ: σφαλῆναι ἐν § 69, 5. — οὐκ ἐλάσσῳ] ἐνν. ἢ ὁ εὐοργήτως προσομιλήσας. πρβ. δ'. 48, 3. — ἀντιπάλους] = ἰσοπάλους, ἰσοδύναμους· αὕτη ἢ ἄλλως ἀσυνήθης σημ. εἶναι παρὰ Θ. ἢ συνήθης· πρβ. β'. 89, 6. Πρὸς τοῦτο ἀντιτίθενται τὰ: νῦν δὲ — δυνατώτεροι — — χειρῶσονται· τὸ δὲ ἐναντίον τοῦ ἀντίπαλος εἶναι: ὑποδεέστεροι (ἐ. 8, 4). — οἰστὸν], ὑποφερτὸν, « ὑπομονητὸν » Σχ. — νῦν δὲ] ζ. Ἄσ. Β'. δ'. § 29. — τέ — καί] = οὐ μόνον πρὸς ξύμπ. ἱκανοὶ ἀλλὰ καὶ κατὰ πόλιν ἔτι δυνατ. — κατὰ πόλιν], πρὸς ἐκάστην χωριστὰ πόλιν. — ἔτι δυνατώτεροι] = ἔτι μᾶλλον δυνατοὶ ἐνν. ἢ πρὸς ξύμπαντας. — καὶ ἀθρόοι] ὁ καὶ εἶναι ἐπι-

τατικὸς = ὡς ἀθροῖοι (vel universi) ἐπέξηγούμενος διὰ τοῦ: καὶ
 κατὰ ἔθνη καὶ κατὰ ἄστυ. — κατὰ ἔθνη] ἱ. Ἀσ. κά. § 85.
 — ἄστυ] ἐνταῦθα εἶναι μέρος τοῦ ἔθνους (πρὸς β'. 9, 4. γ'. 92,
 5.), π. γ. ἐν τῇ Λακωνικῇ, Βοιωτίᾳ κτλ. ἐκάστη πόλις χωριστὰ
 εἶναι ἄστυ. — ἀντικρυς δουλείαν], δουλείαν καθ' αὐτὴν, ἐντελῆ
 δουλείαν. πρὸς: λίθοι λογάδην (δ'. 31, 2.), ξυσταδὸν μάχαι
 (ζ'. 84, 5.) πρὸς. ἡ. 64, 5: τὴν ἀντικρυς ἐλευθερίαν. — δ]
 τ. ἔ: τὸ δουλείαν φέρειν ἱ. 33, 2. — ὁ καὶ λόγῳ ἐνδοια-
 σθῆναι], τὸ ὅποιον καὶ μόνον διὰ τοῦ λόγου, μὲ λέξεις, νὰ ὑποτεθῆ,
 νὰ θεωρηθῆ ὡς δυνατόν κτλ. πρὸς. 36, 4. ζ'. 91, 4. — ὁ καὶ —
 — κακοπαθεῖν] ἢ σύντ: τὸ δουλείαν φέρειν (= δ) καὶ
 πόλις τασάσδε ὑπὸ μιᾶς κακοπαθεῖν (ὁμοίως β'. 41:
 ὑφ' οἴων κακοπαθεῖ) καὶ λόγῳ ἐνδοιασθ. αἰσχρὸν (ἔστι)
 τῇ Πολ. — ἐν ᾧ] = ὅτε, τ. ἔ: εἰ δ' ὅμως τοῦτο ξυμβαλεῖ ἱ.
 39, 3. — ἡ δικαίως πάσχειν] τὸ ἥττον πιθανὸν προτίσσεται διὰ
 νὰ ἐξάρη καὶ ἐπιτείνῃ τὸ μᾶλλον πιθανόν, τό: ἡ διὰ δειλίαν ἀνέχε-
 σθαι. — δοκοῦμεν ἀν] ἐνν. τοῖς ἀνθρώποις. — φαίνεσθαι],
 δεῖκνυσθαι — ἡλευθέρωσαν] δηλ: ἀπὸ τῶν Περσῶν. — ἡμῶν δὲ]
 χηλαρώτερον συνδέεται πρὸς τό: οἷ — ἡλευθέρωσαν] πρὸς. 74, 4.
 καὶ β'. 44, 4: οὔτε ὅστις — τέρψει, τῶν δὲ ἔργων τὴν
 ὑπόνοιαν ἢ ἀλήθεια βλάβει, ἐνθα ἱ. σημειώσιν. — βε-
 θαιοῦμεν], ἐξασφαλίζομεν. — αὐτὸ], ἐπὶ τὴν ἐλευθερίαν
 Σχ. — πόλις τύραννος], ὡς ἀνὴρ τύραννος ζ'. 85, 1. πρὸς.
 124, 3. Ἡ συνήθης αὕτη θέσις τῶν λέξεων, νὰ προτίσσεται δηλ.
 ἡ γενικὴ τῆς εἰδικῆς λέξεως, ὡς καὶ ἐν § 124, 3. ἀπαντῶμεν, ἡλ-
 λαξεν ἐνταῦθα, ἵνα γείνη ἄμεσος ἀντίθεσις τοῦ: αὐτὸ (τ. ἔ. ἡ ἐλευ-
 θερία) πρὸς τό: τύραννος, εἰδικώτερον προσδιορισμὸν τοῦ πόλις.
 — ἐγκαθεστάναι] = ἐν ἡμῶν καθεστάναι (ἱ. 124, 3.) =
 νὰ ὑπάρχη καὶ διαμένῃ ἐν μέσῳ ἡμῶν. — τοὺς δὲ — καταλύ-
 ει] παρατακτικῶς συνδέεται ἡ πρότασις αὕτη τῇ προηγουμένη =
 καί τοι ἀξιοῦμεν τοὺς ἐν μιᾷ μονάρχους καταλ. — μον-
 ἀρχους] ἀντί: τυράννους· χάριν ποιικιλίας μετεχειρίσθη τὴν σπανίαν
 καὶ ποιητικὴν λέξιν (ἱ. Αἰσχ. Προμ. 324. Ἀριστ. Ἰπ. 1330. Πλ.
 Πολ. 9. 575, Α. — τὰ δὲ], ὁ τοιοῦτος τρόπος ἡμῶν. — ξυμφο-
 ραί], «κακία» Σχ., σφάλματα· ἀσυνήθης ἢ σημ. — ἀπηλλά-
 χθαι τινός] = ἐλεύθερον εἶναι τινός ἱ. 143, 3. γ'. 63, 4. Ἡ

ἔννοια: καὶ δὲν ἠξέυρομεν πῶς ὁ τιοῦτος τρόπος ἡμῶν εἶναι ἐλεύθερος ἀπὸ τρία τὰ μέγιστα σφάλματα, ἀσυνεσίαν ἢ δειλίαν ἢ ἀμέλειαν. οὐ γὰρ — κεχωρήκατε], διότι βεβαίως δὲν προσέθητε, δὲν ἐτρέπητε, εἰς τὴν καταφρόνησιν τῶν ἐναντίων, ἀποφυγόντες, ἀφ' οὗ ἀπεφύγετε, ταῦτα. τ. ε'. μόνον ἐξ ἑνὸς ἐκείνων τῶν τριῶν σφαλμάτων καὶ ὄχι ἐκ τοῦ αἰσθημάτων τῆς ὑπεροχῆς σας δύναται νὰ προέρχεται ἢ πρὸς τοὺς Ἀθ. καταφρόνησις ὑμῶν. Ἡ ἰδέα αὕτη, ἀν ἐξεφέρετο κατὰ τὸν τελευταῖον τρόπον, θὰ προσέβαλε τοὺς Λακεδαιμονίους· διὰ τοῦτο προστίμησε ἐπεικεστέραν ἔκφρασιν. — ἐκ τοῦ πολλοῦς σφάλλῃν], ἐπειδὴ ῥίπτει πολλοὺς εἰς δυστυχίαν· διότι σφάλλῃν τινὰ = ποιῶ τινὰ σφαλῆναι. — τὸ ἐναντίον ὄνομα] αἰτιατ. τοῦ κατὰ τι· ὁμοίως δ'. 37, 4: ὄνομα δημοκρατία κέκληται, καὶ δ'. 64, 3.

§ 123. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ, « Καὶ διὰ πολλὰς μὲν ἄλλας αἰτίας πρέπει νὰ ἐπιχειρήσωμεν τὸν πόλεμον, ἀλλὰ μάλιστα διὰ τὸν εὐνοϊκὸν τῶν Θεῶν χρησμόν ».

τοῖς νῦν] δηλ. πράγμασι (κατωτ: τοῖς παροῦσι πρβ. 132, 2.) ἀντιτίθ. πρὸς τὸ: προγεγενημένα καὶ μέλλοντα. — ἔπειτα], ἐφεξῆς· οὕτω καὶ γ'. 39, 8: συνηθέστερον εἶναι: ἐς τὸ ἔπειτα, ὡς 130, 2. δ'. 64, 5. δ'. 64, 5. πρβ. Πλ. Παρμ. 144, E: τὸ ἔσται οὐ τοῦ ἔπειτα τοῦ μέλλοντος. — τοῖς παροῦσι βοηθοῦντας], ὑποστηρίζοντας, διαφυλάττοντας, τὰ παρόντα· τὸ βοηθεῖν συντ. μετὰ δοτ. τοῦ πράγματος καὶ κατ. ὡς καὶ 140, 4. δ'. 63, 4. — ἐπιταλαιπωρεῖν] = πρὸς ταῖς ὑπαρχούσαις ταλαιπωρίαις καὶ ἄλλας νέας ὑφίστασθαι· ἀξιопαρατήρητον τὸ ὁμόηχον: ἔπειτα — — ἐπιταλαιπωρεῖν· ἢ ἐπι — ὡς ἐν τοῖς: ἐπι — τέχνησις 74, 3. ἐπι — μανθάνειν 138, 3. ἐπι — κτᾶσθαι 144, 4. — ὑμῖν] καθόλου μὲν ἀναφ. εἰς τοὺς Δωριεῖς, ἰδίως δὲ εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους. — τὰς ἀρετὰς], ὁ πληθ. σημ: τοὺς ἐπαίνους τοὺς ἐκ τῶν κατορθωμάτων ἡμῶν, τὴν ἐκ τῶν κατορθωμάτων ἡμῶν δόξαν· πρβ. 32, 2. — ἐξουσία], ἢ δύναμις, ἣν ἀποκτᾶ τις μάλιστα διὰ τοῦ πλοῦτου πρβ. 38, 6. — προσφέρειν] = προέχειν, διαφέρειν· ὁμοίως 93, 3. δ'. 89, 6. — ἐξουσία προσφέρετε] πρβ. Σχολ: « οἱ γὰρ Λάκωνες τῶν προγόνων ἦσαν ὀλίγον εὐπορώτεροι ». — τῇ ἀπορίᾳ εἰς ὑπ' ἀπορίας κινήθεντες ἐκτεσάμεθα » Σχ. — τοῦ τε Θεοῦ —

καὶ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος — σπονδάς τε] τριμελῆς αἰτιολογία τοῦ θαρσοῦστας ὁμοίως § 33, 4. 76, 2. — κατὰ πολλὰ] ἱ. 121, 2. — χρῆσαντος] = ἀνελόντος, χρησιμοδοτήσαντος ἱ. 118, 3. Ὁ Θ. μετεχειρίζεται κατὰ ταύτην τὴν σημ. τὸ ῥῆμα μόνον ἐν τῷ ἀορ. ἱ. 134, 4. β'. 102, 5. ἐ. 16, 2. καὶ γ'. 96, 1: τὸ παθ. χρῆσθέν. — τῆς ἄλλης Ἑλλάδος], τῆς τε δεδουλωμένης τοῖς Ἀθ. καὶ τῆς ἐλευθέρως. — φόβω] «ἵνα μὴ ἐλευθερωθῆ» Σχ., ἀναφ. εἰς τὴν ἐλευθέρην Ἑλλάδα. — ὠφελίᾳ] (ἢ δοτ. διὰ τὴν ἀναλογία πρὸς τὸ φόβω, ἀντί: ἐπ' ὠφελίᾳ) τ. ἕ. ἵνα ἐλευθερωθῆ, ἀναφ. εἰς τὴν δεδουλωμένην Ἑλλ. — σπονδάς] ἀνάθρως, ὡς § 3, 2. — παραβεβάσθαι] τοὺς τοιοῦτους παθητ. τύπους τῶν ἐκ τοῦ βαίνειν συνθέτων ῥημάτων, τοὺς σπανίως ἢ οὐδὲν παρὰ τοῖς ἄλλοις Ἀττικοῖς ἀπαντῶντας, πολλάκις μεταχειρίζεται ὁ Θ. ἱ. γ'. 45, 3. 67. 6. δ'. 23, 4. 30, 4. ἡ. 98, 3. — ἡδίκημέναις] χάριν ποικιλίας ἀντὶ τοῦ: ἀδίκως παραβεβασμέναις. — βοηθήσετε] ἱ. ἀνωτ.

§ 124. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. «Τοιγαροῦν οὐκέτι ἐξεῖναι ἀναβάλλεσθαι τὸν πόλεμον» Σχ. — πανταχόθεν] = κατὰ πᾶσαν ἔποψιν, πρβ. 117. — ὑπάρχον] αἰτι. ἀπόλυτος ἐκ τοῦ ἀπροσώπου ὑπάρχει = παρὸν, ἐξόν, παρασχόν (ἱ. 120, 3.). — τάδε] τ. ἕ. τὸ πολεμεῖν πρβ. Ἀσ. Γ'. β'. § 145. — κοινῆ], πρὸς τὸ συμφέρον πάντων τῶν συμμάχων, διότι πάντες πρέπει νὰ φοβῶνται τοὺς Ἀθ. κατὰ τὴν § 120, 4. 2. — εἴπερ] = ἐπειδὴ (= si quidem). — εἴπερ — εἶναι], ἐπειδὴ εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι ὁ πόλεμος (= ταῦτα = τάδε ἱ. ἀν.) συμφέρει καὶ εἰς τὰς πόλεις καὶ εἰς τοὺς ἰδιώτας. — Δωριεῦσι καὶ ὑπὸ Ἰώνων πολιορκ.], ὅπερ αἰσχρὸν ἐνομιζέτο καὶ διὰ τὴν συγγένειαν καὶ διὰ τὴν ὑπερηφάνειαν τῶν Δωριέων, πρβ. ἐ. 9, 4. ς'. 77, 4. κτλ. — πολιορκούμενοις] ἱ. 64, 2. — οὐ πρότερον ἢν τοῦναντίον], διότι ἡ ὑπεροχὴ τῶν Δωριέων ἦν ὁμολογουμένη ἱ. ἐ. 9, 4: ὧν (Ἰώνων) εἰώθατε (οἱ Δωριεῖς) κρείσσους εἶναι. — μετελθεῖν], «ἀνασώσασθαι» Σχ., νὰ ζητήσετε, νὰ ἐπιδιώξετε, τὴν ἐλευθερίαν τῶν ἄλλων, εἴτε διὰ νὰ μὴ ἀπολέσωσιν αὐτὴν, εἴτε διὰ νὰ ἀναλάβετε τὴν ἀπολεσθεῖσαν πρβ. β'. 39, 4. — ὡς οὐκέτι ἐνδέχεται] ἀπροσώπως = οὐκέτι γὰρ ἐξεστι, οὐκέτι γὰρ δίκαιόν ἐστι ἱ. 140, 4. β'. 87, 3. δ'. 18, 5.

— περιμένοντα] ένν. ήμᾶς. — τοὺς μὲν] ένν. ήμῶν, ὡς τοὺς Ποτιδαιάτας· ἴ. Ἀσ. Γ'. α. § 102. Ἡ έννοια: καὶ δὲν εἶναί δικαίον ήμεῖς, έν ᾧ περιμένομεν (καὶ δὲν ἀποφασίζομεν τὸν πόλεμον), ἄλλοι μὲν ἐξ ήμῶν νὰ βλάπτωνται, ἄλλοι δὲ νὰ φοβῶνται μήπως πάθωσι τὸ αὐτὸ, μάλιστα ἂν μάθωσιν ὅτι συνήλθομεν μὲν, ἀλλὰ δὲν τολμῶμεν νὰ ὑπερασπισθῶμεν τοὺς βλαπτομένους. — γνωσθι- σόμεθο] ένν: ὑπ' αὐτῶν, τῶν ξυμμ. (ἀναφ. εἰς τὸ: τοὺς δὲ)· πρβ. Ξεν. Ἀγησ. 3, 5: καλὸν κτῆμα — στρατηγῶ πιστὸν εἶ- ναί τε καὶ ὄντα ἐγνώσθαι. — νομίσαντες] ἴ. Ἀσ. ή. § 130. — ἐς ἀνάγκην ἀφίχθαι] ἀντιτίθ. πρὸς τό: οὐκέτι ἐνδέχεται κέ. τὸ ἀφίχθαι δυνατὸν νὰ ἐκληφθῆ καὶ πρωτοπικῶς ἔχον ὑποκ. τὸ ὑμᾶς (ὡς ζ'. 86, 4.), καὶ ἀπροσώπως (ὡς ζ'. 75, 6.). — τάδε ἄριστα λέγεσθαι] = τάδε ἂ λέγεται ἄριστα εἶναι· περὶ τοῦ ἄριστα (= συμφορώτατα) πρβ. 43, 3. καὶ 145, 1. — ψηφί- σασθε τὸν πόλεμον] κατ' ἀντίθ. πρὸς τό: μὴ μέλλετε — — μετελθεῖν τὴν ἐλευθερίαν. — τῆς ἀπ' αὐτοῦ (τοῦ πολέ- μου) διὰ πλείονος (χρόνου) εἰρήνης], τῆς ἐκ τοῦ πολέμου διὰ μακρότερον χρόνον προσερχομένης εἰρήνης. — διὰ πλείονος], ὡς: δι' ὀλίγου β'. 85, 2. ε. 69, 3. — ἀφ' ἡσυχίας δὲ μὴ πο- λεμῆσαι], τὸ δὲ μὴ πολεμῆσαι (= πόλεμον ἐπιχειρῆσαι) χάριν τῆς ἡσυχίας. — οὐχ ὁμοίως] διηλ: μᾶλλον ἢ ἡ ἐκ τοῦ πολέ-μου βεβαιουμένη εἰρήνη· πρβ. 99, 2. — τύραννον] κατηγορ. τοῦ καθεστάναι· πρβ. 122, 3. — ἐπὶ πᾶσιν] ἢ ἐπὶ σημ. αὐ-στηρὰν ἐπιστάσιαν, ἀρχὴν· πρβ. τὸ τῆς συνθείας: «(εἶν') ἐπάνω ἐ τὸ κεφάλι μου.» — διανοεῖσθαι] ένν: ἄρχειν, ὁμοίως 1, 4. — παραστησώμεθο] = ὑποιάζωμεν ἴ. 29, 5.

Λόγος Περικλέους § 140—144.

§ 140. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. « Δὲν πρέπει νὰ ὑποχωρήσωμεν εἰς τοὺς Πελοποννησίους· οἱ δὲ ἔχοντες τὴν αὐτὴν γνώμην πρέπει νὰ ἦναι καὶ αὐτοὶ ὡς καὶ ἐγὼ ὑπεύθυνοι τῆς πολιτικῆς ταύτης. Οἱ Λακεδ., ἀντὶ νὰ διαλύσωσι τὴς πρὸς ήμᾶς διαφορὰς των διὰ τοῦ δικαίου, ζητοῦσι π. ἴγματα, τὰ ὅποια ἂν παρεχωροῦμεν, θὰ ἐδεικνύομεν ὅτι τοὺς φοβούμεθα. »

τῆς γνώμης αἰεὶ τῆς αὐτῆς ἔχομαι], εἰς τὴν αὐτὴν γνώμην πάντοτε ἐμμένω. — τῆς μὲν γνώμης] προτάσσεται χάριν ἐμφάσεως ἢ δὲ ἀπόδοσις εἶναι: ὁρῶ δὲ — ξυμβουλευτέα μοι ὄντα. — τῆς αὐτῆς] πρὸς 127, 3. — ἔχομαι] πρὸς 22, 1. δ'. 66, 2. ε'. 49, 5. — μὴ εἴκειν], ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὑποχωρήσωμεν ἐπεξηγεῖ τό: τῆς γνώμης. — ὀργῆ] = ζήλω, προθυμίᾳ πρὸς 130, 2. γ'. 45, 4. καὶ τὸ ὀργᾶν. ἴ. Ἀριστ. Σφ. 1030: Ἡρακλέους ὀργῆν ἔχων. — ἐν τῷ ἔργῳ], ἐν τῇ πράξει, ἐν τῷ πολεμεῖν πρὸς 120, 5. — πρὸς τὰς ξυμφορᾶς] (ξυμφορᾶ εἶναι μέση λέξις: καὶ αἱ εὐτυχίαι καὶ αἱ δυστυχίαι = eventus. πρὸς 6'. 83, 3.), « πρὸς τὰ συμβαίνοντα » Σχ., κατὰ τὰς περιστάσεις. — τὰς γνώμας] αἰτ. τοῦ κατά τι, ὁμοίως 6'. 59, 1. δ'. 106, 1. — τρέπομένους], « μεταβαλλομένους » Σχ. τοῦτο δὲ ἔπραξαν καὶ οἱ Ἀθ. ἴ. 6'. 59. 64. — ὁμοῖα καὶ παραπλήσια] πολλάκις παρατίθενται δύο συνώνυμα ἐπίθετα πρὸς ἐντονωτέραν ἐμφασιν τῆς ἐννοίας, ἄνευ οὐσιώδους διαφορᾶς πρὸς 27, 1. καὶ Δημ. 3, 27. — τοὺς ἀναπειθομένους ἡμῶν] ἐνν. πολεμεῖν = ὅσοι ἐξ ὑμῶν ἀναπεισθῶσι, πεισθῶσι εἰς τὴν γνώμην μου, νὰ πολεμήσωσι. — δικαιοῶ] = κρίνω δίκαιον ἀξιῶ = κρίνω ἄξιον πρὸς 64, 2. — τοῖς κοινῇ δόξασι] = τούτοις, ἃ ἂν κοινῇ δόξη. — ἄρα τι καὶ] ἕκαστον μῦθον χρησιμεύει εἰς τὸ νὰ ἀποκλείσῃ ὅσον τὸ δυνατόν τὴν πιθανότητα ταύτης τῆς περιστάσεως. — βοηθεῖν] = νὰ ὑποστηρίξωσι ἴ. 123, 1. — ἢ (= εἰ δὲ μὴ πρὸς 78, 4. ε'. 63, 3.) μὴ δὲ κατορθοῦντας τῆς ξυνέσεως μεταποιεῖσθαι], μὴδὲ, ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, ἂν ἐπιτύχωμεν εἰς τι, νὰ ἀποδίδωσιν εἰς ἑαυτοὺς τὴν σύνεσιν ἀκριβέστερον θὰ εἶχεν ὁ λόγος οὕτω; ἢ μὴ δὲ κατορθοῦντων ἡμῶν αὐτοὺς (τοὺς ἀναπειθομένους) τῆς ξυνέσεως μεταπ. πρὸς 6'. 51, 3. — ἐνδέχ. γάρ] ὁ γὰρ αἰτιολογεῖ τὸ ἦν σφαλλώμεθα. — τὰς ξυμφοράς], « τὰς ἀποβάσεις » Σχ. ἴ. ἀν. — ἀμαθῶς] ἔχει παθ. σημ. = ἀκαταμαθῆτως, ἀνυπολογίστως, παρὰ τὸν λόγον, ἀπροσδοκῆτως. — διανοίᾳς] ἴ. ς'. 11, 6. — ὅσα] = ἐν τούτοις, ὅσα. — παρὰ λόγον] = ἀμαθῶς. — Λακεδαιμόιοι δὲ] παρομοία μετὰ τὰς ἐκ τῶν γενικῶν εἰς τὰ μερικὰ διὰ τοῦ δὲ καὶ ἐν § 32, 2. — πρότερον], « ὅτε ἐκώλυον τὸ τεῖχος γενέσθαι » Σχ. πρὸς 90. καὶ 107, 4.

114. — εἰρημένον] = καί τοι εἴρηται, ὡμολόγηται ἐν ταῖς σπουδαῖς ταῖς τριακοντούτεσι» Σχ. ἀπόλ. αἰτιατ. ἱ. Ἀσ. ιζ'. § 88. — δίκας διδόναι καὶ δέχεσθαι] λέγεται περὶ τῶν διὰ τοῦ δικαστηρίου διαλυόντων τὰς διαφορὰς των ἱ. 37. 5. ὁ δικανικὸς οὗτος τόπος συνίστατο εἰς τοῦτο: ὅτι, ὅσαι πόλεις δὲν ἠδύναντο διὰ τῶν ἀμοιβαίων πρεσβειῶν νὰ διαλύτῳσι τὰς διαφορὰς των, ἐπέτρεπον τὴν δίκην εἰς πόλιν ἐλευθέραν, φίλην καὶ οὐδετέραν. — ἔχειν ἃ ἔχομεν] σταθερὰ φράσις διὰ τὸ σημερινόν: status quo· τοῦτο ὅμως ἐγένετο μετὰ τινων ἐξαιρέσεων ἱ. 115, 1. πρβ. δ'. 65, 4. 118, 3. — οὔτε — ἤτησαν] πρβ. 85, 2. — ἡμῶν διδόντων] ἱ. 33, 4. 35, 5. — διαλύεσθαι] μεταβ. πρβ. 131, 2. — ἐπιτάσσοντες] ἀπολύτως, ὅπερ σπανίως γίνεται παρὰ τοῖς πεζοῖς· πρβ. Σοφ. Οἱ. Κ. 839. Ἄντ. 664. τὸ ἐπιτάσσειν λέγεται περὶ ἀρχόντων. — αἰτιώμενοι] λέγ. περὶ ἴσων καὶ ὁμοίων, ἱ. ε'. 80, 2. — ἀπανίστασθαι] ἱ. 139, 1. — Μεγαρέων] ἀντί: περὶ Μεγαρέων πρβ. οὐ κακοῦργός εἰμι οὐδ' ἔνοχος τῶ τῶν κακοῦργων (ἀντί: περὶ τῶν κακ.) νόμφ (Ἄντ.) ἱ. 439, 1. — τελευταῖοι] κατηγορ. τοῦ ἤκοντες ἀντὶ ἐπιβλήματος, ἱ. 144, 7. — προαγορεύειν] = προλέγειν (ἱ. 139, 1.), φανερὰ λέγειν. — περὶ βραχέος] ἱ. 78, 1. — ὅπερ] ἀντικ. κατὰ πρόληψιν (διότι κυρίως εἶναι ὑποκ. τοῦ καθαιρεθείη) τοῦ προὔχονταί = προβάλλονται, προφασίζονται ἀντί: ὅπερ εἰ καθαιρεθείη, μάλιστα προὔχ. μή. — μηδὲ — αἰτίαν (= ἐπιτίμησιν, μομφήν) ὑπολίπησθε], μηδὲ ἐναπολίπητε εἰς τὴν συνείδησιν ὑμῶν μομφήν, μηδὲ νὰ σᾶς τύπη ἢ συνείδησις ὅτι διὰ μικρόν τι ἐπολεμήσατε, πρβ. γ'. 46, 6. — τὸ γὰρ βραχύ τι τοῦτο], διότι τοῦτο τὸ ὡς μικρόν τι θεωρούμενον· τὸ τῆς συνηθείας: «τοῦτο τὸ μικροῦταικο.» πρβ. ταῦτόν τι Πλ. Γοργ. 481. πρβ. δ'. 27, 3. ζ'. 55, 2. — ἔχει] = παρέχει, ὡς 97, 3. πρβ. 68, 4. — πᾶσαν ὑμῶν ἔχει τὴν βεβαίωσιν καὶ πείραν τῆς γνώμης], τοῦτο παρέχει πλήρη ἐπεβεβαίωσιν καὶ ἐξέλεγχιν, καὶ βάσανον, τῆς διαθέσεως ἡμῶν, δηλ.: «εἴτε φοβούμεθα τοὺς Λακεδ. εἴτε καὶ μή.» Σχ. — οἷς] ἐνν. τοῖς Λακεδαιμονίοις. — συγχωρήσετε] = ὑποχωρήσετε. — καὶ ἄλλοτε — ἐπιταχθήσεθε] ἱ. Ἀσ. ιζ'. § 28. πρβ. 6'. 7, 2. — καὶ τοῦτο] (δηλ. «τὸ καθελὲν τὸ Μεγαρέων ψήφισμα.») τίθεται εἰς τὸ προτερόχρονον μέλος τῆς προτάσεως, ὡς ἀνωτ=

καὶ τὰς διανοίας. — ἀπισχυριστάμενοι] βραχυλογικῶς ἀντὶ τοῦ: ἰσχυρῶς, θεβαίως, ἀπωσάμενοι, δηλ: ἐντόνως ἀποκρούσαντες τὰς προτάσεις αὐτῶν. — ἀπισχυρ. σαφὲς ἂν καταστήσασαιτε] ἴ. Ἀσ. Β'. ζ'. § 43, β. — ἀπὸ τοῦ Ἰσοῦ], ὡσπερ ἴσοι πρὸς ἴσους. πρβ. 99, 2. — προσφέρεσθαι] ἐξαρτ. ἐκ τοῦ: σαφὲς ἂν καταστήσασαιτε' πρβ. ἂν: τῆς γνώμης — ἔχομαι μὴ εἶχειν ἴ. β'. 84, 2. καὶ ς'. 46, 6. τὸ προσφέρ. συντ. ἢ μὲ δοτ., ὡς ἐνταῦθα καὶ 444, 4. ἢ μὲ αἰτ. μετὰ τῆς πρὸς, ὡς ἐ. 405, 4.

§ 141. ΠΕΡΙΑΙΩΣΙΣ. « Διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἀποφασίσετε ὀριστικῶς ὑποχώρησιν ἢ πόλεμον. Ἄν δὲ ἀποφασίσητε τὸν πόλεμον, ὅπερ νομίζω ἀναγκαῖον, μάθετε ὅτι οἱ Πελ. εἶναι κατώτεροι ἡμῶν

α) διότι εἶναι πένητες καὶ ἄπειροι χρόνιων καὶ διαπυντίων πολέμων β') διότι δὲν ἄγονται ὑφ' ἐνὸς ἡγεμόνος, καὶ γ') διότι φροντίζουσι μᾶλλον περὶ τῶν ἰδίων ἢ περὶ τῶν κοινῶν συμφερόντων. »

αὐτόθεν δὴ — — ἐπιτασσομένη] εἶναι τὸ συμπέρασμα τῆς προηγουμένης §· διὰ δὲ τῶν: τὰ δὲ τοῦ πολέμου — — — ξυναγωνίζεσθαι (ζήτησι ἐν 443, 2.) ἐξελέγχει τὴν ἀσθένειαν καὶ τὰ κακῶς ἔχοντα πράγματα τῶν Πελοποννησίων. — αὐτόθεν] ἐνταῦθα καὶ ς'. 21, 2. = εὐθύς, ἀπὸ τοῦδε, ἀπὸ ταύτης τῆς ὥρας ἢ χρονικῆ δὲ αὕτη σημ. προῆλθεν ἐκ τῆς τοπικῆς: ἀπὸ ἐδῶ. — διανοήθητε], ἀποφασίσασθε' ὁμοίως 48, 2. δ'. 43, 4. ζ'. 40, 5. τὸ διανοηθῆναι ἔχει πρὸς τὸ διανοεῖσθαι (= ἔχειν τι ἐν τῇ διανοίᾳ), ὡς τὸ βουλευσασθαι πρὸς τὸ βουλεύεσθαι. — ὑπακούειν] ὑποκ. ἔχει: ἡμᾶς. — πρὶν τι βλαβῆναι], πρὶν πάθωμεν βλάβην τινά. ἴ. Βερν. Γραμ. § 698. — ἐπὶ προφάσει] ὁμοίως γ'. 75, 3. — ὁμοίως], ἀδιαφόρως ἴ. 39, 4. — εἴξοντες — ἐξοντες] κανονικώτερον θὰ ἦτο: εἴκειν — ἔχειν· διότι τὸ διανοεῖσθαι συντ. συνήθως μετ' ἀπαρεμφ. (ἴ. Ἀσ. ις'. § 42), ἐνταῦθα ὁμοίως συντ. μετὰ μετ. κατὰ τὴν ἀναλογίαν τοῦ ἐνθυμεῖσθαι (ἴ. ς'. 78, 4: ἐνθυμηθῆτω μαχούμενος.) καὶ τοῦ γινώσκειν, προσέτι δὲ καὶ τοῦ φροντίζειν. — δύνασθαι] καθόλου = δύναμιν σημασίαν, ἔχειν (= valere). ἴ. 84, 4. γ'. 46, 2. ς'. 36, 2., ἐνταῦθα δὲ μεταφορ. = ἐπάγειν, ἐπιφέρειν. — δούλωσιν — δικαίωσιν] λέξεις ἐξαιρέτως ἴδιαι τῷ Θ. δικαίωσις = ἀπαίτησις. — ἀπὸ τῶν ὁμοίων] ἀρσενικόν, ἴ. 77, 4.

καὶ 143, 3. — πρὸ δίκης] = πρὶν δικασθῆναι ἕ. Ἰσ. ζ'. 51: χρῆ τοὺς βουλομένους ἐλευθέρους εἶναι τὰς ἐκ τῶν ἐπιταγμάτων συνθήκας φεύγειν, ὡς ἐγγὺς δουλείας οὖσας. — τὰ δὲ τοῦ πολέμου καὶ τῶν ἐκατέροις ὑπαρχόντων] τίθεται εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς περιόδου, ἐπειδὴ εἶναι τὸ θέμα τοῦ εἰς δύο μέρη (: τὰ τοῦ πολέμου, καὶ τὰ ἐκ. ὑπάρχοντα) διηρημένου λόγου. Διὰ δὲ τῆς ἐρεξῆς περιγραφῆς τῆς καταστάσεως καὶ τῆς παρασκευῆς τῶν Πελοπ. εἰς πόλεμον φανερὰ ἀντικρούει τὴν ἐν § 124 καὶ 122 κρίσιν τῶν Κορινθίων. — τὰ δὲ τοῦ πολ. καὶ τῶν ἐκ. ὑπρχ., τὰ ἐπιτήδεια τοῦ πολέμου καὶ τοὺς ἐκ. ὑπάρχοντας πόρους. — οὐκ ἀσθενέστερα ἔξομεν] ἀντικ. ἐνν. μόνον: τὰ ἡμῖν ὑπάρχοντα — αὐτουργοίτε γὰρ κτέ.] πρὸς ὀρθὴν κατάληψιν τούτου τοῦ συλλογισμοῦ παρατηρητέον ὅτι ἀπὸ μὲν τοῦ: αὐτουργοίτε — ἐπιφέρειν ἐκτίθενται συντόμως ἡ αὐτουργία, ἡ ἀχρηματία, καὶ ἡ ἐν τῇ ξηρᾷ ἐμμονὴ τῶν Πελοπ. (ἕτινα συνδέονται πρὸς ἄλληλα διὰ τῶν: τε — καὶ — ἔπειτα], ἀπὸ δὲ τοῦ: καὶ οἱ τοιοῦτοι — — — μηκύνεται ἐξετιάζονται αἱ συνέπειαι τούτων, ὅπερ γίνεται, ὡς συνήθως, ἀντιστρόφως (χιαστικῶς), διότι 1) καὶ οἱ τοιοῦτοι — εἰργόμενοι εἶναι ἡ συνέπεια τοῦ ἀπειροί — ἐπιφέρειν. 2) αἱ δὲ περιουσίαι — ἀνέχουσι ἐπεξηγεῖ τό: καὶ οὔτε ἰδίαι οὔτε — αὐτοῖς, καὶ 3) τὸ αὐτουργοί ἐπεξηγεῖται ἀκριβέστερον διὰ τοῦ: σώμασίτε (ὁ τὲ εἰς τὸ γ'. μέλος) ἐτοιμότεροι. — αὐτουργοί], «δι' ἑαυτῶν τὴν γῆν ἐργαζόμενοι σπάνει δούλων» Σχ. πρὸ. Ξεν. Συμπ. 1, 5. καὶ 142, 7: γεωργοί. Καὶ οἱ μὲν Σπαρτιαῖται: ἐκαλλιέργουν τοὺς ἀγρούς των διὰ τῶν δούλων, οἱ Λακ. ὅμως ἢ οἱ περίοικοι ἦσαν αὐτουργοί, πολλῶ μᾶλλον οἱ λοιποὶ Πελοποννήσιοι. — χρήματα] πρὸ. 80, 3. — διαπόντιος] παρὰ Θ. μόνον ἐνταῦθα, συχνότερον δὲ παρὰ τοῖς μεταγενεστέροις. — βραχέως] μόνον ἐνταῦθα = ἐν βραχεῖ χρόνῳ, συντόμως ἕ. 97, 2. γ'. 61, 1. ε. 9, 4. — ἐπιφέρειν] ἐνν. πολέμους ἢ ὅπλα, πρὸ. δ'. 16, 4. 78, 4. ε. 18, 4. — οὔτε ναῦς] ἐνν. ἐκπέμπειν δύνανται. — πληροῦντες] = ἐπειδὴν πληρῶσιν αὐτάς. — ἀπὸ τῶν ἰδίων τε ἄμα ἀπ., καὶ διὰ τοῦτο ἀμελοῦντες τὴν γεωργίαν, δι' ἧς διατηροῦνται ἕ. ζ'. 76, 2. 99, 3. τὸ ἄμα ἐξαιρεῖ καὶ αὐξάνει τὴν δυσκολίαν, τὴν ὁποῖαν θὰ δοκιμάσωσιν ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει οἱ Πελοποννηΰνηφιοποιήθηκε ἀπὸ τοῦ Ἰνστιτούτου Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

οιοι. — ἀπὸ τῶν αὐτῶν], «ἐξ ὧν ἔχουσι» Σχ., ἀπὸ τῆς περιουσίας των, ὡς 74, 3. 91, 7. συνήθως: ἀπὸ τῶν σφετέρων ἴ. β'. 20, 4. δ'. 95, 2. κτλ. Ὁ Πελοποννήσιος στρατιώτης ἐφρόντιζεν ὁ ἴδιος περὶ τῆς διατροφῆς του. — θαλάσσης εἰργόμενοι] (πρβ. β'. 85, 4.), «θαλασσοκράτορες γὰρ οἱ Ἄθ.» Σχ. — αἱ περιουσίαι] ἐνν. χρημάτων = τὰ περισσεύματα, ἀφθονος κτήτις, ὡς ὁ ἐναποκείμενος θησαυρὸς τῶν Ἄθ. (ἴ. β'. 13.). — βίαιοι ἐσφοραῖ], ἔκτακτοι φόροι ἐν ἀνάγκῃ ἐπιβαλλόμενοι, οἷους συνεβούλευσαν οἱ Κορίνθιοι ἐν § 121, 5. πρβ. ς'. 20, 2: βίαιος δουλεία καὶ γ'. 82, 2., ἔθνα ὁ πόλεμος καλεῖται βίαιος διδάσκαλος. — ἀνέχουσι], «βαστάζουσι» Σχ., διατηροῦσι· ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ ἡμέτερον: σηκώνουσι. πρβ. Διον. Ἄρχ. 6, 62: οἱ πόλεμοι ταῖς περιουσίαις τῶν χρημάτων ἀντέχουσιν. — σώματα] πολλάκις ἀντιτίθ. πρὸς τὰ: χρήματα, ὡς 85, 4. 124, 3. — σώμασί τε — — μὴ οὐ προαναλώσειν], οἱ αὐτουργοὶ εἶναι προθυμότεροι νὰ ριψοκινδυνεύωσιν εἰς τὸν πόλεμον τὰ σώματά των ἢ τὰ χρήματά των, διότι τὰ μὲν σώματα θαρρύντως πιστεύουσιν ὅτι θὰ διασωθῶσι κὰν ἐκ τῶν κινδύνων, τὰ δὲ χρήματα φοβοῦνται μήπως ἀναλώσωσι πρὸ τοῦ τέλους τοῦ πολέμου. Περὶ τοῦ μὴ οὐ μετ' ἀπιρεμφ., προηγουμένης ἀρνήσεως, ἴ. Ἀσ. κ'. § 93 καὶ 95. — αὐτοῖς] πρβ. 6, 3. 48, 4. — ἀντισχεῖν] ἀόρ. ἀναφορικῶς πρὸς τὸ μάχημι. — πολεμεῖν κατ' ἐνεστ. διότι λέγεται περὶ διαρκοῦς πολέμου. — πολ. μὴ πρὸς ὁμοίαν ἀντιπαρασκευῆν] βραχυλογικῶς ἀντί: ἐὰν μὴ πρὸς ὁμοίαν, ἴσην, ἀντιπ. πολεμῶσι. — ὅταν] = ἐν ὄσῳ, ἐφ' ὅσον. — μήτε] ἀναρ. καὶ εἰς τὸ χρώμενοι καὶ εἰς τὸ ἐπιτελῶσι, ἴ. 12, 4. καὶ Ἀσ. κ'. § 58. — βουλευτηρίῳ ἐνὶ χρώμενοι], ὡς οἱ Ἀθηναῖοι· πλαγία δικαιολόγησις τῆς Ἀττικῆς ἡγεμονίας κατὰ τῆς ἀξιώσεως τῶν Σπαρτιατῶν: τοὺς ζυμμάχους αὐτονόμους ἀφιέναι. — ἰσόψηφοι] = ἔχοντες ἴσην ψῆφον, ἴσον δικαίωμα τοῦ ψηφορορεῖν· δηλ. ὅχι ἄλλοι πολῖται ἐλεύθεροι, ὡς αἱ Ἀθ., καὶ ἄλλοι δούλοι, καθὼς σχεδὸν οἱ σύμμαχοι τῶν Σπαρτιατῶν. — οὐχ ὁμόφυλοι], «οἱ μὲν γὰρ Δωριεῖς, οἱ δὲ Λιολεῖς, οἱ δὲ Βοιωτοὶ» Σχ., οἱ δὲ Ἀχαιοί, οἱ δὲ Ἀρκάδες. — τὸ ἐφ' ἑαυτὸν] = ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἑαυτὸν του, πρβ. δ'. 28, 4. Σοφ. Ἄντ. 889. Εὐρ. Ὀρ. 1338: σὴν ὅθ' ὅσον γε

τοῦ π' ἐμέ' ἀκριβέστερον θὰ ἦτο: τὸ ἐφ' ἑαυτοῦς. — πάντες — ἕκαστος σπεύδει] τὸ ἕκαστος μετὰ πληθ. ὑποκείμενον ἐφέλικται τὸ ῥῆμα καθ' ἐνικόν. ἴ. Ἄσ. Γ'. α. § 447. πρβ. β'. 46, 2. — σπεύδειν τι] ὁμοίως ἐ. 46, 4. ς'. 40, 4. 79, 3. — φιλεῖ] ἴ. 78, 2. ἀπροσώπως ἐνταῦθα, ὡς δ'. 425, 4. — ἐπιτελεῖς γίγνεσθαι] παρὰ Θ. μόνον ἐνταῦθα, παρ' Ἡρ. δὲ 4, 424. ὁ Ἡρόδ. ὅμως μεταχειρίζεται συχνότερον τὸ ἐπιτελεῖς ποιεῖν, ἴ. Ἡρ. 3, 441. 4, 4.5. 5, 107. — ὡς μάλι.] τὸ ὡς ἀνήκει εἰς τὸ μάλιστα. — τινὰ] ἀορίστως: οἰονόηποτε, ὡς: οἱ πέλας, πρβ. 37, 3. — τὰ οἰκειὰ φθειραί] δηλ: «ἐκ τοῦ πολεμεῖν, τῇ ἀπουσίᾳ» Σχ. — χρόνιοι ξυνιόντες], μετὰ πολὺν χρόνον συνεργόμενοι εἰς συμβούλιον, πρβ. 69, 2: μόλις γὰρ νῦν ξυνήλθομεν. Ἀνάλογα εἶναι: ὄρθριος, αἰφνίδιος, σκοταῖος, δευτέραῖος, τελευταῖος (ἴ. 440, 3.) ἦκει, ἴ. Ἄσ. ιθ'. § 36. χρόνιος παρὰ Θ, εἶναι συνήθως ἐπίθετον δικατάληκτον, ἴ. ἐ. 73, 5. ς'. 34, 5. ἐκτὸς τῆς § 12, 2. — μορίῳ] ἐνν. χρόνου ἐκ τοῦ ἀν. χρόνιοι' τὸ πλήρες ἴ. 85, 4. — (ἐν) τῷ πλέονι] ἐνν. μορίῳ χρόνου. — παρὰ τὴν — ἀμ.], ἔνεκα τῆς ἀμελείας, διὰ τὴν ἀμ. ἴ. Ἄσ. κἀ. § 470 καὶ Δημ. 4, 11: οὐ παρὰ τὴν αὐτοῦ ῥώμην τοσοῦτον ἐπηύξεται, ὅσον παρὰ τὴν ἡμετέραν ἀμέλειαν ὁμοίως 9, 2. — βλάψειν] ἀπολύτως = θὰ πραξινύσῃ βλάβην. Πολλὰ μεταβατικὰ ῥήματα τίθενται πολλάκις ἄνευ ἀντικειμένου, ἐπειδὴ δὲν ἀναφέρονται εἰς τι ὠρισμένον ἀντικ., ὡς δύνασθαι = δύναμιν, ἐπιρροῆν, ἔχειν' ἔχειν = εὐπορον εἶναι, τολμᾶν = τολμηρῶς πράττειν, ὁμοίως βλάπτειν = βλάβην φέρειν. πρβ. 23, 3. β'. 42, 2. — μέλειν δέ τινι καὶ ἄλλῳ], νομίζει δὲ ὅτι καὶ ἄλλος τις οἰοσθήποτε φροντίζει. — ὑπὲρ ἑαυτοῦ] = ἀνθ' ἑαυτοῦ, εἰς τὴν θέσιν του. — ὑπὸ πάντων ἰδίᾳ] ἀναφ. εἰς τό: δοξάσματι, ὡς ἂν ἦτο παθητ. μετοχὴ (πρβ. 95, 5. 130, 4.). Ἡ ἔννοια: διὰ τὴν δόξαν, τὴν γνώμην, ἣν πάντες ἰδίᾳ ἔχουσι, ἀνεπισθῆτως τὸ κοινὸν ἀγαθὸν ὅλον ὁμοῦ (= ἀθρόον πρβ. β. 60, 2.) φθείρεται.

§ 442. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. «Καὶ ἂν ἀποπειραθῶσι γὰρ οἰκοδομήσωσιν ὀχυρώματα ἐν τῇ χώρᾳ ἡμῶν οὐδὲν θὰ ὠφελθῶσι: ὅτι δὲ καὶ ἂν δοκιμάσωσιν, οὐδέ ποτε θὰ ἐξισωθῶσι πρὸς ἡμᾶς κατὰ θάλασσαν.»

μέγιστον δὲ] συνήθως ἐνάρθρως = ὕπερ δὲ μέγιστόν

(=σημαντικώτατον) ἐστὶ. Διὰ τούτου δὲν εἰσάγεται νέον τι, ἀλλὰ μετ' ἐμφάσεως ἐφαίρεται ἡ σημαντικωτάτη τῶν ῥηθειςῶν ἐλλείψεων τῶν Πελοπ. — κωλύσονται] ἀντὶ τοῦ: «κωλυθήσονται» Σχ., ὅπερ σπάνιον. — σχολῆ] κατ' ἀντίθ. πρὸς τὸ ταχύ = «βραδέως» Σχ., δυσκόλως ἀναφ. δὲ εἰς τὸ ποριζόμενοι (ἴ. 121, 3.). — οὐ μένετοί] = οὐ δύνανται (ἀνα) μένειν, ἴ. Δημ. 4, 37: οἱ τῶν πραγμάτων οὐ μένουσι καιροὶ τὴν ἡμετέραν βραδυτῆτα καὶ εἰρωνείαν. — οὐδ' — οὐδὲ] ἴ. Ἄσ. Β'. δ'. § 55. — οὐδ' ἡ ἐπιτείχισις] ἀναφ. εἰς τὴν § 124, 4. ἔνθα ἴ. σημ. — φοβηθῆναι] ἔχει ἐνεργ. σημ., πρβ. 138, 3: ἄξιός θ' αὐμάσαι ἴ. Ἄσ. ις'. § 98. — τὴν μὲν γὰρ — παρασκευάσθαι] ἡ σύντ: χαλεπὸν ἐστὶ (τινὶ) παρασκ. τὴν ἐπιτείχισιν (=τὴν μὲν) πόλιν ἀντίπαλον. Ἡ ἀπόδοσις εἶναι: τὸ δὲ τῆς θαλάσσης κέ. Τὰ πόλιν ἀντίπαλον καὶ φρούριον ὑποτάττονται ὡς εἶδη εἰς τὸ γενικόν: τὴν μὲν (ἐπιτείχισιν). — ἥπου δὴ] = πολλῶ δὴ μᾶλλον ἐν: χαλεπὸν παρασκευάσασθαι, πρβ. ς'. 37, 2. — ἐν πολεμίᾳ] ἐν: γῆ, ὁμοίως β'. 11, 5. γ'. 58, 5. — καὶ οὐχ ἦσσον — ἀντεπιτετειχισμένων] ὁ παρκειμ. σημαίνει γεγονός τι τετελεσμένον = καὶ ἦν καὶ ἡμεῖς οὐχ ἦσσον ἢ ἐκεῖνοι ἔχωμεν ἐπιτειχίσματα (ὡς τὴν Οἰνόην) κατ' ἐκείνων. — φρούριον], ἀπλοῦν ὀχύρωμα: περὶ τῆς θέσεως ἴ. 10, 2. 11, 2. — αὐτομολίαις] δηλ: τῶν δούλων, πρβ. ζ'. 27, 4. — ἐπιτειχίζειν] ἔξαρτ. ἐκ τοῦ κωλύειν, οὗ ὑποκ. ἐνν: τοὺς Πελοποννησίους. — ἥπερ ἰσχύομεν] = ἐν ᾧ συνίσταται ἡ ἰσχὺς ἡμῶν, πρβ. 42, 1. 96, 1. — πλεόν γὰρ ἡμεῖς — ἐς τὰ ναυτικά] ἡ σύντ: ἡμεῖς γὰρ ἔχομεν πλεόν ἐμπειρίας (= πλείνα ἐμπειρίαν) τοῦ κατὰ γῆν (= τῶν κατὰ γῆν πραγμάτων) ἐκ τοῦ ναυτικοῦ (= ἐκ τῆς περὶ τὰ ναυτικά ἐνασχολήσεως ἡμῶν) ἢ ἐκεῖνοι ἐκ τοῦ κατ' ἡπειρον (= ἐκ τῶν κατ' ἡπειρον πραγμάτων) ἐς τὰ ναυτικά. Τινὲς εἰς τό: τοῦ κατὰ γῆν ἐννοοῦσι: πολέμου, ὡς καὶ εἰς τό: τοῦ κατ' ἡπειρον. — τὸ δὲ τῆς θαλάσσης] ἀναφ. εἰς τὴν § 124, 4. — θαλάσσιοι], θαλασσινοί, κατ' ἀντίθ. πρὸς τὸ ἡπειρωταί, ἴ. 7, 2. — οὐδὲ — ἐασόμενοι] ἔχει παθ. σημ. ὡς ἀνωτ. τὸ κωλύσονται τίθεται δὲ μέλλων, διότι ὁμιλεῖ μετὰ πεποιθήσεως ἴ. Εὐρ. Ἰφ. Αὐλ. 331:

τὸν ἐμὸν οἰκεῖν οἶκον οὐκ ἐάσομαι. — ἐφορμεισθαι] παθητ. ἐνταῦθα καὶ ἡ. 20, 4. ὁμοίως 37, 4: πολεμεῖσθαι, β'. 4: ἐπιβουλεύεσθαι, β'. 8: ἄρχεσθαι, 140, 5: ἐπιτάττεσθαι. — πρὸς μὲν — διακινδυνεύσειαν] τούτου παράδειγμα ἴ. ἐν β'. 83 κέ. — ἡσυχάσουσι] πρβ. 143, 4. β'. 34, 4. — ἐν τῷ μὴ μελετῶντι] = ἐν τῇ ἀμελετησίᾳ αὐτῶν, ἴ. 36, 4. — ἀξυνετώτεροι] = ἀπειρότεροι. — καὶ δι' αὐτὸ], καὶ ἴσα ἴσα δι' αὐτό. πρβ. 68, 2. 74, 4. — τέχνης ἐστίν] πρβ. 83, 2. — ὡσπερ καὶ ἄλλο τι] σχεδὸν = εἴπερ τι καὶ ἄλλο, ὑπὲρ πᾶν ἄλλο. ἴ. ς'. 48, 6. — ὅταν τύχη], ὁπότεν τοὺς καταβῆ, ὁπότεν τοῖς παρουσιάσῃ ἡ τύχη εὐκαιρίαν· τὸ ἔτυχον, προσωπικῶς καὶ ἀπροσώπως λαμβανόμενον, εἶναι ἐν χρήσει ἐν ταῖς ποικιλωτάταις ἀναφορικαῖς φράσεσι πρὸς ἔκφρασιν τοῦ τυχαίως γινομένου, τοῦ χρόνου, τοῦ τόπου, ἢ τοῦ πράγματος κυρίως δὲ θεωρητέον ὡς προσθήκην εἰς τὸ παρακείμενον ῥῆμα, πρβ: ὡς ἡ ὅπως ἔτυχε (γ'. 25, 2.), ὁπόθεν τύχοιεν (δ'. 26, 4.). — ἐκ παρέργου] = ἐν παρέργῳ ς'. 69, 5. — ἀλλὰ — γίγνεσθαι] ἐνν. δεῖ ἢ χρῆ ἐκ τοῦ οὐκ ἐνδέχεται, πρβ. ς'. 79, 2., ὡς πολλάκις εἰς τὰ ἐναντιωματικὰ μόρια πρέπει νὰ ἀναπληρωθῇ ἔννοιά τις ἀντίθετος τῇ προηγουμένῃ, ἴ. Ξεν. Κυρ. Ἄν. 7, 2, 28: οὐκ ἔφησθα οἷόν τε εἶναι, ἀλλ' εἰς Πέρινθον ἐλθόντας διαβαίνειν εἰς τὴν Ἀσίαν, ἔνθα ἐκ τοῦ: οὐχ οἷόν τε ἐνν. εἰς τὸ ἀλλὰ — διαβ. τὰ: χρῆναι. —

§ 143. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. «Ὁμοίως ὀλίγον θὰ ἐπιτύχωσι, ἂν δοκιμάσωσι νὰ προσελκύσωσιν εἰς ἑαυτοὺς τοὺς ξένους ἡμῶν ναῦτας· διότι οἱ ἄριστοι κυβερνῆται καὶ ναῦται ἡμῶν εἶναι Ἀττικοὶ πολῖται. Διὰ δὲ τῆς κατὰ θάλασσαν ὑπεροχῆς ἡμῶν εἴμεθα πάντοτε ἀνώτεροι τῶν Πελοπ., καὶ ὡς ἐκ τούτου καὶ τὴν ἰδίαν ἡμῶν χώραν δυνάμεθα νὰ στερηθῶμεν ἐπὶ τινα χρόνον.»

εἴτε καὶ] εἰσάγει τὴν τρίτην ἔλλειψιν, τὰ χρήματα (ἀναφ. δὲ εἰς τὴν § 121, 3.)· διὰ τοῦτο συνδέεται στενῶς πρὸς τὰ προηγούμενα. — κινεῖν] ἐνταῦθα καὶ ς'. 70, 4. = μετακινεῖν, μετατοπίζειν· διότι τὰ χρήματα ταῦτα δὲν ἦσαν νομίσματα, ἀλλὰ ἀναθήματα καὶ ἄλλα τοιαῦτα βαρῆα ὁποσδήποτε πράγματα· ἀλλαχού δὲ, ὡς 93, 2. 98, 5. = ἐκκινεῖν. — τῶν — χρημάτων] γεν. διαιρετικῆ = μέρος τῶν χρημ. πρβ. 30, 2. 58, 2. — Δελφοῖς]

ἀνευ τῆς ἐν, κατὰ τὴν ἀναλογίαν τοῦ Ὀλυμπίασιν (ἴ. Ἀσ. ζ'. § 20.) τὸν ἀνετίον δὲ ἐν § 121, 3., εἰς ἣν καὶ ἀναφ. ταῦτα. Ὁ Περικλῆς βεβαίως θὰ εἶχε γινῶσιν τοῦ λόγου τῶν Κορινθίων. — ὑπολαβεῖν] ἴ. 121, 3. — ξένους] ἴ. 121, 3. — ἐσθάντων αὐτῶν] περὶ τοῦ αὐτῶν ἴ. Ἀσ. δ'. § 21. — μὴ ὄντων μὲν ἡμῶν — μετοίκων] = εἰ μὴ ἤμεν ἀντίπαλοι ἐσθάντες (ἡμεῖς) αὐτοί τε καὶ οἱ μέτοικοι = εἰ, ἐσθάντες ἐς τὰς ναῦς (ἡμεῖς) αὐτοί τε (δηλ. χωρὶς τῶν ξένων) καὶ οἱ μέτοικοι, μὴ ἤμεν ἀντίπαλοι (= εἰκανοὶ ἔλθεῖν κατ' αὐτῶν Σχ.). — τόδε τε ὑπάρχει] τ. ἔ: ἀντίπαλοι τὲ ἐσμεν. Ἡ δεικτικὴ ἀντων: ὅδε ἀναφ. ἐνίστε καὶ εἰς τὰ προηγούμενα. — κυβερνήτας] κατηγορούμενον τοῦ πολίτας, ἢ, ὅπερ τὸ αὐτὸ, πόρρω ἀντικ. τοῦ ἔχομεν. — ὑπηρεσία] περιληπτικῶς, ὅθεν καὶ οἱ προσδιορισμοὶ ἔπονται κατὰ πληθ., πρβ. 24, 4. 136, 4. ὑπηρεσία (ι) καὶ ὑπηρετῆται εἶναι πάντες οἱ ἐν τῇ νηϊ ἐκτός τοῦ κυβερνήτου καὶ τῶν ἐπιβατῶν, οἱ ναῦται, οἱ ἐρέται κτλ. ἴ. ζ'. 31, 3. — καὶ (ἀνήκει εἰς τὸ οὐδεὶς τῶν ξένων) ἐπὶ τῷ κινδύνῳ] κυρίως = ἐπὶ τῷ ὄρω νὰ κινδυνεύσῃ, = ὡς κινδυνεύσων· περὶ τῆς ἐπὶ ἴ. 69, 2. 70, 3. — τὴν ἑαυτοῦ φεύγειν] ἀδηλοῖ ὅτι σύμμαχοι καὶ ὑπήκοοι εἰσιν αὐτῶν· καὶ ὀῆλον ὅτι ἐὰν τοῖς Λακεδ. διὰ μείζονα μισθὸν προσχωρήσωσι, διωχθήσονται ὑπὸ τῶν ἀσίων ἕκαστος, βιαζομένων ὑπὸ Ἀθηναίων διὰ τὴν ἀπόστασιν τῶν ναυτῶν Σχ. — ὀλίγων ἡμερῶν] ἔξαρτ. ἐκ τοῦ μισθοῦ = ἕνεκα δόσεως μεγάλου μισθοῦ ὀλ. ἡμερῶν· περὶ τῆς θέσεως τῶν λέξεων πρβ. 5, 1. 73, 3. — καὶ τὰ μὲν Πελοποννησίων] μεταβαίνει εἰς τὸ β'. μέρος: τὰ ἑκατέρους ὑπάρχοντα 141, 2. — τοιαῦτα καὶ παραπλήσια] ὁμοίως, 22, 4. πρβ: haec atque talia. — ὦν περ] καθ' ἕλξιν ἀντὶ τοῦ: ἄπερ. — ἐκείνοις] ἴ. Ἀσ. ιδ'. § 14, α. πρβ. καὶ Πλ. Κριτ. 50, D: τούτοις τοῖς νόμοις μέμφητι ὡς οὐ καλῶς ἔχουσιν. — ἀπηλλάχθαι] ἴ. 122, 4. — οὐκ ἀπὸ τοῦ Ἰσού] ἐπιτείνει τὸ: μέγала = πολλῶ μείζονα (πλεονεκτήματα). — ἦν τε] ὅ τὲ ἀπαντᾷ πολλάκις παρὰ Θ. ἀντὶ τοῦ δὲ, ὡς δ'. 20, 4. ζ'. 48, 5. Ἡρ. 3, 40. 5, 111. πρβ. β'. 20, 4. ζ'. 26, 2. — καὶ οὐκ ἔτι ἐκ τοῦ ὁμοίου ἔσται — ἄπασαν], καὶ δὲν θὰ ἦναι πλέον τὸ αὐτὸ νὰ δηλωθῇ μέρος τι τῆς Πελοπ. καὶ ὀλόκληρος ἡ Ἄττ., δηλ.

μείζονα βλάβην θὰ αἰσθανθῶσιν οἱ Πελοπ. — ἐκ τοῦ ὁμοίου] ἐπιρρήματικῶς· πρβ. β'. 43, 3. καὶ Ἀσ. κά. § 33. — ἀντιλαμβάνειν] = ἀντί τινος, εἰς ἀναπλήρωσίν τινος, λαμβάνειν· ἕ. γ'. 40, 3. 58, 4. — κατ' ἡπειρον] μάλιστα κατὰ τὴν Θράκην καὶ τὴν μικρὰν Ἀσίαν. — τὸ τῆς θ. κράτος] ἐνν. ἡμῶν. — σκέψασθε δὲ] ὁμοίως γ'. 58, 5. ἀλλαχοῦ δὲ: σκέψασθε γὰρ, ὡς γ'. 46, 2., καὶ σκέψασθε 33, 2. Ὁ Θ. μεταχειρίζεται εἰς ἐνεργ. σημ. μόνον τὸν ἀόριστον, καὶ ἀλλαχοῦ μόνον τὸν παθ. παρακ.: ἐσκεμμένα ὡς ζ'. 62, 4. πρβ. Ἀσ. Β'. ε. § 35. — ἀληπτότερος], ἀπροσβλητότερος· ἕ. 37, 5. 82, 4. — καὶ νῦν], ὅταν μὲν γίνεται πλήρης ἀντίθεσις πρὸς τινὰ προϋπόθεσιν τίθεται νῦν δὲ, ὅταν δὲ μερικὴ, καὶ νῦν. — ὅτι ἐγγύτατα τούτου] τ. ἕ. ὄσπερ νησιῶται· ὁμοίως γ'. 40, 6. — τὴν μὴ γῆν καὶ οἰκίας] λείπει τὸ ἄρθρον τὰς εἰς τὸ οἰκίας, ἐπειδὴ εἶναι στενῶς συνδεδεμένα πρὸς ἀλλήλα, καὶ θεωροῦνται ὡς μέρη ἑνὸς ὅλου, ὡς εἶδη τοῦ αὐτοῦ γένους· διὰ τὸν αὐτὸν λόγον λείπει τὸ ἄρθρον κατ. εἰς τὸ: πόλεως· πρβ. Ξεν. Ἄν. 2, 4, 7: τῶν περὶ τὰς τάξεις καὶ ὑπλομαχίαν. — τὴν γῆν] = τοὺς ἀγροὺς, ἕ. β'. 43, 4. — οἰκίας], «τὶς ἐν τοῖς προασιείοις» Σχ., τὰς ἐπαύλεις. — πόλεως], τῆς ἄνω καὶ κάτω, τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Πειραιῶς. — ὑπὲρ αὐτῶν ὀργισθέντας — μὴ διαμ.] ἀντὶ τοῦ: μὴ ὑπὲρ αὐτῶν ὀργισθ. — διαμάχ., οὕτω δηλ. ὥστε τὸ μὴ νὰ ἀναφέρεται καὶ εἰς τὸ ὀργισθ. καὶ εἰς τὸ διαμάχεσθαι, ὡς ἀνωτ. ἐν § 441, 6. — μαχοῦμεθα] = θὰ ἔχωμεν νὰ μαχώμεθα. — τὰ τῶν ξυμμ. ὅθεν ἰσχύομεν] πρβ. γ'. 39, 8: ἡ πρόσοδος, δι' ἣν ἰσχύομεν. — προσαπόλλυται] ὁ ἐνεστώς διὰ τὸ ζωηρὸν κα βέβαιον, ἐν ᾧ ἔπρεπε νὰ τεθῆ μέλλων = ἀφεύκτως προσαπ. — οὐχ ἡσυχάσουσι] κατ' εὐφημισμὸν ἀντὶ τοῦ: ἀποστήσονται. — τὴν τε ὀλόφυρσιν] ὁ τὲ εἶναι εἰς τὸ γ'. μέλος μετὰ τὰς τὴν μὲν γῆν — τῆς δὲ θαλάσσης. — οἰκιῶν καὶ γῆς] ἔξαρτ. ἐκ τοῦ: ὀλόφυρσιν, ὡς β'. 51, 2. ἐν ᾧ τὸ ὀλοφύρεσθαι (ζ'. 78, 3.) συντ. μετὰ δοτ. — ποιεῖσθαι] ἔξαρτ. ἐκ τοῦ χρή. — τῶν σωμάτων], «τῶν ἀνδρῶν» Σχ. — τάδε, ταῦτα, αὐτὰ, τούτων] ἀναφ. εἰς τὸ: οἰκίας καὶ γῆν. — οὐ γὰρ —] πρβ. ζ'. 77, 7. — τοὺς ἄνδρας] ἐνν. κατὰ ζευγμα ἐκ τοῦ κτῶνται τὸ: γεννᾶ, τὶς τῆς ἡφιοποιήθηκε ἀπὸ το Ἰνστιτούτο Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

§ 144. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. « Ἐφ' ὅσον ὅμως πολεμοῦμεν δὲν πρέπει νὰ τραπῶμεν εἰς ἐξωτερικὰς κατακτήσεις. Νῦν δὲ πρέπει νὰ ἀποβρίψωμεν ὀριστικῶς πάσας τὰς ἀπαιτήσεις των, πεπεισμένοι ὅτι ὁ πόλεμος εἶναι ἀναπόφευκτος, καὶ νὰ διεξάγωμεν αὐτὸν θαρρῶλῶς, ἀξίως τῶν πατέρων μας».

πολλὰ καὶ ἄλλα] ἐξακολουθεῖ τὸν ἐν § 143, 4. διὰ τοῦ ἦν τε ἀρξάμενον καὶ διακοπέντα λόγον του. — ἔχω] ἀντὶ τοῦ: ἔχω εἰπεῖν· πρβ. β'. 46, 4. — ἐς ἐλπίδα] ὁμοίως β'. 13, 7: ἐς ἀπόδειξιν. — ἐθέλητε μὴ] ὁμοίως δ'. 104, 4. πρβ. β'. 94, 4: βούλεσθαι μὴ. — ἀρχὴν μὴ ἐπικτασθαι] ἐνν: πρὸς τῇ ὑπαρχούσῃ ὁμοίως β'. 65, 7. « αἰνίττεται Σικελίαν καὶ Ἰταλίαν, ἧς ἐπεθύμουν κρατῆσαι » Σχ. — ἅμα πολεμοῦντες] = ἐν τῷ πολεμῆν. — προστίθεσθαι] ἕ. 78, 4. — πεφόβημαι] ἕ. Ἀσ. γή. § 26. ὁμοίως δ'. 114, 4. ζ'. 34, 7. Πλ. Κρατ. 402, Β: φοβῶνται· πρβ. δέδοικα καὶ δέδια. — μάλλον γὰρ — διανοίας] εἶναι παρενετική αἰτιολογία τοῦ: ἦν ἐθέλητε — προστίθεσθαι. Διὰ δὲ τοῦ: ἀλλ' ἐκεῖνα μὲν ἐπαύρηται ὁ λόγος εἰς τό: πολλὰ καὶ ἄλλα. — ἐν ἄλλῳ λόγῳ], τῷ ἐν β'. 13. ἐκ παρέργου μνημονευμένῳ ἐνθαῤῥυντικῷ λόγῳ τοῦ Περικλέους. — ἅμα τοῖς ἔργοις], συγχρόνως μὲ τὰ ἔργα, δηλ. ὅταν ἀρχίσῃ ὁ πόλεμος. — τούτοις] συνετάχθη πρὸς τὸ προσεχέστερον: ἀποκρινάμενοι. ἕ. Ἀσ. δ'. § 57. — ἀποκρινάμενοι] ἢ μετ. παριέχει τὴν κυρίαν ἔννοιαν, καὶ ἐξ αὐτῆς ἐξαρτῶνται τὰ ἐπόμενα μέχρι τοῦ ἀμυνόμεθα. — Μεγαρέας, τὰς πόλεις, δίκας] προτάσσονται τοῦ ὅτι χάριν ἐμφράσεως· διὰ τῆς τοιαύτης δὲ θέσεως ἐπιτυγχάνεται καὶ ἡ ἐξωτερικὴ ἀντιστοιχία τῶν κώλων, ὡς 134, 4. β'. 64, 3. — ξενηλασίαν ποιεῖν] = τῷ νόμῳ κελεύειν, θεσπίζειν, ξενηλ., ἐν ᾧ ξενηλασίαν ποιεῖσθαι = ξενηλατεῖν, ἐλαύνειν τοὺς ξένους. πρβ. β'. 39, 4. καὶ 77, 4. — ἐκεῖνο], ἡ ξενηλασία. — κωλύει] σχεδὸν = κωλύεται Διον. Ἰλικ., ὁμοίως Ἀριστ. Ὀρν. 464: λόγος δὲν διαμάττειν οὐ κωλύει. — τὰς τε πόλεις] ὁ τὲ μετὰ τὸν μὲν ἀντὶ τοῦ δὲ ἀπαντᾷ καὶ β'. 70, 2: ὀρῶντες μὲν — ἀναλωκυίας τε — εἰ καί. — ἐσπεισάμεθα] ἐννοεῖ τὰς τριακοντούτιδας σπονδὰς, καὶ ὅταν — ὡς βούλονται] εἰρωνικῶς λέγει καὶ τὰς δύο ὑποθέσεις. — ὅταν — ἀποδῶσι — αὐτονομεῖ-

σθαι] ἢ σύντ: ὅταν — ἀποδῶσι αὐτονομεῖσθαι μὴ ἐπι-
 τηδείως σφίσι τοῖς Λακεδ. (ὁμοίως Ἡρ. 6. 84, 1: σφέας
 τοὺς Σπαρτιάτας) = ὅταν καὶ ἐκεῖνοι ἐπιτρέψωσιν εἰς τὰς
 ἑαυτῶν πόλεις νὰ αὐτονομῶνται ὅχι πρὸς τὸ συμφέρον αὐτῶν τῶν
 Λακ., ὅπως θέλουσιν αὐτοὶ (δηλ. ὀλιγαρχικῶς), ἀλλ' ἐκάστη πρὸς
 τὸ ἴδιον αὐτῆς συμφέρον ὅπως θέλει. — αὐτοῖς ἐκάστοις] κατὰ
 σύνεσιν ἀναφ. εἰς τό: πόλεσι, πρβ. 6'. 15, 1. ε. 29, 4. — ἀρχο-
 μένους δὲ], εὐθὺς ὅμως ὡς κάμωσιν ἀρχῆν, κατέλθωσιν εἰς αὐτόν.
 — ἀμυνοῦμεθα], θὰ ἀποκρούσωμεν. — ἐκούσιοι] = πρόθυμοι.
 — ἦν δὲ — μᾶλλον — ἦσσον] ἀντίστοιχα = ὅσῳ δὲ ἐκ. μᾶλ-
 λον δεχ., τοσοῦτῳ ἦσον κέ. — δεχώμεθα] ἐνν. πολεμεῖν.
 — ἦσσον ἐγκεισομένους] = ἦσσον σφοδρούς, βιαίους.
 — τοὺς ἐναν.] περὶ τοῦ ἄρθρου πρβ. Ἄσ. ε. § 105. — ἕξομεν]
 πρὸ τούτου ἐνν: ὅτι, πρβ. 120, 2. — περιγίγονται], ὡς κέρ-
 δος (= περι-) προσγίγονται, τ. ἕ. πόλις καὶ ἰδιῶται μεγί-
 στας τιμὰς κερδαίνουσι. Κατ' ἄλλους ἢ περι-σημ. ὅτι καὶ
 ἐν τῷ περι-ίστασθαι (32, 4.). — ὑποστάντες] = δε-
 ξάμενοι. — οὐκ ἀπὸ τασῶνδε ὀρμώμενοι] κατὰ λιτότητα,
 σχεδὸν = ἀπὸ τῆς οὐκ οὔσης ἔτι ὀρμώμενοι (?. 74, 3.).
 — γνώμη], « σύνεσις, φρόνησις » Σχ. κατ' ἀντιθ. πρὸς τὴν τυ-
 φλὴν τύχην. — τάλμη] = εὐψυχία. — δύναμις] δηλ. ὕλική
 δύν. — ἐς τὰ δὲ προήγαγον αὐτὰ (ἐνν: τὰ ὑπάρχοντα)],
 εἰς ταύτην (τὴν παροῦσαν) κατάστασιν προήγ. αὐτὰ ὁμοίως 6'.
 18, 6: ἐς τὰ δὲ ἦραν αὐτὰ. —

ΣΧΟΛΙΑ

ΕΙΣ ΤΑΣ ΔΗΜΗΓΟΡΙΑΣ

ΤΟΥ Β'. ΤΗΣ ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ ΞΥΓΓΡΑΦΗΣ.

Λόγος τοῦ Ἀρχιδάμου πρὸς τοὺς στρα-
τηγούς τῶν συμμαχίδων πόλεων.

§ 14. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. α' Ὁ πόλεμος, ὃν ἐπιχειροῦμεν, εἶναι σημαν-
τικώτατος πάντων τῶν προτέρων. Ὅπως δὲ διεξαγάγωμεν αὐτὸν
ἐπαξίως τῆς δόξης τῶν πατέρων μας, πρέπει νὰ χωρῶμεν μετὰ θάρ-
ρους, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ μετὰ προφυλάξεως, καὶ χωρὶς νὰ καταφρο-
νῶμεν τοὺς ἐναντίους. Διότι πάντες οἱ Ἀθηναῖοι θὰ ἀντεπεξέλθωσι
καθ' ἡμῶν. Πειθαρχία δὲ καὶ τάξις θὰ συντελέσωσι τὰ μάλιστα εἰς
τὴν νίκην. »

καὶ οἱ ξύμμαχοι] πολλάκις μετὰ κλητικῆς συνδέεται διὰ τοῦ
καὶ ἔναρθρος ὀνομαστικῆ, ὡς παράθεσις τοῦ νοουμένου: σὺ ἢ
ὕμεῖς, ὡς Ξεν. Ἄν. 2, 5, 39: Ἀριαῖτε καὶ οἱ ἄλλοι = Ἄρ.
καὶ ὕμεῖς οἱ ἄλ. ὅθεν ἐνταῦθα = καὶ ὕμεῖς οἱ ξύμμ. — καὶ
οἱ πατέρες — — πολέμων εἰσὶν] κατὰ παράταξιν προηγήθη
πρὸς μείζονα ἐπίτασιν τοῦ δευτέρου μέλους: ὅμως δὲ — — στρα-
τεύοντες, ἀντί: καὶ τοι οἱ πατέρες — — πολ. εἰσὶν, ὅμως
δὲ — — στρατεύοντες. — αὐτῇ Πελοποννήσῳ] ἄνευ ἄρθρου,
ἢ Ἄσ. δ'. § 24. — οὐπω μείζονα], κατὰ μὲν τὸν Πλούταρχον
(Περικ. 33.) ἦσαν 60 000 ὀπλιτῶν, κατὰ δὲ τὸν Ἀνδρότιωνα (παρὰ
Σχολ. Σοφ. Οἰδ. Κ. 698.) 400000 ἀνδρῶν. — ἐξήλομεν] ὑποκ:
οἱ πατέρες καὶ αὐτῶν ἡμῶν οἱ πρεσβύτεροι. — ἀλλὰ
καὶ — ἐρχόμεθα] ἀντὶ τοῦ: εἰκότως· ἐρχόμεθα γὰρ καὶ
ἐπὶ π. δυν. ὃ δὲ καὶ εἶναι ἐπιδοτικός. — καὶ — καὶ (ἡμεῖς)
αὐτοί] οἱ καὶ εἶναι ἀντίστοιχοι, τ. ἕ: ὡς ἐπὶ π. δυνατωτά-
Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ το Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

την, οὕτω καὶ αὐτοὶ πλεῖστοι. — ἡμῶν αὐτῶν] χάριν ἐμφάσεως προτίσσεται τοῦ: τῆς δόξης. — τῇ δε τῇ ὀρμῇ], «τῇ ἡμετέρᾳ» Σχ. — ἐπῆρται καὶ προσέχει τὴν γν.] καὶ τὰ δύο συναποτελοῦσι μίαν ἔννοιαν· διὰ τοῦτο καὶ τὸ ὀρμῇ συμφωνεῖ πρὸς τὸ προσέχει ἢ σύντ: καὶ προσέχει τὴν γνώμην τῇ δε τῇ ὀρμῇ. — ἐπῆρται] = μετέωρός ἐστιν. — εὐνοίαν ἔχουσα] ἀντὶ τοῦ: δι' εὐνοίαν εὐχομένη, ἐπιθυμοῦσα, ὅθεν ἔξαρτ. καὶ ἡ ἀπαρ. πρᾶξαι = νὰ ἐπιτύχωμεν, νὰ κατορθώσωμεν· πρβ. Πλ. Πολ. 608, Α: εὖνοι ἐσόμεθα φανῆναι αὐτὴν ὡς βελτίστην. — διὰ τὸ Ἄθ. ἔχθος] = διὰ τὸ πρὸς τοὺς Ἄθ. ἔχθος. — πλήθει] = τῷ πλήθει ὑπερέχοντες. — ἀσφάλεια πολλῇ εἶναι] ἀπρὸς. ὡς ἂν προηγεῖτο: δοκεῖ ἀκριβέστερον θὰ ἦτο: ἀσφάλειαν πολλὴν ἔχειν. — ἀμελέστερόν τι] πρβ. Ἱ. 84: ὁ δὲ αὐθαδέστερόν τι ἀπεκρίνατο. — διὰ μάχης] Ἱ. 40, 4. — τὸ καθ' αὐτὸν], ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἐκυτόν του, ἐκ μέρους του. — τὰ τῶν πολέμων] Ἱ. Ἄσ. ἐ. § 63. πρβ. ἐ. 402. — ἐξ ὀλίγου] = αἰφνηδίως, ταχέως· ὁμοίως ἑ. 61, 2. δ'. 408, 7. ἐ. 64, 4. — τὰ πολλὰ] κοινὸν τῷ ἐξ ὀλίγου καὶ τῷ δι' ὀργῆς, διὸ ἐτέθη καὶ εἰς τὸ μέσον = ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ. — δι' ὀργῆς] σχεδὸν = ὀρμῇ, Ἱ. 440, 4. — πολλάκις τε] ὁ τε ὡς συνήθως εἰς τὸ γ'. μέλος. — δεδιός] = προφυλαττόμενον, μετὰ προφυλάξεως βαῖνον, πρβ. 36, 4. — ἄμεινον] ἔνν. ἡ μὴ δεδιός. — ἡμύνατο] ἀόρ. τοῦ συνήθους σημαντικός· μετὰ τοῦ πολλάκις ἀπαντᾷ καὶ Σοφ. Ἄντ. 222: ὑπ' ἐλπίδων ἄνδρας τὸ κέρδος πολλάκις διώλεσεν. πρβ. καὶ Ὅρ. Ὠδ. 3, 2, 29: saepe Diespiter neglectus incesto addidit integrum. — διὰ τὸ — γενέσθαι] = ἐπειδὴ καταφρονοῦντες τῶν ἐναντίων ἀπαράσκευοι ἐγένοντο. — ἐν τῇ πολεμίᾳ] ἔνν. γῆ, Ἱ. 442, 3. — τῇ γνώμῃ] = τῇ ψυχῇ, κατὰ τὸ φρόνημα. — δεδιότας] = μετὰ δέους. — εἶεν] ὑποκ: τινὲς ἢ οἱ ἄνθρωποι, ὡς καὶ εἰς τὸ παρασκευάζεσθαι. — ἐπιχειρεῖσθαι] παθ. κατ' ἀντίθ. πρὸς τὸ ἐπιέναι = προσβάλλεσθαι. — πρὸς τὸ ἐπιχ. ἀσφαλέστατοι] = ἀσφαλέστατοι πρὸς τὰς προσβολὰς τῶν ἐναντίων. — οὕτω] ἀναφ. εἰς τό: ἀδύν. ἀμύνεσθαι πρὸς μείζονα ἔμφασιν αὐτοῦ, τιθέμενον μάλιστα ἐν ἀπορακτικαῖς προτάσεσι, πρβ. δ'. 404: καὶ οὐ πανΨηφιοποιήθηκε ἀπὸ το Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

τάπασιν οὕτως ἀλόγως θρασυνόμεθα. — τοῖς πᾶσιν] ἕ. β'. 36, 3. καὶ ε'. 20, 2. — ἐλπίζειν] = προσδοκᾶν, περιμένειν, ἕ. 4, 4. — εἰ μὴ καὶ νῦν] ἀντὶ τοῦ: εἰ καὶ μὴ νῦν, [να ἐξάρη καὶ ἐπιτείνῃ τὸ νῦν χάριν τῆς ἀντιθέσεως. — ὄρμηται] = ἔχουν κινήσῃ. — ἀλλὰ] ἔνν. « ὄρμηθήσονται » Σχ. — πᾶσι γὰρ — ὄργῃ προσπίπτει] ἡ σύντ: ὄργῃ γὰρ προσπίπτει πᾶσι πάσχοντάς (ἀντὶ: πάσχουσι, διὰ τὰς παρεντεθείσας λέξεις ἕ. 72. 4.) τι ἄηθες ἐν τοῖς ὄμμασι καὶ ἐν τῷ παραυτίκα ὄραῖν (πρβ. 22, 4: ἐς τὸ παραυτίκα ἀκούειν) = πάντας καταλαμβάνει ὄργῃ, ὅταν πάτχῳσι τι ἀσύνηθες ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν των καὶ ὅσον τὸ δυνατόν πλησίον των (= ἐν τῷ παρ. ὄραῖν). Συνήθως συντάττουσιν: ὄργῃ γὰρ προσπίπτει πᾶσι (ἐν τῷ) ὄραῖν (= ἐπειδὴν ὄρῳσι) πάσχ. τι ἄηθες ἐν τοῖς ὄμμ. καὶ ἐν τῷ παρ. Ἄλλ' ἢ ἄ. σύντ. πολλῶ βελτίων. — καὶ οἱ λογισμοῦ ἐλάχιστα χρώμενοι θυμῷ πλεῖστα ἐς τὸ ἔργον καθίστανται], καὶ ὅσοι ἤκιστα μεταχειρίζονται τὸν ὀρθὸν λόγον, συλλογίζονται ὀλιγώτερον, οὗτοι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον βαίνουσιν εἰς τὰς πράξεις των μετὰ σφοδρότητος, μεθ' ὄρμῆς. — ὄραῖν] ἔνν. δηουμένην, πρβ. 70, 4. — τοσαύτην] = τόσον ἰσχυράν. — τοῖς προγόνοις] καθόσον εἰς τὴν δόξαν των ἔχει μεγάλην ἐπιβρόχην ἢ εὐκλεία ἢ ἢ δύσκεια τῶν προγόνων. — ἐπ' ἀμφοτέρω ἐκ τῶν ἀποβαινόστων], « εὐκλείας ἢ δυσκλείας » Σχ. ἕ. 83. 3. — κόσμον] παρ' Ἡροδ. καὶ παρὰ Θ. = στρατιωτικὴν τάξιν, εὐταξίαν. — τὰ παραγελλόμενα] ἐξαιρέτως: αἱ στρατιωτικαὶ διαταγαί, = παραγγέλσεις ἐ. 66, 4. 121, 2. — δξέως δέχεσθαι] τεχνικὸς ὅρος περὶ τῆς ὑπακοῆς εἰς τὰς στρατιωτικὰς διαταγὰς, πρβ. Δημ: πάντ' ἐξ ἐπιτάγματος δξέως γίγνεται: ὁμοίως ε'. 34, 4: δξέως πείθεσθαι. — πολλοὺς ὄντας — φαίνεσθαι], στρατὸς πολυάριθμος νὰ φαίνεται ἔχων, ἀκολουθῶν, μίαν τάξιν.

Λόγος ἐπιτάφιος τοῦ Περικλέους § 35—46.

§ 35. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. « Καίτοι νομίζω ὅτι ἡ δόξα τῶν πεσόντων διατρέχει κίνδυνον εἰς τὰς χεῖρας τοῦ τυχόντος ῥήτορος, θὰ προσπαθήσω ὅμως νὰ ἀνταποκριθῶ εἰς κὰς εὐχὰς καὶ τὰς πμοσδοκίας τῶν ἀκροατῶν.

τῶν ἐνθάδε εἰρηκότων ἤδη] τ. ἔ. ἀπὸ τῶν περσικῶν πολέμων μέχρι τοῦ σαμιακοῦ (ζ. 117.). — τὸν προσθέντα τῷ νόμῳ] τ. ἔ. τῷ πατρίῳ, τῷ περὶ ταφῆς ζ. β'. 34, 1. Τίς δὲ εἶναι ὁ προσθεὶς τὸν λόγον, ὁ Θεμιστοκλῆς, ὁ Ἀριστείδης, ἢ ὁ Σόλων, ἄγνωστον. Βεβαίως ὅμως ὁ Περικλῆς ἐνταῦθα δὲν θέλει νὰ ἀγλώσῃ τὸ πρόσωπον, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα ἀπλῶς = τὴν προσθήκην τοῦ λόγου· ἡ δὲ προσθήκη αὕτη πίπτει κατὰ τὸν Διοδ. (141, 33.) καὶ Διον. Ἀλικ. (5, σ. 291.) ἐπὶ τῶν περσικῶν πολέμων· συνήθως ἐξηγοῦσι: ἐπαινοῦσι τὸν νομοθέτην, ὃς προσέθηκε. — ὡς καλὸν] ἐνν. ὄν· πολλάκις οὐδ. ἐπίθετα τίθενται ἀπολύτως μετὰ τοῦ ὄν ἢ ἄνευ αὐτοῦ, ὅταν πρὸ τοῦ ἐπιθέτου ὑπάρχῃ τὸ ὡς οἶον: ἄλλοτε οὖν, ὡς ἕτερον τὴν ἀνδρίαν τῆς ἐπιστήμης δύο ταῦτα ἔλεγεσ; Πλ. Γοργ. 495, 6. ὡς οὐκ ἀναγκαῖον τὸ κλέπτειν αἰτιᾶ τὸν κλέπτοντα Ξεν. ἰ. καὶ Σοφ. Ἄντ. 471. ἐν τούτοις ἴσως παραλείπεται τὸ ὄν διὰ τὸ ὁμόλογον, ὡς ἐνταῦθα: καλὸν ὄν. — ἐπὶ τοῖς — θαπτομένοις] πρὸς Πλ. Μεν. 234, Β: ἐπὶ τινι εἰπεῖν, κυρίως = ἐπὶ τοῦ τάφου τινος εἰπεῖν, ὅθεν = πρὸς ἔπαινόν τινος εἰπεῖν. — οἱ ἐκ τῶν πολέμων θαπτόμενοι] βραχυλογικῶς ἀντὶ τοῦ: οἱ ἐν τοῖς πολέμοις ἀποθανόντες καὶ ἐκ τούτων ἀναιρούμενοι καὶ θαπτ. πρὸς 34, 5. καὶ Πλ. Ἀπολ. 32. Β: τοὺς οὐκ ἀνελομένους τοὺς ἐκ τῆς ναυμαχίας. — αὐτὸν] ἐπαναληπτικὴ ἀντων. δηλ: τὸν λόγον. ὁμοίως ζ'. 76, 1. — ἀρκοῦν] ἔχει σημ. ἐπιθέτου, ὡς καὶ τὸ ἐπιβρ. ἀρκοῦντως. — ἂν ἐδόκει] ἐνν: εἰ ἐμοὶ ἐδίδοτο κρίνειν· ἢ ἀντίθ. εἶναι: ἐπειδὴ δὲ — ἐδοκιμάσθη. — καὶ δηλ. τὰς τιμὰς] = καὶ τὰς τιμὰς δηλ. — οἶα] ἀναφ. οἶον περιληπτικῶς εἰς τὸ: τιμὰς = τεκμήρια τιμῆς, ὅποια ἦσαν ἢ πολυάριθμος παραπομπή, οἱ ὀρῆνοι τῶν γυναικῶν καὶ ἡ σεμνὴ καὶ εὐπρεπὴς ταφή. — περὶ τὸν τάφον] ὄχι τοπικῶς, ἀλλὰ = περὶ τὴν ταφήν, κατὰ τὴν τ. — καὶ μὴ] ἐνν: καλὸν, εἰκόσ, εἶναι ἐκ τοῦ: ἀρκοῦν εἶναι. — καὶ μὴ — κινδυνεύεισθαι — πιστευθῆναι] = καὶ νὰ μὴ διατρέχωσι κίνδυνον αἱ ἀρεταὶ πολλῶν εἰς τὰς χεῖρας ἑνὸς ἀνδρός, νὰ δοθῇ δηλ. πίστις εἰς αὐτὸν εἴτε καλῶς εἴτε κακῶς ὁμιλήσῃ· ὡσεὶ τὸ πιστευθῆναι ἐπεξηγεῖ τὸ κινδυνεύεται περὶ τῆς ἐκφρά-

σεως: κινδυνεύεται τι ἔντινι· πρβ. Λουκ. Ζεὺς Τραγ. 4: τὰ ἡμέτερα ἐν ἐνὶ ἀνδρὶ κινδυνεύεται. Ἄλ. 23: ἐν σοὶ τὰ πάντα κινδυνεύεται ἢ σεμνότατα δόξαι ἢ τοιοῦτα πιστευθῆναι. — εὖ τε καὶ χειρόν εἰπόντι] = ἦν τε εὖ ἦν τε καὶ χειρόν εἶπη. — χειρόν] ἔνν: τοῦ δέοντος, τοῦ προσήκοντος, δηλ. κακῶς, ἱ. 173, 4. — τὸ μετρίως εἰπεῖν] = τὸ δικαίως, προσηκόντως, εἰπεῖν, = δικαίῳ λόγῳ χρήσασθαι, νὰ εὔρη τις τὸ προσῆκον μέτρον. — ἐν ᾧ] ἢ = ἐν τούτῳ, ἐν ᾧ, ἐν πράγμασιν, ἐν οἷς ἢ = ἐν (ἐπιταφίῳ) λόγῳ, ἐν ᾧ. — καὶ ἡ δόκησις τῆς ἀληθείας], καὶ ἡ ὁβία, καὶ ἡ ἰδέα τοῦ ὅτι ὁ ῥήτωρ εἶπε τὴν ἀλήθειαν· περὶ τοῦ καὶ ἱ. 5'. 23, 4. περὶ δὲ τοῦ δόκησις πρβ. γ'. 43, 4. δ'. 18, 6. 87, 4. — βεβαιουῦται], μονιμοποιεῖται, ἀσφαλίζεται ἐν τῇ διανοίᾳ τῶν ἀκροατῶν. — ὅ τε — ὅ τε] = ὁ μὲν — ὁ δέ. — ξυνειδῶς] τ. ἔ. καὶ αὐτὸς σὺν τῷ ῥήτορι εἰδῶς τὰς πράξεις τῶν ἐπαινουμένων. — τάχα] = ἴσως. — ἐνδεεστέρως] ὁμοίως δ'. 39, 2. καὶ ἡ. 87, 4. πρβ. 6'. 44, 2. — πρὸς ἄ] = παραβλλόμενα πρὸς ταῦτα, ἄ. ἱ. 74, 2. — βούλεται τε (ἐνν. δηλοῦσθαι) καὶ ἐπίσταται] ἀναφ. κατὰ χιαστὸν σχῆμα εἰς τὰ: ξυνειδῶς καὶ εὖνους. — ἄπειρος], ὁ μὴ ξυνειδῶς. — καὶ πλεονάζεσθαι] ὁ καὶ ἐπιδοτικὸς = οὐ μόνον οὐχ ἐνδεεστέρως λέγεσθαι, ἀλλὰ καὶ πλεον. — διὰ φθόνον] ἀναφ. εἰς τὸ νομίσειε. — εἴ τι — ἀκούοι], ἂν ἤθελεν ἀκούσῃ τι ὑπερβαίνον τὴν ἐξουτοῦ φύσιν, τὰς δυνάμεις του (ἱ. Sall. Catil. 3, 2). κανονικώτερα θὰ ἦτο ἡ ὀριστική: εἰ ἀκούει, ἀλλ' ἐτέθη εὐκτ. καθ' ἑλξίν πρὸς τὸ νομίσειε. — τῷ δὲ ὑπερβάλλοντι (ἀντικ. ἐνν: ὅσον ἂν — δρᾶσαι) αὐτῶν (τ. ἔ. ὦν ἤκουσε)] = εἰς πᾶν δὲ ὅ,τι ὑπερβαίνει τὰς δυνάμεις των. — ἦδη] = εὐθὺς, παρευθὺς· ὁμοίως 18, 3. — ἐπειδὴ δὲ κ. ἐ.] ἀντιθ. πρὸς τὸ ἐμοὶ δ' ἀρκοῦν ἂν ἐδόκει εἶναι. — ἐδοκιμάσθη] = ἐκ πείρας εὐρέθη, ἀπεδείχθη, ὀρθόν· ἱ. γ'. 38, 5. — ταῦτα] τ. ἔ. τό: ἀγορεύεσθαι λόγον, τὸν ἐπιτάφιον λόγον καὶ τὰ περὶ αὐτόν. — τ. καλῶς ἔχειν] ἐπεξήγησις τοῦ οὕτως. — ὑμῶν] ἔξαρτ. ἐκ τοῦ βουλ. καὶ δόξης. — τῆς ἐκ. βουλ. καὶ δ. τυχεῖν] = νὰ ἀνταποκριθῶ εἰς τὴν ἐκάστου ἐπιθυμίαν καὶ προσδοκίαν. — ὡς ἐπὶ πλεῖστον] ἀντί: ἐπὶ ὡς πλεῖστον] = ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον· ἐκ τῆς τοπικῆς προῆλθεν ἡ βαθμολογικὴ σημ.

§ 36. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. «Καί τοι πολλὰ δύναμαι νὰ εἶπω πρὸς δόξαν τῶν προγόνων, τῶν πατέρων καὶ ἡμῶν τῶν συγχρόνων, προτιμῶ ὁμοίως νὰ χαρακτηρίσω τὸ πνεῦμα τοῦ κοινοῦ καὶ ἰδιωτικοῦ ἡμῶν θείου, δι' οὗ ἔφθοσεν ἡ πόλις ἡμῶν εἰς τὴν παροῦσαν κακὰστανιν».

ἄρξομαι πρῶτον] πλεονασμὸς ἐν γρήσει ὄν μόνον ὅπου ὑπάρχει ἢ νοεῖται βαθμολογία, ὡς ἐνταῦθα: διότι πρῶτον θὰ ὀμιλήσῃ περὶ τῶν προγόνων, δεύτερον περὶ τῶν συγχρόνων καὶ τρίτον περὶ τῶν ἐπιγεννησομένων ὁμοίως 103, 4. β'. 47, 3. 68, 2. γ'. 86, 2. κτλ. — δίκαιον κέ], διότι εἶναι καθῆκον ἡμῶν ἅμα δὲ καὶ πρέπον εἰς τοιαύτην περίστασιν (τ. ἔ. ἐν ἐπιταφίῳ λόγῳ) νὰ εἰδεται εἰς αὐτοὺς ἢ προτίμησις αὕτη τῆς μνήμης. — οἱ αὐτοὶ] «τῶ γένει» Σχ. — διαδοχῇ τῶν ἐπιγεννησομένων] ἐπεξηγεῖ τό: οἱ αὐτοὶ = διὰ τῆς διαδοχῆς τῶν γενεῶν, τῶν μεταγενεστέρων. — ἐλευθέραν δι' ἀρετὴν παρέδωσαν]. Αἱ λέξεις αὗται, αἵτινες ἀναμφιβόλως ὑπαινίττονται τὴν ἀποστροφήν τοῦ ἐκ τῶν Περσῶν κινδύνου, περιορίζουσι τοὺς προγόνους μέχρι τῶν περσικῶν πολέμων· ἀκολούθως οἱ πατέρες ἡμῶν περιλαμβάνουσι τὴν ἀπὸ τῆς Ἀττικῆς ἡγεμονίας φέχρι τῆς ἐν Κορωνεῖα μάχης περίπου γενεάν, τὸν αἰῶνα τοῦ Ἀριστέλους, Κίμωνος, Τολμίδου, τοῦ ἀρχαιοτέρου Θουκυδίδου· διὰ δὲ τῶν λέξεων: νῦν ἔτι ὄντες μάλιστα ἐν τῇ καθεστηκυίᾳ ἡλικίᾳ, ἐνοεῖται ὁ Περικλῆς αὐτὸς καὶ ἡ ἐποχὴ του. — πρὸς οἷς ἐδέξαντο] τ. ἔ. πρὸς τῇ (ἤδη ἐκ τῶν Περσῶν ἐλευθερωθείσῃ) Ἀττικῇ. — ὅσῃν ἔχομεν ἀρχὴν], τὴν νῦν ὑπάρχουσαν ἡμῖν ἐπικράτειαν, ὡς οὕτη ὠρίσθη ἐν ταῖς συνθήκαις τοῦ 445, ἢ 445. — οὐκ ἀπόνως] ἀναφ. εἰς τὸ κτησάμενοι, ὅπερ περιλαμβάνει τὴν σειρὰν τῶν γεγονότων, τὰ ὅποια ὁ Θ. περιέγραψε ἀπὸ τῆς § 96 — 113. — προσκατέλιπον] τ. ἔ. καὶ ταῦτα καὶ ἐκείνα κατέλιπον ἡμῖν ἢ πρὸς ἐπαναλαμβάνει τό: πρὸς οἷς ἐδέξαντο. — καθεστηκυία ἡλικία], ἡ ὄριμος ἀνδρική ἡλικία· κυρίως: ἡ σταθερὰ, ἡ στάσιμος, ἡλικία, καθ' ἣν ἐπέρχεται στάσις τῆς ἀναπτύξεως τῶν σωματικῶν δυνάμεων. Ὁ Περικλῆς ἦτο ἤδη ἐξηκοντούτης περίπου. — μάλιστα] = περίπου, ἢ Ἀσ. γ'. § 148. — τὰ πλείω — ἐπηυξήσαμεν] ταῦτα νοητέα ὄχι περὶ τῆς ἐξωτερικῆς ἐξαπλώσεως τῆς Ἀττικῆς ἡγεμονίας, ἀλλὰ περὶ τῆς ἐσωτερικῆς ἀναπτύξεως καὶ ἐπιρρώσεως· ὥστε διὰ τοῦ: τὰ πλείω αὐτῆς (πρὸ. 69, β.) ἐγγαί τὰ διάφορα πρὸς ταῦτα μέσα, τὴν βίαν κατὰ

των ἀργῶν, τὴν ὑποταγὴν τῶν ἀποστατῶν, τὴν ἐπαύξῃσιν τοῦ φόρου κτλ. — τοῖς πᾶσι], κατὰ πάντα ἴ. β'. 44, 6. περιλαμβάνει δὲ πάντα τὰ ἐν β'. 43 ἀπαριθμηθέντα: τὰ χρήματα, τὴν πειρὴν καὶ ναυτικὴν δύναμιν. — αὐταρκεστάτην] = οὕτως ὥστε αὐτ. εἶναι. — ὦν] τ. ἔ. τῶν πατέρων καὶ ἡμῶν αὐτῶν. — τὰ κατὰ πολέμους ἔργα] διαιροῦνται εἰς ἐπιθετικὰ (οἷς ἕκαστα ἐκτησάμεθα) καὶ εἰς ἀμυντικὰ (ἢ εἴτι — ἡμυνάμεθα). — βάρβαρον ἢ Ἑλληνα πόλεμον ἐπιόντα] ποιητικὴ ἔκφρασις ὁ πόλεμος προσωποεῖται, ὡς 122, 4. Ἀνάλογα τοῦ ἐπιόντα πόλεμον εἶναι: ἐπιόντα ὄλεθρον, ἐπιὸν κακὸν, προσίων κίνδυνος (Λυσ.). Τὸ δὲ Ἑλλην ἀντὶ ἐπιθέτου ἀπαντᾷ παρὰ ποιηταῖς, μάλιστα δὲ τὸ Ἑλλάς, Ἰὰς καὶ παρὰ τοῖς πεζοῖς πρὸς Πλουτ. πολ. παραγγέλ. 32: ἠφάνισται πᾶς μὲν Ἑλλην, πᾶς δὲ βάρβαρος πόλεμος. — πόλεμον — ἡμυνάμεθα (= ἀπεωσάμεθα)] πρὸς Πλουτ. Κάμ. 23: πόλεμον ἀλλόφυλον ἀπώσασθαι. — ἀπὸ οἴας ἐπιτηδ.] = ἀπὸ οἴας ἐπιτηδ. ὀρμώμενοι. — ἐπιτήδευσις], ἡ διαγωγή ἐν γένει τοῦ ἀνθρώπου ἐν τε τῷ ἰδιωτικῷ καὶ τῷ δημοσίῳ βίῳ ἐπιξηγεῖται δὲ διὰ τοῦ: πολιτείας καὶ τρόπων. — ἦλθον] τ. ἔ. οἱ πατέρες ἡμῶν οὕτω τὰ ἄριστα κῶν ἀντιγράφων, ἀντὶ ἦλθομεν· διότι ἡ μεταβολὴ τῶν προσώπων εἶναι συνήθης παρὰ Θ. — αὐτὰ], τὴν παροῦσαν κατάστασιν τῆς πόλεως. — πολιτείας] δὲν σημ. μόνον τὸ πολίτευμα, ἀλλὰ καὶ τὸν δημοσίον βίον ἐν γένει. — τρόπων] δὲν σημ. μόνον τὰ ἦθη, ἀλλὰ καὶ τὸν τρόπον τοῦ πράττειν καὶ σκέπτεσθαι ἐν τῷ ἰδιωτικῷ βίῳ, ἐν ταῖς τέχναις καὶ ἐπιστήμασι. — τρ. ἐξ οἴων] χάριν ἐμφάσεως ἀντὶ: ἐξ οἴων τρόπων, ἴ. Ἀσ. κά. § 243. — ἐγένετο] ὑποκ. αὐτά. — τῶν δε], τῶν προκειμένων. — νομίζων — ἀπρεπῆ] ἐνν. εἶναι. — ἐπὶ τῷ παρόντι], εἰς τὴν παροῦσαν περίστασιν. — οὐκ ἀπρεπῆ] κατὰ λιτότητα = μάλα πρέποντα. — λεχθῆναι] προσδιορισμὸς τοῦ ἀπρεπῆ = κατὰ τὸ λεχθ. ἴ. Ἰσοκρ. 45, 40: πρέποντα ῥηθῆναι. — ἐπακοῦσαι] = μετὰ προσοχῆς (= ἐπι-) ἀκοῦσαι] πρὸς 53, 3.

§ 37. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. « Τὸ πολίτευμα ἡμῶν οὐδὲως κωλύει τὴν προαγωγὴν τῶν ἱκανῶν. Καί τοι δὲ ζῶμεν μετ' ἐλευθερίας, σεβόμεθα ὅμως τοὺς νόμους, καὶ μάλιστα τοὺς ἀγράφοις, τοὺς ἠθικοῦς. »
Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ το Ἰνστιτούτο Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

χρώμεθα πολιτείᾳ], ἔχομεν πολίτευμα. — οὐ ζηλοῦσθ], ἤτις δὲν ζηλεύει τοὺς νόμους τῶν ἄλλων. — παράδειγμα — μιμούμενοι] ὁμαλώτερος θὰ ἦτο ὁ λόγος οὕτω: παραδείγματι — οὕσθ — μιμουμένη. — τινί] = ἑτέροις: ὁμοίως 69, 4. — ἢ μιμούμενοι ἑτέρους] « τῶν Λακεδαιμονίων, καθάπτεται, οἷς ὁ Λυκοῦργος νόμους εἰσάγων, ἐμιμήσατο μάλιστα τοὺς τῶν Κρητῶν » Δούκας. — ὄνομα] αἰτ. τοῦ κατὰ τι: ὁμοίως 122, 4. — διὰ τὸ μὴ ἐς ὀλίγους, ἀλλ' ἐς πλείονας οἰκεῖν], διότι εἶναι συντεταγμένον (τὸ πολίτευμα) ὄχι πρὸς τὸ συμφέρον τῶν ὀλίγων, ἀλλὰ πρὸς τὸ σ. τῶν πλειόνων: ὁμοίως ἐ. 84: τὰ ἐν Σικυῶνι ἐς ὀλίγους (= πρὸς τὸ συμφέρον ὀλίγων) κατέστησαν. ἢ. 38, 3: τῆς ἄλλης πόλεως ἐς ὀλίγον κατεχομένης. ἢ. 53, 3: ἐς ὀλίγους τὰς ἀρχὰς ποιήσωμεν. τὸ οἰκεῖν λαμβάνεται κατὰ σπανίαν χρῆσιν ἀμεταβάτως = διοικεῖσθαι, πρβ. Ξεν. Κύρ. Π. 8, 1, 2: ἢ πόλις εὔ, σωφρόνως, οἰκεῖ. — ὄνομα — δημοκρατία κέκληται] « ἐπειδὴ φαῦλον δοκεῖ ἡ δημοκρατία, καὶ ὄρα τοὺς Λάκωνας σεμνυνομένους ἐπὶ τῇ ἀριστοκρατίᾳ, ἐπάγει λέγων ὅτι τῷ μὲν ὀνόματι δημοκρατία, τῷ δὲ ἔργῳ ἀριστοκρατία ἐστὶν ἡμῶν ἡ πολιτεία » Σχ. — κέκληται] ὑποκ: ἡ πολιτεία. — μέτεστι — τὸ ἴσον], ὅσον μὲν ἀφορᾷ τοὺς νόμους πάντες μετέχουσι τοῦ ἴσου, εἶναι ἴσοι ἐνώπιον τοῦ νόμου, ἐν ταῖς ἰδιωτικαῖς διαφοραῖς. — κατὰ δὲ τὴν ἀξίωσιν] συντ. μετὰ τοῦ: ἐς τὰ κοινὰ = ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὴν ἐκτίμησιν, τὴν κατάλληλον ἐκλογὴν προσώπων εἰς διοίκησιν τῶν κοινῶν πραγμάτων. — ὡς ἕκ. ἐν τῷ εὐδοκιμεί], καθὼς ἕκαστος ἐν τινὶ κλάδῳ διακρίνεται. — οὐκ ἀπὸ μέρους τὸ πλεῖον ἢ ἀπ' ἀρετῆς] = ἀπ' ἀρ. μᾶλλον ἢ ἀπὸ μέρους. — ἀπὸ μέρους], ἐπειδὴ εἶναι ἐκ προνομιοῦχου τάξεως, ὡς ἦσαν ἐν Σπάρτῃ οἱ καλούμενοι ὅμοιοι, καταγόμενοι ἀπὸ τῶν Ἡρακλειδῶν καὶ τῶν Δωριέων (ἢ. Ξεν. περὶ πολ. Λακεδ. 13.). περὶ τῆς ἀπὸ ἴ. Ἄσ. κά. § 20. — κατὰ πένταν] = πέντης ὢν. — ἀξιώματος ἀφανεία], διὰ τὴν ἀσημύτητα τῆς τάξεως, τοῦ κοινωνικοῦ βαθμοῦ. — ἐλευθέρως], μετ' ἐλευθερίας, χωρὶς νὰ ἐμποδιζώμεθα εἰς τὰς ἐνεργείας μας. — τὰ πρὸς τὸ κοινόν] ἂν καὶ εἶναι ἀντικ. τοῦ πολιτεύομεν, λαμβάνεται ὁμῶς ἀπολύτως = ὅσον ἀφορᾷ τὰ κοινὰ πράγματα, ἢ. 32, 4. — πολιτεύομεν], ζῶμεν, διάγομεν. — καὶ ἐς τὴν — ὑποψίαν]

ἀπὸ κοινοῦ τὸ πολιτεύομεν. — ἐπιτηδεύματα], ἐνασχολή-
σεις. — ἐς τὴν — ὑποψίαν], ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὑπ. «τὴν πρὸς
τοὺς πέλας ἐν τοῖς ἰδίαις περιέργειαν, ὅτι καὶ ὅπως ταῦτα πράτ-
τουσι, λέγει» Δούκας· ὑπαινίττεται πάλιν τοὺς Λακεδ., οὔτινες,
ἂν τις πράττων κατὰ βούλησιν ἀφίστατο ὀλίγον τῶν κοινῶν ἐθί-
μων, ὑπόπτως ἐζήτουν λόγον παρ' αὐτοῦ διατί οὕτως ἔπραττε, τί
ἐσκόπει, καὶ πῶς ἔπρεπε νὰ πράξῃ. — οὐ δι' ὀργῆς — ἔχοντες]
= οὐκ ὀργιζόμενοι κατὰ τοῦ πέλας. — εἰ καθ' ἡδονὴν
τι δρᾷ], ἐὰν πράττῃ τι κατὰ τὴν ὄρεξιν του. — οὐ δὲ — προσ-
τιθέμενοι], οὐδὲ προσθέτομεν εἰς ἡμᾶς αὐτοὺς ἀζημίους μὲν,
ὄχληράς δὲ κατὰ τὴν ὄψιν δυσαρσκειας, τ. ἔ. δὲν σκυθρωπάζομεν
οὐδὲ δυσαρσετούμεθα διότι ὁ ἄλλος ζῆ κατ' ἀρέσκειαν, ἀνετώτερον
ἢ ἀθλιώτερον ἡμῶν. "Ἄλλοι ἐξηγοῦσι: οὐδ' ἐπιβάλλομεν εἰς ἡμᾶς
αὐτοὺς βασάνους, ποινὰς, βλάβην μὲν μὴ προξενούσας, λυπηρὰς
ὅμως κατὰ τὴν ὄψιν, νὰ τὰς βλέπη τις· δι' οὗ ὑπαινίττονται τὰς
συνήθεις ἐκείνας διαμαστιγώσεις τῶν παίδων τῶν Λακεδ., αἵτινες
δὲν ἦσαν μὲν ποινὰι, ἀλλ' ἐπιβάλλοντο εἰς αὐτοὺς διὰ νὰ συνει-
θίζωσι εἰς τὴν σκληραγωγίαν· ἢ ἄ. ἐξήγησις φαίνεται φυσικωτέρα.
Περὶ τοῦ προστιθέμενοι (= ἡμῖν αὐτοῖς προστιθέντες)
καὶ τῆς συντάξεως αὐτοῦ πρὸς. Ἡροδ. 6, 24: ἀπεκείραντο τὰς
κεφαλὰς καὶ πένθος μέγα προσεθήκαντο. Σοφ. Οἰδ. Τ.,
1460: μή μοι — προσθῆ μέριμναν. — ἀνεπαχθῶς], ἀνενο-
χλήτως, ἐλευθέρως. — τὰ ἴδια προσομιλοῦντες] = ἐν τῷ ἰδιω-
τικῷ βίῳ πρὸς ἀλλήλους κοινωνοῦντες. — τὰ δὲ χμόσια] ἀντὶ τοῦ:
ἐν τοῖς δημοσίοις. — διὰ δέος] πρὸς. Σοφ. Αἴ. 1073: οὐ γὰρ
ποτ' οὐτ' ἂν ἐν πόλει νόμοι καλῶς | φέροιεντ' ἂν, ἔνθα μὴ
καθεστήκη δέος, οὐτ' ἂν κτέ. — δέος] = φόβος μετ' αἰδοῦς,
εὐλάβεια, σέβας. — ἀκροάσει], δι' ὑπακοῆν, ὑπακούοντες. — αὐ-
τῶν] γεν. τοῦ ὅλου ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ πρὸ τοῦ ὅσοι ἐννοου-
μένον τούτων = τούτων ἐξ αὐτῶν, ὅσοι. — κεῖνται] =
τέθεινται, εἶναι νομοθετημένοι. — ἄγραφοι], οἱ ἡθικοὶ νόμοι,
οἱ ἐν τῇ συνειδήσει τῶν ἀνθρώπων ὑπάρχοντες, ὡς π. γ: τὸ
ὑπανίστασθαι τοῖς πρεσβυτέροις, ἴ. Ξεν. Ἀπομν. 4, 4, 19
— φέρουσι] ἐνν: τοῖς παραβαίνουσιν αὐτούς.

§ 38. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. «Καὶ διὰ τῶν ἑορτῶν καὶ διὰ τῆς εὐπρεποῦς
παρασκευῆς τῶν οἰκιῶν παρεσκευάσαμεν ἡμῖν αὐτοῖς πλείστας εὐ-

γενεῖς ἀναπαύσεις καὶ ἀπολαύσεις· ἡ δὲ ἐλευθέρη μετὰ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ἐπιμιξίᾳ ἐπεισάγει εἰς ἡμᾶς πάντα τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς. »
 καὶ μὴν καὶ] ἐπιδοτικῶς, τ. ἔ. οὐ μόνον ἐν τῷ ἄλλῳ βίῳ, ἐπικρατεῖ τὸ ἐλευθέριον ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς ἀναπαύλαις. — ἀναπαύλας] ἀναπαύσεις, μέσα ἀναπαύσεως. — τῆ γνώμη], διὰ τὴν διάνοιαν, χάριν τῆς διανοίας, ἥτις θεωρεῖται ὡς ἡ πηγὴ καὶ αἰτία πάσης ἀξίας τοῦ ἀνθρώπου ἐνεργείας. — γέ] = ὡς γνωστόν. — θυσίαι], ἐορταί, ἐν αἷς ἐγένοντο θυσίαι. — διετήσιοι], δι' ὅλου τοῦ ἔτους κατὰ συνέχειαν, ἴ. Πολυδ. Ὀνομαστ. 4, 57: « ἐορτῆ ἐτήσιος ἢ κατ' ἔτος ἀγομένη, διετήσιος δὲ ἡ διὰ παντός τοῦ ἔτους. » — νομιζοντες] σχεδὸν = χρώμενοι, τελουῦντες· λέξις θρησκευτικὴ περὶ σταθερῶν ἐθίμων, πρβ. 77, 6. — ἰδίαις κατασκευαῖς] ἐξαρτ. κατ' ἐλευθερωτέραν σύντ. ἐκ τοῦ νομιζοντες. — κατασκευῆ] ἐννοεῖ τὴν κατασκευὴν τῶν οἰκιῶν καὶ τὸν ἐσωτερικὸν καλλωπισμὸν αὐτῶν. ἴ. β'. 16. — καθ' ἡμέραν] προτάσσεται τοῦ: ἡ τέρψις (ὡς 133: ἐκ τοῦ ἱεροῦ τῆς ἀναστάσεως), εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήκει, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀναρ. πως καὶ εἰς τὸ ἐκπλήσσει] = ἐκκρούσει, ἐκτινάσσει, ἐξωθεῖται, ἴ. β'. 87, 4. Δισχ. Προμ. 134. Εὐρ. Ἰρ. T. 240. — τὸ λυπηρόν], τὴν σκυθρωπότητα, τὸ μελαγχολικόν. — ἐπεισέρχεται] χάριν εὐφωνίως ἀντὶ τοῦ: ἐπεισέρχεται = ἐπεισάγεται· ὁμοίως γ'. 53, 4: ἐπεισενεγκάμενοι. — μηδὲν οἰκειότερα τῆ ἀπολ. — ἢ καί]. Τὸ ἐπίθ. οἰκειός, ὅπερ ἤρμοζεν εἰς τὸ ἀγαθόν, συνέδεσε πρὸς τὸ: ἡ ἀπόλαυσις, ἵνα δείξῃ τὸ διαρκὲς αὐτῆς = μηδὲν οἰκειότερον — ἢ καὶ, ἐπίσης — ὡς καί. — τὰ αὐτοῦ (τ. ἔ. τὰ ἐν τῇ Ἀττικῇ) ἀγ. γινόμενα] ἡ αὐτὴ θέσις καὶ 14, 3. — καὶ] ἐτέθη διὰ τὸ ὁμοιωματικὸν τοῦ λόγου: ὡσπερ τὰ αὐτοῦ γινόμενα, οὕτω καὶ τὰ τῶν ἄλλ. ἀνθρ. καρπούμεθα.

§ 39. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. « Καί τοι δὲν προπαρασκευαζόμεθα εἰς πόλεμον δι' ἐπιπόνων ἀσκήσεων καὶ σκληραγωγιῶν, ἀλλὰ διαιτώμεθα ἀνετώτερον, ἔχομεν ὁμως τὸ πλεονέκτημα, ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα τοῦ κινδύνου, νὰ μὴ δεικνυόμεθα ἀτολμότεροι τῶν ἐναντίων. »

διαφέρομεν] τρίπτωτον: μετὰ δύο δοτικῶν, ὧν ἡ ἀ. (μελέταις) σημ. τὴν γενικωτέραν διαφορὰν, ἡ δὲ β'. (τοῖσδε) τὴν μερικωτέραν· καὶ μετὰ γεν. τοῦ προσώπου (τῶν ἐναντίων). — τοῖσδε], κατὰ τὰ ἐξῆς. — τήν τε πόλιν] τὸ ἀντίστοιχον εἶναι:

καὶ ἐν ταῖς παιδείαις· διότι τὸ: οὐκ ἔστιν ὅτε κέ.
 εἶναι ἐπεξήγησις τοῦ: κοινὴν τὴν πόλιν παρέχομεν. —
 ξενηλασiais ἀπ.], «ὡς οἱ Λακεδαιμόνιοι» Σχ. ἱ. 444, 2. καὶ
 Πλουτ. Λυκ. 27: ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀθροίζομένους ἐπ' οὐδενὶ
 χρησίμῳ καὶ παρεισρέοντα εἰς τὴν πόλιν ἀπήλαυνεν,
 οὐχ, ὡς Θουκυδίδης φησὶ, δεδιὼς μὴ τῆς πολιτείας
 μιμηταὶ γένωνται, καὶ πρὸς ἀρετὴν τι χρήσιμον ἐκμά-
 θωσιν, ἀλλὰ μάλλον, ὅπως μὴ διδάσκαλοι κακοῦ τινος
 ὑπάρξωσιν. — δ] ἐξαρτ. ἐκ τοῦ ἰδῶν, πρβ. ε. 9, 3. — μὴ κρυ-
 φθῆν] = εἰ μὴ κρυφθῆιη. — οὐ τὸ πλεον — ἦ], ὅχι τόσον,
 ὅσον, ἱ. 36, 4. — παρασκευαί] ὁ πληθ. σημι: τὰ πρὸς ἄμυναν
 μέσα, πρβ. β'. 38. — ἀπάται], ὁλοί: «καὶ ταῦτα πρὸς Λακεδ.
 αἰνίττεται» Σχ. — τὸ ἀφ' ἡμῶν αὐτῶν εὐψυχον (ἱ. 121, 3.],
 ἡ ἐκ τοῦ στήθους ἡμῶν αὐτῶν ἐκπηγάζουσα εὐτολμία. — ἐς τὰ
 ἔργα], κατὰ τὴν μάχην, ἐν τῷ πολέμῳ. — ἐν ταῖς παιδείαις]
 ὁ μὲν ἐν. παιδεία = ἀγωγή, ἀνατροφή· ὁ δὲ πληθ. παιδεῖαι
 = τὰ πρὸς παιδείουσιν μέσα, ἡ παιδαγωγικὴ μέθοδος. — οἱ μὲν], οἱ
 Λακεδ. — ἐπιπόνῳ ἀσκήσει], διὰ τῆς γνωστῆς τῶν Σπαρτιατῶν
 σκληραγωγίας. — εὐθύς νέοι ὄντες], εὐθύς ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας. — τὸ
 ἀνδρεῖον μετέρχονται], ἔχουσιν ἔργον τὸ ἐπιδιώκειν τὴν ἀνδρείαν.
 κατ' ἀντίθ. πρὸς τὸ: ἀνειμένως διαιτ. — χωροῦμεν. —
 ἰσοπαλεῖς κίνδυνον], ὡς ἰσοπαλῆς ἀγῶν, εἶναι οἱ κίνδυ-
 νοι, ἐν οἷς οἱ ἀντίπαλοι εἶναι ἴσοι, ἰσοδύναμοι, οἱ ἀνάλογοι κίνδ.
 σπανία παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς λέξις. — καθ' ἑκάστους] ἀνα-
 πληροῖ πάσας τὰς πτώσεις, καὶ συνήθως = χωριστὰ, κατὰ μέρος·
 ἐνταῦθα ὁμοῦς ἀσυνήθως ἀναφ. εἰς τὸ ὅλον ὑποκείμενον (Λα-
 κεδαιμόνιοι), καὶ ὅχι εἰς τὰ μέρη του χωριστὰ· ὥστε καθ'
 ἑκάστους = μόνοι, καθ' ἑαυτοὺς, ἄνευ τῶν συμμάχων.
 — αὐτοί] ἡμεῖς μόνοι, ἄνευ συμμάχων. — τὴν τῶν πέλας
 ἐπελθόντες], ὡσάκισ ἐπέλθωμεν κατὰ τῆς χώρας τῶν ἄλλων.
 — οὐ χαλεπῶς] ἀναφ. εἰς τὸ κρατοῦμεν, τὸ ὅποιον ὁμοῦ
 μετὰ τῆς μετ. μαχόμενοι (= μάχη) συντ. μετ' αἰτιατ:
 τοὺς ἀμυνομένους = οὐ χαλεπῶς μάχη κρατοῦμεν
 τοὺς ἀμυνομένους, ὡς 408, β: Σικυωνίους μάχη ἐκρά-
 τησαν, καὶ κατωτ. — περὶ τῶν οἰκείων] = ὑπὲρ τῶν οἰκ. —
 τὰ πλείω] = ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἱ. 69, β. — ἡμῶν αὐτῶν] γεν.

δαιρειτική εἰς τὸ ἐπίπεμψιν = ἐπεὶ τοῦ τε ναυτικοῦ ἅμα ἐπιμελούμεθα καὶ ἐν τῇ γῆ ἐπὶ πολλὰ (χωρῖα ἄνδρας ἐξ) ἡμῶν αὐτῶν (οὐκ ἐκ τῶν ξυμμ.) ἐπιπέμπομεν. — ἀπεῶσθαι] μεσον, ὕ. Ασ. γ'. § 21, β'. — ἡσσησθαι] παθητικόν. — καί τοι] ἀναφ. εἰς τὸ περιγίγνεται = καὶ ὅμως ἔχομεν τὸ πλεονέκτημα· ἢ δὲ ἐναντίωσις γίνεται πρὸς τό: εἰ — ἐθέλομεν. — ῥαθυμίᾳ] = ἀνειμένως δαισιτώμενοι (ὕ. ἀνωτ.). — πόνων μελέτῃ] = ἐπιπόνῳ ἀσκήσει. — μὴ μετὰ νόμων τὸ πλεῖον ἢ τρόπων ἀνδρίας] = μὴ μετ' ἀνδρίας νόμων τὸ πλεῖον ἢ τρόπων, ὅχι τόσον μετ' ἀνδρίας προερχομένης ἐκ τῆς βίας των νόμων, ἐξ ἀνάγκης, ὅσον μετ' ἀνδρίας προερχ. ἐκ τοῦ χαρικτήρος, ἐκ τῆς ἐμφύτου εὐψυχίας ἡμῶν. — μετὰ νόμων] διότι ὑπῆρχον ἐν Σπάρτῃ ὀρισμένοι θεσμοί, δι' ὧν ὀρίζετο ἡ ἀγωγή ἢ πρὸς ἀνδρίαν φέρουσα. — περιγίγνεται ἡμῖν] ὁμοίως β'. 87, β. — τοῖς μέλλ. ἀλγεινοῖς μὴ προκάμνειν], νὰ μὴ κουραζώμεθα προηγουμένως (πρὶν ἔλθωμεν εἰς τὰ δεινὰ) μετὰ τὴν προπαρασκευὴν καὶ μελέτην των ἐπικειμένων δεινῶν· εἰρωνεύεται τοὺς Σπαρτιάτας, οἵτινες κουράζουσι τὸν ἑαυτὸν τους μετὰ τὰς μελέτας των ἐπικειμένων ἀγῶνων· πρὸς τὴν ὁμοίαν ἔννοιαν καὶ ἔκφρασιν ἐν β'. 53, 2. — ἐς αὐτὰ], «τὰ ἀλγεινὰ» Σχ. — τῶν ἀεὶ μοχθοῦντων], ὡς οἱ Σπαρτιάται.

§ 40. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. «Πρὸ πάντων προσπαθοῦμεν νὰ μορφώσωμεν τὴν διάνοιαν ἡμῶν διὰ τῶν τεχνῶν καὶ τῶν ἐπιστημῶν, καὶ νομίζομεν ὅτι οἱ γινώσκοντες καὶ τὰ καλὰ τῆς εἰρήνης καὶ τὰ κακὰ τοῦ πολέμου διὰ τοῦτο δὲν ἀποτρέπονται ἐξ αὐτῶν. Ἀποκτῶμεν δὲ τοὺς φίλους ὅχι εὐεργετούμενοι ἀλλ' εὐεργετοῦντες αὐτούς».

φιλοκαλοῦμεν] = ἐσμὲν φιλόκαλοι. — μετ' εὐτελείας], μετὰ λιτότητος, μετὰ μικρᾶς δαπάνης. — φιλοσοφοῦμεν], ἀσχολούμεθα εἰς τὰ γράμματα. — ἀνευμαλακίας], χωρὶς νὰ ἐκθληθῶμεθα. Ταῦτα λέγει ὁ Περικλῆς διότι οἱ Λακεδ. κατηγοροῦσι τοὺς Ἀθηναίους ἐπὶ πολυτελείᾳ, «ἐπὶ τρυφῇ βίου, καὶ σχολῇ πολλῇ» (Σχ.), ἅμα δὲ δικαιολογεῖται περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν ἐθεράπευε καὶ προῆγε τὰς τέχνας καὶ τὰς διαφόρους τάσεις πνευματικῆς ἀναπτύξεως ἐν Ἀθήναις· διὰ δὲ τῶν ἀμέσων ἐπομένων ὁ Θ. ὑπαινίσσεται τοὺς ἠθικοὺς κινδύνους, οἵτινες μετὰ ταῦτα ἐπῆλθον, ὅτε πλέον ἀπέθανεν ὁ Περικλῆς καὶ οἱ Ἀθ. δὲν ἐτήρουν τὰ ἐγκαθῶκα

πύεμενα ὄρια. — πλούτῳ — χρώμεθα] ἢ σύντ: χρώμεθα πλούτῳ (ἐν) καιρῷ μᾶλλον ἔργου, ἢ κόμπῳ λόγου, μεταχειριζόμεθα τὸν πλούτον μας ἐν καιρῷ ἀνάγκης μᾶλλον, ἢ πρὸς ἐπίδειξιν. πρβ. β'. 41, 2. — καὶ τὸ πένεσθαι — αἴσχιον] τοῦτο λέγεται κατ' ἀναφορὰν καὶ σύγκρισιν πρὸς τοὺς νομίζοντας ὅτι τὸ νὰ ὁμολογῇ τις τὴν πενίαν εἶναι αἰσχρὸν = τὸ νὰ ὁμολογῇ τις τὴν πενίαν δὲν εἶναι αἰσχρὸν, ὡς νομίζουσι τινες, αἰσχρότερον εἶναι τὸ νὰ μὴ ἀποφεύγῃ τις αὐτὴν διὰ τῆς ἐργασίας. Οὕτως ἐξηγητέον τὸ συγκριτικὸν καὶ ἐν γ'. 63, 3. ἡ. 27, 3. Πλ. Ἀπολ. 39, Α. — τοῖς αὐτοῖς], τοῖς ἐν τοῖς πράγμασι, τοῖς πολιτευομένοις, ὡς ἦσαν οἱ ῥήτορες καὶ οἱ δημαγωγοί. — ἐτέροις] ἐνν. τοὺς ἔχοντας διάφορα ἐπιτηδεύματα, ὡς τοὺς γεωργοὺς, τοὺς τεχνίτας κτλ. — πρὸς ἔργα τετραμμένοι], ἐνασχολούμενοι εἰς τὰ ἐπιτηδεύματά των. Ἐν δὲ τῇ Σπάρτῃ εἰς μὲν τοὺς Σπαρτιάτας δὲν ἐπετρέπετο νὰ ἐπιμελῶνται τῆς δημιουργίας, ἐμπορίας καὶ γεωργίας, οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι οἱ ταῦτα ἀσχοῦντες φαίνεται ὅτι δὲν ἦσαν ἔμπειροὶ τῶν πολιτικῶν. — ἀπράγμων], ὁ ἥσυχος πολίτης· παρὰ τοῖς Ἄθ. συνήθως ἐστήμαινε καὶ τὸν νωθρὸν καὶ ἀδιάφορον, ἡ. β'. 64, 4. Ἐνταῦθα δὲ τίθεται συχρόνως καὶ ἡ κατ' ἀλλήλους πρὸς τοῦτο ἔκφρασις: ἀχρεῖος = ἄχρηστος, εἰς οὐδὲν χρησιμεύων. — αὐτοῖ], ἡμεῖς αὐτοί, συμπαντες οἱ πολῖται, ὄχι ὡς παρὰ τοῖς Λακεδαιμ. μόνον οἱ προνομιῶχοι. — ἦτοι-γε, — ἦ] τὸ ἀ. μέλος ἐξαιρέται ὡς τὸ κυριώτερον ἔργον τοῦ δήμου τῶν Ἄθ. = ἡ κρίνομεν τοὐλάχιστον τὰ πράγματα, ἡ προσπαθοῦμεν νὰ λάβωμεν ὀρθὴν γνώσιν αὐτῶν· πρβ. Πλ. Ἀπολ. 28, D: ἦτοι θεοὺς γε ἡγούμεθα ἢ θεῶν παῖδας, καὶ Ἄσ. Β'. γ'. § 5. — οὐ τοὺς λόγους κέ.] ἀποκρούει τὴν κατηγορίαν ὅτι οἱ μὲν Ἀθηναῖοι ἦσαν φιλόλογοι, οἱ δὲ Λακεδ. βραχυλόγοι. — ἀλλὰ — ἔργῳ ἐλθεῖν] ἢ σύντ: ἀλλὰ μᾶλλον (βλάβην ἡγούμενοι) μὴ πρότερον λόγῳ προδιδαχθῆναι (ἀδεῖ) ἢ ἔργῳ ἐλθεῖν ἐπὶ ἀδεῖ, ἀλλὰ μᾶλλον ἐπιζήμιον νομίζοντες νὸ νὰ μὴ προδιδαχθῶμεν διὰ λόγου πρότερον ὅσαπρὲς νὰ κάμωμεν πρὶν ἢ ἔλθωμεν ἐμπράκτως εἰς αὐτά. — διαφερόντως τόδε ἔχομεν] = διαφέρομεν τῷ δε. — ὅ] ἐπιτείνει τὸ διαφερόντως. — ὥστε τολμᾶν κέ.] ἐπεξηγεῖ τὸ τόδε ἀντὶ τοῦ: ὅτι τολμῶμεν κέ. ἡ. 76, 3. 129, 2. — οἱ αὐτοῖ] ἐνν: ἡμεῖς, τὸ ὁποῖον περιέχεται ἐν τῷ τολμᾶν. — μάλι-

στα] κοινόν καὶ τῷ τολμᾶν καὶ τῷ ἐκλογίζεσθαι = σχεδόν,
 περίπου, ὡς ἐν τοῖς ἀριθμητικοῖς. — περὶ ὧν ἐπιχειρήσαμεν]
 = περὶ ἐκείνων, οἷς ἐπιχειρήτομεν. — ἐκλογίζεσθαι]
 = ἀκριβῶς λογίζεσθαι. — ὁ] ἀντὶ τοῦ: ἐν ᾧ, τούναντίον δέ' πρὸ.
 τοῦ Πλ. ἐν Μενεξ. 38, 6: τὸ δὲ = τούναντίον. Οὕτω συνήθως
 ἐρμηνεύουσι τὸ ὅ κατ' ἐμὴν γνώμην τὸ ὃ ἀναφ. μὲν πως εἰς τὴν
 προηγουμένην πρότασιν, σαφέστερον ὅμως ἐπεξηγεῖται καὶ ἀναλύε-
 ται διὰ τῶν: ἀμαθία μὲν — λογισμὸς δέ' ὥστε τὸ ὃ περιέχει
 ἐν ἐκείνῳ καὶ τὴν ἀμαθίαν καὶ τὸν λογισμὸν, καὶ χρησιμεύει
 σχεδόν ὡς σύνδεσμος τῶν προηγουμένων μὲ τὰ ἐπόμενα' ἀκριβέ-
 στερον λοιπὸν καὶ σαφέστερον θὰ εἶχεν ὁ λόγος οὕτω: τοῖς δὲ ἄλ-
 λοις ἀμαθία μὲν θράσος, λογισμὸς δὲ ὄχρον φέρει. Αἰ-
 νίσκεται δὲ τοὺς Λακεδ., οἵτινες τυφλοῖς ὄμμασιν ὑπῆκουσιν εἰς τὸν
 ἄγοντα αὐτοὺς ἀξιωματικὸν, χωρὶς νὰ γινώσκωσι ποῦ ἐπαρεύοντο,
 τίς ἦν ὁ κίνδυνος ἢ ὁ πόλεμος. — θράσος], τόλμη ἄλογος: θάρβρος
 δέ: τόλμη ἔλλογος. — κράτιστοι τὴν ψυχὴν] = εὐψυχότα-
 τοι: ἀλλαχοῦ παρὰ Θ. ψυχὴ = βίος, ζωὴ. — ἂν — κριθεῖεν]
 ἐνν: εἰ ἀγῶν προτεθείη. — τά τε] ἔπρεπε νὰ ἀκολουθήσῃ:
 καὶ τὰ' πρὸ. 7, 2. — δεινὰ] δηλ: τοῦ πολέμου. — ἡ δέ α] δηλ:
 τῆς εἰρήνης. — τὰ ἐς ἀρετὴν], ὅσον ἀφορᾷ τὴν εὐεργεσίαν, πρὸ. δ'.
 49, 3. — ἦν ἀντιώμεθα] = διαφέρομεν, ἐναντία πράττομεν. —
 εὔ] ἀπὸ κοινοῦ εἰς τὸ πάσχοντες καὶ εἰς τὸ δρῶντες. — τοὺς
 φίλους] τ. ἔ. τοὺς ἡμετέρους φ., τοὺς φίλους, οὓς ἔχομεν νὰ
 ἐπιδειξώμεν: πρὸ. Σοφ. Ἀντιγ. 490: ταύτης ἐπι | πλέοντες
 ὀρθῆς τοὺς φίλους ποιούμεθα, Ἰ. Ἀσ. ἐ. § 25. — βεβαι-
 ὄτερος] σταθερώτερος, πιστότερος. — ὥστε] δὲν ἐκφράζει σκοπὸν,
 ἀλλὰ τὴν συνέπειαν τῆς πρώτης εὐεργεσίας. — σώζειν] ἢ σύντ:
 ὥστε σώζειν (τὴν χάριν) ὀφειλομένην δι' εὐνοίας
 (πρὸς ταῦτον) ᾧ δέδωκε = συνεπεία τῆς ὀποίας, ἔνεκα τῆς ὀποίας,
 διασώζει τὴν ὑποχρέωσιν ὀφειλομένην, ἔχει εὐγνωμοσύνην ἐκ μέρους
 τοῦ εὐεργετηθέντος διὰ διαρκοῦς εὐνοίας πρὸς αὐτόν. πρὸ. Ἀρισ. ἠθ.
 8, 7: σὶ εὐεργέται τοὺς εὐεργετηθέντας δοκοῦσι μᾶλλον
 φιλεῖν ἢ οἱ εὔ παθόντες τοὺς δράσαντας, ὅτι οἱ μὲν ὀφεί-
 λουσι, ταῖς δὲ ὀφείλεται. — ἀμβλύτερος], ψυχρότερος. πρὸ.
 γ'. 38, 4: ὁ παθὼν τῷ δράσαντι ἀμβλυτέρῳ τῇ ὀργῇ
 ἐπεξέρχεται. — εἰδὼς οὐκ — ἀποδώσων], ἐπειδὴ ἡξέυρει

ὅτι ὁ ἀποδώσει τὴν εὐεργεσίαν ὄχι πρὸς χάριν, διὰ τὴν τῶν χρεω-
 στήται χάρις, ἀλλὰ πρὸς ἀπάσιον χρέους. Ἰ. Ἀπ. ἰά. § 40. — ἐς
 χάριν] ἐν. κατὰ ζευγμα ἐκ τοῦ ἀποδώσω: δώσω. — οὐ
 μᾶλλον — ἦ], ὄχι τόσον — ὅσον. — τοῦ συμφέροντος λογι-
 σμῶ], διὰ τὴν σκέψιν τοῦ συμφ., συλλογιζόμενοι τὸ συμφέρον. —
 τῆς ἐλευθερίας τῶ πιστῶ (Ἰ. 68, 4.); διὰ τὴν ἐμπιστοσύνην, διὰ
 τὸ ἄδολον, τὸ εἰλικρινές, αἰσθημα, τὸ ὁποῖον ἐμπνέει ἡ ἐλευθερία. —
 ἀδεῶς], ἄνευ φόβου, χωρὶς νὰ φοβώμεθα ἀγνωμοσύνην, ἢ ζημίαν.
 Τούτου δυσκόλως δύναται τις νὰ εὔρη ἱστορικά παραδείγματα, βε-
 βαίως ὅμως ἐνταῦθα ὁ Περικλῆς ἐκφράζει τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ μᾶλλον,
 ἢ τὴν ἀλήθειαν αὐτήν.

§ 41. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. « Ἡ πόλις ἡμῶν καὶ ἐν τοῖς καθόλου καὶ ἐν
 τοῖς καθ' ἕκαστα εἶναι σχολεῖον τῆς Ἑλλάδος τὴν δὲ δύναμιν αὐ-
 τῆς ἀκόμη καὶ οἱ ἐναντιοὶ ἡμῶν ἀναγνωρίζουσι ὑπὲρ τοῦ μεγα-
 λείου αὐτῆς ἔπεσον καὶ οὗτοι οἱ ἄνδρες. »

ξυνηλῶν] Ἰ. 70, 9. — παιδευσίς] τὸ ἀφηρημένον ἀντὶ τοῦ
 συγκεκριμένου: παιδευτήριον, σχολεῖον, πρυτάνειον τῆς σο-
 φίας Πλ. Πρωτ. 337, D. μετεχειρίσθη δὲ τὸν τύπον τοῦτον
 εἰς-σίς διὰ τὴν δείξῃ ὅτι ἡ παιδείσις ἐξακολουθεῖ σταθερῶς
 νὰ ἐνεργῇ. — ἄν] ἀνίκει εἰς τὸ παρέχεσθαι: ἐπαναλαμβάνεται
 δὲ ὡς ἂν ἐννοεῖται καὶ τὸ παρέχεσθαι. — καὶ καθ' ἕκαστον —
 — παρέχεσθαι], καὶ νομίζω ὅτι ἕκαστος ἀνὴρ ἐξ ἡμῶν ὁ ἴδιος
 δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς πλεῖστα εἶδη βίου καὶ ἐργασίας μετὰ
 κομψότητος μάλιστα καὶ ἐπιδεξιότητος (ἐκτελῶν αὐτά). — τὸ σῶμα],
 τὸ πρόσωπόν του, τὸ ἄτομόν του. — παρ' ἡμῶν] ἀντὶ: ἐξ ἡμῶν
 ὁμοίως ἐ. 115, 2: εἴ τις βούλεται παρὰ σφῶν. — λόγων
 κόμπος], κομπορρημοσύνη (πρὸ. β'. 40, 4.), κατ' ἀντίθ. πρὸς τὸ:
 ἔργων ἀλήθεια], ἡ πραγματικὴ ἀλήθεια, ἡ ἀλήθ. αὐτή. — ἐν
 τῶ παρόντι], εἰς τὴν παρούσαν περίστασιν. — ἀπὸ τῶνδε τῶν
 τρόπων] = ὀρμώμενοι ἀπὸ (= ἀπὸ, Ἰ. β'. 36, 4.) τούτων τῶν
 τρόπων, « ὧν προεῖπε » (Σχ.) ἐν β'. 37, 2. — κρείστων ἀκοῆς],
 ἀνωτέρα τῆς φήμης, παντός, ὅτι περὶ αὐτῆς ἤκουσέ τις πρὸ. β'.
 50, 4. 64, 9. — κρείστων ἐς πεῖραν ἔρχεται] βραχυλογικῶς,
 ἀντὶ: εἰς πεῖραν ἐρχομένη, δοκιμαζομένη, ἀποδείκνυ-
 ται κρείστων. — ἀγαν. ἔχει] = παρέχει ἀγανάκτησιν,
 δίδει ἀφορμὴν νὰ ἀγανακτήσῃ, πρὸ. β'. 61, 2. Ὁ Περικλῆς μετα-

χειρίζεται τὴν μαρτυρίαν αὐτῶν τῶν ἐναντίων ὡς πειστικωτέραν. — ὑφ' οἷων] = ὅτι ὑπὸ τοιούτων, τ. ἔ: ὅτι ὑπ' ἀναξίων. — τῷ πολεμίῳ, τῷ ὑπηκόῳ] ὁ ἐν. περιληπτικῶς (ὡς: βάρβαρος, Ἑλλην β'. 36, 4.), ἐνάρθως δὲ ἐπειδὴ ἔχει ὑπ' ὄψιν τοὺς Πέρσας (τῷ πολεμίῳ), καὶ τοὺς κατὰ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ὑποταττομένους ξυμμάχους (τῷ ὑπηκόῳ). — κατὰ μεμψιν] ἐνν. ἔχει, οὔτε εἰς τοὺς ὑπηκόους δίδει ἀφορμὴν νὰ παραπονεθῶσι. — μετὰ μεγάλων σημείων, καὶ — ἀμάρτυρον] ἀφ' ἐνὸς μὲν διηλοῦνται αἱ νῦν καταφανεῖς συνέπειαι ἐκείνων τῶν πράξεων τῶν Ἀθηναίων, ἀφ' ἑτέρου δὲ αὐτοὶ οἱ σύγχρονοι, οἵτινες ἔφθασαν τινὰς ἐκείνων τῶν πράξεων. — καὶ οὐ δὴ τοι ἀμάρτυρόν γε], καὶ βεβαιότατα ὄχι ἄνευ μαρτύρων τοῦλάχιστον· ὁ μὲν δὲ ἐπιτείνει τὸ ἀμάρτυρον (ὡς β'. 40, 3.), ὁ δὲ γὰρ ἐξάγει αὐτό. — καὶ οὐδὲν — — βλάψει] ἡ μετοχικὴ αὕτη πρότασις εἶναι παρενθετικὴ = καὶ μάλιστα χωρὶς νὰ ἔχωμεν ἀνάγκην οὔτε κτλ. — οὔτε Ὀμήρου ἐπαινέτου κτέ]. Τὴν ἀποστροφὴν, ἣν αἰσθάνεται ὁ Θ. πρὸς τὴν ποιητικὴν ἐπικόσμωσιν τῆς ἱστορίας, ἐκφράζει ὁ ἴδιος καὶ πολλαχοῦ ἄλλοῦ (ἴ. 9, 3. 40, 3. 22, 4.), ἐνταῦθα δὲ μεταδίδει ἐξ αὐτῆς καὶ εἰς τὸν λόγον τοῦ Περικλέους. — οὔτε ὅστις] τ. ἔ: οὔτε ἄλλου τινός, ὅστις. — ἔπεσι], διὰ στίχων. — τὸ αὐτίκα], πρὸς τὸ παρὸν, ὡς δ', 407, 1. — τέρψει] ἴ. Ἀσ. ιή. § 49. — τῶν δὲ ἔργων — βλάψει] χάριν τῆς φανεραῆς ἀντιθέσεως πρὸς τὸ ἔπεσι μὲν συνδέεται πως χαλαρώτερον (ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχει ἐξωτερικὸς τις δεσμὸς, σύνδεσμος ἢ ἀντωνυμία) μὲ τὴν προηγουμένην πρότασιν· ἴ. 422, 3. πρὸς 42, 1. καὶ Ξεν: οὐκ ἤδη ἀνέγκλιτος ἂν εἴης ἐν τῇ πατρίδι, ἢ σε τιμᾶ καὶ σὺ πράττεις τὰ κράτιστα. Ἡ ἔννοια: ἡ δὲ πραγματικὴ ἀλήθεια θὰ ἐλαττώσῃ τὴν περὶ τῶν πραγμάτων ἰδέαν (ἣν ἐσχημάτισαν οἱ ἄνθρωποι ἀκούσαντες τὸν ποιητὴν), τ. ἔ. θὰ ἀποδείξῃ αὐτὴν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ψευδῆ. — ἀλλὰ πᾶσαν κέ] δὲν γίνεται ἡ ἀντίθεσις πρὸς τὸ: καὶ οὐδὲν προσδεόμενοι, ἀλλὰ πρὸς τὸ οὐ — παρασχόμενοι, ὅπερ δεικνύει καὶ ὁ ἀφρ. τῶν μετοχῶν: παρασχόμενοι, καταναγκάσαντες, συγκατακίσαντες, αἵτινες αἰτιολογοῦσι τὸ θαυμασθησόμεθα. — θάλασσαν καὶ γῆν, μνημεῖα κακῶν τε καὶ ἀγ. ἀτίδια] ἀναφ. εἰς τὰ προηγούμενα κατὰ σχῆμα χριστόν· τὸ μὲν ἄ. ἀναφ. εἰς τοὺς (ἐν τῷ οὐ — ἀμάρτυρον)

μάρτυρας, τὸ δὲ β'. εἰς τὸ: μετὰ μεγάλων σημείων. — ἐσβατὸν] δικατάληκτον ὁμοίως ζ'. 87, 2: ὄσμαί οὐκ ἀνεκτοί, τούναντιον δὲ ἐν 84, 3: τύχας διαιρετάς. — μνημεῖα — ξυγκατοικίσαντες] ἀναφ. εἰς τὴν στερέωσιν τῆς ἡγεμονίας τῶν Ἀθηναίων διὰ κληρουχιῶν καὶ ἀποικιῶν, αἵτινες κατὰ τὴν διαγωγὴν τῶν ἐγχωρίων κατοίκων εἶχον ἢ κακὰς συνεπειὰς δι' αὐτοὺς (ὡς ἐν Ὁρεῶ, μετὰ ταῦτα ἐν Αἰγίνῃ) ἢ ἀγαθὰς (ὡς ἐν τῇ Θρακικῇ χερσονήσῳ). — περὶ (ἴ. β'. 39, 2.) τοιαύτης οὖν πόλεως] ἐν ταῦθα καταλήγει τὸ ἐν β'. 36, 4. δηλωθὲν (ταῦτά δηλώσας) μέρος τοῦ λόγου, μετὰ τὸ ὁποῖον ἔπεται ὁ τῶνδε ἔπαινος, ὡς ἐκεῖ εἶπεν. — οἷδε], οἱ προκείμενοι. — δικαιοῦντες μὴ ἀφαιρεθῆναι αὐτῆν] = ἐπειδὴ δίκαιον (καθῆκον) ἡγοῦντο μὴ στερηθῆναι αὐτῆς. — τῶν λειπομένων], τῶν ἐπιζώντων. — τῶν λειπ. — κάμνειν] ἐπικυροῖ καὶ αἰτιολογεῖ τὸ ἐν β'. 36, 4: ξύμφορον εἶναι τὸν πάντα ὄμιλον — ἐπακοῦσαι. — πᾶς τις], εἰς ἕκαστος.

§ 42. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. « Διὰ τοῦ θανάτου των διεφύλαξαν καὶ ἐπεσφράγισαν τὰ φρονήματα, τὰ ὁποῖα ἐχαρκτηρίσαμεν ὡς πλεονεκτήματα τῶν Ἀθηναίων ».

τὰ περὶ τῆς πόλεως] καὶ ὄχι τὰ περὶ τῶν ἀνδρῶν. Τὸ ἀ. αἴτιον τοῦ μηκύνειν (τό: διδασκαλίαν ποιούμενος—ὁμοίως) ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ ἐν β'. 36, 4: ξύμφορον εἶναι κτέ., τὸ δὲ β'. (τὴν εὐλογίαν καθιστάς) πρὸς τὸ ἐκείνου προηγουμένον: ἐπὶ τῷ παρόντι — αὐτά. — διδασκαλίαν τε ποιούμενος — καὶ τὴν εὐλογίαν καθιστάς], πρῶτον μὲν διὰ νὰ διδάξω ὑμᾶς, νὰ δεῖξω ἡμῖν, — εἶτα δὲ διὰ νὰ καταστήσω διὰ σημείων φανεράν κτλ.—μὴ] ἴ. Ἀσ. κ'. § 33. — οἷς] = τούτοις, οἷς, τ. ἔ. τοῖς Λακεδ. — τῶνδε.], τῶν εἰρημένων πλεονεκτημάτων τῶν Ἀθηναίων. — μηδὲν] ἴ. Ἀσ. κ'. § 24. — ὁμοίως] δηλ: οἱ Λακεδ. οὐδὲν ἔχουσι ὅμοιον τῶνδε. — ἐφ' οἷς] = τούτων ἐφ' οἷς ὁμοίως β'. 34, 6. περὶ τῆς ἐπὶ ἴ. β'. 35, 4. — τὴν εὐλογίαν], « τὸν ἔπαινον » Σχ. — εἴρηται αὐτοῖς τὰ μέγιστα] ἐνν. ἐν τοῖς περὶ τῆς πόλεως ὥστε αἱ περὶ ταύτης ῥηθεῖσαι ἀποδείξεις (σημεῖα) ἰσχύουσι καὶ περὶ τῶν ἀνδρῶν. — ὑμνησα] κυρίως λέγεται περὶ τῶν ποιητῶν περὶ ῥητορικοῦ δὲ ἐπαίνου λέγεται καὶ ἐν Πλατ. Πολ. 364. Α. Αἰσχ. 1, 433. ἀντι-
Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ το Ἰνστιτούτο Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

τίθεται πρὸς τὸ: ἐκόσμησαν, ὡς τὸ λόγος πρὸς τὸ: τῶν ἔργων.
 Ἡ ἔννοια: τὸν ἔπαινον, τὸν ὁποῖον ἀπέδωκα εἰς τὴν πόλιν ἡμῶν,
 ἐπεβαίωσαν καὶ ἐπεσφράγισαν αἱ ἀρεταὶ τούτων. — οὐκ ἂν πολ-
 λοῖς — φανείη] = ὁ λόγος ὀλίγους ἂν τῶν Ἑλλήνων
 ὡς περ τοῖσδε φανείη ἰσόρροπος τῶν ἔργων, ὁ λόγος
 οὗτος δι' ὀλίγους Ἑλλήνας καθὼς διὰ τοὺς προκειμένους ἤθελε φανῆ
 ἀνάλογος τῶν πράξεών των, τ. ἔ: ὀλίγοι Ἑλλήνες ὑπάρχουσιν ὡς
 οἱ προκείμενοι, εἰς τοὺς ὁποίους νὰ ἀρμόζη τοιοῦτος δίκαιος ἔπαι-
 νος. — πολλοῖς] ἀναφ. εἰς τὸ φανείη, ὡς 102, 2. κατὰ τοῦτο
 ἔπρεπε νὰ τεθῆ καί: ὡς περ τοῖσδε (ἀλλ' ἐτέθη κατὰ γεν. διὰ
 τὸ προσχεστότερον λόγος καὶ διὰ τὴν γεν. ἔργων ὁμοίως 69, 5:
 ὦν ὁ λόγος τοῦ ἔργου ἐκράτει = ὁ περὶ ὧν λόγος κτλ.,
 ὅπερ εἶναι τὸ ἐναντίον τῶν ἐνταῦθα λεγομένων· ἴ. καὶ Εὐρ. Τρ. Τ.
 517: Τροίαν, ἧς ἀπανταχοῦ λόγος), ἢ ἄλλως ἔπρεπε νὰ
 εἶπη καί: πολλῶν. — ἰσόρροπος] συντ. μετὰ γεν: τῶν ἔργων,
 σπανία σύνταξις· ἀνάλογα εἶναι: ἀντίρροπος τινος (Δημ. 1,
 10. Ξεν. Οἰκ. 3. 15.), γῆς ἰσόμοιρος ἀῆρ Σοφ. Ἠλ. 87.—
 δοκεῖ δέ μοι — καταστροφῆ], νομίζω δὲ ὅτι ἡ νῦν τῶν
 προκειμένων τελευτῆ, εἴτε εἶναι ἡ πρώτη ἀπόδειξις τῆς ἀνδρείας
 (μηνύουσα ἀναφ. εἰς τοὺς νέους), εἴτε εἶναι ἡ τελευταία ἐπιθε-
 βαίωσις, ἐπισφράγισις, αὐτῆς (βεβαιουῦσα ἀναφ. εἰς τοὺς γέρον-
 τας), δεικνύει τὴν ἀνδραγαθίαν, τ. ἔ: ὁ ἠρωϊκὸς θάνατος εἶναι ἀπο-
 χρῶσα μαρτυρία τῆς γενναιότητος ἑνὸς ἀνδρὸς καὶ δὲν χρειάζεται
 ἄλλην τινὰ ἀπόδειξιν. — Διὰ τῶν ἐπομένων: καὶ γὰρ τοῖς τᾶλλα
 χεῖροσι — ἔβλαψαν, λέγει (ἀλλὰ μόνον ὑποθετικῶς διὰ
 νὰ μὴ προσβάλῃ τινὰ) ὅτι ὑπὲρ τῆς πατρίδος θάνατος δύναται νὰ
 ἀντισταθμίσῃ καὶ ἐπανορθώσῃ καὶ προηγούμενα ἀμικρήματα. Ἐπειτα
 δὲ ἐπανέρχεται ἀπὸ τῶν χειρόνων εἰς τοὺς προκειμένους, λέγων
 ὅτι ἐκεῖνοι δὲν περιέχονται μεταξύ τούτων. — καὶ γὰρ τοῖς τᾶλλα
 χεῖροσι — προτίθεσθαι] διότι καὶ οἱ κατὰ τὰ ἄλλα χείρονες,
 ἤττον ἐπαινετοί, εἶναι δίκαιον νὰ προβάλλωσι (οἷον ὡς ἀσπίδα) τὴν
 ἐν τοῖς πολέμοις ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀνδραγαθίαν. — ἀγαθῶ γὰρ
 κακὸν ἀφανίσαντες — ἔβλαψαν], διότι δι' ἀγαθοῦ (νῦν γενο-
 μένου) ἐξελείψαντες κακὸν (προηγούμενον) μᾶλλον ὠφέλησαν κοινῶς
 ἢ ἔβλαψαν ἐκ τῶν ἰδίων (τ. ἔ. ἀμαρτημάτων καὶ παρεκτροπῶν
 ἐν τῷ ἰδιωτικῷ βίῳ). — πλούτῳ] ἀναφ. εἰς τὸ ἐμαλακίσθη =
 Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ το Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

ἐδείχθη ἐν τῷ πολέμῳ δειλὸς ἕνεκα πλοῦτου· ὁμοίως β'. 43, 3.
 ε. 9, 7. — τὴν ἔτι ἀπόλαυσιν], τὴν διαρκεστέραν ἐν τῷ μέλ-
 λοντι τοῦ πλοῦτου ἀπόλαυσιν. πρβ. 137, 4. — προτιμήσας]
 αἰτιολογεῖ τὸ ἐμαλακίσθη. — πενίας ἐλπίδι], ἕνεκα τῆς ἐλ-
 πίδος, ἣν ἐμβάλλει ἡ πενία ἱ. ζ'. 64, 5. κατ' ἄλλους τὸ πενίας
 τίθεται προληπτικῶς ἀντὶ τοῦ: οὔτε ἐλπίδι ὡς διαφυγῶν
 τὴν πενίαν πλουτήσειεν. — ἀναβολὴν τοῦ δεινοῦ
 ἐποιήσατο] = ἀνεβάλετο τὸ δεινὸν, τὸν κίνδυνον ἱ. δ'.
 63, 4. ε. 46, 4. — αὐτῶν] τ. ἔ: τῆς τε ἔτι ἀπολαύσεως
 τοῦ πλοῦτου καὶ τῆς ἐλπίδος ὡς καὶ ἔτι πλουτήσειαν·
 ὁμοίως κατωτ: τῶν δέ. — λαβόντες] = ὑπολαβόντες, πρβ.
 γ'. 38, 4. ς'. 27, 3. — ἐβουλήθησαν], ἀπεφάσισαν. — με-
 τ' αὐτοῦ], « τοῦ κινδύνου » Σχ. = κινδυνεύσαντες. — τοὺς μὲν],
 τοὺς ἐναντίους. — τῶν δὲ ἐφίεσθαι], νὰ ἀπολαύσωσι τὰ ἀγαθὰ,
 τὰ ὅποια ἐπεθύμουν. — ἐλπίδι — ἐπιτρέψαντες] σχεδὸν =
 ἐλπίζοντες μὲν ὅτι θὰ νικήσωσι. — τὸ ἀφανὲς τοῦ κατορθώ-
 σειν], τὸ ἄδηλον, τὴν ἀβεβαιότητα τῆς ἐπιτυχίας. — ἔργῳ δὲ
 — πεποιθέναί.] ἐν δὲ τῷ ἔργῳ, ὅσον δὲ διὰ τὴν μάχην αὐτὴν,
 νομίζοντες ὅτι πρέπει νὰ ἔχωσι πεποίθησιν εἰς ἑαυτοὺς περὶ τοῦ
 ἤδη πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν προκειμένου κινδύνου. — καὶ ἐν
 αὐτῷ] τ. ἔ. τῷ ἔργῳ, καὶ ἐν τῇ ὥρᾳ τῆς μάχης. Ἡ ἔκθεσις τῶν
 γενομένων προβαίνει οὕτως: 1) οὐκ ἀναβολὴν τοῦ δεινοῦ
 ἐποιήσαντο, 2) ἐβουλήθησαν μετὰ τοῦ κινδύνου
 τοὺς ἐναντίους τιμωρεῖσθαι — σφίσιν αὐτοῖς ἀξιοῦν-
 τας πεποιθέναί, 3) ἐν αὐτῷ (τῷ ἔργῳ) — τὸ αἰσχρὸν
 τοῦ λόγου ἔφυγον, τὸ δ' ἔργον τῷ σώματι ὑπέμειναν,
 4) δι' ἐλαχίστου καιροῦ ἀπηλλάγησαν. — παθεῖν]
 τ. ἔ. ἀποθανεῖν, πρβ. δ'. 15, 2. καὶ Δημ. 2, 16. — μᾶλλον
 ἠγησάμενοι], προτιμήσαντες, πρβ. Σχ: « τὸ μᾶλλον ἀντὶ τοῦ
 κρεῖσσον. » — τὸ αἰσχρὸν τοῦ λόγου], « τὸ ὀνειδίζεσθαι ὡς
 δειλοὶ » Σχ. — τῷ σώματι], μὲ τὸ σῶμά των, πεσόντες. — καὶ
 δι' ἐλαχίστου καιροῦ τύχης — ἀπηλλάγησαν], καὶ ἐν βρα-
 χυτάτῃ κρισίμῳ (τύχῃ) στιγμῇ ἀπέθανον (ἀπηλλάγησαν, ἐνεκ
 τοῦ βίου), ὅτε ἴσα ἴσα ἠκμαζεν ἡ προσδοκία τῆς δόξης μᾶλλον
 ἢ ὁ φόβος, ὅτε ἠλπίζον δόξαν μᾶλλον ἢ κατείχοντο ὑπὸ φόβου μὴ
 νικηθῶσι. πρβ. Σχ: « ἀκμαζόντες ἐν εὐδοξίᾳ καὶ οὐχὶ δειλίᾳ ἀπέ-

θανον.» πρβ. καὶ Ὅρ. Σατυρ. 1, 1, 8: *horae momento aut cita mors venit, aut victoria laeta.*

§ 43. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. «Ὁ μὲν ὑπὲρ τῆς πατρίδος θάνατος αὐτῶν πρέπει νὰ χρησιμεύσῃ ὡς παράδειγμα εἰς τοὺς ἐπιζῶντας, ἡ δὲ δόξα, ἣν ἀπέκτησαν, παρόρμησις εἰς ὁμοίας πράξεις.» —

καὶ οἷδε μὲν — ἐγένοντο] βραχεῖα ἀνακεφαλαίωσις τῆς προηγουμένης παραγράφου. — τῇ πόλει] ἀναφ. εἰς τὸ προσηγόντως = ἐπαξίως τῆς πόλεως. — τοὺς δὲ λοιποὺς (= τοὺς λειπομένους, τοὺς ἐπιζῶντας β'. 44, δ.) κ.έ.] ἐντεῦθεν ἀρχεται τὸ παραινετικὸν μέρος (β'. 43:) πρὸς σύμπαντας τοὺς πολίτας, (44:) πρὸς τοὺς γονεῖς, (45:) πρὸς τὰ τέκνα ἀδελφοὺς καὶ γυναῖκας τῶν πεσόντων, καὶ τέλος (46.) ἔπεται ὁ ἐπίλογος. — ἀσφαλεστέραν μὲν εὐχεσθαι — διάνοιαν ἔχειν], πρέπει νὰ εὐχεσθε εἰς τοὺς θεοὺς νὰ σῶς παρέχουσι τὸν λοιπὸν βίον ἀσφαλέστερον, ἀκινδυνότερον, ἀλλὰ νὰ μὴ θεωρῆτε ἀξίον ὑμῶν αὐτῶν νὰ ἔχετε τὴν πρὸς τοὺς πολεμίους διάνοιαν, ψυχικὴν διάθεσιν, ἀτολμοτέραν. — ἀσφαλεστέραν] «ἐννοητέον ζωὴν.» Δούκας ἀκριβέστερονθὰ ἦτο: ἀσφαλέστερον μὲν βίον εὐχ., ἀτολμοτέραν δὲ τὴν διάνοιαν ἔχειν· ἀλλ' ἡ ἀντίθεσις τῶν δύο ἐπιθέτων· ἀσφαλεστέραν καὶ ἀτολμοτέραν ἐπήνεγκε τὴν μεταβολὴν τοῦ ἀσφαλέστερον εἰς ἀσφαλεστέραν. — εὐχεσθαι] λέγεται περὶ τούτου, τὸ ὁποῖον μόνον οἱ θεοὶ παρέχουσι, ἀξιούν δὲ περὶ τούτου, τὸ ὁποῖον οἴκοθεν δύναται τις νὰ ἔχη. — ἀτολμοτέραν] ἔνν: τῆς τῶν κειμένων διανοίας. — σκοποῦντας μὴ λόγῳ μόνῳ τὴν ὠφελίαν (ἔνν: τῆς μηδὲν ἀτολμ. διανοίας)], θεωροῦντας, ἐξετάζοντας τὴν ὠφέλειαν ταύτην ὄχι μόνον διὰ τοῦ λόγου τοῦ ῥήτορος, ἀλλὰ κτλ. τ. ἔ. μὴ περιορισθῆτε μόνον νὰ ἀκούσητε τὰ καλὰ ταῦτα ἀπὸ τοῦ ἰδικοῦ μου λόγου, ἀλλὰ κτλ. — λόγῳ] ὄχι τῶν σκοποῦντων, ἀλλὰ τοῦ ῥήτορος, ἐνταῦθα τοῦ Περικλέους, ὡς φαίνεται ἐκ τοῦ: λέγων ὅσα κτέ. — τὴν ὠφελίαν] ἐπεξηγεῖται διὰ τοῦ: ὅσα — ἀγαθὰ ἔνεστιν. — ἄν τις — μηκύνοι] ἐπειδὴ ὁ Περικλῆς ὁ ἴδιος ἀποκοροῦει τοῦτο, τίθησιν ἀντὶ τῆς ἐγὼ τὴν ἀόριστον ἀντων. τίς. — ἔργῳ θεᾶσθαι] κατ' ἀντίθ. πρὸς τὸ λόγῳ σκοπεῖν] = πραγματικῶς, ἐμπράκτως θεωρεῖν τὴν δύναμιν τῆς πόλεως καὶ χαίρειν ἐπ' αὐτῇ. — τολμῶντες] ἀπολύτως = τολμηροί· περὶ τοῦ τολμᾶν τιθεμένου πολ-

λάκεις ἀπολύτως ἴ. σημ. 444, 7. — ἐν τοῖς ἔργοις], ἐν ταῖς μάχαις. — αἰσχυρόμενοι], αἴσθημα τιμῆς ἔχοντες· ὁμοίως ἐ. 9, 9. — αὐτὰ], τὴν μεγάλην τῆς πόλεως δύναμιν. — ὁπότε καὶ πείρα του σφαλείησαν] = εἴποτε καὶ πειρώμενοί τινος σφαλείησαν (= ἤθελον ἀποτύχη), πρβ. 70, 6. — οὐκ οὖν — στερίσκειν], οὔτινες ὅμως καὶ δὲν ἔκρινον ἄξιον ἑαυτῶν τὴν πόλιν τοῦλάχιστον νὰ στερήσωσι τῆς ἰδίας αὐτῶν ἀρετῆς. Αἰμετοχαί: ἀξιοῦντες καὶ προῖέμενοι συνδέονται πρὸς τάς: πολυμῶντες, γιγνώσκοντες καὶ αἰχυνόμενοι. — κάλλιστον ἔρανον], τὴν καλλίστην αυνεισφορὰν· ἔρανος κυρίως ἦτο συνεισφορὰ πρὸς κοινούς σκοποὺς καὶ ἐπικερδεῖς ἐπιχειρήσεις. — προῖέμενοι], προσφέροντες, θυσιάζοντες. — γὰρ] αἰτιολογεῖ τὸ κάλλιστον, διότι ὁ ἔρανος οὗτος περιποιεῖ μεγάλην δόξαν τῶ εἰσφέροντι αὐτόν· ὥστε ὁ ἔπαινος θεωρεῖται ὡς λῆμμα (ὄθεν καὶ τὸ ἐλάμβανον), τ. ἔ. κέρδος τὸ ὁποῖον πίπτει ἀναλόγως εἰς ἕκαστον τῶν εἰσφερόντων (ἰδίᾳ). — ἐπισημότηατον] τὸ ἀόριστον τοῦτο κατηγορούμενον ἐπεξηγεῖται διὰ τῶν ἐπομένων: ὅτι ἢ πᾶσα ἢ γῆ εἶναι ὁ τάφος τούτων τῶν ἀνδρῶν, καὶ ἢ πανταχοῦ διαθρυλουμένη δόξα αὐτῶν εἶναι τὸ αἰδίων μνημεῖον. — οὐκ ἐν ᾧ κείνται μᾶλλον, ἀλλ' ἐν ᾧ] ἔχει ταύτην τὴν δύναμιν: τάφον δὲ δὲν ἐνοῶ τόσον τὸν τόπον, ὅπου κείνται, ὅσον κτλ. πρβ. 83, 2. — παρὰ τῶ ἐντυχόντι — καιρῶ], εἰς πᾶσαν ἐκάστοτε παρατυχοῦσαν περίστασιν καὶ λόγου καὶ ἔργου. — λόγου] ἐννοεῖ ὅτι, ὅταν εἰς πανηγύρεις τινὰς ἐκφωνῆται λόγους, θὰ μνημονεύονται καὶ αὐτοί. — ἔργον] ἐννοεῖ ὅτι ἐν τῶ πολέμῳ θὰ προτρέπουν τοὺς μαχομένους νὰ μιμοῦνται αὐτούς. — στηλῶν] τοιαῦτα ἀνηγέρθησαν πρὸς τιμὴν τῶν ἐγκωμιαζομένων ἐν τῶ Κεραμεικῷ. — σημαίνει] ἀπολύτως = σημεῖόν ἐστι, πρβ. 8, 3. — στηλῶν — ἐπιγραφῆ] κατ' ἀντίθ. πρὸς τό: ἄγραφος μνήμη. — μνήμη — ἐνδαιτᾶται] ἢ ἀνάμνησις τῆς διαθέσεως μᾶλλον τῶν πεσόντων, ἢ τοῦ πολεμικοῦ ἔργου αὐτῶν (ὅπερ δυνατὸν νὰ ᾖναι μικρὸν ἢ μέγα) ἐνδαιτρίβει παρ' ἐκάστῳ (τῶν μνημονεύοντων αὐτούς) καὶ ἐν τῇ ξένη. — τὸ εὐδαιμον, τὸ δ' ἐλεύθερον] εἶναι κατηγορούμενα τῶν: τὸ ἐλεύθερον, τὸ εὐψυχον, τ. ἔ. ἢ μὲν ἐλευθερία εἶναι ἢ εὐδαιμονία, ἢ δὲ εὐψυχία ἢ ἐλευθερία· ἢ εὐψυχία λοιπὸν θεωρεῖται ὡς βᾶσις τῶν ὑψίστων ἀγαθῶν. Περὶ τοῦ ἐνάρθρουκατηγορουμένου ἴ. Ἀσ.

ἐ. § 52. — περιορᾶσθαι] κυρίως: ὑπόπτως περιβλέπειν (ς'. 93, 4. 403, 2.) ἐνταῦθα δέ = ποιεῖσθαι, ἀποδειλιᾶν πρὸς τοὺς πολυκινδ. — οὐ γὰρ οἱ κακοπραγοῦντες κέ,] ἀναφ. εἰς τοὺς Λακεδ. καὶ τὴν ἐπίπονον αὐτῶν ἄσκησιν (δ'. 39, 4.) = διότι δὲν εἶναι δίκαιον οἱ δυστυχεῖς, οὔτινες δὲν ἔχουσι νὰ ἐλπίζωσι τι ἀγαθόν, νὰ ἀψηφῶσι τὴν ζωῆν των περισσότερον παρὰ (= ἀλλὰ, ἀντὶ τοῦ ἦ, ζ. 83, 2.) ἐκείνους, οὔτινες διατρέχουσι κίνδυνον μεταβολῆς ἐπὶ τὰ χεῖρω (= ἐναντία μετ.) ἐν τῷ μέλλοντι (= ἔτι) βίῳ. — μάλ. με γάλα τὰ διαφέροντα] ἐν: ἔσται, ἡ διαφορὰ (πρὸς τὴν προτέραν κατῆστασιν) θὰ ἦναι πάρα πολὺ μεγάλη. — ἀλγεινότερα γὰρ — — θάνατος], αἰτιολογεῖ τό: δικ. ἂν ἀφειδοῖεν τοῦ βίου τ. ἔ: διότι εἰς ἄνδρα βέβαια (= γέ) ἔχοντα συναίσθησιν ἑαυτοῦ καὶ ὑπερηφάνειαν εἶναι ἀλγεινότερα ἢ διὰ δειλίαν ταπεινώσις, ἢ ὁ μετὰ β. καὶ κ. ἐλ. γινόμενος ἀνώδυνος (= ἀναίσθητος, ὃν οὐκ αἰσθάνεται τις). — ἐν τῷ μετὰ τοῦ μαλακισθῆναι] προτιμητέα ἢ ἐξάλειψις τοῦ μετὰ τοῦ, καὶ ὄχι: τοῦ ἐν τῷ· διότι ἢ ὑπό τινος ἀντιγραφῆως προσθήκη τοῦ μετὰ τοῦ ὡς ἐξήγησις τοῦ ἐν τῷ, τοῦ δυσκολωτέρου, εἶναι μᾶλλον πιθανὴ ἢ τὸ ἐναντίον. — κάκωσις], ὁ ἐνώπιον τοῦ κόσμου ἐξευτελισμὸς τινος, θεωρουμένου κακοῦ διὰ τὴν ἐν τῇ μάχῃ δειλίαν του. — μετὰ κοινῆς ἐλπίδος] ἐλπίζει δηλ. ὅτι θὰ νικήσῃ ἢ πατρίς, τ. ἔ. ἂν ἀποθάνῃ αὐτὸς ἢ πατρίς του τοῦλάχιστον θὰ νικήσῃ.

§ 44. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. « Οἱ γονεῖς τῶν πεσόντων πρέπει μεθ' ὑπομονῆς νὰ ὑπερέρωσι τὰ ἀναγκαῖα κακὰ τοῦ ἀνθρωπίνου βίου καὶ νὰ εὐρῶσι περηγορίαν ἐν τῇ δόξῃ τῶν υἱῶν των ».

τοκέας] σπανιωτέρα ἢ λέξις ἀντὶ τοῦ: γονεῖς. — ὅσοι πάρεστε] ἢ προσφώνησις ἐνταῦθα καὶ δ'. 45, 4. περιορίζεται εἰς τὴν ἀναφ. ταύτην πρότασιν· ἐπανερχεται δὲ εἰς τὸ γ'. πρόσωπον, ἐν ᾧ ἔχει μείζονα ἐλευθερίαν. — ὀλοφύρομαι] ἐκφράζει τὸ μὴ ὑπάρχον ἐν τῇ ψυχῇ αἶσθημα· τὸ δὲ παραμυθίσομαι ἀναπτύσσεται καὶ ἐπεξηγεῖται διὰ τῶν ἐπομένων· πρβ. γ'. 58, 5. καὶ Σοφ. Τ', ἐπισκήπτω γε καὶ προτρέψομαι. Τρχχ. 216. — τραφέντες] ὅτι ἀνετράφησαν καὶ περιέπεσαν· περὶ τῆς μετ. ζ. Ἀσ. ιζ'. § 40. — τὸ δ' εὐτυχὲς] ἐνν. εἶναι ἐκείνοις, ὅπερ ἔφαρτ. ἐκ τοῦ ἐπίστανται. — οἱ ἂν — λύπη] = οἱ ἂν λάχῃσι τῆς εὐπρεπεστάτης τελετῆς, ὡσπερ οἷδε νῦν, ἢ τῆς εὐπρ. λύπης, ὡσπερ

Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ το Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

ὁμοίως. — οἷς — ξυνεμετρήθη] ὀρισι. μὲ ὑποτακτ. συνδέεται
καὶ ἐν δ'. 18, 2. Τὸ χωρίον τοῦτο παρέσχε πράγματι τῆς ἐρμηνευ-
ταις ἡ ἔννοια φαίνεται ὅτι εἶναι: εὐτυχεῖς εἶναι καὶ ἐκείνοι εἰς τοὺς
ὁποίους προωρίσθη (τοιούτος) ὁ βίος, νὰ ζήσωσιν ἐν εὐδαιμονίᾳ ὁμοίως
καὶ νὰ ἀποθάνωσιν ἐν αὐτῇ· εἰς τοὺς ὁποίους προωρίσθη ὁ βίος ἐπί-
σης εὐδαιμόνων ὡς καὶ ὁ θάνατος, πρβ. Ἀσ. Γ'. β'. § 174. — πείθειν] ἐνν.
ὁμοίως περὶ τούτων, περὶ τῆς στερήσεως τῶν υἱῶν. — ὦν] ἀρσενικόν.
— ὑπομνήματα], ἀφορμαὶ πρὸς ἐνθύμησιν. — καὶ λύπη οὐχ ὦν
κτέ] = καὶ λυπεῖται τις οὐκ ἐπ' ἀγαθοῖς, ὦν ἂν μὴ πειρα-
σάμενος στερίσκηται (= τὰ ὅποια στερεῖται τις χωρὶς νὰ τὰ δο-
κιμάσῃ), ἀλλ' ἐπὶ τῷ ἀγαθῷ, οὐ κτλ. — οὐ ἂν — ἀφαιρεθείη]
ἡ εὐδικίη, διότι ἡ περίστασις εἶναι ὠρισμένη, καὶ ὅχι γενικὴ (ὡς
ἐν τῇ ὑποτακτ: ὦν ἂν στερίσκηται), ὅθεν καὶ ὁ ἐνικός: οὐ. —
ἐθὰς] σπάνια λέξις παρὰ τῆς Ἀττικοῦς. — καρτερεῖν δὲ χρή]
ἄνευ ἀντικειμένου, ὡς δ'. 66, 3. = χρή καρτερικὸς εἶναι. —
τέκνωσιν ποιεῖσθαι] = τεκνοποιεῖν, παιδοποιεῖν· ἐξαρτ.
ἐκ τοῦ: ἡλικία ἐστὶ, ὡς Λουτ. 20, 3. Πλ. Λαχ. 187, D: ἡλι-
κίαν ἔχουσι παιδεύεσθαι. — ἰδίᾳ], κατ' ἰδίαν, ἐν τῇ οἰκογενείᾳ.
— τῶν οὐκ ὄντων], « τῶν τεθνηκότων » Σχ. — λήθη ἔσονται] =
λήθην ἐμποιήσουσι. — διχόθεν], διττῶς. — ἀσφαλείᾳ] τ. ἔ:
ἡ πόλις ἀσφαλίζεται διὰ τῶν ἐπιγιν. παίδων, διότι δι' αὐτῶν οἱ γονεῖς
συνδέονται στενότερον πρὸς τὴν πόλιν. — ξυνοίσει] ὑποκ: τὸ ἐπι-
γίνεσθαι παῖδας. — οὐ γὰρ οἶόν τε — κινδυνεύωσιν],
διότι δὲν εἶναι δυνατόν νὰ σκέπτονται περὶ τῶν κοινῶν ἐπίσης ὀρ-
θῶς καὶ δικαίως (οἱ ἔχοντες παῖδας) καὶ ὅσοι δὲν κινδυνεύωσιν καὶ
παῖδας ὁμοίως (ὡς καὶ ἄλλα, κτήματα κτλ.) συνεισφέροντες, θυ-
σιάζοντες, πρβ. προῖέμενοι β'. 43, 2. — αὐ], ἐξ ἑτέρου μέρους.
— παρηθήκατε] ἐνν: τὴν τῆς τεκνώσεως ἡλικίαν. — τὸν
τε πλείονα — ἡγεῖσθαι:] ἡ σύντ: τὸν τε πλείονα βίον,
ὃν εὐτυχεῖτε (παρατακτικῶς) ἡγεῖσθε (προστακτικῆ) κέρδος.
— ὃν εὐτυχ.] κατ' ἀντίθ. πρὸς τό: τόνδε (= τὸν ὑπόλοιπον
βίον). — ἔσεσθαι.] ἐξαρτ. ἐκ τοῦ ἡγεῖσθε, πρβ. Ἰερ. 4, 54. 3,
160. — τῇ τῶνδε εὐκλείᾳ], διὰ τῆς δόξης τῶν προκειμένων υἱῶν.
πρβ. Σοφ. Ἄντ. 703: τί γὰρ πατὴρ θάλλοντος εὐκλείας
τέκνοις | ἄγαλμα μεῖζον, ἢ τί πρὸς παίδων πατρί; —
κουφίξεθε], παρηγορεῖσθε, ἐνθαρρύνεσθε. — τὸ φιλότιμον]

= ἡ φιλοτιμία, τὸ φιλεῖν τὰς τιμὰς. — ἐν τῷ ἀχρείῳ (διὰ τὸ γῆρας) τῆς ἡλικίας], ἐν τῇ γεροντικῇ ἡλικίᾳ. — τὸ κερδαίνειν], «φιλάργυροι γὰρ οἱ γέροντες» Σχ. — ὡσπερ τινὲς φασί] ἴσως ἔννοεῖ τὸ τοῦ Σιμωνίδου (παρὰ Πλουτ. ΗΘ. σ. 784.): ὅτι τῶν ἄλλων ἀπεστερημένος διὰ τὸ γῆρας ἡδονῶν ὑπὲρ μιᾶς ἔτι γῆροβοσκεῖται, τῆς ὑπὸ τοῦ κερδαίνειν.

§ 45. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. «Τὰ τέκνα καὶ οἱ ἀδελφοὶ πρέπει νὰ μιμηθῶσι τοὺς ἀποθανόντας, αἱ δὲ γυναῖκες νὰ περιορισθῶσι εἰς τὰ ὄρια, τὰ ὅποια ὑπαγορεύει ἡ φύσις των.

παισὶ] ἀνάρθως Ἰ. Ἀσ. εἰ. § 40. — ὄσοι] ἀναφ. εἰς τὸ παισὶ καὶ εἰς τὸ ἀδελφοῖς. — τῶν δὲ] ἐνταῦθα μετετέθη εἰς τὴν ἀναφ. πρότασιν: ὄσοι πάρεστε, ὡς φαίνεται ἐκ τοῦ β'. 44, 1. πρὸ. δ'. 109, 1. — μέγαν] = δυσχερῆ, χαλεπόν. — τὸν ἀγῶνα] δηλ. τὸν περὶ ἀρετῆς. — καὶ μόλις ἂν — κριθείητε] = καὶ καθ' ὑπερβολὴν ἀρετῆς (= καὶ ἀρετῆει ὑπερβάλλοιτε) οὐχ ὅμοιοι, ἀλλὰ μόλις ὀλίγῳ χείρους κριθείητε ἂν, καὶ ὑπερβολικὴν ἀρετὴν ἂν ἐδαικνύετε, ἠθέλετε κριθῆ ὅχι ὅμοιοι ἀλλὰ μόλις ὀλίγον κατώτεροι. — φθόνος γὰρ τοῖς ζῶσι πρὸς τὸ ἀντίπαλον] = οἱ ζῶντες ἔχουσι φθόνον πρὸς τοὺς ἀντιπάλους, τοὺς ἀνταγωνιστάς. τ. εἰ. μετὰ τῶν ζώντων ὑπάρχει φθόνος. — τοῖς ζῶσι] ἀντιπθ. καὶ πρὸς τὸ προηγούμενον: τὸν οὐκ ὄντα, καὶ πρὸς τὸ ἐπόμεν: τὸ μὴ ἐμποδῶν (= τὸ μηδενὶ ἐναντίον Ἰ. Ἀσ. κ'. § 60.). — ἀνανταγωνίστω], ἀδιαφιλονεικῆτω. — τετίμηται] Ἰ. Ἀσ. ιη'. § 27. Ὅμοίαν ἔννοιαν ἐκφέρει καὶ ὁ Ἀλκιβιάδης ἐν σ'. 16, 5. — γυναικ. ἀρετῆς] τ. εἰ. οἴαν δεῖ τὴν γυναικείαν ἀρετὴν εἶναι. — ὄσαι] ἀναφ. εἰς τὸ ἐν τῷ γυναικείᾳ: γυναικῶν, Ἰ. Ἀσ. Γ'. β'. § 118. — τῆς τε γὰρ ὑπαρχ. φύσεως μὴ χείροσι γεν. ὑμῶν μεγάλη ἢ δόξα (ἔσται) καὶ (ταύτη) ἦς ἂν ἐπ' ἐλάχ. κτλ.], μεγάλη θάψῃναι δι' ὑμᾶς ἢ ὑπόληψις, ἂν δὲν φανῆτε κατώτεροι τῆς ἰδίας ὑμῶν φύσεως (δηλ. νὰ περιορίζεσθε εἰς τὴν οἰκίαν σας), καὶ μάλιστα δι' ἐκείνην, περὶ ἧς ἐλάχιστα γίνεται λόγος μετὰ τῶν ἀνδρῶν πρὸς ἔπαινον ἢ πρὸς κατηγορίαν της. — ἐπ' ἐλάχιστον] κατ' ἀντίθ. πρὸς τὸ: ἐπὶ πλεῖστον· περὶ τῆς ἐπὶ Ἰ. Ἀσ. κβ'. § 113. — κλέος] μίση λέξις = λόγος. —

§ 46. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. (ἐπίλογος). «Περὶ δὲ τῶν ὀρφανῶν θὰ φροντίσῃ ἡ πόλις παρορμῶσα καὶ διὰ τούτου εἰς ζήλωσιν ἐκείνων.»

καὶ ἐμοί] ἔνν: ὡς καὶ τοῖς πρότερον ἐνθάδε εἰρηκόσι, ἱ. 6'. 35, 1. 3. — λόγῳ] πλεονασμὸς, ἀντιτίθ. δὲ πρὸς τὸ ἔργῳ καὶ ἀναφ. πῶς εἰς τὸ ἐν 6'. 35, 1: ἔργῳ δηλοῦσθαι τὰς τιμάς. — τὰ μὲν, τὰ δὲ], ἀφ' ἑνὸς μὲν, ἀφ' ἑτέρου δέ. — αὐτῶν] προηγεῖται τοῦ: τοὺς παῖδας, χάριν ἐμφάσεως. ἱ, 30, 3. — μέχρι ἡβῆς] μερικώτερος προσδιορισμὸς, «μέχρι ὀκτωκαίδεκα ἐτῶν» Σχ. κυρίως ὅμως ἡβῆ εἶναι τό: ἐκκαίδεκα ἐτῶν γενέσθαι. — ὠφέλιμον] οὐ μόνον εὐπρεπῆ, ὡς ἦτο ἐν τοῖς κυρίοις ἀγῶσι· καὶ ἴσα ἴσα διὰ τὴν ὠφέλειαν τοῦ ἀθλοῦ διακρίνονται οἱ τοιοῖδε ἀγῶνες, εἰ ὑπὲρ τῆς πατρίδος, — ἀγῶνων] ἀναφ. εἰς τὸ: στέφανον. — κεῖται] ἀντὶ τοῦ σπανίου: τέθειται, ἱ. 6'. 37, 3. — ἄθλα] ἱ. Γραμ. Βερν. σελ. 32, σημ. 5'. — ἄθλα γὰρ οἷς — πολιτεύουσι], διότι ἐν ταῖς πόλεσι, ἐν αἷς ὑπάρχουν βραβεῖα ἀρετῆς μέγιστα, ἐν ταύταις ζῶσι πολῖται καὶ ἀριστοὶ ἄνδρες. — τοῖς δὲ] περὶ τοῦ πλεονάζοντος δὲ ἐν τῇ ἀποδόσει μετὰ τὸ ἄρθρον ἱ. 37, 5. — ἀπολοφύραμενοι] = παυσάμενοι ὀλοφύρεσθαι, ὄχι, ἰκανῶς ὀλοφυρ. — ὃν προσήκει] ἔνν: ὀλοφύρεσθαι. —

Τελευταῖος λόγος τοῦ Περικλέους § 60—64.

§ 60. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. «Αἱ συμφοραὶ, αἷς ἔπαθόν τινες ἐξ ὑμῶν, ὄχι ὀρθῶς ἐπισκοτοῦσι τὴν κρίσιν ὑμῶν περὶ τοῦ κοινοῦ συμφέροντος, διότι ἐκ τοιούτων μερικῶν συμφορῶν δὲ βλάπτεται πολὺ σύμπασα ἡ πόλις· τῆς δὲ ἐμπιστοσύνης, ἧς πρῶτον ἠξιώσατέ με, εἶμαι καὶ νῦν ἄξιος.»

καὶ προσδεχομένῳ μοι — γεγένηται, καὶ ἐκκλησίαν ξυνήγαγον] κατὰ πρῶταξιν, ἀντί: ἐπεὶ προσδεχ. μοι — γεγένηται, ξυνήγαγον ὁμοίως 6'. 3, 2. πρβ. 5'. 46, 2. — προσδεχ. μοι γεγένηται] = ἔχω περιμεινῆ. — τὰ τῆς ὀργῆς ἡμῶν], τὰ ἐνδείγματα, τὰ σημεῖα τῆς ὀργῆς ὑμῶν, πρβ. Ἀσ. ἑ. § 63. — ἐς ἐμέ], κατ' ἐμοῦ. — αἰσθάνομαι], καλῶς γινώσκω ὁμοίως 5'. 49, 1. — ὑπαμνήσω καὶ μέμψωμαι] ὑπο-

ἀντὶ εὐκτ. ὁμοίως 57, 4. 65, 4. — εἰ] σχεδὸν = ὡς, ὅτι· ὁ μὲν εἰ ἐκφράζει τὸ πρᾶγμα ὑποθετικῶς, ὁ δὲ ὅτι βεβαίως ὅπωςδὴποτε. — ταῖς ξυμφοραῖς εἴκετε], ἐνδίδετε, φαίνεσθε δεῖλοι, πρὸς τὰς δυστυχίας. — ἐγὼ γὰρ ἠγοῦμαι κέ.] εἶναι ἡ ὑπόμνησις, ἣν εἶπεν ὅτι θὰ κάμη: ὅτι δηλ. ἡ εὐδαιμονία τῶν πολιτῶν καθ' ἕκαστον ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς εὐδαιμονίας συμπάσης τῆς πόλεως. — πλείω] ἀντικ. τοῦ ὠφελεῖν, ἱ. Βερν. Γραμ. § 704. — ὀρθουμένην] ἀντιπθ. πρὸς τὸ σφαλλομένην. — πόλιν πλείω — σφαλλομένην] = ἦν ξύμπασα πόλις ὀρθῶται, ὀρθῆ ἦ, πλείω ὠφελεῖν τοὺς ἰδιώτας, ἢ ἦν εὐπραγῆ καθ' ἕκ. τῶν πολιτῶν, ἀθρόα δὲ σφάλληται. πρβ. Σοφ. Ἄντ. 189: ἢ δ' ἐστὶν ἡ σώζουσα, καὶ ταύτης ἔπι | πλείοντες ὀρθῆς τοὺς φίλους ποιούμεθα. — καλῶς φερόμενος] = εὐτυχῶν. — τὸ καθ' ἑαυτὸν] δηλ. εἰς τὰς ἰδιωτικὰς του ὑποθέσεις. — οὐδὲν ἦσσον] ἔνν: ἡ κακῶς φερόμενος. — πολλῶ μᾶλλον] ἔνν: ἡ ἐν δυστυχούσῃ. — ὁπότε οὔν], ἀφ' οὗ λοιπὸν, ἱ. Δημ. 7, 43. — τὰς ἰδέας], α τὰς τῶν καθ' ἕκαστον ἀνθρώπων καὶ μερικὰς δυστυχίας· Σχ. — φέρειν] = βαστάζειν, ὑφίστασθαι. — πῶς οὐ χρῆ] = πάντως χρῆ. — καὶ μὴ] ἔνν. ὀρθῶν. — ταῖς κατ' οἶκον κακ. ἐκπεπληγμένοι], ἐξω ἑαυτῶν γινόμενοι διὰ τὰς οἰκιακὰς δυστυχίας· ὁμοίως ς'. 49, 4. ζ'. 63, 3. — τοῦ κοινοῦ τῆς σωτηρίας] ἡ ἐξ ἀντικειμένου γεν. προτάσσεται, ὡς 32, 2. — ἀφίεσθε] ἀσυνδέτως πρὸς τὰ προηγούμενα· ἐπεξηγεῖ δὲ τὸ ὀρθᾶτε, = ἀμελεῖτε· ὁμοίως ς'. 44, 5. — ξυνέγνωτε], συναπεφασίσατε. — δι' αἰτίας ἔχετε] ἱ. 35, 4. — καί τοι], καὶ ὅμως. — ἐμοὶ τοιούτῳ ἀνδρὶ κέ.] πρβ. Πλούτ. περὶ τοῦ ἑαυτὸν ἐπαινεῖν ἄν, 4: αὐτὸν ἐπαινεῖν ἀμέμπτως ἐστίν, ἄν ἀπολογούμενος τοῦτο ποιῆς πρὸς διαβολὴν ἢ κατηγορίαν. — οὐδενὸς ἦσσων], οὐδενὸς ἀναξιώτερος. — γνῶναι τὰ δέοντα], ἐννοῆσαι τὰ συμφέροντα. — ἐρμηνεύσαι] = σαφῶς διδάξαι, διὰ τοῦ λόγου σαφῶς παραστῆσαι· λέγεται περὶ τῶν ῥητόρων, πρβ. Ξεν. Ἀπομν. 4, 5, 52: ἀξίους εἶναι τιμῆς τοὺς εἰδότας τὰ δέοντα καὶ ἐρμηνεύσαι δυναμένους. — χρημάτων κρείσσων] = χρημάτων ἄδωρος (β'. 65, 8.), ἀφιλοκερδῆς. — σαφῶς διδάξας] = ἐρμηνεύσας. — ἐγ' ἴσω] = ταύτῳ ἐστίν. — καὶ εἰ (ἱ. Ἀτ.

Β'. 6'. § 16.) μὴ ἐνεθυμήθη] = καὶ εἰ μὴ ἔγνω. — οὐχ ὁμοίως] ἔνν: καὶ εἰ φιλόπολις ἦν. — οἰκείως] ἔνν. τῇ πόλει, πρὸς τὸ συμφέρον τῆς πόλεως. — νικωμένου] ὑποκ. τούτου, ὧ τόδε πρόσεστι. — τούτου ἐνὸς] δηλ. τῶν χρημάτων. — πωλοῖτο] παθητ. — καὶ μέσως], ἔστω καὶ μετρίως, εἰς μέτριον βαθμόν. — ἐτέρων] = ἢ ἐτέροις, ἴ. 84, 2. — εἰ — ἐπέισθητε], ἀφ' οὗ — ἐπέισθητε. — οὐκ ἂν — αἰτίας φεροίμην] = οὐκ ἂν ἐμὲ — δι' αἰτίας ἔχοιτε, πρβ. 69, 4: τὴν ἀξίωσιν φέρεσθαι. 6'. 14, 9: — τὴν δόξαν. —

§ 61. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. α' Ἀφ' οὗ ἄπαξ καλῶς σκεφθέντες ἀπεφασίσαμεν τὸν πόλεμον, δὲν πρέπει διὰ μερικὰ δυστυχήματα, ὅσον δεινὰ καὶ ἂν ἦναι, νὰ ἀποστῶμεν αὐτοῦ, ἀλλὰ νὰ ἐμμείνωμεν εἰς αὐτὸν καὶ νὰ ἐπιληφθῶμεν τῆς σωτηρίας τῆς πόλεως. »

καὶ γὰρ] αἰτιολογεῖ τό: οὐκ εἰκότως — αἰτίας φεροίμην. — οἷς μὲν ἄλρεσις γεγένηται], εἰς ὅτους ἐδόθη ἐλευθερία ἐκλογὴ πολέμου ἢ εἰρήνης· «ὁ νοῦς, φησὶν ὅτι ἄφρονές εἰσιν οἱ ἐν εὐτυχίᾳ ὄντες καὶ πολεμεῖν αἰρούμενοι » Σχ. — εἰ δ' ἀναγκαστὸν ἦν] μεταβαίνει ἐκ τῆς γενικῆς εἰς τὴν μερικὴν περίστασιν, πρβ. 71, 4. Τὴν αὐτὴν ἔννοιαν ἐκφέρει ὁ Περικλῆς καὶ ἐν 144, 4. — τοῖς πέλας] ἴ. 32, 4. — κινδυνεύσαντας], μόνον μὲ κίνδυνον, ἀφ' οὗ κινδυνεύσωμεν· περὶ τοῦ ἀορ. ἴ. Ἀσ. ιή. §. 1. — περιγενέσθαι], περισωθῆναι (τοῦ ἐχθροῦ νικηθέντος). — ὁ αὐτός εἰμι] ἔνν. τῇ γνώμῃ, ὅπερ προστίθεται ἐν γ'. 38, 4. ὁμοίως εἰς τὸ ἐξίσταμαι ἔνν. τῆς γνώμης, εἰς τὸ μεταβάλλετε ἔνν: τὴν γνώμην, ὅθεν = μεταβάλλεσθε 71, 6. — ἀκέραιοις (οὗσι)] = ὅτε ἦτε ἀκέραιοι, ἀβλαβεῖς. — κακουμένοις] = νῦν ὅτε κακοῦσθε, ἐν δεινοῖς ἐστε. — ὑμετέρῳ] συμφωνεῖ πρὸς τὸ ἀσθενεῖ, ἀντὶ νὰ συμφωνήσῃ πρὸς τὸ γνώμης· τοῦτο πολλάκις συμβαίνει εἰς τὰς κτητικὰς ἀντων. ὡς 6'. 46, 2. Ἦρ. 5. 49, 2, ὁμοίως Εὐρ. Ἀνδρομ. 584: οὐ μὸς παῖς παιδὸς, ἀντί: ὁ παῖς τοῦ ἐμοῦ παιδός. Πίνδ. Ὀλ. 8, 55: τεαῖς χερὸς ἐργασίαις, ἀντί: τεῆς χερὸς ἐργασίαις. Εὐρ. Ἴφ. Αὐλ. 394: μωρία τῇ σῆ φρενῶν ἀντί: μωρία τῶν σῶν φρενῶν. — τῷ ὑμ. ἀσθενεῖ τῆς γνώμης], ἐν τῇ ἀσθενείᾳ τοῦ φρονήματος ὑμῶν, ἴ. 33, 4. — ἔχει] = παρέχει, ἴ. 6'. 41, 3. — τὸ λυποῦν — ἀΐσθ. ἐκάστω], ἕκαστος αἰσθάνεται ἀμέσως (= ἦδη)

ζ. β'. 35, 2.) τὸ ἐνοχλοῦν αὐτὸν, τὴν ἰδίαν βλάβην. — το λυποῦν] ἀντιπ[ο. πρὸς τὸ: τῆς ὠφελείας. — ἄπεστιν] = οὐ πάρεστιν. — τῆς δὲ ὠφ. — ἄπασιν], πάντες δὲ δὲν καθορῶσι τὴν ἐν τῷ μέλλοντι (= ἔτι) κοινὴν ὠφέλειαν. — ἡ δὴλωσις] ἰσχυρότερον τοῦ: αἴσθησις. — ἐξ ὀλίγου] ζ. β'. 11. 4. — ταπεινὴ ὑμῶν ἢ διάνοια (ἐγένετο) ἐγκαρτερεῖν ἅ ἐγνωτε], τὸ φρόνημα ὑμῶν ἔγεινε πολὺ ταπεινὸν ἢ ὥστε νὰ ἐγκαρτερήσετε εἰς τὰ ἀποφασισθέντα, τ. ἔ. δὲν δύνασθε νὰ ἐγκαρτερήσετε: ὁμοίως 50, 5: ὀλίγοι ἀμύνειν (= ἢ ὥστε ἄμ.), ζ'. 14, 3: φύσει χαλεπαὶ ἄρξαι, ἐ. 144, 2: βραχέα περιγίγνεσθαι, ζ. καὶ Ήρ 6, 409, 4. καὶ Ἄσ. γ'. §. 78. — ἄ] = τοῦτοις ἄ. — δουλοῖ] = ταπεινοῖ, καταβάλλει. — φρόνημα] ἀνευ ἄρθρου, ζ. Ἄσ. ἔ. § 36. περὶ τῆς λέξεως ζ. 81, 6. β'. 43, 6. — παραλόγῳ] ζ. 75, 4. — πρὸς τοῖς ἄλλοις], δεινοῖς, δηλ. τῇ ἐν τῇ πόλει κατακλείσει καὶ τῇ δηλώσει τῆς χώρας. — ἐν ἧθεσιν ἀντιπάλοις], μὲ ἧθη ἀνάλογα, ἀντάξια τοῦ μεγέθους τῆς πόλεως, ὡς ἐχαρακτηρίσθησαν αὐτὰ ἐν β'. 38 — 42. — συμφοραῖς ταῖς μεγ. ὑφίστασθαι] ὁμοίως μετὰ δοτ. Εὐρ. Ἀνδρομ. 1115: ταῖς συμφοραῖς ὅστις οὐχ ὑφίσταται οὐδ' ἄνδρὸς ἂν δύναιτο ὑποστῆναι βέλος. πρὸ. Ξεν. Ἀν. 3, 2, 44. Ἑλλ. 7, 5, 12. συντ. δὲ μετὰ δοτ. διότι τὸ ὑφίστασθαι ἐνταῦθα καταντᾷ εἰς τὴν σημ. τοῦ: ἀνθίστασθαι, μὴ εἶκειν: συνήθως συντ. μετ' αἰτίας. ὡς ἐν 144, 4. — τὴν ἀξίωσιν], «τὸ ἀξίωμα» Σχ. ζ, 69, 2. — ἐν ἴσῳ γὰρ οἱ ἄνθρωποι — ὀρεγόμενον] = οἱ γὰρ ἄνθρ. δικαιοῦσι ἐν ἴσῳ (= ὁμοίως) αἰτιᾶσθαι τὸν μαλακίᾳ ἐλλείποντα τῆς ὑπαρχούσης δόξης (ὡς) καὶ μισεῖν τὸν θρασύτητι ὀρεγόμενον τῆς μὴ προσηκούσης], οἱ ἄνθρωποι συνειθίζουσι: (= δικαιοῦσι, κυρίως = κρίνουσι δίκαιον, ζ. 140, 2.) νὰ μέμφονται ἐπίσης τὸν διὰ δειλίαν φαινόμενον κατώτερον τῆς δόξης, τῆς ὑπολήψεως, ἣν ἔχει, καθὼς καὶ νὰ μισῶσι τὸν διὰ θρασύτητα ἐπιδιώκοντα δόξαν, ἣτις δὲν τῷ ἀνήκει. Ἄλλ' ὁ Θ. ἔθηκεν ὡς ἔχουσι τὰς λέξεις χάριν ἐμφάσεως καὶ ἀντιθέσεως τῆς ὑπαρχούσης δόξης καὶ τῆς μὴ προσηκούσης. — ἀπαλλαγῆσαντας], «παυταμένους ἀλγεῖν, ὡς περ τὸ ἀπολοφυράμενοι (β'. 46.)» Σχ. — τὰ ἴδια] ἀντικ. τοῦ ἀπαλλαγ. — ἀντιλαμβάνεσθαι] ἔφαρτ. ἐκ τοῦ χρεῶν.

§ 62. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. « Ἐλπίζω νὰ νικήσωμεν τοὺς ἐναντίους ἕνεκα τῆς κατὰ θάλασσαν ὑπεροχῆς ἡμῶν, δι' ἧς τὰς προσωρινὰς στερήσεις θὰ ἀναπληρώσωμεν ἀφθόνως κατόπιν ».

τὸν πόνον τὸν κατὰ τὸν πόλεμον — — ὑποπτευόμενον] ἢ σύντ: ἀρκεῖτω μὲν ὑμῖν καὶ ἐκεῖνα, ἐν οἷς — ἀπέδειξα οὐκ ὀρθῶς ὑποπτευόμενον τὸν πόνον τὸν κατὰ τὸν πόλεμον μὴ γένηται τε πολὺς καὶ οὐδὲν μᾶλλον περιγενώμεθα. Ἀλλ' ὁ Θ. ἔνα ἐνδείξη καὶ ἐπιτείνῃ τὴν αἰτία: τὸν πόνον τὸν κατὰ τὸν πόλ., ἐθικεν αὐτὴν ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου, πρβ. 32, 5. 33, 3. — μὴ γέν.] ἔξτρ. ἐκ τοῦ ὑποπτευόμενον, ὡς β'. 43, 4. ἐκ τοῦ ὑποτοπήσας, ὡς καὶ ἀλλαγῶν παρὰ Θ. ἐκ τῶν: ὑπόνοια, ὑποψία, ὑποπτῶς, προσδοκία, πρβ. Ἀσ. ιε. § 191. — ἄλλοτε πολλάκις γε δὴ] ἐν μέρει μὲν ἐν β'. 43., ἐν μέρει δὲ ἐν § 140—144. — δὴ] = ὡς γνωστόν. — ἀπέδειξα] μετὰ μετοχ. πρβ. ε. 9, 10. καὶ κατωτέρω: ἀποφαίνω, ἱ. Ἀσ. ιζ'. § 35, δ. — ὑποπτεύεται ὁ πόνος μὴ] ἐπειδὴ λέγεται: ὑποπτεύω τὸν πόνον μὴ. — τόδε, ὅ μοι — μεγέθους περὶ ἐς τὴν ἀρχὴν], τὸ ἐξῆς πλεονέκτημα, τὸ ὁποῖον ἀναφερόμενον εἰς τὸ μέγεθος τῆς ἡγεμονίας ἡμῶν, νομίζω ὅτι οὔτε ὑμεῖς αὐτοὶ ἐσυλλογισθητέ ποτε ὅτι ἔχετε κτλ. — μεγέθους περὶ ἐς τὴν ἀρχὴν] συντ. πρὸς τό: τόδε, ὅ κυρίως = προκειμένου περὶ τοῦ μεγέθους, τοῦ ἀναφερομένου εἰς τὴν ἀρχὴν, τῆς ἀρχῆς ἡμῶν, ἱ. 75, 5. — οὐτ' ἐγὼ] ἐνν. ἐκ τοῦ ἐνθυμηθῆναι κατὰ ζευγμα τὸ ἐμνήσθην. — οὐδ' ἂν κτέ.] ἐλευθερωτέρα συνέχεια τῆς ἀναφορ. προτάσεως, στενωῶς συνημμένη πρὸς τὰ προηγούμενα, ἂν καὶ δὲν ἐπαναλαμβάνεται ἢ ἀντων: ὃ ἢ αὐτῷ. — ἐχρησάμην] ἐνν. αὐτῷ. — κομπωδεστέραν] συγκριτ. μειωτικόν = μικρόν τι κομπώδη, ἀλαζονικὴν ἱ. Ἀσ. γ'. 100 κέ. — ἔχοντι] = ἐπειδὴ ἔχει. — προσποίησιν], ὄψιν. — παρὰ τὸ εἰκὸς] = παρὰ λόγον, παρ' ὅσον ἔδει. — γὰρ] ἐπεξηγεῖ τὸ τόδε οὕτω: λέγει δηλ. ὅτι οἱ Ἀθ. δὲν περιορίζονται μόνον εἰς τὴν ἡγεμονίαν τῶν πολλῶν ἢ ὀλίγων συμμαχῶν, ἀλλ' ὅτι ἐκ τῶν δύο μερῶν τοῦ κόσμου τοῦ ἑτέρου, τῆς θαλάσσης, εἶναι ἀπόλυτοι κύριοι, καὶ ὅτι δύνανται νὰ ἐπεκτείνωσιν τὴν ἡγεμονίαν ταύτην ἐφ' ὅσον ἂν θελήσωσι. Τὸ ἕτερον ὅμως μέρος, ἢ κατὰ γῆν ἡγεμονία, δὲν κρίνεται οὕτε ἐξετάζεται, ὡς προσδοκᾶτο, ἀλλὰ θεωρεῖται μόνον καθ' ὅσον

αί κατά γῆν ζημίαι δύνανται νὰ ἀναπληρωθῶσι διὰ τῆς κατὰ θάλασσαν ὑπεροχῆς. — δύο μερῶν] ἔξαρ. ἐκ τοῦ ἑτέρου παντὸς τ. ἔ. ἀπὸ τὰ δύο μέρη (εἰς ἃ διαιρεῖται ὁ κόσμος), τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, τὰ ὁποῖα φανερὰ εἶναι προωρισμένα εἰς χρῆσιν τῶν ἀνθρώπων (= τῶν εἰς χρῆσιν φανερῶν)—κυριωτάτους], ἀπολύτους κυρίους.—ἐφ' ὅσον νῦν νέμεσθε]= ἐπὶ τοσοῦτον ὅσων νῦν χρῆσθε.—οὐκ ἔστιν ὅστις], «οὐδεὶς» Σχ.—τῆ ὑπαρχούσῃ παρασκευῇ τοῦ ναυτικοῦ]= τῷ ὑπάρχοντι στόλῳ. — οὔτε βασιλεὺς οὔτε οὐδὲν ἄλλο ἔθνος] ἐλευθέρως ἀντιπαρατίθενται διὰ τοῦ ἄλλοι, ὡς 128, β. β'. 18, 3. καὶ νοητέα καθόλου ἔθνος κεῖται εὐτυῖθα κατὰ τὴν εὐρυτάτην σημ. σημαίνον πᾶν πολιτικῶς συνεστηκὸς ἔθνος· τινὲς ἐξηγοῦσι τὰ βασιλεὺς καὶ ἔθνος: μοναρχία καὶ δημοκρατία.—τῶν ἐν τῷ παρόντι], τῶν ἐν τῷ κόσμῳ.—ὥστε οὐ κατὰ τὴν τῶν οἰκιῶν καὶ τῆς γῆς χρεῖαν — φαίνεται], ὥστε αὕτη ἡ δύναμις (τ. ἔ. ἡ θαλασσοκρατορία) φαίνεται (τῷ ὀρθῶς σκεπτομένῳ) ὅτι δὲν δύναται νὰ παραβληθῇ πρὸς τὴν χρῆσιν, τὴν ὠφέλειαν, τῶν οἰκιῶν καὶ τῆς γῆς· ὑπονοεῖται δὲ ἡ ἀντίθ.: ἀλλὰ πολλῶ μείζων.—μεγάλων] κατηγερούμενον τοῦ ὧν = ὧν στερηθέντες νομίζετε ὅτι ἐστερήθητε μεγάλων πραγμάτων.—χαλεπῶς φέρειν αὐτῶν] περὶ τῆς συντ. ἔ. 77, 3. καὶ Ἀσ. ιβ'. § 43.—αὐτῶν], δι' αὐτὰ, διὰ τὴν στέρησιν αὐτῶν, τῶν οἰκιῶν καὶ τῆς γῆς.—ἢ οὐ] ἀντὶ τοῦ ἀπλοῦ: ἦ. Ὅταν πρὸ τοῦ μᾶλλον ὑπάρχη ἄρνησις, ἢ περιέχεται αὕτη ἐν τῇ προτάσει, ἔπεται ἐνίστασις ἢ οὐ, κατὰ πλεονασμὸν ἀντὶ τοῦ ἀπλοῦ: ἦ, ἔ. Δημ. Τιμοθ. 118δ, 7: οὐ περὶ πλείονος ἐποιήσατο περιουσίαν χρημάτων μᾶλλον ἢ οὐ Τιμοθέω ὑπηρετήσαι ὁμοίως Δημ: οὐ περὶ τῶν ἐμῶν ἰδίων μᾶλλον τιμωρήσεσθε Πολυκλέα ἢ οὐχ ὑπὲρ ἡμῶν αὐτῶν. Ἡροδ. 4, 118: ἦκει γὰρ ὁ Πέρσης οὐδὲν μᾶλλον ἐπ' ἡμέας ἢ οὐ καὶ ὑμέας. πρὸ. γ'. 36, 4.—κηπίον], μικρὸν κῆπον, κηπίδιον· «ἄλλοι δὲ εἶδος κουρᾶς φασιν» (Σχ.) πρὸς κόσμον. Γνωστὰ εἶναι μάλιστα τὰ κατὰ τοὺς μεταγενεστέρους χρόνους τερπνὰ κηπάρια τοῦ Ἐπικούρου.—ἐγκαλλώπισμα πλούτου], ἐπίδειγμα πλούτου· σπάνια λέξεις ἐκλεχθεῖσα ἐπίτηδες διὰ νὰ φανερώσωσι τὸ εὐτελὲς καὶ μηδαμινόν.—πρὸς ταύτην], παραβαλλόμενα πρὸς ταύτην τὴν δύναμιν.—νομίσαντας] ἔ. 124, 2.—καὶ γινῶναι]

ἔξαρτ. ἐκ τοῦ εἰκόσ· δυνατόν ὅμως νὰ ἐκληφθῆ καὶ ἀντὶ προστα-
 κτικῆς. — ἦν ἀντιλαμβάνομενοι αὐτῆς διασώσωμεν] ὅταν δύο συνδεδεμένα πρὸς ἄλληλα ῥήματα (ὡν τὸ ἕτερον δυνατόν
 νὰ ἐκφέρεται καὶ κατὰ μετοχὴν ἢ ἀπαρέμφ.) ἔχωσιν ἐν κοινὸν ἀντι-
 κείμενον, τίθεται τὸ ἀντικ. ἅπαξ καὶ ὅταν ἀκόμη ἐκάτερον τῶν
 ῥημάτων συντάσσεται διαφόρως, οἷον: φαίνεται ὁ δῆμος ταῖς
 ἄλλαις πολιτείας μαχόμενος καὶ καταλύων, Ἰσοκρ.
 Ἀνόητον ἐπὶ τοιοῦτους ἰέναι ὧν κρατήσας μὴ κατα-
 σχήσει τις. — ἀναληψομένην] = ἀνακτησομένην. — ἄλλων
 ὑπακούειν] μετὰ γεν. συντ. καὶ ἐν γ'. 50, 3. δ'. 56, 2. ε'. 84,
 2. κτλ. μετὰ δοτ. δὲ β'. 61, 1. δ'. 63, 2. ζ'. 69, 3. Ὅταν συντ.
 μετὰ γεν. σημαίνει μᾶλλον τὴν διαρκῆ ὑπακοήν, καὶ σχεδὸν = ὑπή-
 κοον ἄλλου εἶναι. — προκεκτετημένα] ἀντιτίθ. πρὸς τὸ
 ἀναληψομένην ἔχει παθητικὴν σημ. πρβ. 123, 4. ὅθεν καὶ
 ἡ δοτ. ὑπακούσασι. — φιλεῖν] ἰ. 78, 3. — κατ' ἀμφο-
 τερα] ἐπέξηγ. διὰ τῶν ἀμέσως ἐπομένων, τ. ε'. κατὰ τὸ κατα-
 σχεῖν καὶ διασώσαντας παραδοῦναι τοῖς ἐπιγιγνο-
 μένοις. — αἴσχιον δὲ — ἀτυχῆσαι] ταῦτα λέγει πρὸς τοὺς
 συγχρόνους παραινетиκῶς· οὕτω καὶ ὁ Ξεν. Ἄν. 7, 7, 28. Τὴν αὐτὴν
 σχεδὸν ἔννοιαν ἐκφέρει καὶ ὁ Δημ. 2, 26: πολὺ ῥῆξον ἔχοντας
 φυλάττειν ἢ κτήσασθαι πάντα πέφυκεν. — ὁμόσε ἰέναι]
 ἔξαρτ. ἐκ τοῦ εἰκόσ· συχνότερον εἶναι τὸ ὁμόσε χωρεῖν =
 ὁρμᾶν, ἐπέρχεσθαι, γενναίως. — φρόνημα, καταφρόνημα] τὸ
 μὲν φρόνημα (= αὐχνημα) ὡς ἐκ τῶν ἐπομένων φαίνεται εἶναι
 τὸ τυφλόν, τὸ ἐξ ἀμαθίας προερχόμενον θάρρος, καταφρόνημα
 δὲ τὸ ἔλλογον θάρρος· περὶ τῆς παρονομασίας ἰ. 33, 4. — εὐτυ-
 χοῦς], ὅταν συνοδεύεται μὲ εὐτυχίαν. — καταφρόνησις (τού-
 τω), ὅς ἂν] ὁμοίως β'. 44, 1. — γνώμη] ἀντιτίθ. πρὸς τὸ:
 ἀπὸ ἀμαθίας εὐτ., ὅθεν ἐνταῦθα σημ.: ἐν συνειδήσει, ἐν καθαρᾷ
 γνώσει τοῦ κινδύνου· τοῦτο ἀναφ. εἰς β'. 40, 2. 3. — καὶ τὴν
 τόλμην ἀπὸ τῆς ὁμοίας τύχης — — ἢ πρόνοιαι] ἡ ἔν-
 νοια: ὅταν ἡ τύχη ᾖναι ὁμοία (ἐκατέρω), ἡ ὀρθὴ γνώσις (τοῦ κιν-
 δύνου) διὰ τῆς συνειδήσεως τῆς ὑπεροχῆς (= ἐκ τοῦ ὑπέρ-
 φρονος)* καθιστᾷ τὴν τόλμην ἀσφαλεστέραν, καὶ δὲν στηρίζεται
 τόσον εἰς τὴν (ἀβέβαιον) ἐλπίδα, ἧς ἡ δύναμις φαίνεται ἐν ταῖς
 ἀμνηχανίαις, ἀλλὰ εἰς τὴν ἐκ τῶν ὑπάρχόντων μέσων ὀρθὴν σκέ-

ψιν, ἥτις καθίστησι τὴν πρόνοιαν ἀσφαλεστέραν, τ. ἔ. δι' ἧς δύναται τις νὰ προνοήσῃ ἀσφαλέστερον περὶ τοῦ μέλλοντος. Ἄν ἀντὶ ἀφηρημένων μετεχειρίζετο ὁ Θ. συγκεκριμένα τὸ χωρίον θὰ ἦτο σαφέστερον. — ἐλπίδα] ἐνταῦθα καὶ ὅ. 42, 4. σημ. τὴν ἀβέβαιον ἐλπίδα, τὴν μὴ στηριζομένην ἐπὶ τοῦ ὀρθοῦ λόγου. — ἐν τῷ ἀπόρῳ], ἐν καταστάσει, ὅπου ὀρθὴ καὶ ἀσφαλὴς κρίσις καὶ σκέψις καθίσταται ἀδύνατος, πρὸς ὅ. 42, 4: ἐλπίδι τὸ ἀφανὲς τοῦ κατορθώσῃν ἐπιτρέψαντες. —

§ 63. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. « Δὲν πρέπει δὲ νὰ λησμονήσητε ὅτι ἡ τιμὴ τῆς πόλεως ἡμῶν διατρέχει κίνδυνον καὶ δὲν διασώζεται ἀνευ ἀγῶνων καὶ κινδύνων. »

τῆς πόλεως τῷ τιμωμένῳ ἀπὸ τοῦ ἄρχειν] σχεδὸν = τῇ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τιμῇ τῆς πόλεως, ἔ. 36, 4. πρὸς. 442, 4. — βοηθεῖν] ἔ. 423, 4. — ἡμηδὲ] = εἰ δὲ μὴ μηδέ. — διώκειν] = μετέρχεσθαι, ἔ. ὅ. 39, 4. — περὶ ἑνὸς μόνου, δουλείας, ἀντ' ἐλευθερίας, ἀγωνίζεσθαι], ὅτι πρόκειται ἀγῶν περὶ ἑνὸς μόνου, νὰ μὴ γένητε δούλοι ἀντὶ ἐλευθέρων. — δουλείας] ἐνν. τὴν εἰς τὴν Σπάρτην ὑποταγήν. — ὧν] = τούτων, ἅ' ἦγεν. ἔξαρτ. ἐκ τοῦ κινδύνου = περὶ κινδύνου ἕνεκα τούτων, δι' ἃ ἐν τῇ ἀρχῇ ὄντες ἦσθε μισητοὶ (παρὰ τοῖς ὑπηκόοις) περὶ τοῦ ἀπεχθάνεσθαι μετ' αὐτ. πρὸς. Εὐρ. Ἄνδρομ. 212; ταῦτά σ' ἐχθραίε πόσις, καὶ Βερν. Γραμ. §. 698 κέ. — εἴτις καὶ τόδε — ἀνδραγαθίεται] βραχυλογικῶς ἀντὶ τοῦ: εἴτις καὶ τόδε (δηλ. τὸ ἐκστῆναι τῆς ἀρχῆς) παραινεῖ ἀνδραγαθίαν ἐπιδεικνύμενος δεδιώς ἐν τῷ παρόντι ἀπραγμοσύνη (= ἐν τῷ πραγματικῶς δι' ἀπραγμοσύνην φοβεῖται κατὰ τὴν παροῦσαν περίστασιν) ταῦτα δὲ λέγει ὅχι ὑποθετικῶς, ἀλλὰ κατ' ἀναφορὰν πρὸς τινὰς φίλους τῆς εἰρήνης, οἵτινες φοβούμενοι τὰς τολμηρὰς πράξεις παρήκουν τοῦτο φιλανθρωπιᾶν ἐπιδεικνύμενοι: ὅθεν τὸ εἴτις τόδε κέ ἔχει ταύτην τὴν δύναμιν: ταῦτα λέγω διὰ νὰ ἀκούσῃ, εἴν τις κτλ. — τόδε ἀνδραγαθ.] περὶ τῆς συντ. πρὸς. Βερν. Γρ. § 698 κέ. — ὡς τυραννίδα] τὸ ὡς μετριάζει καὶ κολάζει τὴν ἔννοιαν τῆς τυραννίδος = ὅταν τυρανίδα, σχεδὸν τυρ. ἢ αὐτὴ ἔννοια ἀνευ τοῦ ὡς ἀπαντᾷ καὶ ἐν 75, 4. καὶ γ'. 37, 2. πρὸς. 422, 3. — οἱ ποιοῦτοι], « οἱ ἀπράγμονες » Σχ. — ἐπὶ σφῶν αὐτῶν] = καὶ ἑαυτοὺς, κατὰ μόνους, κεχωρισμένοι ἀπὸ τῶν ἄλλων, ἔ. ἔ. 67, 4.

Σκωπτικῶς λέγει ταῦτα ὁ Περικλῆς. — τὸ ἄπραγμον] εἰς τὸ στόμα Ἀθηναίου ἔχει πάντοτε κακὴν σημ. = ἡ ῥαθυμία, ἡ ἀδράνεια, πρὸς β'. 40 2. — μὴ μετὰ τοῦ δρ. τεταγμένον] κατὰ μεταφορὰν ἐκ τῆς στρατιωτικῆς παρατάξεως = εἰ μὴ τῷ δραστηρίῳ παρατεταγμένον εἶη, ὡς δὲ συνοδεύεται ἀπὸ τὴν δραστηριότητι (κατ' ἀντίθ. πρὸς τὸ ἄπραγμον ἢ μετὰ ὁμοίως καὶ β'. 45, 2). — ξυμφέρει], ἀρμόζει, πρέπει· ὑποκ. εἶναι τὸ ἀσφαλῶς δουλεύειν = οὐδέ ἀρμόζει ἐν ἀρχούσῃ πόλει τὸ πρὸς ἰδίαν ἀσφάλειαν (πρὸς ἀποφυγὴν κινδύνου) δουλεύειν (= ἐτέρῳ ὑπακούειν), ἀλλ' ἐν ὑπηκόῳ ὁμοίως λέγει ὁ Δημοσθ. ἐν 18, 203: οὐκ ἠδυνήθη πώποτε τὴν πόλιν οὐδ' εἰς ἐκ παντὸς τοῦ χρόνου πείσαι — ἀσφαλῶς δουλεύειν. Ὁ Περικλῆς ἐνταῦθα θέλει νὰ καταδείξῃ τὴν ἀντίφασιν, εἰς ἣν περιπίπτουσιν οἱ τὰ ἐναντία φρονοῦντες πρὸς 141. 1.

§ 64. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. (ἐπίλογος) «Ἔμεις ὅμως ὑπομένοντες τὰ ἀναγκαῖα κακὰ καὶ συνειδότες τὴν τιμὴν καὶ τὸ μέγεθος τῆς πόλεως ἐπιχειρήσατε γενναίως τὸν πόλεμον πρὸς τὸν ἐνδοξὸν σκοπὸν καὶ τέλος» τῶν τοιῶνδε πολιτῶν] τ. ἔ. τῶν ἀπραγμόνων, τῶν φίλων τῆς εἰρήνης· ἴσως ἐννοεῖ τοὺς περὶ τὸν Νικίαν. — παράγεσθε] ἴ. 34, 3. — εἰκὸς ἦν] ἐνν. δρᾶσαι. — ἐπιγεγέννηται τε] συναπτέον πρὸς τὸ εἰ καί· ὁ παρακείμεν. ἐτέθη διὰ τὸ ἔκτακτον συμβεβηκὸς, τοῦ ὁποίου τὰ ἀποτελέσματα ἀκόμη διασώζονται· τὸ ἐπιγίγνεσθαι συνήθως λέγεται περὶ κακοῦ, ὡς β'. 58, 2. — πέρα ὦν προσεδεχόμεθα] ὑπὲρ πᾶσαν προδοκίαν ἡμῶν· τὸ πέρα σημ. ἐπέκεινα, παρέκει, ὑπὲρ (πρὸς τὸ ἡμέτερον πέρα πέρα), τὸ δὲ πέραν σημ. ἀντικρὺ, ἐπέκεινα θαλάσσης ἢ ποταμοῦ· ἐνίοτε ὅμως ἐναλλάσσονται. — ἐλπίδος κρεῖσσον], «ὑπὲρ ἐλπίδα» Σχ. πρὸς β'. 44, 3. — αὐτῆν], τὴν νόσον. — μέρος τι], κατὰ μέρος, ἐν μέρει· ὁμοίως 23, 3. δ'. 30, 1. — μᾶλλον] ἐνν: ἢ διὰ τὸ ἐπελθόντα τοὺς πολεμίους δρᾶσαι ἄπερ εἰκὸς ἦν, τ. ἔ. ἢ διὰ τὴν δῆωσιν τῆς χώρας. — εἰ μὴ — ἀναθήσετε], ἐκτὸς ἐάν, καὶ ὅταν παρὰ λόγον (ἴ. 78, 1.) συμβῆ εὐτυχία τις ὑμῖν, ἀποδώσῃτε αὐτὴν εἰς ἐμέ. — φέρειν τε] διὰ τοῦ τέ ἐξακολουθεῖ ἢ παραίνεσις ἢ διὰ τοῦ: μήτε — ἔχετε ἀρξαμένη. — τὰ δαιμόνια], τὰ ἀπὸ τῶν θεῶν (προερχόμενα). — ἀναγκαιῶς], ἐξ ἀνάγκης, ἴ. Σοφ. Φιλ. 1316: ἀν-

θρώποισι τὰς μὲν ἐκ θεῶν | τύχας δοθείσας ἔστ' ἀ-
 ναγκαῖον φέρειν. — τὰ ἀπὸ τῶν π.] = τὰ προερχόμενα
 ἀπὸ τῶν π. Ἰ. Ἀσ. κά. § 18. — ἐν ἔθει] = ξυνήθη· ὁμοίως
 Εὐρ. Φοίν. 1310: οὐκ ἐν αἰσχύνῃ τὰ σά = οὐκ αἰσχυν-
 τηρὰ (ἢ αἰσχρὰ) τὰ σά. — μὴ] ἀντὶ τοῦ ὀραῖτε μὴ. — ἐν
 ὑμῖν] = δι' ὑμῶν, ἢ, δι' ὑμᾶς, πρὸ. Ἀσ. κά. § 58. — κωλυθῆ]
 ἔνν: ἐν ἔθει εἶναι. Πολλάκις ἐκ τῶν προηγουμένων ἐνίστε δὲ
 καὶ ἐκ τῶν ἐπομένων ἀναπληροῦται εἰς τινὰς ἀπροσώπους μά-
 λιστα ἐκφράσεις ἀπαρέμφατον, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ ἔχη καὶ ἀντι-
 κείμενον ἢ ὑποκείμενον ὑπάρχον ἐν τῇ λόγῳ (Ἰ. ἀνωτ: ἄπερ εἰ-
 κὸς ἦν), οἷον: Μιλτιάδῃ τελευτήσαντι Χερσονησίται
 θύουσιν ὡς νόμος οἰκιστῆ, ἐνν. θύειν (Ἠρόδ.). Ἀπλᾶς
 γε λύπας ἐξ ὄν (ἐνν. φέρειν) οὐκ οἶσω διπλᾶς (Εὐρ.). Βα-
 σιλεὺς τὰ μὲν ἔχει τὰ δὲ μέλλει, ἐνν. ἔξειν (Ἰσοκρ.). —
 γνῶτε], μάθετε καλῶς. — ἀναλωκένας] ἔξαρτ. ἐκ τοῦ: διὰ
 τό. — δὴ] ἐπιτείνει τὸ μεγίστην. — ἦν καὶ νῦν ὑπενδῶμέν
 ποτε] εἰστέον, ὅτι δύο ἐπιρρήματα τό τε νῦν καὶ τὸ ποτε ἐπι-
 συνάφας τῷ ὑπενδῶμεν, ἀόριστον τὸν λόγον πως ἐποιήσατο,
 ἵνα τὸ φορτικὸν ἀποφύγῃ· εἰπὼν γὰρ νῦν ὑπενδῶμεν, βλάβη μὲν
 τι ἂν ἔδοξεν εἰπεῖν, καὶ τοὺς ἀκραταὺς πρὸς τὴν ἀκαίην ἐξετάραξε.
 προσθεὶς δὲ καὶ τὸ ποτε, ἀνεβάλετο εἰς ἕτερον χρόνον» (Δούκας)
 τὸ ὑπενδοῦναι] = μικρὸν (= ὑπ-) ἐνδοῦναι, Ἰ. Ἀσ. κά.
 § 200. — πέφυκε καὶ ἐλασσοῦσθαι] = φύσει εἴωθε ἐλασ-
 σοῦσθαι ὡς περ καὶ αὐξάνεσθαι. — καταλελείψεται], θὰ
 ἀπομείνη, Ἰ. Ἀσ. κή. § 63. — Ἑλλήνων] χάριν ἐμφάσεως προ-
 ταχθὲν τοῦ ὅτι ἀναγκάτως ἐφείλκυσε τὸν τε, Ἰ. 444, 2. — ὅτι—
 ἤρξαμεν] ἔξαρτ. ἐκ τοῦ γνῶτε. — πολέμοις μεγίστοις]
 ἀντὶ: ἐν πολ. μεγ. — δὴ] ἐπιτείνει τὸ πλείστων. — πρὸς
 τε ξύμπαντας καὶ καθ' ἓκ.] κοινὸν καὶ τῷ πολέμοις καὶ τῷ
 ἀντέσχομεν ἢ δὲ πρὸς ἐνν. καὶ εἰς τὸ καθ' ἑκάστους =
 καὶ πρὸς τοὺς καθ' ἕκαστον· πρὸ. ἐ. 69, 2. — τοῖν πᾶσιν
 εὐπορωτάτην] = τοῖς πᾶσιν (Ἰ. β'. 41, 6.) εὐπορώτατα
 παρεσκευασμένην. — μεγίστην] δὲν ἀναφ. μόνον εἰς τὴν
 περίβολον τῆς πόλεως καὶ τὴν πληθὺν τῶν οἰκιῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ
 πλῆθος τῶν κατοίκων. πρὸ. 80. — καίτοι] = καὶ ὅμως. — ὁ δρᾶν
 βουλόμενος], ὁ δραστήριος· κατ' ἀντίθ. πρὸς τὸ ἀπράγμων,
 Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ το Ἰνστιτούτο Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

ἢ β'. 63, 3. — τὸ δὲ μισεῖσθαι] πρβ. ζ'. 16, 5. — δὴ] = ὡς γνωστόν· κατ' ἄλλους = μέχρι τοῦ νῦν. — ἕτεροι ἑτέρων], ὡς ἄνωτ. Ἑλληνες Ἑλλήνων] ἡ ἐπανάληψις αὐτῆ συνήθως ἀπαντᾷ καθ' ἐνικόν, ἢ β'. 51, 1. 4. ζ'. 64, 4. — ἐπὶ μεγίστοις] = μέγιστα κερδαίνων. — τὸ ἐπίφθονον λαμβάνει] σχεδὸν = φθονεῖται. — ἀντέχει] ἀπολύτως. — ἡ δὲ παραυτίκα τε λαμπρότης, καὶ ἐς τὸ ἔπειτα δόξα] τὸ ἐν ἄρθρον ἐπαρκεῖ καὶ εἰς τὰ δύο οὐσιαστικά ὡς εἰς μίαν ἔννοιαν, ἐπειδὴ αἰτία καὶ ἀποτέλεσμα εἶναι στενότατα συνδεδεμένα, πρβ. β'. 35, 3. — ὑμεῖς δὲ] περὶ τοῦ δὲ ἢ. 32, 2. — ἐς τὸ μέλλον καλόν, ἐς τὸ αὐτίκα μὴ αἰσχρόν] κατὰ σχῆμα χιαστὸν ἀναφ. εἰς τὰ: λαμπρότης καὶ δόξα. — ἔς τε τὸ μέλ. καλόν πραγνόντες — αἰσχρόν], προνοήσαντες, προῖδόντες ἐν μὲν τῷ μέλλουσι δόξαν, ἐν δὲ τῷ παρόντι ὄχι αἰσχύνην, τ. ἢ. λαμπρότητα· περὶ τοῦ τε — τὲ ἢ. 35, 2. — τῷ ἤδη προθύμῳ] σχεδὸν = τῇ νῦν παρουμία. — ἐνδηλοὶ ἔστε] = διὰ σαφῶν σημείων δεικνύετε. — οὔτοι] ἀνακεφαλαιοῖ τὴν ἀναφορ. πρότασιν. —

Λόγος τῶν στρατηγῶν τοῦ πελοπον. στόλου.

§ 87. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. « Ἡ κατὰ τὴν ναυμαχίαν ἦτα προῆλθεν ἐξ ἀπειρίας καὶ ἐναντίας τύχης· τούτου ἕνεκα οὐδεὶς λόγος ὑπάρχει νὰ ἀγωνισθῶμεν ἀθύμως ἐν τῇ μελλούσῃ ναυμαχίᾳ· δεῖξατε λοιπὸν τὴν προτέραν ὑμῶν ἀνδρίαν, λαβόντες ὑπ' ὄψιν ὅτι εἴμεθα ὑπέρτεροι τῶν ἐχθρῶν καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν πλοίων καὶ τὴν παρουσίαν τῶν ὀπλιτῶν· θὰ ἀνταμειφθῆτε δὲ προστηκόντως ».

εἴτις] ἢ. β'. 63, 2. — ἄρα], τυχόν. — ἔχει] = παρέχει. — τέκμαρσις], συμπέρασμα, συνέπεια ἐκ τεκμηρίων, οἷα εἶναι τὰ τρία ἐπόμενα: τῇ τε γὰρ παρασκευῇ — — ἔσφηλεν, τ. ἢ. δὲν παρέχει εἰλογον συνέπειαν τὴν ἐκφόβησιν ἡμῶν ἐν τῇ μελλούσῃ ναυμαχίᾳ. — τῇ τε] ὁ τέ ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸν μετὰ τὸ ξυνέθεσι: δὲ καί. — τὰ ἀπὸ τῆς τύχης] ἢ. β'. 64, 2. — οὐκ ὀλίγα ἐναντ.], ὡς ὁ ἄνεμος καὶ ἄλλα. — καί ποῦτι καί] ὑπὸ τὸ πρό- σχημα τῆς ἀβεβαιότητος εἰσάγει τὴν ἀληθινὴν καὶ κυρίαν αἰτίαν = καὶ ἴσως κατὰ τι καί. — πρῶτον] οὐ μόνον νῦν πρῶτον ἐν τῷ πελοπον. πολέμῳ, ἀλλὰ καὶ καθόλου ἐν τῇ μνήμῃ τῶν συγχρόνων

— ναυμαχοῦντας] ἔνν. ἡ μάχ. — ἔσφηλεν] = σφαλῆναι ἐποίησεν, Ἱ. 122, 4. — κατὰ τὴν ἡμ. κακίαν] = συνεπέλα τῆς ἡμ. δειλίας, διὰ τὴν ἡμ. δειλίαν· ἢ κατὰ σημ. αἰτίαν κατ' εὐρυτέραν σημ. ὁμοίως 6, 3: κατὰ τὸ ξυγγενές. — οὐδὲ δίκαιον — ἀμβλύνεσθαι], καὶ δὲν εἶναι δίκαιον τὸ μὴ κατὰ κράτος (καθ' ὀλοκληρίαν) νικηθὲν φρόνημα ἡμῶν, ἔχον δὲ ἐν ἑαυτῷ νὰ ἀντιτάξῃ λόγον τινὰ διὰ τὴν ἡτταν (ὅτι δηλ. δὲν ἐνίκηθησαν δειλῶς πολεμήσαντες), νὰ ἐξασθενῆται (= ἀμβλύνεσθαι) ἐκ τῆς τυχαίας ἐκβάσεως. — τῆς γνώμης τὸ νικηθὲν] = ἡ νικηθεῖσα γνώμη, τὸ νικηθὲν φρόνημα, ὡς κατωτ: τῆς ξυμφορᾶς τὸ ἀποβάν = ἡ ἀποβᾶσα ξυμφορά. — νομίσαι] ἔξαρτ. ἐκ τοῦ δίκαιόν ἐστι. — ὀρθῶς], ἀκλονήτως, « ἔχειν τοὺς ἀνθρώπους ἐστηκυῖαν τὴν γνώμην καὶ μὴ ὑποπεπτωκυῖαν τοῖς δεινοῖς » Σχ. — εἶναι ἔξαρτ. ἐκ τοῦ νομίσαι. — καὶ μὴ κέ.] ἡ σύντ: καὶ νομίσαι δίκαιον μὴ εἰκότως ἂν ἔν τινι κακοῦς γενέσθαι προβαλλομένους ἀπειρίαν — προβαλλομένους] πρβ. 6'. 42, 3. — τοῦ ἀνδρείου παρόντος], ἐν ᾧ ἔχουσιν ἀνδρίαν. — κακοῦς], δειλοῦς. — τοσοῦτον] ὁμοίως 6'. 85, 2. — λέιπετα] ἔνν. τῆς ἐπιστήμης ἐκείνων. — ἡ ἐπιστήμη] = ἡ ἐμπειρία. — ἀνδρίαν μὲν ἔχουσα] = εἰ μὲν ἔχει ἀνδρίαν, ἂν μὲν συνοδεύεται ἀπὸ τὴν ἀνδρίαν. — μνήμην ἔξει], θὰ ἐνθυμηθῇ· ποιητικωτέρα προσωποποιᾶ· περὶ τῆς συντ. πρβ. Ξεν. Ἄν. 3, 2, 39: μεμνήσθω ἀνὴρ ἀγαθὸς εἶναι. — τὸ δεινὸν] συνήθως = ἡ ὥρα, ἡ στιγμή, τοῦ κινδύνου, Ἱ. 120, 2. γ'. 22, 5. — εὐψυχία], (ἠθικὴ) τόλμη, εὐτολμία. — τέχνη] = ἐπιστήμη. — ἐκπλήσσει]. Ἱ. 6'. 38, 4. — ἀλκῆς] = εὐψυχίας, Ἱ. 80, 3. — τὸ ἐμπειρότερον] = τὴν μείζω ἐμπειρίαν. — τὸ τολμηρότερον] = τὴν μείζω τόλμην. Ἱ. 36, 4. — ἀπαράσκευοι τυχεῖν] Ἱ. 32, 3. — περιγίγνεται ὁμῖν] = ἔχετε τὸ πλεονέκτημα, Ἱ. 6'. 39, 4. — πλῆθος, ναυμαχεῖν] ἀμφοτέρα ὑποκ. τοῦ περιγίγνεται, πρβ. 144, 3. — τὰ πολλὰ], « ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ » Σχ. Ἱ. 78, 2. — τὸ κράτος] = ἡ ἐπικράτης, ἡ νίκη, ὡς γ'. 43, 7. — εὐρίσκομεν] = ἐξετάζοντες διαγιγνώσκομεν, εὐρίσκομεν· πλεονάκεις συντ. μετὰ μετοχῆς ἢ ἐπιθέτου, ὡς 80, 2. γ'. 56, 5. — προσγενόμενα] = προαιθέντα εἰς τὰ ἄλλα πλεονεκτήματα, « προσκτιθέντα » Σχ. ἀντιθ. Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ το Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

πρὸς τὸ: ὅσα ἡμάρτομεν. — διδασκαλίαν παρέξει] πρὸς τὴν παροιμίαν: τὰ παθήματα μαθήματα. — τὸ καθ' ἑαυτὸν ἕκαστος] μετὰ πληθ. ὑποκείμεν. ἐνικός ὁμοίως καὶ ἐν 144, 6. — χῶραν], «τάξιν» Σχ. — προλείπειν] = φεύγοντας καταλείπειν· ἢ προ-ἔχει τὴν αὐτὴν σημ. ἦν καὶ ἐν τῷ προ-διδόναι, πρὸς προϊέναι, καὶ 74, 2. — προσταχθῆναι] συνήθης ἔκφρασις περὶ τῆς στρατιωτικῆς τάξεως· συντ. δὲ ἢ μετὰ δοτ. ὡς ἐνταῦθα, ἢ μετὰ τῶν προθ. ἐς καὶ ἐν, ἢ ἀπολύτως, ζ. ζ'. 40, 3. ἐ. 75, 6. — τῶν δὲ πρότερον ἡγεμόνων], «τῶν καταναυμαχηθέντων ὑπὸ Φορμίωνος, λέγει δὲ τοὺς περὶ Μαχάονα καὶ Ἰσοκράτην» Σχ. περὶ τῆς συντ. ζ. 23, 4: τῶν πρότερον ἔργων, πρὸς Ἄσ. ἐ. § 94, — οὐ χειρόν] λιτότης ἀντὶ τοῦ: πολλῶ ἄμεινον, ἵνα μὴ προσβάλῃ τοὺς πρότερον ἡγεμόνας. — ἐνδιδόναι] ἐνταῦθα σχεδὸν = δίδοναι· ἢ ἐν-ἔχει ἔννοιάν τινα ἀσθενείας ἢ προδοσίας, πρὸς ἐνδόσιμον. — τιμήσονται] παθητ. συνηθέστερος τύπος τοῦ τιμηθήσονται.

Λόγος τοῦ Φορμίωνος.

§ 89. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. « Δὲν ἔχετε λόγον τινὰ διὰ νὰ φοβῆσθε τοὺς ἔχθρους, οἵτινες συναισθανόμενοι τὴν ἀσθένειαν αὐτῶν παρεσκευάσθησαν κάλλιον· ἀλλ' ἡ τόλμη ἡμῶν θὰ ἐμποιήσῃ τοσοῦτον μείζονα φόβον εἰς αὐτοὺς, ὅσῳ ὀλιγώτερον περιμένουσιν αὐτὴν. Καὶ ἐγὼ μὲν θὰ πράξω τὸ καθήκον μου ὡς πρὸς τὴν διάταξιν τῆς μάχης· ὑμεῖς δὲ πράξατε τὸ ὑμέτερον ἀνδρείως πολεμήσαντες· ἢ δὲ σημερινὴ ἔκβασις τοῦ πολέμου ἔχει μεγάλην ἐπιβρόχην εἰς τὸ μέλλον ἡμῶν ».

πεφοβῆσθαι] ἐντονώτερον τοῦ φοβεῖσθαι = φόβου ἐμπλέων εἶναι, ζ. 144, 4. — οὐκ ἀξιούσιν] κατὰ τὴν ἀναλογίαν τοῦ οὐ φάναι, οὐκ εἶν κτλ. ἢ ἀναρ. εἰς τὸ ὑποκ. καὶ συναποτελεῖ μίαν ἔννοιαν = ἀνάξιον κρίνειν, ἡγεῖσθαι, ὡς 102, 4. ἢ ἀναρ. εἰς ἄλλους = οὐ περιμένειν, οὐκ ἐλπίζειν, ὡς ἐνταῦθα, 136, 3. κτλ. — ἐν ὀρῶ. ἔχειν] = ὀρῶδαι. — ὁμοῖοι], ἴσοι, ἰσοδύναμοι. — τὸ πληθὸς τῶν νεῶν καὶ οὐκ ἀπὸ τοῦ ἴσου παρ.] ὁ Θ. συνειθίζει πολλάκις νὰ ἐκφέρῃ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν καὶ ἀποφατικῶς καὶ ταταφατικῶς πρὸς μείζονα ἐνδειξίν καὶ ἐνάρχειαν αὐτῆς, ὡς ἐν ἀκῦθα, ἐνθα ἔπεται ἡ ἀποφατικὴ ἔννοια: οὐκ ἀπὸ τοῦ ἴσου, ἐν

ᾧ συνήθως προηγείται = οὐκ ἀπὸ τοῦ Ἰσους ἀλλὰ τὸ πλῆθος
 παρ. = οὐκ ἴσας ἀλλὰ πλείονας νῆας παρεσκευάσαντο.
 — ὡς προσῆκον σφίσι] ἐπεξηγεί τὸ ᾧ, τ. ἔ. ὅτι δῆθεν ἔχουσιν
 ἔμφυτον, φυσικὴν, τὴν ἀνδρίαν, ὅτι φυσικὰ εἶναι ἀνδρεῖοι. — θαρ-
 σοῦσι] ἔνν. τούτῳ = πιστεύουσι. — ἢ — κατορθοῦντας] =
 ἢ διότι κατορθοῦσι. — τὰ πλείω] ἱ. β'. 39, 2. — καὶ οἴονται
 σφίσι (κατὰ τὸ δοκεῖ μοι) — τὸ αὐτὸ], καὶ νομίζουσι ὅτι καὶ ἐν
 τῷ ναυτικῷ θὰ κάμωσι τὸ αὐτὸ (τὸ κατορθώσειν), δηλ. ὅτι θὰ
 ἐπιτύχωσι. — τὸ δὲ] τ. ἔ. τὸ ἐν τῷ ναυτικῷ κατορθοῦν, ἱ.
 37, 2. — ἐκ τοῦ δικαίου] = ἐκ τοῦ εἰκότος, κατὰ τὸ εἰ-
 κός. — περιέσται] = ἐκ περιουσίας ἔσται ἡμῖν· ἀντιστοιχεῖ
 πρὸς τὸ ἀνωτ. ἐν β'. 87, 6: περιγίγνεσθαι. — ἐν ἐκείνῳ], ἐν
 τῇ πεζομαχίᾳ» Σχ. ἔνν: περίεστι. — ἐπεὶ — προφέρουσι] αἰ-
 τιολογεῖ τὸ περιέσται. — τῷ δὲ ἑκάτεροι ἐμπειρότεροι
 εἶναι θρασύτεροι ἔσμεν], ἀλλὰ διὰ τὸ ὅτι ἑκάτεροι εἴμεθα
 ἐμπειρότεροι (οἱ μὲν ἐν ταῖς ναυμαχίαις, οἱ δὲ ἐν ταῖς πεζομαχίαις)
 εἴμεθα ἑκάτεροι τολμηρότεροι. — διὰ τὴν σφετέραν δόξαν],
 χάριν τῆς ἰδίας δόξης των, ἀναφ. εἰς τὸ ἠγούμενοι, πρβ. 19:
 σφίσιν αὐτοῖς — θεραπεύοντες. — προσάγουσι], ἀναγκά-
 ζουσι, παρασύρουσι, ἱ. γ'. 63, 2. — ἐπεὶ οὐκ ἂν ποτε ἐπε-
 χείρησαν] ὑποκ: οἱ πολλοὶ τῶν ξυμμαχῶν, ἔνν. εἰ μὴ
 προσήχθησαν, ἱ. 75, 4. καὶ Ἀσ. Β'. ζ'. § 28. — παρὰ πολὺ]
 = κατὰ κράτος, «ἀντὶ τοῦ σφόδρα, διαφερόντως» Σχ. — πολὺ]
 ἀναφ. εἰς τὸ πλέω, ἀντὶ τοῦ πολλῷ, τὸ ὁποῖον συνήθως τίθεται
 εἰς τὰ συγκριτικά. — πιστότερον], ἀληθέστερον, βεβαιότερον·
 τὸ πιστὸς λέγεται καὶ περὶ φόβου καὶ περὶ ἐλπίδος, ἱ. γ'. 40, 4.
 ἑ. 14, 4. — καὶ οὐκ ἂν ἠγοῦνται — ἀνθίστασθαι ὑμᾶς],
 καὶ νομίζουσι ὅτι δὲν ἠθέλετε ἀντισταθῆ, ἂν δὲν ἐμέλλετε νὰ πρά-
 ξετε τι ἀνιάξιον τῆς ἐξόχου νίκης (ἢν ἐκερδήσατε). — τοῦ παρὰ
 πολὺ] ἔνν: πραχθέντος ἐκ τοῦ ἐπομένου πράξειν = τοῦ δια-
 φερύοντος πραχθέντος, τῆς ἐξόχου νίκης. — ἀντίπαλοι γὰρ
 — ἐπέρχονται], διότι οἱ πλείστοι ἐναντίοι, πολέμιοι, συνήθως
 ἐπέρχονται πεποιοῦτες μᾶλλον εἰς τὴν δύναμιν των ἢ εἰς τὸ φρόνημα·
 τὸ ἀντίπαλοι εἰς τὴν σημ. τοῦ ἐναντίοι ἀπαντᾶ μόνον ἐνταῦθα
 παρὰ Θ. — ὡσπερ οὔτοι], οἱ Λακεδαιμόνιοι. — γνώμη], πολ-
 λάκις ἔχει ἠθικὴν σημ. = φρόνημα, τόλμη, ὡς κατωτ. ἡ διάγοι α. —
 Ψηφισμοὶ ἦσαν ἀπὸ τοῦ Ἰσθμοῦ τοῦ Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

πισυνοί] σπανία παρὰ τοῖς πεζογράφοις λέξις, μόνον παρὰ ποιηταῖς ἀπαντῶσα. — οἱ δ' ἐκ πολλῶ ὑποδεεστέρων], οἱ δὲ ἔχοντες πολλῶ ὑποδεεστέρους πόρους, δύναμιν (ὡς ἡμεῖς)* πρβ. γ'. 45, 6. κατ' ἀντίθ. πρὸς τὸ ἀντίπαλοι. — οὐκ ἀναγκαζόμενοι] δηλ. ὡς οἱ σύμμαχοι τῆς Σπάρτης. — τῆς διανοίας τὸ βέβαιον], τὴν σταθερότητα τοῦ φρονήματος, τὸ θάρρος. — τῷ οὐκ εἰκότι], ἔνεκα τοῦ ἀπροσδοκῆτου, δηλ. ἔνεκα τῶν εὐτελῶν πόρων, οὓς ἔχομεν. — ἢ τῇ κατὰ λόγον παρασκευῇ] = ἢ εἰ κατὰ λόγον παρεσκευαζόμεθα, παρὰ εἰδὼν ἔχομεν ἀνάλογον, ἴσην, μὲ αὐτοὺς δύναμιν. — πολλὰ δὲ καὶ] ὁ καὶ εἶναι ἐπιδοτικός, τ. ἔ. οὐ μόνον στόλοι, ἀλλὰ καὶ στρατόπεδα. — ἢ δὴ ἔπεσεν] συχνάκις πρὸς ἐναργεστέραν δῆλωσιν τοῦ πολλάκις ἐν τῇ πείρᾳ γινομένου ὁ τοῦ συνήθους σημαντικός ἀόρ. προσλαμβάνει τὸ ἦδη (= ὡς γνωστόν), ὡς Σοφ. Ἠλ. 445: πολλάκις μικροὶ λόγοι ἔσφηλαν ἦδη καὶ κατώρθωσαν βροτούς. — ἔπεσεν] = ἠττήθη· διὰ τοῦτο ἐτίθη καὶ τὸ ὑπ' ἐλασσόνων· ἡ ἔννοια: πολλοὶ δὲ καὶ στρατοὶ ἠττήθησαν, ὡς γνωστόν, ὑπὸ μικροτέρων τὸν ἀριθμὸν στρατῶν διὰ τὴν ἀπειρίαν· πρβ. Ἠροδ. 9, 63: τὸ περὶ ἐκεῖνον τεταγμένον ἔπεσε. — ὦν — μετέχομεν] ἐκφράζει τὴν παραίνεσιν δι' ὀριστικῆς, ἵνα ἐνθαρρύνῃ τεὺς στρατιώτας, ἀντί: ὦν μετέχετε· περὶ τῆς πραγματικῆς διαθέσεως τῶν στρατιωτῶν ἔ. 6'. 88, 3. — ἐκὼν εἶναι], ὅσον ἐξαρτᾶται ἀπὸ ἐμέ· ἢ κατὰ τὸ φαινόμενον πλεοναστικῆ αὐτῆ ἐκφρασις ἀπαντᾷ συνήθως ἐν ἀπορρητικαῖς προτάσεσι, ὡς ἀ'. 98, 4. ς'. 44, 1. Πλ. Φαῖδρ. 242, Α. Γοργ. 499, C. — ἀνεπιστήμων], ἀπειρος. — ὡς χρὴ], ὀρθῶς προσηκόντως. — ἐμβολή] ἐκαλεῖτο ἢ τῷ ἐμβόλῳ γινομένη προσβολὴ εἰς τὰς πλευράς τῶν ἐχθρικών πλοίων πρὸς ἐλευθέραν δίοδον. — ἐκ πολλοῦ] ἐνν. τόπου, διαστήματος = μακρόθεν. — ἐν δέοντι] ἐνν. χρόνῳ = ὅταν ᾖναι ἀνάγκη, ἀναφ. εἰς τὸ ἀποχωρήσειεν. — δι' ἐκπλους] ἐκαλεῖτο στρατήγημά τι μάλιστα τῶν Ἀθηναίων, καθ' ὃ διὰ σφηνοειδοῦς παρατίξεως προσέβαλλον καὶ διέσχιζον τὴν τάξιν τῶν πολεμίων, ἵνα βλάβῃ τὰς πλευράς καὶ τοὺς ἐρέτας τῶν νηῶν, καὶ ἔπειτα ταχέως ἐπιστρέφοντες προσέβαλλον αὐτοὺς ὀπισθεν. — ἀναστροφαι], αἰ εἰς τοῦπίσω ὑποχωρήσεις, ἀνακάμψεις· Σχ. — ἐν τούτῳ], εἰ τῷ πεζομαχεῖν· Σχ. — αἰ πλ. ν. κρείσσους γίγνονται], αἰ πλείους νῆες γίνονται

χρησιμώτεραι, ὠφελιμώτεραι. — τὰ παρ. ὀξέως δέχεσθε] Ἰ. β'. 41, 9. — ἡ ἐφόρμησις] = ὁ ἐφορμος, ὁ σταθμός. — δι' ὀλ. ἐφορμ. οὐσίας], ἐπειδὴ ὁ σταθμός τῶν ἐχθρῶν εἶναι εἰς μικρὰν ἀπόστασιν (δι' ὀλίγου, 7 περίπου στάδια κατὰ τὸ β'. 86, 3.), ὀλίγον ἀπέχει. — ἐν τῷ ἔργῳ], ἐν τῇ μάχῃ ὁμοίως 105, 5. — κόσμον] Ἰ. β'. 41, 9. — σιγήν] πρὸς Ἀβρ. Τακτ: οὕτω γὰρ (ἐν σιγῇ) οἱ μὲν ἡγεμόνες ὀξέως παραγγελοῦσιν αὐτὰ, ἡ δὲ στρατιὰ ὀξέως δέξεται τὰ ἐνδιδόμενα. — ὁ ἔς τε] διόρθωσις ἀντὶ τοῦ ὥστε τῶν ἀντιγράφων, ὅπερ ἐνταῦθα ὁ ἀληθὺς ἴσον τῷ ὥσπερ. — πολεμικῶν] Ἰ. β. 39, 2. — ξυμφέρει ες —] ὁμοίως δ'. 26, 3. μετὰ δοτ. ὁμοίως 123, 4. — ὁ ἀγῶν μέγας] πρὸς β'. 45, 4. τὸ ἀντικείμενον τοῦ ἀγῶνος ἐκφράζεται δι' ἀπαρεμφάτων, ἀντὶ δι' ἐμπροθέτων μετὰ τῆς περὶ ἡ ὑπὲρ γενικῶν. — τοῦ ναυτικοῦ] γεν. ἐξ ἀντικειμένου: τὴν εἰς τὸ ναυτικὸν ἐλπίδα. — Ἀθηναίοις] ἐξαρτ. ἐκ τοῦ ἐγγυτέρω καταστῆσαι, πρὸς γ'. 46, 4. — αὐτῶν τοὺς πολλοὺς] « ὅσοι αὐτῶν ἦσαν ἐν τῇ προτέρᾳ ναυμαχίᾳ » Δούκας, Ἰ. β'. 83, 3. καὶ 84. — ἐθέλουσιν] παρὰ Θ. μόνον ἐνταῦθα = εἰώθασι, πλεονάκεις δὲ παρ' Ἡροδ. — ὁμοῖαι], ὁμοίως ἀνδρεῖαι, ὡς καὶ πρὸ τοῦ ἡσσησθαί

ΣΧΟΛΙΑ

ΕΙΣ ΤΑΣ ΔΗΜΗΓΟΡΙΑΣ

ΤΟΥ Γ'. ΤΗΣ ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ ΕΥΓΓΡΑΦΗΣ.

Λόγος τῶν Μυτιληναίων πρέσβειων § 9—14.

§ 9. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. « Διὰ τὴν ἀπόστασιν οὐ δεῖ νομίζεσθαι χείρους » Σχ.

τὸ καθεστὸς τοῖς Ἑλλησι νόμιμον], τὴν ἐπικρατοῦσαν παρὰ τοῖς Ἑλλησι συνήθειαν. — ξύμμαχοι] ἔνν. τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν συμμάχων. — ἐν ἡδονῇ ἔχουσι] = ἡδέως χρῶνται αὐτοῖς, στέργουσι, τοὺς περιποιῶνται. πρβ. 99, 2. καὶ 89, 4. — χείρους] ἔνν. τῶν πρὸ τοῦ φίλων τῶν ἀφισταμένων, τῶν πολεμίων. — ἡ ἀξίωσις], « ἡ δόξα, ἡ κρίσις, ὁ λογισμὸς » (Σχ.) — διακρίνονται] μετριωτέρα ἔκφρασις τοῦ « ἀφίσταντο » Σχ. — ἀντίπαλοι], « ἰσοσθενεῖς, ἴσοι » Σχ. πρβ. 6'. 64, 3. — πρόφασις] = αἰτία, ὁμοίως 23, 6. — ἐπεικῆς], εὐλογος, δικαία. — ὃ ἡμῖν καὶ Ἀθ. οὐκ ἦν] « τὰ τρία ταῦτα, φησι, οὐκ ἐνουπάρχουσιν ἐν τῇ μετὰ τῶν Ἀθ. ἡμῶν συμμαχίᾳ· πρῶτον μὲν τὸ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν ἐν πᾶσι τῇ πρὸς ἀλλήλους εὐνοίᾳ συζῶντας· δεῦτερον δὲ ἴσην δύναμιν καὶ παρασκευὴν ἔχειν· καὶ τρίτον μηδεμίαν αἰτίαν ὑποικουρεῖν εὐλογον » Δούκας. — μηδὲ] ἀναφ. εἰς τὴν ἐννοουμένην ἔννοιαν: ὅθεν ἡ ἀπόστασις ἡμῶν δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐκ κακίας προελθοῦσα. — εἰ] ἐπειδὴ ἡ ἀπόστασις δὲν εἶχεν ἀποφασισθῆ ἀκόμη, ἴ. 6'. 60, 4.

§ 10. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. « Δικαίως ἀπίστημεν καὶ διὰ τὴν ἀπιστίαν τῶν Ἀθ., καὶ διότι ἐγενόμεθα σύμμαχοι αὐτῶν ὄχι πρὸς καταδούλωσιν, ἀλλὰ πρὸς ἐλευθέρωσιν τῶν Ἑλλήνων ἀπὸ τοῦ Μήδου. »

περὶ τοῦ δικαίου καὶ ἀρετῆς], « περὶ τοῦ δικαίως αὐτῶν ἀφίστασθαι, καὶ μὴ διὰ κακίαν καὶ πανουργίαν » Σχ. ὅθεν ἀρετὴ Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ το Ἰνστιτούτο Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

= χρηστότης, τιμιότης. — βέβαιον] ἔ. 32, 4. — δοκούσης], « νομιζομένης ὄντως· οὐ γὰρ δὴ τὴν προσποιητὴν λέγει » Σχ. — ἐς οὐδὲν], πρὸς οὐδεμίαν ὠφέλειαν. — γίγνονται] ὑποκ. φιλία καὶ κοινωνία. — ὁμοιότροποι], ὅμοιοι τοῦ χαρακτήρα, ἴσοι τῇ γνώμῃ καὶ εὐνοίᾳ, ἔ. ἀνωτ. — ἐν τῷ διαλλάσσονται] = ἐν τῇ διαφορᾷ· τὸ διαλλάσσειν λαμβάνεται ἐνταῦθα ἀμεταβάτως. — καθίστανται], στηρίζονται. — ἀπολιπόντων ἐκ τοῦ Μ. π.], ἀποχωρησάντων ἐκ τοῦ Μηδικοῦ πολέμου. — παραμεινάντων — πρὸς τὰ ὑπόλοιπα] ἔ. 75, 2. — ξύμμαχοι μέντοι ἐγενόμεθα — — τοῖς Ἑλλησιν], ἐγέναμεν σύμμαχοι ὄχι διὰ νὰ καταδουλώσωμεν τοὺς Ἕλληνας εἰς τοὺς Ἄθ. ἀλλὰ διὰ νὰ ἐλευθερώσωμεν τοὺς Ἕλληνας ἀπὸ τοῦ Μηδίου· πρβ. ς'. 76, 4: αἱ μὲν σφίσι, ἀλλὰ μὴ ἐκείνῳ καταδουλώσεως, ἔ. Ἡροδ. 9, 106. Ἄλλοι συντάττουσιν οὕτω τὸ χωρίον: ἐγενόμεθα ξύμμ. Ἀθηναῖοις οὐκ ἐπὶ καταδουλώσει τῶν Ἑλλ., ἀλλὰ τοῖς Ἑλλ. ἐπ' ἐλευθερώσει ἀπὸ τοῦ Μηδίου. — ἀπὸ τοῦ ἴσου], ἀπὸ τοῦ δικαίου, « κατ' ἰσονομίαν, ἰσότητως » Σχ. ἔ. 77, 3. — ἐπαγομένους] = ἐπίγοντας πρὸς ὠφέλειαν αὐτῶν, πρβ. Ἄσ. ιβ'. § 33. ἔ. Σοφ. Ἀντιγ. 361: Ἄϊδα μόνον φεῦξιν οὐκ ἐπάξεται. — καθ' ἓν γενόμενοι], εἰς ἓν συνελθόντες, συνενωθέντες. — διὰ πολυψηφίαν], « διὰ πολυγαμισύνην » Σχ. ἐπειδὴ τοσοῦτοι εἶχον μίαν ψηφον ἕκαστος, εἶχον ἄρα καὶ πολλὰς γνώμας, ἔ. 141, 6. ἐνθα ὁ Περικλῆς ψέγει τὴν ἰσοψηφίαν τῶν Λακεδ. — δὴ], « ὀρθῶς » Σχ., ἐπεξηγεῖται διὰ τοῦ ἐπομένου ὀνόματι. — πιστοὺς] τ. ἔ. οἷς ἂν δυναίτο τις πιστεῦσαι. — παραδείγμασι] κατηγορούμενον τοῦ: τοῖς προγιγνομένοις = ἔχοντες ὡς παραδείγματα τὰ πρὸ ἡμῖν γενόμενα. — ἐδυνήθησαν] ἀκριβέστερον θὰ ἦτο· δυνήθησαν. —

§ 44. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. « Οὐδὲ τὸ ὅτι διαμένομεν αὐτόνομοι δύναται νὰ ἐξασφαλίσῃ ἡμᾶς ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων, διότι ἡμᾶς τοὺς ἰσχυροτέρους συμμάχους ἀφίνουσιν αὐτόνομους, ἵνα, ὑποδουλώσαντες πρῶτον τοὺς ἀσθενεστέρους, ἔπειτα εὐκολώτερον ὑποδουλώσωσι καὶ ἡμᾶς ».

βεβαιότεροι ἂν ἡμῖν ἦσαν] = μεῖζον ἂν ἡμῖν βεβαιότερητα, πίστιν, παρεῖχον, « ἐπιστεύομεν ἂν αὐτοῖς βεβαίως μηδὲν καινοτομήσειεν εἰς ἡμᾶς » Σχ. — τοὺς πλείους], Βυζαντίους, Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ το Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

Ναζίους, Σαμίους, καὶ τοὺς λοιπούς. — ἡμῖν δὲ ἀπὸ τοῦ Ἰσοῦ ὀμιλοῦντες], « ἡμῖν δὲ ἰσοτίμως προσφερόμενοι » Σχ. — καὶ πρὸς τὸ πλεῖον — ἀντισουμένου], καὶ μάλιστα ἐν ᾧ ἡμεῖς παραβαλλόμενοι πρὸς τοὺς πλείονας ἤδη ὑποχωρήσαντας συμμάχους ἡμεθα ἰσοτίμοι πρὸς αὐτούς, « τῶν μὲν πλείονων συμμάχων εἰκόντων καὶ ὑποτεταγμένων, ἡμῶν δὲ μόνων ἰσοτίμων ὄντων πρὸς αὐτούς » Σχ. — τοῦ ἡμετέρου] = ἡμῶν αὐτῶν, πρβ. Ἄσ. δ'. § 48. — ὄσῳ] ἀναφ. εἰς τὸ χαλεπώτερον = τοσοῦτῳ μᾶλλον (χαλεπώτεροι), ὄσῳ, ἢ, καθ' ὅσον. — αὐτοὶ αὐτῶν] ἴ. Ἄσ. γ'. § 77. — ἐρημότεροι] ἴ. ς'. 78, 1. — τὸ ἀντίπαλον δέος], ὁ ἴσος ἐκατέρωθεν φόβος, ὅστις προέρχεται ἐξ ἴσης ἐκατέρωθεν δυνάμεως, ἐπομένως καὶ ἀμοιβαίως φ., « τὸ ἀλλήλους ἐπίσης δεδιέναι » Σχ. — πιστὸν (ἐστὶ) ἐς ξυμμαχίαν], παρέχει πίστιν, ἀσφαλῆ ἐγγύησιν, εἰς συμμ. — τι] τ. ἔ. ὄρον τινὰ, καθῆκόν τι πρὸς τοὺς συμμάχους. — τῷ μὴ προέχων ἂν ἐπελθεῖν], « λογιζόμενος ὅτι ἰσοδύναμος ὢν (= μὴ προέχων) οὐκ ἂν νικήσειεν » Σχ. — αὐτόνομοί τε] προστίθεται εἰς τό: καὶ ἡμεῖς ἐρημότεροι. — ἐς τὴν ἀρχὴν], ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἡγεμονίαν, τὸ ἀρξάει τῶν Ἑλλήνων. — εὐπρεπεῖα λόγου] = λόγῳ εὐπρεπεῖ, εὐπροσώπῳ. — ἐφοδος], « μέθοδος » Σχ., τρόπος. — γνώμη], ἡ πολιτικὴ, ἡ διπλωματικὴ ὅθεν γνώμη μ. ἐφόδῳ ἢ ἰσχύος] = με διπλωματικὸν μᾶλλον τρόπον ἢ με βίαν. — τὰ πράγματα], ἡ ἀρχή, ἡ ἡγεμονία. — καταληπτὰ] = καταληφθῆναι δυνάμενα. — ἅμα μὲν γὰρ — ξυστρατεύειν] = ἅμα μὲν γὰρ μαρτυρίῳ ἐχρῶντο ἡμῖν λέγοντες ὡς οὐκ ἂν οἱ ἰσόψηφοί γε (ὡς οἱ Μυτιληναῖοι) ξυνεστράτευον ἄκοντες εἰ μὴ τι ἠδίχουν ἐκεῖνοι οἷς ἐπήεσαν. — ἰσόψ. γε] ἐνν. εἰ μὴ καὶ ἄλλοι. — ἐν τῷ αὐτῷ δέ] = ἅμα δέ. — καὶ τὰ κράτιστα κέ.], « καὶ τοὺς κράτιστους ἡμᾶς ἐπὶ τοὺς ἀθνεστέρους τῶν Ἑλλήνων πρώτους παρελάβανον, ἵνα, τῶν ἄλλων Ἑλλήνων (= τοῦ ἄλλου, οὐδ. ὡς ἀνωτ. τὸ ἡμέτερον) περιηρημένων, μόνους ἡμᾶς τελευταίους καταλιπόντας, ἀθνεστέρους ἕξωτι πρὸς τὸ ἀντιπολεμεῖν αὐτοῖς δύνασθαι » Σχ. — τὰ τελευταία] ὅ. ἀντικ. τοῦ λιπόντες, τ. ἔ. λιπόντες τὰ κράτιστα τὰ τελευταία τὸ ὅ. τῆτο ἀντικ. λαμβάνει τὸ ἄρθρον, ὡς Πλ. Ἀπολ. 31, C: ἱκανὸν ἐγὼ παρέχομαι μάρτυρα τὴν πε-

νίαν, ἴ. καὶ Ἡροδ. 4, 68. — περιηρημένου] κυρίως = πέριξ δεδουλωμένου, «κεκρατημένου» Σχ. — αὐτῶν τε ἰσχὺν], καὶ ἰδίας δυνάμεις. — πρὸς ὅ,τι χρῆσθῆναι], στήριγμα τι πρὸς δ'. 56, 4. — τό τε ναυτικὸν] ὁ τέ, ὡς πολλάκις παρὰ Θ., εἰσάγει τὸ γ'. αἴτιον, δι' ὃ οἱ Μυτ. δὲν ἐστερήθησαν τῆς ἐλευθερίας. — προσθέμενον] = προσχωρήσαν, προστεθέν. — τὰ δὲ], ἐν μέρει δὲ, ἴ. Ἀσ. ἐ. § 24. — καὶ ἀπὸ θεραπείας — περιεγινόμεθα], «τέτταρα τεκμήρια τέθεικε, δι' ὧν συνίστησιν ὅτι οὐχὶ διὰ δικαιοσύνην μέχρι δεῦρο ἀπέσχοντο ἡμῶν οἱ Ἀθ., ἀλλὰ διὰ πανουργίαν· ἐν μὲν τὸ κατὰ τὴν εὐπρέπειαν τοῦ λόγου, δεύτερον δὲ τὸ γνώμης μᾶλλον ἐφόδῳ ἢ ἰσχύι τὰ πράγματα φαίνεσθαι καταληπτά, τρίτον τὸ φοβεῖσθαι τὸ ναυτικὸν τῶν Μυτ., τέταρτον τὸ θεραπεύεσθαι πρὸς τῶν Μυτ. κολακεία μὲν κοινῇ τοὺς Ἀθ. δώροις δὲ τῶν προσεστώτων ἕκαστον» (Σχ.) τ. ἐ. διαφθείροντες διὰ δώρων καὶ χρημάτων τοὺς προεστ. — περιεγινόμεθα] = αὐτόνομοι ἐλειπόμεθα (ἴ. ἄνωτ.), διεμένομεν ἀκέρατοι. — δυνηθῆναι] ἐνν. περιγίγνεσθαι. — τοῖς ἐς τοὺς ἄλλους], «τεκμήρια γὰρ ἦν ἡμῖν τὰ πρὸς τοὺς ἄλλους ὑπ' Ἀθ. γενόμενα.

§ 42. ΠΕΡΙΑΗΝΙΣ. «Ὅτι ἀναγκαῖα ἡ ἀπόστασις διὰ τῆς ἑκατέρων δυνάμειος ἀνομοιότητα.»

πιστῆ], εἰλικρινῆς, σταθερά. — παρὰ γνώμην], ὅχι μὲ τὴν καρδίαν μας, μὲ δυσαρέσκειάν μας. — ὑπεδεχόμεθα], φιλικῶς ἐδεχόμεθα, περιεποιούμεθα, ὡς παρ' Ὀμήρῳ ἐπέξηγεῖται δὲ διὰ τῶν ἐπομένων: οἱ μὲν — ἐθεράπευον κέ. — ὅτε τοῖς ἄλλοις μάλιστα εὖνοια πίστιν βεβαιοῖ] τὸ μάλιστα εὖνοια εἶναι ἐπεξήγησις τοῦ ὅτε, πρὸς β'. 40, 3. ἡ γνώμη τοῦ μακαρίτου Δούκα νὰ τραπῆ τὸ πίστιν εἰς πιστὸν φαίνεται ὀρθή, «ἵνα ἢ ἀκόλουθον τῷ ἐπομένῳ: ὀχυρόν· τὸ δ' ὅλον οὕτω: τὴν μὲν συμμάχίαν ἐν τοῖς ἄλλοις μάλιστα εὖνοια πιστὴν βεβαιοῖ (συνέχει), ταύτην δὲ ἡμῖν ὁ πρὸς ἀλλήλους φόβος ἰσχυρὰν παρεῖχε» Δούκας. — κατεχόμενοι], κωλυόμενοι, σενεχόμενοι. — καὶ ὀποτέροις θᾶσσον — ἔμελλον], «ὀπότεροι δ' ἂν ἡμῶν ἐφθασαν ἀπαλλαγῆναι τοῦ φόβου καὶ θαρσῆται ὡς ἐν ἀκινδύνῳ ὄντες, οὗτοι καὶ λύσειν ἔμελλον τὰς σπονδάς.» Σχ. — μέλλησιν], «ἀναβολὴν» Σχ. — διὰ τὴν ἐκ. μέλλησιν τῶν ἐς ἡμᾶς δεῖνῶν] = ἐπεὶ ἐκεῖ-
 Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ το Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

νοι ἀνεβάλλοντο τὰ ἐς ἡμᾶς δεινά. — οὐκ ἀνταμείναντες] = οὐκ ἀναμείναντες, ὡς καὶ ἐκεῖνοι (= ἀντ-), τῇ μελλήσει. — ἐκ τοῦ ἴσου] συνηθέστερον: ἀπὸ τοῦ ἴσου, ἱ. 77, 3. — εἰ γὰρ δυνατοὶ ἦμεν κτέ.], « εἰ γὰρ ἴσοι αὐτοῖς ὑπῆρχομεν κατὰ δύναμιν, ὥστε καὶ ἐπιβουλεύουσιν αὐτοῖς ἀντιβουλεύσαι, καὶ βραδυόντων αὐτῶν καὶ μελλόντων ἀντιμελλῆσαι καὶ ἀντιβραδῦναι, τί ἔδει ἡμᾶς ὑπακούειν αὐτοῖς (= ἐπ' ἐκείνοις εἶναι, νὰ ἤμεθα εἰς τὴν ἐξουσίαν των); » Σχ. — ἐκ τοῦ ὁμοίου] = ὁμοιοὶ ὄντες, ἐν ᾧ εἴμεθα ἴσοι κατὰ τὴν δύναμιν. — προαμύνασθαι] = ἀμύνασθαι πρὸ τοῦ ἐπιχειρῆσαι.

§ 13. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. « Καὶ προηγουμένως ἀπέστημεν, ἀλλ' ἐκωλύθημεν ὑφ' ὑμῶν· νῦν δὲ κατὰ πρόκλησιν τῶν Βοιωτῶν ἀποστάντες νομίζομεν ὅτι ἀφιστάμεθα διπλὴν ἀπόστασιν, ἀπὸ τῶν συμμάχων τῶν Ἀθ., καὶ ἀπὸ τῶν Ἀθ. αὐτῶν· πρέπει δὲ νὰ συντρέξετε ἡμᾶς, διότι νῦν εἶναι ἀρμόδια περίστασις, ἵνα εὐκολώτερον καταβάλητε τοὺς Ἀθ.».

προφάσεις] καλοῦνται τὰ αἷτια τῆς ἀποστάσεως, ὅταν λέγωνται· αἰτίαι δὲ αἰ ἀφορμαί. — ἀσφάλειαν], ἐξασφάλισιν. — ἔτι] ἀναφ. εἰς εἰς τό: ἐν τῇ εἰρήνῃ. — ἀπόστασιν] κατὰ ζευγμα ἀναφ. εἰς τὸ ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων = ἀποχώρησιν, ἀποχὴν. Γίνεται λογοπαίγιον σύμφωνον πρὸς τὸ σοφιστικὸν πνεῦμα τῶν τότε χρόνων. — μὴ ξὺν κακῶς ποιεῖν] = ἵνα μὴ ξὺν τοῖς Ἀθ. κακῶς ποιῶμεν. — ξυνελευθεροῦν] = ξὺν ὑμῖν ἐλευθεροῦν αὐτοὺς ἀπὸ τῶν Ἀθ. — προποιῆσαι] = πρὸ τοῦ διαφθαρῆναι ποιῆσαι τὸ διαφθεῖραι = προδιαφθεῖραι. — θᾶσσον καὶ ἀπαράσκευον] ὁμοίως γ'. 4, 2: ἀπαράσκευοι καὶ ἐξαίφνης. — ἢ καὶ μᾶλλον] = διὰ τοῦτο (τὸ γεγενῆσθαι τὴν ἀπόστ. θᾶσσον καὶ ἀπαράσκευον) τοσοῦτω μᾶλλον· ἀναφ. εἰς τὸ βοήθ. ἀποστέλλειν· ὁμοίως 11, 4. — ἀποστέλλειν] ὑποκ. ὑμᾶς. — τὴν ἡμετέραν] ἐνν. χώραν. — ἐφ' ἡμῖν], πρὸς ὑποδούλωσιν ἡμῶν. — ἐπεσβάλητε] σπανία λέξις ἢ ἐπ-σημ. προσθήκην καὶ ὀρίζεται ἀκριβέστερον διὰ τοῦ: τὸ δεύτερον (ἱ. γ'. 4.). — ἀμφοτέρων], « ἀπὸ τε ὑμῶν τῶν Λακεδ. καὶ τῶν Μυτιληναίων » Σχ. — νομίσητε μηδεὶς] ἢ αὐτὴ θέσις τῶν λέξεων καὶ ἐν δ'. 85: παραστῆ δὲ μηδενί. — μακρὰν] εἰς πολὺ θηλ. ἐπίθετα δὲν ἐννοεῖται ἔξωθεν ὠρισμένον τι οὐσιαστικόν, ἀλλ' ἀόριστός τις ἔννοια ἐκτάσεως, διευθύνσεως θέσεως καὶ

τρόπου, οἷον: οὐκ ἐξ ἐναντίας μόνον, ἀλλὰ καὶ πάν-
 τοτε πολεμίους ὄραν νομίζουσιν οἱ τύραννοι (Ξεν.).
 Τὴν ἄλλως ἀδουλεσχῶ (Δημ.). — αὐτῶ] ἴ. Ἀσ. δ'. § 59.
 καὶ σημ. ἐν 80, 3. — δι' ἣν] γενικῶς = ἐν ταύτῃ (τῇ χώρῃ),
 δι' ἣν. — ἔστι — ἡ πρόσοδος] πρὸ β'. 43, 2. — τ' ἄν] ἀντί
 τοῦ δὲ ἄν' ἀντὶ τοῦ τὲ ἀντὶ τοῦ δὲ ἴ. 144, 4. σημ. εἰς τό: τὰς τε
 πόλεις. — πρὶν], πρὸ τῆς ὑποδουλώσεως ἡμῶν. — δουλεύοντες]
 τ. ἔ. ὑπήκοοι, ἴ. 98, 2. — βοηθησάντων] ἀντί: βοηθήσαντες
 πρὸ β'. 83, 3: διαβαλλόντων. — καθαιρήσετε], «καταβα-
 λείτε» Σχ. — ὑφαιροῦντες] = λάθρα ἀποσπῶντες, πρὸ. 121, 3.
 — αἰτίαν] = αἰτίαισιν, κατηγορίαν, ὁμοίως δ'. 114, 5. —
 εἴχετε] δηλ. μέχρι τοῦδε. — τὸ κράτος τοῦ πολέμου], τὴν
 νίκην, *victoriam belli* (Cic.). —

§ 14. ΠΕΡΙΑΨΙΣ: (ἐπίλογος) «Βοηθήητε λοιπὸν ἡμᾶς, ἰδίᾳ
 μὲν διακινδυνεύοντας τὰ σώματα, κοινῇ δὲ ὠφελήσοντας, κοινότερον
 δὲ βλάψοντας, ἂν ἀποτύχωμεν, μὴ βοηθητάντων ὑμῶν».

τὰς — ἐς ὑμᾶς ἐλπίδας] οὕτω πλεονάκις ἀπαντᾷ παρὰ
 τοῖς μετὰ ταῦτα: ἐλπίζομεν εἰς τινὰ ὁμοίως Δίων Κ. 51, 13:
 ἐλπίδα πολλὴν ἐς ἐκεῖνον ἔχουσα. — τὸν Ὀλύμπιον]
 περὶ τοῦ ἄρθρου ἴ. Ἀσ. ε'. §. 86. — ἐν οὐτῶ ἱερῶ] παρὰ Θ.
 μάλιστα ἢ ἔκ τινος ὀνόματος ἐξαρτωμένη γενικῇ, ὡς καὶ ἡ γεν. τῆς
 ἀναφ. ἀντων. ὅς, τίθεται πολλάκις ἀμέσως μετὰ τὴν πρόθεσιν καὶ
 πρὸ τοῦ ἐξ οὗ ἐξαρτᾶται ὀνόματος, οἷον: πέμπει ἐς τῶν Σικελ-
 λῶν τοὺς τὴν δίοδον ἔχοντας. ἴ. γ'. 46, 4. Δουλεύει
 ταῖς αἰσχίσταις ἡδοναῖς, ὑφ' ὧν οὐδενὸς δεῖ κρα-
 τεῖσθαι τὸν γεγενναῖον (Αἰσ.). Περὶ τοῦ πράγματος ἴ. γ'. 8. —
 ἴσα καὶ ἰκέται] = ὥσπερ καὶ ἰκέται: τὸ ἴσα εἴρηται ἐπιρ-
 ῥηματικῶς, ὡς καὶ τὰ: οἷον, οἶα, ὁμοῖα (25, 4.). — προῆσθε],
 «ἀπολύσητε» Σχ., ἀφήσητε ἀπράκτους. — τὸν κίνδυνον παρα-
 βαλλομένους] ἴ. β'. 44, 3. ὁμοίως: ἀναβάλλειν κίνδυνον
 (Αἰσχ.), ἀναρρίπτειν κίνδυνον δ'. 85. ὅθεν τὸ: ἴδιον τὸν κ-
 παρ. = μὲ κίνδυνον τῆς ζωῆς των παραβ. τὰ σώματα, δια-
 κινδυνεύοντας τὰ σώμ. — ἀξιούσι] ἐνν. γίγνεσθαι, ἴ. σημ.
 β'. 64, 2.

Δημηγορία Κλέωνος κατὰ Μυτυληναίων

§ 37—40.

§ 37. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. «Μὴ νομίζετε ὅτι καὶ οἱ σύμμαχοι ἔχουσι τὸ ἀδεὲς καὶ ἀνεπιβούλευτον ὑμῶν καὶ προσφέρεσθε αὐτοῖς μετὰ μαλακότητος, διὰ τὰ ἔχετε δῆθεν εὐγνωμοσύνην παρ' αὐτῶν· διότι ἐκεῖνοι ὑπακούουσιν ὑμῖν μᾶλλον ἐξ ἀνάγκης ἢ ἐξ οἰκείας θελήσεως. Πρέπει δὲ τὰ ἐνοήσετε καλῶς, ὅτι κρείστων πόλις εἶναι ἢ ἔχουσα κακοὺς νόμους ἀλλ' ἀμετακινήτους, ἢ ἢ ἔχουσα καλοὺς νόμους, ἀλλὰ μὴ ἐφαρμοζομένους· καὶ ὅτι ἢ μετὰ σωφροσύνης ἀμάθεια εἶναι ὠφελιμώτερα τῆς μετ' ἀκολασίας σοφίας.»

ἢ δὴ — καὶ ἄλλοτε], ἐν τῷ νῦν χρόνῳ καὶ ἄλλοτε ἐν τῷ παρελθόντι· ἐπεξηγεῖ τὸ πολλάκις. — δημ. ὅτι] περὶ τῆς μεταθέσεως τοῦ ὅτι ἱ. 144, 2. — δημοκρατίαν] εἶναι ἀντικείμεν. τοῦ ἔγνω καὶ ὑποκ. τοῦ ἐστίν καὶ τοῦ ἄρχειν, ἱ. Ἀσ. Γ'. § 479. πρβ. ς'. 39, 1. — ὅτι ἀδύν. ἐστίν] = ἀδύνατον (οὐδ.) ὄν. — καθ' ἡμέραν], ἐν τῷ καθημερινῷ βίῳ. — διὰ τὸ — ἀδεὲς καὶ ἀνεπιβούλευτον], «ἐπεὶ ἀλλήλους οἱ πολῖται οὔτε φοβοῦνται οὔτε ἐπιβουλεύουσιν» Σχ. πρβ. β'. 37, 2. — καὶ ἐς τοὺς ξυμ.] ὁ καὶ ἐπιδοτικός. — τὸ αὐτὸ], τὸ ἀδεὲς καὶ ἀνεπιβ. — ὅ, τι] ἀντικ. τοῦ πεισθέντες καὶ τοῦ ἀμάρτητε, ἱ. Βερν. Γρ. § 698 κέ. — πεισθέντες] = ἐπειδὴν πεισθῆτε. — ἐνδῶτε] ἀκριβέστερον θὰ ἦτο: ἐνδόντες. — οὐκ ἐπικινδύνως — μαλακίζεσθαι] ἢ σύντ: οὐχ ἡγεῖσθε μαλακίζεσθαι ἐπικινδύνως ἐς ὑμᾶς καὶ οὐκ ἐς χάριν τῶν ξυμ. ὁ καὶ συνδέει ἐπίρρημα μὲ ἐμπρόθετον προσδιορισμὸν (οὐκ ἐς χάριν)· περὶ τῆς συνδέσεως ταύτης ἱ. σημ. ἐν 80, 1. — ἐπικινδύνως ἐς ὑμᾶς], πρὸς κίνδυνον ὑμῶν. Ἀνάλογα εἶναι: ἐς πάντας ὁμοίος (6, 2.), ἐς τοὺς πάντας ὠφελιμώτερον (91, 6.). — ἐς τὴν τῶν ξυμμ. χάριν] = πρὸς τὸ κομίσασθαι χάριν (εὐγνωμοσύνην) παρὰ τῶν συμμ. — οὐ σκοποῦντες — βλαπτόμενοι αὐτοὶ ἀκροῶνται ὑμῶν] τὸ χωρίον τοῦτ' ἀπράγματα παρέσχε τοῖς ἐρμηνευταῖς, οἵτινες πάντες παρεδέχθησαν ὅτι πρὸ τοῦ βλαπτόμενοι ἐξέπεσε τὸ οὐ· ὅθεν τὸ χωρίον ἐν πάσαις ταῖς ἐκδόσεσι φέρ-

ρεται διωρθωμένον οὕτω: οὐ σκοποῦντες ὅτι τυραννίδα ἔ-
 χετε τὴν ἀρχὴν καὶ πρὸς ἐπιβουλεύοντας αὐτοὺς καὶ
 ἄκοντας ἀρχομένους, οἳ οὐκ ἐξ ὧν ἂν χαρίζησθε βλα-
 πτόμενοι αὐτοὶ ἀκροῶνται ὑμῶν κτλ. Νομίζω ὅτι ἐὰν τὸ
 πρὸ τοῦ σκοποῦντες: οὐ, διορθωθῆ εἰς οἷ (ὅπερ εἶναι πιθανώτατον
 διὰ τὴν συχνὴν ἐν τοῖς ἀντιγράφοις σύγχυσιν καὶ μεταλλαγὴν τοῦ
 μετὰ τοῦ υ), αἴρεται πᾶσα ἡ δυσκολία· οὕτω δηλονότι: οἳ σκο-
 ποῦντες ὅτι τυρ. ἔχετε τὴν ἀ. καὶ πρὸς — ἀρχομένους
 οὐκ ἐξ ὧν χαρ. — ἀκροῶνται ὑμῶν = οἱ ὅποιοι (οἱ σύμμαχοι)
 βλέποντες ὅτι ἡ ἀρχή, ἣν ἔχετε, εἶναι τυραννίς καὶ ἐξασκεῖτε αὐτὴν
 πρὸς αὐτοὺς ἐπιβουλεύοντας ὑμᾶς καὶ ἀκουσίως ἀρχομένους — δὲν
 κείθονται ὑμῖν. — τὴν ἀρχὴν] περὶ τοῦ ἄρθρου ἱ. Ἀσ. ἐ. § 25.
 — καὶ πρὸς — ἀρχομένους] = καὶ ἔχετε τὴν ἀρχὴν
 πρὸς αὐτοὺς, οἳ ἐπιβουλεύουσιν ὑμῖν καὶ ἀκουσίως
 ἄρχονται. — ἐξ ὧν] = ἐκ τούτων, ἀ ἔνεκα τούτων, ἀ. —
 ἐξ ὧν ἂν χαρίζησθε βλαπτόμενοι αὐτοὶ] = ἔνεκα τῶν
 χαρίτων, τῶν εὐεργεσιῶν, τὰς ὁποίας κάμνετε εἰς αὐτοὺς μὲ βλάβην
 ὑμῶν αὐτῶν. — ἀλλ' ἐξ ὧν ἂν — περιγένησθε] = ἀλλὰ μάλ-
 λον ἐκ τῆς ὑπεροχῆς τῆς προερχομένης ἐκ τῆς ἰσχύος, ἢ ἐκ τῆς
 εὐνοίας ἐκείνων πρὸς ὑμᾶς· πρὸ. Δημ.: προσήκει χάριν αὐ-
 τοῖς ἔχειν ὧν ἐσώθησαν ἐξ ὑμῶν, καὶ Ἰσοκρ. 6, 42: τού-
 τους εὐρήσομεν ἐξ ὧν τοῖς ἄλλοις προσέταττον πρὸς
 τοὺς Ἕλληνας διαβληθέντας. — μηδὲν ὧν ἂν δόξη πέρι]
 = μηδὲν δόγμα, ψήφισμα, ὑμῶν, μηδεμίαν ἀπόφασιν ὑμῶν. —
 μηδὲ γνωσόμεθα], μηδὲ ἐννοήσωμεν. — νόμοις] δὲν πρόκειται
 ἐνταῦθα περὶ κινήσεως, τ. ἔ. ἀναιρέσεως, νόμου, ἀλλὰ μόνον
 περὶ καθαιρέσεως ψηφίσματος· ὁ Κλέων ὅμως ἐπίτιδες συγγέει
 αὐτὰ, ἵνα διεγείρῃ τὴν ἀγανάκτησιν τοῦ δήμου. — ἀκινήτοις] =
 οὐ κινουμένοις, « ἀμεταθέτοις » Σχ. — ἀκύροις], ἀνεφαρμό-
 ανοις, οὐκ ἐφαρμοζομένοις. — ἀμαθία] ἱ. 84, 3. — δεξιότης] =
 σοφία, πολυμαθεία. — φαυλότεροι], « ἀμαθέστεροι » Σχ. — πρὸς
 τοὺς ξυνετ.] « συγκρινόμενοι δηλονότι » Σχ. — οἱ μὲν] τ. ἔ.
 οἱ ξυνετώτεροι. — τῶν νόμων σοφώτεροι] ἱ. 84, 3. —
 τῶν τε ἀεὶ λεγομένων ἐς τὸ κοινὸν περιγίγνεσθαι], καὶ
 νὰ φαίνωνται ἀνώτεροι των ἐκάστοτε λεγομένων πρὸς τὸ κοινὸν
 ἀγαθόν, τ. ἔ. νὰ περιφρονῶσι τὰ ἐκ. λεγόμενα. — ὡς ἐν ἄλλοις

μείζουσιν οὐκ ἂν δηλώσαντες τὴν γνώμην] = ὡς οὐκ ἂν εἶη ἄλλα μείζονα ἐν οἷς ἂν δηλώσειαν τὴν ἑαυτῶν γνώμην, ὡς νὰ μὴ ὑπῆρχον τάχα ἄλλαι μεγαλείτεροι, ἀρμοδιώτεροι, εὐκαιρίαὶ διὰ νὰ δείξωσι τὴν εὐφυΐαν των· πρβ. Δίων Κ. 47, 1: ὡς οὐκ ἂν ἄλλῶς τὴν ἑαυτοῦ δεινότητα διαδείξας. — σφαλλουσι] = σφαλῆναι ποιῶσι, καταστρέφουσι. — ἀμαθέστεροι] ἴ. 84, 3. — ἀξιουῶσιν], ὁμολογοῦσιν. — ἀδυνατώτεροι δὲ — μέμψασθαι] = ἤττον δὲ ἱκανοὶ (ἢ ὥσπερ) μέμψασθαι. — ἀπὸ τοῦ ἴσου] τ. ἔ. ἴσοι, δίκαιοι, οὔτε ὑπὲρ τοῦ ἑνός οὔτε ὑπὲρ τοῦ ἑτέρου ἐνδιαφερόμενοι, ἴ. 77, 3. — ὣς] = οὕτως. — δεινότητι], «τῆ ρητορικῆ δυνάμει» Σχ. — ξυνέσεως ἀγῶνι], εἰς ἀγῶνα περὶ τοῦ τίς νὰ φανῆ συνετώτερος, σοφώτερος. — παρὰ δόξαν], παρὰ τὴν ἰδίαν ἡμῶν γνώμην, πεποίθησιν.

§ 38. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. « Πρέπει εὐθὺς καὶ ἄνευ ἀναβολῆς νὰ τιμωρήσετε τοὺς Μυτιληναίους. Ἀπορῶ δὲ καὶ τίς ἔσται ὁ τολμήσων νὰ ὑπερασπισθῆ αὐτούς· βεβαίως οὗτος ἢ θὰ πιστεῦῃ πολὺ εἰς τὴν ρητορικὴν του δεινότητά, ἢ θὰ ἔλαβε χρήματα παρὰ τῶν Μυτ. Ὑμεῖς δὲ ῥαθυμεῖτε, ὡς εἰ μὴ ἐπρόκειτο περὶ τῆς πόλεως, καὶ μετὰ προθυμίας πείθεσθε τῷ καινὰ καὶ ἄτοπα λέγοντι, οὐδέποτε δὲ τῷ τὰ συμφέροντα τῆς πόλεως παραινοῦντι. »

ὁ αὐτὸς τῆ γνώμῃ] ἴ. 6'. 62, 2. καὶ Σοφ. Οἰδ. Τ. 557: καὶ νῦν ἔθ' αὐτὸς εἰμι τῷ βουλευμάτι. — θαυμάζω τῶν] ἴ. Ἀσ. ιά. § 37. — προθέντων λέγειν] συνηθέστερον εἶναι τὸ: προθεῖναι λόγον, λεγόμενον περὶ τῶν ἀρχόντων τῶν διδόντων εἰς τοὺς πολίτας τὴν ἐξουσίαν τοῦ λέγειν. — χρόνου διατριβῆν], χρονοτριβῆν. — ὅ ἐστι πρὸς τῶν ἡδικοκώτων] = « ὅπερ συμφέρει τοῖς ἡδικοκώσι » Σχ. ἢ πρὸς μετὰ γεν. σημαίνει ἐνίοτε καὶ τὸ: πρὸς ὠφέλειαν, πρὸς τὸ συμφέρον, ὡς 6'. 86, 5. καὶ 84, 5. οἶον: ἔφθη πολλὰ πρὸς ἑαυτοῦ τε καὶ κατ' ἐκείνων διαπραξάμενος (Δημ.). — μάλλον] ἐνν. ἢ ἡμῶν. — γάρ], διότι οὕτω, τ. ἔ. χρόνου διατριβῆς ἐμποιηθείσης. — ἀμύνασθαι] ὑποκ. τοῦ: ἀναλαμβάνει, ἄνευ ἄρθρου· πρβ. Ξεν. περὶ πολ. Λακεδ. 9, 2: ἔπεται τῆ ἀρετῆ σώζεσθαι εἰς τὸν πλείω χρόνον μάλλον ἢ τῆ κακία. — τῷ παθεῖν] ἐξαρτ. ἐκ τοῦ ἐγγυτάτω· ἀλλαγῶ παρὰ Θ. τὸ ἐγγὺς συντ. μετὰ γεν., ἀλλ' ἢ

δοτ. ἐνταῦθα ἔξαρτ. μᾶλλον ἐκ τοῦ ἐγγύς κείσθαι, ὁμοίως β'. 89, 8: ἐγγυτέρω καταστῆσαι Ἀθηναίους τὸν φόβον. — ἐγγυτάτω κείμενον], «εἰ τὸ ἀμύνεσθαι τῷ παθεῖν ἐγγύς τεθείη, τ. ἔ. εἰ μὴ γένοιτο ἐν μέσῳ χρόνος πολὺς, ἰσόπαλόν τε καὶ ἴσον τυγχάνει τὸ ἀμύνεσθαι διὰ τὸ τὴν μνήμην ἀκραιφνῆ παρεῖναι τοῦ πεπονθέναι» Σχ. — ἀντίπαλον], ἀντίρροπον, ἴσον. — ἀναλαμβάνει] = λαμβάνει ὀπίσω. Τὸ ὄλον χωρίον ἔχει οὕτω: ἡ δὲ ἄμυνα, ὅταν ἀκολουθῆ ἀμέσως μετὰ τὸ πάθημα, τὴν προσβολὴν, ἐπειδὴ εἶναι ἴση, λαμβάνει ὀπίσω πλήρη τὴν ἐκδίκησιν (μάλιστα τὴν τιμωρίαν). — θαυμάζω δὲ — — βλάβας καθισταμένους], ἀπορῶ δὲ καὶ τίς ἔσται ὁ ἀποδείξων ὅτι αἱ μὲν ἀδικίαι τῶν Μυτ. εἶναι ὠφέλιμοι εἰς ἡμᾶς, αἱ δὲ συμφοραὶ ἡμῶν καθίστανται βλαβεραὶ εἰς τοὺς συμμάχους. Ὁ Κλέων ἐνταῦθα θέλει νὰ δεῖξῃ τὴν ἀντίφασιν, εἰς ἣν νομίζει ὅτι θὰ περιπέσῃ ὁ ἐναντίος, διὰ νὰ καταστήσῃ αὐτὸν γελοῖον· διότι ἀφ' ἐνὸς μὲν, κατὰ τὸν Κλέωνα, θὰ ἀποδείξῃ ὅτι αἱ ἀδικίαι τῶν Μυτ. εἶναι ὠφέλιμοι εἰς τοὺς Ἀθ., ἀφ' ἐτέρου δὲ ὅτι αἱ συμφοραὶ τῶν Ἀθ. εἶναι ἐπιβλαβεῖς εἰς τοὺς συμμ., ὅπερ εἶναι καθαρὰ ἀντίφασις. Ὁ Krüger διώρθωσε τὸ: τὰς ἡμετέρας ξυμφορὰς εἰς τὸ: τὰ ἡμέτερα ξύμφορα, ἀποβλέπων εἰς τὸ ἐν γ'. 40, 3: τὰ τε δίκαια ἐς τοὺς Μυτ. καὶ τὰ ξύμφορα ἅμα ποιήσετε. — τῷ λέγειν πιστεύσας], πεποιθὼς εἰς τὴν ῥητορικὴν αὐτοῦ δεινότητα. — τὸ πάνυ δοκοῦν], τὸ κοινῇ γνώμῃ ἀποφασισθέν. — ἀνταποφῆναι], ἐναντίως ἀποφῆναι Σχ. ἔξαρτ. ἐκ τοῦ ἀγωνίσαι τ' ἄν] = ἤθελε προσπαθῆτη. — κέρδει ἐπαιρόμενος], κινούμενος ἀπὸ κέρδους. — τὸ εὐπρεπὲς τοῦ λόγου], λόγον εὐπρόσωπον. — παράγειν], «ἀπατᾶν» Σχ. ἱ. 34, 3. — ἐκπονῆσαι], μετὰ πόνου παρασκευάσαι. — ἐτέροις], «τοῖς ῥήτορσιν» Σχ. — κακῶς ἀγωνοθετοῦντες] = κοκοὺς ἀγωνοθέτας (= ἀθλοθέτας καὶ βραβευτάς) ἐφιστάντες. — θεαταὶ τῶν λόγων] τ. ἔ. ὡς ἐν θεάμασιν ἐνδιαφέρεσθε διὰ τὴν τέχνην τῶν ῥητόρων, καὶ ὄχι διὰ τὰ συμφέροντα τῆς πόλεως, περὶ ὧν πρόκειται. — ἀχροαταὶ τῶν ἔργων] τ. ἔ. κρίνετε τὰ πράγματα ὄχι καθὼς πραγματικῶς ἔχουν, ἀλλὰ καθὼς τὰ παριστάνουν οἱ ῥήτορες. — ἀπὸ τῶν], κατὰ τοὺς λόγους τῶν. — εὔ], «πιθανῶς» Σχ. — σκοποῦντες ὡς δυν. γίγνεσθαι], κρίνοντες ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ

γείνωσι. — τὰ δὲ πεπραγμένα] ἔνν. σκοποῦντες. — ἤδη] = μέχρι τοῦδε. — οὐ τὸ δρασθὲν — ἢ τὸ ἀκουσθὲν] ἀναγνωστέα διὰ μέσου καὶ χωριστὰ τῶν ἄλλων· ἡ ἔννοια: ὑπολαβόντες πιστότερον ὄχι τὸ πραχθὲν ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν σας, ἀλλὰ τὸ ἀκουσθὲν. — ἀπὸ τῶν — ἐπιτιμησάντων] ἀνήκει εἰς τὸ: τὰ δὲ πεπραγμένα (σκοποῦντες) — καλῶς], « εὐφυῶς καὶ πιθανῶς μετὰ τέχνης.» Σχ. — μετὰ καινότητος] « ταῦτα πρὸς τοὺς Ἄθ. αἰνίττεται οὐδὲν τι μελετῶντας πλὴν λέγειν τι καὶ ἀκούειν καινὸν » Σχ. — μετὰ καιν. λόγου] ἀντί: ὑπὸ λόγου καινοῦ. — ἄριστοι ἀπ.], ἐπιβρέπέστατοι εἰς τὸ ἀπατᾶσθαι. πρβ. Ἡρ. 3, 80, 3: ἀνὴρ τύραννος διαβολὰς ἄριστος ἐνδέκεσθαι. — μετὰ δεδοκιμασμένου], μετὰ λόγου ἐκ πείρας ἀνεγνωρισμένου ὡς ἀρίστου, « ἀληθοῦς » Σχ. ἱ. 142. 4. — ξυνέπεσθαι], πέθεσθαι. πρβ. γ'. 43, 4. — δοῦλοι ὄντες τῶν ἀεὶ ἀτόπων], ἀκαθέκτως πρασσομένοι ἐκ τῶν ἐκάστοτε παραδόξων. — ὑπερόπται τῶν εἰωθότων], « καταφρονοῦντες τῶν συνήθων » Σχ. — βουλόμενος — ἀνταγωνιζόμενοι] ὡς καὶ αἱ προηγούμενα μετογαὶ ἐξαοτῶνται ἐκ τοῦ: εἰώθατε γίγνεσθαι (ἱ. ἀνωτ.). — τοιαῦτα] τ. ἔ. ἀτοπα. — μὴ ὕστερον ἀκολουθῆσαι δοκεῖν τῇ γνώμῃ], « ὅπως μὴ βραδύτερον δόξωσι νενοηκέναι » (Σχ.) τὴν προτεθεῖσαν γνώμην. — ἀξίως δέ τι λέγοντος προσπαινέσαι], ἀλλ' ὅτι προηγούμενως ἐπεδοκιμάσατε, εἶπετε, ἄν τι εὐφυῶς εἶπη ὁ ῥήτωρ. — ὡς εἶπεῖν] παρὰ Πλάτωνι καὶ Δημοσθένει: ὡς ἕπος εἶπεῖν εἶναι ἐν χρήτῃ ἔνθα ὁ συγγραφεὺς θέλει γὰρ κολάτῃ τὴν ἔκφρασιν, ἱ. Ἀσ. ις'. § 65 καὶ 66. — ἄλλο τι — ἢ ἐν οἷς ζῶμεν], « καινότερα ζητοῦντας παρὰ τὰ εἰωθότα καὶ ἐν οἷς πολιτευόμεθα » Σχ. — ἀπλῶς] = ἀπλῶς εἶπεῖν, βραχέως, συντόμως, τέλος. ἱ. γ'. 43, 7. — ἀκοῆς ἡδονῆ], ἐκ τέρψεως τῆς ἀκοῆς. — σοφιστῶν] ἱ. γ'. 40, 2: οἱ τέρποντες λόγῳ ῥήτορες. ἴσως ἔννοεῖ καὶ αὐτοὺς τοὺς σοφιστὰς, τὸν Πρωταγόραν, Πρόδικον, Γοργίαν, κτλ. — θεαταῖς] ἱ. ἀνωτέρω. — καθημένοιας] τ. ἔ. ἀργοῖς καθημένοις, ἀργοῖς· ἡ λέξις λέγεται περὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καθημένων.

§ 39. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. « Ὑπὲρ πάντων ἄλλων πόλιν οἱ Μυτιληναῖοι ἠδίκησαν τὴν ἡμετέραν, ἐν ᾗ οὐδεμίαν ἀφορμὴν εἶχον πρὸς τοῦτο, ὅπερ οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ ἐπιβουλὴ καὶ ἄδικος ἐπανάστασις. Οὐδὲν ἠδυνήθη γὰρ ἀποκωλύσει αὐτοὺς τῆς ἀποστάσεως· ἀπέστησαν δὲ τότε, Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τοῦ Ἰνστιτούτου Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

ὅτε ἐνόμισαν ὅτι θὰ ὑπερισχύσωσιν ἡμῶν, προτιμήσαντες τὴν βίαν τοῦ δικαίου. Ἐπρεπε δὲ πρὸ πολλοῦ νὰ μὴ ἐδίδομεν αὐτοῖς διαφέρουσαν τῶν ἄλλων τιμὴν, καὶ τότε δὲν θὰ ἐξύβριζον οὕτω. Ὅθεν πρέπει σκληρῶς νὰ τιμωρήσωμεν αὐτοὺς πάντας ἀνεξαιρέτως, ἵνα δώσωμεν παράδειγμα εἰς τοὺς ἄλλους συμμάχους· διότι ἡμεῖς περιερχόμεθα εἰς μεγίστους κινδύνους διὰ νὰ καταβάλωμεν ἀποστῆσάν τινα πόλιν.»

ὦν], ἐλαττωμάτων, «ὦν ἐπιτηδευμάτων, ὦν εἶπεν ἄρτι, ὅτι οὐδὲν ἄλλο ἢ ἀδολέσχει εἰσὶν» Σχ.— μάλιστα δὲ ἡμίαν πόλιν] πολλάκις τὸ εἰς (μάλιστα δὲ τὸ εἰς ἀνήρ) ἐπιτείνει τὸ ὑπερθετικόν, παρ' ὧ τίθεται, οἶον: δῶρα πλεῖστα εἰς γε ἀνὴρ ἂν ἐλάμβανε Ξεν. Ἀν. 1. 9, 22. ὁμοίως ἡ. 68, 1. Ὅθεν ἐνταῦθα = τὴν πόλιν ἡμῶν μάλιστα ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην πόλιν. — οἵτινες] = τοῦτοις, οἵτινες. — νῆσον] προηγείται τοῦ ἀναφορικοῦ χάριν ἐμφάσεως, ὁμοίως γ'. 82, 8. δ'. 80, 2: αὐτῶν ὅσοι ἀξιοῦσι, ἱ. ς', 33, 4. — νῆσον — ἔχοντες] = νησιῶται. — ἐν ᾧ] ὡς καὶ ἐν τῇ συνηθείᾳ, πρβ. 122, 1. — ἐς τὰ πρῶτα] = ἐν τοῖς πρώτοις. — τί ἄλλο ἢ] = οὐδὲν ἄλλο (ἔπραξαν) ἢ. — ἀπόστασις]. ἀπόστ. ἐστίν, ὅταν τινὲς κακῶς πάσχοντες ἀποστῶσιν· ἐπανάστασις δὲ, ὅταν τινὲς τιμώμενοι καὶ μηδὲν ἀδικούμενοι στασιάσωσι καὶ ἐχθρεύσωσι τοῖς μηδὲν ἀδικήσασιν Σχ. — μὲν γε] καὶ ἀλλαχοῦ τίθεται ἄνευ ἀποδόσεως, πρβ. 40. καὶ Ἀσ. β'. δ'. § 40. — μετὰ τῶν πολ. στάντες] = συστάντες τοῖς πολεμ. — παροῦσα] «αὐτοῖς» Σχ. — μῆ] πρβ. Ἀσ. κ'. § 74 καὶ 75. — ἐλθεῖν] ἀνάθρως, διότι τὸ: ἡ παρ. εὐδ. παρέσχεν ὄκνον = διὰ τὴν παροῦσαν εὐδαιμονίαν ὤκνησαν. πρβ: τὸ φῶς ἀνάγκην προστίθησι (= ἀναγκάζει) σωφρονεῖν Εὐ. Ἐγένετο ἐν ἐλπίδι (= ἤλπισε) τροπὴν τῶν ἀνδρῶν ποιήσασθαι Ξεν. — πρὸς τὸ μέλλον] ἀναφ. εἰς τὸ θρασεῖς. — μακρότερα] = «μείζονα» Σχ., ὡς πολλάκις βραχὺς = μικρός. — τῆς] = τῆς ἐαυτῶν. — ἐλάσσω δὲ τῆς βουλήσεως], «ἐβούλοντο γὰρ οὐ μόνον ἀποστῆναι ἡμῶν, ἀλλὰ δὴ καὶ καθελεῖν τὴν δύναμιν τῆς πόλεως. — τοῦ δικαίου], τῆς πρὸ ἡμᾶς πίστεως, «τοῦ ἐμμεῖναι τῇ ἀρχῇ καὶ μὴ ἀποστῆναι» Σχ. — προθεῖναι], «προτιμῆσαι» Σχ. — εἴωθε δὲ — ἐς ὕβριν τρέπειν], «εἴωθε δὲ πρὸς ὕβριν τρέπειν ἢ εὐπραξία τῶν πόλεων ἐκείνας, αἷς ἂν αὐτῇ

ἐξ αἰφνης (= δι' ἐλαχίστου) ἐγγένηται καὶ ἀπροσδόκητος». Σχ.
 — τῶν πόλεων] ἔξαρτ. ἐκ τοῦ αἰς = ἐκείνας τῶν πόλεων
 αἰς. — μάλιστα — εὐπραξία ἔλθη] = μέγιστη εὐπραξία ἔλθη. —
 τρέπιν] δυνατὸν νὰ ληφθῆ καὶ ἀμεταβάτως = τρέπεσθαι, καὶ
 τότε ὑποκ. νὰ ἦναι τό : (ἐκείνας) τῶν πόλεων. — τὰ δὲ πολ-
 λὰ (ὀνομαστικῆ) — ἢ παρὰ δόξαν] = αἱ δὲ πλειότεραι κατὰ λό-
 γον εὐτυχίαι τῶν ἀνθρώπων εἶναι ἀσφαλέστεραι, ἢ αἱ παρὰ δόξαν,
 αἱ ἀπροσδόκητοι. — κατὰ λόγον], κατὰ τὸν ὀρθὸν λόγον, τ. ἔ.
 κατὰ φύσιν, κατὰ τοὺς φυσικοὺς νόμους. — ἐκ πάλαι:] = ἤδη πρὸ
 πολλοῦ* ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ κατωτέρω : καὶ νῦν — διαφέροντας]
 = διαφερόντως, πρβ. Ἀσ. ιθ'. § 37. — καὶ οὐκ ἂν — ἐξ-
 ὕβρισαν] ἔνν : εἰ τοῦτο ἐγίνετο. ἴ. 75, 4. σημ. πρβ. Εὐρ :
 χρῆν τῶν φίλων τεκμήριον σαφές τι κείσθαι κοὐκ ἂν
 ἤπατώμεθα. — καὶ ἄλλως] = καὶ ἐν ἄλλοις, καὶ καθόλου. — τὸ
 θεραπεῦον] περιληπτικῶς = τοὺς θεραπεύοντας. — ὑπερπρο-
 νεῖν], ὡς καὶ τὸ ὑπερορᾶν, συντάσσ. καὶ μετὰ γεν. καὶ μετ' αἰτ.
 — κολασθήτωσαν] ἴ. 34. 4. — αἰτίαν προστιθέναι τινί]
 συνηθέστερον εἶναι τό : αἰτίαν ἐπιφέρειν τινί. — ὁμοίως],
 ἀνεξαίρετως. — οἷς γε (= βέβαια)], « τοῖς δημόταις καὶ πολλοῖς »
 Σχ. — νῦν πάλιν ἐν τῇ πόλει εἶναι], νὰ ἀποκατασταθῶσι τώρα
 πάλιν εἰς τὴν πόλιν. — τῶν ὀλίγων] = τῶν δυνατῶν, τῶν ὀλι-
 γαρχικῶν γ'. 47, 2. — τῶν τε ξυμμάχων] προετάχθη ἵνα ἔξαρ-
 τᾶται καὶ ἐκ τοῦ : τοῖς ἀποστᾶσι, καὶ ἐκ τοῦ κατωτ. : τίνα. —
 τοῖς ἀναγκασθεῖσιν] ἔνν. ἀποστῆναι. — κατορθώσαντι],
 ἐπιτυχόντι. — ἐλευθέρωσις ἢ ἡ — παθεῖν] ἴ. 80, 4. σημ. —
 ἀποκεκινδυνεύσεται] παθητ. = εὐθὺς θὰ περιέλθωσιν εἰς κίν-
 δυνον, πρβ. Ἀσ. ιθ'. §. 49. καὶ Δημ. : τὰ μέγιστα κινδυνεύ-
 εται τῇ πόλει. — τὰ χρήματα], ἡ περιουσία ἡμῶν. — αἰ
 ψυχαί] ἴ. 6'. 40, 3. — τυχόντες] = ἂν ἐπιτύχωμεν. — δι' ἣν
 ἰσχύομεν] ἴ. 442, 2. — σφαλέντες] = ἂν ἀποτύχωμεν. —
 πολεμίους] ἔνν. αὐτοῦς, ἀναφ. εἰς τό : πόλιν.

§ 40. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. α (ἐπίλογος) Οὐδόλως πρέπει νὰ ἐλπίσωσι
 συγγνώμην παρ' ἡμῶν, διότι ἐν γνώσει ἐπεβούλευσαν· οὐδ' ὑμεῖς
 πρέπει νὰ δώσετε αὐτὴν, περιπίπτοντες εἰς τὰ τρία ἀσυμφορώτατα
 ἁμαρτήματα, τὸν οἶκτον, τὴν ἐκ τῶν λόγων ἡδονὴν καὶ τὴν ἐπιεί-
 κειαν. Οὕτω δὲ καὶ τὰ δίκαια ἀποδίδετε τοῖς Μυτιλ. καὶ τὰ συμ-
 ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

φέροντα ποιεῖτε, διότι ἄλλως ὑμᾶς αὐτοὺς καταδικάζετε· ἢ παραι-
τήσατε τὴν ἀρχὴν καὶ ἀσκειτε ἀκίνδυνον ἀνδραγαθίαν. Ἐπιβάλετε
δὲ αὐτοῖς ζημίαν θάνατον, ἀναλογισθέντες τί ἐμέλλετε νὰ πάθετε
ὑπ' αὐτῶν· δηλώσατε δὲ ὅτι τὸ αὐτὸ θὰ πάθῃ πᾶς ἀπιστάμενος
σύμμαχος· διότι οὕτω χωρὶς νὰ φροντίζετε περὶ τῶν πολυεμίῶν
ὀλιγώτερον θὰ πολεμήτε πρὸς τοὺς συμάχους ὑμῶν.

[προθεῖναι ἐλπίδα], «δοῦναι ἐλπίδα» Σχ. — οὔτε λόγῳ
πιστὴν οὔτε χρήμασιν ὠνητήν] ἀναφ. εἰς τὸ ξυγγνώμην,
οὔ προετάχθη, παρεντεθέντος τοῦ ὧς, ἵνα γείνη ἡ ἀποφατικὴ συμ-
πλοκὴ διὰ τῶν: οὔτε — οὔτε. — λόγῳ πιστὴν], στηριζομένην
εἰς τὴν εὐγλωττίαν, τὴν πειθῶ. — οὔτε λόγῳ — λήψονται] ἡ
ἔννοια: ὅτι δὲν θὰ τύχῃσι συγγνώμης τοῦ ὅτι ἡμαρτον ἀνθρωπί-
ως οὔτε διὰ τῆς πειθοῦς οὔτε διὰ τῶν χρημάτων. — ἀμαρτεῖν]
ἔξαρτ. ἐκ τοῦ ξυγγνώμην, ἀντι: τοῦ ἀμαρτεῖν, ἐπειδὴ λαμ-
βάνω ξυγγνώμην = συγγινώσκω καὶ μοι, ἱ. γ'. 39, 3.
σημ. — ξύγγνωμον], «συγγνώμης ἄξιον» Σχ. — καὶ τότε
πρῶτον] τ. ἔ. κατὰ τὴν πρώτην ἐκκλησίαν, ἐνν. διεμαχόμεν. —
διαμάχομαι], σφόδρα δικτείνομαι. — μὴ μεταγνῶναι] =
ὅτι δὲν πρέπει νὰ μεταγν. ἱ. 140, 1: μὴ εἴκειν. — μεταγν. τὰ
προδεδογμένα] = καθελεῖν τὰ προδεδ. καὶ ἕτερόν τι
γνῶναι. — ἡδονὴ λόγων] = ἡ ἐκ τῶν λόγων τέρψις, ἱ. γ'.
39, 7. — ἔλεος] = οἴκτος. — ὁμοίους], ἀνθρώπους τῆς τά-
ξεως ἡμῶν, εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν μὲ ἡμᾶς εὕρισκομένους. — ἐξ ἀ-
νάγκης], ἐπειδὴ εἶναι ὑπὸνχοι. — ἐξουσίαν ἀγῶνα], οὐδυναί-
νὰ εὐρωσίαν ἀγῶνα. — βραχέα ἡσθεῖσα] = βραχεῖαν ἡδον-
νὴν ἡσθεῖσα, ἱ. Βερν. Γερμ. § 698 κέ. — ζημιώσεται] =
ζημιωθήσεται. — τὸ παθεῖν εὔ], «τὸ χριματίσασθαι
(= χρήματα λαβεῖν) ὑπὸ τῶν Μυτιληνῶν» Σχ. — ἐπιτηδείους],
φίλους. — τὸ λοιπὸν], ἐν τῷ μέλλοντι. — ὁμοίους] ἐνν. ἐαυ-
τοῖς, τ. ἔ. τοὺς πάντοτε διαμένοντας τοὺς αὐτοὺς, δηλ. πολεμίους.
— ἐν] ἀναφ. εἰς τὸ λέγω, πρβ. 70, 9. — οὐδὲν ἤσσον] ἐνν.
ἢ πρότερον. — οὐ χρισθεῖσθε] = οὐ ποιήσεσθε χάριν,
«οὐχ ἐξουσίαν ἡμῖν χάριν» Σχ. — δικαιοῦσεσθε] = καταγνώ-
σεσθε, θὰ καταδικάζεσθε, «δικαίως καθ' ὑμῶν ἀποδείξετε ὅτι τυραν-
νικῶς ἄρχετε» Σχ. — οὐ χρεῶν] = οὐ προσήκον, παρά τὸ
εἶδος, ἐν ᾧ δὲν πρέπει. — τοῦτο ὄρα] τ. ἔ. ἀργεῖν. — ξυμπ

φόρως], « τοῦ συμφέροντος ἕνεκα τῆ ἀρχῆ » Σχ. — ἐκ τοῦ ἀκινδύνου ἀνδραγαθείξεισθαι] = « ἀσκεῖν ἀνδραγαθίαν ἀκίνδυνον » Σχ. — τῆ αὐτῆ ζημιά], « ἢ ἂν ἐτιμωρήσαντο καὶ αὐτοὶ ὑμᾶς περιγεγόμενοι ὑμῶν » Σχ. — ἀναλγητότεροι] = ἀναισθητότεροι, ἦσσαν ἀλγοῦντες ἐφ' οἷς ἀδικεῖσθε. — (ὑμεῖς) οἱ διαφεύγοντες] ἔνν. τὸν κίνδυνον. — εἰκὸς ἦν] ἀντί: εἰκὸς ἔστι, ἦτο (εἶναι) πιθανόν· καθ' ὅσον οἱ Ἀθ. ἤδη πρότερον, ὅτε ἀπέστησαν οἱ Μυτιλ., ἠδύνατο νὰ μαντεύσῃσι τοιοῦτόν τι. — μὴ ξὺν προφάσει], ἄνευ προφάσεως· περὶ τοῦ μὴ ἴ. Ἀσ. κ'. § 60. — διόλλυνται] μέσον ἐνεργ. = διαφθείρουσιν αὐτὸν, τὸν πολέμιον, « ἐπιμένουσιν ἕως ἂν ἀπολέσωσιν αὐτοὺς » Σχ. Τινὲς ἐκλαμβάνουσι τὸ διόλλυνται ἀμεταβάτως = ἀπόλλυνται, συνδέοντες μετὰ τῆς μετοχ. ὑφορώμενοι. — ὑφορώμενοι τοῦ ὑπολ. ἐχθροῦ], ἐπειδὴ ὑποπεύονται, φοβοῦνται, τὸν ἐκ τοῦ ὑπολειπομένου ἐχθροῦ (μέλλοντα) κίνδυνον, εἰν διασωθῆ δηλονότι. — μὴ ξὺν ἀνάγκῃ], ἄνευ ἀνάγκης, χωρὶς ὃ ἐπεξερχόμενος νὰ βιάζεται ἐκ τινος ἀνάγκης πρὸς τὸ κακοποιῆσαι. Καὶ ἡ ἑτέρα δὲ γραφή: μὴ ξὺν δίκῃ ἔχει καλῶς = ἀδίκως. — ἀπὸ τῆς ἴσης] ἔνν. αἰτίας ἢ μοίρας = ἀπὸ δικαίας αἰτίας, ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς προηγουμένως ἠδίκησε· ὁρθῶς ὁ Δούκας ἐξηγεῖ τὸ χωρίον: « ὃ γὰρ μὴ ξὺν ἀνάγκῃ (μὴ προαδικήσας τινά) τι παθὼν ὀργίζεται μᾶλλον κατὰ τοῦ ἀδικήσαντος αὐτὸν ἄνευ αἰτίας, ἢ ὃ παθὼν τι ἐχθρὸς ἀπὸ δικαίας αἰτίας. » Ἄλλοι ἐξηγοῦσι: ἀπὸ τῆς ἴσης δυνάμεως, ὡς οἱ Λακεδαιμ. — γενόμενοι δὲ τῆ γνώμῃ ὅτι ἐγγύτατα τοῦ πάσχειν], ἀλλὰ κατὰ διάνοιαν ἐλθόντες ὅτι ἐγγύτατα τῶν δεινῶν, τὰ ὅποια ἐμέλλετε νὰ πάθετε· διανοηθέντες τί ἐμέλλετε νὰ πάθητε. ἴ. Αἰσχ. 3. 153: γένεσθε δὴ μοι μικρὸν χρόνον τῆ διανοίᾳ μὴ ἐν τῷ δικαστηρίῳ. — καί ὡς] ἐκ τοῦ: γενόμενοι. — τῆ γνώμῃ ἔνν. κατὰ ζεῦγμα τό: ἐνθυμηθέντες. — πρό] ἴ. Ἀσ. κ'. § 49. — ἀνταπόδοτε] ἔνν. ὅ,τι ἂν ἐπάθετε. — μαλακισθέντες], ἴ. γ'. 37, 1. — πρὸς τὸ παρὸν αὐτίκα], ἀποβλέψαντες πρὸς τὸ ἀμέσως παρὸν, τὴν παροῦσαν αὐτῶν τύχην. πρὸ. 93, 7: ἐν τῷ τότε παρόντι, 123, 1: τῶν ἔπειτα μελλόντων. — τοῦ ἐπικρεμασθέντος ποτὲ δεινοῦ], « τοῦ κινδύνου, οὗ ἂν ἐκινδυνεύσατε, εἰ ἐκράτησαν ὑμῶν » Σχ. — ζημιωσόμενον] ἢ μετὰ τὸ ὡς εἰς τὸ δεικνύνααι πρὸ. γ'. 64, 1. διότι παρά-

τὸ εὐπρέπες τοῦ λόγου ἐκπονήσας παράγειν πειράσε-
ται (γ'. 36, 3.), πρβ. γ'. 40, 3. — ἐπὶ χρήμ.] ἀναφ. εἰς τὸ
ἐπίδειξιν. — προσκαταγ. ἐπίδειξιν] ἔνν. τῶν ῥητόρων, πρβ.
95, 3. καὶ Ἀσ. ιά. § 44. — ἐπίδειξιν ἐπὶ χρήμασιν], ἐπίδ.
χρημάτων ἕνεκα, ἐπὶ κέρδει χρημάτων· ἐπίδειξις δὲ εἶναι λόγος,
ἐν ᾧ ἐπεδείκνυον σοριστικὴν τέχνην. — ἀπεχώρει] τ. ἔ. ἀπὸ τοῦ
θήματος, ἧ, τῆς ἐκκλησίας. — ἀδικίας δ' ἐπιφερομένης], εἰ
δὲ ὄνειδίζεται ἀδικία τ. ἔ. τὸ ἐπὶ χρήμασιν λέγειν. — πεί-
σας τε] = εἴτε πείσαι. — μὴ τυχῶν] = εἰ μὴ τύχοι « τοῦ
σκοποῦ » Σχ. ἱ. γ'. 39, 8. — μετὰ ἀξυνεσίας καὶ ἀδικος]
= ἀξύνετος ἅμα καὶ ἀδικος ἔνν. γίγνεται, δοκεῖ. —
ἐν τῷ τοιῷδε] « πράγματι » Σχ., ἐν ταιαύτῃ περιστάσει. ἱ. β'.
36, 4. πρβ. γ'. 43, 3. — φόβω τῶν ξυμβούλων] δηλ. φοβουμέ-
νων τὰς διαβολάς. — τοὺς τοιούτους], τοὺς προσκατη-
γοροῦντας ἐπὶ χρήμ. ἐπίδ. τινα. — ἐλάχιστα] ἀντιθ. 10.
πρὸς τὸ πλεῖστα, καὶ ἀναφ. εἰς τὸ ἀμαρτάνειν. — ἂν πει-
σθῆσαν] ὑποκ. οἱ πολῖται. — χρεὶ δὲ τὸν μὲν ἀγα-
θὸν πολίτην — ἄμεινον λέγοντα] ἢ σύντ: χρεὶ δὲ τὸν
ἀγ. πολίτην φαίνεσθαι ἄμεινον λέγοντα μὴ ἐκφο-
βοῦντα τοὺς ἀντεροῦντας, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ ἴσου (λέ-
γοντα), ὁ ἀγαθὸς πολίτης πρέπει νὰ φαίνεται ὅτι προτείνει τὰ
ἄριστα, ὄχι ἐκφοβῶν τοὺς ἀντερ., ἀλλ' ἄνευ πλεονεκτήματος τινος
λέγων, ἴσος πρὸς αὐτοὺς ὢν. — μὴ ἐκφοβοῦντα] πρβ. Ἀσ. κ'.
§ 57. — ἀπὸ τοῦ ἴσου] = ἄνευ πλεονεκτήματος, τ. ἔ. χωρὶς
νὰ κατηγορῆ τὸν ἀντεροῦντα. — τῷ πλεῖστα εὖ βουλευόντι]
= τῷ πλεῖστα ἄριστα συμβουλευόντι· τὸ βουλεύειν = συμβου-
λεύειν, ὡς καὶ δ'. 74, 3. — προστιθέναι τιμῆν] = πρὸς
τῆ ὑπαρχούσῃ διδόναι καὶ ἐτέραν τιμῆν. — ἀλλὰ μηδὲ]
= ἀλλὰ καὶ (νὰ) μή. — ἐλασσοῦν] ἔνν. τὸν εὖ βουλευόντα.
— τὸν μὴ τυχόντα], τὸν μὴ ἐπιτυχόντα ἐν τῇ γνώμῃ του, ἐν
τοῖς προτεινομένοις ὑφ' αὐτοῦ. — οὐχ ὅπως] = οὐ μόνον οὐ,
ἱ. 35, 4. — κατορθῶν], ἐπιτυχῶν ἐν ταῖς προτάσεσί του. — ἐπὶ
τῷ — ἀξιοῦσθαι], ἵνα ἀξιοθῆ ἔτι μεγαλειτέρων τιμῶν. — ὀρέ-
γοιτο] καὶ ἐνταῦθα ἔνν. τὸ ἥκιστ' ἄν. — τῷ αὐτῷ] τ. ἔ. τῷ
παρὰ γνώμην τι καὶ πρὸς χάριν λέγειν. — χαριζόμε-
νός τι] ἐπεξήγησις τῶν τῷ αὐτῷ.

§ 43. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. «Τούτων δὲ ἡμεῖς πράττομεν τὰ ἐναντία ὁτιότι, ὑποπτεύσαντές τινα τὰ βέλτιστα παραινοῦντα δι' ἀβεβαία κέρδη, βλάπτομεν τὴν πόλιν ὥστε καὶ ὁ θέλων νὰ πείσῃ τὰ χείριστα, καὶ ὁ θέλων νὰ εἴπῃ τὰ ἄριστα, ὀφείλουσι, διὰ νὰ γείνωσι πιστευτοὶ, νὰ μεταχειρισθῶσιν ἀπάτην ἢ ψεῦδος. Ἀδύνατον δὲ εἶναι νὰ εὐργετήσῃ τις φανερά τὴν πόλιν διὰ τὰς ὑποψίας· διὰ ταῦτα ἐν ταῖς κρίσεσιν περιστάσεσι πρέπει νὰ ζητῆτε τὴν συνδρομὴν ἡμῶν τῶν ῥητόρων, οἵτινες μακρότερον ὑμῶν εἰς τὸ μέλλον προνοοῦσι· διότι ἡμεῖς εἴμεθα καὶ ὑπεύθυνοι.»

ῶν—τὰναντία] ἴ. Ἀσ. γ'. § 115. — κέρδους μὲν—τὰ βέλτιστα δ' ὅμως] ὀμαλώτερον θὰ ἦτο: τὰ βέλτιστα μὲν—κέρδους δ' ὅμως ἔνεκα, πρβ. Εὐρ: οἱ σώφρονες οὐχ ἐκόντες, ἀλλ' ὅμως κακῶν ἐρῶσι. — φθονήσαντες τῆς — δοκίσεως] παράδοξος σύνταξις· φθονεῖν κέρδους λέγεται, ἀλλ' ὄχι: φθονεῖν δοκίσεως· φαίνεται ὅτι εἴρηται ἀντὶ τοῦ: φθονήσαντες τῶν ἀβεβαίων κερδῶν, ἢ κατὰ τὸν Δούκαν: «φθον. αὐτῶ ἐφ' οἷς ὑποπτεύεται κέρδεσιν, ἐπὶ τῇ ἀμφιβολίᾳ κέρδει» = φθον. αὐτὸν διὰ τὰ κέρδη, περὶ ὧν μόνον ὑποψίαν ἔχομεν· περὶ τοῦ δοκίσεως πρβ. ὅ. 35, 2. — καθέστηκε] ἐνταῦθα = πέφυκε, πρβ. 76, 2. — ἀπὸ τοῦ εὐθέος], ἀπ' εὐθείας, ἀνευ ῥητορικοῦ κόσμου, πρβ. κατωτ: ἐκ τοῦ προφανοῦς (ἴ. 34, 2). — ψευδάμενον] = ψεῦδει χρησάμενον. — πιστὸν], πιστευτὸν. — ἀνθυποπτεύεται], πρὸς ἀμοιβὴν ὑποπτεύεται. — πη], «κατὰ τινα τρόπον» Σχ. — πρὸς τὰ μέγιστα], ὅσον ἀφορᾷ τὰ μέγιστα πράγματα, προκειμένου περὶ τῶν μεγίστων συμφερόντων. — ἐν τῷ τοιῷδε], ἐν τιαυτῇ (κρίσει) περιστάσει, ἴ. γ'. 43, 4. — ἀξιοῦν] ὑπακ. ὑμᾶς, τοὺς Ἀθ. — χρῆ δὲ—τῶν δι' ὀλίγου σκοποῦντων] ἡ ἔννοια: εἶναι δὲ χρεῖα, προκειμένου περὶ τῶν μεγίστων συμφερόντων καὶ ἐν τιαυτῇ περιστάσει, νὰ ἀπαιτῆτε νὰ λέγωμεν τι ἡμεῖς, οἱ μακρότερον προνοοῦντες ὑμῶν, ὧν ὁ ὀρίζων εἶναι περιορισμένος. — ἡμᾶς], τοὺς πολιτικούς — περαιτέρω προνοεῖν] = τῇ διανοίᾳ μακρότερον προήκειν. — δι' ὀλίγου] ἐνν. τόπου, διαστήματος· ὅθεν τὸ: δι' ὀλοσκοποῦντων = ὑμῶν, οἵτινες ἐπὶ μικρὸν διάστημα σκοπεῖτε, ὧν ὁ ὀρίζων εἶναι στενός. Διὰ τοῦτο ὁ ῥήτωρ ἔπρεπε ἐσκεμμένος ἡκεῖν Δημ. 4, 4. — ὑπεύθυνον] ὑπεύθυνος ἦτο πᾶς ὁ προτείνων

πρότασιν τινα· διότι ἤδυνάτο νὰ κατηγορηθῆ διὰ τῶν γραφῶν παρανόμων· ὁ δὲ δῆμος ἦτο ἀνεύθυνος ἀκροατής. — ἐπισπόμενος] = πεισθείς. — ἐβλάβοντο] = ἐζημιούντο. — ὁμοίως] τ. ἔ. ὁμοία βλάβη. — πρὸς ὄργην (ἴ. β'. 65, 8) ἦν τινα τύχητε], δι' ὀρμὴν, ἀγόμενοι ὑπὸ τῆς ὀρμῆς, ἦν τύχη νὰ ἔχετε· συντ. πρὸς τὰ: σφαλέντες] = ἂν ἀποτύχητε (συνεπεία τοιαύτης τινὸς προτάσεως). — ἔστιν ὅτε] ἀναφ. εἰς τὸ σφαλέντες. — εἰ] σχεδὸν = ὅτι, ἴ. β'. 60, 1. πρβ. Εὐρ: φθονεῖς ἄπαις οὐσ', εἰ πατήρ ἐξεῦρέ με. πρβ. καὶ Ἀσ. Β'. ιά. § 31.

§ 44. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. « Οὐτε θὰ ἀντείπω εἰς τὴν προτέραν περὶ Μυτ. ἀπόφασιν, οὔτε θὰ κατηγορήσω αὐτούς· διότι νῦν δὲν πρόκειται περὶ τῆς ἀδικίας τῶν Μυτ., ἀλλὰ περὶ τῆς ἡμετέρας εὐδουλίας. Ἐγὼ μόνον θὰ ἐξετάσω ἂν εἶναι συμφέρον νὰ θανατώσωμεν τοὺς Μυτ. ἢ ὄχι. »

ἀντερῶν] ἔνν. τοῖς πρότερον δεδομένοις. — κατηγορήσων] ἔνν. αὐτῶν. — εἰ μὴ συμφέρον] ἔνν. εἴτ. ἴ. Ἀσ. ιζ'. § 23. — ἦν τε καὶ ἔχοντες τι συγγνώμης εἶεν] = « ἦν τε καὶ συγγνώμης τινὸς ὧσιν ἄξιοι, οὐ διὰ τοῦτο καὶ συγγνώμην κελεύσω, εἰμὴ κτλ. » Δούκας: περὶ τοῦ ἦν μετ' εὐκτ. πρβ. Ἠροδ. 4: ἦν δὲ μὴ εἴη ἄξιος. Λουκ. περὶ ἀλ. ἰστ: ἐὰν (= ἦν) καταχθείημεν εἰς τὰς νήσους. πρβ. καὶ Ἀσ. ιέ. § 418. Ἀλλὰ τὸ χωρίον βεβαίως νοσεῖ, καὶ τότε μόνον ἔχει καλῶς, ὅταν διαρθρωθῆ (κατὰ τὸν Lindau καὶ Burges) οὕτως: ἦν τε καὶ ἔχοντάς τι συγγνώμης, ἐὰν = ἦν τε καὶ ἔχοντάς τι συγγνώμης (ἀποφάνω), (οὐ διὰ τοῦτο κελεύσω) ἐὰν πρβ. γ'. 48, 1: Μυτιληναίων οὐκ μὲν Πάχης ἀπέπεμψεν ὡς ἀδικούντας κρῖναι καθ' ἡσυχίαν, τοὺς δὲ ἄλλους ἐὰν οἰκεῖν. πρβ. καὶ Πλ. Εὐθύφρ. 4, Β. — τοῦτο] ἀναφ. εἰς τὸ ἀντισχυριζόμενος. — ὁ — ἰσχυρίζεται], τὸ ὁποῖον ἐπιβεβαιοῖ, εἰς τὸ ὁποῖον ἐπιμένει. — ἐς τὸ λοιπὸν], ἐν τῷ μέλλοντι. — συμφέρον ἔσεσθαι] ἐπεξηγήσις τοῦ ἀναφορικοῦ: ὁ. — πρὸς τὸ ἦσσον ἀφίστασθαι] ὑποκ: τὰς πόλεις = ἵνα ἦσσον ἀφίστῶνται. — θάνατον ζημίαν] οὕτω συνήθως, ἀνάρθρως, ἀντί: θάν. τὴν ζημίαν, τ. ἔ. τὴν προσήκουσαν ζ. — προθεῖσι] ἔνν. ὑμῖν = ἦν προθέτῃτε· ἤδυνάτο νὰ θέσῃ καὶ ἀπαρέμφ: προθεῖναι, ἀλλ' ἔθηκε μετοχὴν ἐπειδὴ λέγεται: συμφέρον ἐμοὶ

προθέντι· ὁμοίως Λουκ. 25, 27: χρῆσθαι συμβούλοις, οἷς οὐδὲ ἄπαξ ἐλυσίτελέησε πειθομένοις. — τῷ εὐπρεπεῖ τοῦ λόγου] = διὰ τὸ εὐπρεπὲς τοῦ λ. ἱ. γ'. 38, 2. — ὦν] = ἐπειδὴ ἐστι. — πρὸς τὴν — ὀργὴν] = διὰ τὴν ὀργὴν, ἀναφ. εἰς τὸ δικαιοῦς. ὦν. — ὀργὴν ἐς Μουτ.] ἱ. Ἀσ. ἐ. § 94. — τάχ' ἂν ἐπισπάσαιτο] = ἴσως ἤθελε προσελύσει, δελεάσει, ὑμᾶς. — ὥστε τῶν δικαίων δεῖν], ὥστε νὰ ἔχωμεν ἀνάγκην τοῦ δικαίου· ὁμοίως γ'. 54: τὰ δίκαια παρεχόμενοι· ὁ πληθ. τὰ δίκαια φαίνεται = τὸ δίκαιον καὶ ὅσα συντελοῦσιν εἰς τήρησιν αὐτοῦ. — ὅπως], πῶς, τ. ἑ. ἂν ὁ θάνατος ἦ ἡ σωτηρία αὐτῶν συμφέρει εἰς ἡμᾶς. — χρησίμως] « ἡμῖν δηλ. » Σχ.

§ 45. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. « Διδάσκει ὅτι τὸ θάνατον ζημίαν προθεῖναι οὐδὲν ὠφελεῖ πρὸς τὸ ἀποτρέπειν τοὺς ἀνθρώπους τῶν ἀμαρτημάτων » Σχ.

πολλῶν — ἀμαρτημάτων], διὰ πολλὰ ἀμαρτ. εἶναι γεν. τῆς αἰτίας (gen criminis), ἐξαρτ. ἐκ τοῦ ζημίας, πρὸς κατωτέρω. — πρὸς κειταί] ἀνιστοιχεῖ πρὸς τὸ ἀνωτ: προθεῖσι. — ἐπαιρόμενοι], κινούμενοι, ἐρεθιζόμενοι. ἱ. 38, 2. πρὸς δ. 48, 3. — καταγονὺς ἑαυτοῦ], κρίνας περὶ ἑαυτοῦ, πιστεύσας, ὅτι δὲν θά. — μὴ περιέσεσθαι τῷ ἐπιβουλεύματι], ὅτι δὲν θά ἐπιτύχη εἰς τὸ κατὰ τῶν ἐχθρῶν ἐπιχείρημά του. — τὸ δεινόν], τὸν κίνδυνον. — ἦσσω] ἔνν. τῆς τῶν πολεμίων. — τῇ δοκήσει ἔχουσα] = νομίζουσα ἔχειν, κατὰ τὴν ἰδέαν της ἔχουσα. — τὴν παρασκευὴν — ξυμμαχίαν] = τὴν παρ. ἢ οἰκείαν (ἰδίαν) ἢ ἄλλων ξυμμ. (γενομένην), ἢ ξυμμαχικήν. — τούτῳ] τ. ἑ. τῷ ἀφίστασθαι. — προστιθέντες], (αὐτὰς κατὰ μικρὸν) ἐπαυξάνοντες. — εἶπως] = ἀποπειρώμενοι εἶπως. Μετὰ τὰ αἰσθητικὰ καὶ δραστηκὰ ῥήματα τίθενται τά: εἰ, ἑάν, ἂν καὶ ἦν, ἐλλειπτικῶς, οἷον: ἄκουε εἰ (= διὰ νὰ μάθης ἂν) τι ἄρα λέγω Πλ. Τί δέ; εἰ καὶ σὺ παρακελεύσαιο εἰ (= ἀποπειρώμενος εἰ) ἄρα τι καὶ σὺ ἀμείνους ποιήσαις τοὺς στρατιώτας; Ξεν. ἱ. 6'. 77, 2. — κεῖσθαι] ἀντὶ τοῦ σπανιωτέρου: τεθεῖσθαι, ἱ. 6'. 46. — παραβαينوμένων] δηλ. τῶν ζημιῶν, ἢ μᾶλλον: τῶν νόμων τῶν τὰς ζημίας ἐπιβαλλόντων. — ἀνήκουσι], ἀνέβηκαν, ἐφθασαν. — καὶ τοῦτο] δηλ. ὁ θῆρας ποιεῖται ἀπὸ τοῦ νόμου τοῦ ἐκκλησιολογικοῦ θάνατον, —

ἐπίσχεσι], «κωλύει» Σχ. — ἀνάγκη], ἐξ ἀνάγκης· καὶ αἱ ἐφεξῆς δοτ. σημαίνουσιν αἰτίαν. — ἐξουσία], εὐπορία, πλοῦτος (= opes) πρὸς 123, 4. — φρονήματι], «ὕπο μεγαλοφροσύνης» Σχ. — ξυντυχία], περιστάσεις, καταστάσεις. — ὀργῆ], ἀπὸ πάθος (κινούμεναι) ἱ. 140, 4. — ὡς ἐκάστη τις (ξυντυχία) — κρείσσονος], καθὼς, καθ' ὃν λόγον, ἐκάστη τις κυριεύεται ὑπὸ ἀκαθέκτου, ἀκαταγωνίστου, ἰσχυρότερας τινὸς δυνάμεως. — ἐξάγουσι], ἐκφέρουσι, ἐξωθοῦσι. πρὸς. Εὐρ. Ἀλκ. 1080: ἔρωσ τίς μ' ἐξάγει. — ἐλπὶς καὶ ἔρωσ], «πρῶτον τις ἐρᾷ, εἶτα ἐλπίζει, εἶτα ἐγχειρεῖ» Σχ. — ἔρωσ], ἐπιθυμία. πρὸς. Σοφ. Οἶδ. Τ. 604. — ἐπιπαντῆ], ἐν πάσῃ τινὶ περιστάσει. — ἐπιβολῆν], «ἐγχείρησιν» Σχ. — ἐκφρονπέζων] = μηχανώμενος, σχεδιάζων. — εὐπορία], εὐκολία, συνδρομή. — τῆς τύχης] γεν. ἐξ ὑποκειμένου. — ὑποθεθεῖσα], ὑποβάλλουσα, εἰσηγουμένη. — ὄντα ἀφ.] ἐπειδὴ εἶναι ἀφανῆ, ἐνν. ἡ ἐλπὶς καὶ ὁ ἔρωσ. — ἐπ' αὐτοῖς], πλὴν αὐτῶν, «μετὰ τὸν ἔρωτα καὶ τὴν ἐλπίδα» Σχ. — ἐς τὸ ἐπαίρειν] = ἐς τὴν ἔπαρσιν, εἰς τὴν διέγερσιν, παρακίνησιν εἰς ἐπιχειρήσεις. — ἀδοκῆτως] = παρὰ δόξαν, ἀπροσδοκῆτως. — ἐκ τῶν ὑποδεεστέρων], «ἀπὸ μικροτέρων ἀφορμῶν» Σχ., ἀπὸ ἐλάσσονος δυνάμεως, παρασκευῆς, τῆς τῶν ἐναντίων. — προάγει], «παρακινεῖ» Σχ. — ὄσω περὶ τῶν μεγίστων] ἐνν. προάγει αὐτὰς κινδυνεύειν. — μετὰ πάντων], «μετὰ τοῦ κοινοῦ» Σχ., μετὰ πάντων ὁμοῦ τῶν συμπολιτῶν του. — ἐπὶ πλείοντι αὐτὸν ἐδόξασε (ἀφ. τοῦ συνήθους σημαντικός)], φαντάζεται τὸν ἑαυτὸν του κᾶμποσον (=τι) ἰσχυρότερον ἢ ὅσον πραγματικῶς εἶναι. — ἀπλῶς] ἱ. γ'. 38, 7. — πολλῆς εὐθείας (ἐστὶν), ὅστις] ἱ. Ἀσ. Γ'. β'. § 174. — τῆς ἀνθρωπείας — ἢ ἄλλῳ τῷ δεινῷ], ὅτι, ἐν ᾧ ἡ ἀνθρωπίνη φύσις ὀρμᾶ προθύμως νὰ πράξῃ τι, δύναται νὰ ἔχη τι κώλυμα, νὰ ἐμπυδισθῇ, ἢ ἐκ τῆς ἰσχύος τῶν νόμων, ἢ ἐξ ἄλλου τινὸς δεινοῦ.

§ 46. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. «Τὸ χαλεπῶς τιμωρεῖσθαι τοὺς ἀποστάτας ποιήσιν τούτους τὸ λοιπὸν ἰσχυρογνωμονεστέρους» Σχ.

ἐχέγγυος] = φερέγγυος, παρίχων ἐγγύησιν, «ἐγγυῆσαι δυνάμενος» Σχ. — οὔτε ἀνέλπιστον — μεταγνῶναι] = οὔτε ἀνέλπιστον καταστῆσαι τοῖς ἀποστ. τὸ μεταγνῶναι (= ὅτι δὲν εἶναι δυνατόν νὰ μετανοήσωσι). — οὐκ ἔσται] περὶ τοῦ οὐ

ἦ. Ἀσ. κ'. § 73. — ὅτι ἐν βραχυτάτῳ (χρόνῳ)], εἰς ὅσον
 τὸ δυνατὸν βραχὺν χρόνον. Ἐν τοῖς ἐμπροθέτοις παραθετικοῖς
 τὰ ἐπιτακτικὰ αὐτῶν: ὅτι καὶ ὡς, προηγούμενοι τῆς προθέσεως,
 οἶον: δεῖ ὡς ἐκ πλείστου φυλάττεσθαι ταῖς παρα-
 σκευαῖς Δημ. — καταλῦσαι] = ἐξαλεῖψαι, ἐξαφανίσει. ἦ.
 Ἀριστ. Βατρ. 691: λῦσαι τὰς πρότερον ἀμαρτίας. —
 καὶ ἀποστᾶσαι] σχεδὸν = καί περ ἀποστ. — ἔλθοι ἂν
 ἐς ξύμβασιν], δύναται νὰ ἔλθῃ εἰς συμβιβασμὸν. — δαπάν-
 νην] ἐνν. τοῦ πολέμου. — καὶ τὸ λοιπὸν ὑποτελεῖν],
 καὶ ἐν τῷ μέλλοντι νὰ πληρώνη φόρους. — ἐκείνωσ] ἦ. 77, 2.
 — τίνα οἴεσθε ἦν τίνα οὐκ] ἦ. γ'. 39, 7. — παρασκευά-
 σασθαι] ἀναί τοῦ: παρασκευάσεσθαι. Ὁμοίᾳ σύνδεσις ἀο-
 ρίστου μετὰ μέλλοντος ἀπαντᾶ καὶ δ'. 28, 5. 52, 2. ε'. 49, 5.
 κτλ. — πολιορκίᾳ τε] ὅ τε εἶναι ἀντιποδοτικὸς τοῦ μὲν, ἦ.
 144, 2. — παρατενεῖσθαι ἐς τοῦ σχατον], ἐσχάτην πολι-
 ορκίαν θὰ ὑποστῇ. — δύναται] ἦ. 144, 1. — σχολῇ — ξυμ-
 βῆναι] = σχολαία καὶ ταχεῖα ξύμβασις. — καθημέ-
 νοις] = πολιορκουσι (εἰς μάτην). — διὰ τὸ ἀξύμβατον], διὰ
 τὸ ἀσυμβιβαστον, ἐπειδὴ εἰς οὐδένα συμβιβασμὸν συγκατατιθέμεθα.
 — καὶ ἦν ἔλωμεν πόλιν — — τῷδε] ἀπαντᾶ πρὸς τὰ τοῦ
 Κλέωνος ἐν γ'. 39, 8: τυχόντες μὲν πόλιν ἐφθαρμένην
 παραλαβόντες κτλ. — πόλιν] ἀναφ. καὶ εἰς τὸ ἔλωμεν
 καὶ εἰς τὸ παραλαβεῖν. — τῆς προσ. ἀπ' αὐτῆς] = τῆς
 ἀπ' αὐτῆς προσόδου. — τῷδε] τ. ἦ. τῇ προσόδῳ. — οὐ
 δικαστὰς ὄντας — ἢ ὄραν] ἢ σύνε: οὐ δεῖ ἡμᾶς δικασ-
 τὰς ἀκριβεῖς τῶν ἐξαμαρτανόντων ὄντας βλάπτε-
 σθαι μᾶλλον ἢ ὄραν. — ἀκριβεῖς], αὐστηροὺς καὶ ἀκριβολό-
 γους. — βλάπτεσθαι] = ἡμᾶς αὐτοῦς βλάπτειν. — ἔξομεν
 — χρῆσθαι], θὰ δουηθῶμεν νὰ μεταχειριζώμεθα, νὰ ἔχωμεν,
 τὰς πόλεις ἀκμαζούσας εἰς πλοῦτον. — ἐς χρημάτων λό-
 γον], ὅσον ἀφορᾷ τὰ χρήματα. ἦ. Λυσ. 49, 61: οὐ μόνον
 πρὸς δόξαν ἀλλὰ καὶ ἐς χρημάτων λόγον λυσι-
 τελεῖ ὑμῖν ἀποψηφίσασθαι. — τὴν φυλακὴν] δηλ. τῶν
 πόλεων. — ἀπὸ τῶν ν. τῆς δεῖν.] = ἀπὸ τῆς δεῖν.
 τῶν νόμων, διὰ τῆς αὐστηρότητος τῶν νόμων. — ἀπὸ τῶν
 ἔργων τῆς ἐπιμελείας], διὰ τῆς πραγματικῆς ἐπιμελείας, ἦ.

κατωτ. γ'. 48, 2. — τινὰ] περιληπτικῶς ἀντί: τινάς, ἴ. 6'. 37, 1. — ἐλεύθερον] δηλ. κατὰ τὸ φαινόμενον. — εἰκότως], κατὰ φυσικὸν νόμον, ἐκ φυσικῆς ὀρμῆς. — τοὺς ἐλευθέρους] ἀντικείμενον τοῦ κολάζειν. — οὐκ] ἀναφ. εἰς τὸ κολάζειν. — μηδ' ἐς ἐπίνοιαν τούτου ἴωσι], μηδὲ εἰς τὴν φαντασίαν των νὰ ἔλθῃ τοῦτο. — τούτου], « τοῦ ἀποστῆναι » Σχ. — ὅτι ἐπ' ἐλάχιστον], εἰς ὅσον τὸ δυνατόν ἐλάχιστον μέρος, ἀριθμὸν, εἰς ὅσον τὸ δυνατόν ὀλίγους. ἴ. ἀνωτ. σημ. — τὴν αἰτίαν], τὴν προσήκουσαν, τὴν περὶ οὗ ὁ λόγος αἰ. ὁμοίως γ'. 81, 4. — ἐπιφέρειν] « ἀπὸ κοινοῦ τὸ χρῆ » Σχ. —

§ 47. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. « Τὸν δὲ δῆμον ἐν ταῖς πόλεσιν, εἰ οἱ Μυτ. διαφθαρήσονται, Ἀθηναίων ἀλλοτριώσεσθαι » Σχ. —

τοῦτο ἀμαρτάνοιτε] ἴ. γ'. 38, 6. — νῦν μὲν γὰρ κέ.] ἀπαντᾷ « πρὸς τό: καὶ μὴ τοῖς μὲν ὀλίγοις ἢ αἰτίαι προστεθῆ, τὸν δὲ δῆμον ἀπολύσητε (γ'. 39, 6.) » Σχ. — βιασθῆ] ἐνν. ξυναποστῆναι. — τῆς ἀντικαθισταμένης], τῆς ἐναντίας, ἴ. 71, 1. — ἐπέρχεσθε] ὁ ἐνεστώ: ἐπειδὴ τὸ πρᾶγμα καὶ νῦν ἤδη συνέβη. — ὀπλων ἐκράτησε] = ἔλαβε τὰ ὄπλα (γ'. 27, 3.) — δεῖ] δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ τραπῆ εἰς ἔδει. — μὴ προσποιεῖσθαι] τονιστέον τὸ μὴ = μὴ (ἀδικῆσαι αὐτοὺς) προσπ., νὰ ὑποκρινώμεθα τὸ ὄχι, τ. ἔ. ὅτι δὲν ἠδίκησαν. — κάθεξις], κατοχῆ, διατήρησις: ἰδία τῷ Θ. λέξις. — οὐς μὴ δεῖ], « οὐς οὐ ξυμφέρει τῇ πόλει ». Σχ. — καὶ τὸ Κλ. τὸ αὐτὸ δίκαιον καὶ ξύμφορον] ἀπαντᾷ « πρὸς τό: πειθόμενοι μὲν ἐμοὶ τά τε δίκαια ἐς Μ. καὶ τὰ ξύμφορα ἅμα ποιήσετε (γ'. 40, 4.) » Σχ. — ἐν αὐτῷ] τ. ἔ. τῷ τιμωρεῖσθαι.

§ 48. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. (ἐπίλογος) « Ὅσους μὲν τῶν Μυτ. ἐπεμψεν ὁ Πάγης ὡς ἀδικούντας κρίνατε καθ' ἡσύχϊαν, τοὺς δὲ λοιποὺς ἀφήσατε ἡσύχους. »

γνόντες], ἐννοήσαντες, πεισθέντες. — τάδε] τ. ἔ. τὰ ἐμοὶ εἰρημένα. — ἀμείνω] ἐνν. « τῶν βουλευμάτων τοῦ Κλέωνος » Σχ. — πλέον νείμαντες] = μεῖζον μέρος νείμαντες (γ'. 3, 4.) = μᾶλλον ἐνδόντες. — προσάγεσθαι] ἐνν. ὑμᾶς. — ἀπ' αὐτῶν δὲ τῶν παραινουμ.] ἀναφ. εἰς τὸ πείθεσθε, τὸ ὅποιον ἐνταῦθα συντ. μὲ ἀπαρέμφ. ὡς καὶ παρὰ Πλ. Πρωταγ. 338,

Α: πείθεσθέ μοι ραβδοῦχον ἐλέσθαι. — καθ' ἡσυχίαν] ἔηλ. ἀνευ μεγάλης σπουδῆς. — οἰκεῖν], ζῆν ἡσύχως ἐν ταῖς οἰκίαις των. — πρὸς τοὺς ἐναντίους] συγκρινόμενος πρὸς τοὺς ἐν. ἀναφ. εἰς τὸ κρείσσων. — ἡδῆ], ἀπὸ τοῦδε. — μετ' ἔργων ἰσχύος ἀνοίας], μετὰ πραγματικῆς μὲν δυνάμεως, ἀλλὰ μετ' ἀνοίας, ἀφρόνως.

Λόγος Πλαταιέων § 53—60.

§ 53. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. «Παρεδώκαμεν τὴν πόλιν, διὰ νὰ δικασθῶμεν μόνον ὑφ' ὑμῶν, ἐλπίζοντες οὕτω νὰ τύχωμεν τοῦ δικαίου. Νῦν δὲ φοβούμεθα τὸ ἐναντίον· ἐπειδὴ καὶ προκατηγορία δὲν ἐγένετο, καὶ ἡ ἐρώτησις, πρὸς ἣν πρόκειται νὰ ἀπαντήσωμεν, εἶναι βραχεῖα· ἀλλὰ καὶ τὸ νὰ πείσωμεν ὑμᾶς εἶναι δύσκολον, διότι γνωρίζομεν ἀλλήλους. Πρὸ πάντων ὁμως φοβούμεθα μὴ εἰσαγῶμεθα εἰς κρίσιν προαπορασιμένην.»

τοιάνδε] τ. ἔ. βασιζομένην εἰς τὸ ἐν γ'. 52, 4. ἐρώτημα. — οἰόμενοι] συνδέεται διὰ τοῦ καὶ μὲ τὸ δεξάμενοι, καὶ ἀναφ. εἰς τὸ ἐποησάμεθα. — ἐν], ἐνώπιον· ἡ κυρία διὰ ταύτην τὴν σημ. πρόθεσις. — ὥσπερ καὶ ἐσμὲν] τ. ἔ. οὐκ ἐν ἄλλοις δικασταῖς. — γενέσθαι] ὑποκ: τὴν δίκην. — ἡγούμενοι] = ἐπειδὴ ἡγούμεθα. — τὸ ἴσον φέρεσθαι] = τοῦ δικαίου τυγχάνειν, ἕ. 69, 4. — μὴ — ἡμαρτήκαμεν] ἕ. Ἀσ. ἐ. § 92. — ἀμφοτέρων] τ. ἔ. νομιμωτέρας δίκης καὶ δικαστῶν δικαίων. — καὶ ὑμᾶς (ὑποπτεύομεν) μὴ οὐ — ἀποβῆτε] ἡ πρόληψις τοῦ υποκειμένου εἶναι συνήθης εἰς τὰ ἐπιμελείας καὶ φόβου σημαντικὰ ῥήματα, οἷον: τὴν ὑπερβολὴν τῶν ὁρέων ἐδεδοίκεσαν μὴ προκαταληφθεῖν Ξεν. Δεῖ τῶν ἀρχομένων ἐπιμελεῖσθαι ὅπως ὡς βέλτιστοι ἔσονται Ξεν. περὶ τοῦ μὴ ἕ. Ἀσ. κ'. § 92. — κοινοὶ] ἐνν. ἀμφοτέροις = αὐτοὶ, ἴσοι» Σχ. — τεκμαιρόμενοι — προγεγεννημένης], συμπεραίνοντες τοῦτο ἐκ τοῦ ὅτι καὶ προκατηγορία καθ' ἡμῶν δὲν ἐγένετο· περὶ τῆς πλεοναζούσης πρὸ ἕ. 23, 5. β'. 36, 4. καὶ Ἀσ. Γ'. β'. § 114. — τό τε ἐπερ. βραχὺ ὄν] αἰτιατ. ἀπόλυτος, ἥτις, ἐπειδὴ τὸ: βραχὺ ὄν συνήθως ἀπροσώπως λέγεται.

δὲν μετεβλήθη εἰς ἄλλην πτώσιν, ὡς δόξαν ταῦτα, πρβ. Ἀσ. ιζ'. § 89. — ᾧ] ἀναφ. εἰς τὸ ἀποκρίνασθαι, τὸ ὅποιον εἶναι ὑποκ. τοῦ: ἐναντία γίνονται. πρβ. Ἡροδ. 4, 91: τὴν πεπρωμένην μοῖραν ἀδύνατά ἐστι ἀποφυγείν καὶ θεῶ. Ἡροδ. 9, 2: χαλεπὰ εἶναι περιγίγνεσθαι καὶ ἅπασιν ἀνθρώποισι. Εὐρ. Ἐκ. 1230: ἀχθεινὰ μὲν μοι, τὰλλότρια κρίνειν κακά. — ἔλεγχον ἔχει] = ἐξελεγχθῆναι δύναται. — εἰπόντας τι], ἀφ' οὗ πρότερον εἰπωμέν τι πρὸς ἀπολογία μας. — ὁ μὴ ῥηθεὶς λόγος] = τὸ μὴ ῥηθῆναι λόγον, ἡ σιωπὴ ἡμῶν. — τοῖς ᾧδ' ἔχουσιν αἰτίαν ἂν παράσχοι — ἦν], ἤθελε παράσχη ἀφορμὴν μομφῆς, νὰ μεμφῶσι τοὺς εἰς τοιαύτην θέσιν εὐρίσκομένους, ὅτι ἂν ὠμίλου, θὰ ἐσώζοντο. — πρὸς τοῖς ἄλλοις] τ. ἔ. δεινοῖς. — ἡ πειθῶ] = τὸ πεῖσαι ἡμᾶς. — ἀγνώτες] συντ. μετὰ γεν: ἀλλήλων, ἐπειδὴ ἔχει ἐνεργ. σημ. = ἀγνοοῦντες ἀλλήλους, πρβ. ἡ. 66, 3: ἀγνωσία ἀλλήλων. — ὄντες] = εἰ ἡμεν. — ἐπεισενεγκάμενοι] ἡ μὲν ἐπι-σημ. σκοπόν: πρὸς τοῦτο, ἡ δὲ εἰς-τό: ἐν τούτοις περὶ τῆς συνθέσεως ἱ. β'. 38, 2. — προκαταγνόντες ἡμῶν], ἀφ' οὗ προκατεδικάσατε ἡμᾶς. — ἡμῶν] ἀναφ. συγχρόνως καὶ εἰς τό: τὰς ἀρετὰς], τὰς ἐκδουλεύσεις ἡμῶν, μάλιστα τὰς ἐπὶ τῶν Περσικῶν πολέμων πρβ. γ'. 54, 2. — αὐτὸ], τὸ ἥσους εἶναι τὰς ἀρετὰς ἡμῶν τῶν ὑμετέρων. — ἄλλοις], « τοῖς Θεβαίοις » Σχ. — χάριν φέροντες] = ἡδονὴν διδόντες (γ'. 57, 4.), ἡδ. προξενοῦντες, πρὸς εὐχαρίστησιν ἄλλων, ὡς τό: πρὸς χάριν λέγειν = πρὸς ἡδονὴν λ. — ἐπὶ διεγν. — καθιστώμεθα], εἰσαγώμεθα εἰς κρίσιν προαποφασισμένην.

§ 54. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. « Ἀπὸ τοῦ δικαίου ἀρχόμενοι πρῶτον μὲν ὑπομιμνήσκουσι Λακεδαιμονίους τῆς πρότερον φιλίας καὶ ὧν τὸ πάλα εὖ πεποιήκασιν αὐτούς » Σχ.

[Μετὰ τὸ προοίμιον ἔρχεται Α'.) τὸ διδασκτικὸν μέρος (§ 54 — 57), ἐν ᾧ 1) περὶ δικαίου γίνεται λόγος (§ 54 — 55.), καὶ β'.) ἡ κατηγορία τῶν Θεβαίων (§ 56.). Β'.) τὸ παραινετικὸν καὶ ἐντρεπτικὸν μέρος (§ 58, 1 — 59, 2.) μετὰ τῆς ἀνακεφαλαίωσεως]. — παρεχόμενοι] = ὑπὲρ ἡμῶν αὐτῶν παρέχοντες. — δίκαια], δικαιολογίας, πρβ. γ'. 44, 4. — πρὸς τὰ Θεβ. διάφορα], ὅσον ἀφορᾷ τὰς πρὸς τοὺς Θ. διενέξεις ἡμῶν, ἱ. β'.

37, 4. — πρὸς — ἐς] ὁμοίως 38, 4. καὶ Δημ. Ὀλυνθ. 6'. (ἢ γ.) ἐν ἀρχῇ. — τῶν εὖ δεδρασμένων (ἡμῖν)], τῶν ἀγαθῶν πράξεων ἡμῶν. — φάμεν γὰρ — — ἐπιστρατεύσαντες]. «Τοῦτο τὸ ἐπιχείρημα λύσις ἐστὶ τοῦ Λακεδαιμονικοῦ διλημμάτου ἐρωτήματος, τοῦ λέγοντος ὅτι: ἡδικήσατε ἡμᾶς, ὦ Πλαταιεῖς, ἐν τῷ παρόντι πολέμῳ, ἢ οὐ; ἴνα, εἰ μὲν εἴποιεν ἀδικήσαντες (ἀντὶ τοῦ: ἀδικῆσαι), ὡς ἀδίκους αὐτοὺς μετελεύσωνται, εἰ δὲ μὴ ὡς ψευδομένους, εἴπερ ἀγαθόν τι ποιῆται Λακεδαιμονίους καὶ τοὺς ζυμμάχους φῆσαιεν· φασὶν οὖν οἱ Πλαταιεῖς, εἰ μὲν ὡς πολεμίους ἡμᾶς περὶ τούτων πυνθάνεσθε, φημὲν μὴ ἀδικεῖσθαι τοὺς Λακ., ὑμᾶς, ὑφ' ἡμῶν, εἴ τι μὴ καλὸν ἐν πολέμῳ πεπόνθατε, ὅπερ ἡμεῖς ἐχθροί· εἰ δὲ ὡς φίλους κατατιτῆσθαι βούλεσθε, ἐαυτοὺς αἰτιῶσθε· ὑμεῖς γὰρ πρότεροι ἡδικήσατε, καθ' ἡμῶν μετὰ τῶν Θηβαίων ἐπιστρατεύσαντες » Σχ. — φίλους δὲ νομίζοντες] = εἰ δὲ φίλους (ἡμᾶς) νομίζετε. — αὐτούς] = ὑμᾶς αὐτούς. — τὰ ἐν τῇ εἰρήνῃ], ὅσον ἀφορᾷ τὴν διαγωγὴν ἡμῶν ἐν τῇ εἰρήνῃ. — τὴν μὲν εὖ λύσαντες νῦν] ἀναφ. εἰς τὴν νυκτερινὴν ἔρδον τῶν Θηβ. ἴ. 6'. 2. — ζυνεπιθέμενοι] = μεθ' ὑμῶν ἐπιθέμενοι. — μόνοι Βοιωτῶν], καὶ οἱ Θεσπιεῖς ὅμως καθ' Ἡροδ. 8, 50. καὶ οἱ Ἀλιάρτιοι κατὰ Πaus. 9, 32, 4. — ἡπειρωταί — Ἄρτεμισίῳ] πρὸς. Ἡροδ. 8, 4. — μάχη] ἀντὶ τοῦ: ἐν μάχῃ. — παρεγενόμεθα — Πausανίᾳ] πρὸς. Ἡροδ. 9, 28. — φόβος περιέστη τὴν Σ.], φόβος (ὡς περ στρατῆς) περιεκύκλωσε, περιέζωσε, τὴν Σπάρτην· προσωποποιεῖται ὁ φόβος· ὁμοίως Δημ. περὶ Στεφ. 49: φόβος καὶ κίνδυνος περιέστη τὴν πόλιν. — τὸν σεισμὸν], τὸν γνωστὸν δηλ. ἴ. 494, 2. — τῶν ἐς Ἴθώμην — ἀποστάντων] γεν. ἀπόλυτος, ἴ. 401. — ἐς Ἴθ. ἀποστῆναι] βραχυλογικῶς ἀντὶ τοῦ: ἀποστῆναι ἀπὸ τῶν Λακ. καὶ ἐς Ἴθ. ἀποχωρῆσαι· σταθερὰ ἔκφρασις περὶ τῶν ἀφισταμένων ἐκ τῶν κυρίων τῶν καὶ ἀποχωρούντων εἰς ἀσφαλῆ τόπον, ὅπως ὑπερασπίσωσιν ἐαυτοὺς — ἡμῶν αὐτῶν], ἐξ ἡμῶν αὐτῶν, οὐχὶ ἐκ τῶν δούλων.

§ 55. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. « Αἴτιοι τοῦ ὅτι ἐγενόμεθα πολέμοι ὑμῖν εἴσθε ὑμεῖς· διότι ζητοῦντας τὴν συμμαχίαν ὑμῶν παρεπέμφατε ἡμᾶς εἰς τοὺς Ἀθηναίους, οὓς νῦν δὲν δυνάμεθα νὰ ἀφήσωμεν, διότι ἐβοήθησαν ἡμᾶς κατὰ τῶν Θηβαίων καὶ μετέδωκαν τῆς πολιτείας των. »

δεομένων] ἔνν. ἡμῶν, ἀντι: δεομένου, ἕ. Ἄσ. ιζ'. § 80. περὶ τοῦ πράγματος ἕ. Ἦρ. 6, 408. — ἐβιάσαντο] = βία προσέβαλον. — ὡς ἐγγύς ὄντας, ὑμῶν δέ] ὀμαλώτερον θὰ ἦτο τὸ: ὡς ἐκείνων μὲν ἐγγύς ὄντων, ὑμῶν δέ. — ἀποικεῖν] = μακρὰν οἰκεῖν ὁμοίως παρὰ Πλάτ. καὶ Ἀριστοτέλει. — ἐκπρεπέστερον], «ἐξω τοῦ πρέποντος» Σχ. ὁμοίως 38, 4. πρβ. Ἄσ. γ'. § 100 καὶ 101. — ἐμελλήσατε] ἔνν. παθεῖν, ἕ. 6'. 64, 2. σημ. — εἰ — οὐκ ἠθελήσαμεν] ἕ. Ἄσ. κ. § 44. ἐνταῦθα μάλιστα ὁ εἰ σχεδὸν = ἐπεὶ. — ἐναντία] αἰτιατ. λαμβανομένη ἐπιφύρηματικῶς, ὡς 29, 4: Κερκυραῖοις ἐναντία πολεμήσοντες. πρβ. Δημ. 38, 2: βοηθῆσαί μοι τὰ δίκαια. — οὐς] = τοιούτους, οὐς. — τίς — προσηγάγετο] ἀριστεως, ἀντι: ἡμεῖς προσηγαγόμεθα. — πολιτείας μετέλαβεν]. Οἱ πλείστοι παραδέχονται ὅτι ἐγένοντο πολῖται Ἄθ. μόνον οἱ κατὰ τὴν γενομένην ὑπὸ τὴν Πλαταιέων ἐκδρομὴν τῷ 427 (περὶ ἧς ἕ. γ'. 20.) διασωθέντες εἰς Ἀθήνας Πλαταιεῖς. Ὀρθότερον ὅμως φαίνεται (ὅπερ καὶ ὁ Θεοκ. ὑπομαρτυρεῖ ἐνταῦθα καὶ γ'. 63.), ὅτι οἱ Ἄθ. εἶχον δῶση προηγουμένως εἰς τοὺς Πλαταιεῖς ἰσοπολιτείαν, ἧτις συνίστατο εἰς τὸ ὅτι πᾶς πολίτης ἐκ τῆς ἐτέρας εἰς τὴν ἐτέραν πόλιν μετοικῶν ἐγένετο μόνιμος πολίτης ταύτης, εἰς ἣν μετώκει. — ἰέναι ἐς τὰ παραγγέλ.] ἕ. 121, 2. — ἄ — ἐξηγεῖσθε] = ὡς ἡγεμόνες παραγγέλλετε ὁμοίως ἐ. 66, 2: ἕκαστα ἐξηγεῖσθαι, πρβ. Βερν. Γραμ. § 698 κέ. — ἔπεσθαι] σταθερὰ ἔκφρασις περὶ τῆς εἰς τοὺς ἡγεμόνας εὐπειθείας. — οἱ ἄγοντες] ἔνν. τοὺς ἐπομένους.

§ 56. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. «Τὴν τῶν Θεβαίων ἀδικίαν ἐξελέγχουσι καὶ ἑαυτοὺς τούτοις παραβάλλουσι» Σχ.

τὸ τελευταῖον] ἔνν. ὃ ἡμᾶς ἠδίκησαν. — δι' ἧς περ,] ἀντι τῷ δι' ὅπερ, διότι ἀναφ. εἰς τὸ τελευταῖον, ἀλλ' ὁ πληθ. ἐτέθη, διότι τὸ τελευταῖον εἶναι περιληπτικόν. — ἐν σπονδαῖς] ἀντι τούτου ἐν 6'. 2, 3. λέγει: ἐν εἰρήνῃ. — ἱερομηνία], «ἑορτάσιμος ἡμέρα» Ἠσύχιος. Ἡ λέξις εἶναι σύνθετος ὅχι ἐκ τοῦ μῆν, ἀλλ' ἐκ τοῦ μῆνη = σελήνη, ἧς τὰ σύνθετα δηλοῦσι ὠρισμένην τινὰ φάσιν τῆς σελήνης, ὡς νοσημηνία, διχομηηνία, καὶ ἐπομένως καὶ ὠρισμένην ἡμέραν τοῦ μηνός· διότι ἡ λέξις αὕτη μῆνη, ἀρχαιότερον ἐσήμαινε καὶ ἡμέραν τινὰ τοῦ μηνός, οἷον: τε-
Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τοῦ Ἰνστιτούτου Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

τάρτη, πέμπτη, μήνης σημαίνει τὴν τετάρτην, πέμπτην, φάσιν τῆς σελήνης, τ. ἔ. τὴν τετάρτην, πέμπτην, ἡμέραν τοῦ σεληνικοῦ μηνός. Ἰερομηνία λοιπὸν εἶναι = ἱερά μηνι, ἡμέρα ἱερά, ἑορτάσιμος. — τὸν πᾶσι νόμον καθεστῶτα], ἡ αὐτὴ θέσις τῶν λέξεων καὶ 11, 2: ὁ νῦν λόγος κατεσχηκώς. — εἰ τῷ αὐτίκα χρησίμῳ — τὸ δίκαιον λήψεσθε], ἐὰν θεωρήσῃτε, κρίνητε, τὸ δίκαιον, ἀποβλέψαντες εἰς τὸ (κατὰ τὸ, σύμφωνα μετὰ τὸ) προσωρινὸν συμφέρον ἡμῶν καὶ τὴν ἔχθραν ἐκείνων. Τοῦ τε καὶ ἀνάλογα εἶναι τὰ ἐν δ'. 9, 1. καὶ δ'. 115: οἱ Ἄθ. ἡμῶν τὸ τε ἐκ φαύλου τειχίσματος καὶ ἀπ' οἰκτιῶν ἐπάλλξεις ἐχουσῶν. — τῷ πολεμίῳ] = τῷ ἔχθει, τῇ ἔχθρᾳ, ὡς δ'. 27, 2: τὸ διάφορον. — τῷ χρησίμῳ τὸ δίκαιον λαμβάνειν], θεωρεῖν, κρίνειν, τὸ δίκαιον σύμφωνα μετὰ τὸ συμφέρον· ἀνάλογον εἶναι τό: ὀργῇ τι λαμβάνειν. — πολὺ] ἀναφ. εἰς τὸ μέλλον, ἀντὶ τοῦ πολλῷ, ὡς πολλάκις συμβαίνει εἰς τὰ συγκριτικά· ἰστέον δὲ ὅτι τὰ ἐπιτακτικὰ τῶν συγκριτικῶν: πολὺ καὶ πολλῷ, χωρίζονται ἀπ' αὐτῶν διὰ τῆς παρενθήκης προθέσεων ἢ ἄλλων λέξεων, οἷον: πολὺ ἐν ἀσφαλεστέρω ἔσεσθε ἕξω γεγόμενοι Ξεν. — μᾶλλον] ἐνν. ἤμεν. — τότε], « ἐπὶ τῶν Μηδικῶν » Σχ. — ἐν μείζονι] ἐνν. τοῦ παρόντος. — τῆς ἀμαρτίας — ἀντιθεῖναι] ἀντί: τῇ ἀμαρτίᾳ — ἀντιθ. ἀλλ' ἢ μετὰ γεν. σύνταξις ἀπαντᾷ καὶ δ'. 85, 2. ἢ Ἄσ. ἢ. § 28. — μείζω — ἐλάσσω], « μείζω προθυμίαν πρὸς ἐλάσσω ἀμαρτίαν » Σχ. — σπάνιον ἦν] διότι πλείστοι Ἕλληνες ὑπετάχθησαν εἰς τὸν Ξέρξην. ἢ Ἡροδ. 7, 132-138. — μᾶλλον] ἐνν. ἢ οἱ τὰ ἐναντία πράττοντες, ὡς οἱ Θηβαῖοι. — πρὸς τὴν ἔφοδον], ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἔφοδον τῶν βαρβάρων. — αὐτοῖς] ἀναφ. εἰς τὸ ζύμφορα, τ. ἔ. οἱ μὴ πράττοντες μετ' ἀσφαλείας τὰ συμφέροντα ἑαυτοῖς ὡς πρὸ τὴν ἔφοδον· τινὲς ἀναφέρουσι τὸ αὐτοῖς εἰς τὸ πράσσοντες. — ἀσφαλεία] = οὐ μετὰ κινδύνων, τὸν κίνδυνον ἀποφεύγοντες. πρβ. Σοφ. Οἰ. T. 51: ἀσφαλεία τὴν δ' ἀνόρθωσον πόλιν. — τολμᾶν] = « σὺν τόλμῃ πράττειν » Σχ. — ὧν] = ἐξ ὧν, ἐν οἷς. πρβ. γ'. 57, 3. — ἐς τὰ πρῶτα] ἢ γ'. 39, 2. ὁ Πλούταρχος ἐν βίῳ Ἀριστίδου (20) λέγει: ὅτι ἔτυχον τῶν ἀριστείων. — ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς] τ. ἔ. ἔνεκα τοῦ ἐθέλοντας τολμῆσαι μετὰ κινδύνων τὰ βέλτιστα. — δικαίως], κατὰ τὸ δίκαιον. — ταῦτά περὶ τῶν

αὐτῶν γινώσκειν] = τὴν αὐτὴν γνώμην περὶ τῶν αὐτῶν ἔχειν. — καὶ τὸ ζυμφ. μὴ ἄλλο τι νομίσαι ἢ τῶν ζυμμάχων τοῖς ἀγαθοῖς ὅταν ἀεὶ βέβαιον τὴν χάριν τῆς ἀρετῆς ἔχωσι, καὶ τὸ παραυτίκου που ἡμῖν (ἢ ὑμῖν) ὠφέλιμον καθιστῆται]. Τὸ χωρίον τοῦτο πράγματα παρέσχε τοῖς ἐρμηνευταῖς ἄλλως καὶ ἄλλως διορθώσαι τὸ χωρίον· ἢ ἀρίστη πασῶν τῶν διορθώσεων εἶναι ἢ τοῦ Heilmann, ἣτις καὶ μόνη θεραπεύει τὸ χωρίον, ἢ τροπὴ δὴλ. τοῦ ἔχωσι εἰς ἔχουσι· τότε δὲ ἡ σύντ. ἔχει οὕτω: καὶ — νομίσαι ἢ ὅταν καὶ τὸ παραυτίκα που καθιστῆται ὠφέλιμον ἡμῖν (ἢ ὑμῖν) ἔχουσι βέβαιον τὴν χάριν τῆς ἀρετῆς τοῖς ἀγαθοῖς τῶν ζυμμ., καὶ τὸ συμφέρον νὰ μὴ νομίσωμεν ὅτι εἶναι ἄλλο τι ἢ ὅταν καὶ τὰ ἐκάστοτε παρόντα ρυθμίζονται (ὑφ' ἡμῶν) κατὰ τὸ συμφέρον ἡμῶν ἐχόντων πάντοτε σταθερὰν τὴν εὐγνωμοσύνην πρὸς τοὺς ἀγαθοὺς τῶν συμμάχων διὰ τὴν ἀρετὴν των, τ. ἔ. ἢ ὅταν καὶ τὰ ἐκάστοτε παρόντα ρυθμίζωμεν οὕτω πρὸς τὸ συμφέρον ἡμῶν, ὥστε νὰ ἔχωμεν συγχρόνως σταθερὰν τὴν εὐγν. κτλ., δὴλ. ἢ ὅταν δυνηθῶμεν νὰ συνενώσωμεν, νὰ συρβιβάσωμεν, τὴν ἐκάστοτε ὠφέλειαν ἡμῶν μὲ τὴν σταθερὰν εὐγνωμοσύνην πρὸς τοὺς ἀγαθοὺς τῶν συμμ. Κατὰ τὴν ἄλλην γραφὴν: ὑμῖν, εἶναι ἢ αὐτὴ ἔννοια, ἀλλ' ἀναφέρεται πλέον εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους.

§ 57. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. « Περὶ δὲ τοῦ ζυμφόρου λέγοντες, ὅτι Λακεδ. σφῶν καταψηφισάμενοι κακῶς ἀκούσονται, ἀποφαίνουσιν· ἅμα δὲ καὶ τὸ μέγεθος τῆς σφῶν ζυμφορᾶς οὐδύρονται » Σχ.

προσκέψασθαι] = πρὶν ἂν γινῶτε σκέψασθε. — μὴ τὰ εἰκότα], « οὐχὶ δίκαια » Σχ., τ. ἔ. ἄδικα. — γὰρ] αἰτιολογεῖ τὴν ἐπομένην πρότασιν: ὁρᾶτε ὅπως μὴ κτέ. Ἐνίοτε ἢ ἔχουσα τὸν γὰρ πρότασις δύναται νὰ αἰτιολογῇ τὴν ἐπομένην, οἷον: φέρε δὴ, ῥητορικῆς γὰρ φῆς ἐπιστήμων τέχνης εἶναι, ἢ ῥητορικῆ περι τὶ τῶν ὄντων τυγχάνει οὕσα; Πλ. Νῦν δὲ, σφόδρα γὰρ καὶ περὶ τῶν μεγίστων ψευδόμενος δοκεῖς ἀληθῆ λέγειν, διὰ ταῦτα σε ἐγὼ ψέγω Πλ. — ἐπαινούμενοι δὲ περὶ οὐδ' ἡμῶν μεμπτῶν (ὄντων)], διότι καὶ οἱ κρινόντες εἶναι ἐπαινούμενοι καὶ οἱ κρινόμενοι ὄχι ἀξιόμεμπτοι. — ὅπως μὴ οὐκ ἀποδέξωνται], μήπως δὲν ἀποδεχθῶσι, μήπως ἀπαρέση τοῖς Ἕλλησι. — ἀνδρῶν ἀγαθῶν πέρι], « ἡμῶν, τῶν ἠφροποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

Πλαταιῶν » Σχ. — αὐτοῦς] τ. ἔ. ὑμᾶς — ἀμείνους] ὄν. ἡμῶν. « ὄρα δὲ πῶς κολακεύει λανθάνοντως τοὺς Λάκωνας » Σχ. — ἐπιγνῶναι] = ἐπὶ τούτοις (τ. ἔ. ἐπὶ τῷ ἀνδρῶν ἀγαθῶν πέρι ἀμείνους κρίνειν) γνῶναι, μ' ὅλα ταῦτα νὰ ἀποφασίσετε. — ὁρᾶτε — ἐπιγνῶναι], προσέξατε μὴ ἀπαρῆση τοῖς Ἑλλησι περὶ ἀνδρῶν ἀγαθῶν, ἡμῶν, ἄνδρες καλλίτεροί των, ὑμεῖς, νὰ ἀποφασίστέ τι ἀπρεπές. — οὐδὲ (ἀποδέξωνται)] τ. ἔ. καὶ ὁρᾶτε ὅπως μὴ οὐκ ἀποδέξωνται. — τοῖς κοινοῖς] ἔνν. ἀπάσῃ τῇ Ἑλλάδι, οἷα τὰ ἐν Ὀλυμπίᾳ, τὰ ἐν Δελφοῖς. — Λακεδαιμονίους] ἐμφαντικώτερον τοῦ ὑμᾶς, καθόσον μάλιστα ἐτίθη καὶ παρὰ τὸ: Πλάταιαν, τ. ἔ. τρομερὸν θὰ φανῆ εἰς τοὺς Ἑλληνας οἱ Λακεδ. (ὁγλ. οἱ πρόμαχοι τῆς ἐλευθερίας) τὴν Πλάταιαν (ἔνν. ἦν ἄλλοτε τόσον ἐτίμων) νὰ πορθήσωσι. — τὸν τρίποδα], αὐτὸν ἐκ τῶν Μηδικῶν σκύλων, ὃν ὁ Παυσανίας ἐποίησε » Σχ. ἱ. Ἡρόδ. 9, 81. καὶ Θουκ. 132. — ἐξαλείψαι] ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ ἄνωτ: ἀναγράψαι: ἐξαλείφειν κυρίως σημαίνει: ἀποξέειν καὶ ἐξαφανίζειν ἐκ λευκώματος ἢ πίνακος. περὶ ἀνθρώπων, ὡς ἐνταῦθα, σπανίως λέγεται. — πανοικησία] ὄχι πανοικία, = σὺν παντὶ τῷ οἴκῳ, σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις. — ὀή], βεβαίως, φανερά. — ἀπωλλύμεθα] ἀναφ. εἰς τὴν δῆλωσιν τῆς χάρας των, καὶ τὴν καταστροφὴν τῆς πόλεως των ὑπὸ τοῦ Ξέρξου. — ἐν ὑμῖν], ἐνώπιον ὑμῶν, ἕ. γ'. 53, 1. Ἄσ. κά. § 55. — Θεβαίων ἡσώμεθα] τὸ ἡσῶσθαι καὶ νικᾶσθαι συντ. τριῶς: — τινί, τινὸς καὶ ὑπὸ τινος, ἕ. καὶ Ἄσ. 16'. § 13, γ. — τότε μὲν] = ἄρτι μὲν, πρὸ μικροῦ. πρὸ. 101, 2. — θανάτου], περὶ ζωῆς καὶ θανάτου, ἕ. Ἄσ. 14, ς'. καὶ 44. — περιεώσμεθα — ἐρῆμοι καὶ ἀτιμώρητοι], παρηγωνίσθημεν καὶ κτηντήσαμεν (= περιεώσμεθα) ἐκ πάντων τῶν Ἑλλήνων ἡμεῖς, οἱ Πλαταιεῖς, νὰ ἐγκαταλειφθῶμεν ἔρημοι καὶ ἀδοξήθηται. Ἡ περι- ἔχει τὴν αὐτὴν σημ., ἦν καὶ ἐν τῷ περιεστασθαι. Καὶ ἐν τοῖς προηγουμένοις μὲν, ἀλλ' ἐνταῦθα πρὸ πάντων καταφαίνεται ἡ ἀπελπισία καὶ τὸ παράπονον, μὲ τὸ ὁποῖον ὀμιλεῖ ὁ ῥήτωρ. — ἡ μόνη ἐλπίς] ἀπελπιστικὸν καὶ συγκινητικὸν, unica spes (Livius). —

§ 58. ΠΕΡΙΔΗΦΙΣ. « Παρκαλοῦμεν ὑμᾶς νὰ ζητήσετε παρὰ τῶν Θεβαίων τὴν χάριν, ἵνα μὴ ἀποφασίσωσιν ὅτι οὐδεὶς ἐκ τῶν Ἑλλήνων θὰ

λάβετε κακὴν φήμην· θὰ φονεύσετε δὲ ἡμᾶς ἰκέτας ὄντας καὶ εὐεργέτας, καὶ οὕτω θὰ ἐγκαταλείψετε τοὺς πατέρας ὑμῶν παρὰ τοῖς ἐχθροῖς αὐτῶν, τοῖς Θηβαίοις, καὶ θὰ δουλώσετε τὴν γῆν, ἐν ἣ ἡλευθερώθησαν οἱ Ἕλληνες ».

ἀξιουμέν] ἐνταῦθα σχεδὸν = δεόμεθα, ἰκετεύομεν. — τῶν ξυμμαχιῶν], « τῶν ἐφόρων τῆς ξυμμαχίας τῆς ἡμετέρας » Σχ. « ἐν τῇ κατὰ τῶν Μήδων νίκη· ὁ γὰρ Πausanias ἐπικαλεσάμενος τοὺς θεοὺς εἰς βοήθειαν τοὺς τὴν Πλαταιίδα γῆν ἔγοντας, ἐνίκησε τοὺς Μήδους » Δούκας. ἴ. β'. 81. — καμφοῦναι] ἐν ταύτῃ τῇ σημ. συνηθέστερον εἶναι τὸ ἐπικλασθῆναι, ἴ. γ'. 59, 1. καὶ 67. — μεταγῶναι] ἴ. γ'. 40, 2. — τὴν τε ὄρωεάν — πρέπει], καὶ σᾶς πιρακαλοῦμεν νὰ ἀπαιτήσητε καὶ ὑμεῖς (= ἀντ-) παρ' αὐτῶν (τῶν Θηβ.) τὴν χάριν νὰ μὴ φονεύσετε ἐκείνους, τοὺς ὁποίους δὲν ἀρμόζει εἰς ὑμᾶς νὰ φονεύσετε. — αὐτοὺς], τοὺς Θηβαίους, ὡς καὶ κατωτ. εἶναι δὲ ἀντικείμεν. τοῦ ἀνταπαιτῆσαι, οὗ ὑποκ. εἶναι ὑμᾶς, τοὺς Λακεδ. πρβ. Ἄσ. ἰά. § 24, δ'. — οὐς — πρέπει] ἐνν. κτείνειν, ἴ. β'. 64, 2. σημ. — σώφρονα τε — χάριν], καὶ νὰ ἀπολαύετε ἔντιμον εὐγνωμοσύνην (παρ' ἡμῶν) ἀντὶ ἀτίμου (παρὰ τῶν Θηβ.). — κακίαν] = δύσκειαν, δυσφημίαν. — ἡδονὴν δόντας] ἴ. γ'. 53, 4. — αὐτοῦ] γεν. ἐξ ὑποκ. = τῇ ἐξ αὐτοῦ, τ. ἔ. τοῦ διαφθεῖραι ἡμᾶς. — οὐκ ἐχθροὺς ἡμᾶς τιμωρήσεσθε] = ἡμᾶς οὐς τιμ. οὐκ ἐσμεν ἐχθροί. — εἰκότως] = κατὰ τὸ εἶκος, ἐλλόγως. — ἄδεια], ἀσφάλεια. — καὶ προνοοῦντες] συνδ. μὲ τῶ: καὶ ποιοῦντες. — χεῖρας προΐσχομένους]. « ἰκετεύσαντας » Σχ. — ὁ νόμος], ὁ καθιερωμένος ν. Ταύτην τὴν σημ. ἔχει τὸ ἄρθρον. — ἐς πατέρων — θήκας], εἰς τοὺς τάφους τῶν πατέρων ὑμῶν, ἴ. Ἡροδ. 9, 85. — ἐτιμῶμεν κατὰ ἔτος ἕκαστον] ἴ. Πλουτ. Ἄριστ. 21: οἱ δὲ Πλαταιεῖς ὑπεδέξαντο τοῖς πεσοῦσι καὶ κειμένοις αὐτόθι τῶν Ἑλλήνων ἐναγίζειν καθ' ἕκαστον ἐνιαυτόν. — ἐσθήμασι] = ἐσθῆσι· ἡ λέξις εἶναι ποιητικὴ· ἐνόστε μεταξὺ τῶν προτφερομένων τοῖς νεκροῖς προσεφέρετο καὶ ἐσθῆς ἢ ζῶμα, ἴ. Σοφ. Πλ. 428 κέ. πρβ. Πλουτ. Ἀλεξ. 21. καὶ Εὐρ. Ἐκ. 553: ἐστήκας, ὦ κάκιστε, τῇ νεάνιδι | οὐ πέπλον, οὐδὲ κόσμον ἐνχεροῖν ἔχων; — νόμιμα], αἱ νομιζόμενα θρησκευτικὰ τιμᾶ. — τὰ ὠραῖα] ἡ τρω-

κατὰ ὥρατα λέγονται οἱ καθ' ὅλον τὸ ἔτος ὀριμάζοντες καρποί. — ἐπιφέροντες] = προσφέροντες, ὁμοίως β'. 34, 2. διὰ τοῦ μετὰ τὸ ὄσα: τέ, συνδέεται μὲ τὸ νομίμοις, γ'. 80, 4. σημ. — εὐνοὶ ἐκ φιλίας χώρας (γενομένοις)], εὐνοῖκοι πρὸς ἄνδρας ἐκ φιλικῆς χώρας καταγομένους. — ὁμαιοχμος] καὶ παρὰ Θ. ἀπαντᾷ μόνον ἐντῦθα = συμπολεμιστής. — μὴ ὀρθῶς γνόντες] = εἰ μὴ ὀρθῶς γνοίητε. — τοιούτοις] τ. ε'. φιλίσις. — αὐθένταις], α τοῖς φονεῦσιν. Αὐθένται κυρίως οἱ αὐτόχειρες » Σχ. ἡ λέξις προῆλθε κατὰ συναίρεσιν ἐκ τοῦ: αὐτο-έντης (έντεα). — ἀτίμους γερῶν] τὰ ἐκ τοῦ στερητικοῦ α σύνθετα ἐπίθετα συντ. μετὰ γεν., ὄιον: ἄδωρος δυσμενείας, ἀγύμναστος πόνων, ἄτιμος τιμῆς. Πλ. Γῶν τριηραρχιῶν ἀτελής Δημ. — πρὸς δὲ] γ'. Ἄσ. κά. § 202. — ἐρημοῦτε] συνδ. διὰ τοῦ τὲ μὲ τὸ δούλωσατε, ἐνεστ. μὲ μέλλοντα ὁμοίως ὅμως καὶ β'. 44, 4. δ'. 10, 3. — εἰσαμένων], « ἰδρυσάμενων » Σχ. ἀντικ. εἶναι: τὰ ἱερά, καὶ ἐξαρτ. ἐκ τοῦ ἀφαιρήσεσθε ὁ τύπος οὗτος τοῦ μέσου ἀορ. προῆλθεν ἐκ τοῦ ἐλλειποῦς ἐνεργ. ἀορ. εἶσα (ἐν χρήσει παρ' Ὀμήρῳ καὶ τοῖς ποιηταῖς), ὅστις προέρχεται ἐκ τοῦ: ἀχρήστου ἐνεστ. ἔδω (sedere) ἢ τοῦ συνήθους: ἔζω = καθίζω, παθ. ἔζομαι, μέλ. εἶσομαι, μέσος ἀορ. εἰσάμην. γ'. Πίνδ. Πυθ. 4, 204: ἔσαντο (= ἰδρύσαντο) τέμενος. Θεογν. 12: Ἄρτεμι, ἦν Ἀγαμέμνων εἶσατο. Ἀπολ. Ῥόδ. δ'. 119: βωμὸν εἶσατο. —

§ 59. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. « Δὲν πρέπει νὰ φονεύσατε ἡμᾶς, ὦ Λακεδ., χάριν τῶν Θηβαίων, ἀναλογισθέντες τὴν σκληρὰν τύχην, ἣτις μᾶς περιμένει, καὶ ὅτι ἡ τύχη εἶναι ἄδηλος· χάριν τῶν πατέρων ἡμῶν μὴ παραδώσατε ἡμᾶς, τοὺς Πλαταιεῖς, ὑμεῖς οἱ ἐλευθερώνοντες τοὺς ἄλλους Ἕλληνας, εἰς τοὺς Θηβαίους, τοὺς ἐχθίστους ἐκαίνων. Τελευτῶντες δὲ, ὅπερ εἶναι χαλεπώτατον εἰς ἡμᾶς, λέγομεν ὅτι παρέδομεν τὴν πόλιν ἡμῶν καὶ ὄχι τοῖς Θηβαίοις· καὶ ἂν δὲν σᾶς πείθωμεν, ἀποκαταστήσατε ἡμᾶς εἰς τὴν προτέραν κατάστασιν, ἵνα ἐκλέξωμεν ἡμεῖς τὸν κίνδυνον ».

οὐ πρὸς τῆς ὑμετέρας δόξης] = οὐ πρέπει, οὐ συμφέρει, τῇ ὑμετέρᾳ δόξει, γ'. γ'. 38, 4. — τάδε οὔτε εἰς τὰ κοινὰ — ἀμαρτάνειν], νὰ ἀμαρτάνετε τὰ ἀμαρτήματα ταῦτα οὔτε εἰς τὰ κοινὰ τῶν Ἑλλ. ἔθων, ὥστε εἰς τὰς ἐκείνων Περικλῆς περὶ τῆς

συντ. πρὸς. Πλ. Νόμ. 759, C: τὰ εἰς τὰ θεῖα ἀμαρτανόμενα.
 Ξεν. Ἑλλ. 2, 21: ἀμαρτανόντες ἐς τὴν πατρίδα. — ἀλ-
 λοτριὰς] τ. ἔ. ἕνεκα τῆς ἔχθρας τῶν Θεῶν πρὸς ἡμᾶς. — φείσα-
 σθαι] ἔξαρτ. ἐκ τοῦ: οὐ πρὸς τῆς ὑμ. δόξης (ἐστίν)· δυνατόν
 ὁμῶς νὰ ληφθῇ καὶ ἀπολύτως ἀντὶ προτικτικῆς = φείσασθε, ὡς
 πολλάκις παρὰ Θεοῦ. — οἴκτω σῶφρονι] ἀναφ. εἰς τὸ ἐπικλα-
 σθῆναι, τ. ἔ. μὲ συμπάθειαν ἐσκεμμένην, δηλ. προερχομένην ἐκ τῆς
 συνειδήσεως τῆς ἀνθρωπίνης ἀδυναμίας. — λαθόντες] ἔνν. αὐτόν,
 τὸν οἴκτον. — μὴ — κατανόουντας], λαμβάνοντας ὑπ' ὄψιν
 ὅχι μόνον τὴν σκληρότητα τῶν μελλομένων νὰ πάθωμεν. — οἴοι] « τ. ἔ.
 εὐεργέται τῆς Ἑλλάδος καὶ ὁμῶν αὐτῶν διὰ τὰ ἐν Ἰθώμῃ » Σχ. —
 καί] ἔνν. κατανόουντας. — ἀστάθμητον], ἀπροδιόριστον,
 « περὶ οὗ οὐδεὶς ἂν δόνατο τεκμηρίσθαι οὐδὲ σταθμῆσαι » Ἀρπο-
 κρατίων. — τὸ τῆς ξυμφορᾶς], ὡς τὸ τῆς τύχης, ἴ. Ἄσ. ἐ.
 § 63. — ὅτινι ποτ' ἂν καὶ ἀναξίω ξυμπέσοι] βραχυλογικῶς
 ἀντὶ: ὅτινι ἂν ξυμπ., ὅς καὶ ἀνάξιος ἂν εἴη, καὶ πό-
 τ' ἂν ξυμπ., εἶναι ἀπροδιόριστον τίνα θὰ εὕρῃ (ἐπὶ τίνα θὰ πέσῃ),
 ὅστις δυνατόν καὶ νὰ μὴ τὸ ἤξιζε, καὶ πότε θὰ τὸν εὕρῃ. πρὸς. Σοφ.
 Οἱ. K. 1446: ἀνάξιοι γὰρ πᾶσιν ἐστε δυστυχεῖν. —
 πρέπον] εἶναι ἐν χρήσει καὶ ἀντὶ ἐπιθέτου καὶ ἀντὶ ῥήματος
 παρεμφατικῆς ἐγκλίσεως ἄνευ τοῦ εἶναι, ὡς ἐντεῦθα· τοιαῦται
 μετοχαὶ ἐκτὸς τοῦ χρεῶν εἶναι καὶ αἱ: ξυμφέρον καὶ δέον.
 — ἡμῖν], ὡς εἰς δυστυχεῖς δηλ. — ἡ χρεῖα], « ἡ ἀνάγκη Σχ. πρὸς.
 32, 2. — προάγει], ἀναγκάζει, ἀπαιτεῖ. — τοὺς ὁμοθωμίους],
 « τοὺς τιμωμένους ἐν τοῖς αὐτοῖς καὶ ὁμοίοις βωμοῖς » Σχ., ὡς
 ἐν Ὀλυμπίᾳ καὶ ἐν Δελφοῖς. — ἐπιθωώμενοι] = ἐπικαλού-
 μενοι· παρὰ τοῖς πεζογράφοις Ἀττικοῖς δὲν εἶναι ἐν χρήσει ἡ
 λέξις, ἀλλὰ μόνον παρὰ τοῖς μετὰ ταῦτα. — πείσαι τὰ δε] = ὅπως
 οἱ Θεοὶ πείσωσιν ὑμᾶς τὰ δε. — μὴ ἀμνημονεῖν] ἔξαρτ. ἐκ
 τοῦ αἰ τοῦ μεθ' ὑμᾶς. — ὑμῶν] ἔξαρτ. ἐκ τοῦ τᾶ φων, ὅπερ πάλιν
 ἐκ τοῦ ἐκέται. — κεκμηκότας, ἀποθανόντας· οὕτω παρὰ Πλάτωνι
 καὶ τοῖς τραγικοῖς. — γενέσθαι] ὑποκ. ἡμᾶς. — τοῖς ἐχθροῖς,
 φίλτατοι] καὶ εἰς ἐκάτερον ἔνν: τοῖς κεκμηκόσι. — ἡμέρας]
 ἀνάρθρως, ἴ. Ἄσ. ἐ. § 29 πρὸς. δ'. 85, 4: στρατιᾶ γε τῆδε. —
 αὐτῶν], τῶν κεκμηκότων. — ὅπερ δὲ — — παυόμενοι] πρὸς
 εὐκόλῃσιν συμπληρωσθησῶσιν ἀπὸ τοῦ ἑκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

λόγου τελευτᾶν — (τοῦτο ποιούμεν νῦν, ἐν ᾧ) παυόμενος κτλ. — λόγου τελευτᾶν] ἐπεξήγησις τοῦ ὅπερ' ἐπὶ τῆς γεν. ἴ. Ἄσ. 0'. § 47, 3. τὸ δὲ ἀπαρξφ. τίθεται πολλάκις ἀνάρθως, ὅταν ἦναι κατόπιν οὐδέτ. ἐπιθέτων ἢ ἀντων., οἷον: δοκῶ τὸ ῥᾶστον ποιεῖν, ἐπιτιμᾶν τοῖς ἄλλοις Ἰσ. Ἔστι τοῦτο, λόγῳ λέγειν τὰ ὄντα τε καὶ μὴ Πλ. — τοῖς ᾧδε ἔχουσι], τοῖς ἐν τοιαύτῃ καταστάσει εὐρισκόμενοις. — μετ' αὐτοῦ], τοῦ τελευτᾶν. — τῷ αἰσχίστῳ, λιμῶ], διὰ τοῦ ἐλεεινοτάτου θανάτου, τοῦ λιμοῦ· «Ὀμηρος (Ὀδυσ. μ., 342.): λιμῶ δ' οἴκτιστον θανέειν καὶ πρότμον ἐπισπεῖν» Σχ. ἴ. Sall. fragm. 3, 44: fame, miserrima omnium morte. — ἐς τὰ αὐτὰ], εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν, εἰς ἣν καὶ πρότερον εὐρισκόμεθα. — τὸν ζυντυχόντα] = ὃς ἂν ζυντύχη. — αὐτοῦς], ἡμᾶς τοὺς ἰδίους, κατ' ἰδίαν ἐκλογὴν. — ἐπισκήπτομεν] = ἐπιμαρτυρόμεθα, πρὸς τῶν θεῶν δεόμεθα. — τῆς ὑμετ. πίστεως], τῆς ὑμετέρας προστασίας, εἰς ἣν πιστεύσαντες παρεδόθημεν. — γενέσθαι] ὑποκ. ὑμᾶς. — τοὺς ἄλλους Ἑλ. ἐλευθεροῦντας], ἐν ᾧ ἐλευθεροῦτε τοὺς ἄλλους Ἑλλήνας.

Λόγος Θεβαίων § 61—68.

§ 61. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. «Δὲν θὰ ἐζητοῦμεν τὴν ἄδειαν νὰ ὀμιλήσωμεν, ἂν καὶ οἱ Πλαταιεῖς βραχέως ἀπεκρίνοντο καὶ δὲν καθήκοντο ἡμῶν. Ἡμεῖς ἐγενόμεθα ἐχθροὶ πρὸς τοὺς Πλαταιεῖς, ἐπειδὴ δὲν κατεδέχοντο νὰ ἄρχωνται ὑφ' ἡμῶν, κτισάντων τὴν Πλάταιαν ὑστερον τῆς ἄλλης Βοιωτίας, ἀφ' οὗ ἐξεδιόξαμεν μιγάδας βαρβάρους, ἀλλ' ἐνωθέντες μὲ τοὺς Ἀθηναίους ἐβλαπτον ἡμᾶς, ἀνθ' οὗ καὶ ἀντεβλάπτοντο.»

τοὺς λόγους] ἀντικ. τοῦ ἠτησάμεθα καὶ τοῦ εἰπεῖν. — καὶ αὐτοῖ] ὁ καὶ ἐπιτείνει τὸ αὐτοῖ, τ. ἔ. οἱ Πλαταιεῖς. — τὸ ἐρωτηθὲν ἀπεκρίναντο] ὁμοίως: χαλεπὸν δοκεῖ τὸ ἀποκρίνασθαι τὰ ἐρωτώμενα (= πρὸς τὰ ἐρωτ.) Πλ. — καὶ ἐπὶ αὐτῶν — ἐμέμψατο] ἢ σύντ: καὶ (μὴ) ἐπὶ αὐτῶν ἔξω τῶν προκειμένων, καὶ ἄμα οὐδὲ (ἐπὶ αὐτῶν) ἠτιμωμένων (ὑπό τινος) πολλὴν τὴν ἀπολογία (ἐποίησαντο) καὶ ἔπαινον (πραγμάτων) ὧν οὐδεὶς ἐμέμψατο, τ. ἔ. καὶ ἂν

δὲν ἤθελον κάμῃ, ἔξω τῆς ὑποθέσεως, μακρὰν ἀπολογίαὶν περὶ ἑαυ-
τῶν, καὶ μάλιστα: χωρὶς κανεῖς νὰ τοὺς κατηγορήσῃ, καὶ ἔπαινον
πραγμάτων, διὰ τὰ ὅποια οὐδεὶς τοὺς ἔψεξε· συνήθως τὸ ἡττιαμέ-
νων ἐκλαμβάνουσιν ὡς οὐδέτ., ὡς ἂν ἦτο: καὶ ἅμα οὐδ' ἡττια-
μένα ἀπελογήσαντο. — πρὸς μὲν τὰ], «πρὸς τὰ ἡμῶν
κατηγορηθέντα» Σχ. — τῶν δὲ] τ. ἔ. τῆς περὶ αὐτῶν ἀπολο-
γίας. — ἔλεγχον ποιήσασθαι] = ἐξελέγξαι. — ἡ ἡμ. κα-
κία], «ἡ δοκοῦσα παρ' αὐτοῖς» Σχ. πρὸς γ'. 38, 1. — δὲ] ἀντὶ
τοῦ γάρ, ἴ. Ἄσ. Β'. δ'. § 50 κέ. — ἅ], τὴν Πλάταιαν καὶ
ἄλλα χωρία. — ξυμμίκτους ἀνθρώπους] οἷον: Ἰάντας,
Θραῖκας, Πελασγοὺς ἴ. Στράβ. 9, 2. σελ. 404. — ἔσχομεν] =
κατέσχομεν. — οὐκ ἠξίουσιν] σκωπτικῶς = δὲν κατεδέχοντο. —
ἔξω], κεχωρισμένοι, μόνοι τῶν ἄλλων Βοιωτῶν. — ἡγεμονεῦσε-
σθαι] = ἄρχεσθαι (παθ.) πρὸς Ἄσ. 16'. § 5. — προσηναγκά-
ζοντο] ἐνν. «ἐμμένειν τοῖς πατρίοις ἔθεσιν» Σχ. —

§ 62. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. «Δὲν ἐμῆδισαν δὲ οἱ Πλαταιεῖς, διότι καὶ οἱ
Ἄθ. δὲν ἐμῆδισαν· ἀφ' οὗ ὅμως ὕστερον ἐπήρχοντο οἱ Ἄθ. κατὰ
τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, μόνοι πάλιν τῶν Βοιωτῶν ἡττίκισαν. Καὶ
ὅμως ἡμεῖς ἐμῆδισαμεν, διότι τότε κατεῖχε τὴν ἀρχὴν δυναστεία
ὀλίγων ἀνδρῶν, αὐτόχρημα τυραννίς· ἐπομένως ἡ πόλις ἡμῶν ἐ-
πραξε τοῦτο οὐκ οὔσα κυρία ἑαυτῆς· ἀφ' οὗ ὅμως ἐπανέλαβε τοὺς
νόμους τῆς, ἡλευθερώσαμεν τὴν Βοιωτίαν νικήσαντες τοὺς Ἄθ. ἐν
Κορωνεῖα· καὶ νῦν δὲ μεθ' ὑμῶν συνελευθεροῦμεν τὴν Ἑλλάδα.»

μόνοι Βοιωτῶν] ἴ. γ'. 54, 3. — διότι οὐδ' Ἀθηναῖους]
ἀντὶ τοῦ: διότι οὐδ' Ἀθηναῖοι (ἐμῆδισαν)· ἀλλὰ συνεφώνησε
πρὸς τὸ αὐτοῦς, ὡς ἐν ταῖς παρομοιώσεσιν, πρὸς ς'. 68, 2: πρὸς
ἄνδρας — οὐκ ἀπολέκτους, ὡσπερ καὶ ἡμᾶς. — τῇ αὐτῇ
ἰδέα] = τῷ αὐτῷ τρόπῳ· «ἀμφότεροι δηλονότι ἐπὶ τῇ τῶν
Ἑλλήνων δουλείᾳ» Δρύκας· συνδετέον πρὸς τὸ ἀττικίσει. —
ἐν οἷῳ εἶδει] = ἐν οἷῳ εἶδει πολιτείας, ἐν ὁποίῳ πολι-
τεύματι. — κατ' ὀλιγαρχίαν ἰσόνομον] οὕτω λέγεται ἡ ἀπὸ
γένους ὀλιγαρχία, εἴτε ἀριστοκρατικὴ ὀλιγ., καθ' ἣν
πάντες οἱ εὐγενεῖς εἶναι ὁμότιμοι, εἴτε ὁμοιοι. — τῷ σωφρο-
νεστάτῳ], «τοῖς σωφρονεστάτοις» Σχ. ἀκριβέστερον θα ἦτο:
τῷ σώφρονι, τ. ἔ. τῇ σωφροσύνῃ, τῇ εὐκοσμίᾳ. — τυράν-
νου] = τυραννίδος, ὡς πολλάκις δῆμος = ἀημοκρατία. —

δυναστεία ὀλίγων ἀνδρῶν], τυραννία, βιαιοκρατία, ὀλ. ἀνδρῶν· εἴτε πολυκέφαλος τυραννίς, ὡς τὴν ὀνομάζει τις. — ὀλίγων ἀνδρῶν], « Ἀτταγίνου καὶ τῶν ἄλλων ἀνδρῶν (ὡς τοῦ Τημαγενίδου) τῶν μηδισάντων μάλιστα » Σχ. ῥ. Περσ. 9, 15. 86 κέ. — τὰ πράγματα] = τὴν ἀρχὴν, ὡς οἱ ἐν τοῖς πράγμασι = οἱ ἐν τῇ ἀρχῇ. — ἰδίας δυνάμεις — σχήσειν], « ἐλπίσαντες γενήσεσθαι δυνατώτεροι » Δούκας. — οὐκ αὐτοκράτωρ οὔσα] περὶ τοῦ οὐ περ. Ἀσ. κ'. § 58. — ὦν] = τούτων, ἅ' συνηθέστερον εἶναι τὸ: ὀνειδίξειν τινί τι. — μὴ μετὰ νόμων] = νόμοις μὴ χρωμένῃ, εἰς ἔκνομον εὐρισκομένη κατάστασιν. — τοὺς νόμους ἔλαβε (ὑποκ. ἢ πόλις ἡμῶν)], ἀνέλαβε τὸ νόμιμόν της πολιτεῦμα. — καὶ κατὰ στάσιν ἐχόντων τὰ πολλὰ] μετὰ τὴν παρὰ τὰ Οἰνόφυτα γενομένην μάχην, ῥ. 108, 2. — εἰ] ὅχι ὅτι, διότι ὑποβάλλεται τὸ πρᾶγμα εἰς σκέψιν. — ἐν Κορωνείᾳ] ῥ. 113, 2. — ἔππους] ῥ. 6'. 9, 22. — τὰ μὲν ἐς τὸν μηδισμόν], ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὸν μηδισμόν ἡμῶν. —

§ 63. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. « Ἐπειτα ἐλέγχουσι τὰ πάλαι Πλαταίεσσα πεπραγμένα, λέγοντες ὅτι οὐκ ἐπὶ τῇ σφετέρᾳ τιμωρίᾳ, ἀλλ' ἐπὶ τῇ ξυνεπιέναι ἄλλοις, Ἀθηναίων ξύμμαχοι ἐγένοντο, καὶ οὐκ ἔστην αὐτοῖς τὴν χάριν ἀνταποδιδόασιν ». Σχ.

ἀξιώτεροι] ἐνν. ἡ ἡμεῖς. — ἐπὶ τῇ ἡμετέρᾳ τιμωρίᾳ] = ἵνα ἡμᾶς τιμωρήσῃσθε, διὰ τὰ μᾶς ἐκδικηθῆτε. — πολιταί] ῥ. γ'. 55, 3. — τὰ πρὸς ἡμᾶς μόνον] = μόνον καθ' ἡμῶν, ῥ. δ'. 85, 6. — ὑπάρχον γε ὑμῖν] ἐνν. μὴ ξυνεπιέναι = ἐξόν γε ὑμῖν μὴ ξυνεπ. ῥ. 124, 1. — εἴ τι προσήγεσθε], εἰ ἀν ἐβιάζεσθε, ἢ ναγκάζεσθε, εἰς τι. ῥ. 6'. 89, 4. — ἐπὶ τῷ Μ.] = κατὰ τοῦ Μήδου, ῥ. 102, 4. καὶ 40, 6. — προβάλλεσθε] ῥ. 6'. 87, 3. — τὸ μέγιστον] πολλάκις ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου τίθενται ἐπίθετα, καὶ μάλιστα ὑπερθετικά (σπανίως μετοχαί), ὡς προεξαγγελτικά τῶν ἐπομένων, οἷον: τὸ πάντων μέγιστον καὶ κάλλιστον τὴν μὲν σὴν χάραν ἀξανομένην ὄραν, τὴν δὲ τῶν πολεμίων μειουμένην Ξεν. Τὸ πάντων ἀνανδρότατον, τῶν ὑμετέρων αὐτῶν χάριν προσοφείλετε Δημ. — παρήχειν] ἐνν. ὑμῖν. — οὐ βιαζόμενοι ἔτι] ἐνν. ὑφ' ἡμῶν, ὡς δηλ. πρὸς τὸν ἀλλοτρίου ἢ τῶν ἰδίων ἑαυτῶν ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς τὰ Α. 0.]

τὸ μέρος τῶν Ἀθηναίων, ἱ. Ἀσ. ε'. § 62. ὁμοίως: φρονεῖν τὰ τι-
νος, βούλεσθαι τὰ τινος. — καὶ λέγετε] ἱ. γ'. 55, 3. —
καταπροδοῦναι] ἱ. 86, 5. — οἷς ζυνωμόσατε] = πρὸς οὐδ'
ζυμαχίαν ἐποιήσασθε. — τοὺς μὲν — τοὺς δὲ] ἱ. 86, 4. —
καὶ τοὶ τὰς ὁμοίας χάριτας — ἀποδιδόμενας], καὶ ὅμως τὸ
να μὴ ἀποδῆ τις τὰς ἴσας χάριτας εἶναι μᾶλλον ἀισχρὸν, ἢ (τὸ να μὴ
ἀποδῆ τις) τὰς ὀικαίως μὲν χρεωστούμενας (κυρίως: χρεωσθίσεως),
πρὸς ἀδικίαν ὅμως, πρὸς τὸ ἑτέρους ἀδικῆσαι, ἀποδιδόμενας. —
τὰς ὁμοίας χάριτας] ὁμοία χάρις ἐνταυθὰ ἐστι, τὸ ἐφ' οἷς
εὖ τις πέπονθε, καὶ ὅπως, ἐπὶ τούτοις καὶ οὕτω τὴν χάριν τῷ εὖ δε-
δρακότι ἀπομετρεῖν οἶον, εἴ τις εὖ παρά τινος πέπονθεν, ἐν ᾧ χρά-
την ἤρθεκεῖτο παρά τινος, οὗτος ἀδικουμένῳ τὸ εὖ δεδρακότι ὀφείλει
ἀντιμετρεῖσθαι τὴν χάριν, οὐ μὴν δ' ἀδικούντῳ Δούκας. — μετὰ
δικαιοσύνης], ὡς οἱ Ἀθ. ἐβοήθησαν τοῖς Πλαταιεῦσι κατὰ Θηβ.
— ἐς ἀδικίαν], πρὸς ἀδ. πρὸ. γ'. 37, 2: ἐς χάριν: ὡς ὑμεῖς
δηλ. ἀπεδίδοτε τὴν χάριν τοῖς Ἀθ. καταδουλούμενοις τοὺς Ἕλληνας.

§ 64. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. «Ἐδείξατε δὲ ὅτι δὲν ἐμηδίσατε εἰ μὴ μόνον
καὶ μόνον χάριν τῶν Ἀθ., δι' ἃ ἀπαιτεῖτε καὶ ἀνταμοιβήν· καὶ
μὴ προβάλλετε τὴν τότε γενομένην συμμαχίαν, διότι παραβάντες
αὐτὴν κατεδουλοῦτε μετὰ τῶν Ἀθ. τοὺς Λίγινήτας καὶ ἄλλους
τῶν συμμάχων· καὶ ταῦτα ἐλοισίως μὴ θελήσαντες να μείνετε
οὐδέτεροι. Οὕτω δὲ ἐφανερῶθη ὁ ἀληθινὸς ὑμῶν χαρακτήρ.»
δηλον ποιεῖν] συντ. μετὰ μετ: μηδίσαντες, ὡς καὶ τὸ
δηλοῦν ὁμοίως Λυκ. κ. Λεοκρ. 50: φανερόν πασιν ἐποίησαν
ὑπὲρ κοινῆς ἐλευθερίας προκινδυνεύοντες. — Ἀθη-
ναῖοι] ἐνν. ἐμηδίσαν. Ὁ Θηβαῖος ῥήτωρ μοχθηρῶς ἀντιτί-
θησι τοὺς Ἕλληνας πρὸς τοὺς Ἀθ., ὡς πρὸς μὴ Ἕλληνας. —
ὑμεῖς δὲ] ἐνν. οὐκ ἐμηδίσατε. — τοῖς μὲν], «τοῖς Ἀθην.»
Σχ. περὶ τῆς δοτ. πρὸ. Ἀσ. γ'. § 113, ε. — βουλόμενοι] =
ἐπειδὴ ἐβούλεσθε. — τοῖς δὲ], «τοῖς Ἕλλησιν» Σχ. —
ἀφ' ὧν δι' ἑτέρους ἐγένεσθε ἀγαθοὶ] = ἀπὸ τούτων, ἃ
δι' ἑτέρους ἐγένεσθε ἀγαθοί: τὸ ἀγαθὸς συντ. μετὰ αἰτιατ.,
ὡς κατωτ. τὸ χρηστὸς, ἱ. Ἀσ. γ'. § 121. περὶ δὲ τῆς ἐπομένης
δεικτικῆς ἀντων: ἀπὸ τούτων ἱ. Ἀσ. Γ'. β'. § 162. ὁμοίως
Δημ. 8, 23: καὶ περὶ ὧν φασιν μέλλειν αὐτὸν ποιεῖν,
καὶ περὶ τούτων προκατηγορούντων ἀκροᾶσθε. Ἡ ἔννοια:

καὶ τώρα ἀπαιτεῖτε νὰ ὠφεληθῆτε ἀπὸ τούτων, τὰ ὁποῖα πρὸς ὄφελος καὶ πρὸς χάριν ἄλλων ἐπράξατε. — δι' ἐτέρους] = χάριν ἐτέρων· «διὰ τοὺς Ἀθην., οὐχὶ διὰ τὴν τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίαν.» Δούκας. — τούτους ξυναγωνίζεσθε] εἰρωνικῶς: διαμένετε τούτων συναγωνισταὶ καὶ σύμμαχοι: ἀναρ. εἰς τὸν ἐκ τούτου προεθόντα κίνδυνον ὑπαινιξιόμενος τὴν δικαστικὴν σημ. τοῦ ἀγωνίζεσθαι. — προφέρετε] = προβάλλετε, πρὸ. γ'. 58, 4. — τότε], κατὰ τὸν γνωστὸν ἐκείνου χρόνον, ἔ. β'. 74. — ξυνωμασία] ἐνταῦθα καὶ ἔ. 83, 4. = ξυμμαχία. — ὡς] τ. ἔ. φάσκοντες ὡς. — ἀπ' αὐτῆς] = κατὰ συνέπειαν, ἕνεκα, αὐτῆς. — Αἰγινητάς] ἔ. 405 καὶ 408. — ἄλλους τινὰς τῶν ξυνομοσάντων] ἐννοεῖ τοὺς κατοίκους τῆς Εὐβοίας: διότι οὗτοι (καθ' Ἡροδ. 9, 28.) καὶ παρῆσαν ἐν τῷ στρατῷ τοῦ Πausανίου, καὶ ὁ Περικλῆς διὰ νὰ ὑποτάξῃ αὐτοὺς εἶναι πιθανὸν ὅτι προσεκάλεσε εἰς βοήθειαν καὶ τοὺς γείτονας Πλαταιεῖς ἴσως δὲ ἐννοεῖ καὶ τοὺς Ναξίους καίπερ μὴ ἀναφερομένους ὑπὸ τοῦ Ἡροδ. — διεκωλύετε] ἐνν. τοὺς Ἀθην. καταδουλοῦσθαι, ἔ. β'. 64, 2. σημ. — ἔχοντές τε τοὺς νόμους] = αὐτόνομοί τε ὄντες, μὴ ὑπακούοντες δηλ. εἰς δυνάστας, ὡς ἡμεῖς, ἔ. γ'. 62, 3. 5. — οὐσπερ] ἐνν. ἔχετε. — μέχρι τοῦ δεῦρο] ὁμοίως καὶ: μέχρι δεῦρο, ἔ. Ἀτ. 10'. § 53. — ὡσπερ ἡμᾶς] ἔ. γ'. 62, 3. 4. — τὴν τελευταίαν — πρόκλησιν] ἔ. β'. 72. — ἐδέχεσθε] ὁ παρατατικὸς, διότι, ὡς φαίνεται, πλεονάκεις πρέσβεις ἐκιτέρωθεν ἐπέμφθησαν. — οὔτινες — προὔθεσθε], οὔτινες πρὸς βλάβην ἐκείνων ἀρετὴν ἐπεδείκνυσθε. — ὡς φατέ] ἔ. γ'. 54, 3 — οὐ προσήκοντα] «τῇ αὐτῶν φύσει δηλ.» Σχ., τ. ἔ. ἀπεδείξατε νῦν ὅτι ἡ χρηστότης, ἣν ποτε εἰδείξατε, ὡς λέγετε, δὲν ἀρμόζει, δὲν συμφωνεῖ, μὲ τὴν ἔμφυτον ὑμῶν φύσιν, μὲ τὸν ἀληθινόν σας χαρακτῆρα. — ἡ φύσις], «ἡ ὑμετέρη» Σχ. — ἃ δὲ ἡ φύσις — ἐς τὸ ἀληθές], ὅσα δὲ ἡ ἔμφυτος ὑμῶν φύσις ἤθελε ἐφανερῶθησαν κατὰ τὴν ἀληθῆ των ὄψιν. — ἐς τὸ ἀληθές] σπανία φράσις: πρὸ. Εὐριπ. Ὀρ. 696: εἰς τὸ μαλθακὸν = μαλθακῶς. Ἀριστ. ὄρν. 758: εἰς εὐτέλειαν = εὐτελῶς· νομίζω ὅτι, ἂν διορθωθῇ τὸ ἐξηλέγχθη εἰς ἐξηνέχθη, ἐκλείπει πᾶσα δυσκολία. — τὰ μὲν ἐς τὸν] ὅσον μὲν ἀφορᾷ τόν.

§ 65. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. «Ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὰ τελευταῖα ἀδικήματα, τὰ ὁποῖα λέγετε, οὐδ' ἐν ταῦτοις μᾶλλον ὑμῶν ἀδικοῦμεν· διότι

μᾶς προσεκάλεσαν οἱ εὐγενέστατοι καὶ πλουσιώτατοι ἐκ τῆς πόλεως σας θέλοντες νὰ βελτιώσωσι, σωφρονίσωσι καὶ συμφιλιώσωσιν ὑμᾶς πρὸς τοὺς συγγενεῖς σας».

ἃ δὲ — ἀδικηθῆναι] ἕ. γ'. 56, 4. — ἱερομηνίαις] ὁ πληθ. ἐτέθη, διότι διήρκει, ὡς φαίνεται, ἡ ἑορτὴ πολλὰς ἡμέρας. — αὐτοῖς], οἴκοθεν, ἀκλήτοι' ἕ. Ἀσ. δ'. § 30, α. — ἀδικοῦμεν], εἴμεθα αἴτιοι, ἔχομεν ἀδικον. — εἰ] σχεδὸν = ἐπεὶ, ἕ. γ'. 55, 3, — ὑμῶν] γεν. διαιρετικὴ εἰς τὸ ἄνδρες, ὁμοίως 94, 2: κελεύει πέμψαι σφῶν αὐτῶν ἄνδρας, δ'. 126, 3: τοῖς Μακεδόσιν αὐτῶν. — ἐς τὰ κοινὰ — καταστῆσαι] τ. ἕ. βουλόμενοι πολιτεύειν ὑμᾶς κατὰ τὰ πάντων Β. κοινὰ πάτρια. ἕ. β'. 2. — οἱ γὰρ ἄγοντες] παρωδῆι τὸ γ'. 55, 3. — ἐκεῖνοι] ἐνν. παρανομοῦσι. — οὐθ' ἡμεῖς] ἐνν. παρανομοῦμεν. — πλείω παραβαλλόμενοι], «ρίψοκινθουοῦντες» Σχ., διακυβεύοντες πλείοτερα συμφέροντα, ἐπειδὴ ἦσαν πρῶτοι χρήμασι, ἕ. β'. 44, 3. — κομίσαντες] ἐνν. ἡμᾶς. — ὑμῶν] ἕ. ἀνωτέρω. — τοὺς ὑμῶν χεῖρους] = οἱ ἐξ ὑμῶν χεῖρους ἦσαν. — μᾶλλον γεν.] «χεῖρους δηλ.» Σχ. πρβ. Ἡροδ. 1, 32: μᾶλλον ὀλβιωτέρός ἐστι, Αἰσχ. Ἐπ. Θ. 675: τίς ἄλλος μᾶλλον ἐνδικώτερος. — τὰ ἄξια (αὐτοῖς) ἔχειν] = ἔχειν ἃ ἄξιοι ἦσαν ἔχειν, κατ' ἀξίαν τιμᾶσθαι. — σωφρονισταὶ ὄντες τῆς γνώμης] = σωφρονίζοντες τὴν γνώμην ὑμῶν, περιστέλλοντες τὴν ὁρμὴν τῆς ψυχῆς ὑμῶν. — τῶν σωμάτων], τῶν ἀτόμων, ἀντιθ. πρὸς τὸ: γνώμης, ὁμοίως 70, 6. — ἄλλοτριούντες] = ἀποστεροῦντες (40, 2), δηλ. διὰ τοῦ φόνου ἢ τῆς ἐξορίας ἀσυνιθῆς ἔκφρασις χάριν τῆς ἀντιθ. πρὸς τὸ οἰκειοῦντες, πρβ. Σειράχ 11, 35: οὐκ ἀπαλλοτριώσει σε τῶν ἰδίων σου. — ξυγγένειαν], «τὴν τῶν Βοιωτῶν» Σχ. — ἐς τὴν ξυγ. οἰκειοῦντες], συμφιλιώνοντες ὑμᾶς πρὸς τοὺς συγγενεῖς, τοὺς ὁμοφύλους σας. —

§ 66. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. «Ἀπίδειξις δὲ τοῦ ὅτι δὲν προσφερόμεθα πολεμῶς εἶναι ὅτι ἡμεῖς προείπομεν ὅτι ὁ θέλων δύναται νὰ προσέλθῃ εἰς τὴν συμμαχίαν τῶν Παρθοιωτῶν· ὑμεῖς δὲ ἄσμενοι δεχθέντες τοῦτο, κατ' ἀρχὰς μὲν ἡσυχάζετε· ἰδόντες ὅμως ὑμᾶς ὀλίγους ἐπήλθετε καθ' ἡμῶν· καὶ τοὺς μὲν ἐν χερσὶν φονευθέντας δὲν λυπούμεθα· ἀλλὰ δὲν εἶναι δεινὸν πρᾶγμα νὰ φονεύσετε τοὺς ἰκέτας

ζωγρήσαντες αὐτούς; Καὶ μ' ὅλα τούτα ἀπαιτεῖτε νὰ μὴ τιμω-
ρηθῆτε, πλὴν εἰς μάτην».

τκμήριον] «τὸ ῥηθησόμενον» Σχ. ἴ. Ἀσ. ἐ. § 34. — χωρή-
σαντες] ἔνν. πρὸς ἡμᾶς. — εἰ ἄρα καί], ἂν ἴσως καὶ ἀναφ.
εἰς τὴν ἐπομένην πρότασιν, ἐπειδὴ ὑποδιηλοῖ: ἔδει ὑμῖν τὰ ὅμοια
ἀνταποδοῦναι. — τι ἀνεπεικίστερον], ὀλίγον τι ἀπρεπές,
ἄδικον συγκριτ. μειωτικόν, πρβ. Ἀσ. γ'. § 100, κέ. — οὐ μετὰ
τοῦ πλήθους ὑμῶν], ὄχι μετὰ τὴν συγκατάθεσιν τοῦ πλήθους
ὑμ. — μήτε νεωτερίσαι] ἀναφ. εἰς β'. 3, 4. περὶ τῆς ἀπαρεμφ. ἴ.
γ'. 59, 3. πρὸς εὐκολίαν ἔνν. τὸ ὥστε πρὸς ἐξίρτησιν τοῦ ἀπαρεμφ. —
νεωτερίσαι — τε πείσειν] ὁμοίως γ'. 46, 2. Τινὲς λέγουσι ὅτι ὁ
μέλλων = πειράσασθαι πείσαι. — ἐπιθέμενοι] ἀναφ. εἰς
τὸ ἀπεκτείνατε καὶ διεφθείρατε. — οὐς μὲν ἀπεκτεί-
νατε] ἀντικ. τοῦ ἀλγοῦμεν, ἐπειδὴ λέγεται: ἀλγεῖν πάθος,
πρᾶξιν κτλ. κατὰ τὴν ἀναλογίαν τοῦ θρηνεῖν. — δὴ] πολλάκις
εἶναι ἐν χρήσει ὅπου ὁ συγγραφεὺς δὲν δύναται νὰ ὀρίσῃ τι ἀκριβῶς
= ὅπως ὀπίποιε, πρβ. 2ι, 2. — χεῖρας προῖσχομένους] ἴ.
γ'. 58, 3. περὶ τοῦ πράγματος ἴ. β'. 4, 8. — καὶ ζωγρήσαν-
τες] ἴ. Ἀσ. ιζ'. § 402. — ὑποσχόμενοι τε] ἴ. β'. 5, 5. —
πῶς οὐ] πρβ. ἡ. 96, 2. ἴ. Ἀσ, ιε'. § 7, δ. — καὶ ταῦτα] =
καὶ ἐν τούτοις: οὕτω προτάσσεται, ὡς ἂν τὸ πράξαντες ἀνεφέ-
ρετο μόνον εἰς τὸ εἶργασθε, ἐν ᾧ ἐνταῦθα ἀναφερόμενον καὶ εἰς
τὸ ἐπόμενον: φατὲ, συνάπτει καὶ τὴν ἐπομένην πρότασιν. Τοι-
αῦτε συνδέσεις δὲν εἶναι σπάνιαι, ἴ. Ἡροδ. 7, 144. — ἐν ὀλίγῳ]
= ἐν βριχηῖ χρόνῳ. — πράξαντες], ἐν ᾧ ἐπράξατε. — τὴν
λυθεῖσαν ὁμολογίαν] = τὸ λυθῆναι τὴν ὁμ., τὴν λύσιν
τῆς ὁμολογίας. πρβ. γ'. 36, 2. — καὶ τὴν περὶ αὐτῶν—
ὑπόσχεσιν] ἡ σύντι: καὶ τὴν περὶ αὐτῶν (ὑποκ. ὑμᾶς) μὴ
κτείνειν (αὐτοὺς ἀντικ.) ἡμ. ψευθεῖσαν ὑπόσχ., τ. ἔ. καὶ
τὸ ψευθεῖναι (τὴν δοθεῖσιν) ἡμῖν ὑπόσχεσιν ὅτι οὐ κτε-
νεῖτε αὐτούς, πρβ. γ'. 53, 4: τὴν δωρεάν μὴ κτείνειν, καὶ
Ἀσ. ἐ. § 68. — οὐκ, ἦν] συχνὴ συμπλοκή, καθ' ἣν τὸ οὐ ἀρνεῖ-
ται τὸ προηγούμενον, τ. ἔ. ἔδει ἀντιδοῦναι δίκην, ἦν. ἴ. Ἀσ.
ιε'. § 77. — ἦν — τὰ ὀρθὰ γινώσκωσιον], ἂν ἀποφασίσωσι
κατὰ τὸ δίκαιον. —

§ 68. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. (ἐπίλογος) «Διὰ ταῦτα δικαίως θὰ καταδικά-»

σετε αὐτούς· καὶ μὴ κχιμφθῆτε ἀκούοντες παλαιάς ἀρετάς, αἵτινες εἰς μὲν τοὺς ἀδικουμένους εἶναι δίκαιον νὰ χρησιμεύωσι πρὸς βοήθειαν, εἰς δὲ τοὺς ἀδικούντας πρέπει νὰ ἦναι διπλασία ζημία· δὲν εἶναι δὲ καὶ ἄξιοι οἴκτου εἰ μὴ μόνον οἱ ἀδίκως τι πάσχοντες. Καὶ τῆς νῦν ἐρημίας τῶν αἰτίοι· εἶναι αὐτοὶ οἱ ἴδιοι· κατὰ συνθήκην δὲ παρεδόθησαν ἵνα δικασθῶσι. Οὕτω δὲ, ὅταν διακοινώσητε πρὸς πάντας συντόμους δικαστικὰς ἀποφάσεις, οὐδεὶς θὰ ζητήσῃ καλοὺς λόγους δι' ἄδικα ἔργα.»

ἐπεξήλωμεν] = διεξήλωμεν. — ὑμεῖς δὲ — τετιμωρημένοι], ὑμεῖς δὲ ὅτι ἔτι δικαιότεραν ἐκδίκησιν ἐλάβομεν δι' ὑμῶν· ὀρθῶς ὁ Δούκας: «τὸ τετιμωρημένοι οὕτως ἐνταῦθα ἐννοητέον: ἵνα εἰδῶμεν καὶ ἡμεῖς, ὡς ἔτι ὀσιώτερον τετιμωρήμεθα ὑφ' ὑμῶν, τοὺς Πλαταιεῖς ἡμῖν φανερόντων.» Ὁ παρακείμε. φαίνεται ὅτι σημαίνει τὸ βέβαιον καὶ τὴν ταχύτητα τῆς τιμωρίας, τ. ἔ. μόλις καταδικάτετε αὐτοὺς καὶ εὐθὺς ἐλάβομεν ἐκδίκησιν. Τινὲς ἐξηγοῦσι τὸ τετιμ. οὕτω: ὅτι ἐζητήσαμεν ἐκδίκησιν. — ἐπικούρους] ἐπιθετικῶς = βοηθούς. — ἐπικλασθητέ] ἐμπαικτικῶς, ὡς φαίνεται, μεταχειρίζεται τὸ αὐτὸ ῥῆμα, ὅπερ καὶ ὁ Πλαταιεὺς ῥήτωρ ἐν γ'. 59, 4. — διπλασίας ζημίας], «ὅτι ἀντ' ἀγαθῶν κακοὶ γεγένηται.» Σχ. ἀκριβέστερον θὰ ἦτο: διπλασίαν ζημίαν, φαίνεται ὅμως ὅτι ἐτέθη ὁ πληθ. διὰ τὴν ἀντιστοιχίαν. — οὐκ ἐκ προσηκόντων] = παρὰ τὸ προσῆκον· «οὐ προσήκοντος αὐτοῖς τοῦ ἀμαρτάνειν διὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς ἀνόρθαν.» Σχ. — ὠφελείσθωσαν] ἴ. 34, 4. — ὑπὸ ταύτων], τῶν Πλατανίων· ἀναφ. καθ' ὑπερβατὸν εἰς τὸ διεφθαρμένην. — τὴν — ἡλικίαν] τὸ ἀφηρημένον ἀντὶ τοῦ συγκεκριμένου = τὴν νεότητα (β'. 8.), τοὺς νέους ἡμῶν, τὸ ἄνθος πᾶν πολιτῶν μας· ὅθεν ἔπεται καὶ τὸ ἀναφορικόν: ὦν, κατὰ πληθ. κυρίως ἡλικία σῆμ.: οἱ ἔχοντες στρατεύσιμον ἡλικίαν. — οἱ μὲν — ἐν Κορωνείᾳ] ἴ. 143. καὶ γ'. 62, 5. — ἐρημοὶ] τέκνων δηλ. — δικαίως] ἐνν. πάσχοντές τι. — τὰ ἐναντία] ἐνν. ἀξιώτεροί εἰσι· ἐπιβρῆματικῶς, ὡς τοῦναντίον. πρὸ Βερν. Γραμ. § 692. — ἐπίχαρτοι εἶναι], «ἐφ' οἷς χαίρειν ἄξιον δεῖνὰ παθοῦσι· τοιοῦτον καὶ τὸ τοῦ Αἰσχύλου (Προμ. 458.): ἐχθροῖς ἐπίχαρτα πέπονθα.» Δούκας. — ἐρημίαν] ἴ. 74, 5. «Τοῦτο πρὸς τὸν λόγον τῶν Πλαταιέων: καὶ περιεώσμεθα ἐκ πάντων ἐρημοὶ καὶ

ἀτιμώρητοι» Σχ. — πλέον] ἀντὶ τοῦ μάλλον, ὡς πολλάκις παρὰ Θ. — καὶ οὐκ ἀνταποδόντες νῦν τὴν ἴσην τιμωρίαν], καὶ χωρὶς νὰ ἀνταποδώσωσι μέχρι τοῦδε (= νῦν, ὁμοίως δ'. 18, 5.) τὴν ἴσην τιμωρίαν. — καὶ οὐχί] ἐνν. πείσσονται. — ὡσπερ φασὶν] ἱ. γ'. 58, 3. — ἀπὸ ζυμβάσεως — παραδόντες] ἱ. γ'. 52, 2. — ἀμύνατε — καὶ] ἤρξατο ὁ λόγος οὕτως, ὡς εἰ μὴ ὑπῆρχον κατόπιν τὰ: ἀνταπόδοτε — γεγενήμεθα· ἀλλ' ὅμοια παραδείγματα ἱ. γ'. 74, 4. δ'. 105, 1. κτλ. πρβ. 16, 4. — ἀμύνατε — τῷ νόμῳ — παραβαθέντι] ἀναφ. εἰς τὸ: παρανόμως διεφθείρατε (γ'. 66, 2.): ὁμοίως Εὐρ. Ὀρ. 523: ἀμυνῶ, ὅσον περ δυνατός εἰμι, τῷ νόμῳ. — ὦν] = τούτων, ἄ. ὁμοίως β'. 53, 3: τὸ προσταλαιπωρεῖν οὐδεὶς πρόθυμος ἦν. ἱ. Λυσ. 20, 9: δίκαιοί εἰσιν ὦν ὑμῖν εὖνοι ἦσαν τούτων δίκην διδόναι. — περιωσθῶμεν], «ἀπωσθῶμεν περιυδρισμένοι» Σχ. ἱ. γ'. 57, 4. — ἐν ὑμῖν] = παρ' ὑμῖν. — ποιήσατε παράδειγμα] = διὰ παραδείγματος δείξατε· ὅθεν συντ. καὶ μὲ μετοχὴν, ἱ. γ'. 65, 4. — οὐ λόγων τοὺς ἀγῶνας προθήσοντες, ἀλλ' ἔργων] = ὅτι οἱ ἀγῶνες, οὓς προθήσετε, οὐ λόγων ἀγῶνες ἔσονται, ἀλλ' ἔργων. Τῷτο ἀναφ. εἰς ἐκείνα τὰ ῥητορικὰ γυμνάσματα, τὰ ὁποῖα πρὸ πάντων ἤσκουν οἱ Ἀθ. ἱ. Ἰσοκρ. 4, 45: παρ' ἡμῖν ἔστιν ἀγῶνας ἰδεῖν μὴ μόνον τάχους καὶ βῶμης, ἀλλὰ καὶ λόγου καὶ γνώμης. — ἀμαρτανομένων] = μεμπτῶν ὄντων, πρβ. β'. 65, 11. καὶ Πλ. Πρωτ. 337, Ε: ἡ ἐξαμαρτανομένη πρᾶξις. — λόγοι ἔπεσι κοσμηθέντες] = λόγοι καλοὶ (ἱ. κατ.), λ. καλλωπισθέντες μὲ καλῆς, ἐντέχνους, φράσεις. — ἦν κεφαλαιώσαντες διαγνώμας ποιήσθη] = ἦν κεφαλαιώδεις διαγνώμας ποιήσ., ἂν τὰ πάντα εἰς ἓν συμπεριλαβόντες διακοινώσητε συντόμους κρίσεις, δικαστικὰς ἀποφάσεις· λέγεται κατ' ἀναφορὰν πρὸς τὸ βραχὺ ἐρώτημα ἐν γ'. 52, 4. — πρὸς τοὺς ζύμπαντας] διηλ. οὐ μόνον πρὸς τοὺς ἐνόχους, τοὺς ὑποδίκους. — ποιήσθη] ἀντὶ τοῦ: ποιήσονται, ἱ. 82, 4. —

ΣΧΟΛΙΑ

ΕΙΣ ΤΑΣ ΔΗΜΗΓΟΡΙΑΣ

ΤΟΥ Δ'. ΤΗΣ ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ ΕΥΓΓΡΑΦΗΣ.

Λόγος Δημοσθένους.

§ 40. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. « Μηδεὶς ἡρῶν ἄς θέλει νὰ δείξῃ σύνεσιν ἀπέναντι τοῦ περισσῶτος ἡμᾶς κινδύνου· ἡ μόνη σωτηρία ἡμῶν εἶναι νὰ ἀντεπεξέλθωμεν κατὰ τῶν ἐχθρῶν θαρρᾶλέως, καὶ νὰ μὴ ἀρήσωμεν αὐτοὺς νὰ κάμωσιν ἀπόθασιν· ἔχομεν δὲ καὶ πλείονα πλεονεκτήματα αὐτῶν διὰ τὸ δυσέμβατον τοῦ χωρίου· ἀλλ' οὐδὲ τὸ πλῆθος αὐτῶν εἶναι ἐπίφοβον· διότι, μόνον ὅταν ὑπάρχη εὐκαιρία κατὰ θάλασσαν, ὅζ' πολεμῆ ἐκάστοτε μικρὸν μέρος αὐτῶν ἀποροῦν ποῦ νὰ προσορμισθῇ· ὄντες δὲ, ὡς Ἀθ., ἐμπειρότεροι περὶ τὰ ναυτικὰ μὴ ἐπιτρέψῃτε νὰ ἐκβιασθῇ ἡ ἀπόθασις, ἀλλὰ μένιναντες παρ' αὐτὴν τὴν ῥαχίαν σώζετε καὶ ὑμᾶς αὐτοὺς καὶ τὸ χωρίον ».

ἄνδρες οἱ ξυναρ.] πολλάκις συνδέεται κλητική μετ' ἐνάρθρου ὀνομαστικῆς, οἷον: ὦ ἄνδρες οἱ παρόντες (= ὑμεῖς, οἱ πάρεστε) Πλ. γ. β'. 44, 4. σημ. — ξυναράμενοι], « ξυνεψάμενοι » Σχ. συνήθως συντ. μετὰ γεν. σπανίως δὲ μετ' αἰτ. (β'. 74, 3.) γ. Εὐρ. Ὀρ. 767: σὺνηράμην φόνου σοι μητρός· ὁμοίως ἐ. 25, 3. — τῆ τοιᾶδε], « τῆ παρεστῶση δηλ. » Σχ. — ξυνετὸς βουλέσθω δοχεῖν εἶναι], ἄς θέλῃ νὰ φαίνεται ὅτι εἶναι συνετὸς, ἐν ᾧ δὲν εἶναι δηλ. — ἐκλογιζόμενος] = ἀκριβῶς λογιζόμενος (γ. β'. 40, 3.), « ἐξαριθμούμενος » Σχ. — τὸ περιεστὸς ἡμᾶς δ.] γ. Ἀσ. ι. § 4. — μάλλον δὲ] ἐνν. ἕκαστος (ἐκ τοῦ μηδεὶς) βουλέσθω. Ἐν ταῖς ἀντιθέσει μετὰ τὸν ἀλλὰ ἢ δὲ ἐννοεῖται ἀπὸ προηγηθέντος οὐδεὶς ἢ μηδεὶς τὸ: ἕκαστος ἢ πᾶς, οἷον: μηδεὶς φθόνῳ τὸ μέλλον ἀκούσῃ· ἀλλ' ἂν ἀληθὲς ἢ σκοπεῖτω Δημ. — ἀπερισκέπτως] τ. β.

Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

μὴ ἐκλογισάμενος τοὺς κινδύνους, «καταφρονήσας τοῦ περιστηκότος κινδύνου» Σχ. — ὁμόσε χωρήσασαι] ἴ. β'. 62, 3. σημ.—καὶ ἐκ τούτων ἂν περιγεγόμενος] = (ἐλπίζων) ὅτι, εἰ ὁμόσε χωρήσειεν, καὶ ἐκ τούτων ἂν περιγένοιτο ἴ. 111, 5. — καὶ ἐκ τούτων] ὁ καὶ εἶναι συνεπείας σημαντικός = καὶ οὕτω ἢ δὲ ἐκ σημ. ἀπαλλαγὴν ὀυατὸν ὁμοῦς ὁ καὶ νὰ ἦναι καὶ ἐπιδοτικός, δηλ.: ἐκ τούτων ὡπερ καὶ ἐξ ἄλλων. — ἐς ἀνάγκην ἀφίκται] = γέγονεν ἀναγκαῖα καὶ ἀναπόφευκτα, ἴ. 124, 2. — λογισμὸν ἤκιστα ἐνδεχόμενα] = οὐδόλως διαλογισμοῦ χρῆζοντα (κατὰ τὴν Σχ.). — κινδύνου] = κινδυνεύματος, παραβόλου τολμῆματός. — πρὸς ἡμῶν ὄντα] = ὑπὲρ ἡμῶν ὄν., «ἡμῖν σύμμαχα καὶ ὠφέλιμα ὄντα» Σχ. ἴ. γ'. 38, 4. — τε] ἀναφ. εἰς τὸ μεῖναι] = ὑπομεῖναι. — κρείσσῳ] ἀντὶ οὐσιαστ. = «πλειονεκτῆματα» Σχ. — καταπροδοῦναι] = ὡς προδότας ὅλως ἀμελήσασαι, οὐ χρήσασθαι. πρβ. 36, 5. — ἡμέτερον], «εἰς ἡμετέραν βοήθειαν» Σχ. — ὅ], χωρίον δηλ. — ὑποχωρήσασαι] ἀντὶ τοῦ: ὑποχωρησάντων, διὰ τὴν ποικιλίαν τοιαῦται ἀνωμαλίαι ἀπαντῶσι πλείσται παρὰ Θ. — χαλεπὸν] = δυσέμβατον. — εὐπορον ἔσται] = «εὐπέδατον γενήσεται τοῖς Λακεδ.» Σχ. — τὸν πολέμιον] ἴ. β'. 41, 3. — καὶ τὸν πολ. — ἐξομεν] «οἱ πολέμιοι, ὑποχωρησάντων ἡμῶν, ἀποθάντες τῶν νεῶν καὶ ἐπελθόντες τῷ πείχει χαλεπότεροι ἡμῖν ἔσονται» Σχ. — δεινότερον] ἐνν. ἢ νῦν. — μὴ ραδίως — τῆς ἀναχωρήσεως] = εἰ ἂν μὴ ἦ ραδία ἢ ἀναχώρησις (ἢ ὀπισθοχώρησις) = μὴ ραδίως θυνάμενον ἀναχωρῆσαι. — καὶ ὑφ' ἡμῶν] ὁ καὶ ἐπιδοτικός. — ἐπὶ γὰρ τοῖς ναυσὶ — ἀμύνεσθαι] = «ῤῥῆστον γὰρ ἔστιν ἔτι αὐτοὺς ὄντας ἐπὶ τῶν νεῶν ἀμύνεσθαι» Σχ. κυρίως τού: ἐπὶ ταῖς ναυσὶ σῆμι: ἐπὶ τῶν καταστρωμάτων τῶν νεῶν ὁ δὲ γὰρ αἰτιολογεῖ τού: δεινότερον ἐξομεν τὸν πολέμιον — ἀναχωρήσεως. — ἐν τῷ ἴσῳ ἤδη] = ἴσοι ἡμῖν ἤδη ἔσονται. — κατ' ὀλίγον], κατὰ μικρὸν μέρος (ἐκάστοτε). — ἀπορία τῆς προσορμίσεως] = «διὰ τὸ ἀπορεῖν πῶς χρῆ προσορμηθῆναι» Σχ. — ἐκ τοῦ ὁμοίου] τ. ἔ. ἐξ ὁμοίας θέσεως. — ἀπὸ νεῶν] ἐνν. στρατός, ἀπὸ τῶν νεῶν ἐφορμῶν. — αἷς πολλὰ τὰ καίρια], «αἷς τισι πολλῶν χρεῖα τῶν ἐπιτηδείων

(= τὰ κοίρια), ἀνέμου καὶ χωρίων φιλανθρώπων, καὶ εἰρεσίας εὐκαίρου, ἵνα δυναθῶσιν ἀντιπαθῆναι.» Σχ. — ἀντιπάλους] = ἰσοπάλους, ἰσοβόρους. — τῷ ἡμ. πλήθει] «ἔξεστι λέγειν τὸ πλῆθος καὶ ἐπὶ ὀλίγων.» Σχ. — Ἀθηναίους] «ὡς περ διὰ τῆς προσηγορίας ἐνέφηεν αὐτῶν τὸ ἀξίωμα τῆς κατὰ θάλασσαν ἐπιστήμης. — ῥόθιον] λέγεται ἡ κυματωγῆ, ἡ κρότος τῶν κυμάτων, ὡς καὶ «ὁ ἦχος τῆς εἰρεσίας.» Σχ. ἱ. Πλουτ., ἀποσπασμ. ἐκδ. Tauchnitz VI. σελ. 354. τὸν ῥόθιον οἱ μὲν ἤκουσαν τὸν ψόφον, ὅθεν καὶ ῥόθιον καλεῖσθαι τὸ κτυποῦν κῦμα καὶ ῥεῦμα. — καὶ νεῶν δεῖν. κατὰ πλου] = καὶ (φόβῳ) δευνότητος κατὰ πλου νεῶν, ἱ. 43, 2. — ἐπισταμένους τὴν ἀπόβασιν ὅτι — οὐκ ἂν βιάζοιτο] κατὰ πρόληψιν ἀντὶ τοῦ ἐπιστ. ὅτι οὐκ ἂν (ἐκ)βιάζοιτο ἢ ἀπόβασιν ἢ πρόληψιν αὕτη συνήθως γίνεται εἰς τὰ γνωστικὰ καὶ λεκτικὰ ῥήματα. ἱ. Ἀσ. Γ'. β'. § 179. — καὶ αὐτοὺς] ἐνν. ὡς περ ποιοῦσιν καὶ οἱ ὑπομένοντες καὶ οὐκ ὑπαχωροῦντες, ἐπεὶ ἐπίστανται ὅτι αὐτῶ οὐκ ἂν βιάζοιτο ἢ ἀπόβ. — μεῖναι] ἔξαρτ. ἐκ τοῦ ἀξιῶ. — ῥαχίαν] λέγουσιν. «οἱ Ἀττικοὶ καὶ τὴν ἀκτὴν καὶ τὸν τόπον αὐτὸν, ᾧ προσκράττει τὸ κῦμα.» Φώτιος. —

Λόγος τῶν Λακεδαιμονίων πρέσβεων πρὸς τοὺς Ἀθηναίους § 17—21.

§ 17. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. «Μετὰ προσέμιον (1—4) πρῶτον ἀπορρίπτουσι ὅτι τοὺς ἐμπείρους ἀπιστοτάτους ταῖς εὐπραγίαις εἶναι δεῖ.» Σχ. —

πράξοντας ὅτι ἂν ὑμῖν τε ὠφέλιμον ὦν — [οἴσειν] ἢ σύντ: πράξ. ὅτι ἂν πείθωμεν ὑμῖν τε ὠφ. ὦν καὶ ἡμῖν τὸ αὐτὸ — οἴσειν = διὰ νὰ διαπραγματευθῶμεν, διὰ νὰ ἐνεργήσωμεν, ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἠθέλομεν πείσῃ (ὑμᾶς) ὅτι εἶναι συγχρόνως (= τὸ αὐτὸ) ὠφέλιμον καὶ εἰς ὑμᾶς, καὶ εἰς ἡμᾶς — μέλλει νὰ ᾔηται ἀξιοπρεπές ἀντὶ τοῦ μέλλῃ ἀκριθέστερον θὰ ᾔητο: μέλλον, ἀλλ' ὅμοιον παράδειγμα ἀπαντᾷ καὶ ἐν γ'. 37, 2 (ἐνθα ἱ. σημ.): ὅτι ἂν ἡ λόγῳ πεισθέντες ὑπ' αὐτῶν ἀμάρτητε, ἢ οἴκτω ἐνδῶτε, ἀγτὶ τοῦ ἐνδόντες. — ὅτι] καθὼς ἔχει τὸ χωρίον εἰς

Ἡφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

μὲν τὴν α'. πρῶτ. εἶναι αἰτιατικὴ (πράξοντασ ὅτι ἂν — πείθω-
 μεν), εἰς δὲ τὴν β'. λογίζεται ὡσ ὀνομαστικῆ· ὁμοίωσ Πλ. Ἀπολ.
 40, Α: ξυμβέβηκέ μοι ταυτί ἅ γε δὴ οἴηθειῖ ἄντισ καὶ
 νομίζεται ἔσχατα κακῶν εἶναι· τὸ δὲ πείθειν συντ. μὲ
 αἰτ. ὡσ καὶ ἐν γ'. 43, 2. δ'. 126, 1. — τὸ αὐτὸ], συγχρόνωσ
 ὁμοίωσ 32, 3. πρβ. γ'. 47, 3. — ἐσ τὴν ξυμφορὰν], εἰσ τὴν
 παροῦσαν ἡμῶν ξυμφορὰν. — ὡσ ἐκ τῶν παρόντων], ὅσων ἐκ
 τῶν παρόντων εἶναι δυνατὸν, ὅσων ἐκ τῶν παρουσῶν περιστάσων
 δύναται τισ νὰ περιμένῃ. — κόσμον οἴσειν], «εὐπρεπέσ ἔσε-
 σθαι» Σχ. — μακροτέρουσ — μηκυνοῦμεν] «περιττὸν τὸ
 μακροτέρουσ» Σχ. πρβ. Εὐρ. Βακχ. 831: κόμην ταναὸν
 ἐκτενω. Σοφ. Τραχ. 679: μείζον ἐκτενω λόγον. Ἰ. Ἀσ. Γ'.
 β'. § 114. — οὐ παρὰ τὸ εἰωθόσ], ὄχι παρὰ τὴν συνήθειαν
 ἡμῶν. Ὁ Θεουκ. θέλει νὰ ξυμβιβάσῃ τὸν μακρὸν λόγον τῶν πρέσ-
 βων πρὸσ τὴν βραχυλογίαν τῶν Λακεδ. — μηκυνοῦμεν] Ἰ. β'.
 43, 1. — ἀλλ' ἐπιχ. κέ.] ἀντιτίθ. πρὸσ τὸ: οὐ παρὰ τὸ εἰω-
 θόσ. — ἐπιχώριον ὄν] Ἰ. Ἀτ. ιζ'. § 89. — οὐ — ἀρκῶσι]
 ἄνευ τοῦ ἂν, ὡσ καὶ δ'. 18, 4. Ἰ. Ἀσ. ιε'. § 132. — πλείοσι δὲ]
 ἔνν. χρῆσθαι. — ἐν ᾧ ἂν καιρὸσ ἦ — τὸ δέον πράσσειν],
 ὅταν ἦναι περίστας νὰ πράττωμεν τὸ καθῆκόν μασ (νὰ κάμνωμεν
 τὴ δουλειά μασ) ἀναπτύσσοντεσ (= διὰ τῆσ ἀναπτύξεωσ), ἐρμη-
 νεύοντεσ, διὰ λόγων (μακροτερω) ἀναγκαίαν, σπουδαίαν, τινὰ
 ὑπόθεσιν. — λάθετε], «ἀκούσατε τῶν λόγων» Σχ. (= accipite
 Βιργ. Αἰν. 2, 65). — μὴ πολεμίωσ], «μὴ πολεμικῆ διαθέσει»
 Σχ., δηλ. ὡσ παρὰ πολεμίων λεγομένουσ. — μηδ' ὡσ ἀξύνετοι
 διδασκόμενοι] μετεβλήθη ἡ σύντ., ἀντί τοῦ: μηδ' ὡσ διδασ-
 καλίαν πρὸσ ἀξύνετουσ γιγνομένην. — ὑπόμνησιν τοῦ],
 ὡσ ὑπενθύμησιν πρὸσ τὸ ὁμοίωσ β'. 88, 3. — πρὸσ εἰδότασ]
 ἔνν. γιγνομένην. — ἡγήσάμενοι] ἀκριβέστερον θα ἦτο: ἡγή-
 σασθε. — ὑμῖν γὰρ εὐτυχίαν — θέσθαι], διότι κείται εἰσ τὴν
 ἐξουσίαν ὑμῶν νὰ οἰκονομήσῃτε, νὰ μεταχειρισθῆτε, πρὸσ τὸ ξυμ-
 φέρον ὑμῶν τὴν παροῦσαν εὐτυχίαν. — καλῶσ θέσθαι] = ἐπὶ
 τὸ ὑμῖν ὠφέλιμον καταστήσασθαι (76, 1. ἐνθα Ἰ. σημ.). —
 ἔχουσι] μετοχῆ τροπικῆ, ὡσ κέ. — ὄν κρατεῖτε] = ἂ κατέ-
 χετέ. — καὶ μὴ παθεῖν] «ἀπὸ κοινου τὸ ἔξεστι» Σχ. —
 ὅπερ] ἔνν. πάσχοισ — τὸ ἀγαθὸν λαμβάσασθαι, εὐτυ-

χίαν τινὰ λαμβ. — τοῦ πλέονος] ἐνν. τοῦ παρόντος· κοινὸν καὶ τῷ ἐλπίδι καὶ τῷ ὀρεγόμενοι· περὶ τοῦ ἄρθρου πρὸς Ἄσ. ἐ. § 54. — ἐλπίδι], μετὴν ἐλπίδα, «ἐλπίζοντες αὐτοῦ τεύξεσθαι» Σχ. περὶ τῆς ἐννοίας πρὸς 70, 4. κέ. — τὰ παρόντα εὐτυχῆσαι] ἕ. Βερν. Γραμ. § 698 κέ. — ἀδοκῆτως] = παρὰ δόξαν, παρὰ προσδοκίαν. — ἐπ' ἀμφοτέρα], «ἐπὶ τε τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ κακὰ» Σχ. ἕ. 83, 3. — καὶ ἀποστότατοι], καὶ δυσπιστότατοι· ὁ καὶ ἐπιδοτικὸς, τ. ἕ. ὡς περ πλείστας μεταβολὰς ἐπ' ἀμφ. ἔπαθον, οὕτω δίκ. εἰσὶ καὶ ἀπιστ. κτλ. — ὅ], «τὸ μὴ πιστεύειν ταῖς εὐπραγίαις» Σχ. — δι' ἐμπειρίαν] διότι οἱ Ἄθ. εἶχον ἤδη τυραννηθῆ καὶ πολ- λάκις ἠττηθῆ. — ἐκ τοῦ εἰκότος] = εὐλόγως, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τοῦ πράγματος.

§ 18. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. «Καὶ διὰ τοῦτο (καὶ μάλιστα διὰ τὸ εὐμετάβολον τῆς τύχης) προσήκειν λέγουσι τοὺς Ἄθ. εἰς τὰς σφετέρας ξυμφορὰς ἀπιδόντας ἐν τῷ εὐτυχεῖν τὸν πόλεμον καταλῦσαι» Σχ. γνῶτε], λάβετε γνῶσιν, πεισθῆτε (περὶ αὐτοῦ). — καὶ] ἐπιδοτικὸς, τ. ἕ. οὐ μόνον ἐκ τῆς ὑμετέρας ἐμπειρίας, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ἡμετ. συμφορῶν. — παρ' ὑμᾶς] ἕ. Βερν. Γραμ. § 734. ἡ παρὰ ἔχει εὐνοίαν τινα ταπεινωτικήν. — κυριώτεροι νομ. εἶναι], νομίζοντες ὅτι εἶναι μᾶλλον εἰς τὴν ἐξουσίαν ἡμῶν. — ἐφ' ἃ νῦν — αἰτούμεθα], διὰ τὰ ὁποῖα ἤλθομεν τώρα καὶ σᾶς ζητούμεν, «τὰς σπονδὰς λέγει» Σχ. Πολλάκις ἐκ τῆς ἐμπροθέτου αἰτίας. τῆς ἀναφερομένης εἰς τινα μετοχὴν νοεῖται μόνον ἡ ἀπλῆ αἰτία. ὡς ἀντικείμ. τοῦ ῥήματος, εἰς τὸ ὁποῖον ἀναφ. ἡ μετοχὴ, οἷον: μέρος τι πέμψας πρὸς τὸ φρούριον αἶρεῖ (ἐνν. τὸ φρούριον) Θουκ. Οὐδὲν φροντίζει ἐξ ὁποίων ἂν τις ἐπιτηδεύματων ἐπὶ τὰ πολιτικὰ ἰὼν πράττη Πλ. — οὔτε ἐνδεία — οὔτε ὑβρίσαντες] ἕ. 80, 4. σημ. — δυνάμεως ἐνδεία] = δυνάμεως ἐνδεεῖς γενόμενοι. — αὐτὸ] τ. ἕ. τὸ ἦκειν παρ' ἡμᾶς. — μείζονος προσγενομένης] = ἐπεὶ μείζων (δύναμις) προσεγένετο. — ὑβρίσαντες], ὑβρισταὶ γενόμενοι, ὑπερφανευθέντες. — ἀπὸ τῶν αἰεὶ ὑπαρχόντων] = (ὀρμώμενοι) ἀπὸ τῆς αἰεὶ ὑπαρχούσης (ἡμῶν) δυνάμεως, ἔχοντες τὴν αὐτὴν πάντοτε δύναμιν. — γνώμη σφαλέντες], ἐπειδὴ ἠπατήθημεν εἰς τὰς σκέψεις μας· ὁμοίως ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

ζ'. 78, 3.: γνώμη ἀμαρτεῖν, ζ'. 9: ψευσθῆναι γνώμη. — ἐν ᾧ], « ἐν τῷ δύνασθαι γνώμη σφαλῆναι » Σχ. — ὑπάρχει], συμβαίνει. — ῥώμην] διὰ μὲν τὸ πόλεως = ἰσχύν, δύναμιν, διὰ δὲ τὸ προσγεγενημένων = τὸ μέγεθος. — τῶν προσγεγενημένων] ἐννοεῖ τὰ ἐν Πύλῳ γενόμενα καὶ τὴν ἐκ τούτων δόξαν καὶ δύναμιν. — τὸ τῆς τύχης] ζ'. γ'. 59, 4. — σωφρόνων ἀνδρῶν οἵτινες] = « σώφρονες εἰσιν οἵτινες » Σχ. ὁμοίως Ξεν. Ἄν. 2, 5, 21: πονηρῶν ἐστὶν οἵτινες ἐθέλουσι δι' ἐπιτορκίας πράττειν τι = πονηροὶ εἰσιν οἵτινες κτλ. ἐν τούτοις κυρίως ὑποκ. τοῦ ἐστὶ εἶναι τὸ ἀπαρέμφ. τοῦ ῥήματος τῆς ἀναφορᾶς προτάσεως, ὡς ἐν τῷ ἡμετ. χωρίῳ ὑποκ. τοῦ νοουμένου ἐστὶ εἶναι τὸ θέσθαι. — τάγαθὰ ἐς ἀμφίβολον (= τὰ ῥέποντα ἐς ἀμφ.), τὰ ἀμφίβολα ἀγ., τὰς ἀμφιβόλους εὐτυχίας. — ἀσφαλῶς ἔθεντο (ἀόρ. τοῦ συνήθους σημαντικός)] = ἀσφαλίζουσι, βεβαιοῦσι. — ἔθεντο — ἂν προσφέροντο — νομίσωσι] πᾶν ἀνωμάλως μετεχειρίσθη ὁ Θ. κατὰ σειρὰν καὶ τὰς τρεῖς ἐγκλίσεις τὴν ὀριστικὴν, τὴν ὑποτακτικὴν καὶ τὴν εὐκτικὴν· ὁμαλώτερος θὰ ᾦτο ὁ λόγος οὕτω: σώφρονες δ' ἄνδρες εἰσιν οἵτινες τὰ γ. ἐς ἀμφ. ἀσφαλῶς τίθενται, καὶ ταῖς ξυμφ. οἱ αὐτοὶ εὐξυν. προσφέρονται, τὸν τε πόλεμον νομίζουσι μὴ κτλ. — καὶ ταῖς ξυμφ. — προσφέροντο], καὶ οἱ αὐτοὶ ἤθελον μεταχειρίζωνται τὰς περιστάσεις μετὰ μείζονος συνέσεως ἢ πρότασις αὕτη ἀναγινώσκειται ὡς ἐν παρενθέσει. — τὸν τε πόλεμον] ὁ τὲ εἰς τὸ γ'. μέλος, ὡς συνήθως. — νομίσωσι] ὑποκ.: οἱ αὐτοὶ συνήθως ἐννοοῦσι ὡς ὑποκ. τὸ οἵτινες (ἂν), ἐπειδὴ ἐκλαμβάνουσι τὴν προηγούμεν. πρότασιν παρενθετικὴν. — τὸν τε πόλεμον — ξυνεῖναι] ἢ ἐννοια: καὶ οἵτινες ἤθελον νομίση ὅτι ὁ πόλεμος δὲν ὑπηρετεῖ τινα, δὲν εἶναι πρᾶχειρος εἰς τινα, καθ' ὅσον μέγα ἢ μικρὸν μέρος αὐτοῦ θέλει οὗτος νὰ μεταχειρισθῆ, τ. ἔ. δὲν δύναται τις νὰ μῆκύνῃ ἢ νὰ περιστείλῃ τὸν πόλεμον κατ' ἀρέσκειαν. — τούτῳ] ἀναφ. εἰς τὸ τίς. — ξύνεστι πόλεμός τις] εἶναι ποιητικὴ ἔκφρασις. — αὐτῶν] ἀναφ. εἰς τὸ οἱ αὐτοὶ, τ. ἔ. τῶν σωφρόνων ἀνδρῶν. — ἀλλ' ὡς ἂν ἡγήσωνται] = ἀλλὰ καθὼς αἱ περιστάσεις ἤθελον ὀδηγήσῃ αὐτοῦς. — καὶ ἐλάχιστα ἂν — καταλύσιντο], καὶ οἱ τοιοῦτοι (οἱ σώφρ. ἄνδρες) ἐλάχιστα σφαλόμενοι, διότι δὲν ἐπαίρονται βασιζόμενοι εἰς τὴν ἐν τῷ πολέμῳ

μη ἐπιτυχίαν των, ἐν ταῖς εὐτυχίαις μάλιστα συμβιβάζονται πρὸς τοὺς πολεμίους. — τῷ ὀρθουμένῳ] θεωρεῖ τὸν πόλεμον κατὰ δύο ἐπόψεις: τὸ ὀρθούμενον (= τὴν νίκην), καὶ τὸ σφαλόμενον (= τὴν ἥτταν). — καταλύοιντο] ἐνν. τὸν πόλεμον = διαλύοιντο· ὁμοίως 84, 5. ε. 15, 2. 17, 2. περὶ τοῦ ἐπαναληφθέντος ἀν. γ'. 76, 4. — ὁ] τ. ἔ. τὸ καταλύεσθαι τὸν πόλεμον. — ὑμῶν — καλῶς ἔχει] = ἔντιμον, τιμὴ, εἶναι εἰς ὑμᾶς. — καὶ μὴ ποτε] ἀναφ. εἰς τὸ νομισθῆναι. — ἃ πολλὰ] ἐξαρτ. ἐκ τοῦ εἰς τὸ ἐνδέχεται ἐννοουμένου σφαλῆναι· τὸ δὲ πολλὰ εἶναι κατηγορούμενον, τ. ἔ. εἰς τὰ ὁποῖα σφάλματα πολλὰ ὄντα (= ἃ πολλὰ εἰσι) ἐνδέχεται νὰ περιπίσσετε. — νομισθῆναι (ἐξαρτ. ἐκ τοῦ καλῶς ἔχει) — κρατῆσαι], καὶ εἶναι τιμὴ δι' ὑμᾶς νὰ μὴ νομισθῆτε (τ. ἔ. νὰ μὴ νομίση περὶ ὑμῶν ὁ κόσμος) ὅτι καὶ τὰς μέχρι τοῦδε (= νῦν, ὁμοίως γ'. 67, 5.) ἐπιτυχίας σας κατὰ τύχην ἐπετύχετε, ἐκερδήσατε· τὸ κρατῆσαι κυρίως σημ. ὑπερισχύσαι. — ἀκίνδυνον δόκησιν], ἀσφαλῆ ὑπόληψιν, πρβ. β'. 35, 2. Ἡ ἔννοια: ἐξ ὧν ἀνευ κινδύνων, εὐβουλίας τε καὶ ἀνδρίας δόξαν ταῖς μετὰ ταῦτα καταλιπεῖν, ἰσχύος μὲν διὰ τὸ μείναι ὑμῶν τὴν εὐτυχίαν καὶ μὴ μεταβληθῆναι, εὐτυχίας δὲ ὅτι ἐσπέισασθε ἐν τῷ εὐτυχεῖν, εἰδότες τὸ τῆς τύχης ἄστατον » Σχ.

§ 19. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. « Οἱ Λακεδ. δίδουσι ὑμῖν εἰρήνην, συμμαχίαν καὶ τὴν φιλίαν των, ἀν ἀποδώσητε τοὺς ἐν τῇ νήσῳ ἀνδρας· διότι αἱ μεγάλαι ἔχθραι τότε διαλύονται ἀσφαλῶς, ὅταν ὁ νικῆσας προσενεχθῇ πρὸς τὸν νικηθέντα μετριοπαθῶς καὶ ἐπεικῶς, καὶ οὐχὶ πλεονεκτικῶς· διότι οὕτω ὁ νικηθεὶς ἀπὸ ἐντροπῆν ἐμμένει εἰς τὰς συνθήκας, καθ' ὅσον μάλιστα εὐηργετήθη ὑπὸ μείζονος ἐχθροῦ ».

Λακεδαιμόνιοι] ἔχει μεγάλην ἔμφασιν τεθὲν ἐν τῇ ἀρχῇ. — διδόντες] = προσφέροντες, παρέχοντες, γ'. 85, 2. καὶ Ἀσ. ιή. § 10. Εἰς τὸ ῥῆμα τοῦτο προσετέθη τὸ ὑπάρχειν, ὡς ἀλλαχοῦ τὸ εἶναι, οἷον: τοῦτον ὁ ἐμὸς πατήρ ἔδωκεν ὑπήκοον εἶναι Ξεν. Ἀν. 4, 6, 6. — ἀνταϊτοῦντες] = ἀντὶ τούτων αἰτοῦντες. — τοὺς ἐκ τῆς νήσου] = τοὺς ἐν τῇ νήσῳ ἐκ τῆς ν. (λαβεῖν), γ'. β'. 35, 4. — ἄμεινον] κυρίως ἐνν. ἢ διακινδυνεύεσθαι, πρβ. 78. 3. γ'. Ἀσ. γ'. § 98. = ἀμφοτέρως] ἡμῶν δηλ. — μὴ διακινδυνεύεσθαι], νὰ

μὴ διατρέχωμεν ἀμφοτέροι κίνδυνον. — παρατυχοῦσης], «πα-
ραπεσοῦσης» Σχ. — τινὸς σωτηρίας] δηλ. μέσου τινος πρὸς
σωτηρίαν. — ἐκπολιορκηθέντες], ἐντελῶς, στενωῶς πολιορκ. —
μᾶλλον ἢ χειρωθεῖεν], μᾶλλον ἤθελον περιέλθῃ εἰς τὴν
ἐξουσίαν ὑμῶν παρὰ τώρα. — οὐκ] ἴ. Ἄσ. κ'. § 66. — ἀνταμυ-
νόμενος] = ἀμυνόμενος τὸν ἐναντίον. — τὰ πλέω τοῦ
πολέμου], ἐν ταῖς πλείσταις μάχαις ὁμοίως ζ'. 63, 2: τὰ
πλείω τῷ πεζῷ ἐπικρατεῖν. — κατ' ἀνάγκην ὄρκους
ἐγκαταλαμβάνων], ἀναγκάσας δι' ὄρκων τοὺς ἐναντίους ἄκον-
τας ξυμβῆναι» Σχ. συνήθως ἀντὶ τοῦ ὄρκους ἐγκαταλαμβά-
νειν λέγεται: ὄρ. καταλαμβάνειν = δι' ὄρκων ἀναγκάζειν,
ὡς δ'. 86, 4. — μὴ ἀπὸ τοῦ ἴσου], «μὴ δικαίως» Σχ.,
πλεονεκτικῶς, ἐπὶ συνθήκαις πλεονεκτικαῖς. — παρὸν] ἐνν: τῷ
ἐπικρατήσαντι = ἐν ᾧ δύναται ὁ ἐπικρ. — τὸ αὐτὸ] τ. ἔ. τὸ
μὴ ἀπὸ τοῦ ἴσου ξυμβῆναι. — πρὸς τὸ ἐπιεικὲς καὶ
ἀρετῇ αὐτὸ νικήσας], μετ' ἐπιεικείας καὶ μεγαλοφροσύνης
(= ἀρετῇ) κατκρατήσας, περιστείλας αὐτὸ, τ. ἔ. τὸ πλεονεκτι-
κὸν (κυρίως: τὸ μὴ ἀπὸ τοῦ ἴσου ξυμβῆναι) κατὰ τὴν ἐτέ-
ραν γραφὴν τινῶν χειρογράφων: αὐτόν, τὸ χωρίον ἐρμηνεύεται
εὐκολώτερον καὶ ἔχει οὕτω: μετ' ἐπιεικείας καὶ μεγαλοφρ. νικήσας
αὐτόν, τ. ἔ. τὸν ἐναντίον, τὸν ἐχθρόν. — πρὸς τὸ ἐπιεικὲς]
= κατὰ τὸ ἐπ., συμφώνως μὲ τὴν ἐπιεικειαν. — παρ' ἃ προσ-
εδέχετο] ὑποκ. ὁ ἐναντίος, ὡς ὑποδεικνύεται ἐκ τῶν ὑπομέ-
νων: ὀφείλων γὰρ ἤδη ὁ ἐναντίος κτλ. πάντοτε ὅμως δυ-
σκόλως ἐν ᾧ κατὰ τὴν γραφὴν: αὐτόν εὐκόλως ἐννοεῖται ὡς
ὑποκ. τὸ ὁ ἐναντίος. Τινὲς ἐκλαμβάνουσι τὸ προσεδέχετο
ὡς παθητικὸν = παρ' ὅσα προσεδόκωντο, παρ' ὅσα ἐπερίμενέ τις
ἄλλ' οὕτω δυσκόλως ἀπαντᾷ. — ὡς βιασθεῖς] = ὥσπερ ἂν
ἐποίησι, εἰ ἐβιάσθη. — ἐτοιμότερος], προθυμότερος, ἐνν.
«τοῦ βιασθέντος σπείσασθαι» Σχ. — μειζόνως], εἰς μείζονα βα-
θμόν» πρβ. 130, 2. — τοῦτο δρῶσιν], «προθύμως ἐμμένουσι ταῖς
συνθήκαις ὡς γὰρ ἐκ μεγάλων ἐχθρῶν ἐκφυγόντες ἀσμένως φέρουσι
τὸ ἡσυχάζειν, κέρδος νομίζοντες τὸ μὴ πάλιν κινδυνεύειν πρὸς μείζω
μαχόμενοι» Σχ. — τὰ μέτρια] = τὰς μετρίαις διαφορὰς, «ἐπι-
τῶν εὐτελῶν καὶ μετρίων» Σχ. ἴ. Βερν. Γραμ. § 698 κέ. — πεφύ-
κασι] = φύσει εἰώθησιν, ἴ. 6' 64, 3. — τοῖς — ἐνδοῦσιν], εἰς

ἐκείνους, οἵτινες ἔκαμαν παραχωρήσεις. — ἀνθησαῶσαι] = ἀνθυπέκειν' συντ. κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῶν: ἐνδιδόναι, εἴκειν, ὑπέκειν' πρβ. γ'. 37. 2. ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ προηγ: ἐνδοῦσιν. — παρὰ γνώμην] = παρὰ λόγον, ἐναντίον τοῦ ὀρθοῦ λόγου, δηλ. ἀπελπιστικῶς. — πρὸς τὰ ὑπεραυχοῦντα] τὸ οὐδ. ἀντὶ τοῦ ἄρσεν: πρὸς τοὺς ὑπεραυχοῦντας. —

§ 20. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. (ἐπίλογος) «Νῦν καιρὸς ἄριστός ἐστι τῆς εἰρήνης, ἧς τὴν χάριν οἱ Ἕλληνες τοῖς Ἀθηναίοις προσθήσουσιν» Σχ.

τι ἀνήκεστον], βλάβη τις ἀνεπανόρθωτος. — διὰ μέσου γενόμενον] = παρεμπεσόν, πρβ. β'. 56, 2. ἐννοεῖ τὴν δυνατὴν γενέσθαι σύλληψιν καὶ αἰχμαλωσίαν τῶν ἐν τῇ νήσῳ. — πρὸς τῇ κοινῇ καὶ ἰδίαν ἔχειν] ἡ ἐννοια: οὐ μόνον δημοσίως, ἐθνικῶς, θὰ μισῶμεν ὑμᾶς διὰ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἰδιωτικῶς, ἀτομικῶς, διὰ τοὺς ἀπολεσθέντας συγγενεῖς ἡμῶν· διότι οἱ ἐν τῇ νήσῳ ἦσαν ἐκ τῶν καλλιτέρων οἰκογενειῶν τῆς Σπάρτης· ἄλλοι προτιμῶσι τὴν ἐξήγησιν τοῦ Σχολ: «νῦν μὲν κοινὴν ἔχομεν Πελοποννήσιοι πάντες πρὸς ὑμᾶς ἔχθραν· εἰ δὲ μὴ εἴξετε τοῖς λόγοις ἡμῶν, καὶ ἰδίᾳ Λακεδαιμόνιοι ἐχθροὶ ὑμῶν ἐσόμεθα» Σχ.—ἔχειν] ὑποκ. ἡμᾶς.— ὦν], «εἰρήνης» Σχ. = τούτων, ἅ' ὁμοίως ἐ. 37, 4: τὰ εἰρηέμνα προκαλεῖσθαι. — ἀκρίτων] οὐδ., τ. ἔ. «ἐπι ὄντων ἀδιακρίτων τῶν πραγμάτων τῶν κατὰ τὴν Σφακτηρίαν, εἴτε ἀλίσκονται οἱ ἄνδρες, εἴτε διαφεύγουσιν» Σχ.—πρὸ αἰσχροῦ τινος] = πρὶν αἰσχρόν τι παθεῖν, «ἀντὶ τοῦ πρὶν ἀλῶναι τοὺς ἄνδρας» Σχ.— ἡμῖν — συμφορᾶς μετρίως κατατιθεμένης], ἐν ᾧ δι' ἡμᾶς ὑποφερτὰ καταβάλλεται, μετριάζεται, τὸ δυστύχημα, «μετρίως διορθουμένων τὴν συμφορὰν» Δούκας. — ποιήσωμεν], προξενήσωμεν. — καὶ ἐν τούτῳ] τ. ἔ. οὐ μόνον ἐν ἄλλοις, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ γενέσθαι τὴν εἰρήνην καὶ ἀνάπαυσιν αὐτοῖς τῶν κακῶν. — αἰτιωτέρους] ἐνν. ἡμῶν, «πλέον τῶν Λακεδαιμονίων ὑμῖν τὴν χάριν τῆς εἰρήνης ὁμολογήσουσι» Σχ.—πολεμοῦνται], εὕρισκονται εἰς πόλεμον.—ἀσαφῶς ὁποτέρων ἀρξάντων] συνεστραμμένως, ἀντὶ τοῦ: ἀδήλων ὄντων τῶν ἀρξάντων, ὁπότεροι ἂν ἦρξαν (= ὁπ. ἂν ἦσαν οἱ ἄρξαντες), ἀδήλου ὄντος ὁπότερος προκατήρξατο τοῦ πολέμου. Οὕτω ὡς ὑπαχήμενα τῶν (ἀπολύτων) μετροῦν τίθενται συνήθως αἱ ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ το Ἰνστιτούτο Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

ἀναφορικὰ ἄντων: εἴ τις, ὅστις δὴ, ὅποιοσοῦν, ὀποσοσοῦν, ὀποτεροσοῦν, ἐπιθετικῶς λαμβανόμενα, οἶον: καὶ ἐξαπίνης ὅτου δὴ παρεγγυήσαντος (= παρεγγ. τινος, (οὐκ οἶδα) ὅστις δὴ παρηγγύησεν) οἱ στρατιῶται φέρουσι λίθους Ξεν. Ἄν. 4, 7, 25. Ἐξεῖναι δὲ ὀποτεροισοῦν προκαλεσαμένοις (= τοῖς προκαλ., (οὐκ οἶδα) ὀποτεροισοῦν προκαλέσαντο) διαμάχεσθαι περὶ τῆς γῆς Θεουκ. ἐ. 44, 2. Τοῦ Γολίππου καὶ εἴ του ἄλλου πειθόντων ὄρμηνητο ἐς τὴν ναυμαχίαν Θεουκ. — τὸ πλεον κύριοι] = κυριώτεροι (δ'. 48, 4). — ἦν γινώτε], « ἦν πεισθῆτε » (Σχ.) ὅτι δηλ. ταῦτα οὕτως ἔχουσι. — ὑμῖν — φίλους] Ἰ. Ἄσ. ις'. § 64. — τὴν χάριν] δηλ. τῆς καταλύσεως τοῦ πολέμου. — αὐτῶν], τῶν Λακεδ. — χαρισαμένοις] ἀναφ. εἰς τὸ ὑμῖν. — ἐν τούτῳ] δηλ. ἐν τῷ γενέσθαι ὑμᾶς φίλους ἡμῖν. — ταῦτὰ λεγόντων], ταῦτὰ φρονούντων. — τὰ μέγιστα τιμήσει], τὰ μάλιστα ὅτι τιμᾶ, ὅτι ἀναγνωρίζῃ, τὰ ὑφ' ἡμῶν ὀριζόμενα. —

Λόγος Ἐρμοκράτους § 59—64.

§ 59. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. « Μετὰ βραχὺ προσιμίον τὸν πόλεμον νῦν οὐκ εὐκαιρον εἶναι λέγει· γίνεσθαι γὰρ αὐτὸν διὰ τὰ ἴδια διάφορα » Σχ.

(Ἐν τῷ προσιμίῳ ὁ Ἐρμοκράτης συσταίνει τὸν ἑαυτὸν του, « ἅμα δὲ καὶ αὔξει τὸ ὄνομα τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος, ἵνα συγγνώμην ἔχωσιν αὐτῷ οἱ λόγοι μετὰ παρῆρησίας καὶ φρονήματος προερχόμενοι » Σχ.)

πόλεως ὦν] Ἰ. Ἄσ. γ'. § 47. — πονουμένης], κακοπαθοῦσης· « τὸ δὲ οὐ πονουμένης προσέθηκεν ἵνα μὴ τις εἴπῃ ὡς ὅτι διὰ τοῦτο ἐρᾶ τῆς εἰρήνης ὅτι ἡ πόλις αὐτοῦ νῦν καταπινεῖται » Σχ. — ἐς κοινόν] ἀνωτέρω εἶπε: ἐς τὸ κοινόν, τ. ἐ. ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῶν Σικελιωτῶν. — ἀποφαινόμενος] ἐνν. ποιήσομαι τοὺς λόγους. — τῇ Σικελίᾳ] ἀναφ. εἰς τὴν βελτίστην. — πᾶν τὸ ἐνόν], πᾶν τὸ ἐνοπάρχον ἐν τῷ πολέμῳ, « ὅσα ἔνεστι πολέμῳ κακὰ » Σχ. — ἐκλέγων], ἐκτιθεῖς, ἐκδιηγούμενος. — ἐν εἰδόσι] Ἰ. 68, 3. — ἀμαθία] = ἀπειρία, δι' ἄγνοιαν τῶν κακῶν τοῦ πολέμου, Ἰ. 80, 4. — ἀγαγκάζεται] = προτρέπεται· Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τοῦ Ἰνστιτούτου Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

παρακινεῖται. — αὐτὸ], τὸ πολεμεῖν. — τι-πλέον σχήσειν] = πλεονεκθήσειν τι. — τοῖς μὲν, οἱ δὲ] ἔνν. τῶν πολεμούντων. — τῶν δεινῶν] = τῶν κινδύνων. — πρὸ τοῦ αὐτίκα τι ἐλασσοῦσθαι], πρὶν πάθωσι ζημίαν τινὰ πρὸς τὸ παρόν. — αὐτὰ δὲ ταῦτα εἰ μὴ ἐν καιρῷ — ὠφέλιμοι], « εἰ δὲ μὴ ἐν καιρῷ ἑκάτεροι πολεμεῖν ἐθέλοιεν, οἳ τε τῶν ἐξ αὐτοῦ κερδῶν δηλ. ἐφιέμενοι καὶ οἱ ἀγωνιζόμενοι μὴ ἐλασσοῦσθαι, ὠφελιμώτατα ἂν διαλλαγεῖεν » Σχ. — παραινέσεις τῶν ξυν.] = παραινέσεις περὶ τῶν ξυναλλαγῶν' γεν. ἐξ ἀντικειμένου. — δ] π. ἔ. τὸ ὅτι αὐτὰ ταῦτα εἰ μὴ ἐν καιρῷ — ὠφέλιμοι εἶναι δὲ ἀντικ. τοῦ πειθομένου καὶ ὑποκ. τοῦ γένοιτο. — πλείστου ἄξιον] = ὠφελιμώτατον. — τὰ ἴδια] συμφέροντα δηλ. — εὔ] ἀναφ. εἰς τὸ θέσθαι. — δὴ] μετὰ τινος εἰρωνείας = ὡς γνωστόν. — εὔ θέσθαι] ἴ. Ἡ, Ἰ. — δι' ἀντιλογιῶν], « διὰ λόγων καὶ ἀντιρρήσεων » (Σχ.) συζητοῦντες. — καὶ ἦν ἄρα — ἀπελθεῖν], καὶ ἂν τυχὸν (ὅπερ δὲν πιστεύω) δὲν ἐπιτύχη ἕκαστος νὰ λάβῃ τὸ δίκαιόν του καὶ νὰ ἀπέλθῃ. — πάλιν πολεμήσομεν], ἀρχίζομεν πάλιν τὸν πόλεμον. —

§ 60. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. « Πᾶσα ἡ Σικελία ἐπιβουλεύεται ὑπὸ τῶν Ἀθ., ἰσχυροτάτων τῶν Ἑλλήνων' δὲν εἶναι δὲ ποράδοξον, ὅταν ἴδωσιν ἡμᾶς ἐξησθενημένους πλέον, νὰ ἐπέλθωσιν ἐν τῷ μέλλοντι μὲ μείζονα στόλον καὶ νὰ μᾶς ὑποδουλώσωσι ».

καί τοι] ἀπὸ τῶν ἐλασσόνων γίνεται μετάβασις ἐπὶ τὰ μείζω = καὶ δὴ, καὶ ὁμῶς. — ὡς ἐγὼ κρίνω] ἀναφ. εἰς τὸ ἐπιβουλεύομένην. — ἀναγκαιοτέρους], ἀναγκαστικωτέρους. — περὶ τῶν δ] π. ἔ. περὶ ὧν ἡ ξύνοδος ἔσται. — μεγίστην τῶν Ἑλλήνων] ἐνότιε γίνεται σύγκρισις καὶ προσώπων πρὸς πράγματα καὶ τὰνάπαλιν, οἷον: Κῦρος διήνεγκε τῷ πλείστῳ ἀνθρώπων δωρεῖσθαι Ξεν. Σοφία παλαιστάτη τε καὶ πλείστη τῶν Ἑλλήνων Πλ. — τηροῦσιν] ὡς περ φύλακες. — ὀνόμ. ἐννόμω ξυμμαχίας], λέγοντες δηλ. ὅτι εἶναι σύμμαχοι. — τὸ φύσει πολέμιον], τὴν φυσικὴν ἔχθραν' διότι οἱ Ἀθ. ἦσαν Δωριεῖς. — εὐπρεπῶς], εὐσχήμως, ἀποκρύπτοντες τοὺς σκοπούς των. — ἐς τὸ ξυμφέρον καθίστανται], μεταχειρίζονται πρὸς τὸ συμφέρον των. — τοὺς μὴ ἐπικαλούμενους] ἀντικ. τοῦ ἐπιστρατεύουσι, ὅπερ συντ. μὲ αἰτιατ. κατὰ τὴν ἀνalogίαν τεῦ ἐπιέ-
Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

ναι καὶ ἐπέρχεται· ἡ ἔννοια: οἱ ὅποιοι ἐκστρατεύουσιν αὐτοὺς οἴκοθεν καὶ εἰς τὴν χώραν τῶν μὴ προσκαλούντων αὐτούς. — τέλεσι τοῖς οἰκείοις], ἰδίαις ἡμῶν δαπάναις, μὲ τὰ ἰδικά μας χρήματα. — τῆς ἀρχῆς προκοπόντων], «προοδοποιούντων» εὐτρεπιζόντων» Σχ., διευκολυνόντων τὴν ἀρχήν· περὶ τῆς συντάξεως πρὸς Ἡσ. ἔρ. καὶ ἡμ. 577: ἡὼς τοι προφέρει μὲν ὁδοῦ, προφέρει δὲ καὶ ἔργου· καὶ Πλ.: ἐπισκόπει τῷ Κτησίππῳ τῆς θέας. — ἐκείνοις], δι' ἐκείνους, δοτ. χαριστική. — τετραχωμένους], ἐξησθενημένους, ἐξηντλημένους. —

§ 64. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. «Τὰ ἀλλότρια μᾶλλον πρέπει νὰ προσκτώμεθα ἢ τὰ οἰκεία νὰ βλάπτωμεν, καὶ νὰ πεισθῶμεν, ὅτι ἡ στάσις φθείρει τὴν Σικελίαν καὶ ὅτι οἱ Ἀθ. δὲν βοηθοῦσι τινα διὰ τὴν συγγένειαν, ἀλλὰ διὰ τὸ συμφέρον των. Δὲν εἶναι δὲ ἀξιόμιμπτοι οἱ Ἀθ. οἱ θέλοντες νὰ ἄρχωσι, ἀλλ' οἱ προθύμως ἀρχόμενοι. Τάχιστα δὲ δυνάμεθα νὰ ἀπαλλαχθῶμεν αὐτῶν, ἂν συμβιβάσθωμεν πρὸς ἀλλήλους».

τῇ ἑαυτῶν], διὰ τὴν ἑαυτῶν πατρίδα· δοτ. χαριστική εἰς τὸ ἐπικτωμένους. — εἰ σωφρονοῦμεν], ἂν ἔχωμεν φρόνητιν Ἱ. 40, 2. — τὰ μὴ προσήκοντα] τ' ἔ. «τὰ ἀλλότρια» Σχ. — ἐπικτᾶσθαι] = προσκτᾶσθαι — τοὺς κινδ. προσλαμβάνειν], τοὺς ἀναγκαίους κινδύνους ἀναλαμβάνειν εἰς ἑαυτοὺς (= προσ-), ὑφίστασθαι. — τὰς πόλεις καὶ τὴν Σ.], τὰς πόλεις ἰδίᾳ καὶ τὴν Σικ. σύμπαταν. — γε] = ὡς γνωστόν. — διέσταμεν] = διεστῶτές ἐσμεν, εἴμεθα κεχωρισμένοι, ἐπειδὴ ἄλλαι μὲν πόλεις ἐφρόνουσι τὰ τῶν Ἀθ., ἄλλαι δὲ τὰ τῶν Πελοποννησίων· τὸ ἐναντίον εἶναι: ξυνέσταμεν. — μηδενὶ παρεστάναι], εἰς μηδενὸς νοῦν, διάνοιαν, ἐλθεῖν. — οἱ Δωριεῆς ἡμῶν], ἐκεῖνοι ἐξ ἡμῶν, οἵτινες εἶναι Δ. περὶ τῆς γεν. Ἱ. γ'. 65, 2. — τῇ Ἰάδι ξυγγενείᾳ], διὰ τὴν πρὸς τοὺς Ἰωνας (τοὺς Ἀθ.) συγγένειαν· διότι οἱ Χαλκιδεῖς οὗτοι καταγόμενοι ἀπὸ τῶν ἐν Εὐβοίᾳ Χαλκιδέων ἦσαν Ἰωνες ὡς καὶ οἱ Ἀθ. — ἀσφαλές] ἔνν. ἐστὶ. — οὐ γὰρ τοῖς ἔθνεσιν — ἐπίασιν], διότι οἱ Ἀθ. δὲν ἐπέρχονται κατὰ τῶν ἔθνων, διότι εἶναι ἐξ ἄλλης φυλῆς, θιά τὸ ἀλλόφυλον, ἐχθρευόμενοι τὸ ἕτερον, δηλ. τὸ Δωρικὸν ἔθνος. — κοινῇ], οἷ τε Δωριεῖς καὶ οἱ Ἰωνες. — ἐδήλωσαν] = ἀπέδειξαν, ἔνν. τῶν ἐν τῇ Σ. ἀγαθῶν ἐφιέμενοι — ἐν τῇ τοῦ Χ. γένους παραΨηφιοποιήθηκε ἀπὸ το Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

κλήσει] = παρα-προσκληθέντες ὑπὸ τῆς Χαλκιδικῆς φυλῆς. —
 ξατὰ τὸ ξυμμ.] = διὰ τὸ ξυμμαχικόν, ἴ. 87, 3. σημ. καὶ γ'.
 86, 3: κατὰ τὴν παλαιὰν ξυμμαχίαν. — τὸ δίκαιον],
 τὴν δικαίαν (λόγῳ τῆς συνθήκης) βοήθειαν. — μᾶλλον τῆς ξυν-
 θήκης], περισσότερον παρ' ὅτι ἀπήτει ἢ συνθήκη· τινὲς συντάττουσι
 τὸ χωρίον οὕτω: αὐτοὶ μᾶλλον προθύμως παρέσχοντο
 τὸ δίκαιον τῆς ξυνθήκης = αὐτοὶ μᾶλλον μετὰ προθυμίας
 προσέφεραν τὴν ὑπὸ τῆς συνθήκης ὑπαγορευομένην βοήθειαν ἴσως
 ἢ ἔρμηνεία αὕτη εἶναι ὀρθότερα τῆς πρώτης. — ταῦτα πλεο-
 νεκτεῖν] ἴ. Βερν. Γραμ. § 698 κέ. — ξυγγνώμης] ἴ. 32, 4.
 — ἐτοιμοτέροις], προθυμοτέροις, ἐνν. ἢ ἐκείνους (τοὺς Ἄθ.)
 ἄρχειν' κατ' ἄλλους ἐνν. οὕτω: μᾶλλον ὑπακούειν ἢ ἄρ-
 χειν' τὸ ἄ. βέλτιον. — πέφυκε— ἄρχειν] = φύσει εἴωθε —
 ἄρχειν, ἴ. δ'. 19, 3. — τὸ ἀνθρώπειον] = ὁ ἄνθρωπος, ὡς
 πολλάκις τὸ θεῖον = ὁ θεός. — τοῦ εἰκοντος] = τῶν εἰκόν-
 των, τῶν ἐνδιδόντων. ἴ. γ'. 39, 5. — τὸ ἐπιόν] = τοὺς
 ἐπιόντας, δηλ. τοὺς ἰσχυροτέρους. — αὐτὰ], τὸ ὅτι πέφυκε—
 τὸ ἐπιόν. — μηδὲ τοῦτο τις] ἀντὶ τοῦ: καὶ ὅστις (ἐκ τοῦ
 προηγ: ὅσοι) μὴ τοῦτο. — μηδὲ — ἤκει κρίνας], καὶ ὅστις
 δὲν ἤλθεν ἐνταῦθα κρίνας ὅτι τοῦτο (δηλ. τὸ εὔθεςθαι) εἶναι τὸ
 πρώτιστον, τὸ σπουδαιότατον. — τὸ κοινῶς φοβερόν], τὸ πάντα
 ἡμᾶς ἐπαπειλοῦν κακόν, « ἢ δούλωσις ἢ παρὰ τῶν Ἄθ. ἐπιβουλευο-
 μένη πᾶσιν ὁμοίως » Σχ. — αὐτοῦ], τοῦ κοινῶς φοβεροῦ. —
 οὐ γὰρ ἀπὸ τῆς αὐτῶν ὀρμῶνται Ἄθ.], « ἀλλ' ἐκ τῆς ἡμε-
 τέρας, καὶ διὰ τοῦτο εἰρήνης ἐν ἡμῖν πρὸς ἀλλήλους γενομένης οὐκ
 ἂν ἔχοιεν ὅπη σῶσι » Δούκας. — οὕτως] τ. ἑ. εἰ πρὸς ἀλλή-
 λους ξυμβαίημεν. — ἀπραγμόνως], ἄνευ κόπων. — οἱ ἐπι-
 κλητοὶ] = οἱ ἐπικεκλημένοι, οἱ Ἄθ. ἴ. ς'. 13, 1. — εὐπρε-
 πῶς], « μετὰ προφάσειως εὐπρεποῦς, ὡς δῆθεν συμμαχοῦντες τοῖς
 ἐνταῦθα Χαλκιδεῦσιν » Σχ. — εὐλόγως] « διὰ τὸ ξυμβῆναι » Σχ.
 = μὲ εὐλογον αἰτίαν συνδ. μὲ τὸ ἀπρακτοί. —

§ 62. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. « Ἐπειτα τὰ μὲν τῆς εἰρήνης ἀγαθὰ, τὸ δὲ
 ἀστάθμητον τοῦ πολέμου δηλοῦται » Σχ.

τὰ μὲν πρὸς τοὺς Ἄθ.], ὅσον μὲν ἀφορᾷ τοὺς Ἄθ. ἴ. γ'.
 63, 1: τὰ μὲν εἰς τὸν μηδισμόν. — τοσοῦτον ἀγαθὸν
 — εὐρίσκειται (ἐνν. ἐσόμενον ἡμῖν)], εὐρίσκομεν ὅτι τόσον

μεγάλην ὠφέλειαν θὰ ἔχωμεν, ἂν ὀρθῶς σκεπτώμεθα· δηλ. πρέπει νὰ ἀποπέμψωμεν αὐτούς. — τὴν ὑπὸ πάντων ὁμολογουμένην — εἶναι] = τὴν εἰρήνην, ἣ ὁμολογεῖται ὑπὸ πάντων ἄριστον (πρᾶγμα) εἶναι, Ἱ. Ἄτ. β'. § 16. — καὶ ἐν ἡμῖν αὐτοῖς] ἐνν. ἀφ' οὗ καὶ ὑπὸ πάντων ὁμολογεῖται ὅτι εἶναι ἄριστον πρᾶγμα. — ἡ δοκεῖτε — — ἀκινδυνότερας ἔχειν τὴν εἰρήνην], ἡ νομίζετε ὅτι, ἐὰν εἰς τοῦτον μὲν ὑπάρχη ἀγαθόν τι, εἰς ἐκεῖνον δὲ τὸ ἐναντίον (δηλ. κακόν), ὅχι τόσον ἡ ἡσυχία ὅσον ὁ πόλεμος τὸ μὲν κακὸν δύναται νὰ παύσῃ εἰς ἐκάτερον, τὸ δὲ ἀγαθὸν νὰ συνδιασώσῃ, καὶ ὅτι ἡ εἰρήνη δὲν ἔχει τὰς τιμὰς καὶ τὰς λαμπρότητας ἀκινδυνότερας κτλ. — δοκεῖτε — παύσαι ἄν] περὶ τῆς εὐκτικῆς ἄνευ τοῦ ὅτι Ἱ. Ἄσ. β'. ιά. § 26. — τὸ μὲν, τὸ δὲ] σχῆμα χιαστόν· διότι τὸ μὲν ἀ. ἀναφ. εἰς τὸ: τὰ ἐναντία, τ. ἔ. τὸ κακόν, τὸ δὲ β'. εἰς τὸ ἀγαθόν. — ἔχειν] μεταβαίνει ἀπὸ τῆς εὐκτ. εἰς ἀπαρέμφ. ἐνν. δὲ πρὸ τοῦ ἔχειν τὸ οὐ ἐκ τοῦ ἄνωτ: οὐ μᾶλλον. — ἐν μήκει λόγων] = ἐν μακρῷ λόγῳ. — τινά] = ἕκαστον. — ἀπ' αὐτῶν] = δι' αὐτῶν, τῶν λόγων μου. — βεβαίως] ἀναφ. εἰς τὸ πράξειν = χωρὶς ἄλλο, ἐξ ἅπαντος. — τῷ δικαίῳ], μὲ τὸ δίκαιόν του. — τῷ παρ' ἐλπίδα], διὰ τὸ ἀνέλπιστον, διὰ τὴν ἀπροσδόκητον φορὰν τῶν πραγμάτων. — μὴ χαλ. σφαλλέσθω], ἅς μὴ χαλεπαίνῃ ἀπατώμενος, διότι ἀπατᾶται. — πλείους ἤδη], πολλοὶ μέχρι τοῦδε πρὸ αὐτοῦ καὶ πλὴν αὐτοῦ. — καὶ τιμωρίαις μετιόντες τοὺς ἀδ.] = καταδιώκοντες τοὺς ἀδικούντας μὲ σχέδια ἐκδικήσεως (τοῦτο σημ. ὀπληθ: τιμωρίαις), διὰ νὰ ἐκδικηθῶσι. — καὶ ἐλπῖσ. ἕτεροι] χάριν ἐμφάσεως ἀντὶ τοῦ: καὶ ἕτεροι ἐλπ. — οὐχ ὅσον οὐ] = οὐ μόνον οὐ. — ἡμύναντο] = δίκην ἔλαβον. — προσκαταλιπεῖν] = προσαπολέσαι. — τιμωρία] τὸ ἀφρημ. ἀντὶ τοῦ συγκεκριμένου: ὁ τιμωρούμενος. — οὐκ εὐτυχεῖ], δὲν εἶναι εὐτυχῆς, δὲν ἐπιτυγχάνει. — δικαίως], καθὼς ἦτο δίκαιον. — ὅτι καὶ (= διότι καὶ) ἀδικεῖται], « ἐπειδὴ ὁ τιμωρούμενος προηδίκηται » Σχ. — διότι καὶ εὐελπι], ἐπειδὴ καὶ δίδει ἀγαθὰς ἐλπίδας, ὅτι δηλ. θὰ νικήσῃ ὁ ἔχων ἰσχύν· — ἀστάθμητον], « τὸ ἀστατον τῆς τύχης καὶ τὸ ἀδύλον » Σχ. Ἱ. γ'. 59, 4. — ὡς ἐπὶ πλείστον] ἐνν. διάστημα = ἐπ' εὐρύτατον διάστημα, πρὸς 70, 5. — κρατεῖ] = « τὴν ἰσχύν ἔχει »

Σχ. — ἐξ ἴσου], ὁμοίως καὶ οἱ ἰσχυροὶ καὶ οἱ ἀσθενεῖς. — προμηθεῖα μᾶλλον] ἔνν. ἢ εἰ μὴ ἐδέδιμεν, τ. ἔ. μετὰ μείζονος προνοίας, προσοχῆς. —

§ 63. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. « Καὶ διὰ τὸ ἀδῆλον μέλλον καὶ διὰ τὴν φοβερὰν παρουσίαν τῶν Ἀθ. πρέπει, ἀποπέμψαντες αὐτοὺς, νὰ συμβιβασθῶμεν πρὸς ἀλλήλους αἰώνιον συμβιβασμόν. »

καὶ νῦν] = οὕτω καὶ νῦν, ἕ. Ἀσ. Β'. 6'. § 15. — τοῦ ἀφανοῦς] = τοῦ ἀδῆλου, τοῦ μυστηριώδους· ἐξαρτ. ἐκ τοῦ δέου. — ἀτεκμαρτον], ἀβέβαιον, δὸ οὐ δύναται τις τεκμηράσθαι. — διὰ τὸ παρόντας] ἀντί: διὰ τὸ παρεῖναι· ὅμοιον χωρίον εἶναι τὸ ἐν ἐ. 7, 1: διὰ τὸ ἐν τῷ αὐτῷ καθημένους. — κατ' ἀμφοτέρα] συμπεριλαμβάνει τὰ δύο προηγούμενα αἷτια. — καὶ τὸ ἐλλιπὲς τῆς γνώμης — εἰρχθῆναι] ἢ σύντ: καὶ νομίσαντες τὸ ἐλλιπὲς τῆς γνώμης πράξειν τι ὧν (= τούτων, ἄ) ᾠθήθημεν (πράξειν) ταῖς κωλύμασις — εἰρχθῆναι, καὶ νομίσαντες ὅτι ἢ μὴ ἐκπλήρωσις (κυρίως: ἢ ὑστέρησις) τῆς ἐπιθυμίας (τῆς προσδοκίας) τοῦ νὰ πράξωμέν τι ἐξ ἐκείνων, τὰ ὅποια ἕκαστος διανοήθημεν (νὰ πράξωμεν), ἱκανῶς ἐμποδίσθη διὰ τῶν κωλυμάτων τούτων, δηλ. τοῦ ἀτεκμαρτου δέου καὶ τῆς παρουσίας τῶν Ἀθ. Ὅτι δὲ οὕτως ἔχει τὸ χωρίον δεικνύει ἕτερον ὁμοίωτάτον χωρίον ἐν δ'. 55, 2: οἷς (Ἀθηναίοις) τὸ μὴ ἐπιχειρούμενον αἰεὶ ἐλλιπὲς ἦν τῆς δοκίσεως τι πράξειν, ἔνθα τὸ πράξειν ἐξαρτ. ἐκ τοῦ δοκίσεως· ἐν δὲ τῷ ἡμετ. χωρίῳ ἐτέθη τὸ πράξειν μετὰ τὸ ᾠθήθημεν, διὰ νὰ ἐξαρτ. συγχρόνως καὶ ἐξ' αὐτοῦ. Συνήθως τὸ μὲν ὧν ἀναφέρουσιν εἰς τὸ ἐλλιπὲς = ἢ ὑστέρησις τῶν ἐπιθυμιῶν μας ὀπίσω τούτων, τὰ ὅποια ἕκαστος κτλ. τὸ δὲ πράξειν εἰς τὸ ᾠθήθημεν· ἄλλοι δὲ ἐξηγοῦσιν οὕτω: τὴν σφαλερὰν κρίσιν ὑμῶν περὶ τούτων, τὰ ὅποια κτλ. — τὸ ἐλλιπὲς τῆς γνώμης — εἰρχθῆναι] κατὰ πρόληψιν ἀντί τοῦ: τὸ τῆς γνώμης εἰρχθῆναι ὥστε ἐλλιπὲς εἶναι, τ. ἔ. ὅτι ἢ ἐπιθυμία ἡμῶν ἐμποδίσθη, ὥστε ἔμεινεν ἀτέλεστος, ἀνεκπλήρωτος. — αὐτοί], ἡμεῖς αὐτοί. — ἐς ἀττιδιον ξυμβῶμεν] = ἀττιδιαν ξύμβασιν ποιησώμεθα. — μάλιστα μὲν — εἰ δὲ μὴ] ἔχουσι ταύτην τὴν ἔνοϊαν: τὸ καλλίτερον μὲν εἶναι νὰ συμβιβασθῶμεν διὰ πάντα, εἰ δὲ μὴ κτλ. ὁμοίως 32, 1. καὶ Ἰσοκρ. πρὸς Δημ.: μάλιστα μὲν εὐρετῆς γίγνου τῶν βελτίστων

εἰ δὲ μὴ, μιμοῦ τὰ παρὰ τοῖς ἄλλοις ὀρθῶς ἔχοντα. — ἐς αὖθις], εἰς ἄλλον χρόνον, δι' ἄλλην φοράν. — τὸ ξύμπαν τε (εἰπεῖν)] = καθόλου, ἐν γένει δέ. Μετὰ τοῖς συγκεφαλαιωτικοῖς προσδιορισμοῖς: ξυελῶν, (τὸ) ξύμπαν, ἀπλῶς, σαφῶς, ὁ Θ. θέτει τὸν τέ, ἀντὶ τοῦ ὁποίου ἄλλος συγγραφεὺς θά ἔθετε τὸν δέ, ἱ. 6'. 44, 4. γ'. 38, 7. 92, 4. — γινῶμεν — ἔξοντες] ἱ. Ἀσ. ιζ'. § 34 καὶ 40. — πειθόμενοι] = ἦν πείθησθε. — ἀφ' ἧς] ὀρμώμενοι δηλ. — αὐτοκράτορες] αὐτοὶ τὸ κράτος ἔχοντες, ὅχι ὑπήκοοι ἄλλων, « δεσπόται τῆς ἑαυτῶν πόλεως ὄντες » Σχ. — ἐξ ἴσου] ὁμοίως, δηλ. τοῖς μὲν καλὸν τοῖς δὲ κακὸν θὰ ἀνταποδώσωμεν. — ἀρετῆ], δι' ἀρετῆς, δηλ. ἐχθροὶ πρὸς τοὺς ἐχθροὺς καὶ φίλοι πρὸς τοὺς φίλους. — ἀμυνοῦμεθα] ἱ. 42, 1. — ἀπιστήσαντες] ἐνν. ἐμοί, « τοῖς ἐμοῖς λόγοις » Σχ. ἀντιτίθ. πρὸς τὸ πειθόμενοι ἐμοί. — οὐ περὶ τοῦ τιμωρήσασθαί τινα] ἐνν. « ὁ ἀγὼν ἡμῖν ἔσται » Σχ. — καὶ ἄγαν εἰ τύχοιμεν], καὶ παρὰ πολὺ εὐτυχῆς ἂν εἴμεθα, καὶ μεγίστην εὐτυχίαν ἂν εἴχομεν πρὸ. ἐ. 9, 9. περὶ δὲ τοῦ καὶ ἱ. Ἀσ. Β'. 6'. § 25. — τοῖς ἐχθροῖς τοῖς], « τοῖς Ἀθ. » Σχ. — μὲν ἂν] ἐνν. γιγνοίμεθα ἐκ τοῦ γιγνόμεθα. πρὸ. 6'. 60, 4. καὶ γ'. 40, 3. — οἷς οὐχ ῥή], « τοῖς Σικελιώταις » Σχ. — κατ' ἀνάγκην], ἀναγκασθέντες δηλ. ὑπὸ τῶν Ἀθ. —

§ 64. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. (ἐπίλογος) « Οἱ Συρακούσιοι προθύμως δέχονται συμβιβασμόν· πάντες δὲ οἱ ἄλλοι εἶναι καλὸν καὶ σύμφορον νὰ ἔχετε τὴν αὐτὴν προθυμίαν, διότι τοὺς ἄλλοφύλους ἐπελθόντας πάντες ὁμοῦ πρέπει νὰ ἀποκρούσωμεν, ἀφ' οὗ κεχωρισμένοι καθ' ἡμέραν κινδυνεύομεν ».

παρεχόμενος], παρέχων, προσφέρων (εἰς τὴν συμμαχίαν)· κατ' ἄλλους = ἀντιπροσωπεύων. — ἐπιών] = « δυνάμενος ἐπιέναι » Σχ. ἐνν. ἡ πόλις του, ἧς ὡς ἀντιπρόσωπος ὀμνεί. — προειδόμενος], προνοῶν, φροντίζων. Σπάνιος τόπος καὶ μόνον παρὰ τοῖς μετὰ ταῦτα ἀπαντῶν. — αὐτῶν] τῶν πραγμάτων, δηλ. τῶν ἀνωτέρω ῥηθέντων κινδύνων. — ξυγχωρεῖν] = ξυμβάλειν, νὰ συμβιβασθῶμεν. — μωρίφ φιλ.] = ἐκ μωρᾶς φιλονεικίας, ἀντιφιλοτιμίας. — τῆς τε οἰκείας γνώμης — ἡσσᾶσθαι], νὰ νομίζω ὅτι ὡς εἶμαι κύριοι τῆς ἰδικῆς μου γνώμης, θελήσεως, εἶμαι καὶ κύριοι τῆς τύχης, τὴν ὁποίαν δὲν ἐξουσιάζω, ἀλλ' ὅσον εἶναι πρέπον νὰ ἐνδίδω (= ἡσσᾶσθαι, ἱ. ς'. 78, 2.). — δικαίῳ] =

κρίνω δίκαιον. — μοι] ένν. τὰς Συρκοῦσας. — ὑφ' ἡμῶν αὐτῶν — παθεῖν] ἐπέξηγεῖ τὸ ταῦτο. — καὶ μὴ — τοῦτο παθεῖν] δηλ. ἡσσᾶσθαι, τ. ἔ. καὶ νὰ μὴ ἀναγκασθῆτε ὑπὸ τῶν πολεμίων νὰ ἐνδῶσθε. — οἰκέλους], ὁμοφύλους. — οἰκείων ἡσσᾶσθαι] ἴ. γ'. 57, 3. — Δωριέα τινὰ] δηλ. πόλιν τινὰ Δωρικὴν. — τό γε ξύμπαν — ὄντας], καὶ μάλιστα, καθόλου εἰπεῖν, ἀφ' οὗ εἶναι. — περιρρύτου] ποιητικὴ λέξις, τ. ἔ. « πανταχόθεν τοῖς ὕδασι περιρροεμένης· πλεῖω ἔμφασιν παρέχει ἡ λέξις ἢ εἴπερ ἐλέγετο νῆσος » Δούκας. — ὄνομα] ἴ. 422, 4. — ὅταν ξυμβῆ], ὅταν ἔλθῃ περίστασις. — καθ' ἡμᾶς αὐτοῦς], κατὰ μόνας, « μὴ κοινολογησάμενοι τοὺς λόγους τοῖς Ἄθ. » Σχ. — λόγοις κοινοῖς χρώμενοι] = κοινολογούμενοι, ἀμοιβαίους λόγους μεταχειριζόμενοι. — τοὺς ἀλλοφύλους], τοὺς ξένους, κατ' ἀντίθ. πρὸς τοὺς Σικελιώτας. — ἀεὶ], ἐκάστοτε. — εἴπερ καί], ἀφ' οὗ καί. — ἐπαξόμεθα] = ἐφ' ὑμᾶς αὐτοὺς ἄξομεν. — τάδε ποιοῦντες] δηλ. μὴ ἐπαγόμενοι ξυμμάχους μὴ δὲ διαλλακτάς. — ἐς τὸ ἔπειτα], ἐν τῷ μέλλοντι. — ἡσσον] ένν. ἢ πρότερον. —

Λόγος τοῦ Βρασιδίου πρὸς τοὺς Ἀκανθίους

§ 85—87.

§ 85. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. « Τέλος πάντων ἤλθομεν μετὰ τόσον χρόνον καὶ εἰς ἡμᾶς διὰ νὰ ἐλευθερώσωμεν τὴν Ἑλλάδα· ὅθεν ἀπορῶ διατὶ μοῦ ἐκλείσατε τὰς πύλας, ἐν ᾧ ἡμεῖς χάριν ὑμῶν διήλθομεν τόσον ἡμερῶν δρόμον· ἂν δὲ δὲν μᾶς δεχθῆτε, τότε καὶ οἱ ἄλλοι σύμμαχοι θὰ ὑποπτεύσωσιν ὅτι δὲν μᾶς ἐδέχθητε ἢ διότι ἐπιφέρομεν ἄδικον ἐλευθερίαν, ἢ διότι δὲν δυνάμεθα νὰ ὑπερασπισθῶμεν ὑμᾶς κατὰ τῶν Ἄθ. »

ἔκπεμψις], « ἀποστολή ». Σχ. — μου] ἴ. Ἄσ. δ'. § 7. — ὑπὸ Λακεδ.] ἴ. Ἄσ. ιβ'. § 46. — τὴν αἰτίαν], ἧς ἔνεκα τοῦ πολέμου (τοῦ πελοποννησιακοῦ) ἠρξάμεθα. — ἐπαληθεύουσα], ἐπιβεβαιουσα, ἐπικυρουσα. — προείπομεν] ἴ. β'. 8, 4. — Ἀθηναῖοις] ἀναφ. εἰς τὸ πολεμήσειν. — χρόνω ἐπήλθομεν], « βραδέως παραγενόμεθα » Σχ. — σφαλέντες — δόξης], ἀπατηθέντες εἰς τὴν ἀπὸ τοῦ ἐκεῖ γινομένου πολέμου προελθοῦσαν πρᾶδοκίαν

ἡμῶν. — ἦ], καθ' ἣν (δόξαν). — αὐτοί], μόνοι. — ἄνευ τοῦ ὑμε-
 τέρου κινδύνου], χωρὶς νὰ συγκινδυνεύσετε καὶ ὑμεῖς μεθ' ἡμῶν.
 — μεμφοῦ] ἀντὶ τοῦ μέμψεται. — ὅτε παρέσχε] ἔνν. ὁ
 καιρὸς, τ. ἔ. ὅτε ἐδόθη εὐκαιρία, ἕ. 429, 4. — καὶ μετὰ ὑμῶν]
 δηλ. ὡσπερ καὶ μετὰ ἄλλων. — κατεργάζεσθαι] = καταγω-
 νίζεσθαι, καταβάλλειν. — τῇ ἀποκλήσει μου τῶν πυλῶν]
 ἡ διπλῆ γενικὴ προῆλθεν ἐκ τῆς συντ.: ἀποκλήσειν τινὰ τῶν
 πυλῶν. — καὶ εἰ μὴ — ἀφ' ἡμῶν] παρὰ τῆ δοτ. τίθεται ἀναλελυ-
 μένη πρότασις, ὡς ἐ. 30, 2. παρὰ τῆ αἰτίας. ὁμοίως: οἱ κιθαρι-
 σταὶ σωφροσύνης τε ἐπιμελοῦνται καὶ ὅπως ἂν οἱ νέοι
 μῆδὲν κακουργῶσιν Πλ. Ἐναυμάχησαν ἀντίπαλα καὶ
 ὡς αὐτοὺς ἐκατέρους ἀξιοῦν νικᾶν Θουκ. — οἰόμενοι — ἡ-
 ξειν], φανταζόμενοι καὶ πρὸ τῆς πραγματικῆς ἡμῶν ἀφίξεως ὅτι
 θὰ ἔλλωμεν εἰς συμμάχους κατὰ τὸ φρόνημα τοῦλάχιστον. — βου-
 λομένοις (ὕμῶν) ἔσεσθαι (ἡμᾶς)], εἰτὴν παρουσίαν ἡμῶν ἀσμέ-
 νοις ὑμῖν ἔτεσθαι » Σχ. — κίνδυνον — ἀνεβρίψαμεν] « ἀπὸ
 μεταφορᾶς τῶν κύβων » Σχ. = ἀπετολμήσαμεν τοσοῦτον κίνδυνον.
 — πᾶν τὸ πρόθυμον], πᾶσαν δυνατὴν προθυμίαν, πρβ. Ἄσ. ἐ.
 § 42 καὶ 442. — παρεχόμενοι] ἕ. Ἄσ. γ'. § 31. — τῇ τε
 ὑμετέρᾳ — Ἑλλήνων] = τῇ τε ὑμῶν αὐτῶν καὶ τῇ τῶν
 ἄλλ. Ἑλλ. ἐλευθερίᾳ. — οὐ μόνον ὅτι] = οὐχ ὅτι = οὐ
 μόνον δεινὸν ἐστὶν ὅτι. — τις] ἀναφ. εἰς τὸ οἷς ἂν καὶ συνδ.
 μετὰ τοῦ πληθ. ποιούμενοι, πρβ. Ἄσ. Γ'. δ. § 32. — πρό-
 σσει] = προσελεύσεται. — ἐπὶ οὓς — ὑμᾶς] = ὑμεῖς, ἐπὶ
 οὓς. — παρεχομένους] ἕ. δ'. 64, 4. — τὴν αἰτίαν] δηλ.
 τὴν τοῦ μὴ δέξασθαι ὑμᾶς ἐμέ. — πιστήν], πιστεύτην, εὐ-
 παράδεκτον. — ἀλλ' ἦ] πρὸς ἐξάρτησιν του ἐπιφέρειν ἐκ τῶν προ-
 ηγουμένων ἔνν. δόξω, ἦ, αἰτίαν ἔξω, ἀλλὰ μὲ τὴν σημ. τοῦ: αἰ-
 τιαθήσομαι. — ἄδικον] = ἦν ἂν οὐκ ἄνευ ἀδικίας δέ-
 ξαιτό τις· κατ' ἄλλους = οὐκ ἀληθινὴν, δόλιον, κίβδηλον.
 — τιμωρῆσαι τὰ πρὸς Ἄθ.], νὰ σᾶς ὑπερασπισθῶσι κατὰ τῶν
 Ἄθ. — τὰ πρὸς] ὁμοίως γ'. 63, 2. καὶ ε'. 56, 3: ξυνεπαμύνειν
 τὰ πρὸς τοὺς δορυφόρους. — στρατιᾷ τῇ δ'] ἄνευ ἄρθρου,
 τὸ ὅποιον ἴσως παρελείφθη διὰ τὸ δεικτικὸν τῆ δε, ἐν ᾧ ἐμπεριέ-
 χεται καὶ ἡ σημ. τοῦ ἐπιβρ. ἐδώ. Ὅσα ἐνταῦθα λέγει ὁ Βρασίδης
 δὲν εἶναι τόσον ἀληθινὰ, ὡς φαίνεται ἐκ τῶν: δ'. 72, 2, 78, 4.

μὴ εἶκειν, καὶ 40, 5. ὁμοίως Ξεν. Ἑλλ. 5, 4, 15: οἴεσθε καὶ ὑμεῖς ταῦτα καρτερεῖν (= δεῖν καρτ.). — εἰ] βραχυλογικῶς ἀντὶ τοῦ: ὅπερ ἂν γένοιτο, εἰ πρὸς Ξεν. Ἄν. 3, 4, 35. — εἰ τὸ πάτριον — δουλώσαμι], εἰ τὴν πάτριον ἐκάστοις πολιτείαν καταλύσας ἢ τὸν δῆμον καταδουλώτω τοῖς ὀλίγοις ἢ τοῖς ὀλίγοις τῷ δήμῳ » Σχ. — τῆς ἀλλοφύλου], « τῆς τῶν Ἄθ. » Σχ. — οἷς τε τοὺς Ἄθ. ἐγκλήμασι — κατακτώμενοι], καὶ τὰ ἐγκλήματι, διὰ τὰ ὅποια καταπολεμοῦμεν τοὺς Ἄθ. ἠθέλομεν ἐπισύρῃ φανερά καθ' ἡμῶν αὐτῶν ἀπεχθέστερα (τ. ἔ. οὕτως, ὥστε νὰ ᾔνοι ἀπεχθ.) ἢ ὁ μὴ προσποιηθεὶς ἀρετὴν (ὡς οἱ Ἄθ., οἵτινες δὲν διεκέρυξαν, ὡς οἱ Λακεδ., ὅτι ἐλευθερώνουσι τοὺς Ἑλληνας, ἔ. 69, 2.). — κατακτώμενοι] = ἐπισπώμενοι» σπανία αὕτη ἢ σημ. — εὐπρεπεῖ] = εὐσχήμεν, εὐπροσώπῳ. — τοῖς ἐν ἀξιώματι], εἰς ἄνδρας μὲ ὑπόληψιν. — βία ἐμφανεῖ] περὶ τῆς ἐννοίας πρὸς Cic. de off. 4, 13: *fraus, quasi vulpeculae, vis leonis videtur; utrumque homine alienissimum, sed fraus odio digna majore.* — τὸ μὲν], « τὸ βία ἐμφανεῖ τλεονεκτῆσαι » Σχ. — ἰσχύος δικαιοῦσαι], τῷ δικαιοῦματι, τῷ δικαίῳ τῆς ἰσχύος. — ἐπέρχεται], ἐπιφέρεται. — οὕτω πολλὴν], τόσον πολλήν. — περιωπήν], « φροντίδα, πρόνοια, περίσκεψιν » Σχ. — τῶν ἡμῶν ἐς τὰ μέγ. διαφόρων], τῶν συμφερόντων τὰ μέγιστα ἡμῶν. —

§ 87. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. (ἐπίλογος) « Ἄν δὲν δεχθῆτε ἡμᾶς προφασισθέντες ὅτι ἡ ἐλευθερία δὲν σᾶς φαίνεται ἀκίνδυνος, θὰ διελάσωμεν διὰ τῆς χώρας σας δηλοῦντες αὐτήν, διὰ δύο ἀνάγκας, διὰ νὰ μὴ βλάπτωνται οἱ Λακεδ. διὰ τῶν χρημάτων τῶν δεδομένων ὑφ' ἡμῶν εἰς τοὺς Ἄθ., καὶ διὰ νὰ μὴ κωλύεται ἡ ἐλευθέρωσις τῶν λοιπῶν Ἑλλήνων· ἂν δὲ τούναντίον δεχθῆτε ἡμᾶς, θὰ τύχετε αἰωνίου δόξης ».

πρὸς τοῖς ὅρκοις] = πλὴν τῶν ὅρκων, ἔ. δ'. 87, 1. — ἡ οἷς] = ἡ (θεβαίωσιν) τούτων, οἷς. — ἡ οἷς — ὁμοίως ὡς εἶπον], ἡ ἀπὸ τούτων, παρ' οἷς τὰ ἔργα δοκιμαζόμενα κατὰ τοὺς λόγους των παρέχουσιν ἀναγκαίαν πίστιν, ἐξ ἀνάγκης πείθουσιν, ὅτι καὶ συμφέρει ὁμοίως καθὼς εἶπον (ὅτι δηλ. συμφέρει εἰς αὐτοὺς ἢ ἀπόστασις, εἰς τὴν ὅποιαν τοὺς παρεκίνησαν). — ἀναθροῦμενα], « ἀναθροῦμενα ἀπὸ τοῦ ἑαυτοῦ ἑκπαίδευτικῆς Παιδείας » ἔ. 35, 2.

— εἶπον] πληθυντ. — ταῦτα] δηλ. ὡς ξυμφέρει. — προῖσχο-
 μένου], προβαλλομένου, προτεινόντος. — ἀδύνατοι] ἐνν. δέχε-
 σθαι τὴν ἐλευθερίαν (τὴν προσφερομένην ὑμῖν). — εὖνοι —
 μὴ κακούμενοι (ἐνν. ὑφ' ἡμῶν) — φαίνεσθαι], ἐὰν δὲ,
 ἐπειδὴ εἴθε εὐνοϊκοὶ πρὸς ἡμᾶς, ἀπαιτήσητε, χωρὶς νὰ πάθετε βλά-
 θην τινά, νὰ ἀποκρούσετε, νὰ ἀποπέμψετε ἡμᾶς, προφασιζόμενοι
 ὅτι ἡ προσφερομένη ἐλευθερία δὲν φαίνεται εἰς ἡμᾶς ἀκίνδυνος. —
 φαίνεσθαι] πρὸς ἐξάρτησιν ἐνν. φήσετε ἐκ τοῦ ἀξιῶσετε. —
 προσαναγκάζειν] ἐνν. δέχεσθαι αὐτήν. — ἀνάγκας], ἀναγκ-
 αίας αἰτίας. — τὸ εὐλογον] ἴ. δ'. 64, 8. — τῶν μὲν Λακεδ.]
 ἀντί: τὴν μὲν (μίαν ἀνάγκην ἐκ) τῶν Λακ. — τῷ ὑμε-
 τέρῳ εὖνῳ] = διὰ τὴν πρὸς ἡμᾶς εὖνοιαν ὑμῶν, εἰρωνικῶς. — τοῖς
 ἀπὸ ἡμῶν χρήμασι φερομένοις (= τελουμένοις)] ἡ αὐτὴ
 θέσις τῶν λέξεων καὶ ἐν 44, 3. 90, 4. 6'. 15, 2. 38, 2. κτλ. — οὐ
 γὰρ δὴ εἰκότως — πρᾶσσοιμεν], διότι ἄλλως βεβαίως δὲν ἠθέ-
 λομεν ἐνεργήσῃ ταῦτα (τ. ἔ. τὴν ἐλευθέρωσιν τῶν Ἑλλήνων, ἐπεξη-
 γεῖται διὰ τῶν ἐπομένων) κατὰ τὸ εἶκος, προσηκόντως. — οἱ Λα-
 κεδ.] ἴ. Ἀτ. ἐ. § 89. — μὴ κοινοῦ τινος ἀγαθοῦ αἰτίας],
 ἐὰν δὲν παρεκινούμεθα εἰς τοῦτο ὑπὸ κοινοῦ τινος ἀγαθοῦ. — οὐ-
 δ' αὖ], οὐδὲ ὅμως πάλιν, ἐξ ἐτέρου μέρους. πρβ. Ἀτ. Β'. δ'.
 § 68. — παῦσαι] ἐνν. τῆς ἀρχῆς. — ἐτέρους], «τοὺς Ἄθ.»
 Σχ. — σπεύδοντες], προθυμοποιούμενοι. — εἰ — τοὺς ἐναντι-
 ουμένους (ἐνν. τῇ αὐτονομίᾳ) περιτίδουμεν], ἂν ἠθέλομεν
 παραβλίψῃ ὑμᾶς τοὺς ἐναντ. — ἀγωνίσασθε] ἴ. γ'. 38 2. —
 ἄρξαι πρῶτοι] ἴ. 6'. 36, 4. — καταθέσθαι] ὡσπερ θησαυρὸν
 = παρασκευάσαι ὑμῖν αὐτοῖς, ἴ. 428, 4. — τὸ κάλλ. ὄνομα],
 τὸ τῶν συνελευθερωτῶν δηλ. — περιθεῖναι] ὡσπερ στέφανον, πρβ.
 ς'. 89, 2. Ἀντιφ. 5. 18: ὄνειδος ἐμοὶ περιέθεσαν καὶ Ἡρόδ.
 3, 81, 2: τούτοις περιθέωμεν τὸ κράτος. —

Παρακέλευσις τοῦ Παγώνδου πρὸς τοὺς Βοιωτοὺς.

§ 92. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. «Πρέπει νὰ ἀντεπεξέλθωμεν κατὰ τῶν Ἄθ.,
 ὅπου καὶ ἂν καταλάβωμεν αὐτούς* καὶ τόσῳ μᾶλλον, καθ' ὅσον οὐ
 μόνον κατὰ τῶν ἡμετέρων ἐκπαιδευομένων, ἀλλὰ καὶ κατὰ τῶν πόρρω
 ἡμεροποιοῦντων ἡμετέρων ἐκπαιδευομένων Ἑκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

οικούντων· ἂν δὲ ἄπαξ ἀποκρούσωμεν αὐτοὺς δὲν θὰ ἐκστρατεύωσι πλέον καθ' ἡμῶν μετὰ τοσαύτης ἀφοβίας· τούτου ἐλάβομεν πείραν καὶ κατὰ τὴν ἐν Κορωνεῖα νίκην· ὅθεν ἀναμνησθέντες τούτων πρέπει νὰ ἀγωνισθῶμεν γενναίως κατ' αὐτῶν καὶ νὰ μιμηθῶμεν τοὺς πατέρας ἡμῶν».

μηδ' εἰς ἐπίνοιαν ἐλθεῖν] Ἱ. γ'. 46, 6. — τινὰ] ὑποκ. τοῦ ἐλθεῖν. — διὰ μάχης ἐλθεῖν] Ἱ. Ἀσ. κά. § 84. — ἐν ᾧ ἂν καταληφθῶσι καὶ ὅθεν — ἐδρασαν] ὁμοίως β'. 44, 1. πρβ. δ'. 17, 2. — νυνὶ δὲ] Ἱ. Ἀσ. Β'. δ'. § 29. — ἀσφαλ. ἔδοξε] ἔνν. ὑποκ: τὸ μὴ διὰ μάχης ἐλθεῖν. — οὐ γὰρ τὸ προμηθεὺς — ἔχει], διότι ἡ πρόνοια εἰς ἐκείνους, καθ' ὧν ἄλλος ἤθελεν ἐπέλθῃ, δὲν ἐπιτρέπει ὅμοιον διαλογισμὸν περὶ τῆς χώρας των καθὼς καὶ εἰς ἐκείνον, ὅστις κτλ. τ. ἔ. ὁ προσβαλλόμενος δὲν πρέπει νὰ συλλογίζεται τόσον πολὺ, ὅταν ὑπερασπίζεται τὴν χώραν τοῦ ὅσον ὁ προσβάλλων, ὅταν εἰσβάλλῃ εἰς ξένην χώραν. πρβ. 86, 4. — οἷς — ἐνδέχεται λογισμὸν] Ἱ. δ'. 10, 1. συντ. κατὰ τὴν ἀναλογίαν τοῦ: ξυγχωρεῖν τινί τι. — τοῦ πλειονος] Ἱ. δ'. 17, 4. — πάτριον] Ἱ. 123, 1. — δεῖ ἔνν. ἀμύνεσθαι. — πρὸς τε γὰρ — καθίσταται], διότι ὡς πρὸς τοὺς γείτονας ἡ ἐνάμιλλος ἀνδρεία καθίσταται εἰς πάντας καὶ ἐλευθερία, τ. ἔ. ἡ ἐλευθερία στηρίζεται εἰς τὴν ἐνάμιλλον ἀνδρείαν, «οἱ γὰρ πρὸς ἀστυγ. ἀντιπαλαίοντες καὶ ἀντιμαχόμενοι καὶ ἐλεύθεροί εἰσιν» Σχ. — γε δὴ] Ἱ. β'. 44, 3. — καὶ μὴ τοὺς ἐγγύς] ἀντὶ τοῦ: καὶ μὴ ὅτι τοὺς ἐγ. — τὸ ἔσχατον ἀγῶνος], τὸν περὶ τὸν ὄλων ἀγῶνα, «ἀγωνίσασθαι μέχρι θανάτου» Σχ. πρβ. Ἡροδ. 1, 22, 2: τετρῦσθαι ἐς τὸ ἔσχατον κακοῦ. — ὡς αὐτοῖς διάκεινται] δηλ. τὰ πράγματα, ἀπροσ. τ. ἔ. εἰς ποίαν κατάστασιν εὐρίσκονται οἱ Εὐβοεῖς καὶ οἱ λοιποὶ Ἕλληνες· ὁμοίως Ξεν. Ἄν. 7, 3, 17: ἄμεινον ὑμῖν διακείσεται, Δημ. 3, 7: τὰ πράγματα οὕτω διάκειται. — γινῶναι] ἔξαρτ. ἐκ τοῦ (πῶς οὐ) χρή. — τοῖς ἄλλοις] ἀναφ. καὶ εἰς τὸ πλησιόχωροι καὶ εἰς τὸ τὰς μ. ποιοῦνται. — ἐς πᾶσαν], δι' ὅλην τὴν χώραν ἡμῶν. — εἰς ὄρος οὐκ ἀντίλ.], εἰς ὄρος ἀναντιρρήτος· εἰρωνικῶς, δηλ: «πᾶσαν καταδουλώσονται τὴν Βοιωτίαν» Σχ. — ἐτέρων] ἀντί: ἢ τὴν ἐτέρων, τῆς ἐτέρων. — ἡ παροίχησις], εἴ τούτων ἡφ' ἧσποῖσιν κε ἀποτοιστήκοις ἐκπαθεῖσιν κτλ. ἢ εἰς τὴν ἰδίαν

ἰσχὸν πεποίθησις. — τὸν ἡσυχάζοντα ἐπιστρατεύειν] ἴ. δ'. 60, 2. — ἤσσον ἐτοίμως], μετὰ μικροτέρας προθυμίας. — ἔξω ὄρων], ἔξω τῶν ὀρίων τῆς χώρας του. — κατέχειν] = ἀνθίστασθαι· κυρίως = νὰ κρατῶσι. — αὐτοῦ], αὐτοῦ τοῦ φαινομένου. — νικήσαντες] ἴ. 413, 2. Τὴν νίκην ταύτην ἐκέρδησαν ὄχι ἐν τῷ ἀμύνεσθαι, ἀλλὰ ἐν τῷ ἐκόντας ἐπιθέσθαι. — ἄδειαν] ἴ. γ'. 58, 3. — τοῖς πρὶν ἔργοις ὁμ.], « τοῖς ἑαυτῶν » Σχ., τ. ἔ. πρέπει νὰ ἀνταποκριθῶμεν πρὸς τὰς προτέρας ἡμῶν πράξεις. — τὰς προσηκούσας], « τὰς συγγενικάς » Σχ. — πρὸς ἡμῶν ἔσσεσθαι (ἐνν. αὐτόν)], « βοθηθῆσιν ἡμῖν τὸν θεόν » Σχ. — ἀνόμως] πρβ. δ'. 97, 2. — χωρῆσαι] ἔξαρτ. ἐκ τοῦ χρή. — πρὸς τοὺς] = κατὰ τῶν, ἴ. 86, 5. — κτάσθωσαν] ἀσυνήθως συνδέεται μὲ τὸ ὅτι: ὅθεν ἐκληπτέον ἀπὸ τοῦ: κτῶντο ἄν. — γενναῖον], « πάτριον καὶ ἀπὸ γένους » Σχ. πρβ. Ὀμ. Ἰλ. 4, 253: οὐ γάρ μοι γενναῖον ἀλυσκάζοντι μάχεσθαι. — ἀπ' αὐτῶν] ἀναφ. εἰς τὸ οἷς, ἴ. 80, 3. σημ. εἰς τό: πρὸς τούτους. —

Παρακέλευσις Ἰπποκράτους πρὸς τοὺς Ἀθηναίους.

§ 95. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. « Συμφέρει καὶ πρέπει νὰ πολεμήσωμεν ἀνδρείως, διὰ νὰ ἐλευθερώσωμεν τὴν πατρίδα ἡμῶν ἀπὸ φοβεροῦ ἐχθροῦ, ἄξιως αὐτῆς, πρώτης ἐν τῇ Ἑλλάδι, καὶ τῶν πατέρων ἡμῶν ».

δι' ὀλίγου], « ἐν βραχεῖ χρόνῳ » Σχ. — ἡ παρ.] = ἡδε ἡ παραίνεσις. — τὸ ἴσον δύναται (ὑποκ: ἡ βραχεῖα παραίνεσις)], τὴν αὐτὴν δύναμιν, τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα, ἔχει. ἴ. 144, 2. — ὑπόμνησιν] ἴ. δ'. 47, 2. — ἔχει], περιέχει. — ἐπικέλευσιν], προτροπὴν. — παραστῆ μηδενί] ἴ. δ'. 61, 2. — οὐ προσῆχον] ἴ. γ'. 40, 2. — ἀναρῆριπτοῦμεν] ἴ. δ'. 83, 4. — οὐ μὴ] ἴ. Ἄσ. κ'. § 47. — προσκτάσθαι] ἴ. Ἄσ. ιγ'. § 9. καὶ β'. 62, 3. — ἐς αὐτούς] = ἐπ' αὐτούς. — ἔχων ἀγάλλεται] ἴ. Ἄσ. ιζ'. § 33. καὶ Πλουτ. Ἄγ. 5, 3: πονῶν ἡγάλλεται. — ἐν Οἰνοφύτοις] ἴ. 408. — ἔσχον] ἴ. γ'. 64, 2. —

Παρακέλευσις Βρασίδου πρὸς τοὺς
στρατιώτας.

§ 126. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. « Οὐδόλως πρέπει νὰ φοβηθῆτε τὸ πλῆθος τῶν βαρβάρων, οἵτινες μόνον πρὸ τοῦ νὰ συνέλθωσιν εἰς μάχην φαίνονται φοβεροὶ διὰ τῶν φωνῶν καὶ ἀπειλῶν καὶ τῆς ματαιίας τῶν ὄπλων ἀνασείσεως· ὅταν ὅμως ἔλθωσιν εἰς μάχην, δὲν αἰσχύ-
νονται βιαζόμενοι νὰ φεύγωσι ».

τῷ τε — καὶ ὅτι] ἴ. δ'. 85, 3. σημ. εἰς τὸ: τῇ τε — καὶ εἰ.
— μεμονωῶσθαι] « τῆς συμμαχίας τοῦ Παρδίκκου » Σχ. — ὅτι
βάρβαροι οἱ ἐπ.] ἔνν. εἰσί. — πρὸς μὲν τὴν ἀπόλειψιν τῶν
ἡμ.,] ὅσον μὲν ἀφῆρξ τὴν ἀποχώρησιν τῶν ἡμετέρων συμμάχων· ὁ
μὲν ἀντισταχεῖ εἰς τὸν μετὰ τὸ βαρβάρους· δέ. — ὑπομνήματι],
ὑπενθυμήσει. — τὰ μέγιστα], τὰ κυριώτερα. — πείθειν] περὶ
τῆς σύντ. ἴ. δ'. 17, 1. — ἀγαθοῖς — προσήκει] ἴ. β'. 89, 2. —
ἀγαθοῖς τὰ πολέμια] ἴ. γ'. 64, 2. — ἐκάστοτε] ἀναφ. εἰς
τὸ παρουσίαν = διὰ τὴν ἐκάστοτε παρουσίαν. — ἐν αἷς οὐ πολ-
λοί] ἢ πρὸ τοῦ ἐν αἷς πρέπει νὰ τεθῆ ἄνω τελεία, ὥστε νὰ σημει-
ῆται ἐπεὶ ἐν αὐταῖς, ἢ νὰ τραπῆ τὸ οὐ εἰς οἱ (πρὸ γ'. 37, 2. σημ.).
— ἐλάσσους] διὰ τοῦτο λοιπὸν οἱ ἐλάσσους δὲν πρέπει νὰ
φοβοῦνται τοὺς πλείονας. — ἄλλω τινί], δι' ἄλλου τινὸς μέσου.
— ἐξ ὧν προηγώνισθε] = ἐκ τῶν ἀγώνων οὓς προηγ. —
τοῖς Μακεδόσιν αὐτῶν], μὲ ἐκείνους ἐξ αὐτῶν οἵτινες ἦσαν Μ.
διότι οἱ νικηθέντες Λυγκησταὶ (ἴ. δ'. 124, 3.) ἦσαν Μακεδόνες
κατὰ β'. 99, 1. — ἄλλων ἀκοῆ] = (παρ') ἄλλων ἀκούσας. —
ἴσα — διδ. προσγενομένη περὶ αὐτῶν] ἀκριβέστερον θὰ
ἦτο: ἴσα — περὶ τούτων διδ. προσγ. ἴ. ὅμως 80, 3 σημ. εἰς
τὸ: πρὸς τούτους πρὸ. 22, 1. — δόκησιν ἔχει ἰσχύος] =
δοκοῦσιν ἰχυρὰ ὄντα. — βεβαίως] = τῷ ὄντι, ὁμολο-
γουμένως, πρὸ. δ'. 62, 3. — προειδώς] ἔνν. προσεῖναι
αὐτοῖς αὐτὸ (τὸ ἀγαθόν). — τολμηρότερον] ἔνν. ἢ εἰ
προῆδει. — τὴν μέλλησιν], τὴν προσδοκίαν τῆς ἐπικαιμένης
ἐφόδου· ἔνν. « τοῦ ἐπιέναι· ἡγουν ἐκφοβοῦσι μέλλοντες ἐπιέναι »
Σχ. ἀντιθ. πρὸς τὸ προσμῖξαι δέ. — τοῖς ἀπείροισ], διὰ
Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

τοῦς ἀπ. — πλήθει ὄψεως], διὰ τὸ μέγεθος, τὸ ἀθρόον, τῆς
 θέας, τὸ ὁποῖον δηλ. παρίσταται τῷ θεωμένῳ· ἴσως δὲ κείται καὶ
 ἀντὶ τοῦ: πλήθους ὄψει, διότι τοιαῦται ἀνωμαλῖαι ἀπαντῶσι παρὰ
 Θ. — διὰ κενῆς], εἰς μάτην· πρὸς τὸ ἡμέτερον: « ἔς τὸν ἀέρα », καὶ
 Εὐρ. Τρωάδ. 753: διὰ κενῆς ἄρα ἐν σπαργάνοις σε μα-
 στὸς ἐξέθρεψ' ὄδε. — αὐτά], τ. ἔ. τὸ πλ. τῆς ὄψεως, τὸ μέγ-
 τῆς βοῆς καὶ τὴν ἐπανάσεισιν τῶν ὄπλων. — ὁμοῖοι] δηλ.
 ὁμοίως φοβεροί· συντ. μετ' ἀπαρεμφ: προσμιῖσαι] ἀντὶ τοῦ: ἐν
 τῷ προσμιῖσαι, ἐν τῷ ἐλθεῖν εἰς χεῖρας. — οὔτε] ἀναφ.
 καὶ εἰς τὸ ἔχοντες καὶ εἰς τὸ αἰσχυνοθεῖεν, ἱ. 144, 6. — τά-
 ξιν], θέσιν τεταγμένην, ὠρισμένην. — ἦ τε φυγῇ — τοῦ καλοῦ],
 « ὁμοίως καὶ τὸ φυγεῖν καὶ τὸ διώκειν καλὸν (= ἐντίμον) φαίνεται
 τοῖς βαρβάροις » Σχ. — ἀνεξέλεγκτον ἔχει], « οὐκ ἐξετάζεται
 πότεροί εἰσιν ἀνδρείότεροι οἱ φεύγοντες ἢ οἱ διώκοντες » Σχ. —
 αὐτοκράτωρ], « αὐτεξούσιος· ἐν ἧ ἕξεσιν ὁ βούλεται τις πράττειν.
 » Σχ. — πρεπόντως], ἄνευ αἰσχύνης, ἐντίμως (ἀν φυγῇ, δηλ.). —
 πιστότερον], ἀτφαλέστερον. — τὸ ἐκφοβήσειν] = τὸ πειρά-
 σασθαι ἐκφοβῆσαι ἡμᾶς, πρὸς ζ'. 21, 3: ταῖς ναυσὶ μὴ
 ἀθυμεῖν ἐπιχειρήσειν. — ἐκείνω ἂν ἐχρῶντο] ἐνν. εἰ μὴ
 πιστότερον τὸ ἐκφ. ἡγοῦντο. — ἐκείνω] δηλ. « τῷ ἔς χεῖ-
 ρας ἐλθεῖν » Σχ. — σαφῶς τε] ἱ. δ'. 63, 2. — πᾶν τὸ προὔ-
 παρχον δεινόν], πάντα τὰ προηγούμενα φοβήματα, φοβερίσματα.
 — ὄψει καὶ ἀκοῇ], ὡς ἐκ τῆς ὄψεως καὶ τῆς ἀκοῆς. — κατα-
 σπέρχον], « κινοῦν εἰς δειλίαν, ἐκπλήττειν » Σχ. πρὸς Ἀριστ.
 Ἀχ. 1188: ληστὰς ἐλαύνων καὶ κατασπέρχων δορί. —
 κόσμῳ καὶ τάξει] ἱ. β'. 11, 9. — ὑπαγαγόντες] = ὑποχω-
 ρήσαντες· ὁμοίως δ'. 127, 1. — ἀπειλαῖς — ἐπικομποῦσι]
 δηλ. κομπάζουσι ἐπὶ τῇ ἀνδρίᾳ των ἀπειλοῦντες ὅτι μέλλουσι νὰ
 ἐπέλθωσι. — κατὰ πόδας — ἐνδείκνυνται], κατὰ πόδας (κατα-
 διώκοντες τοὺς ὑποχωροῦντας) ἐπιδεικνύουσι, ταχεῖς καὶ σφιδροί
 (= ὄξεῖς), ἐπειδὴ εἶναι ἐν ἀσφαλείᾳ, τὴν γενναϊότητά των.

ΣΧΟΛΙΑ

ΕΙΣ ΤΑΣ ΔΗΜΗΓΟΡΙΑΣ

ΤΟΥ Ε΄. ΤΗΣ ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ ΕΥΓΓΡΑΦΗΣ.

Παρακέλευσις Βρασιδίου πρὸς τοὺς στρατιώτας.

§ 9. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. «Μέλλετε νὰ πολεμήσετε Δωριεῖς πρὸς Ἴωνας, οὕς συνήθως νικᾶτε. Τώρα, ὅτε ἀμεριμνοῦντες καὶ ῥαθυμοῦντες διασκεδάζουσιν, εἶναι καιρὸς ἐγὼ μὲν νὰ ἐπιπέσω ὄρομαῖος κατ' αὐτῶν, σὺ δὲ, Κλεαρίδα, κατόπιν μετὰ τῶν λοιπῶν συμμάχων νὰ ἐξέλθῃς καὶ νὰ ἐπιπέσῃς καὶ σὺ πολεμήσῃς οὐδ' ἀνδρείως, διότι ἐκ τῆς μάχης ταύτης ἐξαρτᾶται καὶ ἡ ἐλευθερία ὑμῶν καὶ ἡ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων.»

ὅτι ἀεὶ ἐλευθέρας] = ὅτι (ἤκομεν) ἀεὶ (ἀπὸ χώρας) ἐλευθ. ἐπεξήγησις τοῦ οἴασι, ὅθεν παραλείπεται ἡ πρόθεσις ὡς καὶ τὸ ῥῆμα. — Δωριῆσι] πρὸς Ἰων. § 150. — ὦν — εἶναι] ἔ. 124, 1. — ἀρκεῖτω βρ. δεδηλωμένον] ὑποκ: τοῦτο, τ. ἔ. ἀπὸ οἴασι χώρας — εἶναι. ἔ. Ἀσ. 15. § 45. — τὴν ἐπιχειρήσιν], «τὴν ἐπιθεσιν τὴν κατὰ τῶν πολεμίων. — τὴν ἐπιχειρήσθαι διδάξω (= θὰ ἐξηγήσω)] ἔ. Ἀσ. Γ'. 6'. § 179. — ἵνα μὴ τό τε κατ' ὀλίγον — παράσχη], «ἵνα μηδεὶς ὑμῶν διὰ τὸ μέλλειν ὑμᾶς κατ' ὀλίγους καὶ μὴ ἅπαντας ἀθρόους κινδυνεύειν πρὸς τοὺς Ἀθ. οὐκ ἀξιόμαχον νομίσας τὴν παρασκευὴν ἀτολμότερος γένηται.» Σχ. Κατὰ τὴν ἄλλην γραφήν τῶν — κινδυνεύειν = διὰ τὸ κινδ., ὑποκείμε. τοῦ παράσχη εἶναι: τὸ τὴν ἐπιχειρήσιν ποιεῖσθαι. — τό τε κατ' ὀλίγον καὶ μὴ ἅπαντας] ἤρκει μόνον ὁ καί, ἐπειδὴ δὲν συνδέονται ὁμοίως ἀλλ' ὁμοία πράγματα. παρόμοιον ὁμοίως

παράδειγμα ἀπαντᾶ καὶ ἐν β'. 2, 3. — γάρ] ἐπεξηγητικός. — οὐκ ἂν ἐλπίζαντες] = ὅτι οὐκ ἂν ἐλπίζοιαν. — ἐλπίζ. ὡς] ἐνίοτε τὸ ἐλπίζειν, κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῶν λεκτικῶν ῥημάτων, συντ. μὲ τὸ ὡς ἢ ὅπως καὶ τὴν προσήκουσαν ἔγκλισιν, οἶον: καὶ τῶν δε μέντοι μηκέτι ἐλπίσας ὅπως τεύξει ποτέ Σοφ. Ἦλ. 963. — κατὰ θεάν] = πρὸς θ., πρὸς ἐπισκόπησιν, πρὸς διασκέδασιν. — ἰδών] = κατασκοπήσας. — καὶ ἄμα πρὸς] ἴ. 80, 4. σημ. — πρὸς τὴν ἐ. δύναμιν], ἀναλόγως τῆς δυνάμεως του. ἴ. Ἀσ. κ'. § 168. — μὴ ἀπὸ τοῦ προφανοῦς — ξυμφέροντος], ὅχι τόσον ἐκ τοῦ φανεροῦ (ἐκ φανερῆς μάχης) καὶ ἐξ ἀντιπαρτάξεως, ὅσον κατὰ τὸ πρὸς τὴν παροῦσαν περίστασιν συμφέρον. — πλεῖστ' ἂν ὀρθοῖτο], πλεῖστα ἤθελεν ἐπιτύχη, ἴ. Βερν. Γραμ. § 698 κέ. — τὰ κλέμματα], τοὺς πολεμικοὺς δόλους, «τὰ στρατηγήματα» Σχ. — καλλίστην δόξαν ἔχει] ἢ = τυγχάνουσι καλλίστης δόξης, φήμης· ἢ = κάλλιστα δοκεῖ, νομίζεται· τὸ ἀ. βέλτιον. — ἄ ἀπατήσας — ὠφελήσειςεν] πολλάκις τὰ ἀναφορικὰ ἀναφ. εἰς μετοχὴν (καὶ ἔναρθρον) χωρὶς νὰ ἀναφ. εἰς τὸ κύριον ῥῆμα, εἰς ὃ ἀνήκει ἢ μετ., οἶον: νῦν σοι φράσω πρᾶγμα, ὃ σὺ μαθὼν ἀνήρ ἔσει Ἄριστ. Εἶναί τινας φασιν ἐπωδᾶς, ἄς οἱ ἐπιστάμενοι ἐπάδοντες οἷς ἂν βούλωνται φίλους ἑαυτοῖς ποιοῦνται Ξεν. — ἂν — ἂν] πολλάκις ἢ ὑποθετικῆ μετοχῆ προσλαμβάνει τὸν ἂν, ὅταν ἢ ἀπόδοσις ἐκφέρηται κατ' εὐκτικὴν ἢ κατ' ἀπαρέμφ. (ἐν τῷ πλαγιῷ λόγῳ) μετὰ τοῦ ἂν, οἶον: πόλλ' ἂν σὺ λέξας οὐδὲν ἂν πλεονάβοις (Εὐρ. Ἄλκ.) = εἰ πολλὰ λέξεις, οὐδὲν ἂν πλεονάβωσις. ἴ. 48, 2. ἢ. 46, 2. — καὶ τοῦ ὑπαπιέναι — τὴν διάνοιαν ἔχουσιν] = καὶ διανοοῦνται, ὡς ἐμοὶ φαίνονται, μάλλον λανθάνειν ἀπιόντας ἢ μένειν. — τοῦ μένοντος] ἴ. Ἀσ. ιζ'. § 14 καὶ 15. — ἐν τῷ ἀνειμένῳ αὐτῶν τῆς γν.] = ἐν τῇ ἀνειμένῃ αὐτῶν γνώμῃ, ἐν τῇ ῥαθύμῳ, χαλαρᾷ, αὐτῶν διανοίᾳ. — πρὶν (ἴ. 39, 2.) ξυνταχθῆναι τὴν δόξαν], καὶ πρὶν στερεωθῆ ἢ γνώμη των, πρὶν ἀποφασίσωσι τι σταθερόν. — δρόμῳ], δρομαίῳ βήματι, δρομαῖος, ἴ. δ'. 96, 1. — κατὰ τὸ εἰκὸς], κατὰ πᾶσαν πιθανότητα. — αἰφνιδίως] κοινὸν καὶ τῷ ἀνοίξας καὶ τῷ ἐπεκθεῖν, ὅπερ κεῖται ἀντιπροστακτικῆς, ἴ. Ἀσ. κ'. § 78. — ἐμμετῆσαι] ἐνν. αὐτοῖς, τοῖς πολεμοῖς, —

ἐλπίς γὰρ — φοβηθῆναι] Ἰ. Ἀσ. ιή. § 114. — οὕτω] «δηλοποιούντων ἡμῶν» Σχ. — τὸ ἐπίδον — τοῦ παρόντος καὶ μαχ.] ἀντὶ τῶν ἀρσεν: οἱ ἐπιόντες — τῶν παρόντων καὶ μαχομένων, ὡς πολλάκις, Ἰ. β'. 45, 1. — εἰκὸς] ἔνν. γίγνεσθαι Ἰ. β'. 64, 2 σημ. εἰς τὸ: κωλυθῆ. — εἶναι τοῦ καλῶς πολεμεῖν], ὅτι εἶναι ἀναγκαῖα πρὸς τὸ καλῶς πολεμεῖν. — τὸ ἐθέλειν] ἔνν. πολεμεῖν. — τὸ αἰσχύνεσθαι] Ἰ. 84, 3. β'. 43, 4. — καὶ τοῖς ἄρχ. πείθεσθαι] ἀκριβέστερον θὰ ἦτο: καὶ τὸ τοῖς ἄρχ. πείθ. — ὑπάρχειν] ἔξαρτ. ἐκ τοῦ νομίσατε, ἀνθ' οὗ μᾶλλον θὰ ἤρμοζεν ἐνταῦθα τὸ ἔξεστιν = καὶ ἔξεστι ὑμῖν ἐλευθερίας τυχεῖν. — ἦν τὰ ἄριστα — πρᾶξῃτε], ἂν ἔχητε τὴν ἀρίστην τύχην καὶ δὲν ἀνδραποδισθῆτε ἢ θανατωθῆτε. — δουλείαν] ἔνν. ἔχειν. — γενέσθαι] ἔξαρτ. ἐκ τοῦ νομίσατε. — μαλακισθῆτε] Ἰ. β'. 43, 6. —

Διάλογος τῶν Ἀθηναίων πρέσβεων καὶ τῶν Μηλίων § 85—111.

§ 85. Ἀθηναῖοι. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. «Ἐπειδὴ οἱ λόγοι δὲν γίνονται πρὸς τὸν δῆμον, διὰ τὰ μὴ ἀπατηθῆ ἢ δῆθεν ἀπὸ λόγον συνεχῆ καὶ ἐπαγωγόν, ἀλλὰ πρὸς τοὺς ὀλίγους, προτεινόμεν ἀντὶ λόγου συνεχοῦς τὰ κάμωμεν διάλογον πρὸς ἀλλήλους.»

δῆ] εἰρωνικός, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ βεβιωτικός. — ῥῆσις], «διεξοδικὸς λόγος» Τίμ. σ. 228. — ἐπαγωγά], δελεαστικά, πειστικά. — ἀνέλεγκτα], μὴ δυνάμενα τὰ ἐξελεγχθῶσι εἰς τὰ καθ' ἕκαστα (διὰ τὴν συνεχῆ ῥῆσιν). — ἐς ἅπαξ], διὰ μιᾶς, δηλ. ἄνευ συζητήσεως. Ἰ. Ἀσ. ιθ'. § 48 κέ. — φρονεῖ] = σκοπεῖ, ἔχει σκοπόν. — ἡμῶν ἢ — ἀγωγῆ] = τὸ ὅτι ἠγάγετε ἡμᾶς ἐς τοὺς ὀλ. (= ἐνώπιον τῶν ὀλ.) Ἰ. 35, 4. — οἱ καθήμενοι] συνήθως: οἱ συγκαθήμενοι, λεγόμενον περὶ τῶν βουλευομένων περὶ τινος, πρβ. γ'. 38, 7. — ἔτι ἀσφαλ. ποιήσατε] = ἔτι μᾶλλον ἀσφαλισθῆτε ἐπεξήγ. διὰ τῶν ἐπομένων. — ἐνὶ λόγῳ] = ξυνεχεῖ ῥήσει (ἀνωτ.). Ἡ γραφή τῶν κωδῆκων εἶναι: ἐν ὀλίγῳ, καθ' ἣν τὸ χωρίον ἔχει οὕτω: καθ' ἕκ. γὰρ καὶ μηδ' ὑμεῖς (ὥσπερ καὶ ἡμεῖς) ἐν ὀλίγῳ (ἀσφαλῶς) ἀλλ' ἐπιθέτεσθε ἀπὸ τῶν ἑκείνων ἀσφαλισθῆτε. τ. ἔ. λέ-

γετε τὴν γνώμην σας (= κρίνετε) περὶ ἑνὸς ἑκάστου καὶ ὑμεῖς (ὡς καὶ ὑμεῖς) μηδὲ ὀλίγος χρόνος ἀφίνοντες νὰ παρέλθῃ, ἀλλ' εὐθὺς ἀποκρινόμενοι· ὥστε τὸ: καὶ μηδ' ὑμεῖς ἐν ὀλίγῳ κεῖται ἀντὶ τοῦ: καὶ ὑμεῖς μηδ' ἐν ὀλίγῳ. — ἐπιτηθεῖως], προσηκόντως, ὀρθῶς. — ὡς λέγομεν] δηλ. ὁ προταθεὶς τρόπος τοῦ λέγειν. —

§ 86. Μήλιοι. ΠΕΡΙΑΗΨΙΣ. « Πρὸς τοὺς λόγους σας ἀντιφάσκουσιν αἱ πρὸς πόλεμον παρασκευαὶ ὑμῶν. Καὶ ἔπειτα ἂν μὲν ὑπερισχύσωμεν ἐν τῷ δικαίῳ, θὰ ἐπαγάγωμεν καθ' ἡμῶν αὐτῶν πόλεμον, ἂν δὲν πεισθῶμεν εἰς τοὺς λόγους σας, δουλείαν. »

ἡ ἐπιείκεια τοῦ διδ.], ὁ ἐπεικὴς τρόπος, ἡ φιλικὴ πρότασις τοῦ νὰ διδάσκωμεν κτλ. τοῦ διδ. εἶναι γεν. ἐπεξηγητικὴ. — οὐ φέγεται] = οὐκ ἔστιν ἐπίφογος. — τὰ τοῦ πολέμου], αἱ πρὸς πόλεμον παρασκευαί, γ'. 60, 4. — διαφέροντα αὐτοῦ φαίνεται], ἀντιφάσκουσι πρὸς αὐτὸ (δηλ. τὴν ἐπιείκειαν τοῦ διδ. ἀλλ. καθ' ἡσ.). — ἐξ αὐτοῦ], ἐκ τοῦ διδάσκειν ἀλλήλους, ἐκ τοῦ διαλόγου. — περιγενομένοις τῷ δ.] = ἦν τῷ δ. περιγενώμεθα, ἂν ὑπερισχύσωμεν ἐν τῷ δικαίῳ ἡμῶν. — δι' αὐτό], διὰ τὸ περιγενέσθαι τῷ δ. — μὴ ἐνδοῦσι], ἂν δὲν ὑποχωρήσωμεν, ὑποταχθῶμεν, εἰς ὑμᾶς.

§ 87. ἈΘ. ΠΕΡΙΑΗΨΙΣ. « Ἄν μὲν συνήλθετε διὰ νὰ συλλογισθῆτε ὑποψίας περὶ τῶν μελλόντων, καὶ ὄχι νὰ σκεφθῆτε περὶ τῆς σωτηρίας τῆς πόλεως, νὰ παύσωμεν, ἂν δὲ τὸναντίον, νὰ ὀμιλήσωμεν ὑπονοήσας τῶν μελ. λογιούμενοι], « ὑπονοήσαντες περὶ τῶν μελλόντων » Σχ. — ἢ ἄλλο τι] ἐνν. λογιούμενοι. — ξυνήκετε] = « συνεληλύθατε » Σχ. — ἐκ τῶν παρόντων], σύμφωνα μὲ, ἀναλόγως πρὸς, τὰς παρούσας περιστάσεις. — βουλευόντες] = σκεψόμενοι, πρβ. γ'. 42, 5. — ἐπὶ τοῦτο] ἐνν. ξυνήκετε. πρβ. δ'. 18. —

§ 88. Μήλι. ΠΕΡΙΑΗΨΙΣ. « Δεχόμεθα τὸν λόγον σας. » εἰκὸς], φυσικόν. — ξυγγνώμη] = ξυγγνωστόν, πρβ. Ἡροδ. 4, 39: συγγνώμη περὶ ἐμὲ φυλακὴν ἔχειν. — ἐν τῷ τοιῷ-δε καθεστῶτες], ἄνθρωποι εἰς τοιαύτην κατάστασιν εὕρισκόμενοι. — δοκοῦντας] = διανοομένους. — καὶ περὶ σωτηρίας] ἐτέθη οὕτως ὡς ἂν εἴπετο: καὶ τὸν λόγον ἐχέτω γιγνόμενον. πρβ. γ'. 67, 6. ζ'. 24, 4. —

§ 89. Ἄθ. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. «Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀπολογηθῆτε περὶ τῆς μέχρι τοῦδε διαγωγῆς σας, διὰ νὰ μᾶς πείσετε ὅτι ἐν δίοτι παρὰ τοῖς ἀνθρώποις τὸ δίκαιον λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν μόνον ὅταν οἱ κρινόμενοι ἔχωσιν ἴσην ἰσχύον, ὁ δὲ ἀσθενέστερος ὑποχωρεῖ εἰς τὸν ἰσχυρότερον.»

μετ' ὀνομάτων καλῶν ὡς], «λέξεων εὐπρεπῶν» Σχ. ὁμοίως ς'. 83, 2: οὐ καλλιειπούμεθα ὡς — τὸν βάρβαρον μόνονι καθελόντες (= τὸν Μῆδον καταλύσαντες) εἰκότως ἄρχομεν. — ἐπεξερχόμεθα] ἱ. γ'. 38, 4. — λόγων μῆκος] = μακροὺς λόγους, ἱ. δ'. 62, 2. — οὐθ' ὑμᾶς ἀξιοῦμεν — πείσειν] ἢ σύντι: οὐτ' ἀξιοῦμεν (= θέλομεν) ὑμᾶς οἴεσθαι πείσειν (ἡμᾶς) λέγοντας ἢ ὅτι — (ὁμως) οὐ ξυνεστρατεύσατε (δηλ. τοῖς Λακεδ. ἐν τῷ δε τῷ πολέμῳ) ἢ ὡς ἡδίκηκατε. — τὰ δυνατὰ — διαπράσσεσθαι] ἀλλὰ θέλομεν νὰ προσπαθήσετε νὰ κατορθώσετε ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ γείνη κατὰ τὰ ἀληθῆ φρονήματα ἑκατέρων ἡμῶν. — ἐπισταμένους πρὸς εἰδότας (πρβ. β'. 36, 4.)] «ἀντὶ τοῦ: ἐπισταμένων καὶ ὑμῶν καὶ ἡμῶν» Σχ. — ὅτι δίκαια — κρίνεται], ὅτι τὸ μὲν δίκαιον κατὰ τὸν λογισμὸν, κατὰ τὴν κρίσιν, τῶν ἀνθρώπων λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν, ὅταν οἱ κρινόμενοι ἔχωσιν ἴσην ἰσχύον. πρβ. 84, 7. τινὲς τὸ ἐκλαμβάνουσι τὸ ἐν τῷ ἀνθρ. λόγῳ = ἐν τοῖς λόγοις, ἐν ταῖς ἀμφισβητήσεσι, τῶν ἀνθρώπων καὶ τοῦτο διὰ τό: πράσσουσι (πρβ. 105, 2): περὶ τοῦ πράγματος ἱ. 76, 2. — οἱ προύχοντες], οἱ ἰσχυροί.

§ 90. Μήλ. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. «Καθὼς ὁμως ἡμεῖς τοῦλάχιστον νομίζομεν, συμφέρει καὶ ἡμῖν καὶ ὑμῖν ὥστε ὁ κινδυνεύων νὰ εὐρίσκη φιλανθρωπίαν καὶ δικαιοσύνην.»

ἢ μὲν δ' ἡ] = καθὼς μὲν λοιπόν. — χρήσιμον (ἐνν. ἐστὶ)] εἶναι ἢ ἀπόδοσις. — ἀνάγκη γάρ] ἐνν. οὕτω λέγειν, τ. ἔ. τὸ ξυμφέρον. λ. — παρὰ τὸ δίκαιον], τοῦ δικαίου χωρὶς, κατὰ μέρος, τεθέντος, «παραβλέποντες τὸ δίκαιον» Δούκας. — ὑπέθεσθε], ἀντὶ τοῦ δικαίου ὡς βάσιν ἔθετε, ἐκελεύσατε. — τὸ κοινὸν ἀγαθὸν] δηλ. πᾶσι τοῖς ἀνθρώποις, τ. ἔ. τῷ ἐν κινδύνῳ γιγνομένῳ εἶναι τὰ εἰκότα καὶ δίκαια] = τὸν ἐν κινδ. γιγνόμενον τυγχάνειν τῶν εἰκότων καὶ δικαίων κατὰ τὴν ἄλλην γραφήν: τὰ εἰκότα δίκαια, ἢ ἔννοια ἔχει οὕτω: διὰ τὸν ἐν κινδ.

γινόμενον νὰ λογίζεται τὸ εἶδος ὡς δίκαιον. — καί τοι — καὶ ὠφελθῆναι] ἔξαρτ. ἐκ τοῦ χρήσιμόν (ἔστι), τ. ἔ. καὶ συμφέρει νὰ ὠφελθῆ τίς τι καὶ μάλιστα ὅταν πείσῃ εἰς τι (τὸν ἐναντίον) ἐντὸς τῆς ἄκρας δικαιοσύνης, συμφώνως μὲ τὸ ἄκρον δίκαιον. — τι] κοινὸν καὶ τῶ πείσαντα καὶ τῶ ὠφελθῆναι. — πρὸς ὑμῶν] = ὑπὲρ ὑμῶν, συμφέρει ὑμῖν, ἴ. γ'. 38, 1. — οὐχ ἤσσον] ἔνν. ἢ πρὸς ἡμῶν. — ὅσφ], καθ' ὅσον ἴ. 68, 2. — καὶ ἐπὶ μεγίστη τιμωρίᾳ] ἀναφ. εἰς τό: παράδειγμα γένοισθε = εἰ σφαλεῖητε γένοισθε ἂν παράδειγμα τοῖς ἄλλοις μεγίστην τιμωρίαν λαθόντες (ἦν δηλ. μὴ πράως χρήσθησθε ἡμῖν). —

§ 91. ἈΘ. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. « Δὲν θὰ λυπηθῶμεν διὰ τὴν κατάλυσιν τῆς ἀρχῆς ἡμῶν, διότι μόνον οἱ ὑπήκοοι ἂν γείνωσιν ἄρχοντες φέρονται σκληρῶς πρὸς τοὺς νικηθέντας. Καὶ τοῦτο μὲν εἶναι ἡμετέρα φροντίς· θὰ εἴπωμεν δὲ ὅσα συμφέρουσιν ἡμῖν καὶ ὑμῖν »,

δέ], ὅμως, τὸναντίον. πρβ. ἔ. 406. — παυθῆ], καταλυθῆ Σχ. — οὐκ ἄθυμοῦμεν τὴν τελευταίην], δὲν λυπούμεθα διὰ τὴν κατάλυσιν τῆς ἡμ. ἀρχῆς ἢ σύντ. κατὰ τὸ ἄθυμεῖν τι, φοβεῖσθαί τι, ἴ. Εὐρ. Ἦλ. 834: τί χρῆμ' ἄθυμεῖς. Ἡ ἔννοια: δὲν φοβούμεθα μήπως εὐρωμεν σκληροὺς νικητάς (ὡς καὶ δὲν εὐρον). — οὗτοι] ἢ οὗτος πολλάκις ἐπαναλαμβάνει ἐμφαντικῶς προηγηθεῖσάν τινα ἔννοιαν καὶ μάλιστα ἔναρθρον μετοχὴν, οἶον: ὁ τὸ σπέρμα παρασχών, οὗτος τῶν φύντων αἴτιος Δημ. — δεινοὶ τοῖς νικ.), « πάντες γὰρ οἱ ἄρχειν εἰωθότες ἐτέρων οὐ χαλεπῶς τοῖς νικηθεῖσι προσφέρονται » Σχ. — ἔστι δὲ οὐ πρὸς Ἀ. ὁ ἀγών], δὲν πρόκειται ἡμῖν περὶ Ἀ., ἀλλὰ περὶ τῆς ἡμετέρας ἀρχῆς. — ἀλλ' ἦν] = ἀλλὰ δεινὸν, ἦν. πρβ. δ'. 85, 3 σημ. εἰς τό: καὶ εἰ. — αὐτοὶ ἐπιθ. κρατήσωσι] περὶ τοῦ πράγμ. ἴ. γ'. 40, 4. — ἀφείσθω], ἐπιτραπήτω. — κινδυνεύεσθαι] ἴ. 73, 2. — τοὺς λόγους] τ. ἔ. τοὺς λ., οὓς ἐροῦμεν, πρβ. Ἀσ. ἔ. § 103. — ἀπόνως], ἄνευ πόνων, ἄνευ δυσκολίας ἐκ μέρους ὑμῶν. — ἀμφοτέροις], « ἡμῖν καὶ ὑμῖν » Σχ. —

§ 92. Μῆλ. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. « Πῶς εἶναι δυνατόν νὰ συμφέρῃ εἰς ἡμᾶς ἡ δουλεία, ὡς καὶ εἰς ὑμᾶς τὸ ἄρξαι ἡμῶν ».

ξυμβαίνοι] = γένοιτο, ὅθεν λαμβάνει καὶ ἐπιθ. κατηγορούμενον ὁμοίως ς'. 34, 9. καὶ Πλ. Πολ. 329, D: καὶ γῆρας
Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

καὶ νεότης χαλεπὴ τῷ τοιούτῳ ξυμβαίνει. — ὡσπερ
καὶ] Ἰ. Ἀσ. Β'. 6'. § 17. —

§ 93. Ἀθ. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. « Διότι ὑμεῖς μὲν ἂν ὑπακούσητε, οὐδὲν
δεινὸν θὰ πάθετε, ἡμεῖς δὲ ἂν δὲν διαφθείρωμεν ὑμᾶς, θὰ ἔχωμεν
κέρδος. »

ὑπακ. ἂν γένοιτο] = ἠδύνασθε νὰ ὑπακούσετε· ὁμοίως Ξεν.
Ἄν. 1, 9, 13: ἐγένετο τῷ μηδὲν ἀδικοῦντι (= ἠδύνατο
ὁ μ. ἀδ.) ἀδεῶς πορεύεσθαι· καὶ Κύρ. Π. 8, 1, 15. — κερ-
δαίνομεν ἂν] κρβ. γ'. 46, 3.

§ 94. Μήλ. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. « Δὲν δέχεσθε νὰ ἤμεθα φίλοι μὲν
ὑμῶν, σύμμαχοι δὲ μηδετέρων; »

ὡστε (δὲ)] μετὰ τοῦ δὲ ἐξηγητέον οὕτω: ἐπὶ τῇ συμφωνίᾳ
ὅμως νὰ ἤμεθα — δὲν ἠθέλετε δεχθῆ; ἀνευ δὲ τοῦ δὲ = τῷ ἡμεῖς·
λοιπόν. — οὐκ ἂν δεξάισθε] ἐννοητέον ἀπολύτως, ὡς ἐν τῇ
συνηθείᾳ: δὲν ἠθέλετε δεχθῆ; —

§ 49. Ἀθ. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. « Ὅχι· διότι ὀλιγώτερον βλάπτει ἡμᾶς
ἢ ἔχθρα ὑμῶν ἢ ἡ φιλία· ἐπειδὴ ἐκείνη μὲν δεικνύει ἰσχὺν ὑμῶν,
αὕτη δὲ ἀδυναμίαν. »

οὐ γὰρ] τὸ πλήρες: οὐκ (ἂν δεξάμεθα)· οὐ γὰρ· ὁμοίως
κατ: ἐ. 99. Ἰ. Ἀσ. Β'. ἐ. § 48. — ὑμῶν] ἐνν. ἤδη ὑποτετα-
γμένων. — ἡ φιλία (ὑμῶν)] ἐνν. μὴ ὑποτεταγμένων. — ὅσον ἢ
φιλία μὲν ἀσθενείας — δηλούμενον] βραχυλογικῶς, ἀντὶ
τοῦ: ὅσον ἢ φιλία· ἢ μὲν γὰρ φ. ἀσθενείας, τὸ δὲ μῖσος
παράδ. δηλ. τοῖς ἀρχομ. (ἔσται). — παρ. δηλούμενον]
ἐνν. ἔσται = δῆλον, φανερόν, παράδειγμα ἔσται· ὁμοίως
32, 4: ἡ φαινομένη. —

§ 96. Μήλ. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. « Λοιπόν οἱ ὑπήκοοι ὑμῶν εἰς τὴν
αὐτὴν κατηγορίαν ὑπάγουσι καὶ τοὺς μηδ' ὄλως προσήκοντας εἰς
ὑμᾶς, καὶ τοὺς ἀποίκους ὑμῶν, ἐκ τῶν ὁποίων τινὲς ἀποστάντες
ὑπετάχθησαν; »

σκοποῦσι δ' ὑμῶν — — τιθέασιν], « οἱ ὑπήκοοι ὑμῶν τοῦτο
κρίνουσιν εὐλογον, ὡστε ἐν τῷ αὐτῷ τιθεῖναι καὶ ὁμοίως ἀξιῶν
καταδουλοῦσθαι τοὺς τε μηδὲν προσήκοντας ὑμῖν, ὡσπερ ἡμᾶς, καὶ
τοὺς ἀποίκους μὲν ὄντας (τοὺς πολλοὺς), ἀποστάντας δὲ (τινας)
καὶ διὰ τοῦτο χειρωθέντας; » Σχ. — ὅσοι] εἶναι τὸ ὅλον, οἱ δὲ
πολλοὶ καὶ οἱ τινὲς εἶναι τὰ μέρη· ἀκριθέστερον θὰ εἶχεν οὕτως·

καὶ τούτους, ὧν ἀποίκων ὄντων τῶν πολλῶν τινὲς ἀποστάντες ἐχειρώθησαν· περὶ τοῦ· οἱ πολλοί· Ἰ. Ἀσ. Γ'. α. § 104. πρὸς γ'. 32, 4. δ'. 90: οἱ μὲν ψιλοὶ οἱ πλεῖστοι εὐθὺς ἐχώρουν. —

§ 97. Ἀθ. ΠΕΡΙΑΗΨΙΣ. « Διότι νομίζουσιν ὅτι οὐδέτεροι στεροῦνται δικαιολογίας, ἀλλ' ὅτι ἕνεκα τῆς ἰσχύος των οἱ μὲν διαμένουσιν ἐλεύθεροι, ἡμεῖς δὲ διὰ φόβον δὲν ἐπερχόμεθα· ὥστε πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ ἀσφάλειαν ἠθέλετε παράσχη ἡμῖν ὑποταχθέντες. » [δικαιώματι ἐλλείπειν] = « δικαιολογίας ἀπορεῖν » Σχ. τὸ ἐλλείπειν συντ. μετὰ δοτ. κατὰ τὴν ἀναλογίαν τοῦ ἐλασσοῦσθαι· ὁμοίως: ἐλλιπῆ εἶναι προθυμία, τόλμη (ς'. 69.) πρὸς Πλ. Πολ: ἐμπειρία τινὸς ἐλλείπειν· κατὰ ταῦτα τὸ ἡμέτ. χωρίον εἶναι = οὐδετέρους οὐδετέρων δικαιώματι ἐλλείπειν. — γάρ] = ναί, διότι. Ἰ. Ἀσ. Β'. ιβ'. § 95. — οὐδετέρους], « οὔτε τοὺς ἡμετέρους ἀποίκους ἀποπάντας οὔτε τοὺς μὴ προσήκοντας » Σχ. — κατὰ δύναμιν], « δι' ἰσχὺν » Σχ. — τοὺς μὲν], « τοὺς μὴ καταστραφέντας » Σχ. κυρίως: τοὺς μὴ προσήκοντας. — περιγίγνεσθαι] = διασώζεσθαι, « ἐλευθέρους μένειν » Σχ. Ἰ. γ'. 44, 5. — ἔξω καὶ τοῦ πλ. ἄρξαι] = πλὴν ὅτι καὶ πλεόνων ἄρξομεν. — καὶ τὸ ἀσφαλὲς — ἂν παράσχοιτε], « καὶ ἀσφάλεια προσέσται ἡμῖν » Σχ. — ἄλλως τε καὶ — εἰ μὴ περιγένοισθε] τὸ χωρίον τοῦτο παρέσχε πολλὰς δυσκολίας τοῖς ἐρμηνευταῖς ἄλλως καὶ ἄλλως διορθοῦσιν αὐτό· νομίζω ὅτι θεραπεύεται ὁπωσοῦν τὸ χωρίον, ἂν τὸ μὲν ἄλλως τε καὶ — ὄντες θεωρηθῆ ὡς παρενθετικὴ πρότασις, τὸ δὲ εἰ μὴ περιγένοισθε ὡς ὑπόθεσις τοῦ ἂν παράσχοιτε, οὕτω: διὰ τὴν ὑποταγὴν σας ἠθέλετε παράσχη εἰς ἡμᾶς ἀσφάλειαν, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν δὲν ἠθέλετε ὑπερισχύση ἡμῶν, (καὶ δὲν ἠθέλετε ὑπερισχύση ἡμῶν) καθ' ὅσον μάλιστα ὑμεῖς, νησιῶται, εἴθε ἀσθενέστεροι οὐ μόνον ναυκρατόρων (ὡσπερ ἡμῶν), ἀλλὰ καὶ ἄλλων. — ἄλλως τε καὶ νησιῶται ναυκρατόρων καὶ ἀσθενέστεροι: ἐτέρων ὄντες] βραχυλογικῶς, ἀντὶ τοῦ: ἄλ. τε καὶ (ὑμεῖς) νησιῶται οὐ μόνον ναυκρατόρων (ὡσπερ ἡμῶν) ἀσθενέστεροι ὄντες ἀλλὰ καὶ ἐτέρων· ἡ δὲ βραχυλογία αὕτη κατορθοῦται διὰ τοῦ καὶ τοῦ πρὸ τοῦ ἀσθενέστεροι. —

§ 98. Μήλ. ΠΕΡΙΑΗΨΙΣ. Καὶ δὲν νομίζετε ἀσφάλειαν τὸ νᾶ

μη καταστήσετε ἐχθρούς σας τοὺς μηδετέρους συμμάχους, οἵτινες ἀποβλέψαντες εἰς τὴν διαγωγὴν σας ταύτην θὰ νομίσωσιν ὅτι θὰ ἐπέλθετε καὶ κατ' αὐτῶν; Καὶ οὕτω τί ἄλλο θὰ κάμετε ἢ τοὺς μὲν ὑπάρχοντας ἐχθρούς σας νὰ ἀυξήσητε, καὶ ἄλλους δὲ ἄκοντας νὰ ἀναγκάσετε νὰ γείνωσι;

ἐν δ' ἐκείνω] ἀναφ. εἰς τὰ ἐπόμενα: ὅσοι γὰρ κέ. ὅθεν = ἐν τῷ μὴ πολεμώσεσθαι ἡμᾶς τούτους ὅσοι νῦν μηδετέρους ξυμμαχοῦσι· διὰ τοῦτο καὶ τά: δεῖ γὰρ — — πείθειν, ὁρθῶς ἐντίθενται εἰς πικροθέσεις. — καὶ ἐνταῦθα] καθὼς δηλ. ἐν ἐ. 90. — τῶν δικαίων λόγων ἡμᾶς ἐκβιβάσαντες] = «ἐκκρούσαντες (ἀποκωλύσαντες) ἡμᾶς τῆς δικαιολογίας» Σχ. ἀναφ. εἰς ἐ. 89. — τῷ ὑμ. ξυμφ. ὑπακούειν], νὰ εἴμεθα δοῦλοι τοῦ συμφεροντός σας, νὰ συναρμολογώμεθα πρὸς τὸ συμφέρον σας. πρβ. δ'. 87, 3. — καὶ ἡμεῖς τὸ ἡμ. χρήσιμον — πείθειν], εἶναι ἀνάγκη καὶ ἡμεῖς ἐξετάζοντες, ἀναπτύσσοντες, τὸ συμφέρον μας, καθ' ὅσον αὐτὸ συμπίπτει, συνταυτίζεται, μὲ τὸ ἰδικόν σας, νὰ προσπαθῶμεν νὰ σᾶς πείθωμεν. — τὸ αὐτό], συγχρόνως. ἴ. δ'. 47, 4. — ξυμβαῖνον] ἐνν. χρήσιμον. Πολλάκις τὸ συμβαίνειν κατὰ τὴν ἀναλογίαν τοῦ τυγχάνειν συντ. καὶ ἄνευ τῆς μετοχῆς ὦν μετὰ οὐσιαστ. ἢ ἐπιθ. ὡς κατηγορουμένου, ὅλον: συμβαίνειν μέγιστον κακὸν ἢ ἀδικία Πλ. — μηδετέροις], «μῆτε τοῖς Ἀθ. μῆτε τοῖς Λακεδ. «Σχ. — πῶς οὐ πολεμώσεσθε] = πῶς οὐ (τ. ἔ. πάντως) πολεμῶμεν ὑμῖν αὐτοῖς ποιήσεσθε πρβ. 36, 4. — ἐς τὰδε], «εἰς τὰ ὑμέτερα πάθη» Σχ. κυρίως: εἰς τὸ πειρᾶσθαι καταστρέφεσθαι τοὺς μὴ προσήκοντας ὑμῖν. — ἐν τούτῳ] = διὰ τοῦτο, οὕτως· ἴ. τὸ ἐς τὰδε. — μεγαλύετε], «αυξήσετε» Σχ. ἐπειδὴ δηλ. οἱ μηδετέροις συμμαχοῦντες θὰ ἦναι καθ' ἡμῶν. — μελλήσαντας], «διανοηθέντας» Σχ. καὶ ἡ ἄλλη γραφή: μελλήσοντας, ἔχει καλῶς = διανοηθέντους· συντ. δὲ μὲ ἀόρ. καὶ ἐν ἐ. 30. — ἐπάγεσθε] = ἐπάγετε καθ' ὑμῶν αὐτῶν (ἴ. δ'. 64, 4.), «αὐτὸ ποιεῖν ἀναγκάσετε» Σχ.

§ 99. Ἀθ. ΠΕΡΙΑΗΨΙΣ. «Δὲν φοβούμεθα τοὺς ἡπειρώτας, ἀλλὰ τοὺς ἀνεξαρτήτους νησιώτας, ὡς ὑμᾶς, καὶ τοὺς παροξυνομένους διὰ τὴν κατάθλιψιν τῆς ἀρχῆς· διότι οὗτοι χωρὶς νὰ μετρήσωσι καλῶς τὰς δυνάμεις των δύνανται νὰ ῥιψοκινδυνεύσωσι.»

πρὸ] τοπικόν. — τῷ ἐλευθέρῳ] = διὰ τὴν ἐλευθερίαν, ἐπεὶ Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ το Ἰνστιτούτο Ἑκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

ἐλευθεροί εἰσιν. — πολλὴν τὴν διαμέλλησιν — ποιήσονται] = πολλὴν (μακρὰν) τὴν ἀναβολὴν τοῦ φυλάξασθαι ἡμᾶς π. — ἀνάρκτους] = ἀχειρώτους (ζ'. 40, 5.), ἀνυποτάκτους. — τῆς ἀρχῆς τῷ ἀναγκαίῳ (ζ'. δ'. 60, 4.)), διὰ τὸ ἀναγκαστικόν, διὰ τὴν βίαν, ἣν ἐπιβάλλει ἡ ἀρχή· «τῇ ἀνάγκῃ τῆς ἀρχῆς, ἤγουν τῇ δουλείᾳ» Σχ. — πλεῖστα ἐπιτρέψαντες], μάλιστα παραδοθέντες· ζ'. Ἡροδ. 3, 36, 4: μὴ πάντα ἡλικίῃ καὶ θυμῷ ἐπίτρεπε. — τῷ ἀλογίστῳ] = τῇ ἀπερισκεψίᾳ. —

§ 100. Μήλ. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. «Μεγάλην δειλίαν θὰ εἴχομεν, ἂν δὲν ἐπροσπαθοῦμεν παντοιοτρόπως νὰ ἀπαλλαγῶμεν τῆς δουλείας, ὡς καὶ ὑμεῖς προσπαθεῖτε νὰ διατηρήσετε τὴν ἀρχήν.»

ἧ που ἄρα], λοιπὸν πάντως βέβαια. — εἰ τοσαύτην γε — τὴν παρακινδύνουσιν ποιοῦνται] = εἰ τοσοῦτόν γε παρακινδυνεύετε ὑμεῖς μὲν ὅπως μὴ πανθῆτε ἀρχῆς, οἱ δὲ δουλεύοντες ὅπως ἤδη ἀπαλλαγῶσιν (αὐτῆς). — παυθῆναι] ἐξαρτ. ἐκ τοῦ παρακινδ. ποιοῦνται, ὡς σημαίνοντός πως σπουδῆν, σχεδόν = μετὰ κινδύνων σπεύδουσι. — κακότης] λέξις ποιητικωτέρα = μηδαμινότης, (σχεδόν) δειλία· ἐνν. δὲ: ἂν εἴη. — πᾶν ἐπεξελεθεῖν] = πάντα ποιῆσαι, ἐπὶ πᾶν ἐλθεῖν, πάντα κάλων κινῆσαι· περὶ τῆς συντ. ζ'. 70, 5. —

§ 101. Ἄθ. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. «Ὅχι· διότι δὲν πρόκειται ὑμῖν ἀγὼν ἀνδραγαθίας πρὸς ἴσους, ἀλλὰ περὶ σωτηρίας.»

οὐκ, ἦν] ζ'. γ'. 66, 4. — ἀπὸ τοῦ ἴσου], ἀπὸ ἴσης δυνάμεως. — μὴ αἰσχ. ὄφλειν (ἢ ὄφλεῖν)] ἀντὶ τοῦ: περὶ τοῦ μὴ αἰσχ. ὄφλειν, περὶ τοῦ μὴ καταισχυρῶσθαι· ὄφλισκάνειν τι σημ: καταδικάζεσθαι εἰς τι, ἄξιόν εἶναι τινος, ἐμπίπτειν εἰς τι. — πολλῷ] ἀναφ. εἰς τὸ κρείσσους· ἔχει δὲ μεγάλην ἔμφασιν διὰ τὴν ἀσυνήθη θέσιν του. —

§ 102. Μήλ. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. «Ἐπειδὴ ὅμως πολλῆς ὁ πόλεμος λαμβάνει ἀνελπίστους τροπὰς, διὰ τοῦτο ἂν μὲν ὑποχωρήσωμεν εὐθὺς, οὐδεμίαν ἐλπίδα σωτηρίας ἔχομεν, ἂν δὲ πολεμήσωμεν, ὑπάρχει ἐλπίς.»

τὰ τῶν πολέμων] = τὰ πράγματα, αἱ περιστάσεις, τῶν π. ζ'. β'. 41, 4. — κοινοτέρας τὰς τ.] = ἀνελπιστοτέρας τὰς τ. ἀναφ. εἰς τὸ ἀπὸ τοῦ ἴσου· κοιναὶ τύχαι λέγονται αἱ τύχαι, αἵτινες δύνανται νὰ συμβῶσιν εἰς ἀμφοτέρους, ἐπομένως, ἀβέβαιαι, ἀπροσ-

δόκητοι, ἀνέλπιστοι· πρβ. Ἰλ. σ, 309: ξυνός Ἐνυάλιος (= Mars communis). — ἢ κατὰ τὸ], ἢ ὡς προσεδόκα τις κατὰ τό. πρβ. Ἄσ. γ'. § 73. — εὐθύς] ἀναφ. εἰς τὸ εἶξαι, τ. ἔ. χωρὶς νὰ πολεμήσωμεν· ἐπεξηγ. διὰ τοῦ ἐπομένου. — ἀνέλπιστόν (ἔστι)] = οὐδεμίαν ἐλπίδα παρέχει. — μετὰ τοῦ δρωμένου], « μετὰ τῆς ἐνεργείας » Δούκας· « ἐν τῷ ἀνθίστασθαι » Σχ. — στήναι ὀρθῶς], σωθῆναι· ὁμοίως παρὰ ποιηταῖς: ὀρθῶ ἐπὶ σφυρῶ, ὀρθῶ ποδὶ, στήναι· στήναι ἐς ὀρθὸν Σοφ. Οἶ. Τ. 50.

§ 403. Ἀθ. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. « Ἄλλ' ἢ ἐλπίς τοὺς μὲν ἔχοντας περίσσειαν δυνάμεως δὲν καταστρέφει ὅλως διόλου· εἰς τοὺς διακινδυνεύοντας ὅμως τὰ πάντα οὐδὲν καταλείπει ὅπερ ὑμεῖς, ἀθθενεῖς ὄντες, προσέξατε μὴ πάθητε, καί, ἐν ᾧ δύνασθε νὰ σωθῆτε δι' ἀνθρωπίνων μέσων, καταφύγητε εἰς μαντικὴν καὶ χρησμούς. » κινδύνη] ἀναφ. εἰς τὸ παραμ. οὔσα = οὔσα παρ. εἰς τὸν κίνδυνον· ὁμαλωτέρα θὰ ἦτο ἡ γενική: κινδύνου, ἣν ἔχει ὁ Σχολ. — ἀπὸ περιουσίας], ἀπὸ περισσεύουσης δυνάμεως, ἀπὸ περισσείας δυν. περὶ τῆς ἀπὸ πρβ. Ἄσ. κά. § 17. ἰ. 123, 2. — οὐ καθεῖλε] = οὐ κατέλυσε παντελῶς διὰ τὸ ὑπολείπεσθαι δύναμιν αὐτοῖς » Σχ. ἀόρ. τοῦ συνήθους σημαντικός. — τοῖς δ' ἐς ἅπαν τὸ ὑπάρχον ἀναρρίπτουσι] ἐνν. τὸν κύβητον, τ. ἔ. εἰς δὲ τοὺς ριψοκινδυνεύοντας ἅπαντα τὰ ὑπάρχοντα πρβ. δ'. 85, 4. — δάπανος], « δαπανηρὰ » Σχ., διότι ἐπιφέρει πολλὰς ζημίας. — σφαλέντων] ἰ. Ἄσ. ιζ'. § 75. ὁμοίως ς'. 40, 2. — καὶ ἐν ὅτῳ — ἐλλείπει] ἢ σύντ: καὶ οὐκ ἐλλείπει (τι) ἐν ὅτῳ κτλ. = καὶ οὐ καταλείπει τι, ὃ ἔχων τις φυλάσσεται ἔτι (= ἐν τῷ μέλλοντι) αὐτὴν γνωρισθεῖσαν· πρβ. Σοφ. Ἰλ. 736: ὀρᾶ μόνον νιν ἐλλελεϊμμένον (= ἐγκαταλειμμένον). — ἐπὶ ῥοπῆς μιᾶς ὄντες] κατὰ μεταφορὰν ἐκ τοῦ ζυγοῦ = εἰς κρίσιμον στιγμὴν εὐρισκόμενοι. — ἀνθρωπεῖως], μὲ ἀνθρώπινα μέσα, τ. ἔ. ὅχι μὲ χρησμούς καὶ μαντεῖα. — καθίστανται] = « καταφεύγουσι » Σχ. — λυμαίνεται] = λύμηνι ὀλεθρον, φέρουσι.

§ 404. Μήλ. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. « Εἶναι μὲν δύσκολον νὰ ἀγωνισθῶμεν πρὸς τὴν δύναμιν ὁμῶν καὶ τὴν τύχην, ἂν δὲν θὰ ἦναι ἴση· ἀλλὰ τὴν μὲν ἐκ τοῦ θεοῦ τύχην πιστεύομεν νὰ ἔγωμεν, διότι

Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἑκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

ἐγωνιζόμεθα ὅσοι πρὸς ἀδίκους· τὴν δὲ ἔλλειψιν τῆς δυνάμεως θὰ ἀναπληρώσωσιν οἱ Λακεδ., οἵτινες ἂν ὄχι ἀπὸ ἄλλο τούλάχιστον ἀπὸ ἐντροπὴν θὰ μᾶς βοηθήσωσι.»

ἴστε] προστακτ. — εἰ μὴ — ἔσται] ὑποκ. ἐνν. μόνον: ἡ τύχη. — ἀπὸ τοῦ ἴσου] ἐνν. ἡμῶν καὶ ὑμῶν. — τῇ τύχῃ — ἐλασσώσεσθαι] = τῇ τύχῃ (κατὰ τὴν τ.) ἐλάσσους (ὑμῶν) ἔσεσθαι. — ἐκ τοῦ θεοῦ] συνδ. μὲ τὸ: τῇ τύχῃ = τῇ ἐκ τοῦ θ. τύχῃ, τῇ ἐκ τῶν θεῶν διδομένη τύχῃ. — ἰστάμεθα] = ἀγωνιζόμεθα, ἀνθιστάμεθα· ὁμοίως ἐν τῇ τοῦ Λιβανίου ὑποθέσει εἰς τὸν περὶ εἰρήνης λόγον τοῦ Δημοσθ. — τῆς δὲ δυν. τῶ ἐλλείποντι — προσέσεσθαι], τὸ δὲ ἐλλείπον τῆς δυνάμεως ἡμῶν θὰ ἀναπληρώσῃ ἡ συμμαχία τῶν Λακεδ. — ἐλλείποντι] ἔξακρ. ἐκ τοῦ προσέσεσθαι. — ἡμῶν] ὁμοίως ἀναφ. εἰς τὸ προσέσεσθαι. ὁμοίως δύο δοτικὰ καὶ ἐν Εὐρ. Ἐλ. 248: τί σοι παράσχω δῆτα τῶ τεθνηκότι. — αἰσχύνῃ] = δι' αἰσχύνῃν. — καὶ] συνεπίας σημαντικός.

§ 105. ΑΘ. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. «Καὶ ἡμεῖς νομίζομεν ὅτι δὲν θὰ ἔχωμεν ὀλιγώτερον εὐμενεῖς πρὸς ἡμᾶς τοὺς θεοὺς· διότι οὐδὲν ἐπιθυμοῦμεν ἢ πράττομεν ἀντιβαῖνον εἰς τὴν πίστιν τῶν ἀνθρώπων εἰς τοὺς θεοὺς ἢ εἰς τὰς ἰδίας αὐτῶν ἐπιθυμίας· διότι νομίζομεν ὅτι καὶ παρὰ τοῖς θεοῖς, ὡς πιστεύεται, καὶ παρὰ τοῖς ἀνθρώποις ἐπικρατεῖ τὸ δίκαιον τοῦ ἰσχυροτέρου. εἶναι δὲ ἀφροσύνη νὰ περιμένετε βοήθειαν παρὰ τῶν Λακ., οἵτινες, ὅσον μὲν ἀφορᾷ αὐτοὺς τοὺς ἰδίους καὶ τὰ ἐγγύρια ἔθιμά των, προσφέρονται τιμίως ὅσον ὅμως ἀφορᾷ τοὺς ἄλλους, συντόμως ἠδύνατό τις νὰ εἴπῃ ὅτι τὰ μὲν εὐάρεστα νομίζουσιν ἔντιμα, τὰ δὲ συμφέροντα δίκαια.»

τῆς μὲν τοίνυν — λελείψεσθαι (= ἐλασσώσεσθαι)], ὅσον μὲν ἀφορᾷ τοὺς θεοὺς (= τὸ πρὸς τὸ θεῖον) οὐδ' ἡμεῖς νομίζομεν (ὅτι θὰ ἤμεθα κατώτεροι ἡμῶν), ὅτι θὰ ἔχωμεν ὀλιγώτερον ἡμῶν τὴν εὐμένειαν αὐτῶν. — τοίνυν] = τοι-νυν, τ. ἔ. ἀλλά τοι, ἀλλά μὴν. — λείπεσθαι] συντ. κυρίως οὕτω: λείπεσθαί τινός τινι πράγματι· καθὼς ὅμως λέγεται ἐν ἔ. 97: ἐλλείπειν τινός τινι πράγματι, οὕτω καὶ ἐνταῦθα: λείπεσθαί τινος πράγματος. — τῆς ἀνθρωπείας] ἀναφ. καὶ εἰς τὸ νομίσεως καὶ εἰς τὸ βουλήσεως. — τῶν μὲν ἐς τὸ θεῖον (ἡ ὄνομ. εἶναι: τὰ μὲν ἐς τὸ θεῖον)] ἔξακρ. ἐκ τοῦ νομίσεως· τῶν ἐς σφᾶς

αὐτούς (ἢ ὄνομ: τὰ ἐς σφᾶς αὐτούς)] ἔξαρτ. ἐκ τοῦ βου-
 λήσεως. Το ὅλον χωρίον ἔχει οὕτω: οὐδὲν ἐπιθυμοῦμεν, τὸ ὁποῖον
 ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ ἀντιβαίη πρὸς τὴν εἰς τοὺς θεοὺς πίστιν τῶν ἀν-
 θρώπων, ἀφ' ἑτέρου δὲ πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῶν τοῦ νὰ ἀποκτή-
 σωσι ταῦτα, τὰ ὁποῖα δι' ἑαυτοὺς ἐπιθυμοῦσι. — νόμισις] =
 ὕπερ νομίζει τις, δόξη ἡγεῖται, πιστεύει, τ. ἔ. πίστις. Ἰ.
 Πολυδ. ὄνομ. 5, 426: «νόμισις τὸ ὄνομα σκληρόν». — δόξη
 ἔνν. οὗ ἂν κρατῆ ἄρχειν. — τὸ θεῖον, τὸ ἀνθρώπειον] =
 οἱ θεοί, οἱ ἄνθρωποι· Ἰ. δ'. 64, 5. — σφῶς] = ὀφθαλμοφανῶς
 κατ' ἀντίθ. πρὸς τὸ δόξη. — διὰ παντὸς] Ἰ. 38, 4. — ὑπὸ
 φύσεως ἀναγκαίας (= ἀναγκαζούσης), ὑπὸ ἀκαθέκτου φυσικῆς
 ὀρμῆς (κινούμενοι), δηλ. ἐξασκεῖν τὸ δίκαιον τοῦ ἰσχυροτέρου. —
 θέντες τὸν νόμον], «νομοθετήσαντες» Σχ. — ἂν — ἂν] πρβ. 36,
 3. — αὐτὸ] τ. ἔ. τὸ χρῆσθαι τῷ ὑπάρχοντι νόμῳ. — πρὸς τὸ
 θεῖον] = ὅσον ἀφορᾷ τοὺς θεοὺς. — ἐκ τοῦ εἰκότος] Ἰ. δ'. 47,
 5. — τῆς — δόξης] ἔξαρτ. πως ἐκ τοῦ: τὸ ἄφρον = ἡ ἀφρο-
 σύνη· ἐν ἀρχῇ ὅμως τῆς προτάσεως ἔχει ἀπόλυτον δύναμιν = ὅσον
 δὲ ἀφορᾷ τὴν εἰς τοὺς Λακ. ἐλπίδα, ἐμπιστοσύνην, ὑμῶν (δηλ. ὅτι
 θὰ σᾶς βοθηήσουν)· ὁμοίως ἐ. 408. ἐ. 48, 8. καὶ Ξεν. Οἰκ. 44, 44:
 τῆς δὲ χρηματίσεως (= ὅσον ἀφορᾷ τὴν χρ.) καὶ μετὰ ταῦτα
 ἀρκέσει ἀκούειν· πρβ. 32, 4. — ἦν (δόξαν) πιστεύ-
 ετε] κατὰ τὴν ἀναλογίαν τοῦ: πίστιν πιστεύειν = καθ' ἣν πι-
 στεύετε. — διὰ τὸ αἰσχρόν] ἀναφ. εἰς τὸ αἰσχύνη ἐ. 404. —
 δῆ] εἰρωνικός. — τὸ ἀπειρόκακον], «τὴν ἀπλότητα ὑμῶν, ἣν
 ἔχετε ὡς ἄπειοι: τῆς κακίας τῶν Λακ». Δούκας. Τὸ-κακὸν ἀναφ.
 εἰς τὴν ἠθικὴν κακίαν, καθ' ὅσον ἡ πείρα διδάσκει ὅτι οἱ ἄνθρωποι
 πράττουσι κατὰ τὸ συμφέρον των, ὄχι κατὰ τὴν ἐντολὴν τῆς τιμῆς
 καὶ τοῦ δικαίου. — πλεῖστα], ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον. — ἀρετῆ
 χρῶνται], τιμίως καὶ δικαίως προσφέρονται. — πολλὰ ἂν] ὁ ἂν
 ἀναφ. εἰς τὸ δηλώσειεν. — πολλὰ τις ἔχων] = εἰ καὶ πολ-
 λά τις ἔχοι. — ξυνελών] = εἰ ξυνέλοι, Ἰ. 70, 2. — μάλι-
 στα] σχεδόν = ἄριστα. — ὅτι] ἔξαρτ. ἐκ τοῦ ἐν τῷ δηλώσειεν
 περιεχομένου εἰπών. — ἐπιφανέστατα], ὀφθαλμοφανέστατα
 ἀναφ. εἰς τὸ νομίζουσι. — ὦν ἴσμεν], «πάντων ἀνθρώπων, ὦν
 ἴσμεν» Σχ. — καλά], ἔντιμα. — οὐ πρὸς τῆς ὑμετέρας —
 διανοία], ἡ τριαύτη σκέψις δὲν ὠφελεῖ, δὲν ἐπιφέρει τὴν παράλογον
 ψηφιοποίηθη ἀπὸ τοῦ Ἰνστιτούτου Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

σωτηρίαν ὑμῶν· περὶ τῆς πρὸς Ἱ. γ'. 59, 4. — ἄλογος], παράλογος· ἀνόητος· διότι δηλ. περιμένουν βοήθειαν παρὰ τῶν Λακεδ. Ἱ. 32, 3.

§ 106. Μήλ. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. « Διὰ τὸ συμφέρον των ἴσα ἴσα νομίζομεν ὅτι οἱ Λακεδ. θὰ μᾶς βοηθήσωσι ».

κατ' αὐτὸ τοῦτο] τ. ἔ. διὰ τὸ τοὺς Λακεδ. τὰ συμφέροντα δίκαια νομίζουσιν. — ἡ δὲ] ἐπιτείνει τό: καὶ μάλιστια, περὶ οὗ Ἱ. Ἀσ. Β'. 6'. § 25. — τῷ ξυμφ. αὐτῶν] ἀναφ. εἰς τὸ πιστεύειν, τ. ἔ. δι' αὐτὸ τοῦτο πιστεύομεν εἰς τὸ συμφέρον αὐτῶν ὅτι δὲν θὰ θελήσουν κτλ. — προδότας] πρβ. δ'. 10. 2. —

§ 107. Ἄθ. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. « Δὲν πιστεύετε λοιπὸν ὅτι τὸ μὲν συμφέρον εἶναι συνδεδεμένον μὲ τὴν ἀσφάλειαν, τὸ δὲ δίκαιον καὶ ἔντιμον εἶναι ἀχώριστα τῶν κινδύνων, οὓς ἥχιστα οἱ Λακ. ἀναλαμβάνουσι ».

οὗκουσιν] δύγεται νὰ ἀναγνωσθῇ καὶ ἐρωτηματικῶς καὶ μή. — ὅ] τ. ἔ. τὸ μετὰ κινδύνου δρᾶν. —

§ 108. Μήλ. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. « Ἀλλὰ καὶ τοὺς κινδύνους μετὰ μείζονος ἀσφαλείας ἤθελον ἀναλάβῃ ὑπὲρ ἡμῶν ἢ ὑπὲρ ἄλλων, ἐπειδὴ εἴμεθα καὶ πλησίον τῆς Πελοποννήσου, ἅμα δὲ καὶ πιστότεροι ἄλλων διὰ τὴν συγγένειαν ».

κινδύνους τε] ὁ τὲ ἀναφ. εἰς τὸ ἐγχειρίσασθαι (= « ἀναδέξασθαι » Σχ.), τ. ἔ. ἐγχειρίσασθαι τε αὐτοὺς καὶ νομιεῖν. — καὶ βεβαιότερους ἢ ἐς ἄλλους νομιεῖν] = καὶ τοὺς ὑπὲρ ἡμῶν κινδύνους βεβ. ἢ τοὺς ὑπὲρ ἄλλων ν., τ. ἔ. καὶ τοὺς κινδύνους, οὓς ἤθελον ἀναλάβῃ ὑπὲρ ἡμῶν, θὰ νομίσωσιν ὀλιγώτερον ἐπικινδύνους ἢ τοὺς ὑπὲρ ἄλλων· κίνδυνος ἐς ἄλλους κυρίως σημ: κίνδ. ἀναπερόμενος εἰς ἄλλους, ὑπὲρ ἄλλων ἢ κατ' ἄλλων· πρβ. γ'. 39, 6: τὸν μετὰ τῶν ὀλίγων κίνδυνον ἡγησάμενοι ἀσφαλέστερον. — ὅσφ] Ἱ. 68, 2. — πρὸς τὰ ἔργα τῆς Πελ. ἐγγὺς κείμεθα], ὅσον ἀφορᾷ τὰς κατὰ τὴν Πελ. ἐπιχειρήσεις τῶν Λακεδ. κείμεθα πλησίον αὐτῆς, ὥστε δυνάμεθα νὰ τοὺς βοηθοῦμεν. — τῆς Πελοπ.] κοινὸν καὶ τῷ τὰ ἔργα, καὶ τῷ ἐγγὺς κείμεθα. — τῆς δὲ γνώμης] ἀπολύτως (ὡς ἀνωτ. ἐν ἔ. 105, 3.) = ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὸ φρόνημά μας. — τῷ συγγενεῖ], διὰ τὴν συγγένειαν. —

§ 109. Ἄθ. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. « Ἐκεῖνοι, παρ' ὧν ζητεῖ τις βοήθειαν, φησιοποιήθηκε ἀπὸ τοῦ Ἰνστιτούτου Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

δὲν δίδουσι αὐτὴν ἀποβλέποντες εἰς τὴν εὐνοίαν τῶν ζητούντων αὐτήν, ἀλλ' εἰς τὴν δύναμιν τῶν· τοῦτο δὲ λαμβάνουσι ὑπ' ὄψιν πρὸ πάντων οἱ Λακ., οἵτινες, ἐπειδὴ δὲν πιστεύουσιν εἰς τὰς ἰδίας δυνάμεις, ὅταν ἐπέρχονται κατὰ τῶν ἄλλων, προσλαμβάνουσι καὶ συμμάχους· ὥστε δὲν εἶναι πιθανὸν ἡμῶν θαλασσοκρατούντων νὰ μεταβῶσθῶσιν εἰς τὴν νῆσόν σας. »

τὸ δ' ἐχυρὸν — φαίνεται] ἡ σύντ: οὐ τὸ εὐνοῦν τῶν ἐπικ. φαίνεται τὸ ἐχυρὸν τοῖς ξυναγων., τ. ἔ. « τοῖς ἐπὶ συμμαχίαν παρακαλουμένοις ἐχυρὸν φαίνεται πρὸς τὸ βοηθῆσαι οὐχ ἡ εὐνοία τῶν παρακαλούντων » Σχ. — τὸ ἐχυρὸν], ἡ ἀσφάλεια, ἡ ἀσφαλῆς ἐγγύησις· περὶ τοῦ ἐνάρθρου κατηγορουμένου ἔ. β'. 43, 4. καὶ γ'. 41, 3. — ἀλλ' ἦν — προὔχῃ] πολλάκις ὀλόκληρος πρότασις τίθεται ἀντὶ ὀνόματος, ὡς ἐνταῦθα, ς'. 22, 1: καὶ ἦν —, καὶ ἀλλαγῶ. — τῶν ἔργων δυνάμει], πραγματικῆ δυνάμει. — πλεῖόν τι] πρβ. γ'. 67, 4. καὶ β'. 41, 8. — τῆς — ἀπιστία] = τῆ οἰκείᾳ παρασκευῇ ἀπιστοῦντες. — καὶ μετὰ] ὁ καὶ ἐπιδοτικός, τ. ἔ. οὐ μετὰ τῆς οἰκείας μόνον παρασκευῆς ἀλλὰ καὶ μετὰ ξυμμάχων ἐπέρχονται. — εἰκόσ — περαιωθῆναι] ἔ. 84, 6. —

§ 110. Μήλ. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. « Οἱ Λακ. ἔχουσι καὶ ἄλλους νὰ στείλωσι· εἶναι δὲ μεγάλον τὸ Κρητικὸν πέλαγος, ὥστε δυσκολώτερον δύνανται οἱ θαλασσοκράτορες νὰ συλλάβωσιν τοὺς εἰς βοήθειαν ἐρχομένους, ἢ οὗτοι νὰ διασωθῶσι· καὶ ἂν δὲ ἤθελον ἀποτύχῃ εἰς τοῦτο ἤθελον τραπῆ κατὰ τῆς χώρας ὑμῶν καὶ τῆς τῶν συμμάχων σας. »

καὶ ἄλλους] τ. ἔ. οὐ μόνον οἰκείαν δύναμιν, ἀλλὰ καὶ ἄλλους συμμάχους, στόλον ἔχοντας. — πολὺ] = μέγα· ὁμοίως ς'. 13: πολλὴ δ' ἡ Σικελία. — τὸ Κρητικὸν πέλαγος] ἔ. Στράβ. 124. 323. — δι' οὗ τῶν κρατούντων — λῆψις], ἐν ᾧ εἰς τοὺς θαλασσοκράτορας εἶναι δυσκολωτέρα ἢ σύλληψις. — ἀπορώτερος] θηλ. ὁμοίως γ'. 89, 5: βιαιότερον τὴν ἐπίκλυσιν. — λῆψις], « τὸ συλλαβεῖν αὐτοὺς, τοὺς βοηθοῦντας » Σχ. — λαθεῖν] ἐνν. ἀντικ: τοὺς κρατοῦντας. — μή] ἔ. Ἀσ. κ'. § 24. — ὅσους — ἐπῆλθε (= ἀφίκετο, ἐπεστράτευσε)] ὁμοίως ἔ. 54, 4: τὰς ξυνωμοσίας ἀπάσας ἐπελώθων. — περὶ τοῦ ἡμετέρου σκοποῦ σκεπτικῶς φησὶ τὸ ὄνομα ὑμῶν

ἀνηκούσης, ὡς τῆς τῶν Μηλίων. — τῆς οἰκειοτέρας ξυμμα-
 χίδος τε καὶ γῆς] τὸ χωρίον τοῦτο εἶναι δύσκολον, ὅθεν καὶ ὑπὸ
 τῶν πλείστων ἐρμηνευτῶν αἰ λέξεις: ξυμμ. τε καὶ γῆς, κρίνονται
 νόθοι καὶ ἐγκλείονται ἐντὸς ἀγκυλῶν· νομίζω ὅτι ὑπὸ τινος ἀντιγ-
 γραφῆως ἐγένετο μετάθεσις τῶν τε καί, ὧν ἡ γνησιὰ θέσις ἦτο πρὸ
 τοῦ ξυμμαχίδος, οὕτω: τῆς οἰκειοτέρας τε καὶ ξυμμα-
 χίδος γῆς (δηλ. τῆς ἐν τῇ Θράκῃ)· τὸ δὲ οἰκειοτέρας, κα-
 θ' ἔλξιν πρὸς τὸ προηγ· μᾶλλον, κεῖται ἀντὶ τοῦ: οἰκείας. —

§ 111. ἈΘ. ΠΕΡΙΑΗΨΙΣ. «Τοιαύτη τις εἰσβολὴ βέβαια δύναται
 νὰ γείνη καὶ χάριν ὑμῶν, καίπερ γινωσκόντων ἤδη ὅτι οἱ Ἀθ. οὐ-
 δέποτε ἐκ φόβου ἀπέστησαν πολιορκίας τινός· ἐν ᾧ δὲ βουλευέσθε
 περὶ τῆς σωτηρίας τῆς πόλεως, καθ' ὅλον ὅμως τὸν λόγον δὲν εἴπετε
 τι, εἰς ὃ πιστεύσας τις δύναται νὰ σωθῆ, ἀλλὰ περιμένετε μὲν μέλ-
 λοντας ἰσχυροὺς ἐπικούρους, νῦν δὲ δὲν ἔχετε τι νὰ ἀντιτάξετε πρὸς
 ἡμᾶς. Καὶ θὰ δεῖξετε μεγάλην ἀνοησίαν, ἂν, ἀποχωρησάντων ἡμῶν,
 δὲν ἀποφασίσῃτε τι συνετώτερον· διότι δὲν πρέπει νὰ ἐντρέπισθε
 νὰ ὑποχωρήσετε εἰς ἡμᾶς γενόμενοι ὑποτελεῖς καὶ σύμμαχοι ἡμῶν·
 διότι ἡ ἐν τοῖς μεγίστοις κινδύνοις ἐντροπὴ αὕτη πλείστους κατί-
 στρεψε. Ἐκ τῆς μιᾶς δὲ ταύτης βουλῆς ὑμῶν ἐξαρτᾶται ἡ σωτηρία
 ἢ ὁ ὄλεθρος τῆς πατρίδος σας ».

τούτων μὲν — ἀνεπιστήμοσιν], ἐκ τούτων τῶν πραγμάτων
 (τ. ξ. τῶν εἰς τὴν Ἀττικὴν εἰσβολῶν) δυνατὸν νὰ γείνη τι καὶ δι' ὑμᾶς
 (ὡς καὶ δι' ἄλλους), καίπερ (= καί, ὁμοίως σ'. 16, 6.) λαβόντας ἤδη
 πείραν καὶ καλῶς γινώσκοντας ὅτι κτλ., τ. ε. καὶ τοιοῦτόν τι ἂν συνέ-
 θαινε, ὑμεῖς ὅμως ἐλάβετε πείραν καὶ γινώσκετε καλῶς ὅτι. — ὅτι
 οὐδ' — ἀπεχώρησαν] ζ'. 105. — φήσαντες — βουλευέσθην]
 ζ'. ε. 88. — νομίσαιεν] ὡς φθάσαιεν γ'. 49, 3. — τὰ ἰσχυρό-
 τατα — μέλλεται], τὰ ἰσχυρότατα ἐλπίζόμενα στηρίγματα, οἱ
 ἰσχυρότατοι ἐπικούροι, οἵτινες ἐλπίζετε νὰ ἔλθωσι, βραδύνουσιν, δὲν
 ἔρχονται· πρὸς. Ξεν. Ἀν. 3, 1, 47: ἀνέστη ὡς μὴ μέλλοιτο,
 ἀλλὰ περαινόιτο τὰ θέοντα· τὸ δὲ οὐδ': τὰ ἰσχυρότατα
 ἐλπ. ἐτίθη ἀντὶ τοῦ ἄρσ: οἱ ἰσχυρότατοι ἐλπίζόμενοι,
 ὡς πολλάκις. — βραχέα — περιγίγνεσθαι] = πάνυ βρα-
 χέα ἢ ὥστε περιγ., περισωθῆναι. ζ'. β'. 61, 2. — πρὸς
 τὰ ἀντιτ.] = ἀπέναντι (παραβαλλόμενα πρὸς τὴν) τῆς ἀντι-
 τεταγμένης Φιλιππητικῆς ἀπὸ τοῦ ἰσχυροῦ τοῦ ἑκπαίδευτικῆς Πτολεμαίου εὐρίων.

— παρέχετε], δεικνύετε. — μεταστησάμενοι] κυρίως = ἀποχωρῆται ἡμᾶς ποιήσαντες· ὅθεν = ἀποχωρησάντων ἡμῶν. — ἔτι] ἀναφ. εἰς τὸ γινώσεσθε] = ἀποφασίσετε. — ὁ ἦ], βεβαίως, ὡς πιστεύομεν. — αἰσχροῖς] = αἴσχος φέρουσι. — πολλοῖς γὰρ — περιπεσεῖν] ἢ σύντι: τὸ αἰσχρὸν καλ. δυνάμει ὄν. ἐπαγ. ἐπεσπάσατο πολλοῖς — ἤσσηθεῖσι τοῦ ῥ. ξυμφοραῖς περιπεσεῖν, τ. ἔ. τὸ πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται αἰσχύνη, δυνάμει τοῦ δελεαστικοῦ, μαγικοῦ, ὀνόματός του εἰς πολλοὺς καίπερ προβλέποντας· ἔτι εἰς ὁποῖον ὀλεθρον φέρονται, νικηθέντας ὁμῶς ἀπὸ τῆν λέξιν (τ. ἔ. φοβηθέντας τὴν αἰσχύνην) ἔγεινεν αἰτία (= ἐπεσπάσατο) νὰ περιπέσωι πραγματικῶς εἰς ἀνίατα δυστυχήματα. — καὶ αἰσχύνην — μετὰ ἀνοΐας ἢ (μετὰ) τύχης προσλαβεῖν], καὶ νὰ προσλάβωσιν αἰσχύνην αἰσχροτέραν διὰ τὴν ἀνοησίαν των παρά διὰ τὴν τύχην (τ. ἔ. διὰ τὴν καταδρομὴν τῆς τύχης). — προσλαβεῖν] ἴ. δ'. 61, 4. — ὅ] τ. ἔ. τὸ ξυμφ. ἀνηκ. περιπεσεῖν καὶ αἰσχύνην — προσλαβεῖν. — ἀπρεπές], ἀνάξιον, ἀειμαστικόν, δι' ὑμᾶς. — μέτρια (ἴ. δ'. 20, 4.) προκαλουμένης], ἐπεικεις προτάσεις προτεινούσης. — ξυμμ. γενέσθαι — ὑποτελεῖς] ἐπέξηγησις τοῦ μέτρια προκαλ. — καὶ δοθ.] ὁ καὶ ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸν ἀνωτέρω τέ. — τὰ χεῖρω φιλονεικῆσαι] = ἐξ ἰσχυρογνωμοσύνης τὰ χεῖρω ἐλέσθαι (δηλ. νὰ ἀποφασίσετε τὸν πόλεμον)· ἐξαρτ. ἐκ τοῦ ἀπρεπές νομίζετε· πρὸς. Πλ. Πρωτ. 369, Ε: φιλονεικεῖν μοι δοκεῖς τὸ ἐμὲ εἶναι τὸν ἀποκρινόμενον· πρὸς. καί: προθυμείσθαι, σπεύδειν, τι. — μεταστάντων ἡμῶν] = ἡμῶν ἀποχωρησάντων. — ὡς], ἐπειδὴ. — καὶ ἐνθυμεῖθε πολλάκις ὅτι περὶ πατρίδος βουλευέσθε, ἦν μιᾶς πέρι καὶ ἐς μίαν βουλήν τυχοῦσάν τε καὶ μὴ κατορθώσασαν ἔσται] τοῦ δυσκόλου τούτου χωρίου ἢ ἐννοια εἶναι κατὰ τὸν Σχολ. ἢ ἐξῆς: «καὶ πολλάκις πρὸ ὀφθαλμῶν λάβετε ὅτι περὶ πατρίδος ἢ σκέψις μιᾶς αὐσης, περὶ ἧ. ἐν μιᾷ βουλή· ἢ κατορθώσετε ἢ σφαλῆσθε.» Πᾶσα ἀπόπειρα διορθώσεως ἀπέτυχε· εἶνε πραγματικῶς locus desperatus. Ἡ δυσκολία ἐγκαίται εἰς τὰς λέξεις ἦν μιᾶς πέρι καὶ εἰς τὸ ἔσται.

§ 412. Τελευταία ἀποκρίσις τῶν Μηλίων. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ.

ε' Ἐμμένοντες εἰς τὴν προτέραν ἀπόφασίν μας ἄλλοτενος εἰς τὴν φηφιολογήθηκ' ἀπὸ τοῦ Ἰωσήπου τοῦ Ἐκκλησιαστικῆς Πολιτικῆς

βοήθειαν τοῦ θεοῦ καὶ εἰς τὴν τῶν ἀνθρώπων. Σᾶς προτείνομεν δὲ νὰ ἤμεθα φίλοι καὶ πολέμιοι οὐδετέρων, καὶ σᾶς παραρκαλοῦμεν νὰ ἀποχωρήσετε ἐκ τῆς γῆς ἡμῶν ».

ἐκ τοῦ Θεοῦ] συνδ. μετὸ σωζούση, πρβ. Ἄσ. ἐ. § 103. περὶ τῆς ἐκ ἴ. ἐ. 104. — καὶ Λακεδ.] περὶ τοῦ καὶ ἴ. 80, 3. σημ. — τιμωρίᾳ] = βοηθείᾳ. — προκαλούμεθα] διὰ μὲν τὸ φίλοι εἶναι = προτείνομεν· διὰ δὲ τὸ ἀναχωρῆσαι = παρακαλοῦμεν. — ἐπιτήδεις] = σύμφοροι.

§ 113. Τελευταία ἀπόκρισις τῶν Ἀθ. ΠΕΡΙΑΗΦΙΣ. «Ὡς φαίνεται ἐκ τῆς ἀποράσεώς σας, παραδίδεσθε πολὺ εἰς τὰς ἐλπίδας, καὶ πιστεύετε μᾶλλον εἰς τὰ μέλλοντα καὶ ἀφανῆ ἢ εἰς τὰ παρόντα καὶ φανερά· διὰ τοῦτο καὶ πλείστον θὰ ἀποτύχετε.»

ἀλλ' οὖν γε], βεβαίως ὅμως. — ἀπὸ τούτων] = κατὰ ταῦτα, ἂν κρίνη τις ἀπὸ τούτων. — ὡς δοκεῖτε] προσωπικῶς. — κρίνετε], θεωρεῖτε. — τὰ δὲ ἀφανῆ—θεᾶσθε], «τὰ δὲ ἀόδηλα διὰ τὸ βούλεσθαι οὕτως ἔχειν, ὡς οἴεσθε, καθάπερ τὰ παρόντα καὶ γιγνόμενα θεᾶσθε» Σχ. ἴ. γ'. 3, 4. — ἡδὲ] κοινὸν καὶ τῶ γιγνόμε. καὶ τῶ θεᾶσθέ. — δὴ], ὡς φαίνεται. — παραβεβλημένοι] = «ἐπιτρέψαντες παραβόλως» Σχ. — πλείστον] ἴ. γ'. 36, 2.

ΣΧΟΛΙΑ

ΕΙΣ ΤΑΣ ΔΗΜΗΓΟΡΙΑΣ

ΤΗΣ ΣΤ'. ΤΟΥ ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ.

Λόγος τοῦ Νικίου ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῶν Ἀθ.

§ 9—14.

§ 9. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. «Εἶναι ἀνάγκη νὰ σκεφθῶμεν ἂν πρέπει νὰ ἐκστρατεύσωμεν ἢ ὄχι. Καίτοι δὲ συμφέρει εἰς ἐμὲ νὰ παραινέσω τὸν πόλεμον, διότι καὶ τιμῶμαι ἐξ ἑνὸς τοιούτου ἐπιχειρήματος, καὶ δὲν φοβοῦμαι περὶ τοῦ σώματός μου· ἐγὼ ὅμως, ἐπειδὴ πάντοτε εἶπον φανερά τὴν γνώμην μου μὴ ἀποβλέψας εἰς τὰς προτιμήσεις, καὶ νῦν θὰ ἀποδείξω ὅτι ὁ πόλεμος οὗτος εἶναι παράκαιρος καὶ δυσκόλως ἐπιτυγχάνεται ὁ σκοπὸς του.»

τῆς ἡμετέρας], ἡμῶν τῶν στρατηγῶν, «ἀντὶ τοῦ πῶς χρὴ ἡμῖν τοῖς στρατηγοῖς τὴν παρασκευὴν ἀθροισθῆναι» Σχ. — καθ' ὅτι] = ὅπως, πῶς, ἱ. 35, 4. — ἥδε], ἡ νῦν, ἡ σημερινή. — ἄμεινον] ἀντὶ θετικοῦ κυρίως ἔνν. ἢ μὴ ἐκπέμπειν. ἱ. Ἀσ. γ'. § 98 καὶ 99. — καὶ μὴ—ἄρασθαι] ἐξαρτ. ἐκ τοῦ χρῆναι, δυνατὸν ὅμως καὶ ἐκ τοῦ ἄμεινόν ἐστιν. — οὕτω] διτλ. ὡς ἐπράξατε. — ἀλλοφύλοις], «τοῖς Ἐγεσταίοις» Σχ. ἱ. σ'. 2, 3. — οὐ] ἱ. Ἀσ. κ'. § 42. — ἄρασθαι] = ἀναδέξασθαι. — καίτοι], καὶ ὅμως· ἡ συνέχεια: καίτοι συμφέρει εἰς ἐμὲ νὰ παραινέσω τὸν πόλεμον διότι καὶ τιμῶμαι καὶ — ὅμως οὔτε κτλ. — ἐκ τοῦ τοιούτου], ἔνεκα ἑνὸς τοιούτου ἐπιχειρήματος· πρβ. Ἀσ. κá. § 34. — περὶ τῷ σώματι] ἱ. 74, 4 σημ. εἰς τὸ: περὶ τῇ χώρᾳ. — νομίζων] = καίτοι νομίζω, ἂν καὶ ἄλλως εἶμαι τῆς γνώμης. — ὁμοίως] ἔνν. καὶ ὅς ἂν μὴ τοῦ σώμ. — προνοῆται. Ταῦτα λέγει οἰοναί ἀπολογούμενος ὑπὲρ ἑαυτοῦ, ἐπειδὴ παρὰ

Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἑκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

πολλοῖς ὁ Νικίας ἐνομιζέτο δειλός. — δι' ἑαυτὸν] Ἰ. Ἄσ. κά. § 87. — ὀρθοῦσθαι], «εὐτυχεῖν» Σχ. Ἰ. β'. 60, 3. — οὔτε νῦν] ἔνν. παρά γνώμην ἐρῶ (ἐκ τοῦ εἶπον). — πρὸς τοὺς τρόπους τοὺς ὑμ.], διὰ τὸν χαρακτῆρα ὑμῶν, περὶ οὗ Ἰ. 70, 2. — τοῖς ἐτοιμοῖς], μὲ τὰ ἔτοιμα, τ. ἔ. τὰ παρόντα, ἃ νῦν τις κέκτηται, Ἰ. 70, 4. — ῥάδια] ἀντί: ῥάδιον, Ἰ. Ἄσ. ις. § 109. — κατασχεῖν], «(κατα)κτῆσθαι» Σχ. — ἐφ' ἅ] = ταῦτα, ἐφ' ἅ. Ἰ. δ'. 48, 4. — ἐφ' ἃ ὤρμησθε], πρὸς κατάκτησιν τῶν ὁποίων ἐκινήσατε, κυρίως: ἐδείξατε προθυμίαν. —

§ 10. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. «Πλεύσαντες εἰς Σικελίαν ἐπιθυμεῖτε, ὡς βλέπω, νὰ ἐπαγάγετε καθ' ἡμῶν καὶ ἄλλους ἐχθροὺς ἐνταῦθα. Αἱ σπονδαὶ δὲν εἶναι ἀσφαλεῖς, ἂν νικηθῶμεν, ἐπειδὴ ἔχομεν ἀκόμη πολλὰ τὰ διαμφισβητούμενα· καὶ τινες δὲ καὶ ὄχι οἱ ἀσθενέστατοι δὲν παρεδέχθησαν αὐτάς, καὶ ἄλλοι φανερά πολεμοῦσι καὶ ἄλλοι ἄλλε. Δὲν εἶναι δὲ ἀπίθανον, διαιρεθείσης τῆς δυνάμεως ἡμῶν, οἱ Λακ. μετὰ τῶν Σικελιωτῶν νὰ ἐπιτεθῶσι καθ' ἡμῶν. Ὅθεν πρέπει πρὸ πάντων νὰ φροντίσωμεν πρῶτον νὰ ἐξασφαλίσωμεν τὴν ἀρχὴν ἡμῶν, ἀφ' οὗ καὶ οἱ Χαλκιδεῖς ἀκόμη δὲν ὑπετάχθησαν, καὶ ἄλλοι ἐξ ἀνάγκης εἶνε ὑπήκοοι ἡμῶν.

φημί γάρ — ἐπαγαγέσθαι] = φημί γάρ ὅτι ὑμεῖς, πολεμῖους πολλοὺς ἐνθάδε ὑπολιπόντες, καὶ ἐτέρους ἐπιθυμεῖτε πλεύσαντες ἐκεῖσε δεῦρο ἐπαγ. — φημί] = διατίνομαι. — γάρ] ἐπεξηγητικός. — ἐπαγαγέσθαι] = καθ' ὑμῶν αὐτῶν ἐπαγαγεῖν, Ἰ. ἐ. 98. — τὰς γεν. σπονδὰς] δηλ. τὴν εἰρήνην αὐτοῦ τοῦ Νικίου. — ὀνόματι] δηλ. οὐκ ἔργῳ «μέχρις ὀνόματος, τ. ἔ. οὐ βέβαιοι» Σχ. πρβ. Εὐρ: ὀνόματι μεμπτὸν τὸ νόθον, ἡ φύσις δ' ἴση· ἀντὶ τῆς δευτ. συνηθεστέρα εἶναι ἡ αἰτ: ὄνομα ἢ τοῦνομα, Ἰ. Ἄσ. ζ'. § 53. — οὕτω], «ὥστε μὴ βεβαίους αὐτὰς τυγχάνειν» Σχ. — ἐνθένδε ἄνδρες] ἔνν. τοὺς περὶ τὸν Ἀλικιιάδην. — ἔπραξαν αὐτά], ἐνέργησαν, διεπραγματεύθησαν, τὰ περὶ τὰς σπονδὰς (= αὐτά). — ἐκ τῶν ἐναντίων] ἔνν. μάλιστα τὸν Κλεόβουλον καὶ Ξενάρην. — σφαλέντων] ἀντὶ τοῦ: σφαιεῖσι· ἔχει καλῶς ἡ γεν. ἂν ὑποκ. εἶναι τὸ ὑμῶν ὁμοίως ἐ'. 103. — τὴν ἐπιχείρησιν], τὴν ἐπίθεσιν· τὸ ἄρθρον σημι: ἦν πρὸ πολλοῦ ἔχουσι κατὰ νοῦν. Ἰ. Ἄσ. 4. § 103. — φημί — ἐξ ὑμῶν — ἐγένετο] = οἷς ἡ ἐξ ὑμῶν.

αἰσχιῶν ἢ ἡμῶν ἐγένετο. — διὰ ξυμφορῶν] χρονικῶς = ἐν
 μέσῳ συμφ. ἐννοεῖ τὰ ἐν Σρακτηρία. — ἐκ τοῦ αἰχλιονος] πρβ.
 39, 4. « αὐτοὶ γὰρ ἐδεήθησαν διὰ τὸ πταῖσαι » Σχ. — κατ' ἀνάγκη
 κην], ὑπὸ τῆς ἀνάγκης βιαζόμενοι. — ἔπειτα — ἔχομεν] εἰς τὴν
 ἀναφορικὴν πρότασιν προσετέθη αὐτοτελὴς πρότ. ἦ. β'. 41, 4. —
 πολλὰ τὰ ἀμφισβητούμενα] τοῦτο ἀναφ. εἰς τὴν Ἀμφίπολιν μὴ
 ἀποδοθεῖσαν τοῖς Ἀθ. καὶ εἰς τὰ ἐκτιθέμενα ἐν ἔ. 35 καὶ 42. —
 οὐχ οἱ ἀσθενέστατοι] τ. ἔ. οἱ ἰσχυρότατοι, δηλ. οἱ Κορίνθιοι, οἱ
 Χαλκιδεῖς (οἱ ἐπὶ Θράκης), οἱ Ἡλεῖοι καὶ οἱ Μεγαρεῖς. — ἀντικρυς],
 φανερά. — πολεμοῦσι] δηλ. « οἱ Κορίνθιοι ». — οἱ δὲ — κατέ-
 χονται] δηλ. οἱ Βοιωτοὶ (ἦ. ἔ. 26. 32), οἱ Χαλκιδεῖς (ς'. 7.)
 καὶ οἱ Μεγαρεῖς (ἔ. 17. 31)· δεχήμεροι δὲ σπονδαὶ λέγονται
 αἱ ἀνὰ δέκα ἡμέρας ἀνανεούμεναι, διὰ τὰ ἔχη τὸ δικαίωμα ἕκα-
 στον μέρος τὰ λύση ὅπτιν θέλη τὰς σπονδὰς ἦ. ἔ. 26. — τάχα
 ἂν ἴσως] ὁμοίως ς'. 34, 2. 78, 3. — δίχα], « διηρημένην εἰς
 δύο μέρη » Σχ., τὸ μὲν ἐντὸς, τὸ δὲ ἐν Σικελίᾳ. — ὅπερ σπεύ-
 δομεν] ἦ. 141, 6. πρβ. Ἀσ. ἰ. § 3. — καὶ πάνυ] ἦ. Ἀσ. Β'.
 β'. § 25. — πρὸ πολλῶν] ἐνν. ξυμμάχων. ἦ. Ἀσ. κἀ. § 49.
 — τινα] πλαγίως ἀντὶ τοῦ: ἡμᾶς ὁμοίως ς'. 41, 4. 48, 2.
 ἴσως ὅμως ἰδίᾳ ἐννοεῖ τὸν Ἀλκιβιάδην. — μετεώρωτε πόλει],
 « τῆς πόλεως ἡμῶν οὐκ ἐν τῷ ἀσφαλεῖ ὀρμούσῃς μετενήνεκτι δὲ
 τὸ ὄνομα ἀπὸ τῶν πλοίων τῶν μήπω ὄρμισμένων » Σχ. — πρὶν
 — βεβαιωσώμεθα (= ἡμῶν αὐτοῖς βεβαιώσωμεν)] ἀνευ
 τοῦ ἂν ὁμοίως ς'. 29: πρὶν διαγνώσι, ἦ. 9: πρὶν διεισορτά-
 σωσι. ἦ. Ἀσ. ἰε. § 157. — εἰ Χαλκ. γε], ἀφ' οὗ καὶ οἱ Χαλκι-
 δεῖς. — ἔτη τριακῶντα], « ἕξ καὶ δέκα » Δούκας. — κατὰ τὰς
 ἡπείρους], κατὰ τὰ διάφορα μέρη τῆς ἡπείρου ἐνν. τοὺς Ἑρυ-
 θραίους καὶ Μηλησίους, οἵτινες μετὰ τὴν ἐν Σικελίᾳ τῶν Ἀθ. πα-
 νωλεθρίαν ἀπέστησαν εἰς τοὺς Λακεδ. — ἐνδοιαστῶς], ἀμφιβό-
 λως, ἀμφιρρόπως ἐνδ. ἀκροῶνται] = « ἐνδοιάζοντες ὑπακού-
 ουσι » Δούκας. — δὴ], « ὀθῆθεν » Σχ. ἀναφ. εἰς τὸ οὖσι ξυμ-
 (ἦ. ἔ. 6). — δεξιῶς], ταχέως. — ἔτι] ἀναφ. εἰς τὸ ἀδικού-
 μεθα. — μέλλομεν], βραδύνομεν, ἀναβάλλομεν. —

§ 11. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. « Εἶναι ἀνόητον τὰ ἐκστρατεύσωμεν κατὰ
 τοιούτων, οὓς ἂν μὲν νικήσωμεν δὲν θὰ δυνάμεθα τὰ κατέχωμεν εἰς
 τὴν ἐξουσίαν μας, ἂν δὲ νικηθῶμεν δὲν θὰ ἔμελλομεν εἰς τὴν αὐτὴν
 Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τοῦ Ἰνστιτούτου Ἑκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

κατίστασιν, εἰς ἣν καὶ πρότερον. Συμφέρει δὲ εἰς ἡμᾶς νὰ ἄρξωσιν οἱ Συρακοῦσιοι τῶν Σικελιωτῶν, διότι τότε δὲν εἶναι πιθανόν νὰ ἐκστρατεύσῃ ἡ ἡγεμονία αὐτῶν κατὰ τῆς ἡγεμονίας ἡμῶν· διότι ὅπως ἤθελε καταλυθῆ ἡ ἡγεμονία ἡμῶν ἤθελε καταλυθῆ καὶ ἡ ἐκείνων. Ἄν δὲ ἐκστρατεύσαντες ἠθέλομεν ἀποτύχη, ἤθελον ἐνωθῆ μετὰ τῶν Λακεδ. καθ' ἡμῶν· τοῦτο δὲ ἡμεῖς ἐπάθειτε μετὰ τοὺς Λακ., διότι καταφρονήσαντες μετ' ἐκείνην τὴν νίκην αὐτοὺς ἐπιθυμεῖτε τὴν Σικελίαν· ἐν ᾧ οἱ Λακεδ. οὐδὲν ἄλλο ζητοῦσι, ἢ πῶς νὰ ἐπανορθώσωσι τὸ αἰσχρὸς των· ὥστε ἀπὸ τούτων ὀλιγαρχουμένων πρέπει νὰ προφυλαχθῶμεν.»

τοὺς μὲν] δηλ. τοὺς ἐπὶ Θράκης Χαλκιδαῖς. — κατεργασάμενοι] = εἰ κατεργασάμεθα, ἴ. δ'. 82, 2. — καὶ κατὰσχοιμεν] = ἡδυνάμεθα καὶ νὰ τοὺς κρατήσωμεν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν μας. — τῶν δέ], «τῶν Σικελιωτῶν» Σχ. — διὰ πολλοῦ (ἐνν. διαστήματος) — ὄντων] = πολὺ ἀπεχόντων. — ὦν] κοινὸν ἀντικ. καὶ τοῦ κρατ. καὶ τοῦ κατὰσχ. — τε — καὶ] συνδέουσι ἀναφορ. πρότερον μετ' αὐτοτελή, ἴ. ἀνωτ: ς'. 10, 2. — κρατ. τε] = ἦν τε κρατήσῃ. — ἐν τῷ ὁμοίῳ καὶ] ἴ. Ἄσ. Β'. 6'. § 16. — μὴ ἐν τῷ ὁμοίῳ — ἔσται], δὲν θὰ ἦναι εἰς τὴν αὐτὴν κατάστασιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἦτο καὶ προτοῦ νὰ ἐπιχειρήσῃ· δηλ. ἐκτὸς τῆς ζημίας, ἦν θὰ πάθωμεν, θὰ ἀποκτήσωμεν καὶ νέους ἐχθρούς. — ἦσσαν] ἐνν. ἦ νῦν εἰσι. — δεινοί], φοβεροί, ἐπιφοβοί. — ὅπερ ἐκφ.] = ὄν φόβον ἡμᾶς ἐκφοβοῦσι· πρβ. ς'. 10, 4. — νῦν μὲν γάρ] δηλ. εἰ μὴ ἄρξειαν αὐτῶν Συρακ. — ἕκαστοι], ἕκαστη πόλις κατὰ μέρος. — Λακεδ. χάριτι], πρὸς χάριν τῶν Λακεδ., δηλ. διὰ νὰ τοὺς βοηθήσωσι. — ἐκείνως] δηλ. εἰ ἄρξειαν αὐτῶν Συρ. — εἰκόσ], πιθανόν. — ἀρχὴν ἐπὶ ἀρχὴν] δηλ. τοὺς Συρακοσίους ἐπὶ τοὺς Ἄθ. ἐπέξηγ. διὰ τῶν: ᾧ γὰρ ἂν τρόπῳ κέ. — ἀρέλωνται] ἐνν. ἡμᾶς· πρβ. ἴ. 76, 4. καὶ Ἄσ. ἰά. § 24, γ. — διὰ τοῦ αὐτοῦ] ἐνν. τρέπου. — ὑπὸ τῶν αὐτῶν], τῶν Πελοποννησίων» Σχ. — ἡμᾶς — ἐκτεπληγμῆεν] πρβ. Ἄσ. ἰγ'. § 37. — μάλιστα μὲν] τ. ἔ. ἄλλως ἢ ὡς εἴθε· πρβ. δ'. 63, 1. — δεῖξαντες], ἐπιδείξαντες. — δι' ὀλίγου (ἐνν. χρόνου)] = αταχέως» Σχ. ἀναφ. εἰς τὸ ἀπέλθαιμεν. — ὑπεριδόντες], «καταφρονήσαντες ἡμῶν» Σχ. — τὰ διὰ πλῆθος] ἡμεῖς ἀπὸ τῶν πτόντων Ἐκλαδὸν ἑτικῆς Πολιτικῆς ἀπὸ

τάτω ὄντα, τὰ πάνυ ἀφροσῶτα. Ἰ. Ἀσ. κά. § 85. πρβ. Taciti Annal. 1, 47: major e longinquo reverentia. — καὶ τὰ ἤκ. πεῖραν τῆς δόξης δόντα] = καὶ τὰ ἥκιστα παρασχόντα δοκιμασίαν, ἀπόδειξιν, τῆς φήμης, ἣν ἔχουσι. — ὅπερ] τ. ἔ. τὸ ὑπεριδόντας ἐπιθέσθαι· διότι τὸ: τὰ γὰρ διὰ πλείστου — δόντα, εἶναι παρενθετικὴ πρότασις. — ὅπερ ἐς Λ. πεπόνθατε], τὸ ὁποῖον ὑμεῖς ἐπάθετε ὡς πρὸς τοὺς Λ. — παρὰ γνώμην], «παρ' ἐλπίδα» Σχ. — αὐτῶν], τῶν Λακ. ἐξαρτ. ἐκ τοῦ περιγεγενῆσθαι. — πρὸς ᾧ] = ὡς πρὸς ταῦτα, τὰ ὁποῖα; τ. ἔ. ἐπειδὴ ὑπερισχύσατε τῶν Λακ. ὡς πρὸς ταῦτα, τὰ ὁποῖα κατ' ἀρχὰς ἐφοβείσθε· αἰνίττεται τὴν ἐν ταῖς πεζομαχίαις ὑπεροχὴν τῶν Λακεδ. πρβ. 143, 4. — καταφρονήσαντες — ἐφίεσθε] πρότασις ἐπεξηγητικὴ τοῦ ὅπερ πεπόνθατε, ἐκφερομένη ἀσυνδέτως πρὸς αὐτό, ἀντί: καταφρονήσαντες γὰρ διὰ τὸ — περιγεγενῆσθαι ἐφίεσθε. — πρὸς τὰς τύχας] σχεδὸν = διὰ τὰς τ., τὰς δυστυχίας. — ἐπαίρεσθαι] ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ ἡμέτι: «νὰ τὸ παίρνετε ἐπάνω σας.» — τὰς διανοίας κρατήσαντας], ὅταν καταβάλωμεν τὰ φρονήματα τῶν ἐχθρῶν, τ. ἔ. τὴν ἰδέαν τὴν ὁποῖαν ἔχουσι περὶ τῆς ὑπεροχῆς τῶν ἢ αὐτῇ ἔννοια ἐκφέρεται σφέστερον ἐν ζ'. 66, 3: ἄνδρες γὰρ ἐπειδὴν ᾧ ἀξιοῦσι προὔχειν κολουθῶσι, τὸ γ' ὑπόλοιπον αὐτῶν τῆς δόξης ἀσθενέστερον αὐτὸ ἑαυτοῦ ἐστίν. Τινὲς ἐξηγοῦσιν οὕτω: ὅταν γείνωμεν καθυπέρτεροι τῶν σχεδίων τῶν πολεμίων, πρβ. 84, 3. 141, 1. ἀλλ' ἢ ἀ. ἐξήγησις βελτίων. Τὸ κρατῶ μετὰ γεν. = εἶμαι κύριός τινος· μετὰ δὲ αἰτ. = καταβάλλω τινὰ ἢ τι. — θαρσεῖν] = νὰ ἔχωμεν θάρρος, πεποίθησιν. — μηδὲ — σκοπεῖν] ἢ σύντι: μηδὲ ἠγήσασθαι (ὑμᾶς) Λακ. ἄλλο τι σκοπεῖν ἢ κτλ. Ἰ. γ'. 85, 4. — διὰ τὸ αἰσχροῦν], «διὰ τὸ αἰσχροῦς ἐσπεῖσθαι» Σχ. Ἰ. σ'. 10, 2. — ἔτι καὶ νῦν] δηλ. καίπερ σπονδῶν οὐσῶν. — σφήλαντες ἡμᾶς] = σφαλῆναι ἡμᾶς ποιήσαντες, Ἰ. 122, 4. — τὸ σφέτερον ἀπρεπές] = τὴν ἑαυτῶν αἰσχύνην, ἀτιμίαν Ἰ. 37, 4. — εὐθήσονται], δι-ἐπανορθώσουσι. πρβ. 75, 3. — ὅσω] Ἰ. γ'. 11, 1. — περὶ πλείστου], «ὑπὲρ πάντα τὰ ἄλλα» Σχ. Ἰ. Ἀσ. κά. § 145. — διὰ πλείστου], πρὸ πλείστου χρόνου. πρβ. 77, 4. — μελετῶσι], θηρεύουσι, ἐπιδιδόκουσι. — πόλιν] ἐν. τὴν Σπάρ-

την. — δι' ὀλιγαρχίας], δι' ὀλιγαρχικοῦ πολιτεύματος διοικου-
μένην. — ἐπιβουλ.] ἐνν. ἡμῖν. — ὀξέως] = ταχέως, ἀναφ. εἰς
τὸ φυλαζώμεθα. —

§ 12. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. « Πρέπει, ἐπειδὴ νεωστὶ ἀνελάβομεν ἀπὸ
μεγάλης νόσου καὶ πολέμου, νὰ φροντίσωμεν μᾶλλον περὶ ἡμῶν
αὐτῶν ἢ περὶ τούτων τῶν φυγάδων, οἵτινες ἴσως καὶ ψευδόμενοι,
ἂν μὲν ἐπιτύχωσι, δὲν γνωρίζουσι χάριν, ἂν δὲ ἀποτύχωσι, συγκα-
ταστρέφουσι καὶ τοὺς φίλους των. Δὲν πρέπει δὲ καὶ νὰ ἀναθέσται
τόσον μέγα ἔργον εἰς νεανίαν φιλόδοξον καὶ ἄστων. »

ἀπὸ νόσου], τῆς γνωστῆς ἐκείνης λοιμικῆς νόσου. — λε-
λωφήκαμεν] ποιητικὸν τὸ ῥῆμα καὶ σπάνιον. — τοῖς σώ-
μασιν] = τοῖς ἡμετέροις σώμ. ἐνν. τὸν πληθυσμὸν τῆς πό-
λεως. — εἶναι] λογικῶς δὲν ἐξαρτ. ἐκ τοῦ χρή, ἀλλὰ καθ' ἔλξιν
ἐτέθη κατ' ἀπαρέμφ. ἀντὶ τοῦ ἐστί, ἴ. κατωτ. — φυγάδων] δηλ.
τῶν Λεοντίνων. — τῶνδε] ἴ. Ἀσ. ἐ. § 150. — καλῶς] = ἐπι-
τηδεύως, πιθανῶς· ὁμοίως γ'. 38. ἀναφ. εἰς τὸ ψεύσασθαι. —
τοῦ πέλας] ἴ. 32, 4. — τῷ κινδύνῳ] κοινὸν καὶ τῷ κατορθ.
καὶ τῷ πταίσι. = μετὸν κίνδυνον τοῦ ἄλλου. — αὐτῶν λόγους
(πρὸς 35, 4.) μόνον παρασχομένους], ἐν ᾧ ἐξ ἑαυτῶν, ἐξ
ιδίῶν των, μόνον λόγους παρέχουσιν, καταβάλλουσιν. — κατορθώ-
σαντας], ἂν ἐπιτύχωσι. — εἰδέναι — ξυναπολέσαι] λογικῶς
δὲν ἐξαρτ. ἐκ τοῦ χρήσιμον, ἀλλὰ καθ' ἔλξιν ἐτέθησαν οὕτως ὡς νὰ
ἐξαρτῶντο ἐκ τινος· εἰκόσ ἐστί, ἢ οὐδὲν διαφέρει. Τοιοῦτον
εἶδος ἔλξεως ἀπαντᾷ καὶ ἐν β'. 39, 4: περιγίγνεται ἡμῖν. .
μὴ προκαμνεῖν, καὶ ἐν τε τούτοις τὴν πόλιν ἀξίαν
εἶναι θαυμάζεσθαι καὶ ἔτι ἐν ἄλλοις (ἴ. προσθήκας καὶ
διορθ.), ὁμοίως γ'. 34, 9: πείθεσθαι . . . ἐτοιμάζειν, καὶ
παραστῆναι· πρὸς γ'. 33, 3. γ'. 87, 4. — εἴτε τις κτέ]
« ταῦτα διὰ τὸν συστράτηγον Ἀλκιβιάδην » Σχ. — ἄσμενος αἶρ.]
= ἄσμένως αἶρεθεῖς, μετ' εὐχαρίστησίν του ἐκλεχθεῖς. — τὸ
ἑαυτοῦ] συμφέρον δηλ. — ἄλλως τε] δηλ. παραινεῖ ἐκ-
πλεῖν. — ἐς τὸ ἄρχεῖν] = ἢ ὥστε ἄρ. ἴ. ζ'. 67, 3. — θαυμ.
ἀπὸ τῆς ἵπποτροφίας], ἵνα δηλ. ἐν τῷ μέλλοντι ὡς στρατηγὸς
κερδήσας χρήματα πρὸς ἵπποτρ. θαυμασθῇ ἀπ' αὐτῆς καὶ διαπρέ-
ψη. — διὰ δὲ πολυτέλειαν] δηλ. διὰ νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰ μέ-
γάλα ἔξοδά ~~κατασκευασθέντων ἐκ τῆς ἐκπαίδευτικῆς πολιτικῆς~~

τρέψητε ἢ ἐν σῆμ. ὅ,τι καὶ εἰς τὸ ἐνδιδόναι Ἱ. β'. 87, 9. — ἐλλαμπρύνεσθαι], «ἀλαζονεύεσθαι» Σχ. — τὸ πρᾶγμα], τὸ ἔργον, τὴν ἐπιχείρησιν. — καὶ μὴ οἶον νεωτέρῳ — μεταχειρίσαι], καὶ μὴ δυνατόν εἰς νεώτερον, τ. ἔ. καὶ τοιοῦτον ἔργον ὥστε δὲν εἶναι δυνατόν νεώτερος νὰ τὸ σκεφθῆ καὶ ταχέως νὰ τὸ διαχειρισθῆ, νὰ τὸ διεξαγάγῃ· τὸ οἶον (κυρίως = τοιοῦτον, οἶον) εἴσοτε καὶ ἄνευ τοῦ τέ = δυνατόν· τοιοῦτον, ὥστε εἶναι δυνατόν, οἶον Πλ. Θεαγ. 127, C: πάνυ φοβοῦμαι ὑπὲρ τούτου μὴ τινι ἄλλῳ ἐντόχῃ οἷῳ τοῦτον διαφθεῖραι, καὶ Ξεν. Ἀπομν. 4, 6, 21. — νεωτέρῳ] ἔξαρτ. ἐκ τοῦ οἶον· ἀκριβέστερον θὰ ἦτο: νεώτερον, ἀλλὰ πρὸ. Αἰσχ. ἐπτὰ ἐπὶ Θ. 717: χθόνα... ὅπόσαν καὶ φθιμένοισιν κατέχειν, ὁμοίως Πλ. Χαρμ. 158, C: ὅτι οὐ βῆδιδιον εἶη — ἐξάρνω εἶναι. — βουλεύεσθαι] ἐνν. αὐτό· ὁμοίως 94, 5: ὅσα βουλεύεσθαι. —

§ 12. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. «Μὴ συσταλήτε ὑμεῖς οἱ πρεσβύτεροι νὰ ψηφίζετε κατὰ τοῦ πολέμου, διὰ νὰ μὴ σᾶς ἐλέγξωσι δῆθεν οἱ νεώτεροι ὡς δειλοὺς, μηδὲ ἐπιθυμεῖτε πᾶρα πολὺ τὰ ἀπόντα, ὡς ἐκείνοι ἀλλ' ὑπὲρ τῆς πατρίδος τὸν μέγιστον κίνδυνον κινδυνεύουσης ψηφίσατε προσέτι καὶ ὅτι οἱ Σικελιωτῆ περιουζόμενοι εἰς τὰ ὄριά των νὰ συμβιβασθῶσι μόνοι των· ἰδίᾳ δὲ εἶπατε εἰς τοὺς Ἐγεσταίους ὅτι, ὡς μόνοι των ἤρχισαν τὸν πόλεμον, οὕτω καὶ μόνοι των νὰ τὸν τελειώσωσι».

οὓς] ἀναφ. εἰς τὸ τοιοῦτους (Ἱ. ἀνωτ.), δηλ. τοὺς περὶ τὸν Ἀλκιβιάδην, τοὺς ὁμοίους τῷ Ἀλκιβ. πρὸ. Ἀσ. δ'. § 68. — ἐγὼ] Ἱ. Ἀσ. δ'. §. 4. — παρακελεύεστας] οὕτω τονιστέον (ἀντὶ τοῦ συνήθους: παρακελευεστούς) = παρακεκελευσμένους (ἴθην καὶ τὸ ποιητικὸν αἴτιον: τῷ αὐτῷ ἀνδρὶ κατὰ δοτ.), ὡς ἐπικλητός = ἐπικεκλημένος (δ'. 61, 8.), προσποιήτας = προσπεποιημένος· ἐν ᾧ προσποιητός εἶναι ὁ δυνάμενος προσποιηθῆναι· πρὸ. Βερν. Γραμ. § 247 σημ. ἀ. Ἄλλ' ὁ Θουκ. δὲν ἔθηκε παρὰ τὸ καθημένους τὸ παρακεκελευσμένους διὰ τὸ κακόφωνον ἄμα καὶ κοκίηχον, προτιμήσας ἀντ' αὐτοῦ τὸ παρακελεύεστας ἴθην: τῷ αὐτῷ ἀνδρὶ παρακελ. = ἐπεὶ παρακεκελευσμένοι ἦσαν τῷ αὐ. ἀνδρὶ, ἐπεὶ παρακελεύεστας αὐτούς ὁ Ἀλκιβιάδης, τῆ παρακελεύσει τοῦ Ἀλκ. πρὸς ταῦτα δὲ ἄριστα συμπεριεῖ καὶ τὸ ἐντοκτικὸν ἐφακίδεσθαι Πλατωνικῆς μὴ κα-

παίσχυνθῆναι] ἐκ τῶν ἐπομ. ἐνν. μὴ ψηφίζεσθαι τὸν πό-
 λεμον, τ. ἔ. νὰ μὴ συσταλῶσι νὰ ψηφορορήσωσι κατὰ τοῦ πολέμου.
 δυνατὸν ὅμως νὰ ἐκληφθῆ καὶ οὕτω: ἐκ τῆς ἐντροπῆς νὰ μὴ φοβη-
 θῶσι μήπως φανῶσι ὅτι εἶναι δεῖλοι κτλ. — εἴ τῶ τις παρακ.
 τῶνδε] ὀρθῶς ὁ Δούκας: « εἴ τις εἴη παρακαθήμενος αὐτοῖς τῶν
 τῶ Ἀλκιβιάδου φρονούντων »· τὸ τῶ δηλ. ἀναφ. εἰς τὸ πρεσβυ-
 τέροις ὁμοιοπτῶτως πρὸς αὐτῶ· τὸ δέ τις εἰς τοὺς περὶ τὸν
 Ἀλκιβιάδην εἰς τοῦτο δὲ δὲν ἐμποδίζουσι τὰ ἐπόμ.: δόξῃ καὶ
 ψηφίζεται. — μαλακός] = δειλός, διότι δηλ. φοβεῖται τοὺς
 πολλοὺς κινδύνους τοὺς παρεπομένους τῇ εἰς Σικελίαν ἐκστρατείᾳ.
 — αὐτοῖς], « οἱ περὶ τὸν Ἀλκιβιάδην » Δούκας. — δυσέρωτας
 εἶναι] = σφόδρα ἐπιθυμεῖν. — τῶν ἀπόντων] πρῶ. τὸ τοῦ
 Πινδάρου Πυθ. 3. 33, 19: ἀλλά τοι ἤρατο τῶν ἀπόντων,
 οἷα καὶ πολλοὶ πάθον. — ἐλάχιστα (ὑποκ.) κατορθοῦν-
 ται (παθητ.)] ὁμοίως β'. 65, 7. δ'. 76, 4. συνήθως ἐκλαμβάνου-
 νουσι τὸ μὲν ἐλάχιστα ὡς ἀντικ. τὸ δὲ κατορθοῦνται ὡς μέ-
 σον, τὸ ὅποιον ὅμως οὕτω δὲν ἀπαντᾷ παρὰ Θ. — μέγιστον
 τῶν πρὶν] ἑξαιρετικῶς τὰ ὑπερθεικὰ ὡς καὶ τὸ μόνος συντάσ-
 σονται μετὰ γεν., ὅταν αὕτη ἀναφ. εἰς τὸ παρελθόν, οἶον: μόνος
 τῶν ἄλλων, πόλεμος ἐξιολογώτατος τῶν προγε-
 γενημένων Θεουκ. Ἱεροπρεπέστατος τῶν προγεγενημέ-
 νων Ξεν. — κινδύον ἀναρρίπτουσης] γ. δ'. 85, 4. — νῦν]
 ἐνν. χρῶνται. — ὄροις] ἐπειδὴ τὰ ὅρια ταῦτα ἦσαν θάλασσα,
 δι' ὧν ἱκανῶς διεχωρίζοντο οἱ Ἀθ. ἀπὸ τῶν Σικελιωτῶν, ἐκείνοι
 ὄφειλον νὰ μὴ ἀναμιγνύωνται εἰς τὰ πράγματα τούτων. — οὐ
 μεμπτοῖς] = οὐκ ἐπιψόγοις, διὰ τὰ ὅποια δηλ. ὄρια δὲν
 ἔχομεν κανὲν παράπουν. — Ἰονίφ κόνι πῶ] τ. ἔ. τῆ Ἀδριατικῆ
 θαλάσσης. — τῶ Σικελικῶ] ἐνν. (ἐκ τοῦ κόλπου): πόντων περὶ
 τούτου γ. Στραβ. 2, 5. σ. 123. — διὰ πελάγου.] ἐνν. ἦν τις
 πλέη. — τὰ αὐτῶν νενομένων], καρπομένους, ἀπολαμβάνον-
 τας, τὰ ἀγαθῶν. — καθ' αὐτοὺς (γ. δ'. 65 4.) καὶ ξυμφέρε-
 σθαι]. μόνου τῶν καὶ νὰ συμβιβάζωνται πρὸς ἀλλήλους (δηλ. ὅπως
 μόνου τῶν καρποῦνται τὰ ἑαυτῶν). — εἰπεῖν] ἔχαρτ. ἐκ τοῦ ἀν-
 τιπαρακελεύομαι. — καὶ ξυνῆψαν — καὶ καταλύεσθαι]
 = ὡσπερ καὶ ξυνῆψαν — οὕτω καὶ καταλύεσθαι. γ. Ἀσ.
 Β'. 6'. 11] ἠφροσμηθῆκε ἀπὸ τὸν νόστο τοῦ Ἐκκαίδευτικῆς Πολιτικῆς

μειωσ' σχεδόν = ἐπὶ σφῶν αὐτῶν, καθ' ἑαυτούς· τ. ἔ. ἀνευ
 ἡμῶν. — οἷς — ἀμυνοῦμεν], τοιούτους, τοὺς ὁποίους δυστυ-
 χήσαντας θὰ βοηθήσωμεν. — ὠφελίας] κοινὸν καὶ τῷ δεηθ. καὶ
 τῷ τευξόμεθα. — αὐτοῖ] ἔ. δ'. 64, 4. —

§ 14. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. (ἐπίλογος) « Καὶ σὺ ᾧ πρῶτανι ὑπόβαλε πά-
 λιν τὸ ζήτημα εἰς ψηφοφορίαν, καὶ πρόθεσ πάλιν αὐτὸ εἰς συζή-
 τησιν. »

ᾧ πρῶτανι] ἀποτείνεται εἰς τὸν πρόεδρον τῆς βουλῆς, ὅστις
 ἐλέγετο ἐπιστάτης· ὅθεν τότε ὁ ἐπιστάτης τῶν πρυτάνεων
 ἐπεψήφισε, ἔ. Ἀρχαιολ. Ρουσοπούλου § 406, σ. 79. — ταῦτα
 — ἐπιψήφισε — αὔθις], ὑπόβαλε ταῦτα πάλιν εἰς ψηφοφορίαν,
 ὁμοίως Ξεν. Ἀν. 5, 1, 44. — ἡγεῖ σοι] ἔ. β'. 89, 2: οἴονται
 σφίσι. — προσήκειν], ὅτι ἔχεις καθῆκον. — γνώμας προτί-
 θει αὔθις], πρόθεσ τὸ ζήτημα πάλιν εἰς συζήτησιν. — αὔθις]
 ἀναφ. καὶ εἰς τὸ προτίθει καὶ εἰς τὸ ἐπιψήφισε. — εἰ δὲ ῥώ-
 δεῖς τὸ ἀναψηφίσαι (= αὔθις ἐπιψηφίσαι)] ἤτο ἐπικίν-
 δυνον καὶ δύσκολον εἰς τοὺς πρυτάνεις νὰ θέσωσι ζήτημά τι εἰς
 δευτέραν ψηφοφορίαν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ δήμου· ἕξοχον ὅμως
 παράδειγμα τοῦ ἐναντίου παρέχει τὸ περὶ τοῦ θανάτου τῶν Μυτι-
 ληναίων ψήφισμα ἔ. γ'. 36 κέ. — τὸ μὲν λύειν — αἰτίαν
 σχεῖν] ἢ σύντ: τὸ μὲν λύειν τοὺς νόμους μετὰ τοσοῦ-
 των μαρτύρων (γενόμενον) μὴ σχεῖν (= παρασχεῖν σοι)
 αἰτίαν, τ. ἔ. ὅτε ἡ παράβασις τῶν νόμων ἐνώπιον τῶν μαρ-
 τύρων γενομένη δὲν ἤθελε σὲ καταστήσῃ ἔνοχον· ἄλλοι συντάτ-
 τουσιν οὕτω: μὴ σχεῖν τὸ λύειν τοὺς ν. αἰτίαν, δηλ. ἐλλαμ-
 βάνουσι τὸ μὲν λύειν ὡς προσεχὲς ἀντικ. τοῦ σχεῖν, τὸ δὲ
 αἰτίαν ὡς πόρρω, πρβ. δ'. 144, 6: τὸ ἀπὸ τοῦδε ὅτι ἂν
 ἀμαρτάνωσιν αἰτίαν ἕξωτας. — μή] ἀπεμακρύνθη τοῦ
 σχεῖν, ὡς ς'. 29, 2. — βουλευσαμένης] = καίτοι ἐβου-
 λεύσατο, ἂν καὶ ἅπαξ ἀπεφάσις· πρὸ τοῦ βουλευσαμένης
 ὑπάρχει ἐν ἐνὶ τῶν ἀντιγράφων: κακῶς, τὸ ὅποιον ὅμως λείπει
 ἀπὸ τῶν ἀρίστων· ἴσως ὁ νόμος εἶχεν οὕτω: τῆς πόλεως βου-
 λευσαμένης μὴ ἐξεῖναι ἀναψηφίζειν. — ἱατρός] ἔ. Εὐρ-
 Φοιν. 893: πόλει παρασχὼν φάρμακον σωτηρίας. —
 τοῦτ' εἶναι, ὅς ἂν] ἔ. Ἀσ. Γ'. β'. § 174 κέ. καὶ β'. 44, 1
 (προσθήκας καὶ ἑρμηνείας) — ἐκ τῶν ὁσίων καὶ ἐπιπέδων 89, Πολιτικῆς

Λόγος Ἀλκιβιάδου § 16—18.

§ 16. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. « Ἀπολογεῖται ὑπὲρ τῆς ἐνυτοῦ μεγαλοπρεπείας καὶ φρονήματός, καὶ τὰ δημόσιζ διδάσκει ὅτι καλῶς μεταχειρίζει » Σχ.

καὶ προσήκει μοι], καὶ μοὶ πρέπει, μοὶ ἀρμόζει· πρβ. β'. 60, 4. — καὶ — καὶ] = οὐ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοῦ καὶ προσήκει μοι — — τὰ ὁμοῖα ἀνταξιούτω ἀναπτύσσεται τὸ προσήκει μοι, ἀπὸ δὲ τοῦ οἶδα μέχρι τέλους τῆς § τὸ ἄξιός εἰμι. — ἐτέρων] = ἢ ἐτέροις. — ἐντεῦθεν ἄρξασθαι] ὡς λέγεται ἄρχεισθαι ἀπὸ (ἢ ἐκ) τινος (= incipere ab —), οὕτω καὶ ἄρχεισθαι ἐντεῦθεν, ἐνθένδε, πόθεν, ὅθεν, ὀπόθεν (= inde, unde), οἶον: πόθεν χρῆ ἄρξασθαι. Ἄνδ. Μικρὸν ἄνωθεν ἄρξομαι Αἰ. — ἐπιβόητος], εὐμοχθρὰν ἔχων φήμη» Ἀμμόνιος· συνηθέστερον εἶναι τὸ διαβόητος. — ταῦτα] ἀντί: αὐτὰ (ἴ. 80, 3 σημ.), ἀλλὰ πρβ. Πλ: ἃ ἂν εἴπῃς, ἔμμενε τούτοις. — μείζω] ἀντί: μεγάλην, ὡς ἂν προηγεῖτο: τῆς δυνάμεως. — τῷ ἐμῷ διαπρεπεῖ τῆς Ὀλυμπ. θεωρίας] = διὰ τὴν ἐμὴν διαπρεπῆ, διακεκριμένην, εἰς τὰ Ὀλύμπια θεωρίαν (πιθανῶς γενομένην κατὰ τὴν 89 Ὀλυμπιάδα)· περὶ τοῦ ἐμῷ ἴ. β'. 61, 2. σημ. εἰς τὸ ὑμετέρῳ. — διαπρεπεῖ] ἀναφ. εἰς τὴν ἀκολουθίαν καὶ τὴν ἄλλην δαπάνην ἐν τῇ θεωρίᾳ. — καταπεπολεμησθαι] = κατειργάσθαι (ἴ. ε. 44, 4.), ὅτι εἶχε καταβληθῆ ἐκ τοῦ (Πελοποννησιακοῦ) πολέμου. — καθῆκα] = κατέβασα, ἔπεμψα, εἰς τὸν ἀγῶνα· ὁμοίως τὸ καταβαίνειν, ἀλλ' ἀμεταβάτως ἴ. Ξεν. Ἄν. 4, 8, 27. — ὅσα οὐδεὶς πω ἰδιώτης πρότερον], « πρὸς διαφορὰν τῶν ἀπὸ τοῦ κοινοῦ τῶν πόλεων πεμπομένων δημοσίων » Δούκας. Βασιλεῖς δέ, ὡς ὁ Γέλων καὶ ὁ Ἴερων, ἴσως καθῆκαν πλείονα ἄρματα. — πω] = μέχρι τοῦδε. — ἐνίκησα] = πρῶτος ἐγενόμην, ἔλαβον τὰ πρωτεῖα· ἴ. Πλουτ. Ἀλκ. 44. Ἴσοκρ. 16, 34. — καὶ δεύτερος] = οὐ μόνον πρῶτος, ἀλλὰ καὶ δεύτ. — καὶ τᾶλλα ἀξίως τῆς νίκης παρεσκευασάμην] περὶ τούτου λέγει ὁ Ἀθήναιος: Ὀλύμπια νικήσας . . . θύσας Ὀλυμπίῳ Διὶ τὴν πανήγυριν ἅπασαν εἰστίασε. ἴ. καὶ Ἴσοκρ. 16, 34. Ἡμερολογίου ἑκδοτικῆς Ἐκτιθεμένης Πολιτικῆς

κατὰ τὴν συνήθειαν, ταῦτα τιμῆ νομίζονται· ὁμοίως Ἰλ. η, 97: λῶ-
 θε τάδε γ' ἔσσεταί, Δημ.: ἔστι ταῦτα γέλωσ' ἀνθ' ὧν συνή-
 θως τίθεντα ἐπίθετα. — ἐκ τοῦ ὀρωμένου], ἐκ τοῦ ἐνεργημένου, ἐκ
 τοῦ ἔργου ἴ. ἐ. 102 (ἴσως γραπτέον: ἐκ τοῦ ὀρωμένου). — δύνα-
 μεις ὑπον.], ὅταν δηλ. ξένος τις ἴδῃ ὅτι ἐπὶ ἄρματα καθῆκεν εἰς
 ἰδιώτης, βεβαίως θὰ ὑπονοήσῃ ὅτι οἱ Ἄθ. εἶχον δύναμιν. — ὅσα —
 λαμπρῶ νομαί] = ὅσας λαμπρὰς ἐπιδείξεις ποιοῦμαι, — αὐ]·
 ἐξ ἑτέρου μέρους. — ἄλλω τῶ], «ἐκουσίους ἐορτασίμοις ἀναλώ-
 μασι» Σχ. — τοῖς ἀστοῖς], παρὰ τοῖς ἀστοῖς. — ἡ δ' ἢ ἄνοια]
 δηλ. ὡς ὑμεῖς λέγετε: «εἰρωνεύεται ὁ Ἄλκ. λέγων ὅτι εἰ καὶ ἀνό-
 ητος φαίνομαι τισιν, ἀλλ' οὖν τῇ πόλει οὐκ ἄχρηστός ἐστὶ μου ἡ
 ἄνοια, ἀλλὰ ὠφέλιμος» Σχ. — ἄνοια (τούτου), ὅς ἄν] ἴ. ς.
 14, 1. — τέλεσι], «δαπάναις» Σχ. — μέγα φρονούοντα] ὑποκί-
 τουτον, ὅς ἄν — ὠφελῆ' ἄπορον πῶς ἠδυνήθη νὰ εἴπῃ ταῦτα
 ὁ Ἄλκ. ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ δήμου. — ἴσοι] ἐνν. τοῖς ἄλλοις ἀν-
 θρώποις. — πρὸς οὐδένα] ἐνν. «εὐπραγοῦντα» Σχ. — πρὸς
 οὐδ. τῆς ξυμφορᾶς ἴσομοιρεῖ], πρὸς οὐδένα δὲν διανέμεται,
 δὲν μοιράζει, τὴν συμφορὰν του. — οὐ προσαγορευόμεθα] ἐνν.
 ὑπὸ τῶν μὴ δυστυχοῦντων. — ἐν τῷ ὁμοίῳ] ἐπιρρήμ. = ὁμοίως.
 — ὑπερφρονούμενοι] ἢ λέξις εἶναι μετριωτέρα τοῦ καταφρο-
 νούμενοι καὶ ἰσχυροτέρη τοῦ ὑπερορώμενοι. — τὰ ἴσα νέ-
 μων] = τὰ ἴσα διδούς, «ἐκ τοῦ ἴσου προσφερόμενος πρὸς τοὺς
 δυστυχοῦντας αὐτὸς εὐτυχῶν» Δοῦκας. — τὰ ὁμ. αὐταξιοῦτω] =
 = ἀνταξ. τοὺς εὐτυχοῦντας ἐαυτῷ, δυστυχοῦντι τὰ
 ἴσα νέμειν. — οἱ ποιῶντοι] δηλ. οἱ ὅμοιοι τῷ Ἀλκιβιάδῃ. —
 ἐν τινος λαμπρότητι] = «ἐν τινος πράγματος λαμπρῷ κατορ-
 θώματι» Σχ. — προέχον] = διεκρίθησαν, «εὐρείτους ἐγένοντο»
 Σχ. — ἐν μὲν — βίῳ], «ἤγουν καθ' ὃν χρόνον ζῶσι» Σχ. περὶ
 τῆς ἐννοίας ἴ. β'. 43, 1. — λυπηρούς], λύπην παρέχοντας, ὀχλη-
 ρούς· δηλ. ἡ κοινωνία των ἦτο ὀχλυρά. — τοῖς ὁμοίοις — ξυν-
 ὄντας] ἐνν. λυπηρούς ὄντας = ἦν τοῖς ὁμοίοις — ξυν-
 νῶσι (κοινωνῶσι). — τῶν δὲ ἔπειτα — καταλιπόντας]
 ἢ σύντι: οἷδα δὲ (αὐτοὺς) καταλιπόντας τισὶ τῶν ἀνθρώ-
 πων προσποιήσιν τε ξυγγενείας καὶ μὴ οὔσαν (= οὐ
 μόνον οὔσαν ἀλλὰ καὶ μὴ οὔσαν) τ. ἔ. γνωρίζω δὲ ὅτι αὐ-
 τοὶ κατέλιπον εἰς τινὰς τῶν μεταγενεστέρων ἀπαιτήσεις συγγενείας

ἐνίοτε καὶ ψευδεῖς. — ταύτη αὖχῃσιν] ἀναφ. εἰς τὸ καταλι-
πόντας. — ὡς οὐ περὶ ἀλλοτρίων — πραξάντων], ἐπειδὴ
θεωρεῖ αὐτοὺς (ἢ πατρὶς) ὄχι ὡς ξένους οὐδ' ἀποτυχόντας τοῦ σκο-
ποῦ των, ἀλλ' ὡς ἴδια της τέκνα καὶ ἐνδοξα ἔργα πράξαντας. — ὦν]
δηλ. καλῶν, ἐνδόξων, ἔργων. — τὰ ἴδια ἐπιβούμενος] = δυσ-
φημούμενος κατὰ τὰ ἰδιωτικάμου πράγματα, ἢ. ἀνωτ. ἐπιβόη-
τος. — τὰ δημόσια — μεταχειρίζω], παρατηρεῖτε ἂν χει-
ρότερόν τινος διαχειρίζομαι τὰ δημόσια πράγματα. — τὰ δυνα-
τώτατα] ἀντί: τοὺς δυνατωτάτους, δηλ. τοὺς Ἀργεῖους, τοὺς
Μαντινεῖς καὶ τοὺς Ἡλείους ἢ. ἐ. 46. — ξυστήσας] = ξυστή-
ναι προήσας, συνενώσας πρὸς. Ἡροδ. 6, 74: συνιστὰς τοὺς
Ἀρκάδας ἐπὶ τῇ Σπάρτῃ. — ὑμῖν] ἀναφ. εἰς τὸ κινδύνου =
ἄνευ μεγάλου δι' ὑμᾶς κινδύνου πρὸς. ἐ. 403. — ἐς μίαν ἡμ.] ἢ.
Ἄσ. κἀ. § 74. — κατέστησα], «ἠνάγκασα» Σχ. ἢ. ἐ. 54. —
περὶ τῶν ἀπάντων], περὶ τῶν ὅλων. πρὸς. Ἄσ. ἐ. § 143. — ἀγω-
νίσασθαι] ἔξαυτ. ἐκ τοῦ κατέστησα ὁμοίως Ἡροδ. 5, 94:
κρατήσας αὐτοῦ κατέστησε τύραννον εἶναι παῖδα
τὸν ἑαυτοῦ νόθον. — καὶ περιγενόμενοι] = καὶ περὶ περιγ.
ὁμοίως ἐ. 444. — οὐδέπω καὶ νῦν βεβαίως θαρσοῦσι], καὶ
μέχρι τοῦ νῦν ἀκόμη (= πω καὶ νῦν, ὁμοίως ἑ. 47, 8. πρὸς.
γ'. 67, 5.) δὲν ἀνέλαβον ἀσφαλὲς θάρρος. πρὸς. Πλ. Ἰππ. 293,
C: καὶ οὐδέπω καὶ τῆμερον, φήσει, οἶος τ' εἶ. —

§ 17. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. «Τὴν εἰς Σικελίαν στρατείαν ἀποφαίνει οὐκ
ἄγαν χαλεπὴν οὔσαν οὔτε διὰ τὴν τῶν Σικελιωτῶν δύναμιν οὔτε
διὰ τὴν τῶν Πελοποννησίων» Σχ.

καὶ ταῦτα — — ὠμίλησε] εἰρωνικῶς πρὸς τὸν Νικίαν ἢ
ἐννοια: καὶ ταῦτα ἢ ἐμὴ νεότης καὶ ἀφροσύνη ἢ παρὰ φύσιν (ἢ
ὑπέρμετρος) φαινομένη (ὅτι εἶναι) πρὸς τὴν δύναμιν τῶν Πελοπ.
κατώρθωσε, ἐπραγματεύθη, διὰ λόγων ἀρμοδίων (προσενεχθεῖσα)
ὁ Θ. ἔθηκε τὰ ἀφηρημ. ἀντὶ τῶν συγκεκριμ., ὥστε ἀκριβέστερον
θὰ εἶχε τὸ χωρίον οὕτω: καὶ ταῦτα ἐγὼ, ὅς νέος καὶ ἄνους
παρὰ φύσιν δοκῶ εἶναι, πρὸς τοὺς Πελοπ. δυνατωτάτας
λόγοις τε πρέπουσιν ὀμιλήσας ἔπραξα. — ταῦτα], τὰ
ἀνωτέρω, τὰ ἀπὸ τοῦ Πελοποννήσου γὰρ — θαρσοῦσι. — ἐς
τὴν Π. δύναμιν] = ἐς τὰ δυνατώτατα Πελοποννήσου (ἢ.
ἀνωτ.) ἀναφ. εἰς τὸ ὠμίλησε, ὅπερ κριτικῶς βοαυλολογικῶς, ἀντὶ
ἠρησιοποιήθηκε ἀπὸ τοῦ Ἰνστιτούτου Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

ἀντὶ τοῦ: ὁμιλήσασα ἔπραξε (πρβ. 77, 3). ἔθηκε δὲ τὴν ἐξ
καὶ ὄχι τὴν πρὸς, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ, οἷον δ'. 58: ἐς τὸ κοινόν...
εἶπεν, ἡ. 48: ἐς τοὺς πολλοὺς ἔλεγον. — καὶ ὀργῇ πίστιν
παρασχομένην ἔπεισε· καὶ νῦν μὴ πεφόβησθε αὐτήν],
καὶ διὰ ζήλου, προθυμίας (= ὀργῆς ἡ. 140, 1.), ἧτικ ἐνέβαλεν
εἰς αὐτοὺς ἐμπιστοσύνην, ἔπεισεν αὐτούς· καὶ τώρα λοιπὸν μὴ φο-
βείσθε αὐτήν (τὴν νεότητα καὶ ἀνοιαν). Κατὰ δὲ τὴν ἐτέραν
γραφὴν: παρασχομένη, ἡ ἔννοια εἶναι: καὶ διὰ τῆς ὀργῆς,
προθυμίας (τῆς νεότη. καὶ ἀνοίας), ἐμβαλοῦσα ἐμπιστοσύνην
εἰς αὐτοὺς ἔπεισε· τὸ δὲ πεφόβησθε καὶ πεφοβῆσθαι ἂν γρα-
φῇ πάλιν ἀντὶ προστακτ. ἐκληπτέον καὶ διὰ τό: ἀποχρήσασθε,
καὶ διότι τὸ αὐτήν ἀναγκαιῶς ἀναφ. εἰς τὴν νεότητα καὶ ἀνοι-
αν. — εὐτυχής], τυχηρός· πρβ. ἑ. 16, 1. — δοκεῖ], νομίζεται. —
ἀποχρήσασθε], ὠφελήθητε ὅσον τὸ δυνατόν περιστότερον (= ἀπο-)
ἡ. 68, 4. — μεταγιγνώσκετε], ἀκυρώσατε, ἡ. γ'. 40, 1. — ὡς —
ἐσόμενον] = νομίζοντες ὅτι ἐπὶ μεγάλην δύναμιν ἔσται
(ὁ πλοῦς). — ξυμμίκτοις], μιγάσι, ἐπομένως μὴ ἔχουσι τὰ
αὐτὰ φρονήματα καὶ συμφέροντα. — πολυανδροῦσιν] σπανία
λέξις. — αἱ πόλεις] δηλ. « τῆς Σικελίας » Σχ. — καὶ ῥαδίας —
ἐπιδοχάς], καὶ εὐκόλως μεταβάλλουσι πολιτεύματα καὶ πολιτο-
γραφοῦσι ξένους καὶ φυγάδας (= ἐπιδοχάς, κατὰ τὸν
Σχ.)· τινὲς ἐξηγοῦσι τὸ ἐπιδοχάς: παρδοχάς νέων πολιτευ-
μάτων, ἀλλὰ τοῦτο θὰ ἦτο πλεονασμὸς ἀνάρμωστος εἰς τὸν Θ.
— τὰς μεταβολάς] περὶ τοῦ ἄρθρου ἡ. Ἀσ. ἑ. § 103. —
δι' αὐτό], « διὰ τὰς μεταβολὰς καὶ τὰς ἐπιδοχάς τῆς πολι-
τείας » Σχ. — ὡς περί] πρὸς εὐκολίαν ἐν: ἀγωνιούμενος,
πρβ. Ξεν. Ἀν. 3, 2, 15: περὶ τῆς Κύρου βασιλείας ἄν-
δρες ἦτε ἀγαθοὶ (ὡς τὰ ὑπῆρχε: μαχόμενοι). — οὔτε ὄ-
πλοις — ἐξήρτυται] τοῦτο ἐπιβεβαιούται καὶ ὑπὸ τοῦ Ἑρμο-
κράτους ἐν σ'. 44, 3. — τὰ ἐν τῇ χώρᾳ] εἶναι ὄνομ., ἂν τὸ
ἐξήρτυται ἐκλήφθῃ ὡς παθητικόν, αἰτιατ. δέ, ἂν ὡς μέσον. —
νομίμοις κατασκευαῖς] = προσηκούσαις, συνήθεσι κατ. Ταῦτα
ἀναφ. οὐ μόνον εἰς τὰ ὀχυρώματα ἢ περιτειχίσεις αὐτῆς τῆς πό-
λεως, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς ὁδοὺς, γεφύρας, ἴσως δὲ καὶ εἰς τὰ δημόσια
οἰκοδομήματα, οἷον ναοὺς, θέατρα. — ὅτι δὲ ἕκαστος — ταῦτα
ἔτοιμάζεται] ἡ σύντ: ἕκαστος δὲ ἔτοιμάζεται ταῦτα ὅτι
Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τοῦ Ἰνστιτούτου Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

λαβῶν ἀπὸ τοῦ κοινοῦ ἢ ἐκ τοῦ πείθειν λέγων ἢ ἐκ τοῦ
 ρασιάζειν (= ρασιάζων), ἢ μὴ κατορθώσῃ, οἶεται οἰκή-
 σειν ἄλλην γῆν, τ. ἔ. ἀλλ' ὅτι ἕκαστος ἢ διὰ τῆς πειθοῦς ἢ διὰ
 τῆς στάσεως, ἂν δὲν ἐπιτύχῃ, λαβῶν ἀπὸ τοῦ κοινοῦ νομίζει ὅτι μὲ
 αὐτὸ δύναται νὰ μετοικήσῃ εἰς ἄλλην χώραν, εἰς τοῦτο καταγίνεται
 (κυρίως: τοῦτο ἐτοιμάζει διὰ τὸν ἑαυτὸν του). — ὅ,τι] ὡς περιλη-
 πτικὸν ἀναφ. εἰς τὸ ταῦτα ὁμοίως Ξεν. Κύρ. II. 4, 6, 41:
 ὅ,τι δ' ἂν πρὸς τοῖς εἰρημένοις λαμβάνη τις, ταῦτα τι μὴ ν
 νομιούσι· ἀρμόζει δὲ μόνον εἰς τὸ λαβῶν ὄχι καὶ εἰς τὸ οἶεται,
 περὶ οὗ ἴ. ἔ. 9, 2 σημ. εἰς τό: ἄ — ὠφελήσειεν. — στασιάζων]
 ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ: ἐκ τοῦ πείθειν ὁμοίως ρ'. 38, 5. ζ'. 70, 4. ἴ.
 καὶ 80, 4 σημ. — τὸν τοιοῦτον] ἴ. Ἀσ. ἔ. § 44. — μιᾶ γνώ-
 μη], « ὁμονοῦντας » Σχ. πρὸ. 122, 2. — ἐς τὰ ἔργα κοινῶς
 τρέπ.], κοινὴν ἐνέργειαν νὰ ἔχῃ. — κοινῶς], ἀομοτροῦντας
 κοινῇ » Σχ. — ὡς ἕκαστοι] = καθ' ἑκάστους, δηλ. οἱ μὲν σῆ-
 μερον, οἱ δὲ αὐριον κτλ. ὁμοίως 3, 5. — καθ' ἡδονήν], εὐά-
 ριστον. — προσχωροῖεν] ἐνν. ἡμῖν. — ἄλλως τε καί], καὶ
 δι' ἄλλους λόγους καὶ μάλιστα ἐὰν κτλ. — ὡσπερ πυθανόμε-
 θα] ἴ. Ἀσ. ἴ. § 5. — καὶ μὴν οὐδ' ὀπλιταί (εἰσι)] τ. ἔ. οὐ
 μόνον οὐκ ἀκροῶνται... καὶ κ. τρέπονται ἐπὶ τὰ ἔργα,
 ἀλλ' οὐδ' ὀπλ. εἰσι. — ἐκείνοις] δηλ. τοῖς Σικελιώταις. —
 ὅσοι] = τοσοῦτοι, ὅσοι. — κομποῦνται] = κομπῶδῶς δια-
 κηρύττονται. — οὔτε οἱ ἄλ. Ἐλ. κτλ.] τοῦτο λέγει ὡς παρά-
 δεῖγμα. — διεφάνησαν], φανερά ἀπεδείχθησαν. — τοσοῦτοι]
 δηλ. κατὰ τὸν ἀριθμὸν. — δῆ] ἐπιτακτικὸν τοῦ μέγιστον. — μέ-
 γιστον αὐτοὺς ἐψευσμένη] = μέγιστον ψεῦδος περὶ αὐτῶν πλά-
 σασα· δηλ. ἡ Ἑλλάς εἶχε ἐσφαλμένως λογαριάτῃ ὅτι εἶχε τόσους
 ὀπλίτας· ὁμοίως Ξεν. Ἀν. 5, 6, 35: τὰ χρήματα... ἐψευ-
 σμένοι ἦσαν· περὶ δὲ τοῦ ἐνικοῦ: μέγιστον πρὸ. Βερν. Γρ.
 § 698 κέ. καὶ Δημ: ἐτόλμησε ψεύσασθαι πάντων δεινό-
 τατον. — ἐξ ὧν — αἰσθάνομαι], κρίνων κατὰ ταῦτα, τὰ ὅποια
 ἐξ ἀκοῆς μανθάνω· πρὸ. Ἀσ. κά. § 41. — εὐπορώτερα] τ. ἔ.
 εὐκαταγωνιστότερα. — βαρβάρους τε] ὁ τὲ ἐπιδοτικὸς, τ. ἔ. οὐ
 μόνον οἰκείαν δύναμιν, ἀλλὰ καὶ βαρβάρους. — ἔξομεν]
 δηλ. θὰ ἔχωμεν βοηθοὺς, θὰ κερδήσωμεν. — τὰ ἐνθάδε (ἐνν.
 πράγματα) ἡγήθησαν ἡμέτεροι ἀπὸ τοῦ ἐπιδοτικοῦ ἑκπαίδευτικῆς Πολιτικῆς

προσθήκην κωλύματος. — τούς αὐτούς τούτους πολεμίους] δηλ. « τούς Πελοποννησίους » Σχ. — οὐσπερ — ἂν πλεῖν], τούς ὁποίους τώρα λέγουσιν οἱ περὶ τὸν Νικίαν ὅτι ἠθέλομεν ἀφήσθαι ὀπίσω, ἂν ἐκπλεύσωμεν. — τὴν ἀρχὴν] δηλ. τὴν ἀρχὴν, ἣν εἶχον καὶ νῦν ἡμεῖς ἔχομεν. — περιουσία ναυτικοῦ] = περίσσεια ναυτικοῦ, πολὺ ναυτικόν. — καὶ νῦν οὔτε ἀνέλπιστοί πω — ἐγένοντο], καὶ μέχρι τοῦδε ἀκόμη (= καὶ νῦν... πω, ὁμοίως ς'. 46, 6.) οἱ Πελοποννήσιοι δὲν συνελθόν περὶ ὀλιγωτέρας ἐλπίδας καθ' ἡμῶν (δηλ. « περὶ τοῦ καταλύσαι ἡμᾶς » Σχ.) παρὰ τώρα. — ἀνέλπιστοι] ἔχει ἐνεργ. σημ. = ἀνέλπιδες· ὁμοίως γ'. 30, 2. ἢ. 8, 4. — μάλλον] ἐνν. ἢ νῦν (ἐκ τοῦ καὶ νῦν). — εἴτε] ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ οὔτε· ὁμοίως Ξεν. Ἀπομν. 4, 2, 47: οὔτε γὰρ αὐτοῖς ἄλλως ἤρεσκεν, εἴτε προσέλθοιεν. — εἴτε καὶ πάνυ ἔρῶνται], καὶ μεγίστην προθυμίαν, τόλμην, ἂν ἔχωσι. — τὸ — ἐσθάλλειν] ἐξαρτ. ἐκ τοῦ ἱκανοί εἰσι ἀντὶ τοῦ: ἰκ. εἰσι ἐς τὸ ἐσθάλλειν, πρβ. Ἄσ. γ'. § 122. — οὐκ ἂν δύναιντο] ἐνν. κἂν ἐκπλεύσωμεν. — ἀντίπαλον] = ἰσόπαλον, ἰσοδύναμον μὲ τὸ ναυτικὸν τῶν Πελοπονν.

§ 18. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. « Τὰ προτρεπόμενα τοὺς Ἄθ. ἐς τὴν Σικελίαν πλεῖν ἐξαριθμεῖ καὶ τὸν Νικίου ὄκνον ἐξελέγχει » Σχ.

τί λέγοντες εἰκός] = τίνα πιθανὸν λόγον λέγοντες· ὁ ἂν ἀναφ. εἰς τὸ ἀποκνοῖμεν] = ἠθέλομεν διστάσῃ. — ἦ] καθ' ὑπερβατὴν ἐτίθη ἐνταῦθα, ἀντὶ νὰ τεθῇ πρὸ τοῦ λέγοντες, πρβ. ς'. 24, 4. — ἦ (ἐνν. τί εἰκός) — σκηπτόμενοι] = ἦ τίνα πιθανὴν πρόφασιν προφασιζόμενοι. — μὴ βοηθοῖμεν] ἀντὶ τοῦ μὴ κακονικιώτερον θὰ ἦτο τὸ οὐ, ἴ. Ἄσ. κ'. § 10. πρβ. ὅμως Δημ. 23, 85: πῶς δίκαια ταῦτα καὶ μὴ γένοιτο. — ἐπειδὴ γὰρ καί], ἀφ' οὗ ἄπαξ, ὡς γνωστὸν (= γα). — ξυνωμόσαμεν], δι' ὄρκων ὑπεχρεώθημεν, δηλ. νὰ βοηθήσωμεν αὐτούς. — ἀντιτιθέναί], νὰ ἀντιπροβάλλωμεν, νὰ προφασιζώμεθα καὶ ἡμεῖς. — ὅτι οὐδ' ἐκεῖνοι] ἐνν. ἐπήμυναν ἡμῖν· ἀναφ. εἰς τοὺς ἐν ς'. 13, 2. λόγους τοῦ Νικίου. — προσεθέμεθα] = « συρμάχους ἐποιήσαμεθα » Σχ. — λυπηροὶ ὄντες] = λυποῦντες, ἐνοχλοῦντες. — δεῦρο] ἀναφ. εἰς τὸ ἐπιέναι. — οὕτως] ἐπέξηγ. διὰ τῆς τροπικῆς μετ: παραγιγνώμενοι. — ὅσοι δ' ἦ] = πάντες, ὅσοι. — φυλοκρημφόρητον] ἀπὸ τῶν ὀνομάτων ἐκ τῶν ἀδελφῶν τῶν ἰωνίων· τινὰ ποίας

φυλῆς εἶναι, Δωρικῆς, Ἴωνικῆς, Ἑλληνικῆς ἢ βαρβαρικῆς (ἰ. ς'. 41, 7.) — προσκτώμενοι], προσθέτοντες. — αὐτῇ] ἐν. τῇ ἀρχῇ, — ἂν προσκτώμενοι — ἂν κινδυνεύοιμεν] δὲν ἐπαναλαμβάνεται ὁ αὐτὸς ἂν, ἀλλ' εἶναι ὡς ἐν ἑ. 9, 5. — κινδυνεύοιμεν] κυρίως ἐνταῦθα ἐχρειάζεται κινδυνεύοιεν, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ γενικοῦ: εἴ γε ἡσυχάζοιεν πάντες, μεταβαίνει εἰς τὸ μερικόν: κινδυνεύοιμεν, ὡς Ἰσοκρ. πρὸς Νικ. σ. 17: μὴδὲ καταγνῶς τῶν ἀνθρώπων τσαυτὴν δυστυχίαν, ὡς περὶ μὲν τὰ θηρία τέχνας εὐρήκαμεν ὁμοίως Ξεν. Ἄν. 2, 4, 26. Ἀριστ. Δυσ. 42. — τὸν προὔχοντα], τὸν ἰσχυρὸν, τὴν δυνάμει ὑπερβάλλοντα. — καὶ μὴ ὅπως] ὑπερβατὸν ἀντὶ τοῦ: καὶ ὅπως μὴ, διότι θέλει νὰ καταδείξῃ τὴν ἀντίθεσιν τοῦ ἐπιέναι καὶ μὴ ἐπιέναι. πρβ. 73, 2: εἴ τι μὴ, καὶ ς'. 60, 2: εἰ μὴ καὶ δέδρακεν. — ἐπεισι] = ἐπελεύσεται, πρβ. Πλ. συμπ. 493, Α. καὶ Ξεν. Ἄν. 7, 3, 34: ἐκάλεσεν ὅπως μὴδεῖς εἴσεισι. — προκαταλαμβάνει] σχεδόν = προλαμβάνει. πρβ. 34, 4. — ταμειύεσθαι] κατὰ μεταφορὰν ἐκ τοῦ ταμείου = μετὰ φειδώλις ὀρίζειν, τεκμαίρεσθαι. — ἐν τῷδε], εἰς ταύτην τὴν θέσιν, «ἤγουν ἐν τῷ ἀρχεῖν» Σχ. — τοὺς δὲ μὴ ἀνιέναι] ἀναφ. εἰς τοὺς ὑπηκόους. — διὰ τὸ — εἶναι] ἡ σύντ: διὰ τὸ κίνδυνον εἶναι (ἡμῖν) αὐτοῖς ἀρχθῆναι ἂν ὑφ' ἐτέρων, «διὰ τὸ κινδυνεύειν ἂν ἡμᾶς ἀρχθῆναι ὑφ' ἐτέρων» Σχ. — ἐκ τοῦ αὐτοῦ (ἐν. τρόπου, ὁμοίως ς'. 41, 3.) — τοῖς ἄλλοις], «ὁμοίως ὡς περ τοῖς ἄλλοις» Σχ. — οὐκ — ἐπισκεπτέον ὑμῖν], δὲν πρέπει νὰ κρίνετε, νὰ θεωρῆτε, «οὐκ ἐπιτηδεύεον» Σχ. — τὰ ἐπιτηδεύματα], τὴν πολιτικὴν σας, πρβ. 32, 3. — εἰ μὴ — μεταλήψεσθε], ἂν δὲν ἀλλάξετε καὶ τὴν πολιτικὴν σας κατὰ τοὺς ἄλλους. — τὰδε], «τὰ ἐνταῦθα πράγματα» Σχ. — ἐπ' ἐκεῖνα ἦν ἴωμεν] δηλ. ἂν ἐπέλωμεν κατὰ τῆς Σικελίας. — στορέσωμεν — — καὶ ἄρξομεν] κανονικώτερον θὰ ἦτο: ἄρξωμεν, ἀλλ' ἰ. 6'. 60, 4. καὶ Ἄσ. ἰ. § 187. — στορέσωμεν τὸ φρ.], ταπεινώσωμεν τὴν μεγαλοφροσύνην πρβ. Λυκ. κατὰ Λεωκρ. 409: Ἀθηναῖοι... Μῆδων ἐστόρεσαν δύναμιν· τὸ δὲ ὄνομα εἶναι σκληρότατον κατὰ τὸν Σχ. — καὶ ἐπὶ Σικ.] ὁ καὶ ἐπιδοτικός, τ. ἑ. ὡς περ καὶ ἐπὶ ἄλλας πόλεις ἄλλοτε ἐπλεύσαμεν οὕτω καὶ νῦν ἐπὶ Σ. — τῶν ἐκεῖ προσγενομένων] = ἦν τὰ ἐκεῖ (τὰ ἐν Σικελίᾳ)

προσγένωνται. — τῷ εἰκότι], κατὰ πᾶσαν πιθανότητα. — ἐν φ], « ἐν τῷ κακῶσαι » Σχ. — ὡφελησόμεθα] παθητ. ἦ. Βερν. Γρ. § 402, ἀ. — τὸ δὲ ἀσφαλές — παρέξουσι] ἡ σύντ: αἱ δὲ νῆες πα-
 ρέξουσι τὸ ἀσφαλές καὶ (τοῦ) μένειν καὶ (τοῦ) ἀπελθεῖν·
 δυνατόν ὅμως, ὅπερ ἴσως βέλτιον, τὰ ἀπαρέμφ: μένειν καὶ ἀπελ-
 θεῖν νὰ ἐκληρωθῶσιν ὡς ἐπεξήγησις τοῦ ἀσφαλές, οὕτω: τὴν δὲ ἀ-
 σφάλειαν θὰ παράσχωσιν ἡμῖν αἱ νῆες, δηλ. καὶ νὰ μένωμεν — καὶ νὰ
 ἀπέλωμεν. — ἦν τι προσχωρῆ], ἂν τινες προσέλθωσιν, ἐνωθῶσι μὲ
 ἡμᾶς· κατὰ δὲ τὴν ἐτέραν γραφὴν: ἦν τι προσχωρῆ = ἂν τὰ πράγ-
 ματα βαίνωσι κατ' εὐχὴν. — ἀπελθεῖν] ἐνν. ἦν τι μὴ προσχω-
 ρῆ. — καὶ ξυμπάντων Σ] ἦ. Ἄσ. γ'. § 53, ιά. ὁ δὲ καὶ εἶναι
 ἐπιδοτικός, τ. ἔ. οὐ μόνον ὀλίγων τινῶν ἀλλὰ καὶ ξυμπ. Σ.
 πρβ. Ἄσ. Β'. β'. § 25. — ἡ Ν. τῶν λόγων ἀπραγμοσύνη], ἡ
 ἐν τοῖς λόγοις τοῦ Ν. συσταιομένη ἀπραγμοσύνη, τ. ἔ. ἡ ἀρχὴ τῆς
 μὴ ἐπεμβάσεως. — διάστασις τοῖς νέοις ἐς τοὺς πρ.] σαφέ-
 στερον θὰ ἦτο: διάστ. τῶν νέων ἐς τοὺς πρ., τ. ἔ. διάκρισις,
 τῶν νέων ὡς πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους, ἀπὸ τῶν πρεσβ. ἀλλ' ἦ. γ'.
 40, 3. — τῷ εἰώθ. κόσμῳ, ὡσπερ] ἀναρ. εἰς τὸ βουλευόντες·
 ἀκριθέστερον θὰ ἦτο: ὡσπερ τῷ εἰώθ. κόσμῳ, τ. ἔ. καθὼς κατὰ
 τὴν ἐπικρατοῦσαν τάξιν. — βουλευόντες] = βουλευόμενοι. — ἐς
 τάδε ἦσαν (= προήγαγον) αὐτά], ἀνύψωσαν αὐτὰ εἰς ταύτην
 τὴν παροῦσαν κατάστασιν, δύναμιν· ἦ. 144, 5. — αὐτά] τ. ἔ. τὴν
 ἀρχὴν, ἦ. 144, 5. — τῷ αὐτῷ τρόπῳ] ἐπανάληψις τοῦ: τῷ
 εἰώθ. κόσμῳ, τ. ἔ. ἅμα νέοι γερ. βουλευόντες. — τὸ φαῦ-
 λον καὶ τὸ μέσον καὶ τὸ πᾶν ἀκριθές] τὸ ἀ. ἀναρ. εἰς τὴν
 νεανικὴν ἡλικίαν, τὸ β'. εἰς τὴν ἀνδρικήν, καὶ τὸ γ'. εἰς τὴν γεροντι-
 κήν. — τὸ φαῦλον], ἡ κουφόνοια, τὸ ἀπερίσκεπτον, τῶν νέων·
 πρβ. γ'. 83, 3: οἱ φαυλότεροι τὴν γνώμην. — τὸ μέσον] ἢ
 ἡ μεσότης (περὶ τῶν ἀνδρῶν), τ. ἔ. τὸ οὔτε ἀσυνέτους οὔτε ἄγαν
 συντετοὺς εἶναι· πρβ. τὸ ἡμέτ: « μεσόκοπος. » — τὸ πᾶν ἀκρι-
 θές], τὸ πολὺ ἐξηκριθωμένον, ἡ ἄκρα σύνεσις (τῶν γερόντων). —
 ἂν ξυγκραθῆν — ἂν ἰσχύειν] περὶ τοῦ ἂν ἦ. ε. 9, 5. — ἂν
 μέν] = ἐὰν μέν. — τρίψεσθαι — περὶ αὐτήν], « δαπανήσα-
 σθαι ὑφ' ἑαυτῆς καὶ φθαρῆσεσθαι ὡσπερ — καὶ τῶν σωμάτων τὰ
 πολλὰ ὑπὸ τῆς ἀργίας » Σχ. πρβ. ἦ. 46, 3: περὶ ἑαυτοὺς κα-
 τατρίψαι τοὺς Ἕλληνας. — ὡσπερ καὶ ἄλλο τι], καθὼς

καὶ οἷον δὲποτε ἄλλο πρᾶγμα. — πάντων], « πάντων τῶν ἐπιτη-
 δευμάτων » Σχ. — ἐπιστήμην], γνῶσιν. — ἐγγηράσσεσθαι], ὅτι
 θὰ παρλυθῆ, θὰ φθαρῆ, ἀπὸ τοῦ γῆρας. — ἀγωνιζ. δὲ ἀεί], ἂν δὲ
 διηνεκῶς ἀγωνίζηται, τ. ἔ. ἐὰν μὴ ἡσυχάζῃ. — τὴν ἐμπειρίαν]
 τ. ἔ. τὴν δέουσαν ἐμπειρ. — καὶ τὸ ἀμύνεσθαι — ἔξειν], καὶ
 θὰ ἀποκτήσῃ τὴν ἔξιν, θὰ συνειθίσῃ ὄχι τόσον εἰς τὴν διὰ τοῦ λό-
 γου ἄμυναν, ὅσον εἰς τὴν διὰ τοῦ ἔργου. — παράπαν τε], ἐν
 γένει δὲ περὶ τοῦ τὲ ζ'. δ'. 63, 2. — γιγνώσκω], φρονῶ. —
 δοκεῖν μοι] ὡς ἐν παρενθέσει ἐξηγητέον = κατὰ τὴν γνώμην
 μου. — ἀπραγμοσύνης μεταβολῆ] τ. ἔ. ἀπὸ πολυπράγμονος
 εἰς ἀπράγμονα μεταβληθεῖσα. — ἀσφαλέστατα — οἰκεῖν] ἔξαρτ.
 ἐκ τοῦ γιγνώσκω = ἀσφαλεστάτους — εἶναι. — ο'! ἂν —
 — πολιτεύωσιν], ὅσοι ὡς πολῖται διάγουσιν ὅσον τὸ δυνατόν
 συμφώνως πρὸς τὰ ὑπάρχοντα ἤθη καὶ τοὺς νόμους, καὶ χειρό-
 τερα ἄλλων ἂν ἦναι. πρβ. γ'. 37, 3.

Δεύτερος λόγος τοῦ Νικίου § 20—23.

§ 20. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. « Τὸ μέγεθος τῆς τῶν Σικελιωτῶν δυνά-
 μεως ἐπεξέρχεται » Σχ.

πάντως], ἐξ ἅπαντος. — ὠρμημένους], προθυμουμένους, ἔ-
 χοντας ἀπόφασιν. — ξυνενέγκοι μὲν ταῦτα], εὐχομαι μὲν εἰς
 καλὸν νὰ ἀποβῆ ἡ ἐκστρατεία. — ἐπὶ τῷ παρόντι] = ἐν τῷ
 παρ. ζ'. 70, 3. — σημανῶ] ἀντὶ τούτου συνήθως: δηλώσω
 ὁμοίως ὅμως καὶ 72, 1. β'. 45, 2. ζ'. 66, 1. — οὔθ' ὑπηκό-
 ουσ], ὥστε νὰ θέλουν νὰ ἐλευθερωθῶσι. — οὔτε δεομένας
 μετ.] ἀντικρούει τοὺς ἐν ζ'. 47, 2. λόγους τοῦ Ἀλκιβ. Ἡ ἔννοια
 διαφωτίζεται διὰ τῶν ἐν ζ'. 55, 2: οὐ δυνάμει ἐπενεγεῖν
 ἐκ πολιτείας τι μεταβολῆς τὸ διάφορον αὐτοῖς (τοῖς Σικε-
 λιώταις), ᾧ προσήγοντο ἂν. — μεταβολῆς], ἐλευθερώσεως
 ἀπὸ δεσπότου. — ἢ ἂν — χωροίη], ἔνεκα τῆς ὁποίας ἀσμένως
 δύναται τις ἐξ ἀναγκαστικῆς ὑποταγῆς νὰ μεταστῆ, νὰ μεταβῆ,
 εἰς ἀνευωτέραν, εἰς ἥττον βιαίαν, κατάστασιν. — εἰκότως], κατὰ
 πᾶσαν πιθανότητα ὁμοίως ζ'. 48, 4. — προσδεξαμένας] οὕτω
 τὰ ἄριστα ἀντίγραφα ἀντὶ τοῦ: προσδεξαμένας. — ὡς ἐν μιᾷ
 νήσῳ], ὅσον διὰ μίαν νῆσον. — πολλὰς τὰς Ἑλλ.] τὸ πλήρες:
 Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

μέλλομεν ἰέναι ἐπὶ πόλεις πολλὰς τὰς Ἑλ., τ. ἕ. μέλλομεν νὰ ἐκστρατεύσωμεν κατὰ πόλεων, τῶν Ἑλληνίδων, αἵτινες ὅσον διὰ μίαν νῆσον εἶναι πολλαὶ κατὰ τὸ πλῆθος. — κατὰ τὸ Λεοντίνων (γεν. ἐξ ἀντικειμ.) ξυγγενές] ἕ. ς'. 3. — προσέσεσθαι] = προσχωρήσειν, νὰ προστεθῶσιν εἰς ἡμᾶς. — ἄλλαι — ἐπτά], « Συράκουσαι, Σελινοῦς, Γέλα, Ἀκράγας, Μεσσήνη, Ἰμέρα, Καμάρινα » Σχ. — τοῖς πᾶσιν], εἰς πάντα τὰ πράγματα ὁμοίως β'. 11, 5. — ὁμοιοτρόπως μάλιστα], ὅσον τὸ δυνατόν ὁμοίως. — οὐχ ἦκιστα] = μάλιστα, ἕ. Ἀσ. Γ'. 6'. § 45. — ἐπὶ ἄς] = ἐκεῖναι, ἐπὶ ἄς. — μάλλον] ἔνν. ἢ ἐπὶ τὰς ἄλλας. — πλέομεν], ἔχομεν σκοπὸν νὰ πλεύσωμεν, πρβ. Ἀσ. ιή. § 11. — πολλοὶ ὀπλιτῆται ἔνεισι] ἀνασκευάζει τοὺς ἐν ς'. 47, 5. λόγους τοῦ Ἀλκιβιάδου. — πολλὰι τριήρεις] ἕ. ζ'. 22. — τὰ δὲ καὶ ἐν τοῖς ἱεροῖς], « ἤγον τὰ κοινὰ ἔθος γὰρ ἦν τοῖς παλαιοῖς τὰ κοινὰ χρήματα ἐν τοῖς ἱεροῖς ταμιεύειν » Σχ., ὡς π. χ. τὸ ταμείον τῶν μὲν Ἀθηναίων ἦτο ἐν τῷ ὀπισθοδόμῳ τοῦ ἐν τῇ ἀκροπόλει ναοῦ τῆς Ἀθηνᾶς, τῆς δὲ Ῥώμης ἐν τῷ ναῷ τοῦ Κρόνου. — Συρακοσίοις δὲ — ἀπὸ ἀρχῆς φέρεται], εἰς δὲ τοὺς Συρ. ἀνέκαθεν, παλαιόθεν, τελεῖται φόρος (= φέρεται ὁμοίως δ'. 87, 3.) καὶ ἀπὸ βαρβάρων τινῶν. — ᾧ δὲ μάλιστα — κέκτηνται] = ἐκεῖνο δέ, ἐν ᾧ μάλιστα προέχουσιν ἡμῶν, ἐστὶ τόδε: ἵππους — κέκτηνται. — σίτῳ — οὐκ ἐπακτῷ], διότι μαρτυρεῖται ὅτι οἱ Ἀθ. ἐπρομηθεύοντο ἐξωθεν καὶ μάλιστα ἐκ τοῦ Πόντου τὸν σίτον· ἐπακτός] = ἐπίσακτος, ἐξωθεν εἰσχομιζόμενος, ἕ. Δημ. 18, 87: σίτῳ πάντων ἀνθρώπων πλείστῳ χρώμεθ' ἐπίσακτῳ.

§ 21 καὶ 22. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. « Ἐπειτα πρὸς τὴν τοιαύτην δύναμιν αἰτεῖ παρασκευὴν τε ἀξιόχρεων ὀπλιτῶν τε καὶ τοξοτῶν καὶ σφενδονητῶν καὶ νεῶν καὶ ἄλλων » Σχ.

φαύλου] δικατλήχτων· συνθέστερον τρικατάληκτον (ὡς ς'. 31, 3.) λέγει δὲ φαύλου στρατιᾶς, διότι οἱ ναυτικοὶ στρατιῶται δὲν συνελέγοντο κατ' ἐκλογὴν ἀλλὰ κατὰ τύχην. — ἀλλά] ἔνν. δεῖ. — ἄξιον δρᾶν] ἄνευ τοῦ τί· ὁμοίως Ἀριστ.: μάθοι ἄν τις κἀπὸ τῶν ἐχθρῶν σοφόν. — τῆς διανοίας] = ὧν διανοούμεθα. — καὶ μὴ — εἴργεσθαι τῆς γῆς], καὶ νὰ μὴ ἀποκωλύμεθα τῆς εἰς τὴν ξηρὰν ἀποβάσεως. — εἰ ξυστῶσιν αἰ πρό-
Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ το Ἰνστιτούτο Ἑκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

λεις φοβ.], ἂν ἐκ τοῦ πρὸς ἡμᾶς φόβου συνενωθῶσιν αἱ πόλεις
 Ἱ. Ἀσ. ἐ. § 116. πρβ. Διον. Ἀρχ. 8, 26: πάντα ὑπὸ δέους
 συνίστασθαι φιλεῖ τὰ διάφορα. — ἀντιπαράσχωσιν],
 «ἐξ ἐναντίας δῶσιν ἡμῖν ἱππικὸν κατὰ τῶν (ἱππέων τῶν) κωλυσόν-
 των ἡμᾶς ἀποβαίνειν» Δούκας. — ᾧ ἀμυνούμεθα] Ἱ. Ἀσ. ἐ.
 § 49. — ἐπιμεταπέμπεσθαι] ἐν. ἱππικὸν, τ. ἔ. πρὸς τῷ
 ἱππικῷ τὸ ὅποιον θὰ ἔχωμεν ἐν Σικελίᾳ θὰ στέλλωμεν νὰ φέρωμεν
 καὶ ἄλλο. — αὐτόθεν], «ἐκ τοῦ ἡμετέρου τόπου» Σχ. κατ' ἀντίθ.
 πρὸς τὴν ὑπὸ τῶν Σικελιωτῶν ἀμφίβολον βοήθειαν· τινὲς ἐξηγοῦσιν·
 ἀμέσως. — παρασκευῆ ἀξιόχρεω], «οὐ μᾶλλον στρατιὰν λέγει,
 ἢ καὶ τὴν τροφὴν τῶν στρατευομένων καὶ τὴν ἄλλην ἀναγκαίαν
 ἀποσκευήν» Δούκας. — ἐπιέναι] ἐξαρτ. ἐκ τοῦ δεῖ. — πολύ] =
 μακράν. — ἡμετέρας αὐτῶν] πρβ. Ἀσ. δ'. § 50. τὸ αὐτῶν σχεδὸν
 πλειονάζει· ὁμοίως ὅμως Πλ. Μενεξ. 245, Ε: καὶ ναῦς καὶ τεῖχη
 ἔχοντες καὶ τὰς ἡμετέρας αὐτῶν ἀποικίας. Δυσ. 13,
 97. Ἰσοκρ. 20, 22. κτλ. — ὅτι μέλλομεν πλεῖν καὶ — στρα-
 τευσόμενοι] περὶ τῆς συνδέσεως Ἱ. 80, 4. σημ. εἰς τό: μήτε
 νομ. — καὶ οὐκ ἐν τῷ ὁμοίῳ στρατευόμενοι καὶ [οὐκ]
 — ἦλθετε — ἀλλ' ἀπαρτήσαντες] ἡ ἔννοια: (ἀναλογισθέντες)
 καὶ ὅτι μέλλετε νὰ ἐκστρατεύσετε ὄχι ὁμοίως καὶ ὡς νὰ ἤρχεσθε σύμ-
 μαχον τῶν ἐνταῦθα ὑπηκόων ὑμῶν κατὰ τινος, ἀλλὰ (μέλλετε νὰ
 ἐκστρατεύσετε) ἀπελθόντες εἰς ὄλω: ξένην χώραν. Τὸ β'. οὐκ ἐξα-
 λείφεται ὑπὸ τῶν πλείστων ἐρμηνευτῶν· ἡ τρέπεται εἰς εἰ· νομίζω
 ὅτι τὸ μὲν οὐκ πρέπει νὰ ἐξαλειφθῆ, ἐπειδὴ δὲν τὸ ἔχει καὶ ὁ
 Σχολ., ἡ δὲ ἐν πρόθεσις, νὰ τραπῆ εἰς εἰ, οὕτω: καὶ οὐκ ἐν
 τῷ ὁμοίῳ στρατευόμενοι καὶ εἰ τοῖς τῆ δε ὑπηκ. ζυμμ-
 ἦλθετε κτλ. — ἐν τῷ ὁμοίῳ καί] Ἱ. ς'. 11, 1. — αἱ κομιδαί]
 = αἱ μετακομιδαί. — ὦν] = τούτων, ἄ. — προσείδει] κατὰ
 παρατατ., διότι πρόκειται περὶ πράγματος νῦν μὴ γινομένου. —
 ἐς ἄλλοτρίαν πᾶσαν] = ἐς γῆν, ἢ πᾶσα ἄλλ. ἐστίν. Ἱ.
 Πλ. Πρωταγ. 317, Β: τὴν ἐναντίαν ἅπασαν ὁδὸν ἐλήλυθα·
 καὶ Ἀσ. ἐ. § 111. — ἀπαρτήσαντες] ἀμεταβάτως, «ἀντὶ τοῦ
 ἀπαρτηθέντες, καὶ πολὺ τῆς οἰκείας χωρισθέντες» Σχ. ἡ μετοχὴ δὲ
 αὕτη προσδιορίζει, καθὼς καὶ τὸ οὐκ ἐν τῷ ὁμοίῳ, τὸ στρατευ-
 σόμενοι, τ. ἔ. στρατεύσεσθε οὐκ ἐν τῷ ὁμοίῳ, ἀλλ' ἀ-
 παρτήσαντες· περὶ ταύτης τῆς συνδέσεως ἐμπροθέτου προσδία-

ρισμοῦ μετὰ μετοχ. ἴ. 80, 4 σημ. εἰς τὸ μήτε νομ. ὁμοίως ἀπό τε τῆς χώρας ἐτρέφοντο καὶ ἐργαζόμενοι μισθοῦ Ξεν. Παρεβοήθει μετὰ τε τοξοτῶν οὐ πολλῶν καὶ τοῦς Ἄργείους παραλαβῶν Θουκ. πρβ. ς'. 21, 4: οὐ ναυτ. στρατιᾶς μόνον δεῖ, ἀλλὰ καὶ πεζὸν π. ξυμπλεῖν. — μηνῶν οὐδὲ τεσσάρων τῶν χειμερινῶν], οὐδὲ ἐντὸς τῶν τεσσάρων χειμερινῶν μηνῶν, τ. ἔ. τοῦ Πυανεψιδῶνος, Ποσειδεῶνος, Γαμηλιῶνος καὶ Ἀνθεστηριῶνος' πρβ. Ἡροδ. 2, 68, 4: τοῦς χειμεριωτάτους μῆνας τέσσαρας. Τινὲς καθ' ὑπερβατὸν συνδέουσι: οὐδ' ἄγγελον, πρβ. Ξεν. Ἀπομν. 4, 6, 7: οὐδὲ μὰ Δί' ἔμοιγε πολλοστὸν μέρος αὐτῶν ἴσως ὀρθῶς. — ἡμῶν αὐτῶν καὶ τῶν ξυμ.], καὶ ἐξ ἡμῶν αὐτῶν καὶ ἐκ τῶν συμ. ἴ. Ἀσ. δ'. § 50. — τῶν τε ὑπηκόων] ἐπεξήγησις τοῦ ξυμμάχων. — τῶν τε ὑπ. καὶ ἦν —] ἴ. ἔ. § 109. — τινα], ὡς τοῦς Ἄργείους καὶ Μαντινεῖς. — προσαγαγέσθαι] = ἀγαγεῖν πρὸς ἡμᾶς αὐτούς. — ναυσί τε] ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ ὀπλίτας τε' ἀντὶ τοῦ τὲ ἀκριβέστερον θὰ ἦτο: δέ. — καὶ πολύ], πάρα πολὺ. ἴ. Ἀσ. Β'. β'. § 25. — περιεῖναι], νὰ ὑπερτερῶμεν' ἐξαρτ. ἐκ τοῦ δοκεῖ χρῆναι. — καὶ τὰ ἐπιτήδεια] ὁ καὶ ἐπιδοτικός, τ. ἔ. καὶ ἄλλα καὶ δὴ καὶ τὰ ἐπιτ. — τὸν δὲ καὶ αὐτόθεν σῖτον] τ. ἔ. μέρος δὲ σίτου καὶ ἀπὸ ἐδώ' τὸ αὐτόθεν ἀναφ. εἰς τὸ ἄγειν. πρβ. Σοφ. Ἦλ. 137: τὸν γ' ἐξ Ἄϊδα παγκοίνου λίμνας πατέρ' ἀνστάσεις, Πλ. Πολ. 3, 396, C: ὁ μὲν μοι δοκεῖ ἦν δ' ἐγὼ μέτριος ἀνὴρ. — πρὸς μέρος] ἂν ἀναφ. εἰς τὸ ἄγειν σημ: ἀναλόγως πρὸς τὰ πληρώματα τῶν πλοίων' ἂν δὲ ἀναφ. εἰς τὸ ἐκ τῶν μυλώνων σημ: ἀναλόγως τῶν μυλώνων, π. χ. ἐξ ἐκάστου μυλῶνος δύο. Τὸ β'. βέλτιον. — ἦν ἀγκασμένους], ἀναγκαστικῶς, ὑποχρεωτικῶς, λαμβανομένους ἀπὸ τῶν κυρίων τῶν μυλώνων' ἢ πλοκή τῶν λέξεων ὡς καὶ ἐν Πλ. Ἀπολ. 36, E: τί πρέπει ἀνδρὶ πένητι εὐεργέτη. — ἦν που ὑπὸ ἀπλοίας ἀπολαμβανόμεθα], ἂν που ἀποκωλυόμεθα τοῦ πλοῦ δι' ἀπλοίαν (κατ' ἀντίθ. πρὸς τὸ εὐπλοία). — τὰ ἐπιτήδεια], εβρώσιμα καὶ πόσιμα Σχ. — πολλὴ οὔσα] κατὰ πρόληψιν ἐτίθη κατ' ὄνομ. ὡς ὑποκ. τοῦ ἔσται, ἀντὶ τοῦ: πολλὴν οὔσαν', πρβ. Ἀσ. Γ'. β'. § 179. καὶ Λυσ: ἡμῖς οὐ βίος βιῶναι κρείττων ἀλύπως ἐστὶν ἢ διπλάσιος λυπομένω.

οὐ πάσης ἔσται πόλεως ὑποδέξασθαι], δὲν θὰ δύναιται
κάθε μία πόλις νὰ ὑποδεχθῆ τὸν στρατὸν (διότι ἐκτός τῶν ἄλλων θὰ
παρέχη καὶ τὰ τρόφιμα). — ἐτοιμάσασθαι] ἔξαρτ. ἐκ τοῦ δοκεῖ
χρῆναι. — καὶ μὴ ἐπὶ ἑτέροις γίνεσθαι], καὶ νὰ μὴ ἔξαρ-
τώμεθα ὑπ' ἄλλων, καὶ νὰ μὴ ἐλπίζωμεν εἰς ἄλλους· περὶ τῆς ἐπὶ
Ἱ. Ἀσ. κἀ. § 41. — αὐτόθεν], «ἐκ τοῦ ἡμετέρου τόπου» Σχ. —
τὰ δὲ παρ' Ἐγεσταίων] βραχυλογικῶς, ἀντὶ τοῦ: παρ' Ἐγε-
σταίων δὲ τὰ παρ' Ἐγεσταίοις, Ἱ. Ἀσ. μικρὸν συντ. Γ'. β'.
§ 64. — λόγῳ], «ταῖς δ' ἀληθείαις οὐ» Σχ., λόγῳ μόνον.

§ 23. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. (ἐπίλογος) «Καὶ ὅτι μόλις οὕτως οἴοιτε
ἔσονται περιγίγνεσθαι δείκνυσιν» Σχ.

ἀντίπαλον] ἐπιβρῆμ. = ἀντιπάλως, ἰσοπάλως· ἴσως ἐνν. στρα-
τόν, τ. ἔ. ἀντίπαλον στρατὸν παρασκευασ. — παρασκευ-
ασάμενοι] = παρασκευασθέντες. — πλήν γε πρὸς τὸ — ὀπλι-
τικόν], πλὴν τοῦ ὀπλιτικοῦ τοῦ ἀπαιτουμένου νὰ παραταχθῆ πρὸς
τὸ μάχιμον αὐτῶν δηλ. τὸ ὀπλικόν· «πολλοὶ γὰρ ἦσαν τῇ Σικελίᾳ
ὀπλιταί, καὶ Ἀθήνηθεν ἔχειν ἀντίπαλον δύναμιν ὀπλιτικὴν ἀδύ-
νατον ἦν» Δούκας. — τὸ μάχιμον] περιληπτικῶς, ἀντί: τοὺς
μαχίμους· ὁμοίως Ξεν. Κύρ. Π. 5, 4. 46: ἐπὶ λεπτόν καὶ
ἀσθενὲς τὸ μάχιμον τετάχθαι. — τὸ ὀπλιτικόν] ἐπεξήγη-
σις τοῦ: τὸ μάχιμον. — ὑπερβάλλοντες] προσδιορίζει τὸ παρ' ἄ-
σκευασάμενοι = ὑπερβαλλόντως, διαφερόντως, παρασκ.
ὁμοίως γ'. 39, 6. ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ ἀντίπαλον. — τοῖς
πᾶσι], εἰς ὅλα τὰ εἶδη τῆς παρασκευῆς. Ἱ. ς'. 21, 3. — οὕτω]
τ. ἔ. ὑπερβαλλόντως παρασκευασάμενοι. — τῶν μὲν],
«τῶν πολεμίων» Σχ. — τὰ δὲ καί] τ. ἔ. τοὺς συμμάχους Σικε-
λιώτας· κατ' ἄλλους ἐνν. τὴν ἡμετέραν ἀρχήν· ὁ δὲ καὶ = καὶ μό-
νον· ὁμοίως β'. 32, 2. καὶ Εὐρ: τύραννον εἶναι μωρία τὸ καὶ
θέλειν (= καὶ μόνον τὸ νὰ θέλη τις)· πρβ. Ἀσ. Β'. β'. § 26 κέ.
— πόλιν τε — ἰέναι], πρέπει δὲ νὰ λάβετε ὑπ' ὄψιν ὅτι ἀπέρ-
χεσθε νὰ συνοικήσετε (νέαν) πόλιν (τοὺς Λεοντίνους) μεταξύ ἄλλο-
φύλων καὶ πολεμίων. — οὕς], τούτους δὲ τοὺς ἀνθρώπους, τοὺς
οἰκιοῦντας, πρβ. ς'. 43, 4. — ἢ ἂν κατάσχωσιν] = κα-
θ' ἣν ἂν προσορμισθῶσι. — κρατεῖν τῆς γῆς] = νὰ γείνωσι
κύριοι τῆς γῆς, κατ' ἀντίθ. πρὸς τό: εἶργεσθαι τῆς γῆς. —
ἦ] ἔξαιρετικῶς = εἰ δὲ μὴ. — πολλὰ μὲν ἡμᾶς θέον — εὐτυ-
χηριοποιήθηκαπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

χῆσαι] = ὅτι δεῖ ἡμῖν πολλῆς μὲν εὐβουλίας, ἔτι δὲ πλείονος εὐτυχίας. — πλείω εὐτυχῆσαι] ὁμοίως β'. 64, 4: εὐτυχεῖν τ' ἄλλα. Ἱ. Βερν. Γρ. § 698 κέ. — ἀνθρώπους] εἶναι κατηγορούμενον: ἐπειδὴ εἴμεθα ἄνθρωποι. — παρασκευῆ — ἀσφαλῆς], θίλω νὰ ἐκπλεύσω ἀσφαλῆς, καθ' ὅσον εἶναι δυνατόν νὰ περιμένῃ ὁ ἄνθρωπος (= ἀπὸ τῶν εἰκότων), διὰ τὴν παρασκευήν. βεβαιότατα], ἀσφαλέστατα. — παρίημι], παραιτῶ, παραχωρῶ.

Λόγος Ἐρμοκράτους § 33. 34.

§ 33. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. «Τοὺς Ἀθηναίους ἐν τάχει μὲν παρέσσεσθαι, οὐ μέντοι ἄγαν γε φοβεροὺς εἶναι φησιν.» Σχ.

περὶ τοῦ ἐπίπλου τῆς ἀληθείας] = περὶ τῆς ἀλ. τοῦ ἐπίπλου ὁμοίως 32, 2: μετὰ τῆς ξυμμαχίας τῆς αἰτήσεως πρὸς γ'. 14, 1 σημ. εἰς τὸ ἐν ῶ. — λέγοντες], «ἀπ' ἑαυτῶν λέγοντες καὶ λογοποιῶντες» Σχ. — ἀπαγγέλλοντες], λέγοντες ἀγγελίας, ἅς παρ' ἄλλων ἔμαθον. — ὁμως] δηλ. καίτοι ἄφρονες δοκοῦσι. — οὐ καταφοβηθεῖς ἐπισχῆσω], «οὐ φοβηθήσομαι διὰ τὸ ἄφρων νομισθῆσθαι καὶ διὰ τοῦτο σιωπήσω» Σχ. κυρίως: ἀπὸ φόβου δὲν θὰ κρατηθῶ. — κινδουνοῦσης τῆς πόλεως], ἐν ῶ ἡ πόλις κινδουνεύει. — πείθω ἑμαυτόν] συχνῆ φράσις παρὰ τοῖς ἀρχαίοις: πείθων = ἐπειδὴ πείθω. — σαφέστερον], «ἀκριβέστερον» Σχ. δηλ. ἔχω ἀκριβεστέρας πληροφορίας. — ὠρμηνυται] = ἐκίνησαν. — πρόφασιν μὲν] ἐπιρρήμ. = δῆθεν, λόγῳ μὲν ἀνάλογα εἶναι: τὸ λεγόμενον (= κατὰ τὴν παροιμίαν), πάντα τρόπον, προῖκα, χάριν, δωρεάν. — ξυμμαχία] = διὰ τὴν ξυμμ. — κατοικίσει] = ὅπως κατοικήσωσι, ὅπως ἐπαναφέρωσιν εἰς τὴν πρότεραν των κατοικίαν κατ' ἀντίθ. πρὸς τὸ ἐξοικίσειν. — τὸ δὲ ἀληθές] = ἔργῳ δέ. — ἐπιθυμία] = δι' ἐπιθ., ἐπιθυμοῦντες. — εἰ ταύτην σχοῖεν], ἂν ἤθελον λάθῃ, ὑποτάξῃ, αὐτήν ἢ εὐκτική, ἐπειδὴ τὸ πρᾶγμα εἶναι ἀδέδαιον. — ὡς — παρεσομένων] = προσδοκῶντες οὖν (αὐτούς) ἐν τάχει παρέσσεσθαι. Ἱ. Ἀσ. ἱζ'. § 82 κέ. — ἀπὸ (= ὀρμώμενοι ἀπὸ) τῶν ὑπαρχόντων] ἀναφ. εἰς τὸ ἀμυνεῖσθε, τ. ἔ. μὲ τὰ ὑπάρχοντα, μὲ τὰ μέσα, τὰ ὅποια ἔχετε πρὸς τὸ ἡμέτ. «μὲ τὸ βρισκόμενον.»

κάλλιστα], « ἀνδρικότατα καὶ φρονιμώτατα » Σχ. — καὶ μή-
 τε] τ. ἔ. καὶ ὅπως μήτε. — ἄφρακτοι], « ἀπαράσκευοι » Σχ.
 πρβ. γ'. 39, 3. — ἀπιστήσαντες] = δι' ἀπιστίαν. — εἰ δέ τῳ
 καὶ πιστά] ἔνν. δόξω λέγειν (ἐκ τοῦ ἀνωτ: ἀπιστα δόξω
 λέγειν). — πιστά] δηλ. τὰ τοῦ ἐπίπλου τῶν Ἀθ. — ἀνω-
 φελεῖς], βλαβεροί, ἐπικίνδονοι ἡμῖν· ὁμοίως ξυμφορώτατοι
 καὶ ὠφέλουνοι ἤ. 96, 5. — πρὸς τοὺς ἄλλους], ὡς πρὸς
 τοὺς ἄλ., ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἄλ. — ἄμεινον (ἔνν. ἐστὶ)] τὸ ὑποκ.
 εἶναι: τὸ ὅτι μεγάλῳ στόλῳ ἐπέρχονται, ὁ δὲ β'. ὄρος τῆς
 συγκρίσεως: ἤπερ εἰ μικρῷ στόλῳ ἐπήρχοντο. — ἦν ἄρα]
 πρβ. Ἀσ. Β'. ε. § 20. — κατεργασώμεθα] ἕ. ς'. 44, 1. —
 ἀπράκτους] ἔχει παρὰ Θ. ἐνεργητ. σημ. — δῆ], βεβαίως, ἀλη-
 θινά. — μὴ τύχῳσι γε], μήπως καὶ ἐπιτύχῳσι· πρβ. Ἀσ. Β'. ε.
 § 44. — ὧν (= τούτων, ἅ) προσδέχονται] δηλ. « τοῦ ἐλεῖν
 ἡμᾶς » Σχ. — κάλλ. δῆ] ὁ δὲ ἐπιτείνει τὸ κάλλιστον] = ἐνδο-
 ξότατον, λαμπρότατον. — ὀλ. γὰρ δῆ] ὁ δῆ = ὡς γνωστόν. —
 ἀπάραντες] = ἀποσιάντες, ἀπομακρυνθέντες. — κατώρθω-
 σαν] = ἐπίτυχον. — ὀλίγοι γὰρ δῆ — κατώρθ.], « οἶος καὶ
 ὁ τῶν Μήδων, καὶ οἶος ὁ τῶν Ἀθηναίων ποτὲ ἐν Αἰγύπτῳ » Δού-
 κας. — τῶν ἐνοικούντων], τῶν οἰκούντων ἐν τῇ χώρᾳ, καθ' ἧς
 ἐπέρχονται. — πάντα — ξυνίσταται], « ὁ γὰρ φόβος ὁμοφρο-
 νεῖν ἀναγκάζει καὶ τοὺς στασιάζοντας » Σχ., δηλ. τοὺς ἐνοι-
 κοῦντας καὶ τοὺς ἀστυγείτονας· περὶ τῆς ἐννοίας πρβ. ς'.
 21, 4. — πάντα] ἀντὶ τοῦ ἄρσεν: πάντες, — ὄνομα] τ. ἔ. ἐν-
 δοξον ὄνομα, δόξαν. — περὶ σφίσι αὐτοῖς] = διὰ σφᾶς αὐ-
 τοὺς (δηλ. χωρὶς ἄλλοις νὰ ἦναι αἷτιος) ἕ. 69, 5. πρβ. δ'. 48, 4.
 — ὅπερ — — ἠύξῃθησαν] = ἦνπερ αὕξῃσιν ἠύξῃθ. ἀντὶ
 τούτου προσεδόκα τις: ὅπερ ἔπαθον, ἦ, ὅπερ παθόντες ἠύ-
 ξῃθησαν. πρβ. ς'. 44, 2. — παρὰ λόγον], παρὰ προσδοκίαν·
 κατ' ἀντίθ. πρὸς τὸ κατὰ λόγον. ἕ. 140, 4. β'. 64, 4. — ἐπὶ
 τῷ ὀνόματι], ἔνεκα τῆς (διαδοθείσης) φήμης, « οἱ ἐπ' Ἀθήνας
 λόγος ἦν στρατεύειν αὐτόν. Σχ. —

§ 34. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. « Συρρακουσίους παραινεὶ ξυμμάχους τε σφίσι
 ποιῆσθαι καὶ ἀπαντῆσαι Ἀθηναίους ἐς Τάραντα καὶ ἄκραν Ἰαπυ-
 γίαν, οὐπερ τὰς ὠφελίας λέγει » Σχ.

τὰ αὐτοῦ] ἡφιστοίαθηκε ἀπὸ τῶν ἰσθίουτοῦ Ἐκλαιδεῖταικησι Πολιτικῆς 38. —

τοὺς μὲν] δηλ. τοὺς ὑπηκόους. — βεβαιωσώμεθα], «βεβαίους φίλους ποιήσωμεν» Σχ. — τοῖς δέ] δηλ. τοῖς αὐτονόμοις ἴ. ς'. 88. — τὴν ἄλλην Σ.], «τὴν ὑπὸ Ἑλλήνων οἰκουμένην» Σχ., τοὺς Σικελιώτας. — ξυμμαχίαν ποιώμεθα] ἀντί: ξυμμάχους αὐτοὺς ποιῶμ. ἀκριβέστερον θὰ ἦτο: ξυμμ. ποιῶνται. — ἡμῖν] ἀντί: ἡμῖν αὐτοῖς, καθὼς σφίσιν ἀντί: σφίσιν αὐτοῖς, ἴ. Ἀσ. δ'. § 10. ἡ παράλειψις τοῦ αὐτοῖς ἴσως προῆλθε διὰ τὴν ἐναλλαγὴν τῶν ὑποκεμένων. — δέχωνται] ἐνν. (ἐκ τοῦ Ἰταλίαν) ὑποκ: οἱ Ἰταλιῶται, ἴ. Ἀσ. Γ'. α. § 33. — ἀμεινον] ἴ. ς'. 9, 4. — οὐ γὰρ ἀνέλπιστον], «προσδοκῶσι γὰρ» Σχ. ὑποκ. εἶναι: τὸ ἐλθεῖν αὐτοῖς Ἀθηναίους ἐπὶ τὴν πόλιν. — διὰ φόβου εἰσί], «φοβοῦνται» Σχ. πρβ. Ἀσ. κά. § 84. — αὐτοῖς (τῆς Καρχηδονίως) ἐπὶ τὴν πόλιν] ἡ δοτ. εἶναι ἠθικῆ: ὁμοίως Πλ: ποιητήν, εἰ ἀφίκοιτο ἡμῖν εἰς τὴν πόλιν, ἀποπέμποιμεν ἂν εἰς ἄλλην πόλιν πρβ. Βερν. Γρ. § 684. — τάχ' ἂν ἴσως] ὁμοίως ς'. 10, 4. — τάδε], «τὰ καθ' ἡμᾶς» Σχ. δηλ. τὴν πρὸς ἡμᾶς ξυμμαχίαν. — σφεῖς] διὰ τὴν ταυτοπροσωπίαν. — ἐν πόνῳ], ἐν κινδύνῳ. — ἦτοι γε — ἦ] ἴ. β'. 40, 2. — ἡ ἐξ ἑνός γέ του τρόπου], ἡ τουλάχιστον κατ' ἄλλον τινὰ τρόπον, οἷον διὰ χρημάτων, ὡς φαίνεται ἐκ τοῦ κατωτ: χρυσὸν γὰρ — κέκτηνται. — ἀμῦναι] = βοηθῆσαι. — δυνατοί] ἐνν. ἀμῦναι. — βουλευθέντες] = εἰ βουλευθεῖεν, φθάνει μόνον νὰ θελήσῃσι. — ὅθεν — εὐπορεῖ], «καὶ ἐν πολέμῳ δύναμιν ἔχει μεγίστην καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἄλλοις τὰ χρήματα» Σχ. εὐπορεῖ κυρίως = εὐτυχεῖ, εὐρίσκει ἄφθονα μέσα. Τομηρὰ ἔκφρασις. Ὅμοίως προσωποποιεῖται ὁ πόλεμος καὶ ἐν 122, 1. πρβ. γ'. 82, 2: ὁ πόλεμος ὑφελὼν τὴν εὐπορίαν βίαιος διδάσκαλος. — βοηθεῖν] = βοήθειαν πέμψαι. — κινεῖν], ἀνακινεῖν, δηλ. κατὰ τῶν Ἀθ. — τε — τε] ἴ. β'. 35, 2. — νομίζω ἐπίκαιρον] ἴ. Ἀσ. ις'. § 30. — ὅ] ἀναφ. συγ- χρόνως καὶ εἰς τὸ πείθεσθε. ἴ. Βερν. Γρ. § 698 κέ. — διὰ τὸ ξύνηθεσ ἦσυχον], διὰ τὴν συνήθη φιλησυχίαν ἡμῶν. — ὀξέως], προθύμως πρβ. ς'. 44, 9. — Σικελιώται] δηλ. ἡμεῖς οἱ Σ. Συνήθως ἐνάρθως, ἴ. Ἀσ. ε. § 89. — εἰ δὲ μή] ἐνν. ξύμπαντες. — ὅτι πλεῖστοι] ἐνν. εἰ θέλοισιν. — καθελκύσαντες] ἐνν. εἰς τὴν θάλασσαν. — δυοῖν μη-

νοῖν] γεν. ὁμοίως Ξεν: τῇ στρατιᾷ ἀπέδωκε Κῦρος μισθὸν τεττάρων μηνῶν. — ἄκραν Ἰαπυγίαν] τὸ ἀκρωτήριον τοῦτο λέγει ὁ Πλίνιος ὅτι προέχει ὡς πορρωτάτω εἰς τὴν θάλασσαν νῦν καλεῖται: Capo di St. Maria. — οὐ περὶ τῆ Σικελίας πρότερον ἔσται ὁ ἀγὼν ἢ (περὶ) τοῦ ἐκπεραιωθῆναι τὸν Ἰόνιον] ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ, νομίζω, καταφαίνεται ἢ διαφορὰ τῆς δοτικῆς μετὰ τῆς περὶ καὶ τῆς γεν. μετὰ τῆς περὶ, ὅτι δηλ. ἡ δοτ. εἶναι περιποιητικωτέρα τῆς γεν. (περὶ οὗ ἔ. 74, 4.), διότι εἰς μὲν τὴν ἀ. πρότασιν (οὐ περὶ τῆ Σ. — ὁ ἀγὼν) ὡς ἀναφερομένην εἰς τοὺς Συρακουσίους μεταχειρίζεται δοτικὴν, εἰς δὲ τὴν β'. (ἢ (περὶ) τοῦ ἐκπερ. τὸν Ἰ.) ὡς ἀναφερ. εἰς τοὺς Ἀθ. μεταχειρίζεται γενικὴν πρὸς Πλ. Πρωταγ. 344, Α: ὄρα μὴ περὶ τοῖς φιλτάτοις κυθεύης τε καὶ κινδυνεύης. Ὡστε δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ τραπῇ τὸ περὶ τῆ Σ. εἰς τό περὶ τῆς Σ. — τὸν Ἰόνιον] ἐνν. κόλπον ὅμοιοι παραλείψεις γίνονται καὶ ἐν ἄλλοις, οἷον ἐν τῷ Αἰγαῖον ἐνν. πέλαγος ὁμοίως παρὰ τοῖς Λατίνοις, ὡς Virgil. Aen. 3, 244: insulae Ionio in magno. — οὐ πρότερον — ἢ] δηλ. πρῶτον θὰ γείνη ἀγὼν περὶ τοῦ περαιωθῆναι τὸν Ἰόνιον καὶ μετὰ ταῦτα περὶ τῆς Σικελίας. — ὀρμώμεθα μέν] παρελείφθη τὸ ἡμεῖς, ἴσως διότι ὁ Θ. δὲν ἔλαβε ὑπ' ὄψιν τὴν ἀντίθεσιν: τὸ δὲ πέλαγος αὐτοῖς ὁμοίως Ξεν. Ἄν. 3, 4, 44: ἄλλὰ, εἰ θούλει, μένε ἐπὶ τῷ στρατεύματι, ἐγὼ δ' ἐθέλω πορευέσθαι. — ἐκ φιλίας χώρας] δηλ. τῶν Ταραντίνων. — φύλακες], ὡς φύλ. τῆς ἡμετέρας χώρας, τῆς Σικελίας. — ὑποδέχεσθαι] ἔ. Ἄσ. ιη'. § 9. — πολὺ περ.] = πολὺ ἢ ὥστε περαιοῦσθαι, ἔ. β'. 61, 2. καὶ Ἄσ. ις'. § 109 κέ. — διὰ πλοῦ μῆκος] ἀνάρθως, ὁμοίως Πλ. Πολ. 444, Ε: ἔς ἀρετῆς κτήσιν. — ἐν τάξει μεῖναι] ὑποκ. τὴν παρασκευήν. — εὐεπίθετος], αεὐεπιχείριτος » Σχ., εὐκολος εἰς ἐπίθεσιν. — εἶη] ὑποκ. ἢ παρασκευή, τ. ἔ. ἡ δύναμις αὐτῶν » Σχ. — βραδεῖα] = βραδέως ἔ. Ἄσ. ιθ'. § 37. — βραδεῖα καὶ κατ' ὀλίγον] περὶ τῆς συνδέσεως ἔ. 80, 4 σημ. — κατ' ὀλίγον] τ. ἔ. οὐκ ἀθρόα, κατὰ μικρὸν μέρος, ἔ. δ'. 10, 4. — τῷ ταχυναυτοῦτι], μὲ τὸ ταχύπλου μέρος τοῦ στόλου, ταῖς ταχείαις ναυσί. — ἀθροωτέρω] ἐνν. ὄντι, γενομένω. — κουφίσαντες] ἀντικ: αὐτό, τὸ ταχυναυτοῦν, ἢ ἀπ' οὗ ἔλαφρώσῃ αὐτὸ καταλιπόντες τὴν βαρῆφιόποιήθηκε ἀπὸ τοῦ Ἰουστινοῦτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

ρεῖαν ἀποσκευὴν εἰς τὰ φορτηγὰ πλοῖα. — ἐπιθούμεθ' ἄν] ἔνν.
εἰ δοκοίη, πρβ. Ἄσ. Β'. ζ'. § 35. — εἰ δὲ μὴ δοκοίη] ἔνν.
ἐπιθέσθαι. — καὶ ὑποχ.] τ. ἔ. ὡςπερ ἐπιθέσθαι, οὕτω
καὶ ὑποχωρῆσαι. — ὡς ἐπὶ ναυμαχίᾳ] = ὡς ναυμαχί-
σόντες. — ἀποροῦεν ἄν] ἔνν. «τῶν ἐπιτηδείων» Σχ. — πολι-
ορκοῖντο ἄν], ἤθελον ἀποκλεισθῆ (τῆς σιταγωγίας ὑπὸ τῶν ἡμετέ-
ρων πλοίων). — παραπλεῖν] δηλ. παρὰ τὴν Ἰταλικὴν παραλίαν. —
τὴν ἄλλην παρ.] δηλ. πλὴν τοῦ ταχυναυτοῦτνος, ἔ. Ἄσ. ἔ.
§ 47. — παράσκευήν], τὴν βαρεῖαν, ἀποσκευὴν, οἷον σκευὴ διάφορα,
μεγάλαι ἰστία κτλ. πρβ. ζ'. 67, 2. — ἀπολίποιεν] = ὁπίσω
καταλίποιεν. — τὰ τῶν πόλεων — ἔχοντες, εἰ ὑποδέ-
ξοιντο (αὐτούς)], οὔτε εἰδότες βεβαίως, εἰ αἱ πόλεις ὑποδ.» Σχ.
— ἀθυροῦεν] ἔνν. (ἐκ τοῦ ἀπολίπ. ἄν): ἄν ὁμοίως Ἔεν: βίᾳ
οὐτ' ἄν ἔλοις οὔτε κατάσχοις φίλον, Πλ: ἕτερον ἄν τι
εἶη· οὐ γὰρ δὴ τό γε αὐτὸ πράττει. — τούτῳ τῷ λογι-
σμῷ ἀποκληρομένους] κατ' ἀναφορὰν πρὸς τό: ἐς λογισμὸν
καταστήσαιμεν, τ. ἔ. διὰ τούτου τοῦ διαλογισμοῦ, τῆς σκέψεως,
ἀποκωλυμένους. — ὁπόσοι κέ.] πρὸς εὐκολίαν ἀναπλήρωσον:
ὅπως μάθοιεν, ὁπόσοι κτλ. — ἐξωσθῆναι ἄν τῇ ὥρᾳ ἐς χειμ.]
μετὰ παρέλευσιν τοῦ χρόνου (τῇ ὥρᾳ ἔνν. τὸ θέρος) ἤθελον ἐκπέ-
σῃ εἰς χειμῶνα, δηλ. ἐν ταιαύτῃ διαμελλήσει ἤθελε καταλάβῃ αὐ-
τοὺς χειμῶν. — ᾧ] ἀντὶ τοῦ: ᾧτινι. — τῷ ἀδοκίῳ] τ. ἔ. τῷ
ἀπροσδοκίῳ τως ἡμᾶς αὐτοῖς ἀντιτάξασθαι· σπανία λέξις
καὶ ἐν χρήσει μόνον παρὰ τοῖς τραγικοῖς καὶ τοῖς μετὰ ταῦτα. —
καταλύσαι ἄν τὸν πλοῦν] ἤθελον παραιτήσῃ τὸν π., ἔξαρτ. ἐκ τοῦ
ἡγοῦμαι. — ἐγώ] ἔ. ζ'. 13, 4. — ἄκοντος] ἔνν. τὸν Νικίαν, ἔ. Ἄσ.
ιβ'. § 37. — ἀξιόχρεων], ἀξιόμαχον, βέβαιον, πιστὸν εἰς ἀξιωμα-
χίαν » Σχ. — ἀφ' ἡμῶν], ἐκ μέρους ἡμῶν. — ἀγγελοῖμεθα δ' ἄν
— ἐπὶ τὸ πλεῖον (= ἐπὶ τὸ μεῖζον)], ἡμεῖς, τ. ἔ. αἱ παρασκευαί
ἡμῶν ἤθελον ἀναγγελθῆ εἰς τοὺς Ἄθ. ἐξωγκωμένοι, δηλ. ἡ περὶ ἡμῶν
ἀγγελία εἰς τοὺς Ἄθ. ἤθελε μεγαλώσῃ τὰ πράγματα ἡμῶν, τὸν
ἀριθμὸν τῶν πλοίων ἡμῶν. πρβ. ζ'. 54, 4. καὶ Δίων. Κατ. 41,
24: ἐπὶ τὸ μεῖζον ἀγγέλλεσθαι. — ἐπὶ τὸ πλεῖον] ἔνν.
τοῦ ὄντος, τοῦ ἀληθοῦς. — εὖ οἶδ' ὅτι] κεῖται ἔξω συντάξεως. —
ἴστανται], συναρμύζονται, ῥυθμίζονται, ὡς τὰ ἰστία πρὸς τὸν
ἄνεμον. — γε] = γοῦν, τὸ ἄλλοτερον. — καὶ οὐκ οἶδ' ὅτι] — προ-

δηλοῦντας], καὶ ἐκείνους, οἵτινες προλαμβάνουσι τὴν προσβολὴν, ἢ τοῦλάχιστον προδεικνύουσιν. — ἰσοκινδύνους], ἴσους ἀπέναντι τοῦ κινδύνου, τ. ἔ. ἰσοπαλεῖς. — ὅπερ], τὸ πεφροβῆσθαι. — ἂν πάθοιεν] ἔνν. εἰ πείθοισθέ μοι. — δικ. κατεγνώκότες] ἔνν. ἡμῶν τοῦτο, τ. ἔ. δικαίως λαβίντες περὶ ἡμῶν τοιαύτην ἰδέαν, ἱ. γ'. 45, 1. — παρὰ γνώμην], «παρὰ τὴν δόξαν αὐτῶν» Σχ. — τολμήσαντας (ἡμᾶς)] = ὅτι ἐτολμήσαμεν. — τῇ ἀπὸ τοῦ ἀληθοῦς δυνάμει], διὰ τὴν πραγματικὴν δύναμιν ἡμῶν. — μάλιστα μὲν] ἱ. δ'. 63, 1 σημ. — ταῦτα], «τὸ ἀντεξορμηῆσαι ἐπὶ τοὺς Ἄθ.» Σχ. — τολμήσαντες] «βέλτιον τολμῆσαι» Δούκας. πρβ. 144, 7 σημ. εἰς τό: βλάψειν. — τᾶλλα] δηλ. ἅπερ ἂν ἔδει ἐτοιμάζειν, καὶ εἰ μὴ ταῦτα ἐτόλμων. — ἐτοιμάζειν] ἔξαρτ. ἐκ τοῦ πείθεσθε. — παραστήναι παντί] ἀκριθέστερον θὰ ἦτο: παραστήτω παντί, εἰς παντός τὸν νοῦν ἃς ἔλθῃ, πᾶς τις ἃς λάβῃ ὑπ' ὄψιν. ἱ. ς'. 42, 1 σημ. εἰς τό: εἰδέναι. — καταφρονεῖν τοὺς ἐπιόντας] ὁμοίως ἡ. 82, 1. — ἐν τῶν ἔργων τῇ ἀλκῇ], ἐν τῇ δυνάμει τῶν ἔργων, ἐν τοῖς γενναίοις ἔργοις (καὶ ὄχι ἐν τοῖς γενναίοις λόγοις): περὶ τῆς θέσεως τῶν λέξεων ἱ. γ'. 44, 1 σημ. εἰς τό: ἐν ᾧ. — ἦδη], ἀπὸ τοῦδε, πρβ. β'. 35, 2. ἀναφ. εἰς τὸ πράσσειν. — τὰς μετὰ φόβου παρασκευάς] ἱ. β'. 41, 5. — τὰς μετὰ φ. παρ. ἀσφαλ. νομίσαντες], πεισθέντες ὅτι αἱ μετὰ φόβου γινόμεναι παρασκευαὶ εἶναι ἀσφαλέσταται. — ὡς ἐπὶ κινδύνου] = ὡς εἰ κίνδυνος ἐπεκρέματο: περὶ τῆς ἐπὶ ἱ. Ἀσ. κά. § 128. — χρησιμ. ἂν ξυμβῆναι] ἱ. ε'. 92. — οἱ ἄνδρες], οἱ πολέμιοι. — ὅσον οὐπω] ἱ. Ἀτ. κ'. § 83.

Λόγος Ἀθηναγόρου § 36—40.

§ 36. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. «Διδάσκει πρῶτον μὲν ὅτι οὐκ εἰκὸς τοὺς Ἀθηναίους, ἄνδρας ξυνετούς, εἰς τὴν Σικελίαν ἐλθεῖν (Σχ.), καὶ τοὺς τὰ τοιαῦτα ἀγγέλλοντας τὸ ἴδιον ξυμφέρον σκοπεῖν»
 τοὺς μὲν — οὐτω] ἐξάμετρος. — τοὺς μὲν Ἀθ.] προτάσσεται τοῦ ἀναφορικοῦ ἕνεκα τῆς ἀντιθέσεως πρὸς τό: τοὺς δ' ἀγγέλλοντας. — οὐτω κακῶς φρονῆσαι], νὰ πράξωσι τοιαύτην ἀφροσύνην. — κηφιόποιήθη ἀπὸ τοῦ νοσίου τοῦ Ἐκπαιδευτικῆς Παιδείας

ἀκριβέστερον θὰ ἦτο: ὥστε γεν.—τῆς μὲν τόλμης οὐ θαυμάζω, τῆς δὲ ἀξυνεσίας], δὲν τοὺς θαυμάζω τόσον διὰ τὴν θρασύτητά των (να διαδίδουσι δηλ. τοιαύτας φήμας), ὅσον διὰ τὴν ἀνοησίαν των (να νομίζουσι δηλ. ὅτι δὲν εἶναι κατὰδὲλοι οἱ σκοποί των = εἰ μὴ οἴονται ἐνδηλοὶ εἶναι). Ἰ. Ἀσ. ιά. § 14, ς'. — δεδιότες ἰδίᾳ τι], ἔχοντες ἰδίῳ τινα φόβον· ὑπαινίττεται τοὺς ὀλιγαρχικούς. — ἐς ἔκπληξιν καθιστάναι], « ἐς φόβον ἐμβαλεῖν » Σχ. — τὸ σφέτερον] ἐνν. ξυμφέρον. — ἐπηλυγάζωνται], « ἐπικρύπτωνται » Σχ., ἐπισκιάζωσι, ἐπικαλύπτωσι· διότι ἠλύγην ἢ λύγην ἐκάλουν οἱ Ἀττικοὶ τὴν σκοτίαν κατὰ τὸ μέγα ἔτυμολογικόν· πρὸς. λύκη καὶ lux, lucis. — τοῦτο] ἐπεξηγεῖται διὰ τῶν: οὐκ ἀπὸ ταῦτομάτου — ξύγκεινται· ὅθεν καὶ τὸ ἀσύνδετον. — δύνανται] ἐνταῦθα = σκοποῦσι, ἔχουσιν σκοπόν. — ἀπὸ ταῦτομάτου], « ἐξ ἀλόγου συμπτώματος » Σχ., ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε. — ἐκ] πρὸς. Ἀσ. κἀ. § 37. — τάδε κινουσι], ἀνακατώνουν τὰ πράγματά μας, διαδίδοντες δηλ. τοιαύτας ἀγγελίας. — ξύγκεινται] ἀντὶ τοῦ σπανίου: ξυντέθεινται (πρὸς. β'. 46, 1), πλάττονται. — ἐξ ὧν — σκοποῦντες], κρίνοντες ἐκ τούτων, τὰ ὅποια οὗτοι διαδίδουσι. — τὰ εἰκότα], τὰ πιθανὰ γενέσθαι. — δεινοί], « συνετοί, φρόνιμοι » Σχ. — ὥσπερ — ἀξιῶ] τ. ἔ. δεινοῦς καὶ πολλῶν ἐμπείρους εἶναι. — βεβαίως], ἀσφαλῶς. — τὸν πύλ. καταλελυμένους] = τὸν πρὸς ἀλλήλους πόλεμον καταλελυότας· πρὸς. Ἡροδ. 7, 146: τὰς ἔχθρας καταλυσάμενοι. — ἀγαπᾶν] = στέργειν, να ἦναι εὐχαριστημένοι. —

§ 37. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. « Ἐπειτα δὲ ὅτι, εἰ καὶ ἔλθοιεν, νικηθῆσονται (Σχ.), ὡς ἄμεινον τῆς Σικελίας κατὰ πάντα παρεσκευασμένης. »

δῆ] εἰρωνικῶς = δά. — ὥσπερ λέγονται] Ἰ. Ἀσ. ις'. § 101. — διαπολεμησαί] = τὸν πόλεμον διεξαγαγεῖν. — ὅσω] Ἰ. γ'. 84, 4. — ἄμεινον] ἐνν. « τῆς Πελοποννήσου » Σχ. — αὐτήν] = μόνην, Ἰ. Ἀσ. δ'. § 25. — τῆς ἐπιούσης] καθ' ὑπερβατὸν ἔξαρτ. ἐκ τοῦ κρείσσω (= καθυπερτέραν). — ὡς φασιν] Ἰ. ς'. 47, 7. — οἷς τοσαύτη] ὄχι διπλασία, ἀλλά: ἄλλο τόση, ἀλλήν μίαν φοράν τόσον μεγάλη· ὁμοίως κατωτ: ἐτέραν τοσαύτην καὶ ἴσσο, 4, 108 Π. Νῦν 677. — οἷς γὰρ] ἐπιπέσει τοῦτοις

ε (πρβ. Ἀσ. μικρὸν συντ. Β'. ἡ. § 8.)· ἀναφ. εἰς τὸ στρατιᾶς,
 ἴ. Ἀσ. Γ'. ἀ. § 31. περὶ δὲ τοῦ γε ἴ. Ἀσ. Β'. ε. § 13. — ἴπ-
 πους] διότι οἱ ἐν ς'. 43. μνημονεύομενοι 30 ἴπποι δὲν εἶναι λό-
 γου ἄξιοι. — αὐτόθεν], «ἐκ τῆς Σικελίας» Σχ. — ὀπλίτας]
 ἐνν. ἀκολουθήσοντασ. — οὐδ' αὐτ. πορισθησομένους]
 ἀναγνωστέον διὰ μέσου ὡς ἐν παρενθέσει. — ἐπὶ νεῶν γε ἐλθόν-
 τας], ἀφ' οὔ δὰ θὰ ἔλθωσι ἐπὶ πλοίων. — καὶ αὐταῖς], καὶ
 μόναισ. — κούφαισ (οὔσαισ)], «μόνους τοὺς ναύτασ ἐχούσαισ,
 ὀπλίτασ δ' οὔ» (Δούκασ), οὐδὲ τὴν ἄλλην (τὴν βαρεῖαν) παρα-
 σκευήν. — τοσοῦτον πλοῦν] ὁμοίωσ ς'. 30, 3: ὅσον
 πλοῦν ἀπεστέλλοντο· ἀνάλογα εἶναι: ὁδὸν ἐλθεῖν, ὁδὸν
 στέλλεσθαι κτλ. — παρασκευήν] ἐνν. κομισθῆναι· τινὲσ
 ἐξαρτῶσι τό: τὴν τε — οὔσαν ἐκ τοῦ ἐπίσταμαι, ἐκλαμβά-
 νοντεσ τὸ μέγα — κομισθῆναι ὡσ παρενθετικὴν πρότασιν. —
 ὡστε] ἀναφ. εἰσ τὸ δοκοῦσι. — παρὰ τοσοῦτον γιγνώ-
 σκω] ἀναγνωστέον διὰ μέσου = τόσον πολὺ καλὰ γνωρίζω, τόσον
 καλῶσ εἶμαι πεπεισμένος. ἴ. γ'. 49, 4. Τινὲσ λέγουσιν ὅτι ἡ παρὰ
 σημ. διαφορὰν καὶ ἐξηγοῦσι κατὰ τὸν Σχολ: «παρὰ τοσοῦτον δια-
 φέρομαι τοῖσ τὰ ἕτερα διαγγέλλουσι.» Ἡ ἀ. ἐξήγησισ φαίνεται
 βελτίων. — ἐτέραν τοσαύτην] ἴ. ἀνωτ. — μόλισ ἂν — οὐκ
 ἂν] ἐπανελήφθη ὁ ἂν διὰ τὴν παρενθεθεῖσαν πρότασιν· ὁμοίωσ
 436, 4. — ὁμορον] ἐνν. πόλιν. — οἰκήσαντασ], ἀφ' οὔ κατοι-
 κήσωσι. — οὐκ ἂν παντάπασιν διαφθαρῆναι], ἤθελον ἀπο-
 φύγη ἐντελῆ καταστροφὴν. — ἦπου γε δῆ] ἴ. 142, 3. περὶ τοῦ
 γε δῆ πρβ. β'. 41, 4. — ἐν πάσῃ π. Σ.] = ἐν Σ., ἡ πᾶσα πο-
 λεμίᾳ ἐστί, ἴ. Ἀσ. ε. § 111. — ξυστήσεται γάρ] ἐνν. ἡ
 Σικελία· εἶναι παρενθετικὴ πρότ. — (ἐν) στρατοπέδῳ] προστί-
 θεται εἰσ τό: ἐν π. πολ. Σ., ἀμφοτέρωσ δὲ ἀποδίδονται εἰσ τὸ
 διαφθαρῆναι· ἡ δοτ. ὅμωσ: στρατοπέδῳ δυνατόν νὰ ἐξη-
 γηθῆ καί: μὲ στρατόπεδον. — στρατ. ἐκ νεῶν ἰδρυθέντι],
 τ. ἔ. στρατοπέδῳ, τὸ ὅποῖον ἰδρύθη ἐκτὸσ τῶν πλοίων, ἐν τῇ γῆ.
 Ἄλλοι ἐξηγοῦσι: τὸ ὅποῖον συνίσταται ἐκ πλοίων. Ἡ ἀ. ἐξήγησισ
 βελτίων. — καὶ ἐκ σκην. καὶ ἂν. παρασκευῆσ] συνδετέα μὲ
 τὸ ἐξιόντεσ, ὅπερ ὑποδείκνυσι καὶ ἡ ἐπανάληψισ τῆσ ἐκ. —
 σκηνῶν δίων] περιφρονητικῶσ. — ἀναγκαίασ], «οὐ τῆσ ἐκ περιου-
 ρίασ ἀλλὰ τῆσ οὐδὲ αὐτάρκουσ» Σχ. — παρασκευῆσ], σκευῶν,
 Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τοῦ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆσ Πολιτικῆσ

ἐπίπλων. — ἐπὶ πολὺ] ἔνν. διάστημα. — ὑπό], «εἰργόμενοι τῆς γῆς ὑπὸ » Σχ. — τὸ δὲ ξύμπαν] = καθόλου δέ, πρβ. δ'. 63, 2. — οὐδ' ἂν κρατῆσαι αὐτοὺς τῆς γῆς ἡγ.], «οὐδ' ἂν ἀποδοῦναι αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν νομίζω δυναθῆσθαι » Σχ. Ὁ Διδότος ἐξηγεῖ: οὐδ' ἂν κυρίους γενέσθαι αὐτοὺς τῆς γῆς ἡγ., κατὰ τὸ ς'. 23, 2. —

§ 38. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. «Ἄλλὰ ταῦτα διαβίδουσι ἄνδρες νεωτεροποιοί, οἵτινες ἐπιθυμοῦσι νὰ ἄρξωσι τῆς πόλεως. Ἐξ αὐτῶν προέρχονται ὅλαι αἱ ταραχαί. Τοῦτους ἐγὼ δύναμαι νὰ τιμωρήσω, ἂν θέλετε νὰ μὲ ἀκολουθήσετε. Καὶ ἔπειτα εἰς τοὺς νέους, τούτους εὐγενεῖς ἀπαγορεύει ὁ νόμος τὸ ἄρχεῖν διὰ τὴν ἡλικίαν των. »

τε, καί] ἀκριβέστερον θὰ ἦτο: μὲν, δέ. — σώζουσι], προσπαθοῦσι (μόνον) νὰ διασώζουσι. — ἐνθ' ἐνδε] δηλ. ἐκ τῆς ἐναντίας μερίδος, ὡς ς'. 40, 2. — οὐτ' ἂν γενόμενα], «οὐχ οἷά τε γενέσθαι » Σχ. — λογοποιουσί], «ψευδέσι λόγοις συντιθέασι » Σχ. Ἰ. Θεοφρ. χαρ. 7: ἡ λογοποιία ἐστὶ σύνθεσις ψευδῶν λόγων καὶ πράξεων, ὧν βούλεται ὁ λογοποιῶν. — κακουργότεροις], «πονηροτέροις » Σχ., ἐπικινδυνότεροις. — αὐτούς] καὶ ὄχι ἄλλους δηλ. — καὶ δέδ. μέντοι], καὶ μὰ τὴν ἀλήθειαν φοβοῦμαι. — πολλὰ πειρῶντες], μετὰ πολλὰς ἀποπείρας. — δέ] ἀντὶ τοῦ γάρ, ἴ. 77, 3. — κακοί], «διὰ κελίαν ἀδύνατοί ἐσμεν » Σχ., ἀνάξιοι. — πρὶν — ὤμεν] ἄνευ τοῦ ἂν, ἴ. ς'. 40, 5. — ἐπεξελεθεῖν] ἔνν. αὐτοῖς, νὰ τοὺς καταδιώξωμεν, ἴ. 34, 2. — ἀναιρεῖται], ἀναλαμβάνει. — δυναστείας] δηλ. ὀλίγων ἀνδρῶν, ἴ. γ. 62, 3. — περιιδεῖν γενέσθαι] ἴ. 36, 4. — ἐφ' ἡμῶν], ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας. — ὕμᾶς τοὺς πολλοὺς] ὁμοίως Δημ. 8, 4. ἀλλαχοῦ δέ: ὑμεῖς ὁ δῆμος, ἴ. Ἀσ. ἐ. § 89. — αὐτοφώρους], «ἐπ' αὐτοφώρῳ λαμβάνων » Σχ. — καὶ ὦν] = καὶ διὰ ταῦτα, τὰ ὁποῖα ἐξαρτ. ἐκ τοῦ κολάζων ἴ. κατωτ. πρβ. Ἀσ. ιά. § 44, ς'. καὶ β'. 74, 3. — τὸν ἐχθρόν] περιληπτικῶς, ὡς γ'. 40, 6. ὁμοίως: ὁ πόλεμος β'. 44, 3. — ὦν δρᾶ — τῆς διανοίας προαμύνεσθαι χρή], διότι πρέπει νὰ προφυλάττεται τις ἀπὸ τὸν ἐχθρὸν ὄχι μόνον ὡς πρὸς τὰ ἔργα του, ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς τὰ διανοήματά του. — προαμύνεσθαι] συνώνυμον τῷ προφυλάττεσθαι, πρβ. γ'. 42, 3. περὶ δὲ τῆς γεν. ὦν πρβ. Ἀσ. ιά. § 44, ς'. Ἦγέν. ὦν ἐπίστε ἀπαντᾷ χαλαρώτερον ἐξηρητημένη ἀπὸ τοῦ ῥήματος, οἷον Δημ. Θεοκρ. συνειδέναί ὦν πράττουσι. Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ το Ἰνστιτούτο Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

Βούωτι: ὦν ἂν διενεχθῶσιν — διαλλάττεσθαι. Πλ. Νομ. 44, 931, Β: ὦν γέγονε σαφές. — εἴπερ καὶ μὴ — προπείσεται], ἐπειδὴ καὶ, ἂν δὲν προφυλαχθῆτις, θὰ προπάθῃ· ὅθεν εἴπερ καὶ = ἐπεὶ περ καὶ. — τοὺς ὀλίγους], τοὺς ὀλιγαρχικοὺς Ἰ. Ἀσ. ἑ. § 49. — τοὺς ὀλ. τὰ μὲν ἐλέγχων] περὶ τῆς διπλῆς αἰτ. Ἰ. Ἀσ. ιά. § 25, καὶ Πλ. Λυσ. 222: τοῦτο γε φόμεθα ἐξ-ελέγξαι ἡμᾶς αὐτούς. — τὰ μὲν ἐλέγχων] τοῦτο γίνεται ἀπὸ τοῦ: καὶ δῆτα ὁ πολλακίς ἐσκεψάμην κέ. — τὰ δὲ καὶ διδάσκων] τοῦτο φαίνεται γινόμενον ἐν τῇ § 40, καθ' ὅσον διδάσκειν σημ. πραινεῖν. — τῆς κακουργίας], τῶν κακῶν ἔργων. — καὶ δῆτα] ἤρχισε ὡς νὰ ἠκολούθει βεβαιωτικῇ πρότασις, καὶ ὄχι ἐρωτηματικῇ πρὸς Πλ. Πρωτ. 340, C: καὶ δῆτα μέλλων σοι φράζειν ὅτι διωξοίμην αὐτὸν ὑπὸ τινος ἄλλου ἐπελαθόμεν· ἄλλως τὸ δῆτα ἔπρεπε νὰ τεθῆ μετὰ τὸ βούλεσθε. — ὅ] πολλακίς τὰ ἀναφορικά: ὅ, ὅπερ, ἃ (μάλιστα μετὰ τοῦ ῥήματος: λέγω καὶ τῶν συγγενῶν τούτω, ἢ τῶν ὑπερθετικῶν) δὲν ἀναφ. εἰς τι προηγούμενον, ἀλλ' εἰς τὴν ἐπομένην πρότασιν, προαναγγέλλοντι αὐτήν, οἷον: ὅ λέγω, τρυφᾶς ὑπὸ πλούτου τῆς σοφίας Πλ. Ὁ πάντων θαυμαστότατον, Σωκράτη μεθύοντα οὐδεὶς πώποτε ἐωράκει ἀνθρώπων. πρὸς 40, 3. — τί καί] = τί κυρίως, ἀκριβῶς Ἰ. Ἀσ. Β'. 6'. § 30. — ὦ νεώτεροι] οὔτοι οἱ νέοι εὐγενεῖς, ἴσως ἐταῖροι τοῦ Ἑρμοκράτους (Ἰ. Ἰ'. 73), ἦσαν πάντοτε σφοδρότατοι πολέμιοι τῆς δυνάμεως καὶ τῶν συμφερόντων τοῦ δήμου. — ἦ δῆ] δηλ. πρὸ τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένης ἡλικίας, Ἰ. Ἰ'. 42, 2. — ὁ νόμος], «ὁ εἶργων τῆς ἀρχῆς τοὺς νεώτερους» Σχ. — ὁ δὲ νόμος ἐκ τοῦ μὴ δύνασθαι ὑμᾶς (ἄρχειν) μᾶλλον ἢ δυναμένο (ἄρχειν) ἐτέθη ἀτιμάζειν] ὀρθῶς ὁ Δούκας: «ὁ δὲ νόμος τέθη κωλύειν ὑμᾶς τῆς τιμῆς, εἴτ' οὖν τῆς ἀρχῆς, ὡς ἀδυνάτους ἄρχειν μᾶλλον, ἢ ὡς δυνατοὺς καὶ ἀξίους»· ἀντὶ τοῦ δυναμένους ἀκριβέστερον θὰ ἦτο: ἐκ τοῦ δύνασθαι, ἀλλ' ὁμοίως Ἰ'. 47, 3. — ἰσονομεῖσθαι], «ἰσοτίμοι εἶναι» Σχ. πρὸς ἐξάρτησιν ἐνν: τί καὶ βούλεσθε. — τοὺς αὐτούς], πολίτας τῆς αὐτῆς πόλεως. —

§ 39. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. «Ἡ δημοκρατία εἶναι προτιμητέα τῆς ὀλιγαρχίας».

ξυνετόν] ἡ φησὶ τοιαύτη ἀπὸ τοῦ κατὰ τὸ ἑκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς, Ἰ. Ἰ. 31, 4. καὶ Πρὸς 3, 61, 4. ὅθεν ὁ

ἐπειδὴ ἴσα ποιεῖ τὰ ἄλλως ἄνισα· ἢ. Plin. 9, 5, 3: nihil est ipsa
 æqualitate inæqualius· περι τοῦ οὐδ. κατηγορ. ἢ. Ἄσ. 6'. § 16.
 — ἄρχειν — βελτίστους], ἐπιτηδαιοτάτους ἄρχειν, ἢ. Ἄσ.
 ιζ'. § 99. — ξύμπαν], σύνολον τῶν πολιτῶν. — βουλευῆσαι]
 ἢ. γ'. 42, 5. — ὀλιγαρχίαν], τοὺς ὀλίγους. — κρῖναι
 δ' ἄν — τοὺς πολλοὺς] ὁμοίως καὶ Ἀριστ. πολ. 3, 10, 5: κρῖ-
 νει ἄμεινον ὄχλος πολλὰ ἢ εἷς ὅστις οὖν. — ἀκούσαν-
 τας] = ἐπειδὴν ἀκούσωσι. — καὶ ταῦτα] τ. ἔ. τὰ τῶν πλου-
 σίων, τῶν ξυνετῶν καὶ τῶν πολλῶν· ἦτοι: τοὺς πλου-
 σίους, τοὺς ξυν. καὶ τοὺς πολ. — καὶ ταῦτα — ἰσομοι-
 ρεῖν], καὶ ὅτι οὗτοι ὁμοίως καὶ καθ' ἑκάστους καὶ σύμπαντες ἐν
 τῇ δημοκρατίᾳ ἀπολαύουσιν ἴσων δικαιοματίων. — ὀλιγαρχία δὲ
 — μεταδίδωσι] ἀπὸ πλαγίου μεταβαίνει εἰς ὀρθὸν λόγον. — τῶν
 ὀφελίμων], τῶν κερδῶν. — πλεονεκτεῖ] = πλεον ἔχει. — καὶ
 ξύμπαν] πρὸς Ἄσ. Β'. 6'. § 25. — ἀφελομένη ἔχει] ἢ. Ἄσ. ιζ'. §
 25. — ἄ] τ. ἔ. τὸ πλεονεκτεῖν καὶ τὸ ξύμπαν ἀφελομένους
 ἔχειν. — ἀ — προθυμοῦνται (= μετὰ προθυμίας ἐπιδιώκουσι)]
 ὁμοίως ἐ. 17, 1: Πλειστοάναξ προθύμηθη τὴν ξύμβασιν
 πρὸς Ἄσ. ι. § 3. — οἱ δυναμένοι], «οἱ ὀλιγαρχικοί» Σχ. ἀλλα-
 χοῦ: οἱ δυνατοί. — ἀδύνατα κατασχεῖν] ἢ. Ἄσ. ιζ'. § 110.

§ 40. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. «Συνέλθετε εἰς ἑαυτοὺς, ὀλιγαρχικοί, καὶ
 προσπαθήσατε νὰ προαγάγετε τὸ κοινὸν συμφέρον πρὸς ἰδίαν ὑμῶν
 ὠφέλειαν. Παύσατε διαδίδοντας τοιαύτας φήμας, διότι εἴτε ἀληθεῖς
 εἴτε ψευδεῖς οὐδόπως θὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ἡ πόλις, διὰ νὰ μὴ στε-
 ρηθῇ τὴν ἐλευθερίαν της, ἀλλὰ μᾶλλον θὰ προφυλαχθῇ ἀπὸ ὑμᾶς».

ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν] κατὰ τὴν ἔννοιαν ἀναφ. εἰς τό: ἦτοι —
 αὐξετε· εἰς ταύτην τὴν πρότασιν ἀντὶ νὰ ὑποτάσσεται ἡ πρότ-
 εἰ μὴ — — τολμᾶτε, παρατάσσεται· ὀμαλώτερος θὰ ἦτο ὁ λό-
 γος οὕτω: ἀλλ' ἐπειδὴ, ὡ π. ἀξυνετώτατοι, — — τολμᾶτε,
 ἔτι καὶ νῦν ἦτοι μαθόντες γε — αὐξετε. πρὸς Ἀριστ. Βατρ.
 734: ἀλλὰ καὶ νῦν, ὡ νόητοι, μεταβαλόντες τοὺς τρό-
 πους | χρῆσθε τοῖς χρηστοῖσιν αὔθις. — ἀξυνετώτατοι
 (ἢ. 75, 1.), ἢ ἀμαθέστατοι, ἢ ἀδικιώτατοι] ἡ ἔννοια: ἡ
 ἀσυνεσία (ἢ ἀσύνετος διαγωγὴ) ὑμῶν προέρχεται ἢ ἐξ ἀμαθίας
 (ἐλλείψεως μαθήσεως, ἀπειρίας) ἢ ἐξ ἀδικίας· ὅθεν, ὅπως πράτ-
 τητε συνελθόντες, κρῖναι ἢ κλεῖναι ἢ ἐπιτιθεῖσθαι (ἢ ἐπιτι-
 θεῖσθαι) αὐτοὺς

γε), ἦ, ὅπερ βέλτιον, νὰ ἀλλάξετε τὰ φρονήματά σας (ἢ μεταγνόντες)· ἴσως ἀκριβέστερον θὰ εἶχεν ὁ λόγος οὕτω: εἰ μὲν μὴ μανθάνετε κ. σπ., ἀμαθέστατοι ἐστε, εἰ δὲ μανθάνετε (ἴστε καὶ ὅμως τολμᾶτε), ἀδικώτατοι. — εἰ μὴ μανθάνετε], ἂν δὲν καταλαμβάνετε. — κακὰ σπ.] ὁμοίως Πλ: σπουδάζομεν τὴν φρόνησιν καὶ τᾶλλα πάντα τὰ καλά. πρβ. Ἀτ. ι. § 3. — τπεύδοντες] ἴ. Ἀσ. ιζ'. § 34, γ. — μαθόντες] ἐνν. κ. σπεύδοντες. — μεταγνόντες] ἀναφ. εἰς τὸ ἀδικώτατοι, τ. ἔ. μετχιχλόντες γνώμην, παραιτήσαντες τοὺς κακοὺς σκοποὺς σας. — τὸ κοινόν], «τὸ κοινῶς ὠφέλιμον» Σχ. — τοῦτο — μετασχεῖν] βραχυλογικῶς, ἀντὶ τοῦ: ὅτι τοῦτο, ὃ ἂν οἱ ἀγαθοὶ ὑμῶν μετέσχον, οὐ μόνον ἴσον, ἀλλὰ καὶ πλεον ἂν εἶη, ἥπερ τοῦτο, ὃ ἂν τὸ τῆς πόλεως πλῆθος μετέσχε· τὸ μετασχεῖν συντ. μὲ αἰτ., ἐπειδὴ αὕτη δὲν σημ. τὸ μέρος, ἀλλὰ τὸ ὅλον· ὁμοίως Δημ. τὸ πέμπτον μέρος οὐ μετείληφε τῶν ψήφων. πρβ. Σοφ. Οἰδ. Κ. 4386: ἀκερδῆ χάριν μετάσχοιμί πως, καὶ Ἀσ. ιά. § 13. — οἱ ἀγαθοὶ ὑμῶν] ἀναφ. εἰς τὸ ἐν τῷ ἡγήσάμενοι: ὑμεῖς (πρβ. Ἀσ. ε. § 89.), ἅμα δὲ εἶναι καὶ ὑποκείμε. τῆς ἀπαρεμφ. ἴ. Ἀσ. ις'. § 44. — ἥπερ τὸ τῆς πόλεως πλῆθος] ὅτι τοῦτο εἶναι πρόσθετον ὑπό τινος ἀντιγραφίως φαίνεται ἐκ τοῦ ἥπερ καὶ ἐκ τοῦ: τὸ τῆς πόλ. πλῆθος, μὴ ἀπαντῶντος ἀλλαχοῦ παρὰ Θ. — τοῦ παντός] ἐνν. τὴν ἐξορίαν. — (ἂν) κινδυνεῦσαι] ἐξαρτ. ἐκ τοῦ ἡγήσάμενοι. — τοιῶνδε] ἴ. ς'. 36, 1. — τῶν τοιῶνδε ἀγγ. ἀπαλλάγητε] = παύσασθε τοιάδε ἀγγέλλοντες. — ὡς πρὸς αἰσθ.] = ὡς γιγνομένων πρὸς αἰσθ., νομίσαντες ὅτι πρὸς αἰσθ. γίγνοιτο. — ἐπιτρέψοντας] ἐνν. τὰς ἀγγελίας καὶ τὰ διὰ τούτων σκοπούμενα. — ἔρχονται] ἴ. Ἀσ. ιή. § 44. — στρατηγοί] ἦσαν πεντεκαίδεκα κατὰ τὸ ς'. 72, οἵτινες φαίνεται ὅτι εἶχον τὰ αὐτὰ καθήκοντα μὲ τοὺς στρατηγοὺς τῶν Ἀθ. — καὶ εἰ μή τι — ἐστίν] τ. ἔ. εἰ μὴ ἔρχονται Ἀθ. ἐ τοῦτο ἀνταποδίδεται πρὸς ἐκεῖνο: ἡ γὰρ πόλις ἦδε, καὶ εἰ ἔρχ. Ἀθ., ἀμυνεῖται» Σχ. — μή τι] = μηδέν. — οὐκ οἶομαι] ἐνν. τι ἀληθὲς εἶναι. — ἐπιβαλεῖται] = ἐπιβαλεῖ ἐαυτῇ (ὡσπερ ζυγόν). — αὐτὴ ἐφ' αὐτῆς] = αὐ. καθ' ἐαυτήν, μόνη της, ἴ. Ἀσ. δ'. § 25 καὶ 36. — ἀφ' ὑμῶν] ἀντί: τοὺς ἀφ' ὑμῶν (προσγεγομένους)· ὅταν ὀρμητικὸν τι οὐκ εἴη, προσηγγῆται ἐν ἄρ-
ἡφιστοποίηθη ἀπὸ τοῦ νοτίου τοῦτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

θρως, ἐλίπε ἐπιταὶ ἀνάρθρως ἐμπρόθετος προσδιορισμός, ὡς ἐπίεσε τοὺς Ἀθ. ἢ ξυγκομιδῆ ἐκ τῶν ἀγρῶν (ἀντί: ἢ ἐκ τῶν ἀ.) ἐς τὸ ἄστυ Θουκ. Τὰ αἷτια τῆς ἐπιβουλῆς ὑπὸ τῆς γυναικὸς οὕτω λέγεται Ξεν.—ὡς ἔργα δυναμείους], ἰσοδύναμους μὲ τὰ ἔργα, «ἴσα τοῖς ἔργοις δύνασθαι» Σχ., δηλ. θὰ θεωρήσῃ τοὺς λόγους σας ὡς πραγματικὰς ἀποδείξεις κατὰ τῆς ἐλευθερίας τῆς ἀντὶ τῆς μετοχῆς συνθεστέρα εἶναι ἢ ἀπαρέμφ. δύνασθαι.—ἀκούειν] ἐνν. ὑμῶν, τῶν λόγων ὑμῶν.—ἐκ δὲ τοῦ — ἐπιτρέπειν], ἀλλὰ διὰ τοῦ ὅτι δι' ἔργων προφυλαττομένη δὲν ἐπιτρέπει εἰς ὑμᾶς τοῦτο (τὸ ἀφαιρεθῆναι τὴν ἐλευθ.) θὰ προσπαθῆσῃ νὰ διασώσῃ αὐτήν.

§ 41. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. «Τῶν στρατηγῶν εἰς διαλύει τὴν ἔριν» Σχ. οὐ σῶφρον], δὲν εἶναι φρόνιμον.—δεήσῃ] ἐνν. ἀμύνεσθαι.—βλάβῃ τοῦ] ὁμοίως ς'. 17, 1: ἐκατέρου ὠφελία.—οἷς ἀγάλλεται], «οἷς χαίρει» Σχ. πρῶ. ς'. 34, 2.—τὴν δὲ ἐπιμέλειαν — ἔξομεν] παρενθετικὴ πρότασις.—καὶ τῶν διαπομπῶν (ἐξαρτ. ἐκ τοῦ βλάβῃ)], τῶν εἰς διάφορα μέρη πρεσβεύσεων, ὅπερ παρήνεσεν ὁ Ἑρμοκράτης ἐν ς'. 34, 4.—ἦν τι ἄλλο]=ἐς ἄλλο τι, ὃ ἄν.—τὰ δὲ καὶ ἐπιμεμελήμεθα] ὁμοίως Ἀπομν. 2, 9, 4: τὰ τοιαῦτα πάντα ἐπεμελεῖτο· ὁ παρακ. εἶναι σπάνιος.—ἐς ὑμᾶς οἴσομεν], εἰς ὑμᾶς θὰ ἀναφέρωμεν (πρὸς σύσκεψιν), «μηνύσομεν ὑμῖν» Σχ. πρῶ. ferre ad populum.

Νικίου λόγος πρὸς τοὺς στρατιώτας.

§ 68. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. «Ἐπερχόμενοι μετὰ τοιούτων καὶ τοιούτων συμμάχων κατ' ἀνδρῶν, αἵτινες θὰ ὑπερασπισθῶσιν ἑαυτοὺς ἀτάκτως καὶ ἀναμίζ, πρέπει νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι πάντως θὰ νικήσωμεν. Ἀφ' ἑτέρου ὅμως πρέπει νὰ λάβετε καὶ ὑπ' ὄψιν ὅτι ἀπήλθετε μακρὰν τῆς πατρίδος ὑμῶν, διὰ νὰ κυριεύσετε χώραν πολεμίαν, ἐξ ἧς, ἂν δὲν νικήσῃτε, δὲν ἀναχωρεῖτε εὐκόλως.»

ο?] ἀναφ. εἰς τὸ νοούμενον ὑποκ. τοῦ ἀπαρέμφ. ἡμᾶς.—τὸν ἀυτὸν] κατ' ἀντίθ. πρὸς τὰ διάφορα ἔθνη.—καλῶς λεχθ. λόγοι] ὁμοίως ἐ. 69, 2. πρῶ. ἐ. 89.—ἴσου] σχεδὸν = ἀφ' οὔ.—πάντα τινά] ἴ. Ἄσ. δ'. § 100. καὶ β' 41, 4.—πρὸς ἀνδρας] Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ το Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

πρὸς εὐκολίαν ἐνν. ἰόντας, τὸ ὁποῖον θὰ ἀναφ. εἰς τὸ πάντα
 τινά, ἴ. Ἀσ. Γ'. α. § 34. — πανδημεί], ἐκ παντὸς τοῦ δή-
 μου, ἀναμίξ, ἀτάκτως ἐπέξηγ. διὰ τοῦ: οὐκ ἀπολέκτους] =
 ὄχι ἐκλεκτοὺς, διαλεκτοὺς, «ἐξηρημένους» Σχ. — ὡσπερ καὶ
 ἡμᾶς] ἴ. Ἀσ. Γ'. β'. § 178. περὶ τοῦ καὶ ἴ. Ἀσ. Β'. β'. § 47.
 — ὑπερφρονοῦσι], «περιφρονοῦσι» Σχ. ἴ. ς'. 16, 4. — διὰ τὸ
 — ἔχειν], διότι ἔχουσι περισσοτέραν τόλμην ἢ ἐμπειρίαν. —
 παραστήτω δέ τινι], ἄς λάβῃ δὲ ἕκαστος πρὸ ὀφθαλμῶν, ἴ. ς'.
 39, 9. — πολὺ], μακράν. — τῆς ἡμετέρας αὐτῶν] ἴ. Ἀσ. δ'.
 § 50. — εἶναι] ὑποκ. αὐτόν, τ. ἔ. ἡμᾶς. — ἦν τινα μῆ] =
 εἰ μῆ τινα, ἴ. Ἀσ. κ'. § 23 καὶ 24. — τούναντίον — ἦ], τὸ
 ἐναντίον ἐκείνου, τὸ ὁποῖον. — εἶ οἱ δ' ὅτι] ἴ. ς'. 34, 7. — σφί-
 σιν αὐτοῖς] ἀντί: ἀλλήλοις, ὁμοίως δ'. 25, 9. ε. 69, 2: τὴν
 παρακέλευσιν ἐν σφίσιν αὐτοῖς. — οἱ μὲν γάρ] ἐνν. παρα-
 κελεύονται. — οὐκ ἐν πατρίδι] τ. ἔ. ἐν πολεμίᾳ ὁμοίως:
 οὐκ ἐν καιρῷ, οὐκ εἰς μακράν, ἴ. Ἀσ. κ'. § 61. — ἐξ ἧς]
 κατὰ σχῆμα διὰ μέσου ἀρμόζει μόνον εἰς τὸ ἀποχωρεῖν
 ὁμαλῶς θὰ εἶχεν ὁ λόγος οὕτω: ἐξ ἧς, ἐὰν μῆ ἐν αὐτῇ κρατή-
 σωμεν, μῆ ῥαδ. ἀποχ. δεῖ. ὁμοίως γ'. 68, 4. — οἱ γὰρ
 ἴπ. πολλοὶ ἐπικ.] = οἱ γὰρ ἴππειοι, οἱ ἐπικεῖσονται,
 πολλοὶ εἰσι. ἴ. Ἀσ. ε. § 103. — μνησθέντες — ἐπέλθετε
 — καὶ ἡγησ.] ἀντί: μνησθέντες καὶ ἡγησάμενοι ἐπέλ-
 θετε, πρβ. δ'. 90, 2.

Λόγος Ἑρμοκράτους § 76—80.

§ 76. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. «Οἱ Ἀθ. ἦλθον εἰς τὴν Σικ. μὲ σκοπόν,
 ὄν πάντες ὑπονοοῦμεν. Καί, ὡς φαίνεται, δὲν θέλουν νὰ κατοική-
 σωσι τοὺς Λεοντίνους, ἀλλὰ μᾶλλον νὰ ἐξοικίσωσιν ἡμᾶς. Καθὼς
 δὲ ὑποδούλωσαν τὰς Ἰωνικὰς καὶ ἄλλας Ἑλληνικὰς πόλεις, οὕτω
 ζητοῦσι νὰ ὑποδουλώσωσι καὶ ἡμᾶς μὲ ζυγὸν βαρύτερον τοῦ τῶν
 Περσῶν.»

δύναμιν] ἐξαρτ. ἐκ τοῦ δείσαντες. Ἡ πλοκὴ αὕτη τηρεῖται
 καὶ ὅταν τὸ ῥῆμα ἔπηται τῇ ἐξ αὐτοῦ ἐξαρτωμένῃ προτάσει, ὡς
 β'. 62, 4. Ἀριστ. Πλοῦτ. 56: σὺ σαυτὸν ὅστις εἶ φράσον.—
 αὐτήν] ἴ. β'. 35, 4. — ἀπ' αὐτῶν] συνδ. μὲ τὸ λόγους,
 φησὶ ἰσοποιήθηκε ἀπὸ τοῦ Νοτίου τοῦτο-Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

σχεδόν = τοὺς λόγους αὐτῶν, πρβ. 37, 1. « ἀπὸ κοινοῦ τὸ δεῖ-
 σαντες, ἵνα ἢ δεισαντες τὴν τῶν Ἀθ. περὶ τοὺς λόγους δεινό-
 τητα » Σχ. — πρὶν — ἀκοῦσαι, μή] συνηθέστερον οὕτω: μή,
 πρὶν — ἀκοῦσαι, πείσωσι κτλ. περὶ τοῦ πρὶν ἴ. 39, 3. —
 προφάσει μὲν, διανοία δέ] ἴ. ς'. 33, 2. — διανοία] =
 νόω Ἡροδ. 2, 400, 2. — ἦν] δὲν ἀφομοιοῦται πρὸς τὸ διανοία.
 — κατοικίσει — ἐξοικίσει] παρονομασία ἀπαντῶσα ἐνίοτε ἐν
 τοῖς λόγοις τοῦ Ἑρμοκρ., ὡς καιωτ. ς'. 79, 2. 3 κτλ., καὶ ἄλλως
 δὲ συνήθης τῷ Θ. πρβ. 33, 3. — οὐ γὰρ δὴ εὐλογον], διότι
 βέβαια δὲν συμβιβάζεται· εὐλογον = λογικόν, συμβιβαστόν,
 πρβ. ς'. 84, 3. — τὰς ἐκεῖ (ἐν τῇ Ἑλλάδι) πόλεις], ὡς τὴν
 Αἴγιναν καὶ τὴν Σκιώνην. — Λεοντ. Χαλκιδῶν ὄντων] ἴ.
 ς'. 3. — κατὰ τὸ ξυγγενές] διότι Θουκλῆς ὁ Ἀθ. ὤκισε τοὺς
 Λεοντίλους, ἴ. ς'. 3. — δουλωσαμένους ἔχειν] ἴ. ς'. 39, 2.
 — ἰδέα], « τρόπῳ, διανοία » Σχ. ὁμοίως γ'. 62, 2. — ἐκεῖνα]
 τ. ἔ. τὰ ἐκεῖ, τὰ ἐν τῇ κυρίως Ἑλλάδι. — ἔσχον] ἴ. Ἀσ. ιη'.
 § 37. — πειρῶνται] ἐνν. σχεῖν. ἴ. β'. 64, 2 ἴσμη. εἰς τὸ
 μὴ κωλυθῆ. — ἡγεμόνες γὰρ γενόμε.] ἴ. 94. — ἐκόντων
 τῶν Ἰώνων] ἴ. Ἀσ. ε'. § 403. — καὶ ὅσοι — ξύμμαχοι] =
 καὶ ἐκείνων τῶν συμμάχων, ὅσοι ἦσαν ἀποικοὶ αὐτῶν (= ἀπὸ
 σφῶν ἦσαν). ἴσως ἐκληπτέον οὕτω: καὶ (ἐκείνων) ὅσοι ἀπὸ
 σφῶν (ὄντες) ἦσαν ξύμμαχοι. Τὴν ἡγεμονίαν παρέδωκαν εἰς
 τοὺς Ἀθ. οὐ μόνον οἱ Ἴωνες, ἀλλὰ καὶ ὅσοι ἀπὸ βασιλέως
 νεωστὶ ἠλευθέρωντο (95). Ἐν τούτοις μάλιστα ἦσαν οἱ
 κάτοικοι τῶν Κυκλάδων καὶ τῶν ἄλλων νήσων, αἵτινες ἦσαν ἀποι-
 κίαι τῶν Ἀθ., διότι τοὺς Ἴωνας οἱ Ἀθ. καὶ νησιωτῶν
 τοὺς πολλοὺς ὤκισαν (42). Τούτους τοὺς νησιώτας πλὴν τῶν
 Ἰώνων καὶ τῶν Ἑλλησποντίων αἰνίττεται ἐνταῦθα ὁ Ἑρμοκράτης. —
 τοὺς μὲν, τοὺς δέ] ἀναφ. εἰς τὸ κατεστρέψαντο. —
 λειποστρατίαν, στρατεύειν] ἀναφ. εἰς τὸ αἰτίαν —
 ἐπενεγκόντες (= αἰτιασόμενοι). ὁμοία ἐναλλαγὴ οὐσιαστ.
 μετ' ἀπαρεμφ. ἀπαντᾷ καὶ ς'. 70, 5. — ἐπ' ἄλλ. στρατεύειν]
 = ὅτι ἐπ' ἄλλ. ἐστράτευον, ὡς οἱ Σάμιοι καὶ οἱ Μιλήσιοι
 ἴ. 115. — τοῖς δέ] ἐτέθη δοτ. διὰ τὸ ὡς ἐκάστοις ἀναφερο-
 μένη εἰς τὸ ἐπενεγκόντες, ἀντί: τοὺς δέ. — τοῖς δὲ ὡς ἐκά-
 στοις — ἐπενεγκόντες], κατ' ἄλλων δὲ ἐπενεγκόντες οἶαν δὴ

ποτε (= τινά) εὔσχημον αἰτίαν εἶχον νὰ ἐπενέγκωσι καθ' ἐκάστων.
 — εἶχον] ἔνν. (ἐκ τοῦ ἐπενεγκόντες): ἐπιφέρειν, — εὐπρεπῆ],
 «πιθανὴν» Σχ. — ἄρα], λοιπόν· ἡ αὐτὴ θέσις καὶ ἐν Λυκ. κ.
 Λεωκρ. 78: ῥάδιον ἔσται παρ' ὑμῖν ἄρα μεγάλη ἀδικεῖν.
 — περὶ] ἀσυνήθως ἀπεμακρύνθη τοῦ: καταδουλώσεως, πρβ.
 ὅμως β'. 43, 4: πρὸς οὐδὲν χειρόν αὐτοὺς ὑμᾶς εἰδότες.
 — περὶ — καταδουλώσεως], «'Αθ. μὲν περὶ τοῦ ἑαυτοῖς ἀλλὰ
 μὴ τῷ Μήδῳ καταδουλωθῆναι τοὺς Ἑλληνας» Σχ. ἡ αὐτὴ σύντ.
 καὶ ἐν γ'. 10, 3. ς'. 48, 4: διάστασις τοῖς νέοις. Πλ. Νόμ.
 7, 820, Ε: τὴν μάθησιν τοῖς νέοις. — οἱ δ'], «οἱ δ' ἄλλοι
 Ἑλληνας ὑπὲρ τοῦ μεταλλάξαι δεσπότην» Σχ. — ἐπὶ δ. μετα-
 βολῆ] ἀντί: περὶ δ. μεταβολῆς. — οὐκ ἀξυνετωτέρου], οὐκ
 ἀμβλυτέρου τὴν γνώμην, δηλ. πονηροτέρου, κατὰ λιτότητα· πρβ. ς'-
 33, 4: οὐθ' ἀνωφελεῖς. — κακοξυνετωτέρου] = κακομηχα-
 νωτέρου, «πανουργοτέρου» Σχ. —

§ 77. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. «Αἰτιᾶται τοὺς Σικελιώτας ὅτι οὐ ξυστρα-
 φέντες Ἀθηναίοις πολεμοῦσι» Σχ.

ἀλλ' οὐ γὰρ δὴ ἤκομεν], ἀλλὰ βεβαίως δὲν ἤλθομεν. Πρέπει
 νὰ ἐννοηθῆ ἔννοια τις ἀντίθετος πῶς τῇ προηγουμένῃ, ἡ ὁποία νὰ
 αἰτιολογῆται ὑπὸ τοῦ γάρ, οὕτω: ἀλλὰ ταῦτα ἐάσωμεν, οὐ
 γὰρ δὴ κτλ. Ὅμοιος Σοφ: ἀλλ' ἡδὺ γάρ τοι κτῆμα τῆς
 νίκης λαβεῖν, τόλμα. — ἐν εἰδόσιν] ἧ. β'. 36, 4. — ἡμᾶς
 αὐτούς] ἔνν. πάντας τοὺς Σικελιώτας. — παραδείγματα τῶν
 ἑ. Ἑλλ. ὡς ἐδουλώθησαν] πρόληψις· πολλάκις δηλ. τὸ ὑποκ.
 τῆς ἐξαρτωμένης προτάσεως εἶναι γενικὴ τις (ἐνίοτε καὶ ἐμπρόθε-
 τος) ἐξαρτωμένη ἐκ τινος ὀνόματος τῆς κυρίας προτάσεως, οἷον:
 μέγα σοι ἐρῶ τεκμήριον τοῦ νόμου, ὅτι οὕτως ἔχει Πλ.
 Βούλει λαβεῖν μου πεῖραν, ὅπως ἔχω Πλ. Ὁρθῶς λέ-
 γεις περὶ σωφροσύνης, ὅ ἐστιν Πλ. — οὐκ ἀμύνοντες σφ.
 αὐτοῖς] = ἐπεὶ οὐκ ἤμυνον ἀλλήλοισ· περὶ τοῦ σφίσιν αὐ-
 τοῖς ἧ. ς'. 68, 3. — παρόντα] ὡς νὰ προηγῆτο (ἀντὶ τοῦ ἔχον-
 τες) ὀρῶντες, τ. ἑ. ἐνώπιον ἡμῶν ὄντα. — σοφίσματα], φανακι-
 σμούς, ἀπατηλάς προφάσεις. — κατοικίσεις, ἐπικυρίας]
 ἐν τοιαύτῃ περιστάσει ὁμοίως πληθύντ. μεταχειριζόμεθα καὶ ἐν τῇ
 συνηθείᾳ, διὰ νὰ δηλώσωμεν τὰ εἶδη τῶν σοφισμάτων. — οὐ] ἀναφ.
 εἰς τὸ βῆσιφισμῶν ἔθηκε ἀπὸ τοῦ βῆσιφισμῶν ἑκκαίδεκα Βαλτικῆ καὶ λέξις,

« συνταχθέντες » Σχ., συνασπισθέντες. — τάδε] κυρίως: τάδε τὰ περὶ ἡμᾶς πράγματα, ἀντί: οἷδε, ἡμεῖς: ὁμοίως ἐν τῇ συνηθείᾳ: « ἐδὼ δὲν εἶναι Ἴωνες οὐδ' Ἕλλη. » Ἡ χρῆσις αὕτη τοῦ τάδε φαίνεται νὰ ἦτο συνήθης ἐν τῷ κοινῷ βίῳ τῶν ἀρχαίων, οἷον ἐν Ἀριστοφ. Ἐγκλ. 980: οὐ γὰρ τὰ πὸ Χαριξένης τάδ' ἐστίν. Εὐρ. Ἀνδρομ. 468: οὐ γὰρ ἔσθ' Ἐκτωρ τάδε, οὐ Πρίαμος οὐδὲ χρυσός, ἀλλ' Ἕλλὰς πόλις. πρὸ. Σοφ. Οἰδ. Τ. 4329: Ἀπόλλων τάδ' ἦν. Ἱ. Ἀσ. Γ'. 6'. § 20. — εἰσίν] τὸ ῥῆμα συμφωνεῖ μὲ τὸ κατηγορούμενον, Ἱ. Ἀσ. 6'. § 21. — Ἕλλησπόντιοι] οὗτοι ὁμοῦ μετὰ τῶν Ἴωνων ἀπέστησαν ἀπὸ τῶν Μήδων (Ἱ. 89.) καὶ ἐγένοντο σύμμαχοι τῶν Ἀθ. (Ἱ. 95.). — νησιῶται] Ἱ. ς'. 76, 3. — ἓνα γέ τινα] ἓνα οἷον δῆποτε. — αἰε] κοινὸν καὶ τῷ μεταθ. καὶ τῷ δουλ. — δουλοῦνται] = ἑαυτοὺς ἐτέροις δηλοῦσι, ἔ. εἰς ἐτέρων δουλείαν ὑπάγουσι. — Δωριῆς] Ἱ. 424, 4. — μένομεν] Ἱ. Ἀσ. ιή. § 42. — ταύτη], οὕτως, δηλ. « τῷ κατὰ πόλεις ληφθῆναι ἰδίᾳ ἕκαστος » Σχ. — ἐπὶ τοῦτο τὸ εἶδος], ἐπὶ τοῦτον τὸν τρόπον, εἰς τοῦτο τὸ εἶδος τῆς πολιτικῆς. — λόγοις — διῆσταναι] δηλ. διαβάλλοντες: ὁμοίως ἐν τῇ συνηθείᾳ: « βάζουν λόγια καὶ τοὺς χωρίζουν ἀπὸ ἡμᾶς: ». — ξυμμάχων ἐλπίδι] = ἐλπίδα παρασχόντες ὡς ξυμμάχους ποιήσονται. — τοῖς δέ] καθ' ἕξιν ἐσυμφώνησε πρὸς τὸ ὡς ἐκάστοις, ὅπερ ἐτέθη κατὰ δοτ. διὰ τὸ λέγοντες, ἀντὶ νὰ τεθῆ κατ' αἰτ. διὰ τὸ κακουργεῖν: ὁμοίως ς'. 76, 3. — τι προσηνές], τι ἐλκυστικόν, ἐπαγωγόν. — τοῦ ἄπωθεν ξυνοίχου], « τῷ συνοικοῦντος μὲν Ἕλληνας ἐν τῇ Σικελίᾳ, πολὺ δὲ διετῶτος » Σχ. — ἐς αὐτόν τινα] ἀορίστως, εἰς τινα οἷον δῆποτε ἐξ ἡμῶν. — πρὸ δὲ αὐτοῦ τὸν πάσχοντα] ἀνί: τὸν δὲ πρὸ αὐτοῦ πάσχοντα: ἡ ἔννοια: ἀλλ' ὅτι μᾶλλον ὁ πάσχων πρὸ αὐτοῦ, τοῦ οἷου δῆποτε, θὰ ἦναι αὐτός καθ' ἑαυτόν, μόνος, δυστυχής. —

§ 78. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. « Δείκνυσιν ὅτι οὐδεὶς Συρακούσας φθόνῳ ἢ φόβῳ ἀπολιπεῖν, καὶ ὅτι πρὸ πάντων τοῦς Καμαριναίους εἶκος ἦν ξυμμαχεῖν » Σχ.

παρέστηκε] συνήθως ἀπαντᾷ μὲ τοῦ: δόξα, ἦ, τοῦτο: ἀλλὰ καὶ ἀπροσώπως, ὡς ς'. 34, 9. μετὰ τοῦ τόδε δὲ καὶ ἀπαρεμφ. ἐν ς'. 68 3. — τὸν Συρακόσιον] τῶν ἐθνικῶν ὀνομάτων τίθεται ὁ ἐνικό: μετὰ τῆς ἰσοπέρας ἀπὸ τοῦ ἰστικῶτος Εὐσκαυδεύτικῆς Πλαυτικῆς ξύμ-

φορος ἡμῶν ἀπαράσκευος ὧν (ς'. 84, 3). — οὐ] ἴ. Ἄτ. κ'. § 65. Ἡ σύντ: τὸν μὲν Συρ. πολέμιον εἶναι τῷ Ἄθ., ἐαυτὸν δ' οὐ. — τῆς ἐμῆς] ἐνν. πόλεως. — ἐν ἴσῳ], ὁμοίως: περὶ τοῦ: μᾶλλον — δὲ (ἀντὶ τοῦ ἦ) πρβ. 83, 2: ὁ πόλεμος οὐχ ὄπλων τὸ πλεόν ἀλλὰ δαπάνης. — μαχούμενος] ἴ. 124, 2 σημ. εἰς τὸ ἐντεθύμηται. — ἀσφαλέστερον] ἀναφ. εἰς τὸ μαχούμενος. — ὄσῳ], καθ' ὅσον. — οὐ προδιεφθαρμένου — ἀγωνιεῖται] ἀντί: οὐ προδιεφθαρμένον ἐμὲ ἔχων ξύμμαχων ἀγωνιεῖται, τ. ἔ. καθ' ὅσον θὰ ἀγωνισθῆ ἔχων σύμμαχον ἐμέ, ὅστις δὲν θὰ ἦμαι προκατεστραμμένος. — ἐμοῦ], « τοῦ Συρακοσίου » Σχ. « Οὕτω δὲ ἐχρήσατο τῷ λόγῳ ὁ αὐτὸς δημαγωγὸς κἀν τῇ δ'. κεφ. ζδ'. συμπεριλαβὼν ἐαυτῷ πάντας τοὺς συμπολίτας, ὡσπερ ἐνταῦθα » Δούκας. — καὶ οὐκ ἐρῆμον] τ. ἔ. καὶ ὄχι μόνον· ἀλλὰ καὶ ὑπὸ ἄλλων συμμ. ὑποστηριζόμενον. πρβ. γ', 11, 1. — τὸν τε — κολάσασθαι] ἐξαρτ. ἐκ τοῦ βούλεσθαι, τοῦτο δὲ ἐκ τοῦ ἐνθυμηθῆτω, ὅπερ συνετάχθη πρότερον μετὰ μετοχῆς ὁμοία μετὰ βασίς ἀπὸ μετ. εἰς ἀπαρέμφ. ἀπαντᾶ καὶ ἐν δ'. 27, 1. — τὴν τοῦ Συρ. ἔχθραν] δηλ. τὴν ἔχθραν τῶν Συρ. πρὸς τοὺς Ἄθ. καὶ τοὺς Σικελιώτας συμμάχους τούτων. — τῇ ἐμῇ προφάσει] = τὴν πρὸς ἐμὲ ἔχθραν αὐτοῦ προρσιζόμενος. — ἐκείνου] ἀναφ. εἰς τὸ ὑποκ. τοῦ ἐνθυμηθῆτω. — οὐχ ἦσσον] κατὰ λιτότητα, ἀντὶ τοῦ: πολλῷ μᾶλλον. — βεβαιώσασθαι] = ἐαυτῷ βεβαιῶσαι, νὰ ἐξασφαλίσῃ διὰ τὸν ἐαυτὸν του· τοῦτο δὲ διὰ νὰ ἀυξήσῃ τὴν συμμαχίαν του. Οἱ Ἄθ. λοιπὸν ἔπραττον τοῦτο μόνον ἐξ ἰδιοτελείας. — εἴτε — ἦ] πρβ. Ἄσ. Β'. γ'. § 31. — φθονεῖ — καὶ φοβεῖται], « φθονεῖ τοῖς Συρ., ὁμοῦ δὲ δέδοικεν αὐτῶν τὸ μέγεθος » Σχ. — τάδε] τ. ἔ. τὸ φθονεῖσθαι καὶ τὸ ἄλλους αὐτὰ φοβεῖσθαι. — τὰ μείζω], « οἱ μείζους » Σχ. — διὰ δὲ αὐτά], δι' αὐτὰ δὲ ταῦτα ὁμοίως 2, 2. — περιγεγενέσθαι], « σωθῆναι » Σχ. πρβ. ἔ. 414, 2. — οὐκ ἀνθρωπίνης — ἐλπίσει], ἐλπίζεν ἐπιθυμίαν, τ. ἔ. ἐλπίζει νὰ ἐπιτύχῃ πρᾶγμα, τὸ ὅποιον ὑπερβαίνει τὰ ὅρια τῆς ἀνθρωπίνης δυνάμεως· πρβ. γ', 39, 3. — οὐ γὰρ οἶόν τε — γενέσθαι], διότι δὲν εἶναι δυνατόν ὁ ἴδιος ἐν ταύτῃ νὰ γείνη κύριος κατ' ἴσον λόγον καὶ τῆς ἐπιθυμίας του καὶ τῆς τύχης. Ἡ αὐτὴ ἔννοια καὶ ἐν δ'. 64, 1: μηδὲ ἠγεῖσθαι τῆς τε οἰκείας γνώμης ὁμοίως αὐτοκρατῶν

εἶναι καὶ ἥς οὐκ ἄρχω τύχης. — ταμίαν], κύριον, αὐτοκράτορα (δ'. 64, 4.) ὁμοίως Ἰλ. δ, 84: Ζεὺς, ὅστ' ἀνθρώπων ταμίης πολέμοιο τέτυκται. — καὶ εἰ γνώμη ἀμάρτοι], καὶ ἂν ἀποτύχη εἰς ταύτην τὴν ἐπιθυμίαν του, «εἰ, ὧν ἐπιθυμεῖ, τούτων διαμάρτοι» Σχ., δηλ. κακωθῆναι μὲν τὰς Συρ., περιγενέσθαι δὲ ἔνεκα τῆς αὐτοῦ ἀσφαλείας. Ἐν τρισὶ στίχοις μετεχειρίσθη ὁ Θ. συνωνύμως τὰς τρεῖς λέξεις: βούλησιν, ἐπιθυμίαν καὶ γνώμην. — τοῖς αὐ. κ. ὀλοφυρθεῖς] ἔχει ἐνεργητικὴν σημ. ἀντὶ τοῦ: ὀλοφυράμενος, τ. ἔ. θρηνήσας διὰ τὰς δυστυχίας του. Ἀνάλογα εἶναι: ἀπελογησάμην καὶ ἀπελογήθην, ἐμεμψάμην καὶ ἐμέμφθην, ἡγασάμην καὶ ἡγάσθην. Τινὲς ἐκλαμβάνουσιν αὐτὸ ὡς παθητ., τ. ἔ. θρηνηθεὶς διὰ τὰς δυστυχίας του· ἀλλὰ ἐναντίον τῆς ἐννοίας. — τάχ' ἂν ἕσως (ἴ. ς'. 10, 4.) — φθονῆσαι], «βουληθείη γὰρ ἂν μᾶλλον ἐπιφθόνους καὶ προύχουσας εἶναι τὰς Συρ., ἢ αὐτὸν ἐπὶ τοσοῦτοις κακοῖς γενέσθαι· τ. ἔ. βέλτιον αὐτῷ εἶναι ἂν οἴηθείη φθονεῖν τοῖς Συρακουσίοις, ἢ συνθρηνεῖν αὐτοῖς τὴν ἰδίαν δουλείαν» Δούκας. — ἀδύνατον δὲ (αὐτῷ)] ἐνν. τοῖς ἐμοῖς ἀγαθοῖς ποτε αὐθις φθονῆσαι. — προεμένω] = εἴ με πρόοιτο, ἂν μὲ ἐγκαταλείψῃ, ἴ. 120, 2. — οὐ περὶ τῶν ὀνομάτων, ἀλλὰ περὶ τῶν ἔργων (ὄντας)] «διὰ μέσου κεῖται, ὡς ἄξιον ὄν ἀναδέχεσθαι κινδύνους οὐ πρὸς τὰ ὀνόματα ἀποβλέποντας, ἀλλὰ πρὸς τὰ ἔργα· τίνα δὲ τὰ ὀνόματα καὶ τὰ ἔργα ἐξῆς ἐπιφέρει» Σχ. — προσλαβεῖν] ἴ. δ'. 64, 4. — σώζοι ἂν τις τὴν αὐτοῦ σωτηρίαν] μετὰ πικρίας ἀντὶ τοῦ: ἑαυτὸν σώζοι ἂν τις. Ἡ ἔκφρασις εἶναι περίεργος, ἀλλὰ πρὸς τὸ τοῦ Κικέρωνος (in Epist. famil. XI, 7): conservare salutem populi Romani. — τὰ δεύτερα], «μεθ' ἡμᾶς εὐθὺς» Σχ. πρὸς τὸ τοῦ Λουκιανοῦ: τὰ δεύτερα μετὰ τὸν θεὸν τιμώμεθα. — προσορᾶσθαι] = προσορᾶν ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν. — εἰκὸς ἦν] ἴ. Ἀσ. ιή. § 109. — μαλακῶς] = ἀπροθύμως. — αὐτοὺς δὲ — φαίνεσθαι] ἢ σύντ: αὐτοὺς δὲ (ὑμᾶς) μᾶλλον φαίνεσθαι παρακελευομένους ταῦτα ἐκ τοῦ ὁμοίου καὶ νῦν, ἰόντας πρὸς ἡμᾶς, ἄπερ, εἰ οἱ Ἀθ. πρῶτον ἀφίκοντο ἐς τὴν Καμ., δεόμενοι ἂν ἐπεκαλεῖσθε. — αὐτοὺς δὲ μᾶλλον] δηλ. οἴκοθεν μόνου σας ἔπρεπε νὰ μᾶς βοηθήσετε, χωρὶς νὰ σᾶς παρακαλοῦμεν. — ἐκ τοῦ ὁμοίου] ἴ. 143, 4. — ὄπως]

ὅπως δηλαδὴ. — ὅπως μὴ δὲν ἐνδύσ.), « μὴ μαλακίζεσθαι » Σχ. — ἐπὶ ταῦτα], « τὰ εἴρημένα, τ. ἔ. τὸ λόγῳ μὲν βοηθεῖν καὶ συμμαχεῖν τοῖς Συρακ., ἔργῳ δὲ ἑαυτῶ » Σχ. — πω] = μέχρι τοῦδε. — ὠρμησθε], ἐδείξατε προθυμίαν, διάθεσιν. —

§ 79. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. « Δὲν πρέπει νὰ μείνετε οὐδέτεροι ἐκ δειλίας, λαμβάνοντες ὡς πρόφασιν τὸ δίκαιον, ἀλλὰ νὰ βοηθήσετε ἡμᾶς· οὐδὲ πρέπει νὰ φοβῆσθε τὴν δύναμιν αὐτῶν, ἣτις ἀποβαίνει φοβερὰ μόνον ὅταν πάντες διαιρεθῶμεν καὶ διαστῶμεν πρὸς ἀλλήλους. »

τὸ δίκαιον — θεραπεύσετε], « προβλήματι χρήσιθε τῷ δικαίῳ δῆθεν, ἀξιῶντες ὁμοίως ἡμῖν τε καὶ τοῖς Ἄθ. προτφέρεσθαι » Σχ. δηλ. νὰ μείνετε οὐδέτεροι, πρβ. γ'. 56, 3. — ἦν γε] = ἀλλὰ ταύτην βεβαίως, πρβ. ς'. 37, 1. — ἐπὶ τοῖς φίλοις] = « κατὰ τῶν φίλων » Σχ. — τῶν δὲ ἐχθρῶν ἦν τις οὕτω ἕνεκα τῆς ἀντιθέσεως, ἀντί: ἦν δὲ τις τῶν ἐχθρῶν. — βοηθεῖν] = ὅπως βοηθοῖτε, ἔξαρτ. ἐκ τοῦ ξυμμ. ἐποιήσασθε. — ὑπ' ἄλλων] ἔνν. (ἐκ τοῦ ἀδικῶσι): ἀδικῶνται πρβ. β'. 11, 6 καὶ β'. 60, 4. — τοὺς πέλας] ἴ. 32, 1. — ἐπεὶ] δηλ. ὅπερ ἐξάγεται ἐκ τοῦ ὅτι. — οἱ Ῥηγιῖνοι] ἴ. ς'. 44. — συγκατοικίσειν] « ἤγουν τοῖς Ἄθ. » Σχ. — δεινὸν εἰ κτλ.] ἴ. 35, 3. — τὸ ἔργον], τὸ πρᾶγμα αὐτό, τὴν ἀληθινὴν αἰτίαν. — τοῦ καλοῦ δικαϊώματος], τῆς εὐπρεποῦς δικαιολογίας· ὁμοίως 44, 1. « καλὸν δὲ δικαίωμα τὸ φάσκειν διὰ τὸ συγγενὲς τοῖς Χαλκιδεῦσι βοηθεῖν » Σχ. — ὑποπτεύοντες], ὑφ-διορῶντες. — ἀλόγως] « ἀντὶ τοῦ παρὰ λόγον, παρὰ τὸ φαινόμενον εὐλογον » Σχ. διότι ἐν ᾧ ἦσαν Χαλκιδεῖς δὲν συνηώθησαν μὲ τοὺς Ἄθ. — εὐλόγῳ προφάσει] τ. ἔ. πιθανῇ, εὐπρεπεῖ, προφάσει χρώμενοι, δηλ. τῷ ξυμμαχίαν ὑμῖν εἶναι πρὸς Ἄθ. — τοὺς μὲν φύσει πολεμίους], « ἤγουν τοὺς Ἄθ. (ὡς Ἰωνας ὄντας) » Σχ. πρβ. ς'. 80, 3: ἐπιβουλευόμεθα ὑπὸ Ἰώνων ἀεὶ πολεμίῳν. — ἔτι μᾶλλον φύσει συγγενεῖς], « διὰ τὸ Δωριέας ἀμφοτέρους εἶναι καὶ ἐν τῇ αὐτῇ νήσῳ συγκατοικεῖν » Δούκας. — ἀλλ' οὐ δίκαιον] ἔνν. τὸ βούλεσθαι ὠφελεῖν. — ἀμύνειν δέ] ἔνν. δίκαιον τοῖς φύσει συγγενέσει. — μὴ φοβεῖσθαι] ἐκ τοῦ δίκαιον ἔνν. κατὰ ζυῦγμα: εἰκόσ, πρβ. 142, 4. — διαστῶμεν (ἴ. ς'. 21, 1.) — διαστῶμεν (ἴ. δ'. 61, 1.)]

παρανομοσία, ἕ. ς'. 76, 2. — ἔπερ σπεύδουσι] ἕ. ς'. 40, 4. — τάναντία] ἐπιρρήμ. = τούναντιον, ἕ. γ'. 67, 4. — ἐπεί] αἰτιολογεῖ τὸ οὐ δεινὴ ἐστι. — ἐλθόντες] = καὶ τοὶ ἤλθον. — περιγενόμενοι] « ἡμῶν δηλ. » Σχ. —

§ 80. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. « Πρέπει τοσοῦτον προθυμότερον νὰ προσέλθετε εἰς τὴν συμμαχίαν ἡμῶν, καθ' ὅσον θὰ μᾶς βοηθήσουν καὶ οἱ Πελοποννήσιοι· καὶ νὰ μὴ μείνετε οὐδέτεροι, ἐπειδὴ εἴσθε συγγενεῖς μὲ ἡμᾶς. Διαβεβαιούμεν δὲ ὅτι ἐπιβουλευόμεθα ὑπὸ Ἰώνων καὶ προδιδόμεθα ὑπὸ ἡμῶν, Δωριεῖς ὑπὸ Δωριέων. Καὶ ἂν μὲν νικήσωσιν οἱ Ἄθ., θὰ ὑποδουλώσωσιν ὑμᾶς τοὺς παρασκευάσαντας τὴν νίκην, ἂν ὅμως νικήσωμεν ἡμεῖς, θὰ σᾶς τιμωρήσωμεν διὰ τοὺς κινδύνους, οὓς δι' ὑμᾶς ὑπέστημεν. Σκέφθητε λοιπὸν καὶ ἀποφασίσατε. »

ὥστε — ἀθυμεῖν] = ὥστε οὐκ εἰκὸς (ἐστὶν ἡμᾶς) ἀθυμεῖν, ἣν γε ἀθρόοι ὤμεν. — ὠφελίας], βοηθείας. — οἷ] ἀναφ. εἰς τὸ ἐκ τοῦ Πελοποννήσου ἐννοούμενον: Πελοποννήσιοι ὁμοίως ἐ. 94, 4: Μέγαρα, οἷ: Ἡροδ. 3, 49, 4: Κύπρος, οἷ: ἕ. Ἄσ. Γ'. α. § 31. — τὰ πολέμια], κατὰ τὰ πολεμικά. — καὶ μή] τ. ἕ. καὶ εἰκὸς μή. — ἐκείνην τὴν προμήθειαν], ἐκείνην τὴν γνωστὴν πρόνοιαν τῆς οὐδετερότητος, δηλ. τὸ μηδενότεροις βλάβπειν. — ἴσην], ἀδιάφορον εἰς ἡμᾶς ὡς ἰσχυρούς, οὔτε βλάβην οὔτε ὠφέλειαν φέρουσιν. — δῆ] εἰρωνικός: δῆθεν, λόγῳ δυνατὸν ὅμως νὰ ἐκληφθῆ καὶ ἀντὶ τοῦ: δηλαδή. — ὥσπερ τῷ δικαίωματι ἐστὶν], « ὥσπερ λεγόμενον δικαιοφάνες ἐστὶν » Σχ. — μὴ ξυμμαχήσαντες] = ἣν μὴ ξυμμαχήσητε. — ὅ τε παθῶν], καὶ ὁ νικηθεὶς, « ὁ Συρακόσιος » Σχ. — σφαλῆσεται], θὰ ὑποκύψῃ, θὰ ἠττηθῆ. — ὁ κρατῶν], ὁ νικητὴς, « ὁ Ἀθηναῖος » Σχ. περὶ τοῦ ἐνεστ. ἕ. Ἄσ. ιή. § 6. — περιέσται], « κρατήσῃ » Σχ. — τί ἄλλο ἤ] ἕ. γ'. 39, 4. — ἀπουσία], « ἐκποδῶν ἀμφοτέροις σάντας » Σχ. τὸ ἐναντίον: παρουσία (ς'. 86, 3.). — τοῖς μὲν, τοὺς δέ] ὁ πληθ., ἐπειδὴ ὁ παθῶν καὶ ὁ κρατῶν εἶναι περιληπτικά. — ἡμύνατε — ἐκωλύσατε] κυρίως ἔπρεπε νὰ τεθῆ μέλλων: ἀλλ' ἐπειδὴ ὡς πρὸς τὸ σφαλῆσεται καὶ περιέσται εἶναι παρελθὸν ἐτέθη ἀόριστος· καὶ ἐν τῇ συνηθείᾳ ἐν τοιαύτῃ περιστάσει τίθεται ἀόριστος. Οὕτω τίθεται ὁμοίως συνήθως ὁ παρακείμενος. — σωθῆναι] τ. ἕ. ὥστε σωθῆναι, τῷ Ἄσ. ις'.

§ 35. — κακούς γενέσθαι] δηλ. κακῶς προσερχοῦναι πρὸς τοὺς νικηθέντας, ὡς κατωτ: ἀμαρτεῖν. — προσθεμένουσ φυλάξαι] = προσθέσθαι καὶ φυλάξαι (= διατώσαι). — τὴν κοινὴν ὠφελίαν], «τὴν ἐλευθερίαν τῶν Σικελιωτῶν» Σχ. — δὴ] εἰρωνικός. — ξυνελόντες τε] ἴ. 70, 9. περὶ τοῦ τε ἴ. δ'. 63, 2. — λέγομεν οἱ Συρ.] ἴ. Ἀσ. ἐ. § 89. — ἐκδιδάσκειν] ἀναφ. εἰς τὸ οὐδὲν ἔργον εἶναι (= οὐ χαλεπὸν εἶναι» Σχ.) ἢ ἐκσημαίνει τὸ ἐντελῶς. — σαφῶς] ἀναφ. εἰς τὸ ἐκδιδάσκειν. — δεόμεθα δέ] ἐνν. (ἐκ τοῦ: εἰ μὴ πείσομεν): πεισθῆναι. — Δωριῆς Δωριέων] ἐτέθη οὕτω διὰ τὴν εὐαρμοσίαν καὶ τὸ ὁμοίωτον, ἀντί: ὑπὸ Δωριέων, ἤ: ὑπὸ Δ. Δωριῆς. — καὶ τῆς νίκης οὐκ ἄλλον τινὰ ἄθλον (οὐδ.) λήφονται], «τὸ ἄθλον αὐτοῖς καὶ οἷον ἐπινίκιον οὐδὲν ἄλλο ἢ ὑμεῖς γενήσεσθε δουλωθέντες, οἱ τῆς νίκης αἴτιοι» Σχ. περὶ τοῦ: ἄθλον. ἴ. Γρ. Βερν. σ. 32, σημ. ς'. — ταῖς ὑμετέραις γνώμαις], διὰ τῶν συμβουλῶν σας. — τῶ αὐτῶν ὀνόματι τιμηθήσονται], «τιμῆς καὶ δόξης αὐτοὶ μόνοι τεύξονται» Σχ. — τῆς αἰτίας τῶν κινδύνων] τ. ἔ. τοῦ ἡμῖν αἴτιοι τῶν κινδύνων (ὅτι ἡμῖν οὐκ ἡμύνατε) γεγονέναι. — τῶν κινδ.] τ. ἔ. τῶν κινδ., οὓς ὑπέστημεν, ἴ. Ἀσ. ἐ. § 26. — τὴν ἀκινδύνως δουλείαν] ἀσυνήθης σύνδεσις· ὁμοίως ὅμως Πλ. Ἀλκ. 1, 33: τοὺς ὡς ἀληθῶς ἀνταγωνιστάς. Ἄριστ. Ῥητ. 1, 9: τὰ δικαίως ἔργα. — ἡδὴ], ἀπὸ τοῦδε, ἀμέσως, ἴ. β'. 35, 2. — ἡ κὰν — λαβεῖν] ἀντὶ τοῦ ἀπαρεμφ. ἀνωτέρω ἔθηκεν οὐσιαστ. δουλείαν, ὡς ς'. 76, 3. τ. ἔ. ἡ ἐκλέξατε κατὰ τὸ δυνατόν (ἂν) τοῦλάχιστον νὰ μὴ λάβητε· τὸ αἰρεῖσθαι μετ' ἀπαρεμφ. ἀπαντᾶ καὶ ἀλλαχοῦ, οἷον ἐν Ξενοφ. Ἀπομν. 2, 1, 13: πείθουσιν ἐλέσθαι δουλείαν ἀντὶ τοῦ πολεμεῖν τοῖς κρείττοσιν. — ἔχθραν] δηλ. ὀμῶν. — μὴ ἂν — γενομένην] = ἡ οὐκ ἂν γένοιτο. —

Ἀντιλογία Εὐφήμου § 82—87.

§ 82. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. «Δικαίως ἔχομεν τὴν ἡγεμονίαν ἡμεῖς οἱ Ἴωνες, οἱ ἐχθροὶ τῶν Δωριέων· διότι ἡμεῖς, ἵνα μὴ γείνωμεν ὑπήκοοι τῶν Πελοποννησίων ὁμόρων ὄντων καὶ πλειόνων μετὰ τὰ Μηδικά, παραρηγίασθημε ἀπὸ τοῦ νότου ἡμεῖς ἑκπαίδευμένης Πολιτικῆς καὶ

τῶν νησιωτῶν τῶν πρότερον εἰς τὸν βασιλέα τῶν Περσῶν ὑποτέταγμένων».

ἐπὶ τῆς] Ἱ. γ'. 44, 4 σημ. εἰς τὸ ἐν φ̄.—περὶ τῆς ἀρχῆς], περὶ τῆς ἡμετέρας ἡγεμονίας· πρόληψις, Ἱ. ζ'. 77, 4 σημ.—εἰκότως], δικαίως.—αὐτὸς εἶπεν] ἐν ζ'. 80, 3.—ἀείποτε], ἔκπαλαι πάντοτε.—ἔχει δὲ καὶ οὕτως] πρβ. 132, 4: καὶ ἦν δὲ οὕτως, καὶ Ξεν. Ἄν. 3, 1, 31. Ἐν τούτοις ὁ καὶ εἶναι ἐπιδοτικός ἐπικυρῶν τὴν ἀλήθειαν τῶν προηγουμένων.—καὶ πλείοσιν] ἐνν. ἡμῶν.—αὐτῶν] πλεονατρός, ὡς τὸ αὐτῶ ἐν δ'. 93, 2. ἀναφ. δὲ εἰς τὴν δοτ. Πελοποννησίους· τοιαύτη ἐναλλαγή τῶν πτώσεων ἀπαντᾷ καὶ ἐν ζ'. 85, 2. 91, 7. Τὸ ὑπακούειν συντ. καὶ μὲ γεν. καὶ μὲ δοτ. πρβ. Ξεν. Οἶκον. 7, 23.—μετὰ τὰ Μηδικά] ἀναφ. καὶ εἰς τὸ κτησάμενοι καὶ εἰς τὸ ἀπηλλάγημεν.—οὐδὲν προσῆκον]= ἐπεὶ οὐδὲν προσῆκε· αἰτιατ. ἀπόλυτος, ὁμοίως ζ'. 84, 4. πρβ. γ'. 40. 4. καὶ Ἄτ. ιζ'. § 88.—μᾶλλον τι] ἀναφ. εἰς τὸ ἐπιτάσσειν= διαταγὰς δίδειν Ἱ. 440, 4.—πλὴν καθ' ὅσον] ὁμοίως ζ'. 54, 6.—ἐν τῷ παρόντι] ζωηρότερον τοῦ «ἐν τῷ τότε» Σχ.—ὄντων] «Ἑλλήνων» Σχ.—ἡγεμόνες καταστάντες] Ἱ. 95.—οἰκοῦμεν]= διάγομεν, ζῶμεν πρβ. Δημ.: βλάπτουσιν οἱ πονηροὶ νόμοι καὶ τὰς ἀσφαλῶς οἰκεῖν οἰομένας πόλεις.—ἢ ἀμυνόμεθα] Ἱ. Ἄσ. ιγ'. § 49.—ἐς τὸ ἀκριβὲς εἰπεῖν], «ὡς ἀληθῶς εἰπεῖν» Σχ.—ἐς τὸ ἀκριβὲς]= ἀκρ.θῶς, πρβ. γ'. 64, 4: ἐς τὸ ἀληθές, καὶ Ἄσ. κί. § 72.—φασιν] Ἱ. ζ'. 76.—ἐπὶ τὴν μητρόπολιν ἐφ' ἡμᾶς] περὶ τῆς ἐπαναληφθείσης προθέσεως Ἱ. ζ'. 76, 3.—δουλείαν] ἀντὶ τούτου ἀκριβέστερον θὰ ἦτο: δουλεύειν· διότι τὸ βούλεσθαι συντ. μὲ οὐδ. ἀντ' οὐσιαστ. λαμβανόμενα, ὡς: τοῦτο, ταῦτα, ὅ, ἅ, τί.—τὸ αὐτό], τὴν δουλείαν.

§ 83. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. «Ἄξιός τε ἄρχομεν τῶν Ἴωνων καὶ νησιωτῶν· διότι οὗτοι μὲν γενόμενοι ὄργανα τοῦ Μήδου ἔβλαπτον ἡμᾶς, ἡμεῖς δὲ καὶ ναυτικὸν πλείστον καὶ προθυμίαν παρέσχομεν εἰς τοὺς Ἑλληνας. Ἐλθόντες δὲ ἐνταῦθα ἕνεκα τῆς ἰδίας ἡμῶν ἀσφαλείας βλέπομεν ὅτι ἢ ἐνταῦθα ἔλευσίς μας συμφέρει καὶ εἰς ὑμᾶς».

ἄξιόι τε ὄντες] πρὸς τοῦτο ἀντιστοιχεῖ τὸ ἅμα δὲ—ὄρεγόμενοι· ὁμοίως 25, 3: κατὰ τε τὸ δίκαιον—ἅμα δὲ καὶ περὶ τοῦ τε—δὲ πρβ. Ξεν. Ἄν. 6, 1, 16: οὕτε πλοῖά ἐστιν

— μένουσι δὲ τὰ ἐπιτήδεια. Περὶ τοῦ πράγμ. πρβ. 74 καὶ 75. — ἐτοίμως], προθύμως. — τοῦτο δρῶντες] τ. ἔ. ναυτικόν τε καὶ προθυμίαν τῷ Μ. παρασχόμενοι. — ἐτοίμως], προθύμως. — τῆς πρὸς Η. ἰσχύος], τῆς δυνάμεως τῆς ἀπαιτουμένης (να ἀντιταχθῆ) πρὸς τοὺς Πελ. ὁμοίως ς'. 23, 4. — καλλιεπούμεθα] βραχυλογικῶς, ἀντὶ τοῦ: καλοῖς λόγοις χρώμενοι βυλόμεθα ἀποδείξαι τὸ μέσον σημ: καλλιεπούμεν πρὸς δικαιολογίαν μας, πρβ. ἔ. 89, 4: μετ' ὀνομάτων καλῶν ἐπεξερχόμεθα, καὶ Πλ. Ἀπολ. 47, Β: κεκαλλιεπημένοι λόγοι. — καθελόντες] = καταλύσαντες (ἔ. 89, 4.). — ἐπ' ἐλευθερίᾳ] ἴ. Ἀσ. κἀ. § 439. πρβ. 124, 5. — τῶν δέ], « τῶν Ἰώνων » Σχ. — τῶν συμπαάντων] δηλ. Ἑλλήνων. — ἀνεπίφθονον] ἴ. 75, 4. — τὴν προσήκουσαν σ.], τὴν ἰδίαν ἑαυτοῦ σωτηρίαν. — ἐκπορίζεσθαι] = δι' οὐδὲν ἄλλο τρόπο, μέσου, ἑαυτῷ παρισκευάζειν. πρβ. 82, 2. — ταῦτα] δηλ. τὸ ἡμᾶς παρεῖναι ἐνθάδε. Πολλαχῶς πολλὰ οὐδέτερα πληθ. ἀντωνυμιῶν ἀπαντῶσι ἀντὶ τοῦ ἐνικοῦ, ὡς ταῦτα, θάτερα, οἷον Δυσ: οὐ ταῦτα ἀγαθῶν δημαγωγῶν ἐστι, τὰ ὑμέτερα ἐν ταῖς ὑμετέραις συμφοραῖς λαμβάνειν. — ἀποφαίνομεν δέ] ἐνν. τοῦτο, τ. ἔ. « ὅτι συμφερόντως καὶ ὑμῖν πάρισμεν » Σχ. — ἐξ ὧν] = ἐκ τούτων, ἄ. — ἐπὶ τὸ φοβερώτερον ὑπονοεῖτε], διὰ τὴν ὑπόνοιαν φαντάζεσθε φοβερώτερα (παρ' ὅτι πραγματικῶς εἶναι) ὁμοίως Διον. Ἀρχ. 1, 57: ἐπὶ τὸ φοβερώτερον ἀγγέλλεσθαι, πρβ. ς'. 34, 7. — εἰδότες] = ἐπεὶ ἴσμεν. — λόγου μὲν — πράσσοντας], « κὰν ἐν τῷ παρόντι ὑπὸ τῶν τερπῶν λόγων ψυχαγωγηθῶσι, ὁμοίως ὑστερον ἀκριβῶς ἐξετάξουσι καὶ ἀναλογίζονται ἕκαστα ὑπὲρ τοῦ τὰ συμφέροντα πράξειν » Σχ. — λόγου ἡδ. τερπομένους] ὑπαινίττεται τὸ ἐπαγωγὸν τῷ λόγῳ τοῦ Ἑρμοκράτους. — τῇ ἐγγχειρήσει] = ἐν τῷ ἔργῳ, κατὰ τὴν στιγμήν τῆς πράξεως. — ἐκεῖ], ἐν τῇ κυρίως Ἑλλάδι — εἰρήκαμεν] ἀναφ. εἰς τὸ ς'. 82, 2: ἐσκεψάμεθα — ὑπακουσόμεθα. — διὰ δέος] « δέος λέγει τὸ περὶ τῆς ἑαυτῶν ἀσφαλείας τούτης γὰρ ὀρεγόμενοι ὄρμησαν ἐπὶ τὸ ἀρχεῖν » Σχ. ἴ. 75, 3. — διὰ τὸ αὐτό], τὸ δέος. — καταστησόμενοι], ὅπως διατάξωμεν, τακτοποιήσωμεν. πρβ. ς'. 85, 3. — παθεῖν] ὑποκ: τὰ ἐνθάδε. — τοῦτο], τὸ δουλωθῆναι. —

§ 84. ΠΕΡΙΑΗΦΙΣ. « Σφάλλονται οἱ νομίζοντες ὅτι ἀνακρινυόψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τοῦ Ἰνστιτούτου Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς »

μεθα εἰς τὰ τῶν Καμαριναίων ἀνευ λόγου· διότι οἱ Καμαριναῖοι ὡς καὶ οἱ Λεοντῖνοι δύνανται νὰ ἐμποδίσωσι* τοὺς Συρακοσίους νὰ πέμπωσι βοήθειαν εἰς τοὺς Πελοπον. Οὐδόλως δὲ θεωρηστέον εἶναι ὅτι τοὺς ἐνταῦθα Χαλκιδαῖς βοηθοῦμεν, ἐν ᾧ τοὺς ἐν τῇ Εὐβοίᾳ ὑπετάξαμεν· διότι ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἐκεῖ πράγματα ἔχομεν ἀνάγκη νὰ ὑπάρχων χρῆματα μόνον τελούντων.»

ὑπολάβῃ δὲ μηδείας] ἡ αὐτὴ θέσις τῶν λέξεων καὶ ἐν γ'. 43, 5. — οὐδὲν προσήκον], χωρὶς νὰ ἔχωμεν συμφέρον τι ἐνν.: ἡμᾶς ἡμῶν κήδεσθαι. — γνούς], λαβῶν ὑπ' ὄψιν. — σωζομένων] χρονικὴ μετ., δυνατὸν ὅμως νὰ ᾔηται καὶ αἰτιολογική. — καὶ διὰ τὸ — ἀντέχειν (= ἀνθίστασθαι)] συνδ. διὰ τοῦ καὶ μὲ τὸ σωζομένων, περὶ οὗ ἴ. 80, 4 σημ. Ἀκριβέστερον θὰ ᾔητο: καὶ ἡμῶν ὡς μὴ ἀσθενῶν ἀντεχόντων Συρακοσίοις. — ἦσσον ἄν] ἀναφ. καὶ εἰς τὸ πεμφάντων καὶ εἰς τὸ βλαπτοίμεθα, τ. ἔ. οὐ πεμφάντων οὐκ ἄν βλαπτοίμεθα» Σχ. — ἐν τούτῳ], ἐν τῷ ἦσσον ἡμᾶς βλάπτεσθαι. — προσήκετε] = ἐστὲ προσήκοντες, οὐκ ἀλλότριοι, διγλ. ἐν τούτῳ τὸ συμφέρον μας συνδέεται στενότερα μὲ τὸ ἰδικόν σας. — προσ. τὰ μέγιστα] κατ' ἀναφορὰν πρὸς τὸ οὐδὲν προσήκον. πρβ. 49: τὰ κράτιστα ἦνθησαν. — μὴ ὑπηκ.] τ. ἔ. μὴ ὡς ὑπηκόους. — ὡσπερ τοὺς ξ.] καθ' ἑξίν, ἀντὶ τοῦ: ὡσπερ εἰσὶν (ὑπήκοι) οἱ ξυγγ. — σφετέρας] ἴ. Ἀσ. δ'. § 47. — τοῖσδε], τοῖς Συρακοσίοις· εἶναι κοινὸν κοινὸν καὶ τῷ ὄμορσι καὶ τῷ λυπηροῖ ὧσιν], ἐνοχῶσι. — τὰ ἐκεῖ], ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἐκεῖ, τὰ ἐν τῇ κυρίως Ἑλλάδι πράγματα, « πρὸς τὸν ἐκεῖ πόλεμον » Σχ. — καὶ αὐτοί], καὶ ἡμεῖς μόνοι. — ἀρκοῦμεν πρὸς τοὺς π.], εἴμεθα ἀρκετοί (τ. ἔ. ἀρκούντως ἰσχυροί) ἀπέναντι τῶν Π. — ὁ Χαλκιδαῖς] ἴ. ς'. 78, 4. — ἀλόγως], παραλόγως, τ. ἔ. ἡ ὑποδόλωσις τῶν ἐκεῖ Χαλκ. δὲν συμβιβάζεται μὲ τὴν ἐλευθέρωσιν τῶν ἐνταῦθα, ἴ. ς'. 76, 2. — ξύμφορός (ἐστι)] προσωπικῶς, ὡς ς'. 85, 2: χρήσιμος, δ'. 44, 4: ὠφέλιμος κτλ. — ἀπαράσκευος], « γεγυμνωμένος πολεμικῆς παρασκευῆς » Σχ. — χρήμ. μόνον φέρων] τ. ἔ. καὶ οὐ ναῦς, ἴ. 96. — Λεοντ. καὶ οἱ ἄλλοι φίλοι] ἐνν. ξύμφοροι ἡμῶν εἰσὶν· εἶναι ἐπιπέδησις τοῦ: τὰ ἐνθάδε. —

δὲν νομίζει παράλογον ὅτι εἶναι συμφέρον, οὐδὲ συγγενὲς ὅτι δὲν εἶναι πιστόν· πρὸς ἑκάστους δὲ γίνεται φίλος ἢ ἐχθρὸς κατὰ τὰς περιστάσεις. Εἰς ἡμᾶς δὲν συμφέρει νὰ βλάψωμεν τοὺς φίλους μας, ἀλλὰ διὰ τῶν φίλων νὰ καταβάλωμεν τοὺς ἐχθρούς. Δὲν πρέπει δὲ νὰ ἀπιστῆτε εἰς ἡμᾶς· διότι θέλομεν νὰ καταστήσωμεν ὑμᾶς μόνον φόβητρον τῶν Συρ., οὗτοι δὲ θέλουσι νὰ ἄρξωσι τῆς Σικελίας, τὸ ὅποιον θὰ κατορθώσωσι, ἂν ἐνωθῆτε μὲ αὐτούς, καὶ ἡμεῖς ἀπέλωμεν ἄπρακτοι· καὶ τότε δὲν θὰ δυνηθῶμεν εὐκόλως νὰ καταβάλωμεν αὐτούς· ὅπερ εἶναι ἀσύμφορον ἡμῖν.»

ἀλογον], παράλογον ἴ. ἀνωτ. — συμφέρον κέ] πρβ. ε. 89. — οἰκεῖον] = προσῆκον, συγγενές· αἰνιτταται τοὺς ἐν Εὐβοίᾳ Χαλκιδεῖς, εἰς τοὺς ὁποίους καίπερ συγγενεῖς ὀλίγον ἠδύναντο νὰ ἐμπιστευθῶσι. — πρὸς ἑκάστα] ἀντὶ τοῦ: πρὸς ἑκάστους. — μετὰ καιροῦ], συμφώνως μὲ τὰς περιστάσεις, «ἀρμοττόμενον τῆς παροῦσι καιροῖς» Σχ. πρβ. 36, 4. — τοῦτο], τὸ ἐξῆς, τ. ἔ. ἦν τοὺς φίλους — ὧσιν. — τοῖς ἐκεῖ ζυμμάχοις — ἐξηγούμεθα] τὸ ἐξηγηεῖσθαι (ἐντιῦθα = ἄρχειν, κρατεῖν) συντ. μὲ δοτ., ὡς καὶ ἐν γ'. 52, 2., ἐν ᾧ συνήθως συντ. μὲ γεν. καὶ κατὰ δεύτερον λόγον μὲ αἰτιατ. Αἰ ἐπεξηγήσεις ὁμως: Χίους καὶ Μηθ., τοὺς δὲ πολλοὺς κτλ. δὲν ἔπονται ὁμοιοπτώτως, ἀλλὰ κατὰ γεν. Ἡ αὐτὴ περίπου ἀνωμαλία ἀπνιτᾶ καὶ ἐν ἡ. 89, 2. 94, 7. — ὡς ἑκάστοι χρήσιμοι] = κατ' ὅσον εἶναι εἰς ἡμᾶς ἕκ. χρ., κατὰ τὴν χρησιμότητα, ἣν παρέχουσιν ἡμῖν ἑκάστοι. — Χίους] ἴ. 49. γ'. 40. — Μηθυμναίους] ἴ. γ'. 50. ζ'. 57. — νεῶν παροχῆ αὐτονόμους] πρβ. ἡ. 57, 5: ναυσὶ καὶ οὐ φόρῳ ὑπηκόους = οὐχ ὑποτελεῖς ὄντας φόρου, ναῦς δὲ παρέχοντας. — βιαιότερον] ἀνήκει εἰς τὸ φορᾶ = τῷ φέρειν, τ. ἔ. χρήματα ἀναγκάζοντες φέρειν. ἴ. σ'. 80, 5. ζ'. 44, 8. καὶ Πίνδ. Ὀλ. 2. 470: μάλλον εὐεργέταν Ἄριστ: ἡ μάλιστα ἀναγνώρισις. — ἄλλους δέ] ἐνν. τοὺς Ζηκυνθίους, Κεφαλλῆνας (σ'. 57.), Αἰγινήτας (β'. 27.) καὶ Κυθηρίους (δ'. 54.). — ἐλευθέρως] πρβ. σ'. 63, 4: κοινωνοὶ μόνοι ἐλευθέρως ἡμῖν τῆς ἀρχῆς ὄντες. — εὐλόπτους] = εὐαλότους. — ὁ λέγομεν], ὡς εἶπομεν, πρβ. σ'. 83, 3. ὁμοίως Πλ: ὁ ἄρτι ἔλεγον, ζητητέον εἶνεσ ἄριστοι φύλακες. — ἐς Συρ. δέος], ὡς φόβητρον (ἴ. ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

γ'. 45, 4.) τῶν Συρκ. — ἀρχῆς] ἀντὶ τοῦ κατωτ: ἄρξαι, διὰ τὴν παικίλιαν. — καθίστασθαι]. ῥυθμίζειν, κανονίζειν. — ἐπὶ τῷ ἡμ. ὑπόπτω] = ἐπὶ τῇ ἐς ὑμᾶς ὑποψία, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι εἴμεθα ὑποπτοι. — ξυστήσαντες] ἴ. ς'. 46, 6. — βία ἢ καὶ κατ' ἔρ.] ἀναφ. εἰς τὸ ἄρξαι. — κατ' ἔρημιαν] ἐπεξηγ. διὰ τοῦ ἀπράκτων ἢ ἀπελθ. τ. ἔ. δι' ἔλλειψιν συμμάχων, ἣν θὰ ἔχετε, ὅταν ἡμεῖς ἀπρακτοὶ ἀπέλωμεν. — ἀνάγκη δέ] ἐνν. «τὸ ἄρξαι Συρ. τῆς ὅλης Σικ. » Σχ. — ἣν ξυστήτε πρὸς αὐτούς], ἂν συνενωθῆτε μετ' αὐτούς· ὁμοίως 1, 2: ξυνιστάμενον πρὸς ἑκατέρους. — εἰς ἐν ξυστάσῃ], «ἀθρόα» Σχ. — εὐμεταχείριστος.] = εὐκαταγώνιστος (= τῷ ἡμεῖς: «τοῦ χειρὶ ὑμᾶς»)· τὸ ἐναντίον: δυσμεταχείριστος. —

§ 86. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. «Ὅστις ἔχει τὴν ἐναντίαν γνώμην δι' αὐτῶν τῶν πραγμάτων ἐξελέγεται» διότι πρότερον προσεκαλέσατε ἡμᾶς ἐνταῦθα, λέγοντες ὅτι ἐθῆεν θὰ ἐκινδυνεύομεν καὶ ἡμεῖς αὐτοί, ἂν ὑπετάττεσθε εἰς τοὺς Συρ. Δὲν εἶναι δίκαιον λοιπὸν τῶρα εἰς τοὺς ἰδίους ὑμῶν λόγους νὰ ἀπιστῆτε, οὐδὲ νὰ ὑποπτεύεσθε ἡμᾶς, διότι ἤλθομεν μετὰ μεγάλης δυνάμεως, ἀλλὰ μᾶλλον νὰ ἀπιστῆτε εἰς τοὺς Συρ. διὰ τὴν πρὸς τοὺς Ἀσιοντινοὺς διαγωγὴν των. Ἡμεῖς δέ, ὡς γνωστόν, δὲν δυνάμεθα νὰ μείνωμεν ἐνταῦθα ἄνευ τῆς βοηθείας ὑμῶν. Ἄν ὅμως διὰ τὴν ὑποψίαν ὑμῶν ἢ παρούσα δύναμις ἡμῶν ἀπέλθῃ ἀπρακτος, πολλάκις ἐν τῷ μέλλοντι θὰ ἐπιθυμήτετε νὰ ἴδετε καὶ πολλοστημόριον αὐτῆς, ὅτε πλέον δὲν θὰ ᾔνοιαι καιρὸς.»

ἐλέγχειν] ἐνν. αὐτόν. — τὸ γὰρ πρότερον] ἴ. γ'. 86. — προσείοντες] = ἐπαπειλοῦντας· ἢ μεταφορὰ φίνεται ἐκ τοῦ ἐξῆς χωρίου τοῦ Αἰλιανου, ἐν Ποικ. ἱστ. 42, 23: γυμνὰ τὰ ξίφη καὶ τὰ δόρατα προσείοντες, ὥσπερ οὖν ἢ φοβῆσαι δυνάμενοι ἢ τρῶσαι· καὶ Εὐρ. Ἦρ. 4248: τί μοι προσείων χεῖρα σημαίνεις φόνον. — περιοφόμεθα γενέσθαι] ἴ. 35, 4. — ὅτι] κυρίως ἔπρεπε νὰ τεθῇ ἀμέσως μετὰ τὸν ἦ, οὕτω: ἦ (τοῦτον) ὅτι. — μείζονι πρὸς τὴν τ. ἰσχύϊ] = μείζονι ἢ ὥστε πρὸς τὴν τῶνδε ἰσχύϊ ἀντιτάξασθαι· πρὸ. ς'. 23, 4: πλὴν γε πρὸς τὸ μάχιμον αὐτῶν τὸ ὀπλιτικόν, καὶ γ'. 37, 3. — ὑποπτεύεσθαι] ὑποκ. ὑμᾶς = ἐν ὑποψία ἔχειν ἡμᾶς. — δυνατοί] ἐνν. ἐσμεν. — μέν γε] ἴ. 40, 4. — ἐμμεῖναι.] ὁπλ. ἐν τῇ Σικελία. — μὴ μεθ' ἡμῶν (ὄντες)] =

ἀνευ ὑμῶν, ἀνευ τῆς βοήθειας ὑμῶν· πρβ. Σοφ. Α'. 954: οὐκ ἂν τὰ δ' ἔσθη μὴ θεῶν μέτα. — οὔτε — εἴτε] ὁμοίως γ'. 28, 4. δ'. 68, 6. — γενόμενοι κακοί] ἕ. ς'. 80, 2. — κατεργασάμεθα] ἕ. δ'. 85, 2. — διὰ μῆκος πλοῦ] ἕ. ς'. 34, 4. — καὶ ἀπορία — ἠπειρωτῖδων], «καὶ οὐ δυνάμενοι φυλάττειν πόλεις μεγάλας καὶ παρασκευὴν ἠπειρωτικὴν παρεσκευασμένους, τ. ἕ. ἰππεῦσι καὶ πεζῶ ἰσχυούσας, αὐτοὶ ναυτικοὶ ὄντες» Σχ. ἕ. 35, 5. — τῆς ἡμ. παρουσίας], τῆς παρουσίας ἡμῶν δυνάμεως· σκληρὰ ἢ ἔκφρασις. πρβ. δ'. 126, 2. — ἐποικοῦντες], «ἐφ' ὀρεῦόντες» Σχ. ἀσυνήθης σημ. — αἰεττε] ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ κατωτ: καὶ νῦν. — ἐκάστου], πρὸς τινα οἶαν δῆποτε ἐπιχειρήσιν. — ἀνιᾶσι] ἀμεταβ. = ἀμιλοῦσι, ἕ. 129, 3. — ἔδειξαν ἄλλα] = ἔδ. ἄλλα δεῖγματα, δηλ. τοῦ ὅτι ἐπιβουλεύουσι καὶ — οὐκ ἀνιᾶσι. — ἡδῆ] = μέχρι τοῦδε. — τὰ ἐς Λεοντ.], ὅσον ἀφορᾷ τὴν πρὸς τοὺς Λεοντ. διαγωγὴν των, πρβ. β'. 42, 3. ἀνέχοντας] κυρίως: κρατοῦντας ὀπίσω, σχεδόν: κωλύοντας. — ἀναισθήτους] ἕ. 69, 3. — πολὺ ἐπί] ἀντί: ἐπὶ πολὺ, πρβ. 35, 4. καὶ Ξεν. Ἄν. 3, 4, 22: πολὺ σὺν φρονήματι μείζονι. — τὴν ὑπάρχουσαν], τὴν παρεχομένην, τὴν ἀσφαλιζομένην, σωτηρίαν — ἀμφοτέροις], ἡμῖν καὶ ὑμῖν. — ἀπ' ἀλλήλων], ἀμοιβαίως. — ὑμῖν δ' οὐ — παρασχίσειν] ἀπροσ., εἰς ἡμᾶς δὲ δὲν θά ῥηται δυνατόν, ἕ. 120, 3. — τῷ ὑπόπτῳ], διὰ τὴν ὑποψίαν· κατ' ἀναφορὰν πρὸς τὸ ἀνωτ: ὑποπτεῦεσθαι. — ἔτι], «ποτέ» Σχ. πρβ. Ξεν. Κ. Π. 4, 2, 40. —

§ 87 ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. (ἐπίλογος). Μετὰ τὴν ἀνακεφαλαίωσιν τῶν προηγουμένων λέγει: «ἀναγκάζομεθα πολλὰ νὰ πράττωμεν, διότι καὶ ἀπὸ πολλὰ πρέπει νὰ προφυλαττώμεθα. Καὶ νῦν δὲ καὶ πρότερον ἤλθομεν πρὸς βοήθειάν τινων ἐξ ὑμῶν ἀδικηθέντων. Καὶ ὑμεῖς μὴ δοκιμάζετε νὰ ἀποτρέψετε ἡμᾶς ἀπὸ τῶν πράξεών μας, ἀλλὰ λάβετε ἐκ τῆς πολυπραγμοσύνης ἡμῶν τόσον μόνον ὅσον συμβιβάζεται πρὸς τὰ συμφέροντά σας, νομίσαντες ὅτι αὕτη πλείονα ὠφέλησεν ἢ ἔβλαψεν· διότι χρησιμεύει ὡς φόβητρον μὲν τῶν ἐπιβουλεύόντων, ὡς ἀσπίς δὲ τῶν ἀσθενῶν. Ὅθεν καὶ ὑμεῖς, ἀντι νὰ προφυλάττεσθε ἀπὸ τοὺς Συρ., ἐνωθέντες μὲ ἡμᾶς ἀντεπιβουλεύσατε αὐτοὺς ὁμοίως».

ἀναπειθέσθε] ἕ. 84, 2. — οἱ ἄλλοι] ἐνν. ἀναπειθέσθων.

— πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν] συγχὴ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις φράσις. — ἀξιόσομεν] ἐνταῦθα σχεδόν = πειρασόμεθα, πρβ. δ'. 66, 2. — ἄλλου] περιληπτικῶς, ὡς δ'. 92, 2. — πολλὰ πράσσειν] μετριωτέρᾳ ἔκφρασις τῆς πολυπραγμοσύνης τῶν Ἀθ. πρβ. Εὐρ. Ἰκ. 576: πράσσειν σὺ πόλλ' εἴωθας ἢ τε σὴ πόλις. Τοί γαρ πονοῦσα πολλὰ πόλλ' εὐδαιμονεῖ. — πολλὰ φυλασσόμεθα] πρβ. δ'. 11, 4. καὶ Βερν. Γρ. § 698 κέ. — ἡμῶν] ἱ. γ'. 65, 1. πρβ. Πλ: οἱ Ἀθηναίων ἐῶσιν ἄνδρες ἕνδεκα. — οὐκ ἄκλητοι, παρακληθέντες δέ] δὲν εἶναι περιττολογία, ἀλλὰ ῥητορικὴ δεινωσις πρβ. Αἰσχ. Χοηφ. 825: ἦ κω μὲν οὐκ ἄκλητος, ἀλλ' ὑπάγγελος. — τῶν ἡμῖν ποιουμένων], τῶν ὑφ' ἡμῶν γινομένων πραγμάτων. — σωφρονισταί] κυρίως ἐλέγοντο ἐν Ἀθήναις δέκα ἐπιτηρηταί τῆ: ἐν τοῖς γυμνασίοις εὐκοσμίαις τῶν παιδῶν καὶ ἐφήβων. ἐκαλοῦντο δὲ καὶ ἐπιμεληταί τῶν ἐφήβων. πρβ. γ'. 65, 3. — πολυπραγμοσύνης] ἀπολυπραγμονεῖν λέγει τὸ πολλοῖς ἐπιχειρεῖν καὶ πολλαχρῶν Σχ. (ad multas res agressionem earumque actionem, Gellius N. Att. 11, 46. — τρόπου], τοῦ χαρακτῆρος ἡμῶν δυνατὸν ὅμως νὰ σημ. καί: τὰ πολιτικὰ ἦθη ἡμῶν. — τὸ αὐτό], συγχρόνως (ἱ. δ'. 17, 1.) ἀναφ. εἰς τό τε. — τούτῳ] δηλ. τῷ προθύμῳ τοῖς Ἀθ. βοηθεῖν, ἀναφ. εἰς τὸ χρήσασθε. — ἀπολαθόντες], ἐξαιρέσαντες, ἀποχωρίσαντες τῶν ἄλλων. — αὐτά] ὑποκ. τοῦ βλάπτειν, δηλ. τὴν πολυπραγμοσύνην καὶ τρόπον ἡμῶν. — πᾶς] τῆς παρονομασίας ἕνεκα παρενεσθῆ, ἱ. Ξεν. Ἄν. 5, 6, 2: ἡξίουσιν Ἑλληνας ὄντας Ἑλλησι τούτῳ πρῶτον καλῶς δέχεσθαι τῷ εὖνους τε εἶναι καὶ τὰ κάλλιστα συμβουλεύειν, ἔνθα τὸ Ἑλλησὶν ἐξαρτ. ἐκ τοῦ εὖνους. — ᾧ] παρελείφθη ἢ ἐν. — ὑπάρχομεν] = πάρεσμεν. — ἀδικήσεσθαι] παθητ. ἱ. Βερν. Γρ. § 402, α. — ὑπεῖναι: ἐλπίδα] πρβ. Σοφ. Ἠλ. 479: ὑπεστί μοι θράσος, Δημ: πᾶσιν ἀνθρώποις — ὑπεστί φθόνος. — ἐλπίδα] διὰ μὲν τὸ ἀντιτυχεῖν = προσδοκίαν· διὰ δὲ τὸ κινδυνεύειν = φόβον. — ἀντιτυχεῖν] ἢ ἀντι-σημ: ἐκ τοῦ ἐναντίου, κατὰ τῶν πολεμίων· περὶ τῆς ἀπαρεμφ. πρβ. Ξεν: ἐγένετο ἐν ἐλπίδι τροπήν τῶν ἀνδρῶν ποιήσασθαι. — τῷ δὲ — κινδυνεύειν], ὁ δὲ φοβεῖται μήπως κινδυνεύσῃ νὰ μὴ εἶναι ἀσφαλῆς, μήπως κινδ. ἢ ἀσφάλειά του· ὥστε τὸ μὴ ἀδεεῖς εἶναι ἐξαρτ. ἐκ τοῦ

κινδυνεύειν.—ἀδεεῖς] ἀναρ. εἰς τὸ τῷ δέ, διότι εἶναι περιληπτικόν.—ἀμφ. ἀναγκάζονται—σώζεσθαι] ὁμαλώτερον θὰ εἶχεν ὁ λόγος οὕτω: ἀμφ. ἀναγκ. ὁ μὲν ἄκων σωφρονεῖν, ὁ δὲ ἐπικουρίας τυγχάνειν ὥστε ἀπραγμ. σώζεσθαι· ἀλλὰ περὶ τοῦ ἀπαρεμφ. σώζεσθαι ἴ. ς'. 12. 1 σημ. εἰς τὸ εἶδ. καὶ ξυναπολέσαι.—ὁ μὲν, ὁ δέ], σχῆμα χιαστόν.—ἀπραγμόνως], «χωρὶς πόνου» Σχ.—τὴν κοινὴν—παροῦσαν]= ἡ κοινὴ τῷ τε δεομένῳ καὶ ὑμῖν πάρεστι.—τῷ τε δεομένῳ]= παντί, ὃς ἂν αὐτῆς δέηται.—ἐξισώσαντες], «ἐξισωθέντες, ὁμοιωθέντες» Σχ. πρὸς Σοφ. Ἦλ. 1194: μητρὶ δ' οὐδὲν ἐξισοῖ.—ἀντεπιβουλεύσαι] ἡ ἀντι—= ἐκ τοῦ ὁμοίου, δηλ. ὥσπερ καὶ ἐκεῖνοι ἐπιβουλεύουσι.—μεταλάβετε] τ. ἔ. ἀντὶ τοῦ φυλάσσεσθαι λάβετε τὸ ἀντεπιβουλεύειν, δηλ. ἀντεπιβουλεύσατε καὶ ἡμεῖς αὐτοῖς.—

Λόγος Ἀλκιβιάδου ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῶν Λακεδαιμονίων § 89—92.

§ 89. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. «Ἴνα εὐνοικῶς ἀκροασθῆτε τὸν περὶ τῶν συμφερόντων ὑμῖν λόγον μου, εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀπολογηθῶ πρῶτον περὶ τῶν κατ' ἔμοῦ συκοφαντιῶν. Ἐν ᾧ ἐγὼ πρῶτος ἐπροσπάθησα νὰ ἀνανεώσω τὴν διακοπέσαν τὴν προγόνων μου προξενίαν ὑμῶν, καὶ τὴν πρὸς ὑμᾶς εὐνοίαν μου ἔδειξα κατὰ τὸ ἐν Πύλῳ δυστύχημα, ὑμεῖς διὰ τῶν ἐχθρῶν μου διηλλάγητε πρὸς τοὺς Ἀθ., καὶ εἰς ἐμὲ προσεποιήσατε ἀτιμίαν· διὰ τοῦτο ἔπραξα ἐχθρικός τινος πράξεις καθ' ὑμῶν, δι' ἃς δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἔχετε δυσαρέσκειαν κατ' ἔμοῦ. Καὶ δι' ἄλλους πάλιν λόγους (οὓς ἐκτίθεισιν) ἠκολουθήσαμεν τὴν δημοκρατικὴν μερίδα, καὶ διεχειρίσθημεν τὰ τῆς πόλεως πράγματα μετὰ μετρίοιτος· δὲν ἠδυνάμεθα δὲ νὰ καταργήσωμεν τὴν δημοκρατίαν, διότι πλησίον ἡμῶν εἶχομεν ὑμᾶς πολεμίους.»

περὶ τῆς ἐμῆς διαβολῆς], περὶ τῆς κατ' ἔμοῦ συκοφαντίας, περὶ τῆς ἀτομικῆς μου συκ. περὶ τοῦ ἐμῆς ἴ. 32, 3.—ἐς ὑμᾶς εἰπεῖν] ὁμοίως δ'. 58: εἰπεῖν ἐς τὸ κοινόν, ἴ. ς'. 17, 1.—τὰ χεῖρον] ἐνν. ἡ εἰ μὴ ὑπωπτεύετε με, πρὸς 73, 1.—τὰ κοινά], τὰ κοινῶς ὑμῖν συμφέροντα, τὰ περὶ τῶν τῇ πόλει συμφε-

Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

ρόντων λεχθησόμενα. — τῷ ὑπόπτῳ μου], «διὰ τὸ ὑποπευθεῖν (ὕμᾱς) με» Σχ. πρβ. ς'. 85, 3. — ἡμῶν] ὁ πληθ. ἀντὶ τοῦ ἐνικοῦ: ἐμοῦ, ὡς καὶ κατωτ. — τὴν προξενίαν — ἀπειπόντων] ἴ. ἐ. 43. καὶ Πλουτ. Ἀλκιβ. 14. — ἀναλαμβάνων] = ἀναλαθεῖν βουλόμενος, πρβ. Ἀσ. ἰή. § 40. — ἐθεράπευον ὑμᾶς ἄλλα] περὶ τῆς διπλῆς αἰτ. ἴ. Ἀσ. ἰά. § 24, ς'. — τὴν ἐκ Πύλου ξυμφ.] ἐν ζ'. 18: τὴν περὶ Πύλον ξυμφορὰν ὁ Θ. σταθερῶς τοὺς ἐν τῇ Πύλῳ αἰχμαλώτους καλεῖ: τοὺς ἐκ τῆς νήσου ἄνδρας, καὶ ἀλλαχοῦ πάλιν λέγει: ξυνεπεύχετο ὁ ἄλλος ὁμίλος ὁ ἐκ τῆς γῆς: ὁμοίως Πλ: ἦν γέλωσ ὑπὸ τῶν ἐκ τῆς ὀλκιάδος. πρβ. β'. 35, 1. καὶ Ἀσ. μικρὸν συντ. Γ'. β'. § 59. — διατελοῦντος] ἄνευ τοῦ ὄντος, ἐπειδὴ λέγεται διατελῶ πρόθυμος (ᾧν). — τοῖς ἐμοῖς ἐχθροῖς], «Νικίᾳ, Λάχῃτι· ὅρα συγγρ. ς'. κεφ. μγ'.» Δούκας. — πράξαντες], ἐνεργήσαντες, διαπραγματευθέντες. — περιέθετε] ἴ. δ'. 87, 6. — ὑπ' ἐμοῦ — ἐβλάπτεσθε] ἢ σὺν: ἐβλάπτεσθε ὑπ' ἐμοῦ πρὸς τε τὰ Μ. καὶ Ἀ. τραπομένου καὶ ὅσ. ἄλ. ἦναντ. (=καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ὅσα ἦναντ., ἀντέπραπτον). — τὰ Μ.], τὰ συμφέροντα, τὴν μερίδα τῶν Μαντινίων, ἴ. Ἀσ. ἐ. § 62. — καὶ ὅσα ἄλλα], «ὅσα ἦν τὰ Ἐπιδαύρια» Δούκας, ἴ. ἐ. 53. — εἴ τις καί] ἴ. γ'. 46, 2. πρβ. γ'. 42, 2. — οὐκ εἰκότως], ἀδίκως ἀναρ. εἰς τὸ ὀργίζετο, πρβ. Ἀσ. κ'. § 46. — μετὰ τοῦ ἀληθοῦς σκοπῶν], σκεπτόμενος συμφώνως μετὰ τὴν ἀλήθειαν, κατὰ τὰ πράγματα αὐτά. — ἀναπειθέσθω], «μεταπειθέσθω» Σχ. — διότι καί] τ. ἐ. οὐ μόνον διότι ἐβλαπτον ὑμᾶς, ἀλλὰ καὶ διότι κτέ. — τῷ δ. προσεκαίμην], «τὰ τοῦ δήμου ἐφρόνου» Σχ. «Τοῦτο λέγει μὲν περὶ τῆς τῶν Ἀθ. δημοκρατίας, λέγει δὲ καὶ περὶ τῆς τῶν Ἀργείων» Δούκας. — μάλλον] ἐνν. ἢ ταῖς ὀλίγοις. — τοῖς γὰρ τυράννοις — ἐσμὲν] ἐξεπίτηδες λέγει τοῦτο, διότι καὶ οἱ Λακεδ. ἦσαν ἐχθροὶ τῶν τυράννων καὶ μάλιστα συνήργησαν εἰς τὴν ἕξωσιν τῶν Παισιστρατιδῶν. — ἐσμὲν] δηλ. ἐγὼ καὶ τὸ γένος μου, οἱ Ἀλκμαιωνίδαί. — τῷ δυναστεύοντι] οὐδ. περιληπτικόν, ἀντὶ τοῦ: τοῖς δυναστεύουσι· λέγεται δὲ κατ' ἀναφορὰν πρὸς τοὺς ὀλιγαρχικούς. — ἀπ' ἐκείνου], ἔνεκα ἐκείνου τοῦ περιστατικοῦ, δηλ. τοῦ τοῖς τυράννοις ἡμᾶς διασώζουσαν εἶναι. — ἡμῖν], τοῖς Ἀλκμαιωνίδαίς. —

τὰ πολλά], κατὰ τὸ πλεῖστον ἀναφ. εἰς τὸ δημοκρ. — τοῖς παροῦσιν ἔπεσθαι], νὰ συναρμοζώμεθα πρὸς τὴν παροῦσαν τῶν πραγμάτων κατάστασιν. — τῆς ὑπ. ἀκολ. μετριώτεροι] = μετριώτεροι ἢ κατὰ τὴν ὑπάρχουσαν ἀκολασίαν, ἢ ὅσον ἀπῆται ἢ ἐπικρατοῦσα ἀκολασία (τῆς τῶν Ἀθ. δημοκρατίας). — ἄλλοι] βεβαίως διημαγωγοί· ἴτως δὲ ἰδίως ἐννοεῖ τὸν Ἀνδροκλῆν, ὅσπερ καὶ τὸν Ἀλκιβιάδην οὐχ ἤκιστα ἐξήλασεν (ἴ. ἡ. 65.). — ἐπὶ τῶν πάλαι], κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν προγόνων ἡμῶν. — ἐξῆγον] ἴ. γ'. 45, 4. — τοῦ ἐύμπαντος], συμπάσης τῆς πόλεως, καὶ ὅχι μερίδος τινος. πρὸ. ς'. 39, 4. — δικαιοῦντες] = δίκαιον ἡγούμενοι. — ἐν ᾧ — καὶ ὅπερ] βεβαίως ἀντὶ τοῦ ὅπερ κανονικώτερον θὰ ἦτο· αὐτό· ὁμοίως ὅμως ἴ. 43, ἔ. ς'. 4, 3. Πλ. Εὐθουδ. 278, Ε. — ὅπερ ἐδέξ. τις σχῆμα], « ἦν τινα πολιτείαν παρέλαβεν » Σχ. — γε] = βέβαια. — οἱ φρονούντες τι], οἱ μικρὰν φρόνησιν ἔχοντες, διλ. οἱ ὀλίγον τι νοημονέστεροι τῶν ἄλλων ὁμοίως ἴ. 7, 3. — οὐδενὸς ἂν χειρὸν] ἐνν. γιγνώσκοιμι. — ὅσῳ καὶ λοιδορήσασθαι], ὅσῳ καὶ μᾶλλον ἠδυνάμην νὰ λοιδορήσω αὐτήν, ὅσῳ καὶ πλείονας ἀφορμὰς παραπόνων εἶχον κατ' αὐτῆς. Τινὲς νομίζουσι ὅτι ἐνταῦθα ἐξέπεσε τὸ ἠδίκημαι, καὶ ἀναπληροῦσι τὸ χωρίον οὕτω κατὰ τὸν Σχ.: « αὐτὸς ἂν ἐγὼ οὐδενὸς χειρὸν λοιδορήσασθαι αὐτήν, ὅσῳ καὶ μέγιστα ὑπ' αὐτῆς ἠδίκημαι. » — περὶ ὁμολ. ἀνοίας], « ὁμολογουμένην ἀνοιαν τὴν δημοκρατίαν λέγει » Σχ. πρὸ. Διον. Ἀλ. Ἀρχ. σ. 1179: δημοκρατία ἀμαθεστάτη τῶν ἐν ἀνθρώποισι πολιτειῶν. — καὶ τὸ μεθεστάναι (= μετασχηματίζειν, μεταβάλλειν)] συνδ. πρὸς τὸ δικαιοῦντες — ξυνδιασώζειν, διότι τά: ἐπεὶ δημοκρατίαν — καὶ νὸν λέγοιτο, ἀναγνωστέα ὡς ἐν παρενθέσει. —

§ 90. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. « Περὶ ὧν βουλευτέον διδάξων πρῶτον μὲν τὴν διάνοιαν τοῦ ἐς τὴν Σικελίαν πλοῦ δηλοῖ » Σχ.

ἐμάς] = κατ' ἐμοῦ, ἴ. ἀνωτ. ς'. 89, 4. — εἴ τι πλεον οἶδα], ἂν ἠξέρω κατὶ τι περισσότερον. — ἐσηγητέον] = χρὴ διδάξαι, δηλώσαι. — αὐθις], κατόπιν. — τῆς ἀρχῆς], τῆς ἐπαρχίας, τῆς ἐπικρατείας αὐτῶν, τ. ἔ. τῆς Σαρδίνιας, τῆς Κορσικῆς, ἴσως δὲ καὶ τινῶν ὑπηκόων αὐτοῖς πόλεων τῆς Ἀφρικῆς. — καὶ αὐτῶν], καὶ αὐτῶν τῶν ἰδίων, κατ' ἀντίθ. πρὸς τὴν ἀρχὴν αὐτῶν. — ἢ καὶ] = ἢ γούν, ἢ καὶ μόνον. πρὸ. Ἀσ. Β'. 6'. § 26 καὶ 27. — ἠδῆ]
Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

εὐθύς, ἀμέσως. — πολλοὺς δὲ βαρβάρους] ἔνν. τοὺς βαρβάρους, οὓς οἱ Καρχηδόνιοι συνείθιζον ἐπὶ μισθῷ νὰ ἄγωσι μεθ' ἐαυτῶν. — μισθωσάμενοι] ἴ. Ἄσ. γ'. § 69. — καὶ ἄλλους] ἴσως ἔνν. τοὺς Κέλτας. — ὁμολογουμένως] ἀναφ. εἰς τὸ μαχιμωτάτους. — ναυπηγησάμενοι] ἴ. Ἄσ. γ'. § 60. — οἷς] ἀναφ. εἰς τοὺς βαρβάρους καὶ τὰς τριήρεις. — πέρειξ — πολιορκουῦντες] πρβ. δ'. 14, 5. — καὶ τῷ πεζῷ ἅμα ἐκ γῆς ἐφορμαῖς], καὶ συγχρόνως δι' ἐφόδων γινομένων μετὰ τὸ πεζικὸν ἐκ τῆς ξηρᾶς. — ἐντειχισάμενοι], « περιτειχίσαντες » Σχ., διὰ τείχους ἐντὸς περικλείσαντες. — καταπολεμήσειν] ἔνν. αὐτήν. — ὥστε εὐπορώτερον — αὐτῶν], ὥστε εὐκολώτερον νὰ διεξαχθῇ ἕκαστον πῶν σχεδίων μας (= τι αὐτῶν, πρβ. ς'. 40, 2.). — τὰ προσγ. ἐκεῖθεν χωρία] ἀντί: τὰ ἐκεῖ προσγεγόμενα ἐκεῖθεν χωρία, ἴ. Ἄσ. μικρὸν συντ. Γ'. β'. § 57 κέ. — ἐνθ' ἐνδε], ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος, καὶ μάλιστα ἀπὸ τῶν Ἀθηνῶν. —

§ 91. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. « Πρέπει ταχέως νὰ πέμψετε βοήθειαν, διότι ἄλλως δὲν εἶναι δυνατόν νὰ σωθῇ ἡ Σικελία, ἐπειδὴ οἱ Συρ. μόνοι δὲν δύνανται νὰ ἀνισταθῶσι πρὸς τὴν δύναμιν τῶν Ἀθ. Πέμψατε δὲ συγχρόνως καὶ ἄνδρα Σπαρτιάτην, ὅστις νὰ διατάξῃ καλῶς τὰ ἐκεῖ πράγματα· πρὸ πάντων δὲ πρέπει νὰ τειχίστετε τὴν Δικέλειαν, ἐξ ἧς πλείστας ὠφελείας θὰ λάβετε ».

οἰχομένου], ἀποπλεύσαντος, ἴ. Ἄσ. γ'. § 7. — ὅσοι] ἦσαν μόνον δύο. — οὐ περιέσται], « οὐ σωθήσεται » Σχ. — ἀπειρ. μὲν εἰσιν ὅμως] ἀντί: καὶ περ ἀπειρότεροι ὅμως. — ξυστραφέντες] ἴ. ς'. 77, 4. — κατειργόμενοι] τὸ ῥῆμα τοῦτο, ὅταν μὲν ἔχη τὴν κυρίαν σημ. τοῦ κατακλεῖειν, γράφεται μεθ', ὅταν δὲ τὴν μεταφορικὴν τοῦ συνέχειν, πολιορκεῖν, ὡς ἐνταῦθα, γράφεται μετ. — ἔχεται], κατέχεται, κυριεύεται· ὁ ἐνεστώσως σημ. τὸ ἀναπόρικτον, πρβ. Ἄσ. γ'. § 44. — κίνδυνον ἐκεῖθεν], κίνδ. ἐκεῖθεν ἀπειλοῦντα ἡμᾶς. — οὐ διὰ μακροῦ] = μετ' οὐ πολὺ, πρβ: δι' ὀλίγου ε. 44, 4. — ὥστε μὴ οἰέσθω] πρβ. Ἄσ. Β'. γ'. § 8 καὶ 35. — βουλευεῖν] ἴ. γ'. 42, 5. — εἰ μὴ ποιήσετε] ἔνν: ἢ κινδυνεύσει, εἰ μὴ π. — στρατιάντε — πέμψετε] ἐπέξηγησις τοῦ τὰδε ποιήσετε· ὁμοίως β'. 60, 4. ς'. 44, 5. καὶ Πλ: ἐν τοῖς λόγοις αἰεὶ τοιοῦτος εἶ· σαυτῷ τε καὶ τοῖς ἄλλοις ἀγριαίνεις πλὴν Σωκράτους, καὶ Σοφ:

μὴ πάντ' ἐρεύνα· πολλὰ καὶ λαθεῖν καλόν. — οἷτινες —
καὶ ὀπλιτεύσουσι], οἷτινες δύνανται νὰ χρησιμεύσωσι οὐ μόνον
ὡς ἐρέται ἀλλὰ καὶ ὡς ὀπλίται· Ἰ. Ἀσ. ιη'. § 49. — αὐτερέ-
ται] Ἰ. Πολυδ. 4, 44: «αὐτερέτας Θουκ. ὠνόμασε τοὺς καὶ ἐρέ-
τοντας καὶ μαχομένους». — τῆς στρατιᾶς] δηλ. ἦν ἐγὼ παραινῶ.
— ὡς ἄν] Ἰ. Ἀσ. Β'. ς'. § 4. ἀλλ' ἀκριβέστερον θὰ ἦτο τό: ὅς—
ξυντάξει. — τοὺς παρόντας] δηλ. τὴν ἐν Σικελίᾳ ὑπάρχουσαν
πρόχειρον δύναμιν· τοῦτο ἀναφ. εἰς τοὺς Συρακ., οἷτινες ἦτο ἀνάγκη
νὰ συνειθίσωσι εἰς τὴν πειθαρχίαν καὶ τὰ στρατιωτικά. — ξυντά-
ξει], διοργανώσῃ. — θέλοντας] ἔνν. παρῆναι. — προσαναγ-
κάσῃ] = πρὸς τοῦτο ἀναγκάσῃ· ὁμοίως γ'. 64, 2. πρβ. 106, 4. —
ἐνδοιμάζοντες] Ἰ. 422, 3. — προσίασι], ἀπροσελεύσονται·
Σχ. — τὰ ἐνθάδε] = ἐνταῦθα· Ἰ. ς'. 84, 3. — ἐκπολεμεῖν],
νὰ κινσῆτε πόλεμον· ἢ ἐκ ἐπιτείνει = φανερά. — ἐπιμελεῖσθαι
ἔνν. σφῶν. — Δεκέλειαν] Ἰ. ζ'. 49. 28. — καὶ μόνον — οὐ
διαπεπειρᾶσθαι], καὶ νομίζουσι ὅτι ἐκ τῶν ἐν τῷ πολέμῳ συν-
ήθων δεινῶν αὐτὸ εἶναι τὸ μόνον, τὸ ὁποῖον ἀκόμη δὲν ἐδοκίμασαν.
— αὐτοῦ] ἐπαναληπτικὸν τοῦ ὅπερ· ὁμοίως ὁ Ἰσοκρ. φήσουςί
τινές με διεξιέναι τοὺς νόμους, οὓς Λυκοῦργος μὲν ἔθηκεν
Σπαρτιᾶται δ' αὐτοῖς χρώμενοι τυγχάνουσιν. — βεβαιότα-
τα] Ἰ. δ'. 62, 3. — &] ἀναφ. εἰς τὸ ὠφελούμενοι. — ἐπιτειχεῖσι]
Ἰ. 422, 4. — κωλύσετε] ἔνν. ὠφελεῖσθαι Ἰ. β'. 64, 2. σημ.
εἰς τὸ μὴ κωλυθῆ. — οἷς — κατεσκευάσθαι — ἤξει]·
ὀρθῶς ὁ Δούκας: «οἷς (= ἐκ τούτων, οἷς) τε ἢ Ἀττικὴ ἠὲ τρέπεται,
τὰ πολλὰ τούτων πρὸς ἡμᾶς ἤξει, τὰ μὲν κτήματα λαμβανόμενα, οἷ
δὲ ταῦτα φυλάττοντες καὶ δοῦλοι, καὶ εἷτινες εἶεν ἐν Ἀττικῇ, αὐτό-
ματοι· ἤξουσιν». — τοῦ Λαυρίου] Ἰ. β'. 55, 4. — δικαστηρίων]
«ἦν τις πρόσδος ἀπὸ τῶν δικαστηρίων, οἷα ἢ ἀπὸ τῶν γραφῶν
δωροδοκίας, ὕβρεως, συκυραντίας, μοιχείας, ψευδογραφίας (δηλ. ψευ-
δεγγραφῆς), παραπροσβείας, λειποστρατίου· οὐ γὰρ πάσαις ἀτιμία
προσετιμᾶτο ἢ θάνατος, ἀλλὰ πολλαῖς καὶ χρημάτων εἰσπραξίς· ὁ
γὰρ ἐν αὐταῖς νικηθεὶς ἐζημιούτο· ταύτης οὖν τῆς πάσης προσόδου
στερήσεσθαι ἔμελλον Ἀθ. πολεμίων αὐτοῖς ἰδρυμένων ἐν τῇ χώρᾳ
καὶ σχολῆν οὐ παρεχόντων δικάζεσθαι» Σχ. «Ἐν εἶδος τῶν κοινῶν
προσόδων τῶν Ἀθηῶν ἦσαν τὰ πρυτανεῖα καὶ αἱ χρηματι-
καὶ ζῆμί· ἡμεροποιήθη ἐκ τῶν ἰσοκράτους· ὁμοίως ὁμοίως ἐπὶ τῶν ἀπο-
κλειστικῶν ἐκπαίδευτικῆς Πολιτικῆς»

καὶ οἱ ἐν Ἀθήναις διαμένοντες σύμμαχοι, ὅπως δικαιοῦσι εἰς τὰ αὐτόθι δικαστήρια, ὅτινες οὐ μόνον ἐπλήρωνον τοὺς δικαστάς, ἀλλὰ καὶ καταδικαζόμενοι ἐζημιούντο χρηματικὴν ζημίαν ὑπὸ τοῦ νόμου ὀρισμένην, καὶ ἀπέτινον τὰ λεγόμενα τιμήματα. — μάλιστα δὲ τῆς — προσόδου] ἐνν. ἀποστερήσονται· διότι τὸ ἀποστερεῖσθαι συντ. καὶ μὲ γεν. καὶ μὲ αἰτ., ὡς Εὐρ. Τρωάδ. 374: ἔθνησκον οὐ γῆς ὄρι' ἀποστερούμενοι | οὐδ' ὕψι πύργου πατρίδος. — διαφορομένης], «διηνεκῶς φερομένης (= τελομένης)» Σχ., ἀλλὰ μᾶλλον = διακομιζομένης εἰς (Ἀθήνας). — τὰ παρ' ὑμῶν (πρὸς γ'. 63, 4) κατὰ κράτος πολεμεῖσθαι] ὅτι ὁ πόλεμος συντόμως, δραστηρίως, πράττεται ὑφ' ὑμῶν· πρὸς γ'. 6, 3. καὶ Ἰσοκρ.: ἦν τὰ παρ' ὑμῶν ὑπηρετῆται, ταχέως ὄψεσθε τὴν πόλιν εὐδαίμονα γεγεννημένην. — ἤδη], πλέον, τέλος. ὁμοίως ἡ. 2, 3. — ὀλιγωρήσουσι] ἐνν. τοῦ φέρειν τοὺς φόρους ἐκ τοῦ: προσόδου. —

§ 92. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ (ἐπίλογος). «Καὶ μὴ νομίσητε ὅτι ταῦτα, τὰ ἅπαντα λέγω, προέρχονται ἐκ φυγαδικῆς προθυμίας· διότι εἶμαι φυγὰς ἐνεκα τῆς πονηρίας τῶν ἐκδιωζάντων με, δὲν φεύγω ὁμῶς καὶ τὴν περίστανιν τοῦ νὰ σᾶς ὠφελήσω. Λάβετε δὲ ὑπ' ὄψιν τὸν θρυλούμενον λόγον, ὅτι, ὅταν μὲν ἦμαι πολέμιος, σφόδρα βλάπτω, ὅταν δὲ φίλος, σφόδρα ὠφελῶ. Νομίσαντες δὲ ὅτι νῦν πρόκειται περὶ μεγίστων συμφερόντων, μὴ βραδύνητε νὰ ἐκστρατεύσετε εἰς τὴν Σικελίαν καὶ εἰς τὴν Ἀττικὴν.»

καὶ οὐχ — γνώμης] κυρίως ἔπρεπε νὰ τεθῆ μετὰ τὸ θαρσῶ, ἀλλ' ἐτέθη οὕτω, διὰ νὰ ἐπιτείνῃ τὸ δυνατὰ. — ἀμαρτήσεσθαι — γνώμης] ἡ. 33, 3. — τῆ ἐμαυτοῦ] ἐνν. πόλει, πατρίδι. — ἐγκρατῶς], «καρτερῶς» Σχ., μετὰ σφοδρότητος. — οὐδέ] ἐνν. ἀξιῶ. — μου] ἔξαρτ. ἐκ τοῦ λόγον· ὁμοίως Ἄρ: ἀνὴρ εἰς ἀγορὰν οἴχεται μου. πρὸς 68, 2. σημ. εἰς τὸ λεγόντων. — ἐς τὴν φυγαδικὴν προθυμίαν], διὰ τὴν φ. πρηνομίζοντες ὅτι προέρχεται ἐκ τῆς προθυμίας, ἦν πᾶς φυγὰς ἔχει διγλ. νὰ ἐκδιωχθῆ τὴν πατρίδα τοῦ ὠφελῶν ἐκείνους, πρὸς οὓς κατέφυγε. — τῆς — πονηρίας], ἔνεκα τῆς πον. — φυγὰς οὐ τῆς ὑμετέρας ὠφελίας], «τ. ἔ. οὐ φεύγω τὸ ὠφελεῖν ὑμᾶς» Σχ. λογοπαίγνιον πάνυ ἀρμόζον πρὸς τὸν χαρακτήρα τοῦ Ἀλκιβ. πρὸς γ'. 43, 4. Τὸ φυγὰς συντ. μὲ γεν. καὶ ἐν ἡ. 6, 4. ὁμοίως Πλ.

ὡς ἀξία ἐστί] = ὡς ἀξιόν ἐστί, πόσον ἀξίζει. — διασώ-
 πασθαι] ὑποκ. ἔνν. (ἐκ τοῦ οἴ): τούτους, τ. ἔ. ὑμᾶς. — Ἄθη-
 ναῖοι νομιζόμενοι] « τοὺς μετοίκους λέγει » Σχ. εἰς τούτους
 ἀσκούντας μάλιστα τὸ ἐμπόριον φαίνεται ὅτι ἀναφ. καὶ τὸ ἐπόμ.
 ὠφελεῖσθαι. Βεβαίως ἠδύναντο καὶ πολλοὶ τῶν συμμαχῶν νὰ
 προσποιηθῶσι τὴν γλῶσσαν καὶ τὰ ἔθιμα τῶν Ἀθ. — καὶ μὴ ὄν-
 τερες], καὶ χωρὶς νὰ ἦσθε. — ὑμῶν] γεν. διαιρετικὴ ἐξαρτ. ἐκ τοῦ
 οἴ. — τῇ ἐπιστήμῃ], ἔνεκα τῆς ἐπ. — ὠφελεῖσθαι] « ἡγουν
 κερδαίνειν » Σχ. — ἐς τὸ φοβερόν] τ. ἔ. ἐς τὸ φοβεροῦς
 εἶναι, ὅσον ἀφορᾷ τὸ φ. — καὶ τὸ [μὴ] ἀδικεῖσθαι] τὰ
 πλεῖστα χειρόγραφα δὲν ἔχουσι τὸ μὴ, καὶ τότε ἡ ἔννοια: καὶ
 ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἀδικ., καθ' ὅσον λαμβάνει χώραν ἡ μὴ. — ἐλευ-
 θέρωσ] = μετ' ἐλευθερίας, ἔ. ζ'. 85, 2. — δικαίως] = ὡς τὸ
 δίκαιον βούλεται, ὡς δίκαιόν ἐστί, ἔ. β'. 64, 2. —
 ὥστε — καταπροδίδοτε] ἔ. ζ'. 94, 4. — καταφρονήσαν-
 τερες] = ἐπειδὴν καταφρονήσητε. — ἡμῖν] ἀναφ. εἰς τὸ ἀν-
 τιστῆναι. — ἠξίωσεν] = ἐτόλμησε. — καὶ δεῖξατε — ῥώ-
 μης] τὴν αὐτὴν ἔννοιαν ὁμοίως διετύπωσεν ὁ Νικίας καὶ ἐν ζ'.
 68: τὴν παροῦσαν ἀνάγκην καὶ ἀπορίαν φοβερωτέραν
 ἡγησάμενοι τῶν πολεμίων. — ἀσθενείας] = ἀρρώστιας
 (ἔ. ζ'. 47, 4.), ἀθυμίας. — ἐτέρας] ἀντί: ἐτέρων ὁμοίως ἐ.
 26, 5: παρ' ἀμφοτέροις τοῖς πράγμασι, ἀντί: παρ' ἀμφο-
 τέρων τοῖς πρ., ζ'. 47: πρὸς τὴν σφετέραν ἀντίταξιν. —
 εὐτυχούσης ῥώμης], δυνάμει βοηθουμένης ὑπὸ τῆς τύχης
 ὁμοίως ἐ. 14, 4. —

§ 64. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Εἰς δὲ τοὺς Ἀθ. ἐξ ὑμῶν ὑπομιμνήσκω ὅτι
 δὲν μᾶς μένουσιν πλέον οὔτε νῆες οὔτε στρατιῶται, καὶ ὅτι, ἂν δὲν
 νικήσωμεν, ἐτελείωσθε καὶ ἡ πόλις καὶ ἡ δόξα τῶν Ἀθηναίων ».

τοὺς Ἀθ. ὑμῶν] = ἐκείνους ἐξ ὑμῶν, οἱ Ἀθ. εἰσι: ὁμοίως δ'.
 126, 3: τοῖς Μακεδόσιν αὐτῶν, ἔ. γ'. 65, 4. — πάλιν
 αὔ] πρβ. δ'. 87, 5. — ἡλικίαν] ἔνν. ἄλλην ὁμοίαν τῇδε, « τὸ
 τῆς πόλεως ἄθος » Δούκας. πρβ. γ'. 68, 2. — εἴτε — κρατεῖν
 ὑμῖν] « εὐρημότατα ἠνέξατο τὴν ἤτταν » Σχ. — τοὺς — πλεου-
 σουμένους — ἐσομένους] « ἀπὸ κοινοῦ τὸ ὑπομιμνήσκω »
 Σχ. — ἐπ' ἐκεῖνα] = ἐπὶ τὰ ἐκεῖ, ἐπὶ τὴν χώραν ἡμῶν. —
 αὐτοῦ], ἐν ῥητορικῇ — οἱ μὲν] ἐπεὶ ἔρχεται τοῦ ἐν τῷ γένουσι σθε :

ὕμεις=ὕμεις (ἢ ὕμων) οἱ μὲν Ἱ. Ἀσ. Γ'. ἀ. § 402. — ὑπὲρ ἀμφοτέρων] τ. ἔ. ὑπὲρ τοῦ μὴ γενέσθαι ὕμας μὲν ὑπὸ Συρακ. τοὺς δ' ἐκεῖ ὑπὸ Λακεδ. — ἡ ὑπόλοιπος πόλις] ὁ Νικίας ἐν ζ'. 77. 7. λίγαι: ἄνδρες γὰρ πόλις καὶ οὐ τείχη. — περὶ ὧν] ἀναφ. εἰς τὸ ἀποδειξάμενος. — προφέρει], ὑπερίχει. — ἀποδειξάμενος] ἀντικ. ἐνν: τὸ ὅτι προφέρει. —

Παρακείμεσις Γυλίππου § 66—68.

§ 66. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Ἔχετε θάρρος, διότι καθὼς ἐνίκησαμεν πρότερον τὸ ναυτικόν των, δι' οὗ ἐγένοντο ἰσχυρότατοι, οὕτω καὶ νῦν θὰ νικήσωμεν αὐτό, καὶ μάλιστα διότι διὰ τὴν ἀπροδόκητον ἔγταν αὐτῶν θὰ δειχθῶσιν ἀσθενέστεροι, ἢ ὅσον ἀπαιτεῖ ἡ πραγματικὴ αὐτῶν δύναμις ».

καλά], λαμπρά, ἐνδοξά ἐνν. ἐς ν, ὡς δ'. 426, 4. — τὰ προειργασμένα], « ἡ προγεγενημένη νίκη » Σχ. — ὑπὲρ καλῶν τῶν μελλόντων] = καλὰ ἔσαι τὰ μέλλοντα, ὑπὲρ ὧν. — οὐδὲ γὰρ ἄν] Ἱ. 75, 4 σημ. — αὐτῶν], τῶν προειργασμένων. — ἐπὶ ὅσον] = ἐπὶ τοσοῦτον, ἐφ' ὅσον. — σηματοῦμεν] Ἱ. ς'. 20, 4. — Ἀθηναίους] ἐξαρτ. ἐκ τοῦ ὑποστάντες (Ἱ. β'. 61, 4), ἀναφ. ὅμως κατὰ τὴν ἔννοιαν καὶ εἰς τὸ νενικήκατε — τῆς Πελοπ.] ἐξαρτ. ἐκ τοῦ καταδουλώσει. — καὶ ἀρχήν] ὁ καὶ συνδέει τὸ ἐλθόντας μὲ τὸ κεκτημένους. — μεγίστην τῶν πρίν] Ἱ. ς'. 43, 4. — κατέσχον] = ἐκράτησαν, κύριοι ἐγένοντο. — ἐκ τοῦ εἰκότος] Ἱ. δ'. 47, 4. — φ] = τοῦτω, φ' τὸ κουλούειν συντ. μὲ δοτ. κατὰ τὴν ἀναλογίαν τοῦ βλάπτειν, ἐλαττοῦν, πλεονεκτεῖν καὶ τῶν τοιούτων. — κολουθῶσι], « ἐλαττωθῶσι » Σχ. — τῆς δόξης], « τοῦ φρονήματος » Σχ. — αὐτὸ ἑαυτοῦ — ἢ εἰ (= ἢ ἂν ἦν εἰ)] ὁμοίως Ἡροδ. 2, 25, 3: ὁ Νεῖλος αὐτὸς ἑωυτοῦ ῥέει πολλῶ ὑποδεέστερος ἢ τοῦ θέρους· πρὸ. Ἀσ. γ'. § 77. — φήθησαν] ἐνν. προῦχεν. τὸ πρῶτον] = ἐξ ἀρχῆς, « κατ' ἀρχάς Σχ. — τῶ παρ' ἐλπίδα], διὰ τὸ ἀνέλπιστον, ἀπροσδόκητον (συμβεδηκός) πρὸ. δ'. 62, 3. — τοῦ ἀυχήματος σφάλλόμενοι] = σφαλλ. ἐντούτοις, ἐφ' οἷς μέγα ἐφρόνησαν. πρὸ. β'. 64, 2. — παρὰ ἰσχύον τῆς δυνάμει] ἐνν. ἐπὶ τῆς δυνάμει, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς καὶ παρὰ

τὴν ἰσχύν, ἣν ἔχει ἡ δύναμις αὐτῶν, τ. ἔ. δεικνύονται ἀσθενέστεροι παρ' ὅσον ἀπαιτεῖ ἡ πραγματικὴ αὐτῶν δύναμις. —

§ 67. ΠΕΡΙΑΨΙΣ. « Διὰ ταῦτα νῦν πρέπει νὰ ἔχωμεν διπλάσιαν ἢ πρότερον ἐλπίδα, ὅπερ ἔχει μεγάλην ἐπιβρόχην εἰς τὰς διαφόρους ἐπιχειρήσεις. Οἱ δὲ Ἀθ. μιμούμενοι ἡμᾶς ἀνεόβησαν ἐπὶ τῶν καταστρωμάτων πολλοὺς ὀπλίτας καὶ χειρσαίους ἀκοντιστάς, ὑφ' ὧν ἀτυνηθίστων ὄντων νὰ πολεμῶσιν ἀπὸ τῶν νεῶν πολὺ θὰ βλαφθῶσι, καθὼς καὶ ἐκ τοῦ πλήθους τῶν νεῶν δὲν θὰ ὠφελήθῶσι. Τὸ ἀληθέστατον εἶναι ὅτι ἤλθον εἰς ἀπελπισίαν, καὶ θὰ κινδυνεύωσιν ἢ διὰ τῆς βίας νὰ ἀποπλεύσωσι, ἢ διὰ ξηρᾶς νὰ ἀπέλθωσι ».

τὸ ὑπάρχον πρότερον], ἡ προτέρα (φυσικὴ) ἡμῶν ἀνδρεία, γενναιότης κατ' ἄλλους: ἡ προτέρα ἡμῶν δύναμις. — ὅπερ], μετὴν ὁποῖαν γενναιότητα (ἢ δύναμιν). — καὶ ὄντες] = καίπερ ὄντες. — νῦν] ἔνν. ἐστὶ. — δοκίσεως] ἴ. 6', 35, 2. — τὸ κρατίστους εἶναι] κανονικὸν θὰ ἦτο τό: (τοῦ) κρατ. εἶναι: πρὸ ὁμῶς Σοφ. Ἀντιγ. 235: τῆς ἐλπίδος γὰρ ἔρχομαι δεδραγμένος τὸ μὴ παθεῖν ἄν ἄλλο. — τὰ πολλὰ] ἴ. 78. 2. — παρέχεται] = ἀφ' ἐαυτῆς παρέχει. — τὰ τῆς ἀντιμιμήσεως — ἡμῶν] = τὰ ἐν οἷς ἀντεμιμήσαντο τὴν παρασκευὴν ἡμῶν. — ἀνάρμοστοι], ἀνεπιτήδειοι. — τὸ καθεστηκός] = τὸ εἰωθός. — χειρσαῖοι] « ὡς ἐν τῇ ἀ. (142). θαλασσίους εἶπε τοὺς ἐμπειρίαν ἔχοντας τῶν ναυτικῶν, οὕτως ἄρτι χειρσαίους οὐ τοὺς ἡπειρώτας, ἀλλὰ τοὺς ἀπείρους θαλάσσης λέγει » Σχ. « τὸ ὡς εἶπειν ἔμφρασιν ἔχει ὅτι: οὐ καλῶς (τ. ἔ. οὐ κυρίως) ἐχρήσατο τῇ λέξει χειρσαῖοι, ὅταν ἐπιδιορθῶν ἑαυτὸν χερσαῖον γὰρ ἔχει ἐναντίον τὸ ἔνυδρον, ὃ ἐπὶ τῶν ἀλόγων ζώων ἂν κυριολεκτοῖτο » Δούκας. πρὸ. ζ'. 60, 4. — ὅπως — ἀφείναι] ἢ οὐντ: ὅπως χρὴ ἀφείναι τὸ βέλος καθεζομένους (τοὺς ἀκοντιστάς), τ. ἔ. πῶς πρέπει καθήμενοι (ὅταν κάθηνται ἐπὶ τῶν ζυγῶν, τῶν ἐδωλίων τῶν νεῶν) νὰ ῥίψωσι τὸ βέλος: ὁγλ. ἐπειδὴ ἐν τῇ γῇ ἦσαν συνειθισμένοι νὰ ῥίπτωσι βέλη ἰστάμενοι, καὶ ἐπομένως ἐλευθέρως κινούμενοι, θὰ δυσκολευθῶσι, ὅταν ἐν ταῖς ναυσὶ θὰ ἀναγκασθῶσι νὰ πράξωσι αὐτὸ καθήμενοι. — σφαλοῦσι] = σφαλῆναι ποιήσουσι (ἴ. 6'. 87, 2), θὰ ῥίψωσιν εἰς κίνδυνον τὰς ναὺς. — οὐκ ἐν τῷ αὐ. τρόπῳ κινούμενοι], « οὐ κατὰ τὸ σύνθηες ἕκαστος ἐπὶ τῶν νεῶν κινουμένων ἀπὸ τῶν νοσίουτοῦ Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

ὁμοίοις νόμοις. — ταράζονται] παθητ. ἴ. Βερν. Γρ. § 402
σημ. α. — ἐν σφίσι αὐτοῖς] ἴ. ς'. 68 3. — ἐπεὶ] αἰτιολογεῖ
τὸ σφαλοῦσι. — ἐν ὀλίγῳ] ἐνν. «διαστήματι» Σχ. ἴ. β'. 84,
4. — ἐς τὸ ὄρᾱν] = ἡ ὥστε ὄρᾱν, ἴ. ς'. 12, 2. — ἐς τὸ
βλάπτ.] ἀκριβέστερον θὰ ἦτο μόνον: βλάπτεσθαι. — ἀφ' ὧν] =
ἀπὸ τούτων, ἔ' ὁμοίως ς'. 29, 1: ἀπ' αὐτῶν βλάψαι· καὶ τὸ
ἐναντίον: ὠφελεῖσθαι ἀπὸ τινος. — ὑπερβαλλόντων] ἀμεταβ.
ἴ. β'. 35, 2. — καὶ βιαζόμενοι] ἴ. Ἄσ. εἴ'. § 102, 4. — οὐ
παρασκευῆς — ἀποκινδυνεύσει] = οὐ τῇ παρασκευῇ μᾶλ-
λον πιστεύοντες ἢ τὴν τύχην ἀποκινδυνεύοντες, ὅχι τό-
σον πιστεύοντες εἰς τὴν παρασκ. αὐτῶν, ὅσον θέλοντες νὰ δοκιμά-
σωσι τὴν τύχην των ῥιψοκινδυνεύοντες. Δύσκολος ἡ ἔκφρασις. —
τῶν παρόντων] = ἡ τὰ παρόντα ἐστίν. —

§ 68. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. «Εἶναι νομιμώτατον νὰ προσβάλωμεν ἀνθρώ-
πους ἐχθρικώτατα μὲν προσβαλόντας ἡμᾶς, νῦν δὲ ὑπὸ ἐναντίας
τύχης κατατρεγομένους· διότι, ἂν ἐνίκων οἱ Ἄθ., ἠθέλωμεν τὰ πάν-
δεινα ὑποστῆ. Ὅθεν γενναίως πολεμήσαντες μὴ ἐπιτρέψητε αὐτοῖς
νὰ ἀπέλθωσιν ἀτιμωρητοί, ἀλλὰ τιμωρήσαντες αὐτοὺς ἐπιβεβαιώ-
σατε τὴν ἐλευθερίαν τῶν Συρακουσῶν.»

ἀταξίαν κέ.] τὰ ἀφηρημένα ἀντὶ τῶν συγκεκριμένων. — προσ-
μίσγειν πρὸς τινα (συνηθέστερον: τινί)] συντ. κατὰ τὴν ἀνα-
λογίαν τῶν: προσβάλλειν πρὸς τινα, μάχεσθαι πρὸς τινα.
— ὀργῇ προσμίζωμεν] πρβ. τὰ τοῦ Λιβίου ἐν XXI, 41: ita-
que vos ego non solum animo . . . pugnare velim, sed cum
indignatione quadam atque ira. — νομιμώτατον — θυμού-
μενον] ἡ σύντ: (νομίσωμεν) νομιμώτατον εἶναι, τ. ἔ. νομι-
μώτατα πράττειν τούτους, οἳ ἂν — δικαίωσωσιν ἀπο-
πληῆσαι τῆς γνώμης τὸ θυμ. πρὸς τοὺς ἐναντίους· περὶ
τοῦ οἳ ἂν ἴ. β'. 44, 1 προσθ. καὶ διορθ. Περὶ δὲ τοῦ χαίριου ἴ.
Ἄσ. Γ'. β'. § 174. — ἐπὶ τιμ.], πρὸς τιμωρίαν. — τοῦ προσ-
πεσόντος], τοῦ προσβαλόντος. — δικαίωσωσιν] ἴ. 140, 1. —
ἀποπληῆσαι — τὸ θυμούμενον], νὰ χαρτάσῃ τὸν θυμὸν τῆς
ψυχῆς των· πρβ. β'. 59: τὸ ὀργιζόμενον τῆς γνώμης· ἴ.
36, 1. — ἐγγενησόμενον ἡμῖν], θὰ συγχωρηθῆ εἰς ἡμᾶς·
ἐξαρτ. ἐκ τοῦ νομίσωμεν, ὅπερ συνετάχθη πρότερον μετ' ἀπα-
ρεμφ. (πρβ. τὸ ἐνθυμεῖσθαι) πρβ. Δημ. 44, 9: ἐγὼ νομίζω
Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τοῦ Ἰνστιτούτου Ἐκπαιδευτικῆς Πόλιτικῆς

τὸν μὲν πόλεμον χαλεπὸν τῇ πόλει, τὸν δ' ἀγῶνα
 ῥάδιον ἂν συμβάντα· καὶ Ξεν. Ἄν. 6, 4, 26: νόμιζε —
 ἀποκτείνων. — τὸ λεγόμενον που] = τὸ δὴ λεγόμενον,
 ἴ. ς'. 33, 2 σημ. εἰς τὸ πρόφασιν. — ἐχθροὶ καὶ ἔχθιστοι]
 ἔνν. εἰσι, ὁμοίως ζ'. 48, 4: πολλοὺς καὶ τοὺς πλείους.
 Ἐν τούτοις ὁ καὶ = καὶ δὴ, καὶ μάλιστα· ὁμοίως ζ'. 80, 3. —
 οἷ γε (= ὡς γνωστόν)], οἱ Ἄθ. — ἐν ᾧ], « ἐν τῷ δουλώσασθαι
 ἡμᾶς » Σχ. ἴ. β'. 35, 2. — τὰ ἄλγιστα], τὸν θάνατον. — προσ-
 ἔθεσαν] πρὸς γ'. 82, 8: τὰς τιμωρίας — προστιθέντες. —
 τὰ ἀπρεπέστατα], « τοὺς ἀνδραποδισμοὺς » Σχ. — τὴν αἰ-
 σχίστην ἐπὶ κλησιν], « τὴν δουλείαν » Σχ. — μή — τινα] ὄχι
 μηδένα, ἐπειδὴ ἐκάστη λέξις, μάλιστα τὸ μή, ἔχει μεγάλην ἔμ-
 φασιν. πρὸς 126, 1. — μαλακισθῆναι] ἴ. β'. 43, 6. — ἀκιν-
 δύνως], χωρὶς νὰ κινδυνεύωσι. — κέρδος νομίσαι] ἴ. β'.
 44, 4: κέρδος ἠγεῖσθαι. — πραξάντων] ἀνωμάλως ἔνν.
 « ἡμῶν » Σχ. ἴ. Ἀσ. ιζ'. § 80. Ἄλλοι ἐννοοῦσι ὑποκ. τό: αὐτῶν,
 τ. ἔ. τῶν Ἄθ. — τὸ — κολασθῆναι] ἤρχισεν ὁ λόγος ὡς νὰ
 ἠκολούθει: καλὸς ἀγὼν, ἄνευ τοῦ ἄρθρου. — ἐλευθερίαν]
 ἔξαρτ. ἐκ τοῦ καρπουμένη, καὶ ἀπὸ κοινοῦ πάλιν ἔνν. εἰς τὸ
 παραδοῦναι (ἴ. Ἀσ. Γ'. β'. § 25) καὶ εἰς τὸ βεβαιότεραν,
 ἔνθα ἔνν: ἢ πρὶν ἐκ τοῦ καὶ πρὶν, ὡς ς'. 47, 8. καὶ νῦν. —
 ἀγῶν] ἴ. β'. 89, 10. — ἐκ τοῦ εἰκότος] ἴ. δ'. 47, 5. —

Παραμυθητικὸς λόγος Νικίου πρὸς τοὺς στρατιώτας.

§ 77. ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. « Καὶ νῦν ἀκόμη πρέπει νὰ ἔχετε ἐλπίδας·
 διότι ὑπάρχουσι παραδείγματα ὅτι πολλοὶ εἰς δεινότεραν κατά-
 στασιν εὐρισκόμενοι ἐσώθησαν· καὶ ἐγὼ ἂν καὶ ἀδίκως πάσχω
 τόσα δεινά, ἔχω ὅμως ἐλπίδας περὶ τοῦ μέλλοντος. Ἴσως παύσωσι
 τὰ δεινά μας, διότι καὶ τὴν φθόνον τινὸς τῶν θεῶν ἂν ἐκινήσαμεν
 πρότερον, τῶρα εἴμεθα μᾶλλον ἄξιοι οἴκτου ἢ φθόνου. Χωρεῖτε δὲ
 ἐν τάξει, συλλογιζόμενοι ὅτι ἀποτελεῖτε πόλιν ὅπου καὶ ἂν καθιδρυθῆ-
 τι. Μέχρις οὗτου δὲ εὐρωμεν φιλικόν τι χωρίον, πρέπει νὰ πορευώ-
 μεθα ἡμέραν καὶ νύκτα, διότι ἔχομεν ὀλίγας ζωτροφίας. Λάβετε
 φησιολογήθη ἀπὸ τοῦ Ἰνστιτούτου Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

δὲ ὑπ' ὄψιν ὅτι, μόνον ἂν δείξητε μεγίστην γενναιότητα, ὑμεῖς μὲν οἱ ἄλλοι δύνασθε νὰ ἐπανιδεσθε τὴν πατρίδα σας, ὑμεῖς δὲ οἱ Ἀθ. νὰ ἐπανορθώσετε τὴν τὴν πεπτωκυῖαν δύναμιν τῶν Ἀθηναίων· διότι οἱ ἄνδρες εἶναι ἢ πόλις καὶ οὐχὶ τὰ τεῖχη καὶ αἱ νῆες αἱ κεναὶ ἀνδρῶν.»

καὶ ἐκ τῶν παρόντων], ἀκόμη καὶ κατὰ τὴν παρουσίαν τῶν πραγμάτων κατάστασιν. — ἤδη τινὲς κέ.] τὸ ἀσύνδετον δικαιολογεῖται ὡς ἐκ τῆς ὀρμῆς καὶ τῆς ἐμπαθείας τοῦ Νικίου· τὸ ἤδη σημ: ὡς γνωστόν, ὑπάρχουσι παραδείγματα ὅτι. — καταμῆμψασθαι ὑμᾶς] ὁμοίως Σοφ. Τραχ. 122: καταμεμφομένα σε, Ἰ. Ἀσ. ἰ. § 46. — ξυμφοραῖς — κακοπαθείαις] ξυμφ. εἶναι μέση λέξις: αἱ τῆς τύχης μεταβολαί, εὐτυχίαι ἢ δυστυχίαι (ὡς ἐνταῦθα, Ἰ. 440, 2.)· κακοπάθειαι δὲ εἶναι αἱ ταλαιπωρίαι, ὡς ἐνταῦθα αἱ τοῦ στρατοῦ, ἃς περιγράφει ἐν ζ'. 75. — ταῖς παρὰ τὴν ἀξίαν κακ., ταῖς ἀναξίαις, ταῖς ἀδίκοις, κακοπ., τὰς ὁποίας δὲν ἤξιζε νὰ πάθωσι. — προφέρων] Ἰ. ζ'. 64, 2. — ὡς διακείμαι], εἰς ποίαν κατάστασιν εἶμαι. — ὑπὸ τῆς νόσου] Ἰ. Ἀσ. β'. § 48. — εὐτυχίᾳ] Ἰ. ς'. 47, 4. — ὕστερός του] ὡς 91, 5: οὐδενὸς ὕστερος. — ἐς τὰ ἄλλα] τ. ἔ. ἐς τὰ κοινά, «κατὰ τὴν τῶν κοινῶν προστασίαν» Σχ. — τοῖς φαυλοτάτοις], τοῖς πάντων ὑστάτοις, τοῖς ἀσημοτάτοις τῶν στρατιωτῶν, «τοῖς ἀγενέσι» Σχ. — ἐν τῷ αὐτῷ κινδ. αἰωροῦμαι], εἶμαι ἐκπεθεμιμένος εἰς τὸν αὐτὸν κίνδυνον. — νόμιμα], τὰ καθιερωμένα ὀρησκευτικὰ ἔθιμα. — ἐς θεοὺς δεδιήτημαι], «εἰς θεῶν τιμὴν ἐπιπέθευσα» Σχ. — ἀνεπίφθονα] Ἰ. 75, 5. — ὅμως] τ. ἔ. καὶ τοι ἐν τῷ αὐτῷ κινδ. τοῖς φαυλ. αἰωροῦμαι. — θρασεῖά (ἔστι)] = «θαρσαλέα» Σχ., θάρρος πρέχει μοι. — τοῦ μέλλοντος], ἦν μοι ὑποβάλλει, μοι ὑπισχνεῖται, τὸ μέλλον· δυνατὸν ὅμως νὰ ἐξηγ. καὶ οὕτω: ἦν περὶ τοῦ μέλλοντος ἔχω, Ἰ. β'. 89, 10. — οὐ κατ' ἀξίαν] «ἀλλὰ μειζόνως» Σχ., μειζον ἢ ὡς ἔδει φοβεῖν. — εὐτύχηται] = «μετ' εὐτυχίας κατώρθωται» Σχ. Ἰ. Ἀσ. ιβ'. § 48. — τάχα δὲ ἂν καὶ λωφῆσειαν], ἴσως δὲ καὶ πύσωσι. — που], βεβαίως. — ἤδη] Ἰ. ἀνωτ. — τὰ τε ἀπὸ τοῦ θ.] ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ καὶ ὀρῶντες, πρβ. ἐ. 41, 4. Συνήθως λέγει: τὰ ἀπὸ τοῦ θεοῦ, διότι ὅπου δὲν ὑπονοεῖται ὀρισμένος τις θεός, ὡς ἐνταῦθα ὁ Ἀπόλλων, εἰσέπαιται ἢ ὁ πληθ:

θεοί, ἢ λέγεται τὸ θεῖον, ὡς ἐ. 403. 404. 412. πρβ. Ἀσ. κέ.
 § 22. — ἡπιώτερα] = εὐμενέστερα. — ἀπ' αὐτῶν] τ. ἔ.
 ἀπὸ τῶν θεῶν· κατ' ἄλλους: ἕνεκα τῶν παθημάτων μας. — ἡδη] =
 τώρα πλέον. — οἱοί] ἔνν. ἐστε. — αὐτοί τε πόλις κτλ.] ἕ. τὸ
 τέλος τῆς §. — δέξαιτο] = ὑποσταίη ζ'. 66, 2. — ἐξανα-
 στησειεν], «μετοικίσειεν» Σχ. — ἐν ᾧ ἀναγκασθῆ] ἕ. Ἀ. κή. §
 83. — σπουδῆ — ἔσται τῆς ὁδοῦ], θὰ ἐπισπεύσωμεν τὴν πο-
 ρεῖαν ἡμῶν. — ἀντιλαβόμεθα], προλάβωμεν, εὐρωμέν τι χωρίου.
 — προπέπεμπται] ὡς ὑποκ. ἔνν: ἄγγελος, ἕ. Ἀσ. μικρὸν
 συντ. ἀ. § 44, α. — καὶ εἰρημένον] ἔνν: ἐστίν· ὅθεν = εἰ-
 ρηται, ἔχει δοθῆ παραγγελία. Συνήθως ἐκλαμβάνουσιν αὐτὸ ὡς
 ἀπόλυτον αἰτ. = ἐν ᾧ ἐδόθη ὑπόσχεσις, λόγος. — ἀπαντᾶν] ἔνν.
 αὐτοὺς ἡμῖν. — καὶ σιτία ἄλλα] κατ' ἀντίθ. πρὸς τό: τὰ
 γὰρ ἐπιτ. βραχέα ἔχομεν. — τό τε ξύμπαν] = καθόλου δέ,
 ἕ. δ'. 63, 2. — οἷ τε ἄλλοι], οἱ λοιποί, οἱ μὴ Ἀθ. πρβ. ζ'. 66,
 4: οἷ τε πολλοί. — τε ὄν καὶ τευξόμενοι] ἔξαρτ. ἐκ τοῦ
 γνῶτε. — ἄνδρες γὰρ πόλις — κεναί] πρβ. Εὐρ. ἀποσπ. 9:
 αἱ γὰρ πόλεις εἴσ' ἄνδρες, οὐκ ἐρημία. —

Τ Ε Λ Ο Σ

ΠΡΟΣΘΗΚΑΙ ΚΑΙ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ.

Ἐν σελίδι 47, στίχῳ 11, ἀντὶ τοῦ γέ γράφει: γε. — Ἐν σελίδι 48, στίχῳ 4, ἀντὶ τοῦ ἐπιχειρήματα γράφει: ἐπιχειρήματα. Ἐν στίχῳ 26 ἀντὶ τοῦ ἀπερίοπτοῦ γράφει: ἀπερίοπτοι. — Ἐν σ. 24, στ. 4, ἀντὶ αὐτοὺς γρ. αὐτούς. Ἐν στ. 5, ἀντὶ συκριτ. γρ. συκριτ. Ἐν στ. 20, μετὰ τὸ μανθάνειν πρόσθεσι: τ. ἔ. ἐξετάζειν, πληροφορίας ζητεῖν. — Ἐν σ. 22, στ. 7, μετὰ τὸ ὁμῶν θὲς κόμμα. Ἐν στ. 15, ἀντὶ ἐνταῦθα γρ. ἐνταῦθα. Ἐν στ. 24, ἀντὶ δουλωσαμένους γρ. δουλωσαμένους. — Ἐν σ. 23, στ. 40, πρόσθεσι: τοὺς ὕμετ. ξυμμάχους] ἐνν. ἰδίᾳ τοὺς Αἰγινήτας, τοὺς Μεγαρεῖς καὶ τοὺς Ποτιδαίτας· μετ' ἐμφάσεως δὲ λέγει τοῦτο, διὰ τὴν ἐξαιρεθῆσθαι τοὺς Λακεδ. Ἐν στ. 34, μετὰ τὸ καὶ ἐπιστάμεθα πρόσθεσι: Ἡ συνέχεια εἶναι: ἴσως ἐνστάνας ἤθελετε εἶπη ὅτι οἱ Ἄθ. οὐδένα ἐκ τῶν συμμάχων κατ' εὐθείαν προσέβαλον· ναί, καὶ ἠξέυρομεν μάλιστα κτλ. — Ἐν. σ. 24, στ. 29, ἀντὶ τοῦ = γρ. — Ἐν. στ. 34, ἀντὶ εἶναί γρ. εἶναι. Ἐν στ. 35, ἀντὶ καταντήσητε, περιέλθητε γρ. καταντήσετε, περιέλθετε. — Ἐν σ. 27, στ. 45, πρόσθεσι: κατ' ἄλλους = ἐπιδιώκουσι τὴν νίκην ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερο, ἢ: προβαίνουσι προσωτάτω. Κατὰ τὴν γραφήν: ἐπεξέρχονται (= καταδιώκουσι) ἐνν: τοὺς ἐχθρούς. Ἐν στ. 47 πρόσθεσι: κατ' ἄλλους = ὑποχωροῦσι ὅσον τὸ δυνατόν ὀλιγώτερον. — Ἐν. σ. 28, στ. 42, εἰς τὴν λέξιν: ἐορτήν, σημειῶσαι: ἴσως ὑπαινίσσεται καὶ τὸ ἔθιμον τῶν Λακεδ. τοῦ τὰ ἀπέχωσι κατὰ τινὰς ἐορτάς, ὡς τὰ Κάρνεια καὶ Ἰακίνθια, ἀπὸ πάσης πολεμικῆς ἐπιχειρήσεως. Ἐν στ. 33, ἀντὶ διατηρήσητε γρ. διατηρώσετε. Ἐν σ. 29, στ. 9, ἀντὶ: τὸν νόμον, γρ. τὸ δίκαιον, τοὺς νόμους τοῦ δικαίου. Ἐν στ. 20 πρόσθεσι: κατ' ἄλλους τὸ ἴσον νέμετε = πολιτεύεσθε μετὰ ἰσότητος. Ἐν στ. 28, πρόσθεσι: τὸ χωρίον τοῦτο ἀναμιμνήσκει τὸ Ὀμηρικὸν (ἐν Ὀδυσ. α, 354): τὴν γὰρ ἀοιδὴν μᾶλλον ἐπικλείουσ' ἄνθρωποι |, ἢ τις ἀκούοντες σιν νεωτάτη ἀμφιπέληται. — Ἐν σ. 31, στ. 36, ἀντὶ Θράκας γρ. Θράκας. — Ἐν σ. 32, στ. 41, θὲς τὸ συχνότερον μεταξὺ δύο κομμάτων. Ἐν στ. 42, ἀντὶ τοῦ: Ἡ ἐξήγ. αὐτῆ φυσικ. γρ: Ἀλλὰ κάλλιον οὕτως ἐξηγητέον: ἂν καὶ θὰ ἴγαί μᾶλλον ὀχληρὰ (ἢ εὐά-
Ψηφιοποίηθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

ρεστα) εἰς ἡμᾶς, ὅταν ἐκάστοτε προβάλλωμεν, ἀναφέρωμεν, αὐτὰ
 πρὸς δικαιολογίαν μας (τοῦτο σημ. τὸ μέσον). Ἐν στ. 24 πρόσθεσις:
 τ. ἕ. διὰ νὰ δικαιολογηθῶμεν. — Ἐν σ. 33, στ. 11, ἀντὶ ἦν γρ.
 εἴη. Ἐν στ. 27, ἀντὶ: σωτηρία, γρ. σωτηρία. — Ἐν σελ. 33, στ.
 28 ἀντὶ ἐστηρίζετο γρ. ἐστηρίχθη. — Ἐν σ. 34, στ. 25, ἀντὶ πρε-
 τιμωρήσατε γρ. προετιμωρήσατε. — Ἐν σ. 35, στ. 3, ἀντὶ
 τοῦ οἱ γρ. οἱ. Ἐν στ. 13 πρόσθεσις: ἱ. ς'. 34, 4 σημ. εἰς τὸ περὶ
 τῆς Σ. — Ἐν σ. 36, στ. 10, πρόσθεσις: οὐκ ἀσφαλές] Περιάνδρος
 ὁ Κορίνθιος (παρὰ Στοβ. 43, 78) λέγει: τῷ κατ' ἀνάγκην ἄρ-
 χοντι καὶ τὸ ἐκουσίως ἀποστῆναι κίνδυνον φέρει. Ἐν
 στ. 27, ἀντὶ οὔτε γρ. οὔτι. — Ἐν σ. 37, στ. 5, σβέσον τό: ἕ
 88, 1. Ἐν στ. 7, ἀντὶ τοῖ γρ. τοῖς. Ἐν στ. 28, ἀντὶ λά-
 θητε γρ. λάβετε. — Ἐν σ. 38, σ. 23, μετὰ τὴν παρένθεσιν θές
 κόμμα. — Ἐν σ. 39, στ. 2 καὶ 3, ἀντὶ τοῦ αἰτιολογεῖ γρ. αἰ-
 τιολογεῖ. — Ἐν σ. 40, στ. 27, ἀντὶ σκέφθετε γρ. σκέφθητε. — Ἐν
 σ. 42, στ. 7, ἀντὶ πόλεμοι γρ. πόλεμος. — Ἐν σ. 45, στ.
 20, πρόσθεσις: «πορισμὸν ζωῆς ἐκ τῶν ἡμετέρων ἔχομεν» Σχ. —
 Ἐν σ. 46, στ. 13, μετὰ τὸ ἀποθέσθαι θές κόμμα. Ἐν στ. 13,
 πρόσθεσις: εὐπρεπῶς], ἀξιοπρεπῶς. — Ἐν σ. 49, στ. 2, μετὰ τὸ 6
 πρόσθεσις: κατὰ τινος. Ἐν στ. 10 πρόσθεσις: κατὰ τινος τὸ διαι-
 ρεῖν εἶναι ὅρος τῆς ῥητορικῆς, καὶ σημαίνει τὰς διαιρέσεις, τὰς
 ταξινομήσεις καὶ τοὺς ὀρισμούς. — Ἐν σ. 51, στ. 6, ἀντὶ κατὰ
 προδ. γρ. καταπροδιδόναι. — Ἐν σ. 52, στ. 17, ἀντὶ τίς
 γρ. τοῖς. — Ἐν σ. 53, στ. 1, σβέσον τό: μετὰ τῶν προηγ. Ἐν
 στ. 6, ἀντὶ ἡσυχάζειν γρ. ἡσυχάζων. — Ἐν σ. 58, στ. 33,
 ἀντὶ προσφέρειν γρ. προφέρειν. — Ἐν σ. 60, στ. 25, ἀντὶ
 ἔ γρ. ς'. — Ἐν σ. 61, στ. 4, ἀντὶ λέα γρ. τέα. Ἐν στ. 27,
 ἀντὶ τοῦ; γρ.: Ἐν σ. 68, στ. 8. πρόσθεσις: ἱ. 32, 2. Ἐν στ. 14,
 ἀντὶ κυρίως γρ. . Κυρίως. — Ἐν σ. 70, στ. 13, ἀντὶ μὴ γρ. μὲν.
 — Ἐν σ. 71, στ. 28, πρόσθεσις: Ἡ ξενιτλασία, κοινὴ καὶ τοῖς
 Κρησὶ, ἴσχυε μόνον διὰ τοὺς ἔχοντας ἀλλότρια ἔθιμα καὶ δίκαιαν,
 ὡς διὰ τοὺς Ἀθηναίους: διότι ἡ Σπάρτη κατὰ τὰς ἐορτὰς ἦτο
 πλήρως ξένων, καὶ μάλιστα ποιητῶν καὶ φιλοσόφων, οὓς ἀσμένως
 ὑπεδέχετο ἱ. β'. 39, 1. Ἐν στ. 34, ἀντὶ — εἰ καὶ. — γράφε. —
 εἰ καὶ — Ἐν σ. 74, στ. 17, ἀντὶ αἰφνιδίως γρ. αἰφνιδίως. — Ἐν
 σ. 75, στ. 23, ἀντὶ ἦ γρ. ἦ. Ἐν στ. 34 ἀντὶ πμοσδοκίας γρ.

προσδοκίας. — 'Εν σ. 76, στ. 36, μετὰ τὸ κινδυνεύεται θεός ἄνω τελείαν πρόσθετος δὲ καὶ τότε: ἴσως τὸ χωρίον συντακτικῶς οὕτω: καὶ (τὸ) πιστευθῆναι πολλ. ἀρ. μὴ κινδ. ἐν ἐνὶ ἀνδρὶ εὔτε καὶ γ. εἶπ. — 'Εν σ. 77, στ. 6, ἀντὶ 473 γρ. 73. — 'Εν σ. 78, στ. 12, πρόσθετος: καὶ — δέ] ἀρνητικῶς: οὐδὲ — δέ. Οἱ σύνδ. οὗτοι χωρίζονται πάντοτε δι' ἐντόνου καὶ ἐμφαντικῆς τινος λέξεως. Οἱ ἀρχαιότεροι Ἀττικοὶ σπανίως μεταχειρίζονται αὐτοὺς οὕτω· παρὰ δὲ Πλάτωνι, Ξενοφ. καὶ τοῖς μετὰ ταῦτα εἶναι συγχοί. 'Εν στ. 18, ἀντὶ φέχρι γρ. μέχρι. — 'Εν σ. 80, στ. 4, εἰς τὸ ζηλούσῃ πρόσθετος: ἴ. ς'. 92, 5 σημ. — 'Εν σ. 84, στ. 30, ἀντὶ μένον γρ. μένου. — 'Εν σ. 83, στ. 22, ἀντὶ κίνδυνον γρ. κίνδυνος. — 'Εν σελ. 84, στ. 2, ἀντὶ ἄνδρας γρ. ἄνδρας. 'Εν στ. 24 πρόσθετος: καὶ ἔντε τούτοις τὴν πόλιν ἀξίαν εἶναι θαυμάζεσθαι καὶ ἔτι ἐν ἄλλοις] ἢ πρότ. αὕτη γραμματικῶς μὲν ἔξαρτ. ἐκ τοῦ περιγίγνεται, λογικῶς ὅμως ὄχι. Τὸ χωρίον ἀκριβέστερον θὰ εἶχεν οὕτω: ὥστε καὶ ἐν τε τούτοις — θαυμάζεσθαι καὶ ἔτι ἐν ἄλλοις. Περὶ τῆς τοιαύτης ὄχι λογικῆς ἔξαρτήσεως ἴ. ς'. 42 σημ. εἰς τὸ εἰδέναι. 'Εν. στ. 34, ἀντὶ ἀμέσων γρ. ἀμέσως. — 'Εν σ. 87, στ. 8, πρόσθετος: κάλλιον οὕτω ἔξηγ.: χωρὶς νὰ φοβώμεθα μήπως ἀποκτήσωμεν ἐχθροὺς ἄλλους τινὰς ἰσχυροὺς. 'Εν στ. 46 πρόσθετος: ξυνελών τε] περὶ τοῦ τε ἴ. δ'. 63. 2. — 'Εν σ. 88, στ. 5, σέσσην τὴν κατὰ. — 'Εν σ. 92, στ. 35, πρόσθετος: τὸ θεῶσθαι ἔχει ἀναφορὰν πρὸς τὴν ἐπομένην εἰκόνα, ἐν ἣ ἡ πατρίς παρίσταται ὡς τις ἐρωμένη, ἣν θεώμενός τις καταλαμβάνεται ὑπὸ ἔρωτος. 'Εν σ. 94, στ. 45, μετὰ τό: τις) πρόσθετος: θάνατος. 'Εν στ. 35, εἰς τό: τὸ δ' εὐτοχέες, οἳ ἂν κέ. σημειώται: παρόμοια χωρία παρὰ Θ. εἶναι τά: β'. 62, 5: καταφρόνησις, ὅς ἂν πιστεύῃ· ς'. 46, 4: οὐκ ἄχρηστος ἢ δ' ἢ ἄνοια, ὅς ἂν ὠφελῇ· ς'. 68, 4: νομιμώτατον εἶναι, οἳ ἂν δικαιώσωσι· πρὸ· γ'. 45, 5. δ'. 48, 2. 'Εν τοῖς τοιούτοις χωρίοις τὸ ὅς ἂν πολλάκις ἰσοδυναμῆι τῷ ὅταν. — 'Εν σ. 95, στ. 25, ἀντὶ κινδυνεύωσιν γρ. κινδυνεύουσι. — 'Εν σ. 98, στ. 49, μετὰ τὸ δρᾶν πρόσθετος: ὁμοίως ς'. 79, 4: ὅταν ὑπ' ἄλλων καὶ μὴ αὐτοῖ ὥσπερ νῦν τοὺς πέλας ἀδικῶσι, Εὐρ. Ὀρ. 1035: σὺ νῦν μ' ἀδελφέ, μή τις Ἀργείων κτάνῃ. Ὁμοίως β'. 44. 5. γ'. 40, 2. — 'Εν σ. 102, στ. 2, ἀντὶ ἔξαρ. γρ. ἔξαρτ. 'Εν στ. 34, ἀντὶ ἐκλεχθεῖται γρ. ἐκλεχθεῖσαι.

— 'Εν σ. 403, στ. 6, ἀντὶ συντίσσειται γρ. συντίσσηται. — 'Εν σ. 404, στ. 24, ἀντὶ ἐχθει γρ. ἔχθει. — 'Εν σ. 405, στ. 5, ἀντὶ συνοδεύεται γρ. συνοδεύηται· ὁμοίως ἐν σ. 408, στ. 24. — 'Εν σ. 409, στ. 32, ἀντὶ ταταφατικῶς γρ. καταφατικῶς. 'Εν στ. 32 καὶ 33, ἀντὶ ἐνακῦθα γρ. ἐνταῦθα. — 'Εν σ. 411, στ. 44, ἀντὶ ἤδη γρ. ἤδη. 'Εν στ. 45 πρόσθεσις: περὶ τοῦ ἤδη ἀκριβέστερον ἱ. ζ'. 77, 4. — 'Εν σ. 414, στ. 43, ἀντὶ αἱ γρ. οἱ. 'Ενταῦθα πρόσθεσις: κατ' ἄλλους ἐτέθη ἡ δοτὶ τοῖς 'Ελλησι, καὶ ὄχι ἡ γεν., διὰ τὴν γείνη ἢ ἀντιστοιχία τῶν ἀντιθετικῶν μελῶν, καθὼς ἐν ζ'. 48, 6: ἡ Νικίου τῶν λόγων διάστασις τοῖς νέοις ἐς τοὺς πρεσβυτέρους, ἐτέθη ἡ δοτ. ταῖς νέοις, καὶ ὄχι ἡ γεν., ἐπειδὴ προηγούνται δύο γενικαί: ἱ. ὅμως σημ. ἐν ζ'. 48, 6. 'Εν στ. 35, ἀντὶ καινοτομήσειεν γρ. καινοτομήσειν. — 'Εν σ. 416, στ. 34, πρόσθεσις: ἄλλοι ἐξηγοῦσι τὸ χωρίον ὡς ἐξῆς: α' Ὁ λόγος θὰ ἦτο πλήρης οὕτω: ὅτε τοῖς ἄλλοις μάλιστα πίστιν ποιεῖ (παρέχει), πίστιν βεβαιοῖ· ἀλλὰ τὸ ἐπουσιῶδες ποιεῖ παρλείφθαι, καὶ ἡ ἐπεξηγητικὴ πρότ. συνανεμίχθη μὲ τὰ προηγούμενα. Ὅμοιαι συμπύξεις τοῦ ἐπεξηγητικοῦ μέλους τῆς ἀναφορ. προτ. ἀπαντῶσι καὶ ἐν δ'. 425, 4. ζ'. 33, 6. ζ'. 80, 2. Νομίζω ὅτι τὸ χωρίον πρέπει νὰ ἐξηγηθῇ κατὰ τὸ ἐν β'. 40, 3. — 'Εν σ. 417, στ. 44, ἀντὶ συντρέξτε γρ. συντρέξετε. — 'Εν σ. 423 στ. 26, πρόσθεσις: περὶ τοῦ ἀπλῶς τε ἱ. δ'. 63, 2. — 'Εν σ. 424, στ. 33, ἀντὶ πρὸ γρ. πρόσ. — 'Εν σ. 425, στ. 4, ἀντὶ τρέπιν γρ. τρέπειν. 'Εν στ. 9, ἀντὶ ἐκ πάλαι γρ. καὶ πάλαι. 'Εν σ. 426, στ. 25, πρόσθεσις: καὶ μί] ἐνν. σχῶσι, πρβ. β'. 60, 4 καὶ δ'. 63, 2. — 'Εν σ. 431, στ. 5, πρόσθεσις: πρὸ τοῦ ἦν τινα ἐνν. ἢ πρόσ. ὁμοίως 29, 4. 44, 3. γ'. 69, 3 κτλ. Κατ' ἄλλους εἰς τὸ τύχητε ἐνν: ζημιουῦντες ἐκ τοῦ ζημιούτε· ἴσως ὀρθῶς. — 'Εν σ. 432, στ. 49, ἀντὶ καταγονὺς γρ. καταγνοῦς. 'Εν στ. 33 πρόσθεσις: κατ' ἄλλους τὸ παραβαινομένων, ὡς καὶ κατωτ. τοῦτο παραβαίνεται, δὲν ἔχει ὠρισμένον τι ὑποκ., ἀλλὰ κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῶν: ἤδη πλωϊμωτέρων ὄντων (7, 4.), ἔτη δ' ὄντων ἀκρίτων (δ'. 20, 2.), πρέπει νὰ ἐξηγηθῇ: παραβάσεως λαμβανούσης χώραν· ἴσως ὀρθῶς. — 'Εν σ. 441, στ. 4, ἀντὶ παρραυτίκου γρ. παραυτίκα. 'Ενταῦθα πρόσθεσις: ἴσως δὲ τὸ χωρίον ἐξηγητέον οὕτω: καὶ τὸ συμφέρον νὰ μὴ νομίσητε ὅτι εἶναι ἄλλο

ἢ τὸ συμφέρον τῶν ἀγαθῶν συμμάχων (τ. ἔ. νὰ νομίσετε ὅτι τὸ συμφ. ὑμῶν συνταυτίζεται μὲ τὸ συμφέρον τῶν ἀγαθῶν συμμ.), ὅταν (οἱ σύμμαχοι) ἔχωσι σταθερὰν τὴν εὐγνωμοσύνην διὰ τὴν ἀρετὴν ὑμῶν, καὶ τὰ ἐκάστοτε παρόντα ῥυθμιζῶνται πρὸς τὸ συμφέρον ὑμῶν. Ἐν στ. 25, ἀντὶ προσκίεσθαι γρ. προσκίεσθε. Ἐν στ. 28, ἀντὶ τοῦ: δύναται νὰ αἰτιολογῇ, γρ. αἰτιολογεῖ.— Ἐν σ. 143, στ. 8, ἀντὶ ἔγοντας γρ. ἔχοντας.— Ἐν σ. 144, στ. 20, ἀντὶ εἴσομαι γρ. εἴσομαι.— Ἐν σ. 147, στ. 15, πρόσθετος: ἱ. ς'. 94, 2.— Ἐν σ. 148, στ. 20, ἀντὶ τῇ γρ. τῷ. Ἐν στ. 22 πρόσθετος: ἴσως τὸ ἀξιώτεροι πάσης ζ. ἔνν. οὕτω: ἀνώτεροι, κακουργότεροι ἢ κατὰ πᾶσαν ζημίαν, τ. ἔ. ἀξιοὶ ζημίας ἀνωτέρας πάσης ζημίας, δηλ. τῆς μεγίστης ζημίας. Ἐν στ. 32, ἀντὶ χάραν γρ. χῶραν.— Ἐν σ. 149, στ. 12, ἀντὶ τὸ γρ. τῷ. Ἐν στ. 21 μετὰ τὸ ἔκουσίως θές κόμμα.— Ἐν σ. 150, στ. 4, ἀντὶ τούτους γρ. τούτοις.— Ἐν σ. 151, στ. 17, ἀντὶ οἱ γρ. τούτοις, οἱ. Ἐν στ. 23 πρόσθετος: περὶ τῶν σωφρονιστῶν ἱ. ς'. 87, 3 σημ.— Ἐν σ. 152, στ. 3, ἀντὶ τεκμήριον γρ. τεκμήριον.— Ἐν σ. 152 στ. 24, ἀντὶ αὔτε γρ. αὔται, καὶ ἀντὶ σπῆνιαι γρ. σπάνιαι. Ἐν στ. 34, ἀντὶ γιγνωσκῶσιον γρ. γιγνώσκωσιν.— Ἐν σ. 153, στ. 1, ἀντὶ κοίρια γρ. καίρια.— Ἐν σ. 158, στ. 31, ἀντὶ οἰκονομήσητε γρ. οἰκονομήσετε.— Ἐν σ. 159, στ. 20, ἀντὶ εὐνοϊαν γρ. ἔννοϊαν.— Ἐν σ. 160, στ. 35, ἀντὶ καταλύσιντο γρ. καταλύοιντο.— Ἐν σ. 162, στ. 23 καὶ 24, ἀντὶ ὑπομένων γρ. ἐπομένων.— Ἐν σ. 163, στ. 20 καὶ 21, ἀντὶ εἰρημέννα γρ. εἰρημένα.— Ἐν σ. 165, στ. 19, ἀντὶ ἐπιβουλεύεται γρ. ἐπιβουλεύεται. Ἐν στ. 36. ἀντὶ τεῦ γρ. τοῦ.— Ἐν σ. 166, στ. 8, πρόσθετος: πρὸ. δ'. 47: ἐπετάχυνον τῆς ὁδοῦ.— Ἐν σ. 167, στ. 2, ἀντὶ ξατὰ γρ. κατά.— Ἐν σ. 170, στ. 4. μετὰ τὸ σαφῶς πρόσθετος: παράπαν. Ἐν στ. 34, ἀντὶ κύριοι γρ. κύριοι.— Ἐν σ. 171, στ. 35, ἀντὶ παραγενόμεθα γρ. παρεγενόμεθα.— Ἐν Ἐν σ. 177, στ. 13, ἀντὶ ὅτι: γρ. ὅτι. Ἐν σ. 183, στ. 10, ἀντὶ δὲν γρ. δέ.— Ἐν σ. 188, στ. 4, ἀντὶ αὐξήσητε γρ. αὐξήσετε.— Ἐν σ. 189, στ. 14, ἀντὶ πανθῆτε γρ. παυθῆτε.— Ἐν σ. 191, στ. 29, ἀντὶ ἡμῶν γρ. ὑμῶν.— Ἐν σ. 192, στ. 25, ἀντὶ ἄπειροι γρ. ἄπειροι.— Ἐν σ. 196, στ. 31, ἀντὶ κατορθώστε γρ. κατορθώτετε. Ἐν στ. 33, ἀντὶ ἦν γρ. ἦν. Ἐν στ. 36, ἀντὶ

ἐλπίζονες γρ. ἐλπίζοντες. — Ἐν σ. 198, ἐν τῇ ἐπιγραφῇ, ἀντὶ
 ΤΗΣ ΣΤ'. ΤΟΥ γρ. ΤΟΥ ΣΤ'. ΤΗΣ. — Ἐν σ. 204, ἐν τῇ
 ἐπιγραφῇ, ἀντὶ 61. 62. γρ. 41. 42. Ἐν σ. 12, ἀντὶ 82, γρ. 85.
 — Ἐν σ. 202, σ. 15, πρόσθετος: ἱ. ς'. 91, 2 σημ. εἰς τὸ πέμψετε.
 — Ἐν σ. 204, σ. 15, ἀντὶ 42 γρ. 43. — Ἐν σ. 205, σ. 30,
 ἀντὶ νενομένων γρ. νεμομένων. — Ἐν σ. 207. σ. 25,
 ἀντὶ κατέβασα γρ. καταίβασα. — Ἐν σ. 208, σ. 8, ἀντὶ ἡδ' ἡ
 γρ. ἡδ' ἡ. Ἐν σ. 30, ἀντὶ ὄχλυρά γρ. ὄχληρά. — Ἐν σ. 212,
 σ. 8, ἀντὶ πετε γρ. ποτε. — Ἐν σ. 223, σ. 36, πρόσθετος: ἱ. δ'.
 48, 4 σημ. εἰς τὸ ἐφ' ἄ. — Ἐν σ. 224, σ. 8, ἀντὶ ταχυναυ-
 τοῦτνος γρ. ταχυναυτοῦντος. — Ἐν σ. 226, σ. 3, ἀντὶ δια-
 δίδουσι γρ. διαδίδωσι. Ἐν σ. 5 ἀντὶ νομίζουσι γρ. νομίζωσι. —
 Ἐν σ. 228, σ. 12, ἀντὶ διασώζουσι γρ. διασώζωσι. — Ἐν σ.
 229, σ. 21, ἀντὶ 40, 3. γρ. 6'. 40, 3. — Ἐν σ. 235, σ. 18,
 ἀντὶ ἤκομεν γρ. ἤκομεν. — Ἐν σ. 237, σ. 29, ἀντὶ περι-
 γεγενέσθαι γρ. περιγενέσθαι. — Ἐν σ. 246, σ. 21, σβέτον
 τὸ ἡμῶν. — Ἐν σ. 248, σ. 17. ἀντὶ Gellins γρ. Gellius. — Ἐν
 σ. 250, σ. 26, ἀντὶ προσεκαίμην γρ. προσεκαίμην. —
 Ἐν σ. 253, σ. 9 καὶ 10 ἀντὶ, ξυντάξει γρ. ξυντάξη. Ἐν
 σ. 14, ἀντὶ κινσήετε γρ. κινήσετε. Ἐν σ. 21, ἀντὶ ἐπιτειχίει
 γρ. ἐπιτειχίσει. — Ἐν σ. 255, σ. 11, ἀντὶ θειλοῦται γρ.
 θελοῦται.

νά ἐλθωσιν ἐκεῖ ἀφοῦ περιπλεύσωσι τὴν Χερσόνησον.
 Ἦδη δὲ τὰ πλοῖα εἶχον φθάσει καὶ ἦτο ἕτοιμος οὗτος
 νὰ πλεύσῃ κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, ὅτε ὁ Θηραμένης καὶ ὁ Θρα-
 σύβουλος συλλέξαντες χρήματα ἤλθον, ὁ μὲν ἐκ τῆς
 Μακεδονίας, ὁ δὲ ἐκ τῆς Θάσου, μὲ εἴκοσι πλοῖα ἐκά-
 τερος. Ὁ Ἀλκιβιάδης, εἰπὼν εἰς αὐτοὺς νὰ τὸν ἀκολου-
 θήσωσι καὶ νὰ καταβιβάσωσι τὰ μεγάλα ἰστία, ἐπλευσε
 πρὸς τὸ Πάριον ἀφοῦ δὲ συνηθορίσθησαν ὅλα τὰ πλοῖα
 εἰς τὸ Πάριον καὶ εὗρέθησαν ὀγδοήκοντα καὶ ἕξ, ἀπέπλευ-
 σαν τὴν ἀκόλουθον νύκτα, καὶ τὴν ἐπιούσαν ἔφθασαν εἰς
 τὴν Προκόννησον κατὰ τὴν ὥραν τοῦ ἀρίστου. Ἐκεῖ ἔ-
 μαθον ὅτι ὁ Μίνδαρος ἦτο εἰς τὴν Κύζικον, καθὼς καὶ
 ὁ Φαρνάβαζος μετὰ τοῦ πεζοῦ στρατοῦ. Καὶ ἐπὶ ὅλην
 μὲν τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἔμειναν αὐτοῦ, τὴν δὲ ἐπομένην
 ὁ Ἀλκιβιάδης συγκαλέσας ἐκκλησίαν, παρέστησεν ὅτι
 ἔπρεπεν ἐξ ἀνάγκης νὰ ναυμαχήσωσι, νὰ πεζομαχήσωσι
 καὶ νὰ τειχομαχήσωσι. «Δὲν ἔχομεν χρήματα, εἶπεν,
 ἐνῶ οἱ πολέμιοι λαμβάνουσιν ἀφθονα παρὰ τοῦ βασι-
 λέως.»

Τὴν προηγουμένην ἡμέραν, ἅμα προσωρμίσθησαν, συν-
 ἤθροισε περὶ ἑαυτὸν ὅλα τὰ πλοῖα, καὶ αὐτὰ τὰ μι-
 κρά, διότι ἐφοβήθη μήπως ἀναγγείλῃ τις τὸν ἀριθμὸν
 αὐτῶν εἰς τὸν ἐχθρὸν, καὶ διελάλησε συγχρόνως ὅτι θὰ
 ἐτιμωρεῖτο μὲ θάνατον ἐκεῖνος ὅστις ἤθελε φωραθῆ
 πλέων πρὸς τὴν ἀντιπέραν ὄχθην. Ἀφοῦ δὲ διελύθη ἡ
 συνέλευσις, ἕτοιμάσας τὰ τῆς ναυμαχίας, ἐπλευσε πρὸς
 τὴν Κύζικον βροχῆς οὔσης πολλῆς. Ἄλλ' ἐνῶ πλησίαζεν
 εἰς αὐτὴν, γεγομένης αἴφνης αἰθρίας καὶ ἐκλάμφαν-
 τος τοῦ ἡλίου, εἶδε τὰ πλοῖα τοῦ Μινδάρου, ἐξήκοντα
 τὸν ἀριθμὸν, γυμναζόμενα μακρὰν τοῦ λιμένος, εἰς τρά-

πον ὥστε νὰ τοῖς ἐμποδίζη τὴν εἰς τὸν λιμένα ὑποχώρησιν. Οἱ Πελοποννήσιοι, ἰδόντες τὰς τῶν Ἀθηναίων τριήρεις οὕσας πολὺ περισσοτέρας ἢ πρότερον καὶ πλησίον τοῦ λιμένος, ἔφυγον πρὸς τὴν ξηρὰν καὶ συναθροίσαντες τὰ πλοῖά των ἤρχισαν νὰ μάχωνται κατὰ τῶν ἐπιτιθεμένων ἐναντίων. Περιπλεύσας δὲ ὁ Ἀλκιβιάδης μὲ εἴκοσι πλοῖα ἀπέβη εἰς τὴν ξηρὰν. Τοῦτο ἰδὼν ὁ Μίνδαρος ἀπέβη καὶ αὐτὸς ἀλλ' ἀπέθανε μαχόμενος, οἱ δὲ μετ' αὐτοῦ ὄντες διεσκορπίσθησαν. Τότε οἱ Ἀθηναῖοι ἀνεχώρησαν διὰ τὴν Προκόννησον ἄγοντες ὅλα τὰ πλοῖα, ὄχι ὅμως καὶ τὰ τῶν Συρακοσίων τὰ ὁποῖα οὗτοι ἐπρόλαβον καὶ ἔκαυσαν. Ἐκείθεν δὲ τὴν ἐπομένην ἡμέραν οἱ Ἀθηναῖοι ἐπλευσαν πρὸς τὴν Κυζικὸν τῆς ὁποίας οἱ κάτοικοι, ἐγκαταλειφθέντες ὑπὸ τῶν Πελοποννησίων καὶ τοῦ Φαρναβάζου, ἐδέχθησαν αὐτούς. Ὁ Ἀλκιβιάδης ἔμεινεν αὐτοῦ ἡμέρας εἴκοσι καὶ λαβὼν πολλὰ χρήματα παρὰ τῶν Κυζικηνῶν χωρὶς νὰ προξενήσῃ κακὸν τι εἰς τὴν πόλιν, ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Προκόννησον καὶ ἐκείθεν ἔπλευσε πρὸς τὴν Πέρινθον καὶ τὴν Σηλυβρίαν. Καὶ οἱ μὲν Πέρινθιοι ἐδέχθησαν τὸν στρατὸν του ἐντὸς τῆς πόλεως, οἱ δὲ Σηλυβριανοὶ δὲν τὸν ἐδέχθησαν καὶ ἐπροτίμησαν νὰ δώσωσι χρήματα. Ἀκούσθως μετέβη εἰς τὴν Χρυσόπολιν τῆς Καλχυιδονίας τὴν ὁποίαν ἐτείχισε καὶ ὅπου ἐγκατέστησε δεκατευτήριον διὰ νὰ λαμβάνῃ τὸ δέκατον ἀπὸ τὰ πλοῖα τὰ ἐρχόμενα ἐκ τοῦ Εὐξείνου Πόντου. Ἐκεῖ ἀρέθησαν ὡς στρατηγοὶ μὲ τριάκοντα πλοῖα ὁ Θηραμένης καὶ ὁ Εὐμαχος διὰ νὰ ἐπιτηρῶσι τὸ χωρίον καθὼς καὶ τὰ ἐξερχόμενα πλοῖα, καὶ διὰ νὰ ἐλάπτωσιν ὅσον ἠδύναντο τὸν ἐχθρὸν, οἱ δὲ ἄλλοι στρατηγοὶ ἀνεχώρησαν διὰ τὸν Ἑλλάσποντον. Ἐν τῷ

μεταξὺ τούτῳ κατεσχέθη καὶ ἐστάλη εἰς τὰς Ἀθήνας ἐπιστολὴ τὴν ὁποίαν ὁ γραμματεὺς τοῦ Μινδάρου Ἰπποκράτης ἔπεμπεν εἰς τὴν Λακεδαιμόνα καὶ ἦτις περιεῖχε τὰ ἐξῆς α Τὸ πᾶν ἀπώλετο· ὁ Μίνδαρος ἀπέθανε· πεινῶσιν οἱ στρατιῶται· ἀποροῦμεν περὶ τοῦ πρακτέου.»

Ὁ Φαρνάβαζος παρέστησεν εἰς ὄλον τὸν στρατὸν τῶν Πελοποννησίων καὶ τῶν συμμάχων ὅτι ἐνόσω ὑπῆρχον ἄνδρες δὲν ἔπρεπε νὰ ἀθυμῶσι διὰ τὴν ἀπώλειαν ὀλίγων ξύλων, διότι πολλὰ τοιαῦτα εὐρίσκοντο εἰς τὴν χώραν τοῦ βασιλέως· ἔπειτα δὲ ἔδωκεν εἰς ἕκαστον ἓνα ἱματισμὸν καὶ δύο μηνῶν μισθόν· ἐκτὸς τούτου ὥπλισε τοὺς ναύτας καὶ τοῖς ἐνεπιστεύθη τὴν φύλαξιν τῶν παραθαλασσίων μερῶν τῆς σατραπείας του. Συγκαλέσας δὲ ἀπὸ τὰς πόλεις τοὺς στρατηγούς καὶ τοὺς τριηράρχους, τοὺς διέταξε νὰ ναυπηγήσωσιν εἰς τὴν Ἀντανδρον τόσας τριήρεις ὅσας ἕκαστος εἶχεν ἀπολέσει, καὶ τοῖς ἔδωκε χρήματα λέγων εἰς αὐτοὺς νὰ κομίσωσι ξυλείαν ἐκ τῆς Ἰδῆς. Ἐνῶ δὲ ἐναυπηγοῦντο αἱ τριήρεις αὗται, οἱ Συρακοῖσιοι ἐβοήθησαν τοὺς Ἀντανδρίους νὰ ἀποτελειώσωσι μέρος τι τοῦ τείχους των καὶ προσεῖλκυσαν τὴν εὐνοίαν αὐτῶν διὰ τὴν προθυμίαν ἣν ἔδειξαν πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς πόλεώς των· ὠνόμασαν δὲ οἱ Ἀντανδριοὶ τοὺς Συρακοσίους εὐεργέτας καὶ ἔδωκαν εἰς αὐτοὺς τὸ δικαίωμα νὰ θεωρῶνται ὡς πολῖται τῆς Ἀντανδρου. Καὶ ὁ μὲν Φαρνάβαζος ταῦτα διατάξας ἔδραμεν ἀμέσως πρὸς βοήθειαν τῆς Καλχηδόνας.

Περὶ τὸν αὐτὸν δὲ χρόνον οἱ στρατηγοὶ τῶν Συρακοσίων ἔμαθον ὅτι ὁ δῆμος τοὺς ἐξώρισε. Συνεκάλεσαν λοιπὸν τοὺς στρατιώτας καὶ διὰ τοῦ Ἑρμοκράτους παρεπονοῦντο διὰ τὴν κοινὴν συμφορὰν των, ὅτι ἀδίκως καὶ

παρανόμως ἐξωρίσθησαν, καὶ παρήνουν αὐτοὺς νὰ μένωσι
 πρόθυμοι καὶ γενναῖοι ὡς πρότερον. « Ἐνθουμηθῆτε, εἶπον,
 ὅλας τὰς ναυμαχίας τὰς ὁποίας ὑμεῖς μόνοι ἐνίκησατε
 καὶ ὅλα τὰ πλοῖα τὰ ὁποῖα ἐλάθετε ἐνθουμηθῆτε ἐπί-
 σης καὶ τὰς περιστάσεις καθ' ἃς ἠνωμένοι μετ' ἄλλων
 ἀνεδείχθητε ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν μας ἀνίκητοι καὶ στα-
 θεροὶ εἰς τὰς θέσεις σας, χάρις εἰς τὴν ἀξίαν μας καὶ
 τὴν ἀφοσίωσίν σας, καὶ κατὰ ξηρὰν καὶ κατὰ θάλασσαν. »
 Ἐπειτα προέτρεψαν αὐτοὺς νὰ ἐκλέξωσιν ἀρχηγοὺς μέ-
 χρι τῆς ἀφίξεως τῶν πρὸς ἀντικατάστασίν των πεμπο-
 μένων. Ἄλλ' οἱ στρατιῶται ἀναβοήσαντες ἐκέλευον αὐ-
 τοὺς νὰ μένωσιν εἰς τὰ καθήκοντά των, πρὸ πάντων οἱ
 τριηράρχοι, οἱ ἐπιβάται καὶ οἱ κυβερνήται. Οἱ δὲ στρα-
 τηγοὶ τοῖς ἀπεκρίθησαν ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ στασιάζωσι
 κατὰ τῆς πατρίδος των καὶ ὅτι ἤκει, εἴαν τις ἤθελε
 τοὺς κατηγορήσει, νὰ λάβωσι τὴν ὑπεράσπισίν των. Μὴ
 ἐγερθείσης δὲ οὐδεμιᾶς κατηγορίας, ἔμειναν μέχρι οὗ
 ἔφθασαν οἱ ἀντ' ἐκείνων πεμφθέντες στρατηγοὶ, Δῆμαρ-
 χος ὁ Ἐπιδόκου, Μύσκων ὁ Μενεκράτους καὶ Πόταμις ὁ
 Γνώσιος. Τότε οἱ πλείστοι τῶν τριηράρχων ὤμωσαν εἰς
 τοὺς στρατηγοὺς, ἅμα ἐπιστρέψωσιν εἰς τὰς Συρακού-
 σας, νὰ ἐνεργήσωσι τὴν ἀνάκλησίν των· καὶ ἀφοῦ τοὺς
 ὑπερεγκωμιάσαν, τοῖς ἐπέτρεψαν νὰ ἀναχωρήσωσιν ὅπου
 ἤθελον. Ἰδίως ὅμως οἱ στενοὶ φίλοι τοῦ Ἑρμοκράτους
 ἐπόθησαν αὐτὸν διὰ τὴν δραστηριότητα, διὰ τὴν προ-
 θυμίαν καὶ διὰ τὸν εὐπροσήγορον χαρακτήρα του. Τῶντι
 καθ' ἑκάστην, πρωὶ καὶ ἑσπέρας, προσκαλῶν εἰς τὴν
 σκηνὴν του τοὺς διακεκριμένους τριηράρχους, κυβερνήτας
 καὶ ἐπιβάτας, ἀνεκοίνου εἰς αὐτοὺς ὅσα ἐσκόπευε νὰ εἴπη
 ἢ νὰ πράξῃ θέλων δὲ νὰ τοὺς διδάσκῃ, ἀπῆται παρ' αὐ-

τῶν νὰ ὁμιλῶσιν εἴτε ἀμέσως εἴτε ἀφοῦ σκεφθῶσι. Τούτου ἕνεκα τὸν ἐξετίμων εἰς τὰ συμβούλια, αἱ δὲ γνώμαι του καὶ αἱ ἰδέαι του ἐφαίνοντο πάντοτε ἄρισται. Ἀφοῦ ἐκατηγόρησε τὸν Τισσαφέρνην εἰς τὴν Λακεδαίμονα, ἡ δὲ κατηγορία του ὑπεστηρίχθη ὑπὸ τοῦ Ἀστυάρχου καὶ ἐγένετο δεκτὴ, ἀνεχώρησε πρὸς τὸν Φαρνάβαζον, καὶ λαβὼν παρ' αὐτοῦ χρήματα πρὶν ζητήσῃ, συνήθροισε στρατὸν καὶ τριήρεις ὅπως ἐπιστρέψῃ εἰς τὰς Συρακούσας, ἐνῶ οἱ διάδοχοι τῶν Συρακοσίων στρατηγῶν ἔφθانون εἰς τὴν Μίλητον καὶ παρελάβανον τὴν ἀρχηγίαν τῶν πλοίων καὶ τοῦ στρατεύματος.

Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, στάσεως γενομένης ἐν τῇ Θάσῳ, διώκονται οἱ λακωνίζοντες καὶ ὁ Λάκων ἀρμοστής Ἐτεόνικος. Κατηγορηθεὶς δὲ ὁ Λάκων Πασσιππίδας ὅτι ὑπεβोधήθησε τὴν στάσιν ταύτην ἐκ συνεγνωσέως μετὰ τοῦ Τισσαφέρνου, ἐξορίζεται ἐκ τῆς Σπάρτης, ἐπὶ δὲ τοῦ στόλου, ὃν οὗτος εἶχε συναθροίσει ἀπὸ τοὺς συμμάχους, πέμπεται ὁ Κρατησιππίδας ὅστις καὶ παρέλαβεν αὐτὸν εἰς τὴν Χίον.

Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, εὕρισκομένου τοῦ Θρασύλλου ἐν Ἀθήναις, ὁ Ἅγις ἐκ τῆς Δακελείας λεηλατῶν ἐφθασε μέχρι τῶν τειχῶν τῶν Ἀθηναίων ὁ δὲ Θράσυλλος, ἐξαγαγὼν ὅσους εὔρεν ἐν τῇ πόλει Ἀθηναίους καὶ ξένους, παρέταξεν ἅπαντας παρὰ τὸ Λύκειον (γυμνάσιον), ἔτοιμος νὰ πολεμήσῃ τοὺς ἐχθροὺς ἐὰν ἤθελον πλησιάσει. Ἰδὼν ταῦτα ὁ Ἅγις ἀπήγαγε ταχέως τὸν στρατὸν του, ἀφοῦ ἀπώλεσέ τινας ἄνδρας τῆς ὀπισθοφυλακῆς φονευθέντας ὑπὸ τῶν ψιλῶν τοῦ ἐχθροῦ. Τούτου ἕνεκα λοιπὸν οἱ Ἀθηναῖοι ἐφάνησαν προθυμότεροι νὰ συγκατανεύσωσιν εἰς τὰς αἰτήσεις τοῦ Θρασύλλου.

καὶ ἐψηφίσαντο νὰ τῷ δοθῶσι χίλιοι ὀπλίται, ἑκατὸν ἵππεῖς καὶ πεντήκοντα τριήρεις.

Ἐν τούτοις ὁ Ἅγις ἰδὼν ἐκ τῆς Δεκελείας πολλὰ πλοῖα μὲ σῖτον εἰσερχόμενα πλησίον εἰς τὸν Πειριαιᾶ, εἶπεν ὅτι εἰς μάτην τὰ στρατεύματά του ἀποκλείουσι τοσοῦτον χρόνον τοὺς Ἀθηναίους διὰ ξηρᾶς ἐνόσω τοὺς ἀφίνουσι νὰ προμηθεύωνται τροφὰς διὰ θαλάσσης, καὶ ὅτι ἦτο ἐπάναγκες νὰ πέμψωσιν εἰς τὴν Καλχηδῶνα καὶ τὸ Βυζάντιον τὸν υἱὸν τοῦ Ῥαμφίου Κλέαρχον, πρόξενον ὄντα τῶν Βυζαντίων. Τούτου ἀποφασισθέντος, ἀνεχώρησεν ὁ Κλέαρχος μὲ δεκαπέντε πλοῖα τὰ ὁποῖα τῷ ἠτοίμασαν οἱ Μεγαρεῖς καὶ οἱ ἄλλοι σύμμαχοι. Ἄλλ' ἐπειδὴ τὰ πλοῖα ἐκεῖνα ἦσαν κατάλληλα μᾶλλον νὰ φέρωσι στρατιώτας ἢ νὰ πλέωσι ταχέως, τούτου ἕνεκα ἀπώλεσε τρία εἰς τὸν Ἑλλήσποντον, τὰ ὁποῖα ἐβύθισαν αἱ ἑννέα Ἀττικαὶ νῆες αἱ φυλάττουσαι πάντοτε τὰ παράλια ἐκεῖνα· τὰ δὲ ἄλλα πλοῖα ἔφυγον εἰς τὴν Σηστόν, καὶ ἐκεῖθεν ἐσώθησαν εἰς τὸ Βυζάντιον.

Τοιουτοτρόπως ἐλήξεν ὁ ἐνιαυτὸς οὗτος καθ' ὃν οἱ Καρχηδόνιοι ἐπεμψαν ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Ἀνίβα δέκα μυριάδας πολεμιστῶν εἰς τὴν Σικελίαν καὶ ἐκυρίευσαν εἰς τρεῖς μῆνας δύο Ἑλληνίδας πόλεις, τὸν Σελινούντα καὶ τὴν Ἱμέραν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

(409 π. X.)

Κατὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος, δηλαδὴ κατὰ τὴν ἐννενηκοστὴν τρίτην Ὀλυμπιάδα καθ' ἣν ὁ Ἡλεῖος Εὐαγόρας καὶ

ὁ Κυρηναῖος Εὐβώτας ἐνίκησαν, ὁ μὲν πρῶτος εἰς τὴν ἄγνωστον μέχρι τότε ἀρματοδρομίαν μὲ δύο ἵππους, ὁ δὲ δεύτερος εἰς τὸ στάδιον, ἐν Σπάρτῃ ὄντος ἐφόρου τοῦ Εὐαρχίππου, καὶ ἐν Ἀθήναις ἀρχόντος τοῦ Εὐκτῆμονος, οἱ Ἀθηναῖοι ἐτείχισαν τὸ Θορικόν, ὁ δὲ Θράσυλλος λαβὼν τὰ ψηφισθέντα πλοῖα καὶ ὀπλίσας πεντακισχιλίους ἐκ τῶν ναυτῶν ὡς πελταστὰς (διὰ τὰ χρησιμεύουσι συγχρόνως καὶ ὡς ναῦται καὶ ὡς πελτασταί), ἀπέπλευσεν ἀρχομένου τοῦ θέρους εἰς τὴν Σάμον· μείνας δ' ἐκεῖ τρεῖς ἡμέρας, ἐπλευσεν εἰς τὴν Πύγελαν ὄπου καὶ τὴν χώραν ἐλεηλάτησε καὶ τὴν πάλιν ἐπολιόρκησε. Δραμόντες τινὲς ἐκ τῆς Μιλήτου πρὸς βοήθειαν τῶν Πυγελέων, ἐδίωκον τοὺς ψιλοὺς τῶν Ἀθηναίων διεσπαρμένους ὄντας· ἀλλ' ἐπελθόντες οἱ πελτασταὶ καὶ τῶν ὀπλιτῶν δύο λόχοι, ἐφόνευσαν ὄλους τοὺς ἐκ Μιλήτου ἐκτὸς ὀλίγων, ἔλαβον περὶ τὰς διακοσίας ἀσπίδας καὶ ἔστησαν τρόπαιον. Τὴν ἀκόλουθον δὲ ἡμέραν ἐπλευσεν πρὸς τὸ Νότιον, καὶ ἐντεῦθεν, ἀφοῦ παρεσκευάσθησαν, διευθύνθησαν πρὸς τὴν Κολοφῶνά τῆς ὁποίας οἱ κάτοικοι συνετάχθησαν μὲ τὸ μέρος των. Κατὰ τὴν ἐπομένην νύκτα εἰσέβαλον εἰς τὴν Λυδίαν ὠρίμου ὄντος τοῦ σίτου, καὶ κόμας πολλὰς ἐνέπρησαν καὶ χρήματα ἔλαβον καὶ ἀνδράποδα καὶ ἄλλα πολλὰ λάφυρα. Ὁ Πέρσης Στάγης, ὅστις εὕρισκετο περὶ τὰ μέρη ταῦτα, ἰδὼν τοὺς Ἀθηναίους διεσκορπισμένους μακρὰν τοῦ στρατοπέδου καὶ καταγινόμενους εἰς ἰδίαν ἕκαστος λαφυραγωγίαν, ἔδραμε μετὰ τῶν ἱππέων, συνέλαβεν ἕνα καὶ ἀπέκτεινεν ἑπτὰ. Μετὰ ταῦτα δὲ ὁ Θράσυλλος ἐπεβίβασε τὸν στρατὸν του εἰς τὰ πλοῖα διὰ τὰ πλεῦσα κατὰ τῆς Ἐφέσου, ἀλλ' ἐννοήσας τὸ σχέδιόν του ὁ Τισσαφέρνης, συνήθροισε δύναμιν πολλὴν καὶ ἀπ-

έστειλεν ἰππεῖς παραγγέλλων εἰς ὅλους τοὺς πλησιοχώρους λαοὺς νὰ σπεύσωσιν εἰς ἑσθήειαν τῆς Ἀρτέμιδος ἐν Ἐφέσῳ.

Ὁ δὲ Θράσυλλος, δεκαεπτὰ ἡμέρας μετὰ τὴν ἐν Λυδία εἰσβολὴν, ἔπλευσε πρὸς τὴν Ἐφεσον, καὶ τοὺς μὲν ὀπλίτας ἀποβιβάσας πλησίον τοῦ ὄρους Κορησσοῦ, τοὺς δὲ ἰππεῖς, τοὺς πελταστάς, τοὺς ἐπιβάτας καὶ τοὺς ἄλλους ὅλους πλησίον τοῦ πρὸς βορρᾶν τῆς πόλεως ἔλους, ἐπροχώρησεν ἅμα τῇ ἡμέρᾳ μὲ τοὺς δύο τούτους στρατοὺς ἐναντίον τῆς πόλεως. Οἱ Ἐφέσιοι, οἱ σύμμαχοι τοὺς ὁποίους εἶχε φέρει ὁ Τισσαφέρνης, οἱ προηγουμένως μετὰ εἰκοσιπέντε πλοίων ἐλθόντες Συρακόσιοι, καθὼς καὶ οἱ ἐσχάτως ἐπὶ πέντε πλοίων φθάσхντες μετὰ τῶν στρατηγῶν Εὐκλέους τοῦ Ἰππωνος καὶ Ἡρακλείδου τοῦ Ἀριστογένους, καὶ δύο πλοῖα τῶν Σελινουσίων συνηθροίσθησαν, καὶ πρῶτον μὲν προσέβαλον τοὺς πλησίον τοῦ Κορησσοῦ ἐστρατοπεδευμένους ὀπλίτας· τρέψαντες δὲ αὐτοὺς εἰς φυγὴν καὶ ἀποκτείναντες ἐξ αὐτῶν περὶ τοὺς ἑκατὸν καὶ καταδιώξαντες τοὺς ἄλλους μέχρι τῆς θαλάσσης, ἐτράπησαν ἔπειτα κατὰ τῶν παρὰ τὸ ἔλος. Ἐφυγον δὲ καὶ ἐκεῖθεν οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ ἀπώλοντο ἐξ αὐτῶν περὶ τοὺς τριακοσίους. Τότε οἱ Ἐφέσιοι ἔστησαν ἐν τρόπαιον ἐνταῦθα καὶ ἐν εἰς Κορησσόν. Ἐπειδὴ δὲ οἱ Συρακόσιοι καὶ οἱ Σελινούσιοι ἠνδραγάθησαν, τοῖς ἐδόθησαν ἀριστεῖα καὶ δημόσια καὶ ἰδιαίτερα, συγχρόνως δὲ καὶ δικαίωμα ἀτελείας παντοτεινῆς εἰς ἐκεῖνους οἵτινες ἤθελον ἐπιθυμήσει νὰ ἐγκατασταθῶσιν εἰς τὸν τόπον. Οἱ Σελινούσιοι τῶν ὁποίων ἡ πόλις εἶχε καταστραφῆ, ἀπήλαυσαν ἐπίσης τοῦ δικαιώματος νὰ θεωρῶνται ὡς πολῖται τῆς Ἐφέσου.

Οἱ Ἀθηναῖοι λαβόντες τοὺς νεκροὺς τῶν διὰ συνθήκης ἀπέπλευσαν εἰς τὸ Νότιον, ὅπου θάψαντες αὐτοὺς ἐπλευσαν πρὸς τὴν Λέσβον καὶ τὸν Ἑλλάσποντον. Ἐνῶ δὲ εἰσέρχοντο εἰς τὸν ἐν τῇ Λέσβῳ λιμένα τῆς Μηθύμνης, εἶδον παραπλευούσας ἐξ Ἐφέσου τὰς εἰκοσιπέντε Συρακοσίας ναῦς· ἀναχθέντες δὲ κατ' αὐτῶν, τέσσαρας μὲν ἐκυρίευσαν μεθ' ὄλων τῶν πληρωμάτων, τὰς δὲ ἄλλας κατεδίωξαν μέχρι τῆς Ἐφέσου. Καὶ τοὺς μὲν ἄλλους αἰχμαλώτους ἐπεμψεν ὁ Θράσυλλος εἰς τὰς Ἀθήνας, Ἀθηναῖον δὲ τινα Ἀλκιβιάδην, ἐξάδελφον καὶ συμφυγάδα τοῦ Ἀλκιβιάδου, ἀπέλυσεν. Ἐντεῦθεν δὲ ἐπλευσε πρὸς τὴν Σηστόν διὰ νὰ ἐνωθῆ μετὰ τὸ ἄλλο στρατεύμα, καὶ ἐκεῖθεν ὅλος ὁ στρατὸς διέβη εἰς Λάμφακον. Ἦσαν ἀρχαὶ τοῦ χειμῶνος, ὅτε οἱ Συρακοῖοι αἰχμάλωτοι, οἱ καθειργμένοι εἰς τὰ λατομεῖα τοῦ Πειραιῶς, τρυπήσαντες τὸν βράχον, ἀπέδρασαν διὰ νυκτὸς καὶ κατέφυγον οἱ μὲν εἰς τὴν Δεκέλειαν, οἱ δὲ εἰς τὰ Μέγαρα.

Ἐν δὲ τῇ Λαμφάκῳ ὁ Ἀλκιβιάδης ἐτακτοποίει ὅλον τὸν συναθροισθέντα στρατὸν, ἀλλ' οἱ ἀρχαῖοι στρατιῶται του δὲν ἤθελον νὰ ἐνωθῶσι μετὰ τῶν τοῦ Θρασύλλου, λέγοντες ὅτι αὐτοὶ δὲν ἐνικήθησαν, ἐνῶ οἱ μετὰ τοῦ Θρασύλλου ἤρχοντο ἡττηθέντες. Διεχείμασαν ὁμῶς ὅλοι ἐκεῖσε, καὶ ἀφοῦ ὠχύρωσαν τὴν Λάμφακον, ἐξεστράτευσαν κατὰ τῆς Ἀβύδου ὅπου ὁ Φαρνάβαζος ἦλθε μετὰ ἰππικὸν πολὺ, ἀλλὰ νικηθεὶς ἔφυγεν, ὁ δὲ Ἀλκιβιάδης, ἔχων τοὺς ἵππεῖς καὶ ἑκατὸν εἰκοσιν ὀπλίτας ὀδηγούμενους ὑπὸ τοῦ Μενάνδρου, κατεδίωξε τὸν ἐχθρὸν μέχρις οὗ τὸ σκότος ἀπέκρυψε τοὺς φυγάδας. Μετὰ τὴν μάχην ταύτην οἱ στρατιῶται τοῦ Ἀλκιβιάδου καὶ οἱ στρατιῶ-

ται τοῦ Θρασύλλου ἠσπάσθησαν ἀλλήλους καὶ ἠνώθησαν. Ἐγένοντο δὲ κατ' αὐτὸν τὸν χειμῶνα καὶ τινες ἐκδρομαὶ εἰς τὴν ἤπειρον, κατὰ τὰς ὁποίας ἡ χώρα τοῦ βασιλέως ἐλεηλατήθη.

Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον οἱ Λακεδαιμόνιοι ἀφῆκαν νὰ ἀπέλθωσιν ὑπόσπονδοι οἱ ἀποστατήσαντες καὶ εἰς τὸ Κορυφάσιον τῆς Μεσσηνίας καταφυγόντες Ἰλλωτες. Περὶ τὸν αὐτὸν δ' ἐπίσης χρόνον οἱ Ἄχαιοι ἐπρόδοσαν τοὺς ἐποίκους τῆς ἐν Τραχινίᾳ Ἑρακλείας εἰς τινα μάχην γενικὴν κατὰ τῶν ἐχθρῶν τῶν Οἰταίων, εἰς τρόπον ὥστε ἐχάθησαν ἐξ αὐτῶν περὶ τοὺς ἑπτακοσίους σὺν τῷ Λακεδαιμονίῳ ἀρμοστῇ Λαβώτᾳ.

Τοιουτοτρόπως ἐληξεν ὁ ἐνιαυτὸς οὗτος, καθ' ὃν οἱ Μῆδοι, ἀποστατήσαντες ἀπὸ τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν Δαρείου, ὑπετάγησαν πάλιν εἰς αὐτόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

(408 π. X.)

Κατὰ τὸ ἀκόλουθον ἔτος ὁ ἐν Φωκαίᾳ ναὸς ἐκάη κεραυνοῦ ἐμπεσόντος. Περὶ τὰ τέλη δὲ τοῦ χειμῶνος καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔαρος (ἐφορεύοντος ἐν Σπάρτῃ τοῦ Πεντακλέους καὶ ἀρχόντος ἐν Ἀθηναῖς τοῦ Ἀντιγένοους, δύο καὶ εἴκοσιν ἐτῶν παρελθόντων ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ πολέμου τούτου) οἱ Ἀθηναῖοι ἐπλευσαν πρὸς τὴν Προκόννησον μετ' ὄλου τοῦ στρατοῦ, ἐκεῖθεν δὲ μετέβησαν εἰς τὴν Καλχηδόνα καὶ τὸ Βυζάντιον ὅπου ἐστρατοπεδεύσαντο. Οἱ Καλχηδόνιοι, μαθόντες τὴν ἄφιξιν

τῶν Ἀθηναίων, κατέθεσαν ὅλα τὰ λάφυρά των εἰς τοὺς Θρακῆας τῆς Βιθυνίας, γείτονας ὄντας. Ὁ δὲ Ἀλκιβιάδης λαβὼν τοὺς ἵππους καὶ ὀλίγους ἐκ τῶν ὀπλιτῶν, καὶ διατάζας τὰ πλοῖα νὰ παραπλέωσιν, ἦλθεν εἰς τοὺς Βιθυνοὺς καὶ ἀπήτησε τὰ τῶν Καλχηδονίων χρήματα, εἰπὼν ὅτι ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως θὰ τοὺς ἐπολέμει. Οὗτοι λοιπὸν τὰ ἀπέδωσαν. Τότε ὁ Ἀλκιβιάδης ἐπιστρέψας εἰς τὸ στρατόπεδον καὶ ἔχων τὰ λάφυρα καὶ τὴν ἐγγύησιν συνθήκης, περιέκλεισε τὴν Καλχηδόνα δι' ὄλου τοῦ στρατοῦ ἀπὸ τῆς μιᾶς θαλάσσης εἰς τὴν ἄλλην καὶ ἔφραξε τὸν ποταμὸν ὅσον ἠδυνήθη. Ὁ Λακεδαιμόνιος ἀρμολογῆς Ἰπποκράτης ἐξήγαγε τοὺς στρατιώτας ἐκ τῆς πόλεως διὰ νὰ πολημήσῃ· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ἀντιπαρετάχθησαν, καὶ ὁ Φαρνάβαζος, ἐξώθηεν τῶν περιτειχισμάτων ἔδραμε πρὸς βοήθειαν μετὰ στρατοῦ καὶ πολλοῦ ἵππικου. Ὁ Ἰπποκράτης λοιπὸν καὶ ὁ Θράσυλλος ἐμάχοντο ἀμφότεροι μὲ τοὺς ὀπλίτας των ἐπὶ πολλὴν ὥραν, μέχρις οὗ ἦλθεν εἰς βοήθειαν ὁ Ἀλκιβιάδης μετὰ τινων ὀπλιτῶν καὶ ἵππέων. Καὶ ὁ μὲν Ἰπποκράτης ἐφρονεύθη, ὁ δὲ στρατὸς του ἐφυγεν εἰς τὴν πόλιν. Συγχρόνως ὁ Φαρνάβαζος, ὅστις δὲν ἠδύνατο νὰ ἐνωθῆ μετὰ τοῦ Ἰπποκράτους ἕνεκα τοῦ ὀλίγου διαστήματος τοῦ ἀφεθέντος μεταξύ τοῦ ποταμοῦ καὶ τῶν ὀχυρωμάτων, ἀπεχώρησεν εἰς τὸ Ἡράκλειον τῶν Καλχηδονίων ὅπου ἦτο τὸ στρατόπεδόν του. Μετὰ τὴν νίκην δὲ ταύτην ὁ μὲν Ἀλκιβιάδης μετέβη εἰς τὸν Ἑλλάσποντον καὶ τὴν Χερσόνησον ὅπως συλλέξῃ χρήματα, οἱ δὲ λοιποὶ στρατηγοὶ συνεφώνησαν μετὰ τοῦ Φαρναβάζου περὶ τῆς Καλχηδόνας νὰ πληρώσῃ οὗτος εἰς τοὺς Ἀθηναίους εἰκοσι τάλαντα καὶ νὰ ὀδηγήσῃ πρὸς τὸν βασιλέα πρέσ-

θεις Ἀθηναίους· ἔδωσαν δὲ καὶ ἔλαβον ὄρκους παρὰ τοῦ Φαρναβάζου νὰ τελῶσιν οἱ Καλχηδόνιοι πρὸς τοὺς Ἀθηναίους τὸν συνήθη φόνον καὶ νὰ δώσωσι τὰ ὀφειλόμενα χρήματα, οἱ δὲ Ἀθηναῖοι νὰ μὴ πολεμήσωσι τοὺς Καλχηδονίους μέχρις οὗ ἐπιστρέψωσιν οἱ πρὸς τὸν βασιλέα πεμφθέντες πρέσβεις. Ὅτε ὁμοῦς ἐδίδοντο οἱ ὄρκοι οὗτοι ὁ Ἀλκιβιάδης δὲν ἦτο παρών, ἀλλ' ἦτο εἰς τὴν Σηλυβρίαν τὴν ὁποίαν κυριεύσας ἦλθεν εἰς τὸ Βυζάντιον ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ ὄλους τοὺς Χερρόνησίτας, στρατιώτας τινὰς ἐκ τῆς Θράκης καὶ ἰππεῖς περισσοτέρους τῶν τριακοσίων. Ὁ Φαρνάβαζος λοιπὸν, ἀξίῳν ὅτι ἔπρεπε καὶ ἐκεῖνος νὰ ὁμῶσῃ, περιέμενεν εἰς τὴν Καλχηδόνα ἕως νὰ ἐπιστρέψῃ ἐκ τοῦ Βυζαντίου. Ἀλλ' ὁ Ἀλκιβιάδης, ἅμα ἦλθεν, εἶπεν ὅτι δὲν ὠρκίζετο ἐὰν δὲν ἀνεύου καὶ ἐκεῖνος τοὺς ὄρκους του. Μετὰ ταῦτα ὁ μὲν Ἀλκιβιάδης ὤμωσεν ἐν Χρυσοπόλει ἐνώπιον τοῦ Μιτροβάτου καὶ τοῦ Ἀρβάτου πεμφθέντων ὑπὸ τοῦ Φαρναβάζου, ὁ δὲ Φαρνάβαζος ἐν Καλχηδόνι ἔδωσε τὸν κοινὸν ὄρκον ἐνώπιον τοῦ Εὐρυπτολέμου καὶ τοῦ Διοτίμου ἀντιπροσώπων τοῦ Ἀλκιβιάδου· ἔπειτα δὲ ἀντήλλαξαν μεταξὺ των καὶ ἰδιαιτέρας ἐγγυήσεις.

Ὁ Φαρνάβαζος ἀνεχώρησεν ἔπειτα ἀμέσως καὶ διέταξε τοὺς πρὸς τὸν βασιλέα πορευομένους πρέσβεις νὰ ἀπαντήσωσιν αὐτὸν εἰς τὴν Κύζικον. Ἐπέμφθησαν δὲ ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ὁ Δωρόθεος, ὁ Φιλοδίκης, ὁ Θεαγένης, ὁ Εὐρυπτόλεμος καὶ ὁ Μαντίθεος, καὶ μετ' αὐτῶν ἦσαν οἱ Ἀργεῖοι Κλεόστρατος καὶ Πυρρόλογος. Ἐπορεύοντο ἐπίσης καὶ πρέσβεις τῶν Λακαϊδαμονίων, ὁ Πασιππίδας καὶ ἕτεροι, σὺν αὐτοῖς δὲ ὁ Ἐρμοκράτης, ἔξορισθεὶς ἤδη ἐκ Συρακουσῶν, καὶ ὁ ἀδελφὸς

αὐτοῦ Πρόξενος. Καὶ ὁ μὲν Φαρνάβαζος ᾠδήγει αὐτούς.

Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ περικυκλώσαντες ἐπολιόρχουν τὸ Βυζάντιον καὶ ἔκαμνον κατὰ τοῦ τείχους ἀκροβολισμοὺς καὶ προσβολάς· εὗρισκαντο δὲ ἐντὸς τοῦ Βυζαντίου ὁ Λακεδαιμόνιος ἀρμοστής Κλέαρχος καὶ μετ' αὐτοῦ τινὲς τῶν περιούκιων καὶ ὀλίγοι ἐκ τῶν νεοδαμωδῶν καὶ Μεγαρεῖς διοικούμενοι ὑπὸ τοῦ Μεγαρέως Ἐλίξου καὶ Βοιωτοὶ διοικούμενοι ὑπὸ τοῦ Κοιρατάδου. Βλέποντες ὅμως οἱ Ἀθηναῖοι ὅτι οὐδὲν ἠδύνατο νὰ πράξωσι διὰ τῆς εἰας, ἔπεισαν τινὰς τῶν Βυζαντιῶν νὰ τοῖς παραδώσωσι τὴν πόλιν. Ὁ ἀρμοστής Κλέαρχος, μὴ ὑποθέτων ὅτι θὰ εὗρίσκετο κανεὶς ἱκανὸς νὰ πράξῃ τοιαύτην προδοσίαν καὶ διαθέσας τὰ πάντα ὅσον ἠδυνήθη καλλίτερον καὶ ἀναθέσας τὴν ὑπεράσπισιν τῆς πόλεως εἰς τὸν Κοιρατάδαν καὶ τὸν Ἐλίξον, μετέβη πρὸς τὸν Φαρνάβαζον εἰς τὸν ἀντιπέραν ἡπειρὸν διὰ νὰ λάβῃ παρ' αὐτοῦ τὸν μισθὸν τῶν στρατιωτῶν, νὰ συναθροίσῃ τὰ πλοῖα τὰ ὅποια πρὸς φρούρησιν εἶχεν ἀφῆσει εἰς τὸν Ἑλλήσπογτον ὁ Πασσιπίδας, νὰ τὰ ἐνώσῃ μὲ ἐκεῖνα τὰ ὅποια ἦσαν εἰς τὴν Ἄντανδρον καὶ μὲ ἐκεῖνα τὰ ὅποια ὁ τοποτηρητὴς τοῦ Μινδάρου Ἀγησανδρίδας εἶχεν εἰς τὴν Θράκην, νὰ ναυπηγήσῃ ἄλλα, καὶ μεθ' ὅλων τούτων τῶν δυνάμεων συνηνωμένων νὰ ἐπιτεθῶσι κατὰ τῶν συμμάχων τῶν Ἀθηναίων καὶ νὰ τοὺς ἀναγκάσωσι νὰ λύσωσι τὴν πολιορκίαν τοῦ Βυζαντίου. Ἄμα ὅμως ὁ Κλέαρχος ἐξέπλευσεν, ἡ πόλις τῶν Βυζαντιῶν παρεδόθη ὑπὸ τοῦ Κύδωνος, τοῦ Ἀρίστωνος, τοῦ Ἀναξικράτους, τοῦ Λυκούργου καὶ τοῦ Ἀναξιλάου ὅστις δικασθεὶς ὕστερον εἰς τὴν Λακεδαίμονα ἐπὶ προδοσίᾳ ἀπελύθη εἰπὼν ὅτι ἔπει-

Βυζάντιος και ὄχι Λακεδαιμόνιος, και ὅτι δὲν ἐπρόδο-
 σεν, ἀλλὰ μᾶλλον ἔσωσε τὴν πόλιν βλέπων τοὺς παῖ-
 δας και τὰς γυναῖκας ἀποθησκούσας ἐπειδὴ ὁ Κλέαρ-
 χος διένεμε τὸν ἐν τῇ πόλει ὑπάρχοντα σῖτον μόνον εἰς
 τοὺς στρατιώτας τῶν Λακεδαιμονίων. Τούτων ἔνεκα
 λοιπὸν ἔλεγεν ὁ Ἀναξίλαος ὅτι εἰσήγαγε τοὺς πολεμί-
 οὺς και ὄχι ἔνεκα χρημάτων ἢ μίσους ἐναντίον τῶν Λα-
 κεδαιμονίων.

Ἄμα παρεσκευάσθησαν τὰ πάντα ἐπὶ τῷ σκοπῷ
 τούτῳ, οἱ συνωμόται ἤνοιξαν τὴν πύλην τὴν καλουμέ-
 νην πύλην τῆς Θράκης και εἰσήγαγον τὸν Ἀλκιβιάδην
 μετὰ τοῦ στρατοῦ. Ὁ Ἐλιξος και ὁ Κοιρατάδας, μὴ
 γνωρίζοντες τίποτε ἐκ τούτων, ἤλθον εἰς τὴν ἀγορὰν
 μεθ' ὄλων τῶν στρατιωτῶν. Ἀλλ' ἰδόντες ὅτι οἱ ἐχθροὶ
 ἦσαν κύριοι ὄλων τῶν θέσεων και ἐνοήσαντες ὅτι περι-
 τὴ ἀπέβαινε πᾶσα ἀντίστασις, παρεδόθησαν και ἐπέμ-
 φθησαν εἰς τὰς Ἀθήνας. Ἀλλ' ὁ Κοιρατάδας, ἐνῶ ἀ-
 πέβαινε εἰς τὸν Πειραιᾶ, κατώρθωσε νὰ γίνῃ ἀφανὴς
 μεταξὺ τοῦ πλήθους και νὰ διασωθῇ εἰς τὴν Δεκέλειαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

(407 π. X.)

Ὁ Φαρνάβαζος και οἱ πρέσβεις, εὐρισκόμενοι εἰς τὸ
 Γορδίσιον τῆς Φρυγίας ὅπου διήρχοντο τὸν χειμῶνα, ἔ-
 μαθον τὰ συμβάντα τὰ συμβάντα τοῦ Βυζαντίου. Ἀρ-
 χομένου δὲ τοῦ ἔαρος ἐπορεύθησαν πρὸς τὸν βασιλέα,
 και καταβαίνοντες ἀπήντησαν τὴν πρεσβείαν τῶν Λα-

κεδαιμονίων συγκειμένην ὑπό τινος καλουμένου Βοιωτίου καὶ ἄλλων πρέσβειων, οἵτινες ἀνήγγειλον εἰς αὐτοὺς ὅτι οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐπέτυχον παρὰ τοῦ βασιλέως πᾶν ὅ,τι ἐζήτησαν. Συνήντησαν ἐπίσης τὸν Κῦρον ὅστις εἶχεν ἀναλάβει τὴν διοίκησιν ὄλων τῶν παράθλασσιῶν ἐπαρχιῶν καὶ ὅστις εἶχεν ἐντολὴν νὰ ὑποστηρίξῃ τοὺς Λακεδαιμονίους· ἔφερε δὲ οὗτος ἐπιστολὴν ἔχουσαν τὴν βασιλικὴν σφραγίδα καὶ μεταξὺ ἄλλων περιέχουσαν τὰ ἐξῆς: «Πέμπω τὸν Κῦρον ὡς κάρανον τῶν εἰς τὸν Καστωλὸν συναθροιζομένων στρατευμάτων.» Κάρανος δὲ σημαίνει κύριος. Οἱ Ἀθηναῖοι πρέσβεις, ταῦτα ἀκούσαντες καὶ ἰδόντες τὸν Κῦρον, ἐπεθύμουν ἀνυπομόνως νὰ μεταβῶσι πρὸς τὸν βασιλέα, ἢ ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὰ ἴδια· ἀλλ' ὁ Κῦρος διέταξε τὸν Φαρνάβαζον νὰ τῷ παραδώσῃ τοὺς πρέσβεις, ἢ τοῦλάχιστον νὰ μὴ τοὺς ἀφήσῃ νὰ ἐπιστρέψωσιν οἴκαδε, θέλων νὰ μὴ μάθωσιν οἱ Ἀθηναῖοι τὰ πραττόμενα. Ὁ δὲ Φαρνάβαζος, χαριζόμενος εἰς τὸν Κῦρον, ἐκράτησεν αὐτοὺς ἐπὶ ὅσον χρόνον ἦτο ἀνάγκη, λέγων ὅτε μὲν ὅτι θὰ τοὺς ὀδηγήσῃ πρὸς τὸν βασιλέα, ὅτε δὲ ὅτι θὰ τοὺς ἀποστείλῃ εἰς τὰς Ἀθήνας. Ἀλλ' ἀφοῦ παρῆλθον τρεῖς ἐνιαυτοί, παρεκάλεσε τὸν Κῦρον νὰ τοὺς ἀφήσῃ, λέγων εἰς αὐτὸν ὅτι ἔρχισθη νὰ τοὺς ὀδηγήσῃ μέχρι τῆς θαλάσσης ἐὰν δὲν τοὺς φέρῃ πρὸς τὸν βασιλέα. Τοὺς ἐπεμψαν λοιπὸν πρὸς τὸν Ἀριοβαρζάνην ὅστις διετάχθη νὰ τοὺς συνοδεύσῃ μέχρι τῆς Κίου τῆς Μυσίας, ὅθεν ἀπέπλευσαν πρὸς τὸν ἄλλον στρατὸν.

Θέλων δὲ ὁ Ἀλκιβιάδης νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὰς Ἀθήνας μετὰ τῶν στρατιωτῶν, ἔπλευσε πρὸς τὴν Σάμον· ἐκείθεν δὲ λαβὼν εἴκοσι πλοῖα εἰσῆλθεν εἰς τὸν Κεραμι-

κὸν κόλπον τῆς Καρίας, καὶ ἀφοῦ συνέλεξεν εἴκοσι τάλαντα ἐκ τῶν μερῶν ἐκείνων ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Σάμον. Ὁ δὲ Θρασύβουλος μὲ τριάκοντα πλοῖα μετέβη εἰς τὴν Θράκην ὅπου ὑπέταξε τὰ χωρία ὅσα εἶχον μεταβῆ μὲ τὸ μέρος τῶν Λακεδαιμονίων, καὶ μεταξὺ ἄλλων τὴν Θάσον ἣτις εἶχεν ἐρημωθῆ ἕνεκα τοῦ πολέμου, τῶν διχονοιῶν καὶ τῆς πείνης. Ὁ δὲ Θράσυλλος μετὰ τοῦ ὑπολοίπου στρατοῦ κατέπλευσεν εἰς τὰς Ἀθήνας. Πρὸ τῆς ἀφίξεώς του οἱ Ἀθηναῖοι εἶχον ἐκλέξει τρεῖς στρατηγούς, τὸν ἐξόριστον Ἀλκιβιάδην, τὸν ἀπόντα Θρασύβουλον καὶ τὸν ἐν τῇ πόλει εὐρισκόμενον Κόνωνα.

Ἐκ τῆς Σάμου ὁ Ἀλκιβιάδης, ἔχων τὰ χρήματα καὶ τὰ εἴκοσι πλοῖα, κατέπλευσεν εἰς τὴν Πάρον, ἐκεῖθεν δὲ κατευθύνθη πρὸς τὸ Γύθειον διὰ νὰ κατασκοπεύσῃ τὰς τριάκοντα τριήρεις τὰς ὁποίας εἶχε μάθει ὅτι οἱ Λακεδαιμόνιοι παρεσκευάζον ἐκεῖ καὶ διὰ νὰ βεβαιωθῆ πῶς θὰ τὸν ἐδέχετο ἡ πατρίς του. Ἰδὼν δὲ ὅτι ἡ πόλις τῷ ἦτο εὖνους, ὅτι ἐξελέξατο αὐτὸν στρατηγὸν καὶ ὅτι οἱ φίλοι του ἰδιαιτέρως τὸν προέτρεπον νὰ ἐπιστρέψῃ, κατέπλευσεν εἰς τὸν Πειραιᾶ καθ' ἣν ἡμέραν ἡ πόλις ἐώρταζε τὰ Πλυντήρια καὶ καθ' ἣν καλύπτουσι μὲ πέπλον τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς, τοῦθ' ὅπερ τινὲς ἐθεώρησαν ὡς κακὸν οἰωνὸν δι' αὐτὸν καὶ διὰ τὴν πόλιν, καθότι, τὴν ἡμέραν ἐκείνην, οὐδεὶς τῶν Ἀθηναίων τολμᾷ νὰ ἐπιχειρισθῆ σπουδαίαν τινα ὑπόθεσιν. Καθ' ἣν στιγμήν εἰσῆρχετο εἰς τὸν Πειραιᾶ, τὸ πλῆθος τοῦ Πειραιῶς καὶ τοῦ ἄστεως συνηθροίσθη περὶ τὰ πλοῖα διὰ νὰ θαυμάσῃ καὶ νὰ ἰδῆ τὸν Ἀλκιβιάδην περὶ τοῦ ὁποίου οἱ μὲν ἐβεβαίουν ὅτι ἦτο ὁ ἀριστος τῶν πολιτῶν καὶ μόνος, ὡς ἔλεγον, ἀπέδειξε τὴν ἀδικίαν τῆς ἐξορίας του, γενόμε-

νος θῦμα ἀνθρώπων κατωτέρων αὐτοῦ, τοὺς ὁποίους θὰ ἐφίμωνε διὰ τῆς εὐγλωττίας του καὶ τῶν ὁποίων ὄλη ἡ πολιτικὴ περιστρέφετο εἰς τὸ ἀτομικόν των συμφέρον. Ἐξ ἐναντίας αὐτὸς εἰργάσθη πάντοτε χάριν τοῦ κοινοῦ καλοῦ, ποιούμενος ταῦτοχρόνως χρῆσιν τῶν ἰδίων καὶ τῶν τῆς πόλεως μέσων. Ὅταν ἐζήτησε νὰ δικασθῆ ἀνυπερθέτως διὰ τὴν προσαπτομένην αὐτῷ κατηγορίαν ἐπὶ βεβηλώσει τῶν μυστηρίων, οἱ ἐχθροὶ του ἐνῆργησαν ν' ἀπορρίψθῃ αἴτησις ἣτις ἐφαίνετο δικαία, καὶ ὠφελήθησαν ἐκ τῆς ἀπουσίας του διὰ νὰ τὸν ἐξοστρακίσωσιν ἀπὸ τὴν πατρίδα του. Τότε δὲ, δοῦλος τῆς δυστυχίας, ἠναγκάσθη νὰ θεραπεύῃ τοὺς σκληροτάτους ἐχθροὺς του, κινδυνεύων καθ' ἡμέραν νὰ χάσῃ τὴν ζωὴν του καὶ βλέπων τοὺς στενοτάτους φίλους του, τοὺς συμπολίτας του, τοὺς συγγενεῖς του, τὴν πόλιν ὀλόκληρον πράττουσαν μέγιστα σφάλματα χωρὶς νὰ δύναται νὰ σπεύσῃ εἰς βοήθειάν της, ἐμποδιζόμενος ὑπὸ τῆς ἐξορίας του. Παρ' ἀνθρώπων οἷος αὐτὸς, προσέθετον, δὲν πρέπει τις νὰ φοβῆται ἐπαναστάσεις καὶ ἀνατροπὰς, ἐπειδὴ ἡ εὐνοια τοῦ λαοῦ τὸν θέτει ὑπεράνω τῶν συνηλικιωτῶν του καὶ τὸν καθιστᾷ ἴσον μὲ τοὺς πρεσβυτέρους, ἐνῶ οἱ ἐχθροὶ του φαίνονται ὡς πρὸς αὐτὸν οἷοι ἦσαν πρότερον, ἔτοιμοι νὰ καταστρέψωσιν, ἅμα ὡς ἤθελον ἔχει τὴν δύναμιν, ἀρίστους πολίτας· διετηρήθησαν δὲ εἰς τὰς θέσεις των καθότι ὁ λαὸς τοὺς ἠνέχθη ἕνεκα τῆς ἀπουσίας τῶν καλλιτέρων πολιτῶν. Οἱ δὲ ἀντίθετοι ἔλεγον ὅτι ὁ Ἀλκιβιάδης ἦτο ἡ μόνη αἰτία τῶν δεινῶν τὰ ὁποῖα εἶχον ὑποστῆ, καὶ ὅτι ὑπῆρχε κίνδυνος μήπως ὁ στρατηγὸς ἐκεῖνος ἐπισύρῃ κατὰ τῆς πόλεως αὐτὸς μόνος φοβερότερα δεινά.

Ὁ Ἀλκιβιάδης πλησιάσας εἰς τὴν ξηρὰν δὲν ἀπέβη

ἀμέσως, φοβούμενος τοὺς ἐχθρούς· ἐγερθεὶς δὲ ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ἐζήτει νὰ ἰδῆ ἐὰν οἱ φίλοι του ἦσαν ἐκεῖ. Ἴδων δὲ τὸν ἐξάδελφόν του Εὐρυπτόλεμον τὸν Πεισιάνακτος καὶ τοὺς ἄλλους συγγενεῖς καὶ φίλους του, ἀπέβη τοῦ πλοίου καὶ ἀνέβη εἰς τὴν πόλιν μὲ τὴν συνοδίαν ταύτην ἣτις εἶχεν ἀπόφασιν νὰ τὸν προστατεύσῃ ἐναντίον πάσης τυχόν προσβολῆς. Ἀπολογηθεὶς εἰς τὴν βουλὴν καὶ εἰς τὴν συνέλευσιν ὅτι δὲν ἠσέβησε καὶ ὅτι ἐγένετο θῦμα ἀδικίας, λεχθέντων δὲ πολλῶν παρομοίων λόγων καὶ οὐδενὸς ἀντειπόντος, καθότι ἡ συνέλευσις δὲν θὰ ἠνείχετο τοῦτο, ἀνεκηρύχθη παμφηφει ἀρχιστράτηγος, ὡς ὁ μόνος ἱκανὸς ν' ἀποδώσῃ εἰς τὴν πόλιν τὴν προτέραν αὐτῆς δύναμιν. Τότε ἐξήγαγεν ἅλα τὰ στρατεύματα ἵνα ἡ πομπὴ τῶν μυστηρίων, ἣτις ἔνεκα τοῦ πολέμου ἐγίνετο διὰ θαλάσσης, ἐπαναλάβῃ τὴν ἀρχαίαν αὐτῆς διὰ ξηρᾶς πορείαν, ἐπειτα δὲ συνήθροισε στρατὸν, χιλίους πεντακοσίους ὀπλίτας, ἑκατὸν πεντήκοντα ἰππεῖς καὶ πλοῖα ἑκατὸν.

Τρεῖς μῆνας μετὰ τὸν κατάπλου ἀνήχθη κατὰ τῆς Ἀνδρου ἣτις εἶχεν ἀποσείσει τὸν ζυγὸν τῶν Ἀθηναίων, καὶ μετ' αὐτοῦ συνεπέμφθησαν οἱ ὡς στρατηγοὶ τοῦ πεζοῦ στρατοῦ ἐκλεχθέντες Ἀριστοκράτης καὶ Ἀδείμαντος ὁ Λευκοφιλίδου. Ὁ Ἀλκιβιάδης ἀπεβίβασε τὸν στρατὸν εἰς τὸ Γαύρειον τῆς Ἀνδρίας χώρας, ἔτρεψεν εἰς φυγὴν τοὺς ἐναντίον του δραμόντας Ἀνδρίους, τοὺς ἐκλείσεν εἰς τὰ τεῖχη των, ἀφοῦ ἐφόνευσε τινὰς ἐξ αὐτῶν καὶ ὄλους τοὺς Λακεδαιμονίους ὅσοι εὗρισκοντο μετ' αὐτῶν, ἤγειρε τρόπαιον, καὶ ἀφοῦ ἔμεινεν ἐκεῖ ἡμέρας τινὰς ἐπλευσε πρὸς τὴν Σάμον, ὁπόθεν ὀρμώμενος ἐπολέμει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

(407 π. Χ.)

Ὀλίγον χρόνον πρὶν ἀναχωρήσῃ ὁ Ἀλικιιάδης ἐξ Ἀθηνῶν, οἱ Λακεδαιμόνιοι ἔπεμψαν τὸν Λύσανδρον διὰ νὰ λάβῃ τὴν διοίκησιν τοῦ στόλου, πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ Κρατησιππίδου τοῦ ὁποίου ὁ χρόνος τῆς ναυαρχίας εἶχε λήξει. Φθάσας δὲ ὁ Λύσανδρος εἰς τὴν Ῥόδον καὶ λαβὼν ἐκεῖθεν πλοῖα, ἔπλευσε πρὸς τὴν Κῷ καὶ τὴν Μίλητον, ἐκεῖθεν δὲ πρὸς τὴν Ἔφεσον ὅπου ἔμεινε μὲ ἐβδομήκοντα πλοῖα μέχρις οὗ ἔλθῃ ὁ Κῦρος εἰς τὰς Σάρδεις. Ἐλθόντος δὲ τούτου, ὁ Λύσανδρος μετέβη πρὸς αὐτὸν μετὰ τῶν Λακεδαιμονίων πρέσβειων, καὶ ἐκεῖ, ἀφοῦ παρεπονέθησαν κατὰ τοῦ Τισσαφέρνους καὶ εἶπον ὅσα ἔπραξε, τὸν παρεκάλεσαν νὰ φανῇ ὅσον τὸ δυνατόν προθυμότατος πρὸς τὸν πόλεμον. Ὁ Κῦρος τοῖς ἀπεκρίθη ὅτι ἀκριβῶς αὐτῇ ἦτο ἡ διαταγὴ τοῦ βασιλέως, ὅτι καὶ αὐτὸς δὲν εἶχεν ἐναντίαν θέλησιν καὶ ὅτι θὰ ἔπραττε πᾶν ὅ,τι ἐζήρητο παρ' αὐτοῦ. Προσέθηκεν ὅτι ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ ποσότητα πεντακοσίων ταλάντων· ὅτι ἐὰν δὲν ἤρκει αὐτῇ, θὰ ἐλάμβανε ἐκ τῶν ἰδιαιτέρων κεφαλαίων τὰ ὁποῖα τῷ ἔδωκεν ὁ πατήρ του· ἐὰν δὲ καὶ ταῦτα δὲν ἤθελον ἀρκέσει, θὰ κατέκοπτε καὶ τὸν θρόνον ἐφ' οὗ ἐκάθητο, ὅστις ἦτο ἀργυροῦς καὶ χρυσοῦς. Οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι ἐπήνεσαν τὴν ἀπόκρισιν ταύτην καὶ τὸν προέτρεψαν νὰ τάξῃ εἰς ἕκαστον ναύτην μίαν δραχμὴν ἀττικὴν, παριστῶντες αὐτῷ ὅτι ἕνεκα τῆς αὐξήσεως ταύτης τοῦ μισθοῦ, οἱ Ἀθηναῖοι ναῦται θὰ ἐγκατέλιπον τὰ πλοῖά των καὶ τοιουτοτρόπως θὰ ἤλαττοῦντο

τὰ ἐξοδά του εἰς τὸ μέλλον. Ὁ δὲ Κῦρος ἐπεδοκίμασε μὲν αὐτούς, ἀλλ' εἶπεν ὅτι δὲν ἦτο δυνατόν νὰ πράξῃ ἄλλα παρ' ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα τὸν διέταξεν ὁ βασιλεὺς, διότι κατὰ τοὺς ὅρους τῆς συνθήκης ὤφειλε νὰ δίδῃ κατὰ μῆνα τριάκοντα μνᾶς δι' ἕκαστον πλοῖον τὸ ὁποῖον οἱ Λακεδαιμόνιοι ἤθελον νὰ διατηρῶσιν.

Ὁ δὲ Λύσανδρος τότε μὲν ἐσιώπησεν, ἀλλὰ μετὰ τὸ δεῖπνον, ἐπειδὴ ὁ Κῦρος προπιῶν εἰς ὑγείαν του τὸν ἠρώτησε τί ἠδύνατο νὰ πράξῃ διὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ, ὁ Λύσανδρος ἀπεκρίθη: «Νὰ προσθέσῃς εἰς τὸν μισθὸν ἐκάστου ναύτου ἓνα ὄβολόν.» Ἀπὸ τῆς στιγμῆς δ' ἐκείνης ὁ μισθὸς ἦτο τέσσαρες ὄβολοι, ἐνῶ πρότερον ἦτο τριῶβλον. Ἐκτὸς τούτου ὁ Κῦρος ἐπλήρωσε τὰ καθυστερούμενα καὶ προεπλήρωσεν ἑνὸς μηνὸς μισθοὺς, εἰς τρόπον ὥστε ὁ στρατὸς ἐφάνη προθυμότερος. Εἰς τὸ ἄκουσμα τοῦτο οἱ Ἀθηναῖοι ἀπεθαρρύνθησαν καὶ ἐπεμψαν διὰ τοῦ Τισσαφέρνους πρέσβεις πρὸς τὸν Κῦρον· ἀλλ' ὁ Κῦρος δὲν τοὺς ἐδέχθη, μολονότι ὁ Τισσαφέρνης τὸν παρεκάλει καὶ τὸν προέτρεπε νὰ ἐργάζεται ὅπως εἰργάζετο καὶ αὐτός, συμφώνως μὲ τὰς συμβουλάς τοῦ Ἀλκιβιάδου, οὕτως ὥστε κανεὶς λαὸς τῆς Ἑλλάδος νὰ μὴ λάβῃ ὑπεροχὴν, ἀλλὰ νὰ ἦναι ὅλοι ἀσθενεῖς, στασιάζοντες μεταξύ των.

Καὶ ὁ μὲν Λύσανδρος, ἀφοῦ συνήθροισε τὸν στόλον του εἰς τὴν Ἐφεσον, ἀνείλκυσεν εἰς τὴν ξηρὰν τὰ πλοῖα ἑννενήκοντα ὄντα καὶ ἔμενον ἤσυχος ἐπισκευάζων αὐτὰ καὶ ἀναπαύων τὰ πληρώματα. Ὁ δὲ Ἀλκιβιάδης, μαθὼν ὅτι ὁ Θρασύβουλος ἀνεχώρησεν ἐκ τοῦ Ἑλλησπόντου καὶ ἐτείχιζε τὴν Φώκαιαν, ἦλθε πρὸς αὐτὸν, ἀφήσας τὴν διοίκησιν τοῦ στόλου εἰς τὸν κυβερνήτην του

Ἀντίοχον μὲ τὴν διαταγὴν νὰ μὴ πλησιάσῃ τὰ πλοῖα τοῦ Λυσάνδρου. Καταφρονήσας ὅμως τὴν διαταγὴν ταύτην ὁ Ἀντίοχος, ἐπλευσεν ἐκ τοῦ Νοτίου μὲ τὸ πλοῖόν του καὶ ἐν ἄλλο πρὸς τὸν λιμένα τῶν Ἐφεσίων καὶ διήρχετο παρ' αὐτὰς τὰς πύργους τῶν πλοίων τοῦ Λυσάνδρου. Ὁ δὲ Λύσανδρος κατὰ πρῶτον μὲν ὀλίγα τῶν πλοίων καθελκύσας εἰς τὴν θάλασσαν ἐδίωκεν αὐτόν· ἀλλ' ὅταν εἶδεν ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι ἤρχοντο πρὸς βοήθειαν τοῦ Ἀντιόχου μὲ περισσότερα πλοῖα, τότε καὶ αὐτὸς συντάξας πρὸς μάχην ὅλα τὰ πλοῖά του ἐπροχώρησε κατ' αὐτῶν. Τότε οἱ μείναντες εἰς τὸ Νότιον Ἀθηναῖοι καθελκύσαντες τὰς λοιπὰς τριήρεις ἀνήχθησαν, ἕκαστος ὡς ἔτυχε. Τοιουτοτρόπως λοιπὸν ἐναυμάχησαν, οἱ μὲν Λακεδαιμόνιοι ἐν τάξει, οἱ δὲ Ἀθηναῖοι μὲ δισπαρμένα τὰ πλοῖα, μέχρις οὗ οἱ τελευταῖοι οὔτοι ἐφυγον ἀπολέσαντες δεκαπέντε τριήρεις. Ἐκ τῶν ἀνδρῶν δὲ οἱ μὲν πλεῖστοι διέφυγον, οἱ δὲ ἐζωγράθησαν. Καὶ ὁ μὲν Λύσανδρος λαβὼν τὰ πλοῖα καὶ στήσας τρόπαιον ἐπὶ τοῦ Νοτίου ἐπλευσε πρὸς τὴν Ἐφeson, οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ἀπεχώρησαν εἰς τὴν Σάμον.

Μετὰ ταῦτα ὁ Ἀλκιβιάδης ἐλθὼν εἰς τὴν Σάμον ἀνήχθη μεθ' ὅλων τῶν πλοίων πρὸς τὸν λιμένα τῶν Ἐφεσίων καὶ παρέταξεν αὐτὰ πρὸ τοῦ στομίου, ἕτοιμος ὢν νὰ ναυμαχήσῃ πρὸς ὃν τινα ἤθελεν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Λύσανδρος δὲν ἐκινεῖτο ἕνεκα τοῦ ὀλιγωτέρου ἀριθμοῦ τῶν πλοίων του, ὁ Ἀλκιβιάδης ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Σάμον. Ὀλίγον ἔπειτα οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐκυρίευσαν τὸ Δελφίνιον καὶ τὴν Ἡϊόνα.

Οἱ δὲ ἐν ταῖς Ἀθήναις ὅταν ἔμαθον τὴν εἰδήσιν τῆς ναυμαχίας ταύτης ἠγανάκτησαν κατὰ τοῦ Ἀλκιβιάδου

καὶ ἀποδίδοντες τὴν ἀπόλειαν τῶν πλοίων εἰς τὴν ἀμέλειαν καὶ τὴν κακὴν αὐτοῦ διαγωγὴν, ἐξελέξαντο δέκα νέους στρατηγούς, τὸν Κόνωνα, τὸν Διομέδοντα, τὸν Λέοντα, τὸν Περικλέα, τὸν Ἐρασινίδην, τὸν Ἀριστοκράτη, τὸν Ἀρχέστρατον, τὸν Πρωτόμαχον, τὸν Θράσυλλον καὶ τὸν Ἀριστογέννη. Βλέπων δὲ ὁ Ἀλκιβιάδης ὅτι καὶ ὁ στρατὸς ἐπίσης ἦτο κακῶς διατεθειμένος κατ' αὐτοῦ, ἔλαβε μίαν μόνην τριήρη καὶ ἀπεχώρησεν εἰς τὸ ἐν Χερρόνησῳ φρούριόν του.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κόνων ἀνεχώρησεν ἐκ τῆς Ἄνδρου μὲ τὰ εἴκοσι πλοῖά του καὶ ἦλθε, συμφώνως μὲ τὸ ψήφισμα τῶν Ἀθηναίων, νὰ ἀναλάβῃ τὴν διοίκησιν τοῦ ἐν τῇ Σάμῳ ναυτικοῦ. Ἐντὶ δὲ τοῦ Κόνωνος ἔπεμψαν εἰς τὴν Ἄνδρον τὸν Φανοσθένη μὲ εἴκοσι πλοῖα. Συναντήσας ὁ αὐτὸς δύο Θουρίας τριήρεις τὰς συνέλαβε μεθ' ὅλων τῶν πληρωμάτων· καὶ τοὺς μὲν αἰχμαλώτους ὅλους ἔδεσαν οἱ Ἀθηναῖοι, τὸν δὲ ἀρχηγὸν αὐτῶν, ὄντα μὲν Ῥόδιον, ἀναγκασθέντα δὲ ἄλλοτε νὰ φύγῃ ἐκ τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῆς Ῥόδου ὅπως σωθῇ ἀπὸ τὴν ποινὴν τοῦ θανάτου τὴν ὁποίαν ἀπήγγειλαν κατ' αὐτοῦ καὶ κατὰ τῶν συγγενῶν του οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ ζῶντα μετὰξὺ τῶν Θουρίων, ἐλεήσαντες τὸν ἀπέλυσαν χωρὶς μάλιστα νὰ λάβωσι λύτρα παρ' αὐτοῦ.

Ὁ Κόνων φθάσας εἰς τὴν Σάμον εὔρε τὸν στόλον ἀποτεθαρόνημένον· συνεπλήρωσε λοιπὸν ἐξδομήκοντα τριήρεις ἐντὶ τῶν ἑκατὸν καὶ περισσοτέρων αἵτινες ὑπῆρχον πρότερον, ἀνήχθη ἀκολουθούμενος ὑπὸ τῶν ἄλλων στρατηγῶν, καὶ ἀποβαίνων εἰς διάφορα μέρη τῆς πολεμίας χώρας ἐλήστευεν αὐτά.

Τοιουτοτρόπως ἐλήξεν ὁ ἐνἑαυτὸς καθ' ὃν οἱ Καρχη-

δόνιοι στρατεύσαντες κατὰ τῆς Σικελίας μὲ ἑκατὸν εἴκοσι τριήρεις καὶ δώδεκα μυριάδας πεζοῦ στρατοῦ ἐκυρίευσαν τὸν Ἀκράγαντα διὰ τοῦ λιμοῦ, κατ' ἀρχὰς μὲν ἠπτηθέντες εἰς μάχην τινά, ἔπειτα δὲ πολιορκήσαντες αὐτὸν ἐπὶ μῆνας ἑπτὰ.

 ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ΄.

(406 π. Χ.)

Κατὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος (ἀξιοσημείωτον διὰ τὴν ἐσπερινὴν ἔκλειψιν τῆς σελήνης καὶ τὸν ἐμπρησμόν τοῦ ἐν Ἀθήναις παλαιοῦ ναοῦ τῆς Ἀθηνᾶς, ἐφορευόντος μὲν τοῦ Πιτύα, ἄρχοντος δ' ἐν Ἀθήναις τοῦ Καλλίου,) οἱ Λακεδαιμόνιοι, παρελθόντος τοῦ χρόνου τῆς ναυαρχίας τοῦ Λυσάνδρου καὶ συμπληρωθέντων εἴκοσι καὶ τεσσαρῶν ἐτῶν ἀπὸ τοῦ πολέμου, ἔπεμψαν τὸν Καλλικρατίδαν ἐπὶ τὰς ναῦς. Ὅτε δὲ παρέδιδε τὰς ναῦς ὁ Λύσανδρος, ἔλεγε τῷ Καλλικρατίδᾳ ὅτι τὰς παρέδιδε θαλασσοκρατήσας καὶ νικήσας εἰς ναυμαχίαν. Ἀλλ' οὗτος τῷ ἀπήντησεν ὅτι ἔπρεπε πρῶτον νὰ ἀναχωρήσῃ ἐκ τῆς Εφέσου, νὰ παραπλεύσῃ ἐξ ἀριστερῶν τῆς Σάμου, ὅπου ἐστάθμευον τὰ πλοῖα τῶν Ἀθηναίων, νὰ τῷ παραδώσῃ τὸν στόλον εἰς τὴν Μίλητον, καὶ τότε θὰ τὸν ἀνεγνώριζεν ὡς θαλασσοκράτορα. Ἀποκριθέντος δὲ τοῦ Λυσάνδρου ὅτι καμμίαν ἀνάγκην δὲν εἶχε νὰ φροντίσῃ περὶ τούτων ἀφοῦ ἄλλος εἶχε τὴν ἀρχήν, ὁ Καλλικρατίδας προσέθηκεν εἰς τὰ πλοῖα τὰ ὅποια παρέλαβε παρὰ τοῦ Λυσάνδρου πεντήκοντα ἄλλα ἐκ Χίου καὶ Ῥόδου καὶ

ἄλλων συμμάχων τόπων, καὶ ἀθροίσας ὅλα ταῦτα τὰ πλεῖστα, συμποσούμενα εἰς τεσσαράκοντα καὶ ἑκατὸν, παρεσκευάζετο νὰ πλεύσῃ πρὸς ἀπάντησιν τῶν πολεμίων. Ἀλλὰ μαθὼν ὅτι κατερράδιουργεῖτο ὑπὸ τῶν φίλων τοῦ Λυσάνδρου, οἷτινες οὐ μόνον ἀπροθύμως ὑπήκουον εἰς αὐτὸν, ἀλλὰ καὶ διέδιδον εἰς τὰς πόλεις ὅτι οἱ Λακεδαιμόνιοι μεγάλως ἔσφαλλον ἀλλάσσοντες τοὺς ναυάρχους καὶ πέμποντες πολλάκις ἀνθρώπους ραδιούργους, μὴ εἰδότας τὰ ναυτικά καὶ τὸ διοικεῖν τοὺς ἀνδρας, καὶ ὅτι ἐξετίθεντο εἰς μέγιστα δυστυχήματα ἐμπιστευόμενοι εἰς ἀνθρώπους ἀπίρους καὶ ἀγνώστους εἰς τὰς ἐκεῖ χώρας, συνεκάλεσε τοὺς παρόντας Λακεδαιμονίους καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ταῦτα.

α Μὲ εἶναι ἀδιάφορον νὰ μένω οἴκαδε· εἴαν δὲ ὁ Λύσανδρος ἢ ἄλλος τις ἀξιοῖ ὅτι εἶναι ἐμπειρότερος περὶ τὰ ναυτικά, ἐγὼ οὐδεμίαν ἀντίστασιν ἐπιφέρω. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ πόλις μοὶ ἀνέθεσε τὴν διοίκησιν τοῦ στόλου, ἐγὼ μὲν δὲν δύναμαι νὰ πράξω ἄλλο τι εἰμὴ νὰ ἐκτελέσω ὅσον τὸ δυνατόν ἀκριβέστερον τὰς δοθείσας μοι διαταγὰς· ὑμεῖς δὲ, χωρὶς νὰ λησμονήσετε τὸ ἀντικείμενον τῆς φιλοδοξίας μου καὶ τὰς μομφὰς τὰς ὁποίας ἐπιρροῖπτοισι κατὰ τῆς πόλεως ἡμῶν, μομφὰς τὰς ὁποίας γινώσκατε ὡσπερ καὶ ἐγὼ, συμβουλευσάτέ με τί νομίζετε πρατιμότερον, νὰ μείνω ἐδῶ ἢ νὰ ἐπιστρέψω εἰς τὴν Σπάρτην καὶ νὰ ἀναγγείλω τὰ εἰς τὸν στρατὸν συμβαίνοντα;»

Οὐδενὸς δὲ τολμήσαντος νὰ εἶπῃ ἄλλο τι ἢ ὅτι πρέπει νὰ ὑπακούσῃ εἰς τὰς διαταγὰς τῆς Σπάρτης καὶ νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ἀποστολὴν του, ἐλθὼν πρὸς τὸν Κῦρον ἐζήτηε χρήματα διὰ νὰ πληρώσῃ τοὺς ναύτας· ἀλλ' ὁ Κῦρος εἶπεν εἰς αὐτὸν νὰ περιμείνῃ δύο ἡμέρας. Τότε ὁ

Καλλικρατίδας δυσαρεστηθεὶς διὰ τὴν ἀναβολὴν ἐκείνην καὶ τὰς ἐπὶ τὰς θύρας φοιτήσεις, εἶπε μετ' ὀργῆς ὅτι οἱ Ἕλληνες εἶναι ἀθλιώτατοι κολακεύοντες βαρβάρους χάριν χρημάτων, καὶ προσέθηκεν ὅτι ἐὰν ἐπανήρχετο ποτε εἰς τὴν πατρίδα του, θὰ ἔπραττε τὰ πάντα διὰ νὰ συνδιαλλάξῃ τοὺς Ἀθηναίους καὶ τοὺς Λακεδαιμόνιους. Ταῦτα εἰπὼν ἀπέπλευσε διὰ τὴν Μίλητον, ἐκεῖθεν δὲ ἔπεμψε τριήρεις εἰς τὴν Λακεδαίμονα διὰ νὰ ζητήσῃ χρήματα, καὶ συγκαλέσας τοὺς Μιλησίους εἰς συνέλευσιν εἶπε ταῦτα.

«Τὸ καθήκόν μου, ὦ Μιλήσιοι, εἶναι νὰ ὑπακούω εἰς τοὺς ἄρχοντας τῆς πατρίδος μου, καὶ ἐλπίζω ὅτι καὶ ὑμεῖς θὰ φανῆτε προθυμώτατοι νὰ ὑποστηρίξετε τὸν πόλεμον τοῦτον, διότι, κατοικοῦντες μεταξὺ βαρβάρων πλεῖστα κακὰ ἤδη ἐπάθετε ὑπ' αὐτῶν. Πρέπει λοιπὸν νὰ χρησιμεύσετε ὡς παράδειγμα εἰς τοὺς ἄλλους συμμάχους, ὅπως ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον καὶ περισσώτερον βλάβωμεν τοὺς ἐχθρούς, μέχρις οὗ φθάσωσιν ἐκ Λακεδαίμονος ἐκεῖνοι τοὺς ὁποίους ἔπεμψα διὰ νὰ φέρωσι χρήματα, ἀφοῦ τὰ ἐδῶ ὑπάρχοντα ὁ Λύσανδρος ἀποδοὺς εἰς τὸν Κῦρον ὡς περιττὰ ἀνεχώρησεν, ὁ δὲ Κῦρος μεταβαίνοντος ἐμοῦ πρὸς αὐτὸν ἀνέβαλε πάντοτε τὴν συνομιλίαν καὶ ἐγὼ δὲν ἠδυνήθην νὰ πείσω ἐμαυτὸν καὶ νὰ μεταβαίνω συνεχῶς εἰς τὸ ἀνάκτορόν του. Ὑπόσχομαι δὲ νὰ σᾶς ἀποδώσωμεν ἀξίαν χάριν ἀντὶ πάσης ὠφελείας ἣν ἠθέλατε μᾶς προσφέρει ἐφ' ὅσον χρόνον θὰ περιμένωμεν τὰ ἐκ Λακεδαίμονος χρήματα. Ἀλλὰ μὲ τὴν βοήθειαν τῶν θεῶν ἅς δεῖξωμεν εἰς τοὺς βαρβάρους ὅτι χωρὶς νὰ τοὺς προσκυῶμεν δυνάμεθα νὰ τιμωρῶμεν τοὺς ἐχθρούς.»

Ἄφ' οὗ εἶπε ταῦτα ἠγέρθησαν πολλοὶ καὶ πρὸ πάντων ἐκεῖνοι οἵτινες ἐκατηγοροῦντο ὅτι ἦσαν ἐναντίοι του. Ὁ φόβος τοὺς παρεκίνησε νὰ εὗρωσι τὰ μέσα πρὸς πορισμὸν χρημάτων καὶ νὰ ὑποσχεθῶσιν αὐτοὶ ἰδιαιτέρως ποσότητά τινα. Ὁ Καλλικρατίδας, λαβὼν ταῦτα καὶ τὰ ἐκ Χίου πεμφθέντα καὶ δοὺς εἰς ἕκαστον ναύτην πέντε δραχμὰς δι' ἑξοδά του, ἐπλευσε κατὰ τῆς Μηθύμνης τῆς Λέσβου, ἐχθρᾶς οὐσης. Ἀρνούμενων δὲ τῶν Μηθυμναίων νὰ παραδοθῶσι, καθότι εἶχον εἰς τὴν πόλιν των φρουρὰν ἐξ Ἀθηναίων καὶ οἱ ἐν ταῖς πράγμασιν ὄντες ἐπέμενον ἀττικίζοντες, προσβαλὼν ἐκυρίευσε τὴν πόλιν κατὰ κράτος. Καὶ τὰ μὲν χρήματα ὅλα διήρπασάν οἱ στρατιῶται, τὰ δὲ ἀνδράποδα ὅλα συνήθροισεν ὁ Καλλικρατίδας εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ μὲ ὅλην τὴν ἐπιμονὴν τῶν συμμάχων ζητούντων νὰ πωληθῶσιν ἐπίσης καὶ οἱ Μηθυμναῖοι, διεκήρυξεν ὅτι ἐνόσω αὐτὸς θὰ εἶχε τὴν ἀρχηγίαν, δὲν θὰ ἐπέτρεπεν οὐδενὸς Ἕλληνος τὸν ἀνδράποδισμόν. Τὴν ἐπομένην ἡμέραν τοὺς μὲν ἐλευθέρους καὶ τοὺς φρουροὺς ἀπέλυσεν, ὅσα δὲ συνέλαβεν ἀνδράποδα τὰ ἐπίωλησε, καὶ ἐμήνυσεν εἰς τὸν Κόνωνα ὅτι θὰ τὸν ἐμποδίσει νὰ μοιχεύῃ τὴν θάλασσαν (1). Ἰδὼν δὲ αὐτὸν ἀναχθέντα ἅμα τῇ ἡμέρᾳ, ἐδίωκε κόψας εἰς αὐτὸν τὸν πρὸς τὴν Σάμον πλοῦν, διὰ νὰ μὴ δυνηθῇ νὰ καταφύγῃ ἐκεῖ.

Ὁ Κόνων φεύγει μὲ τὰ πλοῖά του τὰ ὅποια ἦσαν ταχύπλοα, καθότι εἶχεν ἐκλέξει ἐκ τῶν πολλῶν πληρωμάτων τοὺς ἀρίστους ἐρέτας, μὲ τοὺς ὁποίους ἐφωδίασε μικρὸν ἀριθμὸν πλοίων, καὶ καταφεύγει εἰς Μι-

(1) Δηλαδή νὰ σφετερίζεται δολίως τὴν ἐπ' αὐτῆς κυριαρχίαν θαλασσεκρατοῦντος ἄλλου.

τυλήνην τῆς Λέσθου μὲ δύο ἐκ τῶν δέκα στρατηγῶν, τὸν Ἐρασινίδην καὶ τὸν Λέοντα. Ὁ δὲ Καλλικρατίδας, διώκων αὐτὸν μὲ ἑκατὸν καὶ ἑβδομήκοντα πλοῖα, συνεισέπλευσεν εἰς τὸν λιμένα. Ὁ Κόνων, ἰδὼν ὅτι τὸν προέλαβον οἱ ἔχθροί, ἠναγκάσθη νὰ ναυμαχήσῃ πρὸ τοῦ λιμένος, καὶ ἀπώλεσε ναῦς τριάκοντα, οἱ δὲ ἄνδρες διέφυγον εἰς τὴν ξηρὰν· τὰ λοιπὰ πλοῖα, τεσσαράκοντα ὄντα, ἀνείλκυσεν ὑπὸ τὰ τείχη τῆς πόλεως. Τότε ὁ Καλλικρατίδας ἠγκυροβόλησεν ἐντὸς τοῦ λιμένος, ἐπολιόρκησε τὸν ἔχθρὸν κύριος ὢν τῆς εισόδου, καὶ μετεπέμψατο διὰ ξηρᾶς τοὺς Μηθυμναίους πανδημεὶ καὶ διὰ θαλάσσης στρατεύματα ἐκ τῆς Χίου· ἦλθον ἐπίσης εἰς αὐτὸν καὶ χρήματα ἐκ μέρους τοῦ Κύρου.

Ὁ δὲ Κόνων, ἐπειδὴ ἐπολιορκεῖτο καὶ διὰ ξηρᾶς καὶ διὰ θαλάσσης, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἠδύνατο νὰ προμηθευθῇ τροφίμα ἀπὸ κανέν μέρος, οἱ δὲ ἐν τῇ πόλει ἄνθρωποι ἦσαν πολλοὶ καὶ οἱ Ἀθηναῖοι δὲν ἐπευπον εἰς αὐτὸν βοήθειαν καθὸ ἀγνοοῦντες τὰ συμβαίνοντα, καθελκύσας εἰς τὴν θάλασσαν δύο ἐκ τῶν ἄριστα πλεόντων πλοίων, ἐπλήρωσεν αὐτὰ πρὸ τῆς ἡμέρας, ἐκλέξας τοὺς ἀρίστους κωπηλάτας ἐξ ὅλου τοῦ στόλου, κατεβίβασε τοὺς ἐπιβάτας εἰς τὸ κοίλωμα τῶν πλοίων καὶ ἀπέκρυψε σκεπάσας αὐτοὺς μὲ παραπετάσματα. Ἡ ἡμέρα παρήρχετο οὕτω· τὴν δὲ ἐσπέραν, ἅμα ἐσκόταζεν, ἐξεβίβαζεν αὐτοὺς εἰς τὴν ξηρὰν διὰ νὰ μὴ γίνωσι κατάδηλοι εἰς τοὺς ἔχθρους ταῦτα πράττοντες. Κατὰ τὴν πέμπτην ἡμέραν, ἀροῦ ἐφωδιάσθησαν μὲ ἐπαρκῆ τροφίμα, περιέμειναν μέχρι τῆς μεσημβρίας, καὶ ἰδόντες τότε ὅτι οἱ φύλακες ἀμελῶς ἐφύλασσον καὶ τινες μάλιστα ἐκοιμῶντο, ἐξέπλευσαν ἐξω τοῦ λιμένος, καὶ τὸ μὲν ἐν ἐκ τῶν πλοίων

διευθύνθη πρὸς τὸν Ἑλλάσποντον, τὸ δὲ ἄλλο εἰς τὸ πέλαγος. Ἀμέσως οἱ φυλάσσοντες ὤρμησαν πρὸς κατάδιωξίν των· ἕκαστος ἐτέθη ὅπου ἠδυνήθη, ἔκοψαν τὰς ἀγκύρας, ἐξηγέρθησαν, ἔδραμον πρὸς τὰ ὄπλα ἀτάκτως ἐπὶ τῆς παραλίας ὅπου εἶχον γευματίσει, εἰσῆλθον εἰς τὰ πλοῖα, κατεδίωξαν τὴν τριήρη ἣτις εἶχεν ἐξέλθει εἰς τὸ πέλαγος, τὴν ἔφθασαν περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, τὴν ἐκυρίευσαν ἀφοῦ ἐπολέμησαν καὶ τὴν ἐπανέφερον μετὰ τοῦ πληρώματος εἰς τὸ στρατόπεδον. Ἄλλ' ἐκεῖνη ἣτις εἶχε διευθυνθῆ πρὸς τὸν Ἑλλάσποντον διέφυγε, καὶ ἐλθοῦσα εἰς τὰς Ἀθήνας ἀναγγέλλει τὴν πολιορκίαν. Ἐν τούτοις ὁ Διομέδων ἔφθασε μὲ δώδεκα πλοῖα πρὸς βοήθειαν τοῦ πολιορκουμένου Κόνωνος καὶ προσωρμίσθη εἰς τὸν κόλπον τῶν Μιτυληναίων. Ἄλλ' ὁ Καλλικρατίδας ἐπιτεθείς ἐξαίφνης κατ' αὐτοῦ ἔλαβε δέκα ἐκ τῶν πλοίων του, καὶ ὁ Διομέδων ἔφυγε μετὰ τοῦ ἰδικοῦ του πλοίου καὶ ἐνὸς ἄλλου.

Μαθόντες οἱ Ἀθηναῖοι ὅσα συνέβησαν καθὼς καὶ τὴν πολιορκίαν, ἐψηφίσαντο βοήθειαν ἐξ ἑκατὸν δέκα πλοίων, ἐντὸς τῶν ὁποίων εἰσεβίβασαν ὅλους ἐκείνους ὅσοι εἶχον ἡλικίαν νὰ φέρωσιν ὄπλα, δούλους καὶ ἐλευθέρους. Ὁ στόλος οὗτος ἐπληρώθη εἰς τριάκοντα ἡμέρας, μετὰ τὴν παρέλευσιν τῶν ὁποίων ἀπῆρεν· εἰσῆλθε δὲ ἐν αὐτῷ πολὺ ἵππικόν. Καὶ πρῶτον μὲν ἐπλευσαν πρὸς τὴν Σάμον ὅπου ἠνώθησαν μὲ δέκα ναῦς Σαμίας· ἔπειτα συνήθροισαν ἀκόμη τριάκοντα πλοῖα ἐκ τῶν ἄλλων συμμαχικῶν πόλεων τῶν ὁποίων ἠνάγκασαν τοὺς κατοίκους νὰ εἰσέλθωσιν ἀθρόοι διὰ τὴν ἐκστρατείαν· συνήθροισαν δὲ ὁμοίως καὶ ὅλα τὰ πλοῖα ὅσα ἔτυγον νὰ ἦναι ἐξω. Ὡστε ὁ ὅλος ἀριθμὸς τῶν πλοίων ἀνέβη εἰς πλείοτερα τῶν ἑκατὸν πενήκοντα.

Ὁ Καλλικρατίδας, μαθὼν ὅτι ὁ στόλος τῶν Ἀθηναίων ἦτο εἰς τὴν Σάμον, ἀφῆκεν εἰς τὴν Μιτυλήνην πενήτηντα πλοῖα ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Ἐτεονίκου, ἀνήχθη μὲ τὰς λοιπὰς ἑκατὸν εἴκοσι καὶ μετέβη νὰ δειπνήσῃ ἐπὶ τῆς Μαλέας ἄκρας τῆς Λέσβου, ἀντικρὺ τῆς Μιτυλήνης. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἔτυχον καὶ οἱ Ἀθηναῖοι δειπνοῦντες εἰς τὰς Ἀργινούσας νήσους, κειμένας ἀπέναντι τῆς Λέσβου. Ἰδὼν κατὰ τὴν νύκτα πυρὰ καὶ μαθὼν παρὰ τινῶν ὅτι ἦσαν τῶν Ἀθηναίων, ὁ Καλλικρατίδας ἀνήχθη περὶ τὸ μεσονύκτιον διὰ νὰ ἐπιπέσῃ κατὰ τῶν Ἀθηναίων ἐξ ἀπροόπτου· ἀλλ' ἐπελθούσης ῥαγδαίας βροχῆς καὶ βροντῶν, ἐμποδίσθη εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ σχεδίου του· ἀφοῦ δὲ διελύθη ἡ καταιγίς, ἐπλευσεν ἅμα τῇ ἡμέρᾳ πρὸς τὰς Ἀργινούσας. Τότε οἱ Ἀθηναῖοι ἐπροχώρησαν ἀμέσως πρὸς συνάντησίν του, τὸ ἀριστερὸν κέρας ἔχοντες ἐπὶ κεφαλῆς καὶ τεταγμένοι ὡς ἀκολουθῶς. Εἰς μὲν τὸ ἀριστερὸν ἦτο ὁ Ἀριστοκράτης ἔχων δεκαπέντε πλοῖα, ἔπειτα ἦρχετο ὁ Διομέδων ἔχων ἄλλα δεκαπέντε· ὁ Ξερικλῆς ἦτο τεταγμένος ὀπισθεν τοῦ Ἀριστοκράτους, ὁ Βρασινίδης ὀπισθεν τοῦ Διομέδοντος. Μετὰ τὸν Διομέδοντα ἦρχοντο οἱ Σάμιοι μὲ δέκα πλοῖα τεταγμένα εἰς μίαν μόνην γραμμὴν, διοικούμενα παρ' ἐνὸς Σαμίου ὀνόματι Ἰππέως καὶ ἀκολουθούμενα ἀμέσως παρὰ τῶν δέκα πλοίων τῶν ταξιάρχων, τεταγμένων ἐπίσης εἰς μίαν μόνην γραμμὴν· ἀκολουθῶς ἦρχοντο αἱ τρεῖς τριήρεις τῶν ναυάρχων καὶ τὰ λοιπὰ πλοῖα τῶν συμμάχων. Εἰς δὲ τὸ δεξιὸν κέρας ἦτο ὁ Πρωτόμαχος μὲ δεκαπέντε πλοῖα, ἔπειτα ὁ Θράσυλλος μὲ δεκαπέντε ἄλλα· ὀπισθεν τοῦ Πρωτομάχου ἦτο τεταγμένος ὁ Λυσίας ἔχων τὰς ἴσας ναῦς, καὶ ὀπισθεν τοῦ

Θρασύλλου ὁ Ἀριστογένης. Ἐτάχθησαν δὲ τοιοῦτοτρόπως διὰ νὰ ἐμποδίσωσι τὸν ἐχθρὸν ἀπὸ τοῦ νὰ παραβιάσῃ τὴν τάξιν τῶν πλοίων τὰ ὁποῖα ἐπλεον δυσκόλως.

Τὰ δὲ πλοῖα τῶν Λακεδαιμονίων, ἐλαφρότερον πλεοντα, ἦσαν τεταγμένα ἀπέναντι ἐπὶ μιᾶς μόνης γραμμῆς καὶ παρεσκευασμένα νὰ διασχίσωσιν ἢ νὰ περικυκλώσωσι τὰ τῶν ἐναντίων. Εἶχε δὲ τὸ δεξιὸν κέρασ ὁ Καλλικρατίδας. Ὁ δὲ Ἑρμῶν ὁ Μεγαρεὺς, κυβερνῶν τὸ πλοῖον τοῦ Καλλικρατίδου εἶπε πρὸς αὐτὸν ὅτι καλὸν ἦθελεν εἶσθαι νὰ ἀποχωρήσῃ, καθότι οἱ Ἀθηναῖοι ἦσαν ἀριθμητικῶς ἀνώτεροι. Ἄλλ' ὁ Καλλικρατίδας ἀπεκρίθη ὅτι ἐὰν μὲν ἀπέθνησκε, δὲν θὰ ἦτο μέγα δυστύχημα διὰ τὴν Σπάρτην ὁ θάνατός του, ἐὰν ὅμως ἔφευγε θὰ ἦτο αἰσχρὸν. Μετ' ὀλίγον ἐναυμάχησαν ἐπὶ πολλὴν ὥραν τὰ πλοῖα, κατ' ἀρχάς πεπυκνωμένα, διεσκεδάσθησαν ἔπειτα. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Καλλικρατίδας, ἕνεκα τῆς βιαίας συγκρούσεως τοῦ πλοίου του ἔπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἠφανίσθη, ὁ Πρωτόμαχος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἐμβαλόντες ἐκ τοῦ δεξιοῦ κέρατος ἐνίκησαν τὸ ἀριστερὸν τῶν Λακεδαιμονίων. Τότε ἤρχισεν ἡ τροπὴ τῶν Πελοποννησίων οἵτινες ἔφυγον ἄλλοι μὲν πρὸς τὴν Χίον, οἱ πλείστοι δὲ πρὸς τὴν Φώκαιαν· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ἐπέστρεψαν εἰς τὰς Ἀργινοῦσας, ἀπολέσαντες εἰκοσιπέντε πλοῖα μεθ' ὅλων τῶν πληρωμάτων, ἐκτός τινων ἀνδρῶν οἵτινες ἐσώθησαν εἰς τὴν ξηράν. Ἡ ἀπώλεια τῶν Πελοποννησίων ἀνήρχετο εἰς ἐννέα πλοῖα τῶν Λακεδαιμονίων ἐκ τῶν δέκα τὰ ὁποῖα ἦσαν, καὶ εἰς πλείοτερα τῶν ἐξήκοντα ἀνήκοντά εἰς τοὺς ἄλλους συμμάχους.

Ἐπειτα οἱ Ἀθηναῖοι στρατηγοὶ ἀπεφάσισαν νὰ ἐπιφορτίσωσι τοὺς τριηράρχους Θηραμένην καὶ Θρασύβου-

λον καὶ τινὰς ταξιάρχους νὰ μεταβῶσι μετὰ τεσσαράκοντα ἑπτὰ τριήρων πρὸς ἀναζήτησιν τῶν καταβυθισθέντων πλοίων καὶ τῶν ἐπ' αὐτῶν ἀνθρώπων, ἐνῶ αὐτοί, μετὰ τοῦ ἐπιλοίπου στόλου, θὰ μετέβαινον κατὰ τῶν πλοίων τὰ ὁποῖα μετὰ τοῦ Ἑτεονίκου ἐκράτουν τὸν Κόνωνα πολιορκημένον πρὸ τῆς Μιτυλήνης. Ἐμελλον δὲ νὰ ἐκτελέσωσι τὰς διαταγὰς ταύτας, ἀλλ' ἄνεμος καὶ σφοδρὰ καταιγὶς τοὺς ἐμπόδισεν· ἔμειναν λοιπὸν αὐτοῦ καὶ ἔστησαν τρόπαιον. Μαθὼν δὲ ὁ Ἑτεόνικος ὅλα τὰ τῆς ναυμαχίας παρ' ἑνὸς πλοιαρίου τῆς ὑπηρεσίας, ἀπέπεμψεν αὐτὸ εἰπὼν εἰς τὸ πλήρωμα νὰ ἀποχωρήσῃ ἐν σιωπῇ, νὰ μὴ συγκοινωνήσῃ μὲ κανένα, καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ αἴφνης πρὸς τὸν στόλον μὲ στεφάνους φωνάζον ὅτι ὁ Καλλικρατίδας ἐνίκησε ναυμαχῶν καὶ ὅτι ὅλα τὰ πλοῖα τῶν Ἀθηναίων ἐχάθησαν. Τοῦτο καὶ ἐγένετο· αὐτὸς δὲ, ἅμα τῇ ἐπιστροφῇ τοῦ πλοιαρίου, προσέφερε θυσίας διὰ τὴν χαροποιάν εἰδῆσιν καὶ διέταξε συγχρόνως τοὺς μὲν στρατιώτας νὰ δειπνήσωσι, τοὺς δὲ ἐμπόρους νὰ ἐπιβιβάσωσιν ἀθορύβως τὰς πραγματείας των, τὰς δὲ τριήρεις νὰ πλεύσωσιν ὅσον τὸ δυνατόν ταχέως πρὸς τὴν Χίον, τοῦ ἀνέμου ὄντος οὐρίου. Αὐτὸς δὲ ἀπήγαγε τὸν πεζὸν στρατὸν εἰς τὴν Μήθυμναν, ἀφοῦ ἐνέπρησε τὸ στρατόπεδον. Ὁ Κόνων, ἰδὼν τοὺς ἐχθροὺς φεύγοντας καὶ τὸν ἄνεμον ὄντα οὐριον, καθείλκυσε τὰ πλοῖά του εἰς τὴν θάλασσαν, ἐπλευσε πρὸς συνάντησιν τῶν Ἀθηναίων οἵτινες εἶχον ἤδη ἀναχωρήσει ἀπὸ τὰς Ἀργινούσας, καὶ ἀνήγγειλεν εἰς αὐτοὺς τὸ στρατήγημα τοῦ Ἑτεονίκου. Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ἐξηκολούθησαν τὸν πλοῦν των πρὸς τὴν Μιτυλήνην, ἐκεῖθεν μετέβησαν εἰς

τὴν Χίον, καὶ ἔπειτα ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Σάμον μηδὲν πράξαντες ἄξιον λόγου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

(406 π. X.)

Οἱ δὲ ἐν Ἀθήναις ἀπέλυσαν ὅλους τοὺς στρατηγούς ἐκτὸς τοῦ Κόνωνος πρὸς τὸν ὁποῖον ἀπέστειλαν ὡς συστρατήγους τὸν Ἀδεΐμαντον καὶ τὸν Φιλοκλέα. Ἐκ τῶν ναυμαχησάντων στρατηγῶν ὁ μὲν Πρωτόμαχος καὶ ὁ Ἀριστογένης δὲν ἐπέστρεψαν εἰς τὰς Ἀθήνας· ἄμα δὲ ἦλθον οἱ λοιποὶ ἔξ, ὁ Περικλῆς, ὁ Διομέδων, ὁ Λυσίας, ὁ Ἀριστοκράτης, ὁ Θράσυλλος καὶ ὁ Ἐρασινίδης, τότε ὁ ἀρχηγὸς τοῦ δήμου Ἀρχέδημος ὅστις ἐπεμελεῖτο καὶ τὴν διωβελίαν (1), πρότεινε πρόστιμον κατὰ τοῦ Ἐρασινίδου καὶ τὸν κατηγόρησεν ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου ὡς λαβόντα ἐκ τοῦ Ἑλλησπόντου χρήματα ἀνήκοντα εἰς τὸν δῆμον. Τὸν κατηγόρησεν ἐπίσης καὶ ὡς στρατηγὸν, τὸ δὲ δικαστήριον διέταξε τὴν σύλληψιν τοῦ Ἐρασινίδου.

Ἐπειτα οἱ στρατηγοὶ ὠμίλησαν ἐν τῇ βουλῇ περὶ τῆς ναυμαχίας καὶ τῆς μεγάλης τρικυμίας. Εἰπόντος δὲ τοῦ Τιμοκράτους ὅτι ἔπρεπε νὰ δεθῶσι καὶ νὰ παραδοθῶσιν εἰς τὸν λαόν, ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν γνώμην του. Ὀλίγον μετὰ ταῦτα συνηθροίσθη ὁ λαὸς εἰς ἐκκλη-

(1) Ἀπλᾶδὴ ἦτο ἐπιφορτισμένος νὰ δίδῃ εἰς ἕκαστον πέννιτα πολίτην δύο ὄβολους ἀπὸ τοῦ δημοσίου ταμείου διὰ νὰ πληρῶνῃ οὕτως τὸ ἐν τῷ θεάτρῳ δικαίωμα τῆς εἰσόδου.

σίαν, καθ' ἣν μεταξύ ἄλλων ὁ Θηραμένης κατηγορήσε ζωηρῶς τοὺς στρατηγοὺς, εἶπεν ὅτι ἦτο δικαιοτάτον νὰ δώσωσι λόγον διατὶ δὲν ἐσύναξαν τοὺς ναυαγοὺς, καί, ὅπως ἀποδείξῃ ὅτι οἱ στρατηγοὶ οὐδενὸς ἄλλου καθήπτοντο, ἀνέγνωσεν ἐπιστολὴν ἀπευθυνομένην παρ' αὐτῶν πρὸς τὴν βουλὴν καὶ τὸν δῆμον, ἐν τῇ ὁποία οὐδὲν ἄλλο ἠτιῶντο ἢ τὴν καταιγίδα. Τότε ἕκαστος τῶν στρατηγῶν ἀπελογήθη διὰ βραχέων, καθότι δὲν τοῖς εἶχεν ἐπιτραπῆ ὁ παρὰ τοῦ νόμου διδόμενος ἀναγκαῖος χρόνος. Διηγήθησαν τὰ συμβάντα καὶ εἶπον ὅτι ἐνῶ αὐτοὶ ἔπλεον κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, εἶχον ἀναθέσει τὴν φροντίδα τῆς συναΐξεως τῶν ναυαγῶν εἰς τριηράρχους ἱκανοὺς ἐκπληρώσαντας ἤδη καθήκοντα στρατηγῶν, εἰς τὸν Θηραμένην, εἰς τὸν Θρασύβουλον καὶ εἰς ἄλλους τοιοῦτους. Ἐὰν δὲ ἦτο ἀνάγκη νὰ κατηγορηθῇ τις διὰ τὴν σύναξιν ἐκείνην, οὐδένα ἄλλον ἔπρεπε νὰ κατηγορήσωσιν ἢ ἐκείνους αἵτινες διετάχθησαν νὰ πράξωσι τοῦτο. «Καὶ ἐν τούτοις, προσέθηκαν, ἡ κατηγορία δὲν θὰ μᾶς ἀναγκάσῃ νὰ ψευσθῶμεν καὶ νὰ ἰσχυρισθῶμεν ὅτι αὐτοὶ εἶναι οἱ ἔνοχοι· ἐκεῖνο ὅπερ ἐμπόδισε τὴν σύναξιν εἶναι ἡ σφοδρὰ τρικιμία.» Πρὸς ὑποστήριξιν τῶν λεγομένων ἐπρότεινον ὡς μάρτυρας τοὺς κυβερνήτας καὶ πολλοὺς ἄλλους ἐκ τῶν συμπλεόντων. Οἱ λόγοι οὗτοι ἔπεισαν τὸν δῆμον, πολλοὶ δὲ ἰδιῶται ἀνιστάμενοι προσεφέροντο νὰ ἐγγυηθῶσιν. Ἐψηφίσθη λοιπὸν νὰ ἀναβληθῇ ἡ ὑπόθεσις διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν, καθότι ἡ ὥρα ἦτο προκεχωρημένη καὶ δὲν ἐφαίνοντο αἱ χεῖρες. Μέχρι τότε ὅμως ἡ βουλὴ ὤφειλε νὰ προδιασκεφθῇ ἐπὶ τοῦ ζητήματος καὶ νὰ προτείνῃ εἰς τὸν λαὸν τίνι τρόπῳ ἔπρεπε νὰ κριθῶσιν οἱ κατηγορούμενοι.

Ἐν τούτῳ τῷ ἀναμεταξὺ ἐπῆλθεν ἡ ἑορτὴ τῶν Ἀπατουρίων, διαρκούσης τῆς ὁποίας οἱ πατέρες καὶ οἱ συγγενεῖς συναθροίζονται εἰς τοὺς οἴκους ἀλλήλων. Οἱ φίλοι τοῦ Θηραμένου παρεσκεύασαν λοιπὸν πολλοὺς ἀνθρώπους μέλανα ἱμάτια ἔχοντας καὶ μέχρι δέρματος ἐξυρισμένους διὰ νὰ παρουσιασθῶσιν εἰς τὴν συνέλευσιν ὡς συγγενεῖς τῶν ἀποθανόντων, διὰ τοῦ τρόπου δὲ τούτου ἔπεισαν ἐν τῇ βουλῇ τὸν Καλλιξένον νὰ κατηγορήσῃ τοὺς στρατηγοὺς. Συνεκλήθη λοιπὸν ἡ ἐκκλησία, καὶ ἡ βουλή, διὰ τοῦ στόματος τοῦ Καλλιξένου, ἐξέφερε τὴν ἀπόφασίν της· Ἐπειδὴ αἱ κατηγορίαι κατὰ τῶν στρατηγῶν καὶ ἡ ἀπολογία αὐτῶν ἠκούσθησαν κατὰ τὴν προλαβοῦσαν συνεδρίασιν, οἱ Ἀθηναῖοι προσκαλοῦνται νὰ ψηφίσωσιν ὅλοι κατὰ φυλὰς· εἰς ἐκάστην φυλὴν θὰ τεθῶσι δύο κάλπαι· κήρυξ θὰ διακηρύξῃ εἰς ἐκάστην φυλὴν ὅτι ἐκεῖνοι οἵτινες θεωροῦσι τοὺς στρατηγοὺς ὡς ἐνόχους διὰ τὴν μὴ σύναξιν τῶν σωματίων τῶν νικητῶν ἐν τῇ ναυμαχίᾳ ὄφειλον νὰ ἀποθέσωσι τὴν ψῆφόν των εἰς τὴν πρώτην κάλπην, ὅσοι δὲ εἶχον ἐναντίαν γνώμην, εἰς τὴν δευτέραν. Ἐὰν οἱ στρατηγοὶ ἤθελον κηρυχθῆ ἑνοχοί, θὰ ἐτιμωροῦντο μὲ θάνατον καὶ θὰ παρεδίδοντο εἰς τοὺς Ἐνδεκα, τὰ δὲ κτήματά των θὰ ἐδημεύοντο καὶ τὸ δέκατον θὰ ἀνετίθετο εἰς τὴν θεάν.»

Τότε ἀνθρωπὸς τις ἐνεφανίσθη εἰς τὴν συνέλευσιν εἰπὼν ὅτι εἶχε σωθῆ ἐπὶ βαρελίου ἀλεύρων καὶ ὅτι ἔλαβεν ἐντολὴν παρ' ἐκείνων οἵτινες εἶχον ἀπολεσθῆ νὰ ἀναγγείλῃ εἰς τὸν δῆμον, ἐὰν σωθῆ, ὅτι οἱ στρατηγοὶ δὲν ἐσύναξαν τοὺς πολεμήσαντας ἀνδρείως ὑπὲρ πατρίδος.

Ἐν τούτοις Εὐρυπτόλεμος ὁ Πεισιάνακτος καὶ ἄλλοι τινὲς κατηγορήσαν τὸν Καλλιξένον ὅτι παρουσίας ψή-

φισμα παράνομον. Καὶ ἔνιοι μὲν ἐκ τοῦ δήμου ἐπήνεσαν ταῦτα, ἀλλ' οἱ πολλοὶ ἀνεβόησαν ὅτι εἶναι φοβερόν νὰ μὴ ἀφίνωσι τὸν δῆμον νὰ πράττῃ ὅ,τι ἤθελεν. Ἐπὶ τούτοις ὁ Λυκίσκος λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν ὅτι καὶ οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι πρέπει νὰ συμπεριληφθῶσιν εἰς τὸ αὐτὸ ψήφισμα μὲ τοὺς στρατηγούς ἐὰν δὲν ἀφῆσωσι τὴν συνέλευσιν ἤσυχον. Τότε ἐθορύβησε πάλιν ὁ ὄχλος καὶ ἠναγκάσθησαν νὰ ἀποσύρωσι τὴν κατηγορίαν. Εἰπόντων δὲ τινῶν πρυτάνεων ὅτι δὲν θὰ ἀνείχοντο νὰ γίνῃ ἡ ψηφοφορία ἄλλως παρ' ὅπως ἐκέλευον οἱ νόμοι, ὁ Καλλίξενος ἀνέβη αὐθις εἰς τὸ βῆμα καὶ ἐπανέλαβε τὴν κατὰ τῶν στρατηγῶν κατηγορίαν. "Ἄλλοι δὲ ἔκραξαν ὅτι ἔπρεπε νὰ ἀπαγγελθῇ κατηγορία καὶ κατὰ τῶν ἀντιφρονούντων. Τότε οἱ πρυτάνεις φοβηθέντες συγκατένευσαν ὅλοι νὰ δώσωσι ψῆφον πλὴν τοῦ Σωκράτους τοῦ Σωφρονίσκου ὅστις διεκέρυξεν ὅτι δὲν θὰ ἐπραττέ τίποτε μὴ σύμφωνον πρὸς τοὺς νόμους. Μετὰ ταῦτα δὲ ἀναβάς εἰς τὸ βῆμα ὁ Εὐρυπτόλεμος εἶπε πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν στρατηγῶν τὰ ἑξῆς.

"Ἄθηναῖοι, ἀνέβην ἐνθάδε τὰ μὲν διὰ νὰ κατηγορήσω, τὰ δὲ διὰ νὰ δικαιολογήσω τὸν συγγενῆ μου Περικλέα καὶ τὸν στενὸν φίλον μου Διομέδοντα, τὰ δὲ διὰ νὰ συμβουλευσω ὅσα νομίζω ὅτι εἶναι ἀναγκαιότατα δι' ὅλην τὴν πόλιν. Κατηγορῶ λοιπὸν τοὺς στρατηγούς τούτους διότι ἀντέστησαν εἰς τοὺς συνάρχοντας οἵτινες ἤθελον νὰ ἀναγγείλωσι δι' ἐπιστολῆς πρὸς τὴν βουλὴν καὶ πρὸς τὸν δῆμον ὅτι ἐπεφόρτισαν τὸν Θηραμένην καὶ τὸν Θεασύβουλον νὰ συναῶσι τοὺς ναυαγούς μὲ τεσσαράκοντα ἑπτὰ τριήρεις, καὶ τοὺς ὁποίους οὗτοι δὲν ἐσύναξαν. Τώρα δὲ φέρουσιν ἀπὸ κοινοῦ τὸ βῆμα πταίσμα-

τος ἰδίᾳ πραγθέντος, καὶ ἀντὶ τῆς τότε φιλάνθρωπίας διατρέγουσι σήμερον τὸν κίνδυνον νὰ γίνωσι θύματα τῆς ἐπιβουλῆς τῶν ἐνόχων καὶ τῶν ἐχθρῶν των. Ἀλλὰ δὲν θὰ γίνῃ τοῦτο ἐὰν δυνήθῃ νὰ σᾶς πείσω ὅτι πρέπει νὰ σεβασθῆτε τοὺς θεοὺς καὶ τοὺς ἀνθρωπίνους νόμους, καὶ ἐὰν ζητήσετε νὰ μάθετε τὴν ἀλήθειαν διὰ νὰ μὴ μετανοήσετε βραδύτερον καὶ ἀναγνωρίσετε ὅτι ἐπράξετε μέγα σφάλμα πρὸς τοὺς θεοὺς καὶ πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς. Σᾶς δίδω λοιπὸν συμβουλὴν διὰ τῆς ὁποίας μῆτε παρ' ἐμοῦ μῆτε παρ' ἄλλου θὰ ἀπατηθῆτε. Ἐξετάσατε νὰ εὑρετε τοὺς ἐνόχους, τιμωρήσατε αὐτοὺς ὅπως θέλετε, εἴτε ὄλους ὁμοῦ, εἴτε ἕκαστον ἰδιαιτέρως· ἀλλ' ἐπιτρέψατε αὐτοῖς, ἂν ὄχι ἄλλο τι, τοῦλάχιστον μίαν ἡμέραν πρὸς ἀπολογία των, καὶ μὴ ἐμπιστευθῆτε εἰς ἄλλους εἰμὴ εἰς ὑμᾶς αὐτοὺς.

«Ὡς ἤξεύρετε ὅλοι, ὦ Ἀθηναῖοι, ὑπάρχει αὐστηρότατόν τι ψήφισμα τοῦ Κανωνοῦ ὅπερ κελεύει ὅτι ὁ κατηγορούμενος ὡς ἀδικήσας τὸν δῆμον πρέπει νὰ ἀπολογῆται σιδηροδέσμιος ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ δήμου, καὶ ἐὰν κηρυχθῆ ἐνοχος νὰ καταδικάζεται εἰς θάνατον καὶ νὰ ρίπτεται εἰς τὸ βάραθρον, τὰ δὲ κτήματά του νὰ δημεύωνται καὶ τὸ δέκατον νὰ δίδεται εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἀθηνᾶς. Κατὰ τοῦτο τὸ ψήφισμα ζητῶ νὰ δικασθῶσιν οἱ στρατηγοί, καὶ μὰ τὸν Δία, πρῶτος ὁ ἐμὸς συγγενὴς Περικλῆς, ἐὰν τὸ νομίζετε καλόν· διότι θὰ ἦτο αἰσχρὸν δι' ἐμὲ νὰ ἐνδιαφέρωμαι περὶ αὐτοῦ πλείοτερον ἢ περὶ τῆς ὅλης πόλεως. Ἀλλ' ἐὰν δὲν θέλετε τοῦτο, κρίνατε αὐτοὺς συμφώνως μὲ τὸν περὶ ἱεροσύλων καὶ προδοτῶν νόμον, ὅστις κελεύει ὅτι ὅστις προδώσῃ τὴν πόλιν ἢ κλέψῃ πράγματα ἱερά νὰ δικάζεται ὑπὸ δικαστηρίου, καὶ ἐὰν καταδικασθῆ, νὰ μὴ θάπτεται ἐν τῇ Ἀττικῇ,

τὰ δὲ κτήματα αὐτοῦ νὰ δημεύωνται. Οἰονδήποτε ἐκ τῶν δύο τούτων νόμων θέλετε, ὦ Ἀθηναῖοι, κρίνατε τοὺς ἄνδρας ἀνὰ ἓνα ἕκαστον, καὶ διαιρέσατε τὴν ἡμέραν εἰς τρία μέρη· κατὰ τὸ πρῶτον συναθροισθῆτε καὶ ἀποφανθῆτε εἰς τὴν ἀπολογία, εἰς τὸ δεῦτερον ἄς ὀρισθῆ διὰ τὴν κατηγορίαν, τὸ δὲ τρίτον διὰ τὴν ἀπολογία. Τούτων γενομένων οἱ μὲν ἔνοχοι θὰ τύχωσι μεγίστης τιμωρίας, οἱ δὲ ἀθῶοι θὰ ἀπολυθῶσι παρ' ὑμῶν καὶ δὲν θὰ γίνωσι θύματα ἀδικίας.

«Κρίνατε αὐτοὺς συμφώνως μὲ τὸν νόμον καὶ σεβασθῆτε τοὺς θεοὺς καὶ τοὺς ὄρκους σας· προσέξατε μήπως ὑπηρετήσετε τὰ συμφέροντα τῶν Λακεδαιμονίων, καταδικάζοντες παρὰ τὸν νόμον καὶ ἀκρίτους τοὺς νικήσαντας αὐτοὺς καὶ λαβόντας ἑβδομήκοντα πλοῖα. Τί φοβείσθε σπεύδοντες τῶσον; Μήπως δὲν δύνασθε νὰ ἀπακτείνετε ἢ νὰ ἐλευθερώσετε ὅν τινα θέλετε, δικάζοντες κατὰ τὸν νόμον καὶ ὄχι παρὰ τὸν νόμον ὅπως ἐζήτησεν ὁ Καλλίξενος πείσας τὴν βουλήν νὰ προτείνῃ εἰς τὸν δῆμον νὰ συμπεριλάβῃ τὰ πάντα εἰς μίαν μόνην ψηφοφορίαν; Ἄλλ' ἔτις διὰ τοῦ τρόπου τούτου καταδικάσετε ἀθῶόν τινα καὶ μεταμεληθῆτε βραδύτερον. Σκεφθῆτε δὲ πόσον τὸ πρᾶγμα θὰ ἦναι ἀλγεινὸν καὶ ἀνωφελες, πρὸ πάντων νὰ μέμψεσθε ἑαυτοὺς διὰ τὸν θάνατον ἀνθρώπου. Πῶς! εἰς ἓνα Ἀρίσταρχον ὅστις πρῶτον μὲν κατέλυσε τὴν δημοκρατίαν, ἔπειτα δὲ παρέδωκε τὴν Οἰνώνην εἰς τοὺς ἐχθροὺς σας Θηβαίους, ἐχορηγήσατε μίαν ἡμέραν διὰ νὰ ἀπολογηθῆ, ὅπως ἤθελεν, εἰς δὲ τοὺς στρατηγοὺς τούτους οἵτινες ἐπραξάν τὰ πάντα κατὰ τὴν γνώμην σας καὶ ἐνίκησαν τοὺς πολεμίους, ἀρνεῖσθε τὰ αὐτὰ δικαιώματα; Ἄλλ' ὄχι, δὲν θὰ ἐπιτρέψετε τοῦτο,

Ὡ Ἀθηναῖοι· σεβόμενοι τοὺς νόμους τοὺς ὁποίους ὑμεῖς ἐψηφίσκατε καὶ διὰ τῶν ὁποίων κατέστητε μέγιστοι, μὴ προσπαθῆτε νὰ πράττετε ἄλλο παρ' ὅ,τι κελεύουσιν.

« Ἄς ἐπανέλθωμεν εἰς τὰ πράγματα τὰ ὁποῖα φαίνονται μαρτυροῦντα κατὰ τῶν στρατηγῶν. Νικήσαντες οὗτοι εἰς ναυμαχίαν, κατέπλευσαν εἰς τὴν ξηράν. Καὶ ὁ μὲν Διομέδων ἐπρότεινε νὰ μεταβῶσιν ὅλα τὰ πλοῖα ἐπὶ στοίχου διὰ νὰ συνάξωσι τὰ ναύαγια καὶ τοὺς ναυαγούς, ὁ δὲ Ἐρασινίδης ἐζήτησε νὰ ἀναχθῆ ὅλος ὁ στόλος ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον κατὰ τῶν ἐν τῇ Μιτυλήνῃ ἐχθρῶν. Ὁ Θρασύλλος εἶπεν ὅτι αἱ δύο αὗται γνώμαι ἠδύναντο νὰ συμβιβασθῶσιν ἐὰν ἄφινον μέρος τι τῶν πλοίων ἐπὶ τοῦ τόπου τῆς ναυμαχίας καὶ μὲ τὰ λοιπὰ πλεύσωσι κατὰ τῶν πολεμίων. Ἡ γνώμη αὕτη ὑπερίσχυσεν· ἀπεφάσισαν λοιπὸν νὰ ἀφήσῃ ἕκαστος τῶν ὀκτῶ στρατηγῶν τρία πλοῖα ἐκ τῆς ἑαυτοῦ μοίρας, εἰς τὰ ὁποῖα προσέθηκαν τὰ δέκα πλοῖα τῶν τριηράρχων, τὰ δέκα τῶν Σαμίων καὶ τὰ τρία τῶν ναυάρχων. Ταῦτα ὅλα ἀνήρχοντο εἰς ἑπτὰ καὶ τεσσαράκοντα, ἤτοι τέσσαρα δι' ἕκαστον τῶν καταδυσάντων πλοίων, δώδεκα ὄντων. Μεταξὺ δὲ τῶν τριηράρχων τῶν ἀφειθέντων διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ σχεδίου ἦσαν ὁ Θρασύβουλος καὶ ὁ Θηραμένης, ἐκεῖνος ὅστις, ἐν τῇ προηγουμένῃ συνεδριάσει, κατηγόρει τοὺς στρατηγοὺς· ὁ ἐπίλοιπος δὲ στόλος ἐπλευσε κατὰ τοῦ ἐχθροῦ.

« Τί βλέπετε εἰς ταῦτα μὴ φρονίμως καὶ καλῶςπραχθέν; Εἶναι λοιπὸν δίκαιον διὰ μὲν τὰ πρὸς τοὺς πολεμίους πραχθέντα σφάλματα νὰ δώσωσι λόγον οἱ κατ' αὐτῶν ἀντιταχθέντες, διὰ δὲ τὴν μὴ σύναξιν τῶν νεκρῶν νὰ δικασθῶσιν ἐκεῖνοι οἵτινες παρήκουσαν εἰς τὰς

διαταγὰς τῶν στρατηγῶν. Ἀλλὰ δύναμαι νὰ εἶπω ὑπὲρ ἀμφοτέρων ὅτι ἡ τρικυμία τοῦς ἐμπόδισε νὰ πράξωσι τίποτε ἐξ ἐκείνων τὰ ὁποῖα διέταξαν οἱ στρατηγοί. Πρὸς τοῦτο ἔχετε μάρτυρας ἐκείνους οἵτινες ἐσώθησαν μόνοι τῶν μεταξὺ αὐτῶν εἶναι εἰς τῶν στρατηγῶν σας ὅστις ἐσώθη ἀπὸ τὸ ναυάγιον τοῦ πλοίου του καὶ τὸν ὁποῖον σήμερον θέλουσι νὰ συμπεριλάβωσιν εἰς τὴν αὐτὴν δίκην μετ' ἐκείνων οἵτινες παρέλειψαν τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντός των, μολοντί αὐτὸς οὗτος εἶχεν ἀνάγκην τῆς συνδρομῆς των. Ὡς Ἀθηναῖοι, μὴ πράξετε ἐν μέσῳ τῆς νίκης καὶ τῆς εὐτυχίας ὅ,τι θὰ ἐπραττον ἠττημένοι καὶ ἀτυχεῖς· μὴ ἀποδώσετε εἰς ἀμέλειαν τὸ ἀναπόφευκτον δυστύχημα τὸ πεμφθὲν ὑπὸ τῶν θεῶν· μὴ συγχύσετε τὴν ἀδυναμίαν τῆς ἐνεργείας μὲ τὴν προδοσίαν καὶ μὴ καταδικάσετε ἐκείνους εἰς τοὺς ὁποίους ἡ τρικυμία δὲν ἐπέτρεψε νὰ ἐκτελέσωσι τὰ προσταχθέντα. Θὰ ἦτο δὲ πολὺ δικαιότερον νὰ ἀνταμείψετε τοὺς νικητὰς μὲ στεφάνους παρὰ νὰ καταδικάσετε αὐτοὺς εἰς θάνατον, πειθόμενοι εἰς τὰς συμβουλὰς πονηρῶν ἀνθρώπων.»

Ταῦτα εἰπὼν ὁ Εὐρυπτόλεμος ἐπρότεινε νὰ δικασθῶσιν οἱ κατηγορούμενοι ἰδιαιτέρως ἕκαστος, συμφώνως μὲ τὸ ψήφισμα τοῦ Κανωνοῦ, ἐνῶ ἡ γνώμη τῆς βουλῆς ἦτο νὰ συμπεριληφθῶσιν ὅλοι εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ψηφοφορίαν. Ὅταν δὲ ἤρχισεν ἡ ψηφοφορία ἐπὶ τῶν δύο τούτων προτάσεων, κατ' ἀρχὰς μὲν ἐγένετο παραδεκτὴ ἡ τοῦ Εὐρυπτολέμου· κατόπιν ὅμως, ἐπὶ ταῖς ἐπιμόνοις διαμαρτυρήσεσι τοῦ Μενεκλέους, ὑπέβαλον αὐθις τὸ ζήτημα εἰς ψηφοφορίαν καθ' ἣν ἐγένετο δεκτὴ ἡ πρότασις τῆς βουλῆς. Ἀμέσως δὲ ἔπειτα καταδικάσαν εἰς θάνατον

τοὺς ἄκτῶ στρατηγοὺς οἵτινες εἶχον ναυμαχίῃσι, καὶ ἀπέκτειναν τοὺς παρόντας ἕξ.

Ὀλίγον χρόνον ὕστερον οἱ Ἀθηναῖοι μετεμελήθησαν καὶ ἐψηφίσαντο νὰ καταγγελθῶσιν ἐνώπιον τῆς συνελεύσεως ὡς ἔνοχοι πρὸς τὴν πολιτείαν καὶ νὰ δώσωσιν ἐγγυήσεις μέχρι τῆς ἐκδικάσεως ἐκεῖνοι οἵτινες εἶχον ἀπατήσῃ τὸν δῆμον. Ὁ Καλλίξενος ἦτο εἷς ἐκ τούτων. Τέσσαρες ἄλλοι συνεκατηγορήθησαν μετ' αὐτοῦ καὶ ἐφυλακίσθησαν παρ' ἐκείνων οἵτινες εἶχον ἐγγυηθῆ δι' αὐτοὺς· ἀλλὰ βραδύτερον ἀπέδρασαν πρὸ τῆς δίκης, χάρις εἰς στάσιν τινὰ καθ' ἣν ἐφρονεῦθη ὁ Κλεοφῶν, ὁ δὲ Καλλίξενος ἐπανῆλθεν εἰς τὰς Ἀθήνας μετὰ τῶν ἐξορίστων τοῦ Πειραιῶς· ἀλλὰ μισούμενος παρ' ὄλων, ἀπέθανεν ὑπὸ λιμοῦ.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

(406, 405 π. X.)

Οἱ μετὰ τοῦ Ἐτεονίκου εἰς τὴν Χίον ὄντες στρατιῶται, ἐνόσω μὲν ἦτο θέρος ἐτρέφοντο ἐκ τῶν καρπῶν τῆς ὥρας καὶ ἐκ τοῦ μισθοῦ ὃν ἐλάμβανον ἐργαζόμενοι εἰς τοὺς ἀγρούς· ἀλλ' ὅταν ἦλθεν ὁ χειμὼν, ἐπειδὴ δὲν εἶχον πλέον τροφίμα καὶ ἦσαν γυμνοὶ καὶ ἀνυπόδητοι, συνεσκέφθησαν καὶ ἀπεφάσισαν νὰ κυριεύσωσιν ἕξ ἀπροόπτου τὴν Χίον. Συνεφωνήθη δὲ ἵνα πάντες οἱ ἀρεσκόμενοι εἰς τὸ σχέδιον φέρωσι ῥάβδον, διὰ νὰ γνωρίζωσι μεταξὺ τῶν πόσοι ἦσαν. Ὁ Ἐτεόνικος μαθὼν τὸ σίνθημα

ἤπορει τί νά πράξῃ, ἔνεκα τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν ῥα-
 ἔδοφόρων. Νά τοὺς προσβάλλῃ φανερώς τὸ ἐνόμιζεν ἐπι-
 κίνδυνον, διότι ἐφοβείτο μήπως ὀρμήσωσιν ἐπὶ τὰ ὄπλα,
 καταλάβωσι τὴν πόλιν, καὶ γινόμενοι πολέμιοι καὶ νι-
 κηταί, καταστρέψωσιν ὅλα τὰ πράγματα· ἀλλ' ἀφ' ἐτέ-
 ρου διὰ τοῦ θανάτου τοσούτων συμμάχων ἔτρεχε τὸν
 κίνδυνον νά ἐπισύρῃ τὸ μῖσος τῶν ἄλλων Ἑλλήνων καὶ
 τὴν δυσμένειαν τῶν στρατιωτῶν. Παραλαβὼν λοιπὸν
 δεκαπέντε ἄνδρας ἔχοντας ἐγχειρίδια, περιεφέρετο εἰς
 τὴν πόλιν, καὶ συναντήσας ἄνθρωπον πάσχοντα ὑπὸ
 ὀφθαλμίας ὅστις κρατῶν ῥάβδον ἐξήρχετο ἀπὸ τὴν οἰ-
 κίαν ἰατροῦ, ἐφόνευσεν αὐτόν. Γενομένου δὲ θορύβου καὶ
 ἐρωτῶντων τινῶν διατί ἐφονεύθη ὁ ἄνθρωπος, ὁ Ἐτεό-
 νικος διελάλησεν ὅτι ἐφονεύθη διότι ἐκράτει ῥάβδον.
 Μόλις ἢ διακλήρυξις αὕτη ἐγένετο, ὅλοι ὅσοι ἐκράτουν
 ῥάβδους τὰς ἔρριψαν φοβηθέντες μήπως φανῶσιν ἔχοντες
 τοιαύτας. Μετὰ ταῦτα ὁ Ἐτεόνικος συγκαλέσας τοὺς
 Χίους τοὺς διέταξε νά τῷ παρέξωσι χρήματα διὰ νά
 λάβωσιν οἱ ναῦται τὸν μισθόν των καὶ μὴ κάμωσι τα-
 ραχὴν τινε. Οἱ Χῖοι ἔδωκαν τὰ χρήματα· ὁ δὲ Ἐτεόني-
 κος ἀμέσως ἔδωκε τὸ σύνθημα νά εἰσέλθωσιν οἱ στρα-
 τιῶται εἰς τὰ πλοῖα, καὶ πλησιάζων ἰδιαιτέρως ἕκαστον
 πλοῖον, ἐνεθάρρυνε καὶ συνεβούλευεν αὐτοὺς ὡς νά μὴ
 ἐγίνωσκε τίποτε ἐκ τῶν συμβαινόντων, ἔπειτα δὲ ἔδω-
 κεν εἰς ἕκαστον ἑνὸς μηνὸς μισθόν.

Μετὰ δὲ ταῦτα οἱ Χῖοι καὶ οἱ ἄλλοι σύμμαχοι, συν-
 αθροισθέντες εἰς τὴν Ἔφεσον, ἀπεφάσισαν νά πέμψωσι
 πρέσβεις εἰς τὴν Λακεδαίμονα διὰ νά ἀναγγείλωσι τὰ
 συμβάντα ταῦτα καὶ διὰ νά ζητήσωσιν ὡς ἀρχηγὸν τοῦ
 στόλου τὸν Λύσανδρον, ὅστις εἶχε προσελκύσει τὴν εὐ-

νοϊαν τῶν συμμάχων κατὰ τὴν προτέραν ναυαρχίαν, ὅτε ἐνίκησε καὶ τὴν ἐν Νοτίῳ ναυμαχίαν. Οἱ πρόσβεις λοιπὸν ἐξεπέμφθησαν, μετ' αὐτῶν δὲ καὶ οἱ ἀπεσταλμένοι οἱ ἐπιφορτισθέντες παρὰ τοῦ Κύρου μὲ τὴν αὐτὴν ἐντολήν. Ἄλλ' ἐπειδὴ ὁ νόμος δὲν ἐπιτρέπει νὰ ναυαρχῆ δις ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος, διὰ τοῦτο οἱ Λακεδαιμόνιοι ἔδωσαν τὸν μὲν Λύσανδρον ὡς ὑποναύαρχον, τὸν δὲ Ἄρακον ὡς ναύαρχον. Παρέδωσαν ἐν τούτοις τὸν στόλον εἰς τὸν Λύσανδρον, πέντε καὶ εἴκοσιν ἐτῶν παρελθόντων ἤδη ἀπὸ τοῦ πολέμου.

Κατὰ τὸ αὐτὸ ἐκεῖνο ἔτος ὁ Κύρος ἐθανάτωσε τὸν Αὐτοβοισάκην καὶ τὸν Μιτραῖον, υἱὸς τῆς ἀδελφῆς τοῦ Δαρείου καὶ θυγατρὸς τοῦ Ξέρξου πατρὸς τοῦ Δαρείου, καθότι συναντήσαντες αὐτὸν ἡμέραν τινα δὲν ἐκρυψαν τὰς χεῖρας εἰς τὰς χειρίδας τοῦ ἱματίου των, ὅπερ δὲν πράττεται εἰμὴ μόνον διὰ τοὺς βασιλεῖς. Τῶντι, οὐσῆς τῆς χειρίδος μακροτέρας τῆς χειρὸς, ὅταν ἔχη τιετὴν χεῖρα κεκαλυμμένην ὑπ' αὐτῆς δὲν δύναται νὰ πράξῃ τίποτε. Καὶ ὁ μὲν Ἰεραμένης καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ παρέστησαν πρὸς τὸν Δαρεῖον ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ ἀνεχθῆ τοιαύτην ὕβριν ἐκ μέρους τοῦ Κύρου, ὁ δὲ Δαρεῖος, προσποιηθεὶς τὸν ἀσθενῆ, ἐπεμψεν ἀπεσταλμένους διὰ νὰ τὸν φέρωσι πλησίον του.

Κατὰ τὸ ἀκόλουθον ἔτος, ἐπὶ Ἀρχύτα μὲν ἐφορευόντος, ἄρχοντος δ' ἐν Ἀθήναις τοῦ Ἀλεξίου, ὁ Λύσανδρος φθάσας εἰς τὴν Ἐφεσον προσεκάλεσεν εἰ τῆς Χίου τὸν Ἐτεόνικον μετὰ τῶν πλοίων συναθροίσας δὲ καὶ τὰ ἄλλα πλοῖα ὅσα ἦσαν διεσπαρμένα εἰς διάφορα μέρη, ἐπισκευάζεν αὐτὰ καὶ ἐναυπήγει εἰς τὴν Ἀτλανδρον ἄλλα. Κατόπιν μετέβη πρὸς τὸν Κύρον διὰ νὰ τῷ ζητήσῃ

χρήματα, ἀλλ' οὗτος ἀπεκρίθη μὲν αὐτῷ ὅτι ἐδαπάνησε πολὺ περισσότερα παρ' ὅσα ἔλαβε παρὰ τοῦ βασιλέως, δεικνύων ὅσα διένειμεν εἰς ἕκαστον τῶν ναυάρχων, τῷ ἔδωκεν ὅμως. Λαβὼν δὲ ὁ Λύσανδρος τὸ ἀργύριον, διώρισε τριηράρχους ἐπὶ τῶν τριήρων καὶ ἐπλήρωσεν εἰς τοὺς ναύτας τὸν ὀφειλόμενον μισθόν. Παρεσκευάζον δὲ καὶ οἱ τῶν Ἀθηναίων στρατηγοὶ τὸν στόλον των εἰς τὴν Σάμον.

Ἐπὶ τούτοις ὁ Κῦρος προσεκάλεσε τὸν Λύσανδρον, ἐπειδὴ ἦλθε πρὸς αὐτὸν ἀπεσταλμένος λέγων ὅτι ὁ πατήρ του ἀσθενῶν τὸν ἐκάλει εἰς τὰ Θυμανήρια τῆς Μηδίας, ἐγγὺς τῶν Καδουσίων, κατὰ τῶν ὁποίων ἐξεστράτευσεν ὡς ἀποστατησάντων. Ὁ Λύσανδρος ἦλθε, καὶ ὁ Κῦρος τῷ ἀπηγόρευσε νὰ ναυμαχήσῃ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους ἐὰν μὴ ἔχῃ πολὺ περισσότερα πλοῖα, λέγων ὅτι ὁ βασιλεὺς καὶ αὐτὸς εἶχον ἀρκετὰ χρήματα ὥστε νὰ ἐξοπλίσωσι πολλὰ πλοῖα πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ὑπέδειξεν εἰς αὐτὸν ἔλους τοὺς παρὰ τῶν πόλεων πληρωμένους φόρους, οἵτινες ἦσαν ἰδιικοί του, καὶ τῷ ἔδωκεν ὅσα χρήματα εἶχε περιττά. Τέλος δὲ, ἀφοῦ τῷ ἀνέμνησε τὴν φιλίαν τὴν ὁποίαν εἶχε πρὸς τε τὴν τῶν Λακεδαιμονίων πόλιν καὶ πρὸς τὸν Λύσανδρον ἰδιαιτέρως, ἀνεχώρησε πρὸς τὸν πατέρα του.

Ὁ δὲ Λύσανδρος, χάρις εἰς τὰ χρήματα τὰ ὁποῖα ὁ προσκληθεὶς πλησίον τοῦ ἀρρώστου πατρὸς του Κῦρος τῷ ἔδωκεν, ἐπλήρωσε τοὺς στρατιώτας καὶ ἔπλευσε πρὸς τὸν Ἡεράμειον κόλπον τῆς Καρίας. Καὶ προσβαλὼν τὰς Κεδρείας, πόλιν σύμμαχον τῶν Ἀθηναίων, τὰς ἐκυρίευσεν ἐξ ἐφόδου κατὰ τὴν ἐπομένην ἡμέραν καὶ ἐξηνδραπόδισε τοὺς κατοίκους. Ἦσαν δὲ οἱ ἐνοικοῦντες

ἐν μέρει βάρβαροι. Ἐκεῖθεν δὲ ἀπέπλευσεν εἰς τὴν Ῥόδον. Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι, ὀρμώμενοι ἐκ τῆς Σάμου, ἐλεηλάτουν τὴν χώραν τοῦ βασιλέως, ἔπειτα ἦλθον εἰς τὴν Χίον καὶ εἰς τὴν Ἐφεσον, καὶ ἠτοιμάζοντο πρὸς ναυμαχίαν προσθέσαντες εἰς τοὺς ὑπάρχοντας στρατηγούς τὸν Μένανδρον, τὸν Τυδέα καὶ τὸν Κηρισόδοτον. Ὁ δὲ Λύσανδρος μετέβη ἐκ τῆς Ῥόδου πρὸς τὸν Ἑλλησποντον, παραπλέων τὴν Ἰωνίαν, ἐπὶ τῷ διττῷ σκοπῷ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ἐλευθέραν ἐξοδὸν τῶν πλοίων καὶ νὰ ἐπαναφέρῃ ὑπὸ τὸν ζυγὸν τὰς ἀποστατησάσας πόλεις. Ἀνήχθησαν δὲ καὶ οἱ Ἀθηναῖοι, ἀλλὰ διὰ τοῦ πελάγους, καθότι τὰ παράλια τῆς Ἀσίας ἦσαν ἐχθρικὰ πρὸς αὐτούς. Ὁ δὲ Λύσανδρος ἐξ Ἀβύδου παρέπλευσεν εἰς τὴν Λάμφακον, σύμμαχον οὔσαν τῶν Ἀθηναίων.

Οἱ Ἀβυθῆνοί καὶ οἱ ἄλλοι σύμμαχοι τὸν ἠκολούθησαν διὰ ξηρᾶς, ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Λακεδαιμονίου Θώρακος, καὶ πολιορκήσαντες ἐκυρίευσαν τὴν πόλιν ταύτην ἐξ ἐφόδου, οἱ δὲ στρατιῶται διήρπασαν ὅλα τὰ πλούτη αὐτῆς, οἶνον, σῖτον καὶ ἄλλας προμηθείας. Ὁ δὲ Λύσανδρος ἀπέλυσεν ὅλους τοὺς ἐλευθέρους ἄνδρας· ἀλλ' οἱ Ἀθηναῖοι οἵτινες ἠκολούθουν αὐτὸν κατὰ πόδας, προσωρμίσθησαν εἰς τὸν Ἐλαιούντα τῆς Χερρόνησου μὲ ἐκατὸν ὀγδοάκοντα πλοῖα. Ἐνῷ δὲ ἐγευμάτιζον ἠγγέλθησαν εἰς αὐτούς τὰ συμβάντα τῆς Λαμφάκου· ἀμέσως λοιπὸν ἀνήχθησαν εἰς τὴν Σηστόν, ἐκεῖθεν δὲ ἀροῦ ἐπρομηθεύθησαν τρόφιμα ἐπλευσαν ἀπὸ εὐθείας πρὸς τὸ στόμιον τῶν Αἰγὸς ποταμῶν, ἀπέναντι τῆς Λαμφάκου, ὅπου ὁ Ἑλλησποντος ἔχει δεκαπέντε περίπου σταδίων πλάτος, καὶ ἐδείπνησαν ἐκεῖ.

Τὴν ἐπομένην νύκτα, περὶ τὸν ὄρθρον, ὁ Λύσανδρος

ἔδωκε τὸ σημεῖον νὰ ἔμβωσιν εἰς τὰ πλοῖα οἱ πρὸ ὀλίγου γευματίσαντες στρατιῶται, διέθεσε τὰ πάντα πρὸς ναυμαχίαν, ἐκάλυψε μὲ παραβλήματα τὰ πλευρὰ τῶν πλοίων καὶ διέταξε νὰ μὴ ἀφήσῃ κανεὶς τὴν τάξιν του καὶ ἀναχθῆ εἰς τὸ πέλαγος. Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι, ἅμα τῆ ἀνατολῆ τοῦ ἡλίου, παρετάχθησαν κατὰ μέτωπον πρὸ τοῦ λιμένος, ἑτοιμοὶ νὰ ναυμαχήσωσιν· ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Λύσανδρος δὲν ἐκινεῖτο, καὶ ἦτο πλέον ἀργά, ἐπέστρεψαν εἰς τοὺς Αἰγὸς ποταμούς. Τότε ὁ Λύσανδρος διέταξε τὰς ταχίστας τῶν νεῶν νὰ ἀκολουθήσωσι τοὺς Ἀθηναίους, νὰ τοὺς παρατηρήσωσι τί θὰ πράξωσιν ἐξερχόμενοι εἰς τὴν ξηρὰν, καὶ νὰ ἐπιστρέψωσιν ἀμέσως διὰ νὰ τῷ εἴπωσιν ὅσα ἴδωσι· δὲν ἐπέτρεψε δὲ εἰς κανένα τῶν ὑπ' αὐτὸν νὰ ἀποβῆ εἰς τὴν ξηρὰν πρὸ τῆς ἐπιστροφῆς τῶν πλοίων τούτων. Ἐπὶ τέσσαρας ἡμέρας ἔπραττε τὸ αὐτὸ, ἀφίνων τοὺς Ἀθηναίους νὰ περιπλέωσι πέριξ αὐτοῦ.

Ἐν τούτοις ὁ Ἀλκιβιάδης, βλέπων ἀπὸ τὰ τεῖχη του ὅτι οἱ πλησίον τοῦ αἰγιαλοῦ ὁρμῶντες Ἀθηναῖοι, μακρὰν ὄντες πάσης πόλεως, ἐκόμιζον τὰ πρὸς τροφήν ἐκ τῆς Σηστοῦ, δεκαπέντε στάδια ἀπεχούσης ἀπὸ τὰ πλοῖά των, ἐνῶ οἱ ἐχθροὶ ἦσαν ἐντὸς λιμένος καὶ πλησίον πόλεως ἐχούσης τὰ πάντα, εἶπεν εἰς αὐτοὺς ὅτι κακὸν ὄρμον εἶχον ἐκλέξει, καὶ τοὺς συνεβούλευσε νὰ μεθορμίσωσιν εἰς τὴν Σηστόν, ὅπου καὶ λιμὴν ὑπῆρχε καὶ πόλις. « Ἐκεῖ, τοῖς εἶπε, θὰ δύνασθε νὰ ναυμαχήσετε ὅταν θέelite.» Ἀλλ' οἱ στρατηγοὶ, καὶ ἰδίως ὁ Τυδεὺς καὶ ὁ Μενάνδρος, τὸν διέταζαν νὰ ἀναχωρήσῃ, λέγοντες ὅτι αὐτοὶ ἦσαν στρατηγοὶ καὶ ὄχι ἐκεῖνος. Καὶ ὁ μὲν Ἀλκιβιάδης ἀπῆλθεν· ὁ δὲ Λύσανδρος, ἀφοῦ παρῆλθον πέντε ἡμέραι κατὰ τὰς ὁποίας οἱ Ἀθηναῖοι ἐπέπλεον,

κατὰ τῶν Λακεδαιμονίων, ἔδωκε τὰς ἰσχυροτάτους ὁδηγίας εἰς τὰ πλοῖα τὰ ὅποια ἠκολούθουν αὐτοὺς κατὰ διαταγὴν τοῦ ἄμα τοὺς ἴδωσιν ἐπὶ τῆς ξηρᾶς καὶ διεσκορπισμένους κατὰ τὴν Χερρόνησον (ὅπερ ἔπραττον ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν, καὶ διὰ τὴν ἀγοράσασσι μακρόθεν τροφίμα καὶ διὰ τὴν περιφρονήσασσι τὸν Λύσανδρον ὅστις δὲν ἀντανήγετο κατ' αὐτῶν) τὴν ἐπιστρέψασσι πάλιν πρὸς αὐτὸν καὶ τὴν ὑψώσασσι ἀσπίδα κατὰ τὸ μέσον τοῦ πλοῦς. Αἱ διαταγαὶ τοῦ ἐξετελέσθησαν ἀκριβῶς. Ὁ δὲ Λύσανδρος ἔδωκεν ἀμέσως τὸ σημεῖον τὴν πλεύσασσι ὅσον τάχος· παρηκολούθει δὲ καὶ ὁ Θώραξ ἔχων τοὺς πεζοὺς. Ὁ δὲ Κόνων, ἰδὼν τὸν ἐχθρὸν πλησιάζοντα, δίδει σημεῖον εἰς τοὺς ὑπ' αὐτὸν τὴν εἰσέλθωσιν ἀμέσως τὰ πλοῖα. Ἀλλὰ διεσκορπισμένων ὄντων τῶν ἀνθρώπων, ἄλλα μὲν ἐκ τῶν πλοίων εἶχον δύο τάξεις πεπληρωμένας, ἄλλα δὲ μίαν μόνην, καὶ ἄλλα ἦσαν ἐντελῶς κενά. Τὸ πλοῖον τοῦ Κόνωνος, ἑπτὰ ἄλλα τὰ ὅποια ἦσαν πλησίον τοῦ πλήρη καὶ ἡ Πάραλος ἀνήχθησαν εἰς τὸ πέλαγος. Ἀλλ' ὁ Λύσανδρος ἔλαβεν ὅλα τὰ ἄλλα πλησίον τῆς ξηρᾶς καὶ ἐσύναξε τοὺς πλείστους Ἀθηναίους στρατιώτας, τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν κατέφυγον εἰς τὰς πέριξ κώμας. Ὁ Κόνων ὅστις εἶχε φύγει μὲν τὰ ἑννέα πλοῖα, ἰδὼν ὅτι τὰ πράγματα τῶν Ἀθηναίων κατεστράφησαν, ἐσταμάτησεν εἰς τὴν Ἀβαρνίδα, ἀκρωτήριον τῆς Λαμψάκου, καὶ ἔλαβεν ἐκεῖθεν τὰ μεγάλα ἰστία τῶν τοῦ Λυσάνδρου πλοίων. Καὶ αὐτὸς μὲν μὲν ὀκτὼ πλοῖα ἀπέπλευσεν εἰς Κύπρον πρὸς τὸν Εὐαγόραν, ἡ δὲ Πάραλος εἰς τὰς Ἀθήνας διὰ τὴν ἀναγγεῖλην τὰ συμβάντα.

Ὁ δὲ Λύσανδρος ἀπήγαγεν εἰς τὴν Λαμψάκον τὰ

πλοῖα, τοὺς αἰχμαλώτους καὶ τὰ ἄλλα πάντα, καθὼς καὶ τοὺς στρατηγοὺς τοὺς ὁποίους εἶχε συλλάβει, μεταξύ τῶν ὁποίων ἦτο καὶ ὁ Φιλοκλῆς καὶ ὁ Ἀδειμάντος. Τὴν ἰδίαν δὲ ἡμέραν καθ' ἣν ἐγένετο ἡ μεταφορὰ αὕτη, ἐπέμφεν εἰς Λακεδαίμονα τὸν Θεόπομπον διὰ νὰ ἀναγγεῖλῃ τὰ γενόμενα, ὅστις φθάσας μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀνήγγειλεν αὐτά. Μετὰ ταῦτα ὁ Λύσανδρος, συγκαλέσας τοὺς συμμάχους, ἐπρότεινεν εἰς αὐτοὺς νὰ σκεφθῶσι περὶ τῶν αἰχμαλώτων. Ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου πολλαὶ ἐρρέθησαν κατηγορίαι κατὰ τῶν Ἀθηναίων καὶ περὶ τῶν ἐγκλημάτων ὅσα εἶχον διαπράξει καὶ ὅσα ἐσκόπευον νὰ διαπράξωσιν, ἰδίως ὅτι, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἤθελον νικήσει εἰς τὴν ναυμαχίαν, θὰ ἔκοπτον τὴν δεξιὰν χεῖρα ὅλων τῶν ζωγρηθέντων· προσέθηκαν δὲ ὅτι συλλαβόντες δύο τριήρεις, μίαν Κορινθίαν καὶ μίαν Ἀνδρίαν, ἔρριψαν ὅλους τοὺς ἄνδρας εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ὅτι ὁ πράξας τὴν βαρβαρότητα ταύτην ἦτο ὁ στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων Φιλοκλῆς. Ῥηθέντων δὲ καὶ ἄλλων πολλῶν, ἀπεφασίσθη νὰ φονευθῶσιν ὅλοι οἱ Ἀθηναῖοι αἰχμάλωτοι, πλὴν τοῦ Ἀδειμάντου, ὅστις ἄνομος, ἐν τῷ συμβουλίῳ, εἶχεν ἀντιστῆ εἰς τὸ περὶ τῆς ἀποτομῆς τῶν χειρῶν ψήφισμα, καὶ τὸν ὁποῖον τινὲς ἔκατηγόρουν ὅτι ἐπρόδοσε τὰς ναῦς. Ὁ δὲ Λύσανδρος, ἀφοῦ ἠρώτησε τὸν Φιλοκλέα ποίας τιμωρίας ἦτο ἄξιος ἐκεῖνος ὅστις πρῶτος παρεβίασε τοὺς νόμους τῶν Ἑλλήνων ρίψας εἰς τὴν θάλασσαν τοὺς Ἀνδρίους καὶ τοὺς Κορινθίους, ἐθανάτωσεν αὐτόν.

(405 π. Χ.)

Ἄφοῦ δὲ διευθέτησε τὰ ἐν τῇ Λαμψάκῳ πράγματα, ὁ Λύσανδρος ἐπλευσε πρὸς τὸ Βυζάντιον καὶ τὴν Καλχηδῶνα, τῶν ὁποίων οἱ κάτοικοι τὸν ὑπεδέχθησαν, ἀφοῦ ἄφησαν νὰ ἀναχωρήσωσιν ὑπόσπονδοι οἱ φρουροὶ τῶν Ἀθηναίων. Οἱ δὲ παραδόντες τὸ Βυζάντιον εἰς τὸν Ἀλκιβιάδην, τότε μὲν ἔφυγον εἰς τὸν Εὐξείνιον Πόντον, ὕστερον δὲ εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ ἐγένοντο Ἀθηναῖοι. Τότε ὁ Λύσανδρος τοὺς τε φρουροὺς τῶν Ἀθηναίων καὶ ὃν τινα ἄλλον εὗρέ που Ἀθηναῖον ἀπέπεμψεν εἰς τὰς Ἀθήνας, μὴ δίδων ἀσφάλειαν εἰμὴ διὰ τοὺς πρὸς ἐκείνην τὴν πόλιν πλέοντας, καὶ ὄχι ἀλλαγῶ, βέβαιος ὢν ὅτι ὅσοι περισσότεροι συνηθροίζοντο εἰς τὸ ἄστυ καὶ εἰς τὸν Πειραιᾶ, τόσον ἡ ἔλλειψις τῶν τροφῶν θὰ καθίστατο ἐπαισθητή. Ἀφήσας δὲ εἰς τὸ Βυζάντιον καὶ εἰς τὴν Καλχηδῶνα ἀρμοστήν τὸν Δάκωνα Σθενέλαον, ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Λαμψάκον διὰ νὰ ἐπισκευάσῃ τὰ πλοῖά του.

Ἐλθοῦσης δὲ τῆς Παράλου νύκτωρ εἰς τὰς Ἀθήνας διεδόθη ἡ εἰδήσις τῆς καταστροφῆς, καὶ αἱ οἰμογενεῖς ἔφθασαν ἐκ τοῦ Πειραιῶς διὰ τῶν μακρῶν τειχῶν εἰς τὸ ἄστυ, μεταβαινούσης τῆς ἀγγελίας ἀπὸ στόματος εἰς στόμα. Κατὰ τὴν νύκτα λοιπὸν ἐκείνην οὐδεὶς ἐκοιμήθη, οὐ μόνον τοὺς ἀπωλολότας πενθοῦντες ὅλοι, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον αὐτοὶ ἑαυτοὺς, πεπεισμένοι ὅτι ἔμελλον νὰ ὑποστῶσιν ὅσα ἔπραξαν εἰς τοὺς Μηλίους ἀποίκους ὄντας τῶν Λακεδαιμονίων, ὅτε ἐκυρίευεν τὴν πόλιν τῶν, καὶ εἰς τοὺς Ἰστιαίαις καὶ εἰς τοὺς Σκιωναίους

καὶ εἰς τοὺς Τορωναίους καὶ εἰς τοὺς Αἰγινήτας καὶ εἰς ἄλλους πολλοὺς τῶν Ἑλλήνων. Τὴν δὲ ἐπομένῃν ἡμέραν συνήθροισαν συνέλευσιν, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἀπεφασίσθη νὰ κλείσωσιν ὅλους τοὺς λιμένας, πλὴν ἐνὸς, νὰ ἐπισκευάσωσι τὰ τείχη, νὰ ἐγκαταστήσωσι φύλακας, καὶ νὰ λάβωσι τέλος ὅλα τὰ ἀπαιτούμενα μέτρα ὥστε νὰ δυναθῇ ἡ πόλις νὰ ὑποστῇ πολιορκίαν· καὶ οἱ μὲν Ἀθηναῖοι εἰς ταῦτα κατεγίνοντο.

Ὁ δὲ Λύσανδρος, ἀναχωρήσας ἐκ τοῦ Ἑλλησπόντου μὲ διακόσια πλοῖα, ἐφθάσεν εἰς τὴν Λέσβον, ὅπου ἐτακτοποίησε τὴν διοίκησιν τῶν τε ἄλλων πόλεων καὶ τῆς Μιτυλήνης, καὶ ἔπεμφεν εἰς τὰ μέρη τῆς Θράκης δέκα τριήρεις ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Ἐτεονίκου, ὅστις ὑπέταξεν ὅλην τὴν χώραν εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους. Εὐθύς δὲ μετὰ τὴν ναυμαχίαν ἐγκατέλιπε τοὺς Ἀθηναίους καὶ ἡ ἄλλη Ἑλλάς πλὴν τῶν Σαμίων, οἵτινες, φονεύσαντες τοὺς ἐγκρίτους τῶν πολιτῶν, ἔμενον κύριοι τῆς πόλεως. Κατόπιν ὁ Λύσανδρος ἀνήγγειλεν εἰς τὸν ἐν τῇ Δακελείᾳ εὐρισκόμενον Ἄγιν καὶ εἰς τὴν Λακεδαίμονα ὅτι ἐπλησίοναί με διακόσια πλοῖα. Οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ ἄλλοι Πελοποννήσιοι, πλὴν τῶν Ἀργείων, ἠγέρθησαν πικρῶς, παραγγείλαντος τοῦ Παισανίου, ἐνὸς ἐκ τῶν δύο βασιλέων τῆς Σπάρτης. Ἀφοῦ δὲ συνήθροίσθησαν ὅλοι, λαλῶν αὐτοὺς μετέβη καὶ ἐστρατοπέδευσε πληθίων τῶν Ἀθηνῶν εἰς τὸ γυμνάσιον ὕπερ ἐκαλεῖτο Ἀκαδημίη. Ὁ δὲ Λύσανδρος, φθάσας εἰς τὴν Αἴγιναν, ἀπέδωκε νὰ πόλιν εἰς ὅσους περισσοτέρους ἠδυνήθη νὰ συναθροίσῃ Αἰγινήτας, τὸ αὐτὸ πράξας καὶ διὰ τοὺς Μηλίους καὶ διὰ τοὺς ἄλλους οἵτινες εἶχον διωχθῆ τῆς πατρίδος. Μετὰ τοῦτο, λεηλατήσας τὴν Σαλαμίνα,

ἦλθε μὲ ἑκατὸν πεντήκοντα πλοῖα εἰς τὸν Πειραιᾶ καὶ ἀπέκλεισεν αὐτόν.

Οἱ Ἀθηναῖοι, πολιορκούμενοι καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν, ἠπόρουσαν περὶ τοῦ πρακτέου, καθότι μὴ πλοῖα εἶχον πλέον, μήτε συμμαχοὺς, μήτε τροφάς· ἐμίζον δὲ ὅτι οὐδεμία πλέον ὑπῆρχε σωτηρία δι' αὐτούς, ἀλλ' ὅτι ἤθελον πάθει ὅσα ἐπραξάν κατὰ πόλεων μικρῶν πόλεων οὐχὶ δι' ἐκδίκησιν ἀλλ' ὑπὸ βίας καὶ οὐχὶ δι' ἄλλην τινὰ αἰτίαν εἰμὴ διότι συνεμάχοντο μὲ τοὺς Λακεδαιμονίους. Διὰ τοῦτο καταστήσαντες πολλοὺς ἐντίμους τοὺς ἀτίμους ἐκαρτέρουν καὶ οὐδεὶς λόγος ἐγένετο περὶ διαλλαγῆς, μολοντί ὁ λιμὸς ἐφόνευε πολλοὺς ἐν τῇ πόλει. Ἐκλείψαντος ἐν τούτοις τοῦ σιτοῦ ἐντελῶς, ἔπεμψαν πρέσβεις πρὸς τὸν Ἴαγιν διὰ τὸ συμβουλοῦσθαι αὐτὸν ὁμολογήσασθαι συμμαχίαν μὲ τοὺς Λακεδαιμονίους ἐπὶ τῷ ὄρω νὰ διατηρήσασθαι τὰ τείχη καὶ τὸν Πειραιᾶ, καὶ ἐπὶ τῶν βάσεων τούτων νὰ γίνωσιν αἱ συνθήκαι. Ἄλλος Ἴαγίς τοῖς εἶπε νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὴν Λακεδαίμονα διότι αὐτὸς δὲν εἶχε πληρεξουσιότητα. Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ἀκούσαντες ταῦτα παρὰ τῶν πρέσβεων, ἔπεμψαν αὐτοὺς εἰς τὴν Λακεδαίμονα. Ὄταν δὲ ἐφθασαν οὗτοι εἰς τὴν Σελλασίαν, πλησίον τῶν συνόρων τῆς Λακεδαίμονος, καὶ οἱ ἔφοροι ἔμαθον ὅτι ὅσα εἶχον νὰ εἴπωσι δὲν ἤσαν ἀλλὰ εἰμὴ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα εἶπον εἰς τὸν Ἴαγιν, τοὺς ἐπρόσταξαν νὰ ἀπέλθωσι, καὶ ἐάν θέλωσι πιν εἰρήνην νὰ ἐπιστρέψωσιν ἀφοῦ σκεφθῶσι καλλίτερον. Οἱ πρέσβεις, ἐπιστρέψαντες εἰς τὰς Ἀθήνας, ἔμελλον ἀποδοῦναι τὸν λαὸν τὰ διατρέξαντα· τότε ἀθυμία τις ἀποίκους ἦν, διότι ἐνόμιζον ὅτι ἤθελον ἐξανδρῆσαι τὴν πόλιν ὅτι, μέχρις οὗ πέμψωσιν ἄλλους πρὸς Λακεδαιμονίους.

ἔμελλον νὰ ἀποθάνωσιν ὑπὸ λιμοῦ. Περὶ τῆς καθαιρέ-
 σεως δὲ τῶν τειχῶν κανεὶς δὲν ἤθελε νὰ εἶπη τι, διότι
 ὁ Ἀρχέστρατος, εἰπὼν ἐν τῇ βουλῇ ὅτι τὸ καλλίτερον
 ἤθελεν εἶσθαι νὰ κλείσωσιν εἰρήνην ὑπὸ τοὺς ὄρους τοὺς
 ὁποίους ἀπήτουν οἱ Λακεδαιμόνιοι, ἐρρίφθη εἰς τὸ δε-
 σμωτήριον. Ἦσαν δὲ οἱ ὄροι οὗτοι νὰ κατεδαφισθῶσι
 τὰ μακρὰ τείχη ἐπὶ ἐκτάσεως ἑκάτερον δέκα σταδίων.
 Ἐγένετο πρὸς τούτοις ψήφισμα νὰ ἀπαγορευθῇ πᾶσα
 περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζήτησις. Εἰς αὐτὴν τὴν
 κατάστασιν ἦσαν λοιπὸν τὰ πράγματα, ὅτε ὁ Θηρα-
 μένης εἶπεν εἰς τὴν συνέλευσιν ὅτι ἐὰν ἤθελον νὰ τὸν
 πέμψωσι πρὸς τὸν Λύσανδρον, θὰ ἐμάνθανε παρὰ τῶν
 Λακεδαιμονίων ἐὰν διὰ νὰ ὑποδουλώσωσι τὴν πόλιν ἢ
 ἀπλῶς ὡς ἐγγύησιν ἐζήτουν τὴν κατεδάφισιν τῶν τει-
 χῶν. Περμφθεις δὲ διέτριψε παρὰ τῷ Λυσάνδρῳ τρεῖς
 μῆνας καὶ περισσότερον, παραδοκῶν τὴν στιγμὴν καθ' ἣν
 οἱ Ἀθηναῖοι δι' ἔλλειψιν σίτου θὰ παρεδέχοντο πᾶν ὅ,τι
 ἤθελε τοῖς προταθῆ. Ἀφοῦ δὲ ἐπέστρεψε κατὰ τὸν τέ-
 ταρτον μῆνα, ἀνήγγειλεν εἰς τὴν συνέλευσιν ὅτι ὁ Λύ-
 σανδρος τιν ἐκράτησε καθ' ὅλον ἐκεῖνον τὸν χρόνον καὶ
 εἰτα τιν διέταξε νὰ μεταβῆ εἰς τὴν Λακεδαίμονα,
 λέγων ὅτι αὐτὸς δὲν ἦτο κύριος νὰ ἀποκριθῇ εἰς τὰ ἐρω-
 τήματα, ἀλλ' οἱ ἔφοροι. Μετὰ ταῦτα ἐξελέχθη πρεσβευ-
 τὴς καὶ ἐτάλη ἔχων πᾶσαν πληρεξουσιότητα εἰς τὴν
 Λακεδαίμονα μετ' ἄλλων ἐννέα. Ὁ δὲ Λύσανδρος ἐπεμ-
 ψε πρὸς τὸν ἐφόρον μετ' ἄλλων Λακεδαιμονίων τὸν
 Πέδωκεν νὰ ἐξόριστον Ἀθηναῖον, διὰ νὰ ἀναγγείλῃ
 συναθροίσασθαι τὸν Θηραμένην ὅτι αὐτοὶ ἦσαν κύριοι
 τοῦ πολέμου.

καὶ οἱ ἄλλοι πρέσβεις, φθάσαντες εἰς

τὴν Σελλασίαν, καὶ ἐρωτιθέντες ἐπὶ τίνι λόγῳ ἦλθον,
 εἶπον ὅτι ἦλθον ἔχοντες πληρεξουσιότητα νὰ συνομο-
 λογήσωσιν εἰρήνην· τότε οἱ ἔφοροι τοὺς προσεκάλεσαν
 πλησίον των. Ἀφοῦ δὲ ἦλθον, ἐγένετο ἐκκλησία ἐν τῇ
 ὁποίᾳ οἱ Καρίνθιοι, καὶ πρὸ πάντων οἱ Θηβαῖοι, καθὼς
 καὶ πολλοὶ ἄλλοι τῶν Ἑλλήνων εἶπον ὅτι δὲν ἔπρεπε
 νὰ συνθηκολογήσωσι μὲ τοὺς Ἀθηναίους, ἀλλὰ νὰ τοὺς
 ἐξολοθρεύσωσιν. Ἄλλ' οἱ Λακεδαιμόνιοι ἀπήντησαν ὅτι
 δὲν ἤθελον ἀνεχθῆ τὸν ἐξανδραποδισμὸν πόλεως Ἑλλη-
 νίδος ἥτις τοσαύτας ὑπηρεσίας προσήνεγκε κατὰ τοὺς
 μεγίστους κινδύνους αἵτινες ἠπέκλεισαν τὴν Ἑλλάδα.
 Συνεπεία δὲ τῆς διακρήξεως ταύτης ἐγένετο εἰρήνη ἐπὶ
 τῷ ὄρω νὰ κατεδαφίσωσιν οἱ Ἀθηναῖοι τὰ μακρὰ τεῖχη
 καὶ τὰ φρούρια τοῦ Πειραιῶς, νὰ παραδώσωσιν ὅλα τὰ
 πλοῖά των, πλὴν δώδεκα, νὰ ἀνακαλέσωσι τοὺς φυγά-
 δας, νὰ ἔχωσι τοὺς αὐτοὺς φίλους καὶ τοὺς αὐτοὺς
 ἐχθροὺς μὲ τοὺς Λακεδαιμονίους, καὶ νὰ ἀκολουθοῦσιν
 αὐτοὺς καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν πανταχοῦ
 ὅπου οὗτοι ἤθελον ζητήσαι. Ὁ δὲ Θηραμένης καὶ οἱ σὺν
 αὐτῷ πρέσβεις ἐπέστρεψαν φέροντες τοὺς ὄρους τούτους
 εἰς τὰς Ἀθήνας· εἰσελθόντες δὲ εἰς τὴν πόλιν, περιε-
 κλώθησαν ὑπὸ ἀπείρου πλήθους ὑπερ ἔφοβετο μήτις
 τοὺς ἴδη ἐπιστρέφοντας ἀπράκτους, διότι δὲν ἠδύναντο
 πλέον νὰ ἐγκαρτερήσωσι περισσότερον, ἕνεκε τῆς πλη-
 θύος τῶν ὑπὸ λιμοῦ ἀποθνησκόντων. Τὴν πορμένην δ'
 ἡμέραν οἱ πρέσβεις ἐγνωστοποίησαν ὑπὸ πρῶν. Ὁ δὲ
 Λακεδαιμόνιοι ἐδέχοντο τὴν εἰρήνην. Πρῶτον ἂν αὐτῇ
 λόγον ὁ Θηραμένης καὶ εἶπεν ὅτι ἔπρεπε δέκα ἄρ-
 τήρια εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους καὶ νὰ κατεδαφίσωσιν οἱ Ἀθη-
 ναῖοι τὰ τεῖχη καὶ τὰ φρούρια τῶν
 Ἀντειπόντων δὲ τινῶν, ἀλλὰ τῶν περισσοτέρων ἀκολού-

μιζάντων τὴν πρότερον, ἐψηφίσθη ἡ παραδοχὴ τῆς εἰρήνης. Τότε ὁ Λύσανδρος κατέπλευσεν εἰς τὴν Πειραιᾶ, οἱ ἐξάριστοι ἐπανῆλθον, τὰ τείχη καταδαφίσθησαν ἠχούτων τῶν αὐλῶν μετὰ μεγάλης προθυμίας, καὶ ἡ ἡμέρα ἐκείνη ἐθεωρήθη διὰ τὴν Ἑλλάδα ὡς ἑναρξίς τῆς ἐλευθερίας.

Τοιουτοτρόπως ἐλγξεν ὁ ἐνιαυτὸς οὗτος, περὶ τὰ μέσα τοῦ ὁποίου ἐγένετο τύραννος ὁ Συρακόσιος Διονύσιος ὁ Ἐρμοκράτους, ἀφοῦ οἱ Καρχηδόνιοι, ἠττηθέντες πρῶτον ὑπὸ τῶν Συρακοσίων, ἐκυρίευσαν διὰ τοῦ λιμένος τὸν Ἀκράγαντα τὸν ὁποῖον ἐγκατέλιπον οἱ Σικελιώται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

(404 π. Χ.)

Κατὰ τὸ ἀκόλουθον ἔτος ὅπερ καλεῖται ἀναρχικὸν καὶ κατὰ τὸ ὁποῖον ἐτελέσθη ἡ Ὀλυμπιάς καθ' ἣν ἐνίκησεν εἰς τὸ στάδιον Κροκίνας ὁ Θεσσαλὸς, ἐφορευόντος ἐν Σπάρτῃ τοῦ Ἐνδίου, ἄρχοντος δ' ἐν Ἀθήναις τοῦ Γυθοδώρου τὸν ὁποῖον οἱ Ἀθηναῖοι δὲν ἀριθμοῦσιν ὡς ἐλεγχθέντα ἐπὶ τῶν Τριάκοντα, ἡ ὀλιγαρχία ἐγκατέστη ὡς ἔσθις. Ὁ δῆμος ἀπεφάσισε νὰ ἐκλεχθῶσι τριάκοντα ἄνδρες οἵτινες νὰ συντάξωσι τοὺς πατρίους νόμους καθὼς ἐμελλον νὰ κυβερνῶνται εἰς τὸ μέλλον. Κατὰ τὴν δὲ οἱ ἀκόλουθοι: Πολυχάρης, Κριτίας, Πυρόδοχος, Εὐκλείδης, Ἰέρων, Μνησιόχος, Περικλῆς, Ἀρσίας, Διοκλῆς, Φαιδρίας, Χαίρων, Πείσιων, Σοφοκλῆς, Ἐρατοσθένης, Πνομακλῆς, Θεόγνης, Αἰσχίνης, Θεογένης,

Κλεομήδης, Ἐρασίστρατος, Φεΐδων, Δρακοντίδης, Εὐμάθης, Ἀριστοτέλης, Ἰππόμαχος καὶ Μνησιθεΐδης. Τούτων δὲ πραχθέντων, ὁ μὲν Λύσανδρος ἀπέπλευσεν εἰς τὴν Σάμον, ὁ δὲ Ἅγεις, ἀπαγαγὼν τὸν στρατὸν ἐκ τῆς Δεκελείας, ἀπέπεμψεν ἐκάστην μοῖραν εἰς τὴν ἑαυτῆς πόλιν.

Κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν, ἀξιοσημεῖωτον διὰ τινὰ ἔκλειψεν τοῦ ἡλίου, Λυκόφρων ὁ Φεραῖος, θέλων νὰ ἄρξῃ ὅλης τῆς Θεσσαλίας, ἐνίκησεν εἰς μάχην τινὰ τοὺς ἐναντιουμένους ἐκ τῶν Θεσσαλῶν, τοὺς Λαρισαίους καὶ ἄλλους, καὶ ἀπέκτεινε πολλοὺς.

Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ ὁ τύραννος τῶν Συρακουσῶν Διονύσιος, νικηθεὶς εἰς μάχην τινὰ ὑπὸ τῶν Καρχηδονίων, ἀπώλεσε τὴν Γέλαν καὶ τὴν Καμάριναν. Μετ' ὀλίγον δὲ καὶ οἱ συνοικούντες μετὰ τῶν Συρακυσίων Λεοντῖνοι ἄρῃσαν τὸν Διονύσιον καὶ τοὺς Συρακυσίους διὰ νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὴν πόλιν τῶν ἀμέτους δὲ ὁ Διονύσιος ἔπεμψεν ἰππικὸν κατόπιν τῶν μέχρι τῆς Κατάνης.

Οἱ δὲ Σάμιοι, πολιορκούμενοι πανταχόθιν ὑπὸ τοῦ Λυσάνδρου καὶ βλέποντες ὅτι ἡ πρώτη ἄρνησις τῶν ἐς τὸ νὰ παραδεχθῶσι τὰς πρατάσεις ἔμελλε νὰ ἐπίσῃρη κατ' αὐτῶν ἔφοδον ἐκ μέρους αὐτοῦ, συμφώνησαν νὰ παραδοθῶσιν ἐπὶ τῷ ὄρω ἵνα ἕκατος πολίτης ἐλεύθερος παραλάβῃ ἕν ἱμάτιον, τὰ δὲ λοιπὰ νὰ τὰ παραδώσωσι· καὶ τοιουτοτρόπως ἐξῆλθον. Ὁ δὲ Λύσανδρος, παραδῶσας τὴν πόλιν καὶ πάντας ἐν αὐτῇ εἰς τοὺς ἀρχαίους πολίτας, καὶ καταστήσας δέκα ἄρχοντας ὅπως φρουρῶσιν αὐτὴν, ἀπέλυσε τὰς ἐλαίας τῶν συμμάχων ἕκαστον εἰς τὴν πατρίδα τοῦ ἑαυτοῦ ἀκολου-

θούμενος ὑπὸ τῶν Λακωνικῶν πλοίων, ἐπέστρεψεν εἰς
 τὴν Λακεδαίμονα, φέρων μεθ' ἑαυτοῦ τὰ ἐμβόλα τῶν
 κατακτηθέντων πλοίων, τὰς τριήρεις τοῦ Πειραιῶς,
 πλὴν δώδεκα, τοὺς στεφάνους τοὺς ὁποίους ἔλαβεν ὡς
 δῶρα ἰδιαίτερα παρὰ τῶν πόλεων, τετρακόσια ἐβδομή-
 κοντα τάλαντα ἀργύρου τὰ ὁποῖα ἔμειναν ἐκ τῶν φό-
 ρων τοὺς ὁποίους τῷ παρέσχεν ὁ Κύρος διὰ τὸν πόλε-
 μον, καὶ πᾶν ὅ,τι ἄλλο ἐκτήσατο ἐν τῷ πολέμῳ. Ὅλα
 δὲ ταῦτα παρέδωκεν εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους τελευ-
 τῶντος τοῦ θέρους κατὰ τὸ ὁποῖον ἐτελείωσεν ὁ Πελο-
 ποννησιακὸς πόλεμος ὅστις διήρκεσεν ἑτηεἰκοσιοκτῶ καὶ
 μῆνας ἕξ, ἐν τοῖς ὁποίοις οἱ ἀριθμούμενοι ἔφοροι εἰσὶν
 οἱ ἑξῆς: πρῶτος ὁ Αἰνησίαις, ἐφ' οὗ ἤρξατο ὁ πόλεμος,
 κατὰ τὸ πεντεκαιδέκατον ἔτος τῶν τριακονταετῶν
 σπονδῶν τῶν γενομένων μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Εὐβοίας.
 Μετ' αὐτὸν δὲ ἔρχονται οἱ ἀκόλουθοι: Βρασίδαις, Ἰσά-
 νωρ, Σωστρατίδαις, Ἐξάρχος, Ἀγχιόστρατος, Ἀγγενί-
 δαις, Ὀνομακλῆς, Ζεύξιππος, Πιτύας, Πλειστόλας,
 Κλεινόμοχος, Ἰλαρχος, Λέων, Χαιρίλας, Πατησιάδαις,
 Κλεοσθένης, Λυκάριος, Ἐπήρατος, Ὀνομάντιος, Ἀλε-
 ξιππίδαις Μισγολαΐδαις, Ἰσιάς, Ἄρακος, Εὐάρχιππος,
 Παντακλῆς, Πιτύας, Ἀρχύτας καὶ Ἐνδῖος, ἐφ' οὗ ὁ
 Λύσανδρος πράξας τὰ εἰρημένα κατέπλευσεν οἴκαδε.

Οἱ δὲ Τριάκοντα ἐξελέχθησαν μὲν ἅμα τὰ μακρὰ
 τείχη καὶ τὰ φρούρια τοῦ Πειραιῶς καθηρέθησαν, ὅπερ
 καὶ ἐπρᾶξεν τάχιστα, ἐκλεχθέντες ὁμῶς διὰ τὸ νὰ συν-
 τάξωσι τὸν νόμον συμφώνως μὲ τοὺς ὁποίους ὄφειλον
 νὰ πολιτεύονται, τούτους μὲν πάντοτε ἀνέβηλον νὰ
 συντάξωσι καὶ δημοσιεύσωσι, τὴν δὲ βουλὴν καὶ τὰς
 ἄλλαι ἀρεταὶ κατέστησαν ὅπως ἤθελον. Ἐπειτα, ὄλους

τούς ἀνθρώπους οἵτινες ἐπὶ τῆς δημοκρατίας ἦσαν γνωστοὶ εἰς ὅλους ὅτι ἔζων διὰ συκοφαντίας καὶ εἰς βᾶρος ὄλων τῶν καλῶν καὶ ἀγαθῶν ἀνθρώπων, τοὺς συνέλαβον καὶ τοὺς κατεδίκασαν εἰς θάνατον. Ἡ βουλὴ ἀπήγγειλε μετὰ χαρᾶς τὴν εἰς θάνατον καταδίκην τῶν τοιούτων ἀνθρώπων, καὶ ὅλοι ἐκεῖνοι ὅσοι ἐγίνωσκον ἑαυτοὺς μὴ ὄντας τοιούτους οὐδ' ὄλως δυσηρεστήθησαν. Ἀκολουθῶς ἐσκέφθησαν πῶς νὰ κυβερνήσωσι τὰς Ἀθήνας κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς, καὶ πρὸς τοῦτο ἔπεμφαν τὸν Λίσιχίνην καὶ τὸν Ἀριστοτέλη εἰς τὴν Λακεδαίμονα μὲ τὴν ἐντολὴν νὰ πείσωσι τὸν Λύσανδρον ὅπως ἐνεργήσῃ νὰ τοῖς σταλῇ φρουρὰ, μέχρις οὗ ἀπαλλαγῶσι τῶν κακῶν πολιτῶν καὶ ἐδραιώσωσι τὴν κυβέρνησιν. Ὑπέσχοντο δὲ νὰ παρέχῃσι τὴν ἀναγκαιούσαν τροφήν. Ὁ δὲ Λύσανδρος πεισθεὶς, συνέπραξε νὰ τοῖς πεμφθῶσι καὶ φρουροὶ καὶ ἀρμοστής ὁ Καλλίβιος.

Ἄμα οἱ Τριάκοντα ἔλαβον τὴν φρουρὰν ἐπεριποιοῦντο διὰ παντὸς τρόπου τὸν Καλλίβιον, διὰ νὰ ἐπιδοκιμάζῃ οὗτος ὅλα ὅσα ἔπραττον· ἀλλὰ θέσαντος τούτου ὑπὸ τιν διαθεσίν των ὅλους ὅσους ἐχρειαζόντο φρουροὺς, ἔν περιωρίζοντο πλέον εἰς τὸ νὰ συλλαμβάνωσι τοὺς κακοὺς καὶ τοὺς μηδαμινοὺς ἀνθρώπους, ἀλλ' ἐρρίπτον εἰς τὰς φυλακὰς ὅλους ἐκείνους τοὺς ὁποίους ἐθεώρουν ὡς ἥκιστα διατεθειμένους νὰ ἀνέχωνται ἀδικίας καὶ ὡ μᾶλλον ἱκανοὺς νὰ συναθροίσωσι μέγαν ἀριθμὸν ὁπαδῶν ἐν περιπτώσει ἀντιστάσεως.

Κατὰ τοὺς πρώτους χρόνους ὁ Κριτίας ἦν ὡς φίλος καὶ ὁμογνώμων μετὰ τοῦ Θηραμένου. Ἐπὶ ἢ ὅμω ὁ Κριτίας ἐδείκνυε μεγίστην προθυμίαν εἰς τὴν φανεύονται πολλοὶ πολῖται, καθότι ἄλλοτε εἶχεν ἰρισθῆ ὑπὸ

τοῦ λαοῦ, ὁ Θηραμένης ἀντέστη λέγων ὅτι δὲν ἦτο δίκαιον νὰ φονεύωνται ἄνθρωποι τιμώμενοι ὑπὸ τοῦ λαοῦ καὶ οἵτινες οὐδὲν κακὸν ἔπραξαν κατὰ τῶν καλῶν καὶ ἀγαθῶν πολιτῶν. «Καὶ ἐγὼ ὡσαύτως, προσέθηκε, καθὼς καὶ σὺ, εἶπομεν καὶ ἐπράξαμεν πολλὰ διὰ νὰ ἀρέσωμεν εἰς τὸν λαόν.» Ὁ δὲ Κριτίας, ὅστις ἦτο ἀκόμη φίλος τοῦ Θηραμένου, τῷ ἀπεκρίθη ὅτι ἐὰν ἤθελον νὰ διατηρῶσι τὴν ἐξουσίαν ἔπρεπε νὰ ποιήσωσιν ἐκποδὼν τοὺς δυναμένους νὰ ἀντιπράξωσιν. «Ἐὰν νομίζης ὅτι ἐπειδὴ εἴμεθα τριάκοντα καὶ οὐχὶ εἷς, δὲν πρέπει νὰ ἀγρυπνῶμεν μετὰ τῆς αὐτῆς προσοχῆς ὡς ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ τυραννίδος, εἶσαι εὐήθης.»

Ἐν ταύτοις ἐπειδὴ ὁ ἄδικος θάνατος πολλῶν πολιτῶν ἠνάγκασε πολλοὺς νὰ συνέρχονται ἀναφανδόν καὶ νὰ ἐρωτῶσι μετὰ φρίκης ποῖον τέλος θὰ ἐλάμβανε τοιαύτη πολιτεία, ὁ Θηραμένης εἶπε πάλιν ὅτι ἐὰν δὲν συμπαραλάβωσι κοινωνοὺς τῆς ἀρχῆς ἄνδρας πεπειραμένους, ἡ ὀλιγαρχία δὲν ἠδύνατο νὰ διαρκέσῃ. Τούτου ἕνεκα ὁ Κριτίας καὶ οἱ ἄλλοι ἐκ τῶν Τριάκοντα, φοβηθέντες ὑπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης τὴν ἐπιρροὴν τοῦ Θηραμένου πρὸς τῶν ἄλλων πολιτῶν, ἐτοιμῶν ὄντων νὰ συγκεντρώωσι περὶ αὐτὸν, συνέταξαν κατάλογον τρισχιλίων ἀνδρῶν οἵτινες ἔμελλον νὰ μεθεξῶσιν εἰς τὴν διοικήσιντων κοινῶν.

Ὁ Θηραμένης παρετήρησε πάλιν ὅτι, κατ' αὐτὸν, πρῶτον μὲν, ἔφου ἀπεφάσισαν νὰ καταστήσωσι κοινωνοὺς τοὺς ἐλτίστους ἐκ τῶν πολιτῶν, ἦτο ἄτοπος ἡ συμπαραλη τρισχιλίων, ὡς ἐὰν ὁ ἀριθμὸς οὗτος ἀναγκαῶς ὄφειε νὰ περιέχῃ τοὺς καλοὺς κάγαθοὺς, καὶ ὡς νὰ μὴ ἔκτον ἐκτὸς τῶν τρισχιλίων τούτων ἄνδρες

σπουδαῖοι, οὔτε πονηροὶ ἐντὸς αὐτῶν αἴτιον. Ἐπειτα, προσέθηκε, ἔβλεπον ὅτι πράττετε δύο πράγματα ἐναντιώτατα, καθιστᾶτε βιαίαν ἀρχὴν ἣτις ὅμως πράγματι εἶναι ἀσθενεστέρα τῶν ἀρχομένων.» Καὶ ὁ μὲν Θηραμένης ταῦτα εἶπεν. Ἄλλ' οἱ Τριάκοντα, ἐπιθεωρήσαντες τοὺς μὲν τρισχιλίους εἰς τὴν ἀγορὰν, τοὺς δὲ ἐκτὸς τοῦ καταλόγου ἀλλαχοῦ, διέταξαν αὐτοὺς νὰ ἀπέλθωσι διὰ νὰ ὀπλισθῶσι, καὶ ὅταν οὗτοι ἀνεχώρησαν, πέμψαντες τοὺς φρουροὺς καὶ τοὺς ὁμογνώμονας ἐκ τῶν πολιτῶν ἀφῆρσαν τὰ ὅπλα ὅλων πλὴν τῶν τρισχιλίων, καὶ κομίσαντες αὐτὰ εἰς τὴν ἀκρόπολιν, τὰ ἀπέθεσαν εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἀθηνᾶς.

Τούτων δὲ γενομένων, ἐπειδὴ εἶδον ὅτι ἦσαν πλέον κύριοι νὰ πράξωσιν ὅ,τι ἤθελον, πολλοὺς μὲν ἕνεκα ἔχθρας ἀπέκτεινον, πολλοὺς δὲ ἕνεκα χρημάτων. Ἀπεφάσισαν δὲ, ὅπως ἔχωσι τὰ μέσα νὰ πληρώνωσι τοὺς φρουροὺς, νὰ λάβῃ ἕκαστος ἐκ τῶν Τριάκοντα ἓνα ἐκ τῶν μετοίκων, νὰ τὸν ἀποκτείνῃ καὶ νὰ οἰκειοποιηθῇ τὰ κτήματά του. Ἐπρόσταξαν δὲ καὶ εἰς τὸν Θηραμένην νὰ λάβῃ ὃν τινα ἤθελεν. Ἄλλ' οὗτος ἀπεκρίθη «Δὲν νομίζω καλὸν, ἀφοῦ λέγομεν ὅτι εἴμεθα ἄριστα πολῖται, νὰ πράττωμεν ἀδικώτερα τῶν συκοφαντῶν. Τουλάχιστον οἱ ἄνθρωποι οὗτοι χαρίζουσι τὴν ζωὴν ἕως ἐκεῖνος τῶν ὁποίων λαμβάνουσι τὰ χρήματα, ἐνῶ μεῖς, χωρὶς νὰ μᾶς ἀδικήσῃ τις εἰς τίποτε, φονεύομεν τοὺς ἀνθρώπους διὰ νὰ λάβωμεν χρήματα. Ἡ διαγῆ λατὸν αὕτη δὲν εἶναι ἀπειράκις ἀδικωτέρα τῆς κτλ. τῶν;»

Οἱ ἄλλοι, βλέποντες ὅτι ὁ Θηραμένης εἶπε νὰ τὴν ἐμπόδιον εἰς τὸ νὰ πράττωσιν ὅ,τι ἤθελε ὃν ἐπέουλεύθησαν, καὶ ἰδιαιτέρως τὸν διέβαλλον ἕως ἓνα ἕνα.

στον τῶν βουλευτῶν ὡς λυμαινόμενον τὴν πολιτείαν. Καὶ παραγγείλαντες νεανίσκους τινὰς οἵτινες ἐνομιζόντο παρ' αὐτῶν ὡς τολμηρότατοι νὰ ἔλθωσι πλησίον τῶν ἔχοντες ξιφίδια ὑπὸ μάλης, συνεκάλεσαν τὴν βουλὴν. Ἀμα δὲ ἐνεφανίσθη ὁ Θηραμένης, ἐγερθεὶς ὁ Κριτίας εἶπε ταῦτα.

«Πολῖται βουλευταὶ, ἐάν τις ἐξ ὑμῶν νομίζῃ ὅτι ἐγένοντο πλειότεροι φόνοι παρ' ὅσους ἀπήτουν αἱ περιστάσεις, ἄς σκεφθῇ ὅτι πανταχοῦ ὅπου γίνονται ἀναστατώσεις τῶν πολιτειῶν συμβαίνουσι τὰ αὐτά, καὶ ὅτι ἐκεῖνοι οἵτινες ἐγκατέστησαν τὴν ὀλιγαρχίαν ὤφειλον ἀναγκαίως νὰ ἔχωσι πλείστους ἐχθροὺς ἐν πόλει ἥτις οὐ μόνον εἶναι ἡ πολυανθρωποτάτη τῶν Ἑλληνίδων, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ ὁποίᾳ ὁ λαὸς ἐζήσεν ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐν ἐλευθερίᾳ. Ἡμεῖς οἵτινες γνωρίζομεν πᾶν ὅ,τι κακὸν ὑπάρχει δι' ὑμᾶς ἐν τῇ δημοκρατίᾳ, καὶ ἠξέυρομεν ὅτι ὁ λαὸς οὐδέποτε θὰ ἐφαίνετο εὐμενῆς πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους οἵτινες μᾶς ἔσωσαν, ἐνῶ θὰ ἠδύνατο νὰ δώσῃ πᾶσαν πίστιν εἰς τὴν ἀφοσίωσιν τῶν ἀρίστων πολιτῶν, ἡμᾶς, ἐκ συμφώνου μετὰ τῶν Λακεδαιμονίων, κατεστήσαμεν τὴν παροῦσαν διοίκησιν, καὶ ὁσάκις βλέπομέν ποί ἐχθρὸν τῆς ὀλιγαρχίας, πᾶσαν προσπάθειαν καταβάλλομεν διὰ νὰ ποιήσωμεν αὐτὸν ἐκποδῶν. Ἀλλὰ φαίεταί τις ἡμᾶς πολὺ δικαιότερον νὰ ὑποστῇ τὴν πρέπουσάν ποινὴν ἐκεῖνος ἐξ ἡμῶν ὅστις θὰ ἐλυμαίνετο τῇ παλαιᾷ διοίκησιν. Τώρα λοιπὸν παρετηρήσαμεν ὅτι ὁ ἐδ' ἐταρῶν Θηραμένης ζητεῖ ὅσον δύναται νὰ καταστρέψῃ καὶ ἡμᾶς καὶ ὑμᾶς. Ὅτι δὲ τοῦτο εἶναι ἀίτηθές, οὐκ ἔγνωρίσετε ἐάν σκεφθῆτε ὅτι οὐδεὶς πλειότερον αὐτὸ ἐγείρει τὰ πρακττόμενα καὶ ἐναντιοῦται εἰς

τὰ σχέδιά μας, ὅσάκις θέλομεν νὰ ἀπαλλαγῶμεν δημο-
γωγοῦ τινος. Ἐάν εἶχε τοιαύτην γνώμην ἐξ ἀρχῆς, θὰ
ἦτο μὲν ἐχθρὸς ἡμῶν, ἀλλὰ τοῦλάχιστον θὰ εἶχομεν
ἄδικον νὰ τὸν θεωρῶμεν ὡς πονηρόν. Ἀλλ' αὐτὸς ὅστις πρῶ-
τος συνωμολόγησε τὴν μετὰ τῶν Λακεδαιμονίων συμ-
μαχίαν, αὐτὸς ὅστις ἐζήτησε τὴν κατάλυσιν τῆς δημο-
κρατίας, αὐτὸς ὅστις μᾶς ἐπέισε ζωηρῶς νὰ τιμωρησώ-
μεν τοὺς πρώτους κατηγορουμένους τοὺς ὁποίους ἠθελον
μᾶς φέρει, αὐτὸς τῶρα ὅτε κατέστημεν, ὑμεῖς καὶ ἡμεῖς,
φανεροὶ ἐχθροὶ τοῦ δήμου, δὲν ἐπιδοκιμάζει πλέον τὰ
πραττόμενα, βεβαίως ὅπως αὐτὸς μὲν ἀσφαλισθῆ, ἡμεῖς
δὲ δώσωμεν δίκην τῶν πεπραγμένων.

« Ὡστε οὐ μόνον ὡς ἐχθρὸν πρέπει νὰ τὸν τιμωρή-
σωμεν, ἀλλὰ καὶ ὡς προδότην πρὸς ὑμᾶς καὶ πρὸς ἡμᾶς.
Καὶ βεβαίως ἡ προδοσία εἶναι δεινότερα τοῦ πολέμου·
διότι εἴαν ἦναι δυσκολώτερον νὰ προφυλαχθῆ τις ἀπὸ
τὴν ἐνέδραν ἢ ἀπὸ τὴν φανεράν ἐπίθεσιν, εἶναι ἐπί-
σης καὶ μισητότερον. Συμφιλιούται τις μὲ τῶς ἐχθρούς
του καὶ παρέχει εἰς αὐτοὺς ἐκ νέου τὴν ἐμπιστοσύνην
του, ἀλλὰ μὲ ἀνεγνωρισμένον προδοτην μήτε συμφιλιού-
ται μήτε ἐμπιστεύεται εἰς αὐτόν. Καὶ διὰ νὰ γνωρί-
σετε ὅτι ἡ διαγωγή αὕτη τοῦ Θηραμένου δὲν εἶναι
νέα, ἀλλ' ὅτι εἶναι προδότης ἐκ φύσεως, θὰ εἶς ἐνθου-
μίσω τὸν παρελθόντα βίον του.

« Ὁ ἄνθρωπος οὗτος τιμώμενος ἐξ ἀρχῆ ἕνεκα τοῦ
πατρὸς του Ἀγνωνος, ἐφάνη ἐκ τῶν θερμότερων ἵνα
παραδώσῃ τὴν δημοκρατίαν εἰς τὰς χεῖράς τῶν Τετρα-
κοσίων, μετὰ τῶν ὁποίων κατέλαβε τὴν ἄστυ θέσιν.
Ἰδὼν ἔπειτα ὅτι συνέστη ἀντίδρασις ἐναντὶ τῆς Δι-
αρχίας, πρῶτος πάλιν ἐγένετο ἀρχηγὸς τῆς ἑξήσους ἐνιν

τίον τῶν ἀρχαίων συντρόφων του. Τούτου ἕνεκα ὀνομά-
 ζεται κόθορνος, διότι ὁ κόθορνος κατασκευάζεται ὁμοίως
 διὰ τοὺς δύο πόδας καὶ προσαρμύζεται εἰς ἀμφοτέρους.
 Πρέπει δὲ, ὦ Θηράμενες, ὁ ἄνθρωπος ὅστις εἶναι ἄξιος
 νὰ ζῆ, νὰ μὴ ἐξασκῆ τὴν ἰκανότητά του εἰς τὸ νὰ προσ-
 ελκῆ ὀπαδοὺς εἰς ἐπιχειρήσεις τὰς ὁποίας ἐγκαταλεί-
 πει αὐτὸς ὁ ἴδιος ἅμα παρουσιασθῆ ἐμπόδιόν τι, ἀλλ'
 ὡς ἐὰν εὐρίσκετο ἐντὸς πλοίου, πρέπει νὰ κοπιᾷ ἕως
 ὅτου πνεύσῃ οὖριος ἄνεμος. Ἄνευ τούτου, πῶς θὰ ἐφ-
 θανόν ποτε εἰς τὸν πρὸς ὄν ὄρον, ἐὰν, εἰς πᾶν ἐμπόδιον,
 ἐπέστρεφον εἰς τὰ ὀπίσω;

« Βεβαίως ὄλαι αἱ ἐπαναστάσεις εἶναι φονικαί, καὶ
 οὐ αὐτὸς, ἕνεκα τοῦ εὐμεταβλήτου χαρακτῆρός σου, ἐ-
 γένεσο συνένοχος τοῦ θανάτου τῶν πλείστων ὀλιγαρχι-
 κῶν τῶν θυσιασθέντων ὑπὸ τοῦ λαοῦ, καὶ πολλῶν δη-
 μοκρατῶν καταδικασθέντων ὑπὸ τῶν ἀριστοκρατῶν. Ὁ
 αὐτὸς Θηραμένης, διαταχθεὶς ὑπὸ τῶν στρατηγῶν νὰ
 συνᾶξῃ τε σώματα τῶν Ἀθηναίων μετὰ τὴν πλησίον
 τῆς Λέσβου ναυμαχίαν, δὲν τὰ ἐσύναξε, κατηγόρησε τοὺς
 στρατηγοὺς καὶ κατώρθωσε νὰ θανατωθῶσι διὰ νὰ σωθῆ
 αὐτὸς. Ἄνθρωπον λοιπὸν τὸν ὁποῖον βλέπομεν αἰείποτε ἐ-
 νασχολούμενον εἰς τὸ νὰ ἰκανοποιήσῃ τὴν φιλοδοξίαν του,
 χωρὶς νὰ φροντίζῃ μήτε περὶ τῆς τιμῆς μήτε περὶ τῶν
 φίλων, πῶς εἶναι δυνατόν νὰ τὸν φεισθῶμεν; Πῶς ἐπί-
 σης νὰ μὴ ἀβῶμεν τὰς προφυλάξεις μας, γνωρίζοντες
 τὰς αἰφνίως μεταβολὰς του, ἵνα μὴ πράξῃ καὶ εἰς
 ἡμᾶς τὰ αὐτά; Κατηγοροῦμεν λοιπὸν τὸν ἄνθρωπον
 τοῖτον ὡς βουλεύοντα καὶ ὡς ζητοῦντα νὰ προδώσῃ
 ἡμᾶς καὶ ἑ. Ἄλλ' ἄρά γε ἔχομεν δίκαιον πράτοντες
 οἴτω; σκεθῆτε καὶ θέλετε πεισθῆ. Τὸ καλλίτερον πολί-

τευμα, ὡς φαίνεται, εἶναι τὸ τῶν Λακεδαιμονίων. Ἐάν παρ' αὐτοῖς ἐπεχειρεῖ τις ἐκ τῶν ἐφόρων νὰ ψέγη τὴν ἀρχὴν καὶ νὰ ἐναντιοῦται εἰς τὰ πραττόμενα, ἀντὶ νὰ πείθεται εἰς τὴν πλειονοψηφίαν, δὲν φρονεῖτε ὅτι θὰ ἐθεωρεῖτο παρ' αὐτῶν τούτων τῶν ἐφόρων καὶ παρ' ὅλης τῆς πόλεως ὡς ἄξιος μεγίστης τιμωρίας; Ὑμεῖς λοιπὸν, ἐάν ἔχετε φρόνησιν, οὐχὶ τούτου ἀλλ' ὑμῶν αὐτῶν θέλετε φεισθῆ· διότι ἐάν μὲν σωθῆ, θὰ αὐξήσῃ τὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν τόλμην τῶν ἀντιπάλων σας, ἐάν δὲ ἀπολεσθῆ, ὅλοι, καὶ οἱ ἐντὸς καὶ οἱ ἐκτὸς τῆς πόλεως, θὰ ἴδωσι κοπτομένας τὰς ἐλπίδας των.»

Ταῦτα εἰπὼν ὁ Κριτίας ἐκαθέσθη· ἐγερθεὶς δὲ ὁ Θηραμένης εἶπε τὰ ἐξῆς.

« Πρὸ πάντων, ὦ συμπολιταί, θὰ ὁμιλήσω περὶ τῆς τελευταίας κατηγορίας ἣν ἐξήνεγκε κατ' ἐμοῦ. Ὁ ἀνθρώπος οὗτος λέγει ὅτι ἐγὼ ἀπέκτεινα τοὺς στρατηγοὺς κατηγορήσας αὐτούς. Ὁχι, δὲν ἤρχισα ἐγὼ πρῶτος νὰ ὁμιλῶ κατ' αὐτῶν, ἀλλ' ἐκεῖνοι οἵτινες ὑπεστήριξαν ὅτι, ἐναντίον τῶν δοθεισῶν διαταγῶν, δὲν ἐσύναξα τοὺς δυτυχεῖς ναυαγοὺς ἐν τῇ ναυμαχίᾳ τῆς Λέσβοι. Ἐγὼ ἀπελογήθην λέγων ὅτι ἦτο ἀδύνατον ἕνεκα τῆς τρικυμίας νὰ ἀνθέξῃ τις εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ κατὰ μείζονα λόγον νὰ συνάξῃ τὰ σώματα· ἡ πόλις ὁλόκληρος ἐπεδοκίμασε τοὺς λόγους μου, καὶ οἱ στρατηγοὶ ἐφάνησαν κατηγοροῦντες αὐτοὶ ἑαυτούς, διότι ἐβεβαίω μὲν ἀφ' ἑνὸς ὅτι ἦτο δυνατόν νὰ σώσωσι τοὺς στραῖτας, ἀφ' ἑτέρου ὅμως ἐπροτίμησαν νὰ τοὺς ἀφήσωσιν ἀπλεσθῶσι καὶ ἀνεχώρησαν μετὰ τοῦ στόλου.

« Καὶ ὅμως δὲν θαυμάζω ἐάν ὁ Κριτίας κατηγορῇ κδικῶς, διότι ὅτε ταῦτα ἐπράχθησαν, φοβ. δὲν ἦτο

παρῶν, ἀλλ' ἔλειπεν εἰς τὴν Θεσσαλίαν, ὅπου προσε-
πάθει μετὰ τοῦ Προμηθέως νὰ ἐγκαταστήσῃ τὴν δημο-
κρατίαν καὶ ὤπλιζε τοὺς πενέστας ἐναντίον τῶν δεσπο-
τῶν. Εἶθε ὅ,τι ἐπραξεν ἐκεῖ νὰ μὴ ἐπαναληφθῇ ἐν-
ταῦθα! Συμφωνῶ ὅμως μετ' αὐτοῦ ἐπὶ ἐνὸς ἀντικει-
μένου, ὅτι ὅστις θέλει νὰ σᾶς ἀνατρέψῃ ἢ νὰ καταστήσῃ
ἰσχυροὺς ἐκείνους οἷτινες σᾶς ἐπιβουλεύονται, εἶναι δι-
καιον νὰ τύχῃ τῆς μεγίστης τιμωρίας. Ἀλλὰ θὰ σᾶς
ἦναι εὐκολον, νομίζω, νὰ κρίνετε ποῖος ὁ ταῦτα πράττων,
ἐὰν ἐξετάσετε τὴν παρελθούσαν καὶ τὴν παρούσαν δια-
γωγὴν ἐκάστου ἡμῶν. Ἐνόσω σᾶς ἐξέλεγον διὰ νὰ
ἀπαρτίσετε τὴν βουλὴν καὶ ἐγκαθίστων τὰς ἀρχὰς
καὶ κατήγγελλον τοὺς ὁμολογουμένους συκοφάντας,
ὅλοι εἶχομεν τὰ αὐτὰ αἰσθήματα. Ἀλλ' ὅταν ἤρ-
χισαν νὰ συλλαμβάνωνται ἄνδρες κολοὶ κάγαθοι,
τότε καὶ ἐγὼ ἤρχισα νὰ σκέπτομαι τὰ ἐναντία
τοῦτων. ἤξευρα ὅτι φονευομένου ἀναιτίως τοῦ Λέοντος
τοῦ Σαλαρινίου, ἀνδρὸς δικαίως θεωρουμένου ὡς ἱκανοῦ,
οἱ ὅμοιοι κῦτῶ ἤθελον φοβηθῆ, φοβούμενοι δὲ ἤθελον
γίνει ἐχθροὶ τοῦ τοιούτου πολιτεύματος. Ὡσαύτως ἡμῶν
πεπεισμένους ὅτι συλλαμβανομένου Νικηράτου τοῦ Νι-
κίου, πολτοῦ πλουσίου, ὅστις οὐδέποτε ἐπραξέ τι διὰ
νὰ ἀρέσῃ τὸν λαόν, μήτε αὐτός, μήτε ὁ πατήρ του,
οἱ ἄλλοιοὶ κῦτῶ ἄνδρες ἤθελον κηρυχθῆ ἐχθροὶ ἡμῶν.
Καὶ ὅταν πεκτεῖνατε τὸν Ἀντιφῶντα, ὅστις ἐν τῷ πο-
λέμῳ παρῆε δύο τριήρεις καλῶς ἐξοπλισμένας, ἤξευρα
ὅτι ὅλοι οἱ εἶχον δεῖξει προθυμίαν διὰ τὴν πόλιν,
ἤθελον συβῆαι ὑπονοίας. Ἀντέστην εἰς τὴν πρότασιν
ἐκίναν οἷς ἤθελον νὰ λάβῃ ἕκαστος ἡμῶν ἓνα μέ-
τρον· διότι φανερόν ὅτι, φονευομένων τῶν πρώτων,

ὅλοι οἱ ἄλλοι μέτοικοι θὰ ἐγίνοντο ἐχθροὶ τῆς πολιτείας. Ἐντέστην ἐπίσης καὶ εἰς τὴν πρότασιν νὰ ἀφαιρῶσι τὰ ὅπλα ἀπὸ τὸν λαόν, πεπεισμένος ὅτι, ἐὰν οἱ Λακεδαιμόνιοι μᾶς ἔσωσαν, δὲν θὰ ἤθελον, ὀλίγοι γινόμενοι, νὰ μὴ δυνάμεθα νὰ τοὺς ὠφελῶμεν οὐδὲν ὡς. Ἐὰν ἐσκόπευον τοῦτο, ταῖς ἦτο εὐκὸλον νὰ μὴ ἀφήσωσι κανένα ζῶντα πιέζοντες ἡμᾶς ἐπὶ ὀλίγον ἔτι χρόνον διὰ τοῦ λιμοῦ. Ἄλλ' οὔτε νὰ μισθοδοτῶμεν φρουροὺς ἤρεσκέ μοι, ἐνῶ ἡδυνάμεθα νὰ προσλάβωμεν ἐξ αὐτῶν τῶν πολιτῶν τοσοῦτους ὅσοι θὰ ἦκουν εἰς ἡμᾶς τοὺς ἄρχοντας διὰ νὰ ἡμεθα ἰσχυρότεροι τῶν ἀρχομένων. Ἐπειδὴ λοιπὸν ἐβλεπον πολλοὺς ἐν τῇ πόλει δυσμενῶς διακειμένους πρὸς τοὺς ἄρχοντας, καθὼς καὶ πολλοὺς ἐξοριζομένους, δὲν μοὶ ἐφαίνετο συνετὸν νὰ ἐξορίσωμεν τὸν Θρασύβουλον, τὸν Ἄλυτον, τὸν Ἀλκιβιάδην, βέβαιος ὅτι ἡ ἀντίδρασις θὰ προσεκτάτο μεγάλην δύναμιν, ἐὰν ἀρχηγοὶ ἱκανοὶ ἐτίθεντο ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ πλήθους, καὶ ἰὰν οἱ θέλοντες νὰ καταλάβωσι τὴν ἀρχὴν συνεκέντρουν πρὸς ἑαυτοὺς πολλοὺς συμμάχους.

«Ὁ ταῦτα λοιπὸν νοουθετῶν ἐν τῷ φανερῷ πρέπε νὰ θεωρηθῆ ὡς φίλος ἢ ὡς προδότης; Ὡ Κριτία, δὲ αὐξάνουσι τὰς δυνάμεις τοῦ ἐχθροῦ ἐκεῖνοι αἵτινες κωλύουσι τὴν αὐξήσιν αὐτῶν, μῆτε ἐκεῖνοι οἵτινες ὑποδεικνύουσι τὰ μέσα τῆς προσκλήσεως πολλῶν ἠμμάχων, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον οἱ ἀρπάζοντες ἀδίκως τὰ πλιύτη καὶ ἀποκτείνοντες τοὺς ἀθώους. Ἴδου ποῦ ἄνθρωποι πολλαπλασιάζουσι τοὺς ἐχθροὺς, καὶ ὡθ' ἔνοιο ὑπόστατα ποῦ συμφέροντος, οὐ μόνον τοὺς φίλους τῶν τοσίδίδουσι ἀλλὰ καὶ ἑαυτοὺς.

«Ἐὰν δὲν ἐπείσθητε ὅτι λέγω τὴν ἀλήθειαν, οἱ

ἴητε καὶ τοῦτο. Τί νομίζετε ὅτι ὁ Θρασύβουλος, ὁ Ἄ-
 νυτος καὶ οἱ ἄλλοι σύμμαχοι θὰ ἐπρωτίμων νὰ ἐβλε-
 πον συμβαῖνον ἐδῶ, ἐκεῖνο τὸ ὅποιον σὰς συμβουλεύω,
 ἢ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον πράττουσιν οὗτοι; Ἐγὼ νομίζω
 ὅτι οἱ ἀντίπαλοί μας εἶναι πεπεισμένοι ὅτι ὅλη ἡ πό-
 λιν εἶναι ὑπὲρ αὐτῶν· ἀλλ' ἐάν τὸ ἰσχυρότερον μέρος
 τῆς πόλεως ἦτο ὑπὲρ ἡμῶν, θὰ ἐνόμιζον δύσκολον νὰ
 πατήσωσι που τὸν πόδα ἐπὶ τῆς χώρας.

« Ὅσον ἀφορᾷ τὰς αἰωνίας μου μεταβολὰς διὰ τὰς
 ὁποίας με ἐλέγχει ὁ Κριτίας, σκεφθῆτε ὅτι αὐτὸς οὗ-
 ρος ὁ λαὸς ἐψήφισε τὴν ἀρχὴν τῶν τετρακοσίων, ἐπειδὴ
 ἦτο γνωστὸν ὅτι οἱ Λακεδαιμόνιοι θὰ ἐνεπιστεύοντο εἰς
 ἕν ἄλλο εἶδος πολιτεύματος μᾶλλον ἢ εἰς τὴν δη-
 κρατίαν. Ἐν τούτοις, ἐπειδὴ οὗτοι δὲν μᾶς ἄφινον
 ἑμῖαν διακοπὴν, καὶ οἱ στρατηγοὶ Ἀριστοτέλης, Με-
 κλησιος καὶ Ἀρίσταρχος ὠκοδόμου φανερώς πλησίον
 τῆς προκυμαίας τοῦ Πειραιῶς φρούριον εἰς τὸ ὅποιον ἤθε-
 ον νὰ εἰσαγάγωσι τοὺς ἐχθροὺς, καὶ νὰ παραδώσωσι τὴν
 πόλιν εἰς αὐτοὺς καὶ τοὺς φίλους των, ὅταν ἐνόησα τὸν
 κίνδυνόν τω καὶ ἀντέστην, ἦτο τοῦτο πράξις ἀνδρὸς
 προδίδοντα τοὺς φίλους του;

« Μὲ ἀπκαλεῖ κόθορνον, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι προσαρμο-
 ζομαι καὶ εἰς τὰς δύο μερίδας. Ἄλλ' ὁ μὴ προσαρμοζό-
 μενος εἰς ἑμῖαν, οὗτος, πρὸς θεῶν, πῶς πρέπει νὰ ὀνο-
 μασθῆ; Ἐν μὲν τῇ δημοκρατίᾳ ἐμισεῖσιν τὰ μέγι-
 στα ἰπᾶν λαοῦ, ἐν δὲ τῇ δημοκρατίᾳ ἐγένεσο ὁ φο-
 βερώτερος ἄρχων τῶν τιμῶν ἀνθρώπων. Τὸ κατ'
 ἐμὲ, ὦ Κριτίας, ἀείποτε πολεμῶ ἐκείνους οἵτινες νομί-
 ζουσαν ὅτι δημοκρατία δὲν εἶναι ἀληθῶς καλὴ εἰμὴ
 τῆς ἀρετῆς καὶ οἱ ἐνεκα ἐνδείκας πωλοῦντες τὴν

πόλιν ἀντὶ δραχμῆς λάβωσι μέρος εἰς τὴν διοίκησιν ἢ
 ὡσαύτως αἰείποτε εἰμι ἐναντίος ἐκείνων οἵτινες νομίζου-
 ζουσιν ὅτι δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ ὀλιγαρχία
 ἀληθῶς καλὴ εἰρή ὅταν βλέπωσι τὴν πόλιν ὑποτετα-
 ταγμένην εἰς τὴν τυραννίαν ὀλίγων. Πάντοτε ἐνόμιζον
 ὅτι τὸ καλλίτερον ἦτο νὰ ἐνωθῶμεν μὲ τοὺς ἰσχύοντες
 τας καὶ νὰ τοὺς ἐνισχύσωμεν δι' ἵππων καὶ ἀσπίδων
 ὅπως ὑποστηρίξωμεν διὰ τούτων τὴν ἡμετέραν ἐξουσίαν
 καὶ τὴν σήμερον οὐδόλως μετέβαλον γνώμην. Ἐάν δι-
 νασαι νὰ εἴπῃς, ὦ Κριτία, πότε μὲ εἶδες, εἴτε μετὰ
 τοῦ λαοῦ, εἴτε μετὰ τῶν τυραννούντων, προσπαθοῦντι
 νὰ ἀρπάσω τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τοὺς τιμίους ἀνθρώπων
 εἰπέ· διότι ἐάν ἀποδειχθῇ ὅτι ἡ σήμερον μελέτη
 τὸ ἐγκλημα τοῦτο, ἢ ὅτι τὸ ἐξετέλεσα ἤδη, συμφωνῶ
 ὅτι εἶμαι ἄξιός νὰ ἀπολέσω τὴν ζωὴν εἰς τὰ ἔσχατα
 μαρτύρια.»

Ταῦτα εἰπὼν ὁ Θηραμένης ἐκαθέσθη, ἡ δὲ βουλὴ
 ἐξέφερε ψιθυρισμὸν εὐμενείας· ἀλλ' ὁ Κριτία, ἐννοήσας
 ὅτι ἐάν ἐπιτρέψῃ εἰς τὴν βουλὴν νὰ ἀποφανθῇ περὶ τῆς
 τύχης τοῦ Θηραμένου, θὰ ἀπελύετο οὗτος, καὶ θεωρῶν
 ὅτι τοῦτο ἤθελεν εἶσθαι ἀφόρητον, ἠγέρθη, συνωμίλησεν
 ἐπὶ τινὰς στιγμὰς μὲ τοὺς τριάκοντα, ἐξῆλθε καὶ διέ-
 ταξε τοὺς τὰ ἐγχειρίδια ἔχοντας νὰ σταθῶσιν ἀπὸ
 ναντι τῶν βουλευτῶν, πλησίον τῶν κιγκλῆων, ἔπειτα
 εἰσῆλθε καὶ εἶπεν.

«Ἐγὼ, ὦ βουλευταί, νομίζω ὅτι τὸ εἶναι πένταρχος
 καλοῦ προέδρου εἶναι, ἐάν βλέπῃ τοὺς φρονεῖν ἐξπαύ-
 τωμένους, νὰ μὴ ἐπιτρέπῃ τοῦτο. Τοῦτ' ἄλλοι οἱ θεοὶ
 πράξω καὶ ἐγώ. Οὗτοι οἱ ἐνώπιόν σας ἴμενοι ὄντα
 θιοὶ λέγουσιν ὅτι δὲν θὰ ἀνεχθῶσι νὰ ἀπολέσωμεν τὴν πόλιν.»

ἄνθρωπον φανερώς ἐργαζόμενον πρὸς ἀνατροπὴν τῆς ὀλι-
 γαρχίας. Οἱ νέοι νόμοι διατάττουσιν ὅτι ἐκ μὲν τῶν
 ἰσχυρῶν τοῖς τρισχιλίοις ὄντων οὐδεὶς δύναται νὰ ὑποστῇ
 τελευτηνὴν θανάτου ἄνευ τῆς ὑμετέρας ψήφου, ἐκ δὲ τῶν
 ἰσχυρῶν τοῦ καταλόγου κύριοι εἶναι οἱ τριάκοντα νὰ θανα-
 τωθῶσιν ὅντινα θέλουσι. Τῇ συγκαταθέσει λοιπὸν τῶν
 ἰσχυρῶν ἀρχόντων μου, ἐξαλείφω ἐκ τοῦ καταλόγου τὸν
 ἀναρχομένην τοῦτον καὶ τὸν καταδικάζομεν εἰς θάνατον.»
 δι' ἧς ἤκουσας τοὺς λόγους τούτους ὁ Θηραμένης ὤρμησε
 πρὸς τὸν βωμόν τῆς Ἑστίας καὶ εἶπεν· ἄ· Ἐγὼ δέ, ὦ πο-
 λῖται, σᾶς ἱκετεύω νὰ μοι ἐπιτρέψητε ἐννομιωτάτην
 ἀνά αἴτησιν, νὰ μὴ ἐπιτραπῇ εἰς τὸν Κριτίαν νὰ ἐξα-
 λῆται μήτε ἐμὲ μήτε κανένα ἐξ ὑμῶν κατὰ τὸ δοκοῦν,
 ἀλλ' ἄς δικάσωσιν ὑμᾶς καὶ ἐμὲ συμφώνως μὲ τὸν νό-
 μον ὅστις ἐγράφη διὰ τοὺς ἐν τῷ καταλόγῳ. Καὶ τοῦτο
 ἐγὼ νὰ μὴ τοὺς θεοὺς δὲν ἀγνοῶ, ὅτι ὁ βωμὸς οὗτος εἰς
 τὸν οὐρανὸν θέλει μὲ ὠφελῆσαι, ἀλλὰ θέλω νὰ ἀποκαλύψω καὶ
 ὑμῖν τὸ ἴδιον, ὅτι οὗτοι οὐ μόνον πρὸς τοὺς ἀνθρώπους εἶναι
 ἁγιώτατο, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς θεοὺς ἀσεβέστατοι.
 ὅτι οὗτοι οὐ μόνον ἐντιμοὶ πολῖται, θαυμάζω πῶς δὲν βο-
 ηθεῖτε ὑμᾶς αὐτοὺς, γνωρίζοντες ὅτι τὸ ὄνομά σας δὲν
 ἀλλοιούμετα δυσκολώτερον ἐκ τοῦ καταλόγου τῶν τρισ-
 χιλίων ἢ τὸ ὄνομα τοῦ Θηραμένου.»
 δι' ἧς ἤκουσας ὁ κήρυξ τῶν Τριάκοντα προσεκάλεσε τοὺς
 ἰσχυροὺς διὰ δικάσειν τὸν Θηραμένην. Ἄμα δὲ οὗτοι
 ἀπέστηθον μὴ τῶν ὑπηρετῶν, προπορευομένου τοῦ Σα-
 τάρου, τοῦ καυτάτου καὶ ἀναιδεστάτου πάντων, ὁ
 Κριτίας εἶπε· «Παραδίδομεν εἰς ὑμᾶς τοῦτον τὸν Θη-
 ραμένην κατὰ τὸν νόμον συμφώνως μὲ τὸν νόμον. Συλ-
 λήθετε καὶ ἀφοῦ τὸν ὀδηγήσετε ὅπου πρέπει,

πράξατε τὸ ἔργον σας.» Μόλις οὗτος εἶπε ταῦτα, ὁ Σάτυρος ἀπέσπασε τὸν Θηραμένην ἀπὸ τοῦ βωμοῦ βοηθούμενος ὑπὸ τῶν ὑπηρετῶν. Ὁ δὲ Θηραμένης ὡς εἰκὸς καὶ τοὺς θεοὺς ἐπεκαλεῖτο καὶ τοὺς ἀνθρώπους νὰ ἴδωσι τὰ γινόμενα. Ἄλλ' ἡ βουλή δὲν ἐκινήθη, ἰδοῦσα τοὺς πλησίον τῶν κιγκλίδων θυροῦς τοῦ Σατύρου καὶ ὅλον τὸ ἔμπροσθεν μέρος τοῦ βουλευτηρίου κατεκλυπημένον ὑπὸ φρουρῶν. Ἦξευρεν ἐπίσης ὅτι ὑπῆρχον ἐκεῖ καὶ ἄνθρωποι ἔχοντες ἐγχειρίδια.

Οἱ δὲ ἑνδεκα ἀπήγαγον τὸν ἄνδρα διὰ τῆς ἀγορᾶς κρίζοντα μεγαλοφώνως τὰ παθήματά του. Διηγούντα δὲ περὶ αὐτοῦ τὸ ἐξῆς. Εἰπόντος αὐτῷ τοῦ Σατύρου ὅτι θὰ πάθῃ ἐὰν δὲν σιωπήσῃ: «Καὶ μήπως δὲν θὰ πάθῃς ἐὰν σιωπήσω;» Καθ' ἣν στιγμήν δὲ ἀναγκαζόμενος νῦν ἀποθάνῃ ἔπιε τὸ κώνειον, λέγουσιν ὅτι ἔρριψεν εἰς τὴν ἀέρα τὸ ὑπόλοιπον τοῦ ποτηρίου λέγων: «Τοῦτο ἔστι διὰ τὸν ὠραῖον Κριτίαν.»

Καὶ δὲν ἀγνοῶ μὲν ὅτι τὰ ἀποφθέγματα ταῦτα οὐκ ἀξιόπιστα εἰσὶν ἀξίαν, ἀλλ' ἐν τούτοις ὑπάρχει τι ἀπορητικὸν ὡς σημείωτον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ ὅστις, ἐνώπιον τῆς θανάτου, οὔτε τὴν ἐτοιμότητα τοῦ πνεύματος τοῦ ἀπαλεσεσεν οὔτε τὴν φαιδρότητα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

(404 π. X.)

Καὶ ὁ μὲν Θηραμένης οὕτως ἀπέθανεν· οἱ δὲ ἄλλοι ἄνθρωποι, μείναντες ἐλεύθεροι νὰ τυραννῶσιν ἡ πόλιν.

ἤφρουσαν μὲν εἰς ἐκείνους τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα δὲν ὄφθην ἐγγεγραμμένα εἰς τὸν κατάλογον νὰ εἰσέρχωνται εἰς τὴν πόλιν, τοὺς ἀπέσπασαν δὲ καὶ ἀπὸ τοὺς ἀγροὺς, ὥστε νὰ καταλάβωσι τὰ κτήματά των αὐτοὶ καὶ οἱ φίλοι αὐτῶν. Κατέφυγον λοιπὸν οὗτοι εἰς Πειραιᾶ· ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ Τριάκοντα συνέλαβον πολλοὺς καὶ ἐνταῦθα, κατέφυγον εἰς τὰ Μέγαρα καὶ τὰς Θήβας.

Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ ὁ Θρασύβουλος, ἀναχωρήσας ἀπὸ Θηβῶν μὲ ἐβδομήκοντα περίπου ἄνδρας, καταλαμβάνει τὸ ὄχυρόν φρούριον τῆς Φυλῆς. Οἱ δὲ Τριάκοντα ἀπέβησαν τοῦ ἄστεως μετὰ τῶν τρισχιλίων καὶ τῶν ἑπταπέων, αἰθρίας οὐσης λαμπρᾶς. Ἄφου ἔφθασαν εἰς τὴν πόλιν, τινὲς ἐκ τῶν θρασύτερων νέων ἐπετέθησαν ἀμέλειαν κατ' αὐτῆς, ἀλλ' οὐδὲν πράξαντες καὶ λαβόντες ἀμύματα ὑπεχώρησαν. Ἐν τούτοις οἱ Τριάκοντα ἤθελον ἐπιτελεῖν περιτειχίσωσι τὸ μέρος ὅπως πολιορκήσωσι τοὺς ἐν τῷ φρουρίῳ καὶ ἐμποδίσωσι τὴν εἰσαγωγὴν τῶν τροφῶν· ἀλλὰ κατὰ τὴν νύκτα ἔπεσε χιὼν πολλή, καὶ τὴν ἐπιούσαν, ὅταν ἰπέστρεφον εἰς τὴν πόλιν κατακεκαλυμμένοι ὑπὸ νιφάδων, πολλοὶ ἐκ τῶν σκευοφόρων ἔπεσαν ὑπὸ τῶν κτυπήματά των ἐκ τῆς Φυλῆς ἐξορμησάντων. Οἱ Τριάκοντα προβλέποντες ὅτι οἱ ἑταῖροι τοῦ Θρασυβούλου θὰ ἐπιλάτουν τοὺς ἀγροὺς, ἐὰν δὲν θέσωσιν ἐκεῖ φρουροὺς, περιψαν πρὸς τὰ σύνορα, δεκαπέντε περίπου στάδια μὲν τῆς Φυλῆς, τοὺς Λακεδαιμονίους φρουροὺς πλὴν ἰππέων, καὶ δύο φυλάς ἰππέων. Οὗτοι δὲ στρατοπέδουσαν οἱ ἐν μέρει συνδένδρῳ, ἐφύλασσαν.

Ἄλλ' ἑκαστὸς βούλος, ὅστις εἶχεν ἤδη συναθροίσει εἰς τὴν Φυλὴν τοὺς ἑπτακοσίους ἄνδρας, ἔλαβεν αὐτοὺς καὶ κατέβη εἰς τὴν νύκτος, τοποθετήσας δὲ τοὺς ἐνόπλους ἀν-

ὁρώπους του τρία ἢ τέσσαρα περίπου στάδια μακρὰ
 τῶν φρουρῶν, ἔμενον ἡσυχάζων. Ἡμέρας γενομένης, οἱ
 φρουροὶ ἠγέρθησαν, καὶ ἕκαστος αὐτῶν, ἀφήσας τὰ ὄπλα
 του κατεγίνετο εἰς τὰς ἐργασίας του, οἱ δὲ ἵπποκόμοι
 κρατοῦντες ζυστρίδας ἐτιμάρουν τοὺς ἵππους μετὰ πολ-
 λοῦ θορύβου. Τότε ὁ Θρασύβουλος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ
 ἀναλαβόντες τὰ ὄπλα, ἐπέπεσαν κατ' αὐτῶν μὲ βῆμα
 ταχὺ, συνέλαβον αἰχμαλώτους τινάς, ἐτρεψαν ὅλους εἰς
 φυγὴν, κατεδίωξαν αὐτοὺς ἐπὶ ἕξ ἢ ἐπτὰ στάδια, καὶ
 ἐφόνευσαν πλειοτέρους τῶν ἑκατὸν εἰκοσιν ὀπλιτῶν, καὶ
 μεταξὺ τῶν ἱππέων τὸν Νικόστρατον τὸν ἐπικαλούμε-
 νον ὠραῖον, καὶ δύο ἄλλους τοὺς ὁποίους κατέλαβον οἱ
 κόμη κοιμωμένους. Ἐπιστρέψαντες δὲ ἐκ τῆς καταδρα-
 ξεως, ἐστήσαν τρόπαιον, ἐσύναξαν ὅσα ὄπλα καὶ σκευ-
 ἔλαβον καὶ ἀπεχώρησαν εἰς τὴν Φυλήν. Οἱ δὲ ἐκ τοῦ
 ἄστεως δραμόντες πρὸς βοήθειαν ἱππεῖς, ἐκ μὲν τῶν
 πολεμίων οὐδένα εὔρον, προσμείναντες δὲ ἕως νῦν σινα-
 ξωσι τοὺς νεκροὺς οἱ συγγενεῖς, ἀνεχώρησαν τάλιν εἰς τὸ
 ἄστυ.

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης οἱ Τριάκοντα, μὴ νομίζον-
 τες πλέον ἑαυτοὺς ἀσφαλεῖς, ἠθέλησαν νὰ καταλάβωσι
 τὴν Ἐλευσίνα ὅπως ἔχωσιν ἐκεῖ ἐν ἀνάγκῃ καταφύγιον.
 Ἀφοῦ δὲ ἔδωκαν τὰς ἀναγκαίας ὁδηγίας εἰς τοὺς ἱππεῖς
 ὁ Κριτίας καὶ οἱ ἄλλοι τριάκοντα μετέβησαν εἰς τὴν
 Ἐλευσίνα, ἐπεθεώρησαν τοὺς ἱππεῖς, καὶ ἐκ τῶν λόγων
 ὅτι ἠθέλον νὰ ἐξακριβώσωσι τὸν ἀριθμὸν τῶν κοιτοί-
 κων καὶ τὴν δύναμιν τῆς φρουρᾶς, διέταξεν ὅλοιον νὰ
 ἀπογραφῶσιν. Ἐκαστος δὲ δίδων τὸ ὄνομα του πρὸς
 ἐγγραφὴν ὤφειλε νὰ διέλθῃ διὰ πυλίδος οὐσίας εἰς
 τὴν θάλασσαν. Ἐκατέρωθεν τοῦ αἰγιαλοῦ ἦσαν τοιαῦτα

θετημένοι οἱ ἵππεῖς, καὶ ὅλοι ὅσοι ἐξήρχοντο ἐδεσμεύοντο ὑπὸ τῶν ὑπηρετῶν. Ἀφοῦ δὲ συνελήφθησαν ὅλοι, τότε ὁ ἵππαρχος Λυσίμαχος διατάχθη νὰ τοὺς φέρῃ καὶ νὰ τοὺς παραδώσῃ εἰς τοὺς Ἑνδεκα.

Τὴν ἐπιούσαν προσεκάλεσαν εἰς τὸ Ῥαδεῖον τοὺς ἐγγεγραμμένους εἰς τὸν κατάλογον διπλίτας καὶ τοὺς ἄλλους ἵππεῖς. Ἀναστάς δὲ ὁ Κριτίας εἶπε· «Πολῖται, ζητοῦμεν νὰ καταστήσωμεν ἐδραϊὰν τὴν διοίκησιν ταύτην καὶ πρὸς τὸ συμφέρον σας καὶ πρὸς τὸ συμφέρον μας. Ὀφείλετε λοιπὸν, ἐὰν συμμετέχετε τῶν τιμῶν, νὰ συμμερισθῆτε ἐπίσης καὶ τοὺς κινδύνους. Πρέπει, κατὰ συνέπειαν, νὰ ἀπαγγείλετε τὴν καταδίκην τῶν ἐδῶ συνθηροισμένων Ἐλευσινίων διὰ νὰ ἔχετε μὲ ἡμᾶς τὰς αὐτὰς ἐλπίδας καὶ τοὺς αὐτοὺς φόβους.» Τοῖς ἐδείξεν ἀκολούθως θέσιν τινὰ ὅπου τοὺς διέταξε νὰ φέρωσι τὴν ψῆφόν των φανεράν. Εἰς αὐτὸ τὸ ἀναμεταξὺ ἡ λαμπρὴ φρουρὰ εἰσῆλθεν ἔνοπλος καὶ κατέλαβε τὸ ἡμίτοῦ Ῥαδεῖου. Ἀλλ' ἡ κατάχρησις αὕτη δὲν ἀπῆρσεν τινὰς πολίτας, οἵτινες μόνον εἰς τὸ ἀτομικὸν των συμφέρον ἐπέβλεπον.

Ἐν τοιούτοις ὁ Θρασύβουλος, ἀκολουθούμενος ὑπὸ χιλίων περίου ἀνδρῶν τοὺς ὁποίους εἶχε συναθροίσει εἰς τὴν Φυλῆ, εἰσῆλθε διὰ νυκτὸς εἰς τὸν Πειραιᾶ. Ἄμα δὲ ἔμαθο· τοῦτο οἱ Τριάκοντα, ἔσπευσαν εἰς βοήθειαν μὲ τοὺς κεδαιμονίους φρουροὺς, μὲ τοὺς ἵππεῖς καὶ μὲ τοὺς ἑλίτας καὶ ἔλαβον τὴν εἰς τὸν Πειραιᾶ ἄγουσα ἄμαξον ὁδόν. Οἱ ἐκ τῆς Φυλῆς πρῶτον μὲν ἐπεχρησαν τοὺς ἀποκρούσωσιν· ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ κύκλος μάχης ὡς ἐγένετο ἀπαιτῶν πολλοὺς φύλακας, αὐτοὶ δὲ ὄν ἴσαν ὡς πολλοὶ, ἀπεσύρθησαν ὅλοι εἰς τὴν

Μουνυχίαν. Οἱ δὲ ἐκ τοῦ ἄστεως παρετάχθησαν εἰς τὴν Ἱπποδάμειον πλατείαν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ γεμίσωσι τὴν ὁδὸν ἣτις ἄγει εἰς τὸ ἱερόν τῆς Μουνυχίας Ἀρτέμιδος καὶ τὸ Βενδίδειον· καὶ τὸ βάθος αὐτῶν ἐγένετο οὐχὶ ὀλιγώτερον τῶν πενήκοντα ἀσπίδων. Οὕτω δὲ συντεταγμένοι ἐχώρουν πρὸς τὰ ἄνω· ἀλλὰ τότε οἱ ἐκ τῆς Φυλῆς ἐγένισαν ἐπίσης τὴν ὁδὸν καὶ ἐτάχθησαν εἰς βάθος οὐχὶ περισσότερον τῶν δέκα ὀπλιτῶν. Ὅπισθεν αὐτῶν ἤρχοντο οἱ πελτασταὶ καὶ οἱ ψιλοὶ ἀκοντισταί, ἔπειτα δὲ οἱ σφενδανῆται, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς ἠῦξεν ἐπαίσθητῶς καθότι συνέτρεχον πρὸς αὐτοὺς ἄνδρες ἐξ ἐκείνων τῶν μερῶν. Ἐνῶ δὲ ὁ ἐχθρὸς ἐπλησίαζεν, Θρασύβουλος διέταξε τοὺς μετ' αὐτοῦ νὰ καταθέσωσι τὰς ἀσπίδας καὶ καταθέσας ὁ ἴδιος τὴν ἰδικὴν του ἔχων ὅμως τὰ ἄλλα ὄπλα, ἔστη εἰς τὸ μέσον αὐτῶν καὶ εἶπε· «Πολῖται, θέλω εἰς τοὺς μὲν νὰ διδάξω, εἰς τοὺς ἄλλους δὲ νὰ ἀναμνήσω ὅτι τὸ δεξιὸν κέρασ τῶν ἐπερχομένων σύγκειται ἐκ τῶν στρατευμάτων τὰ ὀπίσθεν ἔτρέψατε εἰς φυγὴν καὶ κατεδιώξατε πρὸ πέντε ἡμερῶν ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐσχατιὰν τοῦ ἀριστεροῦ κέρασ ^{ἡμεῶν} σύγκειται ἐξ αὐτῶν τούτων τῶν Τριάκοντα ^{ἡμεῶν} ἴνες μὲν ὅλην τὴν ἀθωότητα ἡμῶν μᾶς ἐστέρησαν τῆς ἡμετέρας πατρίδος, μᾶς ἐδίωξαν ἐκ τῶν οἰκιῶν ἡμῶν καὶ προσέγραψαν τοὺς προσφιλεστέρους ἐκ τῶν φίλων μᾶς. Ἀλλὰ σήμερον εὐρίσκονται εἰς θέσιν τὴν ὁποίαν ὑτοὶ μὲν ποσῶς δὲν εἶχον προῖδεῖ, ἡμεῖς δὲ πάντοτε ἐπεθιμούμεν. Ἐχομεν ὄπλα καὶ εἴμεθα ἀπέναντί ^{ὑμῶν} οἱ θεοὶ οἵτινες τοὺς εἶδον συλλαμβάνοντας ἡμᾶς ἐδειπνούμεν, ἐνῶ ἐκοιμώμεθα, ἐνῶ ἤμεθα εἰς τὴν ἀγορὰν, οὐ μόνον χωρὶς νὰ τοὺς ἀδικήσωμεν εἰς τὴν ἀγορὰν,

ἄλλὰ καὶ χωρὶς ἢ ἐνταῦθα διαμονῆ μας νὰ δικαιολογῇ
 τὴν ἐξορίαν μας, οἱ θεοὶ σήμερον συμμαχοῦσι μεθ' ἡμῶν
 ἀναφανδόν. Αὐτοὶ, ὅταν τὸ ἀπαιτῇ τὸ συμφέρον ἡμῶν,
 πέμπουσι χειμῶνα ἐνῶ ὁ καιρὸς εἶναι εὐδῖος, καὶ ὅταν
 μετὰ μικροῦ ἀριθμοῦ πολεμοῦμεν πολλοὺς ἐχθροὺς, μᾶς
 δίδουσι τὴν νίκην. Σήμερον μᾶς ἔφερον εἰς μέρος ὅπου
 οἱ ἀντίπαλοι ἡμῶν, βιαζόμενοι νὰ ἀναβῶσι, δὲν θὰ δύ-
 νανται μῆτε νὰ μᾶς ἀκοντίσωσι μῆτε νὰ μᾶς τοξεύσω-
 σιν, ἐνῶ ἡμεῖς ῥίπτοντες ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω δό-
 ρατα, ἀκόντια καὶ πέτρας, εἴμεθα βέβαιοι ὅτι θὰ τοὺς
 ἐπιτύχωμεν καὶ θὰ κατατραυματίσωμεν πολλοὺς ἐξ αὐ-
 τῶν. Κανεὶς ἄς μὴ νομίσῃ ὅτι αἱ πρῶται τοῦλάχιστον
 τάξεις θὰ πολεμήσωσιν ἐκ τοῦ ἴσου. Κατ' αὐτὴν ἀκόμῃ
 τὴν στιγμὴν, ἐὰν ῥίψετε τὰ βέλη σας προθύμως, καθὼς
 ἀμύζει, ὅλοι θὰ ἐπιτύχετε ἀπὸ ἓνα ἄνδρα, ἐκ τῶν
 ὁποίων μεστὴ εἶναι ἡ ὁδὸς καὶ οἵτινες διὰ νὰ προρυ-
 λαχθῶσι θὰ ἀναγκάζωνται νὰ καλύπτονται διὰ τῶν
 ἀσπίδων των, εἰς τρόπον ὥστε θὰ δυνάμεθα νὰ τοὺς
 τυπῶμεν ὡς τυφλοὺς καὶ νὰ τοὺς τρέψωμεν εἰς φυγὴν
 πιπίπτοντες κατ' αὐτῶν. Ναί, στρατιῶται, πρέπει ἕκα-
 στος ὑμῶν νὰ πολεμήσῃ σήμερον οὕτως ὥστε νὰ δύνα-
 ται νὰ μαρτυρῇ ὅτι αὐτὸς ἦτο ὁ κύριος αἴτιος τῆς νίκης.
 Ἡ νίκη δ' αὕτη, ἐὰν θέλῃ ὁ Θεός, θὰ μᾶς ἀποδώσῃ
 πατρίδα, οἴκους, ἐλευθερίαν, τιμὰς, παῖδας καὶ γυναῖ-
 κας. Ὡακάριοι ὅσοι ἐξ ἡμῶν μετὰ τὴν νίκην ἴδωσι
 τὴν γλυκιάτην ταύτην ἡμέραν! εὐδαίμονες ὡσαύτως
 καὶ ὅσοι λυθάνωσι τοιοῦτου καλοῦ μνημείου οὐδέποτε
 πλύσιος εἰ τύχει. Καὶ ἐγὼ μὲν θὰ ἀρχίσω τὸν παι-
 ᾶν ἅμα ἢ ἢ ὥρα· ἔπειτα δὲ ἀφοῦ ἐπικαλεσθῶμεν
 τὴν Ἐγγύην ἄς ὀρμήσωμεν ὅλοι ὀμοθυμαδὸν διὰ νὰ

τιμωρήσωμεν τοὺς ἀνθρώπους οἵτινες μᾶς ὕβρισαν.»

Ταῦτα εἰπὼν ἐστράφη πρὸς τοὺς ἐχθροὺς καὶ περιέμενε. Τῶντι ὁ μάντις τοῖς εἶχε παραγγείλει νὰ μὴ ἐπιτεθῶσι πρὶν εἰς ἐξ αὐτῶν φονευθῆ ἢ τραυματισθῆ. «Τότε, εἶπεν ὁ μάντις, θὰ βαδίσετε καὶ ἡ νίκη θὰ σᾶς ἀκολουθήσῃ· ἐγὼ ὅμως, ἐὰν πιστεύσω εἰς μυστικόν τι προαίσθημά, θὰ εὕρω τὸν θάνατον.» Καὶ δὲν ἠπατήθη, διότι ἅμα ἀνέλαβον τὰ ὄπλα, αὐτὸς μὲν ὡσεὶ τὸν ὄθει μοῖρά τις ἐκπηδήσας καὶ ῥιφθεὶς πρῶτος μεταξὺ τῶν ἐχθρῶν ἔπεσε καὶ ἐτάφη εἰς τὴν διάβασιν τοῦ Κηφισσοῦ· οἱ δὲ ἄλλοι ἐνίκησαν καὶ κατεδίωξαν μέχρι τῆς πεδιάδος, ἀφοῦ ἐφόνευσαν ἐκ μὲν τῶν Τριάκοντα τὸν Κριτίαν καὶ τὸν Ἰππόμαχον, ἐκ δὲ τῶν δέκα ἀρχηγῶν τοῦ Πειραιῶς Χαρμίδην τὸν Γλαύκωνος καὶ ἐβδομήκοντα περίπου ἐκ τῶν ἄλλων. Καὶ τὰ μὲν ὄπλα ἔλαβον, οὐδενὸς ὅμως ἀφήρσαν τὸν χιτῶνα. Τούτων δὲ γενομένων καὶ τῶν νεκρῶν ἀποδοθέντων ὑποσπόνδων, πολλοὶ ἐπλησίασαν ἀλλήλους καὶ συνδιελέγοντο. Ὁ δὲ Κλειόκριτος, ὁ κήρυξ τῶν μυστῶν, ὅστις εἶχεν ἰσχυρὰν φωνὴν, ἐπιβλήτων σιωπὴν, εἶπε: «Πολῖται, διατὶ καταϊώκετε ἡμᾶς; διατὶ θέλετε νὰ μᾶς φονεύσετε; Ἡμεῖς ποτὲ δὲν σᾶς ἐβλάψαμεν. Εἰσήλθομεν μεθ' ὑμῶν εἰς τὴς αὐτοῦ ναοὺς, συνεμεθέξαμεν εἰς τὰς αὐτὰς θυσίας, τελέσαμεν ὁμοῦ τὰς καλλίστας τῶν ἐορτῶν, συνεχορεύσαμεν, συνεφοιτήσαμεν, συνεπολεμήσαμεν καὶ πολλοὺς μεθ' ἡμῶν διετρέξαμεν κινδύνους κατὰ γῆν καὶ κατέθάλασαν ὑπὲρ τῆς κοινῆς ἀμφοτέρων ἡμῶν σωτηρίας καὶ ἐλευθερίας. Ἐν ὀνόματι τῶν πατρώων καὶ τῶν μετώπων θῶν, τῆς συγγενείας, τῆς κηδεστίας, τῆς φιλικότητάς ὅπῃ εἶναι κοινὰ εἰς τοὺς πλείστους μεταξὺ ἡμῶν ῥεβασθε

τοὺς θεοὺς καὶ τοὺς ἀνθρώπους, παύσατε ἀμαρτάνοντες πρὸς τὴν πατρίδα καὶ μὴ πείθεσθε εἰς τοὺς ἀνοσιωτάτους τριάκοντα οἵτινες ἕνεκα ἰδιαιτέρου συμφέροντος ἀπέκτειναν ἐντὸς ὀκτῶ μηνῶν πλειοτέρους Ἀθηναίους παρ' ὅσους ἐφόνευσαν ὅλοι οἱ Πελοποννήσιοι δέκα ἔτη πολεμοῦντες. Ἡδυνάμεθα νὰ ζῶμεν ἐν εἰρήνῃ μὲ τὸ πολίτευμα τὸ ὁποῖον εἶχομεν, καὶ αὐτοὶ ὑπεξέκαυσαν μεταξὺ ἡμῶν πόλεμον ἀτιμώτατον, φοβερώτατον, ἀσεβέστατον, μισητότατον καὶ εἰς τοὺς θεοὺς καὶ εἰς τοὺς ἀνθρώπους. Μάθετε ὅτι οὐ μόνον σεῖς ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς ἐκλαύσαμεν διὰ τοὺς ἀνδρας οἵτινες ἐφονεύθησαν σήμερον.»

Ὁ μὲν κήρυξ ταῦτα εἶπεν, οἱ δὲ ἀρχηγοὶ φοβηθέντες τὰς συνεπειὰς τοιούτων λόγων, ἐπανήγαγον τοὺς στρατιώτας των εἰς τὴν πόλιν. Τὴν ἐπιούσαν δὲ οἱ Τριάκοντα, ὅλως τεταπεινωμένοι καὶ ἐγκαταλελειμμένοι, ἐκάθησαν εἰς τὸ συνέδριον. Οἱ τρισχίλιοι, ὅπου καὶ ἂν ἰκάθησαν, ἐφιλονεῖκουσαν πρὸς ἀλλήλους· διότι ὅσοι μὲν εἶχον φεβή βιαίως καὶ ἐφοβοῦντο δι' ἑαυτοὺς, ὑπεστήριζον μετὰ ζέσεως ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ ἐνδώσωσιν ἀνάγκῃ εἰς τοὺς ἐν Πειραιεῖ, οἱ δὲ μὴ πράξαντες οὐδεμίαν ἀδίξαν ἀνελογίζοντο καὶ τοὺς ἄλλους ἐδίδασκον ὅτι οὐδεὶς ἀνάγκην εἶχον τῶν συμφορῶν ἐκείνων· προσέθετο δὲ ὅτι δὲν ἔπρεπε πλέον νὰ ὑπακούωσιν εἰς τοὺς τριάκοντα, μήτε νὰ τοὺς ἀφήσωσι νὰ καταστρέψωσι τὴν πόλιν. Ἐπὶ τέλος ἐψήφισαν νὰ τοὺς καθαιρέσωσι καὶ ἐκλέξωσιν ἄλλους ἀρχηγούς· ἐπὶ τούτῳ δὲ ἐξαέξαντο δέκα, ἧτοι ἕνα ἐξ ἐκάστης φυλῆς.

Καὶ οἱ Τριάκοντα ἀπῆλθον εἰς τὴν Ἐλευσίνα· οἱ δὲ δέκα ἐκλήθησαν ἐν τῇ πόλει μετὰ τῶν ἰππάρ-

χων νὰ καθησυχάσωσι τὰ τεταραγμένα καὶ δυσπιστοῦν-
 τα πνεύματα. Οἱ ἵππεις διενυκτέρευον εἰς τὸ Ὠδεῖον
 μὲ τὰς ἀσπίδας καὶ τοὺς ἵππους των, καὶ ἐν τῇ δυσ-
 πιστίᾳ των ἐφρούρουν ἀφ' ἑσπέρας μὲ τὰς ἀσπίδας των
 περὶ τὰ τείχη, τὴν δὲ πρωτὰν ἵππευον πάλιν, φοβού-
 μενοι διηνεκῶς μήπως ἐπιπέσωσιν αἴφνης κατ' αὐτῶν
 οἱ ἄνδρες τοῦ Πειραιῶς. Οὗτοι δὲ, πολλοὶ ἤδη γενό-
 μενοι καὶ παντοδαποὶ, κατεσκευάζον ἀσπίδας, οἱ μὲν
 ἐκ ξύλου, οἱ δὲ ἐκ καλάμου, καὶ ἐλεύκαινον αὐτάς.
 Πρὶν δὲ παρέλθαι δέκα ἡμέραι, ἀφοῦ ὑπεσχέθησαν ἰσο-
 τέλειαν εἰς ἐκείνους οἵτινες ἤθελον πολεμήσει μετ' αὐ-
 τῶν, ἔστω καὶ ἂν ἦσαν ξένοι, ἐξῆλθον μετὰ μεγάλο-
 ἀριθμοῦ ὀπλιτῶν καὶ πολλῶν γυμνητῶν, ἔχοντες πρὸς
 τούτοις μεθ' ἑαυτῶν περὶ τοὺς ἐβδομηκοντα ἵππεις. Κα-
 ἐκδραμόντες, ἐσύναξαν ξύλα καὶ ὀπώρας, καὶ ἐπέστρ-
 ψαν πάλιν νὰ διανυκτερεύσωσιν εἰς Πειραιᾶ. Ἐκ τ-
 ἄστεως οὐδεὶς ἐξῆρχετο ἔνοπλος, ἐκτὸς τῶν ἵππέων ἐνίο-
 οἵτινες ἐπέπιπτον κατὰ τῶν ἐκ τοῦ Πειραιῶς ληστῶν
 ἐβλαπτον τὴν φάλαγγα αὐτῶν. Ἡμέραν δὲ τινα συνήν-
 σαν ὀλίγους Λιξωνεῖς, οἵτινες μετέβαινον εἰς τοὺς ἀγ-
 των διὰ νὰ ζητήσωσι προμηθείας· τούτους ὁ ἵππαρχος
 Λυσίμαχος ἀπέσφαξε, μὲ ὄλας τὰς ἰκεσίας των καὶ
 ζωπρὰν ἀγανάκτησιν πολλῶν ἵππέων. Πρὸς ἐκδί-
 ὄμως ἀπέκτειναν καὶ οἱ ἐν Πειραιεῖ τὸν ἵππαρχον Κασ-
 στρατον, ἐκ τῆς Λεοντιδος φυλῆς, τὸν ξυμμάχον
 ἔλαβον εἰς τοὺς ἀγρούς, διότι εἶχον ἤδη τὴν θάλασσαν
 ὥστε ἐπροχώρουσαν μέχρι τῶν τειχῶν τῆς θάλασσης.
 ταῦθα πρέπει νὰ ἀναφέρω τὴν ἰδέαν τῆς πόλεως, ὅτι
 τῆς πόλεως, ὅστις μαθὼν ὅτι οἱ ἐχθροὶ σεβήσαντες
 σιάσωσι τὰς μηχανάς των διὰ τοῦ δρόμου.

μετεχειρίσθη ὅλα τὰ φορτηγὰ ζῶα διὰ νὰ μεταφέρῃ
 ὑπερμεγέθεις λίθους τοὺς ὁποίους ἀπέθεσεν ἀτάκτως ἐδῶ
 καὶ ἐκεῖ εἰς τὸν δρόμον· τούτου ἕνεκα ἕκαστος λίθος
 πολλὴν ἀμηχανίαν ἐπέφερον εἰς τὸν ἐχθρόν.

Πεμφάντων δὲ πρέσβεις εἰς τὴν Λακεδαιμόνα, τῶν
 μὲν Τριάκοντα ἐκ τῆς Ἐλευσίνας, τῶν δὲ ἐγγεγραμμέ-
 νων ἐν τῷ καταλόγῳ ἐκ τοῦ ἄστεως, καὶ ζητούντων
 βοήθειαν, δῆθεν ὅτι ὁ λαὸς ἠγέρθη ἐναντίον τῶν Λακε-
 δαιμονίων, ὁ Λύσανδρος σκεφθεὶς ὅτι εἶναι εὐκόλον νὰ
 ἐκπολιορκήσῃ ταχέως τοὺς ἐν τῷ Πειραιεῖ καὶ κατὰ γῆν
 καὶ κατὰ θάλασσαν ἐὰν ἀποκλείσῃ αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ νὰ
 ἀμβάνωσι τροφάς, κατώρθωσε νὰ εἰσπραχθῶσιν ἑκατὸν
 ἀλάντα δι' αὐτὴν τὴν ἐκστρατείαν καὶ νὰ πεμφθῇ αὐτὸς
 ἐν ἀρχηγόστων κατὰ ξηρὰν στρατευμάτων, ὁ δὲ ἀδελφός
 αὐτοῦ Λίξυς ὡς ναύαρχος. Ἐλθὼν εἰς τὴν Ἐλευσίνα, συ-
 λέγε πολλοὺς ἐπλίτας Πελοποννησίου, ὁ δὲ ναύαρχος
 ὕλαττε κατὰ θάλασσαν διὰ νὰ μὴ φθάνη κανὲν εἶδος
 ὀφείμων εἰς τοὺς πολιορκουμένους· εἰς τρόπον ὥστε οἱ
 ἐν Πειραιεῖ ταχέως περιῆλθον εἰς ἀμηχανίαν, οἱ δὲ
 ἐν τῷ ἄστει ἤρχισαν πάλιν νὰ μεγαλοφρονῶσιν ἐπὶ τῇ
 εὐσει τοῦ Λυσάνδρου.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, ὁ βασιλεὺς Πausανίας, φθο-
 ρῆς τοῦ Λυσάνδρου καὶ φοβούμενος μήπως, ἐὰν ἐπι-
 κληθῇ, οὐκ ὀνοῦν δοξασθῇ ἀλλὰ καὶ ὑπαγάγῃ τὰς Ἀθή-
 νων ἐξουσίαν, ἐπεισε τρεῖς ἐκ τῶν
 ἰσοσχεῖται πάντες πλὴν τῶν Βοιωτῶν καὶ τῶν
 ἐλευθέρων αὐτῶν τελευταῖοι οὗτοι ἔλεγον ὅτι ἐνόμιζον ὡς
 ἐκαστοὶ ἐπὶ τῶν συνθηκῶν τὸ νὰ ἐκστρατεύωσι κατὰ τῶν
 ἐχθρῶν καὶ πρᾶξάντων, καὶ ὅτι ἔπραττον οὕτω

διότι ἤξευρον ὅτι οἱ Λακεδαιμόνιοι ἤθελον νὰ οἰκιοποιηθῶσι καὶ καθυποτάξωσι τὴν χώραν τῶν Ἀθηναίων. Ὁ Πausanίας, ὁδηγῶν τὸ δεξιὸν κέρασ, ἐστρατοπεδον, ὃ δὲ Λύσανδρος μετὰ τῶν μισθοφόρων κατεῖχε τὸ ἀριστερὸν κέρασ. Πέμφας δὲ πρέσβεις ὃ Πausanίας πρὸς τοὺς ἐν Πειραιεῖ, διέταττεν αὐτοὺς νὰ διαλυθῶσιν, ἀλλ' ἐπειδὴ οὗτοι ἤρνούντο, προσποιήθη ὅτι ἤθελε νὰ ἐπιτεθῆ κατ' αὐτῶν διὰ νὰ μὴ φανῆ ὅτι ἦτο εὐμενὴς πρὸς αὐτούς. Ἀπεχώρησεν ὅμως ἀκολούθως χωρὶς μήτε προσβολὴν νὰ ἐκτελέσῃ. Τὴν ἐπιούσαν δὲ, λαβὼν δύο κέρασ τῶν Λακκαϊδαϊμονίων καὶ τρεῖς φυλάς τῶν Ἀθηναίων ἰππέων, ἐπροχώρησε πρὸς τὸν κωφὸν λιμένα τῶν ἐρευνητῶν ἐκ ποίου μέρους θὰ ἦτο μᾶλλον εὐπρόσβλητος Πειραιεύς. Ἐπειδὴ δὲ ἐνῶ ἐπανέκαμπτεν ἐπετέθησιν οἱ τινες κατ' αὐτοῦ καὶ τὸν ἐστενοχώρου, ὀργισθεὶς ἠγγεῖλε τοὺς ἰππεῖς νὰ ἐλάσωσι κατ' αὐτῶν καὶ ὅσοι δρεῖοι ἐκ τῶν νέων νὰ τοὺς ἀκολουθήσωσιν. αὐτὸς παρηκολούθει μετὰ τῶν ἐπιλοίπων στρατευμάτων. Τριάκοντα μὲν περίπου ἐκ τῶν φιλῶν ἐφόνευσαν, καὶ ὅσοι ἄλλοι καταδίωξαν μέχρι τοῦ θεάτρου τοῦ Πειραιῶς ὅπου ὅλοι οἱ πελτασταὶ καὶ ὅλοι οἱ ὀπλίται ὤρθησαν ἐνοπλοὶ. Τότε οἱ μὲν φιλοὶ εὐθὺς ἐκδραμόντες ἠέλιον, ἐλόγχιζον, ἐτόξευον, ἐσφενδόνων· οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι, ἐπειδὴ ἐπληγόνοντο πολλοὶ, καὶ ἐβόησαν τοὺς πιεζομένους ἐκ τοῦ συνέγγυς, ὑπεχώριον. οἱ ἀντίπαλοι ἐπετέθησαν μετὰ περισσοτέρας ἰσχύος. Εἰς τὴν συμπλοκὴν δὲ ταύτην ἐφονεύθησαν ἄλλοι

(1) Κωφὸς ἦτο ἀκύμαντος λιμὴν, κατὰ τὴν ἑλληνικὴν ἰστορίαν.

αὐτοὶ δὲ Θίβραχος, ἀμφότεροι πολέμαρχοι, ὁ Ὀλυμπιονίκης ἀκράτης καὶ ὅλοι οἱ Λακεδαιμόνιοι οἱ ταφέντες πρὸ τῶν πυλῶν, ἐν τῷ Κεραμεικῷ.

Ἀλλὶ ταῦτα βλέπων ὁ Θρασύβουλος καὶ οἱ ἄλλοι ὀπλίται ἐτροχώρησαν καὶ παρετάχθησαν ταχέως πρὸ τῶν ἄλλων ἐπὶ ὀκτῶ στίχων. Ὁ δὲ Πausanίας, πιεσθεὶς παρὰ τὸν ὑπεχώρησε τέσσαρα ἢ πέντε περίπου στάδια ἐπὶ λόφον τινα, ὅπου παρήγγειλεν εἰς τοὺς Λακεδαιμόνιους καὶ εἰς τοὺς ἄλλους συμμάχους νὰ ἐλθωσι· συντάχθη δὲ εἰς ἀρκετὸν βάθος τὴν φάλαγγά του, ὡδήγησάν τε αὐτὴν κατὰ τῶν Ἀθηναίων, οἵτινες πρῶτον μὲν ἐστάθησαν εἰς τὴν πρώτην ἐπίθεσιν, ἔπειτα δὲ οἱ μὲν ἀπέβησαν πρὸς τὸ ἔλος τῶν Ἀλῶν, οἱ δὲ ἔφυγον, ἀποκτείνοντες ἑκατὸν πενήκοντα περίπου ἄνδρας.

Ἐπειὴ Πausanίας στήσας τρόπαιον ἀνεχώρησε. Μηδύλως δὲ οἱ θεοὶ κατὰ τῶν ἐν Πειραιεῖ, εἰδοποίησεν αὐτοὺς καὶ οἴως νὰ πέμψωσι πρέσβεις πρὸς αὐτὸν καὶ τοὺς πατέρας αὐτοῦ ἐφόρους, καὶ τοὺς ὡδήγησε τί ἐπρεπε νὰ πράξωσιν. Ἐκεῖνοι ἐπέισθησαν. Ἐνέσπειρεν ἐπίσης τὴν διαίτην, καὶ εἰς τοὺς ἐν τῷ ἄστει, καὶ παρεκίνησεν αὐτοὺς νὰ ἐπιβῶσι ὅσον τὸ δυνατόν περισσότεροι πρὸς τοὺς ἐφόρους καὶ εἰπῶσιν εἰς αὐτοὺς ὅτι οὐδεμίαν ἀνάγκην ἔχουσιν νὰ πολεμῶσι τοὺς ἐν Πειραιεῖ, ἀλλὰ διαλλαγῆναι καὶ μένωσιν ἀμφότεροι ἀπὸ κοινοῦ φίλοι τῶν Λακεδαιμόνων. Ὁ Ναυκλείδας ἤκουσε τὴν πρότασιν ταύτην καὶ ἐφόρος οὗτος καὶ εἰς ἄλλος, οἵτινες συνώμασαν ἐπὶ τὴν ἐπιπέδα κατὰ τὰ εἰθισμένα, καὶ οἵτινες ἐκκλινόντες ἐπὶ τὴν τοῦ Πausanίου ἢ πρὸς τὴν τοῦ Λυσάνου ἐπέμψαν ἄνευ ἀναβολῆς εἰς τὴν Λακεδαιμόνιον εἰς τοὺς ἐν Πειραιεῖ μὲ τὴν ἐντολήν νὰ ἐπιβῶσιν ἐπὶ τὸν ἄστυ.

συνθηκολογήσῃ μετὰ τῶν Λακεδαιμονίων, καθὼς καὶ τοὺς ἰδιώτας Κηρισσοφῶντα καὶ Μέλητον ἐκ μέρους τῶν ἐν τῷ ἄστει. Ὄταν οὗτοι ἀνεχώρησαν διὰ τὴν Λακεδαιμόνα, οἱ ἄρχοντες τοῦ ἄστεως ἐμήνυσαν εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους ὅτι εἶναι ἔτοιμοι νὰ τοῖς παραδώσωσι, καὶ τὰ τείχη τὰ ὅποια εἶχον ἀκόμῃ, καὶ τὰ ἴδια ἑαυτῶν σώματα, διὰ νὰ τὰ διαθέσωσιν ὅπως ἤθελον. Προσέθηκάν ὅτι ἦτο δίκαιον οἱ τοῦ Πειραιῶς νὰ ᾧσι φίλοι τῶν Λακεδαιμονίων καὶ νὰ παραδώσωσι τὸν Πειραιᾶ καὶ τὴν Μουνυχίαν. Οἱ δὲ ἔφοροι καὶ τὸ συμβούλιον ἔπεμφαν δεκαπέντε ἄνδρας εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ ἐπεφόρτισαν αὐτοὺς νὰ συμβιβάσωσι τὰ πράγματα ὅσον ἠδύναντο καλλίτερον, ἐκ συμφώνου μετὰ τοῦ Πausανίου. Οἱ ἀπεσταλμένοι οὗτοι ἐπανέφερον τῶντι τὴν ἡσυχίαν ἐπιτυχόντες νὰ εἰρηνεύσωσι τὰ διαμαχόμενα μέρη καὶ νὰ ἀπέλθῃ ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια, πλὴν τῶν Τριάκοντα, καὶ τῶν Ἐνδεκα, καὶ τῶν δέκα ἀρχόντων τοῦ Πειραιῶ· ὅσοι ὁμως δὲν ἐνόμιζον ἑαυτοὺς ἀσφαλεῖς εἰς τὴν πόλιν, ἦσαν ἐλεύθεροι νὰ μεταβῶσιν εἰς τὴν Ἐλευσίαν.

Τούτων δὲ γενομένων, ὁ μὲν Πausανίας ἀέλυσε τὰ στρατεύματά του, οἱ δὲ ἐν Πειραιεῖ ἀνέβησαν ἔνοπλοι εἰς τὴν Ἀκρόπολιν διὰ νὰ προσφέρωσι θυσίαν εἰς τὴν Ἀθηνᾶν. Ἀφοῦ δὲ κατέβησαν οἱ στρατηγοί, ἔλαβε τὸν λόγον ὁ Θρασύβουλος καὶ εἶπεν: «Ἴτε πολῖται τοῦ ἄστεως, σᾶς συμβουλεύω νὰ γνωρίσετε ὑμᾶς αὐτοὺς τὸ καλλίτερον δὲ μέσον νὰ γνωρίσετε ἑαυτοὺς εἶναι νὰ ἐρευνήσετε ἐπὶ τίνος βασιζέτε τὰς ἀξιώσεις; νὰ ἀρχετε ἡμῶν. Ἄρά γε διότι εἴσθε οἱ μᾶλλον δίκαιοι; Ἄλλ' ὁ μὲν λαὸς, καὶ περ πτωχότερος ὅσον οὐδέποτε σᾶς κατεδίωξε διὰ νὰ ἀρπάσῃ τὰ ἀγαθὰ; σῆς ἐ,

οἵτινες εἴθε πλουσιώτεροι ὄλων, ἐπράξατε χάριν πο-
 ταποῦ συμφέροντος πολλάς αἰσχρὰς πράξεις. Ἀφοῦ
 λοιπὸν ἡ δικαιοσύνη δὲν εἶναι μὲ τὸ μέρος σας, ἄς ἐξε-
 τάσωμεν ἐὰν ἡ ἀνδρεία σας δικαιολογῇ τὰς ἀξιώσεις
 σας. Καὶ τί ἄλλο καλλίτερον ἠδύνατο νὰ κρίνη τὸ ζή-
 τημα τοῦτο εἰμὴ ὁ τρόπος δι' οὗ ἐπολεμήσαμεν πρὸς
 ἀλλήλους; Ἴσως εἰπῆτε ὅτι ὑπερέχετε κατὰ τὴν
 διάνοιαν, ὑμεῖς οἵτινες, ἔχοντες τεῖχος, ὄπλα, πλούτη
 καὶ τοὺς Πελοποννησίους διὰ συμμάχους, ὑπεχωρήσατε
 εἰς ἀνθρώπους οἵτινες οὐδὲν τούτων εἶχον; Μήπως με-
 γαλοφρονεῖτε διὰ τὴν μετὰ τῆς Λακεδαιμόνος συμμα-
 χίαν σας; πῶς; καθὼς παραδίδονται δεθέντες διὰ κη-
 μοῦ οἱ δάκνοντες κύνες, δὲν σᾶς παρέδωκαν καὶ αὐτοὶ
 εἰς τὸν τυραννηθέντα λαὸν καὶ ἀνεχώρησαν; Ἐν τού-
 τοις, ὦ πολῖται, ἐλπίζω ὅτι δὲν θὰ παραβῆτε οὐδὲν
 ἐξ ὧν ὠμόσατε, ἀλλ' ὅτι θὰ προσθέσετε καὶ τοῦτο
 εἰς τὰς ἄλλας ἀρετὰς σας, νὰ μείνετε πιστοὶ εἰς τὴν
 ἱερότητα τοῦ ὅρκου.» Προσέθηκε δὲ καὶ ἄλλας παραι-
 νέσεις διὰ νὰ ὑποδείξῃ ὅτι ἔπρεπε νὰ ἀποφύγῃ πᾶσαν
 ταραχὴν καὶ νὰ ὑπακούσωσιν εἰς τοὺς ἀρχαίους νόμους·
 ἔπειτα διέλυσε τὴν συνέλευσιν. Καὶ τότε μὲν ἐξέλε-
 ξαν τὼς ἀρχοντας οἵτινες ἐμελλον νὰ διοικήσωσι τὴν
 πολιτείαν, ὀλίγον δὲ μετὰ ταῦτα μαθόντες ὅτι οἱ
 ἀπολωθέντες εἰς τὴν Ἐλευσῖνᾶ ἐμίσθωνον ξένους,
 ἐξεστράφυσαν κατ' αὐτῶν πανδημεῖ, ἀπέκτειναν τοὺς
 ἐλθόντα ὅπως συνδιαλεχθῶσι στρατηγοὺς, καὶ ἔπεμ-
 ψαν πρὸς τοὺς ἄλλους τοὺς φίλους των καὶ τοὺς συγ-
 γενεῖς τε ὅπως συμφιλιωθῶσιν. Ὁμόσαντες δὲ νὰ μὴ
 μνησικακῶσι κατ' ἀλλήλων, ἐτήρησαν μέχρι τῆς σήμερον
 τοὺς αὐτοὺς νόμους, καὶ ὁ λαὸς ἔμεινε πιστὸς εἰς τοὺς
 ὅρκους τοῦ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

(400, 399 π. Χ.)

Οὕτως ἐτελείωσαν αἱ ταραχαὶ τῶν Ἀθηναίων. Ὀλίγον μετέπειτα ὁ Κύρος ἐπεμφθεὶς πρέσβεις εἰς τὴν Λακεδαιμόνα ζητῶν πρὸς ἀμοιβὴν τῶν ὅσων ἐπραξε πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους εἰς τὸν κατὰ τῶν Ἀθηναίων πόλεμον νὰ φερθῶσι καὶ αὐτοὶ πρὸς αὐτὸν μετὰ τοῦ αὐτοῦ ζήλου. Οἱ δὲ ἔφοροι, ἀναγνωρίσαντες τὸ δίκαιον τῆς αἰτήσεώς του, εἰδοποίησαν τὸν τότε ναύαρχον Σάμιον νὰ βοηθήσῃ τὸν Κύρον εἰς ὅλα τὰ σχέδιά του, ὁ δὲ Σάμιος ἐπραξε πᾶν ὅ,τι ἐζήτησε παρ' αὐτοῦ ὁ Κύρος· διότι ἐνώσας τὸ ναυτικόν του μετὰ τοῦ Κύρου, ἐπλευσε πρὸς τὴν Κιλικίαν καὶ ἐματαιώσε τὰς προσπάθειάς τοῦ ἀρχοντος τῆς Κιλικίας Σουενέσεως, ὅστις ἤθελε νὰ ἀντισταθῇ διὰ ξηρᾶς εἰς τὴν κατὰ τοῦ βασιλέως ἐκστρατείαν τοῦ Κύρου. Πῶς ὁ Κύρος συνήθροισε στρατὸν καὶ ἐβάδισεν ἀκολούθως κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ του, τὴν μάχην ἣτις ἐγένετο, τὸν θάνατον τοῦ Κύρου καὶ τὴν αἰσίαν ἀφίξιν τῶν Ἑλλήνων μέχρι τῆς θαλάσσης, ὅλα ταῦτα περιέγραψεν ὁ Συρακόσιος Θεμιστογένης (1).

Ἐν τούτοις ὁ Τισσαφέρνης, παρὰ τοῦ ὁποῦτος βασιλεὺς ἐνόμιζεν ὅτι ἔλαβε πολλὰς ὑπηρεσίας εἰς τὸν κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ πόλεμον, πεμφθεὶς ὡς σατράπης εἰς τὰς χώρας τὰς ὁποίας ἐκυβέρνα ἤδη καὶ εἰς τὰς τοῦ Κύρου, ἀπήτησεν ὥστε ὅλαι αἱ πόλεις τῆς Ἰνδίας νὰ

(1) Οἱ κριτικοὶ θεωροῦσι τὸ ὄνομα τοῦτο ὡς ψευδῆμα, λαφθὲν παρὰ τοῦ Ξενοφῶντος.

ὑποτάσσονται εἰς αὐτόν· ἀλλ' αἱ πόλεις αὐται, ἀπόφασιν ἔχουσαι νὰ μένωσιν ἐλεύθεραι, καὶ φοβούμεναι τὸν Τισσαφέρην διότι ἀντ' αὐτοῦ προετίμων τὸν Κῦρον ὅτε ἐζή, δὲν ἠθέλησαν νὰ τὸν δεχθῶσιν, ἐπεμψαν πρέσβεις εἰς τὴν Λακεδαιμόνα καὶ παρεκάλουν τοὺς Λακεδαιμονίους, ὡς προστάτας ὅλης τῆς Ἑλλάδος, νὰ μὴ παραβλέψωσι τὰ συμφέροντα τῶν ἐν Ἀσίᾳ Ἑλλήνων καὶ νὰ μὴ ἐπιτρέψωσι νὰ λεηλατηθῇ ἡ χώρα των καὶ ἀπολέσωσι τὴν ἐλευθερίαν των. Ἐπεμψαν λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς οἱ Λακεδαιμόνιοι ὡς ἀρμοστήν τὸν Θίμβρωνά δόντες εἰς αὐτὸν στρατιώτας ἐκ μὲν τῶν νεοδαμωδῶν χιλίους, ἐκ δὲ τῶν ἄλλων Πελοποννησίων τετρακισχιλίους· ἐζήτησε δὲ ὁ Θίμβρων καὶ παρὰ τῶν Ἀθηναίων τριακοσίους ἰππεῖς, ὑποσχεθεὶς νὰ τοὺς μισθοδοτῇ αὐτὸς, καὶ οὗτοι τῷ ἐπεμψαν μέρος ἐκ τῶν ἰππέων οἵτινες ὑπνέτησαν ὑπὸ τοὺς τριάκοντα, θεωροῦντες ὡς μέγα κέρδος διὰ τὸν λαὸν τὴν ἀπομάκρυνσιν καὶ τὴν ἀπώλειάν των. Ὄταν ἐφθασαν εἰς τὴν Ἀσίαν, ὁ Θίμβρων συνήγαγε στρατιώτας καὶ ἐκ τῶν ἐν τῇ Ἡπείρῳ Ἑλληνίδων πόλεων, διότι ὅλαι ἐκεῖναι αἱ πόλεις προθύμως ὑπήκουον εἰς πᾶν ὅ,τι ἤθελε διατάξει Λακεδαιμόνιος. Ἐν τούτοις ὁ Θίμβρων προσέχων εἰς τὸ ἐχθρὸν ἰπτικὸν δὲν κατέβαινεν εἰς τὴν πεδιάδα, ἀλλὰ περιωρίετο εἰς τὸ νὰ προφυλάττῃ ἀδήλωτον τὴν χώραν ὅπου εἰσέκετο. Μόνον ὅταν τὰ ἑλληνικὰ στρατεύματα τοῦ Κύρου ἐπανελθόντα αἰσίως ἐκ τῆς ἐκστρατείας, ἦνθησαν μετ' αὐτοῦ, ἀντετάχθη κατὰ τοῦ Τισσαφέρην εἰς τὴν πεδιάδα καὶ κατέλαβε τὰς πόλεις Πέργαμον, Τευθρανίαν καὶ Ἀλίσαρναν, παραδοθείσας ἰκουσίαις αἱ διοικουμέναις ὑπὸ τοῦ Εὐρυσθέγου καὶ τοῦ

Προκλέους, υἱὸν τοῦ Λακεδαιμονίου Δαμαράτου ὅστις εἶχε λάβει τὴν χώραν ἐκείνην ὡς δῶρον ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ βασιλέως ὡς συνοδεύσας αὐτὸν εἰς τὴν κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἐκστρατείαν. Ἠνώθησαν ἐπίσης μετ' αὐτοῦ ὁ Γοργίων καὶ ὁ Γογγύλος, ἀδελφοὶ ὄντες καὶ ἔχοντες ὁ μὲν τὸ Γάμβρειον καὶ τὸ Παλαιγάμβρειον, ὁ δὲ τὴν Μύριναν καὶ τὸ Γρύνειον. Αἱ πόλεις αὗται εἶχον δολιῆ παρὰ τοῦ βασιλέως εἰς τὸν Γογγύλον διότι μηδίζων μόνος μεταξὺ τῶν Ἑρετριέων ἐξωρίσθη τῆς πατρίδος του. Ἐκυρίευσεν δὲ ὁ Θίμβρων καὶ ὅλας τὰς πόλεις ὅσαι ἀσθενῶς ἐφυλάσσοντο. Τὴν δὲ Λάρισαν τὴν καλουμένην Αἴγυπτίαν ἣτις ἠρνεῖτο νὰ συνθηκολογήσῃ, περιστρατοπεδευσάμενος ἐπολιόρκει, ἀλλὰ βλέπων ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ τὴν κυριεύσῃ ἄλλως, ὠρυξε φρέαρ καὶ διώρυγα διὰ νὰ στερήσῃ ἀπ' αὐτῆς τὸ ὕδωρ· ἐπειτα, ἐπειδὴ οἱ πολιορκούμενοι κατὰ τὰς συχνὰς αὐτῶν ἐξόδους ἐρρίπτον λίθους καὶ ξύλα εἰς τὴν διώρυγα, κατεσκεύασεν ξυλίνην χελώνην καὶ ἔστησεν αὐτὴν ἐπὶ τοῦ φρέατος. Ἀλλὰ καὶ ταύτην οἱ Λαρισαῖοι ἐπιδραμόντες διὰ νυκτὸς κατέκαυσαν, οἱ δὲ ἔφοροι, βλέποντες ὅτι ὁ Θίμβρων κατέτριβεν εἰς μάτην τὸν χρόνον, τῷ παρηγγειλαν νὰ λύσῃ τὴν πολιορκίαν τῆς Λαρίσης καὶ νὰ ἐκστρατεύσῃ κατὰ τῆς Καρίας.

Ἦτο ἤδη εἰς τὴν Ἐφεσον, διὰ νὰ προχωρήσῃ πρὸς τὴν Καρίαν, ὅτε ἦλθε καὶ παρέλαβε τὴν ἀρχίαν τοῦ στρατοῦ ὁ Δερκυλίδας ὅστις ἐθεωρεῖτο ὡς ἐφρηστικώτατος ἄνθρωπος καὶ ἐπεκαλεῖτο ἕνεκα τούτου Σίσυφος. Ἐπέστρεψε λοιπὸν ὁ Θίμβρων εἰς τὴν Σπάρτην καὶ κατηγορηθεὶς ὑπὸ τῶν συμμάχων τι ἀφῆκε τοὺς στρατιώτας του νὰ λεηλατῶσι φίλους, πλεὶς ἀλάσθη

εἰς πρόστιμον καὶ ἐξώρισθην. Ὁ δὲ Δερκυλίδας ἅμα ἀνέλαβε τὴν διοίκησιν τοῦ στρατοῦ, ἰδὼν ὅτι ὁ Τισσαφέρνης καὶ ὁ Φαρναβάζος ἐδυσπίστουν πρὸς ἀλλήλους, συνενόηθη μετὰ τοῦ Τισσαφέρνου καὶ ἔφερε τὰ στρατεύματά του εἰς τὴν χώραν τοῦ Φαρναβάζου, προτιμήσας νὰ πολεμῇ κατὰ τοῦ ἐνὸς μᾶλλον ἢ καὶ κατὰ τῶν δύο σύναμα. Ἄλλως τε δὲ ὁ Δερκυλίδας ἦτο πρὸ πολιοῦ ἐχθρὸς τοῦ Φαρναβάζου· διότι γενόμενος ἀρμυρστής ἐν Ἀβύδῳ ἐπὶ τῆς ναυαρχίας τοῦ Λυσάνδρου, ἐσυκοφαντήθη ὑπὸ τοῦ Φαρναβάζου καὶ κατεδικάσθη νὰ σταθῇ ὄρθιος μετὰ τὴν ἀσπίδα εἰς τὴν χεῖρα ὅπερ παρά τοις Λακεδαιμονίοις θεωρεῖται ὡς ποινὴ ἀτιμωτικὴ καὶ ἐπιβάλλεται εἰς τοὺς ἐγκαταλείποντας τὰς τάξεις των. Διὰ τὴν αἰτίαν λοιπὸν ταύτην ἐβάδιζε μετὰ πλειοτέρας εὐχαριστήσεως κατὰ τοῦ Φαρναβάζου.

Καὶ πρῶτον μὲν ἐδείξε πόση μεγάλη διαφορά ὑπῆρχε μεταξὺ τῆς διοικήσεως αὐτοῦ καὶ τῆς τοῦ Θίμβρωνος, ὀδηγήσας τὸν στρατὸν του μέχρι τῆς Λιολίδος, ἐπαρχίας τοῦ Φαρναβάζου, διὰ φιλικῶν χωρῶν, χωρὶς νὰ βλάβῃ οὐδόλως τοὺς συμμάχους. Ἡ Λιολίς αὕτη ἀνῆκε μὲν εἰς τὸν Φαρναβάζον, ἀλλ' ἐσατράπευεν ἐν αὐτῇ ἀντὶ τοῦ Φαρναβάζου ὁ ἐκ Δαρδανίας Ζήνις ἐφ' ὅσον ἔζη. Αποθανόντος δὲ τοῦ Ζήνις ὑπὸ νόσου, ἡ σύζυγός του Μανία, Δαρδανίς καὶ αὐτὴ, καθ' ἣν στιγμήν ὁ Φαρναβάζος ἤτοιμάζετο νὰ δώσῃ τὴν σατραπείαν εἰς ἄλλον, συνήθροισε συνοδίαν, ἔλαβε δῶρα διὰ νὰ τὰ προσιέρῃ εἰς τὸν Φαρναβάζον, εἰς τὰς παλλακίδας αὐτοῦ καὶ εἰς τοὺς παρ' αὐτῷ ἰσχύοντας, καὶ ἐπορεύετο πρὸς τὸν Φαρναβάζον. Εἰσαχθεῖσα δὲ παρ' αὐτῷ «Φαρναβάζε, εἶπεν, ὁ ἀνὴρ ὁ ἐμὸς καὶ κατὰ τὰ ἄλλα

ἦτο φίλος καὶ τοὺς φόρους ἔδιδε τακτικῶς, ὥστε σὺ τὸν ἐτίμας διὰ τῶν ἐπαίνων σου. Ἐὰν μὲν ἐξακολουθήσω ἐγὼ νὰ σὲ ὑπηρετῶ μετὰ τοῦ αὐτοῦ ζήλου, τίς ἡ ἀνάγκη νὰ ἐγκαταστήσης ἄλλον σατράπην; ἐὰν δὲ σὲ δυσαρρεστήσω, πάντοτε εἶσαι κύριος νὰ ἀφαιρέσης τὴν ἀρχὴν ἀπ' ἐμοῦ καὶ νὰ δώσης αὐτὴν εἰς ἄλλον.»

Ἀκούσας ταῦτα ὁ Φαρνάβαζος, ἀπεφάσισε νὰ δώσῃ τὴν σατραπείαν εἰς τὴν γυναῖκα. Αὕτη δὲ, γενομένη κυρία τῆς χώρας, καὶ τοὺς φόρους ἐπλήρωνεν ἐπίσης τακτικῶς ὡς ὁ σύζυγός της, καὶ πρὸς τούτοις, δσάκις ἤρχετο πρὸς τὸν Φαρνάβαζον, πάντοτε ἔφερε δῶρα πρὸς αὐτόν· δσάκις δὲ ὁ Φαρνάβαζος κατέβαινεν εἰς τὴν χώραν της, τὸν ἐφιλοξένει μετὰ περισσοτέρας μεγαλοπρεπείας καὶ περιποιήσεως ἢ πᾶς ἄλλος τοποτηρητής. Μὴ ἀρκουμένη νὰ διαφυλάττῃ εἰς αὐτόν τὰς πόλεις τὰς ὁποίας παρέλαβε, κατέκτησεν αὐτὴ ἡ ἰδία τρεῖς πόλεις παραθαλασσίας ἐκ τῶν μὴ ὑποτεταγμένων, τὴν Λάρισαν, τὴν Ἀμαξιτὸν καὶ τὰς Κολωνάς, προσβαλοῦσα μὲν τὰ τεῖχη αὐτῶν διὰ μισθοφόρων, αὐτὴ δὲ θεωμένη ἐφ' ἄρμαμάξης· ἐκεῖνος δὲ ἔστις διεκρίνετο ἐπὶ ἀνδρεία, ἐπληροῦτο δῶρων, ὥστε κατήρτισε στρατὸν ξενικὸν ἐκ τῶν λαμπροτάτων. Συνώδευσεν ἐπίσης τὸν Φαρνάβαζον εἰς ὅλας αὐτοῦ τὰς ἐκστρατείας κατὰ τῶν Μυσῶν καὶ τῶν Πισιδῶν, οἵτινες παρηνώγλου τὴν χώραν τῷ βασιλέως. Τούτων ἕνεκεν ὁ Φαρνάβαζος ἀντετίμα αὐτὴν μεγαλοπρεπῶς καὶ τὴν προσεκάλει ἐνίοτε εἰς τὸ συμβούλιόν του.

Ἦτο ἤδη πλέον ἢ τεσσαράκοντα ἐτῶν, ὅτε ἔτι σύζυγος τῆς θυγατρὸς της Μειδίας, παρασυρθεὶς ἀπὸ τοὺς λόγους τινῶν λεγόντων ὅτι εἶναι αἰσχρὸν κείνη μὲν

γυνή οὔσα νὰ ἄρχῃ, αὐτὸς δὲ νὰ μένῃ ἀπλοῦς ἰδιώτης, καὶ παρατηρήσας ὅτι ἡ Μανία, ἣτις ἐφυλάττετο πολὺ ἀπὸ πάντα ἄλλον, ὅπως συμβαίνει εἰς τὴν τυραννίαν, εἶχε πλήρη ἐμπιστοσύνην πρὸς αὐτὸν καὶ τὸν ἐδέχετο μετὰ τῆς οἰκειότητος ἐκείνης μεθ' ἧς ὑποδέχεται τὸν γαμβρόν της ἢ πενθερά, εἰσῆλθεν ὡς λέγουσι παρ' αὐτῆ, τὴν ἐπνίξε, καὶ ἐφόνευσε τὸν υἱὸν της, δεκαεπταετῆ ὄντα τὴν ἡλικίαν καὶ ἀξιοσημείωτον διὰ τὴν καλλονὴν του. Τούτου γενομένου κατέλαβε τὰς ὀχυρὰς πόλεις Σκῆψιν καὶ Γέργιθα, ὅπου εὕρισκοντο οἱ κυριώτεροι θησαυροὶ τῆς Μανίας. Αἱ ἄλλαι ὅμως πόλεις ἠρνήθησαν νὰ τὸν δεχθῶσι, καὶ οἱ ὑπάρχοντες ἐντὸς αὐτῶν φρουροὶ ἐκηρύχθησαν ὑπὲρ τοῦ Φαρναβάζου. Ἀκολουθῶς ὁ Μειδίας, θέλων νὰ ἔχῃ τὴν χώραν ὡς ἡ Μανία, ἐπέμψε δῶρα πρὸς τὸν Φαρνάβαζον· ἀλλ' οὗτος ἀπεκρίθη ὅτι ἠδύνατο νὰ τὰ φυλάττῃ μέχρις οὔ μεταβῆ ὁ ἴδιος διὰ νὰ λάβῃ τὰ δῶρα καὶ συλλάβῃ καὶ αὐτόν· προσέθηκε δὲ ὅτι ἡ ζωὴ θὰ τῷ ἦτο ἀφόρητος ἐὰν δὲν τιμωρήσῃ τὸν φονέα τῆς Μανίας.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἐφθασεν ὁ Δερκυλίδας. Ἀμέσως δὲ καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν παρέλαβεν ἐκούσας τὰς παραθαλασσίας πόλεις Λάρισαν, Ἀμαξιτὸν καὶ Κολωνάς, καὶ πέμψας ἀπεσταλμένους εἰς τὰς Αἰολίδας πόλεις ὑπέσχετο εἰς αὐτάς ἐλευθερίαν ἐὰν τὸν ἐδέχοντο εἰς τὰ τείχη των καὶ ἐγίνοντο σύμμαχοί του. Καὶ οἱ μὲν Νεανδρεῖς, Ἰλιεῖς καὶ Κοκυλίται ἐπέισθησαν, καθότι οἱ ἐν κῆς πόλεσι ταύταις φρουροῦντες Ἕλληνες δὲν ἐτύγχανον περιποιήσεως μετὰ τὸν θάνατον τῆς Μανίας. Ὁ δὲ ἀγῆγός τῆς φρουρᾶς τῆς ὀχυρωτάτης πόλεως Κεβρῶνα ἐλπίζων ὅτι ἤθελε τύχει τιμῆς τινος παρὰ

τοῦ Φαρναβάζου εἰς διεφύλαττε τὴν πόλιν, δὲν ἐδέχθη τὸν Δερκυλίδαν. Οὗτος δὲ ὀργισθεὶς ἠτοιμάσθη νὰ ἐπιτεθῆ· ἀλλ' ἐπειδὴ αἱ θυσίαι τῆς πρώτης ἡμέρας δὲν ἦσαν εὐοιώνιστοι, ἐπανελάβεν αὐτὰς τὴν ἐπομένην· ἐπειδὴ δὲ καὶ αὖθις ἀπέβησαν δυσοιώνιστοι, ἐπανελάβεν αὐτὰς τὴν τρίτην ἡμέραν καὶ ἐξηκούθησεν ἐπὶ τέσσαρας ἡμέρας συνεχῶς θυσιαζών· ἦτο δὲ λίαν ὀργισμένος, καθότι ἔσπευδε νὰ γίνῃ κύριος ὅλης τῆς Αἰολίδος πρὸ τῆς ἀφίξεως τοῦ Φαρναβάζου.

Ὁ Σικυώνιος λοχαγὸς Ἀθηνάδας, νομίζων ὅτι ὁ μὲν Δερκυλίδας κατέτριβε τὸν χρόνον εἰς μηδαμινότητας, καὶ ὅτι αὐτὸς ἠδύνατο νὰ ἀφαιρέσῃ τὸ ὕδωρ ἀπὸ τοὺς Κεβρηνίους, ἐπροχώρησε μὲ τὸν λόχον του καὶ ἐπειράθη νὰ κλείσῃ τὴν πηγὴν. Ἀλλ' οἱ πολιορκούμενοι ἐπέξεληθόντες, ἐπλήγωσαν αὐτὸν, ἐφόνευσαν δύο, τοὺς δὲ ἄλλους κτυπῶντες καὶ τοξεύοντες ἀπεδίωξαν. Ἐνῶ δὲ ὁ Δερκυλίδας ἐλυπεῖτο διὰ τὴν ἀποτυχίαν ταύτην καὶ ἐφοβεῖτο μήπως ἢ ἐπίθεσις γίνῃ μετ' ὀλιγωτέρας προθυμίας, ἦλθον κήρυκες ἐκ μέρους τῶν ἐν τῇ πόλει κεκλεισμένων Ἑλλήνων, λέγοντες ὅτι ἀπεδοκίμαζον τὰ παρὰ τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν πραττόμενα καὶ ὅτι ἤθελον τοὺς Ἑλληνας νὰ ὑπηρετῶσι μᾶλλον ἢ τοὺς βαρβάρους. Ἐτι δὲ αὐτῶν διαλεγομένων ταῦτα, ἦλθεν ἀπεσταλμένος λέγων ὅτι ὅσα ἔλεγον αὐτοὶ αὐτὰ ταῦτα ἐφρόνει καὶ ὁ ἀρχηγός. Ἀμέσως λοιπὸν ὁ Δερκυλίδας, εἰς τὸν ὅποιον κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην τὰ θύματα ἀπέβησαν αἷτια, διέταξε τὸν στρατὸν νὰ ἀναλάβῃ τὰ ὅπλα καὶ ἐνερῶς αὐτὸν πρὸ τῶν πυλῶν τῆς πόλεως. Οἱ δὲ ἐν τῇ πόλει, ἀνοίξαντες αὐτὰς, τὸν ἐδέχθησαν. Ὁ Δερκυλίδας, γκα-

ταστήσας και ἐνταῦθα φρουρούς, ἐβάδισεν ἀμέσως κατὰ τῆς Σκήψεως και τῆς Γέργιθος.

Ὁ Μειδίας, ὅστις ἐφοβεῖτο τὴν ἄφιξιν τοῦ Φαρναβάζου και ἐδυσπίστει ἤδη πρὸς τὰς διαθέσεις τῶν πολιτῶν, ἐπεμψεν ἀπεσταλμένον πρὸς τὸν Δερκυλίδαν διὰ νὰ τῷ εἶπη ὅτι ἦτο ἕτοιμος νὰ ἔλθῃ εἰς συνδιάλεξιν μετ' αὐτοῦ ἐὰν τῷ ἐδίδεν ὁμήρους. Ὁ δὲ Δερκυλίδας τῷ ἐπεμψεν ἓνα πολίτην ἐξ ἐκάστης τῶν συμμάχων πόλεων, προσκαλῶν αὐτὸν νὰ λάβῃ ὁπόσους και ὁποίους ἤθελεν. Ὁ Μειδίας κρατήσας ἐξ, ἐξῆλθε τῆς πόλεως και συνομιλήσας μὲ τὸν Δερκυλίδαν ἠρώτησεν αὐτὸν ὑπὸ ποίους ὄρους ἤθελε νὰ γίνῃ σύμμαχος του. Ὁ δὲ Δερκυλίδας ἀπεκρίθη ὅτι ἤθελε νὰ μείνωσιν οἱ κάτοικοι ἐλεύθεροι και αὐτόνομοι. Λέγων δὲ ταῦτα ἐπροχώρει πρὸς τὴν Σκήψιν. Ὁ Μειδίας, ἐνοῶν ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ τῷ ἀντισταθῇ ἐναντίον τῆς γενικῆς ἐπιθυμίας, τὸν ἀφῆκε νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν πόλιν. Ὁ δὲ Δερκυλίδας ἀφοῦ ἐθυσίασεν εἰς τὴν Ἀθηναῖν ἐν τῇ ἀκροπόλει τῶν Σκηψίων, ἐξήγαγε τοὺς φρουροὺς τοῦ Μειδίου και παρέδωκε τὴν πόλιν εἰς τοὺς πολίτας, παροτρύνων αὐτοὺς νὰ κυβερνῶνται ὅπως προσήκει εἰς Ἕλληνας και εἰς ἀνθρώπους ἐλευθέρους. Μετὰ τοῦτο δὲ ἐξῆλθε και ἐχώρησε κατὰ τῆς Γέργιθος, συνοδευόμενος ὑπὸ πολλῶν Σκηψίων οἵτινες τὸν ἐτίμων και ἔχαιρον διὰ τὰ πεπραγμένα. Ὁ Μειδίας, ὅστις τὸν ἠκολούθει, ἐζήτησε παρ' αὐτοῦ νὰ τῷ δώσῃ τὴν Γέργιθα, ὃ δὲ Δερκυλίδας τῷ ἀπεκρίθη ὅτι δὲν θὰ ἀπορρίψῃ οὐδεμίαν δικαίαν αἰτησίαν του· ἰλλὰ λέγων ταῦτα ἐπροχώρησε μέχρι τῶν πυλῶν τῆς πόλεως ἀκολουθούμενος ὑπὸ τοῦ στατεύματος ὑπερβαίνεν εἰρηνικῶς ἀνὰ δύο. Οἱ ἐπὶ τῶν πύργων

εὐρισκόμενοι ἄνδρες, ἀναγνωρίζαντες τὸν Μειδίαν μετ' αὐτοῦ, οὐδὲν βέλος ἐρρίψαν. Τότε ὁ Δερκυλίδας εἶπε· «Μειδία, πρόσταξον νὰ ἀνοίξωσι τὰς πύλας διὰ νὰ μὲ ὀδηγήσῃς καὶ διὰ νὰ ὑπάγω μετὰ σοῦ εἰς τὸν ναὸν ὅπου θὰ προσφέρω θυσίαν εἰς τὴν Ἄθηνᾶν.» Ὁ Μειδίας ἐδίστασε νὰ διατάξῃ νὰ ἀνοίξωσι τὰς πύλας· φοβηθεὶς ὅμως μήπως συλληφθῆ ἀμέσως, ἐπρόσταξε νὰ τὰς ἀνοίξωσιν. Ἄμα δὲ εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν ὁ Δερκυλίδας, ἀκολουθούμενος πάντοτε ὑπὸ τοῦ Μειδίου, ἐπορεύθη πρὸς τὴν ἀκρόπολιν· καὶ τοὺς μὲν ἄλλους στρατιώτας ἐκέλευσε νὰ μείνωσιν ἔνοπλοι περὶ τὰ τείχη τῆς πόλεως, αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν περὶ ἑαυτὸν ἔθυσεν τῇ Ἄθηνᾳ. Ἀφοῦ δὲ ἐτελείωσε τὴν θυσίαν, διέταξε τοὺς φύλακας τοῦ Μειδίου νὰ παραταχθῶσι πρὸ τοῦ μετώπου τοῦ στρατεύματός του ὡς μισθοφόροι του, καθότι ὁ Μειδίας δὲν εἶχε πλέον νὰ φοβῆται τίποτε. Ἄλλ' ὁ Μειδίας ἀμνηχανῶν καὶ μὴ ἠξέυρων τί νὰ πράξῃ, εἶπεν· «Ἐγὼ τώρα ἀναχωρῶ διὰ νὰ ἐτοιμάσω τὰ τῆς φιλοξενίας.» Ὁ δὲ Δερκυλίδας ἀπεκρίθη· «Ὅχι, μὰ τὸν Δία, θὰ ἦτο αἴσχος δι' ἐμὲ, ἀφοῦ ἐθυσίασα πρὸ ὀλίγου, νὰ φιλοξενηθῶ παρὰ σοῦ· ἐξ ἐναντίας, ἐγὼ πρέπει νὰ σὲ φιλοξενήσω. Μείνον λοιπὸν μὲ ἡμᾶς. Μόνον, μέχρις οὗ ἐτοιμασθῆ τὸ δεῖπνον, ἐγὼ καὶ σὺ ἅς σκεφθῶμεν καὶ ἅς πράξωμεν ἀμοιβαίως ὅ,τι εἶναι δίκαιον.»

Ἀφοῦ δὲ ἐκάθησαν, ὁ Δερκυλίδας τῷ ἀπέτεινε τὰς ἐξῆς ἐρωτήσεις. «Εἶπέ μοι, ὦ Μειδία, σὲ ἄφησε κτήματα ὁ πατήρ σου; — Μάλιστα, ἀπεκρίθη ἐείπας. — Πόσας οἰκίας εἶχες, πόσους ἀγρούς καὶ πόσα βροσκήματα;» Ἀπαριθμήσαντος δὲ ταῦτα τοῦ Μειδίου, οἱ παρόντες τῶν Σκηψίων ἔκραξαν: Ἄ ἄνθρωποι οὗτος ψεύ-

δεται, ὦ Δερκυλίδα! — Μὴ θέλετε δὲ καὶ σεῖς τόσας πολλὰς λεπτολογίας, εἶπεν ὁ Δερκυλίδας.» Ἀφοῦ δὲ ὁ Μειδίας ἐτελείωσε τὴν ἀπαρίθμησιν τῆς πατρικῆς κληρονομίας· «Εἶπέ μοι, ἐξηκολούθησεν ὁ Δερκυλίδας, εἰς τίνα ἀνήκεν ἡ Μανία;» Τότε ὅλοι ἔκραξαν· «Εἰς τὸν Φαρνάβαζον. — Ἐπομένως, εἶπεν, ὅσα εἶχεν ἀνήκον εἰς τὸν Φαρνάβαζον; — Μάλιστα, ἀπεκρίθησαν ἐκεῖνοι. — Λοιπὸν τώρα ἀνήκουσιν εἰς ἡμᾶς, ἀφοῦ ἡμεῖς ἐγενόμεθα κύριοι αὐτῶν καὶ ὁ Φαρνάβαζος εἶναι ἐχθρὸς μας. Ἄλλ' ἄς μὲ ὀδηγήσωσι, προσέθηκεν, ὅπου κεῖνται οἱ θησαυροὶ τῆς Μανίας καὶ τοῦ Φαρναβάζου.» Τὸν ὠδήγησαν λοιπὸν εἰς τὴν κατοικίαν τῆς Μανίας τὴν ὅποιαν εἶχε καταλάβει ὁ Μειδίας, ὅστις παρηκολούθει. Ἄμα ὁ Δερκυλίδας εἰσῆλθεν, ἐκάλεσε τοὺς ταμίαις καὶ διέταξε τοὺς ὑπηρέτας νὰ τοὺς συλλάβωσι, λέγων ὅτι ἐὰν ἀνακαλύψῃ ὅτι ὑπεξήρesan πρᾶγμα τι ἐκ τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν Μανίαν, θὰ τοὺς σφάζῃ ἀμέσως. Τότε οὗτοι ἔδειξαν τὰ πάντα. Ὁ δὲ Δερκυλίδας, ἀφοῦ τὰ εἶδεν, ἔκλεισε τὴν οἰκίαν, ἐπέθεσεν ἐπ' αὐτῆς τὴν σφραγίδά του καὶ κατέστησε φύλακας. Ἐξελθὼν δὲ εἶπεν εἰς τοὺς ταξιάρχους καὶ τοὺς λοχαγοὺς τοὺς ὁποίους συνήντησεν εἰς τὴν θύραν· «Ἐχομεν τώρα, σύντροφοι, μισθὸν ἀσφαλῆ ἐπὶ ἓν ἔτος διὰ στρατὸν ἐξ ὀκτακισχιλίων ἀνδρῶν· ἐὰν δὲ εὐρωμεν καὶ ἄλλα, τὸ κέρδος θὰ ἦναι περισσότερον.» Λέγων ταῦτα, ἤξευρεν ὅτι οἱ ἀκούοντες θὰ ἔδεικνύοντο μᾶλλον εὐπειθεῖς καὶ μᾶλλον πρόθυμοι εἰς τὰ καθήκοντά των. Τότε ὁ Μειδίας τὸν ἠρώτησε· «Καὶ ἐγὼ, Δερκυλίδα, ποῦ πρέπει νὰ κατοικήσω; — Ὅπου εἶναι δίκιον, ὦ Μειδία, εἰς τὴν πατρίδα σου Σκῆψιν καὶ εἰς τὴν πατρίαν οἰκίαν σου.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄

(399, 398 π. Χ.)

Μετὰ τὴν ἐπιτυχίαν ταύτην ὁ Δερκυλίδας, ὅστις εἶχε λάθει ἐννέα πόλεις εἰς ὀκτὼ ἡμέρας, ἐσκέπτετο περὶ τῶν μέσων πῶς νὰ μὴ βαρύνῃ τοὺς συμμάχους διαχειμάζων εἰς χώραν φιλικήν, ὅπως ἔπραξεν ὁ Θίμβρων, καὶ πῶς νὰ ἐμποδίσῃ τὸ ἵππικόν τοῦ Φαρνάβαζου ἀπὸ τοῦ νὰ λεηλατῇ τὰς Ἑλληνίδας πόλεις. Ἐπεμψε λοιπὸν πρέσβεις εἰς τὸν Φαρνάβαζον καὶ τὸν ἠρώτησε τί θέλει νὰ ἔχῃ ἐκ τῶν δύο, εἰρήνην ἢ πόλεμον. Ὁ δὲ Φαρνάβαζος, ἐννοῶν ὅτι ἡ Αἰολίς ἦτο φρούριον ἐκ τοῦ ὁποίου ὁ νικητὴς θὰ ἠδύνατο νὰ λεηλατῇ τὴν Φρυγίαν, ὅπου εἶχε τὴν διαμονήν του, προετίμησε τὴν ἀνακωχὴν.

Ταύτης γενομένης, ὁ Δερκυλίδας μετέβη εἰς τὴν Βιθυνίδα Θράκην διὰ νὰ διαχειμάσῃ, ὅπερ δὲν δυσπρόστησε τὸν Φαρνάβαζον μετὰ τοῦ ὁποίου οἱ Βιθυνοὶ πολυτάκις ἤρχοντο εἰς πόλεμον. Ἐκεῖ ὁ Δερκυλίδας ἐλεηλάτει ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ, οἱ δὲ στρατιῶταί του εὗρισκον ἄφθονα τὰ πρὸς τροφήν. Ἐν τούτοις ἐκ τῶν ἐνδοτέρων τῆς Θράκης, ὁ βασιλεὺς Σεύθης τῷ ἔπεμψεν Ὀδρύσας ἐπικούρους, διακοσίους ἵππεῖς περίπου καὶ τριακοσίους πελταστὰς, οἵτινες ἐστρατοπεδεύσαντο καὶ περιωχυρώθησαν εἴκοσι περίπου στάδια μακρὰν τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ, ζητήσαντες παρὰ τοῦ Δερκυλίδου ὄπλιτας διὰ τὴν φύλαξιν τοῦ στρατοπέδου των καὶ ἐκελεύοντες ἐπιδρομὰς κατὰ τὰς ὁποίας ἐλάμβανον ἀνδραποδῆ καὶ λάφυρα. Ἦτο δὲ ἤδη τὸ στρατόπεδόν των πῆρσι αἰχ-

μαλώτων, ὅτε οἱ Βιθυνοὶ, μαθόντες τὸν ἀριθμὸν ἐκείνων οἵτινες ἐξήρχοντο τοῦ στρατοπέδου καὶ τῶν Ἑλλήνων φυλάκων τοὺς ὁποίους ἄφινον ἐν αὐτῷ, συνηθροίσθησαν παμπληθεῖς, πελτασταὶ καὶ ἵππεῖς, ἐπέπεσαν ἅμα τῇ ἡμέρᾳ κατὰ τῶν ὀπλιτῶν, διακοσίων περίπου ὄντων, καὶ πλησιάσαντες αὐτοὺς, τοὺς ἐτόξευον καὶ τοὺς ἠκόντιζον. Οἱ ὀπλίται, βλέποντες ὅτι οἱ ἰδιῶτων ἐπιτρόσκοντο καὶ ἀπέθνησκον χωρὶς νὰ δύνανται νὰ ἀποφύγῃσι τὰ κτυπήματα, καθότι ἦσαν κεκλεισμένοι ὀπισθεν ὀχυρώματος ὕψος ἔχοντος ἀνθρώπου, ἀπέσπασαν τοὺς πασσάλους καὶ ὤρμησαν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ ὅστις ὑπεχώρησε πανταχοῦ ὅπου ἐπέπεσαν ἐκεῖνοι καὶ ὅπου εἶναι εὐκόλον νὰ διαφύγῃσι τοὺς ὀπλίτας πελτασταί· ἐνθεν δὲ καὶ ἐνθεν οἱ Βιθυνοὶ ἠκόντιζον καὶ εἰς πᾶσαν ἐξοδὸν τῶν φυλάκων κατέβαλον πολλοὺς ἐξ αὐτῶν, μέχρις οὗ οἱ τελευταῖοι οὗτοι, κλεισθέντες ὡς ἐν σταύλῳ, ἐφρονεύθησαν ὅλοι καὶ μόλις ἐσώθησαν καὶ ἐφθασαν εἰς τὸ ἐλληνικὸν στρατόπεδον περὶ τοὺς δεκαπέντε, οἵτινες ἰδόντες τὸ ἀπελπιστικὸν τῆς θέσεώς των, ἐκρύβησαν κατὰ τὴν μάχην καὶ κατώρθωσαν νὰ διαφύγῃσι τὴν προσοχὴν τῶν Βιθυνηῶν. Ταχέωςπράξαντες ὅλα τὰῦτα οἱ Βιθυνοὶ καὶ ἀποκτείναντες τοὺς σκηνοφύλακας τῶν Ὀδρυσῶν τῆς Θράκης, ἀπῆλθον ἀφοῦ ἔλαβον ὅλους τοὺς αἰχμαλώτους· εἰς τρόπον ὥστε ὅτε ἦλθον οἱ δραμόντες πρὸς βοήθειαν Ἑλλήνες, οὐδὲν ἄλλο εὔρον ἐν τῷ στρατοπέδῳ ἢ νεκροὺς γυμνοὺς. Ἐπανελθόντες οἱ Ὀδρυσῆαι, ἔθαψαν τοὺς νεκροὺς των, τιμήσαντες τὴν κηδεῖαν διὰ πολλῆς οἴνοποσίας καὶ ἵπποδρομιῶν· ἀκολούθως ἐέωσαντες τὸ στρατόπεδόν των μετὰ τῶν Ἑλλήνων, ἐλεηλάτουσαν καὶ ἔκαιον τὴν Βιθυνίαν.

Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔαρος ὁ Δερκυλίδας, ἀναχωρήσας ἐκ τῶν Βιθυνῶν, ἐφθασεν εἰς τὴν Λάμψακον. Ἐνόσω δὲ ἦτο ἀκόμη ἐκεῖ, ἤλθον οἱ Λακεδαιμόνιοι ἄρχοντες Ἄρακος, Ναυβάτης καὶ Ἀντισθένης ὅπως ἐξετάσωσι τὴν γενικὴν κατάστασιν τῶν πραγμάτων ἐν Ἀσίᾳ καὶ ἀναγγείλωσιν εἰς τὸν Δερκυλίδαν ὅτι ἀπεφασίσθη νὰ διατηρήσῃ τὴν ἀρχηγίαν καὶ διὰ τὸν ἐπόμενον ἑνιαυτόν. Εἶχον ἐπίσης ἐντολὴν ἐκ μέρους τῶν ἐφόρων νὰ συγκαλέσωσι τοὺς στρατιώτας, νὰ μεμφθῶσι τὴν προτέρην διαγωγὴν των, νὰ τοὺς ἐπαινέσωσι διότι ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν διέπραττον καμμίαν ἀδικίαν καὶ νὰ τοῖς εἴπωσιν ὅτι ἐάν μὲν εἰς τὸ μέλλον ἐπραττον βιαιοπραγίαν τινὰ θὰ τοὺς ἐτιμώρουν, ἐάν δὲ ἐφέροντο δικαίως πρὸς τοὺς συμμάχους, θὰ ἦσαν ἐπαίνου ἄξιοι. Ἀφοῦ λοιπὸν συνεκάλεσαν τοὺς συμμάχους καὶ τοῖς εἶπον αὐτὰ τὰ ὁποῖα εἶχον ἐντολὴν νὰ εἴπωσιν, ὁ ἀρχηγὸς τῶν στρατευμάτων τοῦ Κύρου ἀπεκρίθη: «Ἡμεῖς μὲν, ὦ Λακεδαιμόνιοι, εἴμεθα οἱ αὐτοὶ καὶ σήμερον καὶ πέρυσιν, ὁ δὲ ἀρχηγὸς ἡμῶν ἄλλος εἶναι τὴν σήμερον καὶ ἄλλος ἦτο κατὰ τὸ παρελθόν· ἰδοὺ διατί, ὡς δύνασθε καὶ ὑμεῖς αὐτοὶ νὰ ἐννοήσετε, δὲν πράττομεν πλέον σήμερον τὰ αὐτὰ σφάλματα τὰ ὁποῖα ἐπράττομεν ἄλλοτε.»

Ἐνῶ δὲ οἱ πρέσβεις καὶ ὁ Δερκυλίδας διέμενον ὁμοῦ, διηγήθη τις ἐκ τῶν περὶ τὸν Ἄρακον ὅτι εἶχον ἀφήσει εἰς τὴν Λακεδαίμονα πρέσβεις τῆς Χερρόνησου. Προσέθηκεν ὅτι οὗτοι ἤλθον διὰ νὰ παραπονεθῶσαν ὅτι δὲν ἠδύναντο πλέον νὰ καλλιεργήσωσι τὴν Χερρόνησον, ἔνεκα τῶν ἀκαταπαύστων λεηλάσιων τῶν Ἰακίων· ἀλλ' ὅτι, ἐάν ὑφουγ τεῖχος ἀπὸ τῆς μιᾶς ἑλάττωσι εἰς

τὴν ἄλλαν, θὰ ἀπεδίδετο εἰς τὴν γεωργίαν γῆ πολλή
καὶ ἱκανὴ νὰ θρέψῃ καὶ τοὺς κατοίκους καὶ τοὺς Λακε-
δαιμονίους τοὺς θέλοντας νὰ ἐγκατασταθῶσιν ἐκεῖ. Ἐ-
λεγον προσέτι ὅτι δὲν θὰ ἐθαύμαζον ἐὰν ἐπέμπετό τις
ἀπὸ τῆς Λακεδαίμονος μετὰ δυνάμεων διὰ νὰ ἐκτελέσῃ
τὸ σχέδιον τοῦτο. Ὁ Δερκυλίδας, ἀκούσας τὴν διήγη-
σιν ταύτην, δὲν ἐφάνέρωσε τὸν στοχασμὸν του, ἀλλὰ
τοὺς ἐπέμψεν ἐκ τῆς Ἐφέσου νὰ περιέλθωσι τὰς Ἑλλη-
νίδας πόλεις, χαίρων ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ ὅτι ἐμελλον νὰ τὰς
εὐρωσιν ἐν εἰρήνῃ καὶ εὐδαιμόνως διαγούσας. Καὶ οὗτοι
μὲν ἀνεχώρησαν· ὁ δὲ Δερκυλίδας, ἰδὼν ὅτι παρετάθη
ἡ ἀρχηγία του, ἐπέμψεν ἐκ νέου διὰ νὰ ἐρωτήσῃ τὸν
Φαρνάβαζον ἐὰν θέλῃ νὰ παρατείνῃ τὴν ἀνακωχὴν τοῦ
χειμῶνος ἢ προτιμᾷ τὸν πόλεμον. Καὶ πάλιν ὁμοίως ὁ
Φαρνάβαζος ἐπροτίμησε τὴν ἀνακωχὴν, ὁ δὲ Δερκυλίδας,
ἐξασφαλίσας οὕτω τὴν εἰρήνην εἰς τὰς πέριξ συμμα-
χοὺς πόλεις, διεπέρασε τὸν Ἑλλήσποντον μετὰ τοῦ
στρατεύματος καὶ μετέβη εἰς τὴν Εὐρώπην· πορευθεὶς
δὲ διὰ τοῦ φιλικοῦ μέρους τῆς Θράκης καὶ φιλοξενηθεὶς
ὑπὸ τοῦ Σεύθου, ἔφθασεν εἰς τὴν Χερρόνησον. Ἐξακριβώ-
σας ὅτι αὕτη εἶχεν ἑνδεκα ἢ δώδεκα πόλεις, ὅτι τὸ ἔδαφος
αὐτῆς ἦτο ἄριστον καὶ εὐφραρότατον εἰς πᾶν εἶδος καλ-
λιεργείας, ἀλλ' ὅτι, ὡς ἔλεγον, ἐλεηλατεῖτο ὑπὸ τῶν
Θρακῶν, καὶ μετρήσας τὸν ἰσθμὸν, τὸν ὁποῖον εὗρεν
ἔχοντα τράκοντα καὶ ἑπτὰ σταδίων πλάτος, δὲν ἐδί-
στασε πλέοι, ἀλλὰ προσέφερε θυσίας εἰς τοὺς θεοὺς, ἤρ-
χισε νὰ τειρίζῃ, διένειμε τὸν πρὸς οἰκοδομὴν χῶρον
ἀναλόγῳ μετὰ τῶν στρατιωτῶν, ὑπεσχέθη ἀμοιβὰς εἰς
τοὺς πρῶτους ἵτινες ἤθελον τελειώσει τὴν ἐργασίαν των,
καὶ εἰς γὰρ ἄλλους ἀναλόγως τῆς ἀξίας ἐκάστου, καὶ

τοιουτοτρόπως ἐτελείωσε, πρὸ τοῦ φθινοπώρου, τὸ κατὰ τὸ ἔαρ ἀρξάμενον τεῖχος, καὶ ὀπισθεν αὐτοῦ ἐξησφάλισεν ἔνδεκα πόλεις, πολλοὺς λιμένας, μεγάλην ἔκτασιν ἐξαίρετου πρὸς σπορὰν γῆς, πολλοὺς ἀγροὺς καλλιεργημένους, καὶ ἀπείρους βοσκὰς λαμπρὰς καὶ καταλλήλους εἰς πᾶν εἶδος κτηνῶν. Ταῦτα δὲ πράξας, διέβη πάλιν εἰς τὴν Ἀσίαν.

Ἐρευνῶν τὴν κατάστασιν τῶν διαφόρων πόλεων, παρετήρησεν ὅτι ἐν γένει εἶχον καλῶς, ἐκτὸς τοῦ Ἀταρνέως τὸν ὁποῖον εὔρε κατεχόμενον ὑπὸ Χίων φυγάδων· οἱ ἄνδρες οὗτοι, ἐκ ταύτης τῆς πόλεως ὀρμώμενοι, ἐλεηλάτουν τὴν Ἰωνίαν καὶ ἔζων δι' ἀρπαγῶν. Ὁ Δερκυλίδας, μολονότι ἔμαθεν ὅτι ἦσαν ἐφωδιασμένοι ἀπὸ ἀφθονα τροφίμα, ἔστησεν ὅμως τὸ στρατόπεδόν του περὶ τὰ τεῖχη τοῦ Ἀταρνέως καὶ ἐπολιόρκησεν αὐτόν. Μετὰ ὀκτῶ μῆνας τὸν ἐκυρίευσεν καὶ ἐγκατέστησεν ἐπιμελητὴν τὸν ἐκ Πελλήνης Δράκοντα. Ἀφοῦ δὲ ἐφωδίασεν τὴν πόλιν μὲ προμηθείας παντὸς εἶδους διὰ τὰ καταλύη εἰς αὐτὴν ὅσαςκις ἤθελεν, ἀπῆλθεν εἰς τὴν Ἐρεσον, ἣτις ἀπέχει ἀπὸ τὰς Σάρδεϊς τριῶν ἡμερῶν ὁδόν.

Καὶ μέχρι μὲν τούτου τοῦ χρόνου ὁ Τισσαφέρνης καὶ Δερκυλίδας καὶ οἱ ἐν ταῖς χώραις ταύταις Ἕλληνες καὶ θάρβαροι διῆγον ἐν εἰρήνῃ. Ἀλλ' ἀφότου πρέσβεις ἐκ τῶν πόλεων τῆς Ἰωνίας, πεμφθέντες εἰς Σπάρτην, παρέστησαν ὅτι ὁ Τισσαφέρνης ἠδύνατο, ἐὰν ἤθελε, τὰ ἀφήσῃ αὐτονόμους τὰς Ἑλληνίδας πόλεις, καὶ ὅτι ἐὰν ἐλεηλάτουν τὴν Καρίαν ὅπου εἶχε τὴν διαμονὴν του, θὰ τὸν ἠνάγκαζον εἰς τοῦτο, οἱ ἔφοροι δέταξεν τὸν μὲν Δερκυλίδαν τὰ διαβῆ μετὰ τοῦ στρατεύματος εἰς τὴν Καρίαν, τὸν δὲ ναύαρχον Φάρακα τὰ τραπεζή

μέ τὰ πλοῖα. Καί οὗτοι μὲν ταῦτα ἔπραττον· ἔτυχε δὲ τότε νὰ μεταβῇ ὁ Φαρνάβαζος παρὰ τῷ Τισσαφέρνει, ἅμα μὲν διότι ὁ Τισσαφέρνης διωρίσθη στρατηγὸς ὄλων τῶν στρατευμάτων, ἅμα δὲ διὰ νὰ τὸν βεβαιώσῃ ὅτι ἦτο ἕτοιμος νὰ παλεμήσῃ ἀπὸ κοινοῦ καὶ νὰ ἐνωθῇ μετ' αὐτοῦ ὅπως διώξωσι τοὺς Ἕλληνας ἀπὸ τὴν χώραν τοῦ βασιλέως. Ἄλλως τε ἐφθόνην τὸν Τισσαφέρνην διὰ τὴν τοιαύτην ὑψωσιν καὶ μεγάλην λύπην ἠσθάνετο διὰ τὴν ἀπώλειαν τῆς Αἰολίδος. Ὁ Τισσαφέρνης δὲ, ἀφοῦ ἤκουσε τὰς προτάσεις του: «Πρῶτον μὲν, εἶπεν, ἐλθέ μετ' ἐμοῦ εἰς τὴν Καρίαν, καὶ ἔπειτα σκεπτόμεθα περὶ τούτων.» Φθάσαντες εἰς τὴν Καρίαν, ἀπεφάσισαν νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς Ἰωνίαν ἀφοῦ ἔθεσαν φρουράς ἱκανάς εἰς τὰ φρούρια. Ὁ δὲ Δερκυλίδας, μαθὼν ὅτι ἐπέρασαν πάλιν τὸν Μαϊάνδρον, ἐξέφρασεν εἰς τὸν Φάρακα τοὺς φόβους τοῦ μήπως ὁ Φαρνάβαζος καὶ ὁ Τισσαφέρνης διώσωσι τὴν ἀφύλακτον χώραν δι' ἧς ἤθελον διέλθει, καὶ διέβη τὸν ποταμὸν καὶ αὐτός. Ἐνῶ δὲ οἱ δύο οὗτοι Ἕλληνες ἀρχηγοὶ ἐπορεύοντο ἐν ἀταξίᾳ μετὰ τοῦ στρατεύματος, καθότι ἐνόμιζον ὅτι ὁ ἐχθρὸς προηγείτο αὐτῶν καὶ ἐπλησίαζεν εἰς τὴν Ἔφεσον, εἶδον αἰφνης σκοποὺς ἐπὶ τῶν ἀντιπέραν ὑψεων· ἀναβιβάσαντες δὲ καὶ αὐτοὶ στρατιώτας τινάς ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων καὶ τῶν παράτυχόντων πύργων, εἶδον παρατεταγμένους, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἦν ὄφειλον νὰ ἀκολουθήσωσιν αὐτοὶ, Κίρας μὲ λευκὰς ἀσπίδας, ὅλον τὸν περσικὸν στρατὸν, ὅστις εὗρίσκετο εἰς ἐκεῖνας τὰς χώρας, τοὺς Ἕλληνας μισθοφόρους τῶν δύο σατραπῶν καὶ πολυάριθμον ἱππικόν. Καὶ ὁ μὲν Τισσαφέρνης μετὰ τοῦ

στρατοῦ του κατείχε τὸ δεξιὸν κέρασ, ὁ δὲ Φαρνάβαζος τὸ εὐώνυμον.

Τοῦτο ἰδὼν ὁ Δερκυλίδας διέταξεν ἀμέσως τοὺς ταξιάρχους καὶ τοὺς λοχαγούς νὰ παραταχθῶσιν ἐν πάσῃ σπουδῇ ἐπὶ ὀκτὼ στίχων καὶ νὰ θέσωσιν εἰς τὰς δύο πτέρυγας ἑκατέρωθεν ὅλους τοὺς πελταστάς καὶ τοὺς ἰππεῖς, αὐτὸς δὲ προσέφερε θυσίαν. Καὶ ὅσα μὲν στρατεύματα ἦσαν ἐκ Πελοποννήσου ἔμενον ἠσυχάζοντα καὶ παρεσκευάζοντο διὰ νὰ πολεμήσωσιν, ὅσα δὲ ἦσαν ἐκ τῆς Πριήνης, ἐκ τοῦ Ἀχιλλείου, ἐκ τῶν νήσων καὶ τῶν Ἰωνικῶν πόλεων, ἄλλα μὲν, ῥίψαντα τὰ ὄπλα εἰς τοὺς μεγαλοπρεπεῖς στάχυας τῆς πεδιάδος τοῦ Μαιάνδρου, ἔφυγον, ὅσα δὲ ἔμειναν, ἦσαν καταφανῆ ὅτι δὲν ἔμελλον νὰ ἀντισταθῶσι. Τότε διεδόθη ὅτι ὁ Φαρνάβαζος ἔδωκε διαταγὴν νὰ πολεμήσωσιν· ἀλλ' ὁ Τισσαφέρνης, ἐνθυμούμενος τὴν ἀνδρείαν μεθ' ἧς ὁ στρατὸς τοῦ Κύρου ἐπολέμησε κατὰ τῶν Περσῶν, καὶ φρονῶν ὅτι ὅλοι οἱ Ἕλληνες ἦσαν ὅμοιοι, δὲν ἤθελε νὰ διακινδυνεύσῃ τὴν μάχην. Ἐπεμψε λοιπὸν νὰ εἰπῶσιν εἰς τὸν Δερκυλίδαν ὅτι ἐπειθυμεῖ νὰ συνομιλήσῃ μετ' αὐτοῦ. Ὁ Δερκυλίδας ἀμέσως, λαβὼν τοὺς ἀρίστους ἐκ τῶν ἰππέων καὶ τῶν πεζῶν τῆς συνοδίας του, ἐπροχώρησε πρὸς τοὺς ἀπεσταλμένους καὶ τοῖς εἶπεν· «Ὡς βλέπετε, ἤμην ἔτοιμος νὰ πολεμήσω· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐκεῖνος θέλει νὰ συνομιλήσωμεν, δὲν ἀρνοῦμαι. Ἔστω ὅμως, πρὸ παντὸς ἄλλου, νὰ δώσωμεν καὶ νὸ λάβωμεν ἐνέχυρα πίστεως καὶ ὀμήρους.»

Γενομένης δεκτῆς τῆς προτάσεως ταύτης καὶ πραγματοποιηθείσης, οἱ δύο στρατοὶ ἀπεχώρισαν· οἱ μὲν βάρβαροι εἰς τὰς Τράλλεις τῆς Καρίας, οἱ δὲ Ἕλληνες

εἰς τὴν Λεύκοφρον, ἔνθα ἦτο ναὸς τῆς Ἀρτέμιδος σεβαστότατος καὶ λίμνη ἔχουσα περιφέρειαν πλειοτέραν σταδίου καὶ περιέργον διὰ τὸν ψαμμώδη αὐτῆς βυθὸν καὶ τὸ ἀέναον ὕδωρ τῆς, ὅπερ ἦτο πόσιμον καὶ θερμόν.

Οὕτω παρῆλθεν ἐκείνη ἡ ἡμέρα. Τὴν ἐπιούσαν συνητήθησαν εἰς τὸν ὑποδειχθέντα τόπον, καὶ ἀπεφάσισαν νὰ ὑποδείξῃ ἕκαστος τοὺς ὄρους ὑπὸ τοὺς ὁποίους ἔστεργε νὰ γίνῃ εἰρήνη. Καὶ ὁ μὲν Δερκυλίδας ἀπήτησε νὰ ἀναγνωρισῇ ὁ βασιλεὺς τὴν αὐτονομίαν τῶν Ἑλληνίδων πόλεων, ὁ δὲ Τισσαφέρνης καὶ ὁ Φαρνάβαζος νὰ ἐκκενώσῃ ὁ ἑλληνικὸς στρατὸς τὸ ἔδαφος τοῦ βασιλέως καὶ νὰ ἀνακαλέσωσιν οἱ Λακεδαιμόνιοι τοὺς ἀρμωστὰς τῶν ἐξ ὄλων τῶν πόλεων. Ταῦτα προτείναντες συνωμολόγησαν ἀνακοχὴν διὰ νὰ ἀναγγείλωσι τὰ λεχθέντα, ὁ μὲν Δερκυλίδας εἰς τὴν Λακεδαίμονα, ὁ δὲ Τισσαφέρνης πρὸς τὸν βασιλέα.

Τούτων δὲ πραττομένων ἐν τῇ Ἀσίᾳ ὑπὸ τοῦ Δερκυλίδου, οἱ Λακεδαιμόνιοι, ὠργισμένοι ὄντες πρὸ πολλοῦ χρόνου κατὰ τῶν Ἡλείων, διὰ πολλοὺς λόγους, πρῶτον διότι οὗτοι συνεμάχησαν μετὰ τῶν Ἀθηναίων, τῶν Ἀργείων καὶ τῶν Μαντινέων, δεύτερον διότι ἠρνήθησαν νὰ τοὺς δεχθῶσιν εἰς τοὺς ἵππικούς καὶ γυμνικούς ἀγῶνας, τρίτον διότι ὅταν ὁ Λίχας, παραδώσας τὸ ἄρμα του εἰς τοὺς Θηβαίους, ἠθέλησε νὰ προχωρήσῃ διὰ νὰ στεφανώσῃ τὸν νικήσαντα ἠνίοχόν του, οἱ Ἡλείοι τὸν ἐμαστίγωσαν γέροντα ὄντα καὶ τὸν ἐδίωξαν, τέλος διότι ὅτε ὁ Ἅγις ὑπακούειν εἰς τὴν διαταγὴν χρησμοῦ τινὸς ἐπέμφθη ἰκετὶά νὰ θυσιάσῃ εἰς τὸν Δία, οἱ Ἡλείοι τὸν ἐμπόδισαν νὰ προσευχηθῇ ὑπὲρ τῆς ἐπιτυχίας τοῦ πα-

λέμου, λέγοντες ὅτι ὑπῆρχεν ἀρχαῖος νόμος ἀπαγα-
 ρεύων εἰς τοὺς Ἕλληνας νὰ ἐρωτῶσι τὸ μαντεῖον ὁσά-
 κισ ἐπρόκειτο νὰ πολεμήσωσι κατὰ Ἑλλήνων, καὶ τὸν
 ἠνάγκασαν νὰ ἀναχωρήσῃ χωρὶς νὰ θυσιάσῃ· δι' ὅλους
 τούτους τοὺς λόγους ὀργισμένοι ὄντες, ἀπεφάσισαν οἱ ἔφο-
 ροὶ καὶ ἡ συνέλευσις νὰ σωφρονίσωσι τοὺς Ἠλείους. Πέμ-
 ψαντες ἐπομένως πρέσβεις εἰς τὴν Ἥλιν διεκήρυξαν ὅτι
 ἐφάνη δίκαιον εἰς τοὺς ἄρχοντας τῶν Λακεδαιμονίων
 νὰ ἀφήσωσιν οἱ Ἠλεῖοι αὐτονόμους τὰς γειτονικὰς πό-
 λεις. Ἀποκριθέντων δὲ τῶν Ἠλείων ὅτι δὲν θὰ πρά-
 ξωσι τίποτε ἐκ τούτων καθότι αἱ πόλεις ἐκεῖναι ἀνῆ-
 κον εἰς αὐτοὺς δικαίωματι κατακτήσεως, οἱ ἔφοροι τοῖς
 ἐκήρυξαν τὸν πόλεμον. Ἄγων δὲ τὸν στρατὸν ὁ Ἅγις
 εἰσέβαλε διὰ τῆς Ἀγαίας εἰς τὴν Ἠλείαν, πλησίον τοῦ
 Λαρίσου ποταμοῦ. Ἀλλὰ καθ' ἦν στιγμὴν τὸ στράτευ-
 μά του εἰσῆρχετο εἰς τὴν πολεμίαν χώραν καὶ ἤρχισε
 νὰ λεηλατῇ αὐτήν, ἐγένετο σεισμός. Ἐκλαβὼν δὲ τοῦτο
 ὁ Ἅγις ὡς θεῖον σημεῖον, ἐξῆλθε πάλιν ἐκ τῆς χώρας
 καὶ διέλυσε τὸν στρατὸν. Ἀπ' ἐκείνης τῆς στιγμῆς οἱ
 Ἠλεῖοι ἐγένοντο τολμηρότεροι καὶ ἐπεμψαν πρέσβεις
 εἰς ὅλας τὰς πόλεις τὰς ὁποίας ἤξευρον ὅτι ἦσαν δυσμε-
 νεῖς πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους.

Κατὰ τὸ ἀκόλουθον ἔτος οἱ ἔφοροι ἐψήφισαν νέαν
 ἐκστρατεῖαν κατὰ τῆς Ἥλιδος, καὶ, ἐκτὸς τὸν Βοιω-
 τῶν καὶ τῶν Κορινθίων, ὅλοι οἱ ἄλλοι σύμμαχοι ἐτάχ-
 θησαν ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Ἁγίδος, συμπεριλαμ-
 βανομένων καὶ τῶν Ἀθηναίων. Τὴν φορὰν ταύτην ὁ
 Ἅγις εἰσέβαλεν εἰς τὴν Ἥλιν διὰ τοῦ Αἰῶνος, καὶ
 ἀμέσως οἱ Δεπρεᾶται ἀφήσαντες τὸ μέρος ὧν Ἠλείων
 ἠνώθησαν μετ' αὐτοῦ, κατόπιν δὲ αὐτῶν ὁ Μυκιστίου

καὶ ἔπειτα οἱ Ἐπιταλιεῖς. Ἐνῶ δὲ διέβαινε τὸν Ἀλφειὸν, οἱ Ἀστρεῖνοι, οἱ Ἀμφίδολοι καὶ οἱ Μαργανεῖς συνετάχθησαν μετ' αὐτοῦ. Τότε μετέβη εἰς τὴν Ὀλυμπίαν καὶ ἔθυσεν εἰς τὸν Ὀλύμπιον Δία, χωρὶς νὰ πειραθῆ τις νὰ τὸν ἐμποδίσῃ. Ἀφοῦ δὲ ἐτελείωσεν ἡ θυσία, ἐπροχώρησε κατὰ τῆς πόλεως λεηλατῶν καὶ καίων τὴν χώραν, καὶ ἔλαβεν ἄπειρον ποσότητα κτηνῶν καὶ ἀνδραπόδων. Εἰς τὴν διαδοθεῖσαν εἰδήσιν, πολλοὶ Ἀρκάδες καὶ Ἀχαιοὶ ἤλθον ἐκουσίως νὰ λάβωσι μέρος εἰς τὴν ἐκστρατείαν καὶ τὴν λαφυραγωγίαν, εἰς τρόπον ὥστε, ἡ ἐκστρατεία ἐκείνη ἐγένετο εἶδος ἐπισιτισμοῦ διὰ τὴν Πελοπόννησον. Φθάσας πλησίον τῆς πόλεως ὁ Ἅγις τὰ μὲν προάστεια καὶ τὰ γυμνάσια ἅτινα ἦσαν ὠραῖα κατέστρεψε, τὴν δὲ πόλιν ἣτις ἦτο ἀτείχιστος εὐκολον εἶναι νὰ ἐννοήσωμεν ὅτι δὲν τὴν ἐκυρίευσεν οὐχὶ διότι δὲν ἠδυνήθη, ἀλλὰ διότι δὲν ἠθέλησεν.

Ἐνῶ δὲ οὗτος ἐλεηλάτει τὴν χώραν καὶ ὁ στρατὸς ἦτο περὶ τὴν Κυλλήνην, Ξενίας τις ὅστις ἐφημιζέτο ὅτι ἐμέτρησε μὲ τὸ κοιλὸν τὸ ἀργύριον τὸ ὁποῖον ἐκληρονόμησεν ἀπὸ τὸν πατέρα του, ἠθέλησε μὲ τοὺς ὄπαδούς του νὰ παραδώσῃ τὴν πόλιν εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους. Ὁρμήσαντες λοιπὸν εἰς τὰς ὁδοὺς μὲ τὸ ξίφος εἰς τὴν χεῖρα ἐπραξαν πολίτας τινάς, καὶ μεταξὺ ἄλλων ἀνθρώπων τινὰ ὁμοιάζοντα τὸν ἀρχηγὸν τοῦ δημοκρατικοῦ κόμματος Θρασυδαῖον τὸν ὁπαῖον ἐξέλαβον ὡς αὐτὸν τὸν Θρασυδαῖον. Ὁ λαὸς, ἀπολέσας πᾶσαν ἐλπίδα, ἠσύχα ἐννοεῖ φονεῖς ἐνόμισαν ἤδη ὅτι ἐπραξαν τὰ πάντα καὶ οἱ συνοχοὶ των μετέφερον τὰ ὄπλα εἰς τὴν ἀγορὰν ἀλλ' Ἐθρασυδαῖος ἐκοιμᾶτο ἀκόμη εἰς τὸ μέρος ὅπου εἰσεβήσει. Ἄμα δὲ ὁ λαὸς ἐνόησεν ὅτι ὁ Θρα-

συδαῖος δὲν ἐφρονεύθη, συνηθροίσθη ἅπανταχόθεν περὶ τὴν οἰκίαν του ὡς τὸ σμῆνος τῶν μελισσῶν περὶ τὸν βασιλέα των. Ὁ Θρασυδαῖος ἀνέλαβε τὴν ἀρχηγίαν καὶ ἐνεθάρρυνε τὸν δῆμον· γενομένης δὲ μάχης, ἐνίκησεν ὁ δῆμος καὶ ἠναγκάσθησαν οἱ αὐτουργοὶ τοῦ φόνου νὰ καταφυγῶσι πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους.

Ὅταν ὁ Ἅγις, ἀπερχόμενος, διέβη πάλιν τὸν Ἄλφειὸν, ἀφῆκεν εἰς τὸ Ἐπιτάλιον, πλησίον τοῦ Ἄλφειοῦ, τοὺς φυγάδας τῆς Ἡλίδος καὶ φρουρὰν ὑπὸ τὸν ἀρμοστήν Λύσιππον. Διέλυσεν ἀκολούθως τὸν στρατὸν καὶ ἐπέστρεψεν οἴκαδε. Καὶ κατὰ μὲν τὸ ὑπόλοιπον τοῦ θέρους καὶ καθ' ὅλον τὸν ἐπόμενον χειμῶνα, ὁ Λύσιππος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἐδήρουν τὴν χώραν τῶν Ἠλείων κατὰ τὸ ἀκόλουθον δὲ θέρους ὁ Θρασυδαῖος ἐπεμψεν εἰς τὴν Λακεδαίμονα νὰ εἴπωσιν ὅτι συγκατετίθετο νὰ κατεδαφίσωσι τὰ τείχη τῆς Φέας καὶ νὰ ἐγκαταλείψωσι τὴν Κυλλήνην, καθὼς καὶ τὰς πόλεις τῆς Τριφυλλίας, Φρίξαν, Ἐπιτάλιον, Λετρίνους, Ἀμφιδόλους, Μαργανεῖς, Ἀκρωρείους καὶ Λασιῶνα τὸν ὑπὸ τῶν Ἀρκάδων διαφιλονεικούμενον. Ἐζήτησαν ὅμως οἱ Ἠλεῖοι νὰ κρατήσωσι τὸ Ἠπειον, πόλιν κειμένην μεταξὺ τῆς Ἡραίας καὶ τοῦ Μακίστου, λέγοντες ὅτι εἶχον ἀγοράσει ὅλην ἐκείνην τὴν χώραν ἀντὶ τριάκοντα ταλάντων, πληρωθέντων εἰς ἐκείνους οἴτινες κατείχον τότε τὴν πόλιν. Ἄλλ' οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐννοοῦντες ὅτι εἶναι ἐπίσης ἄδικον νὰ ἀγοράζῃ τις διὰ τῆς βίας καθὰς καὶ νὰ λαμβάνῃ διὰ τῆς βίας ἀπὸ τὸν ἀσθενέστερον, οὓς ἠνάγκασαν νὰ παραιτηθῶσιν ὁμοίως καὶ τῆς πλείους ταύτης. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν προεδρείαν τοῦ ἱεροῦ τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς, μολονότι οἱ Ἠλεῖοι δὲν ἔχον αὐτὴν

ἐκ παλαιοῦ χρόνου, δὲν τὴν ἀφήρσαν ὅμως ἀπὸ αὐτοῦς οἱ Λακεδαιμόνιοι, ἠξέυροντες ὅτι οἱ ἀντιποιοῦμενοι αὐτὴν ἦσαν χωρικοὶ καὶ ἀνίκανοὶ νὰ προεδρεύωσι.

Γενομένων τῶν παραχωρήσεων τούτων, συνθήκη εἰρήνης καὶ συμμαχίας ἐγένετο μεταξὺ τῶν Ἡλείων καὶ τῶν Λακεδαιμονίων, καὶ τοιοῦτοτρόπως ἔληξεν ὁ μεταξὺ τῶν Λακεδαιμονίων καὶ τῶν Ἡλείων πόλεμος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

(397 π. Χ.)

Ἐπειτα ὁ Ἅγις μετέβη εἰς τοὺς Δελφοὺς ὅπου προσέφερε τὴ δέκατον τῶν λαφύρων· ἀλλὰ κατὰ τὴν ἐπιστροφήν του εἰς τὴν Ἡραίαν, γέρον ἤδη ὢν, ἠσθένησε, καὶ μετεφέρθη μὲν εἰς τὴν Λακεδαίμονα ἐτι ζῶν, ἀλλ' ἐκεῖ ταχέως ἐτελεύτησε καὶ ἔτυχε ταφῆς ἀνωτέρας ἀνθρώπου.

Μετὰ τὴν παρέλευσιν τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένων ἡμερῶν, προκειμένου νὰ ἐκλεχθῆ βασιλεὺς, ἠγέρθησαν ἀξιόσους περὶ τῆς βασιλείας μεταξὺ τοῦ Λεωτυχίδου, ὑποτιθεμένου υἱοῦ τοῦ Ἁγίδος, καὶ τοῦ Ἀγησίλαου, ἀδελφοῦ τοῦ Ἁγίδος. Ὁ Λεωτυχίδης ἔλεγεν: « Ἀλλ' ἠξέυρεις καλῶς, ὦ Ἀγησίλαε, ὅτι ὁ νόμος διατάττει νὰ βασιλεύῃ ὄχι ὁ ἀδελφός ἀλλ' ὁ υἱὸς τοῦ βασιλέως· ἐὰν δὲ ὁ ἰποθανὼν δὲν κατέλιπεν υἱόν, τότε καθίσταται βασιλεὺς ὁ ἀδελφός. — Πρέπει λοιπὸν νὰ βασιλεύσω ἐγώ — Καὶ πῶς τοῦτο, ἀφοῦ εἶμαι ἐγὼ ἐδῶ; — Ἐπιδὴ ἔκκενος τὸν ὁποῖον καλεῖς πατέρα σου λέγει

ὅτι δὲν εἶσαι υἱὸς του. — Ἄλλ' ἡ μήτηρ μου, ἣτις ὀφείλει νὰ τὸ ἤξεύρῃ καλλίτερον, λέγει ὅτι εἶμαι υἱὸς του. — Ἄλλ' ὁ Ποσειδῶν σὲ διαψεύδει, αὐτὸς ὅστις εἰς τὰ ὄμματα ὄλων τῶν ἀνθρώπων ἐδίωξε τὸν πατέρα σου ἐκ τῆς συζυγικῆς κλίνης διὰ σεισμοῦ· καὶ τὸ πρᾶγμα ἐπιβεβαιουῖται παρὰ τοῦ μάρτυρος ὅστις θεωρεῖται ἀληθέστερος πάντων, τοῦ χρόνου· διότι ἀριθμοῦντες ἀπὸ τῆς στιγμῆς καθ' ἣν ὁ πατήρ σου ἔφυγε καὶ δὲν ἐφάνη πλέον εἰς τὴν νυμφικὴν κλίνην, εὐρίσκομεν ὅτι ἐγεννήθης μετὰ δέκα μῆνας.»

Ἴδου τί ἔλεγον οὗτοι. Καὶ ὁ μὲν Διοπείθης, ἀνὴρ δεινὸς περὶ τὸ ἐξηγεῖν τοὺς χρησμούς, ἐνθυμίζει, πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ Λεωτυχίδου, χρησμόν τινα τοῦ Ἀπόλλωνος λέγοντα νὰ φυλάττωνται ἀπὸ βασιλείαν χολήν. Ὁ δὲ Λύσανδρος ἀντεῖπε, πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ Ἀγησίλαου, ὅτι δὲν πιστεύει νὰ διέταξεν ὁ θεὸς ὅτι πρόπει νὰ φυλάττωνται ἀπὸ σωματικῶς χολὸν βασιλέα, ἀλλ' ἀπὸ βασιλέα ὅστις δὲν ἤθελε κατάγεσθαι ἐξ αἵματος βασιλικοῦ, διότι τότε τῶντι ἡ βασιλεία θὰ ᾗτο χολή, ἐὰν οἱ ἄρχοντες τῆς πόλεως δὲν κατήγοντο ἀπὸ τοῦ Ἡρακλέους. Οἱ δὲ πολῖται, ἀφοῦ ἤκουσαν ἀμφοτέρους, ἐξελέξαντο τὸν Ἀγησίλαον ὡς βασιλέα.

Δὲν εἶχε δὲ παρέλθει ἑνιαυτὸς ἀφότου ὁ Ἀγησίλαος ᾗτο βασιλεὺς, ὅτε ἡμέραν τινὰ, καθ' ἣν προσέφρην ὑπὲρ τῆς πόλεως τεταγμένην θυσίαν, ὁ μάντις ἔκραξεν ὅτι οἱ θεοὶ τῷ ἐδείκνυον συνωμοσίαν ἐκ τῶν δεινοτάτων. Εἰς δευτέραν θυσίαν, τὰ σημεῖα ἐφάνησαν φοβεώτερα, καὶ ἐνῶ ὁ βασιλεὺς ἐθυσίαζε διὰ τρίτην φοράν ὁ μάντις εἶπε: — Φαίνεται, ὦ Ἀγησίλαε, ὅτι περικυκλούμεθα ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν· τοῦτο μοὶ φανερόνουσι τὰ σημεῖα.

Κατόπιν ἐθυσίασαν εἰς τοὺς προστάτας θεοῦ καὶ εἰς τοὺς σωτῆρας θεοῦ, καὶ ἔπαυσαν ἅμα ἐπέτυχον, οὐχὶ ἄνευ κόπου, σημεῖα εὐνοϊκά. Πέντε ἡμέραι εἶχον παρέλθει ἀφότου ἐτελείωσαν αἱ θυσίαι, ὅτε ἄνθρωπός τις ἦλθε καὶ κατήγγειλεν εἰς τοὺς ἐφόρους συνωμοσίαν τινὰ τῆς ὁποίας ἀρχηγὸς ἦτο ὁ Κινάδων. Ἦτο δὲ ὁ Κινάδων οὗτος νεανίσκος χαρακτηῆρος ἐνεργητικοῦ, ἀλλὰ δὲν ἦτο ἐκ τῆς τάξεως τῶν ὁμοίων. Οἱ ἐφοροὶ ἐζήτησαν λεπτομερείας περὶ τοῦ πράγματος, ὃ δὲ καταγγείλας αὐτὸν ἀπεκρίθη ὅτι ὁ Κινάδων τὸν ἔφερεν εἰς τὴν ἐσχατιὰν τῆς ἀγορᾶς καὶ τῷ εἶπε νὰ ἀριθμῆσῃ τοὺς Σπαρτιάτας ὅσοι ἦσαν ἐν τῇ ἀγορᾷ. «Καὶ ἐγὼ, ἀφοῦ ἠρίθμῃσα τὸν βασιλέα, τοὺς ἐφόρους, τοὺς βουλευτάς καὶ τινὰς ἄλλους, ἐν ὅλοις περὶ τοὺς τεσσαράκοντα, τὸν ἠρώτησα: «Διατί λοιπὸν, ὦ Κινάδων, μὲ ἐπρόσταξες νὰ ἀριθμῆσω τοὺς ἀνθρώπους τούτους;» Ἐκεῖνος δὲ μὲ εἶπεν: «Αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους θεώρει ὡς ἐχθροὺς· ἐξ ἐναντίας ὅλοι οἱ ἄλλοι ὅσοι εὐρίσκονται εἰς τὴν ἀγορὰν, περὶ τοὺς τετρακισχιλίους, εἶναι σύμμαχοι.» Προσέθηκεν ὅτι ὁ Κινάδων τῷ ἐδείξεν εἰς τὰς ὁδοὺς ποῦ μὲν ἓνα ἄνθρωπον, ποῦ δὲ δύο, τοὺς ὁποίους ἐκάλει ἐχθροὺς, ἐνῶ ὅλοι οἱ ἄλλοι ἦσαν σύμμαχοι· τὸ αὐτὸ συνέβη καὶ μὲ τοὺς Σπαρτιάτας ὅσοι ἔτυχον νὰ εὐρίσκωνται εἰς τοὺς ἀγρούς, ὃ μὲν κύριος ἦτο ἐχθρὸς, ὅλοι δὲ οἱ ἄλλοι σύμμαχοι. Οἱ ἐφοροὶ τὸν ἠρώτησαν ποῖος νὰ ἦτο ἄρα γε ὁ ἀριθμὸς τῶν συνωμοτῶν; ἀπεκρίθη δὲ ὅτι καὶ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ὁ Κινάδων τῷ εἶπεν ὅτι οἱ ἀρχηγοὶ μικρὸν μόνον ἀριθμὸν συνενόχων εἶχον, ἦσαν ὅμως ἄξιοι πάσης ἐπιτιμωσύνης καθὼς καὶ οἱ Εἰλωτες, οἱ γεοδαμώ-

δεις, αἱ κατώτεραι τάξεις, οἱ περίοικοι· διότι ὅπου καὶ ἂν ὤμιλει τις περὶ Σπαρτιατῶν, κανεὶς δὲν ἠδύνατο νὰ κρύψῃ τὴν εὐχαρίστησιν τὴν ὁποίαν ἤθελεν αἰσθανθῆ ἂν τοὺς ἔτρωγεν ὤμούς. Τὸν ἠρώτησαν ἀκόμη: «Καὶ ποῦ ὑπελογίζατε νὰ εὑρετε ὄπλα; — Οἱ ἀρχηγοὶ τῆς συνωμοσίας, ἀπεκρίθη, μᾶς ἔλεγον ὅτι εἶχόμεν ὄπλα.» Ὅσον ἀφορᾷ διὰ τὰ ὄπλα τοῦ πλήθους, διηγήθη ὅτι ὁ Κινάδων τὸν ἔφερεν εἰς τὴν συνοικίαν τῶν σιδηρουργῶν, τῷ ἔδειξε πολλὰς μαχαίρας, πολλὰ ξίφη, πολλοὺς ὀβελούς, πολλοὺς πελέκεις καὶ ἀξίνας, πολλὰ δρέπανα καὶ τῷ εἶπεν ὅτι ὅλα ἐκεῖνα τὰ ἐργαλεῖα τὰ ὁποῖα οἱ ἄνθρωποι μεταχειρίζονται διὰ νὰ καλλιεργῶσι τὴν γῆν, ἦσαν τόσα ὄπλα, καὶ ὅτι τὰ πλεῖστα τῶν ἄλλων ἐπαγγελημάτων ἔχουσιν εἰς τὰ ὄργανα αὐτῶν ὄπλα ἀρκοῦντα, πρὸ πάντων κατ' ἀνθρώπων ἀόπλων. Τέλος τὸν ἠρώτησαν κατὰ ποίαν στιγμὴν ἐμελλε νὰ ἐκραγῇ ἡ συνωμοσία· ἐκεῖνος δὲ εἶπεν ὅτι τῷ παρήγγειλαν νὰ μὴ μακρυνθῇ τῆς πόλεως. Εἰς τὴν διήγησιν ταύτην οἱ ἔφοροι, ἐννοήσαντες ὅτι ὑπῆρχε σχέδιον ἐσκεμμένον, κατελήφθησαν ὑπὸ τρόμου. Ἀμέσως λοιπὸν, χωρὶς νὰ συγκαλέσωσι τὴν λεγομένην μίκρην ἐκκλησίαν, συνήθροισαν μετὰ σπουδῆς τινὰς ἐκ τῶν γερόντων καὶ ἀπεφάσισαν νὰ πέμψωσι τὸν Κινάδωνα εἰς Αὐλῶνα μετ' ἄλλων νεανίσκων μὲ τὴν διαταγὴν νὰ φέρῃ τινὰς Αὐλωνίτας καὶ τινὰς Ἰλιώτας, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα ἦσαν ἐγγεγραμμέν· εἰς τὴν σκυτάλην. Τὸν διέταξαν ἐπίσης νὰ φέρῃ γυναῖκα τινὰ ἐκ τῆς πόλεως ἐκείνης, ἣτις ἐλέγετο μὲ. οἱ μὲν ἦτο ὠραιότατη, ἐφημίζετο δὲ ὅτι ἐξεφαύλιζεν ὄλους τοὺς Λακεδαιμονίους, νέους καὶ γέροντας, ὅσοι ἤρχοντο εἰς

τὸν Αὐλῶνα. Ὁ Κινάδων εἶχεν ἤδη ἐκτελέσει πολλὰς τοιαύτας ἐντολάς. Τὴν φορὰν ταύτην τῷ ἔδωκαν τὴν σκυτάλην ὅπου ἦσαν γεγραμμένοι ἐκεῖνοι τοὺς ὁποίους ἔπρεπε νὰ συλλάβῃ. Πρώτησε λοιπὸν ποῖοι ἦσαν οἱ νέοι οἱ ὁποῖοι θὰ τὸν συνώδευον: « Ὑπαγε, τῷ εἶπον, πρὸς τὸν πρεσβύτερον τῶν ἱππαγρετῶν, καὶ παρακάλῃσον αὐτὸν νὰ σοὶ δώσῃ ἕξ ἢ ἑπτὰ ἐξ ἐκείνων οἵτινες ἤθελον εὐρεθῆ παρόντες.» Ἐφρόντισαν ὁμῶς νὰ ὑποδείξωσιν εἰς τὸν ἱππαγρέτην ἐκείνους τοὺς ὁποίους ἄφειλε νὰ τῷ δώσῃ, καὶ οὗτοι ἔλαβον τὰς ἀναγκαίας ὁδηγίας διὰ νὰ συλλάβωσι τὸν Κινάδωνα. Εἶπον ἐπίσης εἰς τὸν Κινάδωνα ὅτι πέμπουσι μετ' αὐτοῦ τρεῖς ἀμάξας διὰ νὰ μὴ φέρωσι πεζοὺς τοὺς συλληφθησόμενους, καὶ προσεπάθησαν ὅσον τὸ δυνατὸν νὰ κρύψωσι τὸν μόνον σκοπὸν διὰ τὸν ὁποῖον τὸν ἔπεμπαν. Δὲν τὸν συνέλαβον δὲ εἰς τὴν πόλιν ἐπειδὴ δὲν ἐγνώριζον τὰς διαστάσεις τῆς συνομοσίας καὶ ἤθελον νὰ μάθωσι παρὰ τοῦ Κινάδωνος ποῖοι ἦσαν οἱ συνεργοὶ αὐτοῦ, πρὶν οὗτοι μάθωσιν ὅτι κατηγγέλθησαν καὶ φύγωσιν. Ἐκεῖνοι δὲ οἵτινες εἶχον ἐντολὴν νὰ τὸν συλλάβωσιν ἔπρεπε νὰ τὸν κρατήσωσι, νὰ μάθωσι παρ' αὐτοῦ τὰ ὀνόματα τῶν συνεργῶν καὶ νὰ τα πέμψωσιν ἀμέσως διὰ γράμματος εἰς τοὺς ἐφόρους. Ἄλλως τε οἱ ἔφοροι τόσῃ δραστηριότητα κατέβαλον πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σχεδίου των, ὥστε ἔπεμψαν μίαν μύραν ἱππέων κατόπιν ἐκείνων οἵτινες μετέβαινον εἰς τὸν Αὐλῶνα. Ἀλλὰ δὲ ὁ ἄνθρωπος συνελήφθη, ἔφθασεν ἱππεὺς φέρειν τὰ ὀνόματα τὰ ὅποια ἔγραψεν αὐτὸς οὗτος ὁ Κινάδων, καὶ συνέλαβον ἀμέσως τὸν μάντιν Τισαμενὸν καὶ τοὺς ἄλλους ἐκ τῆς συμμορίας τοὺς μᾶλ-

λον ἐπιφύβους. Μετ' ὀλίγον προσήχθη ὁ Κινάδων καὶ κατηγορήθη· ὠμολόγησε δὲ τὰ πάντα, καὶ ὅταν τὸν ἠρώτησαν ποῖον σκοπὸν προετίθετο διὰ τῆς συνωμοσίας ταύτης, ἀπεκρίθη ὅτι δὲν ἤθελε νὰ ᾖναι κατώτερος οὐδενὸς ἐν τῇ Λακεδαίμονι. Ἀμέσως ἔπειτα τῷ ἔδωσαν τὰς χεῖρας καὶ περιέκλεισαν τὸν τράχηλόν του ἐντὸς κλοιοῦ, τὸν ἐμαστίγησαν, τὸν ἐκέντησαν, αὐτὸν καὶ ὄλους τοὺς συνωμότες, καὶ περιήγαγον αὐτοὺς εἰς τὴν πόλιν. Καὶ οὗτοι μὲν οὕτως ἐτιμωρήθησαν.

 ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

(396 π. Χ.)

Μετὰ δὲ ταῦτα Ἡράδας τις Συρακόσιος, ὅστις εὕρισκετο εἰς τὴν Φοινίκην μετὰ τίνος ναυκλήρου, βλέπων τὰς Φοινικικὰς τριήρεις καταπλεούσας ἄλλην ἄλλοθεν, ἔπειτα τὰς μὲν ἐξοπλιζομένας αὐτόθι, τὰς δὲ κατασκευαζομένας, καὶ μαθὼν ὅτι ἐμελλον νὰ ἀπαρτίσωσι στόλον ἐκ τριακοσίων πλοίων, ἐπέβη εἰς τὸ πρῶτον πλοῖον τὸ ὁποῖον ἀνήγετο διὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ ἦλθε νὰ ἀναγγείλῃ εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους ὅτι ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ Τισσαφέρνης παρασκευάζουσιν ἐκστρατεία, ἠγνῆει ὅμως ἐναντίον τίνος. Ταραχθέντες οἱ Λακεδαιμόνιοι, συνεκάλεσαν τοὺς συμμάχους καὶ συνεσκέφθησαν περὶ τοῦ πρακτέου. Ὁ Λύσανδρος, ὅστις ἐγνώριζε τὴν ὑπεροχὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ ναυτικοῦ καὶ ἐνθυμεῖτο πᾶς ὁ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κύρου πεζὸς στρατὸς ἐξετέλεσε τὴν ὑποχώρησίν του, ἔπεισε τὸν Ἀγησίλαον νὰ ἰναλῆβῃ ἐκ-

στρατείαν κατὰ τῆς Ἀσίας, ἐπὶ τῇ ὄρῳ νὰ τῷ δώσωσι τριάκοντα Σπαρτιάτας, δισχιλίους νεοδαμώδεις καὶ ἑξακισχιλίους συμμάχους. Ἐκτὸς τούτου εἶχε τὸ σχέδιον νὰ συνοδεύσῃ τὸν Ἀγησίλαον διὰ νὰ καταστήσῃ ἐκ νέου τῇ βοηθείᾳ αὐτοῦ τὰς δεκαρχίας εἰς τὰς πόλεις ὅπου τὰς εἶχεν ἐγκαταστήσει ἄλλοτε, καὶ αἵτινες εἶχον καταλυθῆ ὑπὸ τῶν ἐφόρων ἀντικαταστησάντων τὴν ἀρχαίαν διοίκησιν. Ἀναλαβόντος δὲ τὴν ἐκστρατείαν τοῦ Ἀγησιλάου, οἱ Λακεδαιμόνιοι τῷ ἔδωκαν ὅ,τι ἐζήτησε καὶ προσέθηκαν τροφὰς δι' ἕξ μῆνας.

Ἀφοῦ δὲ προσέφερον εἰς τοὺς θεοὺς τὰς νενομισμένας θυσίας, καὶ ἰδίως ἐκείνας διὰ τῶν ὁποίων ζητοῦσιν αἰσίαν διάβασιν, ἀνεχώρησεν, ἔπεμψεν ἀπεσταλμένους εἰς τὰς διαφόρους πόλεις διὰ νὰ προσδιορίσῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν στρατευμάτων τὰ ὁποῖα ἐκάστη αὐτῶν ὤφειλε νὰ πέμψῃ καὶ τὸν τόπον τῆς συναθροίσεως, καὶ ἠθέλησε νὰ μεταβῆ ὁ ἴδιος νὰ θυσιάσῃ εἰς τὴν Αὐλίδα, ὅπως ἔπραξεν ὁ Ἀγαμέμνων ἀναχωρῶν διὰ τὴν Τροίαν. Ἀλλ' ὅταν ἔφθασεν ἐκεῖ, μαθόντες οἱ Βοιωτάρχαι ὅτι ἔθυσεν, ἔπεμψαν ἰππεῖς οἵτινες τὸν διέταζαν νὰ παύσῃ ἀμέσως τὴν θυσίαν καὶ ἐρρίψαν κάτω τοῦ βωμοῦ τὰ θύματα τὰ ὁποῖα εὔρον θυσιασθέντα. Ὀργισθεὶς ὁ Ἀγησίλαος ἐμαρτύρητο τοὺς θεοὺς καὶ ἀναβὰς εἰς τὴν τριήρη ἀπέπλευσε καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Γεραστὸν, συνήθροισεν ἐκεῖ τὸ πλεῖστον μέρος τῶν στρατευμάτων του, καὶ ἀνεχώρησε διὰ τὴν Ἐφεσον, ὁδηγῶν τὸν στόλον.

Ἄμα ἔφασεν ἐκεῖ, ὁ Τισσαφέρνης ἔπεμψε διὰ νὰ τὸν ἐρωτήσῃ τὴν αἰτίαν τῆς ἐλεύσεώς του. Αὐτὸς δὲ ἀπεκρίθη· «Ἦλθα ὅπως ἀσφαλίσω εἰς τὰς πόλεις τῆς Ἀσίας τὴν αὐτονομίαν ἣν ἔχουσιν αἱ πόλεις τῆς ἡμε-

τέρας Ἑλλάδος.» Εἰς ταῦτα ὁ Τισσαφέρνης ἀνταπήντησεν· «Ἐάν θέλῃς νά συνομολογήσῃς ἀνακωχὴν μέχρῃς οὐ πέμψω ἀπεσταλμένους πρὸς τὸν βασιλέα, νομίζω ὅτι θὰ δυνηθῆς, ἀφοῦ πράξῃς τοῦτο, νά ἀναχωρήσῃς ἐάν θέλῃς. — Ἦθελα, ἀπεκρίθη ὁ Ἀγησίλαος, ἐάν δὲν ἐφοβούμην μήπως ἀπατηθῶ παρὰ σοῦ. Ἔσο ὅμως βέβαιος ὅτι ἐάν φερθῆς εἰλικρινῶς δὲν θὰ πραχθῆ οὐδεμίᾳ ἐχθροπραξίᾳ εἰς τὰς ἐπαρχίας σου ἐνόσω θὰ διαρκῆ ἢ ἀνακωχῆ.» Μετὰ τοὺς διαμειφέντας τούτους λόγους, ὁ μὲν Τισσαφέρνης ὤμοσεν ἐνώπιον τῶν πρὸς αὐτὸν πεμφθέντων Ἡριππίδου, Δερκυλίδου καὶ Μεγίλλου ὅτι θὰ ἐτήρει εἰλικρινῶς καὶ ἀδόλως τὴν εἰρήνην, οἱ δὲ ἀπεσταλμένοι ἀντόμοσαν ἐνώπιον τοῦ Τισσαφέρνου, ἐν ὀνόματι τοῦ Ἀγησιλάου, νά σεβασθῶσι τὰς σπονδὰς ἐνόσω ἐκεῖνος θὰ ἔμενε πιστὸς εἰς τὸν λόγον του. Ἄλλ' ὁ Τισσαφέρνης δὲν ἐβράδυνε νά παραβῆ τὸν ὄρκον του· διότι ἀντὶ νά εἰρηνεύῃ, ἐζήτησε παρὰ τοῦ βασιλέως πολὺ στράτευμα ὅπως ἐνισχύσῃ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἶχεν ἤδη. Ἐν τούτοις ὁ Ἀγησίλαος, καὶ περ μαθὼν τὴν διαγωγὴν ταύτην, ὅμως ἔμενε πιστὸς εἰς τὴν συνθήκην.

Ἐνῶ δὲ ὁ Ἀγησίλαος ἡσυχάζων καὶ ἀπρακτῶν διέτριβεν εἰς τὴν Ἐφεσον, αἱ πόλεις περιῆλθον εἰς ἐντελῆ ἀναρχίαν· αἱ μὲν δημοκρατίαι αἱ ὑπάρχουσαι ὑπὸ τοὺς Ἀθηναίους κατελύθησαν, αἱ δὲ δεκαρχίαι αἱ συστηθεῖσαι ὑπὸ τοῦ Λυσάνδρου δὲν ἐγκατεστάθησαν. Ἐν τούτοις οἱ κάτοικοι γνωρίζοντες ὅλο τὸν Λύσανδρον ἐβρίφθησαν εἰς τὰ γόνατά του καὶ τὸν παρεκάλουν νά ἐπιτύχῃ παρὰ τοῦ Ἀγησιλάου ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἐπεθύμουν. Τοσοῦτον δὲ πλῆθος τὸν ἠκούθει· καὶ τὸν

ἐκολάκευεν, ὥστε ὁ μὲν Ἀγησίλαος ἐφαίνετο ὡς ἀπλοῦς ἰδιώτης, ὁ δὲ Λύσανδρος ὡς βασιλεὺς. Ὁ Ἀγησίλαος δυσηρεστήθη διὰ τοῦτο, ὡς ἀπέδειξαν τὰ γεγονότα. Ἄλλως τε οἱ Τριάκοντα δὲν ἠδύναντο νὰ κρύψωσι τὴν ζηλοτυπίαν των, καὶ ἔλεγον εἰς τὸν Ἀγησίλαον ὅτι παράνομος ἦτο ἡ διαγωγὴ τοῦ Λυσάνδρου ἐπιδεικνύοντος μεγαλοπρέπειαν ἀνωτέραν τῆς βασιλείας. Διὰ τοῦτο, ὅταν ὁ Λύσανδρος ἐζήτησε νὰ παρουσιάσῃ τινὰς εἰς τὸν Ἀγησίλαον, οὗτος ἀπέρριψεν ὅλας τὰς αἰτήσεις ἐκείνων διὰ τοὺς ὁποίους ἐνδιεφέρετο ὁ Λύσανδρος. Ἀλλ' ὁ Λύσανδρος, ἰδὼν ὅτι τὰ πάντα ἀπέβαινον ἐναντίον τῶν εὐχῶν του, ἐνόησε τί συνέβαιναν· ἔκτοτε δὲ οὔτε ἄφινε τὸν ὄχλον νὰ τὸν παρακολουθῇ, καὶ εἰς τοὺς ζητοῦντας τὴν παρέμβασίν του ἀνήγγειλε σαφῶς ὅτι αἱ ὑποθέσεις των χειροτέραν ἔκθασιν θὰ ἐλάμβανον ἐὰν ἀνεμιγνύετο αὐτός. Μὴ δυνάμενος ὁμως νὰ ὑποφέρῃ τὴν περιφρόνησιν, προσῆλθεν εἰς τὸν Ἀγησίλαον καὶ : Ἄ Ἀγησίλαε, τῷ εἶπε, θέλεις νὰ ταπεινώσῃς τοὺς φίλους σου ; — Ναι, μὰ τὸν Δία, ἐκείνους τοῦλάχιστον οἱ ὅποιοι θέλουν νὰ ὑψωθοῦν περισσότερο ἀπὸ ἐμέ· ὅσον δ' ἀφορᾷ ἐκείνους οἵτινες θέλουσι νὰ μὲ ὑψώσωσι, θὰ ἦμην αἰσχιστος ἐὰν δὲν τοὺς ἐτίμων. — Πιθανὸν κατὰ τοῦτο νὰ ἐνεργῆς δικαιότερον ἐμοῦ· σοὶ ζητῶ ὁμως μίαν χάριν, ὅπως μὴ αἰσχύνωμαι φαινόμενος ὅτι δὲν ἔχω ἐπιβροῆν παρὰ σοί· πέμψον με ἀλλαχοῦ· ὅπου δὲ καὶ ἂν ἦμαι, θὰ προσπαθῆσω νὰ σοὶ φανῶ χρήσιμος. » Τότε ὁ Ἀγησίλαος ἐπένευσεν εἰς τὴν αἴτησίν του καὶ τὸν ἐπέμψεν εἰς τὸν Ἑλλάσποντον. Ὁ Λύσανδρος, ἐλθὼν ἐκεῖ, παρέτήρησεν ὅτι ὁ Πέρσης Σπιθριδάτης εἶχε παράπονα κατὰ τῷ Φαρναβάζου, συνωμίλησε μετ' αὐτοῦ

καὶ τὸν ἔπεισε νὰ ἐνωθῇ μὲ τοὺς Ἑλληνας παραλαμ-
βάνων τοὺς παῖδας, τὰ πλοῦτη καὶ διακοσίους περίου-
ιππεις. Καὶ τὰ μὲν ἄλλα κατέλιπεν εἰς τὴν Κύζικον,
ἀναβιβάσας δὲ εἰς πλοῖον αὐτὸν καὶ τὸν υἱὸν του, τοὺς
ἔφερεν εἰς τὸν Ἀγησίλαον, ὅστις ἐχάρη διὰ τὴν πράξιν
ταύτην τοῦ Λυσάνδρου καὶ ἤρχισεν ἀμέσως νὰ ἐρωτᾷ
περὶ τῆς χώρας τοῦ Φαρναβάζου καὶ τῆς διοικήσεως
αὐτοῦ.

Ἐν τούτοις ὁ Τισσαφέρνης, μέγα φρονῶν ἐπὶ τῇ ἀφί-
ξει τοῦ πεμφθέντος παρὰ τοῦ βασιλέως στρατοῦ, ἐκή-
ρυξε τὸν πόλεμον κατὰ τοῦ Ἀγησιλάου ἐὰν οὗτος δὲν
ἤθελεν ἀναχωρήσει ἐκ τῆς Ἀσίας. Καὶ οἱ μὲν ἄλλοι
σύμμαχοι καὶ οἱ παρόντες Λακεδαιμόνιοι τὰ μάλιστα
ἐλυπήθησαν διὰ τὴν εἶδησιν ταύτην, βλέποντες ὅτι αἱ
παροῦσαι δυνάμεις τοῦ Ἀγησιλάου ἦσαν ὑποδεέστεραι
τῆς τοῦ βασιλέως παρασκευῆς, ὁ δὲ Ἀγησίλαος, μὲ
πρόσωπον καιρότατον, εἶπεν εἰς τοὺς ἀπεσταλμένους
νὰ εὐχαριστήσωσι τὸν Τισσαφέρνην ἐξ ὀνόματός του
διότι κατέστησε τοὺς θεοὺς ἐχθροὺς μὲν αὐτοῦ ἕνεκα
τῆς ἐπιτοκίας του, συμμάχους δὲ τῶν Ἑλλήνων. Ἀμέ-
σως δὲ παρήγγειλεν εἰς μὲν τοὺς στρατιώτας νὰ ἐτοι-
μασθῶσι πρὸς ἐκστρατείαν, εἰς δὲ τὰς πόλεις, διὰ τῶν
ὁποίων ἀναγκαίως ἐμελλε νὰ διέλθῃ ὅπως μεταβῇ εἰς
τὴν Καρίαν, νὰ ἔχωσιν ἐφωδιασμένας τὰς ἀγοράς των.
Ἀπέστειλεν ἐπίσης πρὸς τοὺς Ἰωνας, τοὺς Λιολεῖς καὶ
τοὺς Ἑλλησποντίους τὴν διαταγὴν νὰ τῷ τέμψωσιν εἰς
Ἔφεσον τὰ στρατεύματα τὰ ὁποῖα οἱ λαοὶ οὗτοι ὤ-
φειλον νὰ τῷ χορηγήσωσι διὰ τὴν ἐκστρατείαν. Ἠξέυ-
ρων ὁ Τισσαφέρνης ὅτι ὁ Ἀγησίλαος δένειχεν ἰππικὸν
καὶ ὅτι δὲν ἐχρειάζετο τοιοῦτο ὅπως πλεμῆτη τις ἐν

τῆς Καρίας, ἐννοῶν ἄλλως τε ὅτι ἦτο ὠργισμένος κατ' αὐτοῦ διὰ τὴν ἀπιστίαν του, καὶ νομίζων πράγματι ὅτι ἔμελλε νὰ προχωρήσῃ κατ' εὐθείαν ἐναντίον τῆς Καρίας, ὅπου αὐτὸς εἶχε τὴν διαμονὴν του, μετεβίβασεν ἐκεῖ ὄλον τὸν πεζὸν στρατὸν καὶ κατέλαβε διὰ τοῦ ἱππικοῦ τὴν πεδιάδα τοῦ Μαιάνδρου, ἐλπίζων ὅτι θὰ ἦτο ἱκανὸς νὰ καταπατήσῃ τοὺς Ἑλληνας διὰ τῶν ἵππων πρὶν φθάσωσιν εἰς τὰ ὄρεινά μέρη. Ἀλλ' ὁ Ἀγησίλαος, ἀντὶ νὰ καταβῆ εἰς τὴν Καρίαν, μετέβαλεν αἰφνης διεύθυνσιν καὶ ἐπροχώρησε κατὰ τῆς Φρυγίας, συνήθροισεν ἐπικουρίας κατὰ τὴν πορείαν του, ὑπέταξε τὰς πόλεις καὶ ἐσύναξεν ἀπείρους ποσότητας διὰ τῆς αἰφνιδίας ταύτης εἰσβολῆς. Καὶ ἐπὶ τινα μὲν χρόνον ἴδευσε χωρὶς νὰ ἀπαντήσῃ ἐχθρούς· ἀλλὰ πλησίον τοῦ Δασκυλίου, οἱ ἱππεῖς τῆς ἐμπροσθοφυλακῆς αὐτοῦ ἀνέβησαν ἐπὶ τινος λόφου διὰ νὰ κατασκοπεύσωσι τὴν πρὸ αὐτῶν χώραν. Συνέπεσε δὲ καὶ οἱ ἱππεῖς τοῦ Φαρναβάζου, ἀρχηγούς ἔχοντες τὸν Ῥαθίην καὶ τὸν Βαγαῖον, νόθον ἀδελφὸν τοῦ Φαρναβάζου, καὶ ἰσάριθμοι ὄντες μὲ τοὺς Ἑλληνας, νὰ καλπάζωσι καὶ αὐτοὶ κατὰ διαταγὴν τοῦ Φαρναβάζου πρὸς τὸν αὐτὸν λόφον. Ἀπεῖχον δὲ ἀπ' ἀλλήλων περὶ τὰ τέσσαρα πλέθρα ὅτε ἀνεγνωρίσθησαν. Καὶ οἱ μὲν Ἑλληνες ἱππεῖς παρετάχθησαν φαλαγγηδὸν ἐπὶ τεσσάρων στίχων, οἱ δὲ βάρβαροι ἐσχημάτισαν γραμμὴν ἐκ δώδεκα μόνον ἀνδρῶν κατὰ μέτωπον καὶ ἐπὶ βάθους περισσοτέρου. Ἐπειτα πρῶτοι ὤρμησαν οἱ βάρβαροι καὶ ἤλθον εἰς χεῖρας. Καὶ εἰς πᾶν μὲν κτύπημα τὸ ὁποῖον κατέφερον οἱ Ἑλληνες, συνέτριβον ἄλοι τὰ δόρατά των· ἀλλ' οἱ Πέρσαι, τῶν ὁποίων τὰ δόρατα ἦσαν κρανείνα, ἐφό-

νευσαν ἐν ὀλίγῳ διαστήματι δώδεκα ἵππεῖς καὶ δύο ἵππους. Τότε τὸ Ἑλληνικὸν ἱππικὸν ἐτόραπῃ εἰς φυγὴν· ἀλλ' ὁ Ἀγησίλαος ἦλθεν εἰς βοήθειάν του μὲ τοὺς ὀπλίτας καὶ ἠνάγκασε τοὺς βαρβάρους νὰ ὑποχωρήσωσιν ἀφοῦ ἀπώλεσαν ἓνα ἄνδρα.

Τὴν ἐπομένην ἡμέραν τῆς ἱππομαχίας ταύτης, ὁ Ἀγησίλαος προσέφερε θυσίαν διὰ νὰ μάθῃ ἐὰν ἔπρεπε νὰ προχωρήσῃ εἰς τὰ ἐμπρός· ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ σπλάγγνα τῶν θυμάτων ἦσαν ἀπαίσια, ἐπέστρεψε πρὸς τὴν θάλασσαν. Ἐννοῶν δὲ ὅτι ἐνόσω δὲν εἶχεν ἱππικὸν ἀρκετὰ ἰσχυρὸν δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν πεδιάδα, ἀπεφάσισε νὰ κατασκευάσῃ τοιοῦτο ὅπως μὴ ἀναγκάζεται νὰ πολεμῇ φεύγων. Παρήγγειλε λοιπὸν εἰς τοὺς πλουσιωτάτους ὄλων τῶν πόλεων νὰ διατηρῶσιν ἵππους, καὶ διακηρύξας ὅτι ὅστις ἤθελε προσφέρει ἓνα ἵππον, ἓνα ὀπλισμὸν καὶ ἓνα καλὸν στρατιώτην, θὰ ἀπαλλαγῇ τῆς ὑπηρεσίας, κατώρθωσε νὰ ἐκτελεσθῶσιν αἱ διαταγαὶ του μετὰ ταχύτητος καὶ μετὰ τῆς αὐτῆς προθυμίας ὡς ἂν ἐπρόκειτο ἕκαστος νὰ εὔρη τινὰ δεχόμενον νὰ ἀποθάνῃ ἀντ' αὐτοῦ.

Κατὰ τὸ ἀκόλουθον ἔαρ συνήθροισεν ὅλον τὸν στρατὸν εἰς τὴν Ἔφεσον, καὶ ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ τὸν γυμνάσῃ, ἐπρότεινε βραβεῖα εἰς τὰς ὀπλιτικὰς τάξεις αἵτινες ἤθελον ἀναπτύξει περισσοτέραν εὐρωστίαν, εἰς τὰς ἱππικὰς αἵτινες ἤθελον διακριθῆ διὰ τὰς στροφάς των, εἰς τοὺς πελταστάς καὶ εἰς τοὺς τοξότας οἵτινες ἤθελον ἐπιδείξει πλειοτέραν ἐπιδεξιότητα. Ἦτο λίαν εὐχάριστον νὰ βλέπῃ τις τὰ γυμνάσια πλήρη ἀνδρῶν γυμναζομένων, τὸν ἱππόδρομον κεκαλυμμένον ὑπὸ ἱππέων τρεχόντων, τοὺς ἀκοντιστάς καὶ τοὺς τοξότας ῥί-

πτοντας εἰς τὸν σκοπὸν, ὄλην ἰδὲ τὴν πόλιν εἰς ἣν εὐρίσκετο ἀξίαν θεάς ἐποίησε· διότι καὶ ἡ ἀγορά ἦτο μεστὴ παντοδαπῶν ἵππων καὶ ὄπλων πρὸς πώλησιν, καὶ οἱ χαλκοτύποι καὶ οἱ τέκτονες καὶ οἱ χαλκεῖς καὶ οἱ σκυτοτόμοι καὶ οἱ ζωγράφοι κατεσκευάζον ὄλοι πολεμικὰ ὄπλα· εἰς τρόπον ὥστε θὰ ἐξελάμβανε τις τὴν πόλιν ὅτι ἦτο ἐργαστήριον πολέμου. Οὐδὲν δὲ ἄλλο ἐνέπνεε περισσότερον ἐνθουσιασμὸν ἢ τὸ νὰ βλέπη τις αὐτὸν τὸν Ἀγησίλαον καὶ τοὺς στρατιώτας ἐστεφανωμένους νὰ ἐξέρχονται ἀπὸ τὰ γυμνάσια διὰ νὰ ἀναθέσωσι τοὺς στεφάνους των εἰς τὴν Ἀρτέμιδα. Διότι ἐκεῖ ὅπου βλέπει τις τοὺς ἀνθρώπους σεβομένους τοὺς θεοὺς, ἀσκουμένους εἰς τὰ πολεμικὰ καὶ εἰς τὴν πειθαρχίαν, πῶς νὰ μὴ εὐρίσκη εἰς πάντα ταῦτα ἀντικείμενον χρηστῶν ἐλπίδων; Πειπαισμένος πρὸς τούτοις ὅτι ἡ πρὸς τοὺς ἐχθροὺς περιφρόνησις ἐμβάλλει θάρρος εἰς τὸ μάχεσθαι, διέταξε τοὺς κήρυκας νὰ πωλήσωσι γυμνοὺς τοὺς βαρβάρους τοὺς συλληφθέντας ὑπὸ τῶν ληστῶν. Οἱ στρατιῶται, βλέποντες τὰ λευκὰ ἐκεῖνα σώματα, ἐπειδὴ δὲν ἐξεδύοντο ποτέ, μαλακὰ καὶ οὐδόλως πεπονημένα ὑπὸ τῆς ἐργασίας, ἐπειδὴ πάντοτε ἦσαν ἐντὸς ὀχημάτων, ἐνόησαν ὅτι ὁ πόλεμος ἐκεῖνος κατ' οὐδὲν θὰ διέφερεν ἐὰν ἐγίνετο πρὸς γυναῖκας.

Ἦδη ἔν ἔτος εἶχε παρέλθει ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ Ἀγησιλάου. Οἱ Τριάκοντα, μετὰ τῶν ὁποίων ἦτο καὶ ὁ Δύσανδρος, ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Σπάρτην, διεδέχθησαν δὲ αὐτοὺς ὁ Ἡριππίδας καὶ ἄλλοι. Ἐκ τούτων ὁ Ἀγησίλαος ἐξελέξατο τὸν Ξενοκλέα καὶ ἓνα ἄλλον διὰ τὴν διοίκησιν τοῦ ἵππικοῦ, τὸν Σκύθην διὰ τοὺς νεοδαμώδεις ὀπλίτας, τὸν Ἡριππίδαν διὰ τοὺς στρατιώ-

τας τοῦ Κύρου καὶ τὸν Μίγδωνα διὰ τοὺς ἀπὸ τῶν πεδ-
λεων στρατιώτας. Ἀνήγγειλεν ἀκολούθως εἰς τοὺς στρα-
τιώτας του ὅτι ἐσκόπευε νὰ τοὺς ὀδηγήσῃ διὰ τῆς συν-
τομωτέρας ὁδοῦ εἰς τὰ μᾶλλον γόνιμα μέρη τῆς χώρας,
διὰ νὰ παρασκευάσωσι τὸ πνεῦμα καὶ τὰ σώματα ὅ-
πως πολεμήσωσιν ἐντὸς ὀλίγου. Ἐν τούτοις ὁ Τισσαφέρ-
νης νομίσας ὅτι τοῦτο θὰ ἦτο νέα ἀπάτη τοῦ Ἀγησί-
λάου, καὶ ὅτι ὁ σκοπὸς αὐτοῦ θὰ ἦτο νὰ εἰσβάλλῃ τῶ
ἄντι εἰς τὴν Καρίαν, διεδίδασε τὸν πεζὸν στρατὸν, ὡς ἐ-
πραξε προηγουμένως, καὶ ἐτοποθέτησεν ἑμοίως τὸ ἵπ-
πικόν του εἰς τὴν πεδιάδα τοῦ Μαιάνδρου. Ἄλλ' ὁ Ἀ-
γησίλαος, ὅστις οὐδόλως εἶχε ψευσθῆ, διευθύνθη ἀμέ-
σως, ὅπως ὑπεσχέθη, πρὸς τὴν ἐπαρχίαν τῶν Σάρδεων,
ᾧδευσεν ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας χωρὶς νὰ συναντήσῃ τὸν ἐχ-
θρὸν, καὶ ἐφωδίασε τὸν στρατὸν του μὲ ἀφθονα τροφίμα.
Κατὰ τὴν τετάρτην ἡμέραν ἐφάνη τὸ ἐχθρικὸν ἵππικόν.
Καὶ εἰς μὲν τὸν ἀρχηγὸν τῶν σκευοφόρων ὁ διοικητὴς
ἔδωκε διαταγὴν νὰ διέλθῃ τὸν Πακτωλὸν ποταμὸν καὶ
νὰ στρατοπεδεύσῃ· αὐτοὶ δὲ ἰδόντες ὑπηρέτας τινὰς
τῶν Ἑλλήνων διεσπαρμένους πρὸς ἀρπαγὴν ἐφόνευσαν
πολλοὺς. Ἄλλ' ὁ Ἀγησίλαος, ἰδὼν τοῦτο, ἐπεμψε
τοὺς ἵππεῖς πρὸς βοήθειαν. Πάλιν δὲ οἱ Πέρσαι, ἰδόν-
τες ἐρχομένην ἐπικουρίαν, συνθηροίσθησαν καὶ ἀντιπα-
ρετάχθησαν παμπληθεῖς. Τότε ὁ Ἀγησίλαος, παρατη-
ρήσας ὅτι οἱ ἐχθροὶ δὲν εἶχον πεζικόν, καὶ ὅτι εἰς αὐ-
τὸν δὲν ἔλειπε τίποτε, ἔκριεν ὅτι ἐπέστη ὁ καιρὸς νὰ
συνάψῃ μάχην, ἐὰν ἡδύνατο. Ἀφοῦ λοιπὸν προσέφερε
θυσίας, ᾧδήγησεν εὐθὺς τὴν φάλαγγά του κατὰ τοῦ
ἐχθρικοῦ ἵππικοῦ, καὶ παρήγγειλεν εἰς μὲν τοὺς δεκαε-
τῆ ὑπηρεσίαν ἔχοντας ὀπλίτας νὰ τρέχωσι συγχρόνως

μέ τὴν φάλαγγα, εἰς δὲ τοὺς πελταστάς νὰ τὸν ἀκολουθῶσι κατὰ πόδας, εἰς δὲ τοὺς ἵππεις νὰ ἀρχίσωσι τὴν ἐπίθεσιν, ἐνῷ αὐτὸς θὰ ἔπεται μετὰ τοῦ ἐπιλοῖπου στρατεύματος.

Καὶ εἰς μὲν τὴν ἐπίθεσιν τοῦ ἵππικοῦ ἀντέστησαν οἱ Πέρσαι· ἰδόντες ἅμως μετ' ὀλίγον ὅτι ὁ κίνδυνος τοὺς περιεκύκλωσε παντάχῃθεν, ἐκλίνον, καὶ οἱ μὲν ἔπεσαν ἀμέσως εἰς τὸν ποταμὸν, οἱ δὲ ἐτράπησαν εἰς φυγὴν. Οἱ Ἕλληες τοὺς κατεδίωξαν καὶ ἐκυρίευσαν τὸ στρατόπεδόν των. Καὶ οἱ μὲν πελτασταί, κατὰ τὴν συνήθειάν των, ἤρχισαν τὰς ἀρπαγὰς, ὁ δὲ Ἄγησίλαος, περικυκλώσας τὰ πάντα διὰ τοῦ στρατεύματός του, καὶ φίλους καὶ ἐχθρούς, ἔλαβεν ἄπειρα λάφυρα, τὰ ὅποια ἀπέφερον αὐτῷ πλείωτερα ἢ ἑβδομήκοντα τάλαντα, καὶ τὰς καμήλους τὰς ὁποίας ἔφερεν εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ὅτε ἐγένετο ἡ μάχη αὕτη, ὁ Τισσαφέρνης ἔτυχεν εὐρισκόμενος εἰς τὰς Σάρδεις, διὰ τοῦτο οἱ Πέρσαι τὸν κατηγορήσαν ὅτι τοὺς ἐπρόδωκε, καὶ ὁ βασιλεὺς, θεωρῶν τὸν Τισσαφέρνην ὡς αἴτιον τῶν καταστροφῶν τούτων, ἐπεμψε τὸν Τιθραύστην διὰ νὰ τῷ κόψῃ τὴν κεφαλὴν. Τοῦτο ποιήσας ὁ Τιθραύστης, ἐπεμψε πρὸς τὸν Ἄγησίλαον πρέσβεις λέγοντας: «Ὁ μὲν αἴτιος τῶν μεταξὺ ὑμῶν καὶ ἡμῶν δυσχερειῶν ὑπέστη τὴν ποινὴν του· ὁ δὲ βασιλεὺς ζητεῖ νὰ ἐπιστρέψῃς εἰς τὴν πατρίδα σου καὶ αἱ αὐτόνομοι κατασταθεῖσαι πόλεις τῆς Ἀσίας νὰ τῷ πληρῶνωσι τὸν ἀρχαῖον φόρον.» Ἀποκριθέντος δὲ τοῦ Ἄγησιλάου ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ δεχθῇ τὴν πρότασιν ταύτην ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τῶν ἀρχόντων τῆς Λακεδαιμόνος· «Λοιπὸν, εἶπεν ὁ Τιθραύστης, μέχρις οὗ λάβῃς τὰς διαταγὰς τῆς πόλεώς σου,

ἀποχώρησον εἰς τὰς ἐπαρχίας τοῦ Φαρναβάζου, ἐπειδὴ καὶ ἐγὼ ἐτιμώρησα τὸν ἐχθρόν σου. — Δέχομαι, ἐπανέλαβεν ὁ Ἀγησίλαος, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ ἐφοδιάσῃς τὸν στρατόν μου μὲ τὰς ἀναγκαίαις τροφὰς μέχρι οὗ φθάσω ἐκεῖ.» Καὶ ὁ μὲν Τιθραύστης τῷ ἔδωκε τριάκοντα τάλαντα, ὁ δὲ Ἀγησίλαος τὰ ἔλαβε καὶ ἐχώρησε κατὰ τῆς Φρυγίας, ἐπαρχίας τοῦ Φαρναβάζου. Ἐνῶ δὲ ἦτο εἰς τὴν πέραν τῆς Κύμης πεδιάδα, ἐφθασεν ἀπεσταλμένος τῶν ἐφόρων ὅστις τῷ εἶπε νὰ ἀναλάβῃ ὡσαύτως τὴν ἀρχηγίαν τοῦ ναυτικοῦ καὶ νὰ ἐκλέξῃ ὡς ναύαρχον ὅτινα ἤθελεν. Ἐπραττον δὲ οὕτω οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐπὶ τῇ σκέψει ὅτι, ἐὰν ὁ αὐτὸς εἶχε τὴν ἀρχηγίαν ἀμφοτέρων τῶν στρατευμάτων, καὶ τὸ πεζικὸν θὰ ἀπέβαινε πολὺ ἰσχυρότερον ἐνούμενον μὲ τὸν στόλον, καὶ τὸ ναυτικόν, βοηθούμενον ἐν ἀνάγκῃ ὑπὸ τοῦ πεζικοῦ. Ἀκούσας ταῦτα ὁ Ἀγησίλαος πρῶτον μὲν παρήγγειλεν εἰς τὰς νήσους καὶ εἰς τὰς παραθαλασσίους πόλεις νὰ ναυπηγήσωσιν ἐκάστη ὅσας ἤθελε τριήρεις· οὕτω δὲ ὁ ναυτικὸς στρατὸς ἐνισχύθη δι' ἑκατὸν εἴκοσι τριήρων, δαπάναις τῶν πόλεων αἵτινες διετάχθησαν καὶ τῶν ἰδιωτῶν οἵτινες ἤθελον νὰ προσελκύσωσι τὴν εὐνοίαν του. Ἡ ναυαρχία ἐδόθη εἰς τὸν Πείσανδρον γυναικάδελφον τοῦ Ἀγησιλάου, ἄνθρωπον φιλόδοξον μὲν καὶ ἀνδρεῖον, ἀλλὰ στερούμενον τῶν προσόντων τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τοιαύτην ὑψηλὴν θέσιν. Καὶ ὁ μὲν Πείσανδρος ἀπῆλθε πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ναυτικῶν καθηκόντων του, ὁ δὲ Ἀγησίλαος ἐξηκολούθησε τὴν πορείαν του κατὰ τῆς Φρυγίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

(395 π. Χ.)

Ἐν τούτοις ὁ Τιθράκυστης νομίσας ὅτι ὁ Ἀγησίλαος περιεφρόνει τὴν δύναμιν τοῦ βασιλέως, καὶ ὅτι, ἀντὶ νὰ σκέπτεται πῶς νὰ ἐκκενώσῃ τὴν χώραν, ἔτρεφε μᾶλλον μεγάλας ἐλπίδας νὰ ὑποτάξῃ τὸν βασιλέα, ἔπειμψεν ἐν τῇ ἀμνηχανίᾳ του περὶ τοῦ πρακτέου τὸν Ῥόδιον Τιμοκράτην εἰς τὴν Ἑλλάδα, δοὺς αὐτῷ πεντήκοντα τάλαντα, καὶ τὸν ἐπεφόρτισε νὰ δωροδοκήσῃ τοὺς ἄρχοντας τῶν διαφόρων πόλεων, ἵνα ἀπαιτήσῃ παρ' αὐτῶν μέγιστα ἐχέγγυα πίστεως, καὶ νὰ τοὺς πείσῃ νὰ κηρύξωσι τὸν πόλεμον κατὰ τῶν Λακεδαιμονίων. Ὁ Τιμοκράτης ἀνεχώρησε καὶ ἔδωκε τὰ δῶρά του ἐν Θήβαις μὲν εἰς τὸν Ἀνδροκλείδαν, τὸν Ἰσμηνίαν καὶ τὸν Γαλαξίδωρον, ἐν Κορίνθῳ δὲ εἰς τὸν Τιμόλαον καὶ τὸν Πολυάνθη, ἐν Ἀργεὶ δὲ εἰς τὸν Κύλωνα καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ. Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι, καίπερ μὴ μεταλαβόντες τοῦ χρυσίου, ἐπεθύμουν ὅμως τὸν πόλεμον, νομίζοντες ὅτι ἦσαν ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῆς Σπάρτης. Ἐκεῖνοι λοιπὸν οἵτινες ἔλαβον χρήματα ἤρχισαν νὰ διαβάλλωσι τοὺς Λακεδαιμονίους εἰς τὰς οἰκείας πόλεις, καὶ ἀφοῦ διήγειρον τὸ κατ' αὐτῶν μῖσος, συνέδεσαν τὰς μεγίστας πόλεις πρὸς ἀλλήλας.

Οἱ δὲ ἐν Θήβαις προεστῶτες, γινώσκοντες ὅτι ἐὰν δὲν ἀρχίσῃ ἄλλος τὸν πόλεμον, οἱ Λακεδαιμόνιοι δὲν θὰ θελήσωσι νὰ διαρρήξωσι τὰς μετὰ τῶν συμμάχων συνθήκας, ἔπεισαν τοὺς Ὀπουντίους Λοκροὺς νὰ συλλέξωσι φόρον ἐκ τινος χώρας ἀμφισβητουμένης μεταξὺ

αὐτῶν καὶ τῶν Φωκέων, νομίζοντες ὅτι ἀμέσως οἱ Φωκεῖς ἤθελον εἰσβάλλει εἰς τὴν Λοκρίδα. Καὶ δὲν ἐψεύσθησαν τῶν ἐλπίδων των, διότι εὐθὺς οἱ Φωκεῖς, εἰσβαλόντες εἰς τὴν Λοκρίδα, ἔλαβον πολλαπλάσια χρήματα. Ἀμέσως λοιπὸν οἱ περὶ τὸν Ἀνδροκλείδαν ἔπεισαν τοὺς Θηβαίους νὰ βοηθήσωσι τοὺς Λοκροὺς, λέγοντες ὅτι οἱ Φωκεῖς εἰσέβαλον οὐχὶ εἰς χώραν ἀμφισβητουμένην, ἀλλ' εἰς τὴν Λοκρίδα, τὴν ὁμολογουμένως φίλην καὶ σύμμαχον. Ἐπειδὴ δὲ οἱ Θηβαῖοι, εἰσβαλόντες καὶ αὐτοὶ εἰς τὴν Φωκίδα ἐδήρουν τὴν χώραν, εὐθὺς οἱ Φωκεῖς ἔπεμψαν πρέσβεις εἰς τὴν Λακεδαιμόνα καὶ ἐζήτησαν βοήθειαν λέγοντες ὅτι δὲν ἤρχισαν αὐτοὶ τὸν πόλεμον ἀλλ' ἀμυνόμενοι εἰσέβαλον εἰς τὴν Λοκρίδα. Οἱ Λακεδαιμόνιοι μετὰ προθυμίας ἐδράζαντο τῆς προφάσεως ταύτης ὅπως πολεμήσωσι τοὺς Θηβαίους. Πρὸ πολλοῦ ἦσαν ὠργισμένοι κατ' αὐτῶν, διότι οὐ μόνον ἐσφρατερίσθησαν ἐν Δακελείᾳ τὸ δέκατον τῶν λαφύρων τοῦ Ἀπόλλωνος, ἀλλὰ καὶ ἀπεποιήθησαν νὰ τοὺς ἀκολουθήσωσιν εἰς τὸν Πειραιᾶ. Προσέτι ἐμέμφοντο τοὺς Θηβαίους ὅτι ἔπεισαν τοὺς Κορινθίους νὰ μὴ συστρατεύσωσι καὶ ἀνεμιμνήσκοντο πῶς εἶχον ἐμποδίσει τὸν Ἀγησίλαον νὰ προσφέρῃ θυσίας εἰς τὴν Αὐλίδα, εἶχον ῥίψει τὰ θύματα ἀπὸ τοῦ βωμοῦ καὶ ἀρνηθῆ νὰ ἀκολουθήσωσιν αὐτὸν εἰς τὴν Ἀσίαν. Ἐθεώρουν λοιπὸν κατάλληλον τὴν εὐκαιρίαν νὰ στρατεύσωσι κατ' αὐτῶν καὶ νὰ περιορίσωσι τὴν αὐθάδειάν των. Αἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ ὑποθέσεις των εὕρισκοντο εἰς εὐάρεστον κατάστασιν, χάρις εἰς τὰς νίκας τοῦ Ἀγησιλάου, εἰς δὲ τὴν Ἑλλάδα δὲν εἶχον ἄλλον πόλεμον νὰ διεξαγάγωσιν. Εὕρισκομένων λοιπὸν τῶν πνευμάτων εἰς

τοιαύτην διάθεσιν, οἱ ἔφοροι ἀνήγγειλαν εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους ὅτι ἐκηρύχθη ὁ πόλεμος, καὶ ἔπεμψαν τὸν Λύσανδρον πρὸς τοὺς Φωκέας, διατάττοντες αὐτὸν νὰ μεταβῇ εἰς τὸν Ἀλιάρτον μετὰ στρατοῦ συγκειμένου ἐξ αὐτῶν τῶν Φωκέων, ἐξ Οἰταίων, ἐξ Ἑρακλεωτῶν, ἐκ Μηλιέων καὶ ἐξ Αἰνιάνων. Ἐκεῖ ἐμελλε νὰ μεταβῇ εἰς ὠρισμένην ἡμέραν ὁ Πausanίας, ὁδηγῶν τοὺς Λακεδαιμονίους καὶ τοὺς ἄλλους Πελοποννησίους. Καὶ ὁ μὲν Λύσανδρος ἐξετέλεσεν ἀκριβῶς τὰς δοθείσας αὐτῷ διαταγὰς, καὶ περιπλέον ἀπέσπασε τὸν Ὀρχομενὸν ἀπὸ τῆν συμμαχίαν τῶν Θηβαίων, ὁ δὲ Πausanίας, ἀφοῦ προσέφερε τὰς ἀναχωρητηρίους θυσίας, ἤλθεν εἰς τὴν Τεγέαν ὁπόθεν ἔπεμπε τοὺς ἀρχηγούς τῶν μισθοφόρων πρὸς εὑρεσιν στρατιωτῶν καὶ ὅπου ἔλαβε στρατεύματα ἐκ τῶν γειτονικῶν πόλεων. Ἀμα δὲ οἱ Θηβαῖοι ἐβεβαιώθησαν ὅτι οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐμελλον νὰ εἰσβάλωσιν εἰς τὴν χώραν των, ἔπεμψαν εἰς τὰς Ἀθήνας πρέσβεις λέγοντας τάδε.

« Ὡ Ἀθηναῖοι, κατηγορεῖτε τὴν πόλιν τῶν Θηβαίων ὅτι κατὰ τὸ τέλος τοῦ πολέμου προέτεινε ψήφισμα αὐστηρὸν ἐναντίον σας· καὶ ὅμως ἡ κατηγορία αὕτη εἶναι ὅλως ἀβάσιμος, διότι οὐχὶ ἡ πόλις ἡμῶν ἐπρότεινε τοῦτο, ἀλλ' εἰς μόνος ἀνὴρ, ὅστις ἔτυχε τότε καθήμενος εἰς τὸ συνέδριον τῶν συμμαχῶν. Ὅταν δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι μᾶς προσεκάλεσαν νὰ στρατεύσωμεν κατὰ τοῦ Πειραιῶς, ὅλη ἡ πόλις ἐψήφισε νὰ μὴ συνεστρατεύσωμεν μετ' αὐτῶν. Ἐπειδὴ λοιπὸν ὑμεῖς εἴσθε οἱ κύριοι αἴτιοι τῆς ἐναντίον ἡμῶν ὀργῆς τῶν Λακεδαιμονίων, νομίζομεν δίκαιον νὰ βοηθήσετε τὴν πόλιν ἡμῶν· πρὸ πάντων ὅσοι εὐρέθησιν ἐπὶ τῶν Τρια-

κοντα εἰς τὸ ἄστυ, αὐτοὶ ἔχουσι λόγους νὰ βαθίσωσι προθύμως κατὰ τῶν Λακεδαιμονίων διότι οἱ Λακεδαιμόνιοι, ἀφοῦ σᾶς ἐπέβαλον τὴν μισητὴν εἰς τὸν λαὸν ὀλιγαρχίαν, ἦλθον ἔπειτα μετ' ἰσχυροῦ στρατοῦ, καὶ μολοντί ἐλέγοντο σύμμαχοί σας, σᾶς παρέδωκαν εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ πλήθους ὅπερ ἐν τούτοις σᾶς ἔσωσεν, ἐνῶ ἡ Σπάρτη τὰ πάντα ἐνήργει πρὸς ἀπώλειάν σας.

«Βεβαίως ἠξεύρομεν ὅλοι, ὦ Ἀθηναῖοι, ὅτι ἐπιθυμεῖτε νὰ ἀνακτῆσετε τὴν δύναμιν τὴν ὁποίαν εἶχετε ἄλλοτε. Ἀλλὰ ποῖον ἄλλο μέσον ἀσφαλέστερον διὰ νὰ κατορθώσετε τοῦτο ἢ βοηθοῦντες τοὺς ὑπὸ τῆς Σπάρτης ἀδικουμένους; Μὴ σᾶς φοβήσῃ ἡ ἰδέα ὅτι ἄρχουσι πολλῶν λαῶν· ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον διὰ τοῦτο θαρρῆτε, ἐνθυμούμενοι ὅτι καὶ ὑμεῖς ὅτε ἤρχεστε ἐπὶ πλείστον λαῶν, τότε εἶχετε πλείστους ἐχθρούς. Ἐνόσω οὔτοι δὲν εἶχον κανένα διὰ νὰ προστατεύσῃ τὴν ἀποστασίαν των, ἔκρυπτον τὸ καθ' ὑμῶν μῖσός των· ἀλλ' ἅμα οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐγένοντο ἀρχηγοὶ των, τότε ἔδειξαν τὰ ἀληθῆ αἰσθημάτά των. Διὰ τοῦ αὐτοῦ τρόπου σήμερον, ἅμα ἰδῶσιν ὑμᾶς καὶ ἡμᾶς συνασπιζομένους ἐναντίον τῶν Λακεδαιμονίων, μάθετε ὅτι πολλοὶ θὰ ἀναφρῶσιν οἱ μισοῦντες αὐτούς. Ἀπλῆ σκέψις θὰ σᾶς πείσῃ ὅτι ὅσα λέγομεν εἶναι ἀληθῆ. Τῶντι, ποῖος λαὸς τοῖς μένει πιστός; Οἱ Ἀργεῖοι; ἀλλ' οὔτοι δὲν ἦσαν ἀνέκαθεν ἐχθροὶ των; Οἱ Ἠλεῖοι; ἀλλὰ μήπως καὶ αὐτοὶ δὲν ἐγέναντο ἐχθροὶ των ἀφότου ἔχασαν ὀλοκλήρους πόλεις καὶ μέγα μέρος τῆς χώρας των; Τί νὰ εἰπωμεν διὰ τοὺς Κορινθίους, τοὺς Ἀρκάδας, τοὺς Ἀχαιοὺς; πεισθέντες οὔτοι εἰς τὰς ἐκλιπαρήσεις των συνεμέθεξαν καὶ τῶν πόνων καὶ τῶν κινδύνων καὶ τῶν δαπανημάτων εἰς τὸν

καθ' ὑμῶν ὑπ' ἐκείνων διεξαγόμενον πόλεμον· ἀλλ' ἅμα οἱ Λακεδαιμόνιοι ἔπραξαν ὅσα ἤθελον, ποίαν ἀρχὴν, ἢ ποίαν τιμὴν, ἢ ποῖα πλοῦτῃ μετέδωκαν εἰς αὐτούς ; Εἰς μὲν τὰς κατακτηθείσας πόλεις ἔπεμψαν Εἰλωτας ὡς ἀρμοστάς, τῶν δὲ ἐλευθέρων συμμάχων, ἐπειδὴ εὐτύχησαν, ἐκηρύχθησαν δεσπότες. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐκείνους τοὺς ὁποίους ἀπέσπασαν ἀπὸ ὑμᾶς, τοὺς ἠπάτησαν προφανῶς· διότι ἀντὶ τῆς ἐλευθερίας, ἐπέβαλον αὐτοῖς διπλὴν δουλείαν, τὴν τυραννίαν τῶν ἀρμοστῶν καὶ τὴν τῶν δέκα ἀνδρῶν τοὺς ὁποίους ὁ Λύσανδρος ἐγκατέστησεν ἐν ἐκάστη πόλει. Ὁ δὲ βασιλεὺς τῆς Περσίας, ὅστις τοῖς παρέσχε μεγίστας βοηθείας διὰ νὰ καταβάλωσι τὴν δυνάμιν σας, τί ἄλλο ὀλιγώτερον πάσχει σήμερον ἢ εἰάν ἤνοῦτο μὲ ὑμᾶς διὰ νὰ τοὺς πολεμήσῃ ;

« Ἐάν λοιπὸν σήμερον γενῆτε ἀρχηγοὶ τῶν λαῶν τούτων τοὺς ὁποίους οἱ Λακεδαιμόνιοι τόσον φανερῶς ἠδίκησαν, πῶς εἶναι δυνατόν νὰ μὴ προέλθετε εἰς ὑψιστον βαθμὸν δυνάμεως ; Ἄλλοτε δὲν ἤρχεστε εἰμὴ ἐπὶ λαῶν παραθαλασσίων· τῶρα θὰ γίνεστε ἀρχηγοὶ ὅλων, καὶ ἡμῶν, καὶ τῶν Πελοποννησίων, καὶ ἐκείνων ἐπὶ τῶν ὁποίων ἤρχεστε πρὶν, καὶ αὐτοῦ τοῦ βασιλέως ὅστις ἔχει μεγίστην δυνάμιν. Δὲν ἀγνοεῖτε ὅτι ἡμεῖθα πολλοῦ λόγου ἄξιοι σύμμαχοι τῶν Λακεδαιμονίων· τῶρα δὲ εἶναι φυσικὸν νὰ μᾶς ἰδῆτε νὰ πολεμῶμεν πλησίον σας μετὰ περισσοτέρας προθυμίας ἢ ὅτε ἐπολεμοῦμεν εἰς τὰς τάξεις τῶν Λακεδαιμονίων, διότι θὰ πολεμήσωμεν οὐχὶ ὑπὲρ νησιωτῶν ἢ Συρακοσίων, οὐδὲ ὑπὲρ ἄλλων ξένων, ὡσπερ τότε, ἀλλ' ὑπὲρ ἡμῶν αὐτῶν ἀδίκουμένων.

« Πρέπει δὲ νὰ ἠξεύρετε καλῶς καὶ τοῦτο, ὅτι ἡ

πλεονεξία τῶν Λακεδαιμονίων εἶναι πολὺ εὐκαταλυτωτέρα παρ' ὅσον ἦτο ἡ δύναμις ὑμῶν, διότι σεῖς μὲν ἔχοντες ναυτικὸν ἐκυριαρχεῖτε ἐπὶ τῶν μὴ ἔχόντων, οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι, ὀλίγοι ὄντες, τυραννοῦσι πολλοὺς λαοὺς οἵτινες εἶναι ἐπίσης καλῶς ὀπλισμένοι ὡς αὐτοί. Ἴδού ὅσα εἶχομεν νὰ σᾶς εἴπωμεν. Μάθετε δὲ καὶ τοῦτο, ὦ Ἀθηναῖοι, ὅτι ἡ συμμαχία τὴν ὁποίαν σᾶς προτείνομεν εἶναι, ὡς νομίζομεν, πολὺ ὠφελιμωτέρα διὰ τὴν ὑμετέραν πόλιν ἢ διὰ τὴν ἡμετέραν.»

Ταῦτα εἶπεν εἰς τῶν πρέσβειων, πολλοὶ δὲ Ἀθηναῖοι ὠμίλησαν ὑπὸ τὴ αὐτὸ πνεῦμα, καὶ ὅλοι ἐψηφίσαντο νὰ βοηθήσωσι τοὺς Θηβαίους. Ὁ δὲ Θρασύβουλος, ἀναγνώσας τὸ ψήφισμα εἰς τοὺς πρέσβεις ἐν εἴδει ἀποκρίσεως, προσέθηκεν ὅτι μολονότι ὁ Πειραιεὺς ἦτο ἀτείχιστος, οἱ Ἀθηναῖοι ἔμως θὰ ἀψηφίσωσι πάντα κίνδυνον διὰ νὰ ἀποδώσωσιν εἰς τοὺς Θηβαίους χάριτας μείζονας παρ' ὅσας ἔλαβον παρ' αὐτῶν. «Διότι, εἶπε, σεῖς μὲν ἠρκέσθητε νὰ μὴ στρατεύσετε μετὰ τῶν ἐχθρῶν ἐναντίον ἡμῶν, ἡμεῖς δὲ θὰ σᾶς βοηθήσωμεν νὰ πολεμήσετε ἐκείνους, ἐὰν ἔλθωσιν ἐναντίον σας.»

Καὶ οἱ μὲν Θηβαῖοι ἀπελθόντες παρεσκευάζοντο πρὸς ἄμυναν, οἱ δὲ Ἀθηναῖοι πρὸς βοήθειαν. Ἀλλὰ καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι δὲν ἔμενον ἄπρακτοι, διότι ὁ μὲν βασιλεὺς Πausanίας ἐπροχώρησε πρὸς τὴν Βοιωτίαν, ὀδηγῶν τὰ στρατεύματα τῆς Σπάρτης καὶ τῆς Πελοποννήσου, πλὴν τῶν Κορινθίων, ὁ δὲ Λύσανδρος, ὀδηγῶν τὴν ἐκ τῶν Φωκέων τοῦ Ὀρχομενοῦ καὶ τῶν ἄλλων λαῶν τῆς χώρας ταύτης μοῖραν, ἐφθάσε πρὸ τοῦ Πausανίου ὑπὸ τὰ τείχη τοῦ Ἀλιάρτου. Φθάσας δὲ δὲν περιέμενε τὸ ἐκ τῆς Λακεδαίμονος ἐρχόμενον στρα-

τευμά, ἀλλὰ μὲ ὅσους εἶχεν ἐπροχώρησε κατὰ τῆς πόλεως τῶν Ἀλιαρτίων. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἐπεισεν αὐτοὺς νὰ ἀφήσωσι τοὺς Θεβαίους καὶ νὰ κηρυχθῶσιν αὐτόνομοι, ἀλλ' ἐπειδὴ Θεβαῖοί τινες εὐρισκόμενοι εἰς τὴν πόλιν ἀντέστησαν εἰς τοῦτο, ἀπεφάσισε νὰ ἐπιτεθῆ κατὰ τῆς πόλεως. Εἰς τὴν εἰδησιν ταύτην οἱ Θεβαῖοι ἔφθασαν ἐν σπουδῇ, ὀπλίται καὶ ἵππεις. Κατέλαβον ἄρ' ἄγε τὸν Λύσανδρον ἐξ ἀπροόπτου, ἢ οὗτος δὲν ἠδύνηθη νὰ υπομείνῃ τὴν ἐφοδὸν αὐτῶν ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι ἤθελε τοὺς νικήσει; Ἄδῃλον. Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι ἡ μάχη ἐγένετο πλησίον τοῦ τείχους, ὅτι ἔστησαν τρόπαιον πρὸς τὰς πύλας τῶν Ἀλιαρτίων, καὶ ὅτι φονεθέντος τοῦ Λυσάνδρου, τὰ στρατεύματα ἔφυγον πρὸς τὸ ἕρος διωκόμενα ζωηρῶς ὑπὸ τῶν Θεβαίων. Ἐνῶ δὲ οἱ τελευταῖοι οὗτοι ἔμελλον ἐν τῇ καταδιώξει των νὰ φθάσωσιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ἕρους, οἱ ὀπλίται τῶν ἔχθρῶν, ἰδόντες αὐτοὺς εἰσελθόντας εἰς ἀτραποὺς στενάς καὶ δυσβάτους, ὑπέστρεψαν καὶ ἤρχισαν νὰ τοὺς ἀκοντίζωσι καὶ νὰ τοὺς τοξεύωσιν, ἐφόνευσαν δύο ἢ τρεῖς ἐκ τῶν μᾶλλον προχωρησάντων, ἐκύλισαν λίθους ἄνωθεν κατὰ τῶν ἄλλων, τοὺς ἐπίεσαν ζωηρῶς, καὶ τοὺς ἔτρεψαν εἰς φυγὴν. Εἰς τὴν φυγὴν δὲ ταύτην οἱ Θεβαῖοι ἀπώλεσαν περὶ τοὺς διακοσίους ἄνδρας.

Ἡ ἡμέρα ἐκείνη κατέβαλε τὸ θάρρος τῶν Θεβαίων, οἵτινες ἐνόμιζον ὅτι δὲν ἔπαθον ὀλιγωτέρας συμφορὰς παρ' ὅσας ἐπροξένησαν. Τὴν ἐπιούσαν δὲ, ἰδόντες ὅτι διὰ νυκτὸς οἱ Φωκεῖς καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι ἐπέστρεψαν οἴκαδε, ἤρχισαν νὰ ὑπερηφανεύωνται περισσότερο διὰ τὰ πεπραγμένα. Ἐν τούτοις εἰς τὴν ἀφίξιν τοῦ Πausανίου μετὰ τοῦ ἐκ Λακεδαιμόνος στρατεύματος, πάλιν

ἐνόμισαν ὅτι περιήλθον εἰς μέγαν κίνδυνον. Ἀλλὰ κατὰ τὴν ἐπομένην ἡμέραν, ὅτε οἱ Ἀθηναῖοι ἔφθασαν διὰ νὰ ἐνωθῶσι μὲ αὐτοὺς καὶ ὁ Πausanίας μὴτε ἐφάνη μὴτε ἐπολέμησε, τότε πλέον τὸ θάρρος τῶν Θηβαίων δὲν εἶχεν ὄρια. Ὁ δὲ Πausanίας συγκαλέσας τοὺς πολεμάρχους καὶ τοὺς πεντηκοντάρχους συνεσκέφθη μετ' αὐτῶν ἐὰν ἐπρεπε νὰ συνάψῃ μάχην ἢ νὰ κάμῃ ἀνακωχὴν διὰ νὰ λάβῃ τὸ σῶμα τοῦ Λυσάνδρου καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ πεσόντων. Ὁ Πausanίας καὶ οἱ ἄλλοι ἄρχοντες τῶν Λακεδαιμονίων σκεφθέντες ὅτι ὁ Λύσανδρος ἀπέθανεν, ὅτι ὁ στρατός του ἐνικήθη καὶ διεσκορπίσθη, ὅτι οἱ Κορίνθιοι ἠρνήθησαν νὰ λάβωσιν οἰονδήποτε μέρος εἰς τὴν ἐκστρατείαν ἐκείνην καὶ ὅτι τὰ παρόντα στρατεύματα δὲν εἶχον διαθέσιν νὰ πολεμήσωσι· σκεφθέντες πρὸς τούτους ὅτι τὸ μὲν ἐχθρικὸν ἵπτικὸν ἦτο πολυάριθμον, τὸ δὲ ἰδικὸν τῶν ἀσθενέστατον, καὶ, τὸ σπουδαιότατον, ὅτι οἱ νεκροὶ ἔκειντο ὑπὸ τὸ τεῖχος, ὥστε, καὶ ἐὰν ἐνίκων, θὰ ἐδυσκολεύοντο νὰ τοὺς συναζῶσιν ἕνεκα τῶν ἐν τοῖς πύργοις τοποθετημένων στρατιωτῶν· δι' ὅλους τούτους τοὺς λόγους ἀπεφάσισαν νὰ ζητήσωσιν ἀνακωχὴν διὰ νὰ λάβωσι τοὺς νεκροὺς τῶν. Ἐν τούτοις οἱ Θηβαῖοι διεκέρυξαν ὅτι δὲν συγκατετίθεντο εἰς τὴν ἀνακωχὴν εἰμὴ ἐπὶ τῷ ὄρω νὰ ἐκκενώσωσιν οἱ Λακεδαιμόνιοι τὴν χώραν. Οὗτοι δὲ συνήνεσαν μετὰ χαρᾶς, ἔλαβον τοὺς νεκροὺς τῶν καὶ ἐξῆλθον τῆς χώρας.

Τούτων δὲ πραχθέντων, οἱ μὲν Λακεδαιμόνιοι ἀθύμως ἀνεχώρουν, οἱ δὲ Θηβαῖοι λίαν ὑπερήφανοι· τὸσον ὥστε ἐὰν ἐβλεπον στρατιώτην τινὰ τοῦ Πausanίου παρεκκλίνοντα ὀλίγον τῆς ὁδοῦ διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς ἔπαυ-

τῶν Ἀθηναίων, καὶ βλέπων τὸν πόλεμον ἐνεργοῦμενον ἀναφανδὸν κατὰ θάλασσαν, ἐπέτρεψεν εἰς τοὺς Αἰγινήτας, ἐκ συνεννοήσεως μετὰ τῶν ἐφόρων, νὰ λεηλατήσωσι τὴν Ἀττικὴν. Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι, κλεισθέντες τοιοῦτοτρόπως ἐντὸς τῶν τειχῶν των, ἐπεμψαν εἰς τὴν Αἴγιναν ὀπλίτας ὑπὸ τὸν στρατηγὸν Πάμφιλον, οἵτινες περιτειχίσαν τὴν πόλιν καὶ ἐπολιορκήσαν τοὺς Αἰγινήτας διὰ ξηρᾶς καὶ διὰ θαλάσσης μὲ τὰς δέκα τριήρεις. Ἀλλ' ὅταν ὁ Τελευτίας, ὅστις εὕρισκετο ἐκεῖ που ἐν ταῖς νήσοις συλλέγων χρήματα, ἔμαθεν ὅτι οἱ Αἰγινήται ἐπολιορκοῦντο, ἤλθεν εἰς βοήθειάν των καὶ ἐδίωξε τὰ πλοῖα τῶν Ἀθηναίων· οὐχ ἤττον ὁ Πάμφιλος διετήρησε τὰ ὀχυρώματά του.

Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ ἔφθασεν ὁ Ἱέραξ πεμφθεὶς ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων διὰ νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ στόλου, ὁ δὲ Τελευτίας πανηγυρικώτατα ἀπέπλευσεν οἰκαδὲ, διότι καθ' ἣν στιγμὴν κατέβαινον εἰς τὴν παραλίαν διὰ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ πλοῖον, ὅλοι ἐδραμον διὰ νὰ σφίγξωσι τὴν χεῖρά του· καὶ ὁ μὲν ἐκάλυπτε τὴν κεφαλὴν του μὲ ἄνθη, ὁ δὲ μὲ διάδημα· καὶ ἐκεῖνοι οἵτινες ἔφθασαν πολὺ βραδέως, ὅτε τὸ πλοῖον τοῦ Τελευτίου ἔμακρύνετο, ἔρριψαν τοὺς στεφάνους εἰς τὴν θάλασσαν καὶ νύχθησαν αὐτῷ πᾶσαν εὐτυχίαν. ἘΝαὶ μὲν γνωρίζω ὅτι εἰς ταῦτα τὰ ὁποῖα διηγοῦμαι δὲν ὑπάρχει ἀληθῶς μήτε δαπάνη, μήτε κίνδυνος, μήτε πολεμικὸν μηχανήμα ἀξιόλογον· ἀλλ' οὐχ ἤττον μοὶ φαίνεται θαυμασμοῦ ἄξιον πῶς ὁ Τελευτίας κατώρθωσε νὰ προσελκύσῃ τὴν ἀγάπην τῶν στρατιωτῶν, διότι πολλὰ πλούτη καὶ πολλοὶ κίνδυνοι εἶναι ὀλιγώτερον ἀξιοθαύμαστα ἢ ἡ ἀρετὴ τοῦ ἀνδρὸς τούτου.

Ἐν τούτοις ὁ Ἰέραξ πλέων πρὸς τὴν Ῥόδον μὲ τὰ λοιπὰ πλοῖα, ἀφῆκε δώδεκα εἰς τὴν Αἴγιναν καὶ τὸν ἀντιναύαρχον Γοργώπαν ὡς ἀρμοστήν. Ἀπ' ἐκείνης δὲ τῆς στιγμῆς οἱ ἐν τῷ ὄχυρώματι Ἀθηναῖοι ἐπολιορκούντο στενότερον ἢ οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως, εἰς τρόπον ὥστε διὰ ψηφίσματος τοῦ δήμου οἱ Ἀθηναῖοι ἐξοπλίσαντες πλοῖα πολλὰ ἐπανάφερρον ἐκ τῆς Αἰγίνης μετὰ πέντε μῆνας τοὺς ἐν τῷ ὄχυρώματι. Τούτων δὲ γενομένων, ἐνοχλούμενοι ἀκόμη οἱ Ἀθηναῖοι ὑπὸ τῶν πειρατῶν καὶ τοῦ Γοργώπα, ἐξόπλισαν καὶ αὐτοὶ δεκατρία πλοῖα καὶ ἐξελέξαντο ναύαρχον τὸν Εὐνομόνη. Ἐνῶ δὲ ἦτο ὁ Ἰέραξ εἰς τὴν Ῥόδον, οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐπεμφαν τὸν Ἀνταλκίδα ὡς ναύαρχον, νομίζοντες ὅτι διὰ τούτου ἤθελον εὐχαριστήσαι πολὺ τὸν Τιριβαζόν. Ἐλθὼν δὲ ὁ Ἀνταλκίδας εἰς τὴν Αἴγιαν, ἔλαβε μεθ' ἑαυτοῦ τὰ πλοῖα τοῦ Γοργώπα καὶ μετέβη εἰς τὴν Ἐφέσον. Καὶ τὸν μὲν Γοργώπαν ἀπέστειλε πάλιν εἰς τὴν Αἴγιαν μετὰ τῶν δώδεκα πλοίων, εἰς δὲ τὰ ἄλλα κατέστησεν ἀρχηγὸν τὸν τοποτηρητὴν τοῦ Νικόλογον. Καὶ ὁ μὲν Νικόλογος ἐπλευσε πρὸς τὴν Ἄβυδον διὰ νὰ βοηθήσῃ τοὺς Ἀβυδηνούς, λαξοδρομήσας δὲ πρὸς τὴν Τένεδον ἐλεηλάτησε τὴν χώραν, ἔλαβε χρήματα καὶ ἦλθεν ἔπειτα εἰς τὴν Ἄβυδον· οἱ δὲ στρατηγοὶ τῶν Ἀθηναίων, συνηθροίσθησαν εἰς τὴν Σαμοθράκην, εἰς τὴν Θάσον καὶ τὰ περίξ μέρη, διὰ νὰ δράμωσιν εἰς βοήθειαν τῶν Τενεδίων· ἀλλ' ὅταν ἔμαθον ὅτι ὁ Νικόλογος προσωρμίσθη εἰς τὴν Ἄβυδον, ἀνεχώρησαν ἐκ τῆς Χερρόνησου καὶ ἐπολιορκήσαν μετὰ τριακονταδύο πλοίων τὸν ἐξ εἰκοσιπέντε πλοίων συγκείμενον στόλον του.

Ἐν τούτοις ὁ Γοργώπας, ἐπιστρέφων ἐκ τῆς Ἐφέσου,

συνήντησε τὸν Εὐνόμον καὶ κατέφυγεν ἀμέσως εἰς τὴν Αἴγιαναν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἥλιος ἐπλησίαζε νὰ δύσῃ, ἀπεβίβασε καὶ ἐδείπνισε τοὺς στρατιώτας του, ἐνῶ ὁ Εὐνόμος περιμείνας ὀλίγον χρόνον ἀπέπλευσεν. [Ἐπελθούσης δὲ τῆς νυκτός, ἔχων κατὰ τὴν συνήθειαν φῶς εἰς τὸ πλοῖόν του προηγεῖτο διὰ νὰ μὴ ἀποπλανηθῶσι τὰ ἀκολουθοῦντα πλοῖα. Τότε ὁ Γοργώπας ἐμβιβάσας ἀμέσως τοὺς στρατιώτας του ἠκολούθει τὸν λαμπτήρα εἰς ἀπόστασίν τινα διὰ νὰ μὴ τὸν ἴδωσι καὶ νὰ μὴ τὸν ἐννοήσωσιν. Οἱ κελευσταί, ἀντὶ φωνῆς ἐκτύπων χάλικας καὶ ἐκωπηλάτουν ἀθορύβως. Ὅταν δὲ τὰ πλοῖα τοῦ Εὐνόμου ἐφθασαν πλησίον τῶν παραλίων τῆς Ἀττικῆς, οὐ μακρὰν τοῦ Ζωστήρος, ὁ Γοργώπας ἐκέλευσε νὰ δοθῇ διὰ τῆς σάλπιγγος τὸ κέλευσμα τῆς ἐπιθέσεως. Ἐντελής ἀταξία ἐπεκράτει εἰς τὰ πλοῖα τοῦ Εὐνόμου· ἐκ τινῶν ἀπεβιβάζοντο ἤδη, εἰς ἄλλα ἐνησχολοῦντο νὰ ρίπτωσι τὴν ἄγκυραν, καὶ ἄλλα ἐπλεον ἀκόμη. Ναυμαχίας δὲ γενομένης ὑπὸ τὸ φῶς τῆς σελήνης, ἐκυρίευσεν ὁ Γοργώπας τέσσαρας τριήρεις, τὰς ἔδρασε ὀπισθεν τῶν πλοίων του καὶ τὰς ἔφερεν εἰς τὴν Αἴγιαναν· τὰ δὲ ἄλλα πλοῖα τῶν Ἀθηναίων κατέφυγον εἰς τὸν Πειραιᾶ. †

Μετὰ τὰ συμβάντα ταῦτα ὁ Χαβρίας ἀπέπλευσε διὰ τὴν Κύπρον πρὸς βοήθειαν τοῦ Εὐαγόρου, ἔχων ὀκτακοσίους πελταστάς καὶ δέκα τριήρεις. Προσλαβὼν δὲ καὶ ἐξ Ἀθηνῶν ἄλλα πλοῖα καὶ δπλίτας ἐπλησίασε διὰ νυκτός εἰς τὴν Αἴγιαναν καὶ ἐνήδρευσε μετὰ τῶν πελταστῶν εἰς κοῖλόν τι μέρος, ὀλίγον τι μακρὰν τοῦ ναοῦ τοῦ Ἡρακλέους. Ἀμα δὲ τῇ ἡμέρᾳ, ὅπως εἶχε συμφωνηθῆ, ἐφθασαν οἱ τῶν Ἀθηναίων ὀπλίται ὀδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ Δημικινέτου καὶ ἐπροχώρησαν δεκαεξὶ περὶ-

που στάδια μακρὰν τοῦ ναοῦ τοῦ Ἡρακλέους, εἰς τὸ μέρος τὸ καλούμενον Τριपुरγία. Ὁ Γοργώπας, μαθὼν ταῦτα, ἐπροχώρησεν, εἰς συνάντησιν τοῦ ἐχθροῦ μὲ τοὺς Αἰγινήτας, μὲ τοὺς στρατιώτας τοῦ στόλου του, καὶ ὀκτὼ Σπαρτιάτας οἵτινες ἔτυχον ἐκεῖ παρόντες. Παρήγγειλεν ἐπίσης εἰς τὰ πλοῖα νὰ τὸν ἀκολουθήσωσιν ὅσοι ἦσαν ἐλεύθεροι· ὥστε καὶ ἐκ τῶν ἀνθρώπων τούτων πολλοὶ ἔδραμον εἰς βοήθειαν ὀπλισθέντες μὲ τὰ τυχόντα ὅπλα. Ὁταν δὲ οἱ πρῶτοι στοῖχοι παρήλλαξαν τὴν ἐνέδραν, ὁ Χαθρίας καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ὤρμησαν κατ' αὐτῶν καὶ εὐθύς τοὺς ἠκόντιζον καὶ τοὺς ἐτόξευον, ἔφθασαν δὲ κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν καὶ οἱ ἐκ τῶν πλοίων ἀποβάντες ὀπλίται. Καὶ ἡ μὲν ἐμπροσθοφυλακὴ, τῆς ὁποίας ἀπετέλουσαν μέρος ὁ Γοργώπας καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι, καὶ ἣτις δὲν ἦτο συνησπισμένη, ἐφονεύθη ἀμέσως· τούτων δὲ φονευθέντων, ὅλοι οἱ ἄλλοι ἐτράπησαν εἰς φυγὴν· καὶ Αἰγινήται μὲν ἔπεσαν ἑκατὸν πενήκοντα περίπου, μισθοφόροι δὲ καὶ μέτοικοι καὶ ναῦται ἐκ τῶν λαβόντων μέρος εἰς τὴν ἐκδρομὴν ταύτην ἀπώλοντο οὐχὶ ὀλιγώτεροι τῶν διακοσίων. Μετὰ τὸ κατόρθωμα τοῦτο οἱ Ἀθηναῖοι ἔπλεον εἰς τὴν θάλασσαν ὡς ἐν πλήρει εἰρήνῃ, διότι οἱ ναῦται, μὴ λαμβάνοντες τὸν μισθὸν τῶν παρὰ τοῦ Ἐτεονίκου, ἤρνοῦντο νὰ ὑπηρετήσωσι, μολονότι ἐκεῖνος τοὺς ἠνάγκαζεν εἰς τοῦτο.

Ἐπειτα οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐπεμψαν πάλιν εἰς τὰ πλοῖα ταῦτα τὸν Τελευτίαν ὡς ναύαρχον· ἅμα εἶδον αὐτὸν ἐλθόντα οἱ ναῦται ἐχάρησαν, οὗτος δὲ συγκαλέσας αὐτοὺς τοῖς εἶπε· «Στρατιῶται, ἦλθον χωρὶς νὰ φέρω χρήματα· ἐὰν ὁμως θελήσῃ ὁ θεὸς καὶ ὑμεῖς μὲ βοηθήσετε, θὰ προσπαθήσω νὰ σᾶς προμηθεύσω ὅσον τὰ

δυνατὸν περισσότερα τροφίμα. **Μ**άθετε δὲ καλῶς ὅτι ὅταν ἐγὼ σᾶς διοικῶ, προτιμῶ νὰ στεροῦμαι τῶν ἀναγκαίων ἢ νὰ βλέπω ὑμᾶς στερουμένους. Θὰ θαυμάσετε ἴσως δι' αὐτὸ τὸ ὁποῖον λέγω, καὶ ὅμως μάρτυρες ἔστωσάν μοι οἱ θεοὶ ὅτι λέγω τὴν ἀλήθειαν· ναί, προτιμῶ νὰ μείνω νηστis ἐπὶ δύο ἡμέρας παρὰ νὰ σᾶς ἀφήσω μίαν μόνην ἡμέραν ἄνευ τροφῆς. Ἡ θύρα μου ἦτο πάντοτε ἀνοικτὴ εἰς τὸν ἔχοντα τὴν ἀνάγκην μου· ἀνοικτὴ δὲ εἶναι καὶ σήμερον. Ὅταν λοιπὸν ὑμεῖς θὰ ἔχετε ἀφθονα τὰ πρὸς τὸ ζῆν, τότε θὰ ἰδῆτε καὶ ἐμὲ ἀφθονώτερον διαιτώμενον. Ἀλλ' ἐὰν μὲ ἰδῆτε ἀνεχόμενον τὸ ψῦχος, τὸν καύσωνα καὶ τὴν ἀγρυπνίαν, μάθετε νὰ ὑποφέρετε καὶ ὑμεῖς πάντα ταῦτα. Ἐπιβάλλων ὑμῖν νὰ φέρεσθε οὕτω, δὲν πράττω τοῦτο διὰ νὰ σᾶς βασανίσω, ἀλλὰ διὰ νὰ ἀπολαύσετε ἐκ τούτου ὀφελός τι. Στρατιῶται, προσέθηκον, ἢ πατρὶς ἡμῶν, ἣτις νομίζεται ὅτι εἶναι εὐδαίμων, μάθετε ὅτι δὲν περιῆλθεν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦτον τῆς δόξης καὶ τῆς εὐδαιμονίας ἐγκαταλιπομένη εἰς τὴν ῥαθυμίαν, ἀλλ' ἐργαζομένη καὶ κινδυνεύουσα ὁσάκις ἦτο ἀνάγκη! Καὶ ὑμεῖς ὡσαύτως ἤξεύρω ὅτι ἐφάνητε ἀνδρεῖοι· ἀλλὰ σήμερον πρέπει νὰ προσπαθήσετε νὰ υπερβῆτε ἑαυτοὺς, ἵνα φαιδρῶς μὲν συνεργασθῶμεν, φαιδρῶς δὲ συνευδαιμονήσωμεν. **Ἦ** γάρ ὄντι τί ἄλλο ἡδύτερον ἢ νὰ μὴ κολακεύη τις κανένα ἐκ τῶν ἀνθρώπων μήτε Ἕλληνα μήτε βάρβαρον ἕνεκα μισθοῦ, ἀλλὰ νὰ ἦναι ἱκανὸς νὰ πορίζεται ἀφ' ἑαυτοῦ τὰ πρὸς τὸ ζῆν, καὶ τοῦτο διὰ μέσων τὰ μάλιστα εὐγενῶν; διότι δὲν πρέπει νὰ λησμονήσετε ὅτι ἢ ἀπὸ τῶν πολεμίων προερχομένη ἀφθονία, παρέχει τροφὴν συγχρόνως δὲ καὶ εὐκλειαν εἰς τὰ ὄμματα πάντων τῶν ἀνθρώπων.»

Καὶ ὁ μὲν ταῦτα εἶπεν, οἱ δὲ ἀνεβόησαν δημοθυμαδὸν νὰ διατάξῃ ὅ,τι ἦτο πρέπον καὶ ὅτι ἦσαν ἔτοιμοι νὰ ὑπακούσωσιν. Ἐπειδὴ δὲ εἶχε θυσιάσει· « Ἄγετε, εἶπεν, ὦ στρατιῶται, καὶ δειπνήσατε ὅ,τι εὕρστε· λάβετε δὲ προμηθείας διὰ μίαν μόνην ἡμέραν, καὶ ἐπιστρέψατε ταχέως εἰς τὰ πλοῖα διὰ νὰ πλεύσωμεν καὶ φθάσωμεν ἐν καιρῷ ὅπου μᾶς ὀδηγήσῃ ὁ θεός. » Ἀφοῦ δὲ ἐπανῆλθον τοὺς εἰσεβίβασεν εἰς τὰ πλοῖα καὶ ἐπλευσε δια νυκτὸς εἰς τὸν λιμένα τῶν Ἀθηναίων, ὅτε μὲν παραγγέλλων τοὺς ναύτας νὰ ἀναπαυθῶσι καὶ ἀποκοιμηθῶσιν, ὅτε δὲ προσκαλῶν αὐτοὺς νὰ κωπηλατήσωσιν. **†** Ὅστις νομίζει ὅτι ἦτο τρελὸς σκοπεύων νὰ ἐπιτεθῇ μὲ δώδεκα τριήρεις κατ' ἐχθροῦ ἔχοντος πολλὰ πλοῖα, ἄς προσέξῃ εἰς τὸν ὑπολογισμόν αὐτοῦ. Αὐτὸς ἐσκέπτετο ὅτι ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Γοργώπα οἱ Ἀθηναῖοι ὀλιγώτερον ἐπεμελοῦντο τοῦ ἐν τῷ λιμένι στόλου. Καὶ ἂν ἀκόμη ἤθελον εὐρεθῆ ἐκεῖ πλοῖα προσωρισμένα, πάλιν ἐνόμιζεν ὅτι ἦτο ὀλιγώτερον ἐπικίνδυνον νὰ προσῆλθῃ εἴκοσι σταθμεύοντα εἰς τὰς Ἀθήνας ἢ δέκα ἀλλαχοῦ· διότι ἐγίνωσκεν ὅτι εἰσελθόντες εἰς τὰ πλοῖα οἱ ναῦταί του δὲν θὰ ἐξήρχοντο πλέον, ἐνῶ οἱ τριήραρχοι τῶν ἐν Ἀθήναις σταθμεύοντων πλοίων ἐκοιμῶντο εἰς τὰς οἰκίας των, οἱ δὲ ναῦταί των κατόικουν εἰς διάφορα μέρη. Ὑπὸ τοιούτων σχέψεων ἀγόμενος ἐπεχείρησε τὴν θαλασσίαν ἐκείνην ἐκστρατείαν.

Ὅταν ἐφθασεν εἰς πέντε ἢ ἕξ στάδια ἀπὸ τοῦ λιμένος, ἐστάθη καὶ ἀνέπαυσε τοὺς στρατιώτας του. Ἄμα δὲ ἤρχισε νὰ ὑποφώσκῃ ἡ ἡμέρα, ἐπλευσε κατ' εὐθείαν πρὸς τὸν λιμένα ἀκολουθούμενος ὑπὸ τῶν δώδεκα πλοίων εἰς τὰ ὁποῖα ἀπηγόρευσε νὰ βυθίσωσιν ἢ νὰ συντρί-

ψοσι πλοῖόν τι στρογγύλον, ἀλλὰ μόνον ἐὰν ἴδωσι τρι-
 ῆρη τινὰ ἠγκυροβολημένην, νὰ καταστήσωσιν αὐτὴν
 ἄχρηστον πρὸς πλοῦν· καὶ τὰ μὲν φορτηγὰ ἢ πλήρη
 πλοῖα νὰ δέσωσι καὶ νὰ τὰ μεταφέρωσιν ἐκτὸς τοῦ λι-
 μένου, τὰ δὲ μεγαλῖτερα νὰ τὰ πλησιάσωσι καὶ νὰ
 αἰχμαλωτεύσωσιν ὅλα τὰ πληρώματά των. Τινὲς μάλι-
 στα ὤρμησαν εἰς τὸ Δεῖγμα (1), συνέλαβον πολλοὺς
 ἐμπόρους καὶ ναυκλήρους καὶ τοὺς μετέφερον μὲ τὰ
 πλοῖά των. Καὶ ὁ μὲν Τελευτίας ταῦτα ἐπραξεν.

Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ὅσοι μὲν ἦσαν ἀκόμη εἰς τὰς οἰκίας
 των, ἀκούσαντες ὅτι συνέβαινέ τι ἔξω, ἐξῆλθον διὰ νὰ
 μάθωσι τὴν αἰτίαν τῶν κραυγῶν ἐκείνων, ὅσοι δὲ ἦσαν
 ἔξω, μετέβησαν εἰς τὰς οἰκίας των διὰ νὰ λάβωσι τὰ
 ὄπλα των, ἄλλοι δὲ ἔφερον τὴν εἶδησιν καὶ εἰς τὰς
 Ἀθήνας. Τότε ὅλοι οἱ Ἀθηναῖοι, ὀπλίται καὶ ἱππεῖς,
 ἔφθασαν ἐνοπλοὶ εἰς τὸν Πειραιᾶ τὸν ὁποῖον ἐνόμιζον
 ἤδη κατειλημμένον· ἀλλ' ὁ Τελευτίας ἀπέστειλεν εἰς
 τὴν Αἶγιναν ὅσα πλοῖα εἶχε κυριεύσει, συναποστείλας
 μετ' αὐτῶν τρεῖς ἢ τέσσαρας τριήρεις· ἔπειτα, μακρυν-
 θείς τοῦ λιμένας μετὰ τῶν ἄλλων, παρέπλευσε τὰς
 ἀκτὰς τῆς Ἀττικῆς, συνέλαβε πάμπολλα ἀλιευτικὰ
 πλοιάρια καὶ πορθμεῖα μεστὰ ἀνθρώπων, καταπλέοντα
 ἀπὸ διαφόρους νήσους, καὶ ἔφθασεν εἰς τὸ Σούνιον ὅπου
 συνέλαβεν ὀκτάδας πλήρεις τὰς μὲν σίτου τὰς δὲ ἄλλων
 ἐμπορευμάτων. Ταῦτα δὲ πράξας ἐπέστρεψεν εἰς τὴν
 Αἶγιναν, ὅπου ἐπώλησε τὰ λάφυρα καὶ ἐκ τοῦ ποσοῦ τῆς
 ἐκποιήσεως ἐπλήρωσεν ἐνὸς μηνὸς μισθὸν εἰς τοὺς στρατι-
 ώτας. Ἐπειτα δὲ ἐξηκολούθησε νὰ περιτρέχη τὴν θάλασσαν

(1) Ἄγορά τοῦ Πειραιῶς.

σαν καὶ νὰ λαμβάνη ὅ,τι εὕρισκεν. Οὕτω δὲ καὶ εἰς τὴν τε-
 λείαν συντήρησιν τῶν πληρωμάτων ἐπήρκει καὶ οἱ στρα-
 τιῶται ὑπήκουον εἰς αὐτὸν εὐχαρίστως καὶ ταχέως.

Ὁ δὲ Ἀνταλκίδας κατέβαινε μὲν ἐκ τῆς Ἀσίας μετὰ
 τοῦ Τιριβάζου ἀφοῦ διεπραγματεύθη συμμαχίαν μετὰ
 τοῦ βασιλέως, ἐν τῇ περιπτώσει καθ' ἣν οἱ Ἀθηναῖοι
 καὶ οἱ σύμμαχοί των δὲν ἤθελον νὰ δεχθῶσι τὴν εἰρήνην
 τὴν ὁποίαν τοῖς προέτεινεν ὁ βασιλεὺς, ἀκούσας δὲ ὅτι
 ὁ Νικόλοχος μετὰ τῶν πλοίων του ἐπολιορκεῖτο εἰς
 τὴν Ἄβυδον ὑπὸ τοῦ Ἰρικράτους καὶ τοῦ Διοτίμου,
 μετέβη ἐκεῖ διὰ ξηρᾶς. Λαβὼν δὲ αὐτόθι τὴν ἀρχηγίαν
 τοῦ στόλου, ἀνεχώρησε διὰ νυκτὸς ἀφοῦ πρῶτον διέ-
 σπειρε τὴν φήμην ὅτι τὸν ἐζήτησαν οἱ Καλχηδόνιοι
 καὶ πρῶτον ἦλθεν εἰς τὴν Περκώτην ὅπου ἔμενον ἡσυ-
 χάζων. Ὁ Δημαίνετος, ὁ Διονύσιος, ὁ Λεόντιχος καὶ ὁ
 Φανίας ἰδόντες ὅτι ἀνεχώρησε κατεδίωξαν αὐτὸν πρὸς
 τὸ μέρος τῆς Προκοννήσου· οὗτος δὲ ἄμα ἐνόησεν ὅτι
 παρήλθον, ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Ἄβυδον, καθότι εἶχε
 μάθει ὅτι ὁ Πολύβενος ἔμελλε νὰ ἔλθῃ μὲ εἴκοσι πλοῖα
 τῶν Συρακουσῶν καὶ τῆς Ἰταλίας, καὶ ἤθελε νὰ παρα-
 λάβῃ καὶ ταῦτα.

Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ Θρασύβουλος ὁ Κολλυτεὺς ἔχων
 ὀκτὼ ναῦς ἀνεχώρησεν ἐκ τῆς Θράκης θέλων νὰ ἐνωθῇ
 μὲ τὰς ἄλλας Ἀττικὰς ναῦς. Ὁ δὲ Ἀνταλκίδας, εἰδο-
 ποιηθεὶς ὑπὸ τῶν σκοπῶν ὅτι προσήγγιζον ὀκτὼ τριή-
 ρεις, εἰσεβίβασεν ἀμέσως τοὺς ναύτας εἰς δώδεκα ναῦς
 ἄριστα πλεούσας καὶ διέταξε νὰ συμπληρώσωσι τὰ ἐλ-
 λείποντα πληρώματα ἐκ τῶν καταλειπομένων εἰς τὴν
 Ἄβυδον, ἔπειτα δὲ μετέβη καὶ ἐνήδρευσεν ὅσον τὸ δυ-
 νατὸν ἀφανέστατα. Ἀφήσας νὰ διέλθωσιν αἱ τριήρεις,

ᾠρμησεν εἰς καταδιώξιν των. Ἄμα δὲ αὐται τὸν εἶδον, ἐτράπησαν εἰς φυγὴν, ἀλλὰ τὰ ταχύτερα πλοῖά του ἔφθασαν ταχέως τὰς βραδύτερον πλεούσας τριήρεις· ἀπηγόρευσεν ὁμως εἰς τὰ πλοῖά του ἀπὸ τοῦ νὰ ἐπιτεθῶσι κατ' αὐτῶν, καὶ ἐξηκολούθησε νὰ καταδιώκῃ τὰς προεχούσας. Ἀφοῦ δὲ ἐκυρίευσεν αὐτάς, τότε ἐκεῖναι τὰς ὁποίας ἀφῆκεν ὀπίσω, ἰδοῦσαι ὅτι αἱ πρῶται εἶχον κυριευθῆ, ἀπέβαλον τὸ θάρρος των καὶ ἀφέθησαν νὰ συλληφθῶσι καὶ παρ' αὐτῶν τῶν βραδυτέρων πλοίων τῶν Λακεδαιμονίων ὥστε ἐκυριεύθησαν ἅπασαι.

Ἐκτὸς τῶν εἴκοσι πλοίων τῶν Συρακουσῶν τὰ ὁποῖα ἦλθον διὰ νὰ ἐνωθῶσι μετὰ τοῦ Ἀνταλκίδου, ἔφθασαν ἐπίσης καὶ ἄλλα ἐξ ὄλου τοῦ εἰς τὴν Τιρίβαζον ὑποτεταγμένου μέρους τῆς Ἰωνίας, καθὼς καὶ πολλὰ ἐξ ὀπισθενέντα εἰς τὴν ἐπαρχίαν τοῦ Ἀριοβαρζάνου, μετὰ τοῦ ὁποίου πρὸ πολλοῦ χρόνου ἦτο συνδεδεμένος διὰ τῶν δεσμῶν τῆς φιλοξενίας. Ἀφ' ἑτέρου ὁ Φαρνάδαζος, προσκληθεὶς ὑπὸ τοῦ βασιλέως, εἶχεν ἤδη ἀναχωρήσει πρὸς τὴν ἄνω χώραν, διότι τότε ἐνυμφεύθη τὴν θυγατέρα τοῦ βασιλέως. Ὁ δὲ Ἀνταλκίδας, ἔχων πλειότερα τῶν ὀγδοήκοντα πλοίων, ἐκράτει τῆς θαλάσσης, εἰς τρόπον ὥστε ἐμπόδιζε τὰ πλοῖα τοῦ Πόντου νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ τὰ ἠνάγκασε νὰ καταφύγωσιν εἰς τοὺς ἑαυτῶν συμμάχους.

Οἱ Ἀθηναῖοι βλέποντες τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθρικοῦ στόλου, ἐφοβήθησαν μήπως ὁ πόλεμος οὗτος τελειώσει δι' αὐτοὺς ἐπίσης ὀλεθρίως ὡς ὁ προηγούμενος, τῶρα μάλιστα ὅτε ὁ βασιλεὺς ἐγένετο σύμμαχος τῶν Λακεδαιμονίων· ἠνωχλοῦντο δὲ ἄλλως τε καὶ ὑπὸ τῶν πειρατῶν τῆς Αἰγίνης. Ἐπεθύμουν λοιπὸν διακαῶς τὴν εἰ-

ρήνην. Οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι, οἵτινες μίαν μὲν μόραν εἶχον εἰς τὸ Λέχαιον μίαν δὲ εἰς τὸν Ὀρχομενόν, καὶ οἵτινες ἦσαν ἠναγκασμένοι νὰ φυλάττωσι τινὰς πόλεις, ἄλλας μὲν, περὶ τῶν ὁποίων δὲν ἦσαν βέβαιοι, διὰ νὰ μὴ τὰς ἀπολέσωσιν, ἄλλας δὲ, περὶ τῶν ὁποίων ἐδυσπίστουν, διὰ νὰ τὰς ἐμποδίσωσι νὰ ἐνωθῶσι μὲ τοὺς ἐχθροὺς, ἄλλως τε δὲ βλάπτοντες καὶ βλαπτόμενοι περὶ τὴν Κόρινθον, ἤρχισαν καὶ αὐτοὶ νὰ δυσφορῶσι διὰ τὸν πόλεμον. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τοὺς Ἀργεῖους, βλέποντες οὗτοι ὅτι ἐκστρατεία εἶχε ψηφισθῆ κατ' αὐτῶν, καὶ γνωρίζοντες ἐκ πείρας ὅτι ἡ πρόφασις τοῦ ἱεροῦ μὴνός δὲν τοῖς ἐχρησίμευεν οὐδ' ὅλως, ἐκλίνον καὶ αὐτοὶ ὁμοίως πρὸς τὴν εἰρήνην. Ὅτε λοιπὸν ὁ Τιρίβαζος παρήγγειλε νὰ ἐλθῶσι πρὸς αὐτὸν ἐκεῖνοι οἵτινες ἐπεθύμουν νὰ μάθωσι τοὺς ὄρους τῆς παρὰ τοῦ βασιλέως προτεινομένης εἰρήνης, ὅλοι μετέβησαν μετὰ προθυμίας. Ἀφοῦ δὲ συνηθροίσθησαν, ὁ Τιρίβαζος, δείξας πρὸς αὐτοὺς τὴν σφραγίδα τοῦ βασιλέως, ἀνέγνωσε τὰ γεγραμμένα. Ἴδου δὲ τὸ περιεχόμενον.

« Ὁ βασιλεὺς Ἀρταξέρξης νομίζει δίκαιον ἵνα αἱ μὲν ἐν τῇ Ἀσίᾳ κείμεναι πόλεις καθὼς καὶ αἱ νῆσοι Κλαζομεναὶ καὶ Κύπρος ᾧσιν ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν του, αἱ δὲ ἄλλαι Ἑλληνίδες πόλεις, μικραὶ καὶ μεγάλαι, νὰ ἀφεθῶσιν αὐτόνομοι, πλὴν τῆς Δήμνου, τῆς Ἰμβροῦ καὶ τῆς Σκύρου· αἱ τελευταῖαι αὗται, ὡς καὶ ἄλλοτε, θὰ ἀνήκωσιν εἰς τοὺς Ἀθηναίους. Ὅσοι δὲ δὲν δεχθῶσι τὴν εἰρήνην ταύτην, θὰ τοὺς πολεμήσω μετ' ἐκείνων οἵτινες θὰ τὴν δεχθῶσι, καὶ διὰ ξηρᾶς καὶ διὰ θαλάσσης, μὴ φειδόμενος μήτε πλοίων μήτε χρημάτων. »

Οἱ πρέσβεις τῶν πόλεων, ἀφοῦ ἤκουσαν τοὺς ὄρους

τούτους, τοὺς ἐγνωστοποίησαν εἰς τὰς ἑαυτῶν πόλεις. Καὶ οἱ μὲν ἄλλοι πάντες ὤμωσαν νὰ τοὺς τηρήσωσιν, οἱ δὲ Θηβαῖοι ἤξιον νὰ ὀρκισθῶσι δι' ὅλην τὴν Βοιωτίαν. Ἄλλ' ὁ Ἀγησίλαος ἠρνήθη νὰ δεχθῆ τοὺς ὄρκους τῶν ἐὰν δὲν ὠρκίζοντο ὅπως διέτασσον τὰ γράμματα τοῦ βασιλέως νὰ ἀφεθῶσιν αὐτόνομοι ὄλαι αἱ πόλεις, μικραὶ καὶ μεγάλαι. Τότε οἱ Θηβαῖοι πρέσβεις εἶπον ὅτι δὲν εἶχον τοιαύτην ἐντολήν. Ἄ Λοιπὸν, τοῖς εἶπεν ὁ Ἀγησίλαος, ὑπάγετε νὰ ἐρωτήσετε τὴν πόλιν σας καὶ ἀναγγείλατε αὐτῇ συγχρόνως ὅτι ἐὰν ἀποποιηθῆ τοὺς ὄρους τούτους θὰ κηρυχθῆ ἐκτὸς τῆς εἰρήνης, » Καὶ οἱ μὲν πρέσβεις ἀνεχώρησαν, ὁ δὲ Ἀγησίλαος, ἕνεκα τοῦ πρὸς τοὺς Θηβαίους μίσους του, δὲν ἠθέλησε νὰ περιμείνῃ, ἀλλ' ἐπέισε τοὺς ἐφόρους καὶ προσέφερεν ἀναχωρητήριους θυσίας. Τοῦτο πράξας, μετέβη εἰς τὴν Τεγέαν ἐξ ἧς ἐπεμπεν ἵππεῖς εἰς τὰ περιχώρα καὶ ἀξιωματικούς τῶν μισθοφόρων στρατευμάτων εἰς τὰς πόλεις διὰ νὰ κάμωσι νέας στρατολογίας. Ἀλλὰ πρὶν ἢ ἀναχωρήσῃ ἐκ τῆς Τεγέας ἦλθον οἱ Θηβαῖοι λέγοντες ὅτι ἀνεγνώριζον τὴν αὐτονομίαν τῶν πόλεων. Καὶ τοιουτοτρόπως οἱ μὲν Λακεδαιμόνιοι ἐπέστρεψαν οἴκαδε, οἱ δὲ Θηβαῖοι ἠναγκάσθησαν νὰ δεχθῶσι τὴν εἰρήνην καὶ νὰ ἀφήσωσιν αὐτόνομους τὰς Βοιωτικὰς πόλεις. Ἐμμενον οἱ Κορίνθιοι εἴτινες ἐβράδυνον νὰ ἀποπέμψωσι τὴν φρουρὰν τοῦ Ἄργους· ἀλλ' ὁ Ἀγησίλαος διεκήρυξεν ὅτι ἠθελε πολεμήσει τοὺς μὲν Κορίνθιους ἐὰν δὲν ἀπέπεμπον τὴν φρουρὰν, τοὺς δὲ Ἄργεῖους ἐὰν δὲν ἐξήρχοντο τῆς Κορίνθου. Τοσοῦτον δὲ ἐφόβησε καὶ τοὺς μὲν καὶ τοὺς δὲ, ὥστε οἱ Ἄργεῖοι ἐξῆλθον καὶ ἡ Κόρινθος ἐπανελάβε τὴν ἀρχαίαν αὐτῆς ἐθνικὴν διοίκησιν. Καὶ οἱ μὲν σφαγεῖς καὶ οἱ συν-

ένοχοί των άπεφάσισαν άφ' έαυτῶν νά έγκαταλείψωσι τήν πόλιν, οί δέ άλλοι πολίται άνεκάλεσαν μετά χαρᾶς τοὺς έξορίστους.

Αφού έπράχθησαν πάντα ταῦτα καί αἱ πόλεις ὤμοσαν νά έμμείνωσιν εἰς τήν παρά τοῦ βασιλέως προταθεῖσαν εἰρήνην, διελύθησαν μὲν τὰ πεζά, διελύθησαν δέ καί τὰ ναυτικά στρατεύματα. Ἡ εἰρήνη δέ αὕτη ὑπῆρξεν ἡ πρώτη ἥτις συνωμολογήθη μεταξύ τῶν Λακεδαιμονίων, τῶν Ἀθηναίων καί τῶν συμμάχων μετά τήν καθαίρεσιν τῶν ἐν Ἀθήναις τειχῶν. Ἐνόσω διήρκεσεν ὁ πόλεμος οὗτος οἱ Λακεδαιμόνιοι πρὸς έαυτοὺς μάλλον έκκλινον τήν πλάστιγγα τῆς ὑπεροχῆς, καί διά τῆς εἰρήνης ταύτης ἥτις καλεῖται Ἀνταλικίδειος εἰρήνη, επέτυχον πλειότερας τιμᾶς ἢ οἱ αντίπαλοί των. Οὐ μόνον ὑποκινηταί εγένοντο τῆς ὑπὸ τοῦ βασιλέως προταθείσης εἰρήνης καί παρέσχον αὐτονομίαν εἰς τὰς πόλεις, ἀλλά προσέλαβον σύμμαχον τήν Κόρινθον, ἀπήλλαξαν τὰς πόλεις τῆς Βοιωτίας ἀπὸ τήν δεσποτείαν τῶν Θηβαίων, ὕπερ έπεθύμουν πρὸ πολλοῦ, καί τέλος ἐνήργησαν νά παύσῃ ἡ κατοχή τῆς Κορίνθου ὑπὸ τῶν Ἀργείων ἀπειλήσαντες αὐτοὺς ὅτι ἤθελον τοὺς πολεμήσει εἴαν δὲν ἐξήρχοντο τῆς Κορίνθου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.

(385, 384, 383 π. Χ.)

Μολονότι τὰ πάντα έβάδισαν συμφώνως πρὸς τὰς εὐχάς των, οἱ Λακεδαιμόνιοι εἶχον ἀπόφασιν νά τιμωρήσωσιν ἐκείνους ἐκ τῶν συμμάχων ὅσοι εἶχον ὀπλισθῆ

ἐναντίον των εἰς τὸν πόλεμον καὶ εἶχον φανῆ εὐμενέ-
στεροι πρὸς τοὺς πολεμίους ἢ πρὸς τὴν Λακεδαιμόνα·
ἔλαβον δὲ τὸ μέτρον τοῦτο διὰ νὰ τοῖς ἀφαιρέσωσιν εἰς
τὸ μέλλον πᾶν μέσον ἀπιστίας. Καὶ πρῶτον μὲν ἐπεμ-
ψαν πρὸς τοὺς Μαντινεῖς τὴν διαταγὴν νὰ κατεδαφί-
σωσι τὸ τεῖχος των λέγοντες ὅτι δὲν ὑπῆρχεν ἄλλο
μέσον διὰ νὰ ὄσι βέβαιοι περὶ τῆς πίστεώς των. «Ἐ-
μάθομεν, τοῖς εἶπον, ὅτι ἐπέμψατε τροφίμα εἰς τοὺς
Ἀργεῖους ὅτε μᾶς ἐπολέμου· προφασίζόμενοι τὴν ἀνα-
κωχὴν, δὲν μᾶς ἐπέμπετε βοηθείας, ὅτε δὲ μᾶς ἠκολου-
θεῖτε, ἐφέρεσθε ὡς ἄνθρωποι ἐπὶ πᾶσι, ἠξέρομεν ὅτι
ἐφθονεῖτε διὰ τὰς ἐπιτυχίας μας καὶ ἐχαίρετε διὰ τὰς
ἀποτυχίας μας· ἄλλως τε δὲ κατὰ τὸ παρὸν ἔτος λήγει
ἡ τριακονταετῆς συνθήκη ἢ συνομολογηθεῖσα μεθ' ὑμῶν
μετὰ τὴν ἐν Μαντινεῖα μάχην.» Ἐπειδὴ δὲ οἱ Μαντι-
νεῖς ἠροῦντο νὰ καθαιρέσωσι τὰ τεῖχη, ἐψήφισαν οἱ
Λακεδαιμόνιοι νὰ ἐκστρατεύσωσι κατ' αὐτῶν, ὁ δὲ Ἀγη-
σίλαος παρεκάλεσε τὴν πόλιν νὰ τὸν ἀπαλλάξῃ τῆς
στρατηγίας, καθότι ἡ τῶν Μαντινέων πόλις πολλὰς
ὕπηρεσίας εἶχε προσφέρει εἰς τὸν πατέρα του κατὰ τοὺς
Μεσσηνιακοὺς πολέμους. Ἀνέλαβε λοιπὸν τὴν στρατη-
γίαν ὁ Ἀγησίπολις, μολοντί ὁ πατὴρ αὐτοῦ Πausanίας
ἦτο φίλος τῶν ἐν Μαντινεῖα ἀρχηγῶν τοῦ δήμου. §

Μόλις εἰσῆλθεν εἰς τὴν χώραν, ἤρχισε νὰ λεηλατῇ
αὐτήν. Ἄλλ' ἐπειδὴ μῆτε διὰ τοῦ τρόπου τούτου κα-
τηδάφιζον τὰ τεῖχη των, ὤρυξε τάφρον περὶ τὴν πόλιν
καὶ μετεχειρίσθη διὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην τὸ ἥμισυ
τῶν στρατιωτῶν, τὸ ἕτερον δὲ ἥμισυ τὸ ἔθεσεν ἐνοπλον
πρὸ τῶν ἐργαζομένων. Περαιωθείσης τῆς τάφρου, ἠδυ-
νήθη τότε ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ νὰ ἐγείρῃ τεῖχος περὶ

τὴν πόλιν Ἄλλὰ μαθὼν ὅτι ὑπῆρχεν ἐν τῇ πόλει πολὺς σῖτος, καθότι κατὰ τὸ προλαβὸν ἔτος ἐγένετο μεγάλη εὐφρορία, καὶ νομίσας ὅτι θὰ κατέστρεφε τὴν Σπάρτην καὶ τοὺς συμμάχους ἐὰν παρέτεινε τὴν ἐκστρατείαν ἐκείνην, ἀπέχωσε τὸν διὰ τῆς πόλεως ῥέοντα ὑπερμεγέθη ποταμόν. Ἐμφοραχθέντος τοιουτοτρόπως τοῦ ῥοῦ, τὸ ὕδωρ ἐκάλυψε τὰ θεμέλια τῶν οἰκιῶν καὶ τοῦ τείχους. Βρεχομένων δὲ τῶν κάτω πλίνθων καὶ ἀδυνατουσῶν νὰ βαστάζωσι τὰς ἄνω, ἤρχισε τὸ τεῖχος νὰ ῥήγνυται, ἔπειτα δὲ νὰ κλίνη. Οἱ δὲ πολιορκούμενοι ἐπὶ τινα μὲν χρόνον προσεπάθησαν νὰ τὸ ἀντερίσωσι διὰ τινων ξύλων, καὶ ἐμηχανεύθησαν διάφορα μέσα ὅπως ἐμποδίσωσι τὴν πτώσιν τοῦ πύργου, ἀλλ' ἠττηθέντες ὑπὸ τοῦ ὕδατος καὶ φοβηθέντες μήπως πεσόντος τοῦ τείχους γίνωσι δορυάλωτοι, συγκατένευσαν νὰ τὸ καθαιρέσωσιν. Οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι διεκήρυξαν ὅτι οὐδεμίαν ἐδέχοντο συνθηκολογίαν ἐὰν πρῶτον δὲν διένεμον τὸν πληθυσμὸν των κατὰ κόμας. Βλέποντες οἱ Μαντινεῖς ὅτι δὲν ἠδύναντο νὰ πράξωσιν ἄλλως, ἔστρεξαν καὶ εἰς τοῦτο.

Τὸ κόμμα τῶν Ἀργείων καὶ οἱ προστάται τοῦ δήμου ἐνόμισαν τότε ἑαυτοὺς ἀπωολότας· ἀλλ' ὁ Ἀγησίπολις, ἐπὶ ταῖς παρακλήσεσι τοῦ πατρὸς του, συγκατετέθη νὰ τοὺς ἀφήσῃ νὰ ἐξέλθωσι τῆς πόλεως ἐν ἀσφαλείᾳ, ἐξήκοντα ὄντες. Οἱ Λακεδαιμόνιοι, μὲ τὸ δόρυ εἰς τὴν χεῖρα, ἴσταντο ἐκατέρωθεν τῆς ὁδοῦ ἀπὸ τῶν πυλῶν τῆς πόλεως διὰ νὰ τοὺς βλέπωσιν ἐξερχομένους· καίπερ μισοῦντες αὐτοὺς, τοὺς ἐφείδοντο ὅμως περισσότερον ἢ οἱ ὀλιγαρχικοὶ τῆς Μαντινείας. Τοῦτο δὲ εἰρήσθω ὡς μέγα τεκμήριον τῆς πειθαρχίας αὐτῶν. Ἐπειτα, ὅταν

τὸ τεῖχος καθρέθη καὶ οἱ κάτοικοι τῆς Μαντινείας διενεμήθησαν εἰς τέσσαρας κώμας, ὅπως ἦσαν ἄλλοτε, πρῶτον μὲν ἐλυπήθησαν, διότι ἔπρεπε νὰ ρίψωσι τὰς ὑπαρχούσας οἰκίας καὶ νὰ οἰκοδομήσωσιν ἄλλας· βλέποντες ὅμως ὅτι οἱ πλούσιοι κατόικουν πλησιέστερον εἰς τὰ περὶ τὰς κώμας κτήματά των, ὅτι ἡ πολιτεία ἐκυβερνᾶτο ἀριστοκρατικῶς καὶ ἦτο ἀπηλλαγμένη τῶν βιαίων δημαγωγῶν, εὐχαριστήθησαν διὰ τὰ πεπραγμένα. Καὶ ἐπειδὴ οἱ Λακεδαιμόνιοι δὲν ἔκαμνον πλέον ἀθρόαν στρατολογίαν, ἀλλ' ἐλάβανον ὅτε μὲν τὴν μίαν κώμην ὅτε δὲ τὴν ἄλλην, οἱ Μαντινεῖς ὑπηρέτουν πολὺ προθυμότερον ἢ ὑπὸ τὸ δημοκρατικὸν πολίτευμα. Ταῦτα συνέβησαν εἰς τὴν Μαντινείαν, καὶ ἄς χρησιμεύσωσιν ὡς μάθημα εἰς ἐκείνους οἵτινες ἀφίνουσι τὸν ποταμὸν νὰ διέρχεται διὰ τῶν τειχῶν των.

Ὅταν οἱ ἐξόριστοι τοῦ Φλιοῦντος ἔμαθον ὅτι οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐπεσκόπουν τὴν διαγωγὴν τῶν συμμάχων κατὰ τὸν πόλεμον, ἐνόμισαν κατάλληλον τὴν περίστασιν νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὴν Λακεδαίμονα. Ὑπέμνησαν δὲ εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους ὅτι ἐνόσω μὲν ἔμενον εἰς τὴν πατρίδα των, ἡ πόλις ἐδέχετο τοὺς Λακεδαιμονίους ἐντὸς τῶν τειχῶν τῆς οἱ δὲ κάτοικοι αὐτῆς ἦσαν πάντοτε πρόθυμοι νὰ συνεχεστρατεύωσι πανταχοῦ ὅπου ἤθελον, ἀφότου ὅμως ἐξωρίσθησαν, δὲν ἤθελον πλέον νὰ ἀκολουθῶσι τοὺς Λακεδαιμονίους, καὶ μόνους τούτους ἐκ πάντων τῶν ἀνθρώπων δὲν ἐδέχοντο ἐντὸς τῶν πυλῶν. Ἀφοῦ ἤκουσαν ταῦτα οἱ ἔφοροι, εὔρον τὸ πρᾶγμα ἄξιον προσυχῆς. Καὶ πέμψαντες εἰς τὴν πόλιν τῶν Φλιασίων ἐλεγον ὅτι οἱ ἐξόριστοι ἦσαν φίλοι τῆς Σπάρτης, ὅτι ἡ ἐξορία των ἦτο ἄδικος καὶ ὅτι καλλίτερον θὰ ἦτο νὰ

τούς ἀνακαλέσωσιν ἐκουσίως ἢ ἀναγκαστικῶς. Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ Φλιαῖοι ἐφοβήθησαν μήπως, ἐάν οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐξεστράτευον κατ' αὐτῶν, εὐρεθῶσιν ἄνθρωποι εἰς τὴν πόλιν οἵτινες νὰ τοὺς εἰσάξωσι· καὶ πράγματι οἱ ἐξορίστοι εἶχον ἐντὸς τῆς πόλεως πολλοὺς συγγενεῖς καὶ ἄλλως εὐμενεῖς πρὸς αὐτούς· ὅπως δὲ συμβαίνει εἰς τὰς πλείστας τῶν πόλεων, εὐρίσκοντο καὶ ἄνθρωποι οἵτινες ἐπεθύμουν νέαν κατάστασιν πραγμάτων καὶ ἤθελον νὰ ἀνακαλέσωσι τοὺς ἐξορίστους. Ἐπὶ τῷ φόβῳ λοιπὸν τούτῳ ἐψήφισαν νὰ δεχθῶσι τοὺς ἐξορίστους ἀποδίδοντες αὐτοῖς τὰ κτήματά των τῶν ὁποίων θὰ ἀπεδεικνύετο ἡ ἰδιοκτησία, καὶ ἐκεῖνοι οἵτινες ἤθελον τὰ ἀγοράσει νὰ λάβωσι τὴν ἀξίαν ἐκ τοῦ δημοσίου θησαυροῦ· ἐάν δὲ ἐπέλθῃ διαμφισβήτησις τις μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν, ἡ δίκη ἤθελεν ἀποφασίσει. Ἴδου τί συνέβη κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον ὅσον ἀφορᾷ τοὺς Φλιασίους ἐξορίστους.

Ἐκ τῆς Ἀκάνθου δὲ καὶ τῆς Ἀπολλωνίας, αἵτινες εἰσὶν αἱ μέγισται τῶν περὶ τὴν Ὀλυμπον πόλεων, ἤλθον πρέσβεις εἰς τὴν Λακεδαίμονα. Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἔφοροι δια ποίαν αἰτίαν ἤλθον, προσήγαγον αὐτοὺς ἐνώπιον τῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν συμμάχων. Τότε ὁ Ἀκάνθιος Κλειγένης εἶπεν· «ὦ Λακεδαιμόνιοι καὶ σύμμαχοι, νομίζομεν ὅτι ἀγνοεῖτε πρᾶγμα μέγα συμβαῖνον ἐν τῇ Ἑλλάδι. Ὅλοι ἤξεύρετε ὅτι ἡ Ὀλυμπος εἶναι ἡ μέγιστη πόλις τῆς Θράκης. Οἱ Ὀλύμπιοι κατ' ἀρχὰς μὲν ὑπήγαγον πόλεις τινὰς καὶ ἐπέβαλον αὐταῖς τοὺς νόμους των καὶ τὸ πολίτευμά των· ἔπειτα δὲ κατέλαβον τὰς σημαντικωτέρας, καὶ μετὰ τοῦτο ἐπειράθησαν νὰ ἐλευθερώσωσιν ἀπὸ τοῦ βασιλέως τῶν Μακεδόνων Ἀμύντου τὰς πόλεις τῆς Μακεδονίας. Ἀφοῦ δὲ ἐπίσαν

τὰς πλησιεστέρας, ἐστράφησαν πρὸς τὰς ἀπωτέρας καὶ ἰσχυροτέρας, καὶ ἤδη τοὺς ἀφήσαμεν κατέχοντας πολ-
 λὰς μὲν ἄλλας ἰδίως δὲ τὴν Πέλλαν ἧτις εἶναι ἡ με-
 γίστη τῶν ἐν τῇ Μακεδονίᾳ πόλεων, βλέπομεν δὲ τὸν
 Ἀμύνταν χάνοντα ἀλληλοδιαδόχως τὰς πόλεις του,
 καὶ κινδυνεύοντα νὰ διωχθῆ ἕξ ὅλης τῆς Μακεδονίας.
 Οἱ Ὀλύθιοι ἔπεμψαν πρὸς ἡμᾶς καὶ πρὸς τοὺς Ἀπολ-
 λωνιάτας πρέσβεις διὰ νὰ μᾶς εἴπωσιν ὅτι ἐὰν δὲν θε-
 λήσωμεν νὰ συνεχιστρατεύσωμεν μετ' αὐτῶν, θὰ ἐλθωσιν
 αὐτοὶ καθ' ἡμῶν. Ἡμεῖς, ὦ Λακεδαιμόνιοι, θέλομεν νὰ
 διατηρήσωμεν τοὺς ἀρχαίους ἡμῶν νόμους καὶ τὸ πά-
 τριον πολίτευμα· ἐὰν ὅμως δὲν μᾶς βοηθήσῃ κανεὶς,
 θὰ ἀναγκασθῶμεν νὰ ἐνωθῶμεν μετ' αὐτῶν. Οἱ Ὀλάν-
 θιοι ἔχουσι ἤδη πλειοτέρους τῶν ὀκτακισχιλίων πελτά-
 στῶν, καὶ ἐὰν ἐνώσωμεν τὰς δυνάμεις μας μετὰ τὰς ἰδικὰς
 των, θὰ ἔχωσι πλειοτέρους τῶν χιλίων ἰππέων. Ἀφή-
 σαμεν ἐπίσης εἰς τὴν πόλιν των πρέσβεις Ἀθηναίους
 καὶ Βοιωτοὺς, καὶ ἠκούσαμεν νὰ λέγωσιν ὅτι οἱ Ὀλύν-
 θιοι ἐψήφισαν νὰ πέμψωσι καὶ αὐτοὶ πρέσβεις εἰς ταύ-
 τας τὰς πόλεις ὅπως διαπραγματευθῶσι συμμαχίαν.
 Ἐὰν οἱ Θηβαῖοι καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐνισχύσωσιν ἐτι μᾶλ-
 λον τὴν δύναμιν ταύτην, προσέξατε μήπως δὲν δυνηθῆτε
 πλέον νὰ τὴν καταβάλετε. Ἐχουσι ἤδη τὴν ἐπὶ τοῦ
 ἰσθμοῦ τῆς Παλλήνης Ποτίδαιαν, σκεφθῆτε δὲ ὅτι καὶ
 αἱ ἄλλαι πόλεις τῆς Χερσονήσου ταύτης δὲν θὰ βραδύ-
 νωσι νὰ περιελθωσιν εἰς τὴν ἐξουσίαν των. Τεκμήριον
 δὲ τοῦ μεγάλου φόβου ὑπὸ τοῦ ὁποίου κατελήφθησαν
 αἱ πόλεις αὗται εἶναι ὅτι μὲ ὅλον τὸ μῖσος τὸ ὁποῖον
 ἔχουσι κατὰ τῶν Ὀλυνηθίων, δὲν ἐτόλμησαν νὰ πέμψωσι

πρέσβεις μὲ ἡμᾶς διὰ νὰ σᾶς πληροφορήσωσι περὶ τῶν συμβαινόντων.

«Σκεφθῆτε ἀκόμη καὶ τοῦτο· εἶναι εὐλόγον, ἀφοῦ ἐφροντίσατε ὥστε αἱ πόλεις τῆς Βοιωτίας νὰ μὴ ἐνωθῶσιν ὑπὸ ἓνα καὶ μόνον ἀρχηγόν, νὰ ἀφήσετε τῶρα νὰ σχηματισθῇ δύναμις πολὺ μεγαλειτέρα ἀπειλοῦσα νὰ αὐξηθῇ οὐ μόνον κατὰ ξηρὰν ἀλλὰ καὶ κατὰ θάλασσαν; Καὶ τῶντι ποῖον ἐμπόδιον θὰ ἀντιτάξῃ τις εἰς λαὸν ἔχοντα ἐν τῇ χώρᾳ του ναυπηγήσιμα ξύλα, χρηματικὰς προσόδους ἐκ πολλῶν λιμένων καὶ ἀγορῶν καὶ πολυανθρωπίαν ἕνεκα τῆς γονιμότητος τοῦ ἐδάφους; Προσθέσατε ὅτι ἡ χώρα αὕτη ἔχει γείτονας τοὺς Θρακᾶς οἵτινες δὲν ἔχουσι βασιλέα καὶ οἵτινες ἤδη θωπεύουσι τοὺς Ὀλυνθίους. Ἐὰν καὶ ὁ λαὸς οὗτος ὑποκύψῃ εἰς τὴν ἐξουσίαν των, τότε διὰ τῆς προσαρτήσεως ταύτης αἱ δυνάμεις των θὰ αὐξήσωσιν ἔτι μᾶλλον. Ὑπαχθέντων ἅπαξ εἰς αὐτοὺς τῶν Θρακῶν, τὰ χρυσορυχεῖα τοῦ Παγγαίου θὰ τείνωσι πρὸς αὐτοὺς τὴν χεῖρα. Οὐδὲν δὲ ἐξ ὧν λέγομεν ἐνταῦθα δὲν ἐπανελήφθη μυριάκις ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ δήμου τῶν Ὀλυνθίων. Τί νὰ εἴπωμεν δὲ καὶ διὰ τὰς ἀξιώσεις των; Βεβαίως ὁ θεὸς ἠθέλησεν ὥστε ἡ αὐξήσις τῶν δυνάμεων τῶν ἀνθρώπων νὰ συνεπιφέρῃ καὶ τὴν αὐξήσιν τῶν ἀξιώσεων αὐτῶν.

Ἄρχόμεθα λοιπὸν, ὦ Λακεδαιμόνιοι καὶ σύμμαχοι, διὰ νὰ σᾶς ἀναγγείλωμεν ὅτι οὕτως ἔχουσι τα ἐκεῖ πράγματα· εἰς ὑμᾶς τῶρα ἀπόκειται νὰ σκεφθῆτε ἐὰν νομίζετε αὐτὰ ἄξια προσοχῆς. Πρέπει ὅμως νὰ ἤξεύρετε καὶ τοῦτο, ὅτι ἡ δύναμις τὴν ὁποίαν σᾶς εἶπαμεν πόσον μεγάλην δὲν εἶναι δυσπάλαιστος, διότι αἱ πόλεις αἷται εἰς ἃς ἐπεβλήθη πολίτευμα μισητὸν, εὐκόλως

θὰ ἀποσπασθῶσιν ἄμα ἰδῶσιν ἰσχυρὸν ἀντίπαλον. Ἐὰν ὅμως, συμφώνως μὲ τὰ ψηφίσματά των, ἐνωθῶσι στενότερον μὲ τοὺς Ὀλυνθίους δι' ἐπιγαμιῶν καὶ ἀμοιβαίων ἀγορῶν κτημάτων· ἐὰν, διδασκόμενοι ὑπὸ τοῦ παραδείγματος τῶν Ἀρκάδων οἵτινες ὅταν συνεκστρατεύωσι μεθ' ὑμῶν καὶ τὰ κτήματά των σώζουσι καὶ τὰ ἀλλότρια ἀρπάζουσι, ἰδῶσιν ὅτι ταῖς συμφέρει νὰ ἀκλουθῶσι τὸν ἰσχυρότερον, τότε ἴσως δὲν θὰ ἦναι τόσο εὐκολὸν νὰ καταλυθῇ ἡ δύναμις αὕτη.»

Ἄφου ἐλέχθησαν ταῦτα, οἱ Λακεδαιμόνιοι προσεκάλεσαν τοὺς συμμάχους νὰ διασκεφθῶσι καὶ νὰ εἴπῃ ἕκαστος τί ἐνόμιζεν ὠφελιμώτερον διὰ τὴν Πελοπόννησον καὶ τοὺς συμμάχους. Τότε πολλοί, καὶ ἰδίως ἐκεῖνοι οἵτινες ἤθελον νὰ ἀρέσωσι εἰς τοὺς Λακεδαιμόνιους, εἶπον ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐκστρατεύσωσι, καὶ ἀπεφάσισαν ἵνα ἐκάστη πόλις πέμψῃ τὸ ἀναλογοῦν εἰς αὐτὴν μέρος διὰ στρατὸν ἐκ δέκα χιλιάδων ἀνδρῶν. Προσέθηκται ἐπίσης ὅτι ἡ θέλουσα ἡδύνατο νὰ παράσχη χρήματα ἀντὶ ἀνδρῶν, ἢ οἱ ἐν τριώβολον Αἰγινητικόν (1) δι' ἕκαστον πεζὸν καὶ τὸ τετραπλοῦν τῆς ποσότητος ταύτης δι' ἕκαστον ἰππέα. Ἀπεφασίσθη ὡσαύτως, ἐὰν πόλις τις δὲν λάβῃ μέρος εἰς τὴν ἐκστρατείαν, νὰ ἔχωσιν οἱ Λακεδαιμόνιοι τὸ δικαίωμα νὰ τὴν καταδικάζωσιν εἰς πρόστιμον ἐνὸς στατήρος (2) κατ' ἄνδρα καὶ καθ' ἡμέραν. Ληφθέντων τῶν μέτρων τούτων, ἠγέρθησαν οἱ Ἀκάνθιοι ἐκ δευτέρου καὶ συνεφώνησαν μὲν ὅτι τὰ ψηφίσματα ταῦτα ἦσαν καλὰ, εἶπον ὅμως ὅτι δὲν ἦτο

(1) Περίπου πεντήκοντα λεπτά.

(2) Περίπου 20 φράγκα.

δυνατὸν νὰ ἐκτελεσθῶσι ταχέως· προέτεινον δὲ ὅτι ἤθελον εἶσθαι προτιμότερον, ἐνόσω ἐνηργεῦντο αἱ προπαρασκευαῖ ἐκεῖναι, νὰ πεμφθῆ ἀρχηγὸς καὶ ἄλλαι αἱ δυνάμεις ὅσας ἡ Σπάρτη καὶ αἱ ἄλλαι πόλεις ἤθελον δυνηθῆ νὰ συναθροίσωσι παραχρῆμα· ὅτι τούτου γενομένου, αἱ μὲν πόλεις ὅσαι δὲν ἠνώθησαν ἀκόμη μὲ τοὺς Ὀλυνθίους, δὲν θὰ ἠδύναντο πλέον νὰ πράξωσι τοῦτο, ἐκείναι δὲ αἵτινες εἶναι ὑποτεταγμένοι, ἀσθενῆ μόνον βοήθειαν θὰ ἠδύναντο νὰ παρέξωσι. Καὶ ἡ γνώμη αὕτη ὑπερίσχυσεν ὁμοίως, οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι ἔπεμψαν τὸν Εὐδαμίδαν μετὰ τῶν νεοδαμωδῶν καὶ δισχιλίων περίπου περιούκων καὶ Σκιριτῶν (1). Πρὶν ὁμῶς ἀναχωρήσῃ ὁ Εὐδαμίδας, παρεκάλεσε τοὺς ἐφόρους νὰ διατάξωσι τὸν ἀδελφόν του Φοιβίδαν νὰ συναθροίσῃ τὰ ὑπολειπόμενα στρατεύματα καὶ νὰ τὰ φέρῃ πρὸς αὐτόν. Ἄμα δὲ ἔφθασεν εἰς τὰ ἐπὶ τῆς Θράκης γωρία, ἔπεμψε φρουράς εἰς τὰς πόλεις ὅσαι ἐζήτησαν τοῦτο, καὶ ἀπέσπασε τὴν Ποτίδαιαν ἀπὸ τὴν συμμαχίαν τῶν Ὀλυνθίων· ἐντεῦθεν δὲ ὁρμώμενος ἐπολέμει ἐφ' ὅσον τῷ ἐπέτρεπον αἱ ἀσθενέστεραι αὐτοῦ δυνάμεις. Ὁ δὲ Φοιβίδας, ἅμα συνηθροίσθησαν τὰ ὑπολειφθέντα στρατεύματα τοῦ Εὐδαμίδου, λαβὼν αὐτὰ ἀνεχώρησε καὶ φθάσας εἰς τὰς Θήβας ἐστρατοπεδεύσατο ἐξω τῆς πόλεως περὶ τὸ γυμνάσιον. Οἱ Θηβαῖοι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην εὐρίσκοντο εἰς διάστασιν· ὁ Ἰσμηνίας καὶ ὁ Λεοντιάδης, ἀμφότεροι πολέμαρχοι, διεφέροντο, καὶ ἑκάτερος ἦτο ἀρχηγὸς ἐνὸς κόμματος. Ὁ μὲν λοιπὸν Ἰσμηνίας, ἕνεκα μίσους πρὸς

(1) Ἐκλεκτὸς λόγος τῆς Σπάρτης συνιστάμενος συνήθως ἐξ 600 ἀνδρῶν λαμβανομένων μετὰ τῶν Ἀρκάδων καὶ παρατασσόμενων πάντοτε ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ κέρατος πλησίον τοῦ βασιλέως.

τούς Λακεδαιμονίους, οὐδὲ ἐπλησίαζε τὸν Φοιβίδαν, ὃ δὲ Λεοντιάδης ἐξ ἐναντίας ἐκολάκευεν αὐτὸν, καὶ ἀφροῦ ἐγένετο οἰκειὸς του· «Δύνασαι σήμερον, Φοιβίδα, τῷ εἶπε, νὰ ὑπηρετήσης μεγάλως τὴν πατρίδα σου· διότι ἐὰν θέλῃς νὰ μὲ ἀκολουθήσης, θὰ σὲ εἰσάξω εἰς τὴν ἀκρόπολιν. Τούτου δὲ γεννημένου, ἔσο βέβαιος ὅτι αἱ Θῆβαι θὰ περιλωσιν ἐντελῶς ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν σας καὶ ἡμῶν οἵτινες εἴμεθα φίλοι σας. Ναὶ μὲν, ὡς βλέπεις, σήμερον διελαλήθη νὰ μὴ συνεκστρατεύσῃ μετὰ σοῦ κατὰ τῶν Ὀλυνθίων οὐδεὶς τῶν Θηβαίων, ἀλλ' ἐὰν βοηθήσης τὰ σγέδρα ἡμῶν, θὰ πέμψωμεν ἀμέσως μετὰ σοῦ πολλοὺς ὀπλίτας καὶ πολλοὺς ἰππεῖς, ὥστε νὰ δυναθῆς νὰ φέρῃς εἰς τὸν ἀδελφόν σου πολλὰς ἐπικουρίας, καὶ καθ' ἣν στιγμήν ἐκεῖνος θὰ πλησιάσῃ νὰ γίνῃ κύριος τῆς Ὀλύνθου, σὺ θὰ γίνεσαι κύριος τῶν Θηβῶν, πόλεως πολὺ μεγαλειτέρας τῆς Ὀλύνθου.»

Ὁ Φοιβίδας ἀκούσας ταῦτα, ἐθαμβώθη, διότι ἐπρότιμα νὰ πράξῃ τι λαμπρὸν ἢ νὰ ζῆ, καὶ τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι δὲν ἐφημιζετο ἐπὶ κρίσει καὶ φρονήσει. Ἀφροῦ δὲ συγκατένευεν εἰς ταῦτα, τότε ὁ Λεοντιάδης τῷ εἶπε νὰ προχωρήσῃ ὡς ἐὰν ἦτο παρεσκευασμένος νὰ πράξῃ τούτῳ. « Ἄμα εἶναι καιρὸς, προσέθηκεν ὁ Λεοντιάδης, θὰ ἔλθω πρὸς σὲ καὶ θὰ σοὶ χρησιμεύσω ὡς ὀδηγός.» Ἡ βουλὴ κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν συνεδρίαζεν ὑπὸ τὴν στοάν τῆς ἀγορᾶς, καθότι αἱ γυναῖκες ἐώρταζον τὰ Θεσμοφόρια ἐν τῇ Καμδεΐᾳ· ἦτο θέρος καὶ μεσημβρία, τούτου δὲ ἔνεκα αἱ ὁδοὶ ἦσαν ἔρημοι. Τότε ὁ Λεοντιάδης, πηδήσας ἐπὶ ἵππου, ἐπανεφέρεν ὀπίσω τὸν Φοιβίδαν καὶ τὸν ὀδήγησε κατ' εὐθείαν εἰς τὴν ἀκρόπολιν. Καταστήσας δ' ἐκεῖ τὸν Φοιβίδαν καὶ τοὺς μετ'

αὐτοῦ, παρέδωκεν αὐτῷ τὴν κλεῖδα τῶν πυλῶν καὶ τῷ εἶπε νὰ μὴ ἐπιτρέψῃ εἰς κανένα νὰ εἰσέλθῃ ἄνευ διαταγῆς, ἔπειτα δὲ ἐπορεύθη ἀμέσως πρὸς τὴν βουλὴν. Ἐλθὼν ἐκεῖ εἶπε ταῦτα· «Ποσῶς μὴ σὰς ἀνησυχῆσῃ, ὦ πολῖται, ὅτι οἱ Λακεδαιμόνιοι κατέχουσι τὴν ἀκρόπολιν, διότι εἶπον ὅτι δὲν εἶναι ἐχθροὶ εἰμὴ ἐκείνων οἵτινες ἐπιθυμοῦσι τὸν πόλεμον. Ἐγὼ ὁμως, δυνάμει τοῦ νόμου ὅστις ἐπιτρέπει εἰς τὸν πολέμαρχον νὰ συλλαμβάνῃ πάντα ἄνθρωπον τὸν ὁποῖον νομίζει ἄξιον θανάτου διὰ τὰς πράξεις του, συλλαμβάνω τὸν ἐδῶ παρόντα Ἴσμηνίαν ὡς ὑποθάλλοντα τὸν πόλεμον. Ὑμεῖς λοιπὸν, λοχαγοὶ καὶ στρατιῶται, ἐγερθῆτε, συλλάβετε τὸν ἄνθρωπον τοῦτον καὶ ὀδηγήσατε αὐτὸν εἰς τὸ συμπερωνημένον μέρος.»

Οἱ λαβόντες τὰς διαταγὰς ταύτας ὑπήκουσεν καὶ συνέλαβον τὸν Ἴσμηνίαν· ἐκεῖνοι δὲ οἵτινες δὲν ἐγνώριζον τίποτε ἐκ τῶν συμβαινόντων καὶ ἦσαν ἐναντίοι τοῦ κόμματος τοῦ Λεοντιάδου, ἄλλοι μὲν ἐφυγον ἀμέσως ἐκ τῆς πόλεως φοβηθέντες μήπως τοὺς θανατώσωσιν, ἄλλοι δὲ ἀπεχώρησαν πρῶτον εἰς τὰς οἰκίας των· ἀλλὰ μαθόντες ὅτι ὁ Ἴσμηνίας ἐφυλακίσθη εἰς τὴν Καδμεῖαν, κατέφυγον εἰς τὰς Ἀθήνας, τριακόσιοι περίπου ὄντες καὶ ἀνήκοντες ὅλοι εἰς τὸ κόμμα τοῦ Ἀνδροκλείδου καὶ τοῦ Ἴσμηνίου. Μετὰ τοῦτο, πολέμαρχον μὲν ἄλλον ἐξελέξαντο ἀντὶ τοῦ Ἴσμηνίου, ὁ δὲ Λεοντιάδης μετέβη ἀμέσως εἰς τὴν Σπάρτην ὅπου εὔρε τοὺς ἐφόρους καὶ τὸ πλῆθος τῆς πόλεως σφόδρα ὠργισμένους ἐναντίον τοῦ Φοιβίδου, καθότι ἐπραξε ταῦτα πάντα χωρὶς νὰ διαταχθῆ ὑπὸ τῆς πόλεως. Ἀλλ' ὁ Ἀγησίλαος εἶπεν ὅτι ἐὰν μὲν τὰ πραχθέντα ἦσαν βλαβερά διὰ τὴν πόλιν, ἔπρεπε

νά τιμωρηθῆ· ἐὰν ὅμως ταῦτα ἦσαν ὠφέλιμα δι' αὐτήν, ἐπεκράτει ἀρχαία συνθήεια νά ἀναλαμβάνη τις ὑπό ἰδίαν ἑαυτοῦ εὐθύνην τοιαῦτα πραξικοπήματα. «Πρόκειται λοιπὸν, εἶπε, νά ἐξετάσωμεν μόνον ἐὰν τὰ γενόμενα ἦναι καλὰ ἢ κακά.» Τότε ὁ Λεοντιάδης, παρουσιασθεὶς ἐνώπιον τῆς συνελεύσεως, εἶπε ταῦτα· «Πολῖται Λακεδαιμόνιοι, καὶ ὑμεῖς αὐτοὶ ἐλέγετε ὅτι οἱ Θεβαῖοι ἐχθρικῶς εἶχον πρὸς ὑμᾶς πρὶν συμβῶσιν ὅσα συνέβησαν, διότι τοὺς ἐβλέπετε πάντοτε φίλους ὄντας τῶν ἐχθρῶν σας καὶ ἐχθροὺς τῶν φίλων σας. Μήπως δὲν ἠρνήθησαν νά στρατεύσωσι μαζῆ σας ἐναντίον τοῦ δήμου τοῦ Πειραιῶς, ὅστις ἦτο ἀμείλικτος ἐχθρὸς σας; Μήπως δὲν ἐπολέμησαν τοὺς Φωκεῖς διότι ἐβλεπον αὐτοὺς εὐμενεῖς ὄντας πρὸς ὑμᾶς; Ἀλλὰ μὴν καὶ μετὰ τῶν Ὀλυνθίων συνεμάχησαν μαθόντες ὅτι ἐξεστρατεύσατε κατ' αὐτῶν. Πάντοτε περιεμένετε τὴν εἶδησιν ὅτι ὑπέταξαν τὴν Βοιωτίαν διὰ τῆς βίας. Τώρα ὅμως, μεθ' ὅσα συνέβησαν, πᾶς φόβος ἐκ μέρους τῶν Θεβαίων ἐξέλιπε, καὶ ἀρκεῖ εἰς ὑμᾶς μία μικρὰ σκυτάλη διὰ νά ἰδῆτε πῶς θά ἐκτελῶμεν τὰς διαταγὰς σας, ἐὰν φροντίσετε περὶ ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς φροντίζομεν περὶ ὑμῶν.»

Ἀκούσαντες ταῦτα οἱ Λακεδαιμόνιοι ἀπεφάσισαν νά φυλάξωσι τὴν ἀκρόπολιν ἀφ' ἧς στιγμῆς κατελήφθη καὶ νά δικάσωσι τὸν Ἰσμηνίαν. Ἐπὶ τούτῳ λοιπὸν ἐπεμψαν τρεῖς δικαστὰς Λακεδαιμονίους καὶ ἓνα ἐξ ἐκάστης τῶν συμμάχων πόλεων, τῶν μικρῶν καὶ τῶν μεγάλων. Συνελθόντος δὲ τοῦ δικαστηρίου τούτου, ὁ Ἰσμηνίας κατηγορήθη ὅτι εἶχε συνεννοήσεις μὲ τοὺς βαρβάρους, ὅτι εἶχε συνδεθῆ διὰ φιλοξενίας μετὰ τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν ἐπὶ βλάβῃ τῆς Ἑλλάδος, ὅτι ἔλαβε χρήματα

παρ' αὐτοῦ, καὶ ὅτι μετὰ τοῦ Ἀνδροκλείδου ὑπεκίνησεν ὅλας τὰς ἐν Ἑλλάδι ταραχάς. Ὁ Ἰσμηνίας ἀπελογήθη μὲν δι' ὅλας ταύτας τὰς κατηγορίας, δὲν ἠδυνήθη ὅπως νὰ ἀποδείξῃ ὅτι δὲν ὑπέτρφε μεγάλους καὶ κακοὺς σκοπούς· κατεδικάσθη λοιπὸν εἰς θάνατον καὶ ὑπέστη τὴν ποινὴν του, ὃ δὲ Λεοντιάδης καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἐγένοντο κύριοι τῆς πόλεως καὶ παρεῖχον εἰς τοὺς Λακεδαιμογίους πλείωτερα περ' ὅσα οὗτοι ἐζήτουν.

Τούτων πραχθέντων οἱ Λακεδαιμόνιοι πολὺ περισσότερὰν προθυμίαν κατέβαλον εἰς τὴν ἐκστρατείαν τῆς Ὀλύμπου. Ἐπεμψαν δὲ τὸν Τελευτίαν ὡς ἀρμοστήν μὲ τὸ ἀναλογοῦν εἰς αὐτοὺς μέρος διὰ τὸν ἐκ δέκα χιλιάδων ἀνδρῶν στρατὸν καὶ παρήγγειλαν ἐπίσης εἰς τὰς συμμάχους πόλεις νὰ βαδίσωσι μετὰ τοῦ Τελευτίου συμφώνως μὲ τὸ ψήφισμα τῶν συμμάχων. Ὅλοι ὑπήκουσαν προθύμως εἰς τὸν Τελευτίαν, διότι ἐφημίζετο ὅτι δὲν ἦτο ἀχάριστος πρὸς ἐκείνους οἵτινες τὸν ὑπῆρέτουν· καὶ ἐπειδὴ ἦτο ἀδελφὸς τοῦ Ἀγησιλάου, ἡ πόλις τῶν Θηβαίων ἰδίως ἐπεδείξατο μέγαν ζῆλον διὰ νὰ τῷ πέμψῃ ὀπλίτας καὶ ἵππεῖς. Ὁ Τελευτίας ἐν τούτοις ἐπροχώρει βραδέως, ἐπειδὴ προσεῖχε νὰ μὴ βλάβῃ κατὰ τὴν πορείαν του τοὺς συμμάχους τόπους καὶ νὰ συναθροίξῃ ὅσας ἠδύνατο περισσοτέρας δυνάμεις. Ἐπεμψε δὲ προηγουμένως πρέσβεις πρὸς τὸν Ἀμύνταν διὰ νὰ τῷ εἴπωσιν ὅτι, εἰ ἐπεθύμει νὰ ἀνακτήσῃ τὸ βασίλειόν του, ἔπρεπε νὰ στρατολογήσῃ μισθοφόρους καὶ νὰ διασπείρῃ χρήματα εἰς τοὺς πλησίον βασιλεῖς διὰ νὰ καταστήσῃ αὐτοὺς συμμάχους του. Ἐπεμψεν ἐπίσης διὰ νὰ εἴπῃ εἰς τὸν Δέρδαν, διοικητὴν τῆς Ἑλιμίας, ὅτι οἱ Ὀλύμπιοι ὑπέταξαν ἤδη τὸ μείζον μέρος

τῆς Μακεδονίας καὶ ὅτι δὲν θὰ σταματήσωσι πρὸ τοῦ μικροτέρου ἐν δὲν πατάξῃ τις τὴν αὐθάδειάν των. Ταῦτα δὲ ποιῶν, ἦλθεν εἰς τὴν σύμμαχον χώραν ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ πολυάριθμον στρατόν.

Φθάσας εἰς τὴν Ηοτίδαιαν, συνήθροισεν ὄλας τὰς δυνάμεις του καὶ ἐπροχώρησε κατὰ τῆς ἐχθρικῆς χώρας. Προχωρῶν πρὸς τὴν πόλιν, μήτε ἔκασσε μήτε ἐπυρπόλησε τίποτε, πεπεισμένος ὅτι ἐὰν ἐπραττε τοῦτο, θὰ ἐδημιούργει πολλὰ προσκόμματα κατὰ τὴν πορείαν του καὶ τὴν ὑποχώρησίν του, ἐνῶ, ὅταν θὰ ἐμακρύνετο ἀπὸ τῆς πόλεως, τότε θὰ ἦτο κατάλληλος ἢ στιγμὴ νὰ κόψῃ τὰ δένδρα καὶ νὰ ἀναχαιτίσῃ οὕτω ἐκείνους οἵτινες ἤθελον τὴν καταδιώξει. Ἄμα δὲ ἐφθασεν εἰς ἀπόστασιν δέκα μόλις σταδίων ἀπὸ τῆς πόλεως, ἀνέπαυσε τοὺς στρατιώτας του· καὶ ἐπειδὴ ὠδήγει αὐτὸς τὸ εὐώνυμον κέρας, ἐβάδισε κατὰ τῶν πυλῶν διὰ τῶν ὁποίων ὁ ἐχθρὸς ἐξῆλθε τῆς πόλεως· ἡ δὲ ἄλλη φάλαγξ τῶν συμμάχων ἦτο συντεταγμένη πρὸς μάχην εἰς τὸ δεξιὸν κέρας· εἶχεν ἐπίσης τοποθετήσει εἰς τὸ δεξιὸν κέρας τοὺς ἵππεῖς τῶν Λακεδαιμονίων, τῶν Θηβαίων καὶ ἐκείνους ἐκ τῶν Μακεδόνων ὅσοι εἶχον ἐνωθῆ μετ' αὐτοῦ, ἐκράτησε δὲ πλησίον του τὸν Δέρδαν μετὰ τοὺς ἵππεῖς του τετρακοσίους περίπου ὄντας καὶ διότι ἐξετίμα πολὺ τὸ ἱππικὸν τοῦτο καὶ διότι ἤθελε νὰ ἀρέσῃ εἰς τὸν Δέρδαν προσφέρων αὐτῷ εὐχάριστον ὑπηρεσίαν.

Ὅταν οἱ ἐχθροὶ ἐξῆλθον καὶ παρετάχθησαν εἰς μάχην ὑπὸ τὰ τείχη, ὅλοι οἱ ἵππεῖς αὐτῶν ἐνωθέντες ὤρμησαν κατὰ τῶν Λακεδαιμονίων καὶ τῶν Βοιωτῶν. Ὁ Λακεδαιμόνιος ἵππαρχος Πολύχαρμος ἀνετράπη ἀπὸ τοῦ ἵππου καὶ κείμενος χαμαὶ ἔλαβε πολλὰ τραύματα· ἄλ-

λοι ἐφονεύθησαν, καὶ τέλος τὸ ἵππικὸν τοῦ δεξιοῦ κέρατος ἐτράπη εἰς φυγὴν. Ὁ πεζὸς στρατὸς, ἰδὼν τὴν τροπὴν τῶν ἱππέων, ἐκλίνε καὶ αὐτὸς, ὅλον δὲ τὸ στρατεύμα ἐκινδύνευσε νὰ ἡττηθῆ, ἐάν ὁ Δέρδας, ἄγων τοὺς ἑαυτοῦ ἱππεῖς, δὲν ἐχώρει κατ' εὐθείαν πρὸς τὰς πύλας τῆς Ὀλύμπου. Ὁ Τελευταῖος τὸν ἠκολούθει μὲ τοὺς περὶ αὐτὸν ἐν τάξει. Τότε οἱ Ὀλύμπιοι ἱππεῖς, ἰδόντες τὸ στρατήγημα τοῦτο καὶ φοβηθέντες μήπως κλεισθῶσιν αἱ πύλαι, ἀνέστρεψαν καὶ ἀπεχώρησαν μετὰ πάσης σπουδῆς. Ἐκεῖ ὁ Δέρδας ἐφόρευσε παμπόλλους παρελαύνοντας ἐνώπιόν του. Ἀπεχώρησαν δὲ καὶ οἱ πεζοὶ τῶν Ὀλυμπίων εἰς τὴν πόλιν, χωρὶς ὅμως νὰ ἀπολέσασιν πολλοὺς, ὡς ὄντος τοῦ τείχους ἐγγύς. Ὁ δὲ Τελευταῖος, ἀφοῦ ἤγειρε τρόπαιον καὶ ἐβεβαίωσε τὴν νίκην ταύτην, ἀνεχώρησε κύπτων τὰ δένδρα. Ἰοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ ἐκστρατεία τοῦ θέρους ἐκείνου· ἔπειτα δὲ διέλυσε τὸ Μακεδονικὸν στρατεύμα καὶ τὸ τοῦ Δέρδα. Οἱ Ὀλύμπιοι ὅμως ἐξηκολούθησαν περιτρέχοντες τὰς συμμάχους τῶν Λακεδαιμονίων πόλεις, λεηλατοῦντες τὰς χώρας καὶ φονεύοντες ἀνθρώπους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

(382, 381, 380 π. Χ.)

Περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς ἀνοιξέως οἱ Ὀλύμπιοι ἱππεῖς, ἑξακόσιοι περίπου, ἔδραμον περὶ μεσημβρίαν κατὰ τῆς Ἀπολλωνίας καὶ διασπαρέντες ἐλεηλάτουν τὴν γῶραν· ἔτυχε δὲ κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν νὰ εὑρισκῆται ἐκεῖ ὁ

Δέρδας καὶ νὰ προγευματίζη μετὰ τῶν ἵππέων του. Ἰδὼν τὴν ἐπίδρομὴν ἐκείνην, ἔμεινε ἡσύχως, ἔχων τοὺς ἵππους ἐπισεσαγμένους καὶ τοὺς ἵππεῖς ἐνόπλους. Ἐπειτα δὲ, ἅμα εἶδε τοὺς Ὀλυνθίους προχωροῦντας καταφρονητικῶς πρὸς τὸ προάστειον καὶ πρὸς αὐτὰς τὰς πύλας τῆς πόλεως, ἐξῆλθεν ἔχων συντεταγμένους τοὺς ἵππεῖς. Οἱ Ὀλύνθιοι, ἰδόντες αὐτὸν, ἐτράπησαν εἰς φυγὴν. Ὁ δὲ Δέρδας δὲν ἔπαυσε διώκων καὶ φονεῶν αὐτοὺς εἰς διάστημα ἐννεμήκοντα σταδίων μέχρι οὗ ἔφθασεν ὑπ' αὐτὰ τὰ τεῖχη τῆς Ὀλύνθου. Λέγεται ὅτι εἰς τὴν καταδίωξιν ταύτην ὁ Δέρδας ἐφόνευσε περὶ τοὺς ὀγδοήκοντα ἵππεῖς. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης οἱ ἐχθροὶ ἔμενον ἔτι μᾶλλον κεκλεισμένοι εἰς τὰ τεῖχη τῶν καὶ δὲν ἐκαλλιέργουν εἰμὴ ἐλάχιστον μέρος τῆς χώρας τῶν. Προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου καὶ τοῦ Τελευτίου βαδίζοντος ἐναντίον τῆς πόλεως τῶν Ὀλυνθίων ἵνα καταστρέψῃ ὅσα δένδρα εἶχον μείνει ἄκοπα καὶ ὅσας ἐργασίας εἶχον κάμει οἱ ἐχθροὶ εἰς τοὺς ἀγροὺς, ἐξεληθόντες οἱ Ὀλύνθιοι ἵππεῖς, διέβησαν τὸν παρὰ τὴν πόλιν ῥέοντα ποταμὸν καὶ ἐπλησίαζον ἡσύχως τῇ στρατόπεδόν του. Ἀγανακτήσας διὰ τὴν τόλμην αὐτῶν ὁ Τελευτίας, διέταξεν εὐθὺς τὸν ἀρχηγὸν τῶν πελταστῶν Γλημονίδα νὰ βαδίσῃ κατ' αὐτῶν μὲ βῆμα ταχύ. Οἱ δὲ Ὀλύνθιοι, ἰδόντες τρέχοντας τοὺς πελταστὰς, μετεστράφησαν, ἀπεχώρησαν ἡσύχως, καὶ διέβησαν πάλιν τὸν ποταμὸν. Οἱ πελτασταὶ τοὺς ἠκολούθουν μετὰ πολλῆς τόλμης, καὶ νομίζοντες ὅτι κατεδίωκον φεύγοντας, διέβησαν καὶ αὐτοὶ τὸν ποταμὸν. Ἀλλὰ τότε οἱ Ὀλύνθιοι ἵππεῖς, ἐπωφεληθέντες ἐκ τῆς στιγμῆς καθ' ἣν ἐβεβαιώθησαν ὅτι οἱ διαβάντες τὸν ποταμὸν εὐκόλως ἤθε-

λον καταδαμασθῆ, ἐστράφησαν, ἐπέπεσαν κατ' αὐτῶν καὶ ἐφόνευσαν αὐτὸν τὸν Γλημονίδα καὶ ἐκ τῶν ἄλλων πλείους ἢ ἑκατόν. Ὁ δὲ Τελευτίας, ἰδὼν τὰ γινόμενα, ὠργίσθη, ἔλαβε τὰ ὄπλα, ἐβάδισεν ἐμπρὸς μετὰ τῶν ὀπλιτῶν καὶ διέταξε τοὺς ἵππεῖς καὶ τοὺς πελταστάς νὰ καταδιώξωσι τὸν ἐχθρὸν ἄνευ διακοπῆς. Καὶ πολλοὶ μὲν ἐξ αὐτῶν, συμφώνως μὲ τὰς διαταγὰς του, ἐπροχώρησαν πλείοτερον τοῦ δέοντος πρὸς τὰ τεῖχη καὶ ἀπεχώρησαν κακῶς ἔχοντες· ἄλλοι δὲ, τοξευόμενοι ἄνωθεν τῶν πύργων, ἠναγκάσθησαν νὰ ἀποχωρήσωσιν ἐν ἀταξίᾳ διὰ νὰ προφυλαχθῶσιν ἀπὸ τὰ βέλη. Τότε οἱ Ὀλύμπιοι ἐπετέθησαν διὰ τοῦ ἵππικοῦ, βοηθούτων τῶν πελταστῶν, καὶ τέλος ἐξώρμησαν καὶ οἱ ὀπλιταὶ καὶ ἐπετέθησαν κατὰ τῆς τεταραγμένης φάλαγγος. Ὁ δὲ Τελευτίας ἔπεσεν ἐνταῦθα μαχόμενος καὶ ἀμέσως μετὰ ταῦτα τὸ στράτευμα ἐνέδωκεν, οὐδεὶς ἀνθίστατο πλέον, καὶ ὅλοι ἐστράφησαν εἰς φυγὴν, οἱ μὲν πρὸς τὸν Σπάρτων, οἱ δὲ πρὸς τὴν Ἀκανθον, οἱ δὲ πρὸς τὴν Ἀπολλωνίαν, οἱ πλείστοι δὲ πρὸς τὴν Ποτίδαιαν. Οἱ νικηταὶ κατεδίωξαν τοὺς ἠττηθέντας καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις καὶ ἐφόνευσαν πλείστους ἀνθρώπους ὠφελιμωτάτους εἰς τὸν στρατὸν.

Τοιαῦται καταστροφαὶ χρησιμεύουσιν ὡς μέγα μάθημα εἰς τοὺς ἀνθρώπους· διδάσκουσιν εἰς αὐτοὺς ὅτι ἐν γένει μὲν δὲν πρέπει νὰ τιμωρῶσι μήτε τοὺς οἰκέτας ἐν στιγμῇ ὀργῆς, ἐπειδὴ συχνότατα πλείοτερον βλάπτουσιν ἑαυτοὺς ἢ τοὺς ἄλλους, πρὸ πάντων ὅμως εἰς τὸν πόλεμον εἶναι μέγιστον σφάλμα νὰ ὀδηγῆται τις οὐχὶ ὑπὸ τῆς φρονήσεως ἀλλ' ὑπὸ τῆς ὀργῆς. Τρώντι ἢ ὀργὴ εἶναι ἀπρογότητος, ἐνῶ ἡ σκέψις ἐπιζητεῖ μετὰ

τῆς αὐτῆς φροντίδος τὰ μέσα νὰ ἀποφύγη τις τὸν κίνδυνον καθὼς καὶ τὰ μέσα νὰ βλάβῃ τὸν ἐχθρόν.

Οἱ Λακεδαιμόνιοι, ἀφοῦ ἤκουσαν τὸ πρᾶγμα, συνεσκέφθησαν καὶ ἀπεφάσισαν νὰ πέμψωσι πολυάριθμον στρατὸν διὰ νὰ καταβάλωσι τὴν ἐπληρμένην ὄφρῶν τῶν νικητῶν καὶ διὰ νὰ μὴ ματαιωθῶσιν αἱ προηγούμεναι αὐτῶν ἐπιτυχίαι. Ἐπὶ τῷ σκοπῷ λοιπὸν τούτῳ ἀπέστειλαν τὸν βασιλέα Ἀγησίπολιν ὡς ἀρχηγὸν τῆς ἐκστρατείας, καὶ μετ' αὐτοῦ τριάκοντα Σπαρτιάτας ὡς εἶχον πράξει καὶ πρὸς τὸν Ἀγησίλαον ὅτε οὗτος ἐξεστράτευσε κατὰ τῆς Ἀσίας. Πολλοὶ ἀνδρεῖοι περίοικοι τὸν ἠκολούθησαν ὡς ἐβελονταὶ, καθὼς καὶ ξένοι ἐξ ἐκείνων οἵτινες καλοῦνται τρόφιμοι, καὶ τινες νόθοι Σπαρτιάται, ἄνδρες εὐειδέστατοι καὶ μορφωθέντες εἰς τὴν Σπαρτιακὴν πειθαρχίαν. Αἱ σύμμαχοι πόλεις παρέσχον ἐπίσης ἐβελοντάς· ἦλθον ὁμοίως Θεσσαλοὶ ἱππεῖς ἐπιθυμοῦντες νὰ γνωρισθῶσιν ὑπὸ τοῦ Ἀγησιπόλιδος, καὶ ὁ Ἀμύντας, καθὼς καὶ ὁ Δέρδας, ἐπεδειξάντο πλειυτέραν προθυμίαν ἢ πρότερον.

Ἐν τούτοις ἡ πόλις τῶν Φλιασίων ἣτις εἶχεν ἐπαινεθῆ παρὰ τοῦ Ἀγησιπόλιδος διὰ τὴν ταχύτητα μεθ' ἧς παρέσχεν αὐτῷ πολλὰ χρήματα διὰ τὴν ἐκστρατείαν ταύτην, νομίζουσα ὅτι ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Ἀγησιπόλιδος ὁ Ἀγησίλαος δὲν θὰ ἐξήρχετο κατ' αὐτῆς, καθότι οὐδέποτε συνέβη ἀμφότεροι οἱ βασιλεῖς νὰ ἀπουσιάζωσιν ἐκ τῆς Σπάρτης, ἐφέρθη μετὰ πολλῆς ἀδικίας πρὸς τοὺς ἀνακληθέντας ἐξορίστους. Τῶντι οἱ μὲν ἐξόριστοι ἠξίουσαν νὰ δικασθῶσιν αἱ ἀμφισβητήσεις των παρὰ δικαστηρίου ἀμερολήπτου, οἱ δὲ πολῖται ἐπέμενον νὰ δικασθῶσιν ἐν αὐτῇ τῇ πόλει. Ἐρωτώντων δὲ τῶν ἐξορί-

στον ποία δικαιοσύνη ἦτο δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ ἐκεῖ ὅπου οἱ ἀδικοῦντες δικάζουσι συγχρόνως, οὐδεὶς ἤκουεν αὐτούς. Τούτου ἕνεκα λοιπὸν μετέβησαν εἰς τὴν Λακεδαιμόνα διὰ νὰ ἐγκαλέσωσι τὴν πόλιν των. Συνωδεύοντο δὲ καὶ ὑπὸ τινῶν κατοίκων τοῦ Φλιουῦτος οἵτινες ἐθεβαίου ὅτι πολλοὶ τῶν πολιτῶν ἐθεώρουν αὐτοὺς ὡς θύματα ἀδικίας. Ἀγανακτήσασα ἐπὶ τούτοις ἡ πόλις τῶν Φλιάσιων, κατεδίκασεν εἰς πρόστιμον ὅλους ἐκείνους ὅσοι μετέβησαν εἰς τὴν Λακεδαιμόνα χωρὶς νὰ τοὺς πέμψῃ ἡ πόλις των. Ἀλλ' οἱ καταδικασθέντες δὲν ἔσπευσαν νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὴν πατρίδα των· μένοντες δὲ ὅπου ἦσαν ἐπληροφόρουν τοὺς Λακεδαιμονίους ὅτι οἱ διαπραττοντες τὰς βιαιοπραγίας ταύτας ἦσαν αὐτοὶ ἐκεῖνοι οἱ ἐξορίσαντες αὐτοὺς καὶ κλείσαντες τὰς πύλας των εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους· ἦσαν αὐτοὶ ἐκεῖνοι οἱ ἀγοράσαντες τὰ κτήματά των καὶ μεταχειριζόμενοι τὴν βίαν διὰ νὰ μὴ τὰ ἀποδώσωσι καὶ τέλος εὐρόντες τῶρα τὸ μέσον νὰ τοὺς τιμωρήσωσι· διότι ἦλθον εἰς τὴν Λακεδαιμόνα, διὰ νὰ μὴ τολμήσῃ πλέον κανεὶς εἰς τὸ μέλλον νὰ ἔλθῃ καὶ φανερῶσῃ τὰ ἐν τῇ πόλει πραττόμενα.

Πεισθέντες οἱ ἔφοροι ὅτι οἱ Φλιάσιοι εἶχον ἀδικήσει, ἐκήρυξαν τὸν πόλεμον κατ' αὐτῶν. Ὁ Ἀγησίλαος δὲν δυσηρεσπῆθη διὰ τοῦτο, διότι ἡ τότε ἐξορίστος οἰκογένεια τοῦ Ποδανέμου ἦτο συνδεδεμένη διὰ τῶν δεσμῶν τῆς φιλοξενίας μετὰ τοῦ πατρὸς του Ἀρχιδάμου, καὶ αὐτὸς οὗτος ἦτο στενὸς φίλος τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἰππονίκου Περικλέους. Γενομένων τῶν ἀναχωρητηρίων θυσιῶν, ἀνεχώρησεν ἀμέσως, ἂν καὶ πολλαὶ πρεσβεῖαι ἦλθον πρὸς αὐτὸν καὶ χρήματα πολλὰ τῶν προσεφέρθησαν διὰ νὰ προλάβωσι τὴν εἰσβολὴν ἐκείνην. Ὁ δὲ

Ἄγηςίλαος ἀπεκρίθη ὅτι ἐξεστράτευεν οὐχὶ διὰ νὰ πράξῃ ἀδικίας, ἀλλὰ διὰ νὰ βοηθήσῃ τοὺς ἀδικηθέντας. Ἐπὶ τέλους οἱ Φλιάσιοι εἶπον ὅτι ἦσαν ἔτοιμοι νὰ πράξωσι τὰ πάντα καὶ τὸν παρεκάλεσαν νὰ μὴ εἰσβάλῃ. Τότε ὁ Ἄγηςίλαος ἀπεκρίθη ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ πιστεύσῃ εἰς τοὺς λόγους των, ἐπειδὴ πρότερον εἶχον ψευθεῖν, ἀλλ' ὅτι ἦτο ἀνάγκη πραγματικῆς ἐγγυήσεως. Οἱ Φλιάσιοι τὸν ἠρώτησαν ποία ἠδύνατο νὰ ἦναι ἡ ἐγγυήσις αὐτῆ. «Ἡ ἰδία τὴν ὁποίαν μᾶς ἐδώκατε ἄλλοτε χωρὶς νὰ πάθετε παρ' ἡμῶν οὐδεμίαν βλάβην, εἶπε· νὰ μᾶς παραδώσετε τὴν ἀκρόπολιν.» Ἀρνηθέντων δὲ νὰ πράξωσι τοῦτο, εἰσέβαλεν ἀμέσως εἰς τὴν χώραν, περιστείχισε τὴν πόλιν καὶ τοὺς ἐπολιόρκησε. Λεγόντων δὲ πολλῶν Λακεδαιμονίων ὅτι χάριν ὀλίγων ἀνθρώπων εἶλκυον τὸ μῖσος πλειοτέρων ἢ πεντακισχιλίων κατοίκων, (καὶ τῶν οἱ Φλιάσιοι, διὰ νὰ καταστήσωσι τὸ πρᾶγμα καταφανέστερον, μετέφερον τὰς συνεδριάσεις των εἰς ἄλλο μέρος, ὑπὸ τὰ ὄμματα τῶν πολιορκούντων,) ὁ Ἄγηςίλαος διὰ νὰ κατασιγάσῃ τὰς μεμφιμορίας ταύτας ἐπενόησε τὸ ἀκόλουθον στρατήγημα. Ὅσακις οἱ συγγενεῖς ἢ οἱ φίλοι τῶν ἐξορίστων ἤρχοντο εἰς τὸ στρατόπεδόν του, διέταττε τοὺς στρατιώτας νὰ ἐτοιμάζωσι συσσίτιον, νὰ παρέχωσι τὰ ἀναγκαιοῦντα εἰς ἐκείνους οἵτινες ἤθελον νὰ λαμβάνωσι μέρος εἰς τὰ γυμνάσια, νὰ δίδωσι μάλιστα εἰς ὅλους ὄπλα καὶ νὰ μὴ διστάζωσι νὰ κάμνωσιν οἰανδήποτε δαπάνην. Αἱ διαταγαὶ του ἐξετελέσθησαν, καὶ ἐσχηματίσθη τοιοτοτρόπως σῶμα ἐκ χιλίων καὶ πλειοτέρων ἀνδρῶν οἵτινες διεκρίνοντο διὰ τὴν βίωσιν των, τὴν πειθαρχίαν των καὶ τὸν ἀριστον

δουλοσύνην των. Ὡστε ἐπὶ τέλους οἱ Λακεδαιμόνιοι εἶπον ὅτι τοιούτων στρατιωτῶν εἶχον ἀνάγκην.

Καὶ ὁ μὲν Ἀγησίλαος εἰς ταῦτα ἐνησχολεῖτο· ὁ δὲ Ἀγησίπολις, ἐλθὼν ἐκ τῆς Μακεδονίας, ἐστρατοπεδεύσατο πρὸ τῆς πόλεως τῶν Ὀλυνθίων. Ἐπειδὴ δὲ οὐδεὶς ἀντεπεξήρχετο κατ' αὐτοῦ, ἤρχισε νὰ λεηλατῇ ὅ,τι εἶχε μείνει εἰς τὴν χώραν των, ἔπειτα δὲ μετέβη εἰς τὰς συμμαχούς αὐτῶν χώρας καὶ κατέστρεψε τοὺς ἀγροὺς των καὶ ἐκυρίευσε τὴν Τορώνην ἐξ ἐφόδου.

Ἐνῶ δὲ ἐπραττε ταῦτα κατελήφθη εἰς τὴν ἀκμὴν τοῦ θέρους ὑπὸ φλογεροῦ πυρετοῦ. Ἐπειδὴ δὲ εἶχεν ἰδεῖ ἐσχάτως τὸ ἐν τῇ Ἀφύτῃ ἱερὸν τοῦ Διονύσου, ἐπόθησε νὰ ἐπανίδῃ τὰ σικερά ἐκεῖνα φυλλώματα καὶ τὰ λαμπρά καὶ ψυχρά ἐκεῖνα ὕδατα. Μετεκομίσθη λοιπὸν ἐκεῖ ἀκόμη ζῶν· ἀλλ' ἀπέθανεν ἐξω τοῦ ἱεροῦ, μίαν ἐβδομάδα μετὰ τὴν ἀσθένειάν του, τὸ δὲ σῶμά του, τεθὲν ἐντὸς μέλιτος, μετεκομίσθη εἰς τὴν πατρίδα του ὅπου ἔτυχε βασιλικῆς ταφῆς.

Ὅταν ὁ Ἀγησίλαος ἤκουσε τοῦτο, ἀντὶ νὰ χαρῇ ὡς ἤθελέ τις νομίσαι ὡς ἀπαλλαγὴς ἀντιπάλου, ἐξ ἐναντίας ἔκλαυσε καὶ μετὰ πόθου ἐνθυμήθη τὴν συνδιαίτησιν αὐτῶν, διότι οἱ δύο βασιλεῖς ζῶσιν ὁμοῦ ἔταν εὐρίσκωνται εἰς τὴν Σπάρτην. Ὁ Ἀγησίπολις ἀντήλλαξε μετὰ τοῦ Ἀγησιλάου ὁμιλίαν νεανικᾶς· τῷ ὠμίλει περὶ θήρας, περὶ ἵππων, περὶ ἐρώτων, πρὸς τοῦτοις δὲ, ἐν τῇ κοινῇ κατοικίᾳ των, ἐδείκνυε πρὸς αὐτὸν τὸν σεβασμὸν ἐκεῖνον ὅστις ὀφείλεται πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους. Καὶ οἱ μὲν Λακεδαιμόνιοι ἔπεμψαν ἀντ' ἐκείνου κατὰ τῆς Ὀλύνθου τὸν Πολυβιάδην ὡς ἀρμοστήν.

Ὁ δὲ Ἀγησίλαος εἶχεν ἤδη ὑπερβῆ τὸν χρόνον ὅσον,

ὡς ἐλέγετο, ἔμελλον νὰ διαρκέσωσιν αἱ ζωοτροφίαι τοῦ Φλιοῦντος· διότι τοιαύτην ἰσχὺν ἔχει ἡ ἐγκράτεια ἐπὶ τῆς κοιτίας ὥστε οἱ Φλιασίοι, ψηφίσαντες νὰ παρέχωσι τὸ ἥμισυ σιτηρέσιον ἢ πρότερον, ἠδυνήθησαν, ἐκτελοῦντες τὴν ἀπόφασιν ταύτην, νὰ ὑπομείνωσι τὴν πολιορκίαν διπλάσιον χρόνον τοῦ ὑπολογισθέντος. Τοιαύτη δ' ἐπίσης εἶναι ἡ ὑπεροχὴ τῆς τόλμης ἐπὶ τῆς ἀτολμίας ὥστε Δελφίων τις, ὅστις ἔχαιρε φήμην διακεκριμένου ἀνδρὸς, ἔχων τριακοσίους Φλιασίους, ἠδύνατο νὰ ἐμποδίξῃ ἐκείνους οἵτινες ἤθελον τὴν εἰρήνην καὶ νὰ ῥίπτῃ εἰς τὰς φυλακὰς ἐκείνους πρὸς οὓς ἐδυσπίσται. Κατώρθωσεν ἐπίσης νὰ ἀναγκάξῃ τὸ πλῆθος νὰ φρουρῇ καὶ νὰ βεβαιουῖται περὶ τῆς πίστεώς των ἐπιτηρῶν αὐτούς. Συχνάκις ἔκαμνεν ἐξόδους μετὰ τῶν ἀφωσιωμένων αὐτῶ ἀνδρῶν, καὶ ἀπέκρουε τοὺς φύλακας ἐκ τῶν διαφόρων μερῶν τῶν περὶ τὴν πόλιν τάφρων.

Ἐν τούτοις, ἀφοῦ μὲ ὅλας των τὰς ἀναζητήσεις οἱ τολμηροὶ οὗτοι ἄνδρες δὲν ἠδυνήθησαν πλέον νὰ εὕρωσι τροφὰς εἰς τὴν πόλιν, ἐζήτησαν ἀνακωχὴν παρὰ τοῦ Ἀγησιλάου διὰ νὰ πέμψωσι πρεσβείαν εἰς τὴν Λακεδαιμόνα, λέγοντες ὅτι εἶχον ἀπόφασιν νὰ παραδώσωσι τὴν πόλιν ἄνευ ὄρων εἰς τοὺς ἄρχοντας τῶν Λακεδαιμονίων. Ἄλλ' ὁ Ἀγησίλαος, ὀργισθεὶς διότι δὲν ἀνεγνώριζον εἰς αὐτὸν οὐδεμίαν ἐξουσίαν, κατώρθωσε διὰ τῶν ἐν τῇ Σπάρτῃ φίλων του νὰ τὸν ἀφήσωσι νὰ ἀποφασίσῃ περὶ τῆς τύχης τῶν Φλιασίων καὶ νὰ ἐπιτρέψῃ ἀκολούθως νὰ διέλθῃ ἡ πρεσβεία. Ἐν τούτοις οἱ φύλακες ἐδιπλασιάσθησαν διὰ νὰ μὴ ἐξέρχεται κανεὶς ἐκ τῆς πόλεως. Μὲ ὅλας ταύτας τὰς προφυλάξεις, ὁ Δελφίων καὶ μετ' αὐτοῦ εἷς ἐστιγματισμένος δοῦλος, ὅστις

εἶχεν ὑπεξαιρέσει πολλά ὄπλα ἀπὸ τοὺς πολιορκουῦντας, ἀπέδρασαν νύκτωρ. Ὅταν δὲ οἱ πρέσβεις ἐπέστρεψαν ἐκ τῆς Σπάρτης μὲ τὴν εἰδήσιν ὅτι ἡ πόλις ἀναθέτει εἰς τὸν Ἀγησίλαον νὰ ἀποφασίσῃ ὅ,τι ἤθελε περὶ τῶν Φλιασίων, ὁ Ἀγησίλαος ἀπεφάσισε πρῶτον μὲν πεντακόντα ἄνδρες τῆς πόλεως νὰ κρίνωσι ποῖοι ἦτο δίκαιον νὰ ζήσωσι καὶ ποῖοι νὰ ἀποθάνωσιν· ἔπειτα δὲ νὰ τεθῶσι νόμοι συμφώνως μὲ τοὺς ὁποίους νὰ πολιτεύωνται. Μέχρις οὗ ὅμως ἐκτελεσθῶσι ταῦτα, ἀφῆκε φρουρὰν εἰς τὴν πόλιν καὶ μισθὸν ἕξ μηνῶν διὰ τοὺς φρουροὺς, καὶ μετὰ τοῦτο διέλυσε τοὺς συμμάχους καὶ ἐπανάφερε τοὺς συμπολίτας του εἰς τὴν Σπάρτην. Καὶ ἡ μὲν ἐκστρατεία τοῦ Φλιοῦντος, ἀφοῦ διήρκεσεν ἕνα ἐνιαυτὸν καὶ μῆνας ὀκτώ, οὕτως ἐτελείωσεν.

Ὁ δὲ Πολυβιάδης ἐπέβλεπεν ἰσχυρῶς τοὺς Ὀλυνθίους διὰ τοῦ λιμοῦ, διότι οὔτε διὰ ξηρᾶς ἠδύναντο νὰ λάβωσιν οὔτε διὰ θαλάσσης νὰ εἰσαγάγωσι τροφίμα· ἠναγκάσθησαν λοιπὸν νὰ πέμψωσι πρέσβεις εἰς τὴν Λακεδαιμόνα διὰ νὰ ζητήσωσιν εἰρήνην. Οἱ πρέσβεις οὗτοι, περιβληθέντες μὲ ἀπόλυτον πληρεξουσιότητα ἔκαμον συνθήκας διὰ τῶν ὁποίων ὑπεχρεοῦντο οἱ Ὀλύνθιοι νὰ ἔχωσιν ὡς φίλους ἢ ἐχθροὺς τοὺς φίλους ἢ ἐχθροὺς τῶν Λακεδαιμονίων, νὰ τοὺς ἀκολουθῶσι πανταχοῦ ὅπου ἤθελον τοὺς ὀδηγῆ οὗτοι καὶ νὰ ἦναι σύμμαχοί των. Ὅμοσαντες δὲ νὰ μείνωσι πιστοὶ εἰς τοὺς ὅρους τούτους, ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Ὀλυθον.

Ἡ θέσις τῶν Λακεδαιμονίων ἦτο τότε λαμπρά· οἱ Θηβαῖοι καὶ οἱ ἄλλοι Βοιωτοὶ ἦσαν ἐντελῶς ὑποταγμένοι εἰς αὐτοὺς, οἱ Κορίνθιοι πιστότατοι, οἱ Ἀρ-

γεῖοι τεταπεινωμένοι, ἀφότου ἢ πρόφασις τῶν ἱερῶν μηνῶν εἶχε κατασταθῆ εἰς αὐτοὺς ἀνωφελῆς, καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐγκαταλελειμμένοι· ἐκτὸς τούτου οἱ Λακεδαιμόνιοι εἶχον τιμωρήσει τοὺς ἀπίστους συμμάχους τῶν τούτου ἐνεκα ἢ ἡγεμονία τῶν ἐφαίνετο ἰδρυθεῖσα ἐπὶ βάσεων ἐνδόξων καὶ ἀσφαλῶν.

 ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄.

(379, 378, 377, 376 π. Χ.)

Δύναται τις νὰ ἀναφέρῃ ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν βαρβάρων πλεῖστα γεγονότα μαρτυροῦντα ὅτι οἱ θεοὶ οὔτε τῶν ἀσεβούντων οὔτε τῶν ἀνόσια ποιούντων ἀμελοῦσιν. Ἄλλ' ἐγὼ δὲν θὰ εἶπω εἰμὴ τὰ πλησιέστερα, ὅτι οἱ Λακεδαιμόνιοι οἵτινες εἶχον ὁμοίσει νὰ ἐξασφαλίσωσι τὴν αὐτονομίαν τῶν πόλεων καὶ ἐν τούτοις ἐκράτουν τὴν ἀκρόπολιν τῶν Θεβῶν, ἀνίκητοι ὄντες μέχρι τότε, ἐτιμωρήθησαν ὑπὸ μόνων τῶν ἀδικηθέντων, καὶ ἤρκεσαν ἑπτὰ ἐξόριστοι διὰ νὰ καταλυθῇ ἡ δύναμις τῶν παλιτῶν οἵτινες τοὺς εἰσήγαγον εἰς τὴν ἀκρόπολιν καὶ ἠθέλησαν νὰ ὑποδουλώσωσι τὴν πατρίδα τῶν εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους, ὅπως δύνανται νὰ τυραννῶσιν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι. Πῶς δὲ τοῦτο ἐγένετο, θέλω διηγηθῆ.

Ἐπὶ τῆς ἐπιγραφῆς οὐνομαζόμενος Φιλλίδας γραφεὺς τοῦ Ἀρχίου καὶ τῶν ἄλλων πολεμάρχων ἄστις, κατὰ τὸ φαινόμενον, τοῖς εἶχε προσφέρει λαμπρὰς ὑπηρεσίας. Ὁ ἄνθρωπος αὗτος, ἐλθὼν εἰς τὰς Ἀθήνας δι' ὑποθέ-

σεις του, συνήντησε τὸν Μέλωνα, τὸν ὁποῖον ἐγνώριζε προηγουμένως καὶ ὅστις ἦτο εἷς ἐκ τῶν Θηβαίων ἐξορίστων. Ὁ Μέλων ἐπλησίασε τὸν Φιλλίδαν καὶ μαθὼν παρ' αὐτοῦ τὰς βιαιοπραγίας τοῦ Ἀρχίου καὶ τοῦ Φιλίππου ἐνόησεν ὅτι ἡ κατάστασις τῆς πατρίδος ἦτο μᾶλλον μισητὴ εἰς τὸν Φιλλίδαν ἢ εἰς αὐτὸν τὸν ἴδιον. Ἔδωκαν λοιπὸν ἀμειβαῖα ἐχέγγυα πίστεως καὶ συμφώνησαν περὶ τοῦ σχεδίου τὸ ὁποῖον ἐμελλον νὰ ἀκολουθήσωσι. Τότε ὁ Μέλων προσλαβὼν ἐξ ἐκ τῶν ἐξορίστων τοὺς μᾶλλον ἐπιτηδεῖους καὶ μὴ ἔχοντας ἄλλο ὄπλον εἰμὴ ξιφίδια, ἔρχεται πρῶτον εἰς τὴν χώραν διὰ νυκτός· ἔπειτα δὲ, διημερεύσαντες ἐν τινι τόπῳ ἐρήμῳ, ἤλθον πρὸς τὰς πύλας προσποιούμενοι ὅτι ἐπανήρχοντο ἐκ τῶν ἀγρῶν καθ' ἣν ὥραν ἐπιστρέφουσιν ἀπὸ τὰς ἐργασίας των οἱ βραδύνοντες ἐργάται. Ἀφοῦ δὲ εἰσῆλθον εἰς τὴν πόλιν, διῆλθον τὴν νύκτα ἐκείνην καὶ τὴν ἐπιούσαν ἡμέραν παρὰ τινι καλουμένῳ Χάρωνι. Οἱ πολέμαρχοι καταθέτοντες τὴν ἀρχὴν ἐπανηγύριζον τὰ Ἀφροδίσια, ὃ δὲ Φιλλίδας ἐνησχολεῖτο εἰς τὰ ἀφορῶντα τὴν ἑορτὴν ταύτην. Ἐπειδὴ δὲ πρὸ πολλοῦ τοῖς εἶχεν ὑποσχεθῆ νὰ ταῖς φέρῃ τὰς καλλίστας καὶ μᾶλλον διασήμεους γυναῖκας τῶν Θηβῶν, τοὺς ἐβεβαίωσεν ὅτι θὰ τὰς φέρῃ κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν. Οἱ πολέμαρχοι, οἵτινες ἦσαν ἀκόλαστοι, μετὰ πολλῆς ἀνυπομονησίας περιέμενον τὴν νύκτα. Ἀφοῦ λοιπὸν ἐδείπνησαν καὶ ἐμεθύσθησαν διὰ τῶν προτροπῶν τοῦ Φιλλίδου, τὸν διέταξαν νὰ φέρῃ ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον τὰς ἐταίρας. Οὗτος δὲ ἐξελθὼν ἔφερε τὸν Μέλωνα καὶ τοὺς φίλους του, τρεῖς μὲν ἐνδύσας ὡς δεσποίνας, τοὺς δὲ ἄλλους ὡς θεραπαινίδας. Καὶ τούτους μὲν εἰσήγαγεν εἰς

τὸν ἀντιθάλαμον τοῦ πολεμαρχείου, αὐτὸς δὲ εἰσελθὼν εἶπεν εἰς τοὺς περὶ τὸν Ἀρχίαν ὅτι αἱ γυναῖκες δὲν εἰσήρχοντο ἐὰν ὑπῆρχον εἰς τὴν αἴθουσαν ὑπηρεταί. Τότε οἱ μὲν πολέμαρχοι διέταξαν ὅλους νὰ ἐξέλθωσιν, ὁ δὲ Φιλλίδας, δὸς οἶνον εἰς τοὺς δούλους, τοὺς ἔπεμψεν εἰς τὸ δωμάτιον ἐνὸς ἐξ αὐτῶν. Κατόπιν εἰσήγαγε τὰς ἐταίρας καὶ ἐκάθιζε μίαν πλησίον ἐκάστου. Ἦτο δὲ συμπεφωνημένον, ἅμα καθίσωσι, νὰ ἀφαιρέσωσι τὸν πέπλον των καὶ νὰ κτυπήσωσιν. Ἴδου, ὡς λέγεται, πῶς ἐφρονεύθησαν οἱ πολέμαρχοι· ἄλλοι λέγουσιν ὅτι ὁ Μέλων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ εἰσῆλθον ὡς συμπόται καὶ τοὺς ἐφόνευσαν.

Λαθῶν ἀκολούθως ὁ Φιλλίδας τρεῖς τῶν συμποτῶν, μετέβη εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Λεοντιάδου, ἐκτύπησεν εἰς τὴν θύραν καὶ εἶπεν ὅτι ἐκόμιζε διαταγὴν τῶν πολεμάρχων. Ὁ Λεοντιάδης ἦτο ἀκόμη μόνος κεκλιμένος μετὰ τὸ δεῖπνον, καὶ ἡ γυνή του παρεκάθητο νήθουσα ἔριον. Διέταξε δὲ νὰ εἰσαγάγῃσι τὸν Φιλλίδαν τὸν ὁποῖον ἐνόμιζε πιστόν. Οὗτοι δὲ ἅμα εἰσῆλθον, αὐτὸν μὲν ἀπέκτειναν, τὴν δὲ γυναῖκα φοβήσαντες ἠνάγκασαν νὰ σιωπήσῃ. Ἐξελθόντες διέταξαν νὰ κλεισθῇ ἡ θύρα διότι, ἐὰν τὴν εὕρισκον ἀνοικτὴν, θὰ ἐφόνευσον ὅλους τοὺς ἐν τῇ οἰκίᾳ. Ἀφοῦ ἐγένοντο ταῦτα παραλαβὼν ὁ Φιλλίδας δύο τῶν ἀνδρῶν, ἦλθεν εἰς τὸ δεσμοκτήριον καὶ εἶπεν εἰς τὸν δεσμοφύλακα ὅτε ἔφερε κατὰ διαταγὴν τῶν πολεμάρχων ἕνα ἄνθρωπον διὰ νὰ τὸν φυλακίσῃ· ὁ δεσμοφύλαξ ἤνοιξε, τὸν ἐφόνευσαν καὶ ἀπέλυσαν τοὺς δεσμώτας. Ὀπλίσαντες αὐτοὺς ταχέως μὲ τὰ ὄπλα τὰ ὁποῖα ἔλαβον ἐκ τῆς στοᾶς, τοὺς ἔφερον εἰς τὸ Ἀμφεῖον καὶ τοὺς διέταξαν νὰ μείνωσιν ἐκεῖ ἔνοπλοι.

σαν. Τινὲς ὅμως μετεφέρθησαν κρυφίως καὶ ἐσώθησαν ὑπὸ τῶν ἐκ τῶν ὀρίων ἐλθόντων Ἀθηναίων. Ἀντὶ τούτου οἱ Θηβαῖοι ἔλαβον τὰ τέκνα τῶν φονευθέντων οἵτινες εἶχον οἰκογενεῖας καὶ τὰ ἔσφαζαν.

Μαθόντες ταῦτα οἱ Λακεδαιμόνιοι, τὸν μὲν ἀρμοστήν τὸν ἐγκαταλιπόντα τὴν ἀκρόπολιν καὶ μὴ περιμείναντα τὴν βοήθειαν ἀπέκτειναν, κατὰ δὲ τῶν Θηβαίων ἐψήφισαν ἐκστρατεῖαν. Τότε δ' Ἀγησίλαος εἶπεν ὅτι εἶχε τεσσαράκοντα ἐτῶν ὑπηρεσίαν καὶ ὅτι ὁ νόμος ὁ ἀπαγορεύων εἰς τοὺς ιδιώτας τοὺς ἔχοντας τὴν ἡλικίαν ταύτην νὰ ἐκστρατεύωσιν ἐξω τῆς πατρίδος τῶν ἐφηρμόζετο καὶ εἰς τοὺς βασιλεῖς. Ταῦτα προβαλὼν ἀπέφυγε τὴν ἐκστρατεῖαν. Ἦτο ὅμως καὶ ἄλλη αἰτία διὰ τὴν ὁποίαν ἤθελε νὰ μείνῃ εἰς τὴν Σπάρτην· ἤξευρεν ὅτι ἐὰν ἐδέχετο τὴν ἀρχηγίαν, οἱ πολῖται θὰ ἔλεγον ὅτι ὁ Ἀγησίλαος, ὅπως βοηθήσῃ τοὺς τυράννους, παρείχε πράγματα εἰς τὴν πόλιν. Τοὺς ἀφῆκε λοιπὸν κυρίους νὰ πράξωσιν ὅ,τι ἤθελον. Οἱ δὲ ἔφοροι ἐνδίδοντες εἰς τὰς προτροπὰς τῶν διαφυγόντων τὰς σφαγὰς Θηβαίων, ἐπεμψαν ἐν τῇ ἀκμῇ τοῦ χειμῶνος τὸν Κλεόμβροτον (1) ὅστις τότε κατὰ πρῶτον ἐγίνετο ἀρχηγὸς στρατοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ὁδὸς ἢ διερχομένη διὰ τῶν Ἐλευθερῶν κατείχετο ὑπὸ τοῦ Χαβρίου καὶ τῶν Ἀθηναίων πελταστῶν, ὁ Κλεόμβροτος, διὰ νὰ διέλθῃ τὸ ὄρος, ἠκολούθησε τὴν ὁδὸν τὴν ἄγουσαν εἰς τὰς Πλαταιάς. Προχωρήσαντες οἱ πελτασταὶ εὗρον ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοὺς ἐκ τοῦ δεσμοτηρίου ἀπολυθέντας, ἑκατὸν πεντήκοντα περίπου ὄντας καὶ φυλάττοντας τὴν δίοδον

(1) Ἀδελφὸν καὶ διάδοχον τοῦ Ἀγησιπόλεως.

ταύτην. Καὶ τούτους μὲν ἅπαντας, πλὴν ἴσως ἑνὸς ἢ δύο, ἀπέκτειναν οἱ πελτασταί· ὁ δὲ Κλεόμβροτος κατέβη εἰς τὰς Πλαταιάς, εἰσέτι πιστὰς εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους καὶ μετέβη ἀκολούθως εἰς Θεσπιάς, ἐξ ὧν ἀνεχώρησε καὶ ἐστρατοπεδεύσατο εἰς τὴν πόλιν τῶν Θηβαίων Κυνὸς κεφαλᾶς. Μείνας δὲ ἐκεῖ περὶ τὰς δεκαῆξ ἡμέρας, ἤλθε πάλιν εἰς Θεσπιάς. Ἐκεῖ ἀφῆκε τὸν Σφοδρίαν ὡς ἀρμοστήν καὶ τὸ τρίτον τῶν στρατιωτῶν ἐκάστης συμμάχου πόλεως. Τῷ παρέδωκεν ὡσαύτως καὶ ὅσα χρήματα εἶχε φέροι μεθ' ἑαυτοῦ ἐκ τῆς πατρίδος καὶ τὸν διέταξε νὰ στρατολογήσῃ μισθοφόρους. Καὶ ὁ μὲν Σφοδρίας ἐξετέλεσε τὰς διαταγὰς ταύτας, ὁ δὲ Κλεόμβροτος ἐπανεφέρεν εἰς τὴν Λακεδαίμονα διὰ τῆς Κρεύσιος τοὺς στρατιώτας ἀποροῦντας ἐὰν ὑπῆρχε μετὰ τῶν Θηβαίων πόλεμος ἢ εἰρήνη, διότι ἔφερε μὲν τὸ στράτευμα εἰς τὴν χώραν τῶν Θηβαίων, ἐπανεῆλθε δὲ ἐλαχίστας διαπραξίας λεηλασίας. Ἐνῶ δὲ ἐπέστρεφε κατελήφθη ὑπὸ τρομερᾶς θεῆλλης τὴν ὁποῖαν τινὲς ἐξήγησαν ὡς οἰωνὸν διὰ τὸ μέλλον. Τῷ ὄντι, μετὰξὺ ἄλλων κακῶν, ἐνῶ ὁ Κλεόμβροτος διήρχετο μετὰ τοῦ στρατοῦ τὸ ὄρος τὸ ἑποῖον ἄγει ἐκ τῆς Κρεύσιος εἰς τὴν θάλασσαν, ὁ σφοδρὸς ἐκεῖνος ἀνεμὸς κατεκρήμνισε πολλοὺς ὄνους μεθ' ἄλλων τῶν ἀποσκευῶν καὶ παρέσυρε πολλὰ ὄπλα τὰ ὁποῖα ἐχάθησαν εἰς τὴν θάλασσαν. Τέλος πολλοὶ στρατιῶται, μὴ δυνάμενοι νὰ περιπατήσωσι μὲ τὰ ὄπλα των, ἄφησαν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους, τὰς ἀσπίδας των ἀνατετραμμένας ἐμπλήσαντες αὐτὰς μὲ λίθους. Καὶ τότε μὲν ἐδείπνησαν ὅπως ἠδυνήθησαν εἰς τὰ Διγύσθενα τῆς Μεγαρίδος· τὴν δὲ ἐπιούσαν ἐλ-

θόντες ἔλαβον τὰ ὄπλα των. Ἐπειτα, ἀφελθέντες ὑπὸ τοῦ Κλεομβρότου, ἐπέστρεψαν εἰς τὰς πατρίδας των.

Οἱ Ἀθηναῖοι βλέποντες ὅτι ἡ Σπάρτη ἦτο ἰσχυρά, ὅτι πόλεμος δὲν ὑπῆρχε πλέον εἰς τὴν Κόρινθον καὶ ὅτι οἱ Λακεδαιμόνιοι διήρχοντο παρὰ τὴν Ἀττικὴν ὅπως εἰσβάλωσιν εἰς τὰς Θήβας, τοσοῦτον ἐφοβήθησαν ὥστε δικάσαντες τοὺς δύο στρατηγοὺς οἵτινες εἶχον λάβει γνῶσιν τῆς συνωμοσίας τοῦ Μέλωνος ἐναντίον τοῦ Λεοντιάδου, τὸν μὲν ἕνα ἀπέκτειναν, τὸν δὲ ἄλλον, μὴ περιμείναντα τὴν ἀπόφασιν, ἐξώρισαν.

Καὶ οἱ Θηβαῖοι δὲ, φοβηθέντες μήπως ἀναγκασθῶσι μόνοι νὰ πολεμήσωσιν ἐναντίον τῶν Λακεδαιμονίων, κατέφυγον εἰς τὸ ἀκόλουθον μέτρον. Ἐπεισαν διὰ χρημάτων τὸν ἀρμοστήν τῶν Θεσπιῶν Σφοδρίαν νὰ προσποιηθῇ ὅτι εἰσβάλλει κατὰ τῆς Ἀττικῆς διὰ νὰ φέρῃ οὕτω ῥῆξιν μεταξὺ τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν Λακεδαιμονίων. Ὁ Σφοδρίας, εὐπειθὴς εἰς τὰς ὁδηγίας ταύτας, προσεποιήθη ὅτι ἤθελε νὰ καταλάβῃ τὸν Πειραιᾶ ὅστις δὲν εἶχε πλέον πύλας. Ἀνεχώρησε δὲ ἀπὸ πρωίας ἐκ Θεσπιῶν μὲ τοὺς στρατιώτας του ἀφοῦ ἐγεύθησαν, λέγων ὅτι ἤθελε νὰ φθάσῃ εἰς τὸν Πειραιᾶ πρὸ τῆς ἡμέρας. Ἀλλ' ἡ ἡμέρα τὸν κατέλαβεν εἰς τὴν Θρίαν, καὶ ἐκεῖ δὲν ἐζήτησε πλέον νὰ κρύψῃ τὴν πορείαν του· ἀλλὰ, λαβὼν ἄλλην διεύθυνσιν, ἤρπασε τὰ ποίμνια καὶ ἐλεηλάτησε τὰς οἰκίας. Τινὲς ἐξ ἐκείνων οἵτινες τὸν συνήντησαν κατὰ τὴν νύκτα ἔφυγον εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ ἀνήγγειλαν εἰς τοὺς Ἀθηναίους τὴν προσέγγισιν παμπόλλου στρατεύματος. Οἱ Ἀθηναῖοι λοιπὸν ὠπλίσθησαν ἐν τάχει, ἵππεῖς δὲ καὶ ὀπλίται ἐφύλαττον τὴν πόλιν. Εὗρισκοντο τότε εἰς τὰς Ἀθήνας

πρέσβεις Λακεδαιμόνιοι, ὁ Ἐτυμοκλῆς, ὁ Ἀριστόλοχος καὶ ὁ Ὠκυλλος οἵτινες διέμενον παρὰ τῷ προξένῳ Καλλίᾳ. Ἄμα οἱ Ἀθηναῖοι ἤκουσαν τὴν ἀγγελίαν ἐκείνην, συνέλαβον τοὺς πρέσβεις καὶ τοὺς ἐφύλαττον νομίζοντες ὅτι εἶχον μέρος εἰς τὴν ἐπιβουλήν. Καταληφθέντες ὑπὸ φόβου οἱ πρέσβεις οὗτοι εἶπον πρὸς ἀπολογία τῶν ὅτι ἐὰν ἐγίνωσκον ὅτι ἐμελλε νὰ καταληφθῇ ὁ Πειραιεὺς ποτὲ δὲν θὰ παρέδιδον αὐτοὶ ἑαυτοὺς ὑποχειρίους εἰς τὴν πόλιν, καὶ τοῦτο ἐντὸς τῆς οἰκίας τοῦ προξένου ὅπου εὐκόλως θὰ τοὺς εὔρισκον· ἐλεγον ἐπίσης ὅτι μετ' ὀλίγον ἤθελε γίνεαι δῆλον καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς Ἀθηναίους ὅτι οὔτε ἡ πόλις τῶν Λακεδαιμονίων ἦτο ἐν γνώσει τῶν συμβαινόντων. «Σᾶς βεβαιούμεν δὲ, προσέθετον, ὅτι ταχέως θὰ ἀκούσετε τὴν καταδίκην τοῦ Σφοδρίου.» Κριθέντες λοιπὸν ὅτι δὲν ἦσαν συνένοχοι ἀπελύθησαν. Οἱ δὲ ἔφοροι ἀνεκάλεσαν τὸν Σφοδρίαν καὶ προσποιούμενοι πλαστὴν ἀσθηρότητα ἐνεκάλεσαν αὐτὸν εἰς δίκην θανάτου· οὗτος ὅμως, καίπερ μὴ ὑπακούσας, ἀπελύθη. Πολλοὶ ἐν Λακεδαίμονι εὔρον τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἀδικιωτάτην. Ἰδοὺ δὲ ποία ἡ αἰτία αὐτῆς.

Ὁ Σφοδρίας εἶχεν υἱὸν νέον, μόλις ὑπερβάντα τὴν παιδικὴν ἡλικίαν, καλούμενον Κλεώνυμον. Ἦτο ὁ μᾶλλον ὠραίος καὶ ὁ μᾶλλον διακρινόμενος μεταξὺ τῶν συνομιλήκων του· τοῦτον τὸν νέον ἠγάπα ὁ υἱὸς τοῦ Ἀγησιλάου Ἀρχίδαμος. Οἱ εὐνοούμενοι τοῦ Κλεομβρότου διακαῶς ἐπεθύμουν νὰ ἀπολυθῇ ὁ φίλος τῶν Σφοδρίας, ἀλλ' ἐφοβοῦντο τὸν Ἀγησίλαον, τοὺς φίλους αὐτοῦ καὶ τοὺς ἀμερολήπτους ἀνδρας, ἐπειδὴ ὁ Σφοδρίας ἐφαίνετο ὅτι εἶχε πράξει σπουδαῖον ἐγκλημα.

Τότε ὁ Σφοδρίας εἶπε πρὸς τὸν Κλεώνυμον· «Γιέ μου, δύνασαι νὰ σώσης τὸν πατέρα σου, ἐὰν παρακαλέσῃς τὸν Ἀρχίδαμον νὰ καταστήσῃ τὸν Ἀγησίλαον εὐμενῆ εἰς τὴν δίκην μου.» Ὁ Κλεώνυμος, ἀκούσας τοὺς λόγους τούτους, ἔδραμε θαρρόντως πρὸς τὸν Ἀρχίδαμον καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ γίνῃ σωτὴρ τοῦ πατρὸς του. Ὁ δὲ Ἀρχίδαμος, ἰδὼν μὲν τὸν Κλεώνυμον κλαίοντα τὸν περιεπτύχθη καὶ συνέκλαυσε μετ' αὐτοῦ, ἀκούσας δὲ τὴν παράκλησίν του ἀπεκρίθη· «Ἄλλ' ὦ Κλεώνυμε, μάθε ὅτι ἐγὼ οὔτε νὰ ἴδω τὸν πατέρα μου κατὰ πρόσωπον τολμῶ· διὰ τοῦτο, ὅσάκις θέλω νὰ ζητήσω τι παρὰ τῆς πόλεως, εἰς πάντα ἄλλον ἀπευθύνομαι μᾶλλον ἢ εἰς τὸν πατέρα μου. Ἐπειδὴ ὅμως μὲ παρακαλεῖς, ἔσο βέβαιος ὅτι θὰ καταβάλω πᾶσαν προσπάθειαν διὰ νὰ πράξω αὐτὸ τὸ ὅποιον ζητεῖς.» Ταῦτα εἰπὼν ἐπέστρεψεν ἐκ τοῦ συσσιτίου εἰς τὴν οἰκίαν του καὶ ἀνεπαύθη. Ἐγερθεὶς δὲ τὴν ἐπομένην πρωΐαν ἐφύλαττε μήπως ἐξέλθῃ ὁ πατήρ του χωρὶς νὰ τὸν ἴδῃ. Ἄμα δὲ τὸν εἶδεν ἐτοιμαζόμενον νὰ ἐξέλθῃ, πρῶτον μὲν ἀφῆκε τοὺς πολίτας νὰ συνομιλήσωσι μετ' αὐτοῦ, ἔπειτα τοὺς ξένους, ἔπειτα τοὺς θεράποντας ὅσοι εἶχον νὰ ζητήσωσιν τι παρ' αὐτοῦ καὶ τέλος, ὅτε ὁ Ἀγησίλαος, ἐπιστρέφων ἀπὸ τὸν Εὐρώταν, εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, ἐπέστρεψε καὶ ὁ Ἀρχίδαμος χωρὶς ὅμως νὰ τὸν πλησιάσῃ. Τὴν ἐπιούσαν ἐπραξε τὰ αὐτά. Ὁ Ἀγησίλαος ὑπώπτει μὲν τὴν αἰτία, τῆς ἀδιακόπου ἐκείνης παρουσίας, δὲν τὸν ἠρώτα δὲ ἀλλὰ τὸν ἀφινεν. Ὁ δὲ Ἀρχίδαμος ἐπεθύμει μὲν νὰ ἴδῃ τὸν Κλεώνυμον, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμα νὰ μεταβῇ πρὸς αὐτὸν ἐνόσω δὲν ὀμίλει πρὸς τὸν πατέρα του περὶ τῆς παρακλήσεως

τοῦ φίλου του· καὶ οἱ φίλοι τοῦ Σφοδρίου, μὴ βλέποντες νὰ ἔρχεται ὁ Ἀρχίδαμος εἰς τὴν οἰκίαν εἰς ἣν πρότερον ἤρχετο συχνάκις, ἀνησυχουν μεγάλως μήπως ὁ Ἀγησίλαος τὸν ἀπέκρουσε μετ' ὀργῆς. Τέλος ὁ Ἀρχίδαμος ἐτόλμησε νὰ πλησιάσῃ καὶ νὰ εἶπῃ «ὦ πάτερ, ὁ Κλεώνυμος μὲ παρακαλεῖ νὰ σὲ ἰκετεύσω νὰ σώσῃς τὸν πατέρα του, καὶ ἐγὼ σὲ ἰκετεύω νὰ σώσῃς αὐτὸν ἐὰν ἦναι δυνατόν.» Ὁ Ἀγησίλαος ἀπεκρίθη «Ἐγὼ μὲν σὲ συγχωρῶ, ἐμὲ δὲ πῶς θὰ συγχωρήσῃ ἡ πατρίς μου ἐὰν δὲν καταδικάσω ἄνθρωπον ὅστις ἐπλούτησε Ουσιάσας τὸ δημόσιον συμφέρον;» Ὁ δὲ Ἀρχίδαμος, τότε μὲν οὐδὲν ἀπήντησεν εἰς ταῦτα, ἀλλ' ἤττηθείς ὑπὸ τῆς δικαίας ταύτης ἀποκρίσεως ἀπεχώρησεν. Ὑστερον δὲ εἶτε ἀφ' ἐαυτοῦ εἶτε παρακινήθείς ὑπὸ ἄλλου, ἐπανῆλθε καὶ εἶπεν· «Ἡξεύρω ὅτι ἐὰν ὁ Σφοδρίας δὲν ἦτο ἔνοχος, θὰ τὸν ἀπέλυες. τῶρα, ἐὰν ἔσφαλεν, ἄς τύχῃ χάριν ἐμοῦ συγγνώμης ὑπὸ σοῦ.» Ὁ δὲ Ἀγησίλαος εἶπεν· «Ἐὰν τοῦτο δὲν προσβάλλῃ τὴν τιμὴν μας, θὰ γίνῃ.» Καὶ ὁ μὲν Ἀρχίδαμος, ταῦτα ἀκούσας, ἀνεχώρησεν ἐν ἀπελπισίᾳ· εἰς δὲ τῶν φίλων τοῦ Σφοδρίου, συνδιαλεγόμενος μετὰ τοῦ Ἐτυμοκλέους, τῷ εἶπεν· «Ἐπιθέτω ὅτι ὅλοι ὑμεῖς οἱ φίλοι τοῦ Ἀγησιλάου (θέλετε τὸν θάνατον τοῦ Σφοδρίου;» Εἰς ταῦτα ὁ Ἐτυμοκλῆς ἀπεκρίθη· «Μὰ τὸν Δία! θὰ πράξωμεν ὡς ὁ Ἀγησίλαος, ὅστις ἐπαναλαμβάνει πρὸς ὅλους μεθ' ὧν συνομιλεῖ περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης ὅτι εἶναι μὲν ἀδύνατον νὰ ἀρνηθῶμεν ὅτι ὁ Σφοδρίας εἶναι ἔνοχος, ἀλλ' ὅτι ἤθελεν εἶσθαι σκληρὸν νὰ ἀποκτείνωμεν ἄνθρωπον ὅστις καὶ παιδίον, καὶ νεανίας, καὶ ἀνὴρ ὢν, πάντοτε διετέλε-

σεν ἀνεπίληπτος, ἡ δὲ Σπάρτη τρώντι ἔχει ἀνάγκην τοιούτων στρατιωτῶν.» Ὁ δὲ ἀκούσας τοὺς λόγους τούτους ἐνεκοίνωσεν αὐτοὺς εἰς τὸν Κλεώνυμον ὅστις πλήρης χαρᾶς ἔδραμεν ἀμέσως πρὸς τὸν Ἀρχίδαμον καὶ τῷ εἶπε· «Γνωρίζομεν τώρα ὅσα ἔπραξες δι' ἡμᾶς ἤξευρε λοιπὸν, Ἀρχίδαμε, ὅτι καὶ ἡμεῖς πᾶσαν ἐπιμέλειαν θὰ καταβάλωμεν ὥστε νὰ μὴ ἐντραπῆς διὰ τὴν φιλίαν ἡμῶν.» Καὶ δὲν ἐψεύσθη, διότι ἔζησεν ὡς τίμιος ἄνθρωπος· εἰς δὲ τὰ Λευκτρα, ὅπου ἐπολέμησεν ὑπὸ τὰ ὄμματα τοῦ βασιλέως πλησίον τοῦ πολεμάρχου τρεῖς πεσῶν, ἀπέθανε πρῶτος τῶν πολιτῶν ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἐχθρῶν. Ὁ θάνατος οὗτος ἐλύπησε σκληρῶς τὸν Ἀρχίδαμον· διότι, συμφώνως μὲ τὴν ὑπόσχασίν του, ὁ Κλεώνυμος δὲν κατήσχυνεν, ἀλλὰ μᾶλλον ἐτίμησεν αὐτόν. Τοιουτοτρόπως ὁ Σφοδρίας διέφυγε τὴν καταδίκην.

Ἐν τούτοις οἱ φίλοι τῶν Βοιωτῶν ἀνήγγειλον εἰς τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων ὅτι οἱ Λακεδαιμόνιοι οὐ μόνον δὲν ἐτιμώρησαν τὴν Σφοδρίαν, ἀλλὰ καὶ ἐπεδοκίμασαν τὴν ἐπίβουλον αὐτοῦ ἀπόπειραν κατὰ τῶν Ἀθηνῶν. Τούτου ἕνεκά ἐθεσαν οἱ Ἀθηναῖοι πύλας εἰς τὸν Πειραιᾶ, ἐναυπήγησαν πλοῖα καὶ ἐβοήθησαν τοὺς Βοιωτοὺς μετὰ πάσης προθυμίας. Οἱ Λακεδαιμόνιοι πάλιν ἐψηφίσαντο ἐκστρατεῖαν κατὰ τῶν Θεβαίων, καὶ νομίζοντες ὅτι ὁ Ἀγησίλαος ἤθελε διευθύνει αὐτὴν συνετώτερον ἢ ὁ Κλεόμβροτος, τὸν παρεκάλεσαν νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ στρατοῦ. Ὁ Ἀγησίλαος ἀπεκρίθη ὅτι οὐδέποτε θὰ ἀντισταθῇ εἰς τὰς θελήσεις τῆς πόλεως, καὶ παρσκευάζετο νὰ ἀναχωρήσῃ. Ἄλλ' ἤξεύρων ὅτι ἐὰν δὲν καταλάβῃ πρὸ παντὸς ἄλλου τὸν

Κιθαιρῶνα, δὲν θὰ δυνηθῆ εὐκόλως νὰ ἐμβάλῃ εἰς τὰς Θήβας, καὶ μαθὼν ὅτι οἱ Κλειτόριοι πολεμοῦντες πρὸς τοὺς Ὀρχομενίους διετήρουν μισθοφόρους, ἤλθεν εἰς διαπραγματεύσεις μετ' αὐτῶν καὶ ἐπέτυχε νὰ τῷ παραχωρηθῶσιν οἱ μισθοφόροι οὗτοι ἐὰν λάβῃ ἀνάγκην. Ἄφου δὲ προσέφερε τὰς διαβατηρίουσ θυσίας, καὶ πρὶν φθάσῃ εἰς τὴν Τεγέαν, ἐπεμψεν εἰς τὸν ἀρχηγὸν τῶν παρὰ τοῖς Κλειτορίοις μισθοφόρων ἐνὸς μηνὸς μισθὸν μὲ τὴν διαταγὴν νὰ προκαταλάβῃ τὸν Κιθαιρῶνα, καὶ συγχρόνως εἶπεν εἰς τοὺς Ὀρχομενίους νὰ παύσωσι τὸν πόλεμον ἐφ' ὅσον ἤθελε διαρκέσει ἡ ἐκστρατεία ἐκείνη. Διεκήρυξε δὲ ὅτι, κατὰ τὸ ψήφισμα τῶν συμμάχων, ἤθελε βαδίσει πρῶτον κατ' ἐκείνης τῆς πόλεως ἣτις θὰ ἐπετίθετο κατ' ἄλλης πόλεως ἐν ὅσῳ αὐτὸς ἦτο ἐξω τῆς Σπάρτης μετὰ τοῦ στρατοῦ.

Ἄφου διήλθε τὸν Κιθαιρῶνα, μετέβη εἰς τὰς Θεσπιάς, ἐκεῖθεν δὲ ἀνεχώρησε καὶ εἰσέβαλεν εἰς τὴν χώραν τῶν Θηβαίων· ἀλλ' εὗρε τὴν πεδιάδα καὶ τὰ καλλίτερα μέρη τεταφρευμένα καὶ κεχαρακωμένα. Στρατοπεδευόμενος δὲ εἰς διάφορα μέρη ἐξήρχετο μετὰ τὸ πρόγευμα μὲ τοὺς στρατιώτας του καὶ ἐλεηλάτει τοὺς ἀγροὺς τοὺς κειμένους πρὸς ἀνατολὰς τῶν χαρακωμάτων καὶ τῶν τάφρων· διότι οἱ ἐχθροὶ, ἅμα ἐνεφανίζετό που ὁ Ἄγησίλαος, ἤρχοντο καὶ τὸν ἀπέκρουον χωρὶς ὅμως νὰ ἐξέρχωνται τῶν χαρακωμάτων των. Ἡμέραν τινὰ καθ' ἣν ἐπέστρεφεν εἰς τὸ στρατόπεδόν του, οἱ Θηβαῖοι ἰππεῖς, ἀφανεῖς μέχρις ἐκείνης τῆς στιγμῆς ὤρμησαν αἰφνιδίως ἐκ τῶν χαρακωμάτων διὰ λοξῶν ἀτραπῶν καὶ ἐπετέθησαν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, οὕτως οἱ πελτασταὶ εἶχον ἤδη ἀνσχωρήσει διὰ νὰ παρα-

σκευάσωσι τὸ δεῖπνον, καὶ τοῦ ὁποίου οἱ ἵππεῖς ἄλλοι μὲν πρὸ ὀλίγου εἶχον ἀφιππεύσει, ἄλλοι δὲ ἤτοι μάζοντο νὰ ἵππεύσωσιν. Ἐρόνευσαν δὲ πολλοὺς πελταστάς, τὸν Κλέαν καὶ τὸν Ἐπικυδίδαν Σπαρτιάτας ἵππεῖς, ἓνα περίοικον, τὸν Εὐδίκον, καὶ τινὰς ἐξορίστους Θηβαίους αἵτινες δὲν εἶχον εἰσέτι ἀναβῆ ἐπὶ τῶν ἵππων. Ἀμέσως ὁ Ἀγησίλαος ἀνέστρεψε καὶ ἔδραμεν εἰς βοήθειαν μετὰ τῶν ὀπλιτῶν· οἱ ἵππεῖς ἤλασαν κατὰ τοῦ ἐχθρικοῦ ἵππικοῦ ὑποστηριζόμενοι ὑπὸ τῶν ὀπλιτῶν τῶν ἐχόντων δεκαετῆ ὑπηρεσίαν. Ἐν τούτοις οἱ Θηβαῖοι ἵππεῖς ὠμοίαζον πρὸς ἀνθρώπους πιόντας ὀλίγον πλειότερον τοῦ δέοντος κατὰ τὴν μεσημβρίαν, διότι περιέμενον μὲν τοὺς ἐπιτιθεμένους νὰ φθάνωσιν εἰς ἀπόστασιν ὅπου νὰ ἠδύναντο νὰ ἀκοντίζωσι τὰ δόρατά των, ἀλλὰ τὰ δόρατά των δὲν ἔφθανον τοὺς ἐχθρούς. Ὁ Ἀγησίλαος ἐννοήσας ὅτι οἱ πολέμιοι ἐνεφανίζοντο πάντοτε μετὰ τὸ ἄριστον, ἔθυσεν ἅμα τῇ ἡμέρᾳ καὶ ἔφερε τὸν στρατὸν μετὰ πάσης σπουδῆς δι' ἐρήμων μερῶν ἐνδὸν τῶν χαρακωμάτων· ἐκεῖθεν δὲ ἤρχισε νὰ τέμνη καὶ νὰ καίη μέχρι τοῦ ἄστεως. Ταῦτα δὲ ποιήσας ἀπεχώρησε πάλιν εἰς Θεσπιάς καὶ ὠχύρωσεν αὐτάς· καὶ ἐκεῖ μὲν ἀφῆκε τὸν Φοιβίδαν ὡς ἀρμολογῆν, αὐτὸς δὲ διελθὼν πάλιν τὸν Κιθαιρῶνα ἤλθεν εἰς τὰ Μέγαρα, διέλυσε τοὺς συμμάχους καὶ ἐπανέφερε τοὺς Σπαρτιάτας εἰς τὴν πατρίδα των.

Ἐπειτα ὁ Φοιβίδας ὅτε μὲν ἔπεμπε συμμορίας ληστῶν δια νὰ ληστεύωσι καὶ αἰχμαλωτεύωσι τοὺς Θηβαίους, ὅτε δὲ ἐδήξου αὐτὸς ὁ ἴδιος τὴν χώραν των· οἱ δὲ Θηβαῖοι ἀντεκδικούμενοι ἐξεστράτευσαν πανστρατιᾷ κατὰ τῆς χώρας τῶν Θεσπιέων· φθάσαντες ὁμῶς

εἰς τὴν χώραν, εὗρον τὸν Φοιβίδαν ὅστις πῖσας αὐ-
 τοὺς διὰ τῶν πελταστῶν, δὲν τοὺς ἄφινεν οὐδ' ἐπὶ
 μίαν στιγμήν νὰ ἀποχωρισθῶσιν ἀπὸ τῆς ὅλης φά-
 λαγγοῦ, ὥστε οἱ Θηβαῖοι λυπούμενοι διότι ἐπροχώρη-
 σαν τοσοῦτον ἀπεχώρησαν ταχύτερον παρ' ὅσον ἐπεθύ-
 μουν. Καὶ αὐτοὶ οἱ ἡμιονηλάται, ρίπτοντες τοὺς κερ-
 ποὺς τοὺς ὁποίους εἶχον συλλέξει, ἐπέστρεψαν οἴκαδε,
 τόσον δεινὸς φόβος ἐπέπεσεν εἰς τὸ στράτευμα. Ὁ Φοι-
 βίδας, ἔχων περὶ ἑαυτὸν τοὺς πελταστάς καὶ ἀκα-
 λουθούμενος ὅπως διέταξεν ὑπὸ τῶν ὀπλιτῶν, ἐπέζεε
 ζωηρῶς τὸν ἐχθρόν. Ἦδη ἤλπιζεν ὅτι ἤθελε τρέψει
 αὐτὸν εἰς φυγὴν· προηγεῖτο δὲ ὑπερηφάνως καὶ ἐξώ-
 τρυνε τοὺς στρατιώτας του νὰ συμπλακῶσι μὲ τοὺς
 ἐχθροὺς διατάττων τοὺς Θεσπιέας ὀπλίτας νὰ τὸν
 ἀκολουθῶσιν· ἀλλ' οἱ Θηβαῖοι ἱππεῖς φθάσαντες ἐνῶ
 ὑπεχώρουν εἰς δάσος ἀδιάβατον, πρῶτον μὲν συνη-
 νώθησαν, ἔπειτα δὲ ἀνέστρεψαν ἀποροῦντες πόθεν νὰ
 διέλθωσιν. Οἱ ὀλίγοι πελτασταὶ οἵτινες προεπορεύ-
 οντο ἐφοβήθησαν καὶ ἐφυγον, οἱ δὲ ἱππεῖς, ἰδόντες
 τοὺς φεύγοντας, συνέλαβον τὴν ιδέαν νὰ τοὺς κατα-
 διώξωσι. Καὶ ὁ μὲν Φοιβίδας καὶ δύο ἢ τρεῖς μετ'
 αὐτοῦ μαχόμενοι ἀπέθανον, οἱ δὲ μισθοφόροι τούτου
 γενομένου ἐφυγον ὅλοι καὶ ἐφθασαν πλησίον τῶν Θε-
 σπιέων ὀπλιτῶν οἵτινες ἐπίσης ἐτράπησαν εἰς φυγὴν,
 αὐτοὶ οἵτινες προηγουμένως ἤξιουν ὅτι δὲν ἤθελον ἐν-
 δῶσει εἰς τοὺς Θηβαίους καὶ οἵτινες οὔτε κὰν κατε-
 διώχθησαν διότι ἦτο πλέον ἀργά. Τούτου ἕνεκα δὲν
 ἀπώλεσαν πολλοὺς ἄνδρας, καὶ ὅμως δὲν ἐσταμά-
 τησαν εἰμὴ ὅτε εἰσῆλθον εἰς τὰ τεῖχη των. Ἡ ἐπι-
 τυχία αὕτη ἀνεξωπύρησε τὸ θάρρος τῶν Θηβαίων οὔτι-

νες ἤρχισαν νὰ κάμνωσιν ἐκδρομὰς ἐναντίον τῶν Θεσπιῶν καὶ τῶν περὶ πόλεων. Τὸ δημοκρατικὸν κόμμα τῶν πόλεων τούτων ἀπεχώρησεν εἰς τὰς Θήβας, διότι εἰς ὅλας εἶχον ἐγκατασταθῆ ἰσχυραὶ ἀριστοκραταὶ ὡς ἐν Θήβαις, ὥστε καὶ εἰς τὰς πόλεις ταύτας ἐπίσης οἱ φίλοι τῶν Λακεδαιμονίων εἶχον ἀνάγκην βοηθείας. Μετὰ δὲ τὸν θάνατον τοῦ Φοιβίδου οἱ Λακεδαιμόνιοι ἔπεμψαν διὰ θαλάσσης ἓνα πολέμαρχον καὶ μίαν μόρραν διὰ νὰ φυλάττῃ τὰς Θεσπιάς.

Πλησιάζοντος δὲ τοῦ ἔαρος οἱ ἔφοροι ἐψήφισαν νέαν ἐκστρατείαν κατὰ τῶν Θηβῶν, καὶ ὡς πρότερον, παρεκάλεσαν τὸν Ἀγησίλαον νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἀρχηγίαν. Ὁ δὲ Ἀγησίλαος, κρίνων ἀναγκαῖον νὰ ἀκολουθήσῃ τὸ αὐτὸ σχέδιον τῆς εἰσβολῆς, διέταξε, πρὶν προσφέρει τὰς διαβατηρίους θυσιάς, τὸν πολέμαρχον τῶν Θεσπιῶν νὰ καθέξῃ καὶ φυλάττῃ μέχρι τῆς ἀφίξεώς του τὰ ὑπὲρ τῆς διὰ τοῦ Κιθαιρῶνος ὁδοῦ ὕψη. Διέβη ἀκολούθως τὸ ὄρος τοῦτο, καὶ φθάσας εἰς τὰς Πλαταιάς, προσεποιήθη ὅτι ἤθελε πάλιν νὰ μεταβῆ πρῶτον εἰς τὰς Θεσπιάς, ἔπεμψε διαταγὴν νὰ συναθροίσωσι τροφάς, καὶ προσεκάλεσε τὰς πρεσβείας νὰ τὸν περιμένωσιν εἰς τὴν πόλιν ταύτην, ὥστε οἱ Θηβαῖοι συνέκέντρωσαν ὅλας τὰς δυνάμεις των εἰς τὸ πρὸς τὰς Θεσπιάς μέρος. Ἀλλὰ τὴν ἐπιούσαν ὁ Ἀγησίλαος, ἀφοῦ ἐθυσίασεν, ἀνεχώρησεν ἅμα τῇ ἡμέρᾳ, ἔλαβε τὴν πρὸς τὰς Ἐρυθρὰς ἀγούσαν καὶ διανύσας εἰς μίαν μόνην ἡμέραν διάστημα δύο ἡμερῶν διέβη τὸ ὄχυρμα τοῦ Σκώλου πρὶν ἔλθωσιν οἱ Θηβαῖοι ὅτινες ἐφύλαττον τὸ μέρος διὰ τοῦ ὁποίου εἶχε διέλθει κατὰ τὴν πρώτην του ἐκστρατείαν. Τοῦτο δὲ ποιήσας, ἐδήλωσε

τὰ πρὸς ἀνατολὰς τῶν Θηβῶν μέρη μέχρι τῆς χώρας τῶν Ταναγραίων, διότι ἡ Τάναγρα ἦτο ἀκόμη ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ Ὑπατοδώρου καὶ τῶν ὀπαδῶν αὐτοῦ οἵτινες ἦσαν ἀφωσιωμένοι εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους. Ἀκολούθως ἀπεχώρησεν ἔχων τὴν Τάναγραν εἰς τὰ ἀριστερά. Ἐλθόντες ἀπαρατήρητοι οἱ Θηβαῖοι παρετάχθησαν εἰς τὸ Γραῶς στήθος, ἔχοντες ὀπισθεν τὴν τάφρον καὶ τὸ χαράκωμα καὶ νομίζοντες ὅτι τὸ μέρος ἐκεῖνο ἦτο κατάλληλον πρὸς μάχην ἕνεκα τῆς στενότητος καὶ τοῦ δυσβάτου αὐτοῦ. Ὁ δὲ Ἀγησίλαος, ἰδὼν τὸ πλεονεκτημα τῆς θέσεως ταύτης, κατ' αὐτῶν μὲν δὲν ἐβάδισε, διέγραψεν ὅμως καμπύλην καὶ ἐπροχώρησε κατὰ τῆς πόλεως. Τότε οἱ Θηβαῖοι φοβηθέντες διὰ τὴν πόλιν των, ἣτις ἦτο ἀφύλακτος, ἐγκατέλιπον τὴν θέσιν τὴν ὁποίαν κατεῖχον καὶ ἔδραμον πρὸς τὰς Θήβας διὰ τῆς ὁδοῦ τῶν Ποτνιῶν, ἣτις τῶντι ἦτο ὁδὸς ἀσφαλῆς. Τὸ εὐφυές τοῦτο στρατήγημα τοῦ Ἀγησίλαου ἐθαυμάσθη, δὲ ὅτι ἠνάγκασε τοὺς ἐχθροὺς νὰ ἀποχωρήσωσι μὲ ἐῆμα ταχὺ, αὐτὸς δὲ νὰ φέρῃ τὸν στρατὸν του μακρὰν αὐτῶν. Ἐν τούτοις κατὰ τὴν διάβασιν τινὲς τῶν πολεμάρχων προσέβαλον μὲ τὰς μύρας των τοὺς ἐχθροὺς ἀλλ' οἱ Θηβαῖοι, ἀκοντίζοντες ἀπὸ τῶν λόφων τὰ δόρατα, ἐφόρευσαν ἓνα ἐξ αὐτῶν τὸν Ἀλύπητον. Ἀλλὰ καὶ οἱ Θηβαῖοι ἀπεκρούσθησαν ἀπὸ τούτου τοῦ λόφου, οἱ δὲ Σκιριῖται ἀναβάντες μετὰ τινῶν ἰππέων κατόπιν αὐτῶν, ἐφθασαν τοὺς τελευταίους οἵτινες ἔτρεχον πρὸς τὴν πόλιν. Φθάσαντες ὅμως οἱ Θηβαῖοι πλησίον τῶν τειχῶν, ἐστράφησαν, οἱ δὲ Σκιριῖται ἰδόντες αὐτοὺς εἰς θέσιν ἀμύνης ἀπεχώρησαν ταχύτερον ἢ μὲ ἐῆμα τακτικόν. Καὶ ἐκ τούτων μὲν

οὐδείς ἐφρονεύθη, οἱ Θηβαῖοι ὅμως ἔστισαν τρόπαιον διότι ἀπεχώρησαν οἱ ἀναβάντες.

Ὁ Ἀγησίλαος, ἐπειδὴ ἡ ὥρα εἶχε παρέλθει, ἐπανάφερε τὸ στρατόπεδόν του εἰς τὸ μέρος ὅπου εἶχεν ἰδεῖ παρατεταγμένους τοὺς πολεμίους, τὴν δὲ ἐπομένην ἡμέραν ὠδύετο παλιν πρὸς τὰς Θεσπιάς. Οἱ μισθοφόροι πελτασταὶ τῶν Θηβαίων τὸν ἠκολούθουν ἐκ τοῦ πλησίον καὶ ἐκάλουν ὑψηλοφώνως τὸν Χαβρίαν ὅστις δὲν ἠθέλησε νὰ τοὺς συνοδεύσῃ, ὅτε οἱ ἵππεῖς τῶν Ὀλυνητίων, αἵτινες πιστοὶ εἰς τὸν ὄρκον τῶν ἦσαν ἤδη εἰς τὰς τάξεις τῶν Λακεδαιμονίων, στραφέντες κατεδίωξαν αὐτοὺς εἰς τὰ ἐπικλινῆ μέρη τοῦ ὄρους καὶ ἐφόνευσαν πολλούς· τῶντι οἱ πεζοὶ ταχέως φθάνονται ὑπὸ τῶν ἱπέων ὅταν ἡ ἀνωφέρεια ἦναι προσιτὴ εἰς τοὺς ἵππους. Φθάσας εἰς τὰς Θεσπιάς ὁ Ἀγησίλαος εὔρε τοὺς πολίτας διχονοοῦντας· οἱ ἀξιούντες ὅτι ἦσαν μὲ τὸ μέρος τῶν Λακεδαιμονίων ἤθελον νὰ φονεύσωσι τοὺς ἐναντίους, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦτο καὶ ὁ Μέλιων. Δὲν ἐπέτρεψε τοῦτο, ἀλλὰ συνδιαλλάξας αὐτοὺς τοὺς ἠνάγκασε νὰ δώσωσι πρὸς ἀλλήλους ὄρκους, καὶ ἔπειτα διέβη ἐκ νέου τὸν Κιθαιρῶνα καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὰ Μέγαρα, ὅπου ἀφῆκε τοὺς συμμάχους καὶ ἐπανάφερον εἰς τὴν Σπάρτην τὸν ἐθνικὸν στρατόν.

Μεγάλως πιεζόμενοι διὰ τὴν σπάνιν τροφίμων οἱ Θηβαῖοι, οἵτινες, ἐπὶ δύο ἔτη, οὐδένα καρπὸν συνεκόμισαν ἐκ τῶν κτημάτων των, ἔπεμψαν εἰς τὰς Παγασὰς μετὰ δύο τριήρων ἀνθρώπους ἐπιφορτισμένους νὰ ἀγοράσωσι δέκα ταλάντων σῖτον. Ἐνῶ δὲ οὗτοι κατεγίνοντο νὰ ἀγοράζωσι σῖτον, ὁ Λακεδαιμόνιος Ἀλκέτας ὅστις ἐφύλαττε τὸν Ὄρεόν, ὥπλισε κρυφίως τρεῖς

τριήρεις. Ἐπειτα, ὅταν ἐκομίζετο ὁ σῖτος διὰ θαλάσσης, ἐκυρίευσεν τὰς τριήρεις καὶ τὸν σῖτον, καὶ ἐζώγγρησεν τοὺς ἀνδρας οἵτινες ἦσαν οὐχὶ ὀλιγώτεροι τῶν τριηκοσίων. Ἐκλείσεν δὲ ὅλους τούτους τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὴν ἀκρόπολιν ὅπου κατόκει καὶ αὐτός. Ἄλλὰ καταβάς αὐτοῦ ἡμέραν τινὰ διὰ νὰ ἰδῆ ἓνα νέον καὶ ὠραῖον Ὠρείτην ὅστις ἦτο ἀχώριστος φίλος του, οἱ αἰχμάλωτοι ἐπωφελήθησαν τῆς ἀπροσεξίας ταύτης καὶ κατέλαβον τὴν ἀκρόπολιν· ἡ πόλις ἀπεστάτησεν, καὶ ἀπ' ἐκείνης τῆς στιγμῆς οἱ Θηβαῖοι εὐκόλως εἰσεκόμιζον σῖτον.

Περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἐπομένου ἔαρος ὁ Ἀγησίλαος εὕρισκετο κλινήρης. Ἐπιστρέψας ἐκ τῶν Θηβῶν εἰς τὰ Μέγαρα ἀνέβαινεν ἡμέραν τινὰ ἐκ τοῦ ναοῦ τῆς Ἀφροδίτης εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ διοικητοῦ· ἀλλ' ἐνῶ ἀνέβαινε, διερράγη μία τῶν φλεβῶν του καὶ τὸ αἷμα τοῦ σώματος ἐρέυσεν εἰς τὸ ὑγιὲς σκέλος. Ἐξογκωθείσης δὲ τῆς κνήμης καὶ προξενούσης αὐτῷ ἀλγηδόνας ἀφορήτους, Συρακόσιός τις ἰατρός ἤνοιξε τὴν πλυσίον τοῦ σφυροῦ φλέβα αὐτοῦ. Τὸ αἷμα ἀρξάμενον ἅπαζ νὰ ῥέῃ, δὲν ἐσταμάτησεν ἐπὶ ὅλην τὴν νύκτα καὶ τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν, ὅλαι δὲ αἱ προσπάθειαι νὰ τὸ σταματήσωσιν ἀπέβησαν μάταιαι, μέχρις οὗ ὁ Ἀγησίλαος ἐλιποψύχησε· τότε μόνον ἔπαυσε νὰ ῥέῃ. Καὶ τοιοῦτοτρόπως αὐτός μὲν μετακομισθεὶς εἰς τὴν Λακεδαίμονα ἔμενον ἀσθενῶν καθ' ὅλον τὸ ὑπόλοιπον τοῦ θέρους καὶ καθ' ὅλον τὸν χειμῶνα.

Οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι, ἅμα ἤρχισεν ἡ ἀναιξίς, ἐψήφισαν νέαν ἐκστρατείαν καὶ ἀνέθεσαν τὴν ἀρχηγίαν εἰς τὸν Κλεόμβροτον. Φθάσας οὗτος μετὰ τοῦ στρατοῦ εἰς

τοὺς πρόποδας τοῦ Κιθαιρώνας, ἔπεμψεν ἐμπρὸς τοὺς πελαστὰς διὰ νὰ καταλάβωσι τὰ ὕψη τὰ ὅποια ὑπερέκειντο τῆς ὁδοῦ. Ἀλλὰ Θηβαῖοι τινες καὶ Ἀθηναῖοι, οἵτινες ἦσαν ἤδη κύριοι τῆς κορυφῆς, ἀφῆκαν νὰ προχωρήσωσιν οἱ πελτασταί· ἅμα δὲ οὗτοι ἐπλησίασαν, τότε ὤρμησαν πρὸς καταδίωξίν των καὶ ἐφόνευσαν περὶ τοὺς τεσσαρικοῦτα. Τούτου δὲ γενομένου, νομίσας ὁ Κλεόμβροτος ὅτι ἦτο ἀδύνατον νὰ διαβῆ εἰς τὴν χώραν τῶν Θηβαίων, ἀπήγαγε τὸν στρατὸν καὶ διέλυσεν αὐτόν.

Συναθροισθέντες δὲ οἱ σύμμαχοι εἰς τὴν Λακεδαίμονα ἔλεγον ὅτι ὁ ῥαθύμως διεξαγόμενος ἐκεῖνος πόλεμος τοὺς κατέστρεφεν, ὅτι ἠδύνατο νὰ ἐξοπλίσωσι πολὺ περισσότερα πλοῖα ἢ οἱ Ἀθηναῖοι, νὰ κυριεύωσι τὴν πόλιν αὐτῶν διὰ τοῦ λιμοῦ, καὶ μὲ τὰ ἴδια ἐκεῖνα πλοῖα ἠδύνατο νὰ μεταφέρωσι στρατὸν εἰς τὰς Θήβας εἴτε διὰ τῆς Φωκίδος ἐὰν ἤθελον, εἴτε διὰ τῆς Κρεύσιος. Συζητηθείσης τῆς προτάσεως ταύτης, ἐξώπλισαν ἐξήκοντα τριήρεις καὶ κατέστησαν ναύαρχον τὸν Πόλλιν. Οἱ ἐξενεγκόντες τὴν τοιαύτην ιδεάν δὲν ἠπατήθησαν. Αἱ Ἀθῆναι τρώντι ἐπολιορκήθησαν, διότι τὰ σιταγωγὰ αὐτῶν πλοῖα ἤρχοντο μὲν μέχρι τοῦ Γεραιστοῦ, ἀλλ' ἐκεῖθεν δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ προχωρήσωσιν ἕνεκα τοῦ στόλου τῶν Λακεδαιμονίων ὅστις ἦτο περὶ τὴν Αἴγιναν, τὴν Κέω καὶ τὴν Ἄνδρον. Βλέποντες οἱ Ἀθηναῖοι τὴν ἀνάγκην, ἀνέβησαν καὶ αὐτοὶ εἰς τὰ πλοῖα καὶ ναυμαχήσαντες ναυαρχοῦντος τοῦ Χαβρίου ἐνίκησαν τὸν Πόλλιν· ἔκτοτε δὲ ὁ σῖτος εἰσεκομίζετο εἰς τὰς Ἀθήνας.

Ἐνῶ δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι ἠτοιμάζοντο νὰ διαβιβά-

σωσι στρατὸν εἰς τὴν Βοιωτίαν, οἱ Θηβαῖοι παρεκάλεσαν τοὺς Ἀθηναίους νὰ πέμψωσι στρατὸν περὶ τὴν Πελοπόννησον, νομίζοντες ὅτι διὰ τοῦ μέτρου τούτου δὲν θὰ ἠδύναντο οἱ Λακεδαιμόνιοι ἅμα μὲν νὰ φυλάττωσι τὴν ἑαυτῶν χώραν, ἅμα δὲ τὰς περὶ ἐκεῖνα τὰ μέρη συμμάχους πόλεις, ἅμα δὲ νὰ πέμψωσιν ἀρκετὸν στράτευμα κατ' αὐτῶν. Οἱ Ἀθηναῖοι, ὠργισμένοι ἄλλως τε ἐναντίον τῶν Λακεδαιμονίων ἕνεκα τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ Σφοδρίου, μετὰ πολλῆς προθυμίας ἐπέμφαν περὶ τὴν Πελοπόννησον ἐξήκοντα πλοῖα ἐκλέξαντες τὸν Τιμόθεον ὡς στρατηγόν. Ἐπειδὴ δὲ εἰς τὰς Θήβας δὲν εἶχον εἰσβάλλει οἱ πολέμιοι οὔτε κατὰ τὴν ἐκστρατείαν τοῦ Κλεομβρότου οὔτε καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ περίπλου τοῦ Τιμοθέου, οἱ Θηβαῖοι γενόμενοι τολμηρότεροι, ἐξεστράτευσαν κατὰ τῶν γειτονικῶν πόλεων καὶ ἐπανήγαγον αὐτὰς ὑπὸ τὴν ἡγεμονείαν των. Καὶ ὁ Τιμόθεος δὲ, κατὰ τὴν θαλασσίαν αὐτοῦ ἐκδρομὴν, ὑπέταξεν ἐπ' ὀλίγον χρόνον τὴν Κέρκυραν, ἀλλ' οὔτε τοὺς κατοίκους ἐξηνδραπόδισεν, οὔτε ἐξόρισε κανένα, οὔτε μετέβαλε τοὺς νόμους· διὰ τῆς διαγωγῆς δὲ ταύτης προσείλκυσε τὴν εὐμένειαν ὅλων τῶν πέριξ παραθαλασσίων πόλεων.

Ἐν τούτοις οἱ Λακεδαιμόνιοι παρεσκεύασαν νέον στόλον καὶ ἐπέμφαν ὡς ναύαρχον τὸν Νικόλοχον ἄνδρα τολμηρότατον, ὅστις μόλις εἶδε τὰ πλοῖα τοῦ Τιμοθέου, δὲν ἐδίστασε, μολονότι τῷ ἔλειπον ἐξ πλοῖα τῆς Ἀμβρακίας, ἀλλ' ἐναυμάχησε μὲ τὰ πεντήκοντα καὶ πέντε πλοῖα τὰ ὅποια εἶχεν ἐναντίον τῶν ἐξήκοντα τοῦ Τιμοθέου. Καὶ τότε μὲν ἠτήθη, καὶ τρόπαιον ἔστησεν ὁ Τιμόθεος ἐν τῇ Ἀλυζίᾳ. Κατόπιν ὅμως ὅτε

ὁ Τιμόθεος ἀνείλκυσε τὰ πλοῖά του εἰς τὴν ξηρὰν διὰ νὰ τὰ ἐπισκευάσῃ, ὁ Νικόλοχος, ἐνισχυθεὶς ὑπὸ τῶν ἑξ' Ἀμβρακιωτίδων τριήρων, ἔπλευσε πρὸς τὴν Ἀλυζίαν ὅπου ἦτο ὁ Τιμόθεος· ἰδὼν δὲ αὐτὸν μὴ ἀνταναγόμενον, ἔστησε καὶ αὐτὸς τρόπαιον εἰς τὰς ἐγγυτάτας νήσους. Ἀλλ' ὁ Τιμόθεος, ἀφοῦ ἐπεσκεύασε τὰ πλοῖα τὰ ὁποῖα εἶχεν ἤδη καὶ ἔλαβεν ἄλλα ἐκ Κερκύρας, ὅπερ ἀνεβίβασε τὸν στόλον του εἰς περισσότερα τῶν ἑβδομήκοντα πλοίων, εἶχεν ἀναμφισβητήτως τὴν κατὰ θάλασσαν ὑπεροχὴν· ἐπειδὴ δὲ τὸ πολυάριθμον τοῦτο ναυτικὸν ἀπῆτει πολλὰς δαπάνας, παρεκάλεσε τοὺς Ἀθηναίους νὰ τῷ πέμψωσι χρήματα.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΕΚΤΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

(374 π. Χ.)

Ἐνῶ οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐνησχολοῦτο εἰς ταῦτα, οἱ Θεβαῖοι, οἵτινες εἶχον ὑποτάξει τὰς πόλεις τῆς Βοιωτίας, ἐξεστράτευσαν ἐπίσης καὶ κατὰ τῆς Φωκίδος. Τότε οἱ Φωκεῖς ἔπεμψαν πρέσβεις εἰς τὴν Λακεδαίμονα διὰ νὰ εἴπωσιν ὅτι ἐὰν δὲν τοὺς ἐβοήθουν θὰ ἠναγκάζοντο νὰ ὑποταχθῶσιν εἰς τοὺς Θεβαίους· ἐπὶ τούτοις οἱ Λακεδαιμόνιοι διεβίβασαν διὰ

Θαλάσσης εἰς τὴν Φωκίδα τὸν βασιλέα Κλεόμβροτον μετέσσαρας μόρας καὶ τὸ ἀναλογοῦν μέρος τῶν συμμάχων.

Σχεδὸν περὶ τὸν αὐτὸν χρόνον ἔφθασεν ἐκ τῆς Θεσσαλίας πρὸς τὴν κοινότητα τῶν Λακεδαιμονίων ὁ Φαρσάλιος Πολυδάμας. Ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἔχαιρε μεγάλην ὑπόληψιν καὶ ἐν ὅλῃ τῇ Θεσσαλίᾳ, ἰδίως δὲ ἐν τῇ πατρίδι του ἐνομιζέτο τοσοῦτον ἐνάρετος ὥστε μὲ ὅλας τὰς διχοναίας των οἱ Φαρσάλιοι τῷ ἐνεπιστεύθησαν τὴν ἀκρόπολιν καὶ τῷ ἀνέθεσαν τὴν εἰσπραξίν τῶν προσόδων τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου προσδιωρισμένων, ὅπως δαπανᾷ ἐξ αὐτῶν διὰ τὰς θυσίας καὶ τὴν ἄλλην διοίκησιν. Ἐκ τῶν χρημάτων λοιπὸν τούτων ὁ Πολυδάμας συνετήρει τὴν φρουράν τῆς ἀκροπόλεως καὶ ἐπήρκει εἰς τὰς ἄλλας δαπάνας δίδων κατ' ἔτος τακτικὸν ἀπολογισμὸν. Ὅταν δὲν εἶχε χρήματα, ἐλάμβανεν ἐκ τῆς ἰδίας του περιουσίας καὶ ἔπειτα τὰ ἐκράτει ὅταν ἐπερίσσειον αἱ πρόσοδοι. Ἄλλως τε δὲ ἦτο φιλόξενος καὶ μεγαλοπρεπής, κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν Θεσσαλῶν. Ἐλθὼν δὲ οὗτος εἰς τὴν Λακεδαίμονα εἶπε ταῦτα.

α Ἐγὼ, ὦ πολῖται Λακεδαιμόνιοι, εἶμαι πρὸ ἀμνημονεύτων χρόνων, ἀπὸ πατρός εἰς υἱὸν, πρόξενος ὑμῶν καὶ εὐεργέτης· νομίζω λοιπὸν ὅτι δύναμαι ἐν περιπτώσει ἀμηχανίας νὰ προστρέχω εἰς ὑμᾶς, καὶ ὅταν προκύπτωσι δυσχέρειαί δι' ὑμᾶς ἐν τῇ Θεσσαλίᾳ νὰ σᾶς εἰδοποιῶ. Εἶμαι βέβαιος ὅτι ἠκούσατε καὶ ὑμεῖς τὸ ὄνομα τοῦ Ἰάσονος. Τῷ ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος καὶ δύναμιν ἔχει μεγάλην καὶ ὀνομαστός εἶναι. Ἀφοῦ ἔκαμε συνθήκην μετ' ἐμοῦ, ἦλθε νὰ μὲ εὔρη καὶ μὲ εἶπε ταῦτα.
α ὦ Πολυδάμα, ἐγὼ ἠδυνάμην νὰ κατακτῆσω καὶ ἀκου-

σαν τὴν πόλιν σου Φάρσαλον· πείσθητι δὲ περὶ τούτου ἐκ τῶν ἀκολούθων. Ἔχω ὡς συμμάχους τὰς πλείστας καὶ μεγίστας πόλεις τῆς Θεσσαλίας ὑπέταξα δὲ αὐτὰς καθ' ὃν καιρὸν ὑμεῖς ἠνώσατε τὰς δυνάμεις σας μὲ τὰς ἰδικὰς των ἐναντίον μου. Βεβαίως ἠξέυρεις ἐπίσης ὅτι ἔχω ξένους μισθοφόρους περὶ τοὺς ἐξακισχιλίους εἰς οὓς ὡς νομίζω οὔτε μία πόλις θὰ δυνηθῆ νὰ ἀντισταθῆ. Naὶ μὲν ὁ ἀριθμὸς τῶν στρατευμάτων τὸν ὁποῖον θὰ ἠδύνατό τις ν' ἀντιτάξῃ κατ' αὐτῶν ἄλλοθεν δὲν θὰ ἦτο μικρότερος, ἀλλ' οἱ στρατοὶ τῶν πόλεων σύγκεινται ἐξ ἀνδρῶν ἐξ ὧν ἄλλοι μὲν εἶναι προκεχωρημένοι εἰς τὴν ἡλικίαν, ἄλλοι δὲ δὲν ἔφθασαν ἀκόμη εἰς τὴν ἀνδρικὴν ἡλικίαν, καὶ μόλις ὀλίγιστοι ἐν ἐκάστη πόλει γυμνάζονται εἰς σωματικὰς ἀσκήσεις, ἐνῶ ἐκ τῶν μισθοφόρων μου οὔτε εἷς εὕρσκεται μὴ δυνάμενος νὰ ὑποφέρῃ τοὺς αὐτοὺς μόχθους ὡς ἐγώ.» Αὐτὸς δ' Ἰάσων (διότι πρέπει νὰ σὰς εἶπω τὴν ἀλήθειαν) εἶναι κατὰ τὸ σῶμα εὖρωστος καὶ ἀκούραστος· καθ' ἡμέραν γυμνάζει τοὺς στρατιώτας του ὀδηγῶν αὐτοὺς ἔνοπλος εἴτε εἰς τὰ γυμνάσια εἴτε εἰς ἐκστρατείας. Ἀποπέμπει ἐκεῖνους ἐκ τῶν ξένων ὅσους νομίζει χαύνοους καὶ ἀδυνάτους, ἐκεῖνους δὲ τοὺς ὁποίους βλέπει φιλοπόνους καὶ φιλοκινδύνους τιμᾶ τοὺς μὲν μὲ διπλοῦν μισθὸν, τοὺς δὲ μὲ τριπλοῦν καὶ τετραπλοῦν καὶ μὲ ἄλλα δῶρα ἀκόμη, περιποιούμενος αὐτοὺς εἰς τὰς ἀσθενείας των καὶ θάπτων αὐτοὺς μετὰ τιμῶν. Διὰ τοῦτο ὅλοι οὗτοι οἱ ξένοι ἠξέυρουσιν ὅτι ἡ ἀνδρεία παρέχει βίον πλήρη δόξης καὶ εὐπορίας. Μοὶ διηγήθη (ὅπερ καὶ ἠξέυρα) ὅτι ἦσαν ἤδη ὑπήκοοι αὐτοῦ οἱ Μαρακοὶ, οἱ Δόλοπες καὶ ὁ διοικητὴς τῆς Ἠπειροῦ

Ἄλκετας «Τί λοιπόν, προσέθηκε, δύναμαι νὰ φοβηθῶ ὥστε νὰ μὴ σᾶς ὑποτάξω εὐκόλως; Ἄλλ' ἴσως τις, μὴ γνωρίζων με, μὲ ἐρωτήσῃ· Λοιπὸν τί βραδύνεις; Διατὶ δὲν βαδίζεις ἀμέσως ἐναντίον τῶν Φαρσαλίων; Διότι μὰ τὸν Δία μοὶ φαίνεται πολὺ προτιμότερον νὰ σᾶς προσελκύσω ἐκόντας μᾶλλον ἢ ἄκοντας· διότι βιασθέντες μὲν θὰ ζητήσετε νὰ μὲ βλάψετε ὅσον δυνηθῆτε καὶ ἐγὼ θὰ προσπαθῶ νὰ σᾶς ἐξασθενίσω ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον, ἐὰν δὲ ἐλθετε πρὸς ἐμὲ διὰ τῆς πειθοῦς, εἶναι φανερόν ὅτι θὰ ζητήσωμεν νὰ αὐξήσωμεν ὅσον δυνηθῶμεν ἀλλήλους. Ἡξεύρω, ὦ Πολυδάμα, ὅτι ἡ πατρίς σου ἀποβλέπει εἰς σέ· ἐὰν λοιπὸν τὴν πείσης νὰ γίνῃ φίλη μου, σοὶ ὑπόσχομαι νὰ σὲ καταστήσω τὸν μέγιστον ἄνθρωπον τῆς Ἑλλάδος μετ' ἐμέ. Μάθε εἰς ποῖα πράγματα σοὶ δίδω τὴν πρώτην θέσιν καὶ μὴ μὲ πιστεύσης εἰμὴ ὅταν ἡ κρίσις σου σὲ πείσῃ ὅτι λέγω ἀληθῆ. Δὲν εἶναι φανερόν δι' ἀμφοτέρους ὅτι περιερχομένης εἰς ἐμὲ τῆς Φαρσάλου καθὼς καὶ τῶν ἄλλων πόλεων τῶν ἐξαρτωμένων ἀπὸ ὑμᾶς, ἐγὼ εὐκόλως γίνομαι ταγὸς (1) ὅλων τῶν Θεσσαλῶν, καὶ ὅτι, ἐνουμένης τῆς Θεσσαλίας ὑπὸ τοιοῦτον ἀρχηγόν, οἱ μὲν ἵππεῖς γίνονται πλειότεροι τῶν ἑξακισχιλίων, οἱ δὲ ὀπλίται πλειότεροι τῶν δεκακισχιλίων; Ὅταν βλέπω τὰ σώματα καὶ τὴν μεγαλοφυχίαν τῶν στρατιωτῶν τούτων, νομίζω ὅτι ἐὰν ἐπιμεληθῶμεν αὐτῶν δὲν θὰ ὑπάρχῃ ἔθνος εἰς τὸ ὁποῖον θὰ θελήσωσι νὰ ὑποταχθῶσιν οἱ Θεσσαλοὶ. Εὐρυτάτης οὔσης τῆς Θεσσαλίας, πάντα τὰ κύκλω ἔθνη θέλουσιν ὑποταχθῆ εἰς αὐτὴν

(1) Δίξιν Θεσσαλικὴ σημαίνουσα ἀνώτατον ἀρχηγόν.

ἅμα αὕτη διατελῆ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν ἐνὸς ταγοῦ.
 Ἐπειδὴ δὲ οἱ λαοὶ οὗτοι εἶναι ὅλοι σχεδὸν ἀκοντισταί,
 πιθανὸν νὰ ὑπερτερήσωμεν ἐπίσης καὶ κατὰ τοὺς πελ-
 ταστάς. Ἐχω συμμάχους τοὺς Βοιωτοὺς καὶ ὄλους
 ὅσοι πολεμοῦσι κατὰ τῶν Λακεδαιμονίων· καὶ βεβαίως
 ὅλοι θὰ θελήσωσι νὰ μὲ ἀκολουθήσωσιν ἐὰν τοὺς ἐ-
 λευθερώσω ἀπὸ τοὺς Λακεδαιμονίους. Ἐξεύρω δὲ καλῶς
 ὅτι καὶ αὐτοὶ οἱ Ἀθηναῖοι τὰ πάντα θέλουσι πράξει
 διὰ νὰ γίνωσι σύμμαχοι ἡμῶν· ἐγὼ ὅμως φρονῶ ὅτι
 δὲν πρέπει νὰ συνδεθῶμεν μεθ' αὐτῶν, διότι νομίζω
 ὅτι πολὺ εὐκολώτερον θὰ ἦναι νὰ λάβωμεν τὴν κατὰ
 θάλασσαν ἡγεμονείαν ἢ τὴν κατὰ ξηράν. Διὰ νὰ ἴδῃς
 δὲ ὅτι οἱ ὑπολογισμοί μου εἶναι ἀκριβεῖς, ἐξέτασον καὶ
 ταῦτα. Κατέχοντες τὴν Μακεδονίαν ἐξ ἧς καὶ αὐτοὶ οἱ
 Ἀθηναῖοι πορίζονται τὴν ναυπηγήσιμον ξυλείαν των,
 θὰ δυνάμεθα νὰ ναυπηγῶμεν πλείοτερα πλοῖα ἢ αὐτοί.
 Ἀνθρώπους δὲ διὰ νὰ πληρῶσι τὰ πλοῖα, ποῖοι θὰ
 εὐρίσκωσιν εὐκολώτερον, οἱ Ἀθηναῖοι ἢ ἡμεῖς οἵτινες
 ἔχομεν τόσους πενέστας; Ὅσον ἀφορᾷ τὴν συντήρησιν
 τῶν ναυτῶν, ποῖοι εἶναι ἰκανώτεροι νὰ πράξωσι τοῦτο,
 ἡμεῖς οἵτινες τοσαύτην ἔχομεν ἀφθονίαν σίτου ὥστε νὰ
 ἐξάγωμεν τοιοῦτον ἐκ τῆς χώρας μας, ἢ οἱ Ἀθηναῖοι
 οἵτινες ἐὰν δὲν ἀγοράσωσι, δὲν ἔχουσιν ἰκανὸν οὔτε
 δι' ἑαυτοὺς; Τέλος εἶναι ἀναντίρρητον ὅτι θὰ ἔχωμεν
 περισσότερα χρήματα, διότι χωρὶς νὰ προσφεύγωμεν εἰς
 νησῦδρια, θὰ πορίζομεθα τοιαῦτα ἐκ τῶν ἡπειρωτικῶν
 ἐθνῶν· διότι ὅλοι οἱ περίξ λαοὶ θὰ γίνωσι φέροι ὑπο-
 τελεῖς, ἅμα ἡ Θεσσαλία διοικηθῆ παρ' ἐνὸς ταγοῦ.
 Ἐξεύρεις ἴσως ὅτι ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν, ὅστις φο-
 ρολογεῖ ὄχι τὰς γήσους ἀλλὰ τὴν Ἠπειρον, εἶναι ὁ

πλουσιώτατος τῶν ἀνθρώπων· λοιπὸν, τοῦτον ἐγὼ νομίζω ὅτι εὐκολώτερον δύναται τις νὰ ὑποτάξῃ ἢ τὴν Ἑλλάδα, διότι ἤξεύρω ὅτι ὅλοι οἱ ἐκεῖ ἄνθρωποι, πλὴν ἑνὸς, ἐσυνείθισαν περισσότερον εἰς τὴν δουλείαν ἢ εἰς τὴν ἀνδρείαν, καὶ γνωρίζω ποίας δυνάμεις εἶχον οἱ μετὰ τοῦ Κύρου ἀναβάντες Ἕλληνες καὶ οἱ μετὰ τοῦ Ἀγησιλάου ὅταν ἔφερον τὸν βασιλέα τοῦτον εἰς τὴν ἐσχάτην ἀμυχανίαν.»

«Ἄφοῦ μὲ εἶπε ταῦτα ἀπεκρίθη ὅτι ὅλοι οἱ λόγοι τοῦ ἦσαν ἄξιοι σκέψεως, ἀλλ' ὅτι μοὶ ἐφαίνετο ὅλως ἀδύνατον νὰ ἀφήσωμεν, ἄνευ αἰτίας, τοὺς Λακεδαιμόνιους φίλους ὄντας, ὅπως προσκολληθῶμεν εἰς τοὺς ἐναντίους. Ὁ δὲ μὲ ἐπήνεσε, μὲ εἶπεν ὅτι ἐπεθύμει ἔτι μᾶλλον νὰ μὲ προσελκύσῃ ἀφοῦ τοιαῦτα εἶχον αἰσθήματα, καὶ μὲ ὑπεχρέωσε νὰ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς διὰ νὰ σᾶς εἶπω τὴν ἀλήθειαν, δηλαδὴ ὅτι σκοπεύει νὰ στρατεύσῃ κατὰ τῶν Φαρσαλίων ἐὰν ἀπορρίψωμεν τὰς πρυσφορὰς του. Μὲ εἶπε δὲ νὰ ζητήσω παρ' ὑμῶν ἐπικουρίας. «Καὶ ἐὰν, προσέθηκε, σοὶ δώσωσιν ἀρκετὰς δυνάμεις ὥστε νὰ πεισθῆς ὅτι θὰ δυνηθῆς νὰ πολεμήσῃς ἐναντίον μου, τότε ἄς περιμείνωμεν τὴν ἔκβασιν τοῦ πολέμου· ἀλλ' ἐὰν αἱ ἐπικουρίαι σοὶ φανῶσιν ἀνεπαρκεῖς, τότε θὰ ἦσαι ἀσυγχώρητος ἐκθέτων τὴν πατρίδα σου ἥτις σὲ τιμᾷ καὶ ἐν τῇ ὁποίᾳ κατέχεις τὴν πρώτην θέσιν.»

«Ἴδου διὰ τί ἦλθα πρὸς ὑμᾶς καὶ σᾶς ἀναφέρω ὅσα εἶδον καὶ ὅσα ἤκουσα παρ' αὐτοῦ. Νομίζω λοιπὸν, ὦ πολῖται Λακεδαιμόνιοι, ὅτι ἐὰν μᾶς πέμψετε δυνάμεις αἵτινες οὐ μόνον εἰς ἐμὲ ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἄλλους Θεσσαλοὺς φανῶσιν ἱκαναὶ ὥστε νὰ πολεμήσωμεν τὸν

Ἰάσονα, αἱ πόλεις θὰ τὸν ἐγκαταλείψωσι, καθότι ὅλοι φοβοῦνται τὴν αὔξησιν τῆς δυνάμεως τοιοῦτου ἀνθρώπου. Ἄλλ' ἐὰν νομίσετε ὅτι νεοδαμῶδεις τινὲς καὶ εἰς συνήθης ἀνὴρ ἀρχοῦσι, σᾶς συμβουλεύω νὰ μείνετε ἡσυχάζοντες· διότι μάθετε καλῶς ὅτι πρόκειται νὰ πολεμήσετε κατὰ δυνάμεως φοβερᾶς καὶ κατὰ στρατηγοῦ ὅστις οὔτε ἐπιτηδειότητος στερεῖται διὰ νὰ ἀπατά τὸν ἐχθρὸν, οὔτε δραστηριότητος διὰ νὰ προλαμβάνῃ αὐτὸν, οὔτε γενναιότητος διὰ νὰ τὸν βιάζῃ· στρατηγοῦ ὅστις ὠφελείται καὶ ἀπὸ τὴν νύκτα καὶ ἀπὸ τὴν ἡμέραν, ὅστις ὅταν ὁ καιρὸς ἐπείγῃ προγεύεται καὶ δειπνεῖ χωρὶς νὰ ἀφήσῃ τὴν ἐργασίαν του, ὅστις τέλος δὲν ἀναπαύεται εἰμὴ ὅταν φθάσῃ εἰς τὸν σκοπὸν καὶ φέρῃ εἰς πέρας τὰ σχέδιά του. Τὰ αὐτὰ αἰσθήματα ἐνέπνευσε καὶ εἰς τοὺς στρατιώτας του. Ὅταν μετὰ μακροῦς μόχθους πράξωσί τι καλόν, ἤξεύρει νὰ πληροῖ τὰς εὐχὰς των, ὥστε ὅλοι οὗτοι οἱ ἄνδρες ἐδιδάχθησαν ὅτι ἐκ τῆς ἐργασίας γεννᾶται ἡ ἀπόλαυσις. Αὐτὸς δὲ εἶναι ὁ μᾶλλον ἐγκρατὴς ἀπὸ ὅσους γνωρίζω ὡς πρὸς τὰς σωματικὰς ἡδονὰς, καὶ οὐδέποτε χάριν αὐτῶν ἐθυσίασε τὸν χρόνον τὸν ἀναγκαιοῦντα διὰ τὰς ὑποθέσεις. Σκεφθῆτε λοιπὸν καὶ εἰπέτε μοι, ὅπως ἀρμόζει εἰς ὑμᾶς, τί δύνασθε καὶ τί σκοπεύετε νὰ πράξετε.»

Ὁ μὲν ταῦτα εἶπεν. Οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι τότε μὲν ἀνέβαλον τὴν ἀπόκρισιν, κατὰ τὴν ἐπομένην δὲ ἡμέραν καὶ τὴν μεθεπομένην ἀριθμήσαντες πόσας μόρας εἶχον ἔξω τῆς χώρας, πόσα στρατεύματα διετήρουν περὶ τὰς ἀκτὰς τῆς Λακωνίας διὰ νὰ φυλάττωσιν αὐτὰς ἀπὸ τὰς ἐπιδρομὰς τῶν Ἀττικῶν τριήρων καὶ πόσα τέλος ἐπολέμουν κατὰ τῶν ὁμόρων λαῶν, ἀπεκρίθησαν ὅτι

ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν ἠδύναντο νὰ πέμψωσιν ἱκανὰς ἐπικουρίας καὶ τὸν παρεκάλεσαν νὰ ἀναχωρήσῃ καὶ νὰ συμβιβάσῃ ὅσον ἠδύνατο καλλίτερον τὰ ἴδια ἑαυτοῦ συμφέροντα πρὸς τὰ τῆς πατρίδος του.

Ὁ Πολυδάμας, ἐπαινέσας τὴν εἰλικρίνειαν τῆς πόλεως, ἀπῆλθε. Καὶ τὴν μὲν ἀκρόπολιν τῶν Φαρσαλίων παρεκάλεσε τὸν Ἰάσονα νὰ μὴ τὸν ἀναγκάσῃ νὰ τὴν παραδώσῃ, ὅπως τὴν διασώσῃ εἰς ἐκείνους οἵτινες τῷ τὴν ἐνεπιστεύθησαν· ἔδωκεν ὅμως ὡς ὁμήρους τὰ ἴδια ἑαυτοῦ τέκνα καὶ τῷ ὑπεσχέθη νὰ πείσῃ τὴν πόλιν νὰ γίνῃ ἐκουσίως σύμμαχος του καὶ νὰ τὸν βοηθήσῃ νὰ ἀναγνωρισθῇ ὡς ἀνώτατος ἄρχων. Ἀφοῦ δὲ ἔδωκαν πρὸς ἀλλήλους ἐχέγγυα πίστεως, ἀμέσως μὲν οἱ Φαρσάλιοι συνωμολόγησαν εἰρήνην, μετ' ὀλίγον δὲ ὁ Ἰάσων ἀνεκηρύχθη ὁμοθυμαδὸν ταγὸς τῶν Θεσσαλῶν. Γενόμενος δὲ ταγὸς ἐπροσδιώρισε τὸν ἀριθμὸν τῶν ἰππέων καὶ τῶν ὀπλιτῶν τοὺς ὁποίους ἐκάστη πόλις ἠδύνατο νὰ παρέχῃ, καὶ διὰ τοῦ τρόπου τούτου συνέλεξεν ἰππεῖς μὲν, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν συμμάχων, πλειότερους τῶν ὀκτακισχιλίων, ὀπλίτας δὲ οὐχὶ ὀλιγωτέρους τῶν εἰκοσακισχιλίων, πελταστὰς δὲ ἱκανοὺς νὰ παραταχθῶσιν ἐναντίον ὅλων τῶν ἀνθρώπων, διότι πολὺ κοπιῶδες ἤθελεν εἶσθαι νὰ ἀπαριθμηθῇ τις ἔστω καὶ τὰς πόλεις αἵτινες παρεῖχον αὐτούς. Παρήγγειλεν ἐπίσης εἰς ὅλους τοὺς περιρῖκους νὰ πληρώσωσι τὸν φόρον ὅστις ἐπληρῶνετο καὶ κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Σκόπα. Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως ἐπεραιώθησαν· ἐγὼ δὲ ἐπανέρχομαι τώρα ἐκ τῆς παρεκβάσεως τὴν ὁποίαν ἔκαμα διὰ νὰ διηγηθῶ τὰς πράξεις τοῦ Ἰάσονος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

(373 π. Χ.)

Οἱ Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ σύμμαχοί των συνηθορίζοντο εἰς τὴν Φωκίδα, οἱ δὲ Θηβαῖοι ἐπιστρέψαντες εἰς τὴν χώραν των ἐφύλαττον τὰς διόδους. Ἐν τούτοις οἱ Ἀθηναῖοι βλέποντες ὅτι ἔνεκα αὐτῶν ἡ δύναμις τῶν Θηβαίων ἠΰξανε χωρὶς οὗτοι νὰ συνεισφέρωσι τίποτε πρὸς συντήρησιν τοῦ ναυτικοῦ, ἐνῶ αὐτοὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐξηντλήθησαν ὑπὸ τῶν χρηματικῶν συνεισφορῶν, καὶ τῶν ἐξ Αἰγίνης ληστειῶν, καὶ τῆς διατηρήσεως τῶν φυλάκων τῆς χώρας, ἐπεθύμησαν νὰ παύσωσι τὸν πόλεμον, καὶ ἔπεμψαν εἰς τὴν Λακεδαίμονα πρέσβεις οἵτινες συμφωμολόγησαν εἰρήνην.

Δύο τῶν πρέσβεων τούτων, συμφώνως μὲ τὰς διαταγὰς τῆς πόλεώς των, ἀνεχώρησαν ἀμέσως διὰ πλοίου ἐκ τῆς Λακεδαίμονος καὶ εἶπον εἰς τὸν Τιμόθεον νὰ ἐπαναφέρῃ τὰ πλοῖα εἰς τὰς Ἀθήνας διότι ἐγένετο εἰρήνη. Ἀλλὰ κατὰ τὸν διάπλουν ὁ Τιμόθεος ἐπανάφερεν εἰς τὴν Ζάκυνθον τοὺς ἐξορίστους τῆς νήσου ταύτης, οἱ δὲ Ζακύνθιοι τῆς πόλεως ἔπεμψαν ἀπεσταλμένους εἰς τὴν Λακεδαίμονα διὰ νὰ καταγγείλωσι τὴν πρὸς αὐτοὺς διαγωγὴν τοῦ Τιμοθέου. Οἱ Λακεδαιμόνιοι, θεωρήσαντες τοὺς Ἀθηναίους ὡς ἐνόχους, παρεσκεύασαν νέον στόλον συμποσούμενον εἰς ἐξήκοντα πλοῖα τὰ ὁποῖα παρέσχον οἱ Λακεδαιμόνιοι, οἱ Κορίνθιοι, οἱ Λευκάδιοι, οἱ Ἀμβρακιῶται, οἱ Ἡλεῖοι, οἱ Ζακύνθιοι, οἱ Ἀχαιοὶ, οἱ Ἐπιδαύριοι, οἱ Τροιζήνιοι, οἱ Ἑρμιονεῖς καὶ οἱ Ἀλιεῖς. Ἀναθέσαντες δὲ τὴν ναυαρχίαν εἰς τὸν

Μνάσιππον, διέταξαν αὐτὸν νὰ ἐπιστήσῃ μὲν τὴν προσοχὴν τοῦ εἰς τὰ ἐν ἐκείνῃ τῇ θαλάσῃ συμβαίνοντα, νὰ ἐπιτεθῆ δὲ ἰδιαιτέρως κατὰ τῆς Κερκυρας. Ἐπειψαν ὡσχύτως εἰς τὴν Σικελίαν ἀπεσταλμένοις διὰ νὰ εἴπωσιν εἰς τὸν Διονύσιον ὅτι ἦτο συμφέρον εἰς αὐτὸν νὰ μὴ διατελῆ ἡ Κέρκυρα ὑπὸ τὴν ἡγεμονείαν τῶν Ἀθηναίων.

Ὁ Μνάσιππος, ἅμα συνηθροίσθη ὁ στόλος τοῦ, ἐπλευσεν εἰς τὴν Κέρκυραν εἶχε δὲ καὶ μισθοφόρους οὐχὶ ὀλιγωτέρους τῶν χιλίων πεντακοσίων, πλὴν τῶν στρατευμάτων τῆς Λακεδαιμόνος τὰ ὁποῖα συνεξοστράτευον μετ' αὐτοῦ. Ἄμα ἀποβάς, ἐγένετο κύριος τῆς γῆσου καὶ ἐδήου τὴν χώραν ἣτις ἦτο κάλλιστα καλλιεργημένη καὶ πεφυτευμένη, καὶ τῆς ὁποίας οἱ ἀγροὶ ἦσαν πλήρεις μεγαλοπρεπῶν οἰκημάτων καὶ οἰνῶνων καλῶς κατεσκευασμένων εἰς τοιοῦτον τρόπον ὥστε ἐρρέθη ὅτι οἱ στρατιῶται εἰς τὴν λεπτότητα ἤλθον ὥστε δὲν ἐπίνον εἰμὴ οἶνον ἀνθοσμίαν. Ἐκυρίευσαν δὲ εἰς τοὺς ἀγροὺς καὶ πάμπολλα ἀνδράποδα καὶ ποίμνια. Ἐπειτα δὲ ἐστρατοπεδεύσατο μετὰ τοῦ πεζοῦ στρατοῦ ἐπὶ ὑψηλοῦ λόφου πέντε στάδια ἀπέχοντος ἀπὸ τῆς πόλεως διὰ νὰ δύναται ἐκεῖθεν νὰ ἐμποδίξῃ τὴν διόδον εἰς πάντα ἥστις ἤθελε νὰ ἐλθῇ εἰς τὰ κτήματα τῶν Κερκυραίων· τὸν δὲ στόλον ἐτοποθέτησεν εἰς τὸ ἄλλο μέρος τῆς πόλεως, εἰς μέρος ἐκ τοῦ ὁποίου ἐνόμιζεν ὅτι ἡδύνατο νὰ φαίνεται μακρόθεν καὶ νὰ ἐμποδίζεται ἢ ἐλευσις παντὸς πλοίου. Ἐκτὸς τούτου, δσάκις ὁ ἄνεμος δὲν ἦτο ἐναντίος, ἠγχυροβόλει ἐντὸς τοῦ λιμένος καὶ ἐπολιόρκει τοιοῦτοτρόπως τὴν πόλιν.

Ἐν τούτοις οἱ Κερκυραῖοι εἰς μεγίστην περιελθόντες

ἀμμηχανίαν ἀφ' οὗ μῆτε ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ κατε-
 χομένων κτημάτων των ἠδύναντο νὰ λάβωσι τίποτε,
 μῆτε διὰ θαλάσσης νὰ εἰσαγάγωσι τι ἕνεκα τῆς ἀδυ-
 ναμίας τοῦ στόλου των, ἔπεμψαν νὰ ζητήσωσιν ἐπι-
 κουρίας ἀπὸ τοὺς Ἀθηναίους, παριστῶντες εἰς αὐτοὺς
 ὅτι θὰ ἀπολέσωσι μέγα πλεονέκτημα καὶ θὰ δώσωσι
 μεγάλην ἰσχὺν εἰς τοὺς πολεμίους ἐὰν ἀφήσωσι νὰ
 τοῖς ἀφαιρεθῇ ἡ Κέρκυρα, ἀφοῦ οὐδεμία πόλις, πλὴν
 τῶν Ἀθηνῶν, δύναται νὰ παρέχῃ τόσα πλοῖα καὶ τόσα
 χρήματα. Ἐκτὸς τούτου ἡ Κέρκυρα ἔκειτο εἰς καλὴν
 μὲν θέσιν ἀπὸ τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου καὶ τῶν πλη-
 σίων πόλεων, εἰς καλὴν δὲ ὥστε νὰ βλάβῃ τὴν Λακω-
 νικὴν χώραν, εἰς καλλίστην δὲ ἀπὸ τῆς ἀντιπέραν
 Ἡπείρου ὥστε νὰ ἦναι κυρία τοῦ ἀπὸ τῆς Σικελίας εἰς
 τὴν Πελοπόννησον παράπλου.

Οἱ Ἀθηναῖοι, ἀκούσαντες ταῦτα, ἔκρινον ὅτι ἔπρεπε
 νὰ καταβάλωσι πᾶσιν ἐπιμέλειαν καὶ ἔπεμψαν τὸν
 στρατηγὸν Στησικλέα μὲ ἑξακοσίους περίπου πελτα-
 στάς παρακαλέσαντες τὸν Ἀλκέταν νὰ τοὺς διαβιβάσῃ
 εἰς τὴν νῆσον. Καὶ οὗτοι μὲν ἀποβάντες διὰ νυκτὸς
 εἰς μέρος τι τῆς χώρας εἰσῆλθον εἰς τὴν πόλιν, οἱ δὲ
 Ἀθηναῖοι ἐψήφισαν ἐπὶ πλέον νὰ ἐξοπλίσωσιν ἐξήκοντα
 ναῦς καὶ στρατηγὸν αὐτῶν ἐχειροτόνησαν τὸν Τιμόθεον.
 Μὴ δυνάμενος ὁμῶς οὗτος νὰ εὔρῃ εἰς τὰς Ἀθήνας ὅλα
 τὰ ἀπαιτούμενα πληρώματα, ἔπλευσε πρὸς τὰς νήσους
 καὶ προσεπάθει νὰ τὰ συμπληρώσῃ, σκεπτόμενος ὅτι δὲν
 ἦτο φρόνιμον νὰ ἐπιτεθῇ εἰκῆ καὶ ὡς ἔτυχε κατὰ
 στόλου καλῶς συγκεκροτημένου. Ἄλλ' οἱ Ἀθηναῖοι νο-
 μίσαντες ὅτι ἄφινε νὰ παρέρχεται ἡ κατάλληλος διὰ
 τὸν πλοῦν ἐποχῆ, ἐφάνησαν ἀνεπιεικεῖς πρὸς αὐτὸν καὶ

τὸν καθήρεσαν τῆς στρατηγίας ἀναθέσαντες αὐτὴν εἰς τὸν Ἴφικράτην. Οὗτος δὲ, γενόμενος στρατηγός, καὶ τὰ πληρώματα ἐνεβίβασε ταχέως καὶ τοὺς τριημάρχους ἐβίαζε νὰ ἀναχωρήσωσιν. Ἐλαβεν ἐπίσης παρὰ τῶν Ἀθηναίων καὶ ὄλα τὰ πλοῖα ὅσα ἔπλεον εἰς τὰ ὕδατα τῆς Ἀττικῆς, καθὼς καὶ τὴν Πάραλον καὶ τὴν Σαλαμινίαν, βεβαιῶν τοὺς Ἀθηναίους ὅτι ἐὰν τὰ ἐκεῖ πράγματα στραφῶσιν ἐπὶ τὸ βέλτιον, θὰ τοῖς ἐπεμπε πολλὰ πλοῖα. Τοιουτοτρόπως δὲ συνεκρότησε στόλον ἐξ ἐβδόμηκοντα περίπου πλοίων.

Κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν οἱ Κερκυραῖοι τοσοῦτον ἐπείνασαν ὥστε ὁ Μνάσιππος ἔνεκα τοῦ πλήθους τῶν αὐτομολούντων ἠναγκάσθη νὰ διακηρῶξῃ ὅτι θὰ πωλήσῃ αὐτούς. Ἄλλ' ἐπειδὴ μήτε διὰ τῆς ἀπειλῆς ταύτης ἐσταμάτησε τὸ κακόν, ἤρχισε τέλος νὰ τοὺς ἀποπέμψῃ διὰ μαστιγώσεων. Ἄλλὰ καὶ οἱ ἐν τῇ πόλει δὲν ἐδέχοντο πλέον τοὺς δούλους ἐντὸς τῶν τειχῶν των, εἰς τρόπον ὥστε πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἀπέθανον ἐξω τῆς πόλεως. Ὁ δὲ Μνάσιππος, ἰδὼν τὴν ἀπελπισίαν εἰς ἣν περιῆλθεν ἡ πόλις, ἐνόμιζεν ἤδη αὐτὴν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν του καὶ μετέβαλε τρόπον πρὸς τοὺς μισθοφόρους. Καὶ τοὺς μὲν ἐξ αὐτῶν ἀπέπεμπε χωρὶς νὰ πληρώσῃ τὸν μισθόν των, εἰς ἐκείνους δὲ τοὺς ὁποίους ἐκράτει, ὄφειλε δύο μηνῶν μισθόν, μολονότι ὡς ἐλέγετο δὲν ἐστερεῖτο χρημάτων. Καὶ τῶντι αἱ πλείεσται τῶν πόλεων τῶ εἶχον πέμψῃ χρήματα ἀντὶ ἀνδρῶν, ὅπερ ἐπετρέπετο ὡς ἀκίς ἐπρόκειτο περὶ ὑπερθαλασίου ἐκστρατείας. Παρατηρήσαντες οἱ ἐν τῇ πόλει ἐκ τοῦ ὕψους τῶν πύργων τὰς θέσεις ἀμελέστερον φυλαττομένας ἢ πρότερον καὶ τοὺς ἀνθρώπους διεσπαρμένους εἰς τοὺς

ἀγρῦς, ἔκαμον ἐξοδον, συνέλαβον πολλοὺς ἐξ αὐτῶν, ἄλλους δὲ ἐφόνευσαν. Ἰδὼν δὲ αὐτοὺς ὁ Μνάσιππος, καὶ αὐτὸς ὠπλίσθη, καὶ μετὰ τῶν ὀπλιτῶν τοὺς ὁποίους εἶχεν ἐδραμε πρὸς βοήθειαν τῶν στρατιωτῶν του, καὶ διέταξε τοὺς λοχαγοὺς καὶ τοὺς ταξιάρχους νὰ ἐξέλθωσι μετὰ τῶν μισθοφόρων Ἀποκριθέντων δὲ τινων λοχαγῶν ὅτι ἤθελεν εἶσθαι δύσκολον νὰ ὑπακούσωσιν ἄνθρωποι εἰς τοὺς ὁποίους δὲν ἐδίδο τροφήν, ὁ Μνάσιππος ἤρχισε νὰ κτυπᾷ τὸν μὲν διὰ τῆς βακτηρίας του τὸν δὲ διὰ τοῦ στύρακος (1)· ἐξῆλθον λοιπὸν τοιοῦτοτρόπως ὅλως ἀποθεαθρῶμένοι καὶ μισοῦντες αὐτὸν ἀνεξαίρετως, ὅπερ ἤκιστα συμφέρει ἐν ἡμέρᾳ μάχης.

Ὁ δὲ Μνάσιππος, ἀφοῦ τοὺς κατέταξεν, ἔτρεψεν εἰς φυγὴν καὶ κατεδίωξε τοὺς ἐχθροὺς τοὺς παρατεταγμένους πλησίον τῶν πυλῶν· ἀλλ' οὗτοι, φθάσαντες ἐγγὺς τοῦ τείχους, ἐστράφησαν καὶ ἤρχισαν ἀνωθεν τῶν μνημάτων νὰ ρίπτωσι βέλη καὶ ἀκόντια· ἄλλοι, ἐξελθόντες δι' ἄλλης θύρας, ἐπετέθησαν πυκνῶς συντεταγμένοι εἰς τὰ ὀπίσθια τοῦ ἐχθροῦ. Οἱ Λακεδαιμόνιοι, παρατεταγμένοι ἐπὶ ὀκτῶ στοίχων βάθους, ἐνόμισαν ὅτι ἡ κεφαλὴ τῆς φάλαγγος ἦτο ἀδύνατος καὶ προσεπάθησαν νὰ ἀναστρέψωσιν· ἀλλὰ καθ' ἣν στιγμὴν ἐξετέλουν τὴν ὑποχώρησιν, ὥρμησαν κατ' αὐτῶν οἱ ἐχθροὶ πεπεισμένοι ὅτι ἤθελον νὰ φύγωσιν. Ἐν τούτοις ὁ Μνάσιππος δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ βοηθήσῃ τοὺς πιεζομένους διότι καὶ αὐτὸς εἶχε τοὺς ἐχθροὺς ἀπέναντί του καὶ διότι οἱ στρατιῶταί του ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν

(1) Στύραξ ἢ σαυρωτήρ ἐλέγεται τὸ κάτω ἄκρον τοῦ δόρατος.

ήλαττοῦντο. Τέλος οἱ ἐχθροί, πυκνώσαντες τοὺς ζυγούς, ἐπέπεσαν ὅλοι ὁμοῦ κατὰ τῶν περὶ τὸ Μνάσιππον ἤδη ἀρκούντως ἐλαττωθέντων· οἱ δὲ πολῖται, ἰδόντες τὰ γινόμενα, ἐξῆλθον ἐπίσης κατ' αὐτοῦ. Ἀφοῦ δὲ τὸν ἐφόνευσαν, ἤρχισαν ὅλοι νὰ καταδιώκωσι τοὺς ἄλλους. Θὰ ἐκυρίευσεν δὲ καὶ τὸ στρατίπεδον καὶ τὰ χαρακώματα, ἐὰν ἐν τῇ καταδιώξει δὲν ἐβλεπον τὸ πλῆθος τῶν ἐμπόρων, τῶν θεραπόντων καὶ τῶν δούλων τοὺς ὁποίους ἐξέλαβον ὡς ἐφεδρείαν καὶ ἀπεσύρθησαν. Τότε οἱ Κερκυραῖοι ἔστησαν τρόπαιον καὶ ἀπέδυσαν διὰ συνθήκης τοὺς νεκρούς.

Μετὰ τοῦτο οἱ μὲν πολιορκούμενοι ἀνέλαβον θάρρος, οἱ δὲ πολιορκοῦντες περιῆλθον εἰς ἐντελῆ ἀθυμίαν, διότι ἐλέγετο ὅτι ὁ Ἴφικράτης ἐμελλε νὰ φθάσῃ ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν, καὶ οἱ Κερκυραῖοι ἠτοιμάζον τρώντι πλοῖα. Ὁ τοποτηρητὴς τοῦ Μνασίππου Ὑπερμένης συνήθροισεν ὅλον τὸν στόλον καὶ ἐπλευσε πρὸς τὸ χαρακώμα. Ἐκεῖ ἐγέμισε τὰ πλοῖα μὲ ἀνδράποδα καὶ χρήματα καὶ τὰ ἀπέπεμψεν, αὐτὸς δὲ ἔμεινε διὰ νὰ φυλάττῃ τὸ χαρακώμα μὲ τοὺς ναύτας καὶ τοὺς ἐκ τῆς μάχης περισωθέντας στρατιώτας· ἀλλὰ τέλος καὶ αὐτοὶ, βλέποντες τὴν ἀποσύνθεσιν των, ἀνέβησαν εἰς τὰς τριήρεις καὶ ἀπέπλευσαν, ἀφήσαντες πολὺν σῖτον, πολὺν οἶνον, πολλὰ ἀνδράποδα καὶ στρατιώτας ἀσθενεῖς, διότι πολὺ ἐφοβήθησαν μὴ καταληφθῶσιν ἐν τῇ νήσῳ ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων. Καὶ οὗτοι μὲν κατέφυγον εἰς τὴν Λευκάδα.

Ὁ δὲ Ἴφικράτης, ἀρχίσας νὰ πλῆῃ περὶ τὴν Πελοπόννησον, ἔκαμνεν ἐνῶ ἔπλευε τὰς ἀναγκαίας προπαρασκευὰς ὅπως ναυμαχήσῃ· διότι ἀμέσως μὲν ἀφῆκεν εἰς

τὴν ξηρὰν τὰ μεγάλα ἰστία τοῦ ὡς ἐὰν ἔπλεε διὰ τὴν ναυμαχίαν, καὶ μικρὰν χρῆσιν ἔκαμνε τῶν μικρῶν ἰστιῶν, ἔστω καὶ ἂν ἦτο ὁ ἄνεμος οὐριος· πλέων δὲ μὲ τὰς κώπας καὶ τὰ σώματα τῶν ναυτῶν ἐνίσχυε καὶ τὰς τριήρεις καθίστα μάλλον εὐκινήτους. Πολλάκις, προκειμένου τὴν ναυτοσύνην ἢ τὴν δειπνήσῃ τὸ στρατεύμα, αἱ τριήρεις ἐμακρύνοντο τῆς ξηρᾶς διατηροῦσαι τὰς τάξεις τῶν· ἔπειτα, διατάττων στροφῆν, ὥστε τὴν ἔχουσαν τὰς πῶρας ἐστραμμένης πρὸς τὴν ξηρὰν, ἐδίδε σημεῖόν τι καὶ τὰς ἀπέλυε διὰ τὴν συναγωνισθῶσι ποία θὰ ἔφθανε πρώτη. Ἦτο μέγα βραβεῖον νίκης τὴν δυνήθωσιν οἱ πῶροι τὴν προμηθευθῶσιν ὕδωρ καὶ πᾶν ἄλλο οὐτινος ἤθελον λάβει ἀνάγκην, καὶ τὴν γευματίσωσι πῶροι. Ἐξ ἐναντίας οἱ ἔσχατοι ἐρχόμενοι μεγάλως ἐζημιούοντο, διότι καὶ ὅλα ταῦτα ἔπρεπε τὴν πράξωσι μετὰ τοῦς ἄλλους, καὶ ἐν τούτοις τὴν ἀναχωρήσωσι συγχρόνως ἅμα ἐδίδετο τὸ σημεῖον. Οἱ πῶροι ἀφικνούμενοι ἠδύνατο τὴν κάμωσιν ἀνέτως πᾶσαν ἐργασίαν, οἱ δὲ τελευταῖοι κατεσπευσμένως. Ὅταν ἐπρογεύοντο εἰς χώραν ἐχθρικήν, ὁ Ἴφικράτης ἔθετε φρουράς, ὅπως πρέπει, εἰς διάφορα μέρη· ἐκτὸς δὲ τούτου ἔσθηνε τοῦς ἰστούς τῶν πλοίων ἵνα οἱ ἐπὶ τῶν ἰστῶν τούτων τιθέμενοι σκοποὶ βλέπωσι μακρύτερον τῶν ἐπὶ τῆς ξηρᾶς σκοπῶν. Ὅταν ἐδείπνει που ἢ ἐκοιμάτο, δὲν ἦναπτε πυρὰ διαρκούσης τῆς νυκτὸς ἐντὸς τοῦ στρατοπέδου, ἀλλ' ἔθετε τοιαῦτα πρὸ τοῦ στρατοπέδου διὰ τὴν μὴ δύναται κανεῖς τὴν διέλθῃ ἀπαρατήρητος. Πολλάκις, ἐὰν ἦτο εὐδία, ἀνήγετο ἅμα δειπνήσας· καὶ ἐὰν μὲν ὁ ἄνεμος ἦτο οὐριος, ἐπροχώρουν ἀναπαυόμενοι ὅλοι, ἐὰν δὲ ἦναγκάζοντο τὴν μεταχειρισθῶσι τὰς κώπας, ἀνέπαυε

τούς ναύτας ἀλληλοδιαδόχως. Διαρκούσης τῆς ἡμέρας ὠδήγει τὸν στόλον διὰ σημείων ὅτε μὲν κατὰ γραμμὴν ὅτε δὲ φαλαγγιδόν. Προχωροῦντα τοιοῦτοτρόπως τὰ στρατεύματά του ἐγυμνάζοντο εἰς ὅλους τοὺς χειρισμούς τῆς ναυμαχίας καὶ ἐφθانون ἐξησκημένα εἰς τὰς θαλάσσας τὰς ὁποίας ἐνόμιζον κατεχομένας ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν. Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἠρίστων καὶ ἐδείπνουν ἐν χώρᾳ ἐχθρική· ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἐστάθμευον ἐκεῖ εἰ μὴ ἐπὶ ὅσον χρόνον ἦτο ἀνάγκη, ἀνήγοντο πάλιν εἰς τὸ πέλαιον πρὶν φθάσωσιν οἱ ἐχθροὶ καὶ ἐπροχώρουν

ὅπου ἐπὶ τῆς ὁδοῦ περὶ τὰς Σφαγίας τῆς Λακεδαιμονίας ἐπὶ τὸν θάνατον τοῦ Μνασίππου· εἰς τὴν ἡλικίαν δὲ ἀφικόμενος καὶ παραπλεύσας τὸ στόλον πρὸς τὸν ἰσθμὸν ἠγκυροβόλησεν ὑπὸ τὸ ἀκρωτήριον ὃ καλεῖται Ἴχθυος. Γῆν ἐπιούσῃν ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν διὰ τὴν Κεφαλληνίαν ἔχων τὸν στόλον διατεταγμένον ὡς πρὸς μάχην καὶ μὴ παραλιπὼν κατὰ τὸν διάπλου οὐδεμίαν προφύλαξιν διὰ νὰ ἦναι ἕτοιμος νὰ ναυμαχήσῃ ἐν ἀνάγκῃ· διότι τὰ περὶ τοῦ Μνασίππου δὲν τὰ ἤκουσε παρ' οὐδενὸς μάρτυρος αὐτόπτου, ὑπόπτει δὲ μήπως ἐλέγοντο διὰ νὰ τὸν ἀπατήσωσι καὶ ἐφυλάττετο. Φθάσας ὁμως εἰς τὴν Κεφαλληνίαν ἔμαθε θετὰς εἰδήσεις καὶ ἀνέπαυσε τὸν στρατόν.

Ἡξεύρω ὅτι ὅλα ταῦτα τὰ μέτρα καὶ αἱ προφυλάξεις λαμβάνονται ὅταν πρόκηται ναυμαχία· τοῦτο ὁμως ἐπαικῶς εἰς τὸν Ἰφικράτην, ὅτι προκειμένου νὰ φθάσῃ ταχέως ἔπου ἐνόμιζεν ὅτι ἐμελλε νὰ ναυμαχήσῃ πρὸς τοὺς ἐχθρούς, κατώρθωνεν ὥστε οἱ ναῦταί του μὴτε νὰ λησμονῶσι κατὰ τὸν διάπλου τοὺς χειρισμούς

τῆς ναυμαχίας, μήτε εἰς τούτους ἀσχολούμενοι νὰ βραδύνωσι τὴν πορείαν των.

Ὑποτάξας τὰς πόλεις τῆς Κεφαλληνίας, ἔπλευσεν εἰς τὴν Κέρκυραν. Ἐκεῖ δὲ πρῶτον ἀκούσας ὅτι ἐπλησίαζον δέκα τριήρεις πεμφθεῖσαι ὑπὸ τοῦ Διονυσίου πρὸς βοήθειαν τῶν Λακεδαιμονίων, μετέβη ὁ ἴδιος διὰ νὰ ἐξετάσῃ τὸ μέρος τῆς χώρας ἐκ τοῦ ὁποίου θὰ ἦτο δυνατόν καὶ τοὺς προσπλέοντας νὰ ἴδωσι καὶ τὴν ἄφιξιν αὐτῶν νὰ ἀναγγείλωσιν εἰς τὴν πόλιν διὰ σημείων καταφανῶν. Ἐνταῦθα δὲ ἔθεσε σκοποὺς καὶ συνεφώνησε μετ' αὐτῶν περὶ τοῦ τρόπου καθ' ὃν ὄφειλον νὰ ἀναγγείλωσι τὴν ἄφιξιν καὶ τὴν ἀπόβασιν τῶν ἐχθρῶν. Ἐπειτα διέταξεν εἴκοσι τριηράρχους νὰ τὸν ἀκολουθήσωσιν ἅμα τοῖς ἐδίδετο τὸ σημεῖον ὑπὸ τοῦ κήρυκος, καὶ εἶπεν εἰς αὐτοὺς ὅτι ἐκεῖνοι οἵτινες δὲν ἤθελον ὑπακούσει θὰ ἐτιμωροῦντο. Ὅταν ἀνηγγέλθη ἡ προσέγγισις τῶν τριήρων καὶ ὁ κῆρυξ ἔδωκε τὸ σημεῖον, ἀξιοθέατος τότε ἦτο ἡ καταβαλλομένη σπουδὴ· ὅλοι οἱ μέλλοντες νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὰ πλοῖα μετέβησαν εἰς τὸν λιμένα τρέχοντες. Πλεύσας δὲ ὁ Ἴφικράτης ὅπου ἦσαν αἱ ἐχθρικαὶ τριήρεις, ἐζώγησε τὰ πληρώματα τὰ ὁποῖα εἶχον ἤδη ἀποβῆ ὅλα εἰς τὴν ξηράν. Καὶ ὁμῶς ὁ Ῥόδιος Μελάνιππος καὶ τοὺς ἄλλους συμβούλευσε νὰ μὴ μείνωσιν ἐκεῖ καὶ αὐτὸς εἰσελθὼν εἰς τὸ πλοῖόν του ἀπέπλευσε. Καὶ ἐκεῖνος μὲν, καίπερ ἀπαντήσας τὰ πλοῖα τοῦ Ἴφικράτους, ὁμῶς διέφυγεν· αἱ δὲ τριήρεις τῶν Συρακουσῶν ἐκυριεύθησαν ὅλα μεθ' ὅλων τῶν πληρωμάτων. Ὁ Ἴφικράτης τὰς μὲν τριήρεις ἀπογυμνώσας, τὰς ἔφερε ῥυμουλκῶν εἰς τὸν λιμένα τῶν Κερκυραίων, δι' ἕκαστον δὲ ἄνδρα ἐπροσδιώρισεν ὥριον

σμένα λύτρα, ἐξήρσεν ὅμως τὸν ἀρχηγὸν Κρίνιππον τὸν ὁποῖον ἐφύλαξεν εἴτε διὰ νὰ λάβῃ πολλὰ χρήματα παρ' αὐτοῦ, εἴτε διὰ νὰ τὸν πωλήσῃ· ἀλλ' ὁ Κρίνιππος λυπηθεὶς ἀπέθανεν ὑπὸ ἐκουσίου θανάτου. Τοὺς δὲ ἄλλους αἰχμαλώτους ἀπέλυσεν ὁ Ἴφικράτης ἀφοῦ οἱ Κερκυραῖοι ἐγγυήθησαν διὰ τὰ λύτρα των.

Καὶ τοὺς μὲν ναύτας διέτρεφεν ἀπασχολῶν αὐτοὺς εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν κτημάτων τῶν Κερκυραίων, παραλαβὼν δὲ τοὺς πελταστὰς καὶ τοὺς ὀπλίτας τῶν πλοίων μετέβη εἰς τὴν Ἀκαρνανίαν, ἐβοήθησε τὰς ἐκεῖ φίλας πόλεις τὰς ἐχούσας ἀνάγκην βοήθειας καὶ ἐπολέμησε τοὺς Θουριεῖς, λαὸν ἄλκιμον καὶ κατέχοντα ἰσχυρὸν φρούριον. Ἐπειτα, προσλαβὼν καὶ τὰ πλοῖα τῆς Κερκύρας, πρῶτον μὲν ἔπλευσε μὲ ἐννεμήκοντα πλοῖα εἰς τὴν Κεφαλληνίαν καὶ εἰσέπραξε χρήματα, τὰ μὲν παρ' ἐκόντων, τὰ δὲ παρ' ἀκόντων· κατόπιν δὲ παρεσκευάζετο νὰ δηρώσῃ τὴν χώραν τῶν Λακεδαιμονίων, νὰ ἐνώσῃ μεθ' ἑαυτοῦ τὰς εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη ἐχθρικὰς πόλεις ὅσαι ἤθελον τὸν δεχθῆ καὶ νὰ πολεμήσῃ ἐκεῖνας αἵτινες ἤθελον ἀντισταθῆ.

Ταύτην τὴν ἐκστρατείαν τοῦ Ἴφικράτους μεγάλως ἐπαινῶ, καθὼς καὶ τὴν αἴτησιν τὴν ὁποίαν ἔκαμε νὰ τῷ δώσωσιν ὡς συστρατήγους τὸν ῥήτορα Καλλιστρατατον τὸν ὁποῖον δὲν ἠγάπα, καὶ τὸν Χαβρίαν ὅστις ἐνομιζέτο ὡς ἰκανώτατος στρατηγός· διότι ἐὰν μὲν τοὺς ἐνόμιζε φρονίμους συμβούλους καὶ ἤθελε νὰ τὸν βοηθῶσι διὰ τῶν συμβουλῶν των, μὲ φαίνεται ὅτι ἔπραξε συνετῶς παραλαβὼν αὐτοὺς, ἐὰν δὲ τοὺς ἐνόμιζεν ἀντιζήλους, θεωρῶ ὡς ἔργον ἀνθρώπου μεγίστην ἔχοντος πεποιθήσιν ἐπὶ τῶν δυνάμεών του τὸ νὰ μὴ φο-

ἔῃται ὅτι ἤθελόν ποτε τὸν μεμφοῖ ἐπὶ ῥαθυμίᾳ καὶ ἀμελείᾳ. Καὶ ὁ μὲν Ἴφικράτης ταῦτα ἔπραττε.

 ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

(372 π. Χ.)

Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι βλέποντες τοὺς μὲν φίλους Πλαταιεῖς διωκομένους ἐκ τῆς Βοιωτίας καὶ καταφεύγοντας εἰς τὰς Ἀθήνας, τοὺς δὲ Θεσπιεῖς ἰκετεύοντας νὰ μὴ τοὺς παρίδωσιν ἐκπατριζομένους, δυσηρεστήθησαν κατὰ τῶν Θηβαίων καὶ ἠσχύνθησαν κἄπως διότι τοὺς ὑπεστήριζαν πολεμοῦντας, ἄλλως τε δὲ καὶ ἐσκέφθησαν ὅτι τοῦτο δὲν τοῖς συνέφερε. Τέλος δὲν ἠθέλησαν νὰ ἐνωθῶσι μετ' αὐτῶν ὅταν τοὺς εἶδον βαδίζοντας ἐναντίον τῶν Φωκέων, ἀρχαίων συμμάχων τῶν Ἀθηναίων, καὶ λεηλατοῦντας τὰς πόλεις αἰτινες εἶχον φανῆ πισταὶ εἰς τὸν κατὰ τοῦ βαρβάρου πόλεμον καὶ αἰτινες τότε ἦσαν σύμμαχοί των. Τούτου ἔνεκα λοιπὸν ὁ δῆμος, ψηφίσας νὰ γίνῃ εἰρήνη, πρῶτον μὲν ἔπεμψε πρέσβεις πρὸς τοὺς Θηβαίους καὶ τοὺς προσεκάλεσε νὰ ὑπάγωσιν, ἐὰν ἤθελον, μετ' αὐτῶν εἰς τὴν Λακεδαιμόνα διὰ νὰ συζητήσωσιν ἐκεῖ τὸ ἀντικείμενον τοῦτο· ἔπειτα δὲ οἱ Ἀθηναῖοι ἔπεμψαν πρέσβεις καὶ αὐτοί. Μεταξὺ τῶν ἐκλεχθέντων ἦσαν ὁ Ἴππονίκου Καλλίας, ὁ Στρομβιχίδου Αὐτοκλῆς, ὁ Ἀριστοφῶντος Δημόστρατος, ὁ Ἀριστοκλῆς, ὁ Κηφισόδοτος, ὁ Μελάνωπος καὶ ὁ Λύκανθος. Ὅταν ἐνεφανίσθησαν ἐνώπιον τῆς συνελεύσεως τῶν Λακεδαιμονίων καὶ τῶν συμμάχων, παρευ-

ρίσκετο ἐκεῖ καὶ ὁ ῥήτωρ Καλλίστρατος. Ὁ ῥήτωρ οὗτος εἶχεν ὑποσχεθῆ εἰς τὸν Ἴφικράτην, ἐὰν οὗτος τὸν ἄφινε νὰ ἀναχωρήσῃ, ἢ νὰ τῷ πέμψῃ χρήματα ἢ νὰ κατορθώσῃ τὴν εἰρήνην. Ἦρχετο λοιπὸν ἐξ Ἀθηνῶν ὅπως διαπραγματευθῆ ταύτην. Ἐμφανισθέντων δὲ τῶν πρέσβεων ἐνώπιον τῆς συνελεύσεως τῶν Λακεδαιμονίων καὶ τῶν συμμάχων, ἔλαβε πρῶτος τὸν λόγον ὁ δαδούχος (1) Καλλίας. Οὗτος δὲ ἦτο ἄνθρωπος καὶ αὐτὸς ἑαυτὸν ἐπαινῶν καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων ἀρεσκόμενος νὰ ἐπαινῆται. Ἦρχισε λοιπὸν λέγων περίπου ταῦτα.

«Πολῖται Λακεδαιμόνιοι, ἡ προξενία ὑμῶν δὲν χρονολογεῖται μόνον ἐξ ἐμοῦ, ἀλλ' ὁ πατὴρ τοῦ πατρός μου, παραλαβὼν αὐτὴν ἀπὸ τὸν πατέρα του, τὴν ἐκληροδότησεν εἰς τὰ τέκνα του. Θέλω δὲ νὰ δηλώσω εἰς ὑμᾶς καὶ τοῦτο, ποίαν ὑπόληψιν ἔχει πρὸς ἡμᾶς ἡ πατρίς ὑμῶν. Ὅταν μὲν ἦναι πόλεμος, μᾶς ἐκλέγει στρατηγοὺς, ὅταν δὲ ἐπιθυμῇ τὴν εἰρήνην, ἡμᾶς πάλιν πέμπει ὡς εἰρηνοποιούς. Ἐγὼ αὐτὸς ἦλθον ἐνταῦθα δις ὅπως παύσῃ ὁ πόλεμος, καὶ εἰς ἀμφοτέρας ταύτας τὰς πρεσβεύσεις ἐπέτυχον νὰ γίνῃ εἰρήνη μεταξὺ ὑμῶν καὶ ἡμῶν. Τώρα ἔρχομαι διὰ τρίτην φοράν καὶ νομίζω ὅτι καὶ σήμερον ἔχω λόγους δικαιωτέρους ὅπως ἐπιτύχω συνδιαλλαγὴν.

«Βλέπω τῶντι ὅτι τὰ αἰσθήματά σας δὲν διαφέρουσι τῶν ἰδικῶν μας, ἀλλ' ὅτι δυσφορεῖτε ὡς ἡμεῖς διὰ τὴν καταστροφὴν τῶν Πλαταιῶν καὶ τῶν Θεσπιῶν. Ἐχόντες λοιπὸν τὰ αὐτὰ αἰσθήματα, δὲν πρέπει νὰ ἡμεθα φίλοι μᾶλλον ἢ ἐχθροί; Οἱ φρόνιμοι πρέπει νὰ

(1) Ὁ κρατῶν δᾶδα ἀναμμένην εἰς τὰ Ἐλευσίνια μυστήρια, ἀξιωματικὸν ἐκ τῶν μᾶλλον τιμητικῶν ἐν Ἀθήναις.

ἀποφεύγωσι τὸν πόλεμον, πρὸ πάντων ὅταν πρόκηται περὶ μικρῶν διαφορῶν. Ἐάν λοιπὸν ὁμογνωμοῦμεν, δὲν εἶναι παράδοξον διατὶ δὲν εἰρηνεύομεν; Τὸ δίκαιον ἦτο ποτὲ νὰ μὴ πολεμῶμεν ἀλλήλους, ἀφοῦ ὡς λέγεται οἱ πρῶτοι ἄνθρωποι εἰς τοὺς ὁποίους ὁ πρόγονος ἡμῶν Τριπτόλεμος ἐδίδαξε τὰ ἱερὰ μυστήρια τῆς Δήμητρος καὶ τῆς Περσεφόνης ἦσαν ὁ ἀρχηγὸς τῆς φυλῆς σας Ἱρακλῆς καὶ οἱ συμπολιταὶ σας Διόσκουροι, καὶ ὅτι πρώτη ἡ Πελοπόννησος ἔλαβε παρ' αὐτοῦ τὸν σπῆρον τοῦ καρποῦ τῆς Δήμητρος. Πῶς λοιπὸν εἶναι δίκαιον νὰ ἔρχεσθε καὶ νὰ δηοῦτε τοὺς καρποὺς ἐκείνων παρ' ὧν ἐλάβετε τὸν πρῶτον σπῆρον, ἡμεῖς δὲ νὰ μὴ δυνάμεθα νὰ εὐχόμεθα ἀφθονίαν καρπῶν εἰς ἐκείνους; εἰς τοὺς ὁποίους τοὺς ἐδώκαμεν; Ἀλλ' ὅμως ἐάν ἦναι πεπρωμένον ὑπὸ τῶν θεῶν νὰ συμβαίνωσι πόλεμοι μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, ἅς βραδύνωσι τοῦλάχιστον νὰ ἀρχίζωσιν, ἀπαξ δὲ γενόμενοι, ἅς παύωσιν ὅσον τὸ δυνατόν τάχιστα.»

Μετ' αὐτὸν ὁ Αὐτοκλῆς, ἀνὴρ φημιζόμενος ἐπὶ ῥητορικῇ δεινότητι, ὠμίλησεν ὡς ἀκολούθως.

«Πολῆται Λακεδαιμόνιοι, ὅσα μέλλω νὰ εἶπω, ἤξεύρω ὅτι δὲν θὰ σᾶς ἀρέσωσιν, ἀλλὰ νομίζω ὅτι ἐκεῖνοι οἵτινες θέλουσι νὰ διαρκέσῃ ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερο ἡ φιλία τὴν ὁποίαν μέλλουσι νὰ συνάψωσι, πρέπει νὰ διδάξωσι πρὸς ἀλλήλους τὰ αἷτια τῶν πολέμων τῶν. Σεῖς ἐπαναλαμβάνετε ἀκαταπαύτως ὅτι αἱ πόλεις πρέπει νὰ μένωσιν αὐτόνομοι καὶ ἐν τούτοις σεῖς πρὸ πάντων ἐμποδίζετε τὴν αὐτονομίαν τῶν, διότι ἐπιβάλλετε εἰς τὰς συμμάχους πόλεις ὡς πρῶτον ὄρον νὰ σᾶς ἀκολουθῶσι πανταχοῦ ὅπου τοὺς ὀδηγεῖτε. Τοῦτο ὅμως πῶς

συμβιβάζεται με τὴν αὐτονομίαν; Κάμνετε ἐχθροὺς ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τῶν συμμάχων σας, καὶ ἔπειτα βιάζεστε αὐτοὺς νὰ στρατεύωσι κατ' αὐτῶν ὥστε οἱ ὑποτιθέμενοι αὐτόνομοι συχνάκις ἀναγκάζονται νὰ ἐκστρατεύωσι κατὰ τῶν καλλίστων φίλων των. Ἐκεῖνο δὲ ὅπερ τὰ μάλιστα ἀντίκειται πρὸς τὴν αὐτονομίαν εἶναι ὅτι καθιστᾶτε πανταχοῦ δεκαρχίας ἢ τριακονταρχίας, καὶ προσέχετε οὐχὶ πῶς οἱ ἀρχηγοὶ οὗτοι νὰ διοικῶσι συμφώνως με τοὺς νόμους, ἀλλὰ πῶς νὰ δύνανται νὰ κατέχωσι τὰς πόλεις διὰ τῆς βίας, ὥστε φαίνεσθε ὅτι βλέπετε μετὰ πλειοτέρας εὐχαριστήσεως τὰς τυραννίας ἢ τὰ ἐλεύθερα πολιτεύματα. Ὅταν ὁ βασιλεὺς ἀπήτησε νὰ ἀφεθῶσιν αἱ πόλεις αὐτόνομοι, σεῖς ἀνεγνωρίσατε καὶ ἐκηρύξατε ὅτι οἱ Θηβαῖοι, ἐὰν δὲν ἄφινον ἐκάστην πόλιν νὰ διοικηθῆ ἀφ' ἑαυτῆς καὶ συμφώνως με τοὺς νόμους τοὺς ὁποίους ἤθελε, δὲν θὰ ἔπραττον συμφώνως με τοὺς ὀρισμοὺς τοῦ βασιλέως· ἀλλ' ὅταν κατελάβετε τὴν Καδμείαν, δὲν ἐπετρέπετε οὐδὲ εἰς αὐτοὺς τοὺς Θηβαίους νὰ ἦναι αὐτόνομοι. Οἱ ζητοῦντες νὰ γίνωσι φίλοι δὲν πρέπει παρὰ μὲν τῶν ἄλλων νὰ ζητῶσι πλήρη δικαιοσύνην, αὐτοὶ δὲ νὰ κατέχωνται ὑπὸ ἀκρατήτου φιλοδοξίας.»

Ὁ λόγος οὗτος, τὸν ὁποῖον ἐπηκολούθησε γενικῆ σιωπῇ, ἤρρεσεν ὑπερβαλλόντως εἰς ἐκείνους οἵτινες δὲν ἠγάπων τοὺς Λακεδαιμονίους. Ἐπειτα ἔλαβε τὸν λόγον ὁ Καλλίστρατος καὶ εἶπε. « Δὲν δύναμαι, ὦ Λακεδαιμόνιοι, νὰ ἀρνηθῶ ὅτι καὶ σεῖς καὶ ἡμεῖς ἐπράξαμεν σφάλματα· ἐν τούτοις δὲν νομίζω ὅτι τὰ σφάλματα ταῦτα εἶναι ἱκανὰ νὰ φέρωσιν ἐμπόδιον εἰς τὴν συμφιλίωσιν, διότι βλέπω ὅτι οὐδεὶς ἀναμάρτητος· μοι φαί-

νεται δὲ ὅτι οἱ ἀμαρτάνοντες γίνονται φρονιμώτεροι, πρὸ πάντων ὅταν ἐτιμωρήθῃσαν ὑπὸ τῶν ἀμαρτημάτων, ὡς ἡμεῖς. Βλέπω ὅτι καὶ ὑμεῖς ἐπίσης ὑπέστητε ἐνίοτε πολλὰ ἀτυχήματα ἕνεκα τῶν ἀσυλλογίστων πράξεών σας, μεταξύ τῶν ὁποίων πρέπει νὰ συγκαταριθμῆσωμεν τὴν κατάληψιν τῆς ἐν Θήβαις Καδμείας. Σήμερον λοιπὸν, ὕστερον ἀπὸ τόσην φροντίδα τὴν ὁποίαν κατεβάλετε διὰ νὰ ἐξασφαλίσετε τὴν αὐτονομίαν τῶν πόλεων, ὅλαι αὐται, ἐπειδὴ ἠδικήθησαν οἱ Θεβαῖοι, ὑπετάγησαν εἰς αὐτούς. Ὡστε ἐλπίζω ὅτι ἐδιδάχθητε ὅτι ἡ πλεονεξία οὐδόλως ὠφελεῖ καὶ ὅτι εἰς τὸ μέλλον θὰ γίνετε μετριώτεροι καὶ καλλίτεροι φίλοι.

« Ἐὰν πιστεύσωμεν εἰς τὰ λεγόμενα ἐχθρῶν τινῶν τῆς εἰρήνης, ἡ αἰτία ἣτις μᾶς φέρει εἰς τὴν Λακεδαίμονα δὲν εἶναι ἡ ἐπιθυμία νὰ γίνωμεν φίλοι σας, ἀλλὰ ὁ φόβος μὴ ὁ Ἀνταλκίδας ἐπιστρέψῃ μὲ χρήματα τοῦ βασιλέως. Σκεφθῆτε ὁμῶς πόσον ἡ κατηγορία αὕτη εἶναι γελοία. Ὁ βασιλεὺς τῆς Περσίας θέλει τὴν αὐτονομίαν τῶν Ἑλληνίδων πόλεων ἡμεῖς ὁμῶς οἵτινες ὁμιλοῦμεν καὶ πράττομεν ὅλοι ὑπ' αὐτὴν τὴν ἐννοιαν, τί ἔχομεν νὰ φοβηθῶμεν παρὰ τοῦ βασιλέως; ἢ μήπως νομίζετε ὅτι προτιμᾷ οὗτος νὰ δαπανᾷ χρήματα διὰ νὰ ἀυξάνῃ τὴν δύναμιν τῶν ἄλλων ἀντὶ νὰ ἐνισχύῃ τὴν δύναμίν του χωρὶς νὰ δαπανᾷ τίποτε; Ἀλλὰ τέλος διατί ἤλθομεν ἐδῶ; Θὰ ἐννοήσετε ὅτι οὐχὶ ἕνεκα ἀμηχανίας, ἐὰν θεωρήσετε τὰς παρούσας δυνάμεις ἡμῶν κατὰ ξηρὰν καὶ κατὰ θάλασσαν. Ἦλθομεν λοιπὸν διότι ἡ διαγωγὴ τινῶν συμμάχων ἀπαρέσχει εἰς ἡμᾶς ὅσον καὶ εἰς σᾶς καὶ

διότι ἐπιθυμοῦμεν, ὅπως ἀποδείξωμεν ὅτι σᾶς ὀφείλομεν τὴν σωτηρίαν μας, νὰ σᾶς ἀνακοινώσωμεν τὰς ὀρθὰς ἰδέας τὰς ὁποίας ἔχομεν. Διὰ νὰ θιξῶ δὲ καὶ τὸ ζήτημα τοῦ συμφέροντος, σᾶς ὑπομιμνήσκω ὅτι ὅλαι αἱ πόλεις εἶναι αἱ μὲν μὲ τὸ μέρος σας αἱ δὲ μὲ τὸ μέρος μας, καὶ ὅτι ἐν ἐκάστη πόλει οἱ μὲν λακωνίζουσιν οἱ δὲ ἀττικίζουσιν. Ἐὰν λοιπὸν ἡμεῖς γίνωμεν φίλοι, πότεν θὰ δυνηθῶμεν εὐλόγως νὰ φοβηθῶμεν κίνδυνόν τινα; Ποῖος ἤθελε δυνηθῆ νὰ μᾶς ἐνοχλήσῃ κατὰ ξηρὰν ἐὰν εἶχομεν τὴν φιλίαν σας, καὶ ποῖος ἤθελε δυνηθῆ νὰ σᾶς βλάβῃ κατὰ θάλασσαν ἐὰν εἴχετε τὴν συμμαχίαν μας;

«Οἱ πόλεμοι ἔχουσι πάντοτε ἀρχὴν καὶ τέλος, τὸ ἤξεύρομεν ὅλοι, καὶ βραδύτερον ἐπιθυμοῦμεν τὴν εἰρήνην, ἂν ὄχι σήμερον. Διατί λοιπὸν νὰ περιμένωμεν τὸν χρόνον καθ' ὃν θὰ ἡμεθα βεβαρημένωι ὑπὸ πληθύος κακῶν ἀντὶ νὰ κάμωμεν εἰρήνην ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον πρὶν μᾶς πλήξῃ ἀθεράπευτόν τι κακόν; "Ὅχι δὲν ἐπιδοκιμάζω τοὺς ἀθλητὰς ἐκείνους οἵτινες, ἀφοῦ ἐνίκησαν πολλάκις καὶ ἐδοξάσθησαν, τοσοῦτον εἶναι φιλόδοξοι ὥστε δὲν παύουσιν εἰμῆ ὅταν ἠττηθῶσι καὶ ἀναγκασθῶσι νὰ παραιτηθῶσι τοῦ ἐπαγγέλματός των. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ μὲ τοὺς παίκτας οἵτινες ὅταν τοὺς εὖνοῃ ἢ τύχη διπλασιάζουσι τὴν κερδιζομένην ποσότητα· βλέπω τῶντι ὅτι οἱ πλείστοι τῶν ἀνθρώπων τούτων γίνονται παντάπασιν ἄποροι. Ταῦτα βλέποντες καὶ ἡμεῖς δὲν πρέπει νὰ περιπλακῶμεν εἰς ἀγῶνα ὥστε ἢ τὰ πάντα νὰ κερδίσωμεν ἢ τὰ πάντα νὰ ἀπολέσωμεν, ἀλλ' ἐνόσω εἶμεθα ἀκόμη ἰσχυροὶ καὶ εὐτυχεῖς, ἄς γίνωμεν ἀμοιβαίως φίλοι. Διότι τοι-

ουτοτρόπως ἡμεῖς μὲν δι' ὑμῶν σεῖς δὲ δι' ἡμῶν θὰ ὑψωθῶμεν ἐν τῇ Ἑλλάδι εἰς πολὺ μεγαλειτέραν δύναμιν ἢ πρότερον. »

Κριθέντων τῶν λόγων τούτων ὡς καλῶς ῥηθέντων, οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐψήφισαν τὴν παραδοχὴν τῆς εἰρήνης ἐπὶ τῷ ὄρω νὰ ἀποσύρῃσι τοὺς ἀρμολογίας ἐκ τῶν πόλεων, νὰ διαλύσωσι τὸν στρατὸν τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς θαλάσσης καὶ νὰ ἀναγνωρίσωσι τὴν αὐτονομίαν τῶν πόλεων. Συνεφωνήθη δὲ, εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν πόλις τις ἤθελε παραβῆ τοὺς ὅρους τούτους, νὰ ἐπιτρέπεται, εἰς ὅσους ἤθελον, νὰ βοηθῶσι τὰς ἀδικουμένας πόλεις, ὅσοι ὅμως δὲν ἤθελον νὰ μὴ θεωρῶνται ἕνεκα τοῦ ὅρκου τῶν ὅτι ἦσαν ἠναγκασμένοι νὰ σπεύσωσι πρὸς βοήθειαν τῆς ἀδικουμένης πόλεως. Ἐπὶ τοῖς ὅροις τούτοις ὄμωσαν οἱ μὲν Λακεδαιμόνιοι δι' ἑαυτοὺς καὶ τοὺς συμμάχους τῶν, οἱ δὲ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ σύμμαχοί τῶν ἰδιαιτέρως ἐκάστη πόλις. Οἱ Θηβαῖοι εἶχον ἐγγραφῆ μεταξὺ τῶν πόλεων ὅσαι εἶχον ὁμόσει, ἀλλὰ τὴν ἐπομένην ἡμέραν οἱ πρέσβεις τῶν ἐπανῆλθον καὶ παρεκάλεσαν νὰ τεθῶσιν οἱ Βοιωτοὶ ἀντὶ τῶν Θηβαίων μεταξὺ τῶν ὁμοσάντων. Ἄλλ' ὁ Ἀγησίλαος ἀπεκρίθη ὅτι δὲν ἦτο δυνατόν νὰ μεταβληθῆ τίποτε ἐκ τοῦ εἰς τὰ δημόσια ἀρχεῖα ἐγγραφέντος ὅρκου· ἐὰν ὅμως δὲν ἤθελον νὰ συμπεριλαμβάνωνται εἰς τὴν συνθήκην, ἠδύνατο νὰ τοὺς ἐξαλείψῃ, ἐὰν τὸ ἀπῆτουν. Ἐπειδὴ δὲ διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἡ εἰρήνη ἐγένετο μεταξὺ ὅλων τῶν ἄλλων πόλεων καὶ οἱ Θηβαῖοι ἦσαν οἱ μόνοι αἵτινες ἀντέλεγον, οἱ Ἀθηναῖοι ἐπέισθησαν ὅτι ὑπῆρχεν ἐλπίς νὰ καταδικασθῶσιν οἱ Θηβαῖοι νὰ δώσωσιν εἰς τὸν ναὸν τῶν Δελφῶν τὸ δέκατον τῶν κτη-

μάτων των. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τοὺς Θεβαίους, οὗτοι ἀπῆλθον ὅλως ἀθύμως ἔχοντες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

(371, 370, 369 π. Χ.)

Μετὰ ταῦτα οἱ Ἀθηναῖοι ἀπέσυρον τὰς φρουράς ἐκ τῶν πόλεων, ἀνεκάλεσαν τὸν Ἰφικράτην καὶ τὰ πλοῖα καὶ τὸν ἠνάγκασαν νὰ ἀποδώσῃ ὅσα εἶχε λάθει μετὰ τοὺς ἐν Λακεδαίμονι γενομένους ὄρκους. Ἀπέσυρον δὲ καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι τοὺς ἀρμοστάς καὶ τοὺς φρουροὺς ἐκ τῶν πόλεων, πλὴν τοῦ Κλεομβρότου ὅστις εἶχε τὴν ἀρχηγίαν τοῦ ἐν τῇ Φωκίδι στρατοῦ. Ὅταν δὲ ἠρώτησε τοὺς ἀρχοντας τῆς πατρίδος του τί ὄφειλε νὰ πράξῃ, ὁ Πρόθοος ἐγνομάτευσεν ὅτι ἔπρεπε νὰ διαλυθῇ ὁ στρατὸς συμφώνως πρὸς τοὺς ὄρκους, καὶ νὰ κηρύξωσιν εἰς τὰς πόλεις νὰ καταθέσωσιν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος ὅσην ποσότητα ἤθελεν ἐκάστη· ἔπειτα, εἴαν τις ἠρνεῖτο νὰ ἀναγνωρίσῃ τὴν αὐτονομίαν τῶν πόλεων, ἔπρεπε νὰ ἐνώσωσιν ἐκ νέου ὅλους ἐκείνους τοὺς συμμάχους ὅσοι ἤθελον νὰ ὑπερασπίσωσι τὴν αὐτονομίαν ἐκείνην καὶ νὰ βαδίσωσι κατὰ τῶν ἐναντιουμένων· ἐσκέπτετο δὲ ὅτι οὗτος ἦτο ὁ τρόπος καὶ τοὺς θεοὺς νὰ καταστήσωσιν εὐμενεστάτους καὶ τοὺς συμμάχους νὰ βαρύνωσιν ὅσον τὸ δυνατὸν ὀλιγώτερον. Ἀλλ' ἢ συνέλευσις, ἀφοῦ ἤκουσε τὴν γνώμην του, ἐθεώρησεν ὅλους τούτους τοὺς λόγους ὡς φλυαρίας· φαίνεται δὲ

ὅτι ἤδη τὴν ὠδήγει κακός τις δαίμων. Ἐπέστειλαν λοιπὸν εἰς τὸν Κλεόμβροτον νὰ μὴ διαλύσῃ τὸν στρατὸν, ἀλλὰ νὰ βαδίσῃ ἀμέσως ἐναντίον τῶν Θηβαίων ἐὰν ἤρνοῦντο οὗτοι νὰ ἀφήσωσι τὰς πόλεις αὐτονομίους. Ὄταν ὁ Κλεόμβροτος ἔμαθεν ὅτι ἐγένετο εἰρήνη, ἔπεμψε νὰ ἐρωτήσῃ τοὺς ἐφόρους τί ὤφειλε νὰ πράξῃ· οὗτοι δὲ τὸν διέταξαν νὰ βαδίσῃ κατὰ τῶν Θηβαίων ἐὰν οὗτοι δὲν ἀνεγνώριζον τὴν αὐτονομίαν τῶν πόλεων τῆς Βοιωτίας.

Ἰδὼν λοιπὸν ὁ Κλεόμβροτος ὅτι οὐ μόνον τὰς πόλεις δὲν ἄφινον αὐτονομίους ἀλλὰ καὶ τὸν στρατὸν δὲν διέλυον διὰ νὰ ἀντιτάξωσιν αὐτὴν κατὰ τῶν Λακεδαιμονίων, ἔφερε τὸ στράτευμά του εἰς τὴν Βοιωτίαν, οὐχὶ ἐκ τῶν συνόρων τῆς Φωκίδος καὶ τῶν στενῶν τὰ ὁποῖα εἶχον καταλάβει οἱ Θηβαῖοι, ἀλλὰ διὰ τῆς ὄρεινῆς Θίσσης, καὶ ἔφθασεν ἀπροσδοκῆτως εἰς τὴν Κρεῦσιν τὴν ὁποίαν ἐκυρίευσε καθὼς καὶ δώδεκα τριήρεις τῶν Θηβαίων. Μετὰ ταῦτα ἐμακρύνθη τῆς θαλάσσης καὶ ἐστρατοπεδεύσατο εἰς τὰ Λεῦκτρα τῶν Θεσπιῶν. Οἱ Θηβαῖοι, οἵτινες δὲν εἶχον ἄλλους συμμάχους εἰμὴ τοὺς Βοιωτοὺς, ἐστρατοπεδεύσαντο εἰς τὸν καταντικρὺ λόφον εἰς μικρὰν ἀπόστασιν. Τότε οἱ φίλοι τοῦ Κλεομβρότου πλησιάσαντες αὐτὸν τῷ εἶπον· ἄν Κλεόμβροτε, ἐὰν ἀφήσῃς τοὺς Θηβαίους νὰ ὑποχωρήσωσιν ἄνευ μάχης, θὰ κινδυνεύσῃς νὰ πάθῃς τὰ ἔσχατα ὑπὸ τῆς πόλεώς μας· διότι θὰ ἐνθυμηθῶσιν ὅτι ὅταν ἦλθες εἰς τὰς Κυνὸς κεφαλὰς, δὲν ἐδήσασας οὐδὲν μέρος τῆς χώρας τῶν Θηβαίων, καὶ ὅτι εἰς ἐπομένῃν τινὰ ἐκστρατείαν ἀπεκρούσθης κατὰ τὴν διάβασιν, ἐνῶ ὁ Ἀγησίλαος πάντοτε εἰσέβαλεν εἰς τὴν χώραν

των διὰ τοῦ Κιθαιρῶνος. Ἐὰν λοιπὸν κήδεσαι σαυτοῦ ἢ ἐπιθυμῆς τὸ καλὸν τῆς πατρίδος, βιάδισον κατὰ τῶν ἀνθρώπων τούτων.» Καὶ οἱ μὲν φίλοι του ταῦτα ἔλεγον, οἱ δὲ ἐχθροὶ του ἔλεγον· « Τώρα θὰ δείξῃ ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἐὰν τρώντι κήδεται τῶν Θηβαίων, ὡς λέγεται. » Καὶ ὁ μὲν Κλεόμβροτος ταῦτα ἀκούων παρωξύνετο πρὸς τὸ νὰ συνάψῃ μάχην, οἱ δὲ προσετώτες τῶν Θηβαίων ἐσκέπτοντο ὅτι ἐὰν δὲν πολεμήσωσιν, αἱ γείτονες τῶν Θηβῶν πόλεις ἤθελον τοὺς ἐγκαταλείψει καὶ κατὰ συνέπειαν θὰ ἐπολιορκούντο· ὅτι ὁ δῆμος, στερούμενος τροφῶν, ἠδύνατο νὰ ἐπαναστατήσῃ, καὶ ὅτι πολλοὶ ἐξ ἐκείνων οἵτινες εἶχον ἐξορισθῆ ἄλλοτε προτιμότερον ἤθελον νομίσει νὰ ἀποθάνωσι μαχόμενοι ἢ νὰ ἐξορισθῶσι καὶ πάλιν. Εἰς ταῦτα πάντα προσετίθετο καὶ πεποιθήσις τις τὴν ὁποίαν τοῖς ἐνέπνεε γνωστός τις χρησμός κατὰ τὸν ὁποῖον οἱ Λακεδαιμόνιοι ἔμελλον νὰ ἠττηθῶσιν εἰς τὸ μέρος ὅπου ἦτο τὸ μνήμα τῶν δύο παρθένων αἵτινες, ὡς λέγεται, ἀπέκτειναν ἑαυτὰς διότι ἐβιάσθησαν ὑπὸ τινῶν Λακεδαιμονίων. Διὰ τοῦτο οἱ Θηβαῖοι ἐκόσμησαν τὸ μνήμα πρὸ τῆς μάχης. Τοῖς ἀνηγγέλθη ἐπίσης ἐκ τῆς πόλεως ὅτι οἱ ναοὶ ὅλοι ἀνεώχθησαν αὐτομάτως καὶ ὅτι αἱ ἱέρειαι εἶπον ὅτι οἱ θεοὶ ὑπέσχοντο νίκην. Ἀνηγγέλθη ὁμοίως ὅτι τὰ ὄπλα τοῦ Ἡρακλέους ἐχάθησαν ἀπὸ τὸν ναὸν του, ὅπερ ἐσήμαινεν ὅτι ὁ Ἡρακλῆς ἐξῆλθε τοῦ ναοῦ διὰ νὰ πολεμήσῃ. Λέγουσιν ὁμῶς τινὲς ὅτι ταῦτα πάντα ἦσαν τεχνάσματα τῶν ἀρχόντων.

Τοιουτοτρόπως τὰ πάντα εἰς τὴν μάχην ἐκείνην ἦσαν κατὰ τῶν Λακεδαιμονίων, ἐνῶ ἡ τύχη διέθεσε τὰ

πάντα ὑπὲρ τῶν ἀντιπάλων. Τῶντι μετὰ τὸ πρόγευμα ὁ Κλεόμβροτος συνεκρότησε τὸ τελευταῖον συμβούλιον περὶ τῆς μάχης· λέγεται δὲ ὅτι ὁ καύσων τῆς ἡμέρας καὶ ὁ οἶνος τὸν ὁποῖον ἔπιον τοὺς ἐζάλισαν τὴν κεφαλὴν. Ὅταν τὰ δύο μέρη ὠπλίσθησαν καὶ ἡ μάχη ἐπλησίαζε νὰ ἀρχίσῃ, οἱ ἔμποροι καὶ τινες σκευοφόροι, καθὼς καὶ ὅσοι δὲν ἤθελον νὰ πολεμήσωσιν, ἤτοιμάσθησαν νὰ μακρυνθῶσι τοῦ Βοιωτικοῦ στρατοῦ· ἀλλ' οἱ μετὰ τοῦ Ἰέρωνος μισθοφόροι καὶ οἱ τῶν Φωκέων πελτασταὶ μετὰ τῶν Ἡρακλεωτῶν καὶ Φλιασίων ἰππέων τοὺς περιεκύκλωσαν, τοὺς προσέβαλον καθ' ἣν στιγμὴν ἐμακρύνοντο, τοὺς ἔτρεψαν εἰς φυγὴν καὶ τοὺς κατεδίωξαν πρὸς τὸ στρατόπεδον τῶν Βοιωτῶν, τοιοῦτοτρόπως δὲ κατέστησαν τὸν στρατὸν τῶν Βοιωτῶν ἰσχυρότερον καὶ πολυαριθμότερον ἢ πρότερον. Ἐπειδὴ ὑπῆρχε πεδιάς μεταξὺ τῶν δύο στρατῶν, οἱ Λακεδαιμόνιοι προέταξαν πρὸ τῆς φάλαγγός των τὸ ἰππικόν, οἱ δὲ Θηβαῖοι παρέταξαν τὸ ἰδικόν των ἀπέναντι. Ἀλλὰ τὸ ἰππικόν τῶν Θηβαίων ἦτο ἐξησκημένον εἰς τὸν κατὰ τῶν Ὀρχομενίων καὶ τῶν Θεσπιέων πόλεμον, ἐνῶ κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν οἱ Λακεδαιμόνιοι εἶχον ἰππικόν ἀθλιώτατον, διότι ἵππους ἔτρεφον οἱ πλουσιώτατοι τῶν πολιτῶν καὶ ὅταν ἀπεφασίζετο ἐκστρατεία ἕκαστος ἀνὴρ ὑποδεικνυόμενος ἤρχετο, ἐλάμβανε τὸν ἵππον καὶ τὰ ὄπλα τὰ ὁποῖα τῷ ἔδιδον, καὶ ἀνεχώρει ἀμέσως. Ἐκτὸς τούτου κατὰ τὸ σῶμα ἦσαν οἱ μᾶλλον ἀδύνατοι στρατιῶται καὶ οἱ ὀλιγώτερον ἐπιθυμοῦντες νὰ δοξασθῶσι. Τοιοῦτο ἦτο τὸ ἰππικόν ἐκατέρων. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ πεζικόν, λέγεται ὅτι οἱ Λα-

κεδαιμόνιοι συνέταξαν ἐκάστην ἐνωμοτίαν (1) εἰς τρεῖς στοίχους, εἰς τρόπον ὥστε ἡ φάλαγξ αὐτῶν ἀπετέλει οὐχὶ πλείτερον τῶν δώδεκα ἀνδρῶν βάθος. Ἐξ ἐναντίας οἱ Θηβαῖοι ἦσαν συνησπισμένοι εἰς βάθος πενήκοντα ἀσπίδων, ὑπολογίζοντες ὅτι ἐὰν νικήσωσι τὸ σύνταγμα τοῦ βασιλέως, ὁ ἐπίλοιπος στρατός εὐκόλως θὰ ἐχειροῦτο ὑπ' αὐτῶν.

Ὅταν ὁ Κλεόμβροτος ἤρχισε τὸ πρῶτον κίνημα κατὰ τῶν ἐχθρῶν, πρὶν ἀκόμη ἐννοήσῃ ὁ στρατός του ὅτι ἐβάδιζεν ἐμπρός, οἱ ἱππεῖς ἐκατέρων εἶχον ἔλθει ἤδη εἰς χεῖρας, καὶ οἱ τῶν Λακεδαιμονίων ταχέως ἐτράπησαν εἰς φυγὴν, φεύγοντες δὲ ἐπέσαν ἐπὶ τῶν ἰδίων των ὀπλιτῶν οὔτινες ἐκτὸς τούτου εἶχον προσελθῆναι καὶ ὑπὸ τῶν λόχων τῶν Θηβαίων. Ἐν τούτοις ἡ ὑπεροχὴ ἦν οἱ περὶ τὸν Κλεόμβροτον στρατιῶται ἐσχον κατὰ τὴν ἐναρξίν τῆς μάχης ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ θετικοῦ τούτου τεκμηρίου, ὅτι δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ τὸν λάβωσι καὶ νὰ τὸν μεταφέρωσι ζῶντα ἐὰν οἱ περὶ αὐτὸν πολεμοῦντες δὲν ἐκράτουν πρὸς στιγμὴν. Ἄλλ' ὅταν ὁ πολέμαρχος Δείνων ἐφανεύθη, καθὼς καὶ εἰς τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ βασιλέως ὁ Σφοδρίας, καὶ ὁ υἱός του Κλεώνυμος, τότε τὸ ἱππικὸν καὶ οἱ λεγόμενοι συμφορῆς τοῦ βασιλέως ὡς καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι, δὲν ἠδυνήθησαν πλέον νὰ ἀνθεξῶσι κατὰ τοῦ ἀριθμοῦ καὶ ἤρχισαν νὰ ὑποχωρῶσιν. Οἱ δὲ εἰς τὸ ἀριστερὸν κέρας τῶν Λακεδαιμονίων ὄντες, βλέποντες πιεζόμενον τὸ δεξιόν, ἐνέδωκαν ἐπίσης. Μολονότι δὲ πολλοὺς ἀπώλεσαν οἱ Λακεδαιμόνιοι καὶ ἠττήθησαν ὀλοσχερῶς, δι-

(1) Ἡ ἐνωμοτία συγκείμετο ἐξ 25 ἀνδρῶν.

ἔβησαν ὅμως τὴν πρὸ τοῦ στρατοπέδου των τάφρον καὶ ἐστάθησαν ἔνοπλοι εἰς τὸ μέρος ἐκ τοῦ ὁποίου εἶχον ἀναχωρήσει. Εὕρισκετο δὲ τὸ στρατόπεδον οὐχὶ ἐντελῶς εἰς ἐπίπεδον μέρος ἀλλὰ μᾶλλον εἰς ἐπικλινές. Τότε τινὲς τῶν Λακεδαιμονίων, νομιζόντες ἀφόρητον τὴν συμφορὰν, εἶπον ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐμποδίσωσι τοὺς Θηβαίους ἀπὸ τοῦ νὰ στήσωσι τρόπαιον καὶ νὰ προσπαθήσωσι νὰ λάβωσι τοὺς νεκροὺς οὐχὶ διὰ συνθήκης ἀλλὰ διὰ μάχης. Ἄλλ' οἱ πολέμαρχοι, βλέποντες ὅτι ἐξ ὅλων τῶν Λακεδαιμονίων ἔκειντο νεκροὶ περὶ τοὺς χιλίους καὶ ὅτι ἐκ τῶν ἑπτακοσίων Σπαρτιατῶν εἶχον φονευθῆ τετρακόσιοι περίπου, ἐννοοῦντες ἄλλως τε ὅτι ὅλοι οἱ σύμμαχοι δὲν εἶχον θάρρος νὰ πολεμήσωσι καὶ ὅτι τινὲς μάλιστα δὲν ἦσαν δυσηρεστημένοι ἐκ τῆς στροφῆς ἣν ἔλαβον τὰ πράγματα, συνήθρουν τοὺς κυριωτέρους ἀρχηγούς καὶ συνεσκέφθησαν περὶ τοῦ πρακτέου. Ἐπειδὴ δὲ ἐπρότεινον ὅλοι νὰ ζητήσωσιν ἀνακωχὴν καὶ νὰ συνάζωσι τοὺς νεκροὺς, ἔπεμψαν κήρυκα διὰ νὰ ζητήσῃ τοιαύτην. Ἀκολούθως οἱ Θηβαῖοι ἔστησαν τρόπαιον καὶ ἀπέδωσαν τοὺς νεκροὺς δια συνθήκης.

Μετὰ τὰ συμβάντα ταῦτα ὁ μὲν ἀγγελιαφόρος ὁ κομίζων τὴν εἶδησιν τῆς συμφορᾶς ἔφθασεν εἰς τὴν Λακεδαίμονα κατὰ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῶν γυμνοπαιδιῶν ἐνῶ ὁ χορὸς τῶν ἀνδρῶν ἦτο ἐντὸς τοῦ θεάτρου, οἱ δὲ ἔφοροι, ἀκούσαντες τὴν ἀπαισίαν ταύτην εἶδησιν, ἀναγκαίως μὲν ἐλυπήθησαν ὡς ὑποθέτω, δὲν ἀπέπεμψαν ὅμως τὸν χορὸν ἀλλ' ἄφησαν νὰ τελειώσωσιν οἱ ἀγῶνες. Ἐπειτα ἔδωκαν τὰ ὀνόματα τῶν ἀποθανόντων εἰς τοὺς οἰκείους ἐκάστου, συνιστῶντες εἰς

τάς γυναῖκας νά μὴ κραυγᾶσωσιν ἀλλὰ νά ὑποστώσι τὴν δυστυχίαν ἐν σιωπῇ. Τὴν ἐπιούσαν ἡδύνατό τις νά ἴδῃ τοὺς συγγενεῖς τῶν ἀποθανόντων ἐμφανισθέντας δημοσίως περιχαρεῖς καὶ φαιδρούς, ἐνῶ οἱ συγγενεῖς ἐκείνων τοὺς ὁποίους ἀνήγγειλαν ἐπιζήσαντας δὲν ἐφάνησαν εἰμὴ εὐάριθμοι, μὲ ἦθος σκυθρωπὸν καὶ τεταπεινωμένον.

Ἐπειτα οἱ ἔφοροι ἐψήφισαν νά ἐκστρατεύσωσιν αἱ ἐπίλοιποι μόραι καὶ εἰς τὰς μῆρας ταύτας συμπεριλήφθησαν καὶ αὐτοὶ οἱ τεσσαρακονταετῆ ὑπηρεσίαν ἔχοντες. Διέταξαν δὲ νά ἀναχωρήσωσιν ἐπίσης οἱ ἔχοντες τὴν αὐτὴν ἡλικίαν καὶ ἀνήκοντες εἰς τὰς ἔξω μῆρας· διότι προηγουμένως εἶχον πέμψει κατὰ τῶν Φωκέων τοὺς τριακονταπέντε ἔτη ἔχοντας ὑπὲρ τὴν ἡλικίαν. Τέλος διέταξαν νά ἀναχωρήσωσιν ἐπίσης καὶ οἱ καταλειφθέντες τότε ἕνεκα τῶν πολιτικῶν ἀξιωματίων των. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Ἀγησίλαος δὲν εἶχεν ἀναρρώσει ἀκόμη ἐκ τῆς ἀσθενείας, ἡ πόλις ἀνέθεσε τὴν ἀρχηγίαν εἰς τὸν υἱὸν του Ἀρχίδαμον. Μετὰ πολλῆς δὲ προθυμίας συνεξέστράτευσαν μετ' αὐτοῦ οἱ Τεγεᾶται, διότι ἔζων ἀκόμη οἱ περὶ τὸν Στάσιππον, λακωνίζοντες καὶ μεγάλως ἰσχύοντες ἐν τῇ πόλει. Οἱ Μαντινεῖς τῶν κωμῶν ἔλαβον ἐπίσης ἐνεργότατον μέρος εἰς τὴν ἐκστρατείαν, διότι εἶχον διοίκησιν ἀριστοκρατικὴν. Οἱ Κορίνθιοι, οἱ Σικυώνιοι, οἱ Φλιάσιοι καὶ οἱ Ἀχαιοὶ προθυμότατα ἠκολούθουν, καὶ πολλαὶ ἄλλαι πόλεις ἐξέπεμψαν στρατιώτας. Αὐτοὶ δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ Κορίνθιοι ἐξόπλισαν τριῆρεις ἐφ' ὧν διενοοῦντο νά διαβιδάσωσι τὸν στρατόν· παρεκάλεσαν συγχρόνως καὶ τοὺς Σικυωνίους νά ἐξοπλίσωσι τοιαύτας. Ἐπειτα

ὁ μὲν Ἀρχίδαμος ἐθυσίασεν ὅπως τύχη αἰσίαν διαέασιν.

Οἱ δὲ Θηβαῖοι εὐθὺς μετὰ τὴν μάχην ἔπεμψαν εἰς τὰς Ἀθήνας ἄγγελον ἐστεφανωμένον, καὶ ἅμα μὲν ἀνήγγελλον τὸ μέγεθος τῆς νίκης, ἅμα δὲ ἐζήτουν ἐπικουρίας λέγοντες ὅτι ἡ στιγμή ἦτο κατάλληλος ὅπως ἐκδικηθῶσι δι' ὅσα κακὰ ἔπαθον ἀπὸ τοῦς Λακεδαιμονίους. Ἡ βουλή τῶν Ἀθηναίων ἔτυχε κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν νὰ συνεδριάξῃ εἰς τὴν ἀκρόπολιν. Ἄμα οἱ βουλευταὶ ἤκουσαν τὰ συμβάντα, ἀφῆκαν νὰ γίνῃ καταφανῆς εἰς ὅλους ἡ λύπη τὴν ὁποίαν ἠσθάνθησαν, διότι καὶ τὸν κῆρυκα δὲν ὑπεδέχθησαν φιλοξένως καὶ οὐδεμίαν ἀπόκρισιν ἔδωκαν εἰς τὴν περὶ ἐπικουριῶν αἴτησίν του. Καὶ ὁ μὲν κῆρυξ ἀνεχώρησε τοιουτοτρόπως ἀπὸ τὰς Ἀθήνας· οἱ δὲ Θηβαῖοι, σκεπτόμενοι περὶ τῶν μελλόντων, ἔπεμψαν μετὰ σπουδῆς πρὸς τὸν σύμμαχόν των Ἰάσονα διὰ νὰ ζητήσῃ παρ' αὐτοῦ βοήθειας. Ὁ δὲ εὐθὺς μὲν ἐξώπλισε τριήρεις, συναθροίσας τοὺς μισθοφόρους καὶ τὴν περὶ αὐτὸν φρουρὰν, μολονότι εἶχε μετὰ τῶν Φωκέων ἀδιάλλακτον πόλεμον, μετέβη δὲ διὰ ξηρᾶς εἰς τὴν Βοιωτίαν, πρότερον φανεῖς ἢ ἀγγελθεῖς εἰς πολλὰς τῶν πόλεων ἐκ τῶν ὁποίων διήρχετο. Τῶντι, πρὶν λάβῃ καιρὸν νὰ συνάξῃσι δυνάμεις πανταχόθεν, ἀνεχώρει καὶ ἔφθανε μακρὰν, δεικνύων ὅτι πολλάκις διὰ τῆς ταχύτητος ἐπιτυγχάνεται ὁ σκοπὸς καλλίτερον ἢ διὰ τῆς βίας.

Ὅταν ἔφθασεν εἰς τὴν Βοιωτίαν, οἱ Θηβαῖοι τῷ εἶπον ὅτι ἦτο καιρὸς νὰ ἐπιτεθῶσι κατὰ τῶν Λακεδαιμονίων ἐκεῖνος μὲν ἐκ τῶν ὕψων μὲ τοὺς μισθοφόρους του, αὐτοὶ δὲ κατὰ μέτωπον· ἀλλ' ὁ Ἰάσων τοὺς ἀπέβη

τρεψεν ἀπὸ τὸ σχέδιον τοῦτο δεικνύων εἰς αὐτοὺς ὅτι μετὰ τοσοῦτον λαμπρὰν ἐπιτυχίαν δὲν ἤθελεν εἶσθαι καλὸν νὰ διακινδυνεύσωσιν ἢ μεγαλειτέραν ἐπιτυχίαν ἢ τὴν ἀπώλειαν τῆς γενομένης νίκης. «Δὲν βλέπετε ὅτι καὶ σεῖς ἐνικήσατε ἐνῶ διετελεῖτε εἰς μεγίστην στενοχωρίαν; Πρέπει λοιπὸν νὰ πιστεύσετε ἐπίσης ὅτι ἐὰν οἱ Λακεδαιμόνιοι περιήρχοντο εἰς τὴν ἐσχάτην ἀνάγκην θὰ ἐπολέμουν ὡς ἀπηλπισμένοι. Ἄλλως τε ὁ Θεὸς, ὡς φαίνεται, πολλάκις χαίρει τοὺς μὲν μικροὺς μεγάλους ποιῶν, τοὺς δὲ μεγάλους μικροὺς.» Ταῦτα λέγων λοιπὸν, τοὺς μὲν Θηβαίους ἀπέτρεπε νὰ διακινδυνεύσωσι, τοὺς δὲ Λακεδαιμονίους ἐδίδασκε ποία ἡ διαφορὰ μεταξύ ἡττημένου στρατοῦ καὶ νικηφόρου. «Ἐὰν θέλετε, εἶπε, νὰ λησμονήσετε τὸ πάθημά σας, σὰς συμβουλεύω νὰ ἀναπνεύσετε καὶ αὐξήσετε τὰς δυνάμεις σας διὰ νὰ ἀντιμετρηθῆτε ἔπειτα μὲ ἀνθρώπους τοὺς ὁποίους δὲν ἠδυνήθητε νὰ νικήσετε. Πρὸς τὸ παρὸν, προσέθηκε, μάθετε, ὅτι καὶ μεταξύ τῶν συμμάχων σας ὑπάρχουσι τινὲς οἵτινες διαπραγματεύονται συμμάχίαν μὲ τοὺς ἐχθροὺς σας. Ζητήσατε λοιπὸν μὲ πάντα τρόπον νὰ ἐπιτύχετε ἀνακωχὴν. Ἐπιθυμῶ δὲ τοῦτο, εἶπε τέλος, διότι θέλω νὰ σὰς σώσω χάριν τῆς πρὸς ὑμᾶς φιλίας τοῦ πατρός μου καὶ διότι εἶμαι πρόξενος ὑμῶν.»

Ταῦτα ἔλεγεν· ἀλλ' ἴσως ἐνήργει εἰς τρόπον ὥστε ἀμφότερα τὰ μέρη, μολονότι διαφερόμενα, νὰ ἔχωσι τὴν ἀνάγκην αὐτοῦ. Ἐν τούτοις οἱ Λακεδαιμόνιοι, ἀφοῦ τὸν ἤκουσαν, ἀπεφάσισαν νὰ συνομολογήσωσιν ἀνακωχὴν. Ὅταν δὲ ἀνηγγέθη ὅτι ἐγένετο αὕτη, οἱ πολέμαρχοι διεκήρυξαν νὰ δειπνήσωσιν ὅλοι καὶ νὰ

ἔσιν ἔτοιμοι διὰ νὰ κινήσωσι τὴν ἰδίαν ἐκείνην νύκτα καὶ νὰ διέλθωσι τὸν Κιθαιρῶνα ἅμα τῇ ἡμέρᾳ. Τελειώσαντος τοῦ δείπνου, πρὶν κοιμηθῶσιν, ἐδόθη διαταγὴ νὰ ἀναχωρήσωσι καὶ ἔλαβον ἀφ' ἑσπέρας τὴν ὁδὸν τῆς Κρεύσιος, ἐμπιστευόμενοι πλειότερον εἰς τὴν νυκτερινὴν πορείαν ἢ εἰς τὰς σπονδάς. Μετὰ πορείαν λίαν κοπιαστικὴν ἐν τῷ σκότει, ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τοῦ φόβου καὶ δι' ὁδοῦ δυσκόλου, ἐφθασαν εἰς τὰ Αἰγόσθενα τῆς Μεγαρίδος ὅπου εὔρον τὸν στρατὸν τοῦ Ἀρχιδάμου. Οὗτος δὲ ἀφοῦ περιέμεινεν ἐνταῦθα νὰ ἔλθωσιν ὅλοι οἱ σύμμαχοι, ἐπανάφερεν ὅλον τὸ συνηθροισμένον στρατευμα μέχρι τῆς Κορίνθου· ἐκεῖ δὲ τοὺς μὲν συμμάχους διέλυσε, τοὺς δὲ συμπολίτας του ἔφερεν εἰς τὴν Λακεδαίμονα.

Ἐν τούτοις ὁ Ἰάσων, ἐπιστρέφων διὰ τῆς Φωκίδος, ἐκυρίευσεν τὸ προάστειον τῶν Ἰαμπολιτῶν, ἐδήλωσε τὴν χώραν καὶ ἐφόνευσεν πολλοὺς· τὴν δὲ ἄλλην Φωκίδα διήλθεν εἰρηνικῶς. Φθάσας ὅμως εἰς τὴν Ἡράκλειαν, κατέστρεψε τὰ τείχη αὐτῆς. Ἦτο φανερόν ὅτι δὲν ἐφοβεῖτο μήπως ἔλθωσι καὶ ἐπιπέσωσι κατὰ τῆς δυνάμεώς του ἐν τῇ ἀναπεπταμένη ἐκείνῃ διόδῳ, ἀλλὰ μᾶλλον ὅτι ἤθελε, καταλαμβάνων τὴν Ἡράκλειαν, κειμένην ἐν στενώ, νὰ βαδίζῃ ἐὰν ἤθελε καθ' οἴασδήποτε χώρας τῆς Ἑλλάδος.

Ἐπιστρέψας εἰς τὴν Θεσσαλίαν ἦτο ἰσχυρότατος, καὶ διότι νομίμως εἶχεν ἐκλεχθῆ ταγὸς τῶν Θεσσαλῶν καὶ διότι διετήρει περὶ ἑαυτὸν πολλοὺς μισθοφόρους πεζοὺς καὶ ἵππεῖς οἵτινες εἶχον γίνεαι κράτιστοι ἕνεκα τῶν ἀδιακόπων γυμνασίων. Ἡ δυνάμεις του εἶχεν ἔτι μᾶλλον ἀυξήσει διὰ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν λαῶν τοὺς ὁποί-

ους εἶχεν ὡς συμμάχους καὶ ἐκείνων οὔτινες ἐπεθύμουν νὰ γίνωσιν. Ἄλλ' ἐκείνο ὅπερ καθίστα αὐτὸν ὑπέρτερον ὄλων τῶν συγχρόνων του ἦτο ὅτι κανεὶς δὲν τὸν περιεφρόνει. Ἐγγιζούσης τῆς ἐορτῆς τῶν Πυθίων, διεκήρυξεν εἰς τὰς πόλεις ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐτοιμάσωσι διὰ τὰς θυσίας βόας, πρόβατα, αἰγας καὶ χοίρους· λέγεται δὲ ὅτι εἰ καὶ λίαν μετρίως ἐδόθη ἡ δικταγὴ αὕτη εἰς τὰς πόλεις, ὅμως οἱ συναθροισθέντες βόες ἦσαν οὐχὶ ὀλιγώτεροι τῶν χιλίων, τὰ δὲ ἄλλα βροσκήσιμα ζῶα πλείωτερα ἢ μύρια. Διεκήρυξεν ἐπίσης ὅτι θὰ ἐδίδοι χρυσοῦν στέφανον ὡς βραβεῖον εἰς ἐκείνην τῶν πόλεων ἣτις ἤθελε παχύνει πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀπόλλωνος τὸν μᾶλλον ὠραῖον βούν. Παρήγγειλεν ὁμοίως εἰς τοὺς Θεσσαλοὺς νὰ ἐτοιμασθῶσι νὰ ἐκστρατεύσωσι κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν Πυθίων, σκοπεύων, ὡς ἐλέγετο, νὰ διαθέσῃ αὐτὸς τὰ τῆς πανηγύρεως τοῦ θεοῦ καὶ τὰ τῶν ἀγώνων. Ἐν τούτοις μέχρι σήμερον εἶναι ἀδύηλον τί διενοεῖτο περὶ τῶν ἱερῶν θησαυρῶν· λέγεται ὅμως ὅτι ἐρωτησάντων τῶν Δελφῶν τὸ μαντεῖον τί ἔπρεπε νὰ πράξωσιν εἰς τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν οὗτος ἤθελε λάβει τὰ χρήματα τοῦ θεοῦ, ὁ θεὸς ἀπεκρίθη ὅτι ἡ ὑπόθεσις αὕτη ἀφώρα αὐτόν. Ἄλλ' ὁ τοσοῦτον ἰσχυρὸς ἐκεῖνος ἄνθρωπος ὅστις τοσαῦτα καὶ τοιαῦτα διενοεῖτο, ἐπιθεωρῶν ἡμέραν τινὰ τὸ ἵππικὸν τῶν Φερῶν, καὶ ἤδη καθήμενος καὶ ἀποκρινόμενος εἰς τὰς αἰτήσεις τὰς ὁποίας ἐζήτουν οἱ προσερχόμενοι, ἐδολοφονήθη καὶ κατεκόπη ὑπὸ ἑπτὰ νεανίσκων οὔτινες ἐπλησίασαν ὡς εἴχον διαφορὰν τινα μεταξύ των. Οἱ πλησίον του εὐρισκόμενοι δορυφόροι ὤρμησαν ἀμέσως πρὸς ὑπεράσπισίν του, καὶ εἰς μὲν τῶν φονέων ἐφρονεῦθη ἐνῶ ἀκόμη ἐκτύπα τὸν

Ἰάσονα, ἕτερος δὲ συνελήφθη ἐνῶ ἵππευε καὶ ἀπέθανε πολλὰ τραύματα λαθὼν, οἱ δὲ ἄλλοι ἀναπηδήσαντες ἐπὶ τοὺς παρεσκευασμένους ἵππους ἐσώθησαν. Εἰς τὰς πλείστας δὲ τῶν Ἑλληνίδων πόλεων ὅπου ἦλθον, ἐγένοντο δεκτοὶ μετὰ τιμῶν ὅπερ ἀποδεικνύει ὅτι πολὺ ἐφοβοῦντο οἱ Ἕλληνες μήπως ὁ Ἰάσων γίνη τυραννος.

Ἀποθανόντος τοῦ Ἰάσονος, ἐγένοντο ταγοὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Πολύδωρος καὶ Πολύφρων. Καὶ ὁ μὲν Πολύδωρος, ἐνῶ μετέβαινον ἀμφοτέρω εἰς τὴν Λάρισαν, ἐφρονεύθη ὡς φαίνεται ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ του Πολύφρονος ἐνῶ ἐκοιμᾶτο τὴν νύκτα, διότι ὁ θάτατος ἐγένετο αἰφνίδιος καὶ ἄνευ αἰτίας τινὸς φανεραῖς· ὁ δὲ Πολύφρων ἐβασίλευσεν ἐπὶ ἓνα ἐνιαυτὸν καὶ κατέστησε τὴν ταγείαν ὁμοίαν πρὸς τυραννίαν, διότι ἐν τῇ Φαρσάλῳ ἐφόνευσε τὸν Πολυδάμαντα καὶ ὀκτῶ τῶν ἀρίστων πολιτῶν, καὶ ἐκ τῆς Λαρίσης ἐξώρισε πολλοὺς. Ταῦτα δὲ ποιῶν φρονεύεται καὶ οὗτος ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου ὅστις ὡς φαίνεται ἤθελε νὰ ἐκδικήσῃ τὸν θάνατον τοῦ Πολυδώρου καὶ νὰ καταλύσῃ τὴν τυραννίαν. Ἄμα ὁμοῦ παρέλαβε τὴν ἀρχὴν, ἐγένετο μισητὸς μὲν ταγὸς εἰς τοὺς Θεσσαλοὺς, μισητὸς δὲ ἐχθρὸς εἰς τοὺς Θεβαίους καὶ τοὺς Ἀθηναίους καὶ φοβερὸς διὰ τὰς ἐν τῇ ξηραῖ καὶ ἐν τῇ θαλάσῃ ληστείας του. Τοιοῦτος δὲ ὢν, φρονεύεται καὶ αὐτὸς ὑπὸ τὰ κτυπήματα μὲν τῶν ἀδελφῶν τῆς γυναικὸς του, τῇ εἰσηγήσει δὲ αὐτῆς, διότι ἀνήγγειλεν εἰς τοὺς ἀδελφούς της ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος τοὺς ἐπεβουλεύετο καὶ τοὺς ἐκρυψεν ἐντὸς τοῦ οἴκου ἐπὶ ὅλην τὴν ἡμέραν μέχρις οὗ ἦλθεν ὁ Ἀλέξανδρος ἐν καταστάσει μέθης. Ἀφοῦ δὲ τὸν ἀπεκοίμισεν, ἀφῆρεσε τὸ ξίφος του ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ λύχνου. Ἴδουσα

τοὺς ἀδελφούς της δισταζόντας νὰ εἰσέλθωσι διὰ νὰ φονεύσωσι τὸν Ἀλεξάνδρον, τοὺς ἠπειλῆσεν ὅτι θὰ τὸν ἐξυπνήσῃ ἐὰν δὲν τὸν φονεύσωσιν ἀμέσως. Ἄμα δὲ εἰσῆλθον, ἔσυρε τὴν θύραν καὶ ἐκράτει αὐτὴν ἐκ τοῦ ῥόπτρου μέχρις οὗ ἐφρονεύθη ὁ σύζυγός της. Τὸ μῖσος τὸ ὁποῖον εἶχε κατ' αὐτοῦ προήρχετο ὅπως ἔλεγον τινὲς διότι ὁ Ἀλέξανδρος ἐφυλάκισεν ὠραῖόν τινα νεανίσκον τὸν ὁποῖον αὐτὴ ἠγάπα, καὶ ὅταν τὸν παρεκάλεσε νὰ τὸν ἀποφυλάκισῃ, ὁ Ἀλεξάνδρος τὸν ἐξήγαγε καὶ τὸν ἔσφαξεν. Ἄλλοι λέγουσιν ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος μὴ ἀπολαύσας τέκνα ἐξ αὐτῆς ἔπεμψεν εἰς τὰς Θήβας καὶ ἐζήτησεν εἰς γάμον τὴν γυναῖκα τοῦ Ἰάσονος. Καὶ τὰ μὲν αἷτια τοῦ ἐγκλήματος τῆς γυναικὸς ταύτης ταῦτα ἦσαν ὡς ἐλέγοντο, ἐκ τῶν πράξαντων δὲ τὸν φόνον ἐκεῖνον τὴν ἀρχὴν εἶχεν ὁ πρεσβύτατος τῶν ἀδελφῶν Τισίφονος ὅτε ἔγραφον τὴν ἱστορίαν ταύτην.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

(371, 370, 369 π. X.)

Καὶ τὰ μὲν Θεσσαλικά ὅσα ἐπράχθησαν ἐπὶ τοῦ Ἰάσονος καὶ μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ μέχρις οὗ παρέλαβε τὴν ἐξουσίαν ὁ Τισίφονος διηγήθη. Τώρα δὲ ἐπανέρχομαι εἰς τὸ σημεῖον εἰς ὃ ἀφῆκα τὴν ἱστορίαν διὰ νὰ κάμω τὴν παρέχθασιν ταύτην.

Ὅταν ὁ Ἀρχίδαμος ἐπανάφερε τὰ στρατεύματα τὰ ὅποια εἶχον πολεμήσει εἰς τὰ Λεῦκτρα, οἱ Ἀθηναῖοι

θεωροῦντες ὅτι οἱ Πελοποννήσιοι ἤξιουν ἀκόμη νὰ πρωτεύωσι καὶ ὅτι οἱ Λακεδαιμόνιοι δὲν ἦσαν ἀκόμη εἰς τὴν ἐξασθένεισιν ἐκείνην εἰς τὴν ὁποίαν ἔφερον τοὺς Ἀθηναίους, προσεκάλεσαν εἰς τὰς Ἀθήνας ὅλους ἐκείνους ὅσοι ἤθελον νὰ λάβωσι μέρος εἰς τὴν εἰρήνην τὴν ὁποίαν προέτεινεν ὁ βασιλεὺς· ἅμα δὲ οὗτοι συνηθροίσθησαν, ἐψήφισαν μετ' ἐκείνων οἵτινες ἤθελον νὰ κοινωπήσωσι τῆς εἰρήνης νὰ συνδεθῶσι διὰ τοῦ ἀκολούθου ὅρκου. «Θὰ μείνω πιστὸς εἰς τὴν συνθήκην τὴν ὁποίαν ἔπεμψεν ὁ βασιλεὺς καὶ εἰς τὰ ψηφίσματα τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν συμμάχων· ἐάν δέ τις στρατεύσῃ κατὰ τινος τῶν πόλεων τῶν ὁμοσασῶν τὸν ὅρκον τοῦτον, θὰ τὴν βοηθήσω παντὶ σθένει.» Καὶ ὅλοι μὲν οἱ ἄλλοι ἐπεδοκίμασαν τὸν ὅρκον τοῦτον, μόνοι δὲ οἱ Ἠλεῖοι ἀντέτεινον ἀξιοῦντες ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ ἀφήσωσιν αὐτονόμους οὔτε τοὺς Μαργανεῖς, οὔτε τοὺς Σκιλλουντίους, οὔτε τοὺς Τριφυλίους τῶν ὁποίων αἱ πόλεις, ὡς ἔλεγον, ἦσαν ἰδιοκτησίαι των. Οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ ψηφίσαντες ὥστε, κατὰ τὰ γράμματα τοῦ βασιλέως, ὅλαι αἱ πόλεις, καὶ αἱ μικραὶ καὶ αἱ μεγάλαι, νὰ μένωσιν ὁμοίως αὐτόνομοι, ἔπεμψαν νὰ λάβωσι τοὺς ὅρκους μὲ τὴν διαταγὴν νὰ ὀρκίσωσι τοὺς πρώτους ἄρχοντας ἐκάστης πόλεως. Καὶ ὤμωσαν πάντες πλὴν τῶν Ἠλείων.

Τούτου ἕνεκα οἱ Μαντινεῖς, θεωροῦντες ἑαυτοὺς ἐντελῶς αὐτονόμους, συνῆλθον πάντες καὶ ἐψήφισαντο νὰ σχηματίσωσι μίαν μόνον πόλιν τὴν Μαντίνειαν καὶ νὰ ὀχυρώσωσιν αὐτήν. Ἀλλ' οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐνόμιζον ὅτι ἄνευ τῆς ἰδικῆς των συγκαταθέσεως τὸ πρᾶγμα ἤθελεν εἶσθαι δύσκολον. Ἐξελέξαντο λοιπὸν τὸν Ἀγη-

σίλαον ὡς πρεσβευτὴν πρὸς τοὺς Μιντινεῖς, ἐπειδὴ ἤξευρον ὅτι ἦτο φίλος τῶν ἀπὸ πατρὸς εἰς υἱόν. Ὄταν οὗτος ἔφθασε πρὸς αὐτοὺς, οἱ ἄρχοντες ἠρνήθησαν νὰ συγκαλέσωσι δι' αὐτὸν τὸν δῆμον τῶν Μαντινέων καὶ τὸν προσεκάλεσαν νὰ εἴπῃ εἰς αὐτοὺς τί ἦλθε ζητῶν. Ὁ Ἀγησίλαος τοῖς ὑπεσχέθη ὅτι ἐὰν ἀνέβαλλον πρὸς τὸ παρὸν τὴν οἰκοδόμησιν τῶν τειχῶν, θὰ ἐνέργει ὥστε νὰ γίνωσι ταῦτα τῇ συγκαταθέσει τῶν Λακεδαιμονίων καὶ ἀνευ δαπάνης. Ἄλλ' ἐπειδὴ τῶ ἀπεκρίθησαν ὅτι ἦτο ἀδύνατον νὰ διακόψωσι τὰς ἐργασίας τῶν καθότι ὅλη ἡ πόλις εἶχε ψηφίσει νὰ τὰς ἀρχίσωσιν ἀνευ ἀναβολῆς, ἀνεχώρησεν ὠργισμένος. Ἐν τούτοις δὲν ἐφαίνετο δυνατὸν νὰ στρατεύσῃ κατ' αὐτῶν, καθότι ἡ αὐτονομία ἦτο ὁ ὅρος τῆς γενομένης εἰρήνης. Ἄλλως τε δὲ πόλεις τινὲς τῆς Ἀρκαδίας ἐπεμψαν εἰς τοὺς Μαντινεῖς ἐργάτας διὰ νὰ τοὺς βοηθήσωσιν εἰς τὴν οἰκοδόμησιν τῶν τειχῶν, καὶ οἱ Ἥλειοι παρέσχον τρία τάλαντα ἀργύρου διὰ τὴν τοῦ τείχους δαπάνην. Καὶ τὰ μὲν πράγματα τῶν Μαντινέων εἰς τοῦτο τὸ σημεῖον εὐρίσκοντο.

Παρά δὲ τοῖς Τεγάταις οἱ μὲν περὶ τὸν Καλλίβιον καὶ τὸν Πρόξενον συνεκάλουν συνελεύσεις ὅπως ἐπιτύχωσι νὰ σχηματίσωσιν ὁμοσπονδίαν ὅλης τῆς Ἀρκαδίας καὶ νὰ ὑποτάξωσι τὰς πόλεις εἰς τὰς ἀποφάσεις τῆς διαίτης· οἱ δὲ περὶ τὸν Στάσιππον εἰργάζοντο ὅπως μείνῃ ἡ πόλις οἷα ἦτο καὶ νὰ διατηρήσωσι τοὺς πατρίους νόμους. Ἡττηθέντες δὲ οἱ περὶ τὸν Πρόξενον καὶ τὸν Καλλίβιον εἰς τὸ θέατρον, καὶ νομίσαντες ὅτι ἐὰν συνηθοῖζετο ὁ λαὸς θὰ ὑπερτέρουν πολὺ κατὰ τὸν ἀριθμὸν, ἔλαβον τὰ ὅπλα. Ἰδόντες τοῦτο αἱ

περὶ τὸν Στάσιππον, ὠπλίσθησαν καὶ αὐτοὶ, καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐγένετο οὐχὶ μικρότερος τοῦ τῶν ἀντιπάλων τῶν. Ἄμα συνεπλάκησαν, ἐφόνευσαν τὸν Πρόξενον καὶ τινὰς ἄλλους τῶν μετ' αὐτοῦ, ἀλλὰ δὲν κατεδίωξαν τοὺς ἐπιλοίπους οἵτινες ἐτράπησαν εἰς φυγὴν, διότι τοιοῦτος ἦτο ὁ χαρακτήρ τοῦ Στασίππου νὰ μὴ θέλῃ τὸν θάνατον πολλῶν πολιτῶν. Οἱ δὲ περὶ τὸν Καλλίβιον, οἵτινες εἶχον ὑποχωρήσει ὑπὸ τὰ τεῖχη καὶ πλησίον τῶν πρὸς τὴν Μαντινείαν πυλῶν, ἐπειδὴ κανεὶς ἐκ τῶν ἀντιπάλων δὲν ἤλθε νὰ τοὺς ἐνοχλήσῃ, ἡσύχαζον συνηθροισμένοι. Καὶ πρὸς μὲν τοὺς Μαντινεῖς εἶχον πέμψει ἤδη προηγουμένως διὰ νὰ ζητήσωσιν ἐπικουρίας, πρὸς δὲ τοὺς περὶ τὸν Στάσιππον, συνδιελέγοντο περὶ συνδιαλλαγῆς. Ὅταν ὅμως εἶδον ἐρχομένους τοὺς Μαντινεῖς, τινὲς μὲν ἀναρριχώμενοι εἰς τὸ τεῖχος τοὺς παρεκάλουν νὰ ἔλθωσιν ὅσον τάχιστα πρὸς βοήθειάν των καὶ ἔκραζον πρὸς αὐτοὺς νὰ σπεύσωσι, τινὲς δὲ τοῖς ἤνοιγον τὰς πύλας. Ἄμα δὲ οἱ περὶ τὸν Στάσιππον ἐνόησαν τὰ συμβαίνοντα, ἐξῆλθαν ταχέως διὰ τῆς εἰς τὸ Παλλάντιον φερούσης πύλης καὶ ἐσώθησαν εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἀρτέμιδος πρὶν τοὺς φθάσωσιν ἐκεῖνοι οἵτινες τοὺς κατεδίωκον, καὶ κλεισθέντες ἐκεῖ ἡσύχαζον. Ἄλλ' οἱ καταδιώκοντες αὐτοὺς ἐχθροὶ ἀνέβησαν ἐπὶ τοῦ ναοῦ καὶ ἀφαιρέσαντες τὴν ὀροφὴν τοὺς ἐκτύπων διὰ τῶν κεράμων. Περιελθόντες λοιπὸν οὗτοι εἰς τὴν ἐσχάτην ἀνάγκην, παρεκάλεσαν τοὺς ἐπιτιθεμένους νὰ παύσωσι καὶ ὑπεσχέθησαν νὰ ἐξέλθωσι. Τότε οἱ ἀντίπαλοι τοὺς συνέλαβον, τοὺς ἔδεσαν, τοὺς ἀνεβίβασαν ἐπὶ ἄρμαμάξης καὶ τοὺς ἔφε-

ρον εἰς τὴν Τεγέαν ὅπου ἐκ συμφώνου μετὰ τῶν Μαντινέων τοὺς κατεδίκησαν καὶ τοὺς ἐφρόνευσαν.

Ἐνῶ συνέβαινον ταῦτα, ἔφυγον εἰς τὴν Λακεδαιμόνα ὀκτακόσιοι περίπου Τεγεᾶται ἐκ τῆς μερίδος τοῦ Στασίππου, ἀμέσως δὲ ἔπειτα οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐψήφισαν ὅτι πρέπει, συμφώνως μὲ τοὺς ὄρκους, νὰ ἐκδικήσωσι τοὺς ἀποθανόντας καὶ τοὺς ἐξορίστους τῆς Τεγέας. Ἐστράτευσαν λοιπὸν κατὰ τῶν Μαντινέων οἵτινες περιφρονήσαντες τοὺς ὄρκους ἔφερον ὅπλα κατὰ τῶν Τεγεατῶν. Καὶ οἱ μὲν ἔφοροι διέταξαν στρατολογίαν, ἡ δὲ πόλις ἀνέθεσε τὴν ἀρχηγίαν εἰς τὸν Ἄγησίλαον. Καὶ οἱ μὲν ἄλλοι Ἀρκαῖδες, συνηθροίζοντο εἰς τὴν Ἀσέαν, οἱ δὲ Ὀρχομένιοι δὲν ἤθελον νὰ λάβωσι μέρος εἰς τὸν Ἀρκαδικὸν ἐκεῖνον συνασπισμὸν ἕνεκα τῆς πρὸς τοὺς Μαντινεῖς ἐχθρας των· ἐπειδὴ δὲ εἶχον δεχθῆ εἰς τὰ τείχη των τοὺς ἐν Κορίνθῳ συναθροισθέντας μισθοφόρους, ὧν τὴν ἀρχηγίαν εἶχεν ὁ Πολύτροπος, τούτου ἕνεκα οἱ Μαντινεῖς ἔμενον εἰς τὰς ἐστίας των διὰ νὰ ἐπιτηρῶσιν αὐτούς. Οἱ Ἑραιεῖς δὲ καὶ οἱ Λεπρεᾶται συνεξέστράτευσαν μετὰ τῶν Λακεδαιμονίων κατὰ τῶν Μαντινέων.

Ὁ Ἄγησίλαος, ἀφοῦ προσέφερε τὰς διαβατηρίους θυσίας, ἐχώρησεν ἀμέσως κατὰ τῆς Ἀρκαδίας. Καταλαβὼν τὴν ἐπὶ τῶν συνόρων κειμένην πόλιν Εὐταιαν, καὶ εὐρών ἐκεῖ τοὺς μὲν γέροντας καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τοὺς παῖδας ἐν ταῖς οἰκίαις, τοὺς δὲ ἐν τῇ στρατεύσειμῳ ἡλικίᾳ ἀναχωρήσαντας διὰ τὸν Ἀρκαδικὸν στρατὸν, δὲν ἐβλάψε τὴν πόλιν, ἀλλὰ καὶ τοὺς κατοίκους ἀφῆκεν εἰς τὰς κατοικίας των, καὶ οἱ στρατιῶταί του ἠγόραζον ὅσα ἐχρειάζοντο. Ἄνεζήτησε δὲ καὶ ἀπέδωκε

πάν ὅ,τι εἶχεν ἀρπαγῆ κατὰ τὴν εἴσοδόν του εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἔκαμεν εἰς τὰ τείχη τὰς ἀναγκαίας ἐπισκευὰς ἐφ' ὅσον χρόνον ἔμεινεν ἐκεῖ περιμένων τοὺς μισθοφόρους τοῦ Πολυτρόπου.

Ἐν τούτοις οἱ Μαντινεῖς ἐστράτευσαν κατὰ τῶν Ὀρχομενίων, ἀλλ' ἀπεκρούσθησαν μετὰ ζημίας ἐκ τῶν τειχῶν καὶ ἀπώλεσαν ἄνδρας τινάς, ὑποχωρήσαντες δὲ ἦλθον εἰς τὴν Ἐλυμίαν· οἱ Ὀρχομενιοὶ δὲ πλῆται δὲν κατεδίωκον πλέον, ἀλλ' οἱ στρατιῶται τοῦ Πολυτρόπου τοὺς ἐπίζον μετὰ μεγάλης τόλμης. Οἱ Μαντινεῖς, ἐννοήσαντες τότε ὅτι ἐὰν δὲν ἀπώθουν τὸν ἐχθρὸν τοῦτον, τὰ βέλη θὰ ἐφόνεον πολλοὺς ἀνθρώπους των, ἀνέστρεψαν καὶ συνεπλάκησαν μετ' ἐκείνων οἷτινες τοὺς κατεδίωκον. Καὶ ὁ μὲν Πολύτροπος μαχόμενος αὐτοῦ ἀπέθανεν, οἱ δὲ ἄλλοι ἐτράπησαν εἰς φυγὴν καὶ θὰ ἐφονεύοντο πάμπολλοὶ ἐὰν δὲν ἐπήρχοντο οἱ Φλιάσιοι ἰππεῖς καὶ δὲν ἀνεχαίτιζον τοὺς Μαντινεῖς ἐν τῇ καταδιώξει των ἐπιτιθέμενοι κατ' αὐτῶν ἐκ τῶν ὀπισθεν. Τούτου γενομένου οἱ μὲν Μαντινεῖς ἐπέστρεψαν εἰς τὰ ἴδια.

Ὁ δὲ Ἀγησίλαος ἀκούσας ταῦτα καὶ νομίσας ὅτι οἱ μισθοφόροι τοῦ Ὀρχομενοῦ δὲν θὰ δυνηθῶσι πλέον νὰ ἐνωθῶσι μετ' αὐτοῦ, ἐπροχώρησε μὲ τὰ στρατεύματα τὰ ὁποῖα εἶχε. Καὶ κατὰ μὲν τὴν πρώτην ἡμέραν ἐδείπνησαν εἰς τὴν χώραν τῶν Τεγεατῶν, τὴν δὲ ἐπιούσαν μετέβη εἰς τὴν τῶν Μαντινέων καὶ ἐστρατοπεδεύσατο εἰς τοὺς πρόποδας τῶν πρὸς δυσμὰς τῆς πόλεως κειμένων ὄρέων. Ἐκεῖ δὲ ἤρχισε νὰ λεηλατῇ τὴν χώραν καὶ νὰ καταστρέφῃ τοὺς ἀγρούς. Οἱ εἰς τὴν Ἀσέαν συνηθροισμένοι Ἀρκάδες μετέβησαν διὰ νυκτὸς εἰς τὴν Τε-

γέναν. Τὴν ἐπιούσαν ὁ μὲν Ἀγησίλαος ἐστρατοπεδεύσατο περὶ τὰ εἴκοσι στάδια μακρὰν τῆς Μαντινείας, οἱ δὲ Ἀρκάδες τῆς Τεγέας, οἵτινες κατείχον τὰ μεταξὺ τῆς πόλεως ταύτης καὶ τῆς Μαντινείας ὄρη, ἐφθασαν μετὰ πολλῶν ἑπιτιτῶν, ἐπιθυμοῦντες νὰ ἐνωθῶσι μετὸς Μαντινεῖς, πρὸς τοὺς ὁποίους τῶντι οἱ Ἀργεῖοι δὲν εἶχον πέμψει ὅλας τῶν τὰς δυνάμεις. Καὶ ἦσαν μὲν τινες οἵτινες ἤθελον νὰ πείσωσι τὸν Ἀγησίλαον νὰ ἐπιτεθῆ κατ' αὐτῶν κεχωρισμένως, ἀλλ' ὁ Ἀγησίλαος ἐφοβήθη μήπως, ἐνῶ αὐτὸς θὰ ἐχώρει κατὰ τῶν ἐχθρῶν, οἱ Μαντινεῖς ἐξέλθωσι καὶ ἐπιπέσωσιν εἰς τὰ πλάγια καὶ εἰς τὰ ὀπίσθεν αὐτοῦ. Ἐσκέφθη λοιπὸν ὅτι προτιμότερον ἦτο νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἐνωσίν των· καθ' ἣν δὲ περίπτωσιν ἤθελον νὰ ἔλθωσιν εἰς χεῖρας, νὰ πολεμήσῃ πρὸς αὐτοὺς μὲ φανεράς δυνάμεις καὶ ὡς ἴσως μὲ ἴσον. Καὶ οἱ μὲν Ἀρκάδες οὕτως ἤνωσαν ὅλας τὰς δυνάμεις των.

Οἱ δὲ πελτασταὶ τοῦ Ὀρχομενοῦ καὶ οἱ τῶν Φλιασίων ἵππεις μετ' αὐτῶν, διελθόντες διὰ νυκτὸς παρὰ τὰ τεῖχη τῆς Μαντινείας, ἐνεφανίσθησαν ἅμα τῇ ἡμέρᾳ πρὸ τοῦ στρατοπέδου ὅπου προσέφερε θυσίας ἀμέσως οἱ στρατιῶται ἕδραμον εἰς τὰς τάξεις των καὶ ὁ Ἀγησίλαος ἐτέθη πρὸ αὐτῶν. Ἀλλ' ἅμα ἀνεγνώρισαν ὅτι οἱ ἐλθόντες ἦσαν φίλοι καὶ ὁ Ἀγησίλαος ἐπέτυχεν αἴσια σημεῖα, προήγαγε τὸ στράτευμα ἀμέσως μετὰ τὸ πρόγευμα· ἐλθούσης δὲ τῆς ἐσπέρας ἦλθεν ἀπαρατήρητος καὶ ἐστρατοπεδεύσατο ὀπίσθεν καὶ πλησίον τῆς Μαντινείας εἰς τι κοίλωμα περικυκλούμενον ὑπὸ ὄρεων. Τὴν ἐπιούσαν ἅμα τῇ ἡμέρᾳ ἔθυσεν ἔμπροσθεν τοῦ στρατοπέδου· ἰδὼν δὲ συναθροιζομένους ἐκ τῆς τῶν

Μαντινέων πόλεως εἰς τὰ ὄρη τὰ ὑπὲρ τὴν οὐρανὸν τοῦ στρατεύματός του, ἐνόησεν ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐξέλθῃ ὅσον τάχιστα ἐκ τοῦ κοιλώματος ἐκείνου. Ἐροβείτο ἐν τούτοις μήπως, ἐὰν βαδίσῃ αὐτὸς ἐμπρὸς, οἱ ἐχθροὶ ἐπιτεθῶσιν ἐκ τῶν ὀπισθεν. Δὲν ἐκινήθη λοιπὸν ἐκ τῆς θέσεώς του καὶ ἔχων τὸ μέτωπον πρὸς τοὺς πολεμίους παρήγγειλεν εἰς τοὺς ἐν τῇ οὐρᾷ νὰ στραφῶσι δεξιᾷ καὶ νὰ ἔλθωσι πλησίον του ὀπισθεν τῆς φάλαγγος. Διὰ τοῦ στρατηγικοῦ τούτου κινήματος ἅμα μὲν ἐξῆγε τοὺς στρατιώτας του ἀπὸ τὰ στενά, ἅμα δὲ ἤϋξανε τὴν δύναμιν τῆς φάλαγγός του. Ὅταν δὲ τοιουτοτρόπως ἐδιπλασιάσθη ἡ φάλαγγς του, ὠδεύσε ταύτην ἔχων τὴν τάξιν πρὸς τὴν πεδιάδα καὶ ἀνέπτυξε τὸν στρατὸν του ἐπὶ ἐννέα ἢ δέκα ἀσπίδων βάρους.

Ἐν τούτοις οἱ Μαντινεῖς δὲν ἔκαμνον πλέον ἐξόδους, διότι οἱ Ἥλεῖοι, οἵτινες εἶχον ἐνωθῆ μετ' αὐτῶν, τοὺς ἐπεισαν νὰ μὴ πολεμήσωσι πρὶν ἔλθωσιν οἱ Θηβαῖοι· ἔλεγον δὲ ὅτι ἤξευρον θετικῶς ὅτι θὰ ἤρχοντο, καθότι τοῖς εἶχον δανείσει δέκα τάλαντα δι' αὐτὴν τὴν ἐκστρατείαν.

Καὶ οἱ μὲν Ἀρκάδες ἀκούοντες ταῦτα ἔμενον ἡσυχάζοντες εἰς τὴν Μαντινείαν· ὁ δὲ Ἀγησίλαος, εἰ καὶ θέλων νὰ ἀπαγάγῃ τὸ στράτευμα, διότι ἦσαν ἤδη εἰς τὰ μέσα τοῦ χειμῶνος, ἔμεινεν ὅμως ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα οὐ μακρὰν τῆς πόλεως τῶν Μαντινέων διὰ νὰ μὴ φανῇ ὅτι φοβούμενος ἔσπευσε τὴν ἀναχώρησιν. Ἀλλὰ τὴν πρώτην τῆς τετάρτης ἡμέρας, μετὰ τὸ πρόγευμα, ἀπήγαγε τὸν στρατὸν ὡς ἂν ἤθελε νὰ στρατοπεδεύσῃ εἰς τὸ μέρος ἐκ τοῦ ὁποίου εἶχεν ἀναχωρήσει τὴν πρώτην ἡμέραν ἐγκαταλείπων τὴν

Εὐταίαν· ἔπειτα, ἐπειδὴ οὐδείς τῶν Ἀρκάδων ἐφαίνετο, ἐχώρησε ταχέως μέχρι τῆς Εὐταίας, μολονότι ἤδη ἦτο ἀργὰ θέλων νὰ ἀπαγάγη τοὺς ὀπλίτας· πρὶν ἰδῶσιν οὗτοι τὰ πυρὰ τῶν ἐχθρῶν καὶ εἶπωσιν ὅτι ἡ ὑποχώρησις τοῦ ἦτο φυγῆ. Τῶντι εἶχεν ἀποσεῖσει ἀπὸ τοὺς συμπολίτας τοῦ τὴν πρώτην ἀθυμίαν εἰσελθὼν εἰς τὴν ἐχθρικήν χώραν καὶ δῆστας αὐτὴν χωρὶς νὰ τολμήσῃ τις νὰ ἐξέλθῃ κατ' αὐτοῦ. Φθάσας δὲ εἰς τὴν Λακωνίαν, τοὺς μὲν Σπαρτιάτας ἀφῆκε νὰ ἐπιστρέψωσιν οἴκαδε, τοὺς δὲ περιοίκους ἐπεμψεν εἰς τὰς πόλεις τῶν.

Ἀμέσως μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Ἀγησιλάου καὶ ἅμα ἔμαθον τὴν διάλυσιν τοῦ στρατοῦ του, οἱ Ἀρκάδες, ὠφελούμενοι ἐκ τῆς συγκεντρώσεως ὅλων τῶν δυνάμεών των, ἐστράτευσαν κατὰ τῶν Ἑραιῶν, ἐπειδὴ οὗτοι δὲν ἠθέλησαν νὰ λάβωσι μέρος εἰς τὴν Ἀρκαδικὴν ὁμοσπονδίαν καὶ εἰσέβαλον εἰς τὴν Ἀρκαδίαν μετὰ τῶν Λακεδαιμονίων. Εἰσελθόντες δὲ εἰς τὴν χώραν τῶν, ἔκαιον τὰς οἰκίας καὶ ἔκοπτον τὰ δένδρα.

Ἄλλ' ὅταν ἀνηγγέλθῃ ὅτι οἱ Θηβαῖοι, οἵτινες ἤρχοντο πρὸς βοήθειάν των, ἔφθασαν εἰς τὴν Μαντίνειαν, ἀφῆκαν τὴν Ἑραιάν καὶ ἠνώθησαν μετ' αὐτῶν. Ἄμα δὲ ἠνώθησαν, οἱ μὲν Θηβαῖοι ἐνόμιζον ὅτι ἀρκετὰ ἐπραζαν ἐλθόντες πρὸς βοήθειάν των, ἀφοῦ δὲν ἐβλεπον κανένα ἐχθρὸν εἰς τὴν χώραν, καὶ ἠτοιμάζοντο νὰ ἀναχωρήσωσιν· οἱ δὲ Ἀρκάδες, οἱ Ἀργεῖοι καὶ οἱ Ἥλειοι ἐζήτουν νὰ τοὺς πείσωσι νὰ βαδίσωσιν ἀμέσως κατὰ τῆς Λακωνίας, δεικνύοντες μὲν τὰς ἰδίας των δυνάμεις, ὑπερεπαινοῦντες δὲ τὸν στρατὸν τῶν Θηβαίων. Τῶντι οἱ Βοιωταὶ ἐγυμνάζοντα ὅλοι εἰς τὰ ὀ-

πλα, ὑπερηφανεύομενοι διὰ τὴν ἐν Λεῦκτροις νίκην ἠκολούθουν δ' αὐτοὺς καὶ Φακεῖς, γενόμενοι ὑπήκοοι, καὶ Εὐβοεῖς ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων, καὶ Λοκροὶ Ὀζόλαι καὶ Ὀπούντιοι, καὶ Ἀκαρνανες, καὶ Ἡρακλεῶται, καὶ Μηλιαῖς ἠκολούθουν αὐτοὺς προσέτι ἰππεῖς καὶ πελτασταὶ ἐκ τῆς Θεσσαλίας. Χαίροντες διὰ τὴν ὑπεροχὴν ταύτην εἰς ἣν ἀντέτασσον τὴν μόνωσιν τῶν Λακεδαιμονίων, ἐκέλευσαν τοὺς Θηβαίους νὰ μὴ ἀναχωρήσωσι πρὶν εἰσβάλωσιν εἰς τὴν χώραν τῶν Λακεδαιμονίων. Οἱ δὲ Θηβαῖοι ἤκουσαν μὲν ταῦτα, ἀλλ' ἐσκέπτοντο ὅτι ἢ εἰς τὴν Λακωνίαν εἰσβολὴ ἐθεωρεῖτο ὡς δυσχερεστάτη καὶ ἐνόμιζον ὅτι ἔπρεπε νὰ καταστήσωσι φρουρὰς εἰς τὰς διόδους τὰς μᾶλλον προσιτάς. Τρόντι ὁ Ἰσχόλαος ἦτο ἐν τῷ Οἰῷ, πόλει τῆς Σκιριτιδος, ἔχων νεοδαμῶδεις φρουροὺς καὶ περὶ τοὺς τετρακοσίους ἐκ τῶν νεωτάτων φυγᾶδων τῶν Τεγεατῶν ὑπῆρχε δὲ καὶ ἄλλη φρουρὰ εἰς τὰ Λεῦκτρα, ὑπεράνω τῆς Μελεατίδος.

Οἱ Θηβαῖοι ἐσκέφθησαν ἐπίσης ὅτι αἱ δυνάμεις τῶν Λακεδαιμονίων ἠδύναντο νὰ συναθροισθῶσι ταχέως, καὶ οὐδαμοῦ ἀλλαγῶ θὰ ἐπολέμουν καλλίτερον ἢ εἰς τὴν ἰδίαν ἑαυτῶν χώραν. Ταῦτα πάντα σκεπτόμενοι δὲν ἐφαίνοντο πολὺ πρόθυμοι νὰ ἐπέλθωσι κατὰ τῆς Λακεδαίμονος. Ἐν τούτοις ἦλθον τινὲς ἐκ Καρυῶν διηγοῦμενοι τὴν ἀπομόνωσιν τῶν Λακεδαιμονίων καὶ ὑποσχόμενοι νὰ χρησιμεύσωσιν αὐτοῖσι οἱ ἴδιοι ὡς ὄδηγοι καὶ ζητοῦντες νὰ τοὺς σφάζωσιν ἐὰν τοὺς ἐβλεπον κατὰ τι ἀπατεῶνας. Ἦλθον ἐπίσης καὶ τινες περίοικοι προσκαλοῦντες τοὺς ἐχθροὺς καὶ λέγοντες ὅτι τὴν εἰσβολὴν τῶν μόνον εἰς τὴν χώραν περιέμενον διὰ νὰ ἀποστα-

τήσωσιν· ἐβεβαίουν δὲ ὅτι οἱ περίοικοι, προσκληθέντες κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν ὑπὸ τῶν Σπαρτιατῶν, ἤρνηθησαν νὰ τοὺς βοηθήσωσιν. Ἀκούοντες ταῦτα πάντα καὶ παρὰ πάντων οἱ Θηβαῖοι ἐπίεσθησαν, καὶ αὐτοὶ μὲν εἰσέβαλον εἰς τὴν Λακεδαίμονα ἐκ τῶν Καρυῶν, οἱ δὲ Ἀρκάδες ἐκ τοῦ Οἰοῦ τῆς Σκιρίτιδος. Ἐὰν δ' Ἰσχόλαος ἐπροχώρει μέχρι τῶν δυσβάτων μερῶν καὶ τὰ ὑπερήσπιζεν, οὔτε εἰς ἐχθρὸς, ὡς λέγεται, δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ εἰσχωρήσῃ ἐκεῖθεν· ἀλλ' ἐπειδὴ ἠθέλησε νὰ ὠφεληθῇ ἐκ τῆς βοήθειας τῶν Οἰατῶν, ἔμεινεν ἐν τῇ κώμῃ ἐκείνῃ. Ἐν τούτοις οἱ Ἀρκάδες ἔφθασαν παμπληθεῖς. Οἱ περὶ τὸν Ἰσχόλαον, ἐνόςῳ μὲν εἶχον κατὰ μέτωπον τοὺς ἐχθροὺς ὑπερίσχυον· ὅταν ὅμως οὗτοι καὶ ὄπισθεν καὶ ἐκ πλαγίου καὶ ἀπὸ τῶν οἰκιῶν ἀναβαίνοντες ἐκτύπων καὶ ἐτόξευον αὐτοὺς, ὁ Ἰσχόλαος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἐσφάγησαν ὅλοι, ἐκτὸς ὀλίγων οἵτινες κατάρθωσαν νὰ διαφύγωσιν ἀπαρατήρητοι. Οἱ δὲ Ἀρκάδες, ἀφοῦ τοιοιτοτρόπως ἤνοιξαν δίοδον, ἐπροχώρησαν πρὸς τὰς Καρύας διὰ νὰ ἐνωθῶσι μὲ τοὺς Θηβαίους. Οἱ Θηβαῖοι, μισθόντες τὴν ἐπιτυχίαν τῶν Ἀρκάδων, πολὺ τολμηρότερον κατέβαινον εἰς τὴν πεδιάδα καὶ ἤρχισαν νὰ καίωσι καὶ νὰ δηῶσι τὴν Σελλασίαν. Φθάσαντες εἰς τὴν πεδιάδα, εἰς τὴν χώραν τὴν ἀφιερωμένην εἰς τὸν Ἀπόλλωνα, ἐστρατοπεδεύσαντο καὶ τὴν ἐπομένῃν ἡμέραν ἐξηκολούθησαν τὴν πορείαν των. Καὶ διὰ μὲν τῆς γεφύρας δὲν ἐπεχείρησαν νὰ διαβῶσιν ὅπως ἔλθωσιν εἰς τὴν πόλιν, διότι ἐβλεπον ἀπέναντι ὀπλίτας εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἀλέας Ἀθηναῆς· ἔχοντες δὲ εἰς τὰ δεξιὰ τὸν Εὐρώταν, ἐπροχώρουσαν καίοντες καὶ καταστρέφοντες οἰκίας πλουσιωτάτας.

Αἱ γυναῖκες τῆς Σπάρτης, αἵτινες οὐδέποτε εἶχον ἰδεῖ ἐχθρούς, δὲν ἠδύναντο νὰ ὑποφέρωσι τὴν θέαν τοῦ καπνοῦ· ἀλλ' οἱ ἄνδρες, χωρὶς νὰ κρύπτωσι τὸν μικρὸν ἀριθμὸν των, ἦσαν τοποθετημένοι ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ὅπως ὑπερασπίσωσι τὴν πόλιν των ἣτις ἦτο ἀτείχιστος. Οἱ ἄρχοντες ἀπεφάσισαν νὰ ἀναγγειλωσιν εἰς τοὺς Εἰλωτας ὅτι ὅσοι ἠθελον νὰ λάβωσι τὰ ὅπλα καὶ νὰ τεθῶσιν εἰς τάξιν ἐλάβθανον τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι θὰ ἠλευθεροῦντο ἐὰν ἠνοῦντο μὲ τοὺς πολίτας διὰ νὰ πολεμήσωσι. Λέγεται δὲ ὅτι ἐνεγράφησαν κατ' ἀρχὰς πλείοτεροι τῶν ἑξακοσίων, ὥστε οἱ ἐνωθέντες οὗτοι ἄνθρωποι ἐνέπνευσαν νέον φόβον καὶ ἐφάνησαν ὅτι ἦσαν παραπολλοί. Ἀλλ' ὅμως, ἐπειδὴ οἱ μισθοφόροι τοῦ Ὀρχομενοῦ ἔμενον εἰς τὴν Σπάρτην, καὶ ἐπειδὴ οἱ Λακεδαιμόνιοι ἔλαβον ἐπικουρίας ἐκ τῶν Φλιασίων, ἐκ τῶν Κορινθίων, ἐκ τῶν Ἐπιδαυρίων, ἐκ τῶν Πελληνέων καὶ ἐκ τινων ἄλλων πόλεων, ἤρχισαν νὰ μὴ φοβῶνται πλέον πολὺ τοὺς ἐγγεγραμμένους Εἰλωτας.

Ὅταν ὁ ἐχθρικός στρατὸς ἐπροχώρησε μέχρι τῶν Ἀμυκλῶν, διέβη τὸν Εὐρώταν. Καὶ οἱ μὲν Θηβαῖοι πανταχοῦ ὅπου ἐστρατοπεδεύοντο, ἐκοπτον τὰ δένδρα, τὰ ἐρρίπτον πρὸ τῶν τάξεων ὅσον ἠδύναντο περισσότερα, καὶ τοιοῦτοτρόπως ἐφυλάττοντο· οἱ δὲ Ἀρκάδες οὐδὲν τοιοῦτον ἐπρατταν, ἀλλ' ἀφίνοντες τὰ ὅπλα των ἐτρέποντο ἐπὶ τὴν διαρπαγὴν τῶν οἰκιῶν. Τρεῖς ἢ τέσσαρας ἡμέρας μετὰ ταῦτα, τὸ ἵππικὸν ἐπροχώρησεν ἐν καλῇ τάξει [μέχρι τοῦ ἵπποδρόμου, πρὸς τὸν ναὸν τοῦ Ποσειδῶνος. Ὅλοι οὗτοι οἱ ἵππεις ἦσαν Θηβαῖοι, Ἠλεῖοι καὶ ὅσοι παρευρέθησαν ἐκ τῶν Φωκέων, τῶν Θεσσαλῶν καὶ τῶν Λοκρῶν. Ἀπέναντι ἦσαν παρατε-

ταγμένοι οἱ ἵππεις τῶν Λακεδαιμονίων, οἵτινες ἐφαί-
νοντο ὀλίγιστοι. Ἄλλ' εἶχον θέσαι εἰς τὴν οἰκίαν τῶν
Τυνδαριδῶν ἐνέδραν ἐκ τριακοσίων περίπου νεκρωτά-
των ὀπλιτῶν οἵτινες ὤρμησαν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ ἅμα ἐ-
πετέθησαν οἱ ἵππεις. Ἄλλ' οἱ ἵππεις οὗτοι δὲν ὑπέ-
μειναν τὴν ἐπίθεσιν καὶ ἐκλίναν. Ἰδόντες τοῦτο ἐ-
τράπησαν εἰς φυγὴν καὶ πολλοὶ τῶν πεζῶν. Οἱ Λακε-
δαιμόνιοι παύσαντες τὴν καταδίωξιν καὶ ἰδόντες τοὺς
Θηβαίους ἵππεις συναθροισμένους, ἐπέστρεψαν εἰς τὸ
στρατόπεδον. Ἦρχισαν δὲ νὰ ἐλπίζωσι μετὰ πλειοτέρας
πεποιθήσεως ὅτι δὲν θὰ προσεβάλλετο ἡ πόλις. Καὶ
τῶντι ὁ στρατὸς, ἐγείρας τὸ στρατόπεδον, ἐπορεύθη
πρὸς τὸ Ἐλος καὶ τὸ Γύθειον καὶ τὰς μὲν ἀτειχίστους
τῶν πόλεων ἐपुरπόλησεν, ἐπὶ τρεῖς δὲ ἡμέρας ὀλοκλή-
ρους ἐπολιόρκει τὸ Γύθειον ὅπου ἦσαν τὰ νεώρια τῶν
Λακεδαιμονίων. Εὐρέθησαν δὲ καὶ τινες περίοικοι οἵ-
τινες ἠνώθησαν μετὰ τῶν Θηβαίων καὶ ἔλαβον μέρος
εἰς τὴν ἐπίθεσιν.

Ἀκούοντες ταῦτα οἱ Ἀθηναῖοι δὲν ἤξευρον πῶς νὰ
φερθῶσι πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους καὶ συνεκάλεσαν
συνέλευσιν κατ' ἀπόφασιν τῆς βουλῆς. Παρόντες εὐρί-
σκοντο πρέσβεις τῶν Λακεδαιμονίων καὶ τῶν συμμά-
χων ὅσοι ἦσαν ἀκόμη εἰς αὐτοὺς πιστοί. Οἱ Λακεδαι-
μόνιοι Ἄρακος, Ὀκυλλος, Φάραξ, Ἐτυμοκλῆς καὶ
Ὀλονθεὺς σχεδὸν πάντες παραπλήσια ἔλεγον. Ὑπέμνη-
σαν εἰς τοὺς Ἀθηναίους ὅτι, εἰς τὰς μεγάλας περιστά-
σεις, πάντοτε ὑπεστήριξαν ἀλλήλους ἐπ' ἀγαθῷ. Αὐτοὶ
τῶντι, ἔλεγον, ἐδίωξαν τοὺς τυράννους ἀπὸ τὰς Ἀθή-
νας, ἐνῶ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς ἐβοήθησαν προθύμως ὅτε ἐ-
πολιορχοῦντο ὑπὸ τῶν Μεσσηνίων. Ἀπηρίθμησαν ἐπί-

της τὰ ἀγαθὰ τὰ ὁποῖα ἐκτῶντο ὁσάκις ἐνήργουν ἀπὸ κοινοῦ· ὑπέμνησαν τὸν τρόπον δι' οὗ ἐπολέμησαν ὁμοῦ τὸν βάρβαρον ἀναμιμνήσκοντες πῶς, τῇ συγκαταθίσει τῶν Λακεδαιμονίων, οἱ Ἀθηναῖοι ἐξελέγησαν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἀρχηγοὶ τοῦ ναυτικοῦ καὶ φύλακες τῶν κοινῶν χρημάτων· πῶς πάλιν, τῇ συγκαταθέσει τῶν Ἀθηναίων, οἱ Λακεδαιμόνιοι ἀνεκηρύχθησαν ὁμοθυμαδὸν ὑφ' ἀπάντων τῶν Ἑλλήνων ἀρχηγοὶ τοῦ κατὰ ξηρὰν στρατοῦ. Εἷς δὲ αὐτῶν εἶπε καὶ ταῦτα· «Ἐὰν σεῖς καὶ ἡμεῖς, ὦ Ἀθηναῖοι, ὁμονοήσωμεν, ὑπάρχει σήμερον ἐλπίς νὰ δεκατευθῶσιν οἱ Θηβαῖοι κατὰ τὸ ἀρχαῖον λόγιον.» Ἐν τούτοις οἱ Ἀθηναῖοι δὲν ἤκουσαν πολὺ εὐνοϊκῶς τοὺς λόγους τούτους, ἀλλὰ διέτρεξε μεταξὺ αὐτῶν ψιθυρισμός τις· «Ἴδου τί λέγουσι σήμερον, καὶ ἐν τούτοις, ὅταν ἦσαν εὐτυχεῖς, κατεδυνάστευον ἡμᾶς.» Ὅτι ἐφαίνετο μᾶλλον βᾶσιμον εἰς τοὺς λόγους τῶν Λακεδαιμονίων, ἦτο ὅτι ἀφοῦ ὑπέταξαν τὰς Ἀθήνας, ἀντέστησαν εἰς τοὺς Θηβαίους οἵτινες ἤθελον νὰ καταστρέψωσι τὴν πόλιν ἐκ θεμελίων. Τὸ μᾶλλον ἐπαναλαμβανόμενον ἐπιχείρημα ἦτο ὅτι ὤφειλον οἱ Ἀθηναῖοι νὰ τοὺς βοηθήσωσι δυνάμει τῶν συνθηκῶν καθότι οἱ Ἀρκάδες καὶ οἱ σύμμαχοί των ἐξεστράτευσαν κατὰ τῆς Λακεδαιμόνος οὐχὶ ἀδικηθέντες, ἀλλὰ διότι οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐβοήθησαν τοὺς Τεγεάτας κατὰ τῶν ὁποίων οἱ Μεσσήνιοι παρὰ τοὺς ὄρκους εἶχον ἐκστρατεύσει. Ἐνεκα τούτων τῶν λόγων διέτρεχε θόρυβος ἐν τῇ συνελεύσει, τῶν μὲν λεγόντων ὅτι οἱ Μαντινεῖς δικαίως ἐβοήθησαν τοὺς περὶ τὸν Πρόξενον φονευμένους ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Στάσιππον, τῶν δὲ ὅτι εἶχον φερθῆ ἀδίκως ἐνεγκόντες ὄπλα κατὰ τῶν Τεγεατῶν.

Ἐνθ' ἐγένετο ἡ συζήτησις αὕτη ἐν τῇ συνελεύσει, ὁ Κορίνθιος Κλειτέλης ἠγέρθη καὶ εἶπε ταῦτα. «Ναί, ὦ πολῖται Ἀθηναῖοι, ζητεῖτε ἀμερολήπτως νὰ εὑρετε τίς πρῶτος ἠδίκησεν. Ἀλλ' ἡμᾶς, ἀφότου ἐγένετο ἡ εἰρήνη, τίς ἤθελε δυνηθῆ νὰ μᾶς κατηγορήσῃ ὅτι ἐστρατεύσαμεν κατὰ πόλεώς τινος, ἢ ὅτι ἠρπάσαμεν τὰ χρήματά τινων, ἢ ὅτι ἐδῆλώσαμεν ἀλλοτρίαν χώραν; Καὶ ἐν ταῦτοις οἱ Θηβαῖοι ἐλθόντες εἰς τὴν χώραν ἡμῶν καὶ δένδρα ἐκοψαν καὶ οἰκίας κατέκαυσαν καὶ χρήματα καὶ πρόβατα διήρπασαν. Πῶς λοιπὸν θὰ ἠδύνασθε, χωρὶς νὰ παραβῆτε τοὺς ὄρκους σας, νὰ μὴ μᾶς βοηθήσετε οὕτω προφανῶς ἀδικηθέντας, καὶ τοῦτο ἀφοῦ σεῖς οἱ ἴδιοι ἐφροντίσατε νὰ μᾶς ὀρκίσετε ὅλους;» Εἰς τοὺς λόγους τούτους ἐπεθορήθησαν οἱ Ἀθηναῖοι δηλοῦντες ὅτι ὁ Κλειτέλης ὠμίλησεν ὀρθῶς καὶ δικαίως. Κατόπιν δὲ ἠγέρθη ὁ Φλιάσιος Προκλῆς καὶ εἶπεν.

«Ἀθηναῖοι, ἐὰν ἅπαξ γίνωσιν ἐκποδῶν οἱ Λακεδαιμόνιοι, οἱ πρῶτοι κατὰ τῶν ὁποίων θέλουσιν ἐστρατεύσει οἱ Θηβαῖοι θὰ ἦσθε ὑμεῖς. Τοῦτο δὲ εἶναι φανερόν εἰς ὅλους, διότι σεῖς εἴσθε οἱ μόνοι τοὺς ὁποίους δύνανται νὰ θεωρήσωσιν ὡς ἐμπόδιον εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἑλλήνων ἡγεμονίαν των. Ἐὰν τὸ πρᾶγμα ἔχη οὕτω, νομίζω ὅτι ἐὰν βοηθήσετε τοὺς Λακεδαιμονίους θὰ βοηθήσετε ὑμᾶς αὐτοὺς· διότι ἔχοντες ὡς ἡγεμόνας τῶν Ἑλλήνων τοὺς Θηβαίους, δυσμενεῖς ὄντας πρὸς ὑμᾶς καὶ συνορεύοντες μὲ τὴν χώραν σας, νομίζω ὅτι θὰ περιέλθετε εἰς πλειοτέραν ἀμηχανίαν παρά ἐὰν εἴχετε ἀντιπάλους μακρυσμένους. Εἶναι λοιπὸν φρονιμώτερον νὰ βοηθήσετε ὑμᾶς αὐτοὺς, ἐνόσω ἔχετε ἀκόμη συμμάχους, παρά νὰ

περιμένετε τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἡ καταστροφὴ τῶν συμμάχων τούτων σὰς ἀναγκάσῃ νὰ παλαίσετε μόνοι ἐναντίον τῶν Θηβαίων. Ἐάν τινες μεταξὺ ὑμῶν φοβῶνται μήπως οἱ Λακεδαιμόνιοι, λυτρούμενοι σήμερον, σὰς παρέξωσι βραδύτερον πράγματα, σκεφθῆτε ὅτι ἐπιφοβὸς εἶναι ἡ ἀνύψωσις οὐχὶ τῶν εὐεργετηθέντων ἀλλὰ τῶν κακοποιηθέντων. Πρέπει ἐπίσης νὰ σκεφθῆτε ὅτι εἰς τὰς πόλεις καθὼς καὶ εἰς τοὺς ἰδιώτας συμφέρει, ἐνόσω ἀκόμη ἔχουσιν ἀκμαίαις τὰς δυνάμεις των, νὰ κτῶνται ἀγαθόν τι διὰ νὰ ἔχωσιν αὐτὸ ὡς ἐπικουρίαν τῆς παρελθούσης ἐργασίας των ἐάν ποτε ἀπολέσωσι τὰς δυνάμεις των. Σήμερον θεὸς τις σὰς παρουσιάζει τὴν εὐκαιρίαν νὰ καταστήσετε τοὺς Λακεδαιμόνιους φίλους πιστοὺς αἰωνίως ἐάν τοὺς βοηθήσετε ἰκετεύοντας, διότι νομίζω ὅτι τὸ εὐεργέτημα τοῦτο θὰ τὸ λάβωσι σήμερον παρ' ὑμῶν οὐχὶ ἐνώπιον ὀλίγων μαρτύρων· ἀλλ' οἱ θεοὶ οἱ τὰ πάντα βλέποντες θὰ τὸ ἠξεύρωσι καὶ τώρα καὶ πάντοτε, καὶ οἱ σύμμαχοι καὶ οἱ ἔχτροι, καθὼς καὶ ὅλοι οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ Βάρβαροι θὰ τὸ μάθωσιν ἐπίσης, διότι ὅλοι προσέχουσιν εἰς τὰ παρόντα πράγματα. Ἐάν οἱ Λακεδαιμόνιοι ἤθελον φανῆ ἀχάριστοι πρὸς ὑμᾶς, τίς θὰ ἠδύνατό ποτε νὰ δείξῃ προθυμίαν ὑπὲρ αὐτῶν; Ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι θὰ φανῶσι μᾶλλον ἐντιμοὶ ἢ ἄτιμοι, αὐτοὶ αἵτινες πλειότερον παντὸς ἄλλου φημίζονται ὅτι ἠγάπησαν πάντοτε τὴν δόξαν καὶ ἀπέσχον πάσης αἰσχρᾶς πράξεως.

«Πρὸς τούτοις σκεφθῆτε καὶ τὰ ἀκόλουθα. Ἐάν ποτε νέος κίνδυνος ἤθελεν ἀπειλήσει τὴν Ἑλλάδα ἐκ μέρους τῶν βαρβάρων, εἰς ποίους ἄλλους θὰ ἠδύνασθε

νά ἔχετε περισσοτέραν ἐμπιστοσύνην ἢ εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους ; Ποίους ἄλλους ὑπερασπιστὰς θὰ ἠδύνασθε νὰ προτιμήσετε ἢ ἐκείνους οἵτινες παραταχθέντες εἰς τὰς Θερμοπύλας, ἐπροτίμησαν νὰ ἀποθάνωσιν ὅλοι ἢ νὰ ζήσωσιν ἀφίοντες τὸν βάρβαρον νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα ; Δὲν εἶναι λοιπὸν δίκαιον ἡ ἀνάμνησις τῆς ἀνδρείας ἣν ἐπεδείξαντο μεθ' ὑμῶν καὶ ἡ ἐλπίς νέων κοινῶν ἀνδραγαθημάτων νὰ ὑπεκκλύσῃ τὸν ζήλόν σας ὑπὲρ αὐτῶν, ὑπὲρ ὑμῶν καὶ ὑπὲρ ἡμῶν ; Πρέπει ἐπίσης οἱ παρόντες σύμμαχοί των νὰ ὑποκινήσωσι τὴν προθυμίαν τὴν ὁποίαν τοῖς ὀφείλετε. Μάθετε δὲ ὅτι ἐκεῖνοι οἵτινες ἔμειναν πιστοὶ εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους ἐν τῇ δυστυχίᾳ των, θὰ ἠρυθρίων μὴ δεικνύοντες πρὸς ὑμᾶς τὴν εὐγνωμοσύνην των.

« Ἐὰν ἡμεῖς οἵτινες φαινόμεθα μικραὶ πόλεις θέλωμεν ἐν τούτοις νὰ συμμερισθῶμεν τοὺς κινδύνους των, συλλογισθῆτε ὅτι ἐνουμένης τῆς πόλεώς σας μεθ' ἡμῶν αἱ πόλεις αἵτινες θὰ βοηθήσωσιν αὐτοὺς δὲν θὰ ἴναι πλέον μικραὶ πόλεις. Τὸ κατ' ἐμὲ, ὦ Ἀθηναῖοι, πάντοτε ἐπήνουν τὴν πόλιν ταύτην ὅταν ἤκουα νὰ λέγωσιν ὅτι ὅλοι οἱ καταπιεζόμενοι ἢ ἀπειλούμενοι νὰ καταπιεσθῶσι κατέφευγον εἰς αὐτὴν καὶ ἐτύγγανον ἐπικουρίας· ἀλλὰ τῶρα δὲν ἀκούω μόνον, βλέπω ἰδίως ὄμμασι τοὺς Λακεδαιμονίους, τὸν ὀνομαστὸν τοῦτον λαόν, καὶ τοὺς πιστοτάτους αὐτῶν συμμάχους ἐρχομένους καὶ ἰκετεύοντας νὰ τοὺς βοηθήσετε. Βλέπω ἐπίσης τοὺς Θεβαίους οἵτινες ἄλλοτε δὲν εἶχον δυνηθῆ νὰ πείσωσι τοὺς Λακεδαιμονίους νὰ σᾶς ἐξανδραποδίσωσι, παρακαλοῦντας νὰ ἀδιαφορήσετε διὰ τὴν ἀπώλειαν ἐκείνων οἵτινες σᾶς ἔσωσαν.

αλέγουσι, πρὸς δόξαν τῶν προγόνων σας, ὅτι δὲν ἐπέτρεψαν νὰ μείνωσιν ἄταφοι οἱ Ἀργεῖοι οἱ φονευθέντες πρὸ τῆς Καδμείας· ἤθελεν εἶσθαι δὲ πολὺ ἐνδοξότερον δι' ὑμᾶς νὰ μὴ ἀφήσετε νὰ ὑβρίσωσιν ἢ νὰ καταστρέψωσι τοὺς Λακεδαιμονίους ἐτι ζῶντας. Βεβαίως καλῶς ἐπράξατε πατάξαντες τὴν αὐθάδειαν τοῦ Εὐρυσθέως καὶ σώσαντες τὰ τέκνα τοῦ Ἡρακλέους· ἀλλὰ δὲν θὰ ἦτο καλλίτερον νὰ σώσετε οὐ μόνον τοὺς θεμελιωτὰς τῆς πόλεως, ἀλλὰ καὶ τὴν πόλιν ὁλόκληρον; Ἄλλοτε οἱ Λακεδαιμόνιοι σᾶς ἔσωσαν δι' ἀπλῆς καὶ ἀκινδύνου ψηφροφίας· δὲν θὰ ἦτο λοιπὸν ἡ λαμπροτάτη τῶν πράξεων νὰ τοὺς βοηθήσετε μὲ τὰ ὄπλα εἰς χεῖρας καὶ ἀψηφροῦντες τοὺς κινδύνους; Ἐὰν ἡμεῖς ὑπερηφανευώμεθα διότι σᾶς παρκαينوῦμεν νὰ βοηθήσετε λαὸν ἀνδρείον, σεῖς δὲν θὰ θεωρήσετε ὡς ἔργον λαμπροτάτης γενναιότητος, ἐὰν, γενόμενοι πολλακίς φίλοι καὶ πολέμιοι τῶν Λακεδαιμονίων, ἐνθυμηθῆτε ὅχι τὰς ἀδικίας των ἀλλὰ τὰς εὐεργεσίας των καὶ ἀποδείξετε τὴν εὐγνωμοσύνην σας οὐ μόνον ἐξ ὀνόματός σας ἀλλὰ καὶ ἐξ ὀνόματος ὅλης τῆς Ἑλλάδος ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τῆς ὁποίας ἀνδρείως ὑπερεμάχησαν ;»

Μετὰ τὸν λόγον τοῦτον οἱ Ἀθηναῖοι συνεσκέφθησαν, καὶ χωρὶς νὰ προσέξωσιν εἰς τὰς ἐνστάσεις τῶν ἀντιλεγόντων ἐπήφισαν νὰ βοηθήσωσι τοὺς Λακεδαιμονίους πανστρατιᾷ, ἐκλέξαντες στρατηγὸν τὸν Ἴφικράτη. Ἀφοῦ δὲ ἐτελείωσαν αἱ θυσίαι, ὁ Ἴφικράτης διέταξε νὰ δειπνήσωσιν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν, καὶ πολλοὶ, ὡς λέγουσιν, ἐξῆλθον πρὸ αὐτοῦ. Ἐπειτα, ὠδήγησε τὰ στρατεύματά του τὰ ὁποῖα ἠκολούθουν ἐλπίζοντα ὅτι τὰ ὠδήγει εἰς Θρίαμβόν τινα· ἀλλὰ φθάσας εἰς τὴν Κόριν-

Θον ἔμεινεν ἐκεῖ ἡμέρας τινάς καὶ οἱ στρατιῶται ἤρχισαν νὰ τὸν μέμφωνται διὰ τὴν ἀπώλειαν ἐκείνην τοῦ χρόνου· ὅταν ὁμως τοὺς ἐξήγαγε τῆς πόλεως, προθύμως μὲν τὸν ἠκολούθουν ὅπου τὸς ὠδήγει, προθύμως δὲ προσέβαλον οἶονδήποτε τεῖχος τοὺς διέταπτε νὰ προσβάλωσιν.

Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἐν τῇ Λακεδαίμονι πολεμίους, ἐκ μὲν τῶν Ἀρκάδων, τῶν Ἀργείων καὶ τῶν Ἠλείων ἀπῆλθον πολλοὶ κομίζοντες καὶ τὰ λάφυρά των, ἐπειδὴ ἦσαν ὄμοροι· οἱ δὲ Θηβαῖοι καὶ οἱ ἄλλοι ἤθελον νὰ ἐγκαταλείψωσι τὸν τόπον οὐ μόνον διότι ἔβλεπον τὸν στρατὸν ἐλαττούμενον ἡμέραν παρ' ἡμέραν, ἀλλὰ καὶ διότι τὰ τρόφιμα ἐσπάνιζον ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον· τῶντι ὅλα εἶχον ἐξαντληθῆ, ἀρπαγῇ ἢ κατ' ἐξουσίαν προσετίθετο καὶ ἡ ἐλευσις τοῦ χειμῶνος, ὅπερ ἐβίαζεν ὅλους νὰ ἀναχωρήσωσιν. Ὅταν λοιπὸν ὅλα ταῦτα τὰ στρατεύματα ἀνεχώρησαν ἐκ τῆς Λακεδαίμονος, ὁ Ἰφικράτης ἐπανεφέρεν ὁμοίως τοὺς Ἀθηναίους ἐκ τῆς Ἀρκαδίας εἰς τὴν Κόρινθον. Δὲν ἀξιῶ νὰ μεμφθῶ ὅ,τι καλὸν ἐγένετο ἐπὶ τῆς στρατηγίας του· ἀλλ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν διαγωγὴν του κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν, εὐρίσκω ὅτι ὅλαι αἱ πράξεις του ἦσαν ἀσύνετοι καὶ ἀνωφελεῖς. Τῶντι, ἐπροσπάθησε μὲν νὰ φυλάξῃ τὸ ὄρος Ὀνειον, διὰ νὰ μὴ δυνηθῶσιν οἱ Βοιωτοὶ νὰ ἐπιστρέψωσιν οἴκαδε, ἀφῆκε δὲ ἐλευθέραν τὴν καλλιτέραν πάροδον παρὰ τὰς Κεγχραιάς. Ἐπειτα, θελήσας νὰ μάθῃ ἐὰν οἱ Θηβαῖοι διέβησαν τὸ ὄρος Ὀνειον, ἐπέμψε σκοποὺς τοὺς Ἀθηναίους ἱππεῖς καὶ ὅλους τοὺς Κορινθίους. Καὶ ἐν τούτοις ὀλίγοι ὡς καὶ πολλοὶ ἠδύναντο νὰ ἴδωσι κάλλιστα· ἐὰν δὲ ἐφίστατο ἀνάγκη ὑποχωρήσειωσ, παλὺ

εὐκολώτερον θὰ ἠδύναντο οἱ ὀλίγοι παρὰ οἱ πολλοὶ καὶ δρόμον εὐκόλον νὰ εὕρωσι καὶ νὰ ὑποχωρήσωσιν ἡσυχῶς. Δὲν ἦτο δὲ μεγίστη ἀφροσύνη, ἐνῶ ἦτο τόσον ἀδύνατος, νὰ πέμψῃ κατὰ τοῦ ἐχθροῦ τόσους πολλούς; Καὶ τῶντι ὅταν οἱ ἱππεῖς οὗτοι τοῦ Ἰφικράτους, οἵτινες ἔνεκα τῆς πληθύος των κατεῖχον πολὺ διάστημα, ἠναγκάσθησαν νὰ ὑποχωρήσωσι, δὲν συνήντησαν εἰμὴ διόδους δυσκόλους καὶ ἀπώλεσαν περὶ τοὺς εἴκοσι. Καὶ τότε μὲν οἱ Θηβαῖοι ἀνεχώρησαν ἀκινδύνως.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

(368, 367, 366 π. X.)

Κατὰ δὲ τὸ ἀκόλουθον ἔτος ἦλθον εἰς τὰς Ἀθήνας πρέβεις πληρεξούσιοι τῶν Λακεδαιμονίων καὶ τῶν συμμάχων διὰ νὰ συζητήσωσι τοὺς ὅρους συμμαχίας μετὰ τῶν Λακεδαιμονίων καὶ Ἀθηναίων. Πολλοὶ ξένοι καὶ Ἀθηναῖοι εἶπον ὅτι ἡ συμμαχία ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἐπὶ ἐντελεῖ ἰσότητι δικαιωμάτων, ὃ δὲ Φλιάσιος Προκλῆς εἶπε τόνδε τὸν λόγον.

«Ἐπειδὴ, ὦ Ἀθηναῖοι, ἐνομίσατε καλὸν νὰ κάμετε φίλους τοὺς Λακεδαιμονίους, φρονῶ ὅτι πρέπει νὰ λάβωμεν μέτρα ὥστε ἡ φιλία αὕτη νὰ διαρκέσῃ ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον χρόνον. Θέτοντες λοιπὸν ὡς βάσεις τῶν συνθηκῶν τοὺς συμφεροτάτους δι' ἀμφοτέρω τὰ

μέρη ὄρους θά δυναθῶμεν, τοῦλάχιστον ἐν πάσῃ πιθανότητι, νὰ μείνωμεν ἡνωμένοι.

« Σχεδὸν συμφωνοῦμεν εἰς ὅλα τὰ ἀντικείμενα ἐκτὸς τῆς ἡγεμονίας ἣτις εἶναι τὸ παρὸν θέμα τῆς συζητήσεως. Ἡ βουλή ὑμῶν προέτεινε σεῖς μὲν νὰ ἡγεμονεύετε κατὰ θάλασσαν, οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι κατὰ ξηράν, ἐγὼ δὲ νομίζω ὅτι ἡ διανομὴ αὕτη ἐπεβλήθη οὐχὶ ὑπὸ τῆς ἀνθρωπίνης συνέσεως ἀλλ' ὑπ' αὐτῆς τῆς φύσεως καὶ τῆς προνοίας τῶν θεῶν. Καὶ πρῶτον μὲν ἔχετε θέσιν λίαν προσφυῆ διὰ τὴν ἡγεμονίαν τῆς θαλάσσης· διότι αἱ πλεῖστοι τῶν πόλεων εἰς ἃς ἡ θάλασσα εἶναι ἀναγκαῖα κεῖνται πέριξ τῆς πόλεώς σας καὶ εἶναι ὅλαι ἀσθενέστεραι ὑμῶν. Ἐπειτα ἔχετε λιμένας ἄνευ τῶν ὁποίων δὲν ὑπάρχει θαλασσία δύναμις. Προσέτι κέκτησθε τριήρεις πολλὰς καὶ εἰς ὑμᾶς εἶναι πατροπαράδοτον νὰ αὐξάνετε ἀκαταπαύστως τὸ ναυτικόν σας. Ἐκτὸς ὅτι ἐν τῇ πόλει σας ὑπάρχουσι συνηνωμένοι ὅλαι αἱ διὰ τὴν ναυτίαν ἀναγκαῖαι τέχναι, ὑπερβαίνετε κατὰ πολὺ ὅλους τοὺς λαοὺς εἰς τὴν περὶ τὰ ναυτικὰ ἐμπειρίαν· διότι οἱ πλεῖστοι ἐξ ὑμῶν ζῶσιν ἐκ τῆς θαλάσσης, οὕτως ὥστε, καίπερ φροντίζοντες περὶ τῶν ἰδιαιτέρων συμφερόντων σας, καθίστασθε ἱκανοὶ περὶ τοὺς ναυτικούς χειρισμούς. Εἰς ὅλα ταῦτα προσθέσατε καὶ τοῦτο, ὅτι ἐξ οὐδενὸς ἄλλου λιμένος δύνανται νὰ ἐκπλεύσωσι πλειότεραι δμοῦ τριήρεις ὅσαι ἀπὸ τὸν ἰδικόν σας, ὅπερ δὲν εἶναι μικρὸν συστατικὸν διὰ τὴν ἡγεμονίαν, διότι πάντες προτιμῶσι νὰ ἐρχονται καὶ νὰ συναθροίζονται περὶ ἐκεῖνον ὅστις ἔχει ἐξ ἀρχῆς πολλὰς δυνάμεις. Ἄλλως τε δὲ καὶ ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς θεοὺς ἐδόθη εἰς ὑμᾶς νὰ εὐ-

τυχήτε κατὰ τοῦτο· διότι πλείστους καὶ μεγίστους ἀγῶνας ἀγωνισθέντες κατὰ θάλασσαν, σπανιώτατα μὲν ἠττήθητε, πλειστάκις δὲ ἐνίκησατε· εἶναι λοιπὸν φυσικὸν νὰ συμμερίζωνται εὐχαρίστως οἱ σύμμαχοί σας τὸ εἶδος τοῦτο τοῦ κινδύνου.

« Ἴδου καὶ ἄλλη ἀπόδειξις ὅτι ἡ ἡγεμονία τῆς θαλάσσης σᾶς ἀνήκει. Οἱ Λακεδαιμόνιοι σᾶς ἐπολέμουν πρὸ πολλῶν χρόνων, καὶ μολονότι κύριοι τῆς χώρας σας, δὲν ἠδύναντο νὰ σᾶς ὑποτάξωσιν. Ἄμα ὅμως ἡ θεότης ἐπέτρεψεν εἰς αὐτοὺς νὰ ἐπικρατήσωσι κατὰ θάλασσαν, εὐθὺς ὑπετάγητε καθ' ὄλοκληρίαν εἰς αὐτοὺς. Δὲν εἶναι λοιπὸν τοῦτο προφανῆς ἀπόδειξις ὅτι ἡ σωτηρία σας ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ναυτικῆς δυνάμεώς σας; Τούτου λοιπὸν οὕτως ἔχοντος, πῶς θὰ ἦτο συμφέρον σας νὰ ἀφήσετε εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους τὴν ἡγεμονίαν τῆς θαλάσσης, ἀφοῦ καὶ αὐτοὶ ὁμολογοῦσιν ὅτι εἰς τοῦτο τὸ ἔργον εἶναι ἀπειρότεροι ὑμῶν καὶ ὅτι ἡ τύχη δὲν εἶναι ἴση εἰς τοὺς κατὰ θάλασσαν ἀγῶνας, καθότι αὐτοὶ μὲν ἐκθέτουσι μόνον τοὺς ἄνδρας οἵτινες εὐρίσκονται εἰς τὰς τριήρεις των, ὑμεῖς δὲ τὴν σωτηρίαν τῶν παίδων σας, τῶν γυναικῶν σας, καὶ ὅλης τῆς πόλεως.

« Εἰς τὰ πλεονεκτήματα τῶν Ἀθηνῶν ἐπὶ τοῦ ἐνὸς τῶν δύο στοιχείων ἃς ἀντιτάξωμεν τὰ πλεονεκτήματα τῆς Λακεδαιμόνος ἐπὶ τοῦ ἐτέρου. Καὶ πρῶτον μὲν οἱ Λακεδαιμόνιοι κατοικοῦσιν εἰς μεσόγεια μέρη ὥστε κύριοι ὄντες τῆς ξηρᾶς, καὶ ἂν ἀποκλεισθῶσι κατὰ θάλασσαν, δύνανται νὰ συντηρῶνται. Τοῦτο ἡξυρόντες καὶ αὐτοὶ εὐθὺς ἐκ παίδων ἀσκοῦνται εἰς τὰ ἀναγκαῖα γυμνάσια τοῦ κατὰ γῆν πολέμου. Τὸ οὐσιωδέστατον πρᾶγμα εἶναι ἡ πρὸς τοὺς ἀρχηγούς πειθαρχία· εἰς τοῦτο

αὐτοὶ μὲν διακρίνονται εἰς τὴν ξηρὰν, ὑμεῖς δὲ εἰς τὴν θάλασσαν. Ἐπειτα, ὅπως ὑμεῖς ἐξάγετε στόλον οὕτω καὶ ἐκεῖνοι ἐξάγουσι στρατὸν τῆς ξηρᾶς πολὺν καὶ ταχέως· ἐξ οὗ προέρχεται ὅτι οἱ σύμμαχοί των μετὰ πλήρους ἐμπιστοσύνης τοὺς ἀκολουθοῦσιν. Ἄλλως δὲ οἱ θεοὶ ἐπέτρεψαν εἰς αὐτοὺς κατὰ ξηρὰν τὴν αὐτὴν εὐτυχίαν ἣν ἔδωκαν εἰς ὑμᾶς κατὰ θάλασσαν· διότι καὶ αὐτοὶ πολλοὺς ἀγῶνας ἀγωνισθέντες κατὰ ξηρὰν, σπανίως μὲν ἠττήθησαν, πλειστάκις δὲ ἐνίκησαν.

Ἡ ἀνάγκη λοιπὸν εἰς ἣν εὐρίσκονται νὰ στρέψωσιν ὅλην αὐτῶν τὴν ἐνέργειαν πρὸς τὴν ξηρὰν, ὡς ὑμεῖς πρὸς τὴν θάλασσαν, πηγάζει ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων· διότι μολονότι τοὺς ἐπολεμεῖτε ἐπὶ πολλὰ ἔτη, μολονότι πολλάκις ἐνίκησατε αὐτοὺς εἰς τὴν θάλασσαν, μολοντοῦτο οὐδὲως προσηγγίσατε εἰς τὸ νὰ καταστρέψετε τὴν δύναμίν των, ἐνῶ μετὰ μίαν καὶ μόνην ἦτταν κατὰ ξηρὰν εἶδον ἀμέσως ἀπειλουμένην τὴν ὑπαρξίν των τέκνων των, τῶν γυναικῶν των καὶ ὅλης τῆς πόλεώς των. Πῶς λοιπὸν δὲν θὰ ἦτο ὀδυνηρὸν δι' αὐτοὺς νὰ ἀφήσωσι τὴν κατὰ ξηρὰν ἡγεμονίαν εἰς ἄλλους, ἀφοῦ αὐτοὶ πρωτεύουσιν εἰς τὸ στοιχεῖον τοῦτο;

«Ἰδοὺ διατὶ ὠμίλησα ὑπὲρ τοῦ σχεδίου τῆς βουλῆς ὅπερ κατὰ τὴν γνώμην μου παρέχει μέγιστα πλεονεκτήματα εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη. Εἶθε δὲ πρὸς εὐτυχίαν σας νὰ παραδεχθῆτε τὴν γνώμην τὴν μᾶλλον ὠφέλιμον εἰς ὅλους!»

Οὕτως ὠμίλησεν ὁ Προκλῆς, οἱ δὲ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ παρόντες ἐκ τῶν Λακεδαιμονίων ὑπερεπήνεσαν ἀμφο-

τεροι τὸν λόγον αὐτοῦ. Παρελθὼν δὲ ὁ Κηφισόδοτος εἶπε· «Δὲν βλέπετε, ὦ Ἀθηναῖοι, πῶς σᾶς ἀπατῶσιν· ἀλλ' ἐάν με ἀκούσετε, ἀμέσως θὰ σᾶς ἀποδείξω τούτο. Naί, θὰ ἡγεμονεύσετε κατὰ θάλασσαν. Ἄλλὰ γενομένων τῶν Λακεδαιμονίων συμμάχων σας, εἶναι φανερόν ὅτι θὰ σᾶς πέμψωσι τριπράρχους καὶ πιθανῶς ἐπιθάτας Λακεδαιμονίους· οἱ ναῦται ἐπίσης θὰ ᾔηαι Εἰλωτες ἢ μισθοφόροι. Ἴδού οἱ ἄνθρωποι ἐπὶ τῶν ὁποίων ὑμεῖς θὰ ἄρχετε, ἐνῶ ὅταν οἱ Λακεδαιμόνιοι σας ἀναγγέλλωσιν ἐκστρατεῖαν τινὰ κατὰ ξηρὰν, εἶναι φανερόν ὅτι θὰ τοῖς πέμπετε τοὺς ὀπλίτας σας καὶ τοὺς ἰππεῖς σας. Διὰ τοῦ τρόπου δὲ τούτου ἐκεῖνοι μὲν θὰ σᾶς ἔχωσιν ὑπὸ τὰς διαταγὰς των, σεῖς δὲ θὰ ἄρχετε ἐπὶ δούλων καὶ μηδαμινῶν ἀνθρώπων. Ἀποκρίθητι, Τιμόκρατες, εἶπε δὲν ἀνήγγειλες πρὸ ὀλίγου ὅτι ἤλθες νὰ συνομολογήσης συμμαχίαν ἐπὶ τῶν βάσεων τῆς ἰσότητος ;— Τὸ εἶπον.— Λοιπὸν, ἐπανελάθεν ὁ Κηφισόδοτος, τί συμφωνότερον πρὸς τὴν ἰσότητα ἢ νὰ ἄρχωμεν ἀλληλοδιαδόχως κατὰ ξηρὰν καὶ κατὰ θάλασσαν καὶ νὰ συμμεριζώμεθα τὰ πλεονεκτήματα τὰ ὁποῖα παρέχει καὶ ἡ μία καὶ ἡ ἄλλη ἀρχηγία ;»

Ἀκούσαντες ταῦτα οἱ Ἀθηναῖοι μετεπεισθήσαν καὶ ἐψηφίσαντο ἵνα ἑκατέρα τῶν πόλεων ἔχη τὴν ἀρχηγίαν ἐπὶ πέντε ἡμέρας.

Συναθροισθέντων τῶν στρατευμάτων ἀμφοτέρων τῶν πόλεων καὶ τῶν συμμάχων εἰς τὴν Κόρινθον, ἐκρίθη εὐλογον νὰ κατέχωσιν ἀπὸ κοινοῦ τὸ ὄρος Ὀνειον· ἔπειτα, ὅταν ἐφθάναν οἱ Θηβαῖοι καὶ οἱ σύμμαχοί των, παραταχθέντες ἐφύλαττον ἄλλοι μὲν τὴν δίοδον τοῦ Ὀνειοῦ, ἄλλοι δὲ ἄλλα μέρη· οἱ Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ

Πελλήνεις ἐτέθησάν εἰς τὸ μᾶλλον ἐκτεθειμένον μέρος. Ἐλθόντες οἱ Θηβαῖοι εἰς ἀπόστασιν τριάκοντα μόνον σταδίων ἀπὸ τῶν φυλαττόντων, ἔστησαν τὸ στρατόπεδόν των εἰς τὴν πεδιάδα, καὶ ὑπολογίσαντες τὸν χρόνον τὸν ὁποῖον ἐνόμιζον ἀναγκαῖον διὰ νὰ διανύσωσι τὸ διάστημα τοῦτο, ἐβάδισαν ἅμα τῷ ὄρθρῳ πρὸς τὴν φυλακὴν τῶν Λακεδαιμονίων· δὲν ἐψεύσθησαν εἰς τὸν ὑπολογισμόν, ἀλλ' ἔπεσαν ἐπὶ τῶν Λακεδαιμονίων καὶ τῶν Πελλήνέων καθ' ἣν στιγμὴν αἱ μὲν νυκτεριναὶ φυλακαὶ ἔληγον, αἱ δὲ στρατιῶται ἠγείροντο ἐκ τῶν ἀχυροστρωμνῶν των πρὸς ἐκτέλεσιν διαφόρων ἀναγκῶν. Οἱ Θηβαῖοι προσπεσόντες παρεσκευασμένοι κατέκοψαν τοὺς ἀπαρασκευάστους καὶ ἀσυντάκτους ἐκείνους ἀνθρώπους. Ἐπειδὴ δὲ οἱ διαφυγόντες τὸν ὄλεθρον ἐκείνον εἶχον καταφύγει ἐπὶ τοῦ πλησιεστάτου λόφου, ὃ πολέμαρχος τῶς Λακεδαιμονίων ἠδύνατο ἀκόμη νὰ διατηρήσῃ τὴν θέσιν του λαμβάνων μεθ' ἑαυτοῦ ὅσους ἤθελεν ὀπλίτας καὶ πελταστάς τῶν συμμάχων· τῷ ἦτο δὲ εὐκόλον καὶ νὰ φέρῃ ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ τροφὰς ἐκ τῶν Κεγχρειῶν. Δὲν τὸ ἔπραξεν· ἀλλ' ἐνῶ οἱ Θηβαῖοι ἠπόρουσαν τὰ μέγιστα πῶς νὰ καταβῶσιν ἐκ τοῦ πρὸς τὴν Σικυῶνα μέρους, αὐτὸς ἔκαμε συνθήκην τὴν ὁποίαν οἱ πλεῖστοι ἐθεώρησαν ὡς μᾶλλον συμφέρουσιν διὰ τοὺς Θηβαίους ἢ διὰ τοὺς στρατιώτας του· μετὰ τοῦτο δὲ ἀπῆλθεν ἀπάγων καὶ τοὺς μεθ' ἑαυτοῦ.

Οἱ Θηβαῖοι, καταβάντες ἀσφαλῶς καὶ ἐνωθέντες μετὰ τοὺς συμμάχους των Ἀρκάδας, Ἀργεῖους καὶ Ἠλείους, εὐθὺς μὲν ἐπετέθησαν κατὰ τῆς Σικυῶνος καὶ τῆς Πελλήνης, ἔπειτα δὲ ἐπροχώρησαν κατὰ τῆς Ἐπιδαύρου καὶ ἐδήλωσαν ὅλην τὴν χώραν. Ἀναχωρήσαντες δὲ ἐκεῖθεν

χωρίς νὰ φροντίζωσι διὰ τοὺς ἐχθροὺς καὶ πλησιάζαντες τὴν πόλιν τῶν Κορινθίων, ὤρμησαν μὲ βῆμα ταχὺ πρὸς τὴν κατωφέρειαν τὴν ἄγουσαν εἰς τὸν φλιουῖντα διὰ νὰ εἰσέλθωσιν ἐὰν εὔρισκον τὰς πύλας ἀνεωγμένας. Ἄλλ' ἐξελθόντες τῆς πόλεως φιλοὶ τινες, ἀπήντησαν τοὺς ἐπιλέκτους τῶν Θηβαίων εἰς ἀπόστασιν τεσσάρων μόλις πλέθρων ἀπὸ τῶν τειχῶν· ἀναβάντες δὲ ἐπὶ τὰ μνήματα καὶ τὰ ὑπερέχοντα μέρη τοῦ ἐδάφους ἐτόξευον καὶ ἠκόντιζον τοὺς ἐχθροὺς ἐκ τῶν ὁποίων ἐφόνευσαν πολλοὺς, τοὺς μᾶλλον προκεχωρημένους· ἀφ' οὗ δὲ τοὺς ἔτρεψαν εἰς φυγὴν, τοὺς κατεδίωξαν ἐπὶ τρία ἢ τέσσαρα στάδια. Τούτου γενομένου οἱ Κορίνθιοι ἐλκύσαντες τοὺς νεκροὺς πλησίον τῶν τειχῶν καὶ ἀποδόσαντες αὐτοὺς διὰ συνθήκης ἔστησαν τρόπαιον. Ἡ ἐπιτυχία δὲ αὕτη ἐνεψύχωσε τοὺς συμμαχοὺς τῶν Λακεδαιμονίων.

Ἐνῶ δὲ συνέβαινον ταῦτα, οἱ Λακεδαιμόνιοι ἔλαβον παρὰ τοῦ Διονυσίου ἐπικουρίαν ἐκ τριήρων πλειοτέρων τῶν εἴκοσιν. Ἐντὸς αὐτῶν ἦσαν Κελτοὶ καὶ Ἴβηρες καὶ ἱππεῖς περὶ τοὺς πεντήκοντα. Τὴν ἐπιοῦσαν οἱ Θηβαῖοι καὶ ὅλοι οἱ σύμμαχοί των παραταχθέντες ὡς πρὸς μάχην καὶ καταλαβόντες τὴν πεδιάδα μέχρι τῆς θαλάσσης καὶ τῶν συνεχομένων μετὰ τῆς πόλεως λόφων, κατέστρεψαν πᾶν ὅ,τι ἠδύνατο νὰ ἦναι χρήσιμον. Καὶ οἱ μὲν ἱππεῖς τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν Κορινθίων δὲν ἐπλησίαζον πολὺ, βλέποντες τόσον ἰσχυρὸν καὶ πολυπληθῆ τὸν ἐχθρικὸν στρατόν· οἱ δὲ ἱππεῖς τοῦ Διονυσίου, καίπερ ὀλίγοι, διεσπάρησαν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, καὶ τρέχοντες κατὰ μῆκος τῶν ἐχθρικῶν γραμμῶν, ἠκόντιζον πλησιάζοντες, ἔπειτα ὑπεχώρουσιν ἅμα οἱ ἕνα-

τίοι ἐπροχώρουσαν κατ' αὐτῶν, καὶ στρεφόμενοι κατόπισιν, ἤρχιζον πάλιν νὰ ἀκοντίζωσιν. Ἐνῶ ἔπραττον ταῦτα, ἀφίππευον συγχρόνως καὶ ἀνεπαύοντο, καὶ ὅταν ὁ ἐχθρὸς ἐζήτηε νὰ ἀπιωφεληθῆ ἐκ τούτου διὰ νὰ τοῖς ἐπιτεθῆ, ἐπήδων πάλιν ἐλαφρῶς ἐπὶ τῶν ἵππων καὶ ὑπεχώρουσαν. Ἐάν τινες ἐκ τῶν ἐχθρῶν ἐξηκολούθουν νὰ τοὺς διώκωσι πολὺ ἀπὸ τοῦ στρατεύματος, τότε οἱ ἵππεῖς τοὺς ἐπέζον κατὰ τὴν ὑποχώρησίν των, τοὺς ἠκόντιζον καὶ τοὺς κατετραυμάτιζον. Τοιοῦτοτρόπως δὲ ἠνάγκαζον ὅλον τὸν στρατὸν νὰ προχωρῆ ἢ νὰ ὀπισθοχωρῆ ἕνεκα αὐτῶν.

Μετὰ ταῦτα οἱ Θηβαῖοι μείναντες οὐχὶ πολλὰς ἡμέρας ἀπῆλθον οἴκαδε· οἱ σύμμαχοί των ἔπραξαν τὸ αὐτό. Τότε οἱ ἀποσταλέντες παρὰ τοῦ Διονυσίου ἐβάδισαν κατὰ τῆς Σικυῶνος, ἐνίκησαν τοὺς Σικυωνίους ἐν τῇ πεδιάδι καὶ ἐφόνευσαν ἐξ αὐτῶν περὶ τοὺς ἑβδομήκοντα· τὸ δὲ φρούριον Δέρας ἐκυρίευσαν ἐξ ἐφόδου. Μετὰ τὰ κατορθώματα ταῦτα ἡ ἐπικουρία αὕτη, ἡ πρώτη τὴν ὁποίαν ἔπεμψεν ὁ Διονύσιος, ἀπέπλευσεν εἰς τὰς Συρακούσας.

Οἱ δὲ Θηβαῖοι καὶ ὅλοι οἱ σύμμαχοι οἱ ἀποσπασθέντες ἀπὸ τοὺς Λακεδαιμονίους μέχρι μὲν τούτου τοῦ χρόνου καὶ ἐνήργουν ἐκ συμφώνου καὶ ἐξεστράτευσαν ἀρχηγούντων τῶν Θηβαίων. Ἄλλ' αἴφνης ἐνεφανίσθη τις Λυκομήδης Μαντινεὺς, ἀνὴρ οὐδενὸς ὑποδεέστερος κατὰ τὸ γένος, πλουσιώτατος καὶ λίαν φιλόδοξος. Οὗτος ἐνέπλησε τοὺς Ἀρκαδάς ὑπερηφάνων φρονημάτων· τοῖς εἶπεν ὅτι αὐτοὶ μόνοι ἠδύναντο νὰ θεωρῶσι τὴν Πελοπόννησον ὡς πατρίδα των, ἀφοῦ αὐτοὶ μόνοι ἦσαν ἀπόχθοι· τοῖς ἐπαγέλασεν ὅτι τὸ Ἀρκαδικὸν ἔθνος ἦτο τὸ

μᾶλλον πολυάριθμον ἐν τῇ Ἑλλάδι καὶ ὅτι ὑπερεῖχε πρὸ πάντων διὰ τὴν σωματικὴν ῥώμην τῶν κατοίκων του· τοῖς παρέστησεν ὅτι ἦσαν ἀνδρειότατοι, καὶ πρὸς ἀπόδειξιν ἀνέφερον ὅτι ὁσάκις ἐλάμβανέ τις ἀνάγκην ἐπικούρων, ἐπρωτίμα τοὺς Ἀρκάδας ἀπὸ ὅλους τοὺς ἄλλους λαοὺς, καὶ προσέθηκεν ὅτι μήτε οἱ Λακεδαιμόνιοι θὰ ἠδύναντο πώποτε νὰ εἰσβάλωσιν ἄνευ αὐτῶν εἰς τὰς Ἀθήνας, μήτε οἱ Θηβαῖοι εἰς τὴν Λακεδαιμόνα. «Ἐὰν φανῆτε συνετοί, εἶπε, θὰ φεισθῆτε ἑαυτοὺς ἀπὸ τοῦ νὰ ἀκολουθῆτε ὅπου σᾶς προσκαλοῦσι. Καθὼς πρότερον κῆξήσατε τὴν δύναμιν τῶν Λακεδαιμονίων ἀκολουθοῦντες αὐτοὺς, προσέξατε τώρα μήπως ἀκολουθοῦντες τυφλῶς τοὺς Θηβαίους χωρὶς νὰ ζητήσετε συμμετοχὴν εἰς τὴν ἡγεμονίαν, εὔρετε αὐτοὺς ἄλλους Λακεδαιμονίους.»

Ταῦτα ἀκούοντες οἱ Ἀρκάδες ὑπερηφανεύοντο καὶ ὑπερηγάπων τὸν Λυκομήδην τὸν ὁποῖον ἐνόμιζον ὡς τὸν μόνον ἄξιον νὰ καλῆται ἀνὴρ. Ἐξελέξαντο λοιπὸν ὡς ἀρχηγοὺς ἐκείνους τοὺς ὁποίους ὑπέδειξεν αὐτός. Τὰ γεγονότα συνήργησαν εἰς τὸ αὐξήσῃ ἔτι μᾶλλον ἡ ὑψηλὴ ἰδέα ἣν εἶχαν δι' ἑαυτούς· διότι εἰσβαλόντων τῶν Ἀργείων εἰς τὴν Ἐπίδαυρον καὶ ἀποκλεισθείσης εἰς αὐτοὺς τῆς ἐξόδου ὑπὸ τῶν μετὰ τοῦ Χαβρίου μισθοφόρων, ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων καὶ ὑπὸ τῶν Κορινθίων, οἱ Ἀρκάδες ἐβοήθησαν καὶ ἐλύτρωσαν τοὺς πανταχόθεν πολιορκηθέντας Ἀργεῖους. Εἰς ἄλλην δέ τινα κατὰ τῆς ἐν τῇ Λακωνίᾳ Ἀσίνης ἐκστρατείαν, ἐνίκησαν τὴν φρουρὰν τῶν Λακεδαιμονίων, ἐφόνευσαν τὸν Σπαρτιάτην πολέμαρχον Γεράνορα καὶ ἐδήωσαν τὸ προάστειον τῶν Ἀσιναίων. Ὅπου ἤθελον νὰ μεταβῶσιν, οὔτε γῆξ,

οὔτε θύελλα, οὔτε μῆκος ὁδοῦ, οὔτε ὄρη δύσβατα ἀπεκώλυον αὐτούς· ὥστε κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν τούλαχιστον ἐνόμιζον ὅτι ἦσαν πολὺ ἰσχυροί. Τούτου ἕνεκα οἱ Θηβαῖοι ἐδυσπίστουν πρὸς τοὺς Ἀρκάδας καὶ δὲν ἦσαν φίλοι των. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τοὺς Πλείους, οὔτοι ἐζήτουν πάλιν τὰς πόλεις τὰς ὁποίας τοῖς ἀφῆρσαν οἱ Λακεδαιμόνιοι· ἀλλὰ βλέποντες ὅτι οἱ μὲν λόγοι αὐτῶν ἀπέβαινον εἰς μάτην, οἱ δὲ Τριφύλιοι καὶ οἱ ἄλλοι οἱ ἀπὸ αὐτῶν ἀπροσπασθέντες ὅτι ὑπεστηρίζοντο ὑπὸ τῶν Ἀρκάδων διότι ἔλεγον ὅτι ἦσαν Ἀρκάδες, ἤρχισαν καὶ αὐτοὶ νὰ ἔχωσι δυσμενῶς πρὸς τοὺς Ἀρκάδας.

Ἐνῶ ἕκαστος τῶν συμμάχων ἐφρόνει οὕτω μέγα περὶ ἑαυτοῦ, ἦλθεν ὁ Ἀβυθηνὸς Φιλίσκος πεμφθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἀριοβαρζάνου μετ' χρήματα πολλὰ. Καὶ πρῶτον μὲν συνεκάλεσεν εἰς τοὺς Δελφοὺς τοὺς Θηβαίους, τοὺς συμμάχους καὶ τοὺς Λακεδαιμονίους διὰ νὰ σκεφθῶσι περὶ εἰρήνης. Ἐκεῖ δὲ ἐλθόντες τὸν μὲν θεὸν δὲν ἠρώτησαν περὶ τοῦ τρόπου πῶς ἡδύνατο νὰ γίνῃ εἰρήνη καὶ συνεσκέπτοντο μετὰξὺ των· ἐπειδὴ δὲ οἱ Θηβαῖοι δὲν συγκατετίθεντο νὰ ὑποδουλωθῇ ἡ Μεσσηνία εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους, ὁ Φιλίσκος ἐστρατολόγησε πολλοὺς μισθοφόρους διὰ νὰ πολεμήσῃ ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῶν Λακεδαιμονίων.

Κατ' αὐτὸ τὸ διάστημα ἐφθασε καὶ ἡ δευτέρα ἐπικουρία ἢ πεμφθεῖσα παρὰ τοῦ Διονυσίου. Καὶ οἱ μὲν Ἀθηναῖοι ἤξιουν νὰ πέμψωσιν αὐτὴν εἰς τὴν Θεσσαλίαν κατὰ τῶν Θηβαίων, οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι εἰς τὴν Λακωνίαν· ἡ τελευταία αὕτη γνώμη ὑπερίσχυσε παρὰ τοῖς συμμάχαις. Ἀφοῦ δὲ ἦλθον εἰς τὴν Λακεδαιμόνα

οὐκ ἀπὸ τοῦ Διονυσίου πεμφθέντες, λαβὼν αὐτοὺς ὁ Ἀρχίδαμος μετὰ τοῦ ἐθνικοῦ στρατοῦ ἐξεστράτευσεν. Καὶ πρῶτον μὲν ἐκυρίευσεν τὰς Καρύας ἐξ ἐφόδου καὶ ἔσφαξεν ὅσους συνέλαβε ζῶντας· ἐκεῖθεν δὲ ὠδήγησεν τὸν στρατὸν τοῦ ἀπ' εὐθείας ἐναντίον τῶν Παρρυσίων τῆς Ἀρκαδίας καὶ ἐδήλωσε τὴν χώραν των. Ἀλλὰ δραμόντων πρὸς βοήθειαν τῶν Ἀρκάδων καὶ τῶν Ἀργείων, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν καὶ ἐστρατοπεδεύσατο εἰς τοὺς ὑπὲρ τὴν Μηδέαν γηλόφους.

Εἰς τοῦτο τὸ μέρος εὕρισκετο ὅτε ὁ ἀρχηγὸς τῆς παρὰ τοῦ Διονυσίου πεμφθείσης ἐπικουρίας εἶπεν ὅτι παρήλθεν ὁ χρόνος τὸν ὁποῖον διατάχθη νὰ μείνῃ· τοῦτο δὲ εἰπὼν ἀνεχώρησε πάλιν διὰ τὴν Σπάρτην. Μόλις ὅμως ἀπεχωρίσθη τοῦ στρατοῦ, ἐμπόδισαν αὐτὸν εἰς τι στενὸν οἱ Μεσσήνιοι. Τότε ἐπεμφε καὶ ἐζήτησε βοήθειαν παρὰ τοῦ Ἀρχιδάμου ὅστις καὶ ἔσπευσεν εἰς βοήθειάν του. Ἄμα ὅμως ἔφθασεν εἰς τὴν στροφὴν ἣτις ἄγει πρὸς τοὺς Εὐτρησίους, οἱ Ἀρκάδες καὶ οἱ Ἀργεῖοι ἐπροχώρησαν πρὸς τὴν Λακωνίαν διὰ νὰ ἐμποδίσωσιν αὐτὸν νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Σπάρτην· ἀλλ' ὁ Ἀρχίδαμος κατέβη εἰς μέρος ἐπίπεδον, εἰς τὴν διασταύρωσιν τῶν ὁδῶν τῆς Εὐτρησίας καὶ τῆς Μηδέας καὶ παρέταξε τὸν στρατὸν τοῦ πρὸς μάχην. Λέγουσι δὲ ὅτι διήρχετο πρὸ τῶν λόγων καὶ τοὺς ἐξώτρυνε διὰ τῶν ἀκολούθων λέξεων· ἀσυμπολῖται, ἅς βαδίσωμεν ὡς ἀνδρεῖοι καὶ μὲ μέτωπον ὑψωμένον καὶ ἅς κληροδοτήσωμεν εἰς τοὺς ἀπογόνους ἡμῶν τὴν πατρίδα ταύτην οἷαν παρὰ τῶν πατέρων παρελάβομεν. Ἄς παύσωμεν νὰ αἰσχυνώμεθα πρὸ τῶν παίδων, τῶν γυναικῶν, τῶν γερόντων καὶ τῶν ξένων παρὰ τοῖς ὁποίοις ἄλλοτε ἤ-

μεθα οἱ περιβλεπτότατοι πάντων τῶν Ἑλλήνων.» Μόλις ἐτελείωσε τοὺς λόγους τούτους, καὶ ἐν μέσῳ καθαροῦ οὐρανοῦ, ὡς λέγεται, ἐφάνησαν ἀστραπαὶ τὰς ὁποίας ἠκολούθησαν βρονταὶ, ὅπερ ἐθεωρήθη ὡς αἴσιος οἰωνός· ἔτυχε δὲ νὰ εὐρίσκεται εἰς τὸ δεξιὸν κέρασ τοῦ δάσος ἱερόν καὶ ἄγαλμα τοῦ Ἡρακλέους τοῦ ὁποίου ἐλέγετο ὅτι ἦτο ἀπόγονος. Ὅλοι αὐταὶ αἱ περιστάσεις τοιοῦτον θάρρος καὶ τοιαύτην ἐμπιστοσύνην ἐνέπνευσαν εἰς τοὺς στρατιώτας, ὥστε ἐδυσκολεύοντο οἱ ἀρχηγοὶ νὰ συνέχῃσι τὴν ἀνυπομονησίαν των. Ἀμα λοιπὸν ἐκινήθη ἐμπρὸς ὁ Ἀρχίδαμος, οἱ ὀλίγοι ἐχθροὶ οἵτινες περιέμειναν αὐτοὺς μέχρι βολῆς ἀκοντίου ἐφρονεύθησαν· οἱ λοιποὶ ἐτράπησαν εἰς φυγὴν καὶ πολλοὶ μὲν ἔπεσαν ὑπὸ τὰ κτυπήματα τῶν ἰππέων, πολλοὶ δὲ ὑπὸ τὰ τῶν Κελτῶν. Ληξάσης τῆς μάχης, ὁ Ἀρχίδαμος ἔστησε τρόποιον καὶ ἔπεμψεν ἀμέσως εἰς τὴν Σπάρτην τὸν κήρυκα Δημοτέλη νὰ ἀναγγείλῃ τὸ μέγεθος τῆς νίκης καὶ ὅτι οἱ Λακεδαιμόνιοι δὲν ἀπόλεσαν οὔτε ἓνα ἄνδρα, ἐνῶ ἐκ τῶν πολεμίων ἐφρονεύθησαν πάμπυλλοι. Λέγουσιν ὅτι εἰς τὴν εἰδήσιν ταύτην οἱ γέροντες καὶ οἱ ἔφοροι, ποιήσαντος ἀρχὴν τοῦ Ἀγησιλάου, ἐκλαυσαν πάντες· τόσον κοινὰ τρώντι εἶναι τὰ δάκρυα καὶ εἰς τὴν χαρὰν καὶ εἰς τὴν λύπην. Ἐν τούτοις διὰ τὸ πάθημα τοῦτο τῶν Ἀρκάδων εὐχαριστήθησαν οὐχὶ ὀλιγώτερον τῶν Λακεδαιμονίων οἱ Θηβαῖοι καὶ οἱ Ἠλεῖοι, ἕνεκα τοῦ μίσους τὸ ὁποῖον ἐνέπνεεν εἰς αὐτοὺς ἡ οἴησις τῶν Ἀρκάδων.

Οἱ δὲ Θηβαῖοι, οἵτινες συνεχῶς συνεσχέπτοντο περὶ τοῦ τρόπου δι' οὗ ἤθελον λάβει τὴν ἡγεμονίαν τῆς Ἑλλάδος, ἐνόμισαν ὅτι, ἐὰν πέμψῃσι πρέσβεις πρὸς

τὸν βασιλέα τῶν Περσῶν, θὰ τύχῃσι παρ' αὐτῷ πλεονεκτημάτων τινός. Πρὸς τοῦτο, ἀφοῦ προηγουμένως προσεκάλεσαν τοὺς συμμάχους νὰ ἐνωθῶσι μετ' αὐτῶν ἐπὶ τῇ προφάσει ὅτι ὁ Λακεδαιμόνιος Εὐθυκλῆς μετέβη πρὸς τὸν βασιλέα, ἐπεμψαν τὸν Πελοπίδαν ἐκ μέρους τῶν Θηβαίων, τὸν παγκρατιαστὴν Ἀντίοχον ἐκ μέρους τῶν Ἀρκάδων καὶ τὸν Ἀρχίδαμον ἐκ μέρους τῶν Ἡλείων· συνώδευε δὲ αὐτὸν ὁ Ἀργεῖος. Ἀκούσαντες τοῦτο οἱ Ἀθηναῖοι, ἐπεμψαν καὶ αὐτοὶ τὸν Τιμαγόραν καὶ τὸν Λέοντα. Ὅταν δὲ οἱ πρέσβεις οὗτοι ἔφθασαν εἰς τὴν Περσίαν, ὁ Πελοπίδας κατώρθωσε νὰ ἔχη περισσοτέραν ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ Πέρσου, διότι ἔλεγεν ὅτι οἱ Θηβαῖοι μόνοι μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων εἶχον παλεμήσει ὑπὲρ τοῦ βασιλέως εἰς τὰς Πλαταιάς καὶ ὅτι ὕστερον οὐδεπώποτε ἐξεστράτευσαν κατ' αὐτοῦ· ὅτι οἱ Λακεδαιμόνιοι τοὺς ἐπολέμουν μόνον καὶ μόνον διότι δὲν ἠθέλησαν νὰ ἐλθῶσι κατ' αὐτοῦ μετὰ τοῦ Ἀγησιλάου, μήτε τὸν ἄφικαν νὰ θυσιάσῃ ἐν Αὐλίδι εἰς τὴν Ἀρτέμιδα, ἐκεῖ ὅπου ὁ Ἀγαμέμνων εἶχε προσφέρει θυσίας πρὶν ἀποπλεύσῃ εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ κυριεύσῃ τὴν Τροίαν. Ὅτι δὲ συνετέλεσεν εἰς τὸ αὐξήσῃ ἔτι μᾶλλον ἡ ἐπιρροὴ τοῦ Πελοπίδου ἦτο ἡ νίκη τὴν ὁποίαν ἤραντο οἱ Θηβαῖοι κατὰ τὴν ἐν Λεύκτροις μάχην καὶ αἱ δηώσεις τὰς ὁποίας ἔκαμον εἰς τὴν χώραν τῶν Λακεδαιμονίων ὑπὸ τὰ ὄμματα πάντων. Διηγῆθη ἐπίσης ὁ Πελοπίδας ὅτι οἱ Ἀργεῖοι καὶ οἱ Ἀρκάδες ἠτήθησαν εἰς τινα μάχην ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων, ὅτε οἱ Θηβαῖοι δὲν ἦσαν μετ' αὐτῶν. Πᾶν δὲ ὅ,τι εἶπεν ἐπεβεβαιώθη ὑπὸ τῆς μαρτυρίας τοῦ Ἀθηναίου Τιμαγόρου, ὅστις ἐτιμᾶτο δεύτερος μετὰ τὸν Πελοπίδαν.

Κατόπιν ἐρωτήσαντος τοῦ βασιλέως τὸν Πελοπίδαν ποῖον δεῖγμα εὐνοίας ἀπήτει παρ' αὐτοῦ, ὁ Πελοπίδας ἐζήτησε νὰ ἀφήσωσιν οἱ Λακεδαιμόνιοι αὐτόνομον τὴν Μεσσήνην καὶ νὰ ἀνεγκύσωσιν οἱ Ἀθηναῖοι τὰ πλοῖά των εἰς τὴν ξηράν· ἐὰν δὲ ἤρνούντο νὰ συμμορφωθῶσιν εἰς ταῦτα, νὰ ἐκστρατεύσωσι κατ' αὐτῶν, καὶ ἐὰν πόλις τις ἤθελεν ἀποποιηθῆ νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν ἐκστρατείαν, νὰ βαδίσωσι πρῶτον κατ' αὐτῆς.

Γραφέντων τῶν ὄρων τούτων καὶ ἀναγνωσθέντων εἰς τοὺς πρέσβεις, ὁ Λέων εἶπεν εἰς τρόπον ὥστε νὰ τὸν ἀκούσῃ ὁ βασιλεὺς· «Μὰ τὸν Δία, ὦ Ἀθηναῖοι, εἶναι καιρὸς νομίζω δι' ὑμᾶς νὰ ζητήσετε ἄλλον φίλον παρὰ τὸν βασιλέα.» Ἐπαναλαβόντος δὲ τοῦ γραμματέως εἰς τὸν βασιλέα τοὺς λόγους τοῦ Ἀθηναίου, ἐγένετο ἡ προσθήκη αὕτη εἰς τὸ ψήφισμα, ὅτι, ἐὰν οἱ Ἀθηναῖοι γινώσκουσὶ τι δικαιοῦτερον τούτων, νὰ ἔλθωσι καὶ νὰ τὸ εἴπωσιν εἰς τὸν βασιλέα.

Μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν πρέσβεων εἰς τὰς πατρίδας των, οἱ Ἀθηναῖοι κατεδίκασαν εἰς θάνατον τὸν Τιμαγόραν κατηγορηθέντα ὑπὸ τοῦ Λέοντος ὅτι δὲν ἤθελε νὰ συγκατοικῆ μετ' αὐτοῦ καὶ ὅτι ἀδιαλείπτως συνεσκέπτετο μετὰ τοῦ Πελοπίδου. Ἐκ δὲ τῶν ἄλλων πρέσβεων, ὁ μὲν Ἡλείος Ἀρχίδαμος ἐπήνει τὸν βασιλέα διότι οὗτος ἐδείκνυε περισσοτέραν ὑπόληψιν πρὸς τοὺς Ἡλείους ἢ πρὸς τοὺς Ἀρκάδας, ὁ δὲ Ἀντίσχος πειραχθεὶς διότι δὲν ἀπήλαυε τῆς αὐτῆς ὑπολήψεως καὶ ἡ Ἀρκαδικὴ δημοσπονδία, δὲν ἐδέχθη τὰ δῶρα καὶ ἀνήγγειλεν εἰς τοὺς μυρίους ὅτι ὁ βασιλεὺς ἀρτοποιοὺς μὲν καὶ μαγείρους καὶ οἰνοχόους καὶ θυρωροὺς ἔχει παμπληθεῖς, ἀνδρας δὲ δυναμένους νὰ πολεμήσωσι δὲν

εἶδε μήτε ἕνα. Προσέθηκε δὲ ὅτι οἱ ἄπειροι Θησαυροὶ τοῦ ἀλαζονικῆ μόνον ἐπίδειξις ἦτο, καθότι ἡ μυθολογοῦμένη χρυσῆ πλάτανος δὲν ἠδύνατο νὰ σκιάσῃ μήτε ἕνα τέττιγα.

Ὅταν συνεκλήθησαν εἰς τὰς Θήβας ἐξ ὄλων τῶν πόλεων διὰ νὰ ἀκούσωσι τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐπιστολῆς τοῦ βασιλέως τὴν ὁποίαν ὁ κομιστὴς αὐτῆς Πέρσης ἀνέγνωσεν ἀφοῦ ἔδειξε τὴν βασιλικὴν σφραγίδα, οἱ μὲν Θηβαῖοι προσεκάλεσαν τοὺς θέλοντας νὰ ἦναι φίλοι τοῦ βασιλέως καὶ ἰδικοὶ τῶν νὰ ὁμώσωσιν ὅτι θὰ τηρήσωσι τοὺς ὅρους τούτους, ἀλλ' οἱ ἀπεσταλμένοι τῶν πόλεων ἀπεκρίθησαν ὅτι ἐπέμφθησαν οὐχὶ διὰ νὰ ὁμώσωσιν, ἀλλὰ διὰ νὰ ἀκούσωσι τὸ περιεχόμενον τῆς ἐπιστολῆς, καὶ ὑπεχρέωσαν τοὺς Θηβαίους νὰ πέμψωσιν εἰς τὰς πόλεις ἐὰν ἐπεθύμουν νὰ ὀρκίσωσιν αὐτάς. Ἐν τούτοις ὁ Ἄρκας Λυκομήδης εἶπε καὶ τοῦτο, ὅτι ἡ συνέλευσις δὲν ἔπρεπε νὰ γίνῃ εἰς τὰς Θήβας, ἀλλ' ὅπου ἦτο ὁ πόλεμος. Ὀργισθέντων δὲ τῶν Θηβαίων καὶ λεγόντων ὅτι ζητεῖ νὰ καταστρέψῃ τὴν συμμαχίαν, δὲν ἠθέλησε πλέον νὰ καθίσῃ εἰς τὸ συνέδριον, ἀλλ' ἀνεχώρησε μεθ' ὄλων τῶν πρέσβων τῆς Ἀρκαδίας. Ἐπειδὴ δὲ οἱ εἰς τὰς Θήβας συνηθροισμένοι πρέσβεις δὲν ἠθελον νὰ ὁμώσωσιν, ἐπέμψαν οἱ Θηβαῖοι πρέσβεις εἰς τὰς πόλεις προσκαλοῦντες αὐτάς νὰ ὀρκισθῶσι συμφώνως μὲ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ βασιλέως· ἐνόμιζον δὲ ὅτι ἐκάστη τῶν πόλεων ἠθελε διστάσει νὰ προσελκύσῃ τὴν ἔχθραν αὐτῶν καὶ τοῦ βασιλέως. Ἀλλ' οἱ Κορίνθιοι, εἰς οὓς ἦλθον κατὰ πρῶτον οἱ πρέσβεις, ἐπέμειναν καὶ ἀπεκρίθησαν ὅτι οὐδεμίαν εἶχον ἀνάγκην τῆς συμμαχίας τοῦ βασιλέως· παλλαὶ δὲ ἄλλαι πόλεις ἠ-

κολούθησαν τὸ παράδειγμά των καὶ ἀπεκρίθησαν τὰ αὐτά. Καὶ ἡ μὲν ἀπόπειρα τοῦ Πελοπίδου καὶ τῶν Θηβαίων διὰ νὰ ἀρπάσῃ τὴν ἡγεμονίαν τοιοῦτον ἔσχεν ἀποτέλεσμα.

Ἄφ' ἑτέρου δὲ ὁ Ἐπαμεινώνδας ἥστis ἤθελε νὰ ὑποτάξῃ τοὺς Ἀχαιοὺς, ἵνα οἱ Ἀρκάδες καὶ οἱ ἄλλοι σύμμαχοι φοβηθῶσι περισσύτερον τοὺς Θηβαίους, ἀπεφάσισσε νὰ ἐκστρατεύσῃ κατὰ τῆς Ἀχαΐας. Ἐπεισε λοιπὸν τὸν Ἀργεῖον Πεισίαν, στρατηγὸν τοῦ Ἄργους, νὰ καταλάβῃ προηγουμένως τὸ ὄρος Ὀνειον. Μαθὼν δὲ ὁ Πεισίας ὅτι οἱ φυλάττοντες αὐτὸ ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Ναυκλέους, ἀρχηγοῦ τῶν μισθοφόρων τῆς Λακεδαιμόνου, καὶ τοῦ Ἀθηναίου Τιμομάχου, ἀμελῶς ἐξετέλουν τὴν ὑπηρεσίαν των, κατέλαβε διὰ νυκτὸς μετὰ δισχιλίων ὀπλιτῶν τὸν ὑπὲρ τὰς Κεγχρεῖας λόφον, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ τροφίμα ἐπτὰ ἡμερῶν. Κατ' αὐτὸ τὸ διάστημα ἔφθασαν οἱ Θηβαῖοι, ὑπερβάντες τὸ Ὀνειον, καὶ ἐβάδισαν μεθ' ὅλων τῶν συμμάχων κατὰ τῆς Ἀχαΐας ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ Ἐπαμεινώνδου. Προσπεσόντων δὲ εἰς τοὺς πόδας του τῶν ἐγκρίτων τῆς Ἀχαΐας, ἐπέτυχεν ὁ Ἐπαμεινώνδας διὰ τῆς ἐπιρροῆς του μῆτε οἱ ὀλιγαρχικοὶ νὰ ἐξορισθῶσι μῆτε τὸ πολίτευμα νὰ μεταβληθῇ· ἔπειτα, λαβὼν ἐγγύησιν παρὰ τῶν Ἀχαιῶν ὅτι θὰ ᾧσι σύμμαχοι καὶ ὅτι θὰ ἀκολουθῶσι πανταχοῦ ὅπου ἤθελον τοὺς φέρει οἱ Θηβαῖοι, ἐπέστρεψεν εἰς τὰς Θήβας. Ἐπειδὴ ὅμως οἱ Ἀρκάδες καὶ οἱ ἔχθροί του τὸν κατηγόρησαν ὅτι ἀφῆκε τὴν Ἀχαΐαν ἀφοῦ τὴν διωργάνωσεν ὅπως συνέφερεν εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους, οἱ Θηβαῖοι ἀπεφάσισαν νὰ πέμψωσιν ἀρμοστάς εἰς τὰς Ἀχαϊκὰς πόλεις. Ἀφικθέντες οἱ ἀρμοσταὶ

οὔτοι ἐδίωξαν τοὺς ὀλιγαρχικοὺς τῇ βοήθειᾳ τοῦ πλήθους καὶ κατέστησαν ἐν τῇ Ἀχαΐᾳ δημοκρατίας· ἀλλ' οἱ ἐξόριστοι, οὐκ ὀλίγοι ὄντες, συνησπίσθησαν ταχέως, ἐβάδισαν ἐναντίον μιᾶς ἐκάστης τῶν πόλεων καὶ κατέλαβον ὅλας· κατελθόντες δὲ ἅπαξ εἰς τὴν πατρίδα τῶν δὲν ἐτήρησαν πλέον τὴν οὐδετερότητα, ἀλλὰ προθύμως συνεμάχησαν μὲ τοὺς Λακεδαιμονίους, ὥστε οἱ Ἀρκάδες ἐνθεν μὲν ἐπιέζοντο ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων, ἐνθεν δὲ ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν.

Ἐν τούτοις εἰς τὴν Σικυῶνα τὸ πολίτευμα διατηρεῖτο κατὰ τοὺς ἀρχαίους νόμους· ἀλλ' ὁ Εὐφρων ὅστις χάρις εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους ἦτο μέγιστος τῶν πολιτῶν, ἠθέλησε νὰ διατηρήσῃ τὴν θέσιν του καὶ μεταξὺ τῶν ἀντιπάλων τῶν. Εἶπε λοιπὸν εἰς τοὺς Ἀργεῖους καὶ εἰς τοὺς Ἀρκάδας ὅτι ἐὰν οἱ πλούσιοι ἐξακολουθήσωσι νὰ κατέχωσι τὴν ἐξουσίαν ἐν τῇ Σικυῶνι, ἦτο φανερόν ὅτι εἰς τὴν πρώτην περίστασιν ἡ πόλις θὰ ἐκηρύττετο ἐκ νέου ὑπὲρ τῶν Λακεδαιμονίων. «Μάθετε ἐξ ἐναντίας, προσέθηκεν ὅτι ἐὰν ἀποκατασταθῇ ἡ δημοκρατία, ἡ πόλις θα μείνῃ εἰς ὑμᾶς. Ἐὰν λοιπὸν μὲ βοηθήσετε, ἀναδέχομαι νὰ συγκαλέσω τὸν λαὸν καὶ νὰ σᾶς δώσω συγχρόνως τὴν ἐγγύησιν τῆς πίστεώς μου καὶ μίαν σύμμαχον σταθερὰν τῆς πόλεώς σας. Μάθετε δὲ ὅτι ἡ αἰτία δι' ἣν πράττω ταῦτα εἶναι διότι, ὡς ὑμεῖς, ἐβαρύνθη πλέον τὴν ὑπερηφάνειαν τῶν Λακεδαιμονίων καὶ ἀσμένως θέλω νὰ ἀποσεῖσω τὸν ζυγὸν τῆς δουλείας.» Οἱ Ἀρκάδες καὶ οἱ Ἀργεῖοι τὸν ἤκουσαν μετ' εὐχαριστήσεως καὶ ἦλθον πρὸς αὐτόν. Ἀμέσως δὲ ὁ Εὐφρων, ὠφελούμενος ἐκ τῆς παρουσίας τῶν Ἀρκάδων καὶ τῶν Ἀργείων, συνεκάλεσε τὸν λαὸν

εἰς τὴν ἀγορὰν διὰ τὰ τῶ εἶπε ὅτι εἰς τὸ ἐξῆς τὸ πολίτευμα θὰ ἰδρυθῆ ἐπὶ πλήρους ἰσότητος. Ἄμα δὲ οἱ πολῖται συνηθροίσθησαν, τοὺς ὑπεχρέωσε νὰ ἐκλέξωσι τοὺς στρατηγοὺς τοὺς ὁποίους ἤθελον. Ἐξελέξαντο λοιπὸν αὐτὸν τὸν Εὐφρονα, τὸν Ἰππόδαμον, τὸν Κλέανδρον, τὸν Ἀκρίσιον καὶ τὸν Λύσανδρον. Τούτου γενομένου ὁ Εὐφρων κατέστησε τὸν υἱὸν τοῦ Ἀδέαν ἀρχηγὸν τῶν μισθοφόρων παύσας τὸν πρότερον ἀρχηγὸν Λυσιμένην. Ἐπειτα τινὰς μὲν τῶν μισθοφόρων προσεῖλκυσε διὰ δωρεῶν, ἄλλους δὲ προσέλαβε νεωστὶ, οὔτε τῶν δημοσίων οὔτε τῶν ἱερῶν χρημάτων φειδόμενος. Ἐδήμευσεν ὁμοίως καὶ τὰ ὑπάρχοντα ἐκείνων τοὺς ὁποίους ἐξώρισεν ἐπὶ λακωνισμῶ. Ἐκ δὲ τῶν συναρχόντων τοὺς μὲν ἀπέκτεινε δι' ἀπάτης, τοὺς δὲ ἐδίωξεν, ὥστε τὰ πάντα ὑπέταξε καὶ ἐγένετο ἀληθῆς τύραννος. Διὰ τὰ ἐπιτρέψει δὲ ταῦτα εἰς αὐτὸν οἱ σύμμαχοι, ὅτε μὲν τοῖς ἔδιδεν ἄφθονα χρήματα, ὅτε δὲ τοὺς ἠκολούθει προθύμως μετὰ τῶν μισθοφόρων εἰς ὅλας τὰς ἐκστρατείας των.

ΚΕΦΑΛΛΙΟΝ Β'.

(371, 370, 369, 368, 367, 366 π. Χ.)

Εἰς τοῦτο τὸ σημεῖον εἶχον προχωρήσει τὰ πράγματα καὶ οἱ Ἀργεῖοι εἶχον ἤδη ὀχυρώσει κατὰ τοῦ Φλιουῆτος τὸ φρούριον Τρικάρανον, ἄνωθεν τοῦ ναοῦ τῆς Ἥρας, καὶ οἱ Σικυώνιοι περιεκύκλωσαν ἐπίσης διὰ τείχους τὴν Θυαμίαν, ἐπὶ τῶν ὄριων τῶν Φλιασίων.

Ἐπιέζοντο λοιπὸν οἱ Φλιαῖσιοι ἰσχυρῶς καὶ ἔστεροῦντο τροφίμων, ἐνεκαρτέρουν ὅμως οὐχ ἦπτον εἰς τὴν συμμαχίαν. Ὄταν αἱ μεγάλαι πόλεις πράξωσιν ἐνδοξόν τινα πράξιν, ὅλοι οἱ ἱστοριογράφοι τὴν μνημονεύουσιν. Ἐγὼ ὅμως νομίζω ὅτι ὅταν πόλις τις, ὅσον μικρὰ καὶ ἂν ᾖ, πράξη πολλὰς ἐνδόξους πράξεις, εἶναι ἀξία ἔτι μᾶλλον τῆς διαμνημονεύσεως αὐτῶν. Ἦσαν λοιπὸν οἱ Φλιαῖσιοι φίλοι τῶν Λακεδαιμονίων ὅταν οὗτοι εὐρίσκοντο εἰς τὸ ἀκρότατον σημεῖον τῆς εὐδαιμονίας. Ἀλλὰ μετὰ τὸ πάθημα τῆς ἐν Λεύκτροις μάχης, μολονότι πολλοὶ περίοικοι καὶ ὅλοι οἱ Εἰλωτες ἀπεστάτησαν, μολονότι τοὺς ἐγκατέλιπον ὅλοι σχεδὸν οἱ σύμμαχοι, μονονότι ἠγέρθησαν οὕτως εἰπεῖν κατ' αὐτῶν ὅλοι οἱ Ἕλληνες, αὐτοὶ ὅμως τοῖς ἔμειναν πιστοὶ καὶ τοὺς ἐβοήθησαν μάλιστα καὶ περ ἔχοντες ἐχθροὺς τοὺς ἰσχυροτάτους λαοὺς τῆς Πελοποννήσου, τοὺς Ἀρκάδας καὶ τοὺς Ἀργεῖους. Κληρωθέντες νὰ διαβῶσιν εἰς τὰς Πρασιάς ὡς τελευταῖοι τῶν βοηθῶν, οἵτινες ἦσαν οἱ Κορίνθιοι, οἱ Ἐπιδαύριοι, οἱ Τροιζήνιοι, οἱ Ἑρμιονεῖς, οἱ Ἀλιεῖς, οἱ Σικυώνιοι καὶ οἱ Πελλήνηες, οὐ μόνον δὲν ἐπρόδοσαν, ἀλλ' ἐγκαταλειφθέντες ὑπὸ τοῦ ἀρχηγοῦ ὅστις ἀνεχώρησε μετὰ τῶν πρώτων διαβάντων, ἐμίσθωσαν ὁδηγὸν ἐκ Πρασιῶν, ἐνεκα τῆς παρουσίας τῶν ἐχθρῶν εἰς τὰς Ἀμύκλας, καὶ κατώρθωσαν ὅπως ἴδυνήθησαν νὰ φθάσωσιν εἰς τὴν Σπάρτην. Τούτου ἕνεκα οἱ Λακεδαιμόνιοι διαφόρως ἐτίμησαν αὐτοὺς καὶ τοῖς ἐπεμψαν ὡς δῶρον φιλοξενίας ἓνα βοῦν.

Ἀφοῦ δὲ ἀνεχώρησαν οἱ πολέμιοι ἐκ τῆς Λακεδαιμονίας, καὶ οἱ Ἀργεῖοι, ὀργισθέντες διὰ τὴν προθυμίαν τῶν Φλιασίων ὑπὲρ τῶν Λακεδαιμονίων, εἰσέβαλον παν-

στρατιᾶ εἰς τὸν Φλιουῖντα καὶ τὴν χώραν αὐτῶν ἐδήρουν, οὐδὲ τότε ἐνέδωκαν· ἀλλὰ καθ' ἦν στιγμήν, ὃ ἐχθρὸς ἀπεχώρει ἀφοῦ κατέστρεψεν ὅσα ἠδυνήθη, οἱ ἱππεῖς τῶν Φλιασίων ἐξῆλθον καὶ τοὺς ἠκολούθησαν ἐκ τοῦ πλησίου· μολονότι δὲ ὄλον τὸ ἱππικὸν τῶν Ἀργείων καὶ τινες λόχοι ὀπίσθεν αὐτοῦ ἀπετέλουν τὴν ὀπισθοφυλακὴν, μολαταῦτα οἱ Φλιάσιοι, ἐξήκοντα ὄντες, τοὺς προσέβαλον καὶ τοὺς ἔτρεψαν εἰς φυγὴν. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ὀλίγους ἐφόνευσαν, ἔστησαν ὁμῶς τρόπαιον ὑπὸ τὰ ὄρματα τῶν Ἀργείων ἐπίσης ὡς ἐὰν τοὺς ἐφόνευσαν ὅλους.

Ἄλλοτε πάλιν οἱ Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ σύμμαχοι ἐφύλαττον τὸ ὄνειον, ἐνῶ οἱ Θηβαῖοι ἐπλησίαζον διὰ νὰ τὸ καταλάβωσιν. Οἱ Ἀρκάδες καὶ οἱ Ἥλειοι διήρχοντο τὴν Νεμέην ὅπως ἐνωθῶσι μετὰ τῶν Θηβαίων, ὅτε οἱ ἐξόριστοι τοῦ Φλιουῖντος ἦλθον καὶ τοὺς εἶπον ὅτι ἐὰν ἤθελον νὰ φανῶσι μόνον, ἡ πόλις θὰ παρεδίδετο. Ἄμα συνεφώνησαν περὶ τῆς ἐπιχειρήσεως, οἱ ἐξόριστοι, συνοδευόμενοι ὑπὸ ἑξακοσίων περίπου, ἦλθον διὰ νυκτὸς καὶ ἐτοποθετήθησαν μετὰ κλίμακας κάτωθεν αὐτοῦ τοῦ τείχους τῆς ἀκροπόλεως. Ἐπειτα, ὅταν οἱ σκοποὶ τοῦ Τρικάρανου ἀνήγγειλαν τὴν προσέγγισιν τῶν ἐχθρῶν, οἱ προδόται ὠφελήθησαν ἐκ τῆς στιγμῆς καθ' ἣν ἡ προσοχὴ τῆς πόλεως ἦτο ἐστραμμένη πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος, καὶ ἔδωκαν εἰς τοὺς κάτωθεν τοῦ τείχους ἱσταμένους τὸ σημεῖον νὰ ἀναβῶσιν. Ἀναβάντες ἅπασι οὗτοι, ἔλαβον τὰ ἐγκαταλελειμμένα ὄπλα τῶν φυλάκων καὶ κατεδίωξαν τοὺς ἡμεροφύλακας, δέκα ὄντας, καθότι ἐκάστη πεντὰς εἶχεν ἀφήσει ἓνα· ἐφόνευσαν δὲ ἓνα φύλακα κοιμώμενον καὶ ἓνα ἄλλον

ὅστις εἶχε καταφύγει εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἥρας. Ἄμα ὅμως οἱ φεύγοντες ἡμεροφύλακες ἐπέδησαν ἀνωθεν τοῦ τείχους τοῦ βλέποντος πρὸς τὸ ἄστυ, τότε πλέον οὐδεμίᾳ ἀμφιβολίᾳ ἔμενον ὅτι ἡ ἀκρόπολις κατελήφθη ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν. Αἱ κραυγαὶ ἐφθασαν μέχρι τῆς πόλεως καὶ ὅλοι οἱ κάτοικοι προσέδραμον. Τότε οἱ ἐχθροὶ ἐξῆλθον τῆς ἀκροπόλεως καὶ ἐπολέμουν ὑπὸ τὰς πύλας τὰς ἀγούσας πρὸς τὴν πόλιν· ἔπειτα, βλέποντες ἑαυτοὺς πολιορκουμένους, ἀπεχώρησαν πάλιν εἰς τὴν ἀκρόπολιν ὅπου οἱ πολῖται εἰσῆλθον φύρδην μίγδην μετ' αὐτῶν, ὥστε τὸ μέσον τῆς ἀκροπόλεως ἐκινώθη ἀμέσως. Ἄλλ' οἱ ἐχθροὶ ἀνέβησαν εἰς τὸ τεῖχος καὶ εἰς τοὺς πύργους καὶ ἐκεῖθεν ἐκτύπων καὶ ἠκόντιζον τοὺς ἐντὸς τοῦ περιβόλου. Οὗτοι ὑπερησπίζοντο κάτωθεν καὶ ἐπολέμουν πλησίον τῶν κλιμάκων αἱ ἱνες ἀνῆρχοντο εἰς τὸ τεῖχος. Ὄταν δὲ οἱ πολῖται κατέλαβον ἐδῶ καὶ ἐκεῖ πύργους τινὰς, ἐχώρησαν ἀπονενοημένως ἐναντίον τῶν ἀναβάντων, τοὺς ἀπώθησαν τολμηρῶς, τοὺς ἐπίεσαν καὶ τοὺς ἠνάγκασαν νὰ συσσωματωθῶσιν εἰς μικρὸν διάστημα. Κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμὴν οἱ Ἀρκάδες καὶ οἱ Ἀργεῖοι περιεκύκλουν τὴν πόλιν καὶ ὠφελούμενοι ἔκ τινος ὑψώματος τοῦ περιβόλου προσεπάθουν νὰ κάμωσι ῥωγμὴν εἰς τὸν τοῖχον τῆς ἀκροπόλεως. Τότε οἱ Φλιάσιοι ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐκτύπων τοὺς ἐπὶ τοῦ τείχους εὐρισκομένους, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐκείνους οἵτινες ἐπὶ τῶν κλιμάκων προσεπάθουν νὰ ἀναβῶσιν, ἄλλοι δὲ ἐμάχοντο πρὸς ἐκείνους οἵτινες εἶχον ἀναβῆ εἰς τοὺς πύργους· εὐρόντες πῦρ εἰς τὰς σκηνάς, ἐνέπρησαν αὐτοὺς, κομίσαντες πρὸς τοῦτο δράγματα ἀχύρων εὐρισκόμενα ἐν αὐτῇ τῇ ἀκροπόλει. Τότε ἐκείνοι

μὲν αἵτινες ἦσαν ἐπὶ τῶν πύργων ἐπήδησαν κάτω φεθθέντες τὰς φλόγας, ἐκεῖνοι δὲ οἵτινες εὐρίσκοντο ἐπὶ τοῦ τείχους ἔπεσαν ὑπὸ τὰ κτυπήματα τῶν πολιτῶν. Ἐν τούτοις ἅμα ἤρχισαν νὰ ἐνδίδωσιν, ὅλη ἡ ἀκρόπολις ἐκενώθη πολεμίων. Εὐθύς δὲ ἐξώρμησαν καὶ οἱ ἵππεῖς. Ἰδόντες αὐτοὺς οἱ ἐχθροὶ ὑπεχώρησαν ἀφήσαντες κλίμακας τινὰς καὶ τοὺς νεκροὺς των, καθὼς καὶ τινὰς ζῶντας τετραυματισμένους. Ἀπέθανον δὲ ἐκ τῶν πολεμίων οὐχὶ ὀλιγώτεροι τῶν ὀγδοήκοντα ἀνδρῶν, ὑπολογιζομένων τῶν ἐντὸς τῆς ἀκροπόλεως πολεμησάντων καὶ πεσόντων καθὼς καὶ ἐκείνων οἵτινες ὤρμησαν ἐξωθεν. Τότε ἠδύνατό τις νὰ ἴδῃ συγκινητικώτατον θέαμα, τοὺς μὲν ἄνδρας ἐναγκαλιζομένους ἀλλήλους καὶ χαίροντας διὰ τὴν σωτηρίαν των, τὰς δὲ γυναῖκας φερούσας εἰς αὐτοὺς ἀναψυκτικὰ καὶ δακρυούσας συγχρόνως ὑπὸ χαρᾶς. Γέλως καὶ δάκρυα ἦσαν εἰς ὅλων τὰ πρόσωπα.

Κατὰ τὸ ἀκόλουθον ἔτος εἰσέβαλον πάλιν εἰς τὸν Φλιοῦντα οἱ Ἀργεῖοι καὶ ὅλοι οἱ Ἀρκάδες. Ἡ αἰτία δὲ τῶν συνεχῶν τούτων ἐπιθέσεων κατὰ τῶν Φλιασίων ἦτο ἅμα μὲν τὸ κατ' αὐτῶν μῖσος ἅμα δὲ ἡ ἐλπίς ἦν εἶχον νὰ κυριεύσωσι διὰ τῆς πείνης πόλιν ἐν μέσῳ πολιορκουμένην. Ἀλλὰ καὶ εἰς ταύτην τὴν εἰσβολὴν οἱ ἵππεῖς καὶ οἱ ἐπίλεκτοι τῶν Φλιασίων, ἐνωθέντες μὲ τοὺς παρευρεθέντας ἵππεῖς τῶν Ἀθηναίων, ἐπετέθησαν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ καθ' ἣν στιγμὴν διέβαινε τὸν ποταμόν, τὸν ἐνίκησαν καὶ τὸν ἠνάγκασαν νὰ ὑποχωρήσῃ διὰ τὸ ὑπόλοιπον τῆς ἡμέρας εἰς τὰς κορυφὰς τῶν ὄρεων ὡς ἂν ἐφοβεῖτο μήπως καταπατήσῃ εἰς τὴν πεδιάδα καρποὺς φίλων.

Ἄλλοτε πάλιν ὁ ἐν τῇ Σικυῶνι Θηβαῖος ἀρμοστής ἐξεστράτευσε κατὰ τοῦ Φλιούντος ἄγων ἐκείνους τοὺς ὀποίους εἶχε φρουροὺς, τοὺς Σικυωνίους καὶ τοὺς Πελληνεῖς· ἤδη οὗτοι ἠκολούθουν τοὺς Θηβαίους· συνεξεστράτευσε δὲ καὶ ὁ Εὐφρων ἔχων δισχιλίους περίπου ἐκ τῶν μισθοφόρων του. Καὶ ἄλλοι μὲν ἐξ αὐτῶν κατέβησαν διὰ τοῦ Τρικάρανου εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἡρας ὅπως δηρώσωσι τὴν πεδιάδα εἰς δὲ τὰ ὕψη, πλησίον τῶν πυλῶν αἵτινες ἄγουσι πρὸς τὴν Κόρινθον, ἀφῆκεν ὁ ἀρμοστής τοὺς Σικυωνίους καὶ τοὺς Πελληνεῖς, διὰ νὰ μὴ δυνηθῶσιν οἱ Φλιάσιοι, στρεφόμενοι ἐξ ἐκείνου τοῦ μέρους, νὰ ἐλθῶσιν ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν των, ἄνωθεν τοῦ Ἱεραίου. Ἄμα οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως ἐνόησαν ὅτι οἱ πολέμιοι ὤρμησαν εἰς τὴν πεδιάδα, ἐξήγαγον τοὺς ἵππεῖς καὶ τοὺς ἐπιλέκτους, ἐπολέμησαν καὶ ἐμπόδισαν αὐτοὺς νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν πεδιάδα. Καὶ τὸ μὲν πλεῖστον τῆς ἡμέρας διήγαγον ἐνταῦθα ἀκροβολιζόμενοι, οἱ μὲν περὶ τὸν Εὐφρονα διώκοντες τὸν ἐχθρὸν μέχρι τῶν προσιτῶν εἰς τοὺς ἵππεῖς μερῶν, οἱ δὲ Φλιάσιοι διώκοντες τὸν Εὐφρονα μέχρι τοῦ ναοῦ τῆς Ἡρας· ὅταν δὲ οἱ ἐχθροὶ ἐνόμισαν ὅτι ἦτο πλέον καιρὸς νὰ ἀναχωρήσωσιν, ἐστράφησαν περὶ τὸ Τρικάρανον, διότι ἡ πρό τοῦ φρουρίου ἐκείνου φάραγξ τοὺς ἐμπόδιζε νὰ μεταβῶσι κατ' εὐθείαν γραμμὴν πρὸς τοὺς Πελληνεῖς. Οἱ Φλιάσιοι, ἀφοῦ τοὺς ἠκολούθησαν ἐπίτινας στιγμὰς πρὸς τὴν ἀνωφέρειαν, ἐστράφησαν αἰφνης καὶ ἐβάδισαν κατὰ μῆκος τοῦ τείχους διὰ νὰ ἐπιπέσωσι κατὰ τῶν Πελληνέων καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων· Ὁ Θηβαῖος στρατηγός, ἰδὼν τὴν ταχεῖαν πορείαν τῶν Φλιασίων, ἠθέλησε νὰ τοὺς προλάβῃ καὶ νὰ φθάσῃ

εἰς βοήθειαν τῶν Πελληνέων. Ἐλθόντες ὁμῶς πρότεροι οἱ ἰππεῖς, ἐπετέθησαν κατὰ τῶν Πελληνέων, ὠπισθοχώρησαν μετὰ τὴν πρώτην ἐπίθεσιν, προσέβαλον ἐκ δευτέρου καὶ τοὺς διέσχισαν τῇ βοήθειᾳ τοῦ πεζικοῦ ὅπερ ἦλθε πρὸς ἐνίσχυσιν. Τινὲς Σικυῶνιοι καὶ πάμπολλοι ἀνδρεῖοι Πελληνεῖς ἐφρονεύθησαν εἰς τὴν συμπλοκὴν ταύτην, τούτου γενομένου οἱ Φλιασίοι ἔστησαν λαμπρὸν τρόπαιον ἄδοντες τὸν παιᾶνα, ὅπως ἦτο εὐλογον. Κατόπιν δὲ ἀμφοτέρω τὰ μέρη ὑπεχώρησαν, τὸ μὲν εἰς τὴν Σικυῶνα, τὸ δὲ εἰς τὴν πόλιν.

Ἴδού καὶ ἕτερον λαμπρὸν ἔργον τῶν Φλιασίων· συλλαβόντες ζῶντα τὸν Πελληνέα Προξενον, καὶ περ στερούμενοι τῶν πάντων, τὸν ἀφήκαν ὁμῶς ἄνευ λύτρων. Πῶς λοιπὸν νὰ μὴ κηρύξῃ τις γεναίους καὶ ἀνδρείους τοὺς οὕτω φερομένους ἀνθρώπους;

Γνωστὴ ἄλλως τε εἶναι ἡ σταθερότης των εἰς τὸ νὰ φυλάττωσι πίστιν πρὸς τοὺς φίλους. Ἐνῶ τίποτε δὲν συνεχόμιζον ἐκ τῶν γαιῶν των, ἐζῶν εἴτε παρὰ τῶν πολεμίων λαμβάνοντες, εἴτε ἀγοράζοντες ἐκ τῆς Κορίνθου, εἰς τὴν ἀγορὰν τῆς ὁποίας ἤρχοντο διὰ πολλῶν κινδύνων, δυσκόλως μὲν πορίζομενοι χρήματα, δυσκόλως δὲ εὐρίσκοντες ἀνθρώπους διὰ νὰ τοῖς δώσωσι τροφίμα ἢ νὰ ἐγγυηθῶσι διὰ τὰ ὑποζύγια τὰ ὁποῖα τοῖς ἔφερον. Ἦσαν δὲ εἰς ἐντελῆ ἐνδειαν, ὅταν ἔπεισαν τὸν Χάρητα νὰ τοὺς συνοδεύσῃ χάριν ἀσφαλείας. Ὅταν δὲ ἐπέστρεψαν εἰς τὸν Φλιοῦντα, παρεκάλεσαν αὐτὸν νὰ φέρῃ εἰς τὴν Πελλήνην τοὺς ἀχρήστους. Καὶ τούτους μὲν ἐκεῖ κατέλιπον, ἀγοράσαντες δὲ τροφίμα καὶ ἐτοιμάσαντες ὅσα ἠδυνήθησαν ὑποζύγια, ἀνεχώρησαν διὰ νυκτός. Ἦξευρον καλῶς ὅτι οἱ

ἔχθροὶ τοὺς παρειμόνευον, ἀλλ' ἐνόμιζον ὅτι τὸ νὰ μὴ ἔχουσι τρόφομα ἦτο φοβερότερον ἢ νὰ πολεμήσωσιν. Οἱ Φιλιάσιοι ἐβάδιζον ἐμπρὸς μετὰ τοῦ Χάρητος, ὅταν συνήντησαν τὸν ἐχθρόν. Ἀμέσως δὲ ἤρξαντο τοῦ ἔργου καὶ ἐπέπεσαν κατ' αὐτῶν ἐξοτρύνοντες ἀλλήλους καὶ φωνάζοντες εἰς τὸν Χάρητα νὰ τοὺς βοηθήσῃ. Γενομένης δὲ νίκης καὶ ἐκβληθέντων ἐκ τῆς ὁδοῦ τῶν πολεμίων, ἔφθασαν σῶοι καὶ ἀβλαβεῖς εἰς τὸν Φλιουῖντα μεθ' ὄλων τῶν πραγμάτων τὰ ὁποῖα ἐκόμιζον. Ἐπειδὴ δὲ εἶχον ἀγρυπνήσει κατὰ τὴν νύκτα ἐκοιμήθησαν ἐπὶ πολὺ τῆς ἡμέρας. Ἄμα ὁ Χάρης ἠγέρθη, οἱ ἵππεῖς καὶ οἱ ὀπλιῖται ἐπορεύθησαν πρὸς αὐτὸν καὶ τῷ εἶπον· «ὦ Χάρης, σήμερον δύνασαι νὰ δοξασθῆς διὰ λαμπροῦ κατορθώματος. Οἱ Σικυῶνιοι τειχίζουσι καθ' ἡμῶν θέσιν τινὰ εἰς τὰ ὄρια· καὶ ἔχουσι μὲν πολλοὺς ἐργάτας, ἀλλὰ δὲν ἔχουσι πολλοὺς ὀπλίτας. Θὰ προηγηθῶμεν λοιπὸν ἡμεῖς οἱ ἵππεῖς καὶ οἱ ἐπίλεκτοι τῶν ὀπλιτῶν, σὺ δὲ, ἐὰν θέλῃς νὰ μᾶς ἀκολουθήσῃς μετὰ τῶνμισθοφόρων σου, ἴσως εὖρης τὸ ἔργον τελειωμένον, ἴσως ὅμως, ἐὰν φανῆς, ἀποφασίσῃς τὴν νίκην, καθὼς εἰς τὴν Πελλήνην. Ἐὰν βλέπῃς τι δυσχερὲς εἰς αὐτὰ τὰ ὁποῖα σοὶ προτείνομεν, πρόσφερον θυσίας εἰς τοὺς θεοὺς διὰ νὰ τοὺς ἐρωτήσῃς, καθότι νομίζομεν ὅτι οἱ θεοὶ θὰ σὲ παρακινήσωσι περισσότερον ἢ ἡμεῖς νὰ πράξῃς αὐτὸ τὸ ὁποῖον σοὶ ζητοῦμεν. Ἦξευρε καλῶς, ὦ Χάρης, ὅτι ἐὰν πράξῃς ταῦτα, θὰ καθέξῃς ἐν φρούριον κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, θὰ σώσῃς πόλιν φίλην, καὶ θὰ γίνῃς εὐκλεέστατος εἰς τὴν πατρίδα σου καὶ ὀνομαστότατος εἰς τοὺς συμμάχους καὶ εἰς τοὺς ἐχθρούς.»

Ὁ Χάρης, πεισθεὶς, προσέφερε θυσίαν. Τότε οἱ μὲν

ἵππεῖς τῶν Φλιασίων, χωρὶς νὰ χάσωσι στιγμήν, ἐνεδύθησαν τοὺς θώρακὰς των καὶ ἐχαλίνωσαν τοὺς ἵππους των, οἱ δὲ ὀπλιτὰι ἕκαμον ὅλας τὰς ἀναγκαίαις εἰς τὸ πεζικὸν ἐτοιμασίας. Φορέσαντες τὰ ὄπλα των καὶ πορευθέντες εἰς τὸ μέρος ὅπου ἐγίνετο ἡ θυσία, συνήντησαν τὸν Χάρητα καὶ τὸν μάντιν, οἵτινες τοῖς ἀνήγγειλαν ὅτι τὰ θύματα ἦσαν αἴσια. « Ἀλλὰ περιμένετε, εἶπον, θὰ σὰς συνοδεύσωμεν καὶ ἡμεῖς. » Δοθείσης δὲ τάχιστα τῆς διαταγῆς ὑπὸ τοῦ κήρυκος, προσέδραμον ἀμέσως οἱ μισθοφόροι ὡσεὶ ἐμφορούμενοι ὑπὸ θεοῦ ζήλου. Ὅταν δὲ ὁ Χάρης ἤρχισε νὰ πορεύεται, οἱ ἵππεῖς τῶν Φλιασίων καὶ οἱ πεζοὶ εἶχον ἤδη προηγηθῆ. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἐπροχώρουν ταχέως, ἔπειτα τροχάδην, τέλος δὲ οἱ ἵππεῖς ἤλασαν ἀπὸ ρυτῆρος, οἱ δὲ πεζοὶ ἔτρεχον μὲ βῆμα ταχὺ προσπαθοῦντες ὅσον τὸ δυνατόν νὰ διατηρῶσι τὰς τάξεις των πεπυκνωμένας· τούτους ἠκολούθει καὶ ὁ Χάρης μετὰ σπουδῆς. Ὁ ἥλιος ἐπλησίαζε νὰ δύσῃ, ἔτε εὖρον τοὺς ἐν τῷ τείχει πολεμίους ἄλλους μὲν λουομένους, ἄλλους μαγειρεύοντας τὰ φαγητὰ των, ἄλλους ζυμόνοντας καὶ ἄλλους ἐτοιμάζοντας τὰς κλίνας των. Ἰδόντες οἱ ἄνθρωποι οὗτοι τὴν σφοδρότητα τῆς ἐφόδου, κατελήφθησαν ἀμέσως ὑπὸ τρόμου καὶ ἔφυγον ἐγκαταλιπόντες ὅλα τὰ ἐφόδιά των εἰς τοὺς ἀνδρείους τούτους ἄνδρας. Καὶ οὗτοι μὲν δειπνήσαντες μὲ τὰ φαγητὰ ἐκεῖνα καὶ μὲ ἄλλα κομισθέντα ἐκ τοῦ Φλιοῦντος, καὶ ποιήσαντες σπονδὰς διὰ τὴν ἐπιτυχίαν των, καὶ ἄσαντες τὸν παιᾶνα, καὶ θέσαντες φυλακὰς, ἐκοιμήθησαν· οἱ δὲ Κορίνθιοι, ἀφικόμενοι διὰ νυκτὸς τοῦ ἀπεσταλμένου καὶ ἀγγείλαντος αὐτοῖς εἰδήσεις ἐκ τῆς Θουαμίας, ἐπεδεί-

ξαντο φιλικὴν προθυμίαν συνάξαντες διὰ κήρυκος τὰς ἀμάξας καὶ τὰ ὑποζύγια καὶ πέμψαντες δι' αὐτῶν οἶτον εἰς τὸν Φλιοῦντα· ἀνενεοῦτο δὲ ἡ ἀποστολὴ αὕτη καθ' ἡμέραν ἐφ' ὅσον διήρκεσεν ἡ οἰκοδομὴ τοῦ φρουρίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

(366 π. X.)

Αὐτὰ εἶχον νὰ εἶπω περὶ τῶν Φλιασίων, περὶ τῆς πρὸς τοὺς φίλους πίστεώς των, περὶ τῆς ἐν τοῖς πολέμοις ἀνδρείας των, καὶ περὶ τῆς πρὸς τοὺς συμμαχοὺς σταθερότητός των καὶ ἐν αὐτῇ τῇ τῶν πάντων ἀπορίᾳ.

Σχεδὸν δὲ περὶ τὸν αὐτὸν χρόνον ὁ Στυμφάλιος Λιγέας, γενόμενος στρατηγὸς τῶν Ἀρκάδων, ἐνόμισεν ὅτι δὲν ἔπρεπε πλέον νὰ ἀνέχωνται τὰ ἐν τῇ Σικυῶνι συμβαίοντα. Ἀνέβη λοιπὸν μὲ τὸν στρατὸν του εἰς τὴν ἀκρόπολιν, συνεκάλεσε τοὺς προκρίτους τῆς πόλεως καὶ ἔπεμψε νὰ ζητήσῃ τοὺς ἀνευ ψηφίσματος ἐξαρισθέντας. Ὁ Εὐφρων, φοβηθεὶς διὰ τὰ μέτρα ταῦτα, κατέφυγεν εἰς τὸν λιμένα τῆς Σικυῶνος, μετεπέμψατο τὸν Παρίμηλον ἐκ τῆς Κορίνθου καὶ δι' αὐτοῦ παρέδωκε τὸν λιμένα εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους. Συνῆψε δὲ ἐκ νέου τὴν συμμαχίαν ἐκείνην ὑποσχόμενος νὰ μείνῃ πιστὸς εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους καὶ λέγων ὅτι ὅταν συνεσκέπτοντο εἰς τὴν Σικυῶνα ἐὰν ἔπρεπε νὰ ἀποσπασθῶσιν ἀπὸ αὐτοὺς, αὐτὸς μετ' ὀλίγων ἄλλων ἀπέρριψε τὴν ἀνανδρον ἐκείνην πρότασιν, ἐγκαθίδρυσεν δὲ τὴν δημοκρατίαν μόνον

καὶ μόνον, ὡς ἔλεγε, διὰ νὰ τιμωρήσῃ τοὺς προδόσαν-
 τας αὐτόν. «Τώρα, εἶπεν, ἔνεκα ἐμοῦ ἐξωρίσθησαν ὅλοι
 ἐκεῖνοι αἵτινες σᾶς ἐγκατέλιπον, καὶ ἐάν ἦτο εἰς τὴν
 ἐξουσίαν μου, ἡ πόλις ὅλη θὰ παρεδίδωτο μετ' ἐμοῦ εἰς
 τὴν διάκρισίν σας· σήμερον ὅμως σᾶς παραδίδω τὸν λι-
 μένα τὸν ὁποῖον κατέλαβον.» Καὶ τούτους μὲν τοὺς
 λόγους ἤκουσαν πολλοί, κατὰ πόσον ὅμως ἐπείσθησαν
 εἰς αὐτοὺς, ἄδηλον. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἤρχισα, θέλω νὰ
 συμπληρώσω τὰ περὶ τοῦ Εὐφρώνος. Ὀφελούμενος ὁ
 Εὐφρῶν ἐκ τῶν διχονοιῶν αἵτινες ἀνερύθησαν εἰς τὴν Σι-
 κυῶνα μετὰ τῆς ἀριστοκρατίας καὶ τοῦ δήμου, εἰσ-
 ἦλθεν εἰς τὴν πόλιν μετὰ μισθοφόρων στρατολογηθέν-
 των ἐξ Ἀθηνῶν. Καὶ ἐγένετο μὲν κύριος τῆς πόλεως
 τῆ βοήθειᾳ τοῦ δήμου, ἀλλ' ὁ Θηβαῖος ἀρμαστής διε-
 τήρησε τὴν ἀκρόπολιν. Βλέπων δὲ ὁ Εὐφρῶν ὅτι ἐνόσω
 οἱ Θηβαῖοι κατεῖχον τὴν ἀκρόπολιν δὲν θὰ ἰδύνατο
 νὰ ἐξουσιάσῃ τὴν Σικυῶνα, συνήθροισε χρήματα καὶ ἀ-
 νεχώρησεν ὅπως διὰ τῶν χρημάτων τούτων πείσῃ τοὺς
 Θηβαίους νὰ διώξωσι τοὺς ἐγκρίτους καὶ τῷ παραδώ-
 σωσιν ἐκ νέου τὴν πόλιν. Ἄλλ' οἱ ἀρχαῖοι ἐξόριστοι
 μαθόντες τὴν πορείαν του καὶ τὸ σχέδιόν του, μετέβη-
 σαν καὶ αὐτοὶ εἰς τὰς Θήβας. Ἰδόντες δὲ αὐτὸν οἰκεί-
 ως συναναστρεφόμενον μὲ τοὺς ἄρχοντας, ἐφοβήθησαν
 μήπως κατορθώσῃ ὅσα ἤθελε, καὶ τινες ἐξ αὐτῶν, ἀ-
 ψηφήσαντες τὸν κίνδυνον, ἔσφαξαν τὸν Εὐφρῶνα εἰς τὴν
 ἀκρόπολιν καθ' ἣν στιγμὴν οἱ ἄρχοντες καὶ οἱ βουλευ-
 ταὶ συνεδρίαζον. Ἐν τούτοις οἱ ἄρχοντες προσήγαγον
 τοὺς πράξαντας τὸν φόνον τοῦτον ἐνώπιον τῆς βουλῆς
 καὶ εἶπον ταῦτα·

«Πολῖται, ζητοῦμεν τὴν εἰς θάνατον καταδίκην τῶν

φονέων τοῦ Εὐφρονος νομίζοντες ὅτι οἱ μὲν καλοὶ ἄνθρωποι οὐδέποτε πράττουσιν ἀδικόν τι ἢ ἀνόσιον, οἱ δὲ κακοὶ πράττουσι μὲν, προσπαθοῦσιν ὅμως ἔπειτα νὰ κρυβῶσιν. Ἀλλ' οἱ ἐνταῦθα παρόντες τοσοῦτον ὑπερηκόντισαν πάντας τοὺς ἀνθρώπους κατὰ τὴν τόλμην καὶ τὴν μιαιρότητα, ὥστε ἀποφασίσαντες μόνου των, ἐνώπιον τῶν ἀρχόντων καὶ τῆς κυριαρχικῆς ἐξουσίας σας, ποίους ἔπρεπε νὰ θανατώσωσι καὶ ποίους νὰ ἀφήσωσι νὰ ζῶσιν, ἐφόνευσαν τὸν ἄνδρα τοῦτον. Ἐὰν λοιπὸν οἱ ἐνοχοὶ οὗτοι δὲν τιμωρηθῶσι διὰ τῆς ἐσχάτης τιμωρίας, ποῖος θὰ τολμήσῃ νὰ ἔλθῃ ποτὲ εἰς τὴν πόλιν σας; Ποία θὰ ἦναι ἡ τύχη τῆς πάλευός μας ἐὰν ἐπιτραπῇ εἰς τὸν τυχόντα νὰ φονεύῃ ἄνθρωπον πρὶν οὗτος δηλώσῃ τὴν αἰτίαν τῆς ἐλεύσεώς του; Καταγγέλλομεν λοιπὸν πρὸς ὑμᾶς τοὺς ἀνθρώπους τούτους ὡς ἀνοσιωτάτους, ὡς ἀδικωτάτους, ὡς ἀνομωτάτους καὶ ὡς λίαν περιφρονήσαντας τὴν πόλιν. Εἰς ὑμᾶς τώρα ἀποκείται, ἀφοῦ μᾶς ἠκούσατε, νὰ ἀποφασίσετε ποίας ποινῆς εἶναι ἄξιοι. »

Οὕτως ὠμίλησαν οἱ ἄρχοντες· ἐκ δὲ τῶν ἀποκτεινάντων ὅλοι μὲν οἱ ἄλλοι ἠρνήθησαν ὅτι ἔπραξαν τὸ ἐγκλημα, εἰς δὲ τὸ ὠμολόγησε καὶ ἀπελογήθη ὡς ἐξῆς.

«Εἶναι ἀδύνατον, ὦ Θεβαῖοι, εἰς ἄνθρωπὸν τινα νὰ σᾶς ἀψηφήσῃ, ἀφοῦ ἠξέσκει ὅτι εἶσθε ἀπόλυτοι κύριοι τῆς ζωῆς του. Ποίαν λοιπὸν ἔχων πεποιθήσιν ἐφόνευσα ἐδῶ τὸν Εὐφρονα; Τὸ ἔπραξα διότι ἐπίστευον ὅτι ὁ φόνος οὗτος ἦτο δίκαιος καὶ ὅτι θὰ τύχῃ τῆς ἐπιδακιμασίας σας. Ὁ Ἀρχίας καὶ ὁ Ὑπάτης ἦσαν ἐνοχοὶ ὡς καὶ ὁ Εὐφρων· τοὺς ἐφονεύσατε ὅμως ἀμέσως καὶ χωρὶς νὰ τοὺς δικάσετε, πεπεισμένοι ὅτι οἱ ἀνόσιοι, οἱ φα-

νεροὶ προδότηι, οἱ τύραννοι εἶναι ἤδη καταδεδικασμένοι ὑπὸ τῆς φωνῆς τοῦ λαοῦ. Ἄλλ' ὁ Εὐφρων δὲν συνήνου εἰς ἑαυτὸν ὄλους τοὺς μισηταὺς τούτους τίτλους; Παραλαβὼν τὸν ἱερὸν θησαυρὸν μεστὸν ἀργυρῶν καὶ χρυσῶν ἀναθημάτων, ἀφῆκεν αὐτὸν κενὸν πάντων. Εἶναι δυνατὸν νὰ εὐρεθῆ περιφανέστερος προδότης ἢ ὁ ἄνθρωπος ὅστις φίλος ὦν τῶν Λακεδαιμονίων τοὺς ἐγκατέλιπε χάριν ὑμῶν, ἔπειτα δὲ, ἀφοῦ ἀντήλλαξε μεθ' ὑμῶν ἐχέγγυα πίστεως, σᾶς ἐπρόδωκε πάλιν καὶ παρέδωκε τὸν λιμένα εἰς τοὺς ἐχθροὺς σας; Καὶ ὑπὸ ποίαν πρόφασιν ἠρνεῖτο ὅτι ἦτο τύραννος, αὐτὸς ὅστις οὐ μόνον ἄνδρας ἐλευθέρους ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς τοὺς πολίτας καθίστα δούλους, αὐτὸς ὅστις δὲν ἔπαυε φονεῶν, ἐξορίζων, δημεύων οὐχὶ τοὺς κακοὺς ἀλλ' ἐκεῖνους τοὺς ὁποίους ἤθελεν; οὗτοι δὲ ἦσαν οἱ κάλλιστοι τῶν πολιτῶν. Ἐπειτα ἠνώθη μὲ τοὺς Ἀθηναίους, τοὺς ἀμειλίχτους ἐχθροὺς σας, ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Σικυῶνα καὶ ἔφερεν ὄπλα κατὰ τοῦ ἀρμοστοῦ σας· μὴ δυναθεὶς ὅμως νὰ τὸν διώξῃ ἐκ τῆς ἀκροπόλεως ἐσύναξε χρήματα καὶ ἦλθεν ἐδῶ. Ἡζεύρω καλῶς ὅτι ἐὰν ἐστρατολόγει ἀναφανδὸν ἐναντίον σας, θὰ μοὶ ἐγνωρίζατε χάριν διότι τὸν ἐφόνευσα. Τὸν ἐτιμώρησα διότι ἔφερε χρήματα διὰ νὰ σᾶς διαφθείρῃ καὶ σᾶς πείσῃ νὰ τὸν καταστήσετε πάλιν κύριον τῆς πόλεως· δύνασθε λοιπὸν νὰ μὲ καταδικάσετε δικαίως εἰς θάνατον; Ἐκεῖνοι κατὰ τῶν ὁποίων μεταχειρίζεται τις τὴν βίαν τῶν ὄπλων βλάπτονται μὲν, δὲν φαίνονται ὅμως ἄδικοι, ἐνῶ ἐκεῖνοι οἵτινες παρασύρονται ὑπὸ τῶν χρημάτων νὰ παραβιάσωσι τὴν δικαιοσύνην καὶ βλάπτονται καὶ εἰς τὰ αἴσχος περιπίπτουσιν.

α' Ἐὰν ἐν τούτοις ὁ Εὐφρων ἦτο ἐχθρὸς μου καὶ φίλος σας, ὁμολογῶ καὶ ἐγὼ ὅτι θὰ εἶχον ἄδικον φρονέοντας αὐτὸν παρ' ὑμῖν· ἀλλ' ἀφοῦ σᾶς ἐπρόδωκεν ἅπαξ, πῶς εἶναι ὀλιγώτερον ἐχθρὸς εἰς ὑμᾶς ἢ εἰς ἐμέ; Ἀλλὰ, μὰ τὸν Δία! θὰ εἶπη τις, ἦλθεν ἐνταῦθα ἐλευθέρως. Πῶς, ἐὰν τὸν ἐφρονεῦέ τις μακρὰν τῆς πόλεώς σας θὰ ἤξιοῦτο τῶν ἐπαίνων σας· τῶρα δὲ ὅτε ἦλθε πάλιν εἰς τὴν πόλιν σας διὰ νὰ αὐξήσῃ ὅσα κακὰ σᾶς ἔκαμε, λέγετε ὅτι δὲν ἐφρονεῦθη δικαίως; Ὑπάρχουσι παρὰ τοῖς Ἕλλησι συνθήκαι προστατεύουσαι τοὺς προδότας, τοὺς αὐτομόλους, τοὺς τυράννους; Ἐνθυμηθῆτε ἄλλως τε ὅτι ἐψηφίσατε τὴν σύλληψιν τῶν φυγάδων ἐξ ὅλων τῶν συμμάχων πόλεων. Εἶναι δυνατὸν νὰ εἶπη τις ὅτι ὁ φυγάς ὅστις ἐπιστρέφει εἰς τὴν πατρίδα του ἄνευ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν συμμάχων δὲν εἶναι ἄξιος θανάτου; Ναί, ὦ Θηβαῖοι, ἐὰν μὲ θανατώσετε, θὰ ἐδικήσετε τὸν μέγιστον ἐχθρὸν σας, ἐὰν δὲ ἀποφανθῆτε ὅτι δικαίως ἐπραξά, θὰ φανῆτε ὅτι ἐξεδίκησατε τὰς ἰδίας σας ὕβρεις καὶ τὰς τῶν συμμάχων ὅλων. »

Οἱ Θηβαῖοι, ἀκούσαντες τὸν λόγον τοῦτον, ἀπεφάνθησαν ὅτι δίκαια ἔπαθεν ὁ Εὐφρων. Οἱ συμπολιταὶ του ἐν τούτοις ἔλαβον τὸ σῶμά του ὡς σῶμα ἀνδρὸς ἀγαθοῦ καὶ τὸ ἔθαψαν εἰς τὴν ἀγορὰν ὅπου τὸν σέβονται ὡς θεμελιωτὴν τῆς πόλεως. Οὕτω συμβαίνει συνήθως, νὰ νομίζωμεν ὡς ἀγαθοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους οἵτινες μᾶς εὐηργέτησαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄.

(366, 365, 364, 363 π. X.)

Καὶ περὶ μὲν τοῦ Εὐφρονος ταῦτα εἶχον νὰ εἶπω· τώρα δὲ ἐπανερχομαι εἰς τὸ μέρος τῆς ἱστορίας ἐκ τοῦ ὁποίου ἐξέβη. Οἱ Φλιάσιοι ἐτείχιζον εἰσέτι τὴν Θουαμίαν, καὶ ὁ Χάρης εὕρισκετο ἀκόμη μετ' αὐτῶν ὅτε οἱ ἐξόριστοι κατέλαβον τὸν Ὀρωπὸν. Τότε ὅλοι οἱ Ἀθηναῖοι ἐξεστράτευσαν κατὰ τῆς θέσεως ταύτης καὶ προσεκάλεσαν τὸν Χάρητα ἐκ τῆς Θουαμίας. Καὶ ὁ μὲν λιμὴν οὗτος τῶν Σικυωνίων ἀνεκτήθη πάλιν παρ' αὐτῶν τῶν πολιτῶν καὶ παρὰ τῶν Ἀρκάδων· ἐπειδὴ δὲ οἱ Ἀθηναῖοι ἐγκατελείφθησαν ὑπὸ ὄλων τῶν συμμάχων τῶν, ὑπεχώρησαν καὶ ἀφῆκαν τὸν Ὀρωπὸν εἰς τοὺς Θηβαίους μέχρις οὗ δυνηθῶσι νὰ διεκδικήσωσι τὰ δικαιώματά των.

Ὁ Λυκομήδης μαθὼν ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι εἶχον παρὰ πονα καθ' ὄλων τῶν συμμάχων τῶν, ὅτι αὐτοὶ μὲν εἰς πολλὰς περιπλοκάς εἰσῆρχοντο χάριν αὐτῶν, ἐκεῖνοι δὲ οὐδεμίαν ὑποστήριξιν τοῖς παρεῖχον, ἐπίεισε τοὺς μυρίους νὰ γίνωσι σύμμαχοι αὐτῶν. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἐδυσχέραινον τινὲς τῶν Ἀθηναίων βλέποντες τὴν πόλιν τῶν Ἀθηνῶν, φίλην οὖσαν τῶν Λακεδαιμονίων, νὰ συμμαχῇ μὲ τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν. Σκεφθέντες ὅμως ἐπειτα ὅτι ἦτο μέγα ὄφελος καὶ δι' αὐτοὺς καὶ διὰ τοὺς Λακεδαιμονίους νὰ μὴ ἔχωσι πλέον οἱ Ἀρκάδες τὴν ἀνάγκην τῶν Θηβαίων, ἐδέχθησαν τὴν συμμαχίαν τῶν Ἀρκάδων. Ὁ δὲ ἐπιφορτισθεὶς τὰς διαπραγματεύσεις ταύτας Λυκομήδης ἀπέθανε κατὰ τὴν

ἐξ Ἀθηνῶν ἐπιστροφὴν τοῦ διὰ παραδοξοτάτου τρόπου. Ὑπῆρχον ἐκεῖ πολλὰ πλοῖα μετακομιτικά· ἔλαβεν ἔν τὸ ὁποῖον τῷ ἤρесе, καὶ ἀφοῦ συνεφώνησε νὰ τὸν ἀποβιβάσωσιν ὅπου ἤθελε διατάξει αὐτός, ἐξέλεξεν ἀκριβῶς τὸ μέρος ὅπου εὐρίσκοντο οἱ ἐξόριστοι. Καὶ ἐκεῖνος μὲν οὕτως ἀπέθανεν, οὐχ ἦττον ὅμως ἡ συμμαχία ἐκείνη ἐπεραιώθη.

Ὁ δὲ Δημοσίων εἶπεν εἰς τὴν συνέλευσιν τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων ὅτι ἡ μὲν μετὰ τῶν Ἀρκάδων συμμαχία τῷ ἐφαίνετο καλὴ, ἔπρεπεν ὅμως νὰ διαταχθῶσιν οἱ στρατηγοὶ νὰ διατηρήσωσι καὶ τὴν Κόρινθον εἰς τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων. Ἀκούσαντες ταῦτα οἱ Κορίνθιοι, ἐπεμψαν μετὰ σπουδῆς φρουροὺς ἱκανοὺς ἐκ τῶν ἰδίων τῶν στρατευμάτων πανταχοῦ ὅπου οἱ Ἀθηναῖοι εἶχον τοιοῦτους, καὶ εἶπον εἰς αὐτοὺς νὰ ἀπέλθωσιν ἐπειδὴ δὲν εἶχον πλέον οὐδεμίαν ἀνάγκην φρουρῶν. Οἱ Ἀθηναῖοι ὑπήκουσαν. Ὅταν δὲ οἱ ἐκ τῶν φρουρίων Ἀθηναῖοι συνηθροίσθησαν εἰς τὴν πόλιν, οἱ Κορίνθιοι ἐκήρυξαν ὅτι πᾶς ἀδικηθεὶς Ἀθηναῖος ἠδύνατο νὰ καταγγεῖλῃ τὴν γενομένην αὐτῷ ἀδικίαν ἵνα δικαιωθῇ. Τούτων οὕτως ἐχόντων ἦλθεν ὁ Χάρης μετὰ ναυτικοῦ πρὸ τῶν Κεγχρειῶν. Μαθὼν δὲ τὰ συμβάντα εἶπεν ὅτι ἀκούσας ἀπειλουμένην τὴν πόλιν ἦλθε διὰ νὰ τὴν βοηθήσῃ. Οἱ Κορίνθιοι τὸν εὐχαρίστησαν μὲν διὰ τὴν προθυμίαν του, ἀλλ' οὐχ ἦττον δὲν ἐδέχθησαν τὰ πλοῖά του εἰς τὸν λιμένα καὶ τὸν παρεκάλεσαν νὰ ἀναχωρήσῃ ὁμοίως δὲ ἀπέπεμψαν καὶ τοὺς δπλίτας ἀφοῦ τοῖς ἀπέδωσαν δικαιοσύνην. Τοιουτοτρόπως λοιπὸν οἱ Ἀθηναῖοι ἐκένωσαν τὴν Κόρινθον. Ἐν τούτοις, δυνάμει τῆς συμμαχίας, ἠναγκάσθησαν μὲν νὰ πέλψωσι τοὺς

ἵππεῖς τῶν εἰς τοὺς Ἀρκάδας οἵτινες ἠπειλοῦντο δι' εἰσβολῆς, δὲν ἔφερον ὅμως τὸν πόλεμον εἰς τὴν Λακωνίαν.

Θεωροῦντες οἱ Κορίνθιοι ὅτι ὀλίγας ἐλπίδας εἶχον σωτηρίας, αὐτοὶ οἵτινες προηγουμένως ἠττήθησαν κατὰ ξηρὰν, καὶ οἵτινες ἐκτὸς τούτου εἶχον ἐπισύρει τὴν δυσμένειαν τῶν Ἀθηναίων, ἀπεφάσισαν νὰ ἀθροίσωσι πεζοὺς καὶ ἵππεῖς μισθοφόρους τοὺς ὁποίους μετεχειρίσθησαν εἰς τὸ νὰ ὑπερασπίζωνται τὴν πόλιν καὶ νὰ κακοποιῶσι τοὺς πέριξ πολεμίους. Ἐπεμψαν ἐν τούτοις εἰς τὰς Θήβας νὰ ἐρωτήσωσιν ἐὰν πρεσβεία ἐκ μέρους τῶν θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπιτύχη τὴν εἰρήνην, καὶ ἐπὶ τῇ προσκλήσει τῶν Θηβαίων ὅτι ἠγγυῶντο περὶ αὐτῆς, οἱ Κορίνθιοι τοὺς παρεκάλεσαν νὰ τοῖς ἐπιτρέψωσι νὰ μεταβῶσιν ἐπίσης καὶ παρὰ τοῖς συμμάχοις τῶν διὰ νὰ κάμωσιν εἰρήνην μετὰ τῶν βουλομένων καὶ νὰ ἀφήσωσι τὸν πόλεμον εἰς ἐκείνους οἵτινες ἤθελον προτιμήσει αὐτόν. Γενομένης δεκτῆς ὑπὸ τῶν Θηβαίων καὶ τῆς αἰτήσεως ταύτης, οἱ Κορίνθιοι μετέβησαν εἰς τὴν Λακεδαιμόνα καὶ εἶπον ταῦτα.

«Ἐρχόμεθα πρὸς ὑμᾶς, ὦ Λακεδαιμόνιοι, ὡς φίλοι, καὶ σᾶς παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς ὑποδείξετε ἐὰν ὑπάρχη μέσον τι διὰ τοῦ ὁποίου νὰ δυνηθῶμεν νὰ ἀποφύγωμεν τὴν ἐντελῆ καταστροφὴν μας ἐξακολουθοῦντες τὸν πόλεμον ἐὰν δὲ νομίζετε ὅτι πάντα τὰ μέσα ἐξηνητλήθησαν καὶ ὅτι ἡ εἰρήνη σᾶς συμφέρει ὡς καὶ εἰς ἡμᾶς, ἃς διαπραγματευθῶμεν αὐτὴν ἀπὸ κοινοῦ, διότι δὲν ὑπάρχει κανεὶς ἄλλος μετὰ τοῦ ὁποίου νὰ προτιμῶμεν νὰ συμμερισθῶμεν τὴν σωτηρίαν μας μᾶλλον ἢ μεθ' ὑμῶν. Ἐὰν ἐν τούτοις ἡ σχέψις σᾶς πείθῃ ὅτι περισσότερον σᾶς

συμφέρει ὁ πόλεμος, σᾶς παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς ἀφήσετε νὰ κάμωμεν εἰρήνην. Ἴσως, ἐὰν διατηρήσωμεν τὴν πόλιν μας, δυνηθῶμεν πάλιν ἡμέραν τινὰ νὰ σᾶς παρέξωμεν βοήθειάν τινα· ἀλλ' ἐὰν καταστραφῶμεν τώρα, εἶναι δῆλον ὅτι οὐδέποτε θὰ δυνηθῶμεν νὰ σᾶς ὠφελήσωμεν.»

Ἀκούσαντες ταῦτα οἱ Λακεδαιμόνιοι, συνεβούλευσαν τοὺς Κορινθίους νὰ κάμωσιν εἰρήνην καὶ ἐπέτρεψαν ἐπίσης εἰς ὅλους τοὺς συμμάχους, ὅσοι δὲν ἤθελον νὰ πολεμῶσιν ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῶν Λακεδαιμονίων, νὰ ἀναπαυθῶσιν. Εἶπον δὲ ὅτι αὐτοὶ θὰ ἐξακολουθήσωσι τὸν πόλεμον ὑποτασσόμενοι εἰς τὴν θείαν θέλησιν, ἀλλ' ὅτι ποτὲ δὲν θὰ συγκατατεθῶσι νὰ ἀφήσωσι νὰ τοῖς ἀφαιρεθῇ ἡ Μεσσήνη τὴν ὁποίαν παρέλαβον παρὰ τῶν πατέρων των. Οἱ Κορίνθιοι λοιπὸν ἀκούσαντες ταῦτα, μετέβησαν εἰς τὰς Θήβας διὰ νὰ συνομολογήσωσιν εἰρήνην. Ἀλλ' οἱ Θηβαῖοι ἠξίωσαν νὰ τοῖς ὀρκισθῶσιν ἐπίσης καὶ συμμαχίαν· εἰς τοῦτο δὲ οἱ πρέσβεις ἀπεκρίθησαν ὅτι ἡ συμμαχία δὲν εἶναι εἰρήνη ἀλλ' ἀπλῆ μεταλλαγὴ πολέμου. Προσέθηκαν δὲ ὅτι ἐὰν ἤθελον, παρ' αὐτῶν ἐξηρτᾶτο νὰ κάμωσιν εἰρήνην δικαίαν. Οἱ Θηβαῖοι πλήρεις θαυμασμοῦ διὰ τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους οἵτινες καὶ περὶ ἐν κινδύνῳ ὄντες δὲν ἤθελον νὰ πολεμήσωσι τοὺς εὐεργέτας των, ἐπέτρεψαν εἰς αὐτοὺς, εἰς τοὺς Φλιασίους καὶ εἰς τοὺς ἄλλους οἵτινες ἦλθον μετ' αὐτῶν εἰς τὰς Θήβας, νὰ γίνῃ εἰρήνη ἐξασφαλίζουσα εἰς ἕκαστον τὴν κατοχὴν τῆς ἰδίας του χώρας. Συμφώνως δὲ μὲ τὸς ὅρους τούτους ἐδόθησαν οἱ ὅρκοι.

Καὶ οἱ μὲν Φλιαῖοι, γενομένης τῆς συμβάσεως ταύτης, ἀπῆλθον εὐθὺς ἐκ τῆς Θουμίας· οἱ δὲ Ἀρ-

γεῖται οἵτινες εἶχον δοκισθῆ εἰρήνην ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἔροις, βλέποντες ὅτι δὲν ἠδύναντο νὰ κατορθώσωσιν ὥστε οἱ ἐξόριστοι τῶν Φλιασίων νὰ μείνωσιν εἰς τὸ Τρικάρανον ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς πατρίδος των, κατέλαβον τὴν θέσιν ταύτην, ἔθεσαν ἐκεῖ φρουρὰν λέγοντες ἰδιοκτησίαν των τὴν ἰδίαν ἐκείνην γῆν τὴν ὁποίαν ὀλίγον πρότερον εἶχον δῆλωσι ὡς ἐχθρικήν, καὶ μὲ ὅλας τὰς ἐγκλήσεις τῶν Φλιασίων δὲν ἤθελον νὰ τοῖς ἀποδώσωσι δικαιοσύνην.

Σχεδὸν περὶ τὸν αὐτὸν χρόνον, καὶ ὀλίγον μετὰ τὴν ἀποβίωσιν Διονυσίου τοῦ πρεσβυτέρου, ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐπεμφεν εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους ἐπικουρίαν ἐκ δώδεκα τριήρων ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Τιμοκράτους. Ἐλθὼν οὗτος, τοὺς ἐβοήθησε νὰ ἀνακτήσωσι τὴν Σελλασίαν, καὶ τοῦτο πράξας ἐπέστρεψεν εἰς τὰς Συρακούσας.

Ὅλιγον μετὰ ταῦτα οἱ Ἡλεῖοι κατέλαβον τὸν Λασιῶνα ὅστις ἀνῆκε μὲν εἰς αὐτοὺς ἄλλοτε, κατ' ἐκεῖνον ὅμως τὸν χρόνον ἦτο φόρου ὑποτελής εἰς τὴν ἀρκαδικὴν ὁμοσπονδίαν. Δὲν ἔμειναν ὅμως καὶ οἱ Ἀρκαδὲς ἀδιάφοροι, ἀλλὰ συναθροίσαντες ἀμέσως στρατεύματα, ἐξεστράτευσαν. Οἱ Ἡλεῖοι ἐξήγαγον κατ' αὐτῶν τετρακοσίους ἵππεῖς καὶ τριακοσίους πεζοὺς. Οἱ δὲ Ἀρκαδὲς οἵτινες καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν εἶχον ἐστρατοπεδευμένους ἀπέναντί των τοὺς Ἡλείους ἐπὶ τινος μέρους ὀλίγον ἐπιπέδου, ἀνέβησαν διὰ νυκτὸς εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ἀνωθεν τῶν Ἡλείων ὄρους καὶ κατέβησαν κατ' αὐτῶν ἅμα τῇ ἡμέρᾳ. Οἱ Ἡλεῖοι ἰδόντες αὐτοὺς ἅμα μὲν ἐκ τῶν ὕψων καταβαίνοντας ἅμα δὲ πολυπληθεῖς ὄντας, ἡσχύνθησαν νὰ ὑποχωρήσωσιν εἰς

τόσην ἀπάστασιν καὶ ἔμειναν εἰς τὴν πρώτην ὄμως συμπλοκὴν ἐτράπησαν εἰς φυγὴν ἀπολέσαντες πολλοὺς ἄνδρας καὶ πολλὰ ὄπλα κατὰ τὴν διὰ δυσχωριῶν ὑποχώρησίν των.

Μετὰ τὴν ἐπιτυχίαν ταύτην οἱ Ἀρκάδες ἐπορεύθησαν κατὰ τῶν πόλεων τῶν Ἀκρωρείων. Κυριεύσαντες δὲ ταύτας πλὴν τῆς Θραύστου, ἐφθασαν εἰς τὴν Ὀλυμπίαν καὶ περιχαρᾶκώσαντες τὸ Κρόνιον ἀφήκων ἐκεῖ φρουρὰν, κατέλαβον τὸ ὄρος Ὀλυμπον καὶ ἔλαβον τοὺς Μαργανεῖς αἵτινες παρεδόθησαν. Ἡ σειρὰ αὕτη τῶν ἀποτυχιῶν ἐνέβαλε τοὺς Ἡλείους εἰς πλήρη ἀθυμίαν. Ἐν τούτοις οἱ Ἀρκάδες ἐβάδισαν κατὰ τῆς πόλεως των καὶ ἐπροχώρησαν μέχρι τῆς ἀγορᾶς. Ἐκεῖ ὄμως οἱ ἵππεῖς καὶ οἱ ἐπίλοιποι Ἡλείοι ἀντέστησαν εἰς τοὺς ἐχθροὺς, τοὺς ἐξέβαλον τῆς πόλεως, ἐφόνευσαν τινὰς καὶ ἔστησαν τρόπαιον. Εἰς τὴν Ἥλιδα ὑπῆρχε προηγουμένως διχορασία. Οἱ μὲν περὶ τὸν Χάροπον, τὸν Θρασωνίδα καὶ τὸν Ἀργεῖον ὤθουν τὴν πόλιν πρὸς τὴν δημοκρατίαν, οἱ δὲ περὶ τὸν Στάλκαν, τὸν Ἰππίαν καὶ τὸν Στρατόλαν πρὸς τὴν ὀλιγαρχίαν. Ἄλλ' ἐπειδὴ οἱ Ἀρκάδες, μεγάλην δύναμιν ἔχοντες, ἐνομίζοντο ὡς σύμμαχοι ἐκείνων αἵτινες ἤθελον τὴν δημοκρατίαν, οἱ περὶ τὸν Χάροπον ἐγένοντο θρασύτεροι, συνενοήθησαν μετὰ τῶν Ἀρκάδων περὶ ἐπικουριῶν καὶ κατέλαβον τὴν ἀκρόπολιν. Ἄλλ' οἱ ἵππεῖς καὶ οἱ Τριακόσιοι δὲν ἔχασαν καιρὸν, ὤρμησαν ἀμέσως ἐπὶ τὴν ἀκρόπολιν καὶ τοὺς ἐδίωξαν μετὰ ταῦτα ὁ Ἀργεῖος, ὁ Χάροπος καὶ τετρακόσιοι περίπου πολῖται ἐξωρίσθησαν. Ὀλίγον δὲ μετέπειτα οἱ ἐξόριστοι οὗτοι κατέλαβον τὴν Πύλον, τῇ βοήθειᾳ τινῶν Ἀρκάδων καὶ πολλοὶ ἄνδρες τοῦ δημοκρατικοῦ

κόμματος ανεχώρησαν ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἤλθον πρὸς αὐτοὺς, βλέπόντες ὅτι ἦσαν κύριοι ἰσχυρᾶς πόλεως καὶ ὅτι ὑπεστηρίζοντο ὑπὸ συμμαχοῦ ἰσχυροῦ.

Βραδύτερον οἱ Ἀρκάδες εἰσέβαλον ἐπίσης εἰς τὴν χώραν τῶν Ἠλείων, κατὰ τὴν διαβεβαίωσιν τὴν ὁποίαν τοῖς ἔδωκαν οἱ ἐξόριστοι ὅτι ἡ πόλις ἤθελε παραδοθῆ. Ἀλλὰ τὴν φορὰν ταύτην οἱ Ἀχαιοὶ, γενόμενοι πάλιν φίλοι τῶν Ἠλείων, ἐβοήθησαν τὴν πόλιν ὥστε οἱ Ἀρκάδες, οὐδὲν ἄλλο πράξαντες ἢ δηώσαντες τὴν χώραν αὐτῶν, ἀπῆλθον. Μόλις ὅμως ἐξῆλθον ἐκ τῆς Ἠλείας, καὶ μαθόντες ὅτι οἱ Πελληνεῖς ἦσαν εἰς τὴν Ἥλιδα, ἐπορεύθησαν διὰ νυκτὸς μακροτάτην ὁδὸν καὶ κατέλαβον τὸν Ὀλούρον, πόλιν ἀνήκουσαν εἰς τοὺς Πελληνεῖς οἵτινες πρὸ πολλοῦ εἶχον γίνεαι πάλιν σύμμαχοι τῶν Λακεδαιμονίων. Ἄμα οἱ Πελληνεῖς ἔμαθον τὴν κατάληψιν τοῦ Ὀλοῦρου, ἤλθον εἰς τὴν πόλιν τῶν, μετὰ μεγάλην περιστροφὴν καὶ πολλὰς δυσχερείας, ἐπολέμησαν τοὺς Ἀρκάδας καὶ τοὺς συμπολίτας τῶν τοὺς ὁποίους εἶχον ὀπλίσει οἱ Ἀρκάδες, καὶ μολονότι ὀλίγοι, δὲν ἔπαυσαν ὅμως τὸν πόλεμον εἰμὴ ὅτε ἀνέκτησαν πάλιν τὸν Ὀλούρον.

Ἐξ ἐναντίας οἱ Ἀρκάδες ἐπεχείρησαν νέαν ἐστρατείαν κατὰ τῆς Ἥλιδος. Ἐνῶ δὲ ἦσαν ἐστρατοπεδευμένοι μεταξὺ τῆς πόλεως ταύτης καὶ τῆς Κυλλήνης, ἐπετέθησαν κατ' αὐτῶν οἱ Ἠλείοι· ἀλλ' οἱ Ἀρκάδες ἀντέστησαν καὶ τοὺς ἐνίκησαν. Καὶ ὁ μὲν Ἠλεῖος ἵππαρχος Ἀνδρόμαχος, ὅστις ἐκατηγορήθη ὡς αἴτιος τῆς μάχης ἐκείνης, αὐτὸς ἑαυτὸν ἀπέκτεινεν, οἱ δὲ ἄλλοι ἐπέστρεψαν πάλιν εἰς τὴν πόλιν. Εἰς τὴν αὐτὴν μάχην ἐφονεύθη καὶ ὁ Σπαρτιάτης Σωκλείδας, διότι

τότε ἦσαν ἤδη οἱ Λακεδαιμόνιοι σύμμαχοι τῶν Ἡλείων. Πιεζόμενοι δὲ οἱ Ἡλείοι ἐντὸς τῆς ἰδίας τῶν χώρας, ἐπεμψαν πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους διὰ νὰ ζητήσωσι τὴν βοήθειάν των καὶ νὰ τοὺς παρακαλέσωσι νὰ ἐκστρατεύσωσι κατὰ τῶν Ἀρκάδων· ἐνόμιζον δὲ ὅτι τὸ καλλίτερον μέσον νὰ ἀπαλλαγῶσιν ἀπὸ αὐτοὺς ἦτο νὰ τοὺς πολεμήσωσιν ἀμφοτέρωθεν. Ἄνεχώρησε λοιπὸν ὁ Ἀρχίδαμος μετὰ στρατοῦ ἐκ τῶν πολιτῶν καὶ κατέλαβε τὸν Κρῶμμον. Ἀφήσας δὲ φρουρὰν τρεῖς λόγους ἐκ τῶν δώδεκα τοὺς ὁποίους εἶχεν, ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Σπάρτην. Ἐν τούτοις οἱ Ἀρκάδες, ἐνωθέντες ὅλοι μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν των ἐκ τῆς εἰς τὴν Ἡλιδα ἐκστρατείας, ἦλθον πρὸς τὸν Κρῶμμον καὶ περιεκύκλωσαν αὐτὸν διὰ διπλῆς σειρᾶς χαρακωμάτων. Διατελοῦντες οὕτω ἐν ἀσφαλείᾳ, ἐπολιορκούν τοὺς ἐν τῷ Κρῶμμῳ. Ἄλλ' ἡ πόλις τῶν Λακεδαιμονίων, μὴ ὑποφέρουσα νὰ βλέπῃ τοὺς πολίτας τῆς πολιορκουμένου, ἐπεμψε στρατὸν, ἀναθέσασα τὴν ἀρχηγίαν αὐτοῦ πάλιν εἰς τὸν Ἀρχίδαμον. Ἐλθὼν οὗτος, ἐδήλωσεν ὅσα μέρη ἠδυνήθη τῆς Ἀρκαδίας καὶ τῆς Σκιρίτιδος, καὶ τὰ πάντα ἐπραξε διὰ νὰ λύσῃ εἰ δυνατόν τὴν πολιορκίαν τοῦ Κρῶμμου. Ἄλλ' οἱ Ἀρκάδες οὐδὲ ὅπως ἐπτοῦντο καὶ ἐγέλων διὰ τὰς ἀνωφελεῖς προσπαθείας του.

Ἰδὼν ὁ Ἀρχίδαμος λόφον τινὰ διὰ τοῦ ὁποίου διήρχετο τὸ ἐξωτερικὸν χαρακωμα μὲ τὸ ὁποῖον οἱ Ἀρκάδες εἶχον περικυκλωθῆ, ἐνόμισεν ὅτι θὰ ἠδύνατο νὰ τὸ καταλάβῃ, καὶ ὅτι ἅμα ἐγίνετο ἅπαξ κύριος αὐτοῦ, οἱ πολιορκοῦντες δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ διατηρήσωσι τὴν θέσιν των. Ἐνῶ δὲ ὠδήγει ἐκεῖ διὰ περιστροφῆς

τὰ στρατεύματά του, οἱ πελτασταὶ καὶ οἱ ἐμπροσθοφύλακες αὐτοῦ, ἰδόντες τοὺς Ἐπαρίτους ἔξω τοῦ χαρακώματος, ἐπέπεσαν κατ' αὐτῶν, συγχρόνως δὲ ἐπειρῶντο καὶ οἱ ἵππεῖς νὰ συνεισβάλωσι. Ἄλλ' οἱ Ἐπαρίτοι δὲν ἔκλιναν, ἀλλὰ καλῶς συντεταγμένοι ἔμεινον ἀκίνητοι. Οἱ ἐχθροὶ ἐπανελάβον τὴν ἐπίθεσιν· οἱ Ἐπαρίτοι ὅμως οὐ μόνον δὲν ἔκλιναν ἀλλὰ καὶ ἐπροχώρησαν μάλιστα ἐμπρὺς. Ὁ θόρυβος ἦτο πολὺς ὅτε ἐφθασεν εἰς βοήθειαν καὶ αὐτὸς ὁ Ἀρχίδαμος στραφεὶς περὶ τὴν εἰς τὸν Κρῶμνον φέρουσαν ἀμαξιτὴν ὁδὸν καὶ ἄγων τοὺς στρατιώτας του ἀνά δύο ὅπως ἔτυχον. Οἱ δύο στρατοὶ ἐπλησίασαν ἀλλήλους· καὶ ὁ μὲν τοῦ Ἀρχίδαμου ἦτο τεταγμένος κατὰ στοῖχον ἕνεκα τῆς ὁδοῦ τὴν ὁποίαν ἐπορεύθη, οἱ δὲ Ἀρκάδες ἀπετέλουν σῶμα συνησπισμένον. Οἱ Λακεδαιμόνιοι δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἀνθέξωσιν εἰς τὸ πλῆθος τῶν Ἀρκάδων, ἀλλὰ ταχέως μὲν ὁ Ἀρχίδαμος ἐπληγώθη εἰς τὸν μηρὸν διαμπᾶξ, ταχέως δὲ ἔπεσαν οἱ πρὸ αὐτοῦ μαχόμενοι, ὁ Πολυαινίδας καὶ ὁ Χίλων ὅστις εἶχε τὴν ἀδελφὴν του· ὅλοι δὲ οἱ εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο φονευθέντες δὲν ἦσαν ὀλιγώτεροι τῶν τριάκοντα. Ὑπεχώρησαν λοιπὸν οἱ Λακεδαιμόνιοι διὰ τῆς ὁδοῦ, ἅμα δὲ ἐφθασαν εἰς μέρος μᾶλλον εὐρύχωρον ἀνέπτυξαν τὴν φάλαγγά των καὶ ἀντιπαρετάχθησαν. Οἱ Ἀρκάδες ὅμως ἔμειναν συμπεπυκνωμένοι ὡς ἦσαν, καὶ μολονότι ὑποδέεστεροι κατὰ τὸν ἀριθμὸν, εἶχον ὅμως πολὺ περισσότερον θάρρος, καθὸ καταδιώκοντες στρατὸν ὑποχωροῦντα καὶ φονεύσαντες ἄνδρας τινὰς αὐτοῦ. Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς Λακεδαιμονίους, οὗτοι ἦσαν εἰς πολλὴν ἀθυμίαν, βλέποντες πληγωμένον τὸν Ἀρχίδαμον καὶ μαθόντες τὰ ὀνόματα τῶν φονευθέντων

οἵτινες ἦσαν ὅλοι οἱ ἀνδρειότατοι καὶ σχεδὸν οἱ ἐπιφανέστατοι τῆς Σπάρτης. Ἄμα προσήγγισαν ἀλλήλους οἱ δύο στρατοὶ, εἷς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων ἀνεβόησε καὶ εἶπε· « Στρατιῶται, ποῖος μᾶς ἀναγκάζει νὰ πολεμήσωμεν ; διατὶ δὲν διαλυόμεθα κάμνοντες ἀναχωχὴν ; » Ἀμφότερα τὰ μέρη εὐχαρίστως ἤκουσαν τοὺς λόγους τούτους καὶ ἔκαμον ἀναχωχὴν. Καὶ οἱ μὲν Λακεδαιμόνιοι ἀνεχώρησαν ἀφοῦ ἔλαβον τοὺς νεκρούς των, οἱ δὲ Ἀρκάδες ἀπῆλθον ἀφοῦ ἕστησαν τρόπαιον εἰς τὸ μέρος ὅπου ἐγένετο ἡ πρώτη ἐπίθεσις.

Ἐνῶ οἱ Ἀρκάδες περὶ τὸν Κρῶμνον ἦσαν, οἱ πολῖται τῆς Ἥλιδος πρῶτον μὲν ἐβάδισαν ἐναντίον τῆς Πύλου καὶ συνήντησαν τοὺς Πυλίους οἵτινες εἶχον ἀποκρουσθῆ ἐκ τῶν Θαλαμῶν. Ἄμα οἱ προπορευόμενοι ἱππεῖς τῶν Ἥλείων τοὺς εἶδον, δὲν ἔχασαν καιρὸν, ἀλλ' εὐθὺς ἐπέπεσαν κατ' αὐτῶν καὶ ἐφόνευσαν τινάς· οἱ λοιποὶ κατέφυγον εἰς τινὰ γήλοπον. Ἄλλ' ἐφθασαν οἱ πεζοὶ, διέσπασαν τοὺς ἐν τῷ λόφῳ, ἐφόνευσαν τοὺς μὲν καὶ συνέλαβον ζῶντας περὶ τοὺς διακοσίους. Καὶ ὅσοι μὲν αὐτῶν ἦσαν μισθοφόροι, ἐπωλήθησαν, ὅσοι δὲ φυγάδες, ἐσφάγησαν. Μετὰ ταῦτα ὑπέταξαν τὴν Πύλον καὶ ὅλους τοὺς κατοίκους αὐτῆς μείναντας ἄνευ οὐδεμιᾶς βοήθειας· τὴν αὐτὴν δὲ τύχην ὑπέστησαν καὶ οἱ Μαργανεῖς.

Μετὰ τινὰ χρόνον οἱ Λακεδαιμόνιοι, ἐλθόντες διὰ νυκτὸς εἰς τὸν Κρῶμνον, κατέλαβον τὸ χαράκωμα καὶ ἐκάλεσαν τοὺς πολιορκουμένους Ἀργεῖους καὶ Λακεδαιμονίους. Ὅλοι ὅσοι εὐρίσκοντο ἐγγύτατα καὶ ἐδράξαντο τῆς εὐκαιρίας, ἐξῆλθον, ὅσοι δὲ ἐπροφθάσθησαν ὑπὸ τῶν πολλῶν προσδραμόντων Ἀρκάδων, ἀπεκλείσθησαν

ένδον τῆς πόλεως καὶ ληφθέντες διενεμήθησαν μεταξὺ τῶν νικητῶν. Ἐν μέρει ἔλαβον οἱ Ἀργεῖοι, ἐν οἱ Θηβαῖοι, ἐν οἱ Ἀρκάδες καὶ ἐν οἱ Μεσσήνιοι. Οἱ τοιοῦτοτρόπως συλληφθέντες Σπαρτιάται καὶ περίοικοι ἦσαν πλείοτεροι τῶν ἑκατόν.

Ἐν τούτοις οἱ Ἀρκάδες σχολάσαντες πλέον ἀπὸ τοῦ Κρώμνου, ἐστράφησαν πάλιν πρὸς τοὺς Ἠλείους καὶ ἐνίσχυσαν τὴν φρουρὰν τῆς Ὀλυμπίας· εἰς τὴν προσέγγισιν δὲ τοῦ Ὀλυμπιακοῦ ἔτους παρεσκευάζοντο νὰ πανηγυρίσωσι τὰ Ὀλύμπια μετὰ τῶν Πισατῶν οἵτινες ἤξιον ὅτι αὐτοὶ πρῶτοι εἶχον τὴν ἐφορείαν τοῦ ναοῦ. Ἄμα δὲ ἐφθασαν ὁ μὴν καθ' ὃν τελοῦνται τὰ Ὀλύμπια καὶ αἱ ἡμέραι καθ' ἃς ἀθροίζεται ἡ πανήγυρις, οἱ Ἠλείοι παρεσκευάσθησαν ἀναφανδόν, προσεκάλεσαν τοὺς Ἀχαιοὺς καὶ ἤρχισαν πορευόμενοι τὴν Ὀλυμπιακὴν ὁδόν. Οἱ Ἀρκάδες ποτὲ δὲν ἐφαντάζοντο ὅτι ἤθελον ἐπιτεθῆ κατ' αὐτῶν οἱ Ἠλείοι· διέθεσαν μάλιστα τὰ τῆς πάνηγύρεως μετὰ τῶν Πισατῶν καὶ εἶχον ἤδη τελειώσει τὴν ἵπποδρομίαν καὶ τὸ πένταθλον πλὴν τῆς πάλης ἣτις ἐγένετο οὐχὶ ἐντὸς τοῦ σταδίου, ἀλλὰ μεταξὺ τοῦ σταδίου καὶ τοῦ ναοῦ διότι οἱ Ἠλείοι ἐφάνησαν ἤδη ἐνοπλοὶ πλησίον τοῦ ἱεροῦ δάσους. Οἱ Ἀρκάδες, χωρὶς νὰ προχωρήσωσι περισσότερο πρὸς συνάντησίν των, παρετάχθησαν εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Κλαδάου ποταμοῦ, ὅστις ῥέων παρὰ τὴν Ἄλτιν ἐμβάλλει εἰς τὸν Ἀλφειόν. Ἐκαστέρωθεν εἶχον ὡς συμμάχους δισχιλίους περίπου ὀπλίτας Ἀργεῖους καὶ διακοσίους ὡς ἐγγιστα Ἀθηναίους ἵππεις. Οἱ Ἠλείοι, οἵτινες εἶχον παραταχθῆ εἰς τὸ ἀπέναντι μέρος τοῦ ποταμοῦ, ἐσφαζαν τὰ θύματα καὶ ἐχώρησαν ἀμέσως εἰς τὰ ἐμ-

ἔρως. Καὶ μέχρι μὲν ἐκείνης τῆς ἐποχῆς ὡς πολεμιστὰι περιεφρονοῦντο ὑπὸ τῶν Ἀρκάδων καὶ τῶν Ἀργείων, καθὼς καὶ ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν καὶ τῶν Ἀθηναίων. Ἀλλὰ κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἐθεωρήθησαν ὡς οἱ ἀνδρειότεροι τῶν συμμάχων. Οἱ Ἀρκάδες, μεθ' ὧν κατ' ἀρχὰς συνεπλάκησαν, ἐτράπησαν ἀμέσως εἰς φυγὴν, καὶ οἱ Ἀργεῖοι, τῶν ὁποίων ὑπέμειναν τὴν ἐπίθεσιν, ὑπέστησαν τὴν αὐτὴν τύχην. Οἱ Ἡλεῖοι κατεδίωξαν τοὺς φυγάδας μέχρι μέρους τινὸς κειμένου μεταξὺ τοῦ βουλευτηρίου, τοῦ ναοῦ τῆς Ἑστίας καὶ τοῦ συνεχομένου μὲ τὰ κτίριζ ταῦτα θεάτρου· ἐκεῖ ἐπολέμησαν μετὰ τῆς αὐτῆς ἀνδρείας καὶ ἀπώθησαν τὸν ἐχθρὸν μέχρι τοῦ βωμοῦ. Ἀλλὰ πληττόμενοι ὑπὸ τῶν ἀκοντίων τὰ ὅποια τοῖς ἔρριπτον ἄνωθεν τῶν στοῶν, τοῦ βουλευτηρίου καὶ τοῦ μεγάλου ναοῦ, ἐνῶ αὐτοὶ ἐμάχοντο ἐν ἐπιπέδῳ χώρῳ, ἀπώλεσαν πολλοὺς, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸν ἀρχηγὸν τῶν Τριακοσίων Στρατόλαν.

Τούτων δὲ πραχθέντων ἀπεχώρησαν εἰς τὸ στρατόπεδόν των. Ἐν τούτοις οἱ Ἀρκάδες καὶ οἱ σύμμαχοί των τόσον ἐφοβήθησαν διὰ τὴν ἐπομένην ἡμέραν ὥστε οὐδὲ ἀνεπαύθησαν δι' ὅλης τῆς νυκτός, ἀλλ' ἀνατρέψαντες τὰ ἐστημένα παραπήγματα περιεχαρακώθησαν. Οἱ δὲ Ἡλεῖοι, ὅταν τὴν ἐπιούσαν ἐπλησίασαν καὶ εἶδον ἰσχυρὸν χαράκωμα καὶ πολλοὺς ἀναβιβασμένους ἐπὶ τῶν ναῶν, ἀπῆλθον εἰς τὴν πόλιν των. Ἡ ἀνδρεία τὴν ὁποίαν ἔδειξαν, θεὸς μόνον ἠδύνατο νὰ τὴν ἐμπνεύσῃ εἰς μίαν μόνην ἡμέραν, καθότι καὶ αὐτὴ ἡ μακροχρονιωτέρα ἄσκησις εἶναι ἀδύνατον νὰ τὴν ἀντικαταστήσῃ.

Οἱ Μαντινεῖς μὴ ἐπιδοκιμάζοντες νὰ μεταχειρίζωνται

ται οἱ ἄρχοντες τῶν Ἀρκάδων τὰ ἱερὰ χρήματα διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν καὶ διὰ τὴν συντήρησιν τῶν Ἐπαρίτων, ἀπηγόρευσαν πρῶτοι διὰ ψηφίσματος τὴν χρῆσιν τῶν ἱερῶν χρημάτων. Συνάξαντες δὲ αὐτοὶ ἐκ τῆς πόλεως τὸ ἀνῆκον μέρος εἰς τοὺς Ἐπαρίτους, τὸ ἐπεμψαν εἰς τοὺς ἄρχοντας διὰ νὰ τὸ διακείμωσιν. Ἄλλ' οἱ ἄρχοντες ἤξιωσαν ὅτι οἱ Μαντινεῖς ἐπεβουλεύοντο τὴν Ἀρκαδικὴν δημοσπονδίαν καὶ ἐνεκάλεσαν τοὺς προύχοντας αὐτῶν ἐνώπιον τῶν μυρίων. Ἐπειδὴ δὲ δὲν ὑπήκουσαν, τοὺς κατεδίκασαν καὶ ἐπεμψαν τοὺς Ἐπαρίτους διὰ νὰ προσάξωσι τοὺς καταδικασθέντας. Καὶ οἱ μὲν Μαντινεῖς ἔκλεισαν τὰς πύλας καὶ δὲν ἐδέχθησαν αὐτοὺς ἐντὸς τῆς πόλεως. Μετ' ὀλίγον ὁμοῦ καὶ ἄλλοι τινὲς μεταξὺ τῶν μυρίων ἔλεγον ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ ἐγγίξωσι τὰ ἱερὰ χρήματα μήτε νὰ κληροδοτήσωσιν αἰωνίως εἰς τοὺς ἀπογόνους τῶν τὸ πρὸς τοὺς θεοὺς ἐκεῖνο ἔγκλημα. Οὕτω λοιπὸν ἅμα ἐψηφίσθη νὰ μὴ μεταχειρίζονται πλέον τὰ ἱερὰ χρήματα, οἱ Ἐπαρίτοι, οἱ μὴ δυνάμενοι νὰ ὑπηρετήσωσιν ἄνευ μισθοῦ, διελύθησαν· ἐκεῖνοι δὲ οἵτινες εἶχον τὰ μέσα ἐξώτρυνον ἀλλήλους καὶ κατετάχθησαν εἰς τοὺς Ἐπαρίτους διὰ νὰ μὴ διατελῶσι πλέον ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν αὐτῶν, ἀλλ' ἐξ ἐναντίας αὐτοὶ νὰ τοὺς ἔχωσιν ὑποχείριους. Βλέποντες οἱ τὰ ἱερὰ χρήματα διαχειρισθέντες ἄρχοντες ὅτι ἐὰν ἤναγκαζόντο νὰ δώσωσι λογαριασμὸν, μέγαν κίνδυνον θὰ διέτρεχεν ἡ ζωὴ τῶν, ἐπεμψαν εἰς τὰς Θήβας ὅπως ἀναγγείλωσιν εἰς τοὺς Θηβαίους ὅτι ἐὰν δὲν ἐξεστράτευαν ἀμέσως θὰ ἐκινδύνευον νὰ ἴδωσι πάλιν τοὺς Ἀρκάδας λακωνίζοντας. Καὶ οἱ μὲν Θηβαῖοι ἠτοιμάζοντο νὰ ἐκστρατεύσωσιν· οἱ δὲ ἀσχολούμενοι εἰλικρι-

νῶς εἰς τὰ ἀληθῆ συμφέροντα τῆς Πελοποννήσου ἔπεισαν τὴν κοινότητα τῶν Ἀρκάδων νὰ πέμψη πρέσβεις πρὸς τοὺς Θηβαίους διὰ νὰ τοῖς εἴπη νὰ μὴ ἔλθωσιν ἐνοπλοι εἰς τὴν Ἀρκαδίαν, ἐκτὸς ἐὰν τοὺς καλέσωσι. Καὶ ἅμα μὲν ἐμήνυον ταῦτα εἰς τοὺς Θηβαίους, ἅμα δὲ ἐσκέπτοντο ὅτι οὐδεμίαν εἶχον ἀνάγκην πολέμου, καθότι παραιτούμενοι τῆς ἐφορείας τοῦ ναοῦ ἦτις ἦτο ἀνωφελής, οὐ μόνον δικαίως καὶ δσίως θὰ ἐφέροντο, ἀλλὰ καὶ θὰ καθίσταντο εὐάρεστοι τῷ θεῷ. Μὴ ἐχόντων δὲ τῶν Ἠλείων ἄλλας ἀξιώσεις, τὰ δύο μέρη ἀπεφάσισαν νὰ κάμωσιν εἰρήνην· καὶ ἐπὶ τούτῳ ἐγένοντο σπονδαί.

Γενομένων δὲ τῶν ὄρκων καὶ ὁμοσάντων καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων, καὶ τῶν Τεγεατῶν καὶ αὐτοῦ τοῦ Θηβαίου στρατηγοῦ, ὅστις εὐρίσκετο εἰς τὴν Τεγέαν μὲ τριακοσίους ὀπλίτας Βοιωτοὺς, οἱ μὲν Ἀρκάδες μείναντες αὐτοῦ εἰς τὴν Τεγέαν, ἔτρωγον, εὐθύμουν, ἔπινον, ἔφαλλον πρὸς τιμὴν τῆς εἰρήνης, ὁ δὲ Θηβαῖος καὶ ὅσοι ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐφοβοῦντο νὰ δώσωσιν εὐθύνας, ἐνωθέντες μὲ τοὺς Βοιωτοὺς καὶ μὲ τοὺς ὁμογνώμονας ἐκ τῶν Ἐπαρίτων, ἔκλεισαν τὰς πύλας τοῦ τείχους τῶν Τεγεατῶν καὶ ἐπεμψαν νὰ συλλάβωσι τοὺς πρωτίστους πολίτας ἐκ τοῦ μέσου τῶν συμποσίων. Ἐπειδὴ δὲ ὑπῆρχον ἐκεῖ Ἀρκάδες ἐξ ὅλων τῶν πόλεων καὶ ὅλοι ἐπεθύμουν τὴν εἰρήνην, ἔπρεπεν ἀναγκαίως νὰ συλληφθῶσι πολλοί. Τούτου ἕνεκα ταχέως τὸ δεσμοτήριον καὶ ἡ κοινὴ φυλακὴ ἐπληρώθησαν. Οἱ καθειρηθέντες ἦσαν πολλοί· πολλοὶ ἐπήδησαν ἀνωθεν τοῦ τείχους καὶ τινες μάλιστα ἀφῆθησαν νὰ φύγωσι διὰ τῶν πυλῶν, διότι οὐδεμίαν ἐδίδον σημασίαν εἰς ἐκείνους

παρά τῶν ὁποίων δὲν εἶχον νὰ φοβηθῶσί τι. Ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὁποῖον περιήγαγεν εἰς τὸ ἔπακρον τῆς ἀμνηγανίας τὸν Θηβαῖον καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ ἦτο ὅτι δὲν συνέλαβον εἰμὴ ὀλιγίστους Μαντινεῖς, ἐνῶ ἐξ αὐτῶν κυρίως εἶχον ἀνάγκην νὰ συλλάξωσι πολλοὺς· χάρις εἰς τὴν ἐγγύτητα τῆς πόλεως των οἱ Μαντινεῖς ἔφυγον σχεδὸν ὅλοι εἰς τὰς οἰκίας των. Ἄμα ἐγένετο ἡμέρα καὶ ἔμαθον οἱ Μαντινεῖς τὰ συμβάντα, ἔπεμψαν ἀμέσως νὰ συστήσωσιν εἰς τὰς ἄλλας πόλεις τῆς Ἀρκადίας νὰ διατελῶσιν ἔνοπλοι καὶ νὰ φυλάττωσι τὰ τεῖχη των. Καὶ αὐτοὶ δὲ ἔπραττον τὸ αὐτὸ, καὶ ἔπεμψαν συγχρόνως εἰς τὴν Τεγέαν νὰ ἀπαιτήσωσιν ὅλους τοὺς κρατουμένους Μαντινεῖς. Ἀπήτησαν ἐπίσης νὰ μὴ φυλακισθῇ ἢ καταδικασθῇ εἰς θάνατον οὐδεὶς τῶν ἄλλων Ἀρκάδων πρὶν δικασθῇ. Καθ' ἣν δὲ περὶπτωσιν ὑπῆρχον ἀφορμαὶ κατηγορίας ἐναντίον τινῶν, ἐκήρυξαν ὅτι ἡ πόλις τῶν Μαντινέων ἠγγυᾶτο νὰ προσαγάγῃ εἰς τὴν κοινότητα τῶν Ἀρκάδων ὅσους ἤθελον ἐγκαλέσει ἐνώπιον αὐτῆς. Ταῦτα ἀκούσας ὁ Θηβαῖος ἠπόρει πῶς νὰ συμβιβάσῃ τὴν ὑπόθεσιν καὶ ἀπέλυσεν ὅλους τοὺς κρατουμένους. Τὴν ἐπισοῖσαν συγκαλέσας τοὺς Ἀρκάδας ὅσοι ἤθελον νὰ μεταβῶσιν εἰς τὴν συνέλευσιν ἐζήτηε νὰ δικαιολογηθῇ λέγων ὅτι ἐξηπατήθη. Εἶπε τῶνόντι ὅτι ὡς ἤκουσεν εἶχον ἔλθαι οἱ Λακεδαιμόνιοι εἰς τὰ σύνορα καὶ ὅτι τινὲς Ἀρκάδες ἔμελλον νὰ τοῖς παραδώσωσι τὴν Τεγέαν. Ἀκούσαντες αὐτὸν οἱ Ἀρκάδες, καὶ περ' ἤξευρον ὅτι ἐψεύδετο, τὸν ἀπέλυσαν· πέμψαντες δὲ πρέσβεις εἰς τὰς Θήβας τὸν κατηγορήσαν καὶ ἐζήτησαν τὴν εἰς θάνατον καταδικήν του. Ἐρρέθη ὅμως ὅτι ὁ Ἐπαμεινώνδας, τότε εἰς τῶν

στρατηγῶν, ἀπεκρίθη ὅτι ὁ Θηβαῖος πολὺ ὀρθότερον ἔπραξεν ὅτε συνέλαβε τοὺς ἀνθρώπους ἢ ὅτε τοὺς ἀπέλυσε. «Διότι, εἶπε, πῶς νὰ μὴ σᾶς κατηγορήσωμεν δικαίως ἐπὶ προδοσίᾳ ὑμᾶς οἵτινες, ἀφοῦ μᾶς περιεπλέξατε εἰς πόλεμον, ἐκάμετε εἰρήνην ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως ἡμῶν ; Μάθετε δὲ καλῶς, προσέθηκεν, ὅτι ἡμεῖς καὶ στρατεύματα θὰ στείλωμεν εἰς τὴν Ἀρκαδίαν καὶ θὰ πολεμήσωμεν ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῶν φρονούντων τὰ ἡμέτερα.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

(362 π. X.)

Διαβιβασθείσης τῆς ἀποκρίσεως ταύτης εἰς τὴν κοινότητα τῶν Ἀρκαδῶν καὶ εἰς τὰς διαφόρους πόλεις, οἱ Μαντινεῖς καὶ οἱ λοιποὶ Ἀρκαῶδες οἱ κηδόμενοι τῆς Πελοποννήσου, ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ Ἡλεῖοι καὶ οἱ Ἀχαιοὶ, ἐπέισθησαν ἀπ' ἐκείνης τῆς στιγμῆς ὅτι οἱ Θηβαῖοι δὲν ἔκρυπτον πλέον τὴν ἐπιθυμίαν των νὰ ἴδωσι τὴν Πελοπόννησον ὅσον τὸ δυνατόν ἐξασθενουμένην διὰ νὰ δυναθῶσιν ἔτι μᾶλλον εὐκόλως νὰ τὴν ὑποδουλώσωσι. «Διατὶ λοιπὸν θέλουσι νὰ πολεμῶμεν, εἴμῃ διὰ νὰ βλάπτωμεν ἀλλήλους καὶ νὰ ἔχωσιν ἀμφοτέρω τὰ μέρη τὴν ἀνάγκην των; Καὶ διατὶ, ἀφοῦ τοῖς λέγομεν ὅτι δὲν ἔχομεν τὴν ἀνάγκην τῶν πρὸς τὸ παρὸν, παρασκευάζονται νὰ πέμψωσι στρατεύματα ; Δὲν εἶναι φανερόν ὅτι ἐτοιμάζουσι τὴν ἑκστρατείαν ταύτην διὰ νὰ μᾶς κάμωσι κακὸν τι ;» Ἐπεμψάν ὡσαύτως εἰς τὰς Ἀθή-

νας διὰ τὰ ζητήσωσι βοθείας, καὶ μετέβησαν εἰς τὴν Λακεδαίμονα πρέσβεις ἐκ τῶν Ἐπαρίτων ἐπιφορτισμένοι νὰ παρακαλέσωσι τοὺς Λακεδαιμονίους νὰ ἀποκρυσώσιν ἐὰν ἤθελον ἀπὸ κοινοῦ πάντα ὅστις ἤθελεν ἀποπειραθῆ νὰ ὑποδουλώσῃ τὴν Πελοπόννησον. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἡγεμονίαν συνεφωνήθη ἵνα ἕκαστος λαὸς ἐξασκῆ αὐτὴν ἐν τῇ χώρᾳ του.

Ἐνῶ ἐγίνοντο αἱ διαπραγματεύσεις αὗται, ὁ Ἐπαμεινώνδας ἐξῆλθεν ἀκολουθούμενος ὑπὸ ὅλων τῶν Βοιωτῶν καὶ τῶν Εὐβοέων καὶ πολλῶν Θεσσαλῶν πεμφθέντων ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ ὑπὸ τῶν ἀντιπάλων τοῦ τυράννου τούτου. Οἱ Φωκεῖς ὅμως δὲν ἠκολούθησαν προφασιζόμενοι τὰς συνθήκας αἵτινες, ὡς ἔλεγον, τοῖς ἐπέβαλλον μὲν νὰ βοηθῶσι τὰς Θήβας ἐάν τις ἐξεστράτευσεν κατ' αὐτῶν, ἀλλ' οὐχὶ καὶ νὰ ἐκστρατεύωσι καὶ κατ' ἄλλων πόλεων. Δὲν ἀμφίβαλλεν ἐν τούτοις ὁ Ἐπαμεινώνδας ὅτι καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Πελοποννήσῳ θὰ εἶχεν ὑπὲρ αὐτοῦ τοὺς Ἀργεῖους, τοὺς Μεσσηνίους καὶ τοὺς Ἀρκάδας ὅσοι ἦσαν μὲ τὸ μέρος τῶν Θηβαίων· τοιοῦτοι δὲ ἦσαν οἱ Τεγεᾶται, οἱ Μεγαλοπολίται, οἱ Ἀσεᾶται, οἱ Παλλαντῖνοι καὶ ὅλαι αἱ μικραὶ πόλεις αἱ μετὰ αὐτῶν περικεκλεισμέναι αἵτινες θὰ ἠναγκάζοντο νὰ ἀκολουθήσωσι τὰς μεγαλειτέρας.

Ἐξῆλθε λοιπὸν ὁ Ἐπαμεινώνδας ταχέως φθάσας δὲ εἰς τὴν Νεμέαν, ἔμεινεν ἐκεῖ ἐλπίζων νὰ καταλάβῃ τοὺς Ἀθηναίους διερχομένους. Ἐσκέπτετο ὅτι ἡ καταστροφὴ αὐτῶν ἤθελε διπλασιάσει τὴν προθυμίαν τῶν συμμάχων του καὶ ἀποθαρρύνει τοὺς ἀντιπάλους του· ἐν ἐνὶ δὲ λόγῳ ἐφφώνει ὅτι ἡ ταπεινώσις τῶν Ἀθη-

νῶν ἦτο ὑψωσις τῶν Θηβῶν. Ἐνῶ δὲ διέτριβεν ἐκεῖ, ὅλοι οἱ ὁμοφρονοῦντες συνήρχοντο εἰς τὴν Μαντινείαν. Ὅταν ὁμως ὁ Ἐπαμεινώνδας ἤκουσεν ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι παρητήθησαν νὰ πορευθῶσι διὰ ξηρᾶς καὶ ὅτι ἠτοιμάζοντο νὰ πέμψωσι διὰ θαλάσσης καὶ διὰ τῆς Λακωνίας τὰς ἐπικουρίας των πρὸς τοὺς Ἀρκάδας, ἀνεχώρησεν ἐκ τῆς Νεμεᾶς καὶ ἔφθασεν εἰς τὴν Τεγέαν. Δὲν δύναμαι νὰ εἶπω ὅτι ὑπῆρξεν εὐτυχῆς κατὰ τὴν στρατηγίαν του, ὅσον ἀφορᾷ ὁμως τὴν φρόνησιν καὶ τὴν τόλμην νομίζω ὅτι ὁ ἀνὴρ οὗτος οὐδὲ ὅπως ἐφάνη στερούμενος τῶν προσόντων τούτων. Καὶ πρῶτον μὲν τὸν ἐπαινῶ διότι ἐστρατοπέδευσεν ἐντὸς τοῦ περιβόλου τῆς Τεγέας, ὅπου, ἐν πλειοτέρᾳ διατελῶν ἀσφαλείᾳ ἢ ἐὰν ἐστρατοπέδευεν ἐκτὸς τῶν τειχῶν, ἠδύνατο νὰ κρύπτῃ τὰ σχέδιά του ἀπὸ τὸν ἐχθρὸν καὶ νὰ προμηθεύεται εὐκόλως ἐκ τῆς πόλεως ὅσα ἐχρειάζετο. Ἐκτὸς τούτου ἠδύνατο νὰ βλέπῃ τοὺς ἐν τῇ πεδιάδι ἐστρατοπεδευμένους πολεμίους καὶ νὰ κρίνῃ τί ἐπραττον ὀρθῶς καὶ τί κακῶς. Μολονότι δὲ ἐνόμιζεν ἑαυτὸν ἰσχυρότερον τοῦ ἐχθροῦ, δὲν τὸν προσέβαλλεν ὁμως ἐὰν ἐβλεπεν ὅτι κατεῖχε θέσιν καλλιτέραν. Ἐν τούτοις βλέπων ὅτι οὐδεμία πόλις ἐκηρύχθη ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ ὅτι ὁ χρόνος παρήρχετο, ἔκριεν ὅτι ἔπρεπε νὰ πράξῃ τι ἄλλως, ἀντὶ τῆς προτέρας εὐκλείας, ἠθέλε προστριβῆ αὐτῷ μέγα ὄνειδος.

Μαθὼν λοιπὸν ὅτι οἱ ἐχθροὶ εἶχον ὀχυρωθῆ εἰς τὰ περίξ τῆς Μαντινείας καὶ ὅτι εἶχον πέμψει νὰ ζητήσωσι τὸν Ἀγησίλαον καὶ ὅλους τοὺς Λακεδαιμονίους, μαθὼν ἐκτὸς τούτου ὅτι ὁ Ἀγησίλαος ἐξεστράτευσεν καὶ εὐρίσκετο ἤδη εἰς τὴν Πελλήνην, διέταξε τοὺς στρα-

τιώτας του νὰ δειπνήσωσι καὶ ἀμέσως ὤδευσε πρὸς τὴν Σπάρτην. Ἐὰν Κρῆς τις, κατὰ θεῖαν ἔμπνευσιν, δὲν ἤρχετο νὰ ἀναγγεῖλῃ εἰς τὸν Ἀγησίλαον τὴν προσέγγισιν τοῦ στρατοῦ, ἡ Σπάρτη, ἔρημος ὑπερασπιστῶν, θὰ ἐκυριεύετο ὡς φωλεὰ πτηνῶν. Πληροφορηθεὶς ὁμῶς ἐγκαίρως ὁ Ἀγησίλαος ἔφθασε πρὶν τοῦ ἐχθροῦ εἰς τὴν πόλιν, καὶ οἱ Σπαρτιαῖται, διανεμηθέντες εἰς διάφορα μέρη, ἐφύλαττον τὴν πόλιν· ἦσαν δὲ ὀλίγοι, καθότι οἱ ἵππεῖς των, οἱ μισθοφόροι καὶ τρεῖς λόχοι ἐκ τῶν δώδεκα εὐρίσκοντο εἰς τὴν Ἀρκαδίαν. Φθάσας ὁ Ἐπαμεινώνδας εἰς τὴν πόλιν τῶν Σπαρτιατῶν ἀπέφυγε νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὰ μέρη ὅπου τὰ στρατεύματά του θὰ ἠναγκάζοντο νὰ πολεμήσωσιν ἐν ἰσοπέδῳ, ὑπὸ τὰ ἐκ τῶν οἰκιῶν ἀκοντίσματα, καὶ ὅπου ὁ ἀριθμὸς οὐδεμίαν ἐδίδεν ὑπεροχὴν εἰς ἀνθρώπους πολυπληθεστέρους. Ἀλλὰ καταλαβὼν θέσιν τινὰ τὴν ὁποῖαν ἐνόμισε κατάλληλον, ἤρχισε τὴν κατὰ τῆς πόλεως ἐπίθεσιν οὐχὶ ἀναβαίνων ἀλλὰ καταβαίνων ἐκ τοῦ ὕψους ἐκεῖνου. Εἰς ὅσα συνέβησαν κατόπιν δύναται μὲν τις νὰ ἴδῃ θεῖαν ἀνάμιξιν, δύναται ὁμῶς καὶ νὰ εἴπῃ ὅτι οὐδὲν δύναται νὰ ἀντισταθῇ εἰς ἀνθρώπους ἀπληπισμένους. Γιώντι, ὅταν ὁ Ἀρχίδαμος ἔφθασε μὲ ὀλιγωτέρους τῶν ἑκατὸν ἀνδρῶν, καὶ μετὰ λίαν δυσχερῆ ὁδὸν ἐβάδισε κατὰ τῶν πολεμίων, ἰδοὺ οἱ πῦρ πνέοντες ἐκεῖνοι ἀντίπαλοι, οἱ νικῆσαντες τοὺς Λακεδαιμονίους, οἱ ἀνώτεροι κατὰ τὸν ἀριθμὸν καὶ θέσιν καλλιτέραν κατέχοντες, ἐκλιναν μὴ δυνηθέντες νὰ ἀνθέξωσιν εἰς τὴν ἐπίθεσιν τοῦ Ἀρχιδάμου. Οἱ πρῶτοι στοῖχοι τοῦ Ἐπαμεινώνδου ἔπεσαν. Ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ Σπαρτιαῖται, ὑπερήφανοι διὰ τὴν νίκην των, ἐξηκολούθησαν τὴν καταδίωξιν πέραν τοῦ δέοντος, ἔπεσαν καὶ αὐτοί.

Ἦτο φαίνεται γεγραμμένον ὑπὸ τῆς θείας χειρὸς μέχρι τίνος σημείου ἔπρεπε νὰ σταματήσει ἡ νίκη των.

Τότε ὁ Ἀρχίδαμος ἔστησε τρύπαιον εἰς τὸ μέρος ὅπου ἐνίκησε καὶ ἀπέδωσε διὰ συνθήκης τοὺς ἐνταῦθα πεσόντας πολεμίους. Ὁ δὲ Ἐπαμεινώνδας προβλέπων ὅτι οἱ Ἀρκάδες θὰ ἤρχοντο εἰς βοήθειαν τῶν Λακεδαιμονίων, δὲν ἤθελε νὰ πολεμήσῃ κατ' αὐτῶν, καὶ καθ' ὄλων τῶν Λακεδαιμονίων συνηνωμένων, πρὸ πάντων καθ' ἣν στιγμήν οἱ μὲν Λακεδαιμόνιοι ἐνίκησαν, αὐτὸς δὲ ἠττήθη. Ἐπέστρεψε λοιπὸν ὅσον ἠδύνατο τάχιστα εἰς τὴν Τεγέαν, ὅπου ἀφῆκε νὰ ἀναπαυθῶσιν οἱ ὀπλιταί του, ἀλλ' ἔπεμψε τοὺς ἵππεῖς του εἰς τὴν Μαντινεῖαν συστήσας εἰς αὐτοὺς νὰ ἔχωσι θάρρος καὶ λέγων ὅτι θὰ εὔρισκον πιθανὸν ἔξω τῶν τειχῶν τῆς Μαντινείας ὅλα τὰ ποίμνια καὶ ὅλους τοὺς κατοίκους, καθότι ἦτο καιρὸς τῆς συγκομιδῆς τοῦ σίτου. Καὶ οἱ μὲν Θηβαῖοι ἵππεῖς ἀνεχώρησαν.

Οἱ δὲ ἵππεῖς τῶν Ἀθηναίων, ἀναχωρήσαντες ἐκ τῆς Ἐλευσίνας, ἐδείπνησαν τὸ ἑσπέρας εἰς τὸν Ἴσθμόν· διελθόντες δὲ εἰς τὰς Κλεωνάς, ἔφθασαν εἰς τὴν Μαντινεῖαν καὶ ἐστρατοπεδεύσαντο ἐντὸς τοῦ τείχους. Ἐλθούσης τῆς εἰδήσεως ὅτι οἱ πολέμιοι ἐπλησίαζον, οἱ Μαντινεῖς παρεκάλεσαν τοὺς Ἀθηναίους ἵππεῖς νὰ τοὺς βοηθήσωσιν ὅπως ἠδύναντο. Τοῖς ἐδείξαν εἰς τοὺς ἀγροὺς ὅλα τὰ ποίμνιά των, τοὺς ἐργάτας των, πολλὰ παιδιά καὶ γέροντας ἐλευθέρους. Ἀκούσαντες ταῦτα οἱ Ἀθηναῖοι ἐξῆλθον, μολονότι ἦσαν νήστες καὶ αὐτοὶ καὶ οἱ ἵπποι των. Τίς δὲν ἤθελε θαυμάσει τὴν ἀνδρείαν ἣν ἐδείξαν κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην; Μολονότι εἶδον τοὺς ἐχθροὺς πολὺ πλειότερους καὶ μολονότι εἶ-

γον ἀποτύχει εἰς τὴν Κόρινθον, δὲν ἀνεχαιτίσθησαν ὁμῶς ὑπὸ τῶν σκέψεων τούτων, μήτε ὑπὸ τῆς σκέψεως ὅτι ἔμελλον νὰ πολεμήσωσι Θηβαίους καὶ Θεσσαλοὺς, φημιζομένους ὡς κρατίστους ἰππεῖς· αἰσχυρόμενοι μόνον μήπως ἡ παρουσία των εἰς οὐδὲν ἤθελεν ὠφελήσει τοὺς συμμάχους καὶ ἐπιθυμοῦντες νὰ διατηρήσωσι τὴν πατρῶαν δόξαν, ὤρμησαν μανιωδῶς ἅμα εἶδον τὸν ἐχθρόν. Εἰς τὴν γενναιότητα δὲ αὐτῶν ὀφείλουσιν οἱ Μαντινεῖς τὴν διάσωσιν παντὸς ὅ,τι εὐρίσκετο εἰς τοὺς ἀγρούς. Οἱ Ἀθηναῖοι ἀπώλεσαν ἀνδρείους τινὰς καὶ δῆλον ὅτι ἐφόνευσαν τινὰς ἐκ τῶν πολεμίων, διότι δὲν ἔμεινε κανὲν ὄπλον βραχὺ μὲ τὸ ὅποῖον νὰ μὴ ἐκτυπήθησαν ἐκατέρωθεν. Συνέλεξαν ἔπειτα οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς νεκροὺς των καὶ ἀπέδωσαν διὰ συνθήκης τοὺς τῶν Θηβαίων.

Ἐν τούτοις ὁ Ἐπαμεινώνδας, βλέπων ὅτι μετ' ὀλίγας ἡμέρας θὰ ἠναγκάζετο νὰ ἀναχωρήσῃ καθότι προσήγγιζε τὸ τέλος τοῦ χρόνου ὅστις εἶχε προσδιορισθῆ διὰ τὴν ἐκστρατείαν ἐκείνην, ἠσθάνθη ὅτι ἐὰν ἀφήσῃ ἀνυπερασπίστους τὰς πόλεις πρὸς βοήθειαν τῶν ὁποίων εἶχεν ἔλθει, θὰ ἐπολιορκοῦντο αὗται ὑπὸ τῶν ἀντιπάλων των· ἐνόησεν ὅτι καὶ αὐτοῦ τοῦ ἰδίου ἡ δόξα θὰ κατεστρέφετο, καθότι ἠττήθη μὲν εἰς τὴν Λακεδαιμόνα μετὰ τῶν πολλῶν ὀπλιτῶν του ὑπὸ ὀλίγων ἀνδρῶν, ἠττήθη δὲ ἐν ἰππομαχίᾳ εἰς τὴν Μαντινείαν, καὶ διὰ τῆς εἰς τὴν Πελοπόννησον ἐκστρατείας ἐκείνης ἐγένετο αἴτιος τοῦ συνασπισμοῦ τῶν Λακεδαιμονίων, τῶν Ἀρκάδων, τῶν Ἀχαιῶν, τῶν Ἡλείων καὶ τῶν Ἀθηναίων. Τῷ ἐφάνη λοιπὸν ἀδύνατον νὰ ἀναχωρήσῃ ἄνευ μάχης, σκεφθεὶς ὅτι ἐὰν μὲν νικήσῃ, τὰ πάντα θὰ ἐπανωρθοῦν-

του, ἐὰν δὲ ἐφρονεῖτο, θὰ ἦτο ἐνδοξον δι' αὐτὸν νὰ ἀποθάνῃ ἀποπειρώμενος νὰ καταλίπη εἰς τὴν πατρίδα του τὴν ἡγεμονίαν τῆς Πελοποννήσου.

Δὲν τὸν θαυμάζω διὰ τὰ αἰσθήματα ταῦτα, καθότι τοιαῦται εἶναι αἱ σκέψεις ὅλων τῶν γενναίων ἀνδρῶν. Ἐκεῖνο ὅμως ὅπερ μοι φαίνεται ἄξιον μεγίστου θαυμασμοῦ εἶναι ὅτι ἐσχημάτισε στρατὸν μὴ φοβούμενον κανένα κόπον μήτε κατὰ τὴν ἡμέραν μήτε κατὰ τὴν νύκτα, στρατὸν μὴ ὀπισθοχωροῦντα ἐνώπιον οὐδενὸς κινδύνου, οὐδέποτε ἀπειθοῦντα, ἔστω καὶ ὅταν εἶχε σπάνια τὰ ἐπιτήδεια. Ὅταν κατὰ τὴν τελευταίαν φορὰν παρήγγειλεν εἰς τὰ στρατεύματά του νὰ παραταχθῶσιν εἰς μάχην, οἱ ἱππεῖς, ἐπὶ τῇ διαταγῇ αὐτοῦ, ἤρχισαν μετὰ ζήλου νὰ λευκαίνωσι τὰ κράνη των, οἱ Ἀρκάδες ὀπλῖται ἐχάραττον ῥόπαλα εἰς τὰς ἀσπίδας των ὡς νὰ ἦσαν Θηβαῖοι, καὶ ὅλοι ἠκόνιζον τὰς λόγχας των καὶ τὰ ξίφη των καὶ ἐκαθάριζον τὰς ἀσπίδας των. Μετὰ τὰς ἐτοιμασίας ταύτας, τοὺς ἐξήγαγεν· ἀλλὰ τί ἔπραξε; τοῦτο θὰ εἶπω ὡς ἄξιον περιγραφῆς. Πρῶτον μὲν ὡς ἦτο ἐπόμενον παρέταξε τὸν στρατὸν του εἰς μάχην ἢ πρᾶξις αὕτη ἀνήγγελλεν ὅτι ἐσκόπευε νὰ πολεμήσῃ. Ἀλλ' ὅταν ὁ στρατός του παρετάχθη συμφώνως μὲ τὰς παρ' αὐτοῦ δοθείσας διαταγὰς, δὲν τὸν ὠδήγησε κατὰ τοῦ ἐχθροῦ διὰ τῆς συντομωτάτης ὁδοῦ, ἀλλ' ὠδευσε πρὸς τὰ πρὸς δυσμὰς ὄρη καὶ ἀπέναντι τῆς Τεγέας, ὥστε ἔκαμε τὸν ἐχθρὸν νὰ νομίσῃ ὅτι δὲν θὰ ἐπολέμει τὴν ἡμέραν ἐκείνην. Φθάσας τρώντι εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους, ἐξέτεινε τὴν φάλαγγα, κατέθεσε τὰ ὄπλα ὑπὸ τὰ ὕψη καὶ ἐφαίνετο ὡς θέλων νὰ στρατοπεδεύσῃ. Διὰ τοῦ στρατηγήματος τούτου

παρέλυσε μὲν τῶν πλείστων πολεμίων τὴν πρὸς τὴν μάχην προθυμίαν, παρέλυσε δὲ καὶ τὴν παράταξιν αὐτῶν. Ἄλλ' αἴφνης, προτάξας εἰς τὸ μέτωπον τῆς φάλαγγος τοὺς εἰς τὰ πλάγια βαδίζοντας λόχους, ἐσχημάτισεν οὕτω περὶ ἑαυτὸν ἔμβολον ἰσχυρόν· τότε δὲ παραγγείλας νὰ ἀναλάβωσι τὰ ὄπλα, ἐχώρησεν ἔμπρός.

Ὅταν οἱ ἐχθροὶ τοὺς εἶδον ἐρχομένους παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν, οὐδεὶς ἠδυνήθη νὰ μείνη εἰς τὴν θέσιν του· ἀλλ' οἱ μὲν ἔτρεχον εἰς τὰς τάξεις, οἱ δὲ παρετάττοντο, οἱ δὲ ἐχαλίνουν τοὺς ἵππους, οἱ δὲ ἐνεδύοντο τοὺς θώρακας, ὅλοι δὲ ἐφαίνοντο μᾶλλον παθόντες τι ἢ πράττοντες. Ὁ Ἐπαμεινώνδας ᾠδήγει τὸν στρατὸν του ὡς τριήρη, μὲ τὴν πῶραν εἰς τὰ ἔμπρός, ἐλπίζων νὰ διασχίσῃ τὸν ἐχθρὸν εἰς τὸ μέρος ὅπου ἤθελεν ἐμβάλει καὶ νὰ καταστρέψῃ οὕτω ὅλον τὸν ἐχθρικὸν στρατὸν. Ἦτοιμάζετο τῶντι νὰ πολεμήσῃ μὲ τοὺς καλλιτέρους στρατιώτας του καὶ ἔθεσεν ὀπίσω τοὺς ὀλιγώτερον γεγυμνασμένους, ἠξέυρων ὅτι ἡ ἥϊστα τῶν τελευταίων τούτων θὰ ἀπεθάρρυνε τοὺς ἰδικούς του στρατιώτας καὶ θὰ ἐνίσχυε τοὺς ἐναντίους. Καὶ οἱ μὲν πολέμιοι ἀντιπαρέταξαν τοὺς ἵππεῖς ὡς φάλαγγα ὀπλιτῶν εἰς βάθος πολὺ καὶ χωρὶς νὰ ἀναμιξῶσι πεζοὺς, ὁ δὲ Ἐπαμεινώνδας καὶ τὸ ἔμβολον τοῦ ἵππικοῦ ἰσχυρὴν κατέστησε καὶ μετ' αὐτοῦ ἀνέμιξε πεζοὺς, φρονῶν ὅτι διασχιζομένου ἅπαξ τοῦ ἐχθρικοῦ ἵππικοῦ, ἡ τροπὴ ἤθελε γίνεαι γενικὴ. Καὶ τῶντι δυσκόλως εὐρίσκονται ἄνθρωποι μένοντες σταθεροὶ εἰς τὰς τάξεις των, ὅταν ἴδωσι φεύγοντας τοὺς συντρόφους των.

Διὰ νὰ ἐμποδίσῃ ἐπίσης τοὺς Ἀθηναίους τοῦ ἀριστεροῦ κέρατος νὰ μεταβῶσι πρὸς βοήθειαν τῶν πλησίον

των, ἐτοποθέτησε κατ' αὐτῶν, ἐπὶ τινῶν γηλόφων, ἵππεις καὶ ὀπλίτας, θέλων νὰ τοῖς ἐμπνεύσῃ τὸν φόβον τῆς ἐκ τῶν ὀπισθεν προσβολῆς ἅμα ὡς ἤθελον κινηθῆ εἰς τὰ ἐμπρός. Τοιαύτη ἦτο ἡ παράταξις τοῦ στρατεύματός του, καὶ ἡ ἐλπίς του δὲν διεψεύσθη, διότι νικήσας εἰς τὸ μέρος ὅπου ἐπετέθη, ἔτρεψεν εἰς φυγὴν ὅλον τὸν ἐχθρικὸν στρατόν. Ἄλλ' ἅμα ἔπεσε καὶ αὐτός, οἱ στρατιῶταί του δὲν ἠδυνήθησαν πλέον νὰ ὠφεληθῶσιν ὅπως ἔπρεπεν ἐκ τῆς νίκης· μολονότι δὲ ἐβλέπον τοὺς ἐχθροὺς φεύγοντας, οἱ ὀπλίται δὲν ἐφόνευσαν κανένα, ἀλλ' ἐμειναν ἀκίνητοι εἰς τὸ μέρος ὅπου ἐγένετο ἡ πρώτη συμπλοκή. Μολονότι δὲ καὶ τὸ ἵππικὸν εἶχε τραπῆ εἰς φυγὴν, οἱ καταδιώκοντες ὅμως ἵππεις δὲν ἐφόνευσαν μῆτε ἵππεις μῆτε ὀπλίτας, ἀλλὰ καταληφθέντες ὑπὸ φόβου ἐβρίφθησαν ὡς ἠττημένοι διὰ τῶν τάξεων τοῦ φεύγοντος ἐχθροῦ. Ἐν τούτοις οἱ μεμιγμένοι μὲ τοὺς ἵππεις πεζοὶ καὶ πελτασταὶ εἶχον συμμερισθῆ τὴν νίκην τῶν ἵππέων καὶ ἤρχοντο ὡς νικηταὶ εἰς τὸ εὐώνυμον κέρας· ἀλλ' ἐκεῖ κατεκόπησαν ὅλοι σχεδὸν ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων.

Τούτων πραχθέντων συνέβη τὸ ἐναντίον ἐκείνου τὸ ὅποῖον ὅλοι ἐνόμιζον ὅτι θὰ ἐγένετο. Πᾶς ἰδὼν τὴν συρροὴν ἐκείνην ὅλης σχεδὸν τῆς Ἑλλάδος ἀντιτεταγμένης (1), ἐνόμιζεν ὅτι ἡ ἐκβασίς τῆς μάχης ἤθελεν εἶσθαι,

(1) Κατὰ τὸν Διόδωρον τὸν Σικελιώτην ὁ στρατός τῶν Λακεδαιμονίων καὶ τῶν συμμάχων συνίστατο ἐκ περισσοτέρων τῶν 20 000 πεζῶν καὶ 2000 ἵππῶν, ὁ δὲ τῶν Θεβαίων καὶ τῶν συμμάχων ἐκ 30000 πεζῶν καὶ 3000 ἵππέων. Οἷτω 60000 περίπου ἄνθρωποι ἦσαν παρατεταγμένοι ἀπέναντι ἀλλήλων κατὰ τὴν μάχην ταύτην, δικαίως μείναντες ἀξιωμακίμωνες.

ἡ ἡγεμονία τῶν νικητῶν καὶ ἡ ὑποδούλωσις τῶν ἡττημένων. Ἀλλ' ἡ θεότης ἔκαμεν ὥστε ἀμφότεροι μὲν νὰ στήσωσι τρόπαιον ὡς νικηταὶ ἄνευ ἀντιστάσεως τοῦ ἐνός ἢ τοῦ ἄλλου μέρους, ἀμφότεροι δὲ ὡς νικηταὶ νὰ ἀποδώσωσι τοὺς νεκροὺς διὰ συνθήκης καὶ ἀμφότεροι νὰ τοὺς λάβωσιν ὡς ἡττημένοι διὰ συνθήκης. Ἐπειτα μολονότι καὶ οἱ δύο ἠξίουσαν ὅτι ἐνίκησαν, μολαταῦτα οὔτε χώραν τινὰ κατέλαβον, οὔτε πόλιν, οὔτε ἡ δύναμις των πύξησε κατὰ τι πλεϊότερον ἢ πρὸ τῆς μάχης. Τὸ βέβαιον δὲ εἶναι ὅτι ἡ Ἑλλὰς περιῆλθεν εἰς μείζονα σύγχυσιν καὶ ταραχὴν μετὰ τὴν μάχην ἢ πρὸ αὐτῆς.

Καὶ ἐγὼ μὲν μέχρι τοῦ σημείου τούτου ἔγραψα τὴν ἱστορίαν μου· τὰ δὲ μετὰ ταῦτα ἴσως ἐξιστορήσει ἄλλος.

